

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

**Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Β' φάση,
Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης
Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για
την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΜΕΡΟΣ Β' ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Β' ΦΑΣΗ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 3	Ορισμοί
Άρθρο 4	Στάδια αδειοδότησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΔΙΚΤΥΟ	
Άρθρο 5	Οριστική Προσφορά Σύνδεσης
Άρθρο 6	Εγγυητική επιστολή
Άρθρο 7	Ειδικά θέματα σταθμών οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα
Άρθρο 8	Σύμβαση Σύνδεσης
Άρθρο 9	Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης
Άρθρο 10	Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου
Άρθρο 11	Θέματα κυριότητας έργων σύνδεσης
Άρθρο 12	Ειδικά θέματα Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης
Άρθρο 13	Μητρώο Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΚΟΙΝΟ ΑΙΤΗΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ	
Άρθρο 14	Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης
Άρθρο 15	Συνεργασία Διαχειριστών Συστήματος και Δικτύου για κοινά αιτήματα
Άρθρο 16	Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης κοινών αιτημάτων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	

Άρθρο 17	Άδεια Εγκατάστασης
Άρθρο 18	Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης
Άρθρο 19	Διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης
Άρθρο 20	Τροποποίηση Άδειας Εγκατάστασης
Άρθρο 21	Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών
Άρθρο 22	Επανεκδοση Άδειας Εγκατάστασης
Άρθρο 23	Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης
Άρθρο 24	Μεταφορά θέσης εγκατάστασης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΘΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ-ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
Άρθρο 25	Συμμετοχή σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης απευθείας στην αγορά
Άρθρο 26	Ηλεκτρίση δικτύου σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης
Άρθρο 27	Θέση σε λειτουργία σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής - Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης
Άρθρο 28	Άδεια Λειτουργίας
Άρθρο 29	Τμηματική Άδεια Λειτουργίας
Άρθρο 30	Κυρώσεις για παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ	
Άρθρο 31	Διασφάλιση υλοποίησης των έργων
Άρθρο 32	Πληρωμές Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ	
Άρθρο 33	Σταθμοί που εξαιρούνται από Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων
Άρθρο 34	Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς
Άρθρο 35	Διάρκεια ισχύος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς
Άρθρο 36	Σύμβαση Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς
Άρθρο 37	Πλαίσιο που διέπει τους Εξαιρούμενους σταθμούς
Άρθρο 38	Απλή γνωστοποίηση για τη σύνδεση σταθμών στο Δίκτυο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Άρθρο 39	Ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχειριστών και ηλεκτρονικός ιστότοπος Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Άρθρο 40	Τήρηση Μητρώου και δημοσιότητα στοιχείων
Άρθρο 41	Ανάπτυξη και λειτουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (παρ. 1, 2, 3 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	
Άρθρο 42	Ριζική ανανέωση
Άρθρο 43	Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης Αττικής
Άρθρο 44	Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Προσθήκη παρ. 20.β. στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016
Άρθρο 45	Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4414/2016
Άρθρο 46	Ευθύνη εξισορρόπησης - Τροποποίηση άρθρου 5Α του ν. 4414/2016
Άρθρο 47	Υβριδικοί σταθμοί και παρακολούθηση του καθεστώτος στήριξης - Τροποποίηση άρθρου 12 του ν. 4414/2016
Άρθρο 48	Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού φωτοβολταϊκών - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 4414/2016
Άρθρο 49	Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης σε δάση και δασικές εκτάσεις - Τροποποίηση άρθρου 45 του ν. 998/1979
Άρθρο 50	Αντιρρήσεις επί δασικών χαρτών - Τροποποίηση άρθρου 18 του ν. 3889/2010
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 51	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 52	Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης και τροποποίησης μη δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης, Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης
Άρθρο 53	Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις έκδοσης και τροποποίησης Αδειών Εγκατάστασης και Αδειών Λειτουργίας
Άρθρο 54	Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, Άδειες Εγκατάστασης, Άδειες Λειτουργίας και Εξαιρούμενους Σταθμών εν λειτουργία
Άρθρο 55	Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής
Άρθρο 56	Μεταβατική διάταξη μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
Άρθρο 57	Μεταβατική διάταξη μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
Άρθρο 58	Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/944 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΤΗ ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4001/2011, 4067/2012, 3468/2006, 2367/1998 ΚΑΙ 4685/2020	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ- ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4001/2011 ΚΑΙ 4067/2012	
Άρθρο 59	Ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ που αφορούν στην αποθήκευση, τη σωρευτική εκπροσώπηση και την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 1 του ν. 4001/2011
Άρθρο 60	Τροποποίηση ορισμών του ν. 4001/2011 - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 2 ν. 4001/2011 - Ενσωμάτωση των περ. 18, 19, 57, 59 και 60 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ).
Άρθρο 61	Ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας -Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 22 του ν. 4001/2011
Άρθρο 62	Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 55 του ν. 4001/2011
Άρθρο 63	Προσδιορισμός της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με τη χρέωση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας -Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 του ν. 4067/2012
Άρθρο 64	Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 109Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 54 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)
Άρθρο 65	Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 122Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 36 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)
Άρθρο 66	Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Τροποποίηση άρθρου 132 του ν. 4001/2011 (άρθρο 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)
Άρθρο 67	Διαδικασία χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Προσθήκη άρθρου 132Α στον ν. 4001/2011
Άρθρο 68	Ζητήματα σχετικά με τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Προσθήκη άρθρου 132Β στον ν. 4001/2011
Άρθρο 69	Δραστηριότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132Ε στον ν. 4001/2011

Άρθρο 70	Εκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον ν. 4001/2011
Άρθρο 71	Ζητήματα των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132Ζ στον ν. 4001/2011
Άρθρο 72	Κανονισμός Αδειών - Τροποποίηση άρθρου 135 του ν. 4001/2011
Άρθρο 73	Κανονισμός αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 135Α στον ν. 4001/2011
Άρθρο 74	Ρυθμίσεις για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 140 του ν. 4001/2011
Άρθρο 75	Τήρηση λογαριασμών από επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και διαφύλαξη του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών - Τροποποίηση άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 55, άρθρο 56 και περ. ι' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)
Άρθρο 76	Υπολογισμός και χρέωση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση υποπερ. (β) της περ. (β) της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011
Άρθρο 77	Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α' - Προσθήκη άρθρων 132 Γ και 132 Η στον ν. 4001/2011
Άρθρο 78	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Α' - Προσθήκη άρθρου 132Δ στον ν. 4001/2011
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ Α.Π.Ε. ΚΑΙ Σ.Η.Θ.Υ.Α. ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4685/2020	
Άρθρο 79	Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με διατάξεις αποθήκευσης - Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4685/2020
Άρθρο 80	Βεβαίωση Παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.- Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4685/2020
Άρθρο 81	Ειδικοί όροι λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 11Β στον ν. 4685/2020
Άρθρο 82	Περιοχές με κορεσμένα δίκτυα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 του ν. 4685/2020
Άρθρο 83	Εφάπαξ τέλος υποβολής αίτησης - Τροποποίηση άρθρου 16 του ν. 4685/2020
Άρθρο 84	Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού

	Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και Ειδικών Έργων -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 του ν. 4685/2020
Άρθρο 85	Χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4685/2020
Άρθρο 86	Λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο - Προσθήκη άρθρου 19Α στον ν. 4685/2020
Άρθρο 87	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4685/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
Άρθρο 88	Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος $\leq 1\text{MW}$ σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας- Τροποποίηση περ. α΄ παρ. 6 άρθρου 56 του ν. 2367/1998
Άρθρο 89	Πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	
Άρθρο 90	Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί
Άρθρο 91	Διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης
Άρθρο 92	Σύμβαση Σύνδεσης
Άρθρο 93	Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης
Άρθρο 94	Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας
Άρθρο 95	Παραχώρηση θαλάσσιου χώρου - Σύμβαση Παραχώρησης
Άρθρο 96	Υποχρεώσεις κατόχων Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ/ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	
Άρθρο 97	Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο - Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής
Άρθρο 98	Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
Άρθρο 99	Αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και το σύστημα από μη λειτουργικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Άρθρο 100	Εικονικός Ενεργειακός Συμψηφισμός - Τροποποίηση περ. 3 άρθρου 2 του ν. 3468/2006
Άρθρο 101	Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού - Αντικατάσταση άρθρου 14B του ν. 3468/2006
Άρθρο 102	Απόσυρση σταθμών που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αριθμ. 904/2011 Απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας
Άρθρο 103	Αιολικά πάρκα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά
Άρθρο 104	Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα - Αντικατάσταση άρθρου 132 του ν. 4819/2021
Άρθρο 105	Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού - Τροποποίηση περ. β' του άρθρου 5 του ν. 4513/2018
Άρθρο 106	Ενάσκηση δραστηριοτήτων - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018
Άρθρο 107	Σκοπός της «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» - Τροποποίηση άρθρου 118 του ν. 4001/2011
Άρθρο 108	Διαφοροποίηση εσόδων εταιρείας «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» από παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης και τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά - Προσθήκη περ. θ' στην παρ. 3 άρθρου 118Α του ν. 4001/2011
Άρθρο 109	Καταβολή Τέλους Έκδοσης Βεβαιώσεων Παραγωγού σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
Άρθρο 110	Κατάργηση υποχρέωσης περιγραφής αποθηκευτικών χώρων εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 4 του ν. 3054/2002
Άρθρο 111	Καθορισμός υποχρέωσης τήρησης εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση άρθρου 6 του ν. 3054/2002
Άρθρο 112	Διόρθωση παραραμάτων και παραδρομών στην παρ. 1 άρθρου 17 του ν. 3054/2002 - Τροποποίηση παρ.1 άρθρου 17 του ν. 3054/2002
Άρθρο 113	Καθορισμός πόρων υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 21 του ν. 4342/2015
Άρθρο 114	Πόροι Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 4 άρθρου 3 του ν. 3889/2010
Άρθρο 115	Καθορισμός υπόχρεων μερών και επιμερισμός σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 9 του ν. 4342/2015
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ	

Άρθρο 116	Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο για την περίοδο Ιουλίου 2022 - Ιουνίου 2023
Άρθρο 117	Αύξηση της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στη νήσο Ρεβυθούσα - Τροποποίηση περ. ια) παρ. 2 άρθρου 2 του ν. 4001/2011
Άρθρο 118	Αναμόρφωση πλαισίου φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου και ρύθμιση εσόδων της μονάδας Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στη νήσο Ρεβυθούσα ΕΣΦΑ - Αντικατάσταση της περ. (γα) της παρ. 2 και τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 68 του ν. 4001/2011
Άρθρο 119	Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων Κανονισμού Τιμολόγησης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου
Άρθρο 120	Διασφάλιση Ενεργειακού εφοδιασμού νησιωτικών περιοχών που διασυνδέονται - Εφεδρείες Δυναμικού Έκτακτων Αναγκών
Άρθρο 121	Κάλυψη έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο για την περίοδο Μαρτίου - Μαΐου 2022
Άρθρο 122	Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ηλεκτρικής Ενέργειας) - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4425/2016
Άρθρο 123	Μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη νήσο Κρήτη - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 88 του ν. 4602/2019
Άρθρο 124	Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 61 του ν. 4839/2021
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 19 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2018/2001	
Άρθρο 125	Ορισμοί-Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 2 του ν. 3468/2006
Άρθρο 126	Εγγυήσεις Προέλευσης ενέργειας - Αντικατάσταση άρθρου 15 του ν. 3468/2006
Άρθρο 127	Έκδοση και έλεγχος των Εγγυήσεων Προέλευσης - Αντικατάσταση άρθρου 16 του ν. 3468/2006
Άρθρο 128	Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης - Αντικατάσταση άρθρου 17 του ν. 3468/2006
Άρθρο 129	Μηχανισμός Διασφάλισης Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης-Αντικατάσταση άρθρου 18 του ν. 3468/2006
Άρθρο 130	Ανάκληση και Μεταβίβαση Εγγυήσεων προέλευσης - Προσθήκη άρθρου 18 Α στον ν. 3468/2006
Άρθρο 131	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 18 Β στον ν. 3468/2006
Άρθρο 132	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 18 Γ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 133	Θέματα Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ)-Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 112 του ν. 4685/2020

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	
Άρθρο 134	Αρμοδιότητα μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 54 του ν. 4512/2018
Άρθρο 135	Αρμοδιότητα Δημοτικού Συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 60 του ν. 4512/2018
Άρθρο 136	Διάθεση παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 15 του ν. 4602/2019
Άρθρο 137	Παράταση ολοκλήρωσης ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση
Άρθρο 138	Καθορισμός ημερομηνίας υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 64 του ν. 4442/2016
Άρθρο 139	Υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών και από εκμεταλλευτές μεταλλείων - Τροποποίηση παρ. 22 άρθρου 68 του ν. 4512/2018
Άρθρο 140	Νομιμοποίηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων εντός λατομικών χώρων και λατομικών περιοχών
Άρθρο 141	Επέκταση λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 48 του ν. 4512/2018
Άρθρο 142	Αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων - Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 56 του ν. 4512/2018
Άρθρο 143	Εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 του ν. 4442/2016
Άρθρο 144	Παραμονή στον υπό έρευνα χώρο κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 59 του ν. 4442/2016
Άρθρο 145	Μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 64 του ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Άρθρο 146	Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών χωρικών μελετών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 95 του ν. 4759/2020
Άρθρο 147	Παραβάσεις - Διοικητικές κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 95Α στον ν. 4759/2020
Άρθρο 148	Αρμοδιότητα πρότασης προεδρικού διατάγματος του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 - 1997 - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 25 του ν. 2508/1997

Άρθρο 149	Προέγκριση οικοδομικών αδειών - Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017
Άρθρο 150	Διαδικασία ελέγχου οικοδομικής άδειας - Τροποποίηση παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017
Άρθρο 151	Διάγραμμα κάλυψης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 39 του ν. 4495/2017
Άρθρο 152	Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων
Άρθρο 153	Εγκατάσταση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης - Τροποποίηση άρθρου 86 του ν. 4495/2017
Άρθρο 154	Προσδιορισμός χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 87 του ν. 4495/2017
Άρθρο 155	Ρύθμιση χρήσεων γης που αφορούν την περιοχή «Ελαιώνας»
Άρθρο 156	Εξουσιοδοτική διάταξη για τους σταθμούς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων - Αντικατάσταση περ. (β) παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012
Άρθρο 157	Χρόνος ισχύος της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 2 του ν. 4014/2011
Άρθρο 158	Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τους Πιστοποιημένους Αξιολογητές Χωρικών Μελετών - Αντικατάσταση παρ. 1, προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 98 του ν. 4759/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΥΜΑΤΩΝ	
Άρθρο 159	Ρυθμίσεις περί έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων
Άρθρο 160	Οργάνωση και λειτουργία Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
Άρθρο 161	Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» - Εξουσιοδοτική διάταξη
Άρθρο 162	Χρηματοδότηση κατασκευών επί του δικτύου αποχέτευσης - Αντικατάσταση του άρθρου 96 του ν. 4685/2020
Άρθρο 163	Σύνδεση ακινήτων με δίκτυο αποχέτευσης - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4685/2020
Άρθρο 164	Εξουσιοδότηση για την παροχή κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση των αποχετεύσεων - Προσθήκη άρθρου 96Β στον ν. 4685/2020
ΜΕΡΟΣ Ζ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 165	Εναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, καθώς και της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπροσθέτως, επιδιώκονται η ανάπτυξη πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, καθώς και η ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η ενιαία και συνεκτική διαμόρφωση της λεγόμενης Β΄ φάσης αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, σε συνέχεια της αντίστοιχης Α΄ φάσης του ν. 4685/2020 (Α΄ 92). Επίσης, ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα για την παραγωγή και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και τίθεται το πρώτον το πλαίσιο για την ανάπτυξη θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, με την παράλληλη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων που αφορούν στην αγορά ενέργειας, καθώς και στην προστασία του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος.

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Β΄ ΦΑΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος χρησιμοποιούνται οι εξής ορισμοί::

1. Άδεια Εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης ή Άδεια Εγκατάστασης: Η άδεια η οποία απαιτείται για την εγκατάσταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμού αποθήκευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17.
2. Άδεια Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης ή Άδεια Λειτουργίας: Η άδεια η οποία απαιτείται για τη λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης σύμφωνα με το άρθρο 28.

3. Αδειοδοτούσα αρχή Άδειας Εγκατάστασης και Άδειας Λειτουργίας ή αδειοδοτούσα αρχή: Οι υπηρεσίες οι οποίες είναι αρμόδιες για την έκδοση Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, ήτοι:

α) Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για έργα, τα οποία κατατάσσονται κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, στην κατηγορία περιβαλλοντικής κατάταξης Α1, του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα κανονιστική πράξη, καθώς και για υδροηλεκτρικούς σταθμούς με συνολική ισχύ μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) μεγαβάτ (MW), ανεξαρτήτως περιβαλλοντικής κατάταξης.

β) Οι οικείες Διευθύνσεις Τεχνικού Ελέγχου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για έργα, τα οποία κατατάσσονται, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, στις Α2 και Β' κατηγορίες περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα κανονιστική πράξη.

γ) Η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις άδειες ή εγκρίσεις εγκατάστασης ή λειτουργίας στρατηγικών επενδύσεων των ν. 3894/2010 (Α' 204), 4608/2019 (Α' 66) και 4864/2021 (Α' 237), σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4864/2021.

4. Αιολικός σταθμός: Οι ανεμογεννήτριες και οι πλατείες εγκατάστασης των ανεμογεννητριών.

5. Αναρτημένα διαγράμματα σύνδεσης ή αναρτημένα διαγράμματα: Τα διαγράμματα τα οποία αποτυπώνουν τον τρόπο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και τα οποία αναρτώνται σε κατάλληλη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

6. Απαλλαγή από Περιβαλλοντική Αδειοδότηση: Η χορήγηση βεβαίωσης απαλλαγής από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του αιτήματος. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος τεκμαίρεται αυτοδικαίως η απαλλαγή από την υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με την προσκόμιση από τον ενδιαφερόμενο του αριθμού πρωτοκόλλου του σχετικού αιτήματος.

7. Αποκλειστικά δίκτυα: Τα δίκτυα Μέσης ή Υψηλής Τάσης, τα οποία κατασκευάζονται για τη σύνδεση των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα είτε από τους ίδιους τους παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, είτε από τον αρμόδιο Διαχειριστή και στα οποία δεν συνδέονται καταναλωτές.

8. Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών (Α/Γ): Οι επιτρεπόμενες αποστάσεις ανεμογεννητριών από γειτονικές ανεμογεννήτριες του ίδιου σταθμού ή από ανεμογεννήτριες γειτονικών σταθμών ή από τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης, όπως εξειδικεύονται στο άρθρο 21.

9. Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης: Η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για έργα της κατηγορίας Α, η υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις για έργα της κατηγορίας Β', καθώς και η απαλλαγή της περ. 6 από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για τα έργα που απαλλάσσονται από αυτή βάσει του ν. 4014/2011.

10. Αρμόδιος Διαχειριστής: Για τους σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα απευθείας ή μέσω του Δικτύου, αρμόδιος είναι ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής

Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.), σύμφωνα με τα άρθρα 97 και 99 του ν. 4001/2011 (Α' 179), ενώ για τους σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο Διανομής ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 127 του ν. 4001/2011. Ειδικά για σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), αρμόδια είναι η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. με την ιδιότητα του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., σύμφωνα με το άρθρο 129 του ν. 4001/2011, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης.

11. Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην αγορά: Η βεβαίωση που εκδίδει ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) σε περίπτωση κατά την οποία ο κάτοχος του σταθμού, πριν τη θέση αυτού σε λειτουργία και εφόσον δεν έχει συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, δηλώνει ότι δεν επιθυμεί τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης και ότι ο σταθμός θα λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 147), όπως ορίζει το άρθρο 25 του παρόντος.

12. Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας (Β.Ε.Λ.): Η βεβαίωση την οποία εκδίδει ο αρμόδιος Διαχειριστής, μετά την πραγματοποίηση της προσωρινής σύνδεσης του σταθμού, σύμφωνα με το άρθρο 26.

13. Βεβαίωση Ηλέκτρισης (ΒΕ.ΗΛ.): Η βεβαίωση την οποία εκδίδει ο αρμόδιος Διαχειριστής, μετά τη σύνδεση του σταθμού και στην οποία αναγράφεται η ημερομηνία έναρξης της κανονικής ή δοκιμαστικής λειτουργίας του, σύμφωνα με το άρθρο 27.

14. Βεβαίωση Καταλληλότητας Γηπέδου Υποσταθμού ή Βεβαίωση Καταλληλότητας: Η Βεβαίωση που εκδίδεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την οποία το προτεινόμενο γήπεδο για την εγκατάσταση του Υποσταθμού είναι κατάλληλο.

15. Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού: Η βεβαίωση η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), μετά την ενημέρωσή του από τον κάτοχο του εξαιρούμενου σταθμού σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού και τη γεωγραφική απεικόνιση αυτού στο γεωπληροφοριακό σύστημα του ίδιου άρθρου.

16. Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας (Β.Π.Δ.Λ.): Η βεβαίωση που εκδίδει ο αρμόδιος Διαχειριστής και με την οποία πιστοποιείται ότι έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευές του σχετικού δικτύου σύνδεσης του σταθμού και των λοιπών αναγκαίων εγκαταστάσεων του παραγωγού για την πραγματοποίηση της σύνδεσης, με τήρηση των ελάχιστων προδιαγραφών των έργων σύνδεσης ή επέκτασης, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μ.Δ.Ν., και ότι έχει περατωθεί η φάση της δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού, σύμφωνα με το άρθρο 27 του παρόντος.

17. Βεβαίωση πληρότητας αίτησης: Η βεβαίωση η οποία εκδίδεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 5, και με την οποία πιστοποιείται η ημερομηνία κατά την οποία η αίτηση του ενδιαφερομένου για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, κατέστη πλήρης.

18. Βεβαίωση τεκμηρίωσης νόμιμης χρήσης: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από δικηγόρο της επιλογής του ενδιαφερομένου έπειτα από έλεγχο της νόμιμης χρήσης του γηπέδου ή του χώρου εγκατάστασης του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμού αποθήκευσης, εφόσον πρόκειται για ιδιωτική έκταση.

19. Γήπεδο ασφαλείας Α/Γ ή γήπεδο ασφαλείας: Το γήπεδο ασφαλείας του άρθρου 21.

20. Γήπεδο εγκατάστασης ή γήπεδο: Το υποσύνολο του πολυγώνου, όπως αυτό έχει καταχωρηθεί στον γεωπληροφοριακό χάρτη του Φορέα Αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020, εντός του οποίου χωροθετούνται οι μονάδες του σταθμού και για το οποίο ο κάτοχός του οφείλει να αποδείξει το νόμιμο δικαίωμα χρήσης αυτού. Το γήπεδο εγκατάστασης δύναται να αποτελείται από περισσότερα του ενός ακίνητα, για έναστο των οποίων ο ενδιαφερόμενος οφείλει να τεκμηριώσει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης. Το γήπεδο οριοθετείται με ορισμένο περίγραμμα και πίνακα συντεταγμένων.

21. Γνωστοποιούμενος σταθμός: Ο σταθμός ο οποίος συνδέεται στο Δίκτυο, έπειτα από γνωστοποίηση του ενδιαφερομένου στον αρμόδιο Διαχειριστή, χωρίς να απαιτείται η χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με το άρθρο 38.

22. Διαδικασία αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Β' Φάσης ή διαδικασία αδειοδότησης Β' Φάσης: Η διαδικασία, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας.

23. Εξαιρούμενος σταθμός: Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο οποίος εξαιρείται από την υποχρέωση έκδοσης Άδειας Παραγωγής, Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων σύμφωνα με το άρθρο 33.

24. Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης: Το νόμιμα εξουσιοδοτημένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζεται από παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης ή ομάδα παραγωγών, οι οποίοι ενδιαφέρονται να κατασκευάσουν Δίκτυα Μέσης Τάσης για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης σε Υποσταθμούς Μέσης προς Υψηλής Τάσης, σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν. 4843/2021 (Α' 193).

25. Εκπρόσωπος κοινού αιτήματος: Το νόμιμα εξουσιοδοτημένο από τους ενδιαφερόμενους φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο παρεμβάλλεται μεταξύ των ενδιαφερομένων και του αρμόδιου Διαχειριστή στην υποβολή του κοινού αιτήματος, την κατασκευή, τη διαχείριση, την παροχή στοιχείων στον Διαχειριστή του Συστήματος, τη συντήρηση και τη λειτουργία των κοινών έργων σύνδεσης στα κατάντη του ορίου του Συστήματος, αποκλειστικής αρμοδιότητας των ενδιαφερομένων.

26. Ενδιαφερόμενος ή Παραγωγός: Ο κάτοχος Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής ή Εξαιρούμενου Σταθμού ή Γνωστοποιούμενου Σταθμού.

27. Ενημέρωση φακέλου Άδειας Εγκατάστασης ή ενημέρωση φακέλου: Η έγγραφη γνωστοποίηση των μεταβολών της αρχικής Άδειας Εγκατάστασης, για τις οποίες δεν απαιτείται τροποποίηση αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 20 και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης.

28. Έργο: Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή ο σταθμός αποθήκευσης ενέργειας, καθώς και τα συνοδά έργα του.

29. Ηλιοθερμικός σταθμός: Οι ηλιοστάτες, οι πύργοι ισχύος, το συγκρότημα ηλεκτρομηχανολογικού (η/μ) εξοπλισμού, ο λοιπός η/μ εξοπλισμός, που είναι απαραίτητος για τη λειτουργία του σταθμού, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εφεδρικών ηλεκτροπαραγωγών ζευγών.

30. Θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης ή θεωρημένα διαγράμματα: Τα διαγράμματα, τα οποία αποτυπώνουν τον τρόπο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και τα

οποία, μέχρι τη λειτουργία της κατάλληλης γεωπληροφοριακής πλατφόρμας, θεωρούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

31. Ιδιωτικά Δίκτυα: Τα Δίκτυα Μέσης ή Υψηλής Τάσης, που κατασκευάζονται από παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Δίκτυο ή το Σύστημα, στα οποία δεν συνδέονται καταναλωτές και παραμένουν στην αποκλειστική κυριότητα των παραγωγών, που έχουν και την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης.

32. Ιδιωτικός Υποσταθμός: Ο Υποσταθμός του οποίου τμήματα δεν ανήκουν στον αρμόδιο Διαχειριστή.

33. Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σταθμών αποθήκευσης ή Οικείος Κανονισμός: Ο Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης της παρ. 1 του άρθρου 51.

34. Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης: Το αίτημα που υποβάλλουν, από κοινού διά του εκπροσώπου τους, ομάδες παραγωγών, σύμφωνα με το άρθρο 14.

35. Οριστική Προσφορά Σύνδεσης: Η προσφορά του αρμόδιου Διαχειριστή στους υποψήφιους χρήστες για σύναψη νέας σύνδεσης και στους υφιστάμενους χρήστες για τροποποίηση της υπάρχουσας.

36. Πληροφοριακό Σύστημα Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.): Ενιαίο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο τηρεί η Υπηρεσία μιας Στάσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λειτουργεί ως πύλη εισόδου όλων των αιτήσεων των Παραγωγών και ως κοινό σημείο διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας των επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων των εμπλεκόμενων αδειοδοτικών αρχών. Η ημερομηνία πλήρους λειτουργίας του Π.Σ.Α.Π.Ε. συμπίπτει με την ημερομηνία ανάρτησης της διαπιστωτικής πράξης της Υπηρεσίας μιας Στάσης στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή, σε περίπτωση που αυτή δεν έχει συσταθεί, με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που βεβαιώνει την πλήρη λειτουργία αυτού.

37. Προσωρινή σύνδεση: Η ηλεκτρίση του διασυνδεδετικού δικτύου Μέσης Τάσης αρμοδιότητας παραγωγού και των βοηθητικών διατάξεων των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με σκοπό την πραγματοποίηση δοκιμών και τη διασφάλιση της ασφάλειας του εξοπλισμού προ της θέσης του σταθμού σε λειτουργία, σύμφωνα με το άρθρο 26.

38. Σταθμός: Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και ο σταθμός αποθήκευσης ενέργειας.

39. Σταθμός αντλησιοταμίευσης: Ο σταθμός αποθήκευσης που περιλαμβάνει ηλεκτρογεννήτριες και ενδεχομένως διακριτά αντλητικά συγκροτήματα, τα έργα υδροληψίας, τον αγωγό ή τη σήραγγα προσαγωγής, το φράγμα, τον ταμιευτήρα, καθώς και τον λοιπό η/μ εξοπλισμό που είναι απαραίτητος για τη λειτουργία του σταθμού.

40. Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή σταθμός αποθήκευσης: Το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών αντλησιοταμίευσης και των υβριδικών σταθμών, και επιτελούν αποκλειστικά λειτουργία αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

41. Σταθμός βιομάζας ή βιοαερίου: Οι γεννήτριες, οι κινητήρες, ο απαιτούμενος η/μ εξοπλισμός, το σύνολο των απαραίτητων υποδομών και των εγκαταστάσεων υποδοχής,

επεξεργασίας, τυποποίησης, αποθήκευσης βιομάζας και βιορευστών, καθώς και οι υποδομές και εγκαταστάσεις υποδοχής, επεξεργασίας, αποθήκευσης πρώτων υλών προς παραγωγή βιοαερίου, ενεργειακής αξιοποίησης των καυσίμων πρώτων υλών βιομάζας/βιοαερίου/βιορευστών, διάθεσης της παραγόμενης ηλεκτρικής και της συμπαραγόμενης θερμικής ενέργειας, τυποποίησης, μεταφοράς και διάθεσης τυχόν δευτερογενώς παραγόμενων αέριων, στερεών ή υγρών υποπροϊόντων/παραπροϊόντων ή αποβλήτων, που προκύπτουν κατά τη διαδικασία επεξεργασίας και εν γένει προετοιμασίας της καύσιμης ύλης της μονάδας.

42. Σύμβαση Σύνδεσης: Η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του αρμοδίου Διαχειριστή και του ενδιαφερομένου και η οποία προβλέπει τις υποχρεώσεις των δύο (2) μερών για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης, την ηλεκτρίση και σύνδεση στο Δίκτυο ή στο Σύστημα των εγκαταστάσεων του χρήστη, καθώς και κάθε άλλο θέμα που ορίζεται στους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μ.Δ.Ν.. Ειδικά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες συνάπτεται Σύμβαση Σύνδεσης με την Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ή με τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., με την ιδιότητά του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. ή για περιπτώσεις κατά τις οποίες ο σταθμός συνδέεται στο Δίκτυο, αλλά απαιτούνται έργα Υψηλής Τάσης, η Σύμβαση Σύνδεσης αποτελείται από το Κύριο Μέρος και το Συμπλήρωμα.

43. Συνοδά έργα: Όλα τα έργα που απαιτούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία του σταθμού. Στα συνοδά έργα περιλαμβάνονται, ιδίως, η οδοποιία πρόσβασης, η εσωτερική οδοποιία, τα απαιτούμενα έργα και κατασκευές για τη σύνδεση του σταθμού με το Δίκτυο ή το Σύστημα, τα έργα υδροληψίας, ο αγωγός προσαγωγής, οι κτιριακές εγκαταστάσεις. Τα συνοδά έργα δύνανται να εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό.

44. Σύστημα Πληρωμών Τέλους: Σύστημα το οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και μέσω του οποίου πραγματοποιείται η πληρωμή από τους ενδιαφερόμενους του Τέλους Δέσμευσης Εγκατάστασης Φυσικού Χώρου και του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου.

45. Υβριδικός Σταθμός: Κάθε σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που:

- α) εγκαθίσταται σε μη διασυνδεδεμένο αυτόνομο νησιωτικό σύστημα και στην Κρήτη,
- β) χρησιμοποιεί τουλάχιστον μια, μη ελεγχόμενης παραγωγής, μορφή Α.Π.Ε.,
- γ) υποχρεούται να παρέχει στο σύστημα εγγυημένη ισχύ, η οποία νοείται ως η μέγιστη ηλεκτρική ισχύς που οφείλει να διαθέτει στο δίκτυο κατά συγκεκριμένες χρονικές περιόδους,
- δ) χρησιμοποιεί σύστημα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας,
- ε) η ενέργεια που απορροφά, καταναλώνεται για την πλήρωση του συστήματος αποθήκευσής του. Ως ενέργεια που απορροφά ο Υβριδικός Σταθμός από το Δίκτυο, ορίζεται η διαφορά της ενέργειας που μετράται κατά την είσοδό της στον σταθμό από την ενέργεια που αποδίδεται απευθείας στο Δίκτυο από τις μονάδες Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται, για τα Μ.Δ.Ν., σε ωριαία βάση.

46. Υδροηλεκτρικός σταθμός: Τα έργα υδροληψίας, ο αγωγός ή η σήραγγα προσαγωγής, το φράγμα, ο ταμιευτήρας, όπου υφίσταται.

47. Υποσταθμός: Ως Υποσταθμός νοείται οποιοσδήποτε Υποσταθμός Μέσης προς Υψηλής Τάσης ή Κέντρο Υπερύψηλης Τάσης, καθώς και οι εγκαταστάσεις μετατροπών συνεχούς ρεύματος.

48. Φωτοβολταϊκός σταθμός: Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, οι αντιστροφείς, οι Υποσταθμοί Χαμηλής/Μέσης Τάσης.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και του άρθρου 10 του ν. 4685/2020.

Άρθρο 4

Στάδια αδειοδότησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης

1. Η διαδικασία παροχής των γνωμοδοτήσεων που απαιτούνται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και σταθμών αποθήκευσης δύναται να προηγηθεί της έκδοσης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου στις αρμόδιες υπηρεσίες. Οι αρμόδιες για την παροχή γνωμοδότησης υπηρεσίες εξετάζουν τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων και τους αποστέλλουν τις γνωμοδοτήσεις τους.

2. Μετά την έκδοση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης Α' Φάσης, ο ενδιαφερόμενος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση:

α) της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

β) της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή,

γ) της έγκρισης επέμβασης σε δάσος ή δασική έκταση, του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), εφόσον απαιτείται και δεν είναι ενσωματωμένη στην απόφαση της περ. α) της παρούσας, άλλως των αναγκαίων αδειών για την κτήση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης του έργου.

3. Μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο ενδιαφερόμενος:

α) Υποβάλλει αίτηση για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

β) Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύνταξη:

βα) της Σύμβασης Σύνδεσης, και

ββ) της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων κατά τις οποίες υφίσταται υποχρέωση συμμετοχής σε διαγωνιστική διαδικασία, άλλως υποβάλλει δήλωση σύμφωνα με το άρθρο 25 για έκδοση Βεβαίωσης Απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά και προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη συμμετοχή του σταθμού στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

γ) Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη χορήγηση αδειών (συμπεριλαμβανομένων των οικοδομικών αδειών ή εγκρίσεων εργασιών μικρής κλίμακας κατά περίπτωση), πράξεων, πρωτοκόλλων ή άλλων εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση του σταθμού, χωρίς να αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο για τη χορήγηση αυτών η έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

4. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι σταθμοί αποθήκευσης, καθώς και τα συνοδά τους έργα, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν:

α) Σε γήπεδο ή σε χώρο, επί των οποίων είναι καταρχήν επιτρεπτή, με βάση την κείμενη νομοθεσία, η εγκατάσταση σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμού αποθήκευσης και εφόσον ο αιτών έχει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης.

β) Σε δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 53 του ν. 998/1979.

γ) Σε αιγιαλό, παραλία, θάλασσα ή σε πυθμένα της, εφόσον έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα χρήσης τους, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285).

5. Τα υπόγεια κτίρια και οι υπόγειοι αγωγοί των Υδροηλεκτρικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) MW κατασκευάζονται στο επιβαλλόμενο βάθος, με ενημέρωση των ιδιοκτητών και χωρίς αποζημίωση των υπερκειμένων, υπό τον όρο ότι δεν παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση των υπερκειμένων ακινήτων.

6. Ειδικότερα, τα συνοδά έργα για τη σύνδεση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, επιτρέπεται να διέρχονται:

α) υπόγεια στο σύνολο του οδικού δικτύου, κατόπιν έγκρισης του αρμόδιου φορέα συντήρησης και διαχείρισης αυτού. Ο ενδιαφερόμενος σε αυτή την περίπτωση προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την πλήρη αποκατάσταση του οδικού δικτύου,

β) υπόγεια από υφιστάμενους δασικούς δρόμους, χωρίς έγκριση, παρά μόνο με ενημέρωση της οικείας δασικής αρχής, ως προς το χρονοδιάγραμμα των εργασιών και την ακριβή όδευση του υπόγειου δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Η ανωτέρω επέμβαση εξαιρείται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης της παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 998/1979.

7. Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή/και σταθμοί αποθήκευσης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα έργα δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, κατασκευής υποσταθμών, οδοποιίας, και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά στην υποδομή, εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και σταθμών αποθήκευσης, χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφέλειας που εξυπηρετούν, εκτός των άλλων, τη δημόσια ασφάλεια και υγεία και έχουν θετικές επιδράσεις πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησής τους. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η εις βάρος αυτών σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τον ν. 2882/2001 (Α' 17). Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης υποχρεούται στην αποκατάσταση και κάθε βλάβης ή φθοράς ή στέρησης της χρήσης που προέρχεται από την εκτέλεση των ανωτέρω τεχνικών εργασιών. Η δαπάνη για τη συντέλεση των κατά τα ανωτέρω αναγκαίων αναγκαστικών απαλλοτριώσεων βαρύνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδίδεται η άδεια εγκατάστασης ή η Οριστική Προσφορά Συνδεσης στις περιπτώσεις που δεν εκδίδεται Άδεια Εγκατάστασης. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής προβαίνει σε αναγκαστική απαλλοτρίωση του γηπέδου εγκατάστασης, εφόσον έχει εξαντλήσει κάθε άλλο μέσο απόκτησης της νόμιμης χρήσης αυτού. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απαλλοτριωμένη έκταση δεν μπορεί να καταλαμβάνει ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνολικού γηπέδου εγκατάστασης. Ο ως άνω περιορισμός δεν ισχύει για δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 53 του ν. 998/1979.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ
ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΔΙΚΤΥΟ

Άρθρο 5
Οριστική Προσφορά Σύνδεσης

1. Ο κάτοχος της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Αδειας Παραγωγής ή ο εκπρόσωπος κοινού αιτήματος, μετά την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) η/και σταθμούς αποθήκευσης ισχύος έως και οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.). Οι αιτήσεις για σταθμούς ισχύος άνω των οχτώ (8) MW υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.). Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών ισχύος από ένα (1) MW έως και οχτώ (8) MW με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει τον Διαχειριστή ενώπιον του οποίου θα υποβάλλει την αίτησή του.

Οι Διαχειριστές του Συστήματος και του Δικτύου, συνεργαζόμενοι όπου αυτό απαιτείται, χορηγούν τις σχετικές Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης σε σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο αντίστοιχα, παρέχοντας συνολικά τη βέλτιστη τεchnοοικονομικά λύση, σε συνδυασμό με την ορθολογική ανάπτυξη, την ασφάλεια και τις ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Συστήματος και του Δικτύου. Παράλληλα, ο Διαχειριστής, στον οποίο υπεβλήθη αρχικώς η αίτηση, αν αδυνατεί να χορηγήσει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για τεχνικούς λόγους, δύναται να διαβιβάζει την αίτηση στον έτερο Διαχειριστή για τη διερεύνηση της δυνατότητας παροχής πρόσβασης στα δίκτυα, χωρίς να μεταβάλλεται η αρχική ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

3. Οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), ανεξαρτήτως ισχύος, υποβάλλονται στην Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., η οποία έχει την ιδιότητα του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν.. Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πρόκειται να εγκατασταθούν σε Μ.Δ.Ν. και να συνδεθούν στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης που κατασκευάζει ο Παραγωγός, οι αιτήσεις υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Συστήματος.

4. Αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά απο την πρώτη έως και τη δέκατη ημέρα εκάστου ημερολογιακού μηνός. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προσδιορίζει το ακριβές περιεχόμενο του εντύπου της αίτησης, το οποίο και αναρτά στην επίσημη ιστοσελίδα του, τροποποιώντας το, όταν αυτό απαιτείται.

5. Η αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α) Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Αδεια Παραγωγής,
- β) Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,
- γ) εγγυητική επιστολή σύμφωνα με το άρθρο 6,

δ) συνοπτική τεχνική περιγραφή του έργου, επί της οποίας αποτυπώνονται βασικές τεχνικές πληροφορίες, σχετικά με τις συνιστώσες που απαρτίζουν τον σταθμό (τεχνολογία, μονάδες παραγωγής, ισχύς), σύμφωνα με τη Βεβαίωση ή τη Βεβαίωση Ειδικών Έργων,

ε) διάγραμμα κάλυψης των προτεινόμενων εγκαταστάσεων, με ενδεικτική θέση, ιδίως, των μονάδων παραγωγής και των υποσταθμών ζεύξης και ανύψωσης και των κτιρίων ελέγχου, στο οποίο περιλαμβάνεται το πολύγωνο του σταθμού, όπως αυτό καταχωρείται στον γεωπληροφοριακό χάρτη του Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και σε κατάλληλο χαρτογραφικό υπόβαθρο, καθώς και πίνακα συντεταγμένων,

στ) ηλεκτρικό μονογραμμικό διάγραμμα και τυχόν έγγραφα, όπως εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό,

ζ) έντυπο αίτησης, το οποίο προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή,

η) αποδεικτικό πληρωμής διαχειριστικού τέλους υποβολής αίτησης υπέρ του αρμόδιου Διαχειριστή, το οποίο ανέρχεται σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ.

6. Ο αρμόδιος Διαχειριστής κάνει αποδεκτές και αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η ισχύς είναι μικρότερη από αυτή που αναγράφεται στην Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι η ισχύς που αναγράφεται επί της αίτησης είναι σε πλήρη αντιστοιχία με την ισχύ της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής και έχει ήδη υποβληθεί και εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, ως προς τη νέα ισχύ, αντίγραφο του οποίου υποβάλλεται ως δικαιολογητικό στον αρμόδιο Διαχειριστή.

7. Εφόσον η αίτηση είναι κατά τα ανωτέρω, και σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, πλήρης, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει και αποστέλλει ηλεκτρονικά στον αιτούντα σχετική βεβαίωση πληρότητας αίτησης επί της οποίας αναγράφεται η ημερομηνία κατά την οποία η αίτησή του κατέστη πλήρης και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να ζητήσει συμπληρωτικά έγγραφα και στοιχεία, καθώς και διευκρινίσεις επί των ήδη υποβληθέντων εγγράφων, εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, άλλως η αίτηση τεκμαίρεται πλήρης. Η μη προσκόμιση των συμπληρωματικών στοιχείων από τον αιτούντα, εντός της τεθείσας προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των είκοσι (20) ημερών, καθιστά άνευ ετέρου απαράδεκτη την αίτηση. Στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ο αιτών δύναται να υποβάλλει συμπληρωματικά στοιχεία ή να διορθώσει στοιχεία της αίτησής του. Σε κάθε περίπτωση, ως ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος, νοείται η ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών στοιχείων, που υποβάλλονται πριν ή κατόπιν ενημέρωσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Σε περίπτωση μη απαίτησης συμπληρωματικών στοιχείων από τον αρμόδιο Διαχειριστή ή μη υποβολής αυτών αυτοβούλως από τον ενδιαφερόμενο, ως ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος, λογίζεται η ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησης.

8. Η υποβολή πλήρους αιτήματος κατά τα ανωτέρω, συνεπάγεται την πλήρωση των οροσήμων της υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4685/2020, καθώς και των περ. β) και γ) του ως άνω άρθρου.

9. Για τις περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας που έχει καθοριστεί σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940) ή καθορίζεται με την απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89 του παρόντος, η προτεραιότητα για την εξέταση των αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και για τη

δέσμευση του αντίστοιχου ηλεκτρικού χώρου, τηρείται με βάση την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου από τον ενδιαφερόμενο στον αρμόδιο Διαχειριστή, λαμβάνοντας υπόψη και τα κοινά αιτήματα που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 14.

10. Τροποποίηση της αρχικής εκκρεμής αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνιστά νέα αίτηση και κατατάσσεται εκ νέου προς εξέταση, σύμφωνα με την παρ. 9, σε περίπτωση που αφορά:

- α) Μεταβολή του αιτούντος φορέα, εκτός εάν αφορά μεταβίβαση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με την παρ. 16 του άρθρου 11 του ν. 4685/2020, ή εάν το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας, προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση, ανήκει εξ ολοκλήρου στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που μεταβιβάζει ή εάν πρόκειται για μεταβίβαση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εντός ομίλου εταιρειών κατά το άρθρο 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251), καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση εταιρικού μετασχηματισμού κατά τον ν. 4601/2019 (Α' 44),
- β) επαύξηση άνω του δέκα τοις εκατό (10%) της ισχύος του σταθμού,
- γ) μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 24, περί μετεγκατάστασης,
- δ) αλλαγή της τεχνολογίας του σταθμού.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, η εκκρεμής αίτηση τροποποιείται και εξετάζεται σύμφωνα με την αρχική κατάταξη της αίτησης.

11. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.

12. Ο ενδιαφερόμενος αποδέχεται την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, υποβάλλοντας τη σχετική υπεύθυνη δήλωση αποδοχής στον Διαχειριστή, με την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης καθίσταται δεσμευτική. Με την επιφύλαξη της παρ. 13, σε περίπτωση μη αποδοχής της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εντός της ως άνω δίμηνης προθεσμίας, παύει αυτοδικαίως η ισχύς της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, καθώς και η ισχύς της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής και γενικότερα όλων των αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό και επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή στον ενδιαφερόμενο, έπειτα από σχετικό αίτημά του, στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 6.

13. Εντός είκοσι (20) ημερών από τη χορήγηση στον αιτούντα της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ή τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσής του, ο ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή αιτιολογημένο αίτημα επανεξέτασης του αιτήματός του, προτείνοντας εναλλακτικό τρόπο σύνδεσης ή επαναξιολόγηση της σύνδεσης του σταθμού, λαμβάνοντας υπόψη άλλες τεχνικές λύσεις. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον χορηγηθεί στον αιτούντα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, η προθεσμία αποδοχής αυτής εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσής της από τον Διαχειριστή σε συνέχεια του αιτήματος επανεξέτασης.

14. Σε περίπτωση κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, έχει τη δυνατότητα εντός δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της

Οριστικής Προσφοράς, να αιτηθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής. Στην περίπτωση αυτή, παύει μόνο η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, ενώ παραμένουν σε ισχύ τόσο η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Άδεια Παραγωγής, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή έγκριση που έχει χορηγηθεί. Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής χορηγεί εκ νέου Οριστική Προσφορά προτείνοντας εναλλακτικό τρόπο σύνδεσης, όταν αυτό είναι τεχνικά εφικτό, λαμβάνοντας υπόψη την ορθολογική ανάπτυξη του Συστήματος.

15. Σε περίπτωση κατά την οποία, κατά την εξέταση της αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προκύψει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο ενδιαφερόμενος δύναται εντός ενός (1) μήνα από τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης, να αιτηθεί τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής, προκειμένου η αίτησή του να παραμείνει σε εκκρεμότητα. Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής χορηγεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εάν είναι τεχνικά εφικτό.

16. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για τρία (3) έτη από την ημερομηνία αποδοχής της με την επιφύλαξη της παρ. 17. Εντός της διάρκειας ισχύος της ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλλει πλήρη αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης. Εφόσον εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εκδοθεί Άδεια Εγκατάστασης για τον σταθμό, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και η οικεία Σύμβαση Σύνδεσης παρατείνονται αυτοδίκαια μέχρι τη λήξη της Άδειας Εγκατάστασης, λαμβανομένου υπόψη και του άρθρου 31, περί διασφάλισης υλοποίησης έργων.

17. Η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης των σταθμών, οι οποίοι επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), η οποία καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149). Για τον σκοπό αυτόν, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος, εφόσον το αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος, εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη με τη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

18. α) Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, σε περίπτωση που υπάρχει:

αα) Μεταβολή της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού, με την επιφύλαξη της περ. στ) της παρ. 19,

αβ) αλλαγή στον τρόπο σύνδεσης του σταθμού.

β) Επιπρόσθετα, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται στην περίπτωση αλλαγής εξοπλισμού, η οποία δύναται να επηρεάσει τα τεχνικά ή λειτουργικά χαρακτηριστικά του σταθμού ή τη συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112). Οι Διαχειριστές δύνανται να εξειδικεύουν και να αναρτούν στις ιστοσελίδες τους τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

γ) Οι αιτήσεις τροποποίησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά και χωρίς να τίθενται αποκλειστικές περίοδοι υποβολής για τον ενδιαφερόμενο.

δ) Οι αιτήσεις τροποποίησης εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι άλλων αιτήσεων στον αρμόδιο Διαχειριστή και αν αφορούν σταθμούς που έχουν επιλεγεί για λειτουργική ενίσχυση

μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών εξετάζονται κατά απόλυτη προτεραιότητα, εφόσον:

δα) δεν αλλάζει το σημείο σύνδεσης του σταθμού,

δβ) η μέγιστη ισχύς της παραγωγής του σταθμού αυξάνεται μέχρι τριάντα τοις εκατό (30%) και όχι παραπάνω από τρία (3) MW για σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα και όχι παραπάνω από εκατό (100) kW για κατηγορίες φωτοβολταϊκών σταθμών εκτός φωτοβολταϊκών σταθμών που συνδέονται στο Δίκτυο.

19. Με την επιφύλαξη της παρ. 18, πέρα από την υποχρέωση απλής γνωστοποίησης στον αρμόδιο διαχειριστή, δεν απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, στην περίπτωση που υφίσταται:

α) Μεταβίβαση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής ή υποβολή νέας εγγυητικής επιστολής υπό τη νέα επωνυμία ή νομική μορφή του κατόχου του σταθμού.

β) Αλλαγή επωνυμίας ή νομικής μορφής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής ή υποβολή νέας εγγυητικής επιστολής του κατόχου του σταθμού.

γ) Αλλαγή εξοπλισμού του σταθμού (ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά, γεννήτριες), χωρίς αλλαγή στη μέγιστη παραγόμενη ισχύ.

δ) Αλλαγή στο δίκτυο διασύνδεσης Μέσης Τάσης σταθμού που συνδέεται στο Σύστημα.

ε) Μεταβολή του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού.

στ) Μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού, χωρίς αλλαγή του τρόπου σύνδεσης, με την αντίστοιχη τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής.

20. Ο Διαχειριστής του Συστήματος δύναται να αναστέλει την υποβολή αιτήσεων για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να ξεπερνά τους έξι (6) μήνες και εφόσον τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν την αναστολή ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους. Σε περίπτωση αναστολής, το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα δεν προσμετράται στις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 12 του ν. 4685/2020.

Άρθρο 6

Εγγυητική επιστολή

1. Για την υποβολή της αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή, εγγυητική επιστολή, με διάρκεια ισχύος κατ' ελάχιστον δυο (2) έτη, η οποία υποχρεωτικά ανανεώνεται προ της λήξης της, μέχρι την υποβολή της Δήλωσης Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή τη θέση του σταθμού σε δοκιμαστική λειτουργία ή, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, μέχρι την ηλέκτριση του σταθμού και την έκδοση της Βεβαίωσης Ηλέκτρισης.

2. Εξαιρούνται της υποχρέωσης προσκόμισης εγγυητικής επιστολής:

α) οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού,

β) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς γενικής ή τοπικής εμβέλειας,

γ) οι Ενεργειακές Κοινότητες άνω των εξήντα (60) μελών, εκ των οποίων τα πενήντα (50) μέλη τουλάχιστον είναι φυσικά πρόσωπα ή συμμετέχουν σε Ο.Τ.Α..

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις εξαιρέσεων και εφόσον έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση των σταθμών ή η αλλαγή της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης των κατόχων των σταθμών, μέχρι τη θέση των εν λόγω σταθμών σε λειτουργία.

3. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και της παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), ορίζεται ανά μονάδα ονομαστικής ισχύος του αιτήματος σε κιλοβάτ (kW), ως ακολούθως:

α) σαράντα δυο (42) ευρώ ανά kW, για το τμήμα της ισχύος, έως και ένα (1) μεγαβάτ (MW),
 β) είκοσι ένα (21) ευρώ ανά kW, για το τμήμα της ισχύος από ένα (1) έως και δέκα (10) MW,
 γ) δεκατέσσερα (14) ευρώ ανά kW, για το τμήμα της ισχύος από δέκα (10) έως εκατό (100) MW, και

δ) επτά (7) ευρώ ανά kW, για το τμήμα της ισχύος πάνω από εκατό (100) MW.

Ειδικά στην περίπτωση σταθμού αποθήκευσης, ως ισχύς του αιτήματος, νοείται η μέγιστη ισχύς έγχυσης στο σημείο σύνδεσης με το Δίκτυο ή Σύστημα.

4. Εάν η εγγυητική επιστολή δεν ανανεωθεί τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη λήξη της ή εάν εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, δεν έχει τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση Σύνδεσης, αυτή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Με τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Σύνδεσης και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 8 του παρόντος, το ποσό της εγγυητικής επιστολής μειώνεται στο ένα τέταρτο (1/4) του αρχικού ποσού.

Προκειμένου να ολοκληρωθεί η απομείωση του ποσού της εγγυητικής επιστολής, ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός είκοσι (20) ημερών από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Σύνδεσης, ενημερώνει τον φορέα έκδοσης της εγγυητικής επιστολής.

Με την υποβολή στον αρμόδιο Διαχειριστή της Δήλωσης Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 ή αν δεν έχει υποβληθεί Δήλωση Ετοιμότητας, με τη θέση του σταθμού σε λειτουργία ή την ενεργοποίηση της σύνδεσής του, ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός δέκα (10) ημερών, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να αποδεσμευτεί το εναπομείναν ποσό της εγγύησης και ακολούθως να αποδοθεί στον δικαιούχο.

5. Σε περίπτωση χορήγησης κοινής Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τη σύνδεση δύο (2) ή και περισσότερων σταθμών από διαφορετικούς κατόχους στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, η εγγυητική επιστολή δύναται να επιστραφεί στους ενδιαφερόμενους μετά από αίτημά τους, εάν εντός ενός (1) έτους από την έκδοσή της δηλωθεί εγγράφως υπαναχώρηση, έστω και ενός εξ αυτών για την κατασκευή του σταθμού. Στην περίπτωση αυτή ανακαλείται και η σχετική Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται επί κοινών αιτημάτων του άρθρου 14.

6. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο, κατόπιν υποβολής αιτήματος, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν η ισχύς οποιασδήποτε Βεβαίωσης, άδειας ή έγκρισης, η οποία απαιτείται για τη νόμιμη εγκατάσταση ή λειτουργία του σταθμού ή ανασταλεί ακυρωθεί με δικαστική απόφαση.

β) Αν παρέλθει η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, χωρίς να έχει εκδοθεί μέχρι τότε δικαστική απόφαση επί αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία έχει στραφεί κατά οποιασδήποτε άδειας ή έγκρισης, απαραίτητης για την εγκατάσταση ή λειτουργία του σταθμού, αρκεί η ημερομηνία της ως άνω κατάθεσης να προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της εγγυητικής επιστολής στον αρμόδιο Διαχειριστή από τον ενδιαφερόμενο.

γ) Αν ο σταθμός δεν υλοποιηθεί λόγω απόρριψης από την αρμόδια αρχή του αιτήματος του ενδιαφερομένου για χορήγηση άδειας χρήσης νερού για τη λειτουργία του σταθμού, όπου προβλέπεται, και επιπλέον έχει γίνει ανάκληση της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου.

δ) Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αποδεχτεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

ε) Αν προκύψει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού και δεν υποβληθεί αίτηση για διατήρηση της αίτησης χορήγησης οριστικής προσφοράς σε εκκρεμότητα.

στ) Αν ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να συνεχίσει να διατηρεί την αίτησή του σε εκκρεμότητα λόγω αδυναμίας σύνδεσης του σταθμού.

ζ) Αν ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί να ακυρώσει την αίτηση του και να μην του χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

η) Στην περίπτωση της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί μη ένταξης κατόχων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή της Λειτουργικής Ενίσχυσης

ι) Για σταθμούς βιομάζας που εγκαθίστανται εντός Ζώνης Απολιγνιτοποίησης επιτρέπεται η επιστροφή της εγγυητικής επιστολής της περ. 3 της υποπαρ. Ι.1 της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) ή μέρους αυτής. Με την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Σε περίπτωση επιστροφής μέρους αυτής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, η ως άνω Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται και απομειώνεται αντίστοιχα για ισχύ ανάλογη με την μείωση της σχετικής εγγυητικής επιστολής.

7. Σε περίπτωση αύξησης της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την αρχική ισχύ, επί της οποίας υπολογίστηκε το ύψος της εγγυητικής επιστολής, απαιτείται είτε εκ νέου υποβολή εγγυητικής επιστολής από τον κάτοχο του σταθμού για το πρόσθετο τμήμα ισχύος, είτε αντικατάσταση της υπάρχουσας με νέα εγγυητική επιστολή για τη νέα συνολική ισχύ του σταθμού, με χρονική διάρκεια αυτής κατ' ελάχιστον δύο (2) έτη από την ημερομηνία υποβολής της. Ο σχετικός υπολογισμός λαμβάνει χώρα βάσει της παρ. 3.

8. Αν επέλθει μείωση της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, μετά την αρχική χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, που ανέρχεται σε ποσοστό:

α) μέχρι και είκοσι τοις εκατό (20%), ο κάτοχος του Σταθμού δύναται να αντικαταστήσει την εγγυητική επιστολή και να υποβάλει νέα εγγυητική επιστολή, σύμφωνα με τη νέα μειωμένη ισχύ του σταθμού,

β) μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%), ο κάτοχος του σταθμού δύναται να αντικαταστήσει την εγγυητική επιστολή και να υποβάλει νέα εγγυητική επιστολή, η οποία αντιστοιχεί σε μείωση ίση με το είκοσι τοις εκατό (20%) της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής.

Ειδικά για τα συγκροτήματα αιολικών πάρκων της παρ. 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα (150) MW, το ανωτέρω ποσοστό του είκοσι τοις εκατό (20%) υπολογίζεται επί της συνολικής ισχύος του συγκροτήματος και η μείωση της ισχύος μπορεί να κατανεμηθεί ελεύθερα και μη αναλογικά μεταξύ των επιμέρους αδειών του συγκροτήματος.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τους εξαιρούμενους σταθμούς του Κεφαλαίου Ζ' του παρόντος.

9. Ο επενδυτής δύναται, κατ'ελάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής, να την ανακτήσει, καταβάλλοντας απευθείας προ της σχετικής προθεσμίας το

τίμημα υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Η ίδια παράγραφος ισχύει αναλογικά και για την περίπτωση Εγγυητικής Επιστολής του άρθρου 11α του ν. 4685/2020.

Άρθρο 7

Ειδικά θέματα σταθμών οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα

1. Εάν ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή ο σταθμός αποθήκευσης συνδέεται μέσω νέου υποσταθμού (Υ/Σ), ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον αρμόδιο Διαχειριστή Βεβαίωση Καταλληλότητας του γηπέδου εγκατάστασης του Υ/Σ, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, με την καταβολή του σχετικού αντιτίμου, από την αρμόδια υπηρεσία του Διαχειριστή του Συστήματος, εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία.
2. Εάν ο νέος Υ/Σ Μέσης προς Υψηλής Τάσης συνδέεται στο Σύστημα μέσω νέων έργων γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον αρμόδιο Διαχειριστή προμελέτη γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, από την αρμόδια υπηρεσία του Διαχειριστή του Συστήματος, εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή του αιτήματος, εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία.
3. Ο Διαχειριστής του Συστήματος, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναρτά στην ιστοσελίδα του σαφείς οδηγίες για τα ανωτέρω, τις οποίες επικαιροποιεί και συμπληρώνει, όποτε απαιτείται. Το κόστος των υπηρεσιών για τα ανωτέρω εγκρίνεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.
4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και στους σταθμούς που συνδέονται στην Υψηλή Τάση στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.
5. Οι ενέργειες των παρ. 1 και 2, ήτοι η προσκόμιση της Βεβαίωσης Καταλληλότητας, καθώς και της προμελέτης γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, στον αρμόδιο Διαχειριστή, δύναται να διεκπεραιώνονται παράλληλα.

Άρθρο 8

Σύμβαση Σύνδεσης

1. Μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο ενδιαφερόμενος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές και τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή.
2. Η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται σύμφωνα με τους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) ή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.). Η Σύμβαση Σύνδεσης παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της και τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή της. Το περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύνδεσης, καθώς και πρότυπα αυτών, δύναται να εξειδικεύονται με τεχνικές αποφάσεις των αρμόδιων Διαχειριστών, οι οποίες δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα τους. Η Σύμβαση Σύνδεσης περιλαμβάνει κάθε γενικό και ειδικό όρο που τυχόν περιλαμβάνεται στην αντίστοιχη Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

3. Αν η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται με αντισυμβαλλόμενο τον Διαχειριστή του Συστήματος (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.), δύναται να χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα του Κυρίου Τεύχους (εφεξής Συμπλήρωμα), κατόπιν άσκησης διακριτικής ευχέρειας του ενδιαφερομένου και τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή του Κυρίου Τεύχους.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται με αντισυμβαλλόμενο τον Διαχειριστή του Δικτύου (Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.), αυτή δεν χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα, αλλά αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο, χωρίς να υφίσταται δυνατότητα διαίρεσής του, εκτός αν συντρέχει λόγος ο οποίος τεκμηριώνεται ειδικά και μόνο κατόπιν έγκρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

Στην ειδική περίπτωση κατά την οποία απαιτούνται έργα επέκτασης Υποσταθμού (Υ/Σ) του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., καθώς και για περιπτώσεις σταθμών οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση περιοχών αρμοδιότητας του Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (Μ.Δ.Ν.), η σύμβαση δύναται να χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της Ρ.Α.Ε..

4. Αν η Σύμβαση Σύνδεσης δεν χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα, αλλά αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο, συνάπτεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

5. Αν προβλέπεται η υπογραφή Κυρίου Τεύχους και Συμπληρώματος, το Κύριο Τεύχος υπογράφεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

α) Για την αίτηση σύναψης του Κυρίου Τεύχους ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει:

αα) Την εν ισχύ Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης για το σύνολο των έργων σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

αβ) Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του δικαιώματος χρήσης του χώρου εγκατάστασης του Υ/Σ ή άλλων απαιτούμενων κτισμάτων, όταν απαιτούνται, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την κείμενη νομοθεσία για την εκτέλεση έργων σε δάση ή δασικές εκτάσεις, εφόσον τα έργα αυτά επιτράπησαν, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979 (Α' 289).

αγ) Την άδεια χρήσης αιγιαλού/παραλίας και παρακείμενου θαλάσσιου χώρου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για όλα τα προς χρήση γήπεδα, εφόσον απαιτείται.

αδ) Τη Βεβαίωση Καταλληλότητας Γηπέδου του Υ/Σ ή Κέντρου Υπερυψηλής Τάσης, εφόσον απαιτείται.

αε) Την εγκεκριμένη προμελέτη γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, εφόσον απαιτείται.

αστ) Τοπογραφικά διαγράμματα επί των οποίων αποτυπώνονται τα Έργα Σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

αζ) Τα αναρτημένα ή θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης.

αη) Έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο της οποίας συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.

β) Το Κύριο Τεύχος περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

βα) Την περιγραφή του σημείου σύνδεσης και των έργων επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. για τη σύνδεση του σταθμού.

ββ) Τη μέγιστη και την εγκατεστημένη ισχύ.

βγ) Την ισχύ μετασχηματιστών Μέσης/Υψηλής τάσης.

βδ) Τα στοιχεία που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, στον Κώδικα Διαχείρισης των Μ.Δ.Ν. και στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος.

βε) Γενικούς και ειδικούς όρους σχετικά με τη σύνδεση και λειτουργία του σταθμού, όπως αποτυπώνονται και στη σχετική Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

6. Το Συμπλήρωμα υπογράφεται εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

α) Για την αίτηση σύναψης του Συμπληρώματος, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει, εάν δεν έχει ήδη προσκομίσει κατά το στάδιο της υπογραφής του Κυρίου Τεύχους:

αα) Την Άδεια Εγκατάστασης του σταθμού.

αβ) Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του δικαιώματος νόμιμης χρήσης των έργων σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και τις θέσεις των πυλώνων των γραμμών μεταφοράς. Ειδικά για τις υπόγειες οδεύσεις, οι υποπερ. αβ) και αγ) της περ. α' της παρ. 5 αφορούν στην περιοχή όδευσης των υπόγειων καλωδίων.

αγ) Τα τεχνικά στοιχεία που περιγράφονται στην περ. β).

β) Το Συμπλήρωμα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

βα) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των γεννητριών, των μετασχηματιστών Μέσης/Υψηλής τάσης και κάθε άλλου κύριου εξοπλισμού της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης, το πιστοποιητικό μετρήσεων των χαρακτηριστικών ποιότητας ισχύος του εξοπλισμού, καθώς και, ειδικώς στις περιπτώσεις αιολικών σταθμων, το πιστοποιητικό έγκρισης του τύπου της ανεμογεννήτριας.

ββ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων Μέσης ή Χαμηλής Τάσης.

βγ) Τα αναρτημένα ή θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης για το δίκτυο Μέσης Τάσης.

βδ) Τις ρυθμίσεις προστασίας και ελέγχου στο σημείο σύνδεσης του διασυνδεδετικού δικτύου Μέσης Τάσης και στις γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής.

βε) Τις προβλεπόμενες από τους τίτλους III και IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) απαιτήσεις για τον έλεγχο συμμόρφωσης και τις διαδικασίες κοινοποίησης λειτουργίας, όπως αυτές εξειδικεύονται με τεχνικές αποφάσεις του αρμόδιου Διαχειριστή.

βστ) Έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο της οποίας συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.

7. Η υπογραφή του Συμπληρώματος, η οποία συνεπάγεται την προσάρτησή του στο Κύριο Τεύχος με το οποίο από την υπογραφή του Συμπληρώματος αποτελούν ενιαία σύμβαση, αποτελεί προϋπόθεση για την ηλεκτρίση των εγκαταστάσεων και τη θέση του σταθμού σε λειτουργία, αλλά όχι για την κατασκευή των έργων σύνδεσης.

8. Η Σύμβαση Σύνδεσης τροποποιείται, εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή αιτήματος του ενδιαφερομένου προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, για τους κατωτέρω περιοριστικά αναφερόμενους λόγους:

α) Αν μεταβάλλονται οι όροι σύνδεσης του σταθμού, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 19 του άρθρου 5.

β) Αν μεταβάλλεται η εγκατεστημένη ή η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού, η οποία επηρεάζει τους όρους σύνδεσης.

γ) Αν μεταβάλλονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εξοπλισμού και κατ' επέκταση οι τεχνικές ικανότητες του σταθμού.

δ) Αν τροποποιούνται τα έργα σύνδεσης.

Η Σύμβαση Σύνδεσης τροποποιείται σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με την παρ. 18 του άρθρου 5. Ειδικά το Συμπλήρωμα του Κύριου Τεύχους της Σύμβασης Σύνδεσης με τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας τροποποιείται στις περιπτώσεις που μεταβάλλονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων σύνδεσης αρμοδιότητας του ενδιαφερόμενου, χωρίς να απαιτείται η τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Σε κάθε περίπτωση, οι Διαχειριστές δύνανται να εξειδικεύουν και να αναρτούν στις ιστοσελίδες τους, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Σύμβασης Σύνδεσης.

9. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπογραφεί η Σύμβαση Σύνδεσης λόγω υπαιτιότητας του αιτούντα, το σχετικό αίτημα απορρίπτεται.

10. Η υποβολή αιτήματος για τροποποίηση της Σύμβασης Σύνδεσης δεν συνιστά σε καμία περίπτωση αιτία για τη διακοπή των εργασιών και της κατασκευής του έργου, εφόσον αυτές δεν επηρεάζονται από την εν λόγω τροποποίηση.

11. Με την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, καταβάλλεται το σύνολο του συμβατικού τιμήματος που αφορά στο τμήμα ή σύνολο των έργων που κατασκευάζει ο αρμόδιος Διαχειριστής, με ανώτατο όριο τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ. Το ποσό αυτό θεωρείται ως προκαταβολή για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης εκ μέρους του Διαχειριστή και δεν υπόκειται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Ο τρόπος καταβολής του τιμήματος, πάνω από τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, καθώς και ο τρόπος τιμολόγησης των έργων σύνδεσης, καθορίζονται στη Σύμβαση Σύνδεσης. Εάν ο σταθμός δεν υλοποιηθεί εντός του χρόνου που προβλέπεται από την οικεία Άδεια Εγκατάστασης ή εντός του χρόνου ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, το ποσό που καταβλήθηκε σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρούσας δεν επιστρέφεται, αλλά καταβάλλεται υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), πλην του τμήματος του ποσού που αντιστοιχεί σε τμήμα των έργων, τα οποία έχουν ήδη κατασκευαστεί.

12. Ενημέρωση για την υπογραφή και τη θέση σε ισχύ των Συμβάσεων Σύνδεσης αποστέλλεται στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Αντίγραφα των συμβάσεων κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εφόσον ζητηθούν.

13. Ο χρόνος υλοποίησης των έργων σύνδεσης που αναλαμβάνουν συμβατικά οι αρμόδιοι Διαχειριστές δεν υπερβαίνει από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης:

α) τους έξι (6) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς Υψηλής/Μέσης Τάσης, και αφορά αποκλειστικά εργασίες για επέκταση ή ενίσχυση δικτύου μέχρι διακοσίων μέτρων (200 μ.),

β) τους εννέα (9) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς Υψηλής/Μέσης Τάσης,

γ) τους δεκαοκτώ (18) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς Υψηλής/Μέσης Τάσης,

δ) τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα.

Με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή τους, που κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., οι αρμόδιοι Διαχειριστές μπορούν, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, να αιτηθούν παράταση των ανωτέρω προθεσμιών για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό δυσκολίας κατασκευής των έργων αυτών. Για τον υπολογισμό του απαιτούμενου εσόδου του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, η Ρ.Α.Ε. λαμβάνει υπόψη την τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών από τους αρμόδιους Διαχειριστές.

Άρθρο 9

Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης

1. Για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης με το Σύστημα, οι ενδιαφερόμενοι και οι ήδη συνδεδεμένοι χρήστες λαμβάνουν υπόψη τις υποδείξεις του αρμόδιου Διαχειριστή σχετικά με:

α) Την ποιότητα ισχύος στους ζυγούς Μέσης Τάσης του Υποσταθμού (Υ/Σ), η οποία αποδεδειγμένα δεν οφείλεται στη λειτουργία του Συστήματος, αλλά στη λειτουργία των σταθμών παραγωγής.

β) Τις συντηρήσεις ή βλάβες στον εξοπλισμό του Υ/Σ, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των συνδεδεμένων χρηστών, ή τις συντηρήσεις ή βλάβες στα έργα σύνδεσης των σταθμών στην πλευρά Μέσης Τάσης του Υ/Σ.

γ) Τον επιμερισμό εντολών κατανομής που εκδίδονται στο σημείο σύνδεσης με το σύστημα, αν κρίνεται απαραίτητο και σύμφωνα με τις υποδείξεις του αρμόδιου Διαχειριστή.

δ) Όποιο πρόσθετο στοιχείο προβλέπεται ή απαιτεί κατά περίπτωση ο αρμόδιος Διαχειριστής για την ασφαλή λειτουργία των Συστημάτων και την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

2. Δίνεται η δυνατότητα ηλέκτρισης σταθμού επόμενου χρήστη, εκτός του σταθμού του κύριου του Υ/Σ, εφόσον έχουν ολοκληρωθεί τα έργα σύνδεσης του σταθμού, μέσω των οποίων θα συνδεθεί, κατόπιν προηγούμενης συναίνεσης του κυρίου του Υ/Σ. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον έχουν ολοκληρωθεί τα έργα επέκτασης, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να εκδώσει Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας του σταθμού του επόμενου χρήστη. Η παρούσα καταλαμβάνει τους σταθμούς του άρθρου 14 του παρόντος, καθώς και του άρθρου 135 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

3. Στις Συμβάσεις Σύνδεσης καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τον ελεγκτή κάθε σταθμού παραγωγής και τον κεντρικό ελεγκτή του Υ/Σ, τη δυνατότητα και την υποχρέωση επικοινωνίας του ελεγκτή κάθε επιμέρους σταθμού με τον κεντρικό ελεγκτή του Υ/Σ, καθώς και, στην περίπτωση κατασκευής νέου Υ/Σ, την υποχρέωση και δυνατότητα επικοινωνίας του ελεγκτή κάθε επιμέρους σταθμού με τον κεντρικό ελεγκτή, ο οποίος δέχεται εντολές και ανταλλάσσει σήματα και δεδομένα με το κέντρο ελέγχου ενέργειας του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τις υποδείξεις του αρμόδιου Διαχειριστή. Η παρούσα ισχύει και για τις Συμβάσεις Σύνδεσης των σταθμών που πρόκειται να εγκατασταθούν στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.) και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διαχειριστή των Μ.Δ.Ν..

4. Κατά τη σύνδεση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης στο Σύστημα, ο Διαχειριστής του Συστήματος δύναται να επιβάλει αιτιολογημένα την υλοποίηση

πρόσθετων έργων ή την εγκατάσταση εξοπλισμών, οι οποίοι δεν απαιτούνται για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας στο Σύστημα, με σκοπό να πληρούνται πρόσθετες τεχνικές ή λειτουργικές απαιτήσεις, περιλαμβανομένης της απαίτησης για εφαρμογή του κριτηρίου «ν-1» και της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631. Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόσθετο κόστος καθορίζεται τεκμηριωμένα, μεταξύ του ενδιαφερόμενου και του Διαχειριστή του Συστήματος κατά τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης και καλύπτεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος. Ο Διαχειριστής του Συστήματος ανακτά το κόστος αυτό, μέσω του μηχανισμού χρέωσης χρήσης Συστήματος, ή κατά τη σύνδεση νέου χρήστη, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) για την υλοποίηση έργων σύνδεσης. Η παρούσα ισχύει και για περιπτώσεις σταθμών, οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (Μ.Δ.Ν.).

5. Κατά τον σχεδιασμό του Συστήματος ή του Δικτύου και όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο με σκοπό την αδιάλειπτη λειτουργία του Συστήματος ή του Δικτύου, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να απαιτήσει από τους χρήστες να τροποποιήσουν τις εγκαταστάσεις τους ή να εγκαταστήσουν νέο εξοπλισμό και γενικότερα να λάβουν πρόσθετα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, την ασφάλεια λειτουργίας του Συστήματος ή του Δικτύου και την προσαρμογή των εγκαταστάσεων του χρήστη στις τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Συστήματος ή του Δικτύου. Για τον λόγο αυτόν, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να προτείνει την τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης του σταθμού, για την οποία ο χρήστης, σε περίπτωση διαφωνίας με τον Διαχειριστή, έχει το δικαίωμα να προσφύγει στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

6. Με τους Κώδικες Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και των Μ.Δ.Ν., καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

Άρθρο 10

Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου

1. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) σε περιοχές του Συστήματος και του Δικτύου και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, προκειμένου για τη βέλτιστη αξιοποίηση των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου.

2. Οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους, οι οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος

και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, δύνανται να αφορούν:

- α) Μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του.
- β) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής.
- γ) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.
- δ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.

Οι ως άνω περιορισμοί εφαρμόζονται ανεξάρτητα και επιπλέον περιορισμών ή απορρίψεων προσφορών έγχυσης που προκύπτουν στο πλαίσιο της συμμετοχής των σταθμών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν δύναται να επιβληθεί μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί σε περιορισμό της εγγεόμενης ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών αυτών. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας.

4. Η εφαρμογή περιορισμών έγχυσης των περ. γ) και δ) της παρ. 2 δεν δύναται να οδηγεί σε εκτιμώμενο επίπεδο ανακατανομής ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της περιοχής. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εξειδικεύονται και ποσοτικοποιούνται οι περιορισμοί της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να προσδιορίζεται η μεθοδολογία εκτίμησης των περιθωρίων και επιμερισμού τους σε τεχνολογίες και κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και να διαφοροποιούνται οι περιορισμοί έγχυσης ανά τεχνολογία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και ανά κατηγορία περιορισμών της παρ. 2. Ειδικά για τους περιορισμούς έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, καθορίζονται η μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης της παρ.2, η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και η επιβολή χρεώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης.

7. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών που λειτουργούν ή έχουν υποβάλλει δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν.

4414/2016 (Α' 149) ή έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει οριστικές προσφορές σύνδεσης που περιλαμβάνουν ειδικούς όρους αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, χωρίς υπέρβαση των ορίων που τίθενται σωρευτικά στις παρ. 3 και 4.

9. Κατ'εξαίρεση των οριζόμενων στο παρόν, είναι δυνατό να εκδίδονται προσφορές σύνδεσης με περιορισμούς που οδηγούν σε μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του που θα οδηγεί σε μεγαλύτερο ποσοστό από το αναφερόμενο στην παρ. 3, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης του άρθρου 89.

10. Κατά τη λειτουργία των σταθμών, ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης, καθώς και αναφορικά με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του παραγωγού με τους περιορισμούς, ο αρμόδιος Διαχειριστής επιβάλλει χρεώσεις μη συμμόρφωσης, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 6.

11. Ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν υποχρεούται σε καμία αποζημίωση του Παραγωγού σε σχέση με περιορισμούς έγχυσης, εφόσον δεν παραβιάζονται τα όρια των παρ. 3 και 4.

12. Τα ποσοστά των παρ. 3 και 4 δύνανται να τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η απόφαση για τροποποίηση των ποσοστών βασίζεται σε μελέτη κόστους - οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται. Αν με την απόφαση αυτή καθοριστούν νέα αυξημένα ποσοστά περιορισμών, αυτά αφορούν σταθμούς για τους οποίους χορηγούνται οριστικές προσφορές σύνδεσης μετά την έκδοση της απόφασης αυτής.

13. Κατά την εξέταση αιτημάτων για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λ)α) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), λαμβάνεται μέριμνα ώστε η λειτουργία των σταθμών αυτών να μην περιορίζει τη χωρητικότητα των ηλεκτρικών δικτύων για υποδοχή δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Στις σχετικές οριστικές Προσφορές Σύνδεσης περιλαμβάνονται ειδικοί όροι που δύνανται να αφορούν:

α) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης σε προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής.

β) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.

γ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.

Η συμμετοχή των σταθμών του πρώτου εδαφίου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό τους περιορισμούς των περ. α) έως γ).

Με τις αποφάσεις των παρ. 5 και 6 καθορίζεται και εξειδικεύεται αντιστοίχως κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης/απορρόφησης της παρούσας παραγράφου.

14. Η επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, κατά τις εισηγήσεις της προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνει υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται με το παρόν άρθρο.

15. Οι προβλέψεις του παρόντος αποτελούν ειδικό πλαίσιο εφαρμογής αναφορικά με τη δυνατότητα, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία επιβολής των σχετικών περιορισμών και κατισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Άρθρο 11

Θέματα κυριότητας έργων σύνδεσης

1. Σε περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού στο Σύστημα, μέσω υφιστάμενου Υποσταθμού (Υ/Σ) του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης, μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του σταθμού και του Υ/Σ, να ανήκει στην κυριότητά του.

2. Σε περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού ή σταθμών στο Σύστημα, μέσω νέου Υ/Σ, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης, μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του κάθε σταθμού και του τερματικού Υ/Σ, και ο νέος τερματικός Υ/Σ, να ανήκουν στην κυριότητά του, μέχρι τα όρια του Συστήματος, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, μη συμπεριλαμβανομένου του κεντρικού αυτόματου διακόπτη υψηλής ή υπερυψηλής τάσης του τερματικού Υ/Σ, του οποίου η ιδιοκτησία, η διαχείριση και η συντήρηση ανήκουν στον αρμόδιο Διαχειριστή. Στις περιπτώσεις αυτές:

α) Νοείται ότι ο σταθμός συνδέεται απευθείας στο Σύστημα.

β) Ο ενδιαφερόμενος κατασκευάζει τα έργα σύνδεσης, τα οποία ανήκουν στην κυριότητά του και αποκτά τη διαχείριση και την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης των έργων αυτών. Η τάση και τα λοιπά τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των έργων σύνδεσης, τα οποία ανήκουν στην κυριότητα του ενδιαφερόμενου, καθορίζονται από αυτόν, υπό τον όρο της συμμόρφωσής τους με τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και τις ελάχιστες απαιτήσεις του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή σύνδεση και συνεργασία τους με το Σύστημα, όσον αφορά στις διακοπτικές προστασίες στην πλευρά της υψηλής ή υπερυψηλής τάσης και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με το Σύστημα.

γ) Ο ενδιαφερόμενος δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέου παραγωγού στον Υ/Σ, εκτός αν συντρέχει περίπτωση έλλειψης χωρητικότητας του Δικτύου ή του Συστήματος, η οποία τεκμηριώνεται με αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου Διαχειριστή προς τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), η οποία αποφασίζει για την σύνδεση ή όχι του εν λόγω σταθμού.

Ο νέος χρήστης καταβάλλει στους κατόχους των συνδεδεμένων σταθμών αντάλλαγμα για τα κοινά έργα σύνδεσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος για την υλοποίηση έργων για σύνδεση χρήστη. Η ειδικότερη μεθοδολογία υπολογισμού του ανωτέρω ανταλλάγματος, καθώς και ο τρόπος καταβολής του, εφόσον κριθεί αναγκαίο, καθορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε.. Ο κύριος των κοινών έργων σύνδεσης εκτελεί τις εντολές του Διαχειριστή για τη λειτουργία αυτών.

3. Για την απαλλοτρίωση ακινήτων ή τη σύσταση επ' αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων υπέρ του κατόχου του συνδεδεμένου σταθμού, με σκοπό την εγκατάσταση των έργων σύνδεσης, εφαρμόζονται αναλόγως η παρ. 1 του άρθρου 15 και το άρθρο 22 του ν. 3175/2003 (Α' 207), ανεξαρτήτως του κυρίου των έργων σύνδεσης. Αν κύριος του εδάφους είναι το Δημόσιο, το αντάλλαγμα χρήσης του εδάφους που αναλογεί στα έργα σύνδεσης που ανήκουν στην κυριότητα του κατόχου της Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων υπολογίζεται επί των μεμονωμένων τμημάτων του εδάφους που καταλαμβάνεται από τις βάσεις των πυλώνων των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας των έργων σύνδεσης. Δεν καταβάλλεται αντάλλαγμα για τα έργα σύνδεσης που ανήκουν στον κύριο του Συστήματος.

4. Για τους σταθμούς και τα έργα σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εφαρμόζεται αναλόγως, υπέρ του ενδιαφερομένου, η παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2941/2001 (Α' 201).

5. Τα έργα επέκτασης του Δικτύου για τη σύνδεση σταθμών δύναται να μελετώνται και να κατασκευάζονται από τους ενδιαφερόμενους, εφόσον το δηλώσουν πριν τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης. Ο Διαχειριστής του Δικτύου δημοσιεύει σαφείς και διαφανείς διαδικασίες σχετικά με τη μελέτη και κατασκευή των έργων επέκτασης ή ενίσχυσης από τους ενδιαφερόμενους.

6. Οι διαδικασίες έγκρισης της κατασκευής των έργων σύνδεσης, καθώς και ελέγχου και παραλαβής των έργων αυτών από τον αρμόδιο Διαχειριστή καθορίζονται στη Σύμβαση Σύνδεσης. Μετά την παραλαβή τους, τα έργα αυτά αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας με την επιφύλαξη της παρ. 2, δυνάμει συμβολαιογραφικού εγγράφου υποκείμενου σε καταχώριση στο κτηματολόγιο, στο οποίο προσαρτώνται μόνο:

- α) το τοπογραφικό διάγραμμα σε σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ' 87,
- β) η Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,
- γ) η απαραίτητη πράξη για την τεκμηρίωση των εμπράγματων δικαιωμάτων στο δημόσιο ή ιδιωτικό κτήμα, και
- δ) η Σύμβαση Σύνδεσης μεταξύ Παραγωγού και Διαχειριστή.

7. Σε περίπτωση που τα έργα σύνδεσης έχουν κατασκευαστεί επί δημοσίου κτήματος, με το συμβόλαιο μεταβιβάζεται η κυριότητά τους κατά πλάσμα δικαίου. Η κυριότητα επί του εδάφους παραμένει στο Ελληνικό Δημόσιο.

Άρθρο 12

Ειδικά θέματα Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης

1. Οι Παραγωγοί σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Δίκτυο ή το Σύστημα, δύνανται να κατασκευάζουν δίκτυα Μέσης Τάσης (Μ.Τ.), τα οποία αφορούν αποκλειστικά δίκτυα για παραγωγούς ή ομάδες παραγωγών. Στα δίκτυα αυτά δύνανται να συνδέονται περισσότεροι του ενός σταθμοί με Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενων Σταθμών, χωρίς να απαιτείται η υποβολή κοινού αιτήματος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Σε κάθε Ιδιωτικό Δίκτυο Μ.Τ., ορίζεται ένας παραγωγός εκ των ενδιαφερομένων ως Εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ..

3. Ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ.:

α) Καθορίζει ελεύθερα το επίπεδο τάσης του δικτύου, το οποίο είναι πάντα μικρότερο των πενήντα (50) κιλοβόλτ (kV).

β) Είναι υπεύθυνος για την κατασκευή, την ασφαλή λειτουργία και τη συντήρηση του δικτύου.

γ) Είναι υπεύθυνος για τη συλλογή και διαχείριση των μετρήσεων και τον επιμερισμό τους στους παραγωγούς του αποκλειστικού δικτύου σε επίπεδο, τόσο παραγωγής, όσο και κατανάλωσης.

δ) Είναι υπεύθυνος για τη συμμόρφωση των συνδεόμενων σταθμών με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 631/2016 της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τον επιμερισμό εντολών κατανομής σε αυτούς, σύμφωνα με τις εντολές του αρμόδιου Διαχειριστή.

4. Σε περίπτωση σύνδεσης του σταθμού σε Υποσταθμό (Υ/Σ) του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφώμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται:

α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.,

β) στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων μέσης τάσης στον Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση,

γ) στην υψηλή τάση, στο σημείο σύνδεσης του Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση.

Οι καταναλώσεις, καθώς και οι ιδιοκαταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ. καταγράφονται συγκεντρωτικά από τους μετρητές των περ. β) και γ).

Ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των μετρήσεων των περ. β) και γ) της παρ. 4. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει στον Εκπρόσωπο του Δικτύου Μ.Τ. τη μέτρηση στο σημείο άφιξης των δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ, ανηγμένη στην υψηλή τάση, βάσει αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην υψηλή τάση, ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης.

Ο Εκπρόσωπος Δικτύου Μ.Τ. είναι υπεύθυνος για την εγκατάσταση των μετρητικών διατάξεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και για τη συλλογή των μετρήσεων της περ. α) της παρ. 4. Ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας που του γνωστοποιήθηκε από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 5, σε κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο βάσει της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας της παρ. 7, τόσο για την παραγωγή, όσο και για την κατανάλωση.

Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας καθορίζεται από τον διαχειριστή του Συστήματος, κοινοποιείται στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο.

5. Σε περίπτωση σύνδεσης σε Υ/Σ του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφώμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται:

α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.,

β) στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση.

Οι καταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο μέσης τάσης καταγράφονται συγκεντρωτικά από τον μετρητή της περ. β).

Η μέτρηση στην περ. α) γίνεται από τον εκπρόσωπο του Ιδιωτικού Δικτύου και στην περ. β) από τον Διαχειριστή του Δικτύου.

Ο εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης, επιμερίζει στους σταθμούς που συνδέονται στο κάθε δίκτυο, τη μετρούμενη ενέργεια της περ. β), η οποία του έχει γνωστοποιηθεί από τον Διαχειριστή του Δικτύου, στο επίπεδο της τάσης σύνδεσης εκάστου σταθμού, σύμφωνα με μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας. Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας εγκρίνεται από τον διαχειριστή του Δικτύου, κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο.

6. Στη Σύμβαση Σύνδεσης δύναται να εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στον επιμερισμό και την αποστολή των μετρήσεων.

7. Ο Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης, αποστέλλει τις μετρήσεις στους αρμόδιους Διαχειριστές (Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας) και στους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) για την πραγματοποίηση των συναλλαγών που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς ενέργειας.

8. Οι Διαχειριστές κατά περίπτωση τηρούν μητρώο των εκπροσώπων Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ., το οποίο γνωστοποιούν στη Ρ.Α.Ε..

9. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να ελέγχει τη λειτουργία των εκπροσώπων ιδιωτικών Δικτύων Μ. Τ. και να επιβάλλει πρόστιμα σε περίπτωση που εντοπίζει λανθασμένη εφαρμογή της μεθοδολογίας επιμερισμού της παρ. 5 ή της παρ. 6.

10. Οι σταθμοί που συνδέονται στο ίδιο αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.:

α) Δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και, αν πληρούν τις προϋποθέσεις σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016,

β) εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από τον ίδιο Φο.Σ.Ε.,

γ) το φορτίο των καταναλώσεων, καθώς και των ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών, όπως αυτό καταγράφεται από τον μετρητή της περ. β) της παρ. 4 και έχει αναχθεί στην Υψηλή Τάση, εκπροσωπείται συγκεντρωτικά ως φορτίο για λογαριασμό του εκπροσώπου του δικτύου Μ.Τ. από έναν ή περισσότερους προμηθευτές, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

11. Τα δίκτυα Μ.Τ. του παρόντος κατασκευάζονται κατά κανόνα υπόγεια. Η όδυσή τους εναερίως επιτρέπεται μόνο ως εξαιρετικό μέτρο, εφόσον η υπόγεια όδευση είναι αδύνατη για τεχνικούς λόγους και με μέγιστο μήκος εναέριας όδευσης τα διακόσια μέτρα (200) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς Α.Π.Ε. που έχουν λάβει Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή πριν την 1η Μαρτίου 2022.

Άρθρο 13

Μητρώο Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης

1. Ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) τηρούν

Μητρώο των Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης που κατασκευάζουν οι παραγωγοί σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμών αποθήκευσης (Ιδιωτικά Δίκτυα). Η μεν Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. τηρεί Μητρώο για τα δίκτυα τάσης μεγαλύτερης ή ίσης των πενήντα (50) κιλοβόλτ (kV), η δε Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. για τα δίκτυα τάσης μικρότερης των πενήντα (50) kV. Η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. με την ιδιότητα του Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.) τηρεί επίσης Μητρώο για τα δίκτυα τάσης μεγαλύτερης ή ίσης των πενήντα (50) kV, τα οποία διαχειρίζεται στα Μ.Δ.Ν.. Οι δυο Διαχειριστές συνεργάζονται για την αποτύπωση των δικτύων και αναρτούν σε κατάλληλη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα τα δίκτυα αυτά.

2. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος κατασκευάζει Ιδιωτικό Δίκτυο για τη διασύνδεση του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή της παρ. 1, για την έγκριση της όδευσης του δικτύου αυτού, ως προς τη γειτνίασή του με άλλα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας. Ο ενδιαφερόμενος αποτυπώνει σε τοπογραφικά διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, το χαρτογραφικό υπόβαθρο, ιδίως δε Χάρτες ΓΥΣ, Ορθοφωτοχάρτες Κτηματολογίου, Δορυφορικές Εικόνες «GoogleEarth»:

- α) την ακριβή θέση του σταθμού,
- β) τον τύπο και την όδευση του δικτύου διασύνδεσης στο Σύστημα,
- γ) τη θέση του Υποσταθμού σύμφωνα με τη Βεβαίωση Καταλληλότητας, και
- δ) την όδευση και το είδος των γραμμών Υψηλής Τάσης, σύμφωνα με την εγκεκριμένη προμελέτη.

Τα ανωτέρω στοιχεία υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή (αρχεία τύπου «shapefiles» ή άλλης μορφής).

Ο αρμόδιος Διαχειριστής, λαμβάνοντας υπόψη τα άλλα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας που οδεύουν στην περιοχή, είτε προτείνει διαφοροποιήσεις για τεχνικούς λόγους, επι της πορείας της όδευσης, είτε εγκρίνει την προτεινόμενη όδευση, και αναρτά στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα τα διαγράμματα σύνδεσης (αναρτημένα διαγράμματα), είτε την απορρίπτει.

4. Η έγκριση του αρμόδιου Διαχειριστή δεν απαλλάσσει τον ενδιαφερόμενο από τη λήψη άλλων εγκρίσεων σχετικά με την όδευση των δικτύων από άλλες υπηρεσίες, όπως τα δασαρχεία, τους φορείς που έχουν στην αρμοδιότητά τους το οδικό δίκτυο, καθώς και τους φορείς που είναι αρμόδιοι για το σιδηροδρομικό δίκτυο και τα λοιπά τεχνικά έργα, αν αυτές απαιτούνται.

5. Τα διαγράμματα σύνδεσης επικαιροποιούνται στις κάτωθι περιπτώσεις:

- α) αλλαγή της θέσης του Υποσταθμού,
- β) αλλαγή της όδευσης των γραμμών Υψηλής Τάσης,
- γ) αλλαγή της όδευσης των γραμμών Μέσης Τάσης,

6. Μέχρι την πλήρη λειτουργία της γεωπληροφοριακής πλατφόρμας της παρ. 1 ο αρμόδιος Διαχειριστής θεωρεί τα διαγράμματα σύνδεσης (θεωρημένα διαγράμματα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΚΟΙΝΟ ΑΙΤΗΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Άρθρο 14

Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης

1. Είναι δυνατή η υποβολή κοινού αιτήματος περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον Διαχειριστή του Συστήματος, το οποίο αφορά σε περισσότερους σταθμούς με Βεβαίωση ή και με Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενο Σταθμό, όταν η συνολική ισχύς αυτών ξεπερνά το όριο των οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), εφόσον η σύνδεση ενός ή περισσότερων σταθμών γίνεται μέσω νέων κοινών αποκλειστικών δικτύων σε νέο ή υφιστάμενο Υποσταθμό μέσης τάσης προς υψηλή.
2. Οι σταθμοί πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:
 - α) Εγκαθίστανται εντός περιορισμένου γεωγραφικά χώρου, η γεωγραφική ακτίνα του οποίου, ήτοι η απόσταση των σταθμών που απέχουν περισσότερο, δεν ξεπερνά τα είκοσι (20) χιλιόμετρα.
 - β) Κάθε σταθμός παραγωγής είναι ίσος ή μεγαλύτερος των εκατό (100) κιλοβάτ (kW).
 - γ) Ένας εκ των ενδιαφερομένων ορίζεται, πριν την υπογραφή της Συμβάσης Σύνδεσης, εκπρόσωπος των σταθμών για την υποβολή του κοινού αιτήματος, περί χορήγησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ή για την κατασκευή και διαχείριση του Υποσταθμού, μέχρι το όριο του Συστήματος, όπου απαιτείται.
3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής εξετάζει το κοινό αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ανάλογα με την ισχύ του κάθε σταθμού.
4. Δεν επιτρέπεται η υποβολή αίτησης περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης του ίδιου σταθμού και στους δύο Διαχειριστές. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, απορρίπτονται αμφότερες οι αιτήσεις από τους δύο Διαχειριστές.

Άρθρο 15

Συνεργασία Διαχειριστών Συστήματος και Δικτύου για κοινά αιτήματα

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος, συνεργαζόμενος με τον Διαχειριστή του Δικτύου, καθορίζουν από κοινού και κατόπιν προηγούμενης συνεννόησης, τον τρόπο σύνδεσης των σταθμών, η οποία μπορεί να γίνει είτε στο Σύστημα, είτε στο Δίκτυο.
2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος παραλαμβάνει το αίτημα και αποστέλλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών στον Διαχειριστή του Δικτύου, στοιχεία σχετικά με την τεχνολογία, την ισχύ και τη γεωγραφική θέση των σταθμών.
3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την ως άνω αποστολή των στοιχείων, αποφασίζει, κατόπιν διαβούλευσης με τον Διαχειριστή του Συστήματος, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις, ώστε να αναλάβει τη διεκπεραίωση του κοινού αιτήματος.
4. Προκειμένου ο Διαχειριστής του Δικτύου να αναλάβει την έκδοση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνεκτιμώνται τα κάτωθι:
 - α) Η γειτνίαση με δίκτυα Μέσης Τάσης αρμοδιότητας του Διαχειριστή Δικτύου,

β) η δυνατότητα τροφοδότησης και άλλων χρηστών του Δικτύου και ιδίως καταναλωτών στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή,

γ) η δυνατότητα επέκτασης του Υποσταθμού (Υ/Σ) ευθύνης του Διαχειριστή του Δικτύου ή οι διαθέσιμες πύλες Μέσης Τάσης στον Υ/Σ,

δ) η δυνατότητα υλοποίησης των αναγκών υποδομών σε εύλογο χρονικό διάστημα,

ε) η ορθολογική ανάπτυξη του Δικτύου.

5. Αν ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι αρμόδιος για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, οι ημερομηνίες για την εξέταση του αιτήματος και τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εκκινούν από την ημερομηνία κατά την οποία ο Διαχειριστής του Δικτύου ενημέρωσε, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τον Διαχειριστή του Συστήματος ότι δεν αναλαμβάνει τη χορήγησή της.

6. Αν ο Διαχειριστής του Δικτύου είναι αρμόδιος για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, οι ημερομηνίες σχετικά με την εξέταση του αιτήματος και τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εκκινούν από την ημερομηνία κατά την οποία ο Διαχειριστής του Δικτύου ενημέρωσε τον εκπρόσωπο των ενδιαφερομένων ότι αναλαμβάνει τη χορήγησή της.

Άρθρο 16

Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης κοινών αιτημάτων

1. Σε περίπτωση κατά την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ισχύουν τα κάτωθι:

α) Η μέτρηση και η πιστοποίηση της ενέργειας των σταθμών του παρόντος γίνονται στο σημείο σύνδεσης στο Σύστημα και στην άφιξη των δικτύων Μέσης Τάσης (Μ.Τ.) στον Υποσταθμό (Υ/Σ), βάσει του αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην Υψηλή Τάση (Υ.Τ.), ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει για τους σταθμούς, οι οποίοι συνδέονται σε κάθε αποκλειστικό δίκτυο, τις σχετικές μετρήσεις στον εκπρόσωπο της κάθε αναχώρησης δικτύων Μ.Τ. και ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας σε κάθε δίκτυο Μ.Τ., ανηγμένη στην Υ.Τ..

β) Ορίζεται, για την υπογραφή των Συμβάσεων Σύνδεσης, εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων, ανά αναχώρηση δικτύων Μ.Τ. ή ανά Μετασχηματιστή Ισχύος Μέσης προς Υ.Τ., όπου είναι εφικτό. Ο εκπρόσωπος της αναχώρησης δικτύων Μ.Τ., μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον εκπρόσωπο του κοινού αιτήματος.

2. Σε περίπτωση κατά την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον Διαχειριστή του Δικτύου, ισχύουν τα κάτωθι:

α) Η σύνδεση των σταθμών γίνεται σε υφιστάμενο ή σε νέο Υ/Σ ευθύνης του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), ο οποίος πληροί τις προδιαγραφές που θέτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.. Η τυχόν απαιτούμενη κατασκευή νέου Υ/Σ ή η αναβάθμιση ήδη υφιστάμενου Υ/Σ για τη σύνδεση των σταθμών γίνεται με επιμέλεια και δαπάνες των αιτούντων παραγωγών. Η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. δύναται να ζητήσει οποτεδήποτε από τους αιτούντες, την εκτέλεση πρόσθετων, σε σχέση με τα αναγκαία για τη σύνδεση των σταθμών τους, έργων αναβάθμισης του νέου ή υφιστάμενου Υ/Σ. Σε μία τέτοια περίπτωση, η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. καταβάλλει στους αιτούντες το κόστος το οποίο επωμίζονται για την κατασκευή των πρόσθετων έργων αναβάθμισης.

β) Τα έργα αναβάθμισης ή επέκτασης του δικτύου για τη σύνδεση των σταθμών, τα οποία κατασκευάζονται από τους αιτούντες, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θέτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστής του Δικτύου, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) και περιέχονται άνευ ανταλλάγματος στην κυριότητα του κυρίου του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 122 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Η εν γένει διαχείριση αυτών ανήκει στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 127 του ν. 4001/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ **ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Άρθρο 17 **Άδεια Εγκατάστασης**

1. Για την εγκατάσταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμού αποθήκευσης, απαιτείται η έκδοση Άδειας Εγκατάστασης. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, εφόσον πληροί σωρευτικά τα κατωτέρω:

α) Είναι κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, που αφορά στο έργο για το οποίο υποβάλλεται αίτηση για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

β) Έχει Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

γ) Έχει λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

2. Η Άδεια Εγκατάστασης χορηγείται με απόφαση της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής της παρ. 3 του άρθρου 3. Με την αίτηση υποβάλλονται σωρευτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, που αφορά στο έργο για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση για έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης,

β) Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

γ) Οριστική Προσφορά Σύνδεσης,

δ) Τεχνική Περιγραφή του Σταθμού,

ε) Οριζοντιογραφία του σταθμού, από την οποία προκύπτουν σαφώς το γήπεδο εγκατάστασης και το γήπεδο ασφαλείας,

στ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, του γηπέδου ασφαλείας, του χώρου των συνοδών έργων, εξαιρούμενων των έργων σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και της οδοποιίας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 18,

ζ) πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος,

η) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος περί μη αναστολής αδειοδότησης του σταθμού,

θ) έντυπο αίτησης σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

Μέχρι την έκδοση του οικείου Κανονισμού, το έντυπο αίτησης αναρτάται για όλες τις κατηγορίες έργων σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κάνει αποδεκτές και αιτήσεις για έκδοση Άδειας Εγκατάστασης σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η ισχύς είναι μικρότερη από αυτή που

αναγράφεται στην Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι η ισχύς που αναγράφεται επί της αίτησης είναι σε πλήρη αντιστοιχία με την ισχύ της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής και την ισχύ της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, ως προς τη νέα μειωμένη ισχύ, το οποίο και υποβάλλεται ως δικαιολογητικό στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.

5. Εφόσον η αίτηση είναι πλήρης, ήτοι υποβάλλεται σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα και τον οικείο Κανονισμό, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις των ήδη υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων, εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση τεκμαίρεται ως πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας, καθιστά την αίτηση απαράδεκτη και συνεπάγεται την απόρριψή της.

6. Η υποβολή πλήρους αιτήματος συνεπάγεται την πλήρωση του οροσήμου του άρθρου 31.

7. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τα κάτωθι:

α) Τεκμηριώνεται η εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, καθώς και των χώρων των συνοδών έργων, εξαιρούμενων των έργων σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και της οδοποιίας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον οικείο Κανονισμό,

β) τηρούνται οι αποστάσεις ασφαλείας των μονάδων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον οικείο Κανονισμό.

8. Κατά το στάδιο έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης, δεν ελέγχεται η εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης για τα έργα σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, καθώς και την οδοποιία. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται, εντός της διάρκειας ισχύος αυτής και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή αίτησης περί χορήγησης Άδειας Λειτουργίας, να προβεί σε ενημέρωση φακέλου και να γνωστοποιήσει στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή την εξασφάλιση δικαιώματος χρήσης της οδοποιίας.

9. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 4, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων της παρ. 4.

10. Η Άδεια Εγκατάστασης αποστέλλεται στον ενδιαφερόμενο, δημοσιεύεται στον ιστότοπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», καθώς και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του κατόχου του σταθμού και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

β) την τεχνολογία ή τη μορφή Α.Π.Ε. ή το πρωτογενές καύσιμο,

γ) την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού,

δ) την περιγραφή των βασικών τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου,

ε) τις συντεταγμένες του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού και, σε περίπτωση αιολικού σταθμού, επιπλέον τις θέσεις των ανεμογεννητριών,

στ) τη διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης,

ζ) τους γενικούς όρους του οικείου Κανονισμού,

η) τυχόν ειδικούς όρους για την εγκατάσταση.

11. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης περί έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης, εκδίδεται απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον αιτούντα.

12. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να επικοινωνήσει με τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τον έλεγχο των νομιμοποιητικών εγγράφων του αιτούντος.

13. Σε περίπτωση αλλαγής της περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) κατά τη διαδικασία αδειοδότησης του έργου, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει ως αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 3 του άρθρου 3, είτε τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε τη Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

14. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών του παρόντος από την οικεία Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 3, ο ενδιαφερόμενος δύναται να αιτηθεί Άδεια Εγκατάστασης στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 3.

Άρθρο 18

Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης

1. Για την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος, σύμφωνα με το παρόν και τον οικείο Κανονισμό, προσκομίζει:

α) Για την περίπτωση ιδιωτικών, καθώς και δημοτικών εκτάσεων, τη Βεβαίωση Τεκμηρίωσης Νόμιμης Χρήσης, συνοδευόμενη από τοπογραφικό διάγραμμα και τα κάτωθι κατά περίπτωση:

αα) Τίτλο κυριότητας, ήτοι αντίγραφο συμβολαιογραφικής πράξης ή τελεσίδικη δικαστική απόφαση, καθώς και είτε πιστοποιητικό μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, είτε, στην περίπτωση λειτουργούντος κτηματολογικού γραφείου, αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου και το σχετικό Απόσπασμα Κτηματολογικού Διαγράμματος.

αβ) Σε περίπτωση τρίτου που έχει τη νόμιμη χρήση του χώρου, τα αποδεικτικά έγγραφα της υποπερ. αα), καθώς και αποδεικτικό τίτλο νόμιμης χρήσης, ήτοι αντίγραφο του ιδιωτικού συμφωνητικού μακροχρόνιας μίσθωσης και απόδειξη ηλεκτρονικής υποβολής του στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, ή αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης και του πιστοποιητικού μεταγραφής αυτής στο υποθηκοφυλακείο ή το αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου αυτής του αρμόδιου Κτηματολογικού Γραφείου.

β) Για δημόσιες εκτάσεις που διαχειρίζεται ο ενδιαφερόμενος, οι οποίες εμπίπτουν στη δασική νομοθεσία, προσκομίζεται η Έγκριση Επέμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 53 του ν. 998/1979 (Α' 289).

γ) Για εκτάσεις του Δημοσίου που δεν διαχειρίζεται ο ενδιαφερόμενος, οι οποίες δεν εμπίπτουν στη δασική νομοθεσία, περιλαμβανομένων αυτών που διαχειρίζονται η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου, οι Κτηματικές Υπηρεσίες ή το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προσκομίζεται η απόφαση του αρμοδίου οργάνου, εφόσον εγκρίνει τη μίσθωση ή την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Στην περίπτωση αυτή, τα λοιπά νόμιμα αποδεικτικά έγγραφα τα οποία τεκμηριώνουν την εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, προσκομίζονται προς συμπλήρωση του φακέλου με την έκδοσή τους.

2. Ειδικά για τους αιολικούς σταθμούς, ως προς την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου ασφαλείας που δεν περιλαμβάνεται στο γήπεδο εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει τοπογραφικό διάγραμμα, συνοδευόμενο από:

- α) Για την περίπτωση ιδιωτικών εκτάσεων, έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη.
- β) Για την περίπτωση δημοσίων και δημοτικών εκτάσεων, επιστολή ενημέρωσης εκ μέρους του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια αρχή για την εγκατάσταση του εν λόγω σταθμού, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία ως προς τον χαρακτήρα της έκτασης.
- γ) Ειδικώς για την περίπτωση εκτάσεων που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετική απόφαση παραχώρησης.

Άρθρο 19

Διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης

1. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ και ισχύει για τρία (3) έτη, με την επιφύλαξη της παρ. 6, με δυνατότητα παράτασης, σύμφωνα με το παρόν.
2. Ειδικά για τα ειδικά έργα της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ και ισχύει για τέσσερα (4) έτη, με την επιφύλαξη της παρ. 6, με δυνατότητα παράτασης, σύμφωνα με το παρόν.
3. Ειδικά εάν υφίσταται υποχρέωση εκ του θεσμικού πλαισίου περί δημοσίων συμβάσεων για διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας, προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, η Άδεια Εγκατάστασης ισχύει για ένα (1) επιπλέον έτος κατά περίπτωση, και δύναται να παραταθεί υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος.
4. Η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης δύναται να παραταθεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό, έως δώδεκα (12) μήνες, εφόσον ο κάτοχος της Άδειας Εγκατάστασης δηλώσει εγγράφως στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το έργο και εφόσον έχει καταβάλει το «Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου», το οποίο ορίζεται σε τριακόσια (300) ευρώ ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, για κάθε μήνα παράτασης. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας των δώδεκα (12) μηνών ή μη καταβολής του αντίστοιχου τέλους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οικείο Κανονισμό, η ισχύς της Άδειας Εγκατάστασης παύει αυτοδικαίως. Τα ποσά, τα οποία έχουν καταβληθεί έναντι του ως άνω τέλους, δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση.
5. Κατά τον υπολογισμό της διάρκειας ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης και τυχόν παρατάσεων αυτής, δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υφίσταται δικαστική αναστολή ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης ή οποιασδήποτε Βεβαίωσης, άδειας ή έγκρισης που απαιτείται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης του σταθμού, εφόσον κατά την ημερομηνία άρσης της αναστολής είναι σε ισχύ οι λοιπές απαιτούμενες Βεβαιώσεις, άδειες ή εγκρίσεις που απαιτούνται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή περί της αναστολής ισχύος και ιδίως περί της ημερομηνίας έναρξης αυτής. Η αδειοδοτούσα αρχή, εφόσον απαιτηθεί, εκδίδει διαπιστωτική πράξη σχετικά με την αναστολή ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης και την ημερομηνία έναρξης αυτής. Αντιστοίχως, σε περίπτωση άρσης της αναστολής, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει την αδειοδοτούσα αρχή και αυτή με τη σειρά της, εφόσον ο ενδιαφερόμενος το αιτηθεί, εκδίδει διαπιστωτική πράξη σχετικά με τη νέα διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης.

6. Η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης των σταθμών, οι οποίοι επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), που καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149). Για τον σκοπό αυτό, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία, εφόσον το αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος, εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη, στην οποία αναφέρεται η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης.

7. Η Άδεια Εγκατάστασης, καθώς και όλες οι άδειες που απαιτούνται για την εγκατάσταση του σταθμού, παραμένουν σε ισχύ ακόμα και μετά την παρέλευση της ημερομηνίας λήξης τους, εφόσον κατά την ισχύ τους έχει υποβληθεί από τον κάτοχο παραδεκτώς:

- α) Αίτηση για την προσωρινή σύνδεση του σταθμού, ή
- β) δήλωση Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, ή
- γ) αίτηση για χορήγηση Άδειας Λειτουργίας ή τμηματικής Άδειας Λειτουργίας.

8. Η Άδεια Εγκατάστασης παύει αυτοδικαίως, χωρίς την έκδοση διαπιστωτικής πράξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) Αν ανακληθεί η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Άδεια Παραγωγής,
- β) αν παρέλθει η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης.

9. Η Άδεια Εγκατάστασης ανακαλείται κατά τον οικείο Κανονισμό.

Άρθρο 20

Τροποποίηση Άδειας Εγκατάστασης

1. Η Άδεια Εγκατάστασης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται κατά τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό, στην περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής, η οποία απαιτεί εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας σε περίπτωση που δεν συμπεριλαμβάνεται στο γήπεδο εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 18 και συγκεκριμένα στις περιπτώσεις:

α) Αύξησης των ορίων του γηπέδου εγκατάστασης, εντός του ήδη εγκεκριμένου πολυγώνου, όπως αυτό καταχωρείται στον γεωπληροφοριακό χάρτη του Φορέα Αδειοδότησης, κατά το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

β) Μεταβολής, για τους αιολικούς σταθμούς:

βα) της θέσης εγκατάστασης των ανεμογεννητριών (Α/Γ),

ββ) του τύπου των Α/Γ,

εφόσον το «γήπεδο ασφαλείας» που καθορίζεται είτε από τη νέα θέση, είτε με βάση τα νέα χαρακτηριστικά των Α/Γ, βρίσκεται εκτός των ορίων του υφιστάμενου γηπέδου εγκατάστασης.

2. Για κάθε άλλη περίπτωση μεταβολής στοιχείων ή αλλαγών στην εσωτερική διάταξη του σταθμού ή στον εξοπλισμό, εκτός των οριζόμενων στην παρ. 1 και στον οικείο Κανονισμό, απαιτείται ενημέρωση φακέλου, η οποία λαμβάνει χώρα μέσω γνωστοποίησης της μεταβολής από τον ενδιαφερόμενο και κάτοχο της Άδειας Εγκατάστασης στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία δύναται, εφόσον απαιτηθεί, να εκδώσει διαπιστωτική πράξη.

3. Στις περιπτώσεις μεταβολής της θέσης εγκατάστασης των Α/Γ ή μεταβολής του τύπου των Α/Γ, τηρούνται οι αποστάσεις ασφαλείας των Α/Γ, σύμφωνα με το άρθρο 21.
4. Υποβολή αιτήματος περί τροποποίησης της Άδειας Εγκατάστασης δεν συνιστά σε καμία περίπτωση παράταση της χρονικής διάρκειας ισχύος της άδειας και δεν αποτελεί αιτία διακοπής των εργασιών και της κατασκευής του έργου, εφόσον οι εργασίες δεν επηρεάζονται από την εν λόγω τροποποίηση.
5. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα για τροποποίηση της Άδειας Εγκατάστασης σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της Άδειας Παραγωγής, της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, ή της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Άρθρο 21

Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών

1. Στους χερσαίους αιολικούς σταθμούς δεν επιτρέπεται η απόσταση μεταξύ ανεμογεννητριών (Α/Γ) να είναι μικρότερη από «2,5*D», υπό την επιφύλαξη του εκάστοτε ισχύοντος Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.). Ως «D», θεωρείται η μεγαλύτερη διάμετρος των γειτονικών ανεμογεννητριών.
2. Για την έκδοση άδειας εγκατάστασης η επιτρεπόμενη ελάχιστη απόσταση ανεμογεννητριών χερσαίων αιολικών σταθμών από ανεμογεννήτριες γειτονικών σταθμών καθορίζεται σε «5D», εφόσον ο γειτονικός σταθμός διαθέτει Άδεια Εγκατάστασης ή βρίσκεται σε λειτουργία, εκτός αν υπάρχει ειδικότερη συμφωνία μεταξύ των κατόχων των δύο (2) σταθμών. Ως «D», θεωρείται η διάμετρος των ανεμογεννητριών του σταθμού που αιτείται άδεια εγκατάστασης.
3. Το γήπεδο ασφαλείας ορίζεται από το περίγραμμα που σχηματίζεται λαμβάνοντας υπόψη κύκλο με κέντρο το κέντρο της Α/Γ και ακτίνα ίση με την ακτίνα της Α/Γ, προσαυξημένη κατά πενήντα τοις εκατό (50%).
4. Το γήπεδο ασφαλείας δεν απαιτείται να περιλαμβάνεται στο σύνολό του, εντός του γηπέδου εγκατάστασης.
5. Το γήπεδο ασφαλείας δεν εισέρχεται εντός:
 - α) των ορίων γειτονικού ακινήτου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης από τον κύριο του γειτονικού ακινήτου,
 - β) του καταστρώματος εθνικών ή επαρχιακών οδών,
 - γ) της θέσης εγκατάστασης (άξονας) αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης του κυρίου ή του Διαχειριστή του αγωγού,
 - δ) σιδηροδρομικής γραμμής.
4. Το ύψος του πύργου των ανεμογεννητριών νοείται από την ανώτερη επιφάνεια του σκυροδέματος των βάσεων, μέχρι τον άξονα της ατράκτου και το μήκος των πτερυγίων από τον άξονα της ατράκτου μέχρι το άκρο τους. Ως ακτίνα νοείται το ήμισυ της διαμέτρου της Α/Γ.
5. Εντός του γηπέδου ασφαλείας επιτρέπεται η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, μετεωρολογικών ιστών, εργοταξίων, συνοδών έργων του σταθμού, περιλαμβανομένων των έργων σύνδεσης και των οικίσκων στέγασης, και γενικότερα κάθε έργου που εξυπηρετεί τη μελέτη, κατασκευή, σύνδεση και λειτουργία του σταθμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 18.

6. Στον Κανονισμό της παρ. 1 του άρθρου 44, δύναται να ορίζονται επιπλέον αποστάσεις ασφαλείας Α/Γ, καθώς και να τροποποιούνται οι υφιστάμενες αποστάσεις και οι περιορισμοί που ορίζονται στο παρόν για το γήπεδο ασφαλείας.

Άρθρο 22

Επανεκδοση Άδειας Εγκατάστασης

1. Αν ακυρώθηκε αμετάκλητα από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη που απαιτείται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος δύναται, σε συμμόρφωση με την ακυρωτική απόφαση, να επανεκδώσει άπαξ τις ανωτέρω διοικητικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, και την Άδεια Εγκατάστασης.
2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή περί έκδοσης νέας Άδειας Εγκατάστασης, εάν δεν έχει λήξει ο χρόνος ισχύος της αντίστοιχης Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής και ο σταθμός διαθέτει Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης και Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

Άρθρο 23

Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης

1. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης για τμήμα, που έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και το οποίο αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής ισχύος, για την οποία έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής. Ειδικά για την περ. ζ) της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), το ποσοστό υπολογίζεται επι της συνολικής ισχύος του συγκροτήματος.
2. Η τμηματική Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται μετά από υποβολή αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 17 και εφόσον βεβαιωθεί η τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια του τμήματος του έργου από τον αρμόδιο Διαχειριστή.
3. Η διάρκεια ισχύος της τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19.
4. Η υποβολή αιτήματος για τμηματική Άδεια Εγκατάστασης συνεπάγεται την πλήρωση του οροσήμου του άρθρου 31 μερικώς και μόνο ως προς την ισχύ που έχει αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος. Εντός του χρονικού διαστήματος του άρθρου 31 ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει αίτηση για την έκδοση της τελικής Άδειας Εγκατάστασης, ως προς τη συνολική ισχύ του σταθμού, με τη διάρκεια ισχύος αυτής να άρχεται από την ημερομηνία έκδοσης της αρχικής τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης που έχει εκδοθεί. Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης για έκδοση Άδειας Εγκατάστασης για τη συνολική ισχύ του σταθμού εντός των απαιτούμενων προθεσμιών, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να προσαρμόσει και να τροποποιήσει όλες τις άδειες και τις εγκρίσεις που του έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με την τμηματική Άδεια Εγκατάστασης που έχει εκδοθεί.

Άρθρο 24

Μεταφορά θέσης εγκατάστασης

1. Η θέση εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, δύναται να μεταφερθεί άπαξ, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, μετά το στάδιο χορήγησης της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σε περίπτωση εξαιρούμενου σταθμού, αν δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση στη θέση που είχε αρχικά προβλεφθεί, αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Μεταβολής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου της χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σταθμού ή εύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εργασιών και της κατασκευής του σταθμού συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, που καθιστά αδύνατη την εγκατάστασή του.

β) Μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του χώρου εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, ο οποίος είχε καθορισθεί στις απαιτούμενες άδειες και είχε βεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες επήλθαν λόγω: βα) τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή ββ) πράξης των αρμοδίων υπηρεσιών, η οποία είτε εκδόθηκε μεταγενέστερα, είτε είχε εκδοθεί στο παρελθόν, αλλά δεν κοινοποιήθηκε στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ή βγ) αναγνώρισης δικαιώματος νομής ή κατοχής επί του χώρου εγκατάστασης άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου έναντι του δημοσίου.

γ) Σημαντικών μεταβολών που συνδέονται με γεωλογικά αίτια, ιδίως καθιζήσεων εδάφους, κατολισθήσεων, βραχοπτώσεων, σεισμικών γεγονότων, και έχουν επέλθει ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να επέλθουν, λόγω των φυσικών καταστροφών και φαινομένων, στην επιφάνεια ή στο υπέδαφος του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού.

δ) Επικάλυψης, εν όλω ή εν μέρει, του χώρου εγκατάστασης σταθμού που φέρει Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής με χώρο εγκατάστασης για τον οποίο έχει χορηγηθεί, σε μεταγενέστερο χρόνο σε σχέση προς την αίτηση για Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, Προσφορά Σύνδεσης ή άδεια ή έγκριση σε Εξαιρούμενο Σταθμό.

ε) Μείωσης του συνολικού κόστους σύνδεσης Εξαιρούμενων Σταθμών που έχουν λάβει από τον αρμόδιο Διαχειριστή κοινή οριστική προσφορά σύνδεσης, υπό την προϋπόθεση της σύμφωνης γνώμης του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και εφόσον δεν μεταβάλλεται το σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και δεν εγκαθίστανται σταθμοί σε θέσεις όπου έχουν υποβληθεί αιτήσεις ή έχουν χορηγηθεί Βεβαιώσεις Παραγωγού ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Αδειες Παραγωγής ή έχουν υποβληθεί αιτήσεις για την εγκατάσταση άλλων εξαιρούμενων σταθμών. Για την περίπτωση του πρώτου εδαφίου, επιτρέπεται άπαξ η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης των εξαιρούμενων σταθμών μέχρι ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των έργων που περιλαμβάνονται στο κοινό αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και εντός της ίδιας περιφερειακής ενότητας, χωρίς να ελέγχεται το κριτήριο της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 14, για περιπτώσεις Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης που έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

στ) Για την υλοποίηση από τον ανάδοχο των Ειδικών Πιλοτικών Έργων (Ε.Π.Ε.) του άρθρου 151 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και χωρίς να μεταβάλλεται το χρονικό διάστημα θέσης του Ε.Π.Ε. σε λειτουργία, όπως αυτό περιγράφεται στη σχετική προκήρυξη του Έργου αυτού.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή και ειδικά σε περίπτωση Εξαιρούμενου Σταθμού στην οικεία αρμόδια αρχή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την άπαξ μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού, εντός των ορίων της οικείας Περιφέρειας και στην περίπτωση των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), εντός του ίδιου ηλεκτρικού συστήματος Μ.Δ.Ν. όπου βρισκόταν η αρχική θέση εγκατάστασης.

3. Το αίτημα περί μεταφοράς της θέσης εγκατάστασης γίνεται δεκτό και εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία κοινοποιείται στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και στον αρμόδιο Διαχειριστή, εφόσον ο αιτών προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή τις σχετικές γνωμοδοτήσεις του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου, που αποδεικνύουν τη συνδρομή μιας εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 και καθιστούν αναγκαία τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του εν λόγω σταθμού για την υλοποίησή του. Η μεταφορά της θέσης πραγματοποιείται κατόπιν: α) τροποποίησης όλων των σχετικών διοικητικών πράξεων και αδειών, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, που απαιτούνται στο πλαίσιο αδειοδότησης του σταθμού, β) έκδοσης νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ακόμα και σε περιοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά το άρθρο 14 του ν. 4685/2020, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό και υφίσταται διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος. Ο ενδιαφερόμενος για τη μεταφορά της θέσης και τις ενέργειες του πρώτου εδαφίου προσκομίζει ως πρόσθετο δικαιολογητικό τη σχετική διαπιστωτική πράξη.

4. Για περιπτώσεις σταθμών για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση πώλησης του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149), η εν λόγω σύμβαση τροποποιείται μόνο ως προς τα στοιχεία της νέας θέσης εγκατάστασης.

5. Για τις περιπτώσεις του παρόντος, συνεχίζεται η διαδικασία υλοποίησης της επένδυσης, κατόπιν της κατά προτεραιότητα έκδοσης ή τροποποίησης των σχετικών αδειών και εγκρίσεων, καθώς και της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ανεξαρτήτως τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και ακολουθεί η κατά προτεραιότητα σύναψη ή τροποποίηση των συμβάσεων που καταρτίζουν με τον αρμόδιο Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου και τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης. Η έκδοση ή τροποποίηση των αδειών, εγκρίσεων και προσφορών, καθώς και η σύναψη ή τροποποίηση των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου γίνονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος.

6. Η μεταφορά θέσης εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν ενταχθεί στον ν. 3894/2010 (Α' 204) και στον ν. 4608/2019 (Α' 66) ή έχουν υποβάλει αίτηση στην εταιρεία «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» για τον χαρακτηρισμό τους ως στρατηγικών επενδύσεων, επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τον παρόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΘΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Άρθρο 25

Συμμετοχή σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης απευθείας στην αγορά

1. Πριν τη θέση σταθμού σε λειτουργία, ο κάτοχός του, εφόσον δεν έχει συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, δύναται να υποβάλει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ανέκκλητη δήλωση ότι δεν επιθυμεί τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης και ότι ο σταθμός θα λειτουργήσει σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α΄ 149).
2. Ο ενδιαφερόμενος, με τη δήλωσή του, υποβάλλει σωρευτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:
 - α) Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού.
 - β) Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.
 - γ) Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.
 - δ) Άδεια Εγκατάστασης, εφόσον απαιτείται.
3. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., εντός δεκαπέντε (15) ημερών, εκδίδει Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά, την οποία και κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο.
4. Μετά τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης ή την έκδοση Βεβαίωσης απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά, ο κάτοχος του σταθμού εγγράφεται στα Μητρώα Συμμετεχόντων του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας και στο μητρώο του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, εφόσον απαιτείται.
5. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016, τηρεί μητρώο όλων των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, στο οποίο εντάσσονται και οι σταθμοί του παρόντος.
6. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. εκδίδει Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά και για τους σταθμούς των παρ. 3 και 4 του άρθρου 12α του ν. 4414/2016.

Άρθρο 26

Ηλέκτριση δικτύου σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης

1. Είναι δυνατή η ηλέκτριση του διασυνδεδετικού δικτύου Μέσης Τάσης αρμοδιότητας παραγωγού και των βοηθητικών διατάξεων των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμών αποθήκευσης, χρησιμοποιώντας τη σύνδεση που προδιαγράφεται για το σημείο σύνδεσης του σταθμού, για την πραγματοποίηση δοκιμών και την επιβεβαίωση της ασφάλειας του εξοπλισμού, προ της θέσης του σταθμού σε λειτουργία.
2. Ο ενδιαφερόμενος εφόσον κατέχει Άδεια Εγκατάστασης και Σύμβαση Σύνδεσης (Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα), υποβάλλει αίτηση για Προσωρινή Σύνδεση στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, μετά τη λήψη της αίτησης, απευθύνει στον ενδιαφερόμενο ειδοποίηση σχετικά με την πραγματοποίηση της Προσωρινής Σύνδεσης του εξοπλισμού, η οποία πραγματοποιείται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών.
4. Κατά τη διάρκεια της περιόδου Προσωρινής Σύνδεσης δεν επιτρέπονται η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας του σταθμού και η έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα ή το Δίκτυο.
5. Ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας.

Άρθρο 27

Θέση σε λειτουργία σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής - Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης

1. Προκειμένου να ηλεκτριστεί ο σταθμός στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, ο ενδιαφερόμενος πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) Διαθέτει υπογεγραμμένη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην αγορά.
 - β) Άδεια Εγκατάστασης σε ισχύ, εφόσον υφίσταται.
 - γ) Διαθέτει υπογεγραμμένη Σύμβαση Σύνδεσης, καθώς και το Συμπλήρωμα αυτής, όπου απαιτείται.
 - δ) Έχει κατασκευάσει τα έργα σύνδεσης, με εγκεκριμένα σχέδια και μελέτες από τον αρμόδιο Διαχειριστή.
 2. Ο κάτοχος του σταθμού, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού και των έργων σύνδεσης τα οποία έχει αναλάβει να υλοποιήσει ο ίδιος ή άλλος παραγωγός, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή για την ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο.
 3. Η αίτηση υποβάλλεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό.
 4. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στην ηλεκτρίση εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ηλεκτρίση του Σταθμού, εκδίδει σχετική Βεβαίωση Ηλεκτρίσης, στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία ηλεκτρίσης, η οποία λογίζεται και ως έναρξη της κανονικής ή δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού.
- Αν δεν έχει εκδοθεί Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας, ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στην ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και του σταθμού αποθήκευσης για την έναρξη λειτουργίας αυτού. Η Βεβαίωση Ηλεκτρίσης κοινοποιείται αμελλητί στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς επίσης και στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας, εφόσον απαιτείται.
5. Σε περίπτωση κατά την οποία ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν προβεί στη σύνδεση του σταθμού εντός της ως άνω προθεσμίας, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας δύναται, με απόφασή της, να επιβάλει πρόστιμο, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του σταθμού και την καθυστέρηση της σύνδεσης.
 6. Ειδικά για τους σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση και για Υβριδικούς Σταθμούς και αιολικούς σταθμούς Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας.

Κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας, πραγματοποιούνται έλεγχοι και δοκιμές που σχετίζονται με την ασφαλή λειτουργία του Σταθμού, με τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου των σταθμών, όπου απαιτείται, και ελέγχεται ότι έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευές του σχετικού δικτύου σύνδεσης του σταθμού και των λοιπών αναγκαίων εγκαταστάσεων του σταθμού.

Ο κάτοχος του σταθμού, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών των έργων σύνδεσης που δεν είχαν ολοκληρωθεί, πριν την ηλεκτρίση, τις οποίες έχει αναλάβει να υλοποιήσει ο ίδιος, και πριν την επιτυχή πραγματοποίηση των ελέγχων της σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, υποβάλλει την αντίστοιχη αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή για την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης περάτωσης της φάσης δοκιμαστικής λειτουργίας.

Σε περίπτωση επιτυχούς ελέγχου του αρμόδιου Διαχειριστή, και εφόσον επιτευχθεί από τον χρόνο της Βεβαίωσης Ηλεκτρίσης και έπειτα, λειτουργία του σταθμού και των έργων σύνδεσής του, επί δεκαπέντε (15) συνεχείς ημέρες χωρίς να παρουσιαστούν προβλήματα, ο Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας, με την οποία πιστοποιείται ότι έχει περατωθεί η φάση της δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού και ότι έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευές του σχετικού δικτύου σύνδεσης του σταθμού και των λοιπών αναγκαίων εγκαταστάσεων του παραγωγού για την πραγματοποίηση της σύνδεσης, με τήρηση των ελάχιστων προδιαγραφών που προβλέπονται στους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μ.Δ.Ν..

7. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρούσας και της παρ. 8, εάν η διάρκεια δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, επιβάλλονται κυρώσεις στον Παραγωγό, οι οποίες εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό και αναστολή χορήγησης της λειτουργικής ενίσχυσης. Η διάρκεια δοκιμαστικής λειτουργίας δύναται να παραταθεί έως και τέσσερις (4) μήνες, με τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερομένου και του αρμόδιου Διαχειριστή.

8. Κατά την διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού, οι χρεώσεις αποκλίσεων υπολογίζονται σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, με την τιμή εκκαθάρισης της προημερήσιας αγοράς.

9. Ειδικότερα θέματα που αφορούν στη διαδικασία ελέγχου συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) για συνδέσεις στο Σύστημα Μεταφοράς, περιγράφονται στον οικείο Κανονισμό και στις αντίστοιχες τεχνικές αποφάσεις του αρμόδιου Διαχειριστή. Στην περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ελέγχου του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631, δύναται, με εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή, να προβλέπεται ανάκληση τυχόν εκδοθείσας Άδειας Λειτουργίας.

Άρθρο 28

Άδεια Λειτουργίας

1. Για τη λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμού αποθήκευσης απαιτείται η έκδοση Άδειας Λειτουργίας κατά τα οριζόμενα στο παρόν και στον οικείο Κανονισμό.

Σε περίπτωση αλλαγής της περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) κατά τη διαδικασία αδειοδότησης του έργου, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει ως αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 3 του άρθρου 3 του παρόντος, είτε τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε τη Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Επιπλέον, σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών του παρόντος από την οικεία Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 3 του παρόντος, ο ενδιαφερόμενος δύναται να αιτηθεί Άδεια Λειτουργίας στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 3.

2. Για να είναι παραδεκτή η αίτηση για την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας συνυποβάλλονται σωρευτικά τα εξής δικαιολογητικά:

- α) Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εάν απαιτείται για την κατηγορία στην οποία υπάγεται το έργο, ή Βεβαίωση Ηλέκτρισης, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας,
- β) πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος,
- γ) πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας, κατά περίπτωση,
- δ) υπεύθυνη δήλωση αρμόδιου μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας του σταθμού, περί της τήρησης των όρων και κανονισμών πυροπροστασίας, εφόσον απαιτείται,
- ε) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, περί μη αναστολής αδειοδότησης του σταθμού,
- στ) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος ότι έχουν τηρηθεί οι όροι της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και της Άδειας Εγκατάστασης κατά τη φάση κατασκευής του έργου και ότι αυτοί συνεχίζουν να τηρούνται και κατά τη φάση της λειτουργίας του,
- ζ) υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας του σταθμού, περί αποδοχής της ανάθεσης και της τήρησης, κατά τη λειτουργία του σταθμού, των όρων και κανονισμών για την προστασία του περιβάλλοντος,
- η) πιστοποιητικό ελέγχου νομιμότητας από την αρμοδια Κτηματική Υπηρεσία για τα έργα που έχουν κατασκευασθεί εντός αιγιαλού, παραλίας και θαλάσσιου χώρου,
- θ) έντυπο αίτησης, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

3. Από την υποβολή της αίτησης της παρ. 1, με τα δικαιολογητικά της παρ. 2, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται, εντός είκοσι (20) ημερών, να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα προς τα ήδη υποβληθέντα, εντός τακτής προθεσμίας. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας, έχει ως συνέπεια την απόρριψη της αίτησης.

4. Η Άδεια Λειτουργίας χορηγείται, εφόσον διαπιστώνεται η συμβατότητα εκτέλεσης του έργου με τους όρους της Άδειας Εγκατάστασης, όπως ορίζονται στον οικείο Κανονισμό. Προς τον σκοπό αυτό, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης της παρ. 1, αποστέλλει κλιμάκιο αυτοψίας, που αποτελείται από δύο (2) στελέχη της αδειοδοτούσας αρχής, ειδικότητας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης Μηχανικών ή, ελλείψει αυτών, άλλης σχετικής με το αντικείμενο, ειδικότητας, προκειμένου να διενεργηθεί επιτόπια αυτοψία του έργου. Η γνωστοποίηση της αποστολής κλιμακίου, η ημέρα και η ώρα της αυτοψίας κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο. Σε συνέχεια της

διενεργηθείσας αυτοψίας, συντάσσεται έκθεση, η οποία ομοίως κοινοποιείται στον αιτούντα. Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθούν ελλείψεις, οι οποίες δύνανται να θεραπευθούν, η έκθεση αυτοψίας συνοδεύεται από επιστολή με την οποία τίθεται ρητή προθεσμία, εντός της οποίας ο αιτών συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της αδειοδοτούσας αρχής. Για τον προσδιορισμό της διάρκειας της τεθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης, λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της έλλειψης ή των ελλείψεων και ο εκτιμώμενος χρόνος συμμόρφωσης. Ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτιολογημένου αιτήματος για παράταση της τεθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αιτούντος εντός της προθεσμίας, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή απορρίπτει το αίτημα περί χορήγησης της Άδειας Λειτουργίας και του κοινοποιεί την απορριπτική απόφαση.

5. Με τις εξαιρέσεις των παρ. 3 και 4 η Άδεια Λειτουργίας εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή αιτήματος της παρ. 1.

6. Η Άδεια Λειτουργίας κοινοποιείται στον αιτούντα και δημοσιεύεται στον ιστότοπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

7. Η Άδεια Λειτουργίας περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

- α) Το ονοματεπώνυμο και την επωνυμία του κατόχου, καθώς και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,
- β) την τεχνολογία ή μορφή Α.Π.Ε. ή το πρωτογενές καύσιμο,
- γ) την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού,
- δ) την περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου,
- ε) τον τρόπο σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο,
- στ) τη θέση εγκατάστασης του σταθμού,
- ζ) τη διάρκεια ισχύος της Άδειας Λειτουργίας,
- η) τους γενικούς όρους του οικείου Κανονισμού,
- θ) τυχόν ειδικούς όρους που αφορούν στη λειτουργία.

8. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης χορήγησης Άδειας Λειτουργίας, η απορριπτική απόφαση κοινοποιείται στον αιτούντα και δημοσιεύεται σε ειδική ιστοσελίδα στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος δύναται, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης, να υποβάλλει αντιρρήσεις στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή και να αιτηθεί επανεξέταση της αίτησης για χορήγηση Άδειας Λειτουργίας. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, ο ενδιαφερόμενος έχει την υποχρέωση αποκατάστασης του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

9. Η Άδεια Λειτουργίας έχει διάρκεια είκοσι (20) έτη από την έκδοσή της, με δυνατότητα ανανέωσης για ίσο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό.

10. Η Άδεια Λειτουργίας τροποποιείται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, στην περίπτωση αύξησης ισχύος του σταθμού.

11. Για κάθε άλλη περίπτωση μεταβολής, απαιτείται γνωστοποίηση από τον ενδιαφερόμενο και κάτοχο της Άδειας Λειτουργίας προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών. Οιαδήποτε γνωστοποίηση, μετά την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, θεωρείται παραβίαση των όρων της Άδειας Λειτουργίας και η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να επιβάλει κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 30.

12. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα για τροποποίηση της Άδειας Λειτουργίας σε περίπτωση κατά την οποία εκκρεμεί αίτημα για τροποποίηση Άδειας Παραγωγής, Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, ή Άδειας Εγκατάστασης.

13. Με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, ο κάτοχος υποχρεούται να υποβάλλει αίτηση στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τροποποίηση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής του σταθμού και μείωση των ορίων του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού στα όρια του γηπέδου εγκατάστασης αυτού, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

14. Η απόφαση περί τροποποίησης κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και δημοσιεύεται σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

15. Η Άδεια Λειτουργίας ανακαλείται ή παύει να ισχύει, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

Άρθρο 29

Τμηματική Άδεια Λειτουργίας

1. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής Άδειας Λειτουργίας για πλήρως αποπερατωμένο τμήμα τους, που έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και το οποίο αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής ισχύος για την οποία έχει εκδοθεί η Άδεια Εγκατάστασης.

2. Η τμηματική Άδεια Λειτουργίας εκδίδεται μετά από υποβολή επαρκώς αιτιολογημένου αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο, εφόσον η μη ολοκλήρωση του έργου οφείλεται σε εκκρεμοδικία ή σε λόγους οι οποίοι, αποδεδειγμένα, δεν άπτονται της υπαιτιότητας του κατόχου της Άδειας Εγκατάστασης. Η τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια του πλήρως αποπερατωμένου τμήματος του έργου βεβαιώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

Η διάρκεια ισχύος της τμηματικής Άδειας Λειτουργίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τον χρόνο ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης, βάσει της οποίας εκδόθηκε. Εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, υποβάλλεται αίτηση από τον ενδιαφερόμενο περί έκδοσης της τελικής Άδειας Λειτουργίας, σε αντικατάσταση τμηματικών αδειών, η οποία αφορά είτε στο σύνολο του σταθμού, είτε στο αποπερατωμένο τμήμα του σταθμού για το οποίο έχει εκδοθεί η τμηματική Άδεια Λειτουργίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει προσαρμόσει όλες τις σχετικές άδειες και εγκρίσεις ως προς την ισχύ και το γήπεδο εγκατάστασης. Μέχρι την έκδοση της τελικής Άδειας Λειτουργίας, η τμηματική Άδεια Λειτουργίας παραμένει σε ισχύ και ο σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. λαμβάνει αποζημίωση για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγει.

Άρθρο 30

Κυρώσεις για παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας

1. Σε σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμούς αποθήκευσης που έχουν εγκατασταθεί ή λειτουργούν, χωρίς προηγούμενη χορήγηση της Άδειας Εγκατάστασης και Άδειας Λειτουργίας, αντίστοιχα, καθώς και στις περιπτώσεις παραβίασης των όρων της

Άδειας Εγκατάστασης και της Άδειας Λειτουργίας από τους κατόχους αυτών, ή των Κεφαλαίων Δ' και Ε' του παρόντος ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή των όρων των εγκρίσεων ή των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί δυνάμει του παρόντος, επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις, διαζευκτικά ή σωρευτικά:

- α) Πρόστιμο, το ύψος και το εύρος του οποίου εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό,
- β) ανάκληση της Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, της Άδειας Εγκατάστασης, της Άδειας Λειτουργίας,
- γ) διακοπή των εργασιών εγκατάστασης ή της λειτουργίας του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και του σταθμού αποθήκευσης.

Σε περίπτωση κατά την οποία έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες εγκατάστασης του έργου, ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να αποκαταστήσει τον χώρο εγκατάστασης, στη μορφή που είχε πριν την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, σύμφωνα με τους σχετικούς όρους της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

2. Η διαπίστωση και η επιβολή των ως άνω κυρώσεων γίνονται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία, αφού διαπιστώσει την παράβαση, καλεί τον ενδιαφερόμενο σε ακρόαση και ακολούθως εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση, σύμφωνα με τη διαδικασία του οικείου Κανονισμού.

3. Στον Κανονισμό εξειδικεύονται περαιτέρω τα επί μέρους κριτήρια προσδιορισμού των προστίμων και των εν γένει διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου, η διαδικασία επιβολής των παραπάνω κυρώσεων, ο τρόπος καταβολής των προστίμων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ**

Άρθρο 31 **Διασφάλιση υλοποίησης των έργων**

1. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων καθώς και η Άδεια Παραγωγής του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129) παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν:

α) Για φωτοβολταϊκούς, χερσαίους αιολικούς και υβριδικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), εάν εντός δώδεκα (12) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, δεν έχουν αιτηθεί την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης. Τα αποδεικτικά υποβολής καταχωρούνται από τον ενδιαφερόμενο στο Ηλεκτρονικό Μητρώο του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

β) Για τις λοιπές τεχνολογίες σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμούς αποθήκευσης, εάν εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης δεν έχουν αιτηθεί την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

γ) Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που ανήκουν στην κατηγορία των Ειδικών Έργων, κατά την έννοια του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), και για υβριδικούς σταθμούς που συμπεριλαμβάνουν στο έργο τους την κατασκευή υποθαλάσσιας διασύνδεσης δύο (2) ή περισσότερων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, μετά την παρέλευση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Οι προθεσμίες της παρούσας παραγράφου μπορούν να παρατείνονται για διάστημα μέχρι δώδεκα (12) μήνες, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου δηλώσει εγγράφως στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 και στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το έργο και εφόσον καταβάλλει το Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης, το οποίο ορίζεται σε τριακόσια (300) ευρώ, ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής για κάθε μήνα παράτασης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δώδεκα (12) μηνών ή δεν τηρηθούν τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020, η ισχύς της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων παύει αυτοδικαίως και το ως άνω ποσό δεν επιστρέφεται.

Ειδικά σε περίπτωση κατά την οποία απαιτείται και εκκρεμεί απόφαση της αρμόδιας αρχής για την απαλλοτρίωση ή την παραχώρηση του συνόλου ή μέρους του γηπέδου εγκατάστασης, προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, οι προθεσμίες της παρούσας παραγράφου μπορούν να παρατείνονται για διάστημα έως και δώδεκα (12) μηνών, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά και αποδεικτικά στοιχεία στον Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 στον αρμόδιο Διαχειριστή και την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία αξιολογεί και αποφασίζει για τη δυνατότητα ή μη παράτασης.

2. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και οι Άδειες Παραγωγής του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) Εάν, μέχρι την ημερομηνία λήξης της Άδειας Εγκατάστασης, δεν έχει υποβληθεί από τον κάτοχο του σταθμού Δήλωση Ετοιμότητας προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149), ή αίτηση προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για τη χορήγηση Άδειας Λειτουργίας.

β) Εάν στον ενδιαφερόμενο έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή και δεν έχει γίνει αποδεκτή από τον ενδιαφερόμενο, εντός της τεθείσας χρονικής προθεσμίας ή αυτός δεν έχει αιτηθεί τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής, που είναι κατατεθειμένη στον αρμόδιο Διαχειριστή.

γ) Εάν μετά τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης ο ενδιαφερόμενος είτε:

γα) δεν έχει αιτηθεί τη διατήρηση της σχετικής αίτησης για να λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, είτε

γβ) υποβάλλει σχετικό αίτημα για την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 6.

3. Για την παύση ισχύος της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, δεν απαιτείται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης. Η παύση ισχύος αποτυπώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και στο γεωπληροφοριακό σύστημα του Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 4685/2020, ενημερώνεται ο αρμόδιος Διαχειριστής και αποδεσμεύεται:

α) η έκταση, η οποία είχε δηλωθεί ως θέση εγκατάστασης του σταθμού αυτού, και

β) ο δεσμευθείς ηλεκτρικός χώρος για το εν λόγω έργο.

4. Σε περίπτωση παύσης ισχύος της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων κατά τα ανωτέρω, παύουν να ισχύουν όλες οι άδειες που έχουν εκδοθεί για τον σταθμό, ιδίως Αποφάσεις Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, πράξεις που προβλέπονται στη δασική νομοθεσία, Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και Άδειες Εγκατάστασης.

5. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος του κάτοχου του σταθμού για προσωρινή σύνδεση του σταθμού ή για έκδοση Άδειας Λειτουργίας ή τμηματικής Άδειας Λειτουργίας, παρατείνεται

αυτοδικαίως η διάρκεια της Άδειας Εγκατάστασης μέχρι την ημερομηνία αποδοχής ή απόρριψης του σχετικού αιτήματος. Η παράταση του πρώτου εδαφίου εκκινεί από την ημερομηνία λήξης της Άδειας Εγκατάστασης.

6. Για τους σταθμούς του άρθρου 24, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, προσαυξανόμενο κατά έξι (6) μήνες, δεν συνυπολογίζεται: α) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, β) στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμων του παρόντος και γ) στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες.

7. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, για σταθμούς οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε διαγωνιστική διαδικασία, η Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, δεν καταλαμβάνονται από τα οριζόμενα χρονικά ορόσημα. Στην περίπτωση αυτή, ισχύουν οι χρονικές προθεσμίες, που ορίζονται στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και ρυθμίζουν τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλεγέντων σταθμών.

Άρθρο 32

Πληρωμές Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου

1. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης δημιουργεί Σύστημα Πληρωμών Τέλους, προκειμένου να πραγματοποιείται από τους ενδιαφερομένους η πληρωμή του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου.

2. Η πληρωμή αντιστοιχίζεται αποκλειστικά στον σταθμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που διαθέτει Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στους εξαιρούμενους σταθμούς.

3. Η πληρωμή γίνεται με διακριτό τρόπο στις εξής περιπτώσεις:

α) Παράτασης της διάρκειας ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης της παρ. 4 του άρθρου 19.

β) Παράτασης της διάρκειας ισχύος της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς και πριν την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης της παρ. 1 του άρθρου 31.

γ) Παράτασης της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους εξαιρούμενους σταθμούς της παρ. 4 του άρθρου 33.

4. Το Σύστημα Πληρωμών Τέλους εκδίδει βεβαίωση καταβολής του τέλους των παρ. 1 και 3, προς χρήση του ενδιαφερομένου. Μπορεί να διαλειτουργεί και με πληροφοριακά συστήματα των υπόλοιπων αδειοδοτούσων αρχών, διαχειριστών και υπηρεσιών που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμών αποθήκευσης.

5. Οι πληρωμές των Τελών του παρόντος, αποτελούν έσοδα του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων υφιστάμενων Έργων Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

Άρθρο 33

Σταθμοί που εξαιρούνται από Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων

1. Δεν εκδίδεται Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής ή άλλη διαπιστωτική απόφαση, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από τις ακόλουθες κατηγορίες σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης:

α) γεωθερμικούς σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) μεγαβάτ (MW),

β) σταθμούς βιομάζας, βιοαερίου και βιορευστών, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,

γ) φωτοβολταϊκούς σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,

δ) ηλιοθερμικούς σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,

ε) αιολικές εγκαταστάσεις, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εξήντα (60) κιλοβάτ (kW),

στ) σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α., με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,

ζ) σταθμούς από Α.Π.Ε ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με μέγιστη ισχύ παραγωγής έως πέντε (5) MW, οι οποίοι εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για τη διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την προμήθεια και εγκατάσταση των οποίων αναλαμβάνει για λογαριασμό τους το Κ.Α.Π.Ε. στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων με αυτούς,

η) αυτόνομους σταθμούς από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι δεν συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των πέντε (5) MW, χωρίς δυνατότητα τροποποίησης της αυτόνομης λειτουργίας τους. Τα πρόσωπα που έχουν την ευθύνη της λειτουργίας των σταθμών αυτών, υποχρεούνται, πριν εγκαταστήσουν τους σταθμούς, να ενημερώνουν τον αρμόδιο Διαχειριστή για τη θέση, την ισχύ και την τεχνολογία των σταθμών,

θ) σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129),

ι) μικρούς Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW που εγκαθίστανται σε δίκτυα ύδρευσης ή άρδευσης ή αποχέτευσης,

ια) λοιπούς σταθμούς, που δεν εμπίπτουν στις προηγούμενες περιπτώσεις, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των πενήντα (50) kW, εφόσον οι σταθμοί αυτοί χρησιμοποιούν ενέργεια Α.Π.Ε. του άρθρου 2 του ν. 3468/2006,

ιβ) σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, οι οποίοι δεν διοχετεύουν πλεόνασμα της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα.

ιγ) σταθμοί παραγωγής της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) με μέγιστη ισχύ έγχυσης μικρότερη του ενός (1) MW.

2. Το όριο ισχύος της περ. γ) της παρ. 1 ισχύει για το σύνολο των σταθμών που ανήκουν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και εγκαθίστανται στο ίδιο ακίνητο, χωρίς να τίθεται περιορισμός όσον αφορά στη γειτνίαση σταθμών, οι οποίοι εγκαθίστανται σε όμορα ακίνητα, ανεξαρτήτως αν ανήκουν στο ίδιο ή σε διαφορετικό φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών της περ. γ) της παρ. 1, επιτρέπεται η εγκατάσταση περισσότερων του ενός σταθμών στο ίδιο ακίνητο.

3. Μονάδες παραγωγής ενέργειας με ισχύ μέχρι ένα (1) MW που εγκαθίστανται:

α) σε ακίνητα κατά μήκος του σιδηροδρομικού διαδρόμου, που διαχειρίζεται η Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Σιδηροδρομικής Περιουσίας (ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ) και απέχουν τουλάχιστον εκατό (100) μέτρα μεταξύ τους,

β) σε ακίνητα κατά μήκος εθνικών οδών, που διαχειρίζονται είτε το Δημόσιο είτε οι Παραχωρησιούχοι αυτοκινητοδρόμων και απέχουν τουλάχιστον εκατό (100) μέτρα μεταξύ τους, δεν θεωρούνται ότι εγκαθίστανται στο ίδιο ή όμορο ακίνητο.

4. Δεν επιτρέπεται η κατάτμηση δημόσιας έκτασης που υπάγεται στη δασική νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α' 289) για την ανάπτυξη σταθμών του παρόντος άρθρου. Το πρώτο εδάφιο της παρούσας δεν εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Συνδεδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή, μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2022.

5. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί της παρ. 1 απαλλάσσονται και από την υποχρέωση λήψης Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

6. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί, προκειμένου να συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή προκειμένου ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) να εκδώσει Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην Αγορά, αναρτούν τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Ειδικότερα, ο ως άνω Φορέας Αδειοδότησης παρέχει οδηγίες στον ενδιαφερόμενο για την ανάρτηση στοιχείων σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για Αιολικό Σταθμό), και γεωχωρικών δεδομένων και μετά την υποβολή τους, απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου, την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολύγωνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για Αιολικό Σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού.

7. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί μπορούν να μεταβιβάζονται πριν από την έναρξη της λειτουργίας τους, εφόσον έχει συναφθεί Σύμβαση Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή. Κατ' εξαίρεση πριν τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης, επιτρέπεται η μεταβίβασή τους σε νομικά πρόσωπα, εφόσον το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση κατέχεται εξ ολοκλήρου από το μεταβιβάζον φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Άρθρο 34

Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς

1. Ο κάτοχος του Εξαιρούμενου Σταθμού, μετά την έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, υποβάλλει την αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Η αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνοδεύεται από:

α) τα νομιμοποιητικά έγγραφα του αιτούντα, και εάν είναι νομικό πρόσωπο κωδικοποιημένο καταστατικό και γενικό πιστοποιητικό του Γενικού Εμπορικού Μητρώου,

β) πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος, εάν είναι νομικό πρόσωπο, ή αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας σε περίπτωση φυσικού προσώπου,

γ) την Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

δ) την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6,

ε) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, από τα οποία προκύπτει ο χαρακτηρισμός της γεωργικής γης, κατά την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149),

στ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης του άρθρου 18,

ζ) συνοπτική τεχνική περιγραφή του έργου, στην οποία αποτυπώνονται βασικές τεχνικές πληροφορίες, σχετικά με την προτεινόμενη θέση του σταθμού παραγωγής (τοπωνύμιο, δημοτική ενότητα, δήμος, περιφερειακή ενότητα, περιφέρεια), τις συνιστώσες που απαρτίζουν τον σταθμό (τεχνολογία, μονάδες παραγωγής, υποσταθμός χαμηλής/μέσης τάσης, ισχύς, συμβολή στο βραχυκύκλωμα),

η) τα απαιτούμενα τεχνικά φυλλάδια, όπως εξειδικεύονται κατά περίπτωση από τον αρμόδιο Διαχειριστή,

θ) Ηλεκτρικό Μονογραμμικό Διάγραμμα του σταθμού και του υποσταθμού χαμηλής/μέσης τάσης, με ψηφιακή υπογραφή μηχανικού κατάλληλης ειδικότητας,

ι) αντίγραφο τοπογραφικού διαγράμματος σε κατάλληλο υπόβαθρο (Χάρτης ΓΥΣ, Δορυφορική Εικόνα, Ορθοφωτοχάρτης κτηματολογίου), επί του οποίου αναγράφονται οι συντεταγμένες του σταθμού κατά ΕΓΣΑ' 87 (κορυφές πολυγώνου του γηπέδου), προκειμένου για εγκαταστάσεις εκτός σχεδίου πόλεως, άλλως τη διεύθυνση του ακινήτου,

ια) έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο του οποίου συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής,

β) αποδεικτικό πληρωμής Διαχειριστικού Τέλους Υποβολής Αίτησης υπέρ του αρμόδιου Διαχειριστή, το οποίο ανέρχεται σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. Από την καταβολή του παραπάνω τέλους εξαιρούνται οι σταθμοί των περ. θ) και ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 33, καθώς και οι σταθμοί του άρθρου 38.

3. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), δύναται να περιλαμβάνει ειδικό όρο, ώστε οι εν λόγω σταθμοί να μην εγχέουν ενέργεια προς το Δίκτυο ή το Σύστημα, αν με τον τρόπο αυτό είναι δυνατή η χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ή κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, προκειμένου να ληφθεί υπόψη κατά τη διενέργεια της τεχνικής εξέτασης. Ο ως άνω ειδικός όρος εφαρμόζεται και για τους σταθμούς της παρ. 1 του άρθρου 38, εφόσον περιλαμβάνεται στη Σύμβαση Σύνδεσης. Οι εν

λόγω σταθμοί δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, σύμφωνα με την παρ. 16Α του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149).

Άρθρο 35

Διάρκεια ισχύος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς

1. Η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς με την επιφύλαξη των παρ. 6 και 7, υπολογίζεται:

α) για τους σταθμούς των περ. γ), δ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 33:

αα) σε δεκαοκτώ (18) μήνες από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, αν συνδέονται στο Δίκτυο και δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) και Μέσης Τάσης (Μ.Τ.),

αβ) σε τριάντα (30) μήνες από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, αν απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ. ή επέκτασης σε Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ.,

β) για σταθμούς της περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 33, ισχύουν οι προθεσμίες της περ. α) της παρούσας, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα,

γ) για τις λοιπές κατηγορίες σταθμών σε τριάντα έξι (36) μήνες από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, άλλως η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει να ισχύει.

3. Εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο σταθμός πρέπει:

α) είτε να έχει τεθεί σε λειτουργία,

β) είτε ο κάτοχος του σταθμού να έχει υποβάλει Δήλωση Ετοιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149),

γ) είτε ο κάτοχος να έχει υποβάλει αίτηση για τη θέση του σταθμού σε λειτουργία.

4. Οι προθεσμίες της παρ. 1 δύνανται να παραταθούν για διάστημα έως και οκτώ (8) μηνών, εφόσον ο κάτοχος του σταθμού δηλώσει στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή του για την ολοκλήρωση του έργου και καταβάλει το «Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου», το οποίο ορίζεται σε χίλια (1000) ευρώ ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, για κάθε μήνα παράτασης.

Σε περίπτωση παρέλευσης των προθεσμιών ή μη καταβολής του αντίστοιχου ως άνω τέλους, κατά τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει και το ποσό του ως άνω τέλους δεν επιστρέφεται.

Σε περίπτωση παύσης ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, παύουν να ισχύουν όλες οι άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό.

5. Εάν με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του, που κοινοποιείται στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, ο αρμόδιος Διαχειριστής θέσει μεγαλύτερη προθεσμία για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης για τους σταθμούς, η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, παρατείνεται μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας αυτής.

6. Για κατηγορίες σταθμών ή για σταθμούς που εντάσσονται σε καθεστώς ενίσχυσης υποχρεωτικά μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, ισχύει η παρ. 8Β του άρθρου 7 του ιδίου νόμου.

7. Η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης των Εξαιρούμενων Σταθμών, οι οποίοι επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), η οποία καθορίζεται στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016. Για τον σκοπό αυτό, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη με τη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Άρθρο 36

Σύμβαση Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς

1. Ο κάτοχος του Εξαιρούμενου Σταθμού, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προβαίνει στη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά το άρθρο 8.
2. Για την σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης των Εξαιρούμενων Σταθμών, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο αίτηση προς τον αρμόδιο Διαχειριστή με τα ακόλουθα συνοδευτικά:
 - α) Νομιμοποιητικά έγγραφα του αιτούντα, σε περίπτωση μεταβολής που επήλθε μετά την υποβολή της αίτησης του άρθρου 34 ή υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα ότι δεν έχει επέλθει έκτοτε καμία μεταβολή.
 - β) Πολεοδομική αδειοδότηση, εφόσον απαιτείται. Ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, υποβάλλεται η έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας, αν απαιτείται.
 - γ) Έγγραφα που τεκμηριώνουν το δικαίωμα πρόσβασης του ενδιαφερομένου και του Διαχειριστή στη θέση εγκατάστασης της μετρητικής διάταξης, για ακίνητα χωρίς πρόσωπο σε υφιστάμενη οδό.
 - δ) Έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο της οποίας συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.
3. Η Σύμβαση Σύνδεσης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:
 - α) Την περιγραφή του σημείου σύνδεσης και των έργων επέκτασης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) για τη σύνδεση του σταθμού.
 - β) Τη μέγιστη και την εγκατεστημένη ισχύ.
 - γ) Τα στοιχεία που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., στον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων και στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος.
 - δ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των γεννητριών, των μετασχηματιστών ανύψωσης και κάθε άλλου κύριου εξοπλισμού της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς της περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 33, τα ως άνω τεχνικά χαρακτηριστικά υποβάλλονται είτε κατά την υποβολή της Δήλωσης Ετοιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 4α του ν. 4414/2016 (Α' 147), είτε κατά την αίτηση για τη θέση του σταθμού σε λειτουργία.
 - ε) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων Μέσης ή Χαμηλής Τάσης.
 - στ) Τα αναρτημένα ή θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης, όπου και εφόσον απαιτούνται.
 - ζ) Τις ρυθμίσεις προστασίας και ελέγχου στο σημείο σύνδεσης, στο διασυνδεδετικό δίκτυο Μέσης Τάσης και στις γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής.

η) Τις προβλεπόμενες στους Τίτλους III και IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112), απαιτήσεις για τον έλεγχο συμμόρφωσης και τις διαδικασίες κοινοποίησης λειτουργίας, όπως αυτές εξειδικεύονται με τις τεχνικές αποφάσεις του αρμόδιου Διαχειριστή.

4. Αν δεν υπογραφεί η Σύμβαση Σύνδεσης λόγω υπαιτιότητας του αιτούντος εντός της ανωτέρω τεθείσας προθεσμίας, η αίτηση για Σύμβαση Σύνδεσης απορρίπτεται, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει, όπως και κάθε άλλη άδεια που έχει εκδοθεί για τον εν λόγω σταθμό και η εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

5. Η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης και αποτελεί προϋπόθεση για τη θέση του σταθμού σε λειτουργία.

Άρθρο 37

Πλαίσιο που διέπει τους Εξαιρούμενους σταθμούς

Οι παρ. 3, 4, 8, 9, 10, 11, 13 του άρθρου 5, περί Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, τα άρθρα 6, περί Εγγυητικής Επιστολής και 8, περί Σύμβασης Σύνδεσης, η παρ. 4 του άρθρου 11, περί κυριότητας έργων σύνδεσης, καθώς και το άρθρο 25, περί συμμετοχή σταθμών απευθείας στην αγορά, εφαρμόζονται στους Εξαιρούμενους Σταθμούς του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 38

Απλή γνωστοποίηση για τη σύνδεση σταθμών στο Δίκτυο

1. Οι εγκαταστάσεις:

α) Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ισχύος έως πενήντα (50) κιλοβάτ (kW), με την εξαίρεση της περ. β,

β) Αιολικών Σταθμών, ισχύος έως είκοσι (20) kW, που μπορεί να συνδυάζονται και με σύστημα αποθήκευσης, συνδέονται στο Δίκτυο, χωρίς να απαιτείται χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν.

Οι σταθμοί της παρούσας ορίζονται ως Γνωστοποιούμενοι Σταθμοί.

2. Για την σύνδεση των σταθμών της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή για την πρόθεσή του να εγκαταστήσει τον εν λόγω σταθμό, υποβάλλοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά του άρθρου 34. Με τον οικείο Κανονισμό δύναται να επανακαθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο σχετικά με την αποδοχή ή απόρριψη της αιτηθείσας σύνδεσης. Ακολουθώντας:

α. Σε περίπτωση αποδοχής της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο τη Σύμβαση Σύνδεσης, στην οποία αναγράφονται οι όροι σύνδεσης, το κόστος σύνδεσης, τα απαιτούμενα έργα σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης αυτών, καθώς και κάθε στοιχείο που απαιτείται για την τεκμηρίωση της ανάγκης υλοποίησης των συγκεκριμένων έργων σύνδεσης και του κόστους αυτών.

Ο ενδιαφερόμενος οφείλει, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, να υπογράψει τη Σύμβαση Σύνδεσης καταβάλλοντας αντίστοιχα και τη σχετική δαπάνη, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση.

Η κατασκευή των έργων σύνδεσης ολοκληρώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή:

αα) εντός ενός (1) μηνός από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, εφόσον δεν απαιτούνται νέα έργα δικτύου διανομής, ή

αβ) εντός τεσσάρων (4) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη χαμηλή τάση, ή

αγ) εντός οκτώ (8) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη Μέση Τάση (Μ.Τ.), εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) υψηλής τάσης (Υ.Τ.) και Μ.Τ., ή

αδ) εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ. ή επέκτασης Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ..

Ο αρμόδιος Διαχειριστής ολοκληρώνει τα έργα σύνδεσης και στη συνέχεια προβαίνει στη σύνδεση του σταθμού.

β. Σε περίπτωση απόρριψης της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει για τους λόγους της απόρριψης και δύναται να προτείνει αιτιολογημένα στον ενδιαφερόμενο εναλλακτικό σημείο σύνδεσης για λόγους ασφαλείας ή τεχνικής ασυμβατότητας των στοιχείων του συστήματος.

4. Σε περίπτωση υπογραφής Σύμβασης Σύνδεσης σύμφωνα με την περ. α της παρ. 3, ο ηλεκτρικός χώρος δεσμεύεται από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Σύνδεσης υπέρ του παραγωγού για:

α) δώδεκα (12) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ., ή

β) είκοσι τέσσερις (24) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ. ή επέκτασης Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ..

Αν υφίσταται υποχρέωση διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, δυνάμει των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, η δέσμευση του ηλεκτρικού χώρου δύναται να παραταθεί κατά δεκαοκτώ (18) μήνες, εάν ο Παραγωγός ενημερώσει τον αρμόδιο Διαχειριστή του δικτύου για τη δέσμευση ηλεκτρικού χώρου εντός του χρόνου της παρούσας.

Σε κάθε περίπτωση ο Παραγωγός υποχρεούται να πραγματοποιήσει τη σύνδεση του σταθμού εντός του οριζόμενου στην παρούσα χρόνου, άλλως με την πάροδο αυτής της προθεσμίας αίρεται αυτοδικαίως η δέσμευση του ηλεκτρικού χώρου.

5. Για σταθμούς που εγκαθίστανται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, τα ανώτατα όρια ισχύος της παρ. 1 ανέρχονται σε δέκα (10) kW.

6. Οι σταθμοί του παρόντος άρθρου δεν συμπεριλαμβάνονται σε σειρά προτεραιότητας για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940) ή την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 89 του παρόντος.

7. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αναρτά στην ιστοσελίδα του κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων και τη διαδικασία σύνδεσης σταθμών του παρόντος άρθρου και κάθε άλλο σχετικό με τη διαδικασία αυτή θέμα και επικαιροποιεί τις οδηγίες αυτές, κατά την κρίση του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 39

Ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχειριστών και ηλεκτρονικός ιστότοπος Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας

(άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Η υποβολή των αιτήσεων, καθώς και των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, τη θέση του σταθμού σε (δοκιμαστική) λειτουργία, τη σύνδεσή του, καθώς και κάθε επικοινωνία του αιτούντα με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή κατάλληλης ηλεκτρονικής πλατφόρμας, προσβάσιμης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) με ευθύνη των Διαχειριστών για την κατασκευή και την εύρυθμη λειτουργία της.
2. Η υποβολή των αιτήσεων, καθώς και των απαιτούμενων δικαιολογητικών για έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας, η τροποποίηση, αναστολή και παράταση ισχύος αυτών, καθώς και η εν γένει επικοινωνία του αιτούντα με τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές, πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
3. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, η Σύμβαση Σύνδεσης, η Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας, η Βεβαίωση Ηλέκτρισης και η Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας χορηγούνται από τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου. Η Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά και η Βεβαίωση Καταβολής του Τέλους μέσω του Συστήματος Πληρωμών Τέλους χορηγούνται από τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.). Η Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92). Οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές και αποστέλλονται στον ενδιαφερόμενο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
4. Στο ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δημιουργείται ειδική ιστοσελίδα, στην οποία αναρτώνται οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας που εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές.
5. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, με την ιδιότητα του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, τηρούν Μητρώο των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, οι οποίοι βρίσκονται σε λειτουργία.

Άρθρο 40

Τήρηση Μητρώου και δημοσιότητα στοιχείων

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος και του Δικτύου δημοσιεύουν στους αντίστοιχους ιστότοπούς τους, ανά δύο (2) μήνες, λίστες με τα στοιχεία των εκκρεμών αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης, καθώς και λίστες με τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και τις Συμβάσεις Σύνδεσης που έχουν συνάψει.
Οι λίστες περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον:

- α) τον αριθμό της Άδειας Παραγωγής, της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων,
 - β) την επωνυμία του αιτούντος/κατόχου του σταθμού,
 - γ) την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης πληρότητας αυτής,
 - δ) την ημερομηνία χορήγησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης,
 - ε) την ημερομηνία σύναψης της Σύμβασης Σύνδεσης (Κύριου Τεύχους και Συμπληρώματος).
2. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του Συστήματος, δημοσιεύει ανά δύο (2) μήνες στοιχεία σχετικά με τον υποσταθμό (Υ/Σ) και Μετασχηματιστή (Μ/Σ) Σύνδεσης των έργων, ήτοι τα έργα που συνδέονται, την ονομαστική ισχύς του Μ/Σ, τα στοιχεία του κύριου του Υ/Σ, τη δυνατότητα επέκτασης του Υ/Σ, τη γραμμή Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) ή Υπερυψηλής Τάσης (Υ.Υ.Τ.) με την οποία συνδέεται ο Υ/Σ, και λοιπά δημοσιεύσιμα στοιχεία. Επιπλέον, δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, σε κατάλληλη μορφή γεωχωρικών δεδομένων, ιδίως τις οδεύσεις των υφιστάμενων και των αδειοδοτημένων γραμμών Υ.Τ. και Υ.Υ.Τ., καθώς και τη θέση των υφιστάμενων και των αδειοδοτημένων Υ/Σ.
3. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του Δικτύου δημοσιεύει ανά δύο (2) μήνες στοιχεία σχετικά με τους Υ/Σ, τους Μ/Σ και τις γραμμές σύνδεσης των έργων, τη δυνατότητα επέκτασης των Υ/Σ και τη δυνατότητα προσθήκης νέων πυλών Μέσης Τάσης στους Υ/Σ. Επίσης, αποτυπώνει τη γεωγραφική κάλυψη των Υ/Σ, γνωστοποιεί τους Υ/Σ, τους Μ/Σ και τις γραμμές σύνδεσης των έργων, όπου δεν είναι εφικτό να συνδεθούν επιπλέον σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και να χορηγηθούν νέες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, καθώς επίσης και τους Υ/Σ, Μ/Σ και τις γραμμές σύνδεσης που αναμένεται να αναβαθμιστούν ή να επεκταθούν και τα νέα περιθώρια ισχύος που δημιουργούνται.
4. Στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημοσιεύονται επίσης, ανά δύο (2) μήνες, στοιχεία σχετικά με τις Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας, και συγκεκριμένα στοιχεία για: α) τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, β) την έκδοση των αδειών, γ) την παύση τους, καθώς και δ) την παράτασή τους, κατόπιν πληρωμής του αντίστοιχου τέλους, τα οποία έχουν αποσταλεί στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και στις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές.
5. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, με την ιδιότητα του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, δημοσιεύουν ανά δύο (2) μήνες στοιχεία σχετικά με τις αιτήσεις για σύναψη Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης, καθώς και τις Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης και τις Βεβαιώσεις Συμμετοχής, απευθείας στην αγορά όπου έχουν εκδοθεί.

Άρθρο 41

Ανάπτυξη και λειτουργία ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (παρ. 1, 2, 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Αναπτύσσεται και τίθεται σε λειτουργία ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.), το οποίο τηρείται στην Υπηρεσία μιας

Στάσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λειτουργεί με μέριμνά της και είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr).

2. Σκοπός του Π.Σ.Α.Π.Ε. είναι η λειτουργία του ως πύλης εισόδου όλων των αιτήσεων των Παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης και ως κοινού σημείου διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας των επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων όλων των εμπλεκόμενων αδειοδοτικών αρχών. Μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε. διασφαλίζονται η ταχεία, απλή και ηλεκτρονική καταγραφή όλων των σταδίων αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε. και αποθήκευσης και η αυτοματοποιημένη διακίνηση όλων των σχετικών εγγράφων.

3. Το Π.Σ.Α.Π.Ε.:

α) Διαλειτουργεί με το Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) που τηρείται από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 για την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού. Με την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού το σύστημα ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο και τον κατευθύνει στις αναγκαίες ενέργειες για τη μετάβαση στα επόμενα στάδια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

β) Διαλειτουργεί με το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο του άρθρου 8 του ν. 4685/2020 που τηρεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Αφού ολοκληρωθεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση ή η απαλλαγή μέσω του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου, η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή η απόφαση απαλλαγής καταχωρείται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. και καθίσταται αυτομάτως γνωστή στον ενδιαφερόμενο.

γ) Καθοδηγεί τον ενδιαφερόμενο κατά την ηλεκτρονική εισαγωγή του αιτήματός του ως προς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται στις αδειοδοτούσες αρχές ή τον κατά περίπτωση αρμόδιο Διαχειριστή στο στάδιο έκδοσης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας και σύναψης Συμβάσεων Σύνδεσης και Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης. Στο τελικό στάδιο της διαδικασίας, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται για την ολοκλήρωση του σταδίου και κατευθύνεται στο επόμενο βήμα της αδειοδοτικής διαδικασίας. Σε κάθε στάδιο, παρέχονται πρόσβαση σε κάθε αδειοδοτούσα αρχή σε πληροφορίες αναφορικά με την αδειοδοτική κατάσταση κάθε έργου και πλήρης γνώση όλων των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί. Δίνεται, επίσης, η δυνατότητα ανεύρεσης όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών μέσω της χρήσης αυτοματοποιημένης μηχανής αναζήτησης.

4. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. σε κάθε στάδιο της αδειοδότησης αποτυπώνει τη θέση κάθε σταθμού στο γεωπληροφοριακό σύστημα που καταγράφεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), στον γεωπληροφοριακό χάρτη της Ρ.Α.Ε. και την επικαιροποιημένη πληροφορία που αντλείται από τους δασικούς χάρτες του κτηματολογίου.

5. Σε περίπτωση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, χωρίς υποχρέωση Έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγού, καταχωρείται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. μόνο το υποσύνολο των απαραίτητων σταδίων. Η αποτύπωση στο γεωπληροφοριακό σύστημα διενεργείται από τη Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4685/2020.

6. Κάθε σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμός αποθήκευσης λαμβάνει κατά την καταχώριση του στο Π.Σ.Α.Π.Ε. μοναδικό αριθμό μητρώου, ο οποίος διατηρείται καθ' όλη την ηλεκτρονική διεκπεραίωση της αδειοδοτικής του διαδικασίας μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε..

7. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. συνδέεται και διαλειτουργεί με το Σύστημα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής και το πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

8. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. διαθέτει σύστημα ειδοποιήσεων και ειδοποιεί αυτόματα, μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τους επενδυτές και τις αδειοδοτούσες αρχές, για τις προθεσμίες κάθε τρέχουσας αδειοδοτικής διαδικασίας και τη λήξη της ισχύος των οικείων αδειών ή συμβάσεων.

9. Μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε. παρέχονται πρόσβαση και εγχειρίδιο διαδικασιών, με ειδική αναφορά και στα έργα μικρής κλίμακας και τα έργα αυτοπαραγωγών ενέργειας από Α.Π.Ε.:

α) στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς σε ό,τι αφορά τον σταθμό τους,
 β) στις αδειοδοτούσες αρχές, διαχειριστές και υπηρεσίες που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, προκειμένου να αναζητούν τις ήδη εκδοθείσες άδειες.

10. Ο ενδιαφερόμενος καταχωρεί ηλεκτρονικά το αίτημα και τα απαιτούμενα συνοδευτικά δικαιολογητικά, τα οποία και διαβιβάζονται αυτόματα στις αδειοδοτούσες αρχές, παρακολουθεί την εξέλιξή του και λαμβάνει ηλεκτρονικά τις εκδοθείσες αποφάσεις ή τις γνωμοδοτήσεις των αδειοδοτικών αρχών. Για τη χρήση του Π.Σ.Α.Π.Ε., ο ενδιαφερόμενος παρέχει τη ρητή συναίνεσή του σε κάθε αδειοδοτούσα αρχή για τη συλλογή, διαχείριση, επεξεργασία και τήρηση των στοιχείων που καταχωρεί.

11. Οι διοικητικές πράξεις, μόλις καταχωρηθούν στο Π.Σ.Α.Π.Ε., καθίστανται ισχυρές και γνωστές κατ' αυτόν τον τρόπο στους ενδιαφερόμενους και τις αδειοδοτούσες αρχές. Η καταχώρηση των ανωτέρω πράξεων στο Π.Σ.Α.Π.Ε. συνιστά τεκμήριο γνώσης για τους διοικούμενους.

12. Η συλλογή, διαχείριση, επεξεργασία και τήρηση όλων των στοιχείων που εισάγονται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων περί προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου. Η πρόσβαση στα στοιχεία πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία των εμπιστευτικών επιχειρηματικών πληροφοριών.

13. Τα στοιχεία που καταχωρούνται θεωρούνται κατά τεκμήριο εμπιστευτικά και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τον ενεργειακό τομέα, από την Υπηρεσία μιας Στάσης και τη Διεύθυνση Ενεργειακής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και για την παρακολούθηση και υλοποίηση των εθνικών στόχων για την ενέργεια και το κλίμα. Τα στατιστικά στοιχεία που συντάσσονται με βάση το πρωτογενές στατιστικό υλικό δημοσιοποιούνται και παρέχονται σε τρίτους, κατά τρόπο ώστε να αποκλείεται η άμεση ή έμμεση αποκάλυψη της ταυτότητας εκείνων που παρείχαν τις πληροφορίες ή εκείνων στους οποίους αφορά το πρωτογενές στατιστικό υλικό.

14. Η θέση σε λειτουργία του Π.Σ.Α.Π.Ε. διαπιστώνεται με πράξη της Υπηρεσίας μιας Στάσης που αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή, σε περίπτωση που αυτή δεν έχει συσταθεί, με πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Άρθρο 42

Ριζική ανανέωση

1. Ο κάτοχος σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) μπορεί να προβαίνει σε ριζική ανανέωση του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..
2. Για τους σταθμούς με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του Κανονισμού Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92).
3. Για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ενημερώνοντας για την πρόθεσή του να προβεί σε ριζική ανανέωση του σταθμού.
4. Η αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων εφόσον δεν προκύπτει:
 - α) αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής, μεγαλύτερη από δέκα τοις εκατό (10%),
 - β) ότι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά επιβαρύνουν περισσότερο το δίκτυο, συγκρινόμενα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων χορηγήθηκε αρχικά η προσφορά σύνδεσης.
5. Η αίτηση για έκδοση νέας Άδειας Εγκατάστασης σταθμού που προβαίνει σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, εφόσον δεν προκύπτει απαίτηση για εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας.
6. Στην περίπτωση ριζικής ανανέωσης του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με την αντίστοιχη τροποποίηση της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Αδειας Παραγωγής.

Άρθρο 43

Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης Αττικής

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, κατά παρέκκλιση της υπό στοιχεία Α5/2280/28.11.1983 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Υγείας και Πρόνοιας (Β΄ 720), επιτρέπεται η εγκατάσταση αιολικών σταθμών, φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών έργων σε απόσταση μεγαλύτερη των διακοσίων (200) μέτρων από τα όρια της ανώτατης στάθμης φυσικών ή τεχνητών ταμιευτήρων πόσιμου νερού, συμπεριλαμβανομένων των λιμνών Μαραθώνα, Σταμάτης, Υλίκης, Παραλίμνης, Μόρνου και Ευήνου, καθώς και σε απόσταση μεγαλύτερη των είκοσι (20) μέτρων από τον άξονα των κλειστών ή πενήντα (50) μέτρων από τον άξονα των ανοιχτών αγωγών μεταφοράς των ανωτέρω ταμιευτήρων.
2. Επιτρέπεται η κατ' εξαίρεση εκτέλεση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και των συνοδών έργων αυτών από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία οικ.135275/19.5.2017 (Β΄ 1751) απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων σε προστατευόμενες από υγειονομικές διατάξεις περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των κλειστών και

ανοιχτών αγωγών μεταφοράς των φυσικών νερών των λιμνών Μαραθώνα, Υλίκης, Παραλίμνης, Σταμάτας και Μόρνου.

Άρθρο 44

Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Προσθήκη παρ. 20.β. στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί του καθεστώτος στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), προστίθεται παρ. 20.β. ως εξής:

«20.β. Στις περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και οι οποίοι εμπίπτουν στις προϋποθέσεις έκδοσης τμηματικής άδειας λειτουργίας, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή το άρθρο 29 του παρόντος, η Τιμή Αναφοράς που διέπει τη σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης μετά τη θέση σε λειτουργία της συνολικής ισχύος του σταθμού αυτού καθορίζεται με βάση τη μεσοσταθμική τιμή που προκύπτει με βάση την Τιμή Αναφοράς που αντιστοιχεί κατά τη στιγμή που τίθεται σε λειτουργία το κάθε τμήμα του έργου, και τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του εν λόγω τμήματος έργου, και υπολογίζεται από τη σχέση:

$$T.A. \text{ σύμβασης} = (T.A. \text{ τμημ.έργου,}\alpha * P_{\text{τμημ.έργου,}\alpha}) + (T.A. \text{ τμημ.έργου,}\beta * P_{\text{τμημ.έργου,}\beta}) + \dots + (T.A. \text{ τμημ.έργου,}\nu * P_{\text{τμημ.έργου,}\nu}) / P \text{ συνολική}$$

όπου:

T.A. τμημ.έργου,α: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, α

T.A. τμημ.έργου, β: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, β

T.A. τμημ.έργου, ν: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, ν

P_{τμημ.έργου,α}: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, α

P_{τμημ.έργου,β}: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, β

P_{τμημ.έργου, ν}: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, ν

P συνολική: Η νέα συνολική ισχύς παραγωγής που προκύπτει από το άθροισμα της μέγιστης ισχύος παραγωγής των επιμέρους τμημάτων έργου.»

Άρθρο 45

Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), α) η παρ. 5 τροποποιείται ως προς τη διαδικασία τροποποίησης των Τιμών Αναφοράς που ισχύουν για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και βελτιώνεται νομοτεχνικά, β) οι παρ. 9, 10 και 12, περί τιμολόγησης, κόστους και εξαιρέσης από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες αντίστοιχα, καταργούνται και οι παρ. 5 έως 12 διαμορφώνονται ως εξής:

«5. Οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12, η οποία εκδίδεται μέσα στο πρώτο τετράμηνο του εκάστοτε ημερολογιακού έτους. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρούσας, καθορίζονται οι Τ.Α. που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους του έτους έκδοσης της παραπάνω απόφασης.

Ειδικά για τους σταθμούς των υποπερ. α) και β) της περ. δ1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία(κανονική ή δοκιμαστική) από την τελευταία ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της απόφασης.

Για τους σταθμούς της υποπερ. γ) της περ. δ1 της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της ως άνω απόφασης.

Ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για τους σταθμούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της απόφασης.

6. Με την απόφαση της παρ. 5 μπορεί να επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες σταθμών του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, καθώς και να τροποποιούνται οι μαθηματικοί τύποι καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α..

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, μπορούν να προστεθούν νέες κατηγορίες σταθμών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι Τ.Α. των κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του προηγούμενου εδαφίου.

8. Οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών μπορεί να μην περιλαμβάνονται ως κατηγορία σταθμών στον Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1.

9. (Καταργείται).

10. (Καταργείται).

11. Ειδικά για τους σταθμούς των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και ενεργοποιείται η σύνδεσή τους (τίθενται σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, καθορίζεται ανώτατο όριο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής των σταθμών 70 MW για την ένταξή τους σε καθεστώς στήριξης Λειτουργικής Ενίσχυσης. Το ανωτέρω όριο καθορίζεται συνολικά για σταθμούς που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και των δύο (2) κατηγοριών σταθμών.

12. (Καταργείται).»

Άρθρο 46

Ευθύνη εξισορρόπησης - Τροποποίηση άρθρου 5Α του ν. 4414/2016

Στον τίτλο, στην παρ. 1 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί ανάληψης της ευθύνης εξισορρόπησης, προστίθενται οι σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών

Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο 5Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Ευθύνη εξισορρόπησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2020, σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης των 400kW, που οι κάτοχοί τους έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006 και οι οποίοι τέθηκαν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 4η Ιουλίου 2019 και εφεξής, είναι υπεύθυνοι για τις αποκλίσεις που προκαλούν («ευθύνη εξισορρόπησης»).
2. Οι σταθμοί αυτοί, φέρουν την οικονομική ευθύνη για τις αποκλίσεις τους («κόστος εξισορρόπησης»). Το κόστος εξισορρόπησης υπολογίζεται στη βάση μεθοδολογίας, η οποία καθορίζεται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και παρακρατείται απευθείας από τη Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε. στο πλαίσιο εφαρμογής της σύμβασής τους. Το κόστος εξισορρόπησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χρεώσεις και το αντικίνητρο παρατεταμένης παραμονής που επιβάλλει ο Φο.Σ.Ε.Τε.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 5 του παρόντος, για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της ίδιας κατηγορίας κατά την ίδια περίοδο εκκαθάρισης. Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή της μεθοδολογίας του προηγούμενου εδαφίου, αποτελούν έσοδα του Υπολογαριασμού Αγοράς του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει.
3. Οι σταθμοί της παρ. 1 που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε λύση της εν λόγω σύμβασης και σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης με Τιμή Αναφοράς ίση, με την τιμή με την οποία πωλούν την ηλεκτρική τους ενέργεια, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζονται οι παρ. 7, 8, 9 και 10 του άρθρου 3.»

Άρθρο 47

Υβριδικοί σταθμοί και παρακολούθηση του καθεστώτος στήριξης - Τροποποίηση άρθρου 12 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 12 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.): α) στον τίτλο, στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στις παρ. 2 και 3, προστίθενται οι υβριδικοί σταθμοί, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η αρμοδιότητα παρακολούθησης της Επιτροπής της παρ. 1 διευρύνεται, γ) τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης των περ. γ) και ζ) του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 επανακαθορίζονται και προστίθεται νέα περ. η), δ) καταργούνται οι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 και του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 3 για τον ορισμό των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης και για την υποβολή της εισήγησής της στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ε) το πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών της περ. β

της παρ. 3 επανακαθορίζεται, στ) βελτιώνονται νομοτεχνικά οι περ. β' και δ' της παρ. 3, ζ) στο τέλος της παρ. 3, προστίθενται περ. η), θ), ι), και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Μηχανισμός Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών

1. Συνιστάται Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, αποστολή της οποίας είναι η παρακολούθηση της απόδοσης και των αποτελεσμάτων του καθεστώτος στήριξης των εν λόγω σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και του ισοζυγίου των Ειδικών Λογαριασμών και μεθοδολογιών προσδιορισμού τέλους μέσω των οποίων χρηματοδοτείται το καθεστώς στήριξης. Η «Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών» αποτελείται από:

- α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- β) έναν (1) εκπρόσωπο της Ρ.Α.Ε.,
- γ) δύο (2) εκπροσώπους της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.,
- δ) έναν (1) εκπρόσωπο της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.,
- ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.,
- στ) έναν (1) εκπρόσωπο του Κ.Α.Π.Ε.,
- ζ) μέχρι πέντε (5) ειδικούς εμπειρογνώμονες,
- η) έναν (1) εκπρόσωπο του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας.

Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής δε λαμβάνουν αποζημίωση ή οποιουδήποτε άλλου είδους απολαβή για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της Επιτροπής αυτής.

2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγήσεις με προτάσεις για τα ακόλουθα:

- α) τροποποιήσεις στη μεθοδολογία υπολογισμού της Ε.Τ.Α. και στο ονομαστικό επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται ανά κατηγορία έργου για τον υπολογισμό της Λειτουργικής Ενίσχυσης,
- β) τροποποιήσεις των Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 και καθορισμό των ανώτατων επιτρεπόμενων τιμών υποβολής προσφορών στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών,
- γ) αλλαγές στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4,
- δ) τροποποιήσεις των μαθηματικών τύπων καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α.,
- ε) τροποποιήσεις στα όρια εγκατεστημένης ισχύος και μέγιστης ισχύος παραγωγής της παρ. 5 του άρθρου 3,

- στ) αναπροσαρμογές της Προσαύξησης Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά της παρ. 12 του άρθρου 5,
- ζ) προβλέψεις για το ύψος Λειτουργικής Ενίσχυσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τα επόμενα έτη,
- η) αλλαγές σε τυχόν μεθοδολογία που εφαρμόζεται για τον δυναμικό προσδιορισμό του τέλους που απαιτείται για τη χρηματοδότηση του αντίστοιχου καθεστώτος,
- θ) μέτρα για την αποκατάσταση στρεβλώσεων που επηρεάζουν αρνητικά το ισοζύγιο των Ειδικών Λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένης ενδεχόμενης αύξησης του τέλους μέσω του οποίου χρηματοδοτούνται τα εν λόγω καθεστώτα,
- ι) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με το καθεστώς στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, καθώς και θέματα που σχετίζονται με το καθεστώς στήριξης στον τομέα της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 48

Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού φωτοβολταϊκών σταθμών - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 4414/2016

Στον ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται άρθρο 6α ως εξής:

«Άρθρο 6α

Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού φωτοβολταϊκού σταθμού

1. Αν παρουσιαστεί σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω ενεργειακής αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού, που δεν σχετίζεται με την αύξηση της ισχύος του σταθμού, ο κάτοχος εν λειτουργία φωτοβολταϊκού σταθμού, που έχει συνάψει:
 - α) σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7, ή
 - β) σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7, ή
 - γ) σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ή
 - δ) αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, δεν λαμβάνει την πλήρη Λειτουργική Ενίσχυση ή τη Διαφορική Προσαύξηση ή αποζημίωση στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης, με βάση τον αρχικό παραγωγικό εξοπλισμό για το μέρος της ετήσιας αύξησης της παραγωγής ενέργειας, που συνιστά σημαντική αύξηση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2. Στις ως άνω περιπτώσεις, και για το μέρος της ενέργειας που συνιστά σημαντική αύξηση, ο κάτοχος του σταθμού αποζημιώνεται με βάση την ετήσια Ειδική Τιμή Αγοράς (Ε.Τ.Α.) της τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στην οποία ανήκει ο σταθμός με ανώτερο όριο αποζημίωσης την τιμή μονάδας ή την Τιμή Αναφοράς που διέπει τη σύμβαση του σταθμού.
2. Ως σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμού, του οποίου ο παραγωγικός εξοπλισμός αναβαθμίστηκε ενεργειακά, εκτιμάται η αύξηση κατά τουλάχιστον δύο τοις εκατό (2%) της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειάς του, κατά το έτος ελέγχου, σε σχέση με τη μέγιστη ετήσια παραγωγή του σταθμού τα πέντε (5) πρώτα έτη της λειτουργίας του, με βάση απολογιστικά στοιχεία των αρμόδιων Διαχειριστών.

3. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), ως Διαχειριστής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), καταρτίζουν κατάλογο φωτοβολταϊκών σταθμών με σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, Σταθερής Τιμής, ή Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του παρόντος, ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, των οποίων ο παραγωγικός εξοπλισμός έχει αναβαθμιστεί ενεργειακά, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών που μετά από έλεγχο διαπιστώθηκε ότι είχαν σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., κατά την τελευταία μηνιαία εκκαθάριση κάθε έτους διενεργούν έλεγχο για να διαπιστώσουν αν κατά το έτος αυτό (έτος ελέγχου) υπήρξε σημαντική αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των εν λειτουργία φωτοβολταϊκών σταθμών, σύμφωνα με την παρ. 2. Αν διαπιστώσουν για κάποιο φωτοβολταϊκό σταθμό σημαντική αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εντάσσουν τον σταθμό αυτό στον κατάλογο της παρ. 3 και δεν επαναλαμβάνουν τον ανωτέρω έλεγχο τα επόμενα έτη ισχύος της σύμβασης. Κατόπιν η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. για τα Μ.Δ.Ν. προχωρούν στον συμψηφισμό του τέταρτου εδαφίου για την επιπλέον λειτουργική ενίσχυση ή την αποζημίωση που έχει λάβει ο κάτοχος του σταθμού, κατά το έτος ελέγχου, λόγω της σημαντικής αύξησης της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο συμψηφισμός απεικονίζεται στην έκδοση του τελευταίου μηνιαίου εκκαθαριστικού σημειώματος του έτους ελέγχου και συνεχίζεται στα μηνιαία εκκαθαριστικά σημειώματα του επόμενου έτους, μέχρι τον πλήρη ισοσκελισμό του επιπλέον ποσού που έχει ήδη λάβει ο κάτοχος του σταθμού.

Για τα υπόλοιπα έτη ισχύος της συναφθείσας σύμβασης, ο κάτοχος του σταθμού που σύναψε σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής ή σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, λαμβάνει πλήρη λειτουργική ενίσχυση, ή αποζημίωση μέχρι τη μέγιστη ετήσια παραγωγή που είχε ο εν λόγω σταθμός, κατά τα πέντε (5) πρώτα έτη της λειτουργίας του, με βάση απολογιστικά στοιχεία των αρμόδιων Διαχειριστών.

Για το υπόλοιπο μέρος της ετήσιας παραγωγής ενέργειας αποζημιώνεται σύμφωνα με την παρ. 1, ακολουθώντας την ανωτέρω διαδικασία συμψηφισμού.

5. Ο κάτοχος φωτοβολταϊκού σταθμού, του οποίου ο σταθμός εντάχθηκε στον κατάλογο της παρ. 3, δικαιούται να αιτηθεί στον αρμόδιο διαχειριστή, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση του πρώτου μειωμένου, λόγω του συμψηφισμού της παρ. 4, μηνιαίου εκκαθαριστικού σημειώματος, τη διενέργεια αυτοψίας, προκειμένου να αποδείξει ότι δεν έχει γίνει ενεργειακή αναβάθμιση του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού. Στην περίπτωση που αποδειχθεί, ο αρμόδιος διαχειριστής ενημερώνει τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., αν ο κάτοχος του σταθμού λαμβάνει τη λειτουργική ενίσχυση ή αποζημίωση από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστή των Μ.Δ.Ν.. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., απεντάσσει τον σταθμό από τον κατάλογο της παρ. 3 και χορηγεί λειτουργική ενίσχυση ή αποζημίωση στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης με βάση τον παραγωγικό του εξοπλισμό που αποδεδειγμένα δεν αναβαθμίστηκε ενεργειακά.

Τυχόν ποσά Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής ή αποζημίωσης ή Διαφορικής Προσαύξησης που συμψηφίστηκαν κατ' εφαρμογή της παρ. 4 επιστρέφονται στον κάτοχο του φωτοβολταϊκού σταθμού

από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως Διαχειριστή των Μ.Δ.Ν.. Για τους σταθμούς που απεντάσσονται από τον κατάλογο της παρ. 3, επαναλαμβάνεται ο έλεγχος των παρ. 1 έως 5, κατά τα επόμενα έτη ισχύος της σύμβασής τους.

6. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., διενεργούν ετησίως δειγματοληπτικούς ελέγχους με αυτοψία σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, προκειμένου να διαπιστώσουν τυχόν αύξηση ισχύος του σταθμού. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. δύναται να διενεργεί τους ελέγχους με αυτοψία σε συνεργασία με τον αρμόδιο διαχειριστή του Συστήματος και του Δικτύου.

Άρθρο 49

Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης σε δάση και δασικές εκτάσεις - Τροποποίηση άρθρου 45 του ν. 998/1979

Στο άρθρο 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί επεμβάσεων σε δασικές εκτάσεις: α) προστίθενται στις παρ. 3, 4 και 8 και οι σταθμοί αποθήκευσης, β) αντικαθίστανται οι παρ. 2 και 8, γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 αποσαφηνίζεται η περίπτωση κατά την οποία χορηγείται βεβαίωση περί μη διάθεσης εκτάσεων υπαγόμενων στον ως άνω νόμο, δ) στην παρ. 4 προστίθενται νέα, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφια, ε) στην παρ. 6 προστίθεται προθεσμία για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της περ. α), και το άρθρο 45 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 45

Γενικές διατάξεις

1. Δεν επιτρέπεται, εν όλω ή εν μέρει, οποιαδήποτε επέμβαση που συνεπάγεται μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, πλην όσων ορίζονται ως επιτρεπτές στο παρόν Κεφάλαιο.

2. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις αποτελεί εξαιρετικό μέτρο. Επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις, σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 3, επιτρέπεται μετά από έγκριση.

Η έγκριση αυτή για τα έργα για τα οποία δεν απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων χορηγείται από την οικεία Διεύθυνση Δασών, εκτός αν ορίζεται αλλιώς στην παρ. 4 του παρόντος ή στα άρθρα 46 έως 61, κοινοποιείται δε στη Γενική Διεύθυνση Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δύναται να πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο επί των χορηγηθεισών εγκρίσεων.

Σε περίπτωση επέμβασης από τρίτους στις ιδιωτικού χαρακτήρα εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις του παρόντος, η έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη προσκομίζεται στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κατά το στάδιο έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης και σε κάθε περίπτωση πριν την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, κατά την παρ. 7 του παρόντος.

3. Η έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται για συγκεκριμένη έκταση εμφανιζόμενη σε τοπογραφικό διάγραμμα με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ' 87, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, εφαρμοζόμενης αναλόγως ως

προς την έγκριση αυτή και της διάταξης της παρ. 6 του παρόντος άρθρου. Η ανωτέρω έγκριση χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι για τη συγκεκριμένη χρήση δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου και αυτόβεβαιώνεται από την αρμόδια αρχή, τότε εξετάζεται από την αρμόδια δασική υπηρεσία εάν μπορούν να διατεθούν δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, άλλως, διατίθενται δασικές εκτάσεις ή δάση.

Η παραπάνω γενική απαγόρευση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν ισχύει, εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων που αφορούν άμεσα στην εθνική άμυνα της χώρας, για διανοίξεις δημόσιων οδών, για την κατασκευή και εγκατάσταση αγωγών φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, για την κατασκευή και εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, την κατασκευή και εγκατάσταση έργων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή/και σταθμών αποθήκευσης περιλαμβανομένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών και κάθε απαραίτητου έργου για τη λειτουργία αυτών, καθώς και των δικτύων σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο του άρθρου 2 του ν. 2773/1999 (Α' 286), η χάραξη των οποίων προβλέπει διέλευσή τους από δάσος ή δασική έκταση και για έργα εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών, με εξόρυξη, διαλογή, επεξεργασία και αποκομιδή αυτών, τη διάνοιξη οδών προσπέλασης και την ανέγερση εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης και διαλογής και επεξεργασίας, καθώς και για τις επεμβάσεις του άρθρου 56 του παρόντος.

4. Σε περίπτωση που για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή έργο απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τότε η έγκριση επέμβασης ενσωματώνεται αντίστοιχα σε αυτές. Η έγκριση επέμβασης δύναται να αφορά ευρύτερη έκταση, εντός της οποίας εγκρίνεται η επέμβαση, οι δε συγκεκριμένες επιφάνειες επέμβασης εντός αυτής προσδιορίζονται με την Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα, η οποία αφορά τις απολύτως αναγκαίες για την υλοποίηση της επέμβασης εκτάσεις της παρ. 6.

Για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμούς αποθήκευσης με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, η ευρύτερη έκταση του δεύτερου εδαφίου, μη συμπεριλαμβανομένης της οδοποιίας και των συνοδών έργων, δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού, μη συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης όπου οι πλατείες εγκατάστασης των ανεμογεννητριών βρίσκονται εκτός των ορίων των πολυγώνων εγκατάστασης, όπως ορίζεται στην Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου, όπως ορίζεται στη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Για τις επεμβάσεις του παρόντος Κεφαλαίου απαιτείται η έκδοση πράξης χαρακτηρισμού. Σε όσες περιοχές υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας ή η μορφή που απεικονίζεται στον χάρτη.

5. Κατά τη χορηγούμενη στα πλαίσια έκδοσης της ΑΕΠΟ ή υπαγωγής των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ) γνωμοδότηση των δασικών υπηρεσιών εξετάζεται η συμβατότητα του έργου με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η μη ύπαρξη άλλων διαθεσίμων δημοσίων εκτάσεων, που δεν υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του παρόντος άρθρου

και οι τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις των ισχυόντων διαχειριστικών σχεδίων και των εγκεκριμένων μελετών αναδάσωσης. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης τίθενται με αυτήν όροι και περιορισμοί για την ελαχιστοποίηση των τυχόν αρνητικών επιπτώσεων από την εκτέλεση και λειτουργία του έργου.

Για έργα εθνικής και περιφερειακής οδοποιίας, σιδηροδρομικών γραμμών, αρδευτικών και υδρευτικών δικτύων ως και δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, πετρελαϊκών προϊόντων και ηλεκτρικής ενέργειας μέσα σε δάση, δασικές εκτάσεις και στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχουν καταρτισθεί οριστικές τεχνικές μελέτες, η αρμόδια δασική αρχή γνωμοδοτεί, προκειμένης της έκδοσης ΑΕΠΟ, επί του φακέλου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις που θέτει η δασική νομοθεσία, για την εκτέλεση των ως άνω έργων επί των εκτάσεων αυτών. Με την ολοκλήρωση των οριστικών μελετών των έργων ο φορέας του έργου υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια δασική αρχή το σχετικό φάκελο για την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, η οποία μετά τη δημοσιοποίησή της έχει το τεκμήριο της νομιμότητας και δεσμεύει τις υπηρεσίες της διοίκησης.

6.α. Μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ ή την υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, εκδίδεται πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα της αρμόδιας Δασικής Αρχής με την οποία εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάθε επέμβασης, αναφέρονται δε σε αυτήν, ιδίως, τα στοιχεία του δικαιούχου, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της έκτασης, ο σκοπός της επέμβασης, ο χρόνος διάρκειάς της, με δυνατότητα ανανέωσής της. Αναφέρονται επίσης, η διαδικασία έκπτωσης του δικαιούχου σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της επέμβασης, το ύψος του ανταλλάγματος χρήσης, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της προς αναδάσωση έκτασης, καθώς επίσης και οι όροι αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος μετά τη λήξη του χρόνου διάρκειας της επέμβασης.

β. Η πράξη της αρμόδιας Δασικής Αρχής, του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, εκδίδεται στο όνομα του προσώπου ή του φορέα που θα κάνει την επέμβαση και αφορά αποκλειστικά στη χρήση ή δραστηριότητα για την οποία ζητείται, μη δυνάμενη να επεκταθεί σε άλλες χρήσεις ή δραστηριότητες.

Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα εκμετάλλευσης η ανωτέρω πράξη τροποποιείται μόνον ως προς την επωνυμία αυτού. Η πράξη αυτή αφορά στην απολύτως αναγκαία για την υλοποίησή της έκταση, όπου δε απαιτείται άδεια δόμησης, η πράξη αυτή συνοδεύεται εκτός από το τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο αποτυπώνεται το σύνολο του γηπέδου και από διάγραμμα δόμησης, που υποβάλλει ο αιτών. Σε αυτήν την περίπτωση, η άδεια δόμησης εκδίδεται αποκλειστικά και μόνο για την έκταση που αποτυπώνεται στο διάγραμμα δόμησης. Στις περιπτώσεις επιτρεπτών επεμβάσεων του παρόντος νόμου για την έγκριση δόμησης και την άδεια δόμησης, τυχόν κτιριακών εγκαταστάσεων που ανεγείρονται κατά τις κείμενες διατάξεις δεν απαιτείται η ύπαρξη «προσώπου γηπέδου», όπως αυτή ορίζεται κάθε φορά από ειδικές ή γενικές διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.

7. Ο δικαιούχος της επέμβασης εγκαθίσταται στην έκταση μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την εκμετάλλευση ή εγκατάσταση του έργου ή της δραστηριότητας.

8. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος, δασική έκταση ή στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, του παρόντος Κεφαλαίου, ενεργείται κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος χρήσης, υπολογιζόμενου επί έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης και υποχρεωτικής αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης, όπως αυτή προσδιορίζεται στην Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα της παρ. 6. Η έκταση αυτή βρίσκεται στην ίδια περιοχή ή σε όμορη αυτής, ελλείψει δε έκτασης εντός της ίδιας διοικητικής ενότητας ή όμορης αυτής, σε άλλη που υποδεικνύεται από τη δασική υπηρεσία. Η αναδάσωση ή δάσωση διενεργείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, με δαπάνες του και βάσει σχετικής μελέτης, που καταρτίζεται με επιμέλειά του και εγκρίνεται εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της από τη δασική υπηρεσία.

Στην περίπτωση μη εξεύρεσης έκτασης προς αναδάσωση ή δάσωση, ο δικαιούχος της επέμβασης, κατόπιν σύνταξης μελέτης με δαπάνη του ιδίου, εγκεκριμένης από τη δασική υπηρεσία, υποχρεούται όπως προβεί σε δασοκομικές εργασίες ή στην εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων επί των εκτάσεων που υποδεικνύονται από τη δασική υπηρεσία, με σκοπό τη βελτίωση ή και προστασία τους.

Ειδικά στην περίπτωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και σταθμών αποθήκευσης και των συνοδών τους έργων, η υποβολή εγκεκριμένης μελέτης για την αναδάσωση ή τις δασοκομικές εργασίες ή τα ειδικά δασοτεχνικά έργα, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, αλλά για την ηλεκτρίση/σύνδεση του σταθμού.

Στις περιπτώσεις όπου:

α) η έκταση στην οποία πραγματοποιείται η επέμβαση είναι μικρότερη ή ίση με τέσσερα (4) στρέμματα, ή

β) η επέμβαση αφορά την εκτέλεση έργων σιδηροδρομικών γραμμών, έως τεσσάρων (4) χιλιομέτρων, που εκτελούνται από την «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.», ή

γ) ο δικαιούχος της επέμβασης υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν επιθυμεί να προβεί σε καμία περαιτέρω ενέργεια σχετική με την εκτέλεση των εργασιών αναδάσωσης ή δάσωσης, ή με άλλο δασοκομικό ή δασοτεχνικό έργο και επιθυμεί να καταβάλει το αντίτιμο της σχετικής δαπάνης,

καταβάλει τη δαπάνη για την υλοποίηση της αναδάσωσης σύμφωνα με τα παρακάτω, χωρίς να απαιτείται η σύνταξη της σχετικής μελέτης.

Το ποσό της δαπάνης αναδάσωσης υπολογίζεται κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή «Μ» επί το σταθερό ποσό των τριάντα πέντε (35) ευρώ και κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών.

Το ως άνω ποσό διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση ή δάσωση εκτάσεων, κατά προτεραιότητα δε για την αναδάσωση ή δάσωση έκτασης σε αντικατάσταση εκείνης, της οποίας ενεκρίθη η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης ή για την εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλον σκοπό.

Αν δεν πραγματοποιηθούν ή δεν πραγματοποιηθούν προσηκόντως οι δασοκομικές εργασίες και τα ειδικά δασοτεχνικά έργα από τον υπόχρεο, με την επιφύλαξη των περ. α', β' και γ', καταβάλλεται ποσό ίσο με το διπλάσιο της μέσης τιμής αναδάσωσης ανά στρέμμα της έκτασης της οποίας ενεκρίθη η εκχέρωση, το οποίο διατίθεται κατά το όγδοο εδάφιο.

Οι εργασίες της αναδάσωσης ή δάσωσης αρχίζουν μετά την έγκριση της μελέτης από τη δασική υπηρεσία, η δε ολοκλήρωσή τους, η οποία επέρχεται με την εγκατάσταση της δασικής βλάστησης, στην προβλεπόμενη από τη μελέτη πυκνότητα και την ικανότητα αυτής για φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη, πιστοποιείται από τη δασική υπηρεσία με σχετική διαπιστωτική της πράξη.

Αν δεν πραγματοποιηθεί ή δεν πραγματοποιηθεί προσηκόντως η αναδάσωση ή δάσωση από τον υπόχρεο, με την επιφύλαξη των περ. α', β' και γ', καταβάλλεται από αυτόν ποσό τριπλάσιο από τη δαπάνη της αναδάσωσης, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται κατά το όγδοο εδάφιο.

Για τις επεμβάσεις σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας τους, για δε τις επεμβάσεις σε ιδιωτικά στο τριάντα τοις εκατό (30%) αυτής. Ειδικά για τις επεμβάσεις στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) της αξίας τους. Τα παραπάνω ποσοστά αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών. Το αντάλλαγμα χρήσης κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση εκτάσεων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό. Το αντάλλαγμα χρήσης για επεμβάσεις κοινωφελούς χαρακτήρα εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων και ειδικότερα όσων ασκούν αυτοπροσώπως επαγγέλματα όπως του κτηνοτρόφου και του πτηνοτρόφου, ορίζεται στο ένα τέταρτο (1/4) του ύψους της δαπάνης αναδάσωσης της έκτασης, η οποία προκύπτει κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή «Μ» επί το σταθερό ποσό των τριάντα πέντε (35) ευρώ, για την ενίσχυση της δραστηριότητάς τους. Εκμεταλλευτές μεταλλείων και λατομείων, οποιασδήποτε κατηγορίας ορυκτού, οι οποίοι έχουν καταβάλει εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση της έκτασής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, απαλλάσσονται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση και υποχρεούνται να καταβάλουν αντάλλαγμα χρήσης ίσο με το εκατό τοις εκατό (100%) της καθοριζόμενης αξίας της έκτασής τους, σύμφωνα με το άρθρο 6. Αποφάσεις αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού που έχουν ήδη εκδοθεί και αφορούν εκμεταλλευτές λατομείων, που εμπίπτουν στο προηγούμενο εδάφιο ανακαλούνται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, εφόσον έχει καταβληθεί ως αντάλλαγμα χρήσης το εκατό τοις εκατό (100%) της αξίας της έκτασης επέμβασης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6.

Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και τους σταθμούς αποθήκευσης επιτρέπεται η τμηματική επέμβαση επί της δασικής έκτασης, περιλαμβανομένων και των συνοδών έργων, καθώς και η τμηματική καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης, ανάλογα με την έκταση επέμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο της επέμβασης και έχει εγκριθεί από τη δασική υπηρεσία σχετικό χρονοδιάγραμμα εργασιών, όπου προσδιορίζονται οι επιφάνειες και ο χρόνος επέμβασης. Ο δικαιούχος της επέμβασης δύναται να τροποποιεί το χρονοδιάγραμμα και η σχετική καταβολή προηγείται της επέμβασης. Αν διαπιστωθεί από τη δασική υπηρεσία επέκταση της επέμβασης σε έκταση για την οποία έχει εγκριθεί η επέμβαση, αλλά δεν έχει καταβληθεί το αντάλλαγμα χρήσης, τότε ο δικαιούχος της επέμβασης υποχρεούται να καταβάλλει εφάπαξ ολόκληρο το υπολειπόμενο ποσό του ανταλλάγματος χρήσης.

9. Από την καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης απαλλάσσεται το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και οι υπηρεσίες ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει. Στην περίπτωση αυτή στη μελέτη του έργου προβλέπεται ειδική δαπάνη για την αναδάσωση ή δάσωση ίσης έκτασης, η οποία πραγματοποιείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, στην περιοχή όπου εκτελείται το έργο ή η δραστηριότητα ή σε όμορη περιοχή, που θα του υποδειχθεί από τη δασική υπηρεσία.

10. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης εξαιρούνται οι επεμβάσεις των άρθρων 52 παρ. 1, 53 παρ. 4, 54 παρ. 1, 55 παρ. 1, 56, 57 παρ. 2 και 3, 58 και 59 παρ. 1 και 2 του παρόντος.

11. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης εξαιρούνται τα πρόχειρα κτηνοτροφικά καταλύματα του άρθρου 47Α, οι επεμβάσεις για γεωργική εκμετάλλευση των παρ. 1 και 5 του άρθρου 47, οι προσωρινού χαρακτήρα εγκαταστάσεις του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων του άρθρου 52 παρ. 4, οι βοτανικοί κήποι, τα υδροτριβεία παραδοσιακού τύπου της παρ. 1, οι προσωρινές εγκαταστάσεις για τη διαμονή σε αυτές πληγέντων από φυσικές καταστροφές της παρ. 4 και οι επεμβάσεις της παρ. 5 του άρθρου 57 του παρόντος.

12. Αν εγκαταλειφθεί ο σκοπός της επέμβασης ή ολοκληρωθεί η επέμβαση η έκταση επανέρχεται στο καθεστώς που ίσχυε πριν από την αλλαγή χρήσης της και αποκαθίσταται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους περιβαλλοντικούς όρους, σε περίπτωση δε μη ύπαρξης αυτών, σύμφωνα με εγκεκριμένη από τη δασική υπηρεσία μελέτη αποκατάστασης. Η μη συμμόρφωση με τα ανωτέρω διαπιστώνεται με σχετική πράξη του αρμόδιου οργάνου και συνεπάγεται την υποχρεωτική κήρυξη της έκτασης ως αναδασωτέας, την επιβολή από την αρμόδια δασική αρχή σε βάρος του δικαιούχου των ποινών της παραγράφου 1 του άρθρου 71 του παρόντος νόμου, καθώς και την επιβολή διοικητικού προστίμου ποσού από τρεις χιλιάδες (3.000) μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ανά στρέμμα, αναλόγως της έκτασης της προκληθείσης βλάβης στο δασικό περιβάλλον, με δυνατότητα αναπροσαρμογής του, κατόπιν κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών.

13. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση των ιδιωτικών εκτάσεων που προστατεύονται από το άρθρο 3 του παρόντος νόμου υπέρ του Δημοσίου για σκοπό δημόσιας ωφέλειας, ενεργείται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 47 επ. του παρόντος Κεφαλαίου.

14. Απαγορεύεται η κατά κυριότητα παραχώρηση δημοσίων δασών, δημοσίων δασικών εκτάσεων ή δημοσίων εκτάσεων των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει για την εξυπηρέτηση των σκοπών του παρόντος Κεφαλαίου. Όπου στην κείμενη νομοθεσία, απαιτείται τίτλος κυριότητας για την πραγματοποίηση της επέμβασης, αρκεί η έγκριση επέμβασης της παρ. 2 του παρόντος άρθρου άλλως η πράξη της παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

15. Οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επεμβάσεις σε δάση, δασικές εκτάσεις ή δημοσίων εκτάσεων των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, που βρίσκονται εντός περιοχών προστασίας του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, και του ν. 3028/2002, διενεργούνται, εφόσον προβλέπονται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών και υπό την τήρηση και των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού. Ειδικότερα η διενέργεια των παραπάνω επεμβάσεων στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, επιτρέπεται εφόσον είναι σύμφωνη με τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως των ως άνω κανονιστικών πράξεων για τη διενέργεια των επεμβάσεων

του παρόντος Κεφαλαίου ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011. Επίσης οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου τουριστικές εγκαταστάσεις, επιχειρηματικά πάρκα, δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής τους, εκπαιδευτήρια με τις συνοδές τους εγκαταστάσεις και νοσοκομεία, θεραπευτήρια και εγκαταστάσεις των Περιφερειακών Συστημάτων Υγείας και Πρόνοιας (Πε.ΣΥ.Π), εφόσον προβλέπονται από ειδικό χωρικό σχέδιο του άρθρου 8 του ν. 4269/2014 (Α' 142) διενεργούνται στις ανωτέρω εκτάσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του.

16. Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκνίκηση εκ μέρους τρίτων της έκτασης, επί της οποίας εγκρίθηκε επέμβαση κατά τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του παρόντος νόμου ή σε περίπτωση που η ανωτέρω έκταση είχε μεν αρχικώς χαρακτηριστεί ως δασική, κρίθηκε όμως, κατόπιν σχετικών αντιρρήσεων επί της εκδοθείσας πράξης χαρακτηρισμού, ως μη δασική.

17. Προκειμένου για επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα του ν. 3894/2010 (Α' 204) ή κάθε άλλης σχετικής διάταξης ή για οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013, που αναπτύσσονται, υπό τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου, σε περιοχές του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 και σε εκτάσεις της παρ. 2 και των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, για τις οποίες το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), αλλά ο επενδυτής κατέχει τίτλους που ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί, η προβλεπόμενη στην παρ. 6 του παρόντος άρθρου πράξη εκδίδεται ως επί δημοσίας εκτάσεως, χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος χρήσης και ταυτόχρονα το Δημόσιο εγείρει τακτική αγωγή κυριότητας για την έκταση. Εάν η έκταση κριθεί αμετάκλητα ως δημόσια, ο επενδυτής καταβάλλει το οφειλόμενο αντάλλαγμα χρήσης.»

Άρθρο 50

Αντιρρήσεις επί δασικών χαρτών - Τροποποίηση άρθρου 18 του ν. 3889/2010

Μετά την παρ. 8 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί εξέτασης αντιρρήσεων κατά δασικών χαρτών, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Οι αντιρρήσεις για εκτάσεις όπου εγκαθίστανται σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμοί αποθήκευσης εξετάζονται κατά προτεραιότητα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 51

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται ο Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης. Με τον Κανονισμό εξειδικεύεται κάθε σχετικό ζήτημα και λεπτομέρεια που

άπτεται της σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης του παρόντος Μέρους. Ο οικείος Κανονισμός δύναται να προβλέπει ειδικούς όρους για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμούς απόθηκευσης, καθώς και για τα Ειδικά Έργα, οι οποίοι αποτυπώνονται στις αντίστοιχες Άδειες και εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, οι λεπτομέρειες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των επιμέρους συστημάτων, τις αναγκαίες αναβαθμίσεις του και τις αρμοδιότητες διαχείρισής του από την Υπηρεσία μιας Στάσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζονται οι προδιαγραφές για την οδοποιία εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων και εν γένει εκτάσεων της δασικής νομοθεσίας, η οποία πρόκειται να εξυπηρετήσει σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμούς αποθήκευσης. Κατά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης λαμβάνονται υπόψη η ανάγκη ελαχιστοποίησης των επεμβάσεων και περιβαλλοντικών επιπτώσεων και η εξέλιξη της τεχνολογίας των παραγωγικών εξοπλισμών, ιδίως δε των γεωμετρικών χαρακτηριστικών τους.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων που διενεργούν ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, με αυτοψία ανά έτος, η διαδικασία ελέγχου με αυτοψία, οι κυρώσεις σε περίπτωση που διαπιστωθεί επαύξηση ισχύος σταθμού που έχει ενταχθεί στον κατάλογο της παρ. 3 του άρθρου 48, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 52

Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης, τροποποίησης μη δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης, Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης

1. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις για έκδοση μη δεσμευτικής προσφοράς απορρίπτονται.

2. Για τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, οι οποίες έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, συμπεριλαμβανομένων των κοινών αιτημάτων του άρθρου 135 του ν. 4685/2020 (Α' 92), οι κάτοχοι των σταθμών υποχρεούνται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6. Εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η Εγγυητική Επιστολή δεν συνιστά στοιχείο πληρότητας της αίτησης, εφόσον αυτή είναι ήδη πλήρης και ο αρμόδιος Διαχειριστής εξετάζει κανονικά τις αιτήσεις. Αν ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει την Εγγυητική Επιστολή εντός της ανωτέρω προθεσμίας και εφόσον η αίτηση είχε ήδη καταταγεί σε σειρά προτεραιότητας, διατηρεί την αρχική ημερομηνία πληρότητας της αίτησης. Σε κάθε άλλη περίπτωση, είτε λόγω μη προσκόμισης της Εγγυητικής Επιστολής εντός της ανωτέρω προθεσμίας, είτε ελλείψει άλλων στοιχείων της αίτησης, οι αιτήσεις θεωρούνται μη πλήρεις και επέρχονται οι έννομες συνέπειες των

άρθρων 5 και 6, όσον αφορά δε την εξέτασή τους, κατατάσσονται σε σειρά προτεραιότητας, βάσει της ημερομηνίας κατά την οποία κατέστησαν πλήρεις.

Οι εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης που δεν προσκομίζουν την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6, εντός της ως άνω προθεσμίας, προκειμένου να διατηρήσουν σε ισχύ τη Βεβαίωση ή τη Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή την Αδεια Παραγωγής, προσκομίζουν εντός της ίδιας προθεσμίας την εγγυητική επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020.

3. Οι Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που εκδίδονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος. Ειδικώς το άρθρο 31 καταλαμβάνει τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος και τίθεται σε εφαρμογή από την 1η Σεπτεμβρίου 2022.

4. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις για τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τα οριζόμενα στις παρ. 17 και 18 του άρθρου 5.

5. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις για σύναψη ή τροποποίηση της Σύμβασης Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τα οριζόμενα στο άρθρο 8.

Άρθρο 53

Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις έκδοσης και τροποποίησης Αδειών Εγκατάστασης και Αδειών Λειτουργίας

1. Αιτήσεις περί έκδοσης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, οι οποίες είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξετάζονται σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 28 αντίστοιχα.

2. Αιτήσεις περί τροποποίησης Άδειας Εγκατάστασης, οι οποίες είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από το άρθρο 20. Ειδικώς στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 20, δεν απαιτείται τροποποίηση, αλλά ενημέρωση φακέλου, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να μην τροποποιήσει την Άδεια Εγκατάστασης, ενημερώνοντας τον αιτούντα ότι έχει λάβει γνώση της αλλαγής.

3. Αιτήσεις περί τροποποίησης και ανανέωσης Άδειας Λειτουργίας, οι οποίες είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από το άρθρο 28. Ειδικώς στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 28, δεν απαιτείται τροποποίηση, αλλά ενημέρωση φακέλου (γνωστοποίηση), η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να μην τροποποιήσει την Άδεια Λειτουργίας και να ενημερώσει τον αιτούντα ότι έχει λάβει γνώση της αλλαγής.

4. Οι Άδειες Εγκατάστασης, οι οποίες εκδίδονται για τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις της παρ. 1, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 54

Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, Άδειες Εγκατάστασης, Άδειες Λειτουργίας και Εξαιρούμενους Σταθμούς εν λειτουργία

1. Οι εν ισχύ Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος. Ειδικώς το άρθρο 31 καταλαμβάνει τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που τίθενται σε εφαρμογή από 1ης Σεπτεμβρίου 2022.

2. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος, με την επιφύλαξη των παρ. 3 και 4.
3. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας δεν υπόκεινται σε τροποποίηση ως προς τις αποστάσεις ασφαλείας του άρθρου 21, ούτε στον εκ νέου έλεγχο της αδειοδοτούσας αρχής σχετικά με το γήπεδο εγκατάστασης και το γήπεδο ασφαλείας που διενεργείται κατά το άρθρο 18.
4. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης για τις οποίες δεν έχει δοθεί καμία παράταση, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), δύναται να παραταθούν σύμφωνα με το άρθρο 19 του παρόντος.
5. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης, στις οποίες έχει χορηγηθεί η αρχική παράταση των δύο (2) ετών, της υποπερ. α) της περ. α1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, δύναται να παραταθούν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 19.
6. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης της περ. δ1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις αυτού.
7. Η διάρκεια ισχύος των Άδειών Εγκατάστασης, της παρ. 3 του άρθρου 19, παρατείνεται αυτοδικαίως κατά ένα (1) έτος.
8. Οι άδειες εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), η ισχύς των οποίων έληξε μετά την 1η Ιανουαρίου 2022 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, που τελούσαν είτε οι ίδιες, είτε οι Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, είτε οποιαδήποτε άλλη απαιτούμενη διοικητική πράξη για την έκδοσή τους, υπό δικαστική αναστολή, αναβιώνουν αυτοδικαίως μετά από γνωστοποίηση του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή και παρατείνονται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρονικό διάστημα της δικαστικής αναστολής. Στην περίπτωση αυτή, η ως άνω γνωστοποίηση, περιλαμβανομένων των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.
9. Οι κάτοχοι εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναρτούν μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2022 τα πολύγωνα των σταθμών τους, στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης. Ειδικότερα, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό), υποβάλλοντας γεωχωρικά δεδομένα, σύμφωνα με τις οδηγίες του ανωτέρω Φορέα Αδειοδότησης. Ο Φορέας Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολύγωνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο Ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού, εντός της ως άνω προθεσμίας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της ανωτέρω Βεβαίωσης, αναστέλλεται η καταβολή αποζημίωσης ή η λειτουργική ενίσχυση στο πλαίσιο των σχετικών συμβάσεων με τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή την Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

Άρθρο 55**Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής**

1. Οι υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής, για τις οποίες έχει εκδοθεί Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν υποχρεούνται σε τροποποίηση αυτής, ούτε σε τήρηση των αποστάσεων ασφαλείας ανεμογεννητριών της παρ. 1 του άρθρου 21.
2. Αν σε υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή σε Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής, για τις οποίες έχει εκδοθεί Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, προκύψει τροποποίησή τους μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος, συμμορφώνονται με την παρ. 1 του άρθρου 21.
3. Οι υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, συμμορφώνονται με την παρ. 1 του άρθρου 21.

Άρθρο 56**Μεταβατική διάταξη μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας**

Μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, εφαρμόζεται το άρθρο 39, όσον αφορά την ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων παραγωγών και των οικείων αδειοδοτικών φορέων.

Άρθρο 57**Μεταβατική διάταξη μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης**

Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Δ6/Φ1/οικ.13310/10.7.2007 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης (Β' 1153) για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα.

Άρθρο 58**Καταργούμενες διατάξεις**

1. Το άρθρο 3 του ν. 4203/2013 (Α' 235), περί μεταφοράς θέσεων εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
2. Τα άρθρα 8Α και 8Β και η παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί προσφορών σύνδεσης και αποζημιώσεων, καταργούνται. Οριστικές προσφορές σύνδεσης που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επηρεάζονται.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

**ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/944 ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΤΗ ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4001/2011, 4067/2012, 3468/2006, 2367/1998
ΚΑΙ 4685/2020**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

**ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4001/2011 ΚΑΙ 4067/2012**

Άρθρο 59

**Ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ που αφορούν στην αποθήκευση, τη
σωρευτική εκπροσώπηση και την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση
άρθρου 1 του ν. 4001/2011**

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 1 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), περί σκοπού και πεδίου εφαρμογής του ανωτέρου νόμου, προστίθεται η αναφορά στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, στο δεύτερο εδάφιο επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και διευρύνεται το ως άνω πεδίο εφαρμογής, και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009), καθώς και των άρθρων 8, 36, 54 και 56, των περ. 18, 19, 57, 59 και 60 του άρθρου 2, της παρ. 2 του άρθρου 55 και της περ. (ι) της παρ. 1 του άρθρου 59 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (ΕΕ L 158 της 14.6.2019).

Οι δραστηριότητες της παραγωγής, αποθήκευσης, σωρευτικής εκπροσώπησης, προμήθειας, αγοράς, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς, διανομής της αποθήκευσης, της υγροποίησης και της αεριοποίησης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του κράτους.»

Άρθρο 60**Τροποποίηση ορισμών του ν. 4001/2011 - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 2 του ν. 4001/2011 - Ενσωμάτωση των περ. 18, 19, 57, 59 και 60 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ)**

1. Ο ορισμός της περ. (η) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τροποποιείται με την προσθήκη της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και την εναρμόνιση της ισχύουσας αναφοράς στην εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας προς τον αντίστοιχο ορισμό της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και διαμορφώνεται ως εξής:

«(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.»

2. Στους ορισμούς της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην περ. (ιγ) προστίθενται οι δραστηριότητες αποθήκευσης και σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας, β) στην περ. (ιη) προστίθενται οι δραστηριότητες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σωρευτικής εκπροσώπησης και απόκρισης ζήτησης, γ) προστίθενται περ. (λβ), (λγ), (λδ), (λε), (λστ), (λζ), (λη), (λθ), (λι), (λια), (λιβ) και (λιγ), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην ηλεκτρική ενέργεια:

(α) Αποκεντρωμένη Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στο δίκτυο διανομής.

(β) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.): Οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

(γ) Απευθείας γραμμή: είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνδέει έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας με μία επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και επιλέγοντες Πελάτες. Οι απευθείας γραμμές δεν εντάσσονται στο Σύστημα Μεταφοράς ή στο Δίκτυο Διανομής.

(δ) Απομονωμένο Μικροδίκτυο: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.

(ε) Αυτοπαραγωγός: είναι ο παραγωγός, ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής.

(στ) Διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής.

(ζ) Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας: η μεταφορά μέσω δικτύου διανομής υψηλής, σε περίπτωση που έχει ειδικά καθορισθεί ότι ανήκουν στο δίκτυο διανομής, μέσης και χαμηλής

τάσης της ηλεκτρικής ενεργείας που εγχέεται σε αυτό από το διασυνδεδεμένο με αυτό σύστημα μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα στο δίκτυο διανομής με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(η) Διασυνδεδεμένο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας: ένα σύνολο συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(θ) Διασύνδεση: είναι οι γραμμές, οι εγκαταστάσεις και οι μετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς από ή προς την Ελληνική Επικράτεια, καθώς και με το Δίκτυο Διανομής.

(ι) Διαχειριστής δικτύου διανομής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση, την παροχή πρόσβασης σε πελάτες και παραγωγούς που συνδέονται σε αυτό και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του δικτύου διανομής σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα διανομής και συστήματα μεταφοράς, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για την μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιβ) Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών: Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (Α' 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία "Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.", καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός διανομής της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο Δίκτυο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2773/1999.

(ιγ) Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας: είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αγοράς, αποθήκευσης και σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιδ) Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ): είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ ΑΕ που είναι εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο ΕΣΜΗΕ μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). Όριο μεταξύ Συστήματος και Δικτύου αποτελεί το διακοπτικό μέσο που βρίσκεται στην πλευρά της ΥΤ του μετασχηματιστή ισχύος του υποσταθμού και το οποίο αποτελεί στοιχείο του Δικτύου. Για τις περιοχές, στο δίκτυο διανομής των οποίων ανήκουν γραμμές ΥΤ, το όριο μεταξύ συστήματος και δικτύου διανομής καθορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., μετά από εισήγηση των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και γνώμη των Κυρίων του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ.

(ιε) Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και

όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης: η συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και το χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας ή άλλα μέτρα όπως οι Συμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής.

(ιζ) Επικουρική υπηρεσία: κάθε υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή δικτύου διανομής, όπως η ρύθμιση της τάσης, η ρύθμιση της συχνότητας, η παροχή εφεδρειών, η παροχή άεργου ισχύος, η επανεκκίνηση του Συστήματος Μεταφοράς, μετά από διακοπή και η παρακολούθηση της διακύμανσης του φορτίου.

(ιη) Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, αποθήκευση, σωρευτική εκπροσώπηση, απόκριση ζήτησης, προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

(ιθ) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(κ) Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

(κα) Μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας: η Μεταφορά μέσω συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα σε αυτό, καθώς και αυτής που εγχέεται σε αυτό μέσω των διασυνδέσεων του με όμορα συστήματα μεταφοράς με σκοπό την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες άμεσα συνδεδεμένους στο σύστημα αυτό, σε όμορα συστήματα μεταφοράς με τα οποία διασυνδέεται και σε δίκτυα διανομής, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(κβ) Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: είναι τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής της ηπειρωτικής χώρας.

(κγ) Μικρό απομονωμένο σύστημα: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 3000 GWh και το οποίο ποσοστό κάτω του πεντε τοις εκατό (5 %) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα.

(κδ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κε) Οριζόντια Ολοκληρωμένη επιχείρηση: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφορά ή διανομή ή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(κστ) Παράγωγο ηλεκτρικής ενεργείας: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του Τμήματος Γ' του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων [EEL 145, 30.4.2004], όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(κζ) Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

(κη) Πρόσβαση: είναι η σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η χρήση αυτών.

(κθ) Σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας: η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας.

(λ) Χρήστης συστήματος: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια ένα σύστημα μεταφοράς ή δίκτυο διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα ή δίκτυο.

(λα) Μικρό συνδεδεμένο σύστημα (ΜΣΣ): κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των τριών χιλιάδων (3.000) GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό άνω του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα, κατά την έννοια που αποδίδεται στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ (L 158).

(λβ) Σωρευτική Εκπροσώπηση: δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει καταναλισκόμενη ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός καταναλωτές, παραγωγούς ή αποθηκευτικούς σταθμούς προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

(λγ) Ανεξάρτητος Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης: συμμετέχων στην αγορά δραστηριοποιούμενος στη σωρευτική εκπροσώπηση που δεν είναι συνδεδεμένος με τον προμηθευτή του πελάτη του.

(λδ) Άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η άδεια η οποία χορηγείται από τη ΡΑΕ κατά τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λε) Αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας: η αναβολή της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη της παραγωγής της, με τη μετατροπή της σε

μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας και η μεταγενέστερη εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια.

(λστ) Εγκατάσταση αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: εγκατάσταση στην οποία γίνεται αποθήκευση της ηλεκτρικής ενέργειας.

(λζ) Εγκατεστημένη χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η αρχική εγκατεστημένη ενεργειακή χωρητικότητα του εξοπλισμού αποθήκευσης του Σταθμού Αποθήκευσης που εκφράζει τη μέγιστη ποσότητα ενέργειας, η οποία μπορεί να αποθηκευτεί στα συστήματα του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λη) Εγγυημένη (ωφέλιμη) χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ποσότητα ενέργειας, την οποία ο Σταθμός Αποθήκευσης είναι δυνατό να αποδίδει εξασφαλισμένα στην έξοδό του, αξιοποιώντας ενέργεια των αποθηκευτικών του συστημάτων, χωρίς ενδιάμεση φόρτιση αυτών. Η ενέργεια αυτή μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού Αποθήκευσης με το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(λθ) Μέγιστη ισχύς απορρόφησης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να απορροφήσει από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής, όπως μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, αντίστοιχα.

(λι) Μέγιστη ισχύς έγχυσης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η μέγιστη καθαρή ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να αποδίδει συνεχώς στην έξοδό του (σημείο σύνδεσης με το σύστημα ή το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας).

(λια) Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και επιτελούν αποκλειστικά λειτουργία Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ορισμό της περ. (λε).

(λιβ) Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα: Η άδεια η οποία χορηγείται από τη Ρ.Α.Ε. κατά τα άρθρα 132 και 132Α και τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 135 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα, φυσικό αέριο και αργό πετρέλαιο και τα προϊόντα του (μαζούτ, ντίζελ και υγραέριο).

(λιγ) Μέγιστη ισχύς έγχυσης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και μέσω Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με διατάξεις αποθήκευσης: Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης, η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από τον σταθμό στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της μέγιστης ισχύος έγχυσης μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών.»

Άρθρο 61

**Ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας
αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας -
Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 22 του ν. 4001/2011**

Η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τροποποιείται ως προς την προσθήκη της δραστηριότητας της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί το διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 89 για το Φυσικό Αέριο και 141 για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής, έχει πρόσβαση σε αυτούς και εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, προμήθειας ή/και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, μεταπώλησης, αποθήκευσης φυσικού αερίου, καθώς και διαχείρισης εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ).»

Άρθρο 62

**Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για σταθμούς αποθήκευσης
ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 55 του ν. 4001/2011**

Στην παρ. 6 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας, καθώς και οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται στους Πελάτες, ανεξάρτητα Προμηθευτή, προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της Ρ.Α.Ε., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν προηγούμενης εισήγησης της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως μοναδικού Διαχειριστή του ειδικού λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) στην ελληνική επικράτεια.

Ειδικώς οι μοναδιαίες χρεώσεις για την καταβολή του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. αναφορικά με τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (για) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), αφορούν αποκλειστικά την ιδιοκαταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια των σταθμών αυτών, η οποία δεν αποτελεί μέρος της απορροφούμενης ηλεκτρικής ενέργειας για πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων και επαναπόδοσή της στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και υπολογίζονται ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται σύμφωνα με τον πίνακα 1.α του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79). Δεν επιβάλλονται χρεώσεις Υ.Κ.Ω. στο μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο.

Άρθρο 63

**Προσδιορισμός της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τους σταθμούς αποθήκευσης
ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με τη χρέωση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας -
Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 του ν. 4067/2012**

Στην παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί υποχρεων καταβολής ανταλλάγματος Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.), το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφια και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Υπόχρεοι καταβολής του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, οι οποίοι το συγκαταβάλλουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με διακριτή χρέωση στους λογαριασμούς κατανάλωσης που λαμβάνουν, όπως η κατανάλωση αυτή προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή Δικτύου, καθώς και οι αυτοπρομηθευόμενοι πελάτες.

Η κατανάλωση επί της οποίας υπολογίζεται το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. προσδιορίζεται αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη από το δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια προς κατανάλωση στην εγκατάσταση του χρήστη της παροχής ηλεκτροδότησης. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λ)α) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου αφορά στο τμήμα της ιδιοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών αυτών και υπόκειται στις μοναδιαίες χρεώσεις του πίνακα 1.α, ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται. Ηλεκτρική ενέργεια που απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας προς πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδεούνται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή, και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο, δεν υπόκειται σε χρεώσεις Υ.Κ.Ω.. Το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. αποδίδεται σύμφωνα με τους οικείους Κώδικες Διαχείρισης από τους προμηθευτές και τους αυτοπρομηθευόμενους πελάτες στον ειδικό λογαριασμό ΥΚΩ που τηρείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή εξ ολοκλήρου αντιστάθμιση στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για τις παρεχόμενες από αυτούς Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.

Σε περίπτωση ελλείμματος ή πλεονάσματος του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού Υ.Κ.Ω., οι μοναδιαίες χρεώσεις του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. της παρ. 1α αναπροσαρμόζονται τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο έκαστου έτους στο πλαίσιο παρακολούθησης του ειδικού λογαριασμού, μετά από εισήγηση της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου διαχειριστή, τυχόν σωρευτικά ελλείμματα, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, την ανάγκη τήρησης ενός αποθέματος ασφαλείας και τυχόν κάλυψη του κόστους από τον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο. Η αναπροσαρμογή θα μηδενίζει το προβλεπόμενο έλλειμμα του τρέχοντος και του επόμενου έτους, στο οποίο ενσωματώνεται το τυχόν έλλειμμα του προηγούμενου έτους. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει τη σχετική εισήγηση στη Ρ.Α.Ε. το Μάρτιο και το Σεπτέμβριο έκαστου έτους με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού Υ.Κ.Ω. του τρέχοντος και

του επόμενου έτους. Η Ρ.Α.Ε. αποστέλλει τον Μάιο και τον Νοέμβριο έκαστου έτους την εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, πλήρως ή μερικώς, το κόστος παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, με αντίστοιχη πίστωση ως εισροή του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού για τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας που τηρεί ο αρμόδιος διαχειριστής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Ειδικά για το έτος 2019 η πίστωση του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται μέχρι το ποσό των πενήντα εννέα εκατομμυρίων (59.000.000) ευρώ και για το έτος 2020 μέχρι το ποσό των εξήντα οχτώ εκατομμυρίων (68.000.000) ευρώ. Για το έτος 2018 δεν χορηγείται πίστωση.»

Άρθρο 64

Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 109Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 54 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 109Α ως εξής:

«Άρθρο 109Α

**Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
(άρθρο 54 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

1. Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), κατά το άρθρο 97, δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

2. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ο διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να λειτουργεί και να διαχειρίζεται εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:

(α) κατόπιν απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εφόσον αυτές αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου ή

(β) εφόσον σωρευτικά:

(βα) τρίτα μέρη, κατόπιν ανοιχτής, διαφανούς και χωρίς διακρίσεις ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία εξετάζεται και εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε., δεν έχουν αποκτήσει το δικαίωμα ιδιοκτησίας, ανάπτυξης, διαχείρισης ή λειτουργίας εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή δεν μπορούν να παράσχουν τις σχετικές υπηρεσίες αποθήκευσης ενέργειας με εύλογο κόστος και εγκαίρως,

(ββ) η Ρ.Α.Ε. κρίνει ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις ή επικουρικές υπηρεσίες, μη σχετικές με τη συχνότητα, είναι απαραίτητες, προκειμένου ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, και

(βγ) η Ρ.Α.Ε. αξιολογήσει την αναγκαιότητα αυτής της εξαίρεσης, εξετάσει εκ των προτέρων την εφαρμοσιμότητα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των όρων και προϋποθέσεων αυτής και παράσχει την έγκρισή της.

3. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές ή όρους και προϋποθέσεις προσκλήσεων υποβολής προσφορών, για την κατάρτιση των οποίων δύναται να συνεργάζεται με την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, προκειμένου να συνδράμει τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. στη διασφάλιση δίκαιης διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά την υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 2.

4. Η απόφαση της Ρ.Α.Ε. περί της εξαίρεσης της παρ. 2 και όλες οι συναφείς πληροφορίες αναφορικά με το αίτημα και τους λόγους της εξαίρεσης κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (Ο.Σ.Ρ.Α.Ε.).

5. Η Ρ.Α.Ε. διεξάγει, τουλάχιστον ανά δύο (2) έτη, δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας της περ. β' της παρ. 2, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επενδύσεων τρίτων σε τέτοιες εγκαταστάσεις. Η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί τα πορίσματα της διαβούλευσης και με απόφασή της, εφόσον προκύπτει ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις, κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, προβλέπει τη σταδιακή, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, κατάργηση των σχετικών δραστηριοτήτων του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.. Στο πλαίσιο της ανωτέρω διαδικασίας, η Ρ.Α.Ε., με απόφασή της, δύναται να επιτρέπει στον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. να λάβει εύλογη αποζημίωση και συγκεκριμένα να ανακτήσει την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποίησε σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

6. Η παρ. 5 δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις πλήρως ενσωματωμένων στοιχείων δικτύου, καθώς και σε νέες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης αυτών, δυνάμει τελικής απόφασης επένδυσης η οποία λαμβάνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, οι οποίες:

(α) συνδέονται με το δίκτυο το αργότερο δύο (2) έτη μετά,

(β) ενσωματώνονται στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε.,

(γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου, σε περίπτωση έκτακτων αναγκών, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η ανακατανομή μέσω αγοράς, μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα, και

(δ) δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης.»

Άρθρο 65

Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας- Προσθήκη άρθρου 122Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 36 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179)προστίθεται άρθρο 122Α ως εξής:

«Άρθρο 122Α

Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές
 συστημάτων διανομής
 (άρθρο 36 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Ο Διαχειριστής συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

2. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ο Διαχειριστής συστήματος διανομής δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται και να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:

(α) κατόπιν απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), αν αυτές αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου, ή

(β) εφόσον σωρευτικά:

(βα) τρίτα μέρη, κατόπιν διενέργειας ανοιχτής, διαφανούς και χωρίς διακρίσεις ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία εξετάζεται και εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε., δεν έχουν αποκτήσει το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις σχετικές υπηρεσίες αποθήκευσης ενέργειας με εύλογο κόστος και εγκαίρως,

(ββ) η Ρ.Α.Ε. κρίνει ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις ή επικουρικές υπηρεσίες, μη σχετικές με τη συχνότητα, είναι απαραίτητες προκειμένου οι διαχειριστές των συστημάτων διανομής να τηρούν τις υποχρεώσεις που υπέχουν για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, και ότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, και

(βγ) η Ρ.Α.Ε. αξιολογήσει την αναγκαιότητα αυτής της εξαίρεσης, εξετάσει εκ των προτέρων την εφαρμοσιμότητα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των όρων και προϋποθέσεων αυτής, και παράσχει την έγκρισή της.

3. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές ή όρους και προϋποθέσεις προσκλήσεων υποβολής προσφορών, για την κατάρτιση των οποίων δύναται να συνεργάζεται με την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, προκειμένου να συνδράμει τον Διαχειριστή συστήματος διανομής στη διασφάλιση δίκαιης ανταγωνιστικής διαδικασίας, κατά την υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 2.

4. Η Ρ.Α.Ε. διεξάγει, τουλάχιστον ανά δύο (2) έτη, δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας της περ. (β) της παρ. 2, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επενδύσεων σε τέτοιες εγκαταστάσεις. Η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί τα πορίσματα της διαβούλευσης και με απόφασή της, εφόσον προκύπτει ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, προβλέπει τη σταδιακή, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, κατάργηση των σχετικών δραστηριοτήτων των διαχειριστών συστημάτων διανομής. Στο πλαίσιο της ανωτέρω διαδικασίας, η Ρ.Α.Ε., με απόφασή της, δύναται να επιτρέπει στον Διαχειριστή συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας να λάβει εύλογη αποζημίωση και συγκεκριμένα να ανακτήσει την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποίησε σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

5. Η παρ. 4 δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις πλήρως ενσωματωμένων στοιχείων δικτύου, καθώς και νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης αυτών, δυνάμει τελικής απόφασης επένδυσης, πριν από την 4η Ιουλίου 2019, οι οποίες:

- (α) συνδέονται με το δίκτυο το αργότερο δύο (2) έτη μετά,
- (β) ενσωματώνονται στο δίκτυο διανομής,
- (γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου, σε περίπτωση έκτακτων αναγκών του, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η ανακατανομή μέσω αγοράς μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα, και
- (δ) δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης.»

Άρθρο 66

Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Τροποποίηση άρθρου 132 του ν. 4001/2011

(άρθρο 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 132 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας: α) στον τίτλο προσδιορίζεται η υπό ενσωμάτωση Οδηγία, β) στην παρ. 2 αφαιρείται η αναφορά στη θέσπιση και δημοσίευσή του Κανονισμού Αδειών, β) στην περ. (ι) της παρ. 3 επικαιροποιούνται ο στόχος, ο χρόνος επίτευξης και η παραπεμπόμενη Οδηγία, δ) στην παρ. 3 προστίθεται περ. (ιβ), ε) στις παρ. 4, 7, 8, 9 και 11 προσδιορίζεται ότι η αναφορά στην «άδεια» αφορά στην άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στ) η παρ. 10, περί υδροηλεκτρικών έργων, καταργείται, ζ) η παρ. 12 αντικαθίσταται, η) προστίθεται παρ. 14 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 132

Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή.
2. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων για την παραγωγή από Α.Π.Ε., η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον οικείο Κανονισμό Αδειών.
3. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135, ως προς τη χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:
 - (α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενεργείας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού,
 - (β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας,
 - (γ) την προστασία του περιβάλλοντος,

(δ) την εξασφάλιση ή τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου,

(ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων,

(στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα,

(ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών,

(η) τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκειά του και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης,

(θ) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που αφορούν την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την προστασία του καταναλωτή,

(ι) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μερίδιο τουλάχιστον τριάντα δύο (32%) της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παρ. 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328/82), και τυχόν μελλοντικές αναθεωρήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας αναφορικά με τον ανωτέρω στόχο,

(ια) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών και

(ιβ) την αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων για την οικοδόμηση νέας δυναμικότητας παραγωγής, ιδίως λύσεων απόκρισης ζήτησης και αποθήκευσης ενέργειας.

4. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

(α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται το δικαίωμα.

(β) Το σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για τον οποίο χορηγείται η άδεια, τον τόπο εγκατάστασής του, το δυναμικό παραγωγής και τη χρησιμοποιούμενη καύσιμη ύλη.

5. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών παραγωγής, καθώς και για τη διερεύνηση οποιουδήποτε ζητήματος που τυχόν ανακύπτει και σχετίζεται με υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η Ρ.Α.Ε. δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων, αλλά και στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση της από πάσης φύσεως δημόσιες αρχές. Για το σκοπό αυτόν, δύναται να αιτείται τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής, η οποία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη Ρ.Α.Ε. τα σχετικά δεδομένα ή να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος που τέθηκε υπόψη της εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος της Ρ.Α.Ε.. Η ανωτέρω προθεσμία απάντησης του εν λόγω φορέα δύναται να παραταθεί, μετά από συναίνεση της Ρ.Α.Ε., για διάστημα όχι μεγαλύτερο συνολικά των έξι (6) μηνών.

6. Η Ρ.Α.Ε., κατά τη χορήγηση αδειών παραγωγής, δύναται να θέτει, κατά περίπτωση, ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, προς διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης.

7. Η Ρ.Α.Ε., κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται για χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, διασφαλίζει την τήρηση των όρων του υγιούς ανταγωνισμού, περιλαμβανομένων και ζητημάτων δεσπόζουσας επιρροής στην αγορά ενέργειας, θέτοντας για το σκοπό αυτόν ειδικούς αντισταθμιστικούς όρους ή περιορισμούς στις χορηγούμενες άδειες και λαμβάνοντας κάθε αναγκαίο ρυθμιστικό μέτρο.

8. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται να επεκτείνεται, αν αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής ή να τροποποιείται, αν αλλάζουν τα υπόλοιπα στοιχεία της.

9. Η χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

10. (Καταργείται).

11. Εξαιρούνται από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

(α) μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 20 KW,

(β) εφεδρικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, ανεξάρτητα από την ισχύ τους, οι οποίοι λειτουργούν μόνο σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω βλάβης ή περιορισμών του Συστήματος ή του Δικτύου. Αν οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για σκοπούς διαφορετικούς από τους προβλεπόμενους, απαιτείται άδεια παραγωγής,

(γ) σταθμοί ισχύος μέχρι 2MW που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς με σκοπούς αποκλειστικά εκπαιδευτικούς ή πειραματικούς,

(δ) σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται μετρήσεις ή διενεργείται πιστοποίηση και

(ε) πρόσωπα, στις εγκαταστάσεις ή μονάδες των οποίων παράγεται ηλεκτρική ενέργεια με μη συμβατικές μεθόδους και ως συνέπεια άσκησης της κύριας δραστηριότητάς τους, άλλης από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

12. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. δημιουργείται μητρώο εξαιρέσεων στο οποίο καταγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης για τις περ. (α), (γ), (δ) και (ε) της παρ. 10. Ειδικώς οι περιπτώσεις συνδρομής των προϋποθέσεων εξαίρεσης υπό (α), (γ), (δ) και (ε) της παρ. 10 που αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα καταχωρούνται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα της παρ. 2 του άρθρου 132Α.

Στον Κανονισμό Αδειών που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 135 εξειδικεύεται η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω προϋποθέσεων.

13. Ειδικά για την περίπτωση β' της παραγράφου 10, η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης, διαπιστώνεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή ΕΔΔΗΕ ή ΕΣΜΗΕ, ανάλογα με το σημείο σύνδεσης του καταναλωτή, και για τον σκοπό αυτό τηρείται από τους αρμόδιους Διαχειριστές Ειδικό Μητρώο Εξαιρέσεων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα τους. Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και εξέτασης των φακέλων καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή, η οποία εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε. και αναρτάται στην ιστοσελίδα του αρμόδιου Διαχειριστή.

14. Απαγορεύεται η χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εγκαταστάσεις με καύσιμο λιθάνθρακα ή λιγνίτη, από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Είναι δυνατή η τροποποίηση των αδειών του πρώτου εδαφίου, εφόσον δεν αφορά στην αύξηση ισχύος των μονάδων παραγωγής.»

Άρθρο 67

Διαδικασία χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Προσθήκη άρθρου 132Α στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Α ως εξής:

«Άρθρο 132Α

Υποβολή αίτησης, αξιολόγηση και χορήγηση άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 132Δ, η Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα χορηγείται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), για χρονικό διάστημα έως και τριάντα πέντε (35) έτη για καύσιμο φυσικό αέριο και έως είκοσι (20) έτη για καύσιμο μαζούτ και για καύσιμο ντίζελ, κατόπιν υποβολής αίτησης και μπορεί να παραταθεί για ίσο χρόνο, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα και στον Κανονισμό Αδειών, που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 135.

2. Η Ρ.Α.Ε. τηρεί Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και στο οποίο καταχωρούνται τα κατωτέρω στοιχεία, αιτήσεις, διαδικασίες και λεπτομέρειες, όπως εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών:

(α) Τα στοιχεία των αδειών παραγωγής, τα στοιχεία μεταβίβασής τους, οι τροποποιήσεις τους, οι παρατάσεις ισχύος, η ανάκληση, καθώς και κάθε άλλη μεταβολή και γνωστοποίηση μεταβολής των στοιχείων των αδειών παραγωγής.

(β) Τα στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων που εξαιρούνται από τη λήψη Άδειας Παραγωγής από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τα στοιχεία των σταθμών τους.

(γ) Τα στοιχεία των αιτήσεων της περ. (α), τα στοιχεία των αιτήσεων και προσφορών σύνδεσης προς τους αρμόδιους Διαχειριστές.

Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Το Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης, καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών, σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (Α' 184) και επικαιροποιείται κατ' ελάχιστο σε μηνιαία βάση με ευθύνη της Ρ.Α.Ε..

Στο περιεχόμενο του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. παραχωρείται πρόσβαση από τη Ρ.Α.Ε. στους αρμόδιους Διαχειριστές και στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό στις περ. (α) και (β).

3. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζονται τα τέλη για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών υπό τους εξής όρους:

(α) Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή της αίτησης για την έκδοση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας εξήντα (60) ευρώ/MW. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Αδειών και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

(β) Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την παρ. 1, με ανώτατο όριο τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ. Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα λόγω αύξησης της μέγιστης ισχύος παραγωγής πέραν του δέκα τοις εκατό (10%) της

αρχικά αναγραφείσας στη σχετική άδεια, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει των οριζομένων στην περ. (α) και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από το πρώτο εδάφιο της περ. (α).

4. Η αίτηση για την έκδοση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Ρ.Α.Ε. και διεκπεραιώνεται μέσω του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., κατά την παρ. 2, συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών:

(α) Αναλυτική περιγραφή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία περιγράφει τη θέση εγκατάστασης του σταθμού, την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό του, παραθέτει την εγκατεστημένη ισχύ, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής, το καύσιμο και τυχόν εναλλακτικό καύσιμο, τον βαθμό απόδοσης, τις κύριες βοηθητικές καταναλώσεις, τυχόν δεξαμενές υγρών καυσίμων, την υπαγωγή ή μη στην Οδηγία (ΕΕ) 2012/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (L 197),

(β) μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από τη συμμετοχή του σε αυτές, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας παραγωγής,

(γ) επιχειρηματικό σχέδιο του έργου, το οποίο συντάσσεται με βάση τα προσδοκώμενα έσοδα του έργου από τη συμμετοχή του στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τεκμηριώνει το επενδυτικό και λειτουργικό κόστος του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τις πηγές χρηματοδότησης και τις χρηματορροές, κατά τη διάρκεια ζωής της επένδυσης, προκειμένου να προσδιορίσει τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης του έργου και των ιδίων κεφαλαίων,

(ε) στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική και οικονομική τους επάρκεια, τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης και άλλα οικονομικά στοιχεία, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών,

(στ) συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλλει ο αιτών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σταθμούς Αποθήκευσης και σταθμούς παραγωγής Ειδικών Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Μονάδων Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης,

(ζ) αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 38, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3.

5. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και καταχωρείται στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Είναι τυπικά πλήρης, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 9 έως 11 και τον Κανονισμό Αδειών,

(β) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω,

(γ) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου κατά τον Κανονισμό Αδειών.

6. Εφόσον η αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα υποβάλλεται παραδεκτως, σύμφωνα με τα στοιχεία, τις προϋποθέσεις και τα συνοδευτικά έγγραφα των παρ. 4, 5 και 9 έως 11, και τον Κανονισμό Αδειών, περίληψη αυτής

αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε., εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της. Από την επομένη ημέρα της ανάρτησης της περίληψης και εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον της Ρ.Α.Ε. για υποβληθείσα αίτηση. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους.

7. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

8. Η Ρ.Α.Ε. ενημερώνει τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τη Ρ.Α.Ε. και η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

9. Μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, η Ρ.Α.Ε. δύναται να ζητήσει την παροχή, εντός τακτής προθεσμίας, η οποία υπολογίζεται εντός της προθεσμίας χορήγησης της άδειας παραγωγής της παρ. 12, προσθέτων εγγράφων, στοιχείων και πληροφοριών, επί της υποβληθείσας αιτήσεως, αναφορικά με κάθε ζήτημα που κρίνει απαραίτητο, άλλως η αίτηση, με την επιφύλαξη των παρ. 3, 4, 5, 9, 10 και 11, θεωρείται πλήρης. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων του πρώτου εδαφίου εντός της τεθείσας προθεσμίας, η Ρ.Α.Ε. απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη.

10. Στην περίπτωση που ο αιτών υποβάλλει εμπρόθεσμα τα στοιχεία των παρ. 4, 5, 9, 10 και 11 και εφόσον μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την υποβολή τους η Ρ.Α.Ε. δεν ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες, η αίτηση θεωρείται πλήρης.

11. Η άδεια παραγωγής εκδίδεται με βάση τα έγγραφα, τα στοιχεία και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, του άρθρου 132 και τον Κανονισμό Αδειών, εφόσον διαπιστωθεί από τη Ρ.Α.Ε. ότι:

(α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στη Ρ.Α.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία και ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Τεκμηριώνονται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

(βα) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου, αν συντρέχει τέτοια περίπτωση.

(ββ) Η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης του έργου, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης («IRR») αυτής.

(βγ) Η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του έργου.

(βδ) Η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του έργου, εφαρμοζόμενου αναλογικά του Μέρους 4 του Παραρτήματος 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5291).

(βε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(βστ) Οι λειτουργικοί περιορισμοί τους οποίους το έργο αναλαμβάνει να ικανοποιήσει, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνδεσή του σε κορεσμένα δίκτυα, εφόσον επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων, συνοδευόμενοι από αποτίμηση της επίπτωσής τους στη δραστηριοποίηση και στο επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

12. Λαμβανομένης υπόψη της περ. (ζ) της παρ. 4, η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα εκδίδεται ή η σχετική αίτηση απορρίπτεται εντός εξήντα (60) ημερών, από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για την εν λόγω αίτηση. Αν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις, η άδεια εκδίδεται ή η αίτηση απορρίπτεται εντός εξήντα (60) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του εντός της παραπάνω προθεσμίας κατά τις παρ. 5 έως 7.

13. Η άδεια παραγωγής, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε., φέρει ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, κατά το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (L 257), τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία έκδοσής της και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα στοιχεία των περ. (α) και (β) της παρ. 4 του άρθρου 132, καθώς και τα ακόλουθα στοιχεία:

- (α) τη διάρκεια ισχύος της,
- (β) την ονομαστική ισχύ του σταθμού παραγωγής,
- (γ) τη μέγιστη αποδιδόμενη ισχύ στην έξοδο του σταθμού παραγωγής,
- (δ) το καύσιμο του σταθμού παραγωγής και το εναλλακτικό καύσιμο, αν υπάρχει,
- (ε) τους γενικούς όρους της άδειας παραγωγής, και
- (στ) τυχόν ειδικούς όρους της άδειας παραγωγής.

14. Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, ο αιτών λαμβάνει γνώση μέσω του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. και η σχετική πράξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε..

15. Κατά τη διαδικασία χορήγησης της άδειας εγκατάστασης, ελέγχεται η συμμόρφωση της θέσης εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου προς τους εκάστοτε ισχύοντες κανόνες χωροθέτησης για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Άρθρο 68

Ζητήματα σχετικά με τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Προσθήκη άρθρου 132B στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132B ως εξής:

«Άρθρο 132B

Παράταση ισχύος, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και δικαστικός έλεγχος.

1. Για την παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα εφαρμόζονται το άρθρο 132Α και ο Κανονισμός Αδειών. Ο κάτοχος άδειας παραγωγής μπορεί να υποβάλει αίτηση παράτασης της διάρκειας ισχύος της, μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος, μεγαλύτερου των δύο τρίτων (2/3) της χρονικής διάρκειας ισχύος της και εφόσον ο σταθμός βρίσκεται σε λειτουργία.

2. Η άδεια παραγωγής τροποποιείται κατόπιν αίτησης του κατόχου της Άδειας, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από

Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), κατά τη διαδικασία του άρθρου 132Α, καθώς και του Κανονισμού Αδειών και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε.. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ..

3. Ο κάτοχος της άδειας παραγωγής υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη Ρ.Α.Ε., συνυποβάλλοντας τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα, μεταβολές που αφορούν στους όρους, τις προϋποθέσεις και τα στοιχεία που αναγράφονται στη σχετική άδεια, σύμφωνα με τον παρόντα και τον Κανονισμό.

4. Δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και η Ρ.Α.Ε. καταχωρεί τη μεταβολή στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ, ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική βεβαίωση, όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία:

(α) επωνυμία του κατόχου,

(β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στην άδεια παραγωγής.

Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των αδειών παραγωγής, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση, σύμφωνα με το παρόν, οι κάτοχοι αυτών προβαίνουν σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τη Ρ.Α.Ε.. Ειδικά σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου της άδειας παραγωγής, ο τελευταίος προβαίνει σε σχετική γνωστοποίηση προς τη Ρ.Α.Ε. το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή, η οποία συνοδεύεται με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

5. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα δύναται να ανακληθεί, εφόσον ο κάτοχος της άδειας παραβαίνει τον παρόντα και τον κατ' εξουσιοδότηση αυτού Κανονισμό Αδειών, ή τους όρους, τις προϋποθέσεις ή τους περιορισμούς που προβλέπονται στην άδειά του, καθώς και για τους λόγους που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία περί ανάκλησης διοικητικών πράξεων.

6. Ο κάτοχος άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα μπορεί να τη μεταβιβάζει σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στη Ρ.Α.Ε. από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τον παρόντα για την αξιολόγηση και χορήγηση αδειών παραγωγής από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τον Κανονισμό Αδειών.

7. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, καθώς και οι πράξεις τροποποίησης ή μεταβίβασης αυτής εκδίδονται από τον Πρόεδρο της Ρ.Α.Ε.. Η πράξη ανάκλησης της άδειας παραγωγής εκδίδεται από την Ολομέλεια της Ρ.Α.Ε..

8. Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης άδειας παραγωγής, της τροποποίησης, παύσης ισχύος, της ανάκλησης ή της μεταβίβασης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, δύναται να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών. Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αιτήσεως ακυρώσεως. Επί της σχετικής απόφασης δύναται να ασκηθεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Άρθρο 69

Δραστηριότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132Ε στον

ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Ε ως εξής:

«Άρθρο 132Ε

Άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η δραστηριότητα της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή τα οποία έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή, κατά τον παρόντα και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 135Α.

2. Από την υποχρέωση λήψης άδειας αποθήκευσης εξαιρούνται οι Σταθμοί Αποθήκευσης ονομαστικής ισχύος μικρότερης του ενός (1) MW.

3. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) για χρονικό διάστημα έως και είκοσι πέντε (25) ετών και μπορεί να παραταθεί για ίσο χρόνο με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα και στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης, η άδεια αποθήκευσης χορηγείται για χρονικό διάστημα έως και τριάντα πέντε (35) ετών.

4. Η Ρ.Α.Ε. τηρεί Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.) μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και στο οποίο καταχωρούνται τα κατωτέρω στοιχεία, αιτήσεις, διαδικασίες και λεπτομέρειες, όπως εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης:

(α) Τα στοιχεία των Αδειών Αποθήκευσης, τα στοιχεία μεταβίβασής τους, οι τροποποιήσεις τους, οι παρατάσεις ισχύος, τυχόν ανάκληση, καθώς και κάθε άλλη μεταβολή και γνωστοποίηση μεταβολής των στοιχείων των Αδειών Αποθήκευσης.

(β) Τα στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων που εξαιρούνται από τη λήψη Άδειας Αποθήκευσης, καθώς και τα στοιχεία των Σταθμών τους.

(γ) Τα στοιχεία των αιτήσεων της περ. (α), τα στοιχεία των αιτήσεων και προσφορών σύνδεσης προς τους αρμόδιους Διαχειριστές.

Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Το Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης, καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών, σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (Α' 184) και επικαιροποιείται κατ' ελάχιστο σε μηνιαία βάση με ευθύνη της Ρ.Α.Ε..

Στο περιεχόμενο του Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. παραχωρείται πρόσβαση από τη Ρ.Α.Ε. στους αρμόδιους Διαχειριστές και στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό στα στοιχεία των περ. (α) και (β).

5. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και οι πράξεις τροποποίησης και μεταβίβασης αυτής εκδίδονται από τον Πρόεδρο της Ρ.Α.Ε.. Ειδικά σε περίπτωση συγκριτικής αξιολόγησης, η Άδεια Αποθήκευσης, καθώς και η πράξη ανάκλησης αυτής εκδίδονται από την Ολομέλεια της Ρ.Α.Ε..

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζονται τα τέλη για την έκδοση, την παράταση ισχύος, την τροποποίηση και τη μεταβίβαση των Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των Αδειών υπό τους εξής όρους:

(α) Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή εντός κύκλου της αίτησης για τη χορήγηση Άδειας Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 132ΣΤ υπολογίζεται, επί τη βάσει αξίας εξήντα (60) ευρώ/MW, μέγιστης ισχύος έγχυσης του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

(β) Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση Άδειας Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εντός κύκλου υποβολής αιτήσεων, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την περ. (α) με ανώτατο όριο τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ. Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για αύξηση της μέγιστης ισχύος έγχυσης του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας πέραν του δέκα τοις εκατό (10%) της αρχικά αναγραφείσας στην Άδεια Αποθήκευσης, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει της περ. (α) και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου της ίδιας περ. (α) ν.

8. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων Αδειών Αποθήκευσης με τους όρους και τις διαδικασίες του παρόντος και των άρθρων 132ΣΤ και 132Ζ.»

Άρθρο 70

Έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 132ΣΤ

Διαδικασία υποβολής αίτησης, αξιολόγηση και έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία διεκπεραιώνεται μέσω του ηλεκτρονικού μητρώου της παρ. 4 του άρθρου 132Ε, υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) εντός του πρώτου δεκαημέρου εκάστου μηνός (κύκλος υποβολής αιτήσεων ή κύκλος). Με εξαίρεση τις αιτήσεις για τις οποίες συντρέχει λόγος συγκριτικής αξιολόγησης κατά την παρ. 12, η εκκρεμότητα εξέτασης των οποίων δεν κωλύει την έναρξη εξέτασης αιτήσεων επόμενου κύκλου, προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου. Η αίτηση του πρώτου εδαφίου συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα, κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης:

(α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού αποθήκευσης, η οποία περιγράφει την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό του σταθμού, παραθέτει την εγκατεστημένη ισχύ των κύριων συνιστωσών, τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης, την εγγυημένη χωρητικότητα, την αρχική εγκατεστημένη χωρητικότητα των συστημάτων αποθήκευσης, την ενδεχόμενη αναμενόμενη απώλεια χωρητικότητας κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σταθμού, τον βαθμό και τη μέθοδο αναπλήρωσης αυτής, τον βαθμό απόδοσης φόρτισης, εκφόρτισης και πλήρους κύκλου, τον βαθμό αυτοεκφόρτισης, τις κύριες και βοηθητικές καταναλώσεις και τις προβλεπόμενες αντικαταστάσεις κύριου εξοπλισμού, κατά τη διάρκεια ζωής του σταθμού.

(β) Μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από τη συμμετοχή του σε αυτές, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης.

(γ) Επιχειρηματικό σχέδιο του έργου, το οποίο συντάσσεται με βάση τα προσδοκώμενα έσοδα του έργου από τη συμμετοχή του στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τεκμηριώνει το επενδυτικό και λειτουργικό κόστος του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τις πηγές χρηματοδότησης και τις χρηματορροές, κατά τη διάρκεια λειτουργίας της επένδυσης, προκειμένου να προσδιορίσει τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης του έργου και των ιδίων κεφαλαίων.

(δ) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική και οικονομική τους επάρκεια, τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης και άλλα οικονομικά στοιχεία, κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

(ε) Συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλλει ο αιτών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σταθμούς αποθήκευσης και σταθμούς παραγωγής ειδικών έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Μονάδων Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης.

(στ) Αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 38.

2. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικά τα κατωτέρω:

(α) Είναι τυπικά πλήρης, σύμφωνα με τις παρ. 1, 6 έως 8 και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

(β) Ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω.

(γ) Το προτεινόμενο έργο απεικονίζεται γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε..

(δ) Οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου, κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

3. Εφόσον η αίτηση για χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας υποβάλλεται παραδεκτώς, σύμφωνα με τα στοιχεία και συνοδευτικά έγγραφα των παρ. 1, 2 και 6 έως 8, καθώς και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Από την επομένη ημέρα της ανάρτησης της περίληψης και εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον της Ρ.Α.Ε., σε σχέση με αίτηση που υποβλήθηκε. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους.

4. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

5. Η Ρ.Α.Ε. ενημερώνει τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τη Ρ.Α.Ε. και η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

6. Μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την παραλαβή της αίτησης, η Ρ.Α.Ε. δύναται να ζητήσει την παροχή, εντός τακτής προθεσμίας, η οποία υπολογίζεται εντός της προθεσμίας της παρ. 10 για την έκδοση της άδειας αποθήκευσης, πρόσθετων εγγράφων, στοιχείων και πληροφοριών επί της υποβληθείσας αιτήσεως, αναφορικά με κάθε ζήτημα που κρίνει απαραίτητο, άλλως η αίτηση, με την επιφύλαξη των παρ. 1, 2 και 8, θεωρείται πλήρης.

7. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων της παρ. 6 εντός της τεθείσας προθεσμίας, η Ρ.Α.Ε. απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη.

8. Στην περίπτωση που ο αιτών υποβάλει εμπρόθεσμα τα στοιχεία της παρ. 6 και εφόσον μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την υποβολή τους η Ρ.Α.Ε. δεν ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες, η αίτηση θεωρείται πλήρης.

9. Η Άδεια Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εκδίδεται αποκλειστικά για έργα που συνδέονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, με βάση τα έγγραφα, στοιχεία και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, εφόσον διαπιστωθεί από τη Ρ.Α.Ε. ότι:

(α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στη Ρ.Α.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με:

αα) Την εθνική ασφάλεια,

αβ) τη δημόσια υγεία και ασφάλεια,

αγ) την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Τεκμηριώνονται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

(βα) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση,

(ββ) η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης του έργου, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης («IRR») αυτής,

(βγ) η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του έργου,

(βδ) η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του έργου, εφαρμοζόμενου αναλογικά του Μέρους 4 του Παραρτήματος 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5291),

(βε) η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας,

(βστ) οι λειτουργικοί περιορισμοί τους οποίους το έργο αναλαμβάνει να ικανοποιήσει, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνδεσή του σε κορεσμένα δίκτυα, εφόσον επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων, συνοδευόμενοι από αποτίμηση της επίπτωσής τους στη δραστηριοποίηση και στο επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

10. Λαμβανομένης υπόψη της περ. (ζ) της παρ. 1, η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εκδίδεται υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης ή η σχετική αίτηση απορρίπτεται, εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για την εν λόγω αίτηση. Εφόσον έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις, η απόφαση της Ρ.Α.Ε. εκδίδεται εντός εξήντα (60) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις

του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του, εντός της παραπάνω προθεσμίας, κατά τις παρ. 3 και 5.

11. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά και καταχωρείται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε., φέρει ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, κατά το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (L 257), τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία έκδοσής της και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- (α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται η άδεια αποθήκευσης,
- (β) τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης,
- (γ) τη μέγιστη ισχύ έγχυσης του σταθμού αποθήκευσης,
- (δ) τη μέγιστη ισχύ απορρόφησης του σταθμού αποθήκευσης,
- (ε) την εγκατεστημένη χωρητικότητα του σταθμού αποθήκευσης,
- (στ) την εγγυημένη (ωφέλιμη) χωρητικότητα του σταθμού αποθήκευσης,
- (ζ) την τεχνολογία των αποθηκευτικών συστημάτων του σταθμού αποθήκευσης, στο επίπεδο που απαιτείται ώστε να καθοδηγήσει τα επόμενα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας,
- (η) τους γενικούς όρους της άδειας αποθήκευσης, και
- (θ) τυχόν ειδικούς όρους της άδειας αποθήκευσης.

12. Σε περίπτωση υποβολής αιτήσεων για χορήγηση ή τροποποίηση άδειας αποθήκευσης εντός του ίδιου κύκλου υποβολής αιτήσεων που παρουσιάζουν εδαφική επικάλυψη και εφόσον δεν συντρέχει υποχρέωση προτεραιότητας εξέτασης βάσει των κείμενων διατάξεων, η Ρ.Α.Ε. ζητά από τους αιτούντες τη διευθέτηση της εδαφικής επικάλυψης εντός τακτής προθεσμίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης. Σε περίπτωση αδυναμίας διευθέτησης της εδαφικής επικάλυψης, η Ρ.Α.Ε. προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση και οι αιτήσεις που αφορούν τα εμπλεκόμενα έργα εξετάζονται βάσει κριτηρίων, όπως η τεκμηρίωση κυριότητας ή κατοχής ή νόμιμης χρήσης, κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, μέχρι την έκδοση του οποίου, κατά τη συγκριτική αξιολόγηση, εφαρμόζονται αναλογικά οι σχετικές διατάξεις της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020.»

Άρθρο 71

Ζητήματα των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132Z στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Z ως εξής:

«Άρθρο 132Z

Παράταση ισχύος, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση αδειών αποθήκευσης.
Δικαστικός έλεγχος.

1. Μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος μεγαλύτερου των δύο τρίτων (2/3) της χρονικής διάρκειας ισχύος της άδειας αποθήκευσης και εφόσον ο σταθμός αποθήκευσης βρίσκεται σε λειτουργία, ο κάτοχος άδειας αποθήκευσης μπορεί να υποβάλει αίτηση παράτασης της διάρκειας ισχύος της.

2. Για τη χορήγηση παράτασης της διάρκειας ισχύος της άδειας αποθήκευσης εφαρμόζονται το άρθρο 132ΣΤ και ο Κανονισμός Αδειών Αποθήκευσης.

3. Η άδεια αποθήκευσης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του κατόχου της, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), εντός κύκλου, με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παρ. 5, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, κατά τη διαδικασία του άρθρου 132ΣΤ για τη χορήγησή της, καθώς και του Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Η αίτηση για τροποποίηση άδειας αποθήκευσης εντός κύκλου συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του τέλους της περ. (στ) της παρ. 1 του άρθρου 132ΣΤ. Για την αποδοχή τροποποίησης άδειας αποθήκευσης καταβάλλεται το τέλος της περ. (β) της παρ. 6 του άρθρου 132Ε. Η ισχύς της τροποποίησης αρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε..

4. Ο κάτοχος της άδειας αποθήκευσης υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη Ρ.Α.Ε., συνυποβάλλοντας τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα, μεταβολές που αφορούν στους όρους, τις προϋποθέσεις και τα στοιχεία που αναγράφονται στη σχετική άδεια, σύμφωνα με το παρόν και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

5. Η άδεια αποθήκευσης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., εκτός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, στις ακόλουθες περιπτώσεις κατά τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης:

(α) μείωσης των ορίων του πολυγώνου της εγκατάστασης, εφόσον το τροποποιημένο πολύγωνο αποτελεί υποσύνολο του αρχικού πολυγώνου,

(β) μείωσης ή αύξησης της μέγιστης ισχύος έγχυσης του σταθμού αποθήκευσης ή της μέγιστης ισχύος απορρόφησης σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του δέκα τοις εκατό (10%) της αντίστοιχης τιμής της αρχικής άδειας αποθήκευσης,

(γ) μείωσης ή αύξησης της εγκατεστημένης χωρητικότητας του σταθμού αποθήκευσης σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της τιμής της αρχικής άδειας αποθήκευσης,

(δ) μείωσης ή αύξησης της εγγυημένης (ωφέλιμης) χωρητικότητας του σταθμού αποθήκευσης σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του δέκα τοις εκατό (10%) της τιμής της αρχικής άδειας αποθήκευσης.

6. Δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας αποθήκευσης, κατά τις παρ. 3 και 5, και η Ρ.Α.Ε. καταχωρεί τη μεταβολή στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική άδεια, όταν μεταβάλλονται τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) η επωνυμία του κατόχου,

(β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στην άδεια αποθήκευσης.

Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των αδειών παραγωγής, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση σύμφωνα με το παρόν, οι κάτοχοι αυτών προβαίνουν σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τη Ρ.Α.Ε.. Ειδικά σε περίπτωση μεταβολής μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου της άδειας αποθήκευσης, ο τελευταίος οφείλει να προβεί σε σχετική γνωστοποίηση προς τη Ρ.Α.Ε. το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή, η οποία συνοδεύεται με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

7. Η χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λάβει άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη

νομοθεσία, όπως η έγκριση περιβαλλοντικών όρων και οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. Η άδεια αποθήκευσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει εάν:

(α) Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, ο κάτοχος της άδειας, εφόσον υποχρεούται σε διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Τα αποδεικτικά υποβολής κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και καταχωρούνται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.. Για τους σταθμούς που έχουν υποχρέωση εκπόνησης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) ακόμη μήνες.

(β) Εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της δεν έχει υποβληθεί αίτηση στον αρμόδιο διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

8. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δύναται να ανακληθεί, αν ο κάτοχος της άδειας παραβαίνει τον παρόντα και τον κατ' εξουσιοδότηση αυτού Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, ή τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς που προβλέπονται στην άδειά του, καθώς και για τους λόγους που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για την ανάκληση διοικητικών πράξεων.

9. Ο κάτοχος άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να μεταβιβάζει την άδειά του σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στη Ρ.Α.Ε. από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τον παρόντα για την αξιολόγηση και χορήγηση αδειών αποθήκευσης, καθώς και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών της παρ. 6.

10. Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, της τροποποίησης, παύσης ισχύος, της ανάκλησης ή της μεταβίβασης άδειας αποθήκευσης, δύναται να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών. Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αιτήσεως ακυρώσεως. Επί της σχετικής απόφασης δύναται να ασκηθεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Άρθρο 72

Κανονισμός Αδειών - Τροποποίηση άρθρου 135 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 135 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί θέσπισης κανονισμού αδειών, αντικαθίσταται ο τίτλος, οι περ. α) και ε) της παρ. 1 συμπληρώνονται ως προς το αντικείμενο της σχετικής εξουσιοδότησης, η περ. ζ) της παρ. 1 αντικαθίσταται και προστίθεται περ. η), στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 135 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 135

Κανονισμός Αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, Προμήθειας και Εμπορίας (Αγοράς) ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., θεσπίζεται Κανονισμός Αδειών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Πριν από την υποβολή της γνώμης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Ρ.Α.Ε.

διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους. Με τον Κανονισμό Αδειών ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Το περιεχόμενο της αιτήσεως, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία για τη χορήγηση των αδειών παραγωγής, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, προμήθειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις έκδοσης, δημοσίευσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης των σχετικών αδειών, γνωστοποίησης μεταβολών, καταχώρησης στοιχείων και έκδοσης σχετικών βεβαιώσεων στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται τροποποίηση των αδειών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδειγμάτων, συνοδευτικών εγγράφων και στοιχείων, συμπλήρωσης των αντιστοίχων αιτήσεων και υποβολής προσθέτων εγγράφων, άσκησης ενδίκων βοηθημάτων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια της διαδικασίας εξέτασης της αιτήσεως ή επανεξέτασης της συμμόρφωσης του αιτούντος προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις αναφέρονται ιδίως στη διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης, που τίθενται στα άρθρα 132, 132Α, 132Β, 133, 134 και 134Α.

(β) Ο τρόπος δημοσίευσης της αιτήσεως, τα πρόσωπα που μπορεί να υποβάλουν αντιρρήσεις και η διαδικασία υποβολής τους. Για τις αντιρρήσεις αυτές αποφασίζει η Ρ.Α.Ε..

(γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται με την άδεια.

(δ) Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου από τη ΡΑΕ της άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχει η άδεια, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης των αδειών, καθώς και κάθε αναγκαία προϋπόθεση και διαδικασία για τη συμμόρφωση των κατόχων των αδειών προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας.

(ε) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και επέκτασης των αδειών, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανακλήσεώς τους, η πρόβλεψη διαδικασιών και χρονικών οροσήμων για τη λήψη λοιπών αδειών ή εγκρίσεων, καθώς και συναφών υποχρεώσεων.

(στ) Οι όροι για τη διασφάλιση της παροχής των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58, με τον Κανονισμό Αδειών μπορεί να εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας να ρυθμίζει κάθε ειδικότερο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα ως προς την εκπλήρωση της παροχής των υπηρεσιών αυτών.

(ζ) Η ανάπτυξη, η δομή, το περιεχόμενο και η τήρηση Μητρώου, το οποίο δύναται να είναι ηλεκτρονικό, των σχετικών αδειών και εξαιρέσεων από τη λήψη τους, τα στοιχεία, η διαδικασία και το αντικείμενο των εγγράφων, αναρτήσεων και δημοσιεύσεων, η διαγραφή στοιχείων και λοιπών καταχωρήσεων, η πρόσβαση σε αυτό, η ανάπτυξη λογισμικών διασύνδεσης με έτερα ηλεκτρονικά συστήματα, όπου αυτό απαιτείται, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

(η) Κάθε άλλο ειδικό ζήτημα, λεπτομέρεια ή διαδικασία που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό και είναι αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 132, 132Α, 132Β, 133, 134 και 134Α.

2. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζεται το τέλος για την έκδοση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής και αποφάσεων εξαίρεσης, αδειών προμήθειας και εμπορίας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών και των εξαιρέσεων αυτών. Η βάση

υπολογισμού, καθώς και τα ανώτατα και κατώτατα όρια των τελών αυτών δύναται να καθορίζεται από τον οικείο Κανονισμό, δυνάμει του παρόντος.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών του παρόντος πρόσθετες υποχρεώσεις για να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις πολέμου ή επιστράτευσης ή ανάγκες της άμυνας της χώρας ή επείγουσα κοινωνική ανάγκη από θεομηνία ή ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

4. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων αδειών με τους ανωτέρω όρους. Οι όροι αυτοί θεωρούνται όροι των αδειών που έχουν ήδη χορηγηθεί ή χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος των αποφάσεων της παραγράφου 3.»

Άρθρο 73

Κανονισμός αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 135Α στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 135Α ως εξής:

«Άρθρο 135Α

Κανονισμός Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εκδίδεται Κανονισμός Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Πριν από την υποβολή της γνώμης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Ρ.Α.Ε. διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους. Με τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης δύναται να ρυθμίζονται και να εξειδικεύονται ιδίως:

(α) Το περιεχόμενο των αιτήσεων, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και τα υποβαλλόμενα έγγραφα και στοιχεία που προβλέπονται στα άρθρα 132Ε, 132ΣΤ, 132Ζ και 132Η,

(β) οι όροι, προϋποθέσεις, τα κριτήρια και οι διαδικασίες υποβολής, εξέτασης, αξιολόγησης και δημοσίευσης των αιτήσεων και των τυχόν υποβαλλόμενων επί αυτών αντιρρήσεων, καθώς και έκδοσης, δημοσίευσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης αδειών αποθήκευσης, γνωστοποίησης μεταβολών, καταχώρησης στοιχείων και έκδοσης σχετικών βεβαιώσεων μεταβολής των στοιχείων των αδειών στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται τροποποίηση των αδειών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδειγμάτων, συνοδευτικών εγγράφων και στοιχείων, συμπλήρωσης των αντιστοίχων αιτήσεων και υποβολής προσθέτων εγγράφων, άσκησης ενδίκων βοηθημάτων και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια,

(γ) η ανάπτυξη, η δομή, το περιεχόμενο και η τήρηση του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), τα στοιχεία, η διαδικασία και το αντικείμενο των εγγραφών, αναρτήσεων και δημοσιεύσεων, η διαγραφή στοιχείων και λοιπών καταχωρήσεων από το Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., η πρόσβαση σε αυτό, η ανάπτυξη λογισμικών διασύνδεσης με έτερα ηλεκτρονικά συστήματα, όπου αυτό απαιτείται, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια,

(δ) οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των κατόχων των αδειών αποθήκευσης, η παρακολούθηση και ο έλεγχος από τη Ρ.Α.Ε. της τήρησης και άσκησης αυτών, αντίστοιχα, η πρόβλεψη διαδικασιών και χρονικών οροσήμων για τη λήψη λοιπών αδειών ή εγκρίσεων που προβλέπονται από τα άρθρα 132Ε, 132ΣΤ, 132Ζ και 132Η, καθώς και συναφών υποχρεώσεων, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης των αδειών αποθήκευσης, καθώς και κάθε αναγκαία προϋπόθεση και διαδικασία για τη συμμόρφωση των κατόχων των αδειών,

(ε) η βάση υπολογισμού, καθώς και τα ανώτατα και κατώτατα όρια των τελών της παρ. 6 του άρθρου 132Ε για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των ετησίων τελών για τη χρήση των αδειών αυτών κατά το άρθρο 38,

(στ) κάθε άλλο ειδικό ζήτημα, λεπτομέρεια και διαδικασία που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό, για την εφαρμογή των άρθρων 132Ε, 132ΣΤ, 132Ζ και 132Η.

2. Με τον Κανονισμό δύναται να μεταβάλλεται και να αναστέλλεται το χρονικό διάστημα υποβολής αιτήσεων για χορήγηση και τροποποίηση αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και να προβλέπονται ειδικοί όροι για σταθμούς αποθήκευσης, οι οποίοι αποτυπώνονται στις αντίστοιχες άδειες.

3. Με απόφασή της, η Ρ.Α.Ε. δύναται να εξειδικεύει και να καθορίζει τις λεπτομέρειες που αφορούν τεχνικά ζητήματα και ειδικότερα θέματα για την αξιολόγηση των αιτήσεων επί της έκδοσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης αδειών και συναφών θεμάτων κατά την παρ. 1.»

Άρθρο 74

Ρυθμίσεις για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 140 του ν. 4001/2011

Στην παρ. 2 του άρθρου 140 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υπολογισμού των τιμολογίων σύνδεσης, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Ρ.Α.Ε. αποφασίζει έξι (6) μήνες πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από γνώμη των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων και ιδίως των τιμολογίων πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ και στα Κλειστά Δίκτυα Διανομής, στα οποία περιλαμβάνονται οι χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης σε αυτά. Η μεθοδολογία τιμολόγησης καταρτίζεται με τρόπο που επιτρέπει την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά οι μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λ)α της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και τα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδεόνται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή υπολογίζονται και καταβάλλονται από τους κατόχους των σχετικών Αδειών Αποθήκευσης και Βεβαιώσεων, αντίστοιχα, αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη ισχύ των Σταθμών Αποθήκευσης και των συστημάτων αποθήκευσης, στον βαθμό που η

απορροφούμενη ισχύς συμβάλλει στη διαμόρφωση της αιχμής του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με αναλογική εφαρμογή της μεθοδολογίας του πρώτου εδαφίου για τους καταναλωτές του ΕΣΜΗΕ.»

Άρθρο 75

Τήρηση λογαριασμών από επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και διαφύλαξη του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών - Τροποποίηση άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 55, άρθρο 56 και περ. ι' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 141 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί τήρησης λογαριασμών από κατόχους αδειών, οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, στις παρ. 3, 4 και 5 οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις αντικαθίστανται από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, στην παρ. 5 επικαιροποιούνται οι νομοθετικές παραπομπές, προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 141 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 141

Τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών

(παρ. 2 άρθρου 55, άρθρο 56 και περ. ι' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, καταρτίζουν, υποβάλλουν σε έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα και τους νόμους 4548/2018 (Α' 104), 3229/2004 (Α' 38) και 3301/2004 (Α' 263). Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες δεν υποχρεούνται να δημοσιεύουν τις οικονομικές καταστάσεις τους, τηρούν στα γραφεία της έδρας τους αντίγραφα των οικονομικών καταστάσεων και των αναλυτικών λογαριασμών στη διάθεση του κοινού.
2. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας τηρούν στο λογιστικό τους κύκλωμα χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση, μεταφορά, διανομή, προμήθεια και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τηρούν, επίσης, λογαριασμούς, οι οποίοι μπορεί να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια, που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά και τη διανομή. Στους λογαριασμούς αυτούς αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής. Οι επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου τηρούν, επίσης, διακριτούς λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια, πέραν των όσων ρητά αναφέρονται ανωτέρω, καθώς και διακριτούς ή ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπίπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) για την έγκριση των κανόνων λογιστικού διαχωρισμού. Οι διακριτοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως για κάθε χωριστή δραστηριότητα.
3. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας διευκρινίζουν τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και παθητικού και των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την

κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Η Ρ.Α.Ε. εγκρίνει τις αρχές και τους κανόνες κατανομής, οι οποίοι εφαρμόζονται από τις επιχειρήσεις αυτές, καθώς και την τροποποίησή τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

4. Οι ελεγκτές των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας ελέγχουν τους χωριστούς λογαριασμούς που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, όπως θα έπρατταν αν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούσαν από διαφορετικές επιχειρήσεις και υποβάλλουν στην οικεία γενική συνέλευση το πιστοποιητικό του ελέγχου τους. Ο έλεγχος αυτός συνίσταται, ιδίως, στην ορθή εφαρμογή των κανόνων κατανομής για το διαχωρισμό των λογαριασμών και στην τήρηση της υποχρέωσης κατά την παρ. 2, προς αποφυγή των διακρίσεων και των σταυροειδών επιδοτήσεων, μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων. Μετά την έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση, οι οικονομικές καταστάσεις μαζί με το πιστοποιητικό των ελεγκτών, σχετικά με τους χωριστούς λογαριασμούς, κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε.. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να προβαίνει σε έκτακτους ελέγχους για την τήρηση των υποχρεώσεων που καθορίζονται από το άρθρο αυτό και για τον σκοπό αυτό έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας παραθέτουν, στο προσάρτημα ή στις σημειώσεις των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων τους, τους εγκεκριμένους και ισχύοντες κανόνες κατανομής, τις χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε δραστηριότητα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιήσει με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις, στη μετοχική σύνθεση των οποίων μετέχουν οι ίδιοι μέτοχοι, καθώς και τη σχετική με τους χωριστούς λογαριασμούς έκθεση των ελεγκτών. Αντίγραφο του προσαρτήματος τηρείται στα γραφεία της έδρας της επιχείρησης στη διάθεση του κοινού. Συμπληρωματικά με τις διατάξεις του ν. 4548/2018, καθώς και τις σχετικές διατάξεις των νόμων 3229/2004 (Α' 38) και 3301/2004, που αφορούν στη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων, οι ισολογισμοί και τα αποτελέσματα χρήσης, για κάθε χωριστή δραστηριότητα που προβλέπεται από το άρθρο αυτό, δημοσιεύονται με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

6. Η Ρ.Α.Ε. διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, οι οποίες τίθενται υπόψιν της κατά την άσκηση των καθηκόντων της, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21. Η κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών είναι δυνατή εφόσον είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων της Ρ.Α.Ε..»

Άρθρο 76

Υπολογισμός και χρέωση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση υποπερ. (βα) περ. (β) παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011

Στην υποπερ. (βα) της περ (β) της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί επιβολής Ειδικού Τέλους για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων, προστίθενται νέα τέταρτο και πέμπτο εδάφια, και η περ. (βα) διαμορφώνεται ως εξής:

«βα) Έσοδα από την επιβολή Ειδικού Τέλους για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας του ηπειρωτικού συστήματος και των συνδεδεμένων με αυτό νησιών.

Το Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. επιβάλλεται επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ομοιόμορφα για όλη την ελληνική επικράτεια, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων.

Ειδικά για τους αυτοπαραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., το ειδικό τέλος καταβάλλεται από κάθε αυτοπαραγωγό αποκλειστικά και μόνο για το τμήμα της ηλεκτρικής ενέργειας που συνολικά αυτός απορροφά από το Δίκτυο ή το Σύστημα.

Για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λ)α) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) το ειδικό τέλος υπολογίζεται και καταβάλλεται από τους κατόχους των σχετικών αδειών αποκλειστικά για την ενέργεια των ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών αυτών, εξαιρουμένης της ενέργειας η οποία απορροφάται προς πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων και επαναπόδοση στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, με χρέωση, σύμφωνα με τους πελάτες της αντίστοιχης κατηγορίας.

Δεν επιβάλλονται χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) για την ηλεκτρική ενέργεια, η οποία απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, προς πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο.

Οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται ανά κατηγορία πελατών, προσδιορίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τον δωδέκατο μήνα εκάστου έτους, προκειμένου να εφαρμοσθεί το επόμενο ημερολογιακό έτος, μετά από προϋπολογιστική εκτίμηση των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας.

Οι ανωτέρω μοναδιαίες χρεώσεις αναθεωρούνται με την ίδια διαδικασία, τον έκτο μήνα κάθε ημερολογιακού έτους για εφαρμογή από την 1η Ιουλίου έως την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, εφόσον αυτό απαιτείται με βάση την εξέλιξη των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου εντός του έτους, με την επιφύλαξη της διατήρησης ειδικού αποθεματικού ασφαλείας έκτακτων δαπανών ύψους εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) ευρώ.

Οι αποφάσεις των προηγούμενων εδαφίων, που αναπροσαρμόζουν τις μοναδιαίες χρεώσεις του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., γίνονται, με στόχο τη μη ύπαρξη ελλειμμάτων στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου μέχρι το τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο εφαρμόζονται οι αποφάσεις αυτές.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ανά κατηγορία πελατών από 1η.1.2019, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (2014/C200/01), η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, ο έλεγχος των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων, από 1ης.1.2019 επιβάλλεται σε όλες τις κατηγορίες καταναλωτών ενιαία χρέωση Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., επί της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφούν από το Δίκτυο ή το Σύστημα, η οποία ορίζεται ως Χρέωση Βάσης (Χ.Β.). Ειδικά

ως προς τις κατηγορίες των καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)», οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ορίζονται ως ποσοστό επί της Χ.Β..

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι κατηγορίες καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.1.2019, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων σε σχέση με τη Χ.Β. ανά κατηγορία δικαιούχων, οι κατηγορίες καταναλωτών στους οποίους επιβάλλεται ακέραια η Χ.Β., η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, προσδιορίζονται ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019 οι σχετικές μοναδιαίες χρεώσεις, ο χρόνος θέσης των χρεώσεων σε εφαρμογή, η διαδικασία εκκαθάρισης των χρεώσεων από 1ης.1.2019 και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας και των όρων αναθεώρησής τους ειδικά κατά τα έτη αυτά.

Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ορίζεται ως αρμόδιος φορέας για τη διαδικασία υπαγωγής των δικαιούχων σε μειωμένες χρεώσεις μέσω υλοποίησης και διαχείρισης κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος για την υποδοχή αιτήσεων των δυνητικών δικαιούχων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, η διαδικασία ελέγχου των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019, η Χ.Β. καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναστέλλονται οι διαδικασίες προσδιορισμού και αναθεώρησης του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου. Από το έτος 2021 η Χ.Β. καθορίζεται από τη Ρ.Α.Ε., σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο τέταρτο και πέμπτο εδάφιο. Μέχρι να τεθούν σε εφαρμογή οι μειωμένες χρεώσεις που προβλέπονται στην απόφαση του ένατου εδαφίου, συνεχίζουν ως προς τις κατηγορίες των δικαιούχων αυτών να επιβάλλονται οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. της υπ' αριθμ. 1.101/2017 απόφασης της Ρ.Α.Ε. για το ημερολογιακό έτος 2018 (Β' 4670).

Λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης συναλλαγών του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.4.2019 καθορίζονται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.»

Άρθρο 77

Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α' - Προσθήκη άρθρων 132Γ και 132Η στον ν. 4001/2011

1. Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Γ ως εξής:

«Άρθρο 132Γ

Μεταβατικές διατάξεις ως προς άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα

1. Ως προς τις εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, δυνάμει της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης (Β' 1498), εφαρμόζονται τα άρθρα 132Α και 132Β του παρόντος. Η διάρκεια ισχύος των αδειών του πρώτου εδαφίου, η έναρξη της οποίας είναι η ημερομηνία έκδοσης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκάστης εκ των σχετικών αδειών, τροποποιείται αυτοδίκαια ως προς τη λήξη της σε συμμόρφωση με την παρ. 1 του άρθρου 132Α.
2. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Αδειών του άρθρου 135 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα και τα άρθρα 132, 132Α και 132Β.
3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), οι αιτήσεις των άρθρων 132Α και 132Β και τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία υποβάλλονται σε φυσική μορφή στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων αυτών, για τη χορήγηση, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση των σχετικών αδειών.»
2. Στον ν. 4001/2011 προστίθεται άρθρο 132Η ως εξής:

«Άρθρο 132Η

Μεταβατικές διατάξεις ως προς άδειες για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Ως προς τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν χορηγηθεί για την άσκηση δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, δυνάμει της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης (Β' 1498) και βρίσκονται σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και τις εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση σχετικών αδειών, εφαρμόζονται τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ, υπό την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3, αντίστοιχα. Για τις άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδονται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2022, οι προθεσμίες της παρ. 7 του άρθρου 132Ζ παρατείνονται κατά έξι (6) μήνες. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ρ.Α.Ε., με ανακοίνωσή της, την οποία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, αναρτά κατάλογο των αδειών και των αιτήσεων της παρ. 1.
2. Εντός δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1 υποβάλλουν τα έγγραφα της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 132ΣΤ για την έκδοση αντίστοιχων αδειών αποθήκευσης. Η διάρκεια ισχύος των αδειών της παρ. 1, η έναρξη της οποίας είναι η ημερομηνία έκδοσης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκάστης εκ των σχετικών αδειών, τροποποιείται αυτοδίκαια ως προς τη λήξη της σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 132Ε. Στο χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων για τροποποίηση, κατάτμηση και ενοποίηση των αδειών. Σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση, κατάτμηση ή ενοποίηση

αδειών της παρ. 1, υποβάλλεται στη Ρ.Α.Ε. το σύνολο των εγγράφων και στοιχείων των άρθρων 132Ε έως 132ΣΤ που αφορούν στην έκδοση άδειας αποθήκευσης.

3. Εντός τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση της Ρ.Α.Ε., οι ενδιαφερόμενοι επί εκκρεμών αιτήσεων της παρ. 1 συμπληρώνουν και υποβάλλουν το σύνολο των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων των άρθρων 132Ε, 132ΣΤ και 132Ζ, σύμφωνα με τα οποία αξιολογούνται για την έκδοση αδειών αποθήκευσης.

4. Σε περίπτωση μη υποβολής των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων εντός των προθεσμιών και κατά τη διαδικασία των παρ. 2 και 3, η Ρ.Α.Ε. ανακαλεί την άδεια ή απορρίπτει την αίτηση, αντίστοιχα, εντός του χρονικού διαστήματος της παρ. 10 του άρθρου 132Ε.

5. Η διαδικασία και τα στοιχεία των παρ. 1 έως 4 δύναται να συμπληρώνονται και να εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α.

6. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ.

7. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), οι αιτήσεις των άρθρων 132Ε έως 132Ζ και τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία υποβάλλονται σε φυσική μορφή στη Ρ.Α.Ε., εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων αυτών και των οριζόμενων στην παρ. 6 του παρόντος, για τη χορήγηση, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση των σχετικών αδειών.»

Άρθρο 78

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Α΄ - Προσθήκη άρθρου 132Δ στον ν. 4001/2011

1. Στον ν. 4001/2011 (Α΄ 179) μετά το άρθρο 132Γ προστίθεται άρθρο 132Δ ως εξής:

«Άρθρο 132Δ

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιείται η μέγιστη διάρκεια ισχύος των αδειών παραγωγής υγρών ορυκτών καυσίμων, σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους για την ενέργεια και το κλίμα, με σκοπό τη μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και την υποκατάσταση των σχετικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.).»

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες για τη δυνατότητα μετατροπής των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με καύση βιομάζας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

**ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4685/2020**

Άρθρο 79

**Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας και
Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με διατάξεις αποθήκευσης -
Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4685/2020**

Στους ορισμούς του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), προστίθενται περ. (ι) στην παρ. 5, παρ. 11Α και 11Β, και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10**Ορισμοί**

1. Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Άδεια Παραγωγής: Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Μονάδες Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), όπως ισχύει.
2. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Βεβαίωση: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11, πιστοποιεί την καταχώρηση του αιτούντος στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α΄ Φάση και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις.
3. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19, πιστοποιεί την καταχώρηση του κατόχου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α΄ Φάση για Ειδικά Έργα και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις.
4. Διαδικασία Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α΄ Φάση ή Διαδικασία Αδειοδότησης: Η διαδικασία, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ή 19 κατά περίπτωση και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης, αντίστοιχα.
5. Ειδικά Έργα:
 - (α) οι Υβριδικοί Σταθμοί, σύμφωνα με την παράγραφο 28 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει,
 - (β) οι σταθμοί Σ.Η.Θ.Υ.Α. Εγκατεστημένου Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των τριανταπέντε (35) MW,
 - (γ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση γεωθερμικής ενέργειας,
 - (δ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που περιλαμβάνονται στην κατηγορία με α/α 17 του πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149),

(ε) οι ηλιοθερμικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στα δίκτυα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών,

(στ) τα Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα,

(ζ) τα συγκροτήματα αιολικών πάρκων, σύμφωνα με την παράγραφο 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα (150) MW,

(η) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτο υποθαλάσσιου καλωδίου,

(θ) οι Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των δεκαπέντε (15) MW.

(ι) οι σταθμοί παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο, κατά την έννοια της παρ. 11B του παρόντος.

6. Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Η.Μ.Π.Η.Ε. Α.Π.Ε.-Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Η.Μ.Π.Η.Ε.) ή Ηλεκτρονικό Μητρώο: Το ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο τηρεί ο Φορέας Αδειοδότησης και στο οποίο καταχωρούνται οι αιτήσεις και μέσω του οποίου εκδίδονται οι Βεβαιώσεις και οι Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων. Το μητρώο αυτό διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών. σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 47 και 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Η ημερομηνία πλήρους λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου συμπίπτει με την ημερομηνία ανάρτησης της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης, η οποία βεβαιώνει την πλήρη λειτουργία αυτού. Η απόφαση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

7. Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα: Αιολικά πάρκα, τα οποία εγκαθίστανται εντός του θαλάσσιου χώρου.

8. Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων ή Κανονισμός Βεβαιώσεων: Ο Κανονισμός του άρθρου 18.

9. Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής Σταθμού Α.Π.Ε. ή Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής: Η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από σταθμό Α.Π.Ε. στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατά περίπτωση στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών. Με τον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 μπορεί να μεταβάλλεται το ποσοστό των προηγούμενων εδαφίων και να ορίζεται οποιαδήποτε σχετική λεπτομέρεια.

10. Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης: Το τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 12.

11. Φορέας Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση ή Φορέας Αδειοδότησης: Ο φορέας, ο οποίος είναι αρμόδιος για την έκδοση της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως ορίζεται στο άρθρο 20.

11Α. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, χωρίς να έχει δυνατότητα να απορροφά ενέργεια από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται για σκοπούς αποθήκευσής της, σύμφωνα με το άρθρο 11B.

11B. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, ο οποίος έχει δυνατότητα να αποθηκεύει ηλεκτρική ενέργεια. την οποία απορροφά από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται, σύμφωνα με το άρθρο 19Α.

12. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύουν.»

Άρθρο 80

Βεβαίωση Παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 11 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί Βεβαίωσης Παραγωγού, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 6 προστίθεται περ. (ι), γ), στις βεβαιώσεις εγκατάστασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 προστίθεται η βεβαίωση για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 του ως άνω νόμου, εφόσον πρόκειται για φωτοβολταϊκό σταθμό παραγωγής, δ) αφαιρείται η προϋπόθεση της περ. (γ) της παρ. 10, ε) στην παρ. 10 προστίθενται περ. (δ) και (ε), στ) στην παρ. 15 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11

Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει, καθώς και σε όσους έχει χορηγηθεί και ισχύει κατά τη δημοσίευση ή χορηγείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται και στους σταθμούς των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, αντίστοιχα, υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων του παρόντος και των άρθρων 11Β, 14, 16, 18, 19 και 19Α.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος, όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται η Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, νοείται η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων αντίστοιχα κατά τις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου.

Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, οι οποίες αναφέρονται στην Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, νοείται ότι αναφέρονται και στη Βεβαίωση, καθώς και στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων.

2. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση κατόπιν υποβολής αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά από την πρώτη έως και τη δεκάτη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων ή κύκλος). Με εξαίρεση τις αιτήσεις Ειδικών Έργων και τις αιτήσεις για τις οποίες συντρέχει λόγος συγκριτικής αξιολόγησης, η εκκρεμότητα εξέτασης των οποίων δεν κωλύει την έναρξη εξέτασης αιτήσεων επόμενου κύκλου, προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου.

Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύνανται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω:

(α) Είναι τυπικά πλήρης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

(β) Συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους του άρθρου 16.

(γ) Ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω.

(δ) Το προτεινόμενο έργο απεικονίζεται γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου.

(ε) Αναφέρονται το προτεινόμενο σημείο και ο τρόπος διασύνδεσης στο Σύστημα για σταθμούς που εγκαθίστανται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο, εφόσον η σύνδεσή τους προβλέπεται να γίνει εκτός του κορεσμένου δικτύου.

(στ) Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του αιτούντος του άρθρου 7 παράγραφος 3α εδάφιο δ' του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει για τις περιπτώσεις σταθμών που αφορά, κατά τις κείμενες διατάξεις.

(ζ) Οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

4. Εφόσον η αίτηση της παραγράφου 2 υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του κύκλου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας δύναται εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη και απορρίπτεται.

Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάρτηση της περίληψης, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον του Φορέα Αδειοδότησης σε σχέση με αίτηση που υποβλήθηκε. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους.

Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

Ο Φορέας Αδειοδότησης ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

Σε περίπτωση διαδικασίας ελέγχου αντιρρήσεων κατά τα ανωτέρω, συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου.

5. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω:

(α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στον Φορέα Αδειοδότησης με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με:

- i) Την εθνική ασφάλεια,
- ii) τη δημόσια υγεία και ασφάλεια.

(β) Η θέση εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου τελεί σε συμμόρφωση με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. για τις περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε., εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο. Ο Φορέας αναρτά τις περιοχές αυτές στο γεωπληροφοριακό του σύστημα συνεργαζόμενος με τις αρμόδιες περιβαλλοντικές υπηρεσίες.

(γ) Τηρούνται οι περιορισμοί χωροθέτησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13.

(δ) Η σύνδεση του έργου δεν αφορά περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 14.

(ε) Δεν υφίσταται υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας του Ο.Τ.Α. εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 15.

(στ) Υποβάλλεται αποδεικτικό καταβολής του τέλους, σύμφωνα με του άρθρο 17.

6. Λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 1 του άρθρου 17, η Βεβαίωση εκδίδεται ή απορρίπτεται η σχετική αίτηση εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός είκοσι (20) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του εντός της παραπάνω προθεσμίας κατά την παράγραφο 4.

Η Βεβαίωση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Η Βεβαίωση φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

- α) Το όνομα/επωνυμία του καταχωρούμενου Παραγωγού ή Αυτοπαραγωγού.
- β) Την τεχνολογία ή μορφή Α.Π.Ε. ή και το πρωτογενές καύσιμο προκειμένου για σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α..
- γ) Την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού.
- δ) Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, τον αριθμό των ανεμογεννητριών (Α/Γ) και τη διάμετρο της φτερωτής της κάθε ανεμογεννητριάς, καθώς και τον αριθμό των ισοδυνάμων τυπικών ανεμογεννητριών που αντιστοιχούν στο πλήθος και τα χαρακτηριστικά των Α/Γ του έργου, για τον υπολογισμό του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας του Ο.Τ.Α. εγκατάστασής τους.

ε) Τη θέση εγκατάστασης του σταθμού.

στ) Τη διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης.

ζ) Τους γενικούς όρους.

η) Τυχόν ειδικούς όρους.

ι) Ειδικά για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, επιπλέον των ανωτέρω που αφορούν τις μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του σταθμού, διακριτά την τεχνολογία, την εγκατεστημένη και την εγγυημένη χωρητικότητα των διατάξεων αποθήκευσης, κατά την έννοια των περ. (λζ) έως (λη) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

7. Σε περίπτωση απόρριψης από τον Φορέα Αδειοδότησης αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, ο αιτών λαμβάνει γνώση μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η σχετική πράξη δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης, της τροποποίησης, παύσης ισχύος ή της ανάκλησης Βεβαίωσης, Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής χωρεί αίτηση αναθεώρησης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης. Η προηγούμενη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και είναι αναγκαία προϋπόθεση για το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος του επόμενου εδαφίου. Η απόφαση που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης. Επί της αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Σε περίπτωση αίτησης αναθεώρησης συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασής της.

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, νέα αίτηση για την ίδια θέση ή τμήμα αυτής και για σταθμό ίδιας τεχνολογίας επιτρέπεται από τον ίδιο αιτούντα ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στη μετοχική/εταιρική σύνθεση του αιτούντος, μετά την παρέλευση δύο (2) κύκλων από τη γνωστοποίηση της απόρριψης της αίτησης.

8. Ο κύριος ή επικαρπωτής με βάση νόμιμο τίτλο, του συνόλου ή τμήματος ιδιωτικής έκτασης, για την οποία έχει εκδοθεί Βεβαίωση για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ή Βεβαίωση για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, εφόσον πρόκειται για φωτοβολταϊκό σταθμό παραγωγής και ο οποίος αμφισβητεί το δικαίωμα του δικαιούχου Βεβαίωσης σε νόμιμη χρήση της έκτασης αυτής μπορεί να καταθέσει αίτηση εντός της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων του επόμενου κύκλου από την έκδοση της Βεβαίωσης, κατ' εξαίρεση του δικαιώματος αίτησης αναθεώρησης της προηγούμενης παραγράφου 7, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος για τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της αίτησης και της χορήγησης της Βεβαίωσης και λαμβάνει χώρα συγκριτική αξιολόγηση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Σε περίπτωση πρόκρισης του σταθμού του ιδιοκτήτη, καταβολής του τέλους του άρθρου 17 και έκδοσης Βεβαίωσης για το νέο σταθμό, ανακαλείται η προηγούμενως εκδοθείσα Βεβαίωση και όσες άδειες έχουν εκδοθεί και αφορούν στο έργο.

Σε περίπτωση πρόκρισης του ιδιοκτήτη κατά τα ανωτέρω, η Βεβαίωση δύναται να εκδοθεί στο όνομα προσώπου στο οποίο ο ιδιοκτήτης έχει μισθώσει το χώρο βάσει μισθωτηρίου που έχει περιβληθεί τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας.

Στην τελευταία περίπτωση εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 5 και

καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 από τον μισθωτή σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

Από τις διατάξεις του παρόντος δεν καταλαμβάνονται οι δημοτικές εκτάσεις.

Οι διατάξεις της παρούσας καταλαμβάνουν τις αιτήσεις χορήγησης άδειών παραγωγής ή Βεβαιώσεων από τον κύκλο Δεκεμβρίου 2019 και έπειτα.

9. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο εντός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων, με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παραγράφου 10.

Στις περιπτώσεις τροποποιήσεων εντός κύκλου συμπεριλαμβάνονται και οι περιπτώσεις αποξήλωσης και αντικατάστασης του σταθμού Α.Π.Ε..

10. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο εκτός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων:

- α) σε περιπτώσεις μείωσης των ορίων του πολυγώνου εγκατάστασης,
- β) σε περιπτώσεις μείωσης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής,
- γ) σε περιπτώσεις αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής, σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%) της αρχικής Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης, με την επιφύλαξη του άρθρου 14,
- δ) σε περιπτώσεις προσθήκης διατάξεων αποθήκευσης σε σταθμό παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., προκειμένου για την υπαγωγή του στην περίπτωση της παρ. 11Α του άρθρου 10, καθώς και σε περιπτώσεις αφαίρεσης των διατάξεων αποθήκευσης,
- ε) για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, σε κάθε μια από τις περιπτώσεις τροποποίησης της εγκατεστημένης και της εγγυημένης χωρητικότητας των διατάξεων αποθήκευσης, καθώς και της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) της αντίστοιχης τιμής της αρχικής Βεβαίωσης και υπό την προϋπόθεση μη αύξησης του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας.

11. Δεν επιτρέπεται τροποποίηση Βεβαίωσης ως προς την πρωτογενή μορφή Α.Π.Ε..

12. Η αίτηση για τροποποίηση Βεβαίωσης εντός κύκλου συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του προβλεπόμενου τέλους του άρθρου 16. Για την αποδοχή τροποποίησης Βεβαίωσης καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 μόνο στην περίπτωση επαύξησης της αναγραφόμενης μέγιστης ισχύος παραγωγής κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 17 παράγραφος 1(β). Στην περίπτωση αυτή το τέλος καταβάλλεται εφάπαξ.

13. Η τροποποίηση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Η ισχύς της τροποποίησης αρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

14. Δεν απαιτείται τροποποίηση κατά την έννοια των παραγράφων 9 έως 11 και ο Φορέας Αδειοδότησης καταχωρεί τη μεταβολή ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική Βεβαίωση όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία:

- α) η επωνυμία του κατόχου,
- β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στη Βεβαίωση. Σε περίπτωση μεταβολής μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου Βεβαίωσης, ο τελευταίος οφείλει να προβεί σε σχετική γνωστοποίηση προς τον Φορέα Αδειοδότησης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή συνοδευόμενη με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό

Βεβαιώσεων. Η γνωστοποίηση συνοδεύεται από την Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του κατόχου του άρθρου 7 παράγραφος 3α εδάφιο δ' του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει, για τις περιπτώσεις σταθμών που αφορά, κατά τις κείμενες διατάξεις, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχει λόγος να εισαχθεί ειδικός όρος στη Βεβαίωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3α του ν. 4414/2016 και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

15. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να προβαίνει σε κατάτμηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής σε επιμέρους σταθμούς που ανήκουν στον ίδιο κατόπιν απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης άπαξ και εφόσον τα νέα πολύγωνα εγκατάστασης των σταθμών που προκύπτουν είναι υποσύνολα του αρχικού και δεν προκύπτουν σταθμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ισχύος παραγωγής για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. υπό το εκάστοτε καθεστώς στήριξης αυτών. Σε περίπτωση κατάτμησης της Άδειας Παραγωγής εκδίδονται αντίστοιχες Βεβαιώσεις.

Δεν επιτρέπεται κατάτμηση για σταθμούς των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10.

Κατόπιν σχετικού αιτήματος το οποίο υποβάλλεται άπαξ, ο Φορέας Αδειοδότησης μπορεί να προβαίνει σε συνένωση περισσότερων Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων μεταξύ τους ή με Άδεια ή Άδειες Παραγωγής ή περισσότερων Αδειών Παραγωγής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) οι επιμέρους σταθμοί ανήκουν στον ίδιο αιτούντα κάτοχο,
- β) οι επιμέρους σταθμοί είναι της ίδιας τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.,
- γ) δεν έχει εκδοθεί άδεια εγκατάστασης για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς,
- δ) οι επιμέρους σταθμοί βρίσκονται στο ίδιο στάδιο αδειοδοτικής διαδικασίας (ΑΕΠΟ ή οριστική προσφορά σύνδεσης),
- ε) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει επιλεγεί για ενίσχυση σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφοράς του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149),
- στ) για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει συναφθεί Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης,
- ζ) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει τεθεί σε λειτουργία,
- η) η σύνδεση των επιμέρους σταθμών με το Δίκτυο ή το Σύστημα προβλέπεται να γίνεται σε κοινό σημείο σύνδεσης,
- θ) το έργο που προκύπτει λόγω της συνένωσης δεν μεταπίπτει στην κατηγορία των Ειδικών Έργων.

Σε περίπτωση συνένωσης Άδειας ή Αδειών Παραγωγής μεταξύ τους ή με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται, αντιστοίχως, Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Η διάρκεια ισχύος της νέας Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσης της παλαιότερης Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εξ αυτών που συνενώνονται και οι προθεσμίες για την πλήρωση των οροσίων του άρθρου 12 ταυτίζονται με αυτές που αντιστοιχούν στην παλαιότερη Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων.

Μετά την ανωτέρω συνένωση δεν επιτρέπεται η εκ νέου διάσπαση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.

16. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να μεταβιβάζει τη Βεβαίωση ή την Άδεια Παραγωγής του σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στον Φορέα Αδειοδότησης από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο για τις αιτήσεις χορήγησης Βεβαίωσης και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών του άρθρου 12. Σε περίπτωση κατά την οποία γίνεται αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η εν λόγω Άδεια αντικαθίσταται από τη Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά στο όνομα του νέου κατόχου.

17. Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των Αδειών Παραγωγής του παρόντος, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 19, οι κάτοχοι αυτών προβαίνουν οποτεδήποτε σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τον Φορέα Αδειοδότησης.

18. Στον Κανονισμό του άρθρου 18 εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, των άρθρων 11 έως και 17, καθώς και των άρθρων 19 και 22 έως και 25.»

Άρθρο 81

**Ειδικοί όροι λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από
Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής
Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 11B
στον ν. 4685/2020**

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 11B ως εξής:

«Άρθρο 11B

Ειδικοί όροι σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο

1. Οι κάτοχοι Βεβαιώσεων που αφορούν σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10 δύνανται να συνάπτουν Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή να συμμετέχουν στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185), σύμφωνα με το άρθρο 12α του ν. 4414/2016.

2. Οι σταθμοί της παρ. 11Α του άρθρου 10 δεν απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, παρά μόνο για την εξυπηρέτηση των βοηθητικών τους καταναλώσεων και, κατά τη λειτουργία τους, δεν υπερβαίνουν τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής, όπως αυτή αναγράφεται στη Βεβαίωση.»

Άρθρο 82

Περιοχές με κορεσμένα δίκτυα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 του ν. 4685/2020

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί των κορεσμένων περιοχών Δικτύου και Συστήματος, προστίθενται οι σταθμοί των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι περιοχές με κορεσμένα δίκτυα και η δυνατότητα απορρόφησης ισχύος σε αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), η οποία εκδίδεται μέχρι τον Νοέμβριο κάθε έτους, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή ή κοινή εισήγηση των αρμόδιων Διαχειριστών, η οποία υποβάλλεται στη Ρ.Α.Ε. μέχρι τον Σεπτέμβριο κάθε έτους.

Η απόφαση της Ρ.Α.Ε. περιλαμβάνει μία σαφώς ορισμένη περιοχή του Δικτύου ή/και του Συστήματος που είναι κορεσμένη και καθορίζει την τυχόν δυνατότητα απορρόφησης ισχύος ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., συμπεριλαμβανομένων των σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10. Στις περιοχές του δευτέρου εδαφίου εφαρμόζεται η περ. (β) της παρ. 2 του άρθρου 25Α.»

Άρθρο 83

Εφάπαξ τέλος υποβολής αίτησης - Τροποποίηση άρθρου 16 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 16 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί τέλους υποβολής αιτήσεων, προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16

Εφάπαξ Τέλος υποβολής αίτησης

1. Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή εντός κύκλου της αίτησης του άρθρου 11 που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει, υπέρ του Φορέα Αδειοδότησης, υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας 60 €/MW μέγιστης ισχύος παραγωγής. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.
2. Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας εντός κύκλου υποβολής αιτήσεων, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την παρ. 1 με ανώτατο όριο τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ.
Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας για αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής πέραν του 10% της αρχικά αναγραφείσας στη Βεβαίωση, Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στην Άδεια Παραγωγής, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει των οριζόμενων στην παρ. 1 και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από το πρώτο εδάφιο.
3. Για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, ως ισχύς για τον υπολογισμό του εφάπαξ τέλους υποβολής αίτησης, λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη ισχύς έγχυσης του σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με διατάξεις αποθήκευσης.»

Άρθρο 84

Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και Ειδικών Έργων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 του ν. 4685/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί Κανονισμού Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας, προστίθεται περ. (θ) και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη του Φορέα Αδειοδότησης, εγκρίνεται ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων. Με τον Κανονισμό αυτό εξειδικεύονται:

α) Τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19.

β) Η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων για τη χορήγηση Βεβαιώσεων των άρθρων 11 και 19, το υπόδειγμα αίτησης προς συμπλήρωση από τον αιτούντα και τα συνοδευτικά αυτής έγγραφα, καθώς και η διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων αυτών, η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων του άρθρου 19, η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής και της εξέτασης αντιρρήσεων κατά των υποβαλλόμενων αιτήσεων.

γ) Οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη δομή και το περιεχόμενο του Ηλεκτρονικού Μητρώου, η διαβάθμιση των χρηστών και ο τρόπος πρόσβασης σε αυτό, τα διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα εγγραφής και αυθεντικοποίησης των χρηστών, η πολιτική ασφάλειας του συστήματος, η διαλειτουργική σύνδεσή του με τα πληροφοριακά συστήματα των Διαχειριστών και των αδειοδοτούντων φορέων.

δ) Η διαδικασία τροποποίησης και μεταβίβασης της Βεβαίωσης των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, καθώς και υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης των στοιχείων της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, σε περίπτωση γνωστοποίησης μεταβολής.

ε) Οι ειδικότερες υποχρεώσεις του κατόχου Βεβαίωσης και Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου πλήρωσης των οροσήμων του άρθρου 12 και των συναφών υποχρεώσεων, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης της αυτοδίκαιης παύσης ισχύος και η διαδικασία ανάκλησης της Βεβαίωσης, καθώς και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.

στ) Τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης σε περίπτωση αδυναμίας διευθέτησης της εδαφικής επικάλυψης ή ενεργειακής αυτοτέλειας των έργων ή υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας του δήμου εγκατάστασης των σταθμών Α.Π.Ε..

ζ) Τα ζητήματα κορεσμού, συμπεριλαμβανομένης της έναρξης υποβολής αιτήσεων και τον τρόπο κατανομής του διαθέσιμου περιθωρίου στις επιμέρους κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 13.

η) Κάθε άλλο ειδικό ζήτημα που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

θ) Οι ειδικότερες υποχρεώσεις, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων των σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, η εξειδίκευση των οικονομικών και τεχνικών στοιχείων των αιτούντων, ο υπολογισμός και η εξόφληση των σχετικών τελών, καθώς και η τροποποίηση των Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για την υπαγωγή των σταθμών στις περιπτώσεις των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10.»

Άρθρο 85

Χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 19 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί Βεβαίωσης Ειδικών Έργων: α) στην περ. α της παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην περ. γ της παρ. 2 προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στην περ. β της παρ. 3 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) στην παρ. 4 προστίθενται περ. γ) και δ), ε) στην παρ. 7 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Βεβαίωση Ειδικών Έργων

1. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης, κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται από την πρώτη έως και τη δέκατη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων).

2. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 11 και συνοδεύεται επιπλέον από:

α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού.

Ειδικά για τη χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων σε σταθμό της παρ. 11B του άρθρου 10, υποβάλλεται αναλυτική τεχνική περιγραφή των μονάδων παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των διατάξεων αποθήκευσης, η οποία περιλαμβάνει την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό τους, παραθέτοντας την εγκατεστημένη ισχύ των κύριων συνιστωσών, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και απορρόφησης των αποθηκευτικών διατάξεων και την αρχική εγκατεστημένη χωρητικότητα αυτών, καθώς και τη μέγιστη ισχύ και ενέργεια που ο σταθμός εγγυημένα μπορεί να παρέχει στην έξοδο του.

β) Για αιολικούς σταθμούς, από μετρήσεις του δυναμικού Α.Π.Ε. και για τις μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τα ενεργειακά ισοζύγιά τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

γ) Ενεργειακή μελέτη και επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

Ειδικά για τους υβριδικούς σταθμούς, η αίτηση συνοδεύεται από τεχνοοικονομική μελέτη, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του σταθμού (ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του υβριδικού σταθμού, ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του αυτόνομου συστήματος, με και χωρίς τον υβριδικό σταθμό, για διάρκεια ενός έτους) με βάση τις αρχές που ορίζονται στο υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Ειδικά για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, η αίτηση συνοδεύεται από μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από αυτή, με διάκριση τουλάχιστον μεταξύ εσόδων από την αγορά ενέργειας και την αγορά εξισορρόπησης, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης.

δ) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης, (ίδια κεφάλαια, τραπεζική χρηματοδότηση κ.α.) κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

ε) Συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλει ο αιτών. καθώς και του συνόλου των Βεβαιώσεων, Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων και Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που κατέχει.

3. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 11 και εφόσον τεκμηριώνεται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

α) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου. Ειδικά για το αιολικό δυναμικό, οι υποβαλλόμενες μετρήσεις πρέπει να έχουν εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με το πρότυπο DIN-EN ISO/IEC 17025/2000, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερες

απαιτήσεις και προδιαγραφές μετρήσεων δυναμικού Α.Π.Ε. ή ενεργειακών ισοζυγίων ανά τεχνολογία προβλέπονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

β) Η οικονομοτεχνική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα του έργου, βάσει εκτιμώμενου εσωτερικού βαθμού απόδοσης («IRR») που υπολογίζεται στη βάση τιμήματος που αντιστοιχεί στη μεσοσταθμική τιμή της τελευταίας διενεργηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας της τεχνολογίας αυτής, προσαυξημένη κατάλληλα ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν απαιτούμενα πρόσθετα κόστη για την υλοποίηση του έργου.

Ειδικά για σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης («IRR»), βάσει των εσόδων του σταθμού αποθήκευσης από τη συμμετοχή του στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τεκμηριωμένη και εύλογη προσδοκία εσόδων από άλλες πηγές.

γ) Η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του εξεταζόμενου έργου.

δ) Η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

ε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ και των δικτύων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εφόσον το προτεινόμενο έργο είναι Υβριδικός Σταθμός ή σταθμός Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πρόκειται να συνδεθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο ή να εγκατασταθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο και προτείνεται να συνδεθεί με το Σύστημα ή το Δίκτυο σε περιοχή με μη κορεσμένο δίκτυο.

4. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός τριάντα (30) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει, πέραν των οριζόμενων στην παράγραφο 6 του άρθρου 11, κατ'ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) το σημείο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα για τα ειδικά έργα των περιπτώσεων στ), ζ) και η) του άρθρου 10,

β) τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του συστήματος αποθήκευσης ενέργειας, εάν υπάρχει,

γ) τη μέγιστη ισχύ απορρόφησης των διατάξεων αποθήκευσης του σταθμού, κατά την περ. (λθ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179),

δ) τη μέγιστη ισχύ έγχυσης των διατάξεων αποθήκευσης του σταθμού, κατά την περ. (λι) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

5. Ο Φορέας Αδειοδότησης πριν εκδώσει την απόφασή του, μπορεί να συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τον κατ'αρχήν καθορισμό του τρόπου και του σημείου σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Ο καθορισμός αυτός λαμβάνει χώρα εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ερωτήματος του Φορέα Αδειοδότησης προς τον Διαχειριστή και δεν συνεπάγεται δέσμευση του Διαχειριστή ή του Φορέα Αδειοδότησης για την ύπαρξη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης.

6. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας έργου που εμπίπτει στην κατηγορία του Ειδικού Έργου, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 10, ώστε το προτεινόμενο έργο ή μέρος αυτού να μην υπάγεται πλέον στον ορισμό αυτό.

7. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 7 έως και 17 του άρθρου 11, καθώς και των παραγράφων 2 (γ) και 3 του άρθρου 12 και των άρθρων 13 έως και 16.

Ειδικά για τις περιπτώσεις σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σταθμού της παρ. 11Α του άρθρου 10, δύναται να υποβληθεί αίτηση για την τροποποίηση της Βεβαίωσης σε Βεβαίωση Ειδικών Έργων, για την υπαγωγή στην παρ. 11Β του άρθρου 10, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και εντός του κύκλου υποβολής αιτήσεων.»

Άρθρο 86

Λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο - Προσθήκη άρθρου 19Α στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 19Α ως εξής:

«Άρθρο 19Α

Ειδικοί όροι λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο

1. Οι σταθμοί παραγωγής της παρ. 11Β του άρθρου 10:

(α) επιτρέπεται να απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για σκοπούς αποθήκευσής της,

(β) δεν επιτρέπεται να συνάπτουν Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης του ν. 4414/2016 (Α' 149),

(γ) συμμετέχουν στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185),

(δ) δεν υπερβαίνουν τη συνολική Μέγιστη Ισχύ Έγχυσης του σταθμού παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με διατάξεις αποθήκευσης, κατά την έννοια της περ. (λιγ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), που αναγράφεται στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων,

ε) η Μέγιστη Ισχύς Έγχυσης σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τη μέγιστη ισχύ έγχυσης από τις διατάξεις αποθήκευσης του σταθμού, όποια από τις δύο είναι υψηλότερη.

2. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας δύναται να καθορίζει ειδικούς όρους λειτουργίας των σταθμών του παρόντος στη σχετική Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Ειδικότεροι όροι σχετικά με την πραγματοποίηση των μετρήσεων και τον τρόπο συμμετοχής των σταθμών του παρόντος στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζονται στους οικείους Κώδικες.»

Άρθρο 87**Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4685/2020**

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α

Μεταβατικές διατάξεις - Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας με διατάξεις αποθήκευσης

1. Ως προς τις εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών που συνδυάζουν μονάδες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και έχουν λάβει άδεια παραγωγής, σύμφωνα με τον υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/ οικ.17951/6.12.2000 Κανονισμό Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 1498) ή εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ίδιου Κανονισμού, και οι οποίες έχουν χορηγηθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4819/2021 (Α' 129), εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 5, 11Α και 11Β του άρθρου 10, 6, 8, 10 και 15 του άρθρου 11, 2, 3 και 7 του άρθρου 19 και στα άρθρα 11Β, 14, 18 και 19Α. Ειδικά για τις άδειες του προηγούμενου εδαφίου, οι προθεσμίες του άρθρου 12 άρχονται από την 1η Σεπτεμβρίου 2022. Εντός είκοσι (20) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), με ανακοίνωσή της, την οποία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, αναρτά κατάλογο των αδειών του πρώτου εδαφίου.

2. Εντός δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της παρ. 1:

(α) Οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1, υπό την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στην περ. (β), υποβάλλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτηση, δυνάμει της οποίας επιλέγουν να υπαχθούν είτε:

(αα) στην περίπτωση της παρ. 11Β του άρθρου 10 για την έκδοση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, και η οποία συνοδεύεται από:

(i) αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατά την περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 19 και το Μέρος 2 του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού Βεβαιώσεων,

(ii) αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά την περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 132 ΣΤ του ν. 4001/2011 (Α' 179), και

(iii) εγγυητική επιστολή του άρθρου 11Α.

Από τη διαδικασία αυτή δεν δύναται να προκύψουν περισσότερες από μια Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ανά αίτηση και δεν επιτρέπεται η κατάτμηση της αρχικής άδειας, είτε

(αβ) στην περίπτωση των άρθρων 132Ε έως 132Ζ του ν. 4001/2011, καταργώντας τις μονάδες παραγωγής από Α.Π.Ε. και υπό τους όρους του άρθρου 132Η του ίδιου νόμου.

(β) Ειδικά οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1 με εγκαταστάσεις στις περιοχές όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., καθώς και στη νήσο Κρήτη, υποβάλλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτηση, δυνάμει της οποίας επιλέγουν να υπαχθούν είτε:

(βα) στην παρ. 11Β του άρθρου 10 για την έκδοση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, υπό τους όρους και τις διαδικασίες της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρούσας, είτε

(ββ) στην υποπερ. (αβ) της περ. (α) της παρούσας.

3. Σε περίπτωση μη υποβολής των αιτήσεων της υποπερ. (αα) της περ. (α) και της περ. (β) της παρ. 2 ή των συνυποβαλλόμενων εγγράφων και στοιχείων εντός του χρονικού διαστήματος

της ίδιας παραγράφου, η Ρ.Α.Ε. ανακαλεί την άδεια, εντός της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 19.

4. Οι κάτοχοι εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την τροποποίηση αυτών, προκειμένου για την υπαγωγή τους είτε στις περιπτώσεις των παρ. 11Α ή 11Β του άρθρου 10, ή στην περίπτωση της παρ. 11Β του άρθρου 10, αντίστοιχα. Τα αιτήματα τροποποίησης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων υποβάλλονται στη Ρ.Α.Ε. εντός ή εκτός κύκλου υποβολής αιτήσεων, συνυποβαλλομένων των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων, υπό τους όρους και τις διαδικασίες των άρθρων 11 και 19, αντιστοίχως, καθώς και του Κανονισμού Βεβαιώσεων, εφαρμοζομένων του άρθρου 16 και της περ. (β) της παρ. 1 του άρθρου 17.

5. Οι κάτοχοι εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Αδειών Παραγωγής ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύνανται να υποβάλουν αίτηση στη Ρ.Α.Ε. για την τροποποίηση αυτών για την υπαγωγή τους στις παρ. 11Α ή 11Β του άρθρου 10, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ή 19, κατά περίπτωση, τον Κανονισμό Βεβαιώσεων και την παρ. 4 του άρθρου 25.

6. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αιτήσεις για την έκδοση αδειών της παρ. 1 απορρίπτονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 88

Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος $\leq 1\text{MW}$ σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας - Τροποποίηση περ. α παρ. 6 άρθρου 56 του ν. 2637/1998

Στην περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α΄ 200), περί εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαλείφεται η προθεσμία για την έκδοση της κοινής απόφασης του δευτέρου εδαφίου, στο τρίτο εδάφιο προστίθεται η αναφορά στους σταθμούς αποθήκευσης ενέργειας και η περ. α) διαμορφώνεται εξής:

«α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α΄ 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε

έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηριστεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του ενός (1) MW απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός (1) MW επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το ένα τοις εκατό (1%) του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε MW, των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.»

Άρθρο 89

Πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται το πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα, λαμβάνοντας υπ' όψιν ιδίως την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, την τεχνική δυνατότητα σύνδεσης σταθμών στο Δίκτυο ή το Σύστημα του εκάστοτε Διαχειριστή, το μέγεθος των υπό ανάπτυξη σταθμών, τη μείωση του ενεργειακού κόστους των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, οικονομικά και τεχνικά κριτήρια, την τεχνολογία των έργων, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019), την κυκλική οικονομία, την εξοικονόμηση ενέργειας, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158), τις αποφάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων, την περιφερειακή ενίσχυση και ανάπτυξη, την προώθηση των Ενεργειακών Κοινοτήτων, καθώς και τη γεωγραφική κατανομή των έργων. Το πλαίσιο προτεραιότητας δύναται να διαφοροποιείται μεταξύ Διαχειριστή Συστήματος, Διαχειριστή Δικτύου, καθώς και για τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα.

2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος, για τεχνικούς λόγους, προς τον σκοπό της βέλτιστης αξιοποίησης των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και για λόγους που σχετίζονται με την εφαρμογή των κριτηρίων προτεραιότητας, δύναται να χορηγεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης με μειωμένη τελική εγκατεστημένη ισχύ έναντι της αναγραφόμενης στην άδεια παραγωγής, στη Βεβαίωση Παραγωγού ή στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στην αίτηση χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε περίπτωση σταθμών του άρθρου 33. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης η προηγούμενη τροποποίηση της άδειας παραγωγής, της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης.

3. Με την απόφαση της παρ. 1 δύναται να:

- (α) τίθενται όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί σε συγκεκριμένες κατηγορίες σταθμών που λαμβάνουν προτεραιότητα, ενόψει των κριτηρίων της παρ. 1 και του είδους του αιτήματος,
- (β) προβλέπεται εάν τα κριτήρια που εφαρμόζονται ανά κατηγορία αφορούν περιπτώσεις που έχει κατατεθεί αίτημα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης, κοινό αίτημα για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης ή αιτήματα σταθμών του ίδιου Παραγωγού,
- (γ) απαιτείται προσκόμιση εγγυητικής επιστολής ή τεκμηρίωση της οικονομικής φερεγγυότητας του παραγωγού,
- (δ) καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την

παρ. 2 σε περίπτωση αιτήματος χορήγησης προσφοράς σύνδεσης, κοινού αιτήματος για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης ή αιτημάτων σταθμών του ίδιου Παραγωγού,

(ε) καθορίζεται κατά περίπτωση το εύρος ή όριο απόκλισης της τελικά εγκατεστημένης από την αναγραφόμενη ισχύ, η οποία θα χορηγηθεί στην Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον Διαχειριστή του Συστήματος σύμφωνα με την παρ. 2, το οποίο δεν υπερβαίνει ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%),

(ζ) να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Αιτήματα για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), που δεν περιορίζουν τη χωρητικότητα υποδοχής δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. των ηλεκτρικών δικτύων, εξετάζονται διακριτά από τα αιτήματα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., από τους αρμόδιους διαχειριστές. Με την απόφαση της παρ. 1 δύναται να προβλέπονται οι όροι, η διαδικασία και άλλες λεπτομέρειες σχετικά με την αξιολόγηση των αιτημάτων της παρούσας.

5. Το πλαίσιο προτεραιότητας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 ισχύει κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης για την κατά προτεραιότητα χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων και των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ή χαρακτηρίζονται ως κορεσμένα δίκτυα.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Άρθρο 90

Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αποκλειστικά για τη χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών τους έργων σε χερσαίο και θαλάσσιο χώρο εκτός των λιμένων.

2. Επιτρέπεται η χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία μέχρι δέκα (10) Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

3. Ως Π.Θ.Π.Φ.Σ. νοούνται τα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκατεστημένης ισχύος από μισό μεγαβάτ (0.5 MW) μέχρι ένα μεγαβάτ (1 MW) έκαστο, τα οποία απαρτίζονται από (α) πλωτές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις που αναπτύσσονται σε θαλάσσια έκταση και αγκυρώνονται στον πυθμένα ή/και σε χερσαίο τμήμα, (β) οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού επί χερσαίου χώρου που περιλαμβάνει τον υποσταθμό διασύνδεσης με το δίκτυο και λοιπό ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό, (γ) καλώδια σύνδεσης των πλωτών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων με τον οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και (δ) συνοδά έργα, απαραίτητα για την πρόσβαση στον χώρο της εγκατάστασης και την ασφαλή λειτουργία του σταθμού.

Άρθρο 91 **Διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης**

1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) απαλλάσσονται από:
 - α) την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων,
 - β) περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών δεσμεύσεων,
 - γ) την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας.
2. Η χωροθέτηση των Π.Θ.Π.Φ.Σ. πραγματοποιείται σε θαλάσσιες και χερσαίες εκτάσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος.
3. Ο ενδιαφερόμενος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, υποβάλλει αίτηση στη Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αίτηση περιλαμβάνει:
 - α) Τοπογραφικό Διάγραμμα ή απόσπασμα Ορθοφωτοχάρτη εξαρτημένο στο ΕΓΣΑ '87, στο οποίο απεικονίζονται η προς κατάληψη θαλάσσια και χερσαία έκταση, το συνολικό εμβαδόν αυτής, οι συντεταγμένες των κορυφών της, καθώς και ο παρακείμενος χερσαίος χώρος.
 - β) συνοπτική τεχνική έκθεση του προς ανάπτυξη έργου.
4. Η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαβιβάζει την ως άνω αίτηση, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υποβολή της, στις κάτωθι υπηρεσίες:
 - α) στην αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων,
 - β) στην αρμόδια υπηρεσία Νεοτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων,
 - γ) στην αρμόδια Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων,
 - δ) στην αρμόδια Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας,
 - ε) στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της αρμόδιας Περιφέρειας,
 - στ) στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών, ή, σε περίπτωση που δεν υφίσταται, στο αρμόδιο Δασαρχείο,
 - ζ) στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας,
 - η) στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
 - θ) στη Διεύθυνση Λιμενικών και Κτιριακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,
 - ι) Στο Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,
 - ια) στη Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού,
 - ιβ) στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών,
 - ιγ) στη Γενική Διεύθυνση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
 - ιδ) στον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού.
5. Οι ανωτέρω υπηρεσίες παρέχουν γνώμη αναφορικά με τη χωροθέτηση του Π.Θ.Π.Φ.Σ. στη Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημέρα παραλαβής της αίτησης.
6. Εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών από την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 5, η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαβιβάζει στο Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.) τα στοιχεία του φακέλου, συμπεριλαμβανομένων και των γνώμων που παρασχέθηκαν σύμφωνα με την

παρ. 5. Η βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Π.Θ.Π.Φ.Σ. ή η απορριπτική απόφαση εκδίδεται από το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του φακέλου.

7. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, η χωροθέτηση Π.Θ.Π.Φ.Σ. επιτρέπεται και στις Ζώνες Προστασίας και Διαχείρισης, όπως αυτές ορίζονται στις παρ. 4β, 4γ και 4δ του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160), χωρίς να απαιτούνται περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων, εφόσον δεν παραβιάζεται η ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής. Προς τούτο, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (Ε.Ο.Α.), η οποία αξιολογείται από την αρμόδια Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας κατ' αναλογική εφαρμογή των προβλεπομένων στην υπ' αρ. 52983/1952/2013 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2436). Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, που αφορά την προς κατάληψη θαλάσσια και χερσαία έκταση, επιτρέπεται η χωροθέτηση Π.Θ.Π.Φ.Σ. χωρίς να απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση.

8. Το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. δύναται να εκδώσει έως δέκα (10) βεβαιώσεις περί επιτρεπτού της χωροθέτησης. Αν κάποιος εκ των Π.Θ.Π.Φ.Σ. δεν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο διαχειριστή εντός ενός (1) έτους από την έκδοση της βεβαίωσης, η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ακυρώσει την εκδοθείσα βεβαίωση και να εκδώσει νέα βεβαίωση για άλλον Π.Θ.Π.Φ.Σ..

Άρθρο 92

Σύμβαση Σύνδεσης

1. Οι κατά το άρθρο 90 κάτοχοι της Βεβαίωσης περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Πιλοτικού Θαλάσσιου Πλωτού Φωτοβολταϊκού Σταθμού (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο διαχειριστή.

2. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης:

α) Οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής εγγράφων, σχετικά με την περιβαλλοντική αδειοδότηση και την τεκμηρίωση του δικαιώματος νόμιμης χρήσης του χώρου εγκατάστασης του σταθμού,

β) οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. λαμβάνουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, χωρίς να προαπαιτείται αδειοδότηση σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία,

γ) η ανωτέρω Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται κατά προτεραιότητα έναντι του συνόλου των αιτημάτων και εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης εκτός του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 88 ακόμα και σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, ή χαρακτηρίζονται ως κορεσμένα δίκτυα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92),

δ) η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία χορήγησής της και παρατείνεται έως την ημερομηνία λήξης της Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας του άρθρου 94 του παρόντος, εφόσον κατά την ημερομηνία λήξης ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ο Π.Θ.Π.Φ.Σ. έχει λάβει Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

3. Με την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοσή της, οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. συνυποβάλλουν στον διαχειριστή την εγγυητική επιστολή της παρ. 3 της υποπαρ. Ι.1. της παρ. Ι΄ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α΄ 107) και συνάπτουν, εντός δύο (2) μηνών, Σύμβαση Σύνδεσης, για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Το αίτημα σύναψης Σύμβασης Σύνδεσης διεκπεραιώνεται κατά προτεραιότητα έναντι κάθε άλλου αιτήματος.

Άρθρο 93

Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης

1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149) και δύνανται να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 μέχρι την 31η.12.2023, η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς της παρ. 2 του παρόντος.
2. Η Τιμή Αναφοράς των Π.Θ.Π.Φ.Σ. καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.
3. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, επιτρέπεται να συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης για μέχρι δύο (2) Π.Θ.Π.Φ.Σ..
4. Για τους Π.Θ.Π.Φ.Σ. οι οποίοι λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση, δεν εφαρμόζεται η απομείωση της λειτουργικής ενίσχυσης της παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016.

Άρθρο 94

Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας

1. Για την εγκατάσταση και λειτουργία των Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) χορηγείται, σύμφωνα με το παρόν, Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας, η οποία ενσωματώνει και αντικαθιστά όλες τις διοικητικές άδειες που απαιτούνται κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην άδεια αυτή οριοθετούνται και οι θαλάσσιες και χερσαίες εκτάσεις που θα χρησιμοποιηθούν για την εγκατάσταση και λειτουργία των Π.Θ.Π.Φ.Σ.
2. Η αίτηση για έκδοση Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας υποβάλλεται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέχρι την 30ή.6.2023.
3. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, επιτρέπεται να υποβάλλει αίτηση και να λαμβάνει Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας για μέχρι δύο (2) Π.Θ.Π.Φ.Σ..
4. Με την αίτηση συνυποβάλλονται:
 - (α) συντεταγμένες της προς κατάληψη θαλάσσιας και χερσαίας έκτασης,
 - (β) τεχνική έκθεση του προς εγκατάσταση Π.Θ.Π.Φ.Σ.,
 - (γ) βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Π.Θ.Π.Φ.Σ. της παρ. 6 του άρθρου 90,
 - (δ) οριστική Προσφορά Σύνδεσης και η αποδοχή αυτής,

(ε) γενικό πιστοποιητικό, πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης και καταστατικό σε περίπτωση νομικού προσώπου ή ταυτότητα σε περίπτωση φυσικού προσώπου.

5. Η έγκριση της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την προσήκουσα υποβολή της αίτησης και των αναγκαίων δικαιολογητικών, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. Η ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας χορηγείται για χρονικό διάστημα είκοσι δύο (22) ετών και περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) σε περίπτωση νομικού προσώπου, την επωνυμία και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου και σε περίπτωση φυσικού προσώπου, στοιχεία της ταυτότητας,

(β) τις συντεταγμένες της υδάτινης έκτασης, όπως αυτή οριοθετείται στη Βεβαίωση της παρ. 6 του άρθρου 90,

(γ) τυχόν όρους και προϋποθέσεις που έχουν τεθεί από τις συναρμόδιες υπηρεσίες,

(δ) τους υπόλοιπους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας της μονάδας.

7. Πριν από την έναρξη των εργασιών εγκατάστασης ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έγγραφα, με τα οποία τεκμηριώνονται η νόμιμη χρήση της χερσαίας έκτασης, η ύπαρξη παραχώρησης χρήσης, συμπεριλαμβανομένης της εκτέλεσης έργων, του αιγιαλού και του πυθμένα για τη διέλευση των καλωδίων, καθώς και η ύπαρξη παραχώρησης για το υδάτινο στοιχείο της θαλάσσιας έκτασης, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 του ν. 2971/2001 (Α' 285).

8. Μετά την εγκατάσταση και λειτουργία του σταθμού ο κάτοχός του υποβάλλει στην υπηρεσία που χορήγησε την ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας:

(α) διάγραμμα κάλυψης και τεχνική περιγραφή με την ένδειξη «Ως Κατασκευάστηκε»,

(β) έγγραφο του αρμόδιου διαχειριστή με το οποίο προκύπτει ότι ο Π.Θ.Π.Φ.Σ. έχει τεθεί σε λειτουργία,

(γ) υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας του σταθμού, περί αποδοχής της ανάθεσης και τήρησης κατά τη λειτουργία του σταθμού των όρων και κανονισμών για την προστασία του περιβάλλοντος,

(δ) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου περί μη αναστολής της αδειοδότησης του σταθμού.

9. Ο κάτοχος της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας, κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του Π.Θ.Π.Φ.Β.Σ., υποχρεούται να μεριμνά για την ασφαλή εγκατάσταση και λειτουργία του, την προστασία της υγείας και ζωής των εργαζομένων, την προστασία του περιβάλλοντος και να τηρεί κάθε άλλο κανόνα δικαίου που διέπει τη δραστηριότητά του.

10. Η εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ. επιτρέπεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα που είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και σε νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί κατά το εσωτερικό δίκαιο ή το δίκαιο άλλου κράτους μέλους της ΕΕ και έχουν την καταστατική τους έδρα εντός της ΕΕ, η δε δραστηριότητά τους παρουσιάζει ουσιαστικό και συνεχή δεσμό με τις οικονομίες των εν λόγω κρατών.

Άρθρο 95**Παραχώρηση θαλάσσιου χώρου - Σύμβαση Παραχώρησης**

1. Το Ελληνικό Δημόσιο, με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, μπορεί να παραχωρεί τη χρήση θαλάσσιων και χερσαίων εκτάσεων, για τις οποίες έχει εκδοθεί βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Πιλοτικού Θαλάσσιου Πλωτού Φωτοβολταϊκού Σταθμού (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) του άρθρου 90, για την εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ., για χρονικό διάστημα είκοσι δύο (22) ετών.
2. Η παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων επί του αιγιαλού και του παρακείμενου θαλάσσιου χώρου πραγματοποιείται, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285), χωρίς να εφαρμόζεται η παρ. 7 αυτού. Όσον αφορά στα απαιτούμενα δικαιολογητικά της παρ. 6 του ίδιου άρθρου, ο ενδιαφερόμενος, αντί της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του έργου, σύμφωνα με τον ν. 4014/2011 (Α' 209), ή της απόφασης έγκρισης υπαγωγής σε καθεστώς Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων του ίδιου νόμου, υποβάλλει τη βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του άρθρου 90 και αντί της έγκρισης ή γνωστοποίησης της αρμόδιας αρχής για την ίδρυση ή εγκατάσταση της επιχείρησης, υποβάλλει την ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας του άρθρου 93.
3. Η παραχώρηση χρήσης του αιγιαλού, του υδάτινου στοιχείου και του πυθμένα του θαλάσσιου χώρου, πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στον ν. 2971/2001, εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας του άρθρου 93, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου.
4. Πέρα από την περίπτωση όπου ο ενδιαφερόμενος μισθώσει χερσαία έκταση που δεν ανήκει στο Δημόσιο, οι χερσαίες εκτάσεις που μπορεί να παραχωρηθούν κατά την έννοια της παρ. 1, είναι οι εκτάσεις που ανήκουν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, οι δημοτικές γαίες με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, καθώς και οι δασικές εκτάσεις και τα ακίνητα που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τον ν. 4061/2012 (Α' 66).
6. Σχετικά με τις υποχρεώσεις του παραχωρησιούχου, τη λύση των συμβάσεων παραχώρησης, την εγκατάσταση του παραχωρησιούχου, και τις απαγορεύσεις εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 13 έως 17 του ν. 4282/2014 (Α' 182).
7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία συμπράττει ο Υπουργός Οικονομικών ή ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός, δύναται να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 96**Υποχρεώσεις κατόχων Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών**

1. Οι κάτοχοι των Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν, μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης, Τεχνική Έκθεση Λειτουργίας στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Εναλλακτικών Καυσίμων και στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και στο Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.). Στην έκθεση αυτή περιέχονται τα δεδομένα που προκύπτουν από την

πilotική λειτουργία των σταθμών, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τυχόν προβλήματα λειτουργίας.

2. Το Κ.Α.Π.Ε., εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή κάθε Τεχνικής Έκθεσης Λειτουργίας, υποβάλλει έκθεση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία αναλύονται και συνοψίζονται τα δεδομένα της Έκθεσης. Η Έκθεση περιλαμβάνει και τυχόν προτάσεις για την προώθηση της τεχνολογίας σε μεγαλύτερη κλίμακα.

3. Για την ασφάλεια των πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών αυτών έργων, τοποθετούνται κατάλληλα αγκυροβόλια, όπως αυτά αναφέρονται στην τεχνική περιγραφή των εγκαταστάσεων. Αν συντρέχουν τεχνικοί λόγοι, η τοποθέτηση των αγκυροβολίων μπορεί να γίνει και εκτός των ορίων της μισθωμένης θαλάσσιας έκτασης, σε απόσταση, από τα όρια αυτής, που δεν υπερβαίνει, στην επιφάνεια της θαλάσσιας έκτασης, το τριπλάσιο του μέγιστου βάθους αυτής.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ/ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Άρθρο 97

Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο - Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής

1. Ο Διαχειριστής του Δικτύου εισηγείται σε ετήσια βάση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ), αναθεωρεί τις μεθοδολογίες ανάλυσης, όπου αυτό απαιτείται, και δρομολογεί τα αναγκαία έργα δικτύου για την αναβάθμιση της ικανότητας υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του δικτύου διανομής. Κατά τον προσδιορισμό των διαθέσιμων περιθωρίων υποδοχής ισχύος λαμβάνονται υπόψη τυχόν περιορισμοί στην έγχυση ισχύος στο Δίκτυο που ενδέχεται να επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

2. Ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να επικαιροποιεί περιοδικά τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά υποσταθμό (Υ/Σ) και ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης (ΥΤ), τα οποία και δημοσιοποιεί στον δικτυακό του τόπο.

3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου από τη θέση σε ισχύ του παρόντος διαθέτει περιθώριο απορρόφησης ισχύος δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά υποσταθμό πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου, αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και παραγωγών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Το ως άνω περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των Υ/Σ του ΕΔΔΗΕ, περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα και εξαιρουμένου μόνο του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, χωρίς να καταλαμβάνεται από περιορισμούς που σχετίζονται με τα περιθώρια απορρόφησης του Συστήματος και κατανέμεται στις κάτωθι κατηγορίες σταθμών ως εξής:

- α) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν οικίες (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%),
- β) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον πρωτογενή τομέα (αγρότες), σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%),
- γ) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον δευτερογενή - τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις) σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

Για την διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Συνδεσης με ανώτατο όριο ισχύος το ένα μεγαβάτ (1 MW) ανά παροχή κατανάλωσης.

Μετά την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, ο Διαχειριστής του Δικτύου αξιολογεί τα διαθέσιμα περιθώρια των ανωτέρω κατηγοριών ανά Υ/Σ. Εάν το περιθώριο κάποιας κατηγορίας έχει εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί περιθώριο άλλων κατηγοριών, εφόσον η ανακατανομή αυτή δεν υπερβαίνει την ισχύ του ενός μεγαβάτ (1 MW).

4. Τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που σύμφωνα με την παρ. 2 προκύπτουν ανά υποσταθμό (Υ/Σ) ή ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ), χωρίς να συνυπολογίζεται σε αυτά η ισχύς των δέκα μεγαβάτ (10 MW) της παρ. 3, διατίθενται για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ως εξής:

- α) Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%),
- β) για την εγκατάσταση λοιπών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%).

Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και υποδέχεται νέες αιτήσεις μέχρι την κάλυψη του διαθέσιμου περιθωρίου του εκάστοτε υποσταθμού (Υ/Σ) ή μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ προσαυξημένου κατά τριάντα τοις εκατό (30%).

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών των παρ. 3 και 4, καθώς και τα ως άνω ποσοστά κατανομής των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος μεταξύ των κατηγοριών ανά Υ/Σ ή/και ανά γεωγραφική περιοχή.

6. Ο κάτοχος σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να ορίζει τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού ισχύ μικρότερη της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων παραγωγής του, η οποία και λαμβάνεται υπόψη από τον Διαχειριστή του Δικτύου για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Οι κατόχοι των σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μεριμνούν για την τροποποίηση των σχετικών αδειών. Η μη υπέρβαση της μέγιστης ισχύος του σταθμού αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού και ελέγχεται από τον Διαχειριστή, ο οποίος δύναται να

επιβάλλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

7. Η παρ. 6 εφαρμόζεται αναλογικά και για αυτοπαραγωγούς, σε ό,τι αφορά τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης από το Δίκτυο της συνολικής εγκατάστασής τους.

8. Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, από την 1η Αυγούστου 2022 ο Διαχειριστής του Δικτύου παύει να δέχεται νέες αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εκτός αν πρόκειται για σταθμούς αυτοπαραγωγών, για σταθμούς του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων ή για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129).

Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανά τρεις (3) μήνες σύμφωνα με την παρ. 2, δημοσιεύει τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α ανά Υ/Σ του Δικτύου, όπου δεν υφίσταται σημαντικό πλήθος αιτήσεων σε εκκρεμότητα, επιτρέπει την υποβολή νέων αιτήσεων φωτοβολταϊκών σταθμών και χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, σύμφωνα με την παρ. 4.

Άρθρο 98

Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Το κόστος των αναγκαίων έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) και του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) για τη διασφάλιση της δυνατότητας μελλοντικής διείσδυσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), το οποίο τεκμηριώνεται από τον αρμόδιο διαχειριστή, κατά το μέρος που τον βαρύνει, ακόμα και αν δεν είχαν ενταχθεί στο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Δ.Π.Α.) του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ή του αντίστοιχου Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου (Σ.Α.Δ.) του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. ή της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. κατά περίπτωση και ανακτάται μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου (Χ.Χ.Δ.) ή των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος (Χ.Χ.Σ.) αντίστοιχα χωρίς να απαιτείται απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

2. Για τα έργα επέκτασης του ΕΔΔΗΕ που απαιτούνται εντός υποσταθμών υψηλής προς μέσης τάσης, συμπεριλαμβανομένων των έργων προσθήκης μετασχηματιστών και πυλών αναχώρησης των γραμμών μέσης τάσης, το κόστος επιβαρύνει αρχικώς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή του βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου σύμφωνα με την παρ. 1. Παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του δικτύου επιβαρύνονται με το κόστος κατασκευής των έργων αυτών, αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά.

3. Για τα έργα επέκτασης ή ενίσχυσης που αφορούν στο ΕΔΔΗΕ:

α) σε έργα νέων τμημάτων του δικτύου μέσης τάσης, που εκκινούν από υποσταθμούς υψηλής προς μέσης τάσης,

β) σε έργα ενίσχυσης του δικτύου μέσης ή χαμηλής τάσης, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικώς της αύξησης της διατομής των αγωγών ή των καλωδίων μέσης τάσης,

γ) σε έργα επέκτασης του δικτύου μέσης τάσης για τη σύνδεση μεμονωμένων παραγωγών μήκους μεγαλύτερου των εκατό (100) μέτρων,

δ) σε συστήματα αναγκαία για την ποιότητα και τη ρύθμιση της τάσης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικώς πυκνωτών και ρυθμιστών τάσης, το κόστος επιβαρύνει αρχικώς τον ΔΕΔΔΗΕ, εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή του βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου σύμφωνα με την παρ. 1.

Εξαιρούνται: α) έργα αποκλειστικών γραμμών παραγωγών που δεν εξυπηρετούν καταναλωτές και συνδέονται σε ιδιωτικό υποσταθμό υψηλής ή μέσης τάσης (νέο ή υφιστάμενο) κατά την έννοια της υπ' αρ. 787/2012 απόφασης της Π.Α.Ε. και β) έργα επέκτασης του δικτύου για τη σύνδεση μεμονωμένων παραγωγών μήκους μικρότερου των εκατό (100) μέτρων, το κόστος των οποίων αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου οι παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

4. Παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του ΕΔΔΗΕ επιβαρύνονται με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους κατασκευής των έργων αυτών. Το κόστος αυτό για τον ΔΕΔΔΗΕ κατανέμεται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά.

5. Ο επιμερισμός του κόστους των αναγκαίων έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του ΕΔΔΗΕ για τη σύνδεση σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με το παρόν, εφαρμόζεται για περιπτώσεις τιμολογίων σχετικών με έργα σύνδεσης όπως περιγράφονται στις σχετικές συμβάσεις σύνδεσης που έχουν εκδοθεί μετά την 1η.10.2021. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. κατά περίπτωση:

α) τροποποιεί συμβάσεις σύνδεσης που έχουν συναφθεί,

β) επιστρέφει τη διαφορά ποσού που προκύπτει κατόπιν σχετικής τροποποίησης της σύμβασης σύνδεσης,

γ) τροποποιεί οριστικές προσφορές σύνδεσης που έχουν εκδοθεί, για τις οποίες δεν έχουν συναφθεί ακόμα οι σχετικές συμβάσεις σύνδεσης.

6. Το κόστος των έργων επέκτασης ή ενίσχυσης της παρ. 1 που αφορούν στο ΕΣΜΗΕ και παραμένουν στην κυριότητα της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., επιβαρύνει αρχικώς την ΑΔΜΗΕ Α.Ε., εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή της βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 1.

7. Παραγωγοί Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του ΕΣΜΗΕ επιβαρύνονται με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους κατασκευής των έργων αυτών. Στην περίπτωση έργων επέκτασης του ΕΣΜΗΕ ο πρώτος παραγωγός Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνάπτει τη σχετική σύμβαση σύνδεσης ή οι πρώτοι παραγωγοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνάπτουν ταυτόχρονα κοινή σύμβαση σύνδεσης, επιβαρύνονται με το σύνολο του αναλογούντος κόστους κατά τα ανωτέρω και ανακτούν μέρος του κόστους από τους μελλοντικούς συνδεόμενους παραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά.

8. Το κόστος των έργων επέκτασης δικτύων του παρόντος που έχει ενταχθεί στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του ΔΕΔΔΗΕ ή του ΑΔΜΗΕ απομειώνεται σταδιακά και αναλογικά με το ποσό που καταβάλλεται από τους τρίτους μελλοντικούς κατόχους σταθμών Α.Π.Ε. ή

Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται και εκμεταλλεύονται το εν λόγω έργο επέκτασης εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό.

9. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των παρ. 1 έως 8 ρυθμίζονται στον Κώδικα διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ (Κώδικας ΕΔΔΗΕ) και στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος (ΚΔΣ).

10. Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλογικά και για σταθμούς αποθήκευσης και για θερμικούς σταθμούς παραγωγής.

Άρθρο 99

Αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και το σύστημα από μη λειτουργικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), για τους οποίους είτε δεν έχει εκδοθεί παράταση της άδειας παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, που να αφορά σε ριζική ανακαίνιση του σταθμού, είτε δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα ή στο δίκτυο για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, με την εξαίρεση των περιπτώσεων σταθμών που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς ή το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ), σταθμών αυτοπαραγωγών και σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 1290), στους οποίους απαγορεύεται η έγχυση ενέργειας στο σύστημα ή το δίκτυο, παύουν να δεσμεύουν ηλεκτρικό χώρο, εκτός αν υποβάλλουν στον αρμόδιο διαχειριστή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι συντρέχει ουσιαστικός λόγος, όπως μείζονα βλάβη του εξοπλισμού ή μείζονα καταστροφή των τεχνικών έργων σε περίπτωση υδροηλεκτρικών σταθμών, οπότε το παραπάνω χρονικό διάστημα μπορεί να ανέλθει μέχρι τα τρία (3) έτη. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, ο αρμόδιος διαχειριστής, μετά την πάροδο χρονικού διαστήματος δεκαοκτώ (18) μηνών, κατά τη διάρκεια του οποίου ένας σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δεν εγχέει ενέργεια στο δίκτυο, ενημερώνει τον κάτοχο του σταθμού αυτού και τον καλεί να υποβάλλει, εντός ενός (1) μήνα, τα αναγκαία στοιχεία, ώστε να διαπιστώσει εάν αυτός είναι λειτουργικός και σε ποια περίπτωση εμπίπτει ο σταθμός του.

Άρθρο 100

Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός - Τροποποίηση της περ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006

Στην περ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), στο δεύτερο εδάφιο προστίθενται οι εγκαταστάσεις της Ενεργειακής Κοινότητας, το τρίτο εδάφιο τροποποιείται με την προσθήκη επιχειρήσεων, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο και η περ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ αυτοπαραγωγού, με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού, από τις οποίες τουλάχιστον η μία είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με το σταθμό Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Ειδικά για Ενεργειακή Κοινότητα (Ε.Κοιν.), ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ ή Υβριδικό

Σταθμό της Ε.Κοιν. γίνεται με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις της Ε.Κοιν., των μελών της Ε.Κοιν. και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, εντός της Περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν..

Ειδικά για Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, μπορεί να γίνεται με την καταναλισκόμενη ενέργεια σε εγκαταστάσεις κοινωφελών επιχειρήσεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς επίσης και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που είτε ανήκει είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α.. Για τους σταθμούς της παρούσας, η παροχή του σταθμού παραγωγής, καθώς και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό δεν είναι αναγκαίο να είναι επ' ονόματι του ιδίου νομικού προσώπου.»

Άρθρο 101

Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού – Αντικατάσταση άρθρου 14Β του ν. 3468/2006

Το άρθρο 14Β του ν. 3486/2006 (Α' 129), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14Β

Εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού

Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για κάλυψη ενεργειακών αναγκών κοινωφελών επιχειρήσεων και δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης καθώς και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που, είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α. με εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, όπως αυτός ορίζεται στις περ. 12 και 13 του άρθρου 2.

Επίσης, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών και την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας πολιτών του οικείου δήμου ή της οικείας περιφέρειας που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Ειδικά για τους σταθμούς του παρόντος άρθρου, κατά παρέκκλιση του άρθρου 14Α του παρόντος, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, με μέγιστη ισχύ παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ίση με το

εκατό τοις εκατό (100%) του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται το άρθρο 14α του παρόντος και η παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9).»

Άρθρο 102

Απόσυρση σταθμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αριθμ. 904/2011 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας

1. Κάτοχοι βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 904/2011 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αρ. 155/2012 (Β' 908) και 452/2015 (Β' 2859) αποφάσεις της ΡΑΕ, δύνανται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να υποβάλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτηση αποχώρησης η οποία κοινοποιείται στον Διαχειριστή του συστήματος ή στον Διαχειριστή του δικτύου. Η Ρ.Α.Ε., εντός δεκαπέντε (15) ημερών, κοινοποιεί στον αιτούντα και στους αρμόδιους διαχειριστές πράξη διαπίστωσης αποχώρησης. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης διαπίστωσης του πρώτου εδαφίου, επιστρέφεται από τον κατά περίπτωση αρμόδιο διαχειριστή στους κατόχους των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής:

α) το σύνολο του αναλογούντος κόστους σύνδεσης για το έργο «Σύνδεση Νέα Μάκρη – Πολυπόταμος και δικτύου υψηλής τάσης Νότιας Εύβοιας», το οποίο επιστρέφεται πλήρως, β) το σύνολο του ποσού που έχει καταβληθεί για τις σχετικές συμβάσεις σύνδεσης για έργα δικτύου, εξαιρουμένων των ήδη εκτελεσθέντων έργων, στο πλαίσιο των ως άνω συμβάσεων, γ) όλες οι εγγυητικές επιστολές που έχουν προσκομιστεί στους αρμόδιους διαχειριστές στο πλαίσιο του ν. 4062/2012 (Α' 70) και του ν. 4152/2013 (Α' 107).

2. Μετά την έκδοση της πράξης διαπίστωσης αποχώρησης του έργου του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 παύει αυτοδικαίως η ισχύς όλων των αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για τα έργα της παρ. 1 και λύονται αυτοδικαίως, χωρίς υποχρέωση καταγγελίας ή περαιτέρω ενέργειας και χωρίς να γεννάται δικαίωμα αποζημίωσης από την πρόωγη λύση αυτής για τους αντισυμβαλλόμενους, οι συμβάσεις σύνδεσης, πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ή χορήγησης λειτουργικής ενίσχυσης που κατά περίπτωση έχουν συναφθεί. Η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης για την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης που έχει υποβληθεί από τον κάτοχο των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής, στην περίπτωση που οι σταθμοί Α.Π.Ε. της παρ. 1 έχουν ενταχθεί σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μετά τη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), δεν καταπίπτει και επιστρέφεται από τη Ρ.Α.Ε. στους κατόχους των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση της πράξης διαπίστωσης αδυναμίας υλοποίησης του έργου του δεύτερου εδαφίου της παρ.1.

Άρθρο 103**Αιολικά πάρκα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά**

1. Επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών που έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν σε άλλη εγκατάσταση για λιγότερο από είκοσι (20) έτη ειδικά για αιολικά πάρκα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των εξήντα κιλοβάτ (60 kW) και μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW). Στην περίπτωση αυτή, η άδεια λειτουργίας εκδίδεται με διάρκεια ισχύος μικρότερη των είκοσι (20) ετών, όπως ειδικότερα καθορίζεται με τον Κανονισμό σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) της παρ. 1 του άρθρου 51.
2. Η Τιμή Αναφοράς (Τ.Α.) στη βάση της οποίας υπολογίζεται μηνιαίως η λειτουργική ενίσχυση σταθερής τιμής για την αποζημίωση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς της παρ. 1, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149) μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12 του ν. 4414/2016 για ένταξη σχετικής κατηγορίας στον Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ιδίου νόμου.
3. Η διάρκεια ισχύος της Σύμβασης λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) που συνάπτει η Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) Α.Ε. ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν. με τον κάτοχο σταθμού της παρ. 1, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4414/2016, ταυτίζεται με τη διάρκεια ισχύος της άδειας λειτουργίας του σταθμού.

Άρθρο 104

**Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα -
Τροποποίηση του άρθρου 132 του ν. 4819/2021**

Στο άρθρο 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα: α) προσδιορίζονται οι σταθμοί στους οποίους διατίθεται η ισχύς της περ. α) της παρ. 1, β) το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 2 αντικαθίστανται με ένα νέο εδάφιο, γ) στην παρ. 2 προστίθενται περ. θ) και ι), δ) στην περ. η) της παρ. 2 διαγράφεται η φράση «κατά παρέκκλιση του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 8β του ν. 3468/2006» και προστίθεται η αναφορά στην παραπεμπόμενη υπουργική απόφαση, ε) η περ. δ) της παρ. 3 αντικαθίσταται, στ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 τροποποιείται το συνολικό όριο ισχύος, ζ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, η) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 132 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 132**Προσδιορισμός περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα**

1. Κατά παρέκκλιση των αποφάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), χορηγούνται προσφορές σύνδεσης στο Δίκτυο:

α) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που πρόκειται να λειτουργήσουν από κατηγορίες παραγωγών, εξαιρουμένων των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), σε περιοχές, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αριθμ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος ογδόντα έξι (86) μεγαβάτ (MW), η οποία ισχύς διατίθεται αποκλειστικά σε σταθμούς του παρόντος άρθρου.

β) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, στην περίπτωση του δικτύου των Διασυνδεδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων (σύμπλεγμα Πάρου - Νάξου, Μύκονος, Σύρος, Άνδρος, Τήνος), από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα πέντε (45) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα δέκα πέντε (15) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικότερα η παραπάνω ισχύς κατανέμεται κατά ένα τρίτο (1/3) στο σύμπλεγμα Άνδρου - Τήνου και κατά δύο τρίτα (2/3) στο σύμπλεγμα Πάρου - Νάξου, Σύρου, Μυκόνου.

γ) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς συμπεριλαμβανομένων σταθμών των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 στην περίπτωση του δικτύου της Κρήτης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό ογδόντα (180) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα σαράντα (40) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και τα τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) διατίθενται σε σταθμούς Ενεργειακών Κοινοτήτων (Ε.Κοιν.) στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και σε σταθμούς με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 ισχύουν τα κάτωθι:

α) Για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αρμόδιος Διαχειριστής παραλαμβάνει αιτήματα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης μέχρι την κάλυψη συνολικής ισχύος προσαυξημένης κατά διακόσια τοις εκατό (200%) ως προς τα αντίστοιχα όρια ισχύος της παρ. 1, που καθορίζονται με τον παρόντα για κάθε κορεσμένο δίκτυο.

β) Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών που δεν διαθέτουν άδεια παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού στις περιοχές της παρ. 1, θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να τις επανυποβάλουν σύμφωνα με το παρόν.

γ) Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύναται να υποβάλει μόνον μία (1) αίτηση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος μέχρι τετρακόσια (400) κιλοβάτ (kW) για κάθε ένα κορεσμένο δίκτυο της παρ. 1. Οι περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς για σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες, οι οποίες μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για συνολική ισχύ μέχρι πέντε (5) μεγαβάτ (MW) ανά Ενεργειακή Κοινότητα. Κάθε αίτηση για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος, με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη του κριτηρίου του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης.

δ) Μετά από την αποδοχή από τους ενδιαφερόμενους των οριστικών προσφορών σύνδεσης, με τις οποίες εξαντλείται το όριο ισχύος της παρ. 1 κατά περίπτωση αιτήσεις για χορήγηση προσφορών σύνδεσης που έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, απορρίπτονται.

ε) Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1 δεν ελέγχεται το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός της παρ. 3β του ίδιου άρθρου.

στ) Η ισχύς των σταθμών της περ. α) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου, σύμφωνα με την απόφαση υπ' αριθμ. 663/2019 (Β' 3660) της Ρ.Α.Ε..

ζ) Η ισχύς των σταθμών των περ. β) και γ) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε., που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τα κορεσμένα δίκτυα των περ. β' και γ' της παρ. 1 του παρόντος.

η) Προκειμένου για την κατάταξη σε σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων χορήγησης προσφοράς σύνδεσης των περ. β' και γ' της παρ. 1, όλες οι αιτήσεις κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Ε της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940).

θ) Οι σταθμοί αυτοπαραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α, οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια στο δίκτυο ή το Σύστημα, δεν προσμετρώνται από τον αρμόδιο διαχειριστή στα περιθώρια ισχύος της παρ. 1 και επιτρέπεται η εγκατάστασή τους χωρίς περιορισμό της ισχύος του σταθμού.

ι) Εξαίρουνται των ανταγωνιστικών διαγωνισμών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

3. Για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς του παρόντος άρθρου ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος που υλοποιεί ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Η θέση σε κανονική λειτουργία του ως άνω πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου για την υποβολή των αιτήσεων, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 146, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής της περ. γ) και δύναται να καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων. Με την ίδια απόφαση δύναται να αυξάνονται τα όρια ισχύος της παρ. 1.

γ) Με την αίτηση χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλεται εγγυητική επιστολή του ν. 4152/2013 (Α' 107), προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ταυτόχρονα με την αίτηση και η πρωτότυπη

εγγυητική επιστολή προσκομίζεται σε φυσικό αντίγραφο ή αποστέλλεται με αποδεικτικό παραλαβής εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται είτε πριν την χορήγηση της οριστικής προσφοράς, είτε εντός διαστήματος δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να την αποδεχτεί.

δ) Οι αιτήσεις σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, καθώς και σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε κτιριακές εγκαταστάσεις συνεχίζουν να υποβάλλονται και να αξιολογούνται ανεξάρτητα από την έκδοση της απόφασης της περ. β).

ε) Οι σταθμοί, εκτός των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οφείλουν να υποβάλλουν Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού Α.Π.Ε. εντός δώδεκα (12) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

4. Τα περιθώρια ισχύος που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 (Α' 101) διατίθενται αποκλειστικά σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς και προσαυξάνονται κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

5. Στις περιοχές της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018, καθορίζεται για έκαστη περιοχή, πρόσθετο περιθώριο ισχύος τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) αποκλειστικά για αιολικούς σταθμούς που πρόκειται να λειτουργήσουν από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), με την προϋπόθεση ότι κάθε Ενεργειακή Κοινότητα δύναται να κάνει αποδεκτές οριστικές προσφορές σύνδεσης μέχρι του ορίου συνολικής ισχύος έξι (6) μεγαβάτ (MW).

6. Μετά τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης για σταθμούς της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 χορηγούνται προσφορές σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μέχρι ένα (1) μεγαβάτ (MW) που εγκαθίστανται στην περιοχή της Εύβοιας, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της Ρ.Α.Ε. και οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εβδομήντα 70 μεγαβάτ (MW), με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου. Σε σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται στην ως άνω περιοχή της Εύβοιας χορηγούνται προσφορές σύνδεσης ανεξαρτήτως περιορισμού ισχύος.

7. Οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο των οποίων οι άδειες παραγωγής έχουν παραταθεί σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και για τους οποίους σταθμούς είχαν εκδοθεί οριστικές προσφορές σύνδεσης δύνανται να υποβάλλουν αίτημα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εντός της διάρκειας ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης, οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. υποβάλλουν στον αρμόδιο διαχειριστή τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) πιστοποιητικό μετρήσεων των χαρακτηριστικών ποιότητας ισχύος που εκδίδεται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) ή πιστοποιητικό αλλοδαπού φορέα αναγνωρισμένου από τις αρμόδιες Αρχές της αντίστοιχης χώρας, το οποίο είναι αποδεκτό

από το Κ.Α.Π.Ε.. Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται κατά προτίμηση σύμφωνα με το πρότυπο IEC 61400-21 ή άλλο ανάλογο περιεχομένου,

β) πιστοποιητικό έγκρισης του συγκεκριμένου τύπου της ανεμογεννήτριας που εκδίδεται από το Κ.Α.Π.Ε. ή πιστοποιητικό αλλοδαπού φορέα αναγνωρισμένο από τις αρμόδιες Αρχές της αντίστοιχης χώρας και την αποδοχή του Κ.Α.Π.Ε..

γ) απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) ή απόφαση υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) του σταθμού, εφόσον απαιτείται κατά περίπτωση,

Η οριστική προσφορά σύνδεσης χορηγείται στους ανωτέρω κατόχους σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων και κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας περί κορεσμένου δικτύου.

8. Στους αιολικούς σταθμούς που εμπίπτουν στο άρθρο 125 του ν. 4685/2020 και οι οποίοι υποβάλλουν αίτημα για αύξηση της ισχύος του σταθμού, επιτρέπεται η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού να υπερβαίνει την εγκατεστημένη ισχύ της αρχικής άδειας παραγωγής σε περίπτωση που προστίθεται μία ανεμογεννήτρια εγκατεστημένης ισχύος μέχρι και τρία μεγαβάτ (3 MW). Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού δύναται να αυξάνεται μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) σε σχέση με τη μέγιστη ισχύ παραγωγής της αρχικής άδειας.»

Άρθρο 105

Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού - Τροποποίηση της περ. β' του άρθρου 5 του ν. 4513/2018

Στην περ. β) του άρθρου 5 του ν. 4513/2018 (Α' 9) καταργείται το τελευταίο εδάφιο, περί της έδρας της Ενεργειακής Κοινότητας, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) την επωνυμία και την έδρα της. Η επωνυμία περιλαμβάνει υποχρεωτικά τον όρο «Ενεργειακή Κοινότητα» ή τη συντομογραφία «Ε.Κοιν.» και ένδειξη της έκτασης της ευθύνης των μελών της. Ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία της Ε.Κοιν..»

Άρθρο 106

Ενάσκηση δραστηριοτήτων και συμμετοχή αγροτικών συνεταιρισμών σε Ενεργειακές Κοινότητες - Προσθήκη παρ. 3 και 4 στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018

Στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018 (Α' 9) προστίθενται παρ. 3 και 4 ως εξής:

«3. Η Ε.Κοιν. μπορεί να συστήνεται και να λειτουργεί σε οποιαδήποτε έδρα, εφόσον οι προϋποθέσεις των μελών του άρθρου 2 τηρούνται για την Περιφέρεια εντός της οποίας η Ε.Κοιν. ασκεί τις δραστηριότητες των περ. α), ε), στ), ζ), θ), ι) της παρ. 1 του άρθρου 4, εφόσον αυτές προβλέπονται στο καταστατικό. Στις περιπτώσεις αυτές, στο καταστατικό αναγράφεται ρητά η Περιφέρεια της χώρας εντός της οποίας ασκούνται όλες ή μία από τις εν λόγω δραστηριότητες.

Όπου γίνεται αναφορά στην έδρα της Ε.Κοιν., νοείται εφεξής η Περιφέρεια εντός της οποίας ασκεί η Ε.Κοιν. οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες των περ. α), ε), στ), ζ), θ), ι) της παρ. 1 του άρθρου 4 σύμφωνα με το καταστατικό της.

4. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί μπορούν να συμμετέχουν σε μία ή περισσότερες Ε.Κοιν. ως μέλη, ανεξαρτήτως αν στην ίδια Ε.Κοιν. συμμετέχουν και μέλη που ανήκουν στον ίδιο αγροτικό συνεταιρισμό.»

Άρθρο 107

Σκοπός της «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης ΑΕ» - Τροποποίηση του άρθρου 118 του ν. 4001/2011

Στην παρ. 2 του άρθρου 118 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται περ. θ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η εταιρεία «Διαχειριστής Α.Π.Ε. & Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ (πρώην ΛΑΓΗΕ Α.Ε.) ασκεί ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συνεργάζεται με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ, του ΕΔΔΗΕ και το ΔΑΑ, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης.

β) Συνάπτει Συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 4414/2016 (Α' 149) Συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), εξαιρουμένων των σταθμών με Σύμβαση Ενεργειακού Συμψηφισμού και των Φ/Β του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Κτιριακές Εγκαταστάσεις και, ιδίως, σε δώματα και στέγες Κτιρίων (12323/ΓΓ175/09, Β' 1079 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας), που συνάπτουν Συμβάσεις Συμψηφισμού με Προμηθευτές, για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι εγκαταστάσεις αυτές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται στο Σύστημα είτε απευθείας είτε μέσω του Δικτύου, και καταβάλλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις Συμβάσεις αυτές από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143 του παρόντος νόμου.

γ) Εισπράττει έσοδο από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς της προηγούμενης παραγράφου για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών της, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης.

δ) Υποβάλλει Προσφορές Έγχυσης για την ποσότητα ενέργειας η οποία προβλέπεται ότι θα εγχυθεί στο Σύστημα και στο Δίκτυο από Φωτοβολταϊκά Στεγών, από μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. βάσει συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και βάσει συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

ε) Δύναται να εκπροσωπεί στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Φορέας Συλλογικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) τους παραγωγούς που συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

στ) Υπολογίζει, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 48, το συνολικό μείγμα καυσίμων κάθε Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και το υπολειπόμενο μείγμα καυσίμων της χώρας, καθώς και ελέγχει τη χρήση των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

ζ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, μέλη των οποίων είναι Φορείς Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, στην εναρμόνιση του συστήματος των Εγγυήσεων Προέλευσης των μελών τους και στη δημιουργία ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής αγοράς με χρήση Εγγυήσεων Προέλευσης.

η) Εκκαθαρίζει και εισπράττει από 1.4.2019 το Ειδικό Τέλος για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων και το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών από τους υπόχρεους Προμηθευτές ή Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

θ) διαχειρίζεται τον ειδικό λογαριασμό με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης».

Άρθρο 108

Διαφοροποίηση εσόδων εταιρείας «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» από παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης και τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά - Τροποποίηση περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 118Α του ν. 4001/2011

Στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 118Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται η πρόβλεψη διαφοροποίησης των εσόδων από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) τα έσοδα από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών του Διαχειριστή Α.Π.Ε. & Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης που έχει συνάψει ο κάτοχος του σταθμού ή τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά.»

Άρθρο 109

Καταβολή Τέλους Έκδοσης Βεβαιώσεων Παραγωγού σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Κάτοχοι Βεβαιώσεων Παραγωγού ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, οι οποίοι προσκόμισαν την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020 (Α' 92), μέχρι και την 15η Απριλίου 2022, και οι σχετικές Βεβαιώσεις Παραγωγού ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων, έπαυσαν αυτοδικαίως να ισχύουν, σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020, αναβιώνουν αυτοδικαίως, εφόσον έχουν καταβάλλει ήδη ή καταβάλουν εντός είκοσι (20) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το σύνολο του εφάπαξ τέλους έκδοσης Βεβαίωσης του άρθρου 17 του ν. 4685/2020.

Άρθρο 110**Κατάργηση υποχρέωσης περιγραφής αποθηκευτικών χώρων εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3054/2002**

Η περ. ε) της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3054/2002 (Α' 230) αντικαθίσταται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στην άδεια πρέπει να αναφέρονται:

α. το αντικείμενό της,

β. η χρονική διάρκειά της,

γ. το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται,

δ. οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση της δραστηριότητας.

ε. περιγραφή των αποθηκευτικών χώρων (γεωγραφική θέση, κωδικός δεξαμενής, χωρητικότητα και προϊόν αποθήκευσης εκάστης δεξαμενής), τουλάχιστον των ελάχιστων απαιτούμενων που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας που προβλέπεται στην άδεια,

στ. τα μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας,

ζ. τα τεχνικά στοιχεία του αγωγού και των συναφών εγκαταστάσεων, εφόσον πρόκειται για άδεια Μεταφοράς με Αγωγό αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων και το αντικείμενο της μεταφοράς,

η. Υποχρεώσεις τροφοδοσίας ορισμένων γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας, εφόσον συντρέχει περίπτωση επιβολής τους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του νόμου αυτού.»

Άρθρο 111**Καθορισμός υποχρέωσης τήρησης εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3054/2002**

Στο άρθρο 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην περ β' της παρ. 5 αα) στο δεύτερο εδάφιο προστίθεται αναφορά στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του ιδίου άρθρου, αβ) στο τρίτο εδάφιο προστίθεται αναφορά στη βέβαιη χρονολογία ως προς το έγγραφο, αγ) στο τέταρτο εδάφιο απαλείφονται η τήρηση αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης και η τήρηση των εμπορικών αποθεμάτων ως προς τους σκοπούς εξυπηρέτησης της χωρητικότητας, αδ) το δέκατο εδάφιο διαγράφεται, β) το τέταρτο εδάφιο της παρ. 6 τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) προστίθεται παρ. 11 σχετικά με τη χωρητικότητα των αποθηκευτικών χώρων, και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6**Άδεια εμπορίας**

1. Άδεια Εμπορίας αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων χορηγείται σε νομικά πρόσωπα, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής

κεφαλαιουχικής εταιρείας ή άλλης αντίστοιχης μορφής, εφόσον το πρόσωπο εδρεύει σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας μπορεί να διαθέτει Πετρελαιοειδή Προϊόντα απευθείας σε κατόχους Άδειας Εμπορίας ή Λιανικής Εμπορίας ή σε Μεγάλους Τελικούς Καταναλωτές ή σε Τελικούς Καταναλωτές που διαθέτουν ίδιους αποθηκευτικούς χώρους χωρίς διακρίσεις, με απρόσκοπτο τρόπο, εξασφαλίζοντας την ποιότητα των προϊόντων, την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφάνεια των τιμολογήσεων.

3. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης Ε' της παραγράφου 4 του παρόντος, η Άδεια Εμπορίας ισχύει για όλη την επικράτεια.

4. Για τις κατωτέρω κατηγορίες Προϊόντων χορηγείται χωριστή άδεια κατά κατηγορία ως εξής:

Α. Άδεια εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων και αργού πετρελαίου. Στην άδεια αυτή δεν περιλαμβάνεται: η εμπορία ναυτιλιακών και αεροπορικών καυσίμων, υγραερίων και ασφάλτου, καθώς και η εμπορία των προϊόντων της κατηγορίας VI της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

B1. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων ναυτιλιακών καυσίμων.

B2. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων αεροπορικών καυσίμων.

Γ. Άδεια Εμπορίας υγραερίων.

Δ. Άδεια Εμπορίας ασφάλτου.

Ε. Άδεια Εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων για τα νησιά του Αιγαίου, εκτός Κρήτης, Ρόδου και νησιών Αργοσαρωνικού, για όλα τα προϊόντα εκτός υγραερίων, ασφάλτου και καυσίμων αεροσκαφών, σε εταιρείες με αποθηκευτικούς χώρους που βρίσκονται σε νησί ή νησιά υπαγόμενα στην παρούσα διάταξη.

5. Για τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας απαιτείται:

α. Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο ή εγγυητική επιστολή.

Το νομικό πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να χορηγηθεί η Άδεια Εμπορίας πρέπει να ικανοποιεί μία από τις ακόλουθες εναλλακτικές απαιτήσεις:

αα) Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, ως ακολούθως:

Για την άδεια κατηγορίας Α) ως εξής:

Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)	Ελάχιστο Εταιρικό Κεφάλαιο (σε Ευρώ)
--	---

Έως και 100.000 Μ.Τ.	200.000 €
Από 100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.	500.000 €
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	1.000.000 €
Άνω των 600.000 Μ.Τ.	1.500.000 €

Για την άδεια κατηγορίας B1: 500.000 €

Για την άδεια κατηγορίας Β2:	500,000 €
Για την άδεια κατηγορίας Γ:	500.000 €
Για την άδεια κατηγορίας Ε:	150.000 €

ββ) Εγγυητική επιστολή, που πληροί τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147), αναλόγως εφαρμοζομένων, με την οποία ο εκδότης της εγγυάται την καταβολή προς το Ελληνικό Δημόσιο οποιουδήποτε ποσού μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, για την εξόφληση των απαιτήσεων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και σε βάρος του αιτούμενου τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας.

γγ) Ειδικά για την άδεια κατηγορίας Δ', απαιτείται εγγυητική επιστολή ύψους πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.

δδ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των υποπεριπτώσεων ββ' και γγ' του παρόντος, αναφορικά με τη διάρκεια, το περιεχόμενο, τις προϋποθέσεις κατάπτωσης και τη συμπλήρωση της εγγυητικής επιστολής.»

β. Διαθεσιμότητα αποθηκευτικών χώρων.

Ο κάτοχος της Άδειας Εμπορίας οφείλει, καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης της δραστηριότητας, να διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να είναι ιδιόκτητοι, μισθωμένοι ή να έχουν παραχωρηθεί και να χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας του κατόχου της άδειας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 4. Η μίσθωση και η παραχώρηση της χρήσης αποδεικνύονται με έγγραφο το οποίο φέρει βέβαιη χρονολογία. Οι αποθηκευτικοί χώροι οφείλουν να έχουν την αναγκαία χωρητικότητα για την εξυπηρέτηση της διακίνησης προϊόντων. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να έχουν τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις προδιαγραφές και να διαθέτουν τεχνικό εξοπλισμό κατάλληλο για την ασφαλή αποθήκευση και ομαλή διακίνηση πετρελαιοειδών προϊόντων, της παρ. 1 του άρθρου 3 ανάλογα με την κατηγορία της άδειάς τους. Η σύνδεση των αποθηκευτικών χώρων με τους προμηθευτές αυτών γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο, ιδίως με σύστημα αγωγών, διυλιστήρια, θάλασσα, σιδηροδρομικό δίκτυο, βυτιοφόρα οχήματα.

Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορούν να βρίσκονται και εντός χώρου διυλιστηρίου. Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορεί να θεωρούνται και αποθήκες τήρησης Αποθεμάτων Έκτακτης Ανάγκης, εφόσον τηρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Για χορήγηση ή ανανέωση Άδειας Εμπορίας απαιτείται διαθεσιμότητα ελάχιστου όγκου αποθηκευτικών χώρων, ως ακολούθως:

Για την Άδεια κατηγορίας Α', ως εξής:

Όγκος Πωλήσεων	Ελάχιστη Διαθεσιμότητα
(κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος	Αποθηκευτικών Χώρων
σε Μετρικούς Τόνους)	(σε κυβικά μέτρα)

Έως και 100.000 Μ.Τ. 1.500 κ.μ.

Από 100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ. 4.000 κ.μ.

Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ. 7.000 κ.μ.

Άνω των 600.000 Μ.Τ. 13.000 κ.μ.

Ο ελάχιστος όγκος αποθηκευτικών χώρων για τις υπόλοιπες κατηγορίες Άδειας Εμπορίας καθορίζεται ως εξής:

Για την Άδεια κατηγορίας Β1: 5.000 κυβικά μέτρα.

Για την Άδεια κατηγορίας Β2: 5.000 κυβικά μέτρα.

Για την Άδεια κατηγορίας Γ: 500 κυβικά μέτρα.

Για την Άδεια κατηγορίας Ε: 1.000 κυβικά μέτρα.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές ασφαλούς σχεδίασης, κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών προϊόντων των εταιρειών διύλισης, εμπορίας, διάθεσης βιοκαυσίμων, λιανικής εμπορίας και μεγάλων τελικών καταναλωτών.

γ. Διαθεσιμότητα μεταφορικών μέσων (βυτιοφόρων οχημάτων ή πλωτών εφοδιαστικών μέσων) που να μπορούν να εξασφαλίσουν την ομαλή τροφοδοσία της αγοράς και την ομαλή και συνεχή διακίνηση των προϊόντων που εμπορεύεται ο κάτοχος της άδειας Εμπορίας, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις τροφοδοσίας γεωγραφικών περιοχών που μπορεί να έχουν επιβληθεί στον κάτοχο της άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 14 της παραγράφου 2 του νόμου αυτού.

Τα μεταφορικά μέσα, βυτιοφόρο (Φ.Ι.Χ. και Φ.Δ.Χ.) και πλωτά εφοδιαστικά (όπως δεξαμενόπλοια ή σλέπια), ιδιότητα και μισθωμένα, πρέπει να φέρουν εμφανώς, κατά περίπτωση, το εμπορικό σήμα του κατόχου της άδειας Εμπορίας, σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειάς του, ή το εμπορικό σήμα του μεταφορέα με τον οποίο έχει συναφθεί σύμβαση μεταφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω μεταφορικά μέσα των εταιρειών Εμπορίας κατηγορίας Β1 και Β2 πρέπει να φέρουν επιπλέον ειδικά σήματα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών, καθώς και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής όπου απαιτείται, καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της σήμανσης των ανωτέρω μεταφορικών μέσων και οι τεχνικές λεπτομέρειες ανά είδος καυσίμου.

δ. Ειδικά για την Άδεια Εμπορίας υγραερίων: Ο κάτοχος της Άδειας αυτής, εφόσον εμπορεύεται και διακινεί υγραέριο σε φιάλες, οφείλει να έχει στην αποκλειστική κυριότητά του τουλάχιστον τριάντα χιλιάδες (30.000) κατάλληλες επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου οι οποίες φέρουν, με ανεξίτηλο τρόπο, ανεπίδεκτο επέμβασης την επωνυμία και το σήμα του. Ειδικά για την περίπτωση αρχικής χορήγησης Άδειας Εμπορίας κατηγορίας Γ' και μέχρι την πρώτη ανανέωση αυτής, ο παραπάνω ελάχιστος αριθμός φιαλών μειώνεται στις είκοσι χιλιάδες (20.000).

6. Εμπορικά Αποθέματα: Οι κάτοχοι αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων όλων των κατηγοριών, εκτός της κατηγορίας Δ' (ασφάλτου), υποχρεούνται να τηρούν συνεχώς εμπορικά αποθέματα ίσα τουλάχιστον με ποσοστό 5/365 των ετήσιων πωλήσεων που πραγματοποίησαν στην εγχώρια αγορά κατά το προηγούμενο έτος, για κάθε κατηγορία προϊόντων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 ανάλογα με την κατηγορία της άδειάς τους.

Η τήρηση των εμπορικών αποθεμάτων λαμβάνει χώρα εντός της επικράτειας:

α) σε εγκαταστάσεις που λειτουργούν ως φορολογικές αποθήκες του άρθρου 63 του ν. 2960/2001 (Α' 265), στις οποίες επιτρέπεται η αποθήκευση προϊόντος εντός της ίδιας δεξαμενής από περισσότερους κατόχους άδειας εμπορίας, ή και

β) σε εγκαταστάσεις, οι οποίες δεν λειτουργούν ως φορολογικές αποθήκες και αποθηκεύονται πετρελαιοειδή προϊόντα, για τα οποία έχουν καταβληθεί οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις. Οι εν λόγω εγκαταστάσεις χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τον κάτοχο της άδειας εμπορίας.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται η υποχρέωση και ο τρόπος υπολογισμού αυτής, προσδιορίζονται τα πετρελαιοειδή προϊόντα που τηρούνται ανά κατηγορία άδειας, τα στοιχεία αναφοράς, η διαδικασία ελέγχου των υποχρεώσεων της παρούσας, καθορίζεται η ελεγκτική Αρχή και ρυθμίζεται κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται οι όροι συνεργασίας μεταξύ της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων της παρούσας από τους κατόχους αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων.

7. Ο κάτοχος άδειας Εμπορίας έχει, σύμφωνα με τους όρους αυτής, την υποχρέωση της ομαλούς και συνεχούς τροφοδοσίας της αγοράς και φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την ποιότητα και την ποσότητα των προϊόντων που διακινεί και διαθέτει.

8. Οι κάτοχοι άδειας Εμπορίας μπορούν να χρησιμοποιούν για τη μεταφορά των πετρελαιοειδών προϊόντων τις υπηρεσίες τρίτων (μεταφορέων) μη κατόχων άδειας κατά το νόμο αυτό, και στους οποίους δεν πραγματοποιείται μεταβίβαση της κυριότητας των μεταφερόμενων προϊόντων. Η μεταφορά και η πώληση των πετρελαιοειδών προϊόντων γίνεται με παραστατικά των κατόχων άδειας Εμπορίας.

9. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η κατάρτιση συμβάσεων πώλησεως ναυτιλιακών καυσίμων είτε απευθείας με τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε με άλλο τρίτο πρόσωπο που συνδέεται συμβατικά με αυτόν, υπό την προϋπόθεση ότι η παράδοση των προϊόντων αυτών θα γίνεται στο πλοίο με ευθύνη και με παραστατικά παράδοσης αποκλειστικά των κατόχων Άδειας Εμπορίας, οι οποίοι θα εκδίδουν τα παραστατικά πώλησης είτε προς τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε προς τον τρίτο αντίστοιχα.

10. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας ασφάλτου μπορεί να προμηθεύεται απευθείας από τα διωλιστήρια ποσότητα μαζούτ, σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της ποσότητας ασφάλτου που προμηθεύεται, προκειμένου να την χρησιμοποιήσει για τις ανάγκες συντήρησης της ασφάλτου. Μέρος της ποσότητας αυτής επιτρέπεται να διαθέτει και στους τελικούς καταναλωτές για τον ίδιο σκοπό.

11. Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας του παρόντος, εφόσον έχουν την υποχρέωση τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης ή εμπορικών αποθεμάτων, οφείλουν να διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους με την αναγκαία χωρητικότητα για την τήρηση των αποθεμάτων αυτών.»

Άρθρο 112**Διόρθωση παροραμάτων και παραδρομών στην παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002 - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002**

Το πρώτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002 (Α' 230) τροποποιείται ως προς το αποφασίζον όργανο και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Με απόφαση του αρμοδίου για επιβολή προστίμων οργάνου, του φορέα στον οποίο υπάγεται η αδειοδοτούσα αρχή, για κάθε παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια, ιδίως, η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτήν, ο βαθμός υπαιτιότητας και η τυχόν υποτροπή του παραβάτη. Για την αξιολόγηση της παραβατικής συμπεριφοράς ως υποτροπής, λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες εγγραφές στο Βιβλίο Κυρώσεων. Σε υποτροπή βρίσκεται όποιος μέσα σε τρία (3) χρόνια από την έκδοση της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται σε αυτόν πρόστιμο ή άλλη κύρωση για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις, τελεί νέα παράβαση.»

Άρθρο 113**Καθορισμός πόρων υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης - Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 4342/2015**

Στο άρθρο 21 του ν. 4342/2015 (Α' 143), το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιούνται, προκειμένου να συμπληρωθούν η διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών για τη χρηματοδότηση των προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και οι πόροι του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 απαλείφεται η αναφορά στο ότι τα ποσά αποτελούν έσοδα του Πράσινου Ταμείου, και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης μέσω του σχήματος των ανταγωνιστικών διαδικασιών, όπως και μέτρων για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών, καθώς και για την υλοποίηση ενεργειών με κοινωνικό χαρακτήρα, όπως η κατά προτεραιότητα υλοποίηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή ένδεια ή στην κοινωνική κατοικία. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται κυρίως από εισφορές των διανομένων ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων διανομής και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας κατά την έννοια του παρόντος νόμου, από πάσης φύσεως ανακτήσεις ποσών των δικαιούχων φορέων του Προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών ΥΠΕΝ/Δ/75516/436/31.7.2020 (Β' 3156) που καταβάλλονται μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθώς επίσης και από έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Με το ανωτέρω διάταγμα καθορίζονται η διαδικασία

σύστασης, οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας του Ταμείου, οι πόροι, ο τρόπος και η διαδικασία χρηματοδότησής του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Μέχρι τη σύσταση του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΤΕΑΠ), για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και δράσεων για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χρησιμοποιείται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Πράσινο Ταμείο, το οποίο ιδρύθηκε με το άρθρο 19 του ν.δ. 1262/1972 (Α' 194) και μετονομάστηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 3889/2010 (Α' 182). Οι πόροι της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αποδίδονται σε ειδικό λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης των πόρων του Πράσινου Ταμείου που αφορούν στους σκοπούς του παρόντος, ο οποίος τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, και ειδικότερα στον λογαριασμό υπό την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο - Ταμείο Διαχείρισης Ενεργειακής Απόδοσης.»

Άρθρο 114

Πόροι Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010

Στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί πόρων του Πράσινου Ταμείου που διατίθενται χωρίς τον περιορισμό του ποσοστού του δυο κόμμα πέντε τοις εκατό (2,5%), προστίθεται περ. στ) ως εξής:

«στ) τα έσοδα της περ. ζ' της παρ. 1, που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 27/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315/1).»

Άρθρο 115

Καθορισμός υπόχρεων μερών και επιμερισμός σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4342/2015

Στην παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143), προστίθενται νέα δεύτερο και τρίτο εδάφια και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης εξασφαλίζει ότι οι διανομείς ενέργειας και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας που ορίζονται ως υπόχρεα μέρη σύμφωνα με την παρ. 9 και δραστηριοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια, αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση μέρους των στόχων της παρ. 1. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται τον πρώτο μήνα της περιόδου επιμερισμού του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, καθορίζονται τα υπόχρεα μέρη, καθώς και ο επιμερισμός του σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας σε αυτά. Τα υπόχρεα μέρη δύνανται να υλοποιούν τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από την παρούσα, καταβάλλοντας στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21, ποσό ισοδύναμο προς τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης (Β' 4237/20.11.2019).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

Άρθρο 116

**Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο
για την περίοδο Ιουλίου 2022 - Ιουνίου 2023**

1. Για την κάλυψη των εκτάκτου χαρακτήρα αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού της Χώρας με φυσικό αέριο κατά την περίοδο Ιουλίου 2022 - Ιουνίου 2023, ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.) δύναται να προβεί σε μίσθωση πλοίου Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.), κατ' ανώτατο όριο, για διάστημα δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών, αρχής γενομένης από τον μήνα Ιούλιο 2022. Το πλοίο Υ.Φ.Α. λειτουργεί ως πλωτή δεξαμενή της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. στη νήσο Ρεβυθούσα (Εγκατάσταση Υ.Φ.Α.), προκειμένου να ενισχυθεί η αποθηκευτική δυνατότητα της Εγκατάστασης αυτής.
2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), αξιολογείται η αναγκαιότητα της παράτασης της μίσθωσης της παρ. 1 για διάστημα έως έξι (6) διαδοχικών μηνών, και σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης, η μίσθωση παρατείνεται αναλόγως.
3. Μετά τη θέση του πλοίου Υ.Φ.Α. σε λειτουργία ως πλωτής δεξαμενής της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. και για το χρονικό διάστημα που η μίσθωση βρίσκεται σε ισχύ, το πλοίο Υ.Φ.Α. λογίζεται ως αναπόσπαστο τμήμα της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. στη νήσο Ρεβυθούσα και υπόκειται στους όρους και τις προϋποθέσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 69 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 88 του ν. 4001/2011.
4. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν τεκμηρίωσης από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α., ως προς τον εύλογο και ανταποδοτικό χαρακτήρα του κόστους μίσθωσης, το σχετικό κόστος μίσθωσης του πλοίου Υ.Φ.Α. εγκρίνεται και ανακτάται από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. μέσω του Τέλους Ασφάλειας Εφοδιασμού της παρ. 6 του άρθρου 73 του ν. 4001/2011.
5. Το κόστος της αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και το κόστος ιδιοκατανάλωσης και καυσίμων του πλοίου Υ.Φ.Α., καθώς και της αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα CO₂, για όλο το χρονικό διάστημα της μίσθωσης, νοείται ως κόστος λειτουργίας της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α., σύμφωνα με την περ. γα) της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4001/2011 και κατανέμεται στους Χρήστες Υ.Φ.Α. της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. εντός του έτους κατά το οποίο προκύπτει, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 69 του ν. 4001/2011 και στον Κανονισμό Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 88 του ν. 4001/2011.
6. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. καθορίζονται:
 - α. Ο τρόπος ανάκτησης από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. κάθε άλλου εύλογου και ανταποδοτικού κόστους, εντός του έτους κατά το οποίο αυτό δημιουργείται, αν δεν ανακτηθεί για οποιονδήποτε λόγο, κατά το παρόν.

β. Κάθε άλλη ρύθμιση και διαδικασία σχετικά με την πρόσβαση, τον προγραμματισμό, τη φόρτωση και εκφόρτωση, τον αποθηκευτικό χώρο και την εν γένει λειτουργία του πλοίου Υ.Φ.Α., για το χρονικό διάστημα της μίσθωσης της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

7. Τα οριζόμενα στις παρ. 3 έως 6 εφαρμόζονται και σε περίπτωση παράτασης της μίσθωσης μετά από απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατά την παρ. 2.

8. Αν ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. προβεί σε μίσθωση πλοίου Υ.Φ.Α., σύμφωνα με το παρόν, το πλοίο Υ.Φ.Α. θεωρείται, για τελωνειακούς σκοπούς, ως μέρος των αποθηκευτικών εγκαταστάσεων επί της νήσου Ρεβυθούσας. Οι διατάξεις της τελωνειακής νομοθεσίας, περί προσωρινής εναπόθεσης, που εφαρμόζονται στις ήδη υπάρχουσες αποθηκευτικές εγκαταστάσεις επί της νήσου Ρεβυθούσας, εφαρμόζονται αναλογικώς και στο πλοίο Υ.Φ.Α..

Άρθρο 117

Αύξηση της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στη νήσο Ρεβυθούσα - Τροποποίηση της περ. ια) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011

Στο τέλος της περ. ια) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται εδάφιο ως προς τη δυνατότητα της εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) να περιλαμβάνει πλοίο – πλωτή δεξαμενή Υ.Φ.Α. και η περ. ια) της παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«(ια) Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.): Σταθμός που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή, εκφόρτωση και αεριοποίηση του Υ.Φ.Α. και για την υγροποίηση Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την επανααεριοποίησή του και την έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται τα τμήματα της εγκατάστασης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αποθήκευση. Η Εγκατάσταση Υ.Φ.Α. μπορεί να περιλαμβάνει πλοίο – πλωτή δεξαμενή Υ.Φ.Α., προς τον σκοπό της αύξησης της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης αυτής, είτε αυτό είναι σταθερά συνδεδεμένο με την Εγκατάσταση Υ.Φ.Α. είτε όχι.»

Άρθρο 118

Αναμόρφωση πλαισίου φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου και ρύθμιση εσόδων της μονάδας Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στη νήσο Ρεβυθούσα - Αντικατάσταση περ. (γα) της παρ. 2 και τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 68 του ν. 4001/2011

1. Η περ. γα) της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), αντικαθίσταται ως εξής:

«(γα) Έχει την ευθύνη για την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.). Για τον σκοπό αυτόν, κατά τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, μπορεί να προβαίνει σε αγορά Φυσικού Αερίου μέσω Βάθρου

Εμπορίας βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 312/2014 της Επιτροπής, της 26ης Μαρτίου 2014, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά την εξισορρόπηση του φυσικού αερίου στα δίκτυα μεταφοράς» (L 91), καθώς και να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, συμβάσεις για την αγορά και παράδοση φυσικού αερίου. Τις συμβάσεις αυτές συνομολογεί μετά την εκπόνηση των σχετικών μελετών για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης των φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης για το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και την Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. και την έγκρισή τους από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

Το κόστος που προκύπτει για τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. από την αντιστάθμιση των ως άνω φυσικών απωλειών και της ιδιοκατανάλωσης του Ε.Σ.Φ.Α., συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης φυσικού αερίου για τη λειτουργία της μονάδας Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στη νήσο Ρεβυθούσα και των σταθμών συμπίεσης του Ε.Σ.Φ.Α., από την αγορά δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα CO₂, καθώς και από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία του ΕΣΦΑ, υπολογίζεται από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α. και ανακτάται εντός του έτους κατά το οποίο προκύπτει το σχετικό κόστος. Προς τον σκοπό αυτό, ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. επιβάλλει στους χρήστες χρεώσεις για την κάλυψη των σχετικών δαπανών του, εφόσον δεν ανακτώνται με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, και τηρεί σχετικό χωριστό λογαριασμό για το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και για την Εγκατάσταση Υ.Φ.Α., κατά τους εγκεκριμένους από τη ΡΑΕ κανόνες λογιστικού διαχωρισμού, κατά τον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ. και τον Κανονισμό Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Ε.Σ.Φ.Α..»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 68 του ν. 4001/2011, περί υπολογισμού των τιμολογίων χρήσης του Ε.Σ.Φ.Α., η «ΑΔΜΗΕ ΑΕ» αντικαθίσταται από την «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ», το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως προς την προσθήκη εξαίρεσης συγκεκριμένων εξόδων, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Δεν επιτρέπεται η Σύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. ΑΕ, με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στην «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» η οποία παράγεται από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που ευρίσκονται σε γήπεδα ή εγκαταστάσεις του ΕΣΦΑ και εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3468/2006 (Α' 129) περί Αυτοπαραγωγών. Οι σχετικές επενδύσεις, εφόσον υλοποιούνται σύμφωνα με εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α., εντάσσονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση του Ε.Σ.Φ.Α. και τα σχετικά λειτουργικά έξοδα, εξαιρουμένων των εξόδων προμήθειας καυσίμου, αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα CO₂ και κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των τιμολογίων χρήσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με το άρθρο 88 του παρόντος. Τα έσοδα από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη λειτουργία της μονάδας ΣΗΘΥΑ και την έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο και τα αντίστοιχα έξοδα, εξαιρουμένων των λειτουργικών εξόδων που συνυπολογίζονται στα τιμολόγια χρήσης ΕΣΦΑ, κατά τα ανωτέρω, εγγράφονται στον σχετικό λογαριασμό της Εγκατάστασης ΥΦΑ, σύμφωνα με την περ. (γα) της παρ. 2 του άρθρου 68 του παρόντος.»

3. Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρ. 1 ορίζεται η 1η Ιουλίου 2022.

Άρθρο 119**Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων Κανονισμού Τιμολόγησης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου**

1. Οι διατάξεις του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου του άρθρου 88 του ν. 4001/2011 (Α' 179), που εκδίδονται προς επίτευξη του σκοπού των άρθρων 116 έως 118 του παρόντος, τίθενται σε εφαρμογή από την 1η Ιουλίου 2022.
2. Το έτος 2023, κατ' εξαίρεση του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, αποτελεί μονοετή Ρυθμιστική Περίοδο.

Άρθρο 120**Διασφάλιση ενεργειακού εφοδιασμού νησιωτικών περιοχών που διασυνδέονται - Εφεδρείες Δυναμικού Έκτακτων Αναγκών**

1. Για τη διασφάλιση του εφοδιασμού των νησιωτικών περιοχών που διασυνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς της ηπειρωτικής χώρας και δεν εμπίπτουν πλέον στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, συνάπτονται συμβάσεις Εφεδρείας Δυναμικού Εκτάκτων Αναγκών, μεταξύ του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του κατόχου άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικές μονάδες, που βρίσκονται στα ηλεκτρικά συστήματα των εν λόγω νησιωτικών περιοχών. Οι ανωτέρω συμβάσεις υποβάλλονται προς έγκριση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).
2. Ζητήματα σχετικά με το περιεχόμενο των Συμβάσεων Εφεδρείας Δυναμικού Εκτάκτων Αναγκών Μονάδων Παραγωγής της παρ. 1, τις προϋποθέσεις σύναψης, τις υποχρεώσεις των μερών, τον τρόπο υπολογισμού του ανταλλάγματος που εκάστοτε παρέχεται για την κάλυψη του κόστους παροχής της υπηρεσίας πλέον εύλογου κέρδους, τον τρόπο κάλυψης του ανταλλάγματος αυτού μέσω των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται, κατά τα νομίμως προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο οποίος τροποποιείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται για το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2004 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2021 και για τα ηλεκτρικά συστήματα των νησιών Άνδρου, Τήνου, Μυκόνου, Σύρου και Πάρου, το ύψος του σχετικού ανταλλάγματος το οποίο υπολογίζεται απολογιστικά βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων πλήρους κόστους, τα οποία παρέχονται από τη «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» και τη «Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.». Η κάλυψη του ανταλλάγματος γίνεται μέσω των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος.

Άρθρο 121**Κάλυψη έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο για την περίοδο
Μαρτίου - Μαΐου 2022**

1. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο κατά την περίοδο Μαρτίου - Μαΐου 2022, σε περίπτωση διακοπής προμήθειας φυσικού αερίου από τους υφιστάμενους ανάντι προμηθευτές κατά την περίοδο αυτή ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), δύναται, κατόπιν διερεύνησης με τους Προμηθευτές φυσικού αερίου ή πρόσκλησης, να αναθέτει σε Προμηθευτή φυσικού αερίου την παράδοση φορτίων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) στον Τερματικό Σταθμό Υ.Φ.Α. της Ρεβυθούσας για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών φυσικού αερίου της χώρας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι όροι, η διαδικασία παράδοσης των φορτίων του πρώτου εδαφίου και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

2. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, αν η παράδοση μέρους ή του συνόλου των έκτακτων φορτίων της παρ. 1 για το διάστημα Μαρτίου - Μαΐου 2022 κατέστη μη αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών φυσικού αερίου της χώρας κατά την ως άνω περίοδο, η αποζημίωση για οιοσδήποτε επιβαρύνσεις λόγω της ακύρωσης της παράδοσης, οι οποίες αποδεικνύονται από σχετικά παραστατικά, καταβάλλεται στον Προμηθευτή από τον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), μέσω του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), εντός δύο (2) μηνών από την αποστολή των σχετικών παραστατικών στη «Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε..»

3. Η ισχύς του παρόντος άρχεται από την 1η Μαρτίου 2022. Οι αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των παρ. 1 και 2, δύναται να καλύπτουν αναδρομικά ανάθεση για την παράδοση φορτίων για την περίοδο από 1ης Μαρτίου 2022 έως 31 Μαΐου 2022 και να εγκρίνουν την αποζημίωση των τυχόν επιβαρύνσεων που προέκυψαν λόγω της ακύρωσης μέρους ή του συνόλου της παράδοσης, κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Μαρτίου 2022 έως την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της απόφασης της παρ. 1.

Άρθρο 122**Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας
(Ηλεκτρικής Ενέργειας) - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4425/2016**

Στον ν. 4425/2016 (Α' 185) προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

«Άρθρο 12Α

Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας

1. Θεσπίζεται Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας, ο οποίος εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2022 έως την 1η Ιουνίου 2023. Η περίοδος ισχύος του Προσωρινού Μηχανισμού δύναται να λήξει πριν την 1η Ιουνίου 2023, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο πεδίο εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού δεν εμπίπτουν οι θερμικές μονάδες που είναι εγκατεστημένες στο Μικρό Συνδεδεμένο Σύστημα (Μ.Σ.Σ.) της Κρήτης.

2. Κατ' εφαρμογή του Προσωρινού Μηχανισμού παρακρατείται, από τον Φορέα Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας του άρθρου 7, μέρος των εσόδων που δικαιούνται οι Συμμετέχοντες στην Αγορά Επόμενης Ημέρας από τη συμμετοχή τους σε αυτή. Το παρακρατούμενο ποσό προκύπτει σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 3 και αποτελεί το Επιστρεπτέο Έσοδο Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ε.Ε.Α.Ε.Η.). Το ποσό που απομένει μετά την παρακράτηση του Ε.Ε.Α.Ε.Η. αποτελεί το Έσοδο Παραγωγού Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ε.Π.Α.Ε.Η.).

3. Κατά τις διαδικασίες εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό της παρ. 2 του άρθρου 13, ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας υπολογίζει για εκάστη συναλλαγή πώλησης, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 6, για την κάθε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή χαρτοφυλάκιο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και για κάθε ώρα, το Ε.Π.Α.Ε.Η. και το Ε.Ε.Α.Ε.Η. ως εξής:

α. Αν η τιμή εκκαθάρισης της αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, είναι μικρότερη ή ίση από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 6, το Ε.Π.Α.Ε.Η. υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής της μονάδας παραγωγής και της τιμής εκκαθάρισης αγοράς, ενώ το Ε.Ε.Α.Ε.Η. λογίζεται ως μηδενικό.

β. Αν η τιμή εκκαθάρισης της αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, είναι μεγαλύτερη από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 6: βα) το Ε.Π.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής και της διοικητικά καθορισμένης μοναδιαίας τιμής της παρ. 6. και ββ) το Ε.Ε.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής επί της διαφοράς της τιμής εκκαθάρισης και της διοικητικά καθορισμένης μοναδιαίας τιμής της παρ. 6.

4. Ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, κατά την εκτέλεση των διαδικασιών εκκαθάρισης: α) υπολογίζει ως συνολικό Ε.Ε.Α.Ε.Η. το άθροισμα των ποσών που προκύπτουν για όλες τις ώρες κάθε ημέρας φυσικής παράδοσης, για όλες τις συναλλαγές και για κάθε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή χαρτοφυλάκιο Α.Π.Ε. σύμφωνα με την υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 3 και τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που αναλογεί στο ποσό αυτό, και β) καταβάλλει το συνολικό Ε.Ε.Α.Ε.Η., πλέον Φ.Π.Α. στον Ειδικό Λογαριασμό «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181).

5. Ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας γνωστοποιεί, κάθε εργάσιμη ημέρα στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) και τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών

Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) τα ποσά που παρακρατούνται και πιστώνονται σύμφωνα με το παρόν, ανά μονάδα παραγωγής ή χαρτοφυλάκιο Α.Π.Ε. και ανά Συμμετέχοντα, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο. Η Ρ.Α.Ε. δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της τα δεδομένα της εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται πριν την έναρξη εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού, καθορίζονται η μεθοδολογία και ο μαθηματικός τύπος, ο οποίος εφαρμόζεται για τον υπολογισμό της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμής για κάθε κατηγορία μονάδων παραγωγής και για τα χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε. και ρυθμίζεται κάθε άλλο συναφές θέμα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος. Ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας υπολογίζει, σύμφωνα με την απόφαση της παρούσας, τη μοναδιαία τιμή για κάθε κατηγορία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και για τα χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε..

7. Κατόπιν υποβολής σχετικών εισηγήσεων του Φορέα Εκκαθάρισης και της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών εγκρίνεται η κάλυψη, από πόρους του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», των πρόσθετων διαχειριστικών εξόδων του Φορέα Εκκαθάρισης και της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος.

8. Το παρόν και οι αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει αυτού εφαρμόζονται συμπληρωματικά στις ισχύουσες διατάξεις του Κανονισμού Εκκαθάρισης Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς, που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13, περιλαμβανομένων των κανόνων καθορισμού Θέσης και υπολογισμού της χρηματικής αξίας των χρεώσεων και πιστώσεων των Συμμετεχόντων στην Αγορά Επόμενης Ημέρας.».

Άρθρο 123

Μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη νήσο Κρήτη - Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019 (Α' 45) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία ισχύος των αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας, στο ίδιο εδάφιο αφαιρείται η αναφορά περί μελλοντικής εγκατάστασης σταθμών, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Κατά παρέκκλιση των υφιστάμενων διατάξεων, με το παρόν χορηγείται άδεια εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 στις μονάδες της παραγράφου 1. Εντός τριών (3) μηνών από τη χορήγηση της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της παραγράφου 3, ο φορέας εκμετάλλευσης των μονάδων υποχρεούται να υποβάλει στις αρμόδιες αρχές αίτημα συνοδευόμενο από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στις Δ6/Φ1/οικ.8295/1995 (Β' 385) και Δ6/Φ1/οικ.7740/2001 (Β' 508) υπουργικές αποφάσεις, για την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας των λειτουργούντων σταθμών παραγωγής, στους οποίους θα εγκατασταθούν οι προστιθέμενες μονάδες.

Αν δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεν έχει ολοκληρωθεί η ΦΑΣΗ Ι της διασύνδεσης της Κρήτης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, και δεν έχουν εκδοθεί οι αντίστοιχες άδειες που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο χρόνος ισχύος των αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, έως την ολοκλήρωση της ΦΑΣΗΣ Ι της διασύνδεσης αυτής.»

Άρθρο 124

Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης - Τροποποίηση του άρθρου 61 του ν. 4839/2021

Στο εξηκοστό πρώτο άρθρο του ν. 4839/2021 (Α' 181) περί σύστασης Ειδικού Λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», προστίθενται παρ. 12 και 13 ως εξής:

«12. Ο ειδικός λογαριασμός «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» διαχωρίζεται λογιστικά στους εξής δύο (2) Υπολογαριασμούς: α) Τον Υπολογαριασμό Εσόδων και β) τον Υπολογαριασμό Εξόδων.

α) Ο Υπολογαριασμός Εσόδων του ειδικού λογαριασμού έχει τις εξής εισροές:

αα) έσοδα από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179),

αβ) έσοδα που προβλέπονται στην υποπερ. (στ) της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129),

αγ) έσοδα από τον ειδικό λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας του άρθρου 55 του ν. 4001/2011,

αδ) έσοδα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό,

αε) ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

β) Ο Υπολογαριασμός Εξόδων του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» έχει τις εξής εκροές:

βα) τις επιδοτήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου,

ββ) τα ποσά που αφορούν στο επίδομα θέρμανσης του άρθρου 79 του ν. 4756/2020 (Α' 235),

βγ) τα ποσά που αφορούν στο κόστος λειτουργίας τηλεθέρμανσης του Δήμου Εορδαίας της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, μέχρι τη σύνδεση της τηλεθέρμανσης του Δήμου με την υπό κατασκευή μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας «ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑ V»,

βδ) τα ποσά που αφορούν στον ειδικό λογαριασμό για την επανασύνδεση παροχών ηλεκτρικού ρεύματος που έχει συσταθεί με το άρθρο 36 του ν. 4508/2017 (Α' 200),

βε) τα ποσά που αφορούν στον ειδικό λογαριασμό για τη χορήγηση ενίσχυσης σε οικιακούς καταναλωτές λόγω περιβαλλοντικής επιβάρυνσης από λιγνιτική δραστηριότητα που έχει συσταθεί με το άρθρο 26 του ν. 4513/2018 (Α' 9).

βστ) δράσεις που αφορούν στην απόσυρση και αντικατάσταση οικιακών ηλεκτρικών συσκευών μέσω συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης από πιστοποιημένους φορείς,

βζ) ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

Κάθε θέμα σχετικό με τις εκροές των υποπερ. βα) έως βζ) καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το ποσοστό των εισροών που αποδίδεται, ως ανταποδοτικό τέλος, στον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), για την κάλυψη των λειτουργικών και διαχειριστικών δαπανών του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης.

13. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. δύναται, αποκλειστικά εντός του έτους 2022, να συνάπτει μια ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος για την υποστήριξη του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του άρθρου 36 και της παρ. 1 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη του άρθρου 235 του ίδιου νόμου. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ πλέον Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 19 ΟΔΗΓΙΑΣ 2018/2001

Άρθρο 125

Ορισμοί-Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006

Στο άρθρο 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), η περ. 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Εγγύηση Προέλευσης (ΕΠ): το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο εκδίδεται από τον Φορέα Έκδοσης και πιστοποιεί στους τελικούς καταναλωτές το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας που έχει παραχθεί σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α) για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 19 της Οδηγίας 2018/2001/ΕΚ. Εγγυήσεις Προέλευσης δύναται να εκδίδονται και για ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές, εκτός των σταθμών Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

10α. Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης: Οι δημοπρασίες επί Εγγυήσεων Προέλευσης που έχουν εκδοθεί για ηλεκτρική ενέργεια που παρήχθη από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή και από άλλες πηγές ενέργειας και τις οποίες διενεργεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης.

10β. Κανονισμός Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης ή Κανονισμός Δημοπρασιών: Ο Κανονισμός του άρθρου 18Α.

10γ. Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης στοιχεία των εκδιδόμενων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17.

10δ. Μητρώο Εγκαταστάσεων: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που λειτουργούν και για τα οποία εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης.

10ε. Μητρώο Συμμετεχόντων: Το ειδικό μητρώο το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης για τους συμμετέχοντες στις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης.

10στ. Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης: Το πληροφοριακό σύστημα που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 18.

10ζ. Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Έκδοσης: ο φορέας που είναι αρμόδιος για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

10η. Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Ελέγχου: Ο φορέας που είναι αρμόδιος να επιβλέπει την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, να χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τους αντίστοιχους Φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών, καθώς και να συνεργάζεται με αυτούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.»

Άρθρο 126

Εγγυήσεις Προέλευσης ενέργειας - Αντικατάσταση του άρθρου 15 του ν. 3468/2006

Το άρθρο 15 του ν. 3468/2006 (Α'129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15

Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Η προέλευση της ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις σταθμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), και οι οποίοι λειτουργούν νόμιμα, αποδεικνύεται αποκλειστικά και μόνο με τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 17 από τον Φορέα Έκδοσης.

2. Κάθε Εγγύηση Προέλευσης αντιστοιχεί σε τυποποιημένη ενέργεια μίας μεγαβατώρας (1 MWh), η οποία αποτελεί την ελάχιστη μονάδα παραγόμενης ενέργειας για τους σκοπούς του παρόντος. Δεν επιτρέπεται να εκδίδονται περισσότερες από μία Εγγυήσεις Προέλευσης για κάθε μονάδα παραγόμενης ενέργειας. Σε περίπτωση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α με τη χρήση Α.Π.Ε, δύναται να εκδίδεται μόνο μία Εγγύηση Προέλευσης, στην οποία προσδιορίζονται και τα δύο χαρακτηριστικά.

3. Για τους σκοπούς της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4001/2011 (Α'179), κάθε προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας οφείλει να αποδεικνύει το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιέχεται στο συνολικό του μείγμα καυσίμων κατά το προηγούμενο έτος, χρησιμοποιώντας τις Εγγυήσεις Προέλευσης, εκτός από το μερίδιο που αντιστοιχεί σε εμπορικές προσφορές, οι οποίες δεν ιχνηλατούνται, εάν υπάρχουν, και για τις οποίες ο προμηθευτής δύναται να χρησιμοποιήσει το υπολειπόμενο μείγμα.

4. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από:

α) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν την 1η Ιανουαρίου 2021, εξαιρουμένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης,

β) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α που έχουν τεθεί σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, και οι οποίοι:

βα) έχουν λάβει ή λαμβάνουν επενδυτική ή/και λειτουργική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης, μέχρι τη λήξη της σχετικής Λειτουργικής Ενίσχυσης που έχει συνάψει ο κατόχος του σταθμού ή, σε περίπτωση μόνο επενδυτικής ενίσχυσης, για διάστημα είκοσι (20) ετών από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού. Μετά τη λήξη των οριζόμενων στο προηγούμενο εδάφιο, οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας.

ββ) δεν έχουν λάβει ή δεν λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση ή/και λειτουργική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α..

5. Ειδικότερα:

α) για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 14Α, οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ή ηλεκτρικής ενέργειας, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης ή του αυτοπαραγωγού σύμφωνα με την παρ. 4, ενώ για το υπόλοιπο της ενέργειας, οι Εγγυήσεις προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις του.

β) για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τους αυτόνομους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ή ηλεκτρικής ενέργειας, οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού ή του αυτόνομου παραγωγού, αντίστοιχα και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις τους.

6. Η έκδοση, μεταβίβαση και ανάκληση των Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και οι κανόνες διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης γίνονται σε συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πρότυπο CEN - EN 16325.»

Άρθρο 127

Έκδοση και έλεγχος των Εγγυήσεων Προέλευσης - Αντικατάσταση του άρθρου 16 του ν. 3468/2006

Το άρθρο 16 του ν. 3468/2006 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16

Φορείς Έκδοσης και Ελέγχου των Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης καθώς και ο Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος και μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1, ως Φορέας Έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης ορίζεται ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών

Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) και ως Φορέας Ελέγχου του Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

3. Ο Φορέας Έκδοσης όπως έχει οριστεί στην παρ. 2 ή με την απόφαση της παρ. 1, είναι αρμόδιος και για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης αερίου, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, καθώς και για την έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α χωρίς χρήση Α.Π.Ε..

4. Στην περίπτωση αυτοπαραγωγών και αυτόνομων παραγωγών, που υποβάλλουν αίτηση για έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης ο Φορέας Έκδοσης μεριμνά για την εγκατάσταση κατάλληλων μετρητικών διατάξεων με δαπάνες τους, ως κατόχων του αντίστοιχων σταθμών παραγωγής.

5. Ο Φορέας Ελέγχου επιβλέπει, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18, την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή από άλλες πηγές, χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών και συνεργάζεται με τις αρχές αυτές. Ο Φορέας Ελέγχου δύναται να αρνείται αιτιολογημένα την αναγνώριση των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω βάσιμων αμφιβολιών για την ακρίβεια και την αξιοπιστία τους, κοινοποιώντας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις σχετικές αποφάσεις του και αναγνωρίζει Εγγυήσεις Προέλευσης από τρίτες χώρες μόνο σε περίπτωση άμεσης εισαγωγής και εξαγωγής ενέργειας και εφόσον έχει συναφθεί συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χώρες αυτές για την αμοιβαία αναγνώριση Εγγυήσεων Προέλευσης.»

Άρθρο 128

Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης - Αντικατάσταση του άρθρου 17 του ν. 3468/2006

Το άρθρο 17 του ν. 3468/2006 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17

Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Στις Εγγυήσεις Προέλευσης αναγράφονται κατ' ελάχιστον:

α) η πηγή παραγωγής της ενέργειας και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παραγωγής της,

β) εάν η Εγγύηση Προέλευσης αφορά: βα) ηλεκτρική ενέργεια, ββ) θέρμανση ή ψύξη ή βγ) αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου,

γ) τα στοιχεία εγκατάστασης του σταθμού παραγωγής (ο μοναδικός αριθμός του σταθμού και η επωνυμία του κατόχου αυτού), ο τόπος, το είδος και η μέγιστη ισχύς παραγωγής ή η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού στην οποία παρήχθη η ενέργεια,

δ) εάν ο σταθμός έχει λάβει ή λαμβάνει επενδυτική ή/και λειτουργική ενίσχυση και τη μορφή του καθεστώτος στήριξης,

ε) η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να λειτουργεί ο σταθμός παραγωγής, και

στ) η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης και ένας μοναδικός αριθμός ταυτοποίησης της κάθε εγγύησης προέλευσης.

2. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της περ. α) και της υποπερ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων με ευθύνη του Φορέα Έκδοσης. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της υποπερ. β) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και της περ. β) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων, έπειτα από αίτηση του ενδιαφερόμενου στον Φορέα Έκδοσης.

3. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται από τον Φορέα Έκδοσης με βάση:

α) επαρκή στοιχεία και ακριβείς πληροφορίες που τηρούνται είτε από τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) ή τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τους σταθμούς παραγωγής της περ. α) της παρ. 4 και της υποπερ. β) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, είτε από τον κάτοχο του σταθμού για τους σταθμούς παραγωγής της υποπερ. β) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 και τους σταθμούς της περ. β) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, αντίστοιχα, για την πιστοποίηση της προέλευσης της ενέργειας, και

β) πιστοποιημένα στοιχεία μετρήσεων από τους αρμόδιους διαχειριστές δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ειδικότερα τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α) και τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου. Τα στοιχεία των περ. (α) και (β) καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18B και αποστέλλονται στον Φορέα Έκδοσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές σε μηνιαία βάση.

4. Οι μετρητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τον προσδιορισμό της ενέργειας για την οποία εκδίδονται οι Εγγυήσεις Προέλευσης και οι οποίες:

α) είτε δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα ενός από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου,

β) είτε αφορούν σταθμούς αυτοπαραγωγής και αυτόνομους σταθμούς που δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, εγκαθίστανται από τον Φορέα Έκδοσης με δαπάνες του κατόχου του σταθμού σύμφωνα και με την παρ. 4 του άρθρου 16, και πληρούν τις προδιαγραφές του Τεύχους Προδιαγραφών Μετρητών και Μετρήσεων Μεγεθών, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 410/2016 απόφαση της Ρ.Α.Ε. (Β' 4081) .

Αν προκύπτει βάσιμη αμφιβολία για την εγκυρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων και των πληροφοριών, με βάση τα οποία εκδίδονται οι Εγγυήσεις Προέλευσης, ο Φορέας Έκδοσης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να αρνηθεί την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης.

5. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης πιστοποιούν την παραγωγή ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή από άλλες πηγές για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός ημερολογιακού μήνα. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης λήγουν δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία της περιόδου παραγωγής της ενέργειας στην οποία αντιστοιχούν. Ο Φορέας Έκδοσης μπορεί να ανακαλεί ή να τροποποιεί τις Εγγυήσεις Προέλευσης ή να εκδίδει νέες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανάκλησης, τροποποίησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18B. Η ανάκληση των Εγγυήσεων Προέλευσης γίνεται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη τους.

6. Αν μεταβληθεί ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε ή Σ.Η.Θ.Υ.Α της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 ή σταθμού της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, ενημερώνονται ο Φορέας Έκδοσης και ο Φορέας Ελέγχου με ευθύνη του νέου κατόχου και οι εν ισχύ Εγγυήσεις Προέλευσης μεταβιβάζονται στον νέο κάτοχο από τον Φορέα Έκδοσης.

7. Ο Φορέας Έκδοσης τηρεί ειδικό Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης σε ηλεκτρονική μορφή για το οποίο λαμβάνεται κάθε μέριμνα ώστε να είναι ασφαλές και απαραβίαστο. Στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης καταχωρούνται οι εκδιδόμενες Εγγυήσεις Προέλευσης με τα διαλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία, καθώς και κάθε σχετική τροποποίηση ή ανάκλησή τους.

8. Ο Φορέας Έκδοσης δύναται να συνάπτει συμφωνίες με άλλους φορείς έκδοσης ή με αντιπροσωπευτικές ενώσεις φορέων έκδοσης με σκοπό την εναρμόνιση των συστημάτων Εγγυήσεων Προέλευσης και τη διενέργεια διασυννοριακών μεταβιβάσεων με ηλεκτρονική μορφή.»

Άρθρο 129

Μηχανισμός Διασφάλισης Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης-Αντικατάσταση του άρθρου 18 του ν. 3468/2006

Το άρθρο 18 του ν. 3468/2006 (Α'129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18

Διαχείριση Εγγυήσεων Προέλευσης και Μηχανισμός Διασφάλισης Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης και της ακρίβειας των στοιχείων και των πληροφοριών σύμφωνα με τα οποία αυτές εκδίδονται, ο Φορέας Έκδοσης και τα εξουσιοδοτούμενα από αυτόν πρόσωπα, με την επιφύλαξη της τήρησης του επιχειρηματικού απορρήτου, έχουν ελεύθερη πρόσβαση στον οικείο σταθμό παραγωγής και σε κάθε στοιχείο και πληροφορία, που αφορούν στον σταθμό αυτό. Ο παραγωγός οφείλει να διευκολύνει το έργο του Φορέα Έκδοσης και των εξουσιοδοτούμενων από αυτόν προσώπων.

2. Οι αρμόδιοι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, οφείλουν να συνεργάζονται με τον Φορέα Έκδοσης και να παρέχουν τα στοιχεία και τις πληροφορίες που κρίνονται αναγκαία για τους σκοπούς της παρ. 1.

3. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών οφείλουν να ενημερώνουν σε μηνιαία βάση τον

Φορέα Έκδοσης για τους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν ενεργοποιηθεί.

4. Το Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης, ειδικά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α, τηρείται στο Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης, ο οποίος και είναι υπεύθυνος για τον ορισμό των προδιαγραφών του, τη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμισή του. Ο Φορέας Έκδοσης διασφαλίζει τη συμμόρφωση του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 16325.».

Άρθρο 130

Ανάκληση και μεταβίβαση Εγγυήσεων Προέλευσης-Προσθήκη άρθρου 18Α στον ν. 3468/2006

Μετά το άρθρο 18 του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 18Α ως εξής:

«Άρθρο 18Α

Ανάκληση και μεταβίβαση Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης για σταθμούς παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α) που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν την 1η.1.2021, ανακαλούνται αζημίως μέσω των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας υπέρ των τελικών τους πελατών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 18Β.

2. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης για σταθμούς παραγωγής Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α που έχουν τεθεί σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, μεταβιβάζονται στους ενδιαφερόμενους μέσω δημοπρασιών. Η οργάνωση και διεξαγωγή των ανωτέρω δημοπρασιών διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης, ο οποίος καταρτίζεται από τον Φορέα Έκδοσης, υποβάλλεται και εγκρίνεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η Ρ.Α.Ε., κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 4001/2011 (Α' 179), εκδίδει με απόφασή της τον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο ως άνω Κανονισμός τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της Ρ.Α.Ε. είτε κατόπιν αιτήματος του Φορέα Έκδοσης ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου. Η πρώτη δημοπρασία διενεργείται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του Κανονισμού Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης.

3. Τα έσοδα των δημοπρασιών επί Εγγυήσεων Προέλευσης για ενέργεια που έχει παραχθεί από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των χρεώσεων Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) της υποπερ. (γβ) της περ. (γ) της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011.

4. Με τον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης ρυθμίζονται ιδίως:

α) Η θέσπιση Μητρώου Συμμετεχόντων στις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης, ο φορέας τήρησης του Μητρώου αυτού και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτό,

β) ο τύπος και η διαδικασία οργάνωσης και διεξαγωγής των δημοπρασιών πώλησης Εγγυήσεων Προέλευσης, με πλειοδοτικούς διαγωνισμούς, καθώς και ο τύπος και ο χρόνος υποβολής των προσφορών,

γ) οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στις δημοπρασίες, του Φορέα Έκδοσης σε σχέση με τις δημοπρασίες πώλησης Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και η μεταξύ τους συνεργασία με σκοπό την ομαλή λειτουργία τους,

δ) τυχόν εξειδίκευση και συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης, όπως καθορίζονται στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,

ε) οι κανόνες και οι διαδικασίες κάλυψης, εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών, καθώς και θέματα προκαταβολών, ρητρών, προπληρωμών και εξόφλησης,

στ) η τήρηση των αναγκαίων λογαριασμών για τη λειτουργία των δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης και για τον διακανονισμό των συναλλαγών,

ζ) η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των συμμετεχόντων στις Δημοπρασίες με τον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης,

η) οι κανόνες για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης, απρόσκοπτης και ασφαλούς λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης σε σχέση με τη διενέργεια των δημοπρασιών πώλησης Εγγυήσεων Προέλευσης,

θ) ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για τη λειτουργία των δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης και τη συμμετοχή σε αυτές,

ι) ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας εμπορικά ευαίσθητων και προσωπικών δεδομένων,

ια) το τέλος συμμετοχής υπέρ του Φορέα Έκδοσης που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες στην δημοπρασία,

ιβ) κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική λειτουργία των Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης.

5. Στις δημοπρασίες που διενεργεί ο Φορέας Έκδοσης, κατά τα προβλεπόμενα στο παρόν, δύναται να δημοπρατούνται και οι Εγγυήσεις Προέλευσης που ανακαλούνται υπέρ των καταναλωτών σύμφωνα με την παρ. 1 ή εκδίδονται υπέρ των παραγωγών και των αυτοπαραγωγών, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης.

6. Μεταβιβάσεις Εγγυήσεων Προέλευσης που ανακαλούνται υπέρ των καταναλωτών ή εκδίδονται υπέρ των παραγωγών και των αυτοπαραγωγών επιτρέπονται και μέσω βάθρων εμπορίας ή με διμερείς συμφωνίες.

7. Οποιαδήποτε μεταβίβαση Εγγυήσεων Προέλευσης είτε μέσω δημοπρασιών είτε μέσω βάθρων εμπορίας ή δυνάμει διμερών συμβάσεων, καταχωρείται στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης που τηρεί ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης.»

Άρθρο 131

Εξουσιοδοτικές διατάξεις-Προσθήκη άρθρου 18B στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) μετά το άρθρο 18Α, προστίθεται άρθρο 18Β, ως εξής:

«Άρθρο 18Β

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να προβλέπεται η έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης για ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές ενέργειας, εκτός των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και να καθορίζονται σχετικά οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες έκδοσης αυτών.
2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) κατόπιν εισήγησης του Φορέα Έκδοσης, δύναται να καθορίζονται τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία ο Φορέας Έκδοσης δύναται να επιβάλλει στους σταθμούς της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15. Οι σταθμοί της παρ. 5 του άρθρου 15 εξαιρούνται από τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης.
3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε. και εισήγησης του Φορέα Έκδοσης, καθορίζονται, ιδίως:
 - α) Η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης.
 - β) Η προθεσμία εντός της οποίας ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής.
 - γ) Ο τύπος και το περιεχόμενο των Εγγυήσεων Προέλευσης και ο καθορισμός απλουστευμένων πληροφοριών. Με την απόφαση της παρ. 3 δύναται να καθορίζονται απλουστευμένες πληροφορίες για τις Εγγυήσεις Προέλευσης που αφορούν σταθμούς παραγωγής κάτω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW).
 - δ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, μεταβίβασης, ανάκλησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης.
 - ε) Ο μηχανισμός ελέγχου της χρήσης των εγγυήσεων προέλευσης από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη δημιουργία περιβαλλοντικών προϊόντων.
 - στ) Τα θέματα που αφορούν στη συνεργασία του Φορέα Έκδοσης και του Φορέα Ελέγχου με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και τρίτων χωρών, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή από τρίτες χώρες.
 - ζ) Οι προϋποθέσεις πρόσβασης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του αρμόδιου Φορέα Έκδοσης.
 - η) Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής των συμμετεχόντων στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του Φορέα Έκδοσης, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους.
 - θ) Κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης και του Μηχανισμού Διασφάλισής του.»

Άρθρο 132

Μεταβατικές διατάξεις-Προσθήκη άρθρου 18Γ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2002 (Α' 129) μετά το άρθρο 18Β, προστίθεται άρθρο 18Γ ως εξής:

«Άρθρο 18Γ Μεταβατική διάταξη

1. Για τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται ή έχουν εκδοθεί για περίοδο παραγωγής έως την 31η Μαΐου 2022, και έως την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία λήξης της περιόδου παραγωγής στην οποία αντιστοιχούν ή τη διενέργεια της πρώτης δημοπρασίας, όποιο προηγηθεί, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην υπό στοιχεία Δ6/Φ1/οικ.8786/2010 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 646).
2. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από 1ης Ιουνίου 2022 από σταθμούς που εμπίπτουν στην περ. α) της παρ. 4 και στην υποπερ. βα' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 καθώς και για την ενέργεια που εγχέεται από αυτοπαραγωγούς της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 15, εκδίδονται υπερ του Φορέα Έκδοσης, ο οποίος τις ανακαλεί ή τις μεταβιβάζει μέσω δημοπρασιών ανάλογα με την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των εν λόγω σταθμών σύμφωνα και με το άρθρο 18 Α.
3. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από την 1η Ιουνίου 2022 από σταθμούς της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για την ενέργεια που δεν εγχέεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο σταθμών της παρ. 5 του άρθρου 15, εκδίδονται υπέρ των παραγωγών ή αυτοπαραγωγών.
4. Εντός ενός (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης καθώς και ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών οφείλουν να ενημερώσουν τον Φορέα Έκδοσης για τους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) που έχουν ενεργοποιηθεί ώστε να εγγραφούν στο Μητρώο Εγκαταστάσεων.».

Άρθρο 133

Θέματα Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ) - Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 4685/2020

Στην παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ δύναται αποκλειστικά εντός του έτους 2020 να συνάπτει μία ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη του άρθρου 235 του ίδιου νόμου. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ πλέον Φ.Π.Α.. Σε περίπτωση μη ολοκληρωμένης εκτέλεσης των συμβάσεων και μη παραλαβής των συμβατικών έργων του πρώτου εδαφίου για οποιονδήποτε λόγο, η δυνατότητα του πρώτου εδαφίου μπορεί να ασκηθεί από την ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ εντός του έτους 2022, αποκλειστικά μέχρι το τέλος του έτους αυτού για το υπολειπόμενο ποσό εκ του συνολικού ποσού του δεύτερου εδαφίου, το οποίο προκύπτει κατόπιν αφαίρεσης καταβολών ή ενδεχόμενων αποζημιώσεων στον ανάδοχο.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄**ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄****ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ****Άρθρο 134****Αρμοδιότητα μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4512/2018**

Η παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5) τροποποιείται, ως προς το αρμόδιο όργανο, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Όπου στις παραγράφους 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11 και 12 του άρθρου 53 αναφέρεται το Δημόσιο ή ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για τα δημοτικά λατομεία νοούνται ο οικείος δήμος και τα συλλογικά όργανα, που έχουν το τεκμήριο αρμοδιότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) και του Κώδικα περί Δήμων και Κοινοτήτων, αντιστοίχως.»

Άρθρο 135**Αρμοδιότητα Δημοτικού Συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4512/2018**

Η παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5) τροποποιείται, ως προς την προσθήκη αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην περίπτωση λατομείων επί δημοσίων εκτάσεων ή το Δημοτικό Συμβούλιο στην περίπτωση λατομείων επί δημοτικών εκτάσεων αντίστοιχα, μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση μίσθωσης στις εξής περιπτώσεις:

- α) αν διαπιστωθεί ότι ο εκμεταλλευτής δεν τηρεί τους όρους της σύμβασης μίσθωσης,
- β) αν εκδοθεί πράξη με την οποία διακόπτονται οριστικά οι εργασίες εκμετάλλευσης και δεν ασκήθηκαν προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις διοικητικά βοηθήματα εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών ή αν αυτά μετά την άσκησή τους απορρίφθηκαν.»

Άρθρο 136**Διάθεση παραβόλων που αφορούν την αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4602/2019**

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4602/2019 (Α΄ 45), περί διάθεσης των παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων και περιοχών

αρμοδιότητας του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντικαθίσταται και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 15
Παράβολα**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται και αναπροσαρμόζονται τα είδη και τα ποσά των παραβόλων που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας ή έγκρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους Α΄, καθώς και για το παραδεκτό της άσκησης προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9. Ειδικά, τα ποσά των παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού των πεδίων τοπικού ενδιαφέροντος και των Περιοχών Γεωθερμικού Ενδιαφέροντος (ΠΓΘΕ) καταβάλλονται στον ειδικό κωδικό του Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ) της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 8 και τα έσοδα που προκύπτουν από την καταβολή τους διατίθενται αποκλειστικά από την οικεία αποκεντρωμένη διοίκηση για την εν γένει αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων.
2. Ποσοστό των εισπραττόμενων εσόδων από τα ως άνω παράβολα που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να διατεθεί για την κάλυψη δαπανών των αρμόδιων υπηρεσιών για την αξιοποίηση της γεωθερμίας.»

Άρθρο 137

Παράταση ολοκλήρωσης ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση

1. Παρατείνεται κατά ένα (1) έτος από τη λήξη τους η ισχύς των αποφάσεων του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση, οι οποίες δεν έχουν λήξει έως τη δημοσίευση του παρόντος σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016 (Α΄ 230). Για το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου παρατείνεται η προθεσμία ολοκλήρωσης των ως άνω ερευνητικών εργασιών.
2. Η παράταση χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου. Εάν η έκταση είναι δημοτική, το αίτημα διαβιβάζεται στον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) προκειμένου να εκδοθεί απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου περί έγκρισης της παράτασης. Εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ως άνω αιτήματος παράτασης, ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει διαπιστωτική πράξη παράτασης.
3. Στην περίπτωση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών, η ισχύς των οποίων έληξε από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μίσθωσης, παρατείνεται έως την 31η.12.2022 η προθεσμία υποβολής της αίτησης μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5). Η παράταση του πρώτου εδαφίου χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, για δημόσια ή δημοτική έκταση αντίστοιχα, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και υπό

την προϋπόθεση ότι για τις υπό κρίση εκτάσεις δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία χορήγησης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών υπέρ τρίτου ενδιαφερομένου σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016. Η παράταση χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και ισχύει από την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή ή της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια της παράτασης ο ενδιαφερομένος έχει το δικαίωμα παραμονής στον χώρο, τηρώντας τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών.

4. Αιτήσεις για παράταση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση ή για παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 υποβάλλονται έως την 30η.9.2022.

Άρθρο 138

Καθορισμός ημερομηνίας υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016

Στο άρθρο 64 του ν. 4442/2016 (Α' 230), το πέμπτο και το έκτο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίστανται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αντιστοιχεί στο ποσό των μέγιστων προβλεπόμενων πάγιων μισθωμάτων μίας τριετίας. Αν το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί αμετάκλητα μέσα στην πρώτη τριετία, ο εκμεταλλευτής υποβάλλει αίτηση για την έκδοση νέας απόφασης καθορισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της τριετίας. Το ύψος της νέας εγγυητικής επιστολής αντιστοιχεί σε ποσό που περιλαμβάνει το σύνολο των αναμενόμενων μισθωμάτων, ύστερα από συμψηφισμό πάγιων και αναλογικών, με βάση τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της προηγούμενης τριετίας. Η νέα εγγυητική επιστολή κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία, προς αντικατάσταση της προηγούμενης, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη λήξη της τριετίας και καλύπτει αθροιστικά τα μισθώματα όλης της προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι τη λήξη της επόμενης τριετίας.

Λατομεία, τα οποία ήδη λειτουργούν με εγγυητική επιστολή της παρ. 1, συνεχίζουν τη λειτουργία τους και ως ημερομηνία έναρξης υπολογισμού του ύψους αυτής λογίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4409/2016 (Α' 136). Η ίδια ημερομηνία έναρξης υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής ισχύει και για τα λατομεία, που δεν έχουν καταθέσει ακόμα την εγγυητική επιστολή της παρ. 1 του παρόντος και τα οποία συνεχίζουν τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση κατάθεσης αυτής.

Και για τις δύο περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, ο τρόπος υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής, καθορίζεται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.»

Άρθρο 139

Υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών και από εκμεταλλευτές μεταλλείων - Τροποποίηση της παρ. 22 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018

Η παρ. 22 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί κατάθεσης εγγυητικής επιστολής αντικαθίσταται και η παρ. 22 διαμορφώνεται ως εξής:

«22. Οι εκμεταλλευτές όλων των κατηγοριών λατομικών ορυκτών, καθώς και οι εκμεταλλευτές μεταλλείων υποχρεούνται να καταθέσουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αντίστοιχα, εγγυητική επιστολή, σύμφωνα την παρ. 2 του άρθρου 55 του παρόντος και την υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 (Β'2909) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έως την 31η.12.2022. Σε περίπτωση που έχει ήδη κατατεθεί εγγυητική επιστολή, αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου.

Οι μεταλλευτικοί χώροι που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4223/2013 (Α' 287) απαλλάσσονται μέχρι την ημερομηνία εγκατάστασης πλειοδότη από την υποχρέωσης κατάθεσης της εγγυητικής επιστολής της παρ. 2 του άρθρου 55 του παρόντος.»

Άρθρο 140

Νομιμοποίηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων εντός λατομικών χώρων και λατομικών περιοχών

1. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις της παρ. 1α του άρθρου 56 του ν. 4512/2018 (Α' 5), οι οποίες έχουν κατασκευασθεί εντός λατομικού χώρου ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ίδιου νόμου μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, χωρίς να διαθέτουν τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά στοιχεία για την εγκατάσταση και τη λειτουργία τους ως προς το σύνολο ή μέρος αυτών, εντάσσονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 65 του ν. 4442/2016 (Α' 230) και του άρθρου 56 του ν. 4512/2018, εφόσον εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος:

α) υποβάλλουν τροποποιητικό προσάρτημα της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης, σύμφωνα με τα άρθρα 64Α και 65 του ν. 4442/2016 και 56 του ν. 4512/2018 στην αρμόδια αρχή. Το τροποποιητικό προσάρτημα συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4512/2018,

β) καταβάλλουν στην υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης παράβολο, το ύψος του οποίου ορίζεται από τη μαθηματική σχέση:

Παράβολο (ευρώ) = Ισχύς εγκατάστασης χωρίς νομιμοποιητικά στοιχεία (kW) * Α

όπου:

Α=5, για ισχύ έως 2500 kW

και

Α=10, για το μέρος που υπερβαίνει την ισχύ των 2500 kW

Το ποσό του ως άνω παραβόλου αποτελεί έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού. Ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτού αποδίδεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Γενική Διεύθυνση Ορυκτών Πρώτων Υλών για την κάλυψη δαπανών που σχετίζονται με δράσεις για την ορθολογική αξιοποίηση και βιωσιμότητα της εκμετάλλευσης των ορυκτών πρώτων υλών. Το παράβολο επιστρέφεται αν δεν εγκριθεί το τροποποιητικό προσάρτημα της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης. Καταβληθέντα ποσά ενιαίων ειδικών προστίμων ως συνέπεια περαιωμένης διαδικασίας υπαγωγής πολεοδομικών παραβάσεων στις σχετικές διατάξεις περί αυθαίρετων που αφορούν κατασκευή δομικών έργων συναφών προς τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, κατά την έννοια της περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 103 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Β' 1227/2011), συμψηφίζονται με το οφειλόμενο παράβολο όπως υπολογίζεται με τις διατάξεις του παρόντος. Για την ταυτοποίηση της αυθαίρετης εγκατάστασης απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας ελεγκτικής πολεοδομικής αρχής, που περιλαμβάνει περιγραφή των δομικών στοιχείων και της ισχύος αυτής.

Αν από τον ανωτέρω συμψηφισμό προκύπτει ότι τα ήδη καταβληθέντα υπερβαίνουν το ποσό του παραβόλου, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν αναζητούνται.

2. Η γνωστοποίηση εγκατάστασης και λειτουργίας της ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης πραγματοποιείται παραδεκτώς μόνον, αφότου ολοκληρωθεί η διαδικασία έγκρισης του τροποποιητικού προσαρτήματος της τεχνικής μελέτης και υπό την προϋπόθεση ότι ο εκμεταλλευτής έχει εξασφαλίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν. 4442/2016.

Άρθρο 141

Επέκταση λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου - Τροποποίηση της παρ. 9 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018

Στην παρ. 9 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθενται τέσσερα τελευταία εδάφια και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Με διαδικασία ανάλογη εκείνης του καθορισμού της είναι δυνατή η τροποποίηση, επέκταση ή περιορισμός των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής ή της χωροταξικής κατανομής εντός αυτής, ύστερα από αίτηση που συνοδεύεται από παράβολο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ το οποίο καταβάλλεται υπέρ της οικείας Περιφέρειας, και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Αν η επέκταση των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής δεν υπερβαίνει ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί της συνολικής έκτασής της και δεν υπάρχουν άλλοι όμοροι λατομικοί χώροι προς διάθεση εντός αυτής, αποκλειστικά και μόνον ο μισθωτής του όμορου λατομικού χώρου εντός της αρχικώς ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής, δύναται να υποβάλλει αίτηση για τη μίσθωση λατομικού χώρου εντός της επέκτασης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του παρόντος. Η διάρκεια της μίσθωσης, καθώς και η έκταση του υπό μίσθωση λατομικού χώρου του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν εκείνες του αρχικά μισθωμένου λατομικού χώρου. Η σύμβαση μίσθωσης του λατομικού χώρου εντός της επέκτασης συνομολογείται με τους ίδιους όρους της μίσθωσης του όμορου χώρου. Αίτηση

για επέκταση λατομικής περιοχής κατά τα ανωτέρω μπορεί να υποβληθεί από τον ίδιο μισθωτή άπαξ.»

Άρθρο 142

Αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων

- Τροποποίηση της παρ. 1α του άρθρου 56 του ν. 4512/2018

Στο άρθρο 56 του ν. 4512/2018 (Α' 5), στο πρώτο και στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1α προστίθεται η αναφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ιδίου νόμου και η παρ. 1α διαμορφώνεται ως εξής:

«1.α. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43, με σκοπό την επεξεργασία (μηχανική, εμπλουτισμού, παραγωγής κονιαμάτων, σκυροδεμάτων, ασφαλτομιγμάτων, ασβέστου και λοιπές κατεργασίες) των λατομικών ορυκτών, του απαραίτητου βοηθητικού εξοπλισμού όπως αντλιών και συστημάτων αερισμού υπογείων, καθώς και άδειας κατασκευής των απαιτούμενων για την εγκατάσταση αυτή τεχνικών δομικών έργων όπως βάσεων έδρασης, κατασκευών για την τροφοδοσία και την αποθήκευση χύδην στερεών υλικών-σιλό, βάρων και μεταλλικών κριωμάτων με ή χωρίς τη χρήση οπλισμένου σκυροδέματος, υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016. Η εγκατάσταση του εξοπλισμού μπορεί να αρχίσει μόνο μετά την υποβολή της γνωστοποίησης στην αρμόδια υπηρεσία.

Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται και λειτουργούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών λατομείων, τμήμα των οποίων βρίσκεται εντός του λατομικού χώρου ή εντός των ορίων λατομικής περιοχής της παρ. 6 του άρθρου 43 και το υπόλοιπο εκτός αυτών, θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο και αντιμετωπίζονται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για το τμήμα αυτό όπου είναι εγκατεστημένο το μεγαλύτερο ποσοστό της ισχύος τους.»

Άρθρο 143

Εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων -

Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016

Στην παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016 (Α' 230) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθεται η αναφορά στις λατομικές περιοχές της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018 (Α' 5), β) προστίθενται τρία τελευταία εδάφια και η παρ. 1 του άρθρου 65 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων των εξορυσσόμενων ορυκτών ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018 (Α' 5), υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 5.

Η γνωστοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριότητας και Ελέγχων (ΟΠΣ ΑΔΕ) του άρθρου

14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ ΑΔΕ, η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία.

Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης ο ενδιαφερόμενος απαιτείται να κατέχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης, κατά τα άρθρα 60, 61, 62, 63 και 64 και να έχει εξασφαλίσει:

α) απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, εφόσον δεν προκύπτει από τις υφιστάμενες σε ισχύ άδειες, εγκρίσεις κ.λπ.,

β) εγκεκριμένη τεχνική μελέτη στην οποία θα περιέχονται, ως Κεφάλαια, το στοιχείο δ' και, εφόσον απαιτείται, το στοιχείο ε' της παρ. 1 του άρθρου 103 του Κ.Μ.Α.Ε.,

γ) άδεια χρήσης αιγιαλού και παραλίας ή ζώνης λιμένα, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με το ν. 2971/2001 (Α' 285) και

δ) τις υπεύθυνες δηλώσεις του στοιχείου ιβ' του άρθρου 103 του Κ.Μ.Α.Ε..

Σε περίπτωση δημόσιων και δημοτικών εκτάσεων, πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών απαιτείται να έχει συναφθεί η μίσθωση της έκτασης.

Σε περίπτωση μεταβολής της συνολικής ισχύος των εγκαταστάσεων ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, δεν απαιτείται τροποποίηση της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης, εφόσον η μεταβολή δεν υπερβαίνει ποσοστό έως και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της ισχύος αυτών. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μεταβολή δεν επιτρέπεται αθροιστικά ανά διετία να υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό του δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Η ανωτέρω μεταβολή κοινοποιείται εγγράφως στην αρμόδια υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη εκάστης διετίας, της πρώτης αρχομένης από την ημερομηνία υποβολής της αρχικής γνωστοποίησης λειτουργίας των εγκαταστάσεων ή της ημερομηνίας χορήγησης της σχετικής άδειας λειτουργίας αυτών.»

Άρθρο 144

Παραμονή στον υπό έρευνα χώρο κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016

Στην παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η έγκριση χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δίνει τη δυνατότητα διενέργειας ερευνητικών εργασιών και επέχει θέση αποδεικτικού παραχώρησης του δικαιώματος έρευνας. Ο έχων την έγκριση διατηρεί το δικαίωμα παραμονής στον υπό έρευνα χώρο καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών τηρώντας τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτής, ανεξαρτήτως της υποβολής του αιτήματος μίσθωσης της παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α' 5).»

Άρθρο 145

Μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 64 του ν. 4442/2016

Εάν έχει ήδη κατατεθεί εγγυητική επιστολή σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 (Α' 230), με μεγαλύτερο ύψος από το προβλεπόμενο, τότε αυτή αντικαθίσταται

με αντίστοιχη, μικρότερου ύψους, ύστερα από αίτημα του ενδιαφερομένου στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 146

Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών χωρικών μελετών -Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4759/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4759/2020 (Α΄ 245) εξειδικεύεται ο τρόπος τήρησης του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συστήνεται, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.), το οποίο τηρείται σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων του ως άνω Υπουργείου. Στο Μητρώο καταχωρούνται όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν άδεια Πιστοποιημένου Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ., καθώς και τα νομικά πρόσωπα, μέσω των οποίων οι Αξιολογητές Μ.Α.Χ.Μ. μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.»

Άρθρο 147

Παραβάσεις - Διοικητικές κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 95Α στον ν. 4759/2020

Στον ν. 4759/2020 (Α΄ 245) προστίθεται άρθρο 95Α ως εξής:

«Άρθρο 95Α

Παραβάσεις - Διοικητικές κυρώσεις

1. Διοικητικές κυρώσεις σε βάρος καταχωρούμενων στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.) επιβάλλονται για τις παρακάτω παραβάσεις:

- α) Άρνηση ανάθεσης διαθέσιμου Αξιολογητή, χωρίς να συντρέχει λόγος σύγκρουσης συμφερόντων ή λόγοι ανωτέρας βίας.
- β) Παραβάσεις που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων των Αξιολογητών Μ.Α.Χ.Μ. και ειδικότερα:
 - βα) Μη τήρηση των επιμέρους προθεσμιών, λόγω υπαιτιότητας του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ..
 - ββ) Σοβαρές ελλείψεις στην τεκμηρίωση και πληρότητα των παραδοτέων έργων.
 - γ) Παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας εκ μέρους του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ., ως προς τη χρήση των στοιχείων και πληροφοριών που έχει συγκεντρώσει κατά την εκτέλεση του έργου του.
 - δ) Παράλειψη του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. να δηλώσει σύγκρουση συμφερόντων ή άλλα στοιχεία που αποτελούν κωλύματα για την άσκηση των καθηκόντων του.
 - ε) Παράβαση του καθήκοντος αμεροληψίας, ιδίως όταν αυτή οφείλεται σε δωροδοκία.

2. Για τις παραβάσεις της παρ. 1 επιβάλλονται οι εξής κυρώσεις:

α) Για την παράβαση της περ. α) επιβάλλεται αναστολή της άδειάς του επί δύο (2) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, αφαιρείται η άδεια του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. και αποκλείεται η χορήγησή της στο ίδιο πρόσωπο.

β) Για τις παραβάσεις της περ. β):

βα) Για κάθε παράβαση της υποπερ. βα) επιβάλλεται πρόστιμο που ορίζεται σε ποσοστό δέκα έως πενήντα τοις εκατό (10% - 50%) της αμοιβής της συγκεκριμένης ανάθεσης, αναλόγως της σοβαρότητας της παράβασης. Σε περίπτωση που τελεσθεί παράβαση σε επόμενη ανάθεση, επιβάλλεται η αναστολή άδειας επί δύο (2) έτη. Σε περίπτωση που τελεσθεί η παράβαση σε τρίτη ανάθεση, αφαιρείται η άδεια του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. και αποκλείεται η εκ νέου χορήγησή της στο ίδιο πρόσωπο.

ββ) Για την παράβαση της υποπερ. ββ) επιβάλλεται αναστολή της άδειας επί δύο (2) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, αφαιρείται η άδεια του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. και αποκλείεται η εκ νέου χορήγησή της στο ίδιο πρόσωπο.

γ) Για την παράβαση της περ. γ) επιβάλλεται αναστολή της άδειας επί τρία (3) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, αφαιρείται η άδεια.

δ) Για την παράβαση της περ. δ) επιβάλλεται πρόστιμο από δύο χιλιάδες (2.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, αναλόγως της σοβαρότητας της παράβασης, και αναστολή της άδειας επί τρία (3) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, το πρόστιμο διπλασιάζεται και αφαιρείται οριστικά η άδεια.

ε) Για την παράβαση της περ. ε) επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της αμοιβής που προβλέπεται από την ανάθεση και αφαιρείται οριστικά η άδεια.

Εάν οι παραβάσεις έγιναν από Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. που εκτελεί εντολή μέσω νομικού προσώπου, το διοικητικό πρόστιμο οφείλεται εις ολόκληρον από το φυσικό και το νομικό πρόσωπο και οι κυρώσεις που αφορούν στην αναστολή ή αφαίρεση άδειας ή στα πρόστιμα επιβάλλονται και στους δύο.

3. Κατά της πράξης επιβολής της κύρωσης προβλέπεται ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών.

4. Τα πρόστιμα του παρόντος αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 148

Αρμοδιότητα πρότασης προεδρικού διατάγματος του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 - Τροποποίηση της παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 2508/1997

Το γνωμοδοτικό όργανο του πρώτου εδαφίου της περ. β της παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 (Α' 124), περί παραδοσιακών οικισμών, επικαιροποιείται, στο δεύτερο εδάφιο της ανωτέρω περίπτωσης προσδιορίζεται ειδικότερα η διαλαμβανόμενη αρμοδιότητα των Υπουργών, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9.α. Οι ρυθμίσεις που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2242/1994 γίνονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π..

Εκκρεμείς διαδικασίες για ρυθμίσεις κατά τα ανωτέρω συνεχίζονται με τις προισχύουσες διατάξεις, εφόσον κατά τη δημοσίευση του παρόντος έχει γνωμοδοτήσει γι' αυτές το Κεντρικό Σ.Χ.Ο.Π..

β. Ειδικά ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση σχεδίων πόλεων και πολεοδομικών μελετών χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών, γίνεται με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.). Προκειμένου για παραδοσιακούς οικισμούς περιοχών αρμοδιότητας Υπουργών Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας – Θράκης) και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου), οι ανωτέρω ρυθμίσεις ασκούνται από τους Υπουργούς αυτούς, αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.

Η έγκριση, τροποποίηση, αναθεώρηση ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης και χρήσεων γης που εμπίπτουν σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους/ιστορικούς τόπους του ν. 4858/2021 (Α' 220) στις περιοχές χωρικής αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας – Θράκης) και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου) εγκρίνονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των ως άνω, κατά περίπτωση αρμόδιων, Υπουργών και του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά από γνωμοδότηση του οικείου ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α..»

Άρθρο 149

Προέγκριση οικοδομικών αδειών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί ότι η προέγκριση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική και αφορά όλες τις κατηγορίες οικοδομικών αδειών του άρθρου 36 του ιδίου νόμου, στο δεύτερο εδάφιο ο «όγκος» αντικαθίσταται από το «ύψος», προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η διαδικασία προέγκρισης για την έκδοση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική και αφορά κάθε κατηγορία έκδοσης άδειας του άρθρου 36. Η διαδικασία προέγκρισης άδειας αναθεώρησης είναι προαιρετική, εφόσον αφορά σε μεταβολή των πολεοδομικών μεγεθών κάλυψης, ύψους και όγκου. Εναλλακτικά απαιτείται η έγγραφη βεβαίωση των υποπερ. β) και ββ) της περ. β της παρ. 2 του άρθρου 38.»

Άρθρο 150

Διαδικασία ελέγχου οικοδομικής άδειας - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017

Στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί οικοδομικών αδειών που εξαιρούνται προέγκρισης, προστίθενται οι κατηγορίες αδειών 1 και 2, προβλέπονται τα υποβαλλόμενα ηλεκτρονικά στοιχεία τους και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι οικοδομικές άδειες, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, εκδίδονται ως εξής:

α) Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης των Κατηγοριών 1, 2 και 3 με προέγκριση του άρθρου 36 εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40.

Ο αριθμός οικοδομικής αδείας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών. Οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργούνται εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής του φακέλου.

β. Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης των Κατηγοριών 1, 2 και 3 χωρίς προέγκριση του άρθρου 36, εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Μεταξύ των υποβαλλόμενων ηλεκτρονικά στοιχείων, συμπεριλαμβάνεται: βα) για τις Κατηγορίες 1 και 2, υποχρεωτική έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου, οι κατά περίπτωση απαραίτητες εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών και ελέγχεται το τοπογραφικό διάγραμμα, και ββ) για την Κατηγορία 3, υποχρεωτική έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου, οι κατά περίπτωση απαραίτητες εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών. Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση για τις υποπερ. βα) και ββ) εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση συνοδεύεται υποχρεωτικά από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις δόμησης στην περιοχή του ακινήτου για το οποίο εκδόθηκε.

Ο αριθμός οικοδομικής άδειας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών.

Η αρμόδια Υ.ΔΟΜ. διενεργεί υποχρεωτικά δειγματοληπτικό έλεγχο της νομιμότητας των υποβαλλόμενων μελετών και στοιχείων, σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον των οικοδομικών αδειών που χορηγούνται με την ανωτέρω διαδικασία. Ο υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος διενεργείται ανά εξάμηνο για τις άδειες του παρελθόντος εξαμήνου.».

Άρθρο 151

Διάγραμμα κάλυψης - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4495/2017

Στην παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί της κλίμακας των υποβαλλόμενων διαγραμμάτων κάλυψης, α) στην περ. β) διαγράφεται ο υπολογισμός της επιτρεπόμενης δόμησης, β) στην περ. γ) ο όρος της δόμησης αντικαθίσταται από αυτόν του όγκου, γ) μετά την περ. η) προστίθεται αυτοτελές εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το διάγραμμα κάλυψης υποβάλλεται σε κλίμακα 1:100 ή 1:200 ή 1:500 και περιλαμβάνει:

α) Το οικόπεδο ή γήπεδο με τις διαστάσεις και το εμβαδόν του, περίγραμμα του προς οικοδόμηση κτιρίου γεωμετρικά ορισμένο, μονοσήμαντα ορισμένο με ορθογώνιες συντεταγμένες στο κρατικό σύστημα συντεταγμένων.

β) Τους υπολογισμούς της επιτρεπόμενης και πραγματοποιούμενης κάλυψης, το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος, τον πραγματοποιούμενο όγκο του κτιρίου, το συντελεστή κατ' όγκο

εκμετάλλευσης, τις πλάγιες και οπίσθιες αποστάσεις και τον υπολογισμό των αναγκών σε χώρους στάθμευσης.

γ) Τα περιγράμματα των επιπέδων του κτιρίου, υπόγειων και υπέργειων, οι διαστάσεις τους, η θέση τους σε σχέση με τις οικοδομικές γραμμές και τα πλάγια όρια του οικοπέδου και όποιο άλλο βασικό στοιχείο είναι απαραίτητο για τον υπολογισμό της κάλυψης, του όγκου και του ύψους του κτιρίου.

Σε περιπτώσεις προσθήκης, περιέχονται και τα παλαιά κτίσματα με τα ανωτέρω στοιχεία, οι αριθμοί των αδειών τους ή των τίτλων ή των αποφάσεων εξαίρεσης ή αναστολής κατεδάφισης, αν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς τακτοποίησης ή νομιμοποίησης.

δ) Τα περιγράμματα επιφανειών και ο υπολογισμός εμβαδών για χώρους ειδικών χρήσεων του κτιρίου που απαιτούν βεβαιώσεις κύριας χρήσης.

ε) Τη σχηματική τομή για την ένδειξη του μέγιστου ύψους του κτιρίου, του ιδεατού στερεού και τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, σε σχέση με το οριστικά διαμορφωμένο έδαφος στην οποία περιέχονται το πραγματοποιούμενο ύψος του κτίσματος και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος.

στ) Ενδεικτικές όψεις.

ζ) Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου με τις απαραίτητες ενδείξεις για τον υπολογισμό της φύτευσης και της στάθμης εδάφους σε κάθε διαμορφούμενο επίπεδο.

η) Ενδεικτική τρισδιάστατη απεικόνιση της κατασκευής, με γραμμικό ή με ελεύθερο σχεδιασμό ή φυτογραφίες σε υφιστάμενα κτίρια.

Το διάγραμμα κάλυψης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, ότι στην πραγματοποιούμενη δόμηση έχουν υπολογιστεί όλες οι κατασκευές, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79), καθώς και οι απαιτούμενες επιφάνειες, ανά χρήση, για τον υπολογισμό των θέσεων στάθμευσης.

Αν απαιτείται γνωμοδότηση ή έγκριση άλλων οργάνων ή φορέων, το διάγραμμα κάλυψης πρέπει να τηρεί και τις προδιαγραφές που τίθενται από αυτούς.»

Άρθρο 152

Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί σύνθεσης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α), α) στο εισαγωγικό εδάφιο τα μέλη αυξάνονται από επτά (7) σε εννέα (9), β) η περ. δ) αντικαθίσταται, γ) στην περ. ε) ο αριθμός των μηχανικών αυξάνεται σε δύο (2), δ) προστίθεται περ. ζ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. είναι εννεαμελές και αποτελείται από:

α) τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρο,

β) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

γ) τον Γενικό Διευθυντή Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,

δ) τον Γενικό Διευθυντή Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,

ε) δύο (2) μηχανικούς, με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, που υποδεικνύεται με τους αναπληρωτές τους από το Τ.Ε.Ε.,

στ) ένα (1) μέλος, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας, κάτοχο πτυχίου ανώτατης σχολής, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του.

ζ) δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α' βαθμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου και δύο (2) αναπληρωματικά μέλη.».

2. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. συγκροτείται εκ νέου με τη σύνθεση της παρ. 1 και η θητεία των μελών του υφιστάμενου ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. παύει αυτοδικαίως.

Άρθρο 153

Εγκατάσταση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης - Τροποποίηση του άρθρου 86 του ν. 4495/2017

Το άρθρο 86 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί προϋποθέσεων υπαγωγής αυθαίρετων κατασκευών και χρήσεων, εξειδικεύεται με νομοθετική παραπομπή και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 86

Δικαίωμα υπαγωγής - Χρόνος αλλαγής χρήσης/ανέγερσης

Στις διατάξεις των άρθρων 96 επ. υπάγονται αυθαίρετες κατασκευές και χρήσεις για τις οποίες ο φέρων οργανισμός της αυθαίρετης κατασκευής έχει εκτελεστεί ή η αυθαίρετη αλλαγή χρήσης έχει εγκατασταθεί πριν από τις 28.7.2011, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 87.»

Άρθρο 154

Προσδιορισμός χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017

Στην παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί απόδειξης του χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών, α) στην περ. β) εξειδικεύεται η απόδειξη του τρόπου κατασκευής, γ) καταργείται το τρίτο εδάφιο περί τεκμηρίου ως προς τον χρόνο αλλαγής χρήσης και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η απόδειξη του χρόνου ανέγερσης της αυθαίρετης κατασκευής γίνεται με την υποβολή σχετικής αεροφωτογραφίας. Αν δεν προκύπτει με βεβαιότητα ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής ή της εγκατάστασης της αυθαίρετης χρήσης από την αεροφωτογραφία, για την απόδειξη του χρόνου κατασκευής:

α) ο χρόνος της αλλαγής χρήσης από κύρια χρήση σε άλλη κύρια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, εξαιρουμένης της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων/Πράξης Προσδιορισμού Φόρου, που προκύπτει από τη

μηχανογραφική σύνθεση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), στο οποίο εμφανίζονται το ακίνητο και η χρήση, όπως περιγράφονται κατά την υπαγωγή,

β) ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής σε υπόγεια στάθμη ή εντός του όγκου νόμιμου κτιρίου αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, εξαιρουμένης της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων/Πράξης Προσδιορισμού Φόρου, που προκύπτει από τη μηχανογραφική σύνθεση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), ή τεκμαίρεται από τον τρόπο κατασκευής, όπως η ύπαρξη ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης για τηλεόραση, τηλέφωνο, θέρμανση, οικιακές συσκευές, υδραυλική εγκατάσταση για θέρμανση, καθώς και από τον τρόπο σύνδεσης με τον φέροντα οργανισμό του κτιρίου, ιδίως δε της απευθείας σύνδεσης με χώρους κύριας χρήσης,

γ) ο χρόνος εγκατάστασης της αλλαγής χρήσης από βοηθητική σε κύρια σε κτίρια με οικοδομική άδεια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, εξαιρουμένης της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων/Πράξης Προσδιορισμού Φόρου, που προκύπτει από τη μηχανογραφική σύνθεση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), άλλως λαμβάνεται ο χρόνος θεώρησης της αδειάς για την ηλεκτροδότηση του ακινήτου. Τα κατά περίπτωση αποδεικτικά έγγραφα υποβάλλονται στο πληροφοριακό σύστημα και μνημονεύονται στην τεχνική έκθεση μηχανικού.»

Άρθρο 155

Ρύθμιση χρήσεων γης που αφορούν την περιοχή «Ελαιώνας»

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του υπ' αρ. 20/9-30/11/1995 π.δ. (Δ' 1049), περί χρήσεων γης, επικαιροποιούνται οι αναφορές στους Δήμους, αντικαθίστανται οι διαλαμβανόμενες χρήσεις γης, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στους οικοδομήσιμους χώρους ή σε τμήματα αυτών που χαρακτηρίζονται στα διαγράμματα του άρθρου 1 με στοιχείο Α επιτρέπονται οι χρήσεις βιομηχανίας - βιοτεχνίας χαμηλής και μέσης όχλησης πλην των αναφερομένων στο άρθρο 7 μόνο για τις νόμιμα υφιστάμενες βιομηχανικές - βιοτεχνικές μονάδες, καθώς επίσης και για μονάδες που προέρχονται από μετεγκατάσταση από την περιοχή του Ελαιώνα που λειτουργούν νόμιμα. Από τις εντός σχεδίου περιοχές κατοικίας των Δήμων Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Αιγάλεω, Περιστερίου, Μοσχάτου - Ταύρου και Αθηναίων μόνο για τα διαμερίσματα 3 και 4 και από την εντός σχεδίου περιοχή κατοικίας νότια των γραμμών του τρένου του Δήμου Μοσχάτου - Ταύρου επιτρέπεται η μετεγκατάσταση των μονάδων που νομίμως υφίσταντο στις 14.2.1991 και οι οποίες λειτουργούν συνεχώς μέχρι την ημερομηνία αίτησης για μετεγκατάσταση.

Επίσης επιτρέπονται οι χρήσεις:

- Εμπορικά καταστήματα
- Γραφεία, τράπεζες, ασφάλειες, κοινωφελείς οργανισμοί
- Διοίκηση
- Εστιατόρια, αναψυκτήρια
- Χώροι συνάθροισης κοινού
- Κέντρα διασκέδασης αναψυχής
- Εγκαταστάσεις χονδρεμπορίου
- Κτίρια αποθήκευσης
- Εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων

- Πρατήρια βενζίνης
- Πρατήρια υγραερίου
- Κτίρια στάθμευσης
- Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας

Στις περιπτώσεις αυτές, επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης και αναβάθμιση ή και μεταρρύθμιση των νομίμως υφιστάμενων ή νομίμως υπαχθέντων σε νόμους περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κτιρίων.»

Άρθρο 156

Εξουσιοδοτική διάταξη για τους σταθμούς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων - Αντικατάσταση περ. (β) της παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012

Η εξουσιοδότηση της περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012 (Α' 82), περί εγκατάστασης σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων (η/ο), αντικαθίσταται ως εξής:

«(β). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, και Τουρισμού, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και οι τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων και ιδιωτικής χρήσης σταθμών επαναφόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων, στους παρακάτω δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους:

βα. στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση «Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας»,

ββ. στους καθορισμένους χώρους στάθμευσης εντός λιμενικής ζώνης,

βγ. στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση ή υπό παραχώρηση χώρους στάσης και στάθμευσης εντός ζώνης τουριστικών λιμένων.

βδ. στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση ή υπό παραχώρηση χώρους στάσης και στάθμευσης εντός αερολιμένων,

βε. στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση στεγασμένους και υπαίθριους σταθμούς οχημάτων,

βστ. στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση συνεργεία συντήρησης και επισκευής οχημάτων,

β. στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση δημόσια ή ιδιωτικά Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων,

βζ. κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου,

βη. σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων,

βθ. σε υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση τερματικούς σταθμούς, σταθμούς μετεπιβίβασης και αμαξοστάσια των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, και

βι. σε υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση πλυντήρια και λιπαντήρια οχημάτων.

Σε περίπτωση μη τήρησης της ανωτέρω κοινής απόφασης, απαγορεύεται η λειτουργία του σταθμού επαναφόρτισης η/ο, με απόφαση της αρμόδιας αρχής και μέχρι την αποκατάσταση των σχετικών ελλείψεων. Με την ως άνω απόφαση δύναται να εξειδικεύονται οι διοικητικές κυρώσεις και να καθορίζονται οι αρμόδιοι για την επιβολή τους φορείς.»

Άρθρο 157**Χρόνος ισχύος της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4014/2011**

Στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί διάρκειας ισχύος των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.), τροποποιείται η περ. γ, ως προς τη νομοθετική παραπομπή για την έναρξη ισχύος της, τη χρονική ισχύ των υφιστάμενων Α.Ε.Π.Ο. και την εξειδίκευση των ενεργειών που απαιτούνται για την παράταση αυτών, προστίθεται περ. δ' και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8.α. Η Α.Ε.Π.Ο. έχει διάρκεια ισχύος δεκαπέντε (15) έτη, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων, βάσει των οποίων εκδόθηκε. Για τα έργα ή τις δραστηριότητες που διαθέτουν ως Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης την Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικό Έλεγχο (EMAS), η διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ παρατείνεται για έξι (6) έτη και για όσο χρόνο, το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ. Για τα έργα ή τις δραστηριότητες που διαθέτουν Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001 ή άλλο αντίστοιχο σε ισχύ, η διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ παρατείνεται για τέσσερα (4) έτη και για όσο χρόνο το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ. Για τις ως άνω παρατάσεις χορηγείται σχετική διαπιστωτική πράξη. Μη έγκαιρη ανανέωση των ως άνω Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης συνεπάγεται, κατά τη διάρκεια της ως άνω παράτασης, αυτοδίκαιη λήξη της ισχύος της ΑΕΠΟ. Επιπλέον, ο φορέας υποχρεούται να διαθέτει σε ισχύ το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για τουλάχιστον ένα (1) έτος πριν την παρέλευση της προθεσμίας ανανέωσης της ΑΕΠΟ.

β. Η Α.Ε.Π.Ο. μπορεί με ειδική αιτιολογία να εκδίδεται για διάρκεια ισχύος μικρότερη των δεκαπέντε (15) ετών.

γ. Η διάρκεια των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του ν. 4685/2020 (Α' 92) Α.Ε.Π.Ο. παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση δεκαπενταετίας από την έκδοσή τους, κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) από τον υπόχρεο φορέα, εάν δεν έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκαν.

δ. Η παρούσα παράγραφος ισχύει και για τις ΑΕΠΟ που έχουν λήξει αν:

α. δεν έχει παρέλθει δεκαπενταετία από την έκδοσή τους,

β. δεν έχουν επέλθει ουσιώδεις μεταβολές των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από αλλαγές στον σχεδιασμό ή τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας. Αν έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκε η υπό κρίση ΑΕΠΟ, η παράταση χορηγείται εάν οι μεταβολές αυτές δεν αυξάνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως η αλλαγή σε καύσιμο με μικρότερο ρυπαντικό φορτίο ή εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, η μείωση του μεγέθους του έργου ή η χρήση πρόσθετης ή νεότερης αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.

Η παράταση χορηγείται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή έως εξαντλήσεως της δεκαπενταετίας από την έκδοση της ΑΕΠΟ, κατόπιν εξέτασης του σχετικού αιτήματος του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, από το αρμόδιο Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του άρθρου 13.

Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις του δεύτερου εδαφίου της υποπερ. ββ', μετά τη χορήγηση της παράτασης, κατατίθεται φάκελος τροποποίησης της ΑΕΠΟ και ακολουθείται η διαδικασία της υποπερ. α' της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 6.»

Άρθρο 158

Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τους Πιστοποιημένους Αξιολογητές Χωρικών Μελετών - Αντικατάσταση της παρ. 1, προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 98 του ν. 4759/2020

Το άρθρο 98 του ν. 4759/2020 (Α' 245) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 98

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 94 έως 95Α, ιδίως δε:

- α) οι επιμέρους κατηγορίες του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.), ανά είδος χωρικής μελέτης,
- β) τα αναγκαία προσόντα και η απαραίτητη εμπειρία των πιστοποιημένων αξιολογητών, προκειμένου να υπαχθούν σε κάθε κατηγορία του Μ.Α.Χ.Μ. και οι ιδιότητες που ορίζονται ως ασυμβίβαστες με το έργο τους,
- γ) η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την απόκτηση της άδειας Πιστοποιημένου Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ.,
- δ) η διάρκεια της άδειας,
- ε) η διαδικασία ανανέωσής της άδειας και οι λόγοι λήξης της,
- στ) οι αρμόδιες υπηρεσίες και τα όργανα για την τήρηση του μητρώου, την πιστοποίηση των Αξιολογητών, την επιβολή κυρώσεων, την έγκριση ή απόρριψη των παραδοτέων, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης αυτών λόγω ελλείψεων, τη διαπίστωση μη συνδρομής ιδιοτήτων που ορίζονται ως ασυμβίβαστες με το έργο των Αξιολογητών Μ.Α.Χ.Μ.,
- ζ) οι κανόνες που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους,
- η) η διαδικασία ανάθεσης εντολής προς αξιολόγηση, και
- θ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

1Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται το ύψος της αποζημίωσης των Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την είσπραξη της αμοιβής του αξιολογητή και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 159

Ρυθμίσεις περί έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων

1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την ανάθεση συμβάσεων εκτέλεσης έργων υποδομής διαχείρισης λυμάτων που εντάσσονται σε Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, καθώς και λοιπά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, περιλαμβάνουν στο αντικείμενο των εν λόγω συμβάσεων, πέραν της κατασκευής, την κανονική λειτουργία και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων για διάρκεια τουλάχιστον τριών (3) ετών, ως υποχρέωση του αναδόχου. Ειδικότερα, όσον αφορά τα έργα κατασκευής του δικτύου αποχέτευσης, στο αντικείμενο των σχετικών συμβάσεων, περιλαμβάνονται η κατασκευή, η κανονική λειτουργία και συντήρηση του δικτύου και των αντλιοστασίων. Στο αντικείμενο των συμβάσεων, στην περίπτωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, περιλαμβάνονται η κατασκευή, η κανονική λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων αυτών. Η δαπάνη για την κανονική λειτουργία και συντήρηση των έργων υποδομής διαχείρισης λυμάτων βαρύνει τον Κύριο των έργων. Η υποχρέωση των ανωτέρω εδαφίων δεν καταλαμβάνει τις δημόσιες συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Οι φορείς λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων των οικισμών που εμπίπτουν στο άρθρο 4 της υπ' αριθμ. οικ. 5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β' 192) εισάγουν απευθείας στην Εθνική Βάση Δεδομένων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, μέσω του εξουσιοδοτημένου χρήστη καταχώρησης, όλα τα σχετικά πεδία που αποτυπώνουν τα τεχνικά στοιχεία και λειτουργικά δεδομένα των εγκαταστάσεων αρμοδιότητάς τους. Η καταχώρηση των δεδομένων γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και ολοκληρώνεται υποχρεωτικά στο τέλος αυτού. Η προσθήκη διορθώσεων και στοιχείων για κάθε έτος είναι δυνατή μέχρι την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους, οπότε και τα στοιχεία οριστικοποιούνται χωρίς τη δυνατότητα περαιτέρω τροποποίησης από τους υπεύθυνους καταχώρησης. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των καταχωρημένων τεχνικών και λειτουργικών δεδομένων, από το Τμήμα Ελέγχου και Σχεδιασμού Επεξεργασίας Λυμάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, επικυρώνεται ο κατάλογος των οικισμών που τελούν σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1991 «για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» (L 135) και δημοσιεύεται, με ανάρτηση σχετικών πινάκων στην Εθνική Βάση Δεδομένων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ανάρτηση πραγματοποιείται το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου κάθε έτους και αφορά στη συμμόρφωση κατά το προηγούμενο έτος.

3. Με βάση τον χαρακτηρισμό των οικισμών που βρίσκονται σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για το προηγούμενο έτος, παρέχεται σχετική βεβαίωση συμμόρφωσης στους ενδιαφερόμενους φορείς. Η βεβαίωση συμμόρφωσης εκδίδεται από το Τμήμα Ελέγχου και Σχεδιασμού Επεξεργασίας Λυμάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου φορέα.

Άρθρο 160

Οργάνωση και λειτουργία Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων

1. Στο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, δύνανται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας να συστήνονται Ομάδες Διοίκησης Έργου. Με την απόφαση αυτή προβλέπονται η συγκρότηση των ομάδων, οι αρμοδιότητές τους, και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την λειτουργία τους.
2. Συστήνεται Επιτροπή Συντονισμού και Καθοδήγησης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, η οποία συντονίζει τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς εξειδίκευσης και εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (Π.Ε.Σ.Δ.Α.), υποστηρίζει και εποπτεύει τις Ομάδες Διοίκησης Έργου, εισηγείται στα αρμόδια κυβερνητικά όργανα τα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα αποτελεσματικής εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης συγχρηματοδότησης των έργων και των δράσεων του Ε.Σ.Δ.Α. και των Π.Ε.Σ.Δ.Α..
3. Στην Επιτροπή Συντονισμού και Καθοδήγησης συμμετέχουν με τους αναπληρωτές τους: α) ο Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, που προεδρεύει της Επιτροπής, β) ο Γενικός Γραμματέας Διοίκησης και Οργάνωσης του Υπουργείου Εσωτερικών, γ) ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δ) ο Πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και ε) ο εκπρόσωπος του Δικτύου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Η Επιτροπή της παρ. 2 συγκροτείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών.
4. Με την απόφαση συγκρότησης της παρ. 3 ρυθμίζονται και τα σχετικά με τη λειτουργία της Επιτροπής Συντονισμού και Καθοδήγησης, την εποπτεία και υποστήριξη που παρέχει στις Ομάδες Διοίκησης Έργου της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 161

Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Καθήκοντα οργάνου επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για όσα έργα υποδομών διαχείρισης αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος, ασκεί η Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» που συστάθηκε με την υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ

936/28.9.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3296).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών προσδιορίζονται οι διαδικασίες επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου υπεραντιστάθμισης για τα έργα της παρ. 1, οι διαδικασίες έγκρισης των αντίστοιχων εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες ανάκτησης πιθανής υπεραντιστάθμισης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 162

Χρηματοδότηση κατασκευών επί του δικτύου αποχέτευσης - Αντικατάσταση του άρθρου 96 του ν. 4685/2020

Το άρθρο 96 του ν. 4685/2020 (Α' 92) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 96

Χρηματοδότηση δαπάνης κατασκευής των εξωτερικών διακλαδώσεων του δικτύου αποχέτευσης

1. Για τους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ.5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β' 192), καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων (2000) ισοδυνάμων κατοίκων, που βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π.) ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.), η δαπάνη για την κατασκευή της εξωτερικής διακλάδωσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων αποχέτευσης, από τη ρυμοτομική γραμμή του ακινήτου, μέχρι τη θέση του κεντρικού αγωγού αποχέτευσης, δύναται να χρηματοδοτείται:

α. στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του «ΕΣΠΑ 2014-2020», εφόσον η κατασκευή έχει πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο φορέα και η δαπάνη έχει πληρωθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2014, καθώς και στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 «ΕΣΠΑ 2021-2027»,

β. από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός των εκάστοτε ετησίων ορίων του και εντός του προϋπολογισμού του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά περίπτωση για έργα αποχέτευσης που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, εφόσον η σχετική κατασκευή δεν έχει υλοποιηθεί, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η άμεση λειτουργικότητα του συστήματος αποχέτευσης και επεξεργασίας, σύμφωνα με βεβαίωση που εκδίδεται από τον οικείο Δήμο ή την οικεία Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης, ή την Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή την Ε.Υ.Α.Θ..

γ. από το Π.Δ.Ε. στο πλαίσιο άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, η δαπάνη κατασκευής της εξωτερικής διακλάδωσης της αποχέτευσης δεν βαρύνει τους κυρίους των ακινήτων.

Άρθρο 163

Σύνδεση ακινήτων με δίκτυο αποχέτευσης - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 96Α ως εξής:

«Άρθρο 96Α

Υποχρέωση πραγματοποίησης εσωτερικών συνδέσεων ιδιοκτησιών στο δίκτυο αποχέτευσης - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Οι κύριοι των ακινήτων, στους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ. 5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β' 192), καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων (2000) ισοδυνάμων κατοίκων, που βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (Ε.Υ.Δ.Α.Π.) ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.), έχουν υποχρέωση, εντός έξι (6) μηνών από τη σχετική έγγραφη ειδοποίηση της αρμόδιας για την ύδρευση και αποχέτευση επιχείρησης ή του οικείου δήμου, να πραγματοποιήσουν τη σύνδεση των ακινήτων τους με το δίκτυο αποχέτευσης. Η εν λόγω ειδοποίηση αποστέλλεται με μέριμνα της αρμόδιας για την αποχέτευση επιχείρησης ή του οικείου δήμου, μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής της εξωτερικής διακλάδωσης του δικτύου αποχέτευσης και εφόσον το συγκεκριμένο τμήμα του δικτύου είναι λειτουργικό.

2. Στους μη συνδεδεμένους με το δίκτυο αποχέτευσης κυρίους ακινήτων, τα οποία βρίσκονται σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης και αποχέτευσης, ή σε περιοχή αρμοδιότητας της Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή της Ε.Υ.Α.Θ., επιβάλλεται ως διοικητική κύρωση, μετά την πάροδο της προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη σχετική έγγραφη ειδοποίηση της αρμόδιας για την αποχέτευση επιχείρησης ή του οικείου δήμου, πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3. Η ανωτέρω έγγραφη ειδοποίηση αποστέλλεται στον κύριο ή νομέα του ακινήτου μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής των εξωτερικών διακλαδώσεων που χρηματοδοτήθηκαν, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 3 και εφόσον το συγκεκριμένο τμήμα του δικτύου είναι λειτουργικό.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται οι φορείς που επιβάλλουν το πρόστιμο της παρ. 2, ο τρόπος βεβαίωσης και ο τρόπος είσπραξης του προστίμου, ο λογαριασμός στον οποίο καταβάλλεται το εισπραχθέν πρόστιμο, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου για κάθε έτος μη συμμόρφωσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 164**Εξουσιοδότηση για την παροχή κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση των αποχετεύσεων - Προσθήκη άρθρου 96B στον ν. 4685/2020**

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 96B ως εξής:

«Άρθρο 96B**Χρηματοδότηση εσωτερικών συνδέσεων ιδιοκτησιών στο δίκτυο αποχέτευσης - Εξουσιοδοτική διάταξη**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών δύναται να προκηρύσσονται δράσεις για την παροχή οικονομικών κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση του εσωτερικού συστήματος αποχέτευσης ακινήτων με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Δήμου ή της οικείας Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, στους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ.5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β' 192), καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων (2000) ισοδυνάμων κατοίκων. Οι δράσεις του πρώτου εδαφίου δύναται να αφορούν την επιδότηση της ιδιωτικής δαπάνης για την προσαρμογή της αποχέτευσης των κτιριακών εγκαταστάσεων, προκειμένου να οδηγούνται τα λύματα στο φρεάτιο της εξωτερικής διακλάδωσης του δικτύου αποχέτευσης, το οποίο έχει κατασκευαστεί από τον αρμόδιο φορέα αποχέτευσης. Με την κοινή απόφαση του παρόντος καθορίζεται το αντικείμενο της δράσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λήψη των οικονομικών κινήτρων, οι δικαιούχοι, η διάρκεια και οι διαδικασίες αίτησης, ένταξης, υλοποίησης και ολοκλήρωσης των δράσεων αυτών, ο φορέας και η πηγή χρηματοδότησης, ο υπεύθυνος φορέας υλοποίησης της δράσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

2. Ειδικότερα, με την απόφαση της παρ. 1 ορίζονται και:

- α) οι φορείς υποδοχής των αιτήσεων των ωφελούμενων για ένταξη στις δράσεις της παρ. 1,
- β) οι φορείς πιστοποίησης της πραγματοποίησης των εσωτερικών συνδέσεων ιδιοκτησιών στο δίκτυο αποχέτευσης, και
- γ) οι φορείς της καταβολής της χρηματοδότησης στους ωφελούμενους, καθώς και ο φορέας ελέγχου για την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων των δράσεων.

3. Στην περίπτωση ορισμού φορέων για την άσκηση αρμοδιοτήτων της παρ. 2, δύναται να καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η διαδικασία και οι όροι μεταφοράς των πιστώσεων προς τον οριζόμενο, κατά την παρ.2 φορέα καταβολής της χρηματοδότησης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 165
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα σε επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 17 Ιουνίου 2022

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Π. Πικραμμένος

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Χρ. Σταϊκούρας

Σπ. - Άδ. Γεωργιάδης

Ν. Παναγιωτόπουλος

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ν. Κεραμέως

Αθ. Πλεύρης

Κων. Σκρέκας

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Στ. Μενδώνη

Κων. Τσιάρας

Μ. Βορίδης

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κων. Καραμανλής

Ι. Πλακιωτάκης

Γ. Γεωργαντάς

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Β. Κικίλιας

Χρ. Στυλιανίδης

Κ. Πιερρακάκης

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Θ. Σκυλακάκης

Ν. Παπαθανάσης

Στ. Πέτσας

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ελ. Αυγενάκης

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΗΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Β' ΦΑΣΗ, ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Επισπεύδον Υπουργείο

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Στοιχεία επικοινωνίας: Φωτεινή Αντωνοπούλου, 2131513870 f.antonomoulou@prv.ypeka.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

(X)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	X

- ¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.
- ² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.
- ³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.
- ⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.
- ⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.
- ⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

Α. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Με το προτεινόμενο Μέρος Α' ορίζονται ο σκοπός και το αντικείμενο του σχεδίου νόμου. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου της αδειοδότησης των έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε., Α' Φάση), το προτεινόμενο Μέρος Β' αποτελεί το επόμενο αναγκαίο βήμα, μετά την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων (Β' Φάση), μέσω: α) πιο σύντομων και απλούστερων διαδικασιών, της σημαντικής μείωσης των δικαιολογητικών που απαιτούνται σε κάθε αδειοδοτικό στάδιο που μεσολαβεί από την υποβολή αιτήματος χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, μέχρι και την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, β) εύλογων προθεσμιών υλοποίησης, ώστε να εξασφαλίζεται ένα ασφαλές πλαίσιο επενδύσεων, γ) ψηφιοποίησης των διαδικασιών, προς πλήρη συμμόρφωση με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328). Στο Μέρος Γ' προβλέπονται οι αναγκαίες ρυθμίσεις για την αδειοδότηση και τη λειτουργία σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και για την τροποποίηση της αδειοδότησης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, ενώ περαιτέρω πραγματοποιείται ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), αναφορικά με τα ανωτέρω αντικείμενα και τη δραστηριότητα της σωρευτικής εκπροσώπησης. Με το Μέρος Δ' θεσπίζεται πιλοτικό πλαίσιο για τη χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία στη χώρα μας επενδύσεων που αφορούν στην καινοτόμα και πολλά υποσχόμενη τεχνολογία παραγωγής ενέργειας από πλωτά φωτοβολταϊκά σε θαλάσσιο περιβάλλον. Με το Μέρος Ε' ενισχύεται η ένταξη περισσότερης ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ενώ παράλληλα επιδιώκεται η υλοποίηση έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), απελευθερώνεται δεσμευμένος ηλεκτρικός χώρος και παράλληλα δημιουργείται νέος. Επίσης, επιδιώκεται η αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης ενσωματώνοντας σχετικές προβλέψεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Με το Μέρος Στ' ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την ευρύτερη προστασία του περιβάλλοντος. Ειδικότερα επιδιώκεται η ορθολογική διαχείριση της μεταλλευτικής και λατομικής δραστηριότητας, επιλύονται επιμέρους χωροταξικά και πολεοδομικά ζητήματα, ενώ σκοπείται η πλήρης συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1991 «για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» (L 135).

2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Ως προς το προτεινόμενο Μέρος Β': Η υφιστάμενη διαδικασία αδειοδότησης έργων Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) Β' Φάσης επιβαρύνει τους εμπλεκόμενους φορείς με διοικητικό φόρτο και δεν παρέχει την απαραίτητη ευελιξία και προσαρμοστικότητα, προκειμένου να ανταπεξέλθει στον επιδιωκόμενο σκοπό της αποτελεσματικής εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος. Ως προς τις ρυθμίσεις του Μέρους Γ': Καλύπτεται το κενό που υφίσταται σήμερα και ρυθμίζεται διακριτά η ενεργειακή δραστηριότητα της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Περαιτέρω, εκσυγχρονίζεται το πλαίσιο αδειοδότησης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την ενιαία αντιμετώπιση του συνόλου των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής ως προς τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις. Ως προς τις ρυθμίσεις του Μέρους Δ': Ρυθμίζεται, ελλείψει υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, η χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία πλωτών φωτοβολταϊκών σε θαλάσσιο περιβάλλον, προκειμένου να διαπιστωθεί η αποδοτικότητα και βιωσιμότητα του συγκεκριμένου τύπου έργων. Ως προς το Μέρος Ε': Αντιμετωπίζεται μια σειρά ζητημάτων για τη διαχείριση της ενεργειακής κρίσης και την ενίσχυση της αγοράς ενέργειας. Ως προς το προτεινόμενο Μέρος Στ': Αντιμετωπίζονται ειδικότερα ζητήματα που άπτονται της προστασίας του περιβάλλοντος.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά; Όσους δραστηριοποιούνται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο διασυνδεδεμένο και στο μη διασυνδεδεμένο Σύστημα, διαχειριστές του συστήματος και του δικτύου, αδειοδοτούσες αρχές, τους σταθμούς αποθήκευσης, τους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τους εκμεταλλευτές λατομείων και μεταλλείων, τους μηχανικούς, τους ιδιοκτήτες ακινήτων, τις υπηρεσίες δόμησης, τις Εταιρείες Ύδρευσης-Αποχέτευσης και τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, τους Χρήστες Μεταφοράς, τους Χρήστες Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) και τους καταναλωτές.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα; ν. 4001/2011 (Α' 179), ν. 4685/2020 (Α' 92), ν. 3468/2006 (Α' 129), ν. 4414/2016 (Α' 149), ν. 4512/2018 (Α' 5), ν. 4342/2015 (Α' 143), ν. 4495/2017 (Α' 167), ν. 4759/2020 (Α' 245).
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας

i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Οι ρυθμίσεις αφορούν είτε τροποποίηση υφιστάμενου νομικού πλαισίου είτε την εισαγωγή νέου κανόνα δικαίου που απαιτείται να εισαχθεί σε επίπεδο νόμου και όχι σε κανονιστικό.
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Δεν επαρκεί η αλλαγή της διοικητικής πρακτικής ή η επιλογή νέας ερμηνευτικής προσέγγισης. Απαιτείται τροποποίηση υφιστάμενου κανόνα δικαίου είτε θέσπιση νέου και όχι ερμηνεία του.
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Απαιτείται παρέμβαση στο νομοθετικό επίπεδο. Η διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων κρίνεται απρόσφορη και δεν επιλύει τα τιθέμενα ζητήματα.

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Ως προς τα προτεινόμενα Μέρη Β' και Γ': Όσες διατάξεις των Οδηγιών 2018/2001 και 2019/944 ενσωματώνονται, εφαρμόζονται ήδη στα λοιπά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και κατ' αντιστοιχία στις βέλτιστες πρακτικές των λοιπών κρατών – μελών. Ως προς το προτεινόμενο Μέρος Δ': Αντίστοιχες ρυθμίσεις αξιολόγησης καινοτόμων τεχνολογιών ελήφθησαν από διάφορα κράτη μέλη της Ε.Ε. (ιδίως Ολλανδία, Βέλγιο) και το Ηνωμένο Βασίλειο.
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 	

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ετήσιες εκπομπές αερίων ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά							
ο του πληθυσμού που εξυπηρετείται από βιολογικούς μούς					89,6%	90,6%	94%
των ακτών που κρίνονται κατάλληλες για κολύμβηση σε σχέση νολο των δυνάμενων να χρησιμοποιηθούν ακτών							
ελέγχων καταλληλότητας δικτύου ύδρευσης κατ' έτος							
οικιακών απορριμμάτων προς ανακύκλωση							
διατιθέμενων απορριμμάτων σε ταφή							
δασικών εκτάσεων που καταστράφηκαν από πυρκαγιά / σύνολο εκτάσεων							
ο αναδασωθείσών (με φυσικό ή τεχνητό τρόπο) εκτάσεων κατεστραμμένων δασών από πυρκαγιές							
ο προστατευόμενων περιοχών σε σχέση με την συνολική έκταση							
ο του προϋπολογισμού που διατίθεται για θέματα προστασίας λοντος							
ωση ενέργειας κατά κεφαλή							
ωση ενέργειας ανά μορφή ενέργειας (συμμετοχής ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας)	15. 931	17. 300	18. 051	19. 677	21. 750	Ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας για το 2020 όπως	

						δημοσιεύεται από την Eurostat	
Κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά κεφαλή							
Ποσοστά μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ανά τριετία					18. 7%		

Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐ i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε: Η δημιουργία και λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.) καθιστά εφικτή την άμεση, απλοποιημένη και ταχύτατη διεκπεραίωση όλης της αδειοδοτικής διαδικασίας των σχετικών έργων. Μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε., το έργο αποκτά ψηφιακή ταυτότητα, όλη η διαδικασία υποβολής και έκδοσης πράξεων γίνεται ηλεκτρονικά, όπως και η αυτοματοποιημένη διακίνηση εγγράφων μεταξύ των επιμέρους συστημάτων των διαφόρων υπηρεσιών. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. λειτουργεί ως πύλη εισόδου και παρέχει πρόσβαση, διευκολύνοντας και καθοδηγώντας τους επενδυτές, αλλά και τους φορείς αδειοδότησης. Στο Μέρος Γ' προβλέπεται η δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.) και του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), μέσω των οποίων εκδίδονται με ασφάλεια, ταχύτητα και διαφάνεια οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και οι άδειες αποθήκευσης. Επίσης οργανώνονται και καταχωρούνται στοιχεία, αιτήσεις, διαδικασίες και λεπτομέρειες, για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση εκ μέρους του φορέα αδειοδότησης (Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, Ρ.Α.Ε.), προς εξυπηρέτηση των συναλλασσόμενων. Η Εθνική Βάση Δεδομένων παρακολούθησης της λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων του Μέρους Στ' αποτελεί βασικό εργαλείο καταχώρησης των πληροφοριών και στοιχείων που αφορούν στην υφιστάμενη κατάσταση και στο επίπεδο συμμόρφωσης των οικισμών με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ. ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐

	Εξηγήστε:	Το Π.Σ.Α.Π.Ε περιλαμβάνεται στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Μέσω της Εθνικής Βάσης επιτυγχάνεται η πιο άμεση ηλεκτρονική ενημέρωση αρμόδιων υπηρεσιών, φορέων, κοινού, σχετικά με τη διαχείριση των αστικών λυμάτων της χώρας.
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Το Π.Σ.Α.Π.Ε. του Μέρους Β', λειτουργεί με μέριμνα της Υπηρεσίας μιας Στάσης, η οποία τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα με όλα τα επιμέρους συστήματα των φορέων αδειοδότησης. Τέτοια συστήματα είναι το Ηλεκτρονικό Πληροφοριακό Σύστημα «Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α» του Φορέα Αδειοδότησης για την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού, το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, το Σύστημα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων (Σ.Η.Δ.Ε.) του εκάστοτε φορέα αδειοδότησης και η «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», καθώς επίσης και τα συστήματα που τηρούν οι αρμόδιοι Διαχειριστές. Ως προς το Μέρος Γ', σκοπείται να προγραμματιστεί η διαλειτουργικότητα των Ηλεκτρονικών Μητρώων Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.) και Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), με το πληροφοριακό σύστημα της Γ.Γ.Π.Σ. και τα πληροφοριακά συστήματα της Ρ.Α.Ε. και των λοιπών φορέων αδειοδότησης, κατά το πρότυπο του Ηλεκτρονικού Μητρώου του άρθρου 10 του ν. 4685/2020. Ως προς το Μέρος Ε', προβλέπεται η λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων για την αγορά Εγγυήσεων Προέλευσης και για το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης.
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒	
	Εξηγήστε:	Μέρος Γ': Πρόκειται για ηλεκτρονική εφαρμογή του φορέα αδειοδότησης – Ρ.Α.Ε..

	Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου

Άρθρο	Στόχος
1	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται ο σκοπός του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
2	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται το αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
3	Με το προτεινόμενο άρθρο παρατίθενται οι ορισμοί των σημαντικότερων εννοιών που σχετίζονται με τη διαδικασία αδειοδότησης Β' Φάσης των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..
4	Με το προτεινόμενο άρθρο παρατίθενται οι περιπτώσεις χορήγησης γνωμοδοτήσεων στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α ή/και σταθμών αποθήκευσης, οι απαιτούμενες ενέργειες που αφορούν στην εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., το επιτρεπτό της θέσης εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. καθώς και των συνοδών τους έργων, καθώς και η διαδικασία εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α ή/και σταθμών αποθήκευσης, που χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφελείας.
5	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζονται οι διαδικασίες υποβολής, πληρότητας και ο τρόπος αξιολόγησης των αιτήσεων για την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Βασική καινοτομία είναι η κατάργηση της μη Δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης και η υποβολή κατευθείαν αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, κατόπιν λήψης της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.
6	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται τα ειδικότερα ζητήματα περί εγγυητικής επιστολής, όπως ο χρόνος υποβολής της, οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση υποβολής, το ύψος της, οι περιπτώσεις απομείωσής της, οι όροι και οι προϋποθέσεις επιστροφής της, οι περιπτώσεις και η διαδικασία ανανέωσης, συμπλήρωσης και αντικατάστασής της. Η καινοτομία της προτεινόμενης διάταξης έγκειται στο ότι η εγγυητική επιστολή υποβάλλεται στον αρμόδιο Διαχειριστή με την υποβολή της αίτησης για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και όχι κατά την αποδοχή αυτής.
7	Με το προτεινόμενο άρθρο αναλύονται ειδικότερα θέματα που αφορούν σε σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα: α) μέσω νέου Υποσταθμού (Υ/Σ), β) μέσω νέων έργων γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.), και γ) για σύνδεση στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.).
8	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη Σύμβαση Σύνδεσης, ιδίως δε οι προθεσμίες έναρξης ισχύος, σε περίπτωση που συνάπτεται με τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.), καθώς και οι περιπτώσεις που συνάπτεται με τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), τα δικαιολογητικά για τη σύναψή της, οι περιπτώσεις στις οποίες τροποποιείται, το συμβατικό τίμημα για το τμήμα/σύνολο των έργων που κατασκευάζει ο αρμόδιος Διαχειριστής και ο χρόνος υλοποίησης των έργων σύνδεσης που αναλαμβάνουν συμβατικά οι αρμόδιοι Διαχειριστές. Με τον τρόπο αυτό δίνεται στους επενδυτές σαφής εικόνα του ανώτατου χρονικού ορίου εντός του οποίου υλοποιούνται τα εν λόγω έργα, ώστε να προγραμματίσουν την πρόοδο και την ολοκλήρωση των έργων τους.
9	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζονται οι τεχνικές προϋποθέσεις για τους Υ/Σ, την ασφαλή λειτουργία του Συστήματος ή του Δικτύου, καθώς και την ομαλή λειτουργία της αγοράς που πρέπει να τηρεί ο Παραγωγός, καθ' υπόδειξη του αρμόδιου Διαχειριστή.
10	Με το προτεινόμενο άρθρο παρέχεται η δυνατότητα στους αρμόδιους Διαχειριστές να χορηγούν Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και να συνάπτουν Συμβάσεις Σύνδεσης με ειδικό όρο περιορισμένης έγχυσης ενέργειας και ισχύος των σταθμών, με σκοπό τη δημιουργία μεγαλύτερης ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Αναλυτικά περιγράφεται τι αφορούν επακριβώς οι περιορισμοί, τι λαμβάνουν υπόψη οι αρμόδιοι Διαχειριστές, η διαδικασία, καθώς επίσης και ο μηχανισμός ελέγχου των παραγωγών, ως προς την τήρηση των ειδικών όρων.

11	Με το προτεινόμενο άρθρο απαριθμούνται και αναλύονται θέματα κυριότητας των έργων σύνδεσης. Στόχος του άρθρου είναι να αποσαφηνιστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις κτήσης κυριότητας επί των έργων σύνδεσης, προβλέπεται ρητά η δυνατότητα κατασκευής, από τους ενδιαφερομένους, των έργων επέκτασης του Δικτύου για τη σύνδεση των σταθμών και διευκρινίζεται ότι μετά την παραλαβή τους, αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε..
12	Με το προτεινόμενο άρθρο αναλύεται η δυνατότητα των παραγωγών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. να κατασκευάσουν δίκτυα Μέσης Τάσης, τα οποία προορίζονται αποκλειστικά για παραγωγούς ή ομάδες παραγωγών και όχι για καταναλωτές.
13	Με το προτεινόμενο άρθρο καταγράφονται σε κατάλληλη πλατφόρμα όλα τα δίκτυα που κατασκευάζονται και διαχειρίζονται είτε από Παραγωγούς, είτε από τους αρμόδιους Διαχειριστές, και προβλέπονται οι σχετικές τους υποχρεώσεις.
14	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής κοινού αιτήματος, περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, στον Διαχειριστή του Συστήματος, οι προϋποθέσεις που πρέπει σωρευτικά να πληρούν οι επιμέρους σταθμοί, ενώ εισάγεται ρητή απαγόρευση υποβολής αιτήσεως για τον ίδιο σταθμό και στους δύο (2) Διαχειριστές.
15	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται σε τι ακριβώς συνίσταται η συνεργασία των Διαχειριστών Συστήματος και Δικτύου για τα κοινά αιτήματα του άρθρου 14. Η χρησιμότητα της διάταξης είναι διττή, καθώς βοηθά τόσο τους Διαχειριστές, όσο και τους παραγωγούς στην παρακολούθηση της πορείας του αιτήματός τους.
16	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται ο τρόπος σύνδεσης, μέτρησης και πιστοποίησης της ενέργειας σε περίπτωση σύνδεσης του σταθμού στο σύστημα, αλλά και στο δίκτυο, μέσω της κατασκευής ή αναβάθμισης Υ/Σ.
17	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να υποβληθεί αίτηση περί χορήγησης Άδειας Εγκατάστασης, τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται, η προθεσμία και η δυνατότητα υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων, οι όροι έκδοσης, καθώς και η προθεσμία εντός της οποίας αυτή θα πρέπει να εκδοθεί, το ελάχιστο περιεχόμενό της και η γνωστοποίηση της τυχόν απορριπτικής απόφασης στον ενδιαφερόμενο.
18	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζεται τι ακριβώς πρέπει να προσκομιστεί από τον επενδυτή για να τεκμηριωθεί ότι έχει εξασφαλιστεί το δικαίωμα χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, επί του οποίου θα εγκατασταθεί ο σταθμός, καθώς επίσης και του γηπέδου ασφαλείας.
19	Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται η διάρκεια ισχύος, η παύση ή παράταση της Άδειας Εγκατάστασης, οι συνέπειες σε περίπτωση αναστολής ισχύος της, η διατήρηση της ισχύς της, μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσης και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες οι άδειες που απαιτούνται συνολικά για την εγκατάσταση του σταθμού, παραμένουν σε ισχύ, μετά την παρέλευση της ημερομηνίας λήξης τους.
20	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται ότι η Άδεια Εγκατάστασης τροποποιείται στην περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής που απαιτεί εκ νέου έλεγχο του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας σε περίπτωση που δεν συμπεριλαμβάνεται στο γήπεδο εγκατάστασης. Για κάθε άλλη περίπτωση, ακολουθείται η κατά πολύ απλούστερη διαδικασία της «ενημέρωσης φακέλου». Ρητά δε ορίζεται ότι σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της οικείας Άδειας Παραγωγής, της Βεβαίωσης, της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, δεν μπορεί να υποβληθεί αίτημα για τροποποίηση της Άδειας Εγκατάστασης.
21	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι επιτρεπόμενες αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών, πληροφορία η οποία, παρά το γεγονός ότι είναι αμιγώς τεχνική, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εγκατάσταση των αιολικών σταθμών.
22	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται τα ειδικότερα ζητήματα της επανέκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης, σε περίπτωση που ακυρωθεί δικαστικά η απόφαση έγκρισης

	περιβαλλοντικών όρων ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη που απαιτείται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.
23	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται η έκδοση Τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης, άπαξ, και μόνο για τμήμα του έργου, το οποίο έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής ισχύος, για την οποία έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί αίτηση από τον ενδιαφερόμενο για έκδοση της τελικής Άδειας Εγκατάστασης εντός του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος, ως προς τη συνολική ισχύ του σταθμού, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να προσαρμόσει όλες τις άδειές του, σύμφωνα με την τμηματική άδεια εγκατάστασης που του έχει ήδη εκδοθεί.
24	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται η άπαξ μεταφορά της θέσης εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, υπό όρους, για περιπτώσεις που μέχρι σήμερα ήταν αρρυθμιστες, με αποτέλεσμα να υφίσταται κενό νόμου αλλά και να είναι αδύνατη η υλοποίηση και εγκατάσταση των σταθμών στην αρχική τους θέση.
25	Με το προτεινόμενο άρθρο γίνεται αναφορά στη δυνατότητα που έχει ο κάτοχος του σταθμού που δεν έχει συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης και πριν τον θέσει σε λειτουργία, να υποβάλει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), ανέκκλητη δήλωση ότι δεν επιθυμεί τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης γιατί ο σταθμός θα λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149). Για τις ανωτέρω περιπτώσεις σταθμών, καθώς και για σταθμούς των παρ. 3 και 4 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. εκδίδει Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην αγορά.
26	Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζεται η περίπτωση της Προσωρινής Σύνδεσης των σταθμών, η οποία έχει ως σκοπό την πραγματοποίηση δοκιμών και την επιβεβαίωση της ασφαλείας του εξοπλισμού, προ της θέσης αυτού σε λειτουργία, κατά τη διάρκεια της οποίας δεν επιτρέπεται η έναρξη της παραγωγικής του λειτουργίας και η έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα ή στο Δίκτυο. Για την περίπτωση αυτή, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας (Β.Ε.Λ.).
27	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι προϋποθέσεις σύνδεσης του σταθμού. Εφόσον αυτές πληρούνται σωρευτικά και κατόπιν αιτήσεως, ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στη σύνδεση και εκδίδει τη Βεβαίωση Ηλέκτρισης, η οποία λογίζεται ως η έναρξη της κανονικής ή δοκιμαστικής, κατά περίπτωση, λειτουργίας του σταθμού. Για σταθμούς που συνδέονται στην Υψηλή Τάση και Υβριδικούς σταθμούς στα Μ.Δ.Ν., αν δεν παρουσιαστούν προβλήματα κατά τη δοκιμαστική περίοδο, ο Διαχειριστής εκδίδει τη Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας (Β.Π.Δ.Λ.).
28	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται κάθε αναγκαίο στοιχείο σχετικά με την Άδεια Λειτουργίας, ιδίως οι όροι, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησής της, το ελάχιστο περιεχόμενό της, η κοινοποίηση των απορριπτικών αποφάσεων, η διάρκεια ισχύος της, η διαδικασία και οι όροι τροποποίησής της, η σύντμηση του χρόνου αυτοψίας, καθώς και οι λόγοι και η διαδικασία τροποποίησης ή μεταβολής της.
29	Με το προτεινόμενο άρθρο εξειδικεύονται τα ζητήματα που αφορούν στην Τμηματική Άδεια Λειτουργίας, η οποία χορηγείται σε πολύ συγκεκριμένες περιπτώσεις Ειδικών Έργων και μόνο, εφόσον η μη ολοκλήρωση του έργου οφείλεται σε εκκρεμοδικία ή σε λόγους οι οποίοι αποδεδειγμένα δεν άπτονται της υπαιτιότητας του κατόχου της Άδειας Εγκατάστασης.
30	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται όταν παραβιάζονται οι όροι των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, όπως η επιβολή προστίμου, η ανάκληση της Άδειας Παραγωγής, Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Εγκατάστασης ή της Άδειας Λειτουργίας, η διακοπή των εργασιών εγκατάστασης και λειτουργίας, καθώς και τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη.

31	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται τα ορόσημα που πρέπει να επιτυγχάνουν οι επενδυτές σταδιακά, κατά τη διαδικασία αδειοδότησης του έργου τους και μέχρι τη λειτουργία του, ανά τεχνολογία και με εύλογες προθεσμίες για το καθένα από αυτά.
32	Με το προτεινόμενο άρθρο διευκρινίζεται ο τρόπος πληρωμής και είσπραξης: α) του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης, και β) του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου, μέσω Συστήματος Πληρωμών Τέλους που θα δημιουργήσει και θα τηρεί η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε..
33	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι σταθμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, λήψης Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας.
34	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται η υποχρέωση των Εξαιρούμενων Σταθμών, μετά την έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, να υποβάλουν στον αρμόδιο Διαχειριστή αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, με τα σχετικά δικαιολογητικά.
35	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται η διάρκεια ισχύος και η παράταση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ανά κατηγορία εξαιρούμενων σταθμών, και αναφέρονται οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο επενδυτής, όσο αυτή παραμένει σε ισχύ.
36	Με το προτεινόμενο άρθρο αναλύεται η Σύμβαση Σύνδεσης που συνάπτουν με τον αρμόδιο Διαχειριστή οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση του ενδιαφερομένου, το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης, καθώς και οι επιπτώσεις που επέρχονται για τον επενδυτή και το έργο αν δεν υπογραφεί η Σύμβαση Σύνδεσης εντός της τεθείσας προθεσμίας.
37	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι διατάξεις οι οποίες εφαρμόζονται και στους εξαιρούμενους σταθμούς, προς ασφάλεια δικαίου και αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων.
38	Με το προτεινόμενο άρθρο γίνεται διάκριση στις κατηγορίες μικρών έργων, τα οποία με βάση την αρχή της αναλογικότητας, παρουσιάζουν απλούστερη διαδικασία σύνδεσης στο Δίκτυο (απλή γνωστοποίηση), σε σχέση με τα μεγαλύτερης ισχύος έργα, χωρίς να απαιτείται η χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.
39	Με το προτεινόμενο άρθρο διασαφηνίζονται ο τρόπος ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων φορέων/Διαχειριστών και των επενδυτών για όλα τα στάδια αδειοδότησης Β' Φάσης και ο ιστότοπος στον οποίο αναρτώνται οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας.
40	Με το προτεινόμενο άρθρο, για λόγους διαφάνειας και τακτής ενημέρωσης των επενδυτών, οι φορείς αδειοδότησης και οι Διαχειριστές υποχρεώνονται να δημοσιεύουν, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, λίστες με τα στοιχεία σχετικά με τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, τις Συμβάσεις Σύνδεσης, τις Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας, καθώς επίσης και να αποτυπώνουν την κατάσταση του Συστήματος και του Δικτύου και τις δυνατότητες αναβάθμισης ή επέκτασης αυτών.
41	Με το προτεινόμενο άρθρο περιγράφεται η λειτουργία του Π.Σ.Α.Π.Ε., ο σκοπός για τον οποίο αναπτύσσεται, η χρησιμότητά του στη διακίνηση των εγγράφων, την αυτοματοποίηση και ψηφιοποίηση των αδειοδοτικών διαδικασιών και ο κομβικός ρόλος της διαλειτουργικότητας με όλα τα επιμέρους συστήματα των φορέων αδειοδότησης.
42	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται ειδικότερα κίνητρα στους κατόχους των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι προβαίνουν σε ριζική ανανέωση αυτών, όπως η κατά προτεραιότητα εξέταση της αίτησης για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και Άδεια Εγκατάστασης.
43	Με το προτεινόμενο άρθρο επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών τους έργων, ανάλογα με την απόστασή τους από τις λίμνες υδροδότησης της Αττικής, καθώς επίσης και η εκτέλεση έργων Α.Π.Ε. και συνοδών έργων αυτών από παρόχους υπηρεσιών ύδατος.
44	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζονται η μεθοδολογία και ο τρόπος υπολογισμού της τιμής αναφοράς για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται τμηματικά, καθόσον κατέχουν τμηματική άδεια λειτουργίας.

45	Με το προτεινόμενο άρθρο επιφορτίζεται η Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτων Στήριξης με την έκδοση προηγούμενης γνώμης για τον καθορισμό των Τιμών Αναφοράς που ισχύουν για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..
46	Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται οι υποχρεώσεις εξισορρόπησης για τις αποκλίσεις που προκαλούν σταθμοί με σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ως άνω νόμου.
47	Με το προτεινόμενο άρθρο αυξάνονται τα μέλη και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτων Στήριξης των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..
48	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζονται διαδικασία ελέγχου της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας φωτοβολταϊκών σταθμών, ο τρόπος αποζημίωσης και η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση αύξησης της παραγωγής του σταθμού για λόγους που οφείλονται σε αναβάθμιση του εξοπλισμού, η οποία δεν συνάδει με την ισχύ του σταθμού και τον παραγωγικό εξοπλισμό του.
49	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται ο προσδιορισμός της έκτασης επέμβασης και περιγράφεται η διαδικασία επέμβασης σε δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού της δαπάνης αναδάσωσης και του σχετικού ανταλλάγματος χρήσης.
50	Με το προτεινόμενο άρθρο δίνεται προτεραιότητα στην εξέταση των αντιρρήσεων επί δασικών χαρτών, που υποβάλλονται για εκτάσεις στις οποίες πρόκειται να εγκατασταθούν σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμοί αποθήκευσης.
51	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του εν λόγω Μέρους.
52-57	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται, ανά θεματική κατηγορία, οι μεταβατικές διατάξεις του εν λόγω Μέρους.
58	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι καταργούμενες διατάξεις του εν λόγω Μέρους.
59	Με την προτεινόμενη διάταξη πραγματοποιούνται νομοτεχνικές βελτιώσεις προκειμένου να διευρυνθεί το ως άνω πεδίο εφαρμογής του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί σκοπού και πεδίου εφαρμογής του ανωτέρου νόμου και προστίθεται η αναφορά στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944.
60	Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγονται νέοι ορισμοί και γίνεται προσθήκη στα άρθρα 1, 2, 3 του ν. 4001/2001 για τη δραστηριότητα της αποθήκευσης, σωρευτικής εκπροσώπησης και απόκρισης ζήτησης στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, με ταυτόχρονη ενσωμάτωση των σχετικών διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.
61	Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται στην παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4001/2001 η δραστηριότητα της αποθήκευσης.
62	Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται η παρ. 6 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179), προκειμένου να ρυθμιστεί το ζήτημα των χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα οι μοναδιαίες χρεώσεις για την καταβολή του ανταλλάγματος ΥΚΩ αναφορικά με τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας του ν. 4001/2011 και τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) αφορούν αποκλειστικά στο τμήμα της ιδιοκαταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών αυτών, η οποία δεν αποτελεί μέρος της απορροφούμενης ηλεκτρικής ενέργειας για πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων και επαναπόδοσή της στο δίκτυο ή το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, και υπολογίζονται ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται σύμφωνα με τον πίνακα 1.α του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79).
63	Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), προκειμένου να ρυθμιστεί το ζήτημα των χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 62 με το οποίο τροποποιείται αντίστοιχα η παρ. 6 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179).
64	Με την προτεινόμενη διάταξη για την ενσωμάτωση του άρθρου 54 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 ρυθμίζεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από

	διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς. Κατά γενικό κανόνα, η δραστηριότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας είναι ανταγωνιστική δραστηριότητα και απαγορεύεται στους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να διαχειρίζονται ή να λειτουργούν εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας. Κατ'εξαίρεση και υπό την έγκριση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, οι διαχειριστές δύνανται να διατηρούν τέτοιες εγκαταστάσεις μόνο εφόσον αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου, καθώς και σε περίπτωση που η ρυθμιστική αρχή έχει αξιολογήσει την ύπαρξη σχετικής ανάγκης, η οποία δεν μπορεί να ικανοποιηθεί από τρίτα μέρη κατόπιν ανταγωνιστικών διαδικασιών και υπό τους λοιπούς περιορισμούς που προβλέπει η διάταξη της Οδηγίας. Κάθε τέτοια παρέκκλιση γνωστοποιείται στον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών (ACER), καθώς και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επιπλέον η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί την ανάγκη αυτή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, προς τον σκοπό σταδιακής κατάργησης των σχετικών δραστηριοτήτων των διαχειριστών.
65	Με την προτεινόμενη διάταξη σκοπείται η ενσωμάτωση του άρθρου 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, με την οποία ρυθμίζεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής.
66	Με το άρθρο αυτό εκσυγχρονίζεται το θεσμικό πλαίσιο για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα. Οι σχετικές άδειες χορηγούνται σήμερα δυνάμει του υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/ οικ.17951/6.12.2000 Κανονισμού Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 1498) και δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες αδειοδοτικές απαιτήσεις, είναι δε απαραίτητο να εναρμονιστεί το αδειοδοτικό πλαίσιο για το σύνολο των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 τροποποιείται το άρθρο 132 του ν. 4001/2011 που περιέχει γενικές ρυθμίσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ενσωματώνεται το άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, δυνάμει του οποίου εισάγονται κριτήρια αξιολόγησης που λαμβάνουν υπόψη τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μερίδιο τουλάχιστον 32 % της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030 και στη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων, καθώς και την αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων για την οικοδόμηση νέας δυναμικότητας παραγωγής, όπως οι λύσεις απόκρισης ζήτησης και η αποθήκευση ενέργειας. Η προσθήκη πρόβλεψης για την απαγόρευση χορήγησης και περιορισμό στην τροποποίηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εγκαταστάσεις με καύσιμο λιθάνθρακα ή λιγνίτη, ερείδεται στους εθνικούς στόχους για την απολιγνιτοποίηση και την απεξάρτηση από στερεά ρυπογόνα καύσιμα.
67	Με την προτεινόμενη διάταξη σκοπείται ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα. Ειδικώς σημειώνεται η πρόβλεψη για τη δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), στο οποίο καταχωρούνται και οι περιπτώσεις εξαίρεσης από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα. Ακολούθως, με το προτεινόμενο άρθρο περιγράφονται οι όροι και προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης, αξιολόγηση και χορήγηση άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, παρέχεται λεπτομερής κατάλογος του περιεχομένου και των καταχωρήσεων στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), καθώς και οι όροι πρόσβασης και χρήσης του και καθορίζονται τα ανώτατα όρια των τελών για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών, όπως υπολογίζονται από τη Ρ.Α.Ε., δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 38 του ν. 4001/2011. Ακολούθως, εισάγονται αυξημένες απαιτήσεις αξιολόγησης των αιτήσεων για τη χορήγηση των σχετικών αδειών, που προβλέπουν, μεταξύ άλλων, αναλυτική τεχνική περιγραφή των σταθμών και του εξοπλισμού, μελέτη για τη λειτουργία και τα προσδοκώμενα έσοδα του έργου από τη συμμετοχή του στην αγορά, συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και στοιχεία που

	τεκμηριώνουν την οικονομική επάρκεια του αιτούντος, που παρέχουν αυξημένο βαθμό ασφάλειας για την υλοποίηση του έργου.
68	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι διαδικασίες για την παράταση ισχύος, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τα ένδικα βοηθήματα που παρέχονται στον διοικούμενο σε περίπτωση απόρριψης των σχετικών αιτήσεων.
69	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται το γενικό αδειοδοτικό πλαίσιο για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και ρυθμίζονται οι σχετικές διαδικασίες αδειοδότησης. Συναφώς προβλέπεται η τήρηση από τον φορέα αδειοδότησης (ΡΑΕ) του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.) , μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και στο οποίο καταχωρούνται τα προβλεπόμενα στοιχεία, οι αιτήσεις, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες, όπως εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης και το οποίο σχεδιάζεται να διαλειτουργεί με τα ηλεκτρονικά συστήματα των λοιπών φορέων αδειοδότησης.
70	Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπονται αναλυτικά οι διαδικασίες για την υποβολή αιτήσεων, την αξιολόγηση αυτών και την έκδοση αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα εισάγονται σύγχρονες τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις αξιολόγησης των σχετικών αιτήσεων που έχουν σκοπό τη διασφάλιση της υλοποίησης και της βιωσιμότητας των σχετικών έργων.
71	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται διαφανείς και αξιόπιστες διαδικασίες για την τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση των αδειών αποθήκευσης, καθώς και τα απαραίτητα ένδικα βοηθήματα.
72	Οι τροποποιήσεις του άρθρου 135 του ν. 4001/2011 σκοπούν στην πρόβλεψη των απαραίτητων όρων και διαδικασιών που προβλέπονται και εξειδικεύονται με τον οικείο Κανονισμό Αδειών για την υλοποίηση των προβλέψεων των προτεινόμενων άρθρων 132Α-132Β του ιδίου νόμου.
73	Το προτεινόμενο άρθρο προβλέπει την έκδοση του οικείου Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο καθορίζονται και εξειδικεύονται οι απαραίτητοι όροι και διαδικασίες για την υλοποίηση των προβλέψεων των προτεινόμενων άρθρων 132Ε-132Η του ν. 4001/2011.
74	Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγονται ρυθμίσεις για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης Συστήματος και Δικτύου αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά οι μοναδιαίες χρεώσεις Χρήσης Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής για τους Σταθμούς Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λ)α) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11Β του ν. 4685/2020 (Α' 92) υπολογίζονται και καταβάλλονται από τους κατόχους των σχετικών Αδειών Αποθήκευσης και Βεβαιώσεων, αντίστοιχα, με βάση την απορροφούμενη ισχύ των σταθμών αποθήκευσης, η οποία συμβάλλει στην αιχμή του Συστήματος Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με αναλογική εφαρμογή της μεθοδολογίας της Ρ.Α.Ε. αναφορικά με τα τιμολόγια πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ, στο ΕΔΔΗΕ και στα Κλειστά Δίκτυα Διανομής για τους καταναλωτές του ΕΣΜΗΕ. Οι ανωτέρω αποθηκευτικοί σταθμοί υπόκεινται σε χρεώσεις χρήσης συστήματος και δικτύου, οι οποίες βασίζονται στη μέγιστη απορροφούμενη από αυτούς ισχύ σε ταυτοχρονισμό με την αιχμή του συστήματος. Η μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων αυτών εναρμονίζεται με τα ανωτέρω, τηρώντας τις προαναφερθείσες αρχές ανεξαρτήτως του επιπέδου τάσης στο οποίο συνδέεται ο αποθηκευτικός σταθμός.
75	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, με την ενσωμάτωση της παρ. 2 του άρθρου 55, το άρθρο 56 και την περ. ι' της παρ. 1 του άρθρου 59 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες ασκούν τις δραστηριότητες που προβλέπονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, έχουν υποχρέωση να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για το σύνολο των ενεργειακών δραστηριοτήτων, μεταξύ των οποίων και για τη δραστηριότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Η χρησιμότητα έγκειται

	στη δυνατότητα ευχερούς παρακολούθησης των σχετικών εσόδων από την Ρ.Α.Ε., ιδίως εν όψει συμμετοχής των σταθμών αποθήκευσης σε μηχανισμούς ενίσχυσης.
76	Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται ο υπολογισμός και η χρέωση του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας του ν. 4001/2011 και των σταθμών παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α'92). Ειδικότερα οι σταθμοί αυτοί δεν υπόκεινται σε ρυθμιζόμενες χρεώσεις, οι οποίες έχουν ως βάση υπολογισμού την απορροφούμενη από αυτούς ενέργεια με στόχο την επαναπόδοσή της στο δίκτυο σε μεταγενέστερο χρόνο. Αντιθέτως, η ενέργεια ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών που εξυπηρετείται μέσω ανεξάρτητου μετρητή και δεν αποτελεί μέρος της απορροφούμενης ενέργειας για πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων υπόκειται στις ίδιες χρεώσεις όπως για καταναλωτές της αντίστοιχης κατηγορίας (επιπέδου τάσης και τιμολογίου).
77	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄. Με την παρ. 1 προστίθεται άρθρο 132 Γ στον ν. 4001/2011 με μεταβατικές διατάξεις για τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, ιδίως για τη διεκπεραίωση των διαδικασιών μέχρι την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.). Με την παρ. 2 προστίθεται άρθρο 132Η με μεταβατικές διατάξεις για τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν χορηγηθεί για την άσκηση δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Με το άρθρο αυτό σκοπείται η συμμόρφωση των εν ισχύ αδειών με το νέο πληρέστερο πλαίσιο αδειοδότησης, καθώς και των εκκρεμών αιτήσεων, άλλως η Ρ.Α.Ε. προβαίνει σε ανάκληση ή απόρριψη αυτών, αντίστοιχα. Προβλέπεται αντίστοιχα η διεκπεραίωση των διαδικασιών μέχρι την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.).
78	Με το προτεινόμενο άρθρο εισάγεται άρθρο 132Δ στον ν. 4001/2011 με εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα.
79	Με το προτεινόμενο άρθρο σκοπείται η τροποποίηση των διατάξεων του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τη διακριτή αντιμετώπιση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α με διατάξεις αποθήκευσης. Ειδικότερα, τροποποιείται το άρθρο 10 του ν. 4685/2020 και εισάγονται οι ορισμοί των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο, στους οποίους χορηγείται Βεβαίωση Παραγωγού και των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο, στους οποίους χορηγείται Βεβαίωση Ειδικών Έργων.
80	Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται το άρθρο 11 του ν. 4685/2020 για τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης Βεβαίωσης Παραγωγού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο.
81	Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται άρθρο 11Β στον ν. 4685/2020 αναφορικά με την προσθήκη ειδικών όρων λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο.
82	Με την προτεινόμενη διάταξη σκοπείται η ένταξη των νέων κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας στις προβλέψεις που ισχύουν για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα κορεσμένα δίκτυα, με σκοπό την εξυπηρέτηση του δικτύου και τη διασφάλιση του ανταγωνισμού.
83	Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται το εφάπαξ τέλος υποβολής αίτησης του άρθρου 16 του ν. 4685/2020 και για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας.

84	Με την προτεινόμενη ρύθμιση σκοπείται η εισαγωγή των απαραίτητων παραμέτρων στον Κανονισμό Βεβαιώσεων Παραγωγού με αντίστοιχη τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 4685/2020.
85	Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται το άρθρο 19 του ν. 4685/2020 για την εισαγωγή ειδικών προϋποθέσεων αξιολόγησης για τη χορήγηση της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.
86	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 19Α στον ν. 4685/2020 για την πρόβλεψη ειδικών όρων λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο.
87	Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται άρθρο 25Α στον ν. 4685/2020 με μεταβατικές διατάξεις που διέπουν τις υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών που συνδυάζουν μονάδες Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και έχουν λάβει άδεια παραγωγής, σύμφωνα με τον υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/οικ.17951/6.12.2000 Κανονισμό Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 1498), καθώς και τις εκκρεμείς αιτήσεις. Οι εκκρεμείς αιτήσεις απορρίπτονται. Για τους σκοπούς συμμόρφωσης με το νέο αδειοδοτικό πλαίσιο, προβλέπεται η υπαγωγή των αδειών είτε στην κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο και τη χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων είτε στην περίπτωση των άρθρων 132Ε-132Ζ του ν. 4001/2011 (Α' 179), για τη λήψη άδειας αποθήκευσης, καταργώντας τις μονάδες παραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Περαιτέρω, η δυνατότητα που παρέχεται για τους κατόχους εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Αδειών Παραγωγής, Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων να υποβάλουν αίτηση για την τροποποίηση αυτών, προκειμένου για την υπαγωγή τους στις περιπτώσεις των ανωτέρω νέων κατηγοριών σταθμών είναι σύμφωνη με την παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 4685/2020, κατά την οποία δεν επιτρέπεται η τροποποίηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας έργου που εμπίπτει στην κατηγορία του Ειδικού Έργου, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 10 του ίδιου νόμου, ώστε το προτεινόμενο έργο ή μέρος αυτού να μην υπάγεται πλέον στον ορισμό αυτό.
88	Η προτεινόμενη διάταξη για την τροποποίηση της περ. α της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200) περί εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, έχει σκοπό την ένταξη και των σταθμών αποθήκευσης ενέργειας, προκειμένου να αξιοποιείται αποτελεσματικότερα η παραγωγή των ανανεώσιμων πηγών, επιβαλλομένων των ίδιων περιορισμών για την εγκατάστασή τους με τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε..
89	Με το προτεινόμενο άρθρο σκοπείται η κάλυψη της αναγκαιότητας για τον καθορισμό ειδικού πλαισίου προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από τον αρμόδιο Διαχειριστή Συστήματος και Διαχειριστή Δικτύου και παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό ειδικών όρων, προϋποθέσεων και περιορισμών.
90	Με το προτεινόμενο άρθρο τίθεται περιορισμός ως προς τον συνολικό αριθμό Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και παρατίθεται ο ορισμός της εν λόγω τεχνολογίας.
91	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσμοθετείται, με αναλυτικό τρόπο, η διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης της τεχνολογίας, καθώς και ο περιορισμός της ισχύος προς εγκατάσταση, έτσι ώστε να τελεί σε συμφωνία με τον πιλοτικό χαρακτήρα του πλαισίου.
92	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται για τους Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς η διαδικασία αίτησης και χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, καθώς και οι επιμέρους όροι αυτής.
93	Με το προτεινόμενο άρθρο, προβλέπεται ότι οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης μέχρι την 31η.12.2023, καθορίζονται η τιμή αναφοράς και οι περιορισμοί που ισχύουν ως προς τη συμμετοχή φυσικών

	ή νομικών προσώπων σε περισσότερα έργα Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και διευκρινίζεται ότι δεν εφαρμόζεται η απομείωση της λειτουργικής ενίσχυσης.
94	Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις λήψης της Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας με γνώμονα τη λελογισμένη απλούστευση και σύντμηση των σχετικών αδειοδοτικών σταδίων.
95	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζεται η διαδικασία παραχώρησης της απαιτούμενης θαλάσσιας και χερσαίας έκτασης για την εγκατάσταση των πλωτών φωτοβολταϊκών, προβλέπεται η διαδικασία παραχώρησης χρήσης για την εκτέλεση έργων επί του αιγιαλού και του παρακείμενου θαλάσσιου χώρου, η διαδικασία παραχώρησης χρήσης του αιγιαλού, του υδάτινου στοιχείου και του πυθμένα του θαλάσσιου χώρου και η διαδικασία παραχώρησης των χερσαίων εκτάσεων.
96	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζεται η διαδικασία αξιολόγησης της πιλοτικής τεχνολογίας από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας έτσι ώστε να επιτευχθεί ο κεντρικός στόχος των προτεινόμενων διατάξεων, ήτοι η διερεύνηση των προϋποθέσεων εγκατάστασης πλωτών φωτοβολταϊκών σε μεγάλη κλίμακα.
97	Με την προτεινόμενη ρύθμιση δίνεται η δυνατότητα, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του Δικτύου και τροποποίησης του Κώδικα του ΕΔΔΗΕ, να αυξηθεί ο ηλεκτρικός χώρος, προκειμένου να διευκολύνεται η ένταξη περισσότερης ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο δίκτυο. Λαμβάνεται πρόνοια για τη διάθεση των νέων αυτών περιθωρίων και την κατανομή της νέας ισχύος στις εκάστοτε δράσεις (για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων), με απώτερο σκοπό να επιτευχθούν οι στόχοι του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ) ως προς τη διείσδυση των Α.Π.Ε., την αναχαίτιση των συνεπειών λόγω της σφοδρής διεθνούς ενεργειακής κρίσης και τη διαμόρφωση πλαισίου για πιο ενεργητικά καταναλωτικά πρότυπα.
98	Με την παρούσα ρύθμιση μεταβάλλεται ο τρόπος ανάπτυξης των δικτύων διανομής, ώστε αυτό να μην γίνεται αποκλειστικά με βάση τις αιτήσεις και τις ανάγκες για κάλυψη της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά με στόχο την ενίσχυση της διείσδυσης της παραγωγής Α.Π.Ε. στο ενεργειακό μείγμα ώστε να ικανοποιηθούν οι προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα. Ειδικότερα, λόγω του κορεσμού του τοπικού δικτύου η εγκατάσταση νέων σταθμών Α.Π.Ε. ήταν ιδιαίτερα δύσκολη ή και αδύνατη λόγω του υψηλού κόστους που απαιτούσε η ενίσχυση και επέκταση των τοπικών δικτύων, το οποίο επιβάρυνε πλήρως τον επενδυτή έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας έτσι την επένδυσή του οικονομικά ασύμφορη. Αποτέλεσμα ήταν η σημαντική επιβράδυνση της εγκατάστασης νέων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα τοπικά δίκτυα από μικροεπενδυτές. Ειδικότερα, προς επίλυση του παραπάνω προβλήματος, με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγονται προβλέψεις σχετικά με τον επιμερισμό του κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού -Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης.
99	Με το προτεινόμενο άρθρο επιχειρούνται η αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου, ο οποίος έχει εκχωρηθεί σε σταθμούς μη λειτουργικούς και η διάθεσή του σε νέους σταθμούς προς αξιοποίηση. Το παρόν άρθρο έχει ως στόχο να απελευθερωθεί ηλεκτρικός χώρος και παράλληλα να δημιουργηθεί νέος εκεί όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε νέους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. να συνδεθούν με το δίκτυο, προς ικανοποίηση των στόχων που έχουν τεθεί για τη διείσδυση της παραγωγής Α.Π.Ε. στο ενεργειακό μείγμα της χώρας μέχρι το έτος 2030.
100	Με την αξιολογούμενη διάταξη, επιδιώκεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από ΟΤΑ α' ή β' βαθμού για εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και κάλυψη των

	παροχών κατανάλωσης όχι μόνο για τους ίδιους αλλά και για κάθε υποδομή αυτών. Επιπλέον σκοπεύεται η απεμπλοκή των ΟΤΑ α' ή β' βαθμού από την απαίτηση τόσο ο σταθμός ΑΠΕ όσο και οι παροχές κατανάλωσης να είναι υπό το ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.
101	Με την αξιολογούμενη διάταξη επιδιώκεται να καλυφθούν όσο το δυνατόν περισσότερες ενεργειακές ανάγκες των ΟΤΑ και των υποδομών τους με πράσινη ενέργεια μέσω της εγκατάστασης σταθμού Α.Π.Ε. και του εικονικού συμψηφισμού ενέργειας. Επιπλέον αποσκοπούνται η προστασία και η υποστήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών από την ενεργειακή κρίση και την αύξηση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας.
102	Με το προτεινόμενο άρθρο δίνεται η δυνατότητα σε κατόχους Βεβαιώσεων Παραγωγού ή αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών Α.Π.Ε. που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 904/2011 απόφασης της Ρ.Α.Ε., όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αρ. 155/2012 (Β'908) και 452/2015 (Β'2859) αποφάσεις της Ρ.Α.Ε., και αναπτύσσονται στην Εύβοια, σε νησί ή σε σύμπλεγμα νησιών των Κυκλάδων, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να υποβάλουν αίτηση ακύρωσης, με την επιστροφή του αναλογούντος καταβληθέντος κόστους σύνδεσης από τους αρμόδιους διαχειριστές πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ, των πάσης φύσεως εγγυητικών επιστολών που έχουν καταβληθεί στους αρμόδιους διαχειριστές και στη Ρ.Α.Ε. στο πλαίσιο του ν. 4062/2021 (Α' 70) και του ν. 4152/2013 (Α' 107), καθώς και στο πλαίσιο ύπαρξης λειτουργικής ενίσχυσης μετά τη συμμετοχή αυτών σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, καθώς επίσης και του κόστους σύνδεσης σύμφωνα με τις Συμβάσεις Σύνδεσης με ταυτόχρονα αυτοδίκαιη παύση όλων των αδειών και εγκρίσεων καθώς επίσης τη λύση, αυτομάτως και αζημίως για τον αποσυρόμενο Παραγωγό, των συμβάσεων Σύνδεσης, Πώλησης και Λειτουργικής Ενίσχυσης.
103	Με τη διάταξη επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών, οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν σε άλλη εγκατάσταση για λιγότερο από είκοσι (20) έτη, σε αιολικά πάρκα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εξήντα κιλοβάτ (60 kW) και μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά. Δεδομένου ότι η εξέλιξη στην αγορά αιολικής ενέργειας έχει οδηγήσει πλέον τους κατασκευαστές σε τύπους ανεμογεννητριών μεγάλης ισχύος και δυναμικότητας, η εξεύρεση ανεμογεννητριών μεσαίας ισχύος, τύπος που ενδείκνυται για την ευστάθεια του δικτύου, λόγω των ιδιαίτερων κλιματολογικών συνθηκών, σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, καθίσταται εξαιρετικά δύσκολη, καθώς δεν υπάρχουν πολλές επιλογές στην αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η διάρκεια ισχύος της άδειας λειτουργίας των αιολικών σταθμών που αποτελούνται από ανεμογεννήτριες που έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν καθορίζεται μικρότερη των είκοσι (20) ετών. Λειτουργική ενίσχυση θα παρέχεται στους κατόχους των σταθμών αυτών, μόνο κατά τη διάρκεια ισχύος της σχετικής άδειας λειτουργίας, καθώς σύμφωνα με τους όρους που εμπεριέχονται στη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, μετά τη λήξη ισχύος της άδειας λειτουργίας λήγει αυτοδικαίως και η σχετική σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης. Η Τιμή Αναφοράς, στη βάση της οποίας θα υπολογίζεται μηνιαίως η λειτουργική ενίσχυση σταθερής τιμής για την αποζημίωση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τα ανωτέρω αιολικά πάρκα, θα καθοριστεί με τη διαδικασία που ήδη προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), μετά από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής για υποβολή εισήγησης για τροποποιήσεις των Τιμών Αναφοράς του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, καθώς και για αλλαγές στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του ίδιου Πίνακα. Η εν λόγω διαδικασία κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου να υπολογισθεί το σταθμισμένο κόστος παραγωγής, στη βάση συνυπολογισμού λελογισμένου ποσοστού για την αξία του εξοπλισμού που έχει ήδη αποσβεστεί, από τη λειτουργία των ανεμογεννητριών κατά το παρελθόν.
104	Το παρόν άρθρο έχει ως στόχο να ενισχύσει την εγκατάσταση από περισσότερους μικροεπενδυτές νέων φωτοβολταϊκών σταθμών με ισχύ μικρότερη των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW), ανά φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στα κορεσμένα συστήματα Πελοποννήσου, Κρήτης και Εύβοιας.

	Επίσης έχει ως στόχο την προώθηση της εγκατάστασης σταθμών αυτοπαραγωγής ώστε να μπορούν να εγκατασταθούν στο δίκτυο των περιοχών της Πελοποννήσου, της Κρήτης και της Εύβοιας, χωρίς να περιορίζονται από τον περιορισμό ισχύος εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εφαρμόζεται στις περιοχές αυτές, εάν οι σταθμοί αυτοί δεν εγγέουν ενέργεια στο σύστημα που θα κάλυπτε μέρος του περιθωρίου ισχύος εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αλλά και να εισάγει προβλέψεις για τη διευκόλυνση της ολοκλήρωσης σταθμών Α.Π.Ε. σε κορεσμένα συστήματα των οποίων οι άδειες παραγωγής είχαν ανασταλεί λόγω έκδοσης απόφασης αναστολής αρμόδιου δικαστηρίου επί απαιτούμενης άδειας για την υλοποίηση του έργου.
105	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το ελάχιστο περιεχόμενο του Καταστατικού των Ενεργειακών Κοινοτήτων, ως προς την κατάργηση της αναφοράς στην έδρα της Ενεργειακής Κοινότητας.
106	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγονται αναγκαίες τροποποιήσεις στον ν. 4513/2018, καθώς η σύνδεση της έδρας με την Περιφέρεια εντός της οποίας ασκούνται οι δραστηριότητες της Ενεργειακής Κοινότητας δεν δικαιολογείται από τον σκοπό της ενώ δίνεται και δυνατότητα στους ίδιους τους αγροτικούς συνεταιρισμούς να συμμετέχουν ως μέλη σε Ενεργειακές Κοινότητες όπου συμμετέχουν μέλη τους. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται ότι τα κριτήρια εντοπιότητας των μελών πληρούνται για την Περιφέρεια άσκησης της δραστηριότητας.
107	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται ο σκοπός του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης μετά τον ορισμό του ως διαχειριστή του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης του άρθρου 61 του ν. 4839/2021 (Α' 181).
108	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 118Α του ν. 4001/2011, ώστε στον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης να ρυθμίζονται τα έσοδα από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία θα διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης που έχει συνάψει ο κάτοχος του σταθμού ή και τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά.
109	Με την προτεινόμενη ρύθμιση δίνεται η δυνατότητα στους κατόχους Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων οι οποίοι έχουν ήδη προσκομίσει την Εγγυητική Επιστολή που προβλέπεται στο άρθρο 11α του ν. 4685/2020 και οι Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων έχουν παύσει αυτοδικαίως να ισχύουν σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020, να καταβάλουν εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, εάν δεν το έχουν καταβάλλει μέχρι στιγμής, το σύνολο του τέλους και οι σχετικές Βεβαιώσεις να αναβιώσουν.
110	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, επιδιώκεται η απλούστευση της διοικητικής διαδικασίας, μέσω α) της κατάργησης της περιγραφής των αποθηκευτικών χώρων τήρησης εμπορικών αποθεμάτων και αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης στις άδειες εμπορίας του ν. 3054/2002 (Α' 230), δεδομένου ότι οι αποθηκευτικοί χώροι καταγράφονται στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Διαχείρισης Στοιχείων και Πληροφοριών για την αναλυτική παρακολούθηση της παραγωγής, διύλισης, αποθήκευσης, εισαγωγής, εξαγωγής και διακίνησης αργού πετρελαίου, ημικατεργασμένων και πετρελαιοειδών προϊόντων (fuelstats), και β) της κατάργησης της υποχρέωσης τεκμηρίωσης διαθεσιμότητας αποθηκευτικών χώρων για τήρηση εμπορικών αποθεμάτων, καθώς η τεκμηρίωση διαθεσιμότητας αποθηκευτικών χώρων δεν συνεπάγεται και την τήρηση των σχετικών αποθεμάτων σε αυτούς.
111	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, επιδιώκεται η πληρέστερη και σαφέστερη διατύπωση εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όσον αφορά στην περιγραφή της υποχρέωσης τήρησης εμπορικών αποθεμάτων και στον έλεγχο αυτής.
112	Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ορθώς και διορθώνεται η εκ παραδρομής τροποποίηση της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002 με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4758/2020, αναφορικά με το αρμόδιο όργανο για την επιβολή προστίμων για παραβάσεις των διατάξεων του ν. 3054/2002 και των κατ' εξουσιοδότησή του κανονιστικών

	αποφάσεων, όπως εκ παραδρομής τέθηκε λανθασμένως, με σκοπό να εξασφαλιστεί η συνέχεια της ομαλής και αποτελεσματικής λειτουργίας της διοίκησης.
113	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, εισάγεται η αναγκαία νομοθετική διάταξη για την αποτελεσματική εφαρμογή του Προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» της κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών ΥΠΕΝ/Δ/75516/31.7.2020 (Β' 3156), σύμφωνα με την οποία τα ποσά που ανακτώνται από τους δικαιούχους φορείς αποτελούν πόρο του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21 του ν. 4342/2015 (Α' 143).
114	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, προβλέπεται ότι οι πόροι που προέρχονται από την εφαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση εξαιρούνται από τον περιορισμό του 2,5% της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010, προκειμένου να εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι πόροι, για να μπορέσει η χώρα να ανταπεξέλθει στις αυξημένες υποχρεώσεις της στον τομέα της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, ιδιαίτερα για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες.
115	Με την προτεινόμενη διάταξη γίνεται καθορισμός των υπόχρεων μερών και επιμερισμός σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα υπόχρεα μέρη δύνανται να υλοποιούν τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από την παρούσα, καταβάλλοντας στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21 του ν. 4342/2015 (Α' 143), ποσό ισοδύναμο προς τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης (Β' 4237/20.11.2019).
116	Με το προτεινόμενο άρθρο επιδιώκεται η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού σε φυσικό αέριο, μέσω της μίσθωσης, από τον Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), ενός πλοίου Υ.Φ.Α. (LNG carrier), για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών, το οποίο θα λειτουργεί ως πλωτή δεξαμενή της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. στη Νήσο Ρεβυθούσα, χωρίς να απαιτείται η ένταξη αυτού στο Σχέδιο Προληπτικής Δράσης του άρθρου 12 του ν. 4001/2011. Παράλληλα, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με το κόστος και τη λειτουργία αυτού, καθώς και τελωνειακής φύσεως θέματα.
117	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται η δυνατότητα συμπερίληψης της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. στη νήσο Ρεβυθούσα και συνακόλουθα στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου, του πλοίου – πλωτής δεξαμενής Υ.Φ.Α..
118	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται ο υπολογισμός των φυσικών απωλειών και των ιδιοκαταναλώσεων του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. και ο τρόπος κάλυψης αυτών, ώστε να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου.
119	Με το προτεινόμενο άρθρο και σε συνδυασμό με τα ανωτέρω άρθρα του εν λόγω Κεφαλαίου, αποσκοπείται η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού σε φυσικό αέριο, ο μεγαλύτερος δυνατός περιορισμός των οικονομικών επιπτώσεων της προτεινόμενης για τα έτη 2022 και 2023 λύσης για την ασφάλεια εφοδιασμού, επί των τιμολογίων χρήσης του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου για τα έτη μετά το έτος 2023.
120	Με το προτεινόμενο άρθρο σκοπείται η θέσπιση του καθεστώτος παροχής της υπηρεσίας Εφεδρείας Δυναμικού Εκτάκτων Αναγκών στα νησιά που διασυνδέονται με το ΕΣΜΗΕ με αποτέλεσμα να μην αποτελούν Μ.Δ.Ν., με την πρόβλεψη σύναψης συμβάσεων Εφεδρείας Δυναμικού Εκτάκτων Αναγκών, μεταξύ του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ ΑΕ) και του κατόχου άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικές μονάδες που βρίσκονται στα ηλεκτρικά συστήματα των ανωτέρω νησιών, ενώ προβλέπεται η διαδικασία υποβολής στη Ρ.Α.Ε. των εν λόγω συμβάσεων προς έγκριση. Περαιτέρω, επιδιώκεται η άρση της σημαντικής ρυθμιστικής εκκρεμότητας σχετικά με την καταβολή απολογιστικού ανταλλάγματος για την παροχή υπηρεσιών Εφεδρείας Δυναμικού Εκτάκτων Αναγκών, κατά το χρονικό διάστημα από 1η Ιανουαρίου 2004, μέχρι την έναρξη ισχύος των

	ανωτέρω Συμβάσεων Εφεδρείας Δυναμικού Εκτάκτων Αναγκών για τα ηλεκτρικά συστήματα των νήσων Άνδρου, Τήνου, Μυκόνου, Σύρου και Πάρου, προβλεπομένων των σχετικών εξουσιοδοτικών διατάξεων.
121	Με το προτεινόμενο άρθρο επιδιώκεται η κάλυψη έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο για την περίοδο Μαρτίου – Μαΐου 2022. Ειδικότερα ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε., δύναται, κατόπιν διερεύνησης με τους Προμηθευτές φυσικού αερίου ή πρόσκλησης, να αναθέτει σε Προμηθευτή φυσικού αερίου την παράδοση φορτίων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) στον Τερματικό Σταθμό Υ.Φ.Α. της Ρεβυθούσας για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών φυσικού αερίου.
122	Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζεται ως προσωρινό μέτρο Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας, χωρίς να τίγεται η εφαρμογή των κανόνων του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 2015, «σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης» (L 197). Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται σκόπιμη για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ήτοι της στήριξης των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρονικής συγκυρίας, δια της άμβλυνσης των συνεπειών των αυξημένων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας ενόψει της ενεργειακής κρίσης. Για τον σκοπό αυτό επιβάλλεται υποχρεωτική επιστροφή στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης μέρους των εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, βάσει διοικητικά οριζόμενων μοναδιαίων τιμών, για την καταβολή επιδοτήσεων στους καταναλωτές. Επίσης προβλέπονται τα καθήκοντα των αρμοδίων φορέων και παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό της αναγκαίας μεθοδολογίας, των διαδικασιών και των άλλων απαραίτητων ρυθμίσεων για την εφαρμογή του μηχανισμού.
123	Με το προτεινόμενο άρθρο, ορίζεται ότι χορηγείται άδεια εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας ως την 31η Δεκεμβρίου 2023, μονάδων ηλεκτροπαραγωγής στην Κρήτη, για την διασφάλιση της επάρκειας εφοδιασμού της νήσου με ηλεκτρική ενέργεια.
124	Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιείται το εξηκοστό πρώτο του ν. 4839/2021 (Α' 181), με την προσθήκη παρ. 12 και 13, αναφορικά με τον λογιστικό διαχωρισμό και την ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος του «Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης».
125	Με το προτεινόμενο άρθρο αντικαθίσταται η παρ. 10 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και προστίθενται ορισμοί περ. 10α έως 10η, αναφορικά με τις Εγγυήσεις Προέλευσης, τις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης, τον Κανονισμό Δημοπρασιών, το Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης, τα Μητρώα Εγκαταστάσεων και Συμμετεχόντων, το Πληροφοριακό Σύστημα και τους Φορείς Έκδοσης και Ελέγχου.
126	Με το προτεινόμενο άρθρο αντικαθίσταται το άρθρο 15 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και ορίζεται ο Φορέας Έκδοσης ως δικαιούχος των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται για παραγωγούς που χρηματοδοτούνται από καθεστώς στήριξης, καθώς και η συμμόρφωση του Συστήματος των Εγγυήσεων Προέλευσης με το πρότυπο CEN EN 16325
127	Με το προτεινόμενο άρθρο αντικαθίσταται το άρθρο 16 του ν. 3468/2006 (Α' 129), και ορίζονται οι Φορείς Έκδοσης και Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης καθώς και οι αρμοδιότητές τους.
128	Με το προτεινόμενο άρθρο αντικαθίσταται το άρθρο 17 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και περιγράφεται αναλυτικά το περιεχόμενο των Εγγυήσεων Προέλευσης, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία έκδοσης και τήρησής τους από τον Φορέα Έκδοσης, η διάρκεια αυτών καθώς και λοιπά θέματα σχετικά με την ανάκληση, τροποποίηση και μεταβίβασή τους.
129	Με το προτεινόμενο άρθρο αντικαθίσταται το άρθρο 18 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και περιγράφεται η συνεισφορά των αρμόδιων διαχειριστών συστήματος και δικτύου στη διασφάλιση της εγκυρότητας του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης.
130	Προστίθεται άρθρο 18Α στο ν. 3468/2006 (Α' 129) και περιγράφεται το πλαίσιο μεταβίβασης και ανάκλησης των Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και οι βασικές αρχές για τη δημοπράτηση Εγγυήσεων Προέλευσης από τον Φορέα Έκδοσης επί βάσει Κανονισμού Δημοπρασιών που εκδίδει η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

131	Προστίθεται άρθρο 18B στο ν. 3468/2006 (Α' 129) με το οποίο εξουσιοδοτούνται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η ΡΑΕ να εκδώσουν τις αποφάσεις που είναι αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία του Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης.
132	Προστίθεται άρθρο 18Γ στο ν. 3468/2006 (Α' 129) με το οποίο προβλέπεται μεταβατική περίοδος μέχρι τη θέση σε ισχύ των νέων διατάξεων που εισάγονται με τον παρόντα καθώς και οι ενέργειες που επιτρέπονται κατά τη μεταβατική αυτή περίοδο.
133	Με το προτεινόμενο άρθρο εισάγεται τρίτο εδάφιο στην παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 4685/2020 (Α' 92), προκειμένου ο ΔΑΠΕΕΠ να μπορεί να χρησιμοποιήσει, αποκλειστικά εντός του έτους 2022 και με σκοπό την ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, ποσά που απομένουν αδιάθετα λόγω μη ολοκληρωμένης εκτέλεσης σύμβασης ή συμβάσεων που διενέργησε εντός του 2020 για τον ίδιο σκοπό.
134	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αίρεται η σύγκυση που υπάρχει στην υφιστάμενη νομοθεσία ως προς τις αρμοδιότητες του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις αρμοδιότητες του Δημάρχου αναφορικά με τη μίσθωση δημοτικών λατομείων.
135	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται ότι σε διαδικασία καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων, που ασκείται στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης ενοχικών συμβάσεων, ο Δήμαρχος δεν έχει αποφασιστική αρμοδιότητα, καθώς η σχετική αρμοδιότητα ανήκει κατά τεκμήριο στο Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 58 και 65 του ν. 3852/2010 (Α' 87).
136	Με την προτεινόμενη ρύθμιση διευκρινίζεται πως ό,τι ισχύει σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4602/2019, στην περίπτωση των πεδίων τοπικού ενδιαφέροντος και στις Περιοχές Γεωθερμικού Ενδιαφέροντος (ΠΓΘΕ), αναφορικά με τα μισθώματα που εγγράφονται ως πίστωση σε ειδικό κωδικό (ΑΛΕ) και διατίθενται αποκλειστικά από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, εφαρμόζεται και για τα παράβολα που αφορούν τα γεωθερμικά πεδία τοπικού ενδιαφέροντος και τις ΠΓΘΕ.
137	Με την προτεινόμενη ρύθμιση χορηγείται παράταση των εγκρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016 (Α' 230), προκειμένου να δοθεί ένα εύλογο χρονικό διάστημα στις εξορυκτικές επιχειρήσεις για να ολοκληρώσουν τις ερευνητικές εργασίες τους.
138	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, εξομοιώνεται η αφετηρία έναρξης του υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 σε όλες τις περιπτώσεις με βάση την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4409/2016.
139	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, αφενός παρατείνεται η προθεσμία κατάθεσης της εγγυητικής επιστολής αποκατάστασης περιβάλλοντος, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4442/2016 και αφετέρου καταργείται ο επιμερισμός του ύψους των εν λόγω εγγυητικών επιστολών, λόγω αλλαγής του τρόπου υπολογισμού σύμφωνα με την υπό στοιχείο ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 (Β' 2909) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
140	Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται διαδικασία νομιμοποίησης εγκαταστάσεων ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων που κατά τον χρόνο κατασκευής δεν διέθεταν τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά στοιχεία, αλλά λειτουργούν νόμιμα κατά τα λοιπά.
141	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, για λόγους ορθολογικής λειτουργίας και βιώσιμης αξιοποίησης υφιστάμενου λατομείου αδρανών υλικών, επιτρέπεται η επέκταση, με απευθείας σύμβαση μίσθωσης με μισθωτή όμορου λατομείου, λατομικής περιοχής σε μικρό ποσοστό (έως 20%) της αρχικά καθορισμένης έκτασης και υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει κανένας όμορος χώρος προς διάθεση εντός της λατομικής περιοχής.
142	Με την προτεινόμενη διάταξη η παρ. 1α του άρθρου 56 του ν. 4512/2018 (Α' 5) τροποποιείται ως προς την προσθήκη της εγκατάστασης και λειτουργίας ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ίδιου νόμου, προκειμένου η εγκατάσταση του Η/Μ εξοπλισμού που χωροθετείται εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών για τις ανάγκες επεξεργασίας των εξορυσσόμενων υλικών που προέρχονται από τους εντός αυτών λατομικούς χώρους αδρανών υλικών, να υπάγεται σε καθεστώς

	γνωστοποίησης, όπως ισχύει για τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός των λατομικών χώρων. Εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018, σύμφωνα με την οποία στις λατομικές περιοχές περιλαμβάνονται και οι θέσεις συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών στην Περιφέρεια Αττικής (άρθρο 15 του ν. 1515/1985, Α' 18, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 41 του ν. 4277/2014, Α' 156).
143	Με την προτεινόμενη διάταξη η εγκατάσταση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού που χωροθετείται εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018 (Α' 5) υπάγεται, για τις ανάγκες επεξεργασίας των εξορυσσόμενων υλικών που προέρχονται από τους εντός αυτών λατομικούς χώρους αδρανών υλικών, σε καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 65 του ν. 4442/2016, όπως ισχύει για τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός των λατομικών χώρων. Επίσης απλοποιείται η διαδικασία τροποποίησης της ισχύος του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού σε λατομεία όταν το ποσοστό μεταβολής δεν ξεπερνά ποσοστό 15% της συνολικής ισχύος, ώστε να μην απαιτείται αντίστοιχη τροποποίηση της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης, όπως ακριβώς ισχύει για τις μεταλλευτικές εγκαταστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 160 του ν.δ. 210/1973 (Μεταλλευτικός Κώδικας)
144	Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι ο κάτοχος απόφασης έγκρισης ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά διατηρεί το δικαίωμα παραμονής στον υπό έρευνα χώρο καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της απόφασης ανεξάρτητα εάν έχει υποβληθεί αίτημα για την απευθείας μίσθωση του χώρου πριν τη λήξη της ερευνητικής περιόδου. Η αποβολή του φορέως της έρευνας από τον χώρο με την υποβολή του αιτήματος απευθείας μίσθωσης και πριν τη λήξη της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών προκαλεί προβλήματα στην ομαλή εξέλιξη της ερευνητικής δραστηριότητας λόγω του μεγάλου διαστήματος που μεσολαβεί μέχρι τη μίσθωση του χώρου.
145	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται το μεταβατικό καθεστώς της τροποποιούμενης με τον παρόντα, παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016.
146	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζεται ότι το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.) τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Στο Μητρώο καταχωρούνται όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν άδεια Πιστοποιημένου Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ., καθώς και τα νομικά πρόσωπα, μέσω των οποίων οι Αξιολογητές Μ.Α.Χ.Μ. μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.
147	Με την προτεινόμενη διάταξη, προστίθεται νέο άρθρο 95Α στον ν. 4759/2020 (Α' 245), προκειμένου να καθορισθούν οι κυρώσεις που επιβάλλονται στους Αξιολογητές Μ.Α.Χ.Μ., σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεών τους.
148	Με το προτεινόμενο άρθρο αποσαφηνίζονται τα αρμόδια όργανα για την πρόταση προεδρικών διαταγμάτων, επί ρυμοτομικών σχεδίων σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους.
149	Με το προτεινόμενο άρθρο επιταχύνεται η διαδικασία έκδοσης οικοδομικής άδειας, καθώς η προέγκριση οικοδομικής άδειας γίνεται προαιρετική για όλες τις κατηγορίες οικοδομικών αδειών.
150	Με το προτεινόμενο άρθρο σκοπείται το σύνολο των οικοδομικών αδειών, να εκδίδεται αυτόματα. Παράλληλα καθορίζονται τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με τη νέα διαδικασία.
151	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζονται τα νέα στοιχεία ελέγχου των διαγραμμάτων κάλυψης. Ειδικότερα, ορίζεται πως το διάγραμμα κάλυψης συνοδεύεται υποχρεωτικά από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), περί συνδρομής των επιμέρους προϋποθέσεων.
152	Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167) για τη σύνθεση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α). Ειδικότερα: α) ο Γενικός Διευθυντής Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του, αντικαθιστά τους δύο (2) Διευθυντές του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που

	υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, και τους εκάστοτε οριζόμενους αναπληρωτές τους, β) ο αριθμός των μηχανικών, Προϊσταμένων Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλων Α' βαθμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, ορίζεται σε δύο (2), και γ) ο αριθμός των μηχανικών, με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, αυξάνεται ομοίως σε δύο (2).
153	Με το προτεινόμενο άρθρο εξειδικεύονται οι αυθαίρετες κατασκευές και αλλαγές χρήσεων που υπάγονται στη διαδικασία υπαγωγής του άρθρου 96 του ν. 4495/2017.
154	Με το προτεινόμενο άρθρο παρέχονται ενδεικτικά παραδείγματα απόδειξης του χρόνου κατασκευής αυθαίρετων κατασκευών, που είναι εύχρηστα και εύκολα αποκτώμενα, με στόχο την υποβοήθηση των υπηρεσιών, ώστε να λαμβάνουν κοινά αποδεικτικά μέσα, προς διευκόλυνση των πολιτών, ενώ παράλληλα καταργείται το χρονικό τεκμήριο περί μη υποβολής εγγράφων.
155	Με το προτεινόμενο άρθρο διευρύνονται οι προβλεπόμενες σχετικές χρήσεις γης, προκειμένου να συμπεριληφθούν περισσότερες δυνατότητες οικονομικής δραστηριότητας. Τα υφιστάμενα κτίρια μπορούν να μεταβάλλουν τη χρήση τους, προσαρμοζόμενα στη νέα ρύθμιση με τους όρους που προβλέπονται.
156	Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιείται η εξουσιοδοτική ρύθμιση της περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012, ως προς την αποτελεσματικότερη και απλουστευμένη διαδικασία για την εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων και ιδιωτικής χρήσης σταθμών επαναφόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων.
157	Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιείται το άρθρο 2 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί διάρκειας ισχύος των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ), ως προς τη νομοθετική παραπομπή για την έναρξη ισχύος της, την αναφορά της χρονικής ισχύος των υφιστάμενων Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) και την εξειδίκευση των ενεργειών που απαιτούνται για την παράταση αυτών.
158	Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιείται η εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 98 του ν. 4759/2020 και προστίθεται παρ. 1Α, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι αναγκαίες διορθώσεις ούτως ώστε να εκδοθεί η συναφής με τους Αξιολογητές Μ.Α.Χ.Μ. δευτερογενής νομοθεσία και να επιτευχθεί η ενεργοποίηση του θεσμού.
159	Με το προτεινόμενο άρθρο οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς συμβάσεων εκτέλεσης έργων κατασκευής εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, που εντάσσονται σε επιχειρησιακά προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς και σε λοιπά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, υποχρεούνται να συμπεριλαμβάνουν στο αντικείμενο των προς ανάθεση συμβάσεων, πέραν της κατασκευής, και τη λειτουργία και συντήρηση των οικείων εγκαταστάσεων για τουλάχιστον τρία (3) έτη. Επιπλέον, θεσπίζεται υποχρέωση εισαγωγής στην Εθνική Βάση δεδομένων των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, των τεχνικών και λειτουργικών δεδομένων των εγκαταστάσεων και ορίζεται η υποχρέωση έκδοσης Βεβαίωσης Συμμόρφωσης, ως υποχρεωτικού δικαιολογητικού για την έκδοση, ανανέωση ή τροποποίηση ΑΕΠΟ.
160	Με το προτεινόμενο άρθρο οργανώνεται η λειτουργία της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, με τη σύσταση ομάδων διοίκησης έργου και Επιτροπής Συντονισμού και Καθοδήγησης, που συντονίζουν τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς εξειδίκευσης και εφαρμογής του Εθνικού και των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων.
161	Με το προτεινόμενο άρθρο ανατίθεται στην «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος», η αρμοδιότητα της επαλήθευσης της αντιστάθμισης και του ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για τα έργα διαχείρισης αποβλήτων που χαρακτηρίστηκαν ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος.
162	Με το προτεινόμενο άρθρο παρέχεται η δυνατότητα χρηματοδότησης των δαπανών των εξωτερικών διακλαδώσεων των συγχρηματοδοτούμενων έργων αποχέτευσης από τη ρυμοτομική γραμμή του ακινήτου και μέχρι τη θέση του κεντρικού αγωγού, για τους οικισμούς

	του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ. 5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β` 192), καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς, κάτω των δύο χιλιάδων (2000) ισοδυνάμων κατοίκων.
163	Με το προτεινόμενο άρθρο καθιερώνεται υποχρέωση σύνδεσης ακινήτων με το δίκτυο αποχέτευσης, εντός έξι (6) μηνών από την ειδοποίηση της αρμόδιας για την ύδρευση και αποχέτευση αρχής, καθώς και πρόστιμο στους κύριους των ακινήτων, επί οικισμών που εμπίπτουν στο άρθρο 4 της υπό στοιχεία οικ. 5673/400/5.3.1997 κοινής υπουργικής απόφασης, σε περίπτωση που δεν έχουν συνδεθεί με το δίκτυο, εφόσον αυτό έχει ολοκληρωθεί και η εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων που εξυπηρετεί τον οικισμό είναι λειτουργική.
164	Με το προτεινόμενο άρθρο δίνεται η δυνατότητα προκήρυξης δράσεων για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των ιδιοκτητών, προκειμένου να καλύψουν σημαντικό μέρος των δαπανών τους για την εσωτερική σύνδεση των ιδιοκτησιών τους με το δίκτυο αποχέτευσης του οικισμού.
165	Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται η έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων	X	X			
		Μείωση δαπανών	X	X			
		Εξοικονόμηση χρόνου	X	X			
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X	X		X	X
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X	X	X	X
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών					
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X		X	
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων		X			
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Ως προς το Μέρος Β': Το όφελος από την απλοποίηση της λεγόμενης Β' Φάσης αδειοδοτικής διαδικασίας είναι η μείωση του χρόνου αδειοδότησης και η επιτάχυνση υλοποίησης των έργων, η βελτίωση της διαδικασίας απόκρισης αδειοδοτουσών αρχών και επενδυτών, η αύξηση της αξιοπιστίας και η απόλυτη διαφάνεια των διαδικασιών μέσω ψηφιοποιημένων και αυτοματοποιημένων διαδικασιών, με καταχωρημένη την απαιτούμενη πληροφορία και άμεση πρόσβαση σε όλους. Τα ανωτέρω συμβάλλουν στην επίτευξη και των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ., Β' 4893/23.12.2019).

Ως προς το Μέρος Γ': Γενικότερο όφελος στην εθνική οικονομία, την πράσινη ενέργεια και την ιδιωτική πρωτοβουλία, στην επίτευξη στόχων του Ε.Σ.Ε.Κ. για εξοικονόμηση ενέργειας και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (Β' 4893/31.12.2019).

Ως προς το Μέρος Δ': Δυνατότητα αύξησης της διείδυσης των Α.Π.Ε. δίχως τη δέσμευση χερσαίων εκτάσεων, παραγωγή περισσότερης πράσινης ενέργειας χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στη χλωρίδα και τη βιοποικιλότητα με διαδικασία που ελαχιστοποιεί τον χρόνο ολοκλήρωσης της απαιτούμενης διοικητικής διαδικασίας και βοηθά στην πλήρωση των στόχων του Ε.Σ.Ε.Κ..

Ως προς το Μέρος Ε': Από τις ρυθμίσεις θα προκύψουν άμεσα οφέλη στο αίσθημα επενδυτικής ασφάλειας των κατόχων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και στην υποστήριξη αυτών με σκοπό την ολοκλήρωση των έργων τους και τη συμμετοχή τους στην παραγωγή η/ε από Α.Π.Ε., με συνακόλουθα οφέλη για την εθνική οικονομία και τη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια. Άμεσα οφέλη αναμένονται και για τους καταναλωτές λόγω της προώθησης μηχανισμών που απορροφούν τις αρνητικές συνέπειες της αύξησης του ενεργειακού κόστους (αυτοπαραγωγή, ενεργειακός συμψηφισμός). Επίσης, ενισχύεται η ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας.

Ως προς το Μέρος Στ': Ο εξορθολογισμός της λατομικής δραστηριότητας και η επενδυτική ασφάλεια των εκμεταλλευτών, η απεμπλοκή από γραφειοκρατικές διαδικασίες για την έκδοση οικοδομικών αδειών, η

ταχύτερη διαδικασία υπαγωγής και απόδειξης αυθαιρέτων, η βελτίωση της διοικητικής λειτουργίας για την επίλυση πολεοδομικών θεμάτων και αμφισβητήσεων, καθώς και η δίκαιη μεταχείριση των πολιτών.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν παρουσιάζουν άμεσα και ευθέως κόστος. Αντιθέτως, σημαντικές αναμένονται οι οικονομικές συνέπειες και οι διοικητικές αγκυλώσεις για την εθνική οικονομία, σε περίπτωση μη θέσης αυτών σε ισχύ.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					

	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πilotική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων δεν προκύπτει κίνδυνος, αλλά αντιθέτως όφελος.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	Συνεργασία με τις αρμόδιες αδειοδοτούσες υπηρεσίες καθώς και τους αρμόδιους Διαχειριστές («ΑΔΜΗΕ ΑΕ»/ «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ»/ «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ»).
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	
☐	Διεθνής διαβούλευση	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr		
	Το σχέδιο νόμου αναρτήθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση από την 26η Απριλίου 2022 έως την 10η Μαΐου 2022 στον δικτυακό τόπο ανάρτησης : www.opengov.gr		
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	20	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	1 Επί των γενικών αρχών, έγινε αποδεκτό ένα (1) σχόλιο το οποίο αφορούσε την απαλλαγή των αυτοπαραγωγών από Υ.Κ.Ω. και ενσωματώθηκε στο Μέρος Γ. Συγκεκριμένα στο άρθρο 63 προβλέφθηκε ότι η κατανάλωση επί της οποίας υπολογίζεται το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω., προσδιορίζεται αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη από το δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια προς κατανάλωση στην εγκατάσταση του χρήστη της παροχής ηλεκτροδότησης.	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	19 Τα σχόλια ήταν γενικά και πληροφοριακά, τα περισσότερα δεν αφορούσαν το αντικείμενο και τον σκοπό του σχεδίου νόμου, θα ληφθούν ωστόσο υπόψη σε επόμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες, ενώ υπάρχουν και άλλα που είτε ήδη ενσωματώθηκαν, είτε καταλαμβάνονται από υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο.	
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	506	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	326 Πολλά σχόλια έγιναν πλήρως ή μερικώς αποδεκτά με αρκετές προσθήκες και διορθώσεις σε όλα τα μέρη του σχεδίου νόμου.	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	180 Τα περισσότερα από τα σχόλια ήταν γενικές τοποθετήσεις και δεν εξυπηρετούσαν τον σκοπό και το αντικείμενο του σχεδίου νόμου. Πολλά από αυτά, ενώ δεν αφορούσαν τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, ενσωματώνονται ήδη σε υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο ή θα συμπεριληφθούν σε επόμενες σχετικές νομοθετικές πρωτοβουλίες ή κανονιστικές πράξεις.	

Ειδικότερα επί του αναρτηθέντος, στη δημόσια διαβούλευση, σχεδίου νόμου

Συνοψη Υποβληθέντων Σχολίων:

Για το Μέρος Α' (άρθρα 1 & 2) συνολικά υπεβλήθησαν είκοσι (20) σχόλια στη δημόσια διαβούλευση, τα οποία αφορούν γενικότερες τοποθετήσεις γύρω από την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε., το περιβαλλοντικό τους αντίκτυπο, αλλά και τον χωροταξικό σχεδιασμό, την ενεργειακή κρίση, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της αυτοπαραγωγής και του ενεργειακού συμψηφισμού. Επιπλέον τα σχόλια σχετίζονται με τις προθεσμίες απόκρισης των αρμόδιων φορέων αδειοδότησης στις αιτήσεις των επενδυτών, τις κυρώσεις που πρέπει να προβλεφθούν σε περιπτώσεις καθυστερήσεων και τις ενέργειες και τα μέτρα που λαμβάνουν οι αρμόδιοι Διαχειριστές Δικτύου και Συστήματος σχετικά με την αύξηση του διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου. Τέλος, υποβλήθηκαν και σχόλια που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αλλά αφορούν στην εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. σε Γη Υψηλής Παραγωγικότητας και θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Β. Επεξεργασία Σχολίων

A/A	Προτεινόμενο Σχόλιο	Σχολιασμός
-----	---------------------	------------

Άρθρο 1 – Σκοπός (20 Σχόλια):

1	Για άλλη μια φορά ενθαρρύνονται οι μεγάλοι και αποθαρρύνονται οι μικροί παραγωγοί με πολύ βαριές αρνητικές επιπτώσεις τόσο για το περιβάλλον όσο και για την κοινωνία. 1) Σε μέρη όπως η Δυτική Μακεδονία, ενθαρρύνετε τους μεγάλους επενδυτές που δεν πλήττονται από την απολιγνιτοποίηση και αφήνετε απ' έξω τους μικρούς ντοπιους επενδυτές που αυτοί θα κληθούν συντομα να πληρώσουν τις συνεπείες της απολιγνιτοποίησης. Έχετε συνείδηση του τι κανετε κυριοι; 2) Εχουμε εκατομμύρια, εντελώς αναξιοποίητα στρέμματα στις ΣΚΕΠΕΣ των κτιρίων που δεν μπορούν να παραξουν κατι άλλο εκτος απο ρευμα, και αντι να ενθαρρυνουμε την παραγωγή ρευματος σε αυτά, βαζουμε τα φωτοβολταϊκά σε χωράφια, με αποτέλεσμα να χάνουμε και ενα μερος της αγροτικής παραγωγής με όλην την επιβάρυνση στην οικονομική αλυσίδα που επερχεται απο αυτήν την απώλεια. 3) Καίμε δάση, κοβουμε δεντρα για να φερούμε ανεμογεννητριες, ενω αν διναμε ωθηση στις μικρες οικιακές καθετες ανεμογεννητριες θα μπορούσαμε να τα βαλούμε σε αυλές, δρόμους (ωστε να αξιοποιούν και τις ριπες ανεμου απο τα αυτοκινητα), ακομα και ταρτσες. 4) Δωστε κινητρα να μπορέσει να κερδίσει και ο μικρός γιατι θα τους βρίσκετε συνεχεια μπροστα σας απο τις λαϊκές αντιδρασεις. Σκεφτειτε μονο ποσες ανεμογεννητριες δεν εχουν μπει απο τις αντιδρασεις του κοσμου. 5) Μικρες καθετες ανεμογεννητριες μπορούμε πολύ ευκολα να παραξουμε στην Ελλαδα χωρις να δινουμε συνεχεια χρηματα φερούμε στην Ελλαδα.	Γενικότερη τοποθέτηση.
2	Επιβεβαιώνεται για άλλη μια φορά η βραδυπορία μας. Πότε θα ενημερωθούν οι επιχειρήσεις για τις ευκαιρίες και τα ρίσκα που έχουν να αντιμετωπίσουν σχετικά με τις ενεργειακές αγορές, όταν οι ευρωπαϊκές οδηγίες εντάσσονται στην εθνική νομοθεσία με διαφορά φάσης 3-4 χρόνια? Πότε θα προλάβουν να προετοιμαστούν για την ανάπτυξη των κατάλληλων ενεργειακών χαρτοφυλακίων που απαιτούνται για να αντιμετωπίσουν την πραγματικότητα? Πότε τα 5 βήματα Μετράω-Εξοικονομώ-Ιδιοπαράγω-Αποθηκεύω-Αποκρίνομαι στη ζήτηση θα γίνουν κατανοητά από τις επιχειρήσεις που είναι απροετοίμαστες απέναντι στο χρηματιστήριο ενέργειας? Πότε θα πει κάποιος στον επιχειρηματικό κόσμο ότι θα πρέπει να πάψει να σχεδιάζει ως απλός καταναλωτής, αλλά ως Prosumer? Και φυσικά ο COVID-19 και ο Πούτιν δεν έχουν καμία σχέση με αυτό. Θαρρείς ότι μάλλον τελικά κάποιος θέλει τον τόπο αυτό, μόνιμα ουραγό των εξελίξεων.	Γενικότερη τοποθέτηση
3	Η διαβούλευση ΣΝ «Εκσυγχρονισμός της Αδειοδοτικής Διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – Β' Φάση, Αδειοδότηση Παραγωγής και Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, Πλαίσιο Ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και Ειδικότερες διατάξεις για την Ενέργεια και την Προστασία του Περιβάλλοντος» γίνεται σε μια κρίσιμη περίοδο. Τρεις από τις πολλές κρίσεις (ή, καλύτερα, απειλές) – επισιτιστική, κλιματική και ενεργειακή – θέτουν κρίσιμα διλήμματα για την προστασία χρήση των χερσαίων και θαλάσσιων φυσικών και πολιτιστικών πόρων της χώρας. Ως εκ τούτου, πέραν των αναμενόμενων ατελειών του ΣΝ που χρήζουν βελτίωσης, όλο το ΣΝ θα πρέπει να επαναξιολογηθεί υπό το πρίσμα αυτών των κρίσιμων διλημάτων, ιδιαίτερα επειδή προέρχεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος που έχει στη δικαιοδοσία του τόσο θέματα περιβάλλοντος όσο και θέματα χωροταξικού σχεδιασμού ... Τα κύρια προβλήματα του ΣΝ είναι: 1. Η επιλεκτική κατάργηση των απαιτήσεων για περιβαλλοντική αδειοδότηση (ΜΠΕ, Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, κ.λπ.). Ανεξάρτητα από τεκμηρίωση και αιτιολογία η κατάργηση περιβαλλοντικής αδειοδότησης ... καταργεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος. 2. Ο περιβαλλοντικός δανεισμός και το κόστος ευκαιρίας των πόρων που αυτή η κατάργηση συνεπάγεται. Πιο συγκεκριμένα, το ΣΝ προτρέπει στον 'δανεισμό' φυσικών πόρων από το μέλλον για να χρησιμοποιηθούν στο παρόν για την άμεση εξυπηρέτηση ενεργειακών δραστηριοτήτων. Έτσι μειώνεται η δυνατότητα χρήσης αυτών των πόρων σε παρόντα και μελλοντικό χρόνο για την κάλυψη άλλων, εξίσου σημαντικών, αναγκών. 3. Ο εμβαλωματικός χαρακτήρας του σχεδιασμού και της διαχείρισης πόρων που υιοθετείται, και η ταυτόχρονη εξασθένηση, παρά την αδήριτη ανάγκη, ορθολογικού, ολοκληρωμένου σχεδιασμού και προσαρμοστικής διαχείρισης χερσαίων και θαλάσσιων πόρων.	Γενικότερη τοποθέτηση.

	4. Η αύξηση των εστιών περιβαλλοντικής επιβάρυνσης στο χερσαίο και θαλάσσιο χώρο ως απόρροια των ανωτέρω – διάφορες μορφές ΑΠΕ και συνοδά έργα, πολλά από τα οποία θα προκαλέσουν μεγαλύτερη κατάρτιση του χώρου και περιβαλλοντική επιβάρυνση. 5. Οι πολλές, πολλαπλές και σύνθετες γραφειοκρατικές απαιτήσεις που πρέπει να επωμιστούν οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί και λοιποί άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενοι. Εκτιμάται ότι θα ευνοηθούν οι μεγάλοι επενδυτές που διαθέτουν τους υλικούς και ανθρωπίνους πόρους για να ανταποκριθούν σ' αυτές τις απαιτήσεις. Συνεπώς, το ΣΝ ενδέχεται να οδηγήσει σε ανισότητες με κυρίαρχες τις συγκεντρωτικές αντί για αποκεντρωμένες (άρα περισσότερο ευέλικτες, δικαιότερες και ανθεκτικές) δομές παραγωγής και διάθεσης ενέργειας. 6. Ο βαρύς διοικητικός φόρτος που συνεπάγεται για τις ήδη βεβαρυμένες, υποστελεχωμένες και μη συντονισμένες δημόσιες υπηρεσίες. 7. Ιδιαίτερα βαρύς και κρίσιμος είναι ο φόρτος και ο ρόλος της Δασικής Υπηρεσίας αλλά και όλων των υπηρεσιών που διαχειρίζονται έγγειους και θαλάσσιους/παράκτιους πόρους. Οι προβλεπόμενες (αντισταθμιστικές) αναδασώσεις ενδέχεται να είναι αδύνατον να εφαρμοσθούν (λόγω έλλειψης χώρου, σχεδιασμού και πόρων). 8. Το ΣΝ φαίνεται να αγνοεί ότι η απώλεια γεωργικής γης (όχι μόνο υψηλής παραγωγικότητας που τείνει να είναι μια παρωχημένη έννοια παγκόσμια) είναι εξίσου σημαντική όσο και η απώλεια δασών και δασικών εκτάσεων, ιδιαίτερα στην τρέχουσα (πλην διαρκή) συγκυρία της ισχυρής επισιτιστικής ανασφάλειας. Προβλέψεις αντιστάθμισης απωλειών γεωργικής γης (που είναι και η πλέον ευάλωτη στις αλλαγές χρήσης γης), στο πρότυπο των αναδασώσεων, είναι στοιχειωδώς απαραίτητες... 9. Απαιτείται τεράστιος μηχανισμός περιβαλλοντικής και διοικητικής παρακολούθησης ιδιαίτερα γιατί προβλέπονται πολλές και τμηματικές επεμβάσεις στο χώρο από τα έργα ΑΠΕ 10. Οι μεγάλες απαιτήσεις σε εξειδικευμένο διοικητικό προσωπικό για να διασφαλισθεί η πληρότητα και ακεραιότητα των απαιτούμενων ελέγχων, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που καταργούνται οι προβλέψεις για περιβαλλοντική αδειοδότηση. 11. Ο υπερβολικά μεγάλος βαθμός απαιτούμενου συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων διοικητικών υπηρεσιών για τη διεκπεραίωση των προβλέψεων του ΣΝ. 12. Οι μεγάλες απαιτήσεις σε εξειδικευμένο προσωπικό του ιδιωτικού τομέα (π.χ. γραφεία μελετών) για να ανταποκριθούν ουσιαστικά στις νέες καταστάσεις. 13. Η αύξηση της πολυπλοκότητας της περιβαλλοντικής και χωροταξικής νομοθεσίας που καταγράφεται στο ΣΝ. 14. Τα αναμενόμενα νέα περιβαλλοντικά προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπισθούν και οι ανάγκες σε τεχνογνωσία και δεδομένα που αυτά συνεπάγονται. 15. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η περίπτωση των Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (ΠΟΠΦΣ) που (α) θα επηρεάσουν εκτός από τις χερσαίες, τις θαλάσσιες και τις περιβαλλοντικά ευαίσθητες παράκτιες ζώνες και (β) θα δημιουργήσουν πλήθος συγκρούσεων μεταξύ οικονομικών δραστηριοτήτων αλλά και χρήσεων γης (τουριστική, οικιστική, προστασία περιβάλλοντος, ναυτιλιακή). Η άνευ όρων αδειοδότηση τους εκλαμβάνεται σαν ένα κακόγουστο αστείο και όχι σαν μια έκφραση πολιτικής βούλησης από Υπουργείο Περιβάλλοντος. 16. Οι μεγάλες απαιτήσεις σε πληροφορίες και δεδομένα για την αξιόπιστη και επιστημονικά τεκμηριωμένη εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων από υφιστάμενες και νέες δραστηριότητες. Το ΣΝ δεν πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή αν δεν αντιμετωπισθούν τα παραπάνω προβλήματα και αν δεν ικανοποιηθούν οι παρακάτω βασικές προϋποθέσεις για τη στοιχειώδη εφαρμογή του: 1. Εξασφάλιση επαρκούς, άρτιας και συντονισμένης διοικητικής δομής, στελεχωμένης με καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό. 2. Εναρμόνιση της οριζόντιας και τομεακής νομοθεσίας και αποσαφήνιση πολλών κριτηρίων (βλέπε τα αναλυτικά σχόλια) για την αποφυγή δυσλειτουργιών και συγκρούσεων μεταξύ των προτεινόμενων δράσεων. Ιδιαίτερα ενδελεχής πρέπει να είναι η εξέταση των ζητημάτων που άπτονται της διάθεσης και διαχείρισης της δημόσιας γης και περιουσίας η οποία δεν είναι ελεύθερος πόρος στη διάθεση της εκάστοτε εξουσίας αλλά ένα διαγενεακό «κοινό». 3. Εξασφάλιση των απαιτούμενων γεωχωρικών και λοιπών δεδομένων και πληροφοριών (όπως, π.χ. χαρτογράφηση γης υψηλής παραγωγικότητας η οποία δεν υπάρχει). 4. Αποσαφήνιση των απαιτήσεων για λήψη άδειας Πιστοποιημένου Αξιολογητή Χωρικών μελετών. 5. Η αντικατάσταση του χρονικού ορίου των 20 ημερών μετά το οποίο αυτοδίκαια τεκμαίρεται η απαλλαγή από την υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης (άρθρο 3) με μεγαλύτερο διάστημα (π.χ. τριών έως έξη μηνών). Το ίδιο ισχύει οπουδήποτε αλλού χρησιμοποιείται αυτός ο αριθμός ημερών. Οι λόγοι είναι ευνόητοι. Σε περίπτωση που δεν αντιμετωπισθούν τα προβλήματα που προαναφέρθηκαν και δεν ικανοποιηθούν οι στοιχειώδεις προϋποθέσεις, θα προκύψει λογικά το συμπέρασμα ότι ο πραγματικός σκοπός του ΣΝ πόρρω απέχει αυτού που δηλώνεται στο Άρθρο 1.	
4	Το σχέδιο νόμου περιέχει πληθώρα διατάξεων για τις οποίες ο ΣΕΦ έχει τοποθετηθεί την τελευταία διετία "ωρίμανσης" του νέου θεσμικού πλαισίου. Σε γενικές γραμμές, το σχέδιο νόμου ενσωματώνει αρκετές από τις προτάσεις που είχαν υποβάλει οι φορείς της αγοράς και μπορούν να οδηγήσουν σε μείωση του απαιτούμενου χρόνου αδειοδότησης που είναι και το ζητούμενο. Σημειώνουμε πάντως ότι ο ΣΕΦ είχε προτείνει πιο δραστικές λύσεις σε ότι αφορά στις άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας ώστε να	Τα σχόλια για το Α. ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ δεν αφορούν το παρόν σχέδιο

απλοποιηθούν περαιτέρω οι διαδικασίες αδειοδότησης, προτάσεις που δεν υιοθετήθηκαν. Συγκεκριμένα, ο ΣΕΦ είχε προτείνει ότι και ο ΟΟΣΑ (ήδη από το 2014), “όπως διαπιστώνεται μέσω των μεμονωμένων βημάτων της διαδικασίας και της απαιτούμενης τεκμηρίωσης για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, πρόκειται για μια άδεια απεριόριστης εφαρμογής με τη μορφή μιας λίστας ελέγχου που κυρίως πιστοποιεί την κατάλληλη έγκριση από όλες τις αρμόδιες αρχές. Έτσι, η άδεια αυτή (Άδεια Εγκατάστασης) θεωρείται άνευ αντικειμένου και συνιστάται να καταργηθεί εξ ολοκλήρου”. Είχαμε επισημάνει επίσης πως “η διαδικασία του Ν.4736Α’/2020 (Δήλωση Ετοιμότητας και Βεβαίωση Ολοκλήρωσης) καθιστά πλέον μη αναγκαία την έκδοση Άδειας Λειτουργίας η οποία και θα πρέπει να καταργηθεί”. Στα θετικά του σχεδίου νόμου περιλαμβάνονται μια σειρά από ρυθμίσεις, όπως ενδεικτικά: η εμπροσθοβαρής κατάθεση εγγυητικής επιστολής με την κατάθεση της αίτησης για προσφορά όρων σύνδεσης, μέτρα επαύξησης του διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου ώστε να εξυπηρετηθούν περισσότερα έργα ΑΠΕ, ρυθμίσεις για την αποθήκευση ενέργειας για να διευκολυνθούν οι σχετικές επενδύσεις, η δημιουργία ενός σημείου επαφής για τους επενδυτές με πλήρη ψηφιοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας, ο περιορισμός των απαιτούμενων δικαιολογητικών σε κάθε στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας, η διαδικασία Απλής Κοινοποίησης για σύνδεση σταθμών μικρής ισχύος στο δίκτυο, αλλά και μέτρα προώθησης της αυτοπαραγωγής από ΟΤΑ. Παρακάτω εστιάζουμε κυρίως σε ρυθμίσεις που πιστεύουμε πως θα έπρεπε να αποτελούν τμήμα του νέου θεσμικού πλαισίου αλλά δεν περιλαμβάνονται στο σχέδιο νόμου και προτείνουμε επίσης βελτιώσεις σε ορισμένα άρθρα του. A. ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ A1. Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων τα οποία υποβάλλουν από κοινού αίτημα προς τον αρμόδιο Διαχειριστή Με σχετική νομοθετική ρύθμιση (άρθρο 135 του Ν.4685/2020), δόθηκε ορθώς η δυνατότητα υποβολής κοινού αιτήματος για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης στον ΑΔΜΗΕ από έργα μικρότερα του 1 MW. Ορθώς επίσης, η σχετική νομοθεσία (ΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069, ΦΕΚ 841Β, 24.2.2022) εξαιρεί τα μικρής ισχύος έργα έως 1 MW από περιβαλλοντική αδειοδότηση λόγω των αμελητέων επιπτώσεων που έχουν αυτά. Εκείνο όμως που δεν προβλέφθηκε είναι ότι παρόλο που ορθώς τα μεμονωμένα έργα μέχρι 1 MW απαλλάσσονται από περιβαλλοντική αδειοδότηση, όταν έργα που βρίσκονται στην ίδια περιοχή ομαδοποιούνται για να αιτηθούν για κοινή προσφορά όρων σύνδεσης καταλαμβάνουν αθροιστικά ενιαίες ή γειτονικές εκτάσεις σημαντικού μεγέθους, οπότε οι τυχόν επιπτώσεις τους στο περιβάλλον είναι ισοδύναμες με αυτές από τα ενιαία έργα ιδίου μεγέθους. Έργα τα οποία υποβάλλουν από κοινού αίτημα προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, για έκδοση όρων σύνδεσης, με την κατασκευή κοινών έργων αναβάθμισης του Δικτύου ή του Συστήματος, σύμφωνα με το άρθρο του Ν.4685/2020, θα πρέπει να εμπίπτουν στην υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με βάση την αθροιστική ισχύ τους -και σύμφωνα με τις προνοιες της ΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841Β, 24.2.2022)-, και οφείλουν να υποβάλουν κοινή Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων κοινών έργων σύνδεσης (κατασκευή νέου υποσταθμού κ.λπ.). Επειδή τα έργα αυτά καταλαμβάνουν αθροιστικά ενιαίες ή γειτονικές εκτάσεις σημαντικού μεγέθους, δεν μπορούν να εξαιρούνται από περιβαλλοντική αδειοδότηση, αφού οι τυχόν επιπτώσεις τους στο περιβάλλον είναι ισοδύναμες με αυτές από τα ενιαία έργα ιδίου μεγέθους. Η υποχρέωση αυτή θα πρέπει να αφορά αναδρομικά και τις υφιστάμενες εκκρεμείς αιτήσεις προς τον Διαχειριστή, οι οποίες θα πρέπει να λογιστούν ως ανενεργές και οι υπόχρεοι θα πρέπει να επανυποβάλουν πλήρη αίτηση μαζί με το απαιτούμενο περιβαλλοντικό παραστατικό. A2. Βελτίωση των ρυθμίσεων περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων αυτοπαραγωγής με ενεργειακό συμψηφισμό Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο διαχωρίζει έργα αυτοπαραγωγής με ενεργειακό συμψηφισμό τα οποία εγκαθίστανται επί στεγών από αυτά που εγκαθίστανται επί εδάφους ακόμη κι αν η εγκατάσταση γίνεται εντός του ιδίου οικοπέδου που βρίσκεται ένα κτίριο. Στη μεν πρώτη περίπτωση, τα συστήματα επί του κτιρίου απαλλάσσονται από περιβαλλοντική αδειοδότηση (δεν απαιτείται οποιοδήποτε παραστατικό περιβαλλοντικής αδειοδότησης) ενώ στη δεύτερη περίπτωση απαιτείται σε ορισμένες περιπτώσεις βεβαίωση απαλλαγής από ΠΠΑ/ΕΠΟ ή εναλλακτικά η κατατεθείσα αίτηση στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή για την έκδοση βεβαίωσης απαλλαγής από ΠΠΑ/ΕΠΟ εφόσον έχει παρέλθει το 20-ήμερο από την σχετική υποβολή της. Το μόνο που προσφέρει η ρύθμιση αυτή είναι (στην καλύτερη περίπτωση) μια επιπλέον αναίτια καθυστέρηση τριών εβδομάδων για μικρά συστήματα αυτοπαραγωγής (κυρίως του οικιακού τομέα). Συγκεκριμένα, η απαλλαγή ισχύει για φωτοβολταϊκούς σταθμούς “που εγκαθίστανται σε κτίρια και άλλες δομικές κατασκευές ή εντός οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων ή επί του εδάφους εντός γηπέδων υφιστάμενων βιομηχανικών ή λουτών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων”. Η πρότασή μας είναι η επέκταση της απαλλαγής και σε συστήματα που εγκαθίστανται στον ελεύθερο χώρο γηπέδων στα οποία υπάρχει κτίριο κατοικίας ή άλλη δομική κατασκευή. B. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ B1. Απαλλαγή αυτοπαραγωγών από ΥΚΩ Σήμερα, οι αυτοπαραγωγοί επιβαρύνονται με Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) στο σύνολο της ενέργειας που καταναλώνουν, ακόμη και επί αυτής που παράγουν οι ίδιοι και ιδιοκαταναλώνουν επί τόπου πριν αυτή εγχυθεί στο δίκτυο. Κάτι τέτοιο εκτός από αντιπαραγωγικό, είναι και εξαιρετικά άδικο. Στις υπόλοιπες ρυθμιζόμενες χρεώσεις (τέλη χρήσης δικτύου και συστήματος, ΕΤΜΕΑΡ), ο αυτοπαραγωγός επιβαρύνεται μόνο για την απορροφώμενη από το δίκτυο ενέργεια και όχι για το σύνολο της καταναλισκόμενης ενέργειας. Αν οι ΥΚΩ υπολογίζονται επί της απορροφώμενης ενέργειας και όχι επί του συνόλου της καταναλισκόμενης ενέργειας, μειώνεται έως και κατά ένα έτος ο χρόνος απόσβεσης για ένα οικιακό σύστημα. Σύμφωνα με το άρθρο 21 της Κοινοτικής Οδηγίας για τις ΑΠΕ (2018/2001) ... τα κράτη μέλη	νόμου, αλλά θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Τα σχόλια για το Β. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ δεν αφορούν το παρόν σχέδιο νόμου, θα ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο ενσωμάτωσης της Οδηγίας Α.Π.Ε. και προώθησης της Αυτοπαραγωγής. Ωστόσο το σχόλιο Β1 γίνεται αποδεκτό και ενσωματώνεται στο παρόν σχέδιο νόμου. Τα σχόλια για το Γ. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΟΡΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ και συγκεκριμένα το Γ1 λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο εξέτασης λύσεων για αύξηση του ηλεκτρικού χώρου. Το σχόλιο Γ2 δεν γίνεται αποδεκτό.
---	---

μεριμνούν ώστε οι αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μεμονωμένα ή μέσω φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, να δικαιούνται: ... ι) σε σχέση με την αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παραμένει στις εγκαταστάσεις τους, σε μεροληπτικές ή δυσανάλογα επαχθείς διαδικασίες και σε οποιαδήποτε επιβάρυνση ή τέλος. ... 3. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιβάλλουν αμερόληπτες και αναλογικές χρεώσεις και τέλη σε αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε σχέση με την αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική τους ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, η οποία παραμένει στις εγκαταστάσεις τους, σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις: ... γ) εάν η αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές παράγεται σε εγκαταστάσεις με δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής που υπερβαίνει τα 30 kW. Θα πρέπει συνεπώς να καταργηθεί η ρυθμιζόμενη χρέωση των ΥΚΩ, τουλάχιστον για συστήματα <30 kW (αν και η λογική λέει πως θα έπρεπε να απαλλαγούν πλήρως οι αυτοπαραγωγοί από οποιαδήποτε επιβάρυνση ή τέλος για το ποσοστό της ενέργειας που ιδιοκαταναλώνουν). Δεδομένου μάλιστα ότι το όριο των 30 kW είναι δυνητικό και επαφίεται στο κράτος μέλος, κάτι τέτοιο θα έδινε ώθηση στην αυτοπαραγωγή. B2. Αυτοπαραγωγή με πώληση της περίσσειας ενέργειας Με βάση τους Ν.3468/2006, Ν.4414/2016 και Ν.4643/2019, οι αυτοπαραγωγοί (εκτός ενεργειακού συμφηφισμού) μπορούν να διαθέτουν προς πώληση στο Σύστημα ή το Δίκτυο πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστό 20% της συνολικά παραγόμενης, από τους σταθμούς αυτούς, ηλεκτρικής ενέργειας, σε ετήσια βάση (είτε μέσω συμμετοχής στις χονδρεμπορικές αγορές είτε μέσω διμερών εμπορικών συμβάσεων). Εφόσον μάλιστα οι ως άνω σταθμοί παραγωγής εξυπηρετούν αποκλειστικά αγροτική εκμετάλλευση, το μέγιστο ποσοστό ανέρχεται στο 75%. Με εξαίρεση τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, το ποσοστό 20% είναι πολύ μικρό και προϋποθέτει ένα ιδιαίτερο προφίλ κατανάλωσης από τους αυτοπαραγωγούς, αποκλείοντας την πλειονότητα των επιχειρήσεων από τη χρήση του πολύτιμου αυτού θεσμικού εργαλείου. Ακόμη και η προσθήκη αποθήκευσης για να αμβλυνθεί το πρόβλημα δεν είναι πάντα επαρκής αφού συχνά προϋποθέτει την εγκατάσταση συστημάτων μεγάλης χωρητικότητας και υψηλού κόστους αρχικής επένδυσης. Απαιτείται λοιπόν μια πιο ρεαλιστική προσέγγιση (με ή χωρίς αποθήκευση ενέργειας). Η πρότασή μας είναι να αυξηθεί το μέγιστο ποσοστό της εν δυνάμει πωλούμενης ενέργειας στο 50% της συνολικά παραγόμενης, από τους σταθμούς αυτούς, ηλεκτρικής ενέργειας, σε ετήσια βάση. Γ. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΟΡΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ Γ1. Προσφορά όρων σύνδεσης με βάση την AC δυναμικότητα των σταθμών και όχι την ονομαστική ισχύ (DC) Σε αντίθεση με πολλές άλλες χώρες, στην Ελλάδα όλη η αδειοδότηση γίνεται στη βάση της ονομαστικής ισχύος του εξοπλισμού. Ενώ αυτό έχει νόημα για τη Βεβαίωση Παραγωγού, δεν είναι ο δόκιμος τρόπος για την προσφορά όρων σύνδεσης από τους Διαχειριστές, αφού έτσι δεσμεύεται χωρίς λόγο επιπλέον ηλεκτρικός χώρος ο οποίος στην πραγματικότητα είναι ελεύθερος και θα μπορούσε να διατεθεί για επιπλέον έργα. Η πρότασή μας είναι οι προσφορές όρων σύνδεσης να δίνονται με βάση την εγκατεστημένη ισχύ σε AC. Γ2. Διασφάλιση θέσης εγκατάστασης στο στάδιο της προσφοράς όρων σύνδεσης Σήμερα, η διασφάλιση της θέσης εγκατάστασης γίνεται στο στάδιο της Άδειας Εγκατάστασης (για μη απαλλασσόμενα έργα). Επειδή, το στάδιο αυτό βρίσκεται αρκετά πίσω στην όλη αδειοδοτική διαδικασία και συχνά ο Διαχειριστής απασχολείται με αιτήσεις που επί της ουσίας δεν έχουν εξασφαλίσει τη θέση εγκατάστασης, θα πρέπει αυτό να γίνεται ήδη κατά την κατάθεση της αίτησης προς τον Διαχειριστή προκειμένου ο φάκελος της αίτησης να θεωρηθεί πλήρης. Συγκεκριμένα (και για να μην επιβαρύνονται υπέρμετρα οι υπηρεσίες του Διαχειριστή) θα πρέπει να κατατίθεται βεβαίωση τεκμηρίωσης νόμιμης χρήσης, η οποία εκδίδεται από δικηγόρο της επιλογής του ενδιαφερόμενου, έπειτα από έλεγχο της νόμιμης χρήσης του γηπέδου ή του χώρου εγκατάστασης του σταθμού ΑΠΕ. Η νόμιμη χρήση του γηπέδου ή του χώρου εγκατάστασης πιστοποιείται ως εξής: Για εγκατάσταση του σταθμού σε ιδιόκτητο χώρο από τον κύριο του χώρου αυτού: Με τίτλο κυριότητας (αντίγραφο συμβολαιογραφικής πράξης και πιστοποιητικού μεταγραφής της στο υποθηκοφυλακείο) ή αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου στην περίπτωση λειτουργούντος κτηματολογικού γραφείου) Για εγκατάσταση του σταθμού σε ιδιόκτητο χώρο από άλλον, πλην του ιδιοκτήτη, έχοντα τη νόμιμη χρήση του χώρου: Με τίτλο νόμιμης χρήσης (αντίγραφο του ιδιωτικού συμφωνητικού μακροχρόνιας μίσθωσης και η απόδειξη ηλεκτρονικής υποβολής του στη ΔΟΥ, ή αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης και του πιστοποιητικού μεταγραφής της στο υποθηκοφυλακείο). Για εγκατάσταση του σταθμού σε δημόσιες εκτάσεις που διαχειρίζεται ο ενδιαφερόμενος κατά τη δασική νομοθεσία: Με έγκριση επέμβασης του Ν.998/1979. Για εγκατάσταση του σταθμού σε δημόσιες εκτάσεις που δεν διαχειρίζεται ο ενδιαφερόμενος κατά τη δασική νομοθεσία (περιλαμβανομένων αυτών που διαχειρίζεται η Εταιρεία Ακινήτων του Δημοσίου, Κτηματικές Υπηρεσίες ή το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου περί έγκρισης της μίσθωσης ή την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης ή, αν δεν έχει ακόμη εκκινήσει η ολοκληρωθεί η διαδικασία μίσθωσης/παραχώρησης, με βεβαίωση του αρμόδιου οργάνου ότι η	
---	--

	εν λόγω έκταση δεν έχει ήδη μισθωθεί/παραχωρηθεί σε τρίτο και παραμένει εν δυνάμει διαθέσιμη για την εγκατάσταση σταθμού ΑΠΕ.	
5	Το σχέδιο νόμου θα πρέπει να είναι εναρμονισμένο με το Ενωσιακό Δίκαιο όσον αφορά την πρόσβαση στο σύστημα, βλτ. Άρθρο 40 Οδηγίας 2019/944 που κατ' ουσίαν επαναλαμβάνει τις ρυθμίσεις της παλαιότερης Οδηγίας 200/72 για τη χορήγηση και διαχείριση της πρόσβασης τρίτων στο σύστημα μεταφοράς και την παροχή αιτιολογημένων εξηγήσεων σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης, οι οποίες παρακολουθούνται από τις ρυθμιστικές αρχές. Περαιτέρω κατά το άρθρο 42 παρ. 2 της Οδηγίας 2019/944 ο διαχειριστής δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυναμικότητες του δικτύου, π.χ. συμφόρηση στα απομακρυσμένα σημεία του συστήματος μεταφοράς. Όσον αφορά στη δυνατότητα περιορισμού της εγγυημένης ικανότητας σύνδεσης, το παρόν δεν φαίνεται να εκπληροί τους όρους του εν λόγω άρθρου, καθόσον παρέχονται σχετικές αρμοδιότητες στον διαχειριστή χωρίς προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ. Θα πρέπει επομένως να γίνει εναρμόνιση του παρόντος σχεδίου νόμου με τις σαφείς διατάξεις του ενωσιακού δικαίου. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να οριστούν σαφώς όλα τα χρονικά περιθώρια/περιορισμοί για την έκδοση, χορήγηση, σύμβαση σύμβασης και έγκριση από τους αρμόδιους Διαχειριστές. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν τίθενται σαφή δεσμευτικά όρια για την απόκριση των διαχειριστών, ενδεικτικά για την εκ νέου χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, την τροποποίηση Σύμβασης Σύνδεσης. Σε όλη την έκταση του σχεδίου νόμου αναφέρονται χρονικά περιθώρια που θα πρέπει να τηρούνται από τους αρμόδιους Διαχειριστές. Θα πρέπει να οριστούν σαφώς οι συνέπειες που θα υπάρξουν προς τους Διαχειριστές σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών αυτών. Όλες οι υποδείξεις, πράξεις και αποφάσεις των αρμόδιων Διαχειριστών πρέπει να αναφερθεί πως θα πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένες. Το σχέδιο νόμου θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι το άρθρο 6 της Οδηγίας 2019/944 τηρείται.	Γενικότερη τοποθέτηση
6	Το Ελληνικό Δίκτυο ΦΙΛΙΟΙ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ/ Naturefriends Greece υιοθετεί τα σχόλια, τις επιφυλάξεις και τις προτάσεις της κας Ελένης Καπετανάκη-Μπριασούλη, ομ. Καθηγήτρια Τμήμα Γεωγραφίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.	Γενικότερη τοποθέτηση.
7	Για την επιτυχή εκσυγχρονισμό του πλαισίου αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, καθώς και της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται από πλευράς πολιτείας και διαχειριστών η άμεση αναβάθμιση του δικτύου τόσο σε επίπεδο γραμμών όσο και υποσταθμών. Δεν νοούνται ΑΠΕ χωρίς δίκτυα και υποδομές. Οι επιδοτήσεις που δόθηκαν μέσω ΤΕΜ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την αναβάθμιση σημαντικού μέρους του δικτύου και θα μπορούσαν να υλοποιηθούν ενεργειακά έργα άμεσα που να λύνουν το πρόβλημα της ενεργειακής φτώχειας ριζικά για τα ευάλωτα νοικοκυριά. Οι επιδοτήσεις δεν αποτελούν λύση παρά μόνο πολιτική διαχείριση του προβλήματος. Πρέπει επιτέλους να υπάρξει όραμα για τη χώρα ώστε να βελτιώσουμε την κατάσταση για όλους.	Γενικότερη τοποθέτηση.
8	Σε ένα εκτενές Ν/Σ με 112 Άρθρα συμπεριλαμβάνονται όλες οι ΑΠΕ (5) και η συμπαράγωγή υψηλής απόδοσης, με τελείως διαφορετικά χαρακτηριστικά και τεχνολογίες, και ιδιαίτερα με αναφορές και τροποποιήσεις άρθρων/παραγράφων προηγούμενων και ενίοτε παρωχημένων νόμων. Αντιθέτως, θα μπορούσε για κάθε μορφή ΑΠΕ και για την συμπαράγωγή να υπάρχει για εφαρμογή ένα ξεχωριστό και αυτοτελές θεσμικό πλαίσιο κατά την ευρωπαϊκή πρακτική και ιδιαίτερα για τα αιολικά και φωτοβολταϊκά που αποτελούν και τον κύριο όγκο των εφαρμογών ΑΠΕ. Κατά την ίδια πρακτική και για τις μονάδες αποθήκευσης. Επίσης, δεν φαίνεται ότι αυτό το Ν/Σ μειώνει τη γραφειοκρατία. Αναλύει την γραφειοκρατία με λεπτομερείς διαδικασίες σε πολλά βήματα θέτοντας και χρονικά όρια, τα οποία εύκολα παραβιάζονται, αντί να περιορίσει εκ των προτέρων τις διαδικασίες. Πολλές διαδικασίες τεχνικής φύσεως υπεισέρχονται στο Ν/Σ λεπτομερώς που καθιστά δύσκολη την εφαρμογή του (χωρίς να είναι βέβαιο ότι είναι και οι καλύτερες), ενώ θα μπορούσε να γίνει επεξεργασία με βέλτιστες λύσεις και να προσαρμόζονται στις εκάστοτε αλλαγές καταστάσεων από τα αρμόδια ρυθμιστικά όργανα, χωρίς να χρειάζεται κάθε φορά η αλλαγή του νόμου. Επιπλέον, το Ν/Σ φαίνεται να οδηγεί σε μια χαώδη κατάσταση, καθώς είναι έκδηλο το ενδιαφέρον για πολλές ΑΠΕ και πολλές μονάδες αποθήκευσης, πολλά δίκτυα και πολλοί υποσταθμοί, κυνηγώντας τους φιλόδοξους στόχους και αγνοώντας το τελικό κόστος που θα διαρκεί. Δεν ενθαρρύνονται καινοτόμες ιδέες και λύσεις με σύγχρονα συστήματα διαχείρισης σε όλα τα επίπεδα, με ενσωμάτωση των ΑΠΕ στη λειτουργία και διαχείριση αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες. Χρειάζονται ειδικές μελέτες ώστε τα συμπεράσματα να ενσωματώνονται στο θεσμικό πλαίσιο και να επιτυγχάνονται οι στόχοι με ασφάλεια και με το χαμηλότερο κόστος. Για την μεγάλη διείσδυση των ΑΠΕ στον ηλεκτρισμό και με προσιτό κόστος σε μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, δεν υπάρχουν έτοιμες ή εύκολες λύσεις, απαιτούνται πολλές μελέτες και εφαρμογή νέων ιδεών και καινοτόμων τεχνολογιών, που θα συμβάλλουν σε ένα σύγχρονο και ελκυστικό στην εφαρμογή θεσμικό πλαίσιο και θα οδηγήσει σε ένα πολύ αποδοτικό ηλεκτρικό σύστημα με κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη με μεγάλη διάρκεια. Τέλος, το Ν/Σ είναι γραμμένο βιαστικά και πρόχειρα με αδικαιολόγητα λάθη για να εισαχθεί στη βουλή προς συζήτηση. Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα σήμερα που αυξάνει τον χρόνο αναμονής αλλά και το κόστος για τον επενδυτή είναι ότι ο διαχειριστής συνήθως δεν ανταποκρίνεται στην καθορισμένη προθεσμία των 2 μηνών από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου για την έκδοση της Προσφοράς Σύνδεσης. Όπως είναι γνωστό, η προθεσμία μέχρι σήμερα στον ΔΕΔΔΗΕ είναι 4 μήνες, στις περισσότερες περιπτώσεις, όμως, δεν τηρείται διαχρονικά, ενώ ο χρόνος αναμονής μπορεί να φθάσει ακόμη και το ένα έτος. Κατά την άποψή μας, πρέπει να υπάρξει συγκεκριμένο οικονομικό αντικίνητρο σε βάρος του διαχειριστή, το οποίο και να συνεπάγεται καταβολή οικονομικής αποζημίωσης στον αιτούντα για την καθυστέρηση που υπέστη. Με γνώμονα να αποφευχθεί η προσοχή του διαχειριστή σε συγκεκριμένο μέγεθος έργων που τυχόν τον ευνοεί στο να επιτύχει ετησίως γρηγορότερα το οριζόμενο κατώφλι προσφορών σύνδεσης που θα ικανοποιήσουν τους στόχους του ΕΣΕΚ, θα πρέπει ο στόχος να επιμερίζεται και σε επιμέρους υποκατηγορίες έργων. Ένα πρόβλημα που προστίθεται στην αυξημένη ζήτηση σύνδεσης για έργα ΑΠΕ που ξεπερνούν τις δυνατότητες του δικτύου είναι το «παράθυρο» που αφήνει η νομοθεσία που αφορά στις ενεργειακές κοινότητες σε	Γενικότερη τοποθέτηση με μερικά σχόλια που δεν αφορούν το παρόν σχέδιο νόμου και κάποια σχόλια όπως η καταβολή Εγγυητικής με την αίτηση για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης που ήδη εμπεριέχονται σε άρθρα του σχεδίου νόμου ή είναι ήδη ενσωματωμένα στο υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο.

	εκείνους που θέλουν να το εκμεταλλευτούν. Οι ενεργειακές κοινότητες έχουν προτεραιότητα έναντι άλλων αιτημάτων στην επεξεργασία από τον διαχειριστή, ενώ δεν υποχρεούνται να περνούν από διαγωνιστικές διαδικασίες ή να παίρνουν περιβαλλοντική αδειοδότηση, μία διαδικασία που απαιτεί σημαντικό χρόνο. Διατηρείται ακόμα πλαίσιο προτεραιότητας χορήγησης προσφοράς σύνδεσης στον διαχειριστή του συστήματος με το άρθρο 136 του Ν.4819/2021 για τις ενεργειακές κοινότητες που τελικά καταλήγουν να εξαντλούν τον ενεργειακό χώρο την ώρα που επενδυτές που κατέθεσαν τα αιτήματά τους ακόμα και νωρίτερα καταλήγουν να περιμένουν στην ουρά. Η διαφορετική μεταχείριση οδηγεί σε στρεβλώσεις στην αγορά, ευνοώντας κάποιους και αδικώντας τους υπόλοιπους. Το πρόβλημα, στην ουσία, προκύπτει από επιχειρηματικά σχήματα που προβάλλονται ως ενεργειακές κοινότητες ώστε να επωφεληθούν από τις ευνοϊκές ρυθμίσεις. Θα μπορούσε να καθιερωθεί υποχρέωση προσκόμισης εγγυητικής επιστολής προς τους διαχειριστές κατά την αίτηση για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (για όλα τα έργα), η οποία μάλιστα θα πρέπει να έχει αναδομικό χαρακτήρα για να έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα, δεδομένου του μεγάλου όγκου συσσωρευμένων αιτήσεων. Παράλληλα, θα πρέπει να εμπίπτουν στην υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με βάση την αθροιστική ισχύ τους, και οφείλουν να υποβάλλουν κοινή Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων κοινών έργων σύνδεσης (κατασκευή νέου υποσταθμού, κλπ.) και επειδή τα έργα αυτά καταλαμβάνουν αθροιστικά ενιαίες ή γειτονικές εκτάσεις σημαντικού μεγέθους, δεν μπορούν να εξαίρονται από περιβαλλοντική αδειοδότηση, αφού οι τυχόν επιπτώσεις τους στο περιβάλλον είναι ισοδύναμες με αυτές από τα ενιαία έργα ιδίου μεγέθους.	
9	Με δεδομένες τις εξαγγελίες περί υιοθέτησης ρυθμίσεων για τα πλωτά φωτοβολταϊκά επί λιμνών, προκαλεί εντύπωση ότι το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει καθόλου ρυθμίσεις προς την κατεύθυνση αυτή, παρότι μάλιστα σχετικές αιτήσεις έχουν για έκδοση βεβαιώσεων παραγωγού έχουν ήδη υποβληθεί και οι εν λόγω βεβαιώσεις έχουν εκδοθεί. Με δεδομένο το επενδυτικό ενδιαφέρον που έχει ήδη εκδηλωθεί θεωρούμε ότι τα σχετικά ζητήματα (πχ περιβαλλοντική αδειοδότηση) θα πρέπει να εξειδικευθούν στα πλαίσια του παρόντος νομοσχεδίου	Τα σχόλια αφορούν την περιβαλλοντική αδειοδότηση και θα εξειδικευτούν στη σχετική απόφαση και όχι στο παρόν σχέδιο νόμου.
10	Ως θέση αρχής, το WWF Ελλάς παγίως υποστηρίζει την ουσιαστική και χρονικά επαρκή διαβούλευση επί του νομοθετικού έργου κάθε κυβέρνησης. Το νομοσχέδιο τίθεται σε περιορισμένο χρόνο διαβούλευσης, μόλις 14 ημερών. Το πλήθος και η πολιτική σημασία των αλλαγών που το νομοσχέδιο προωθεί καθιστά εξαιρετικά περιορισμένο το διαθέσιμο χρονικό διάστημα για την κατάθεση σχολίων. Γενικά σχόλια σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) με τίτλο «Κλιματική αλλαγή 2022: Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής», οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά την περίοδο από το 2010 έως και το 2019 ήταν υψηλότερες από κάθε άλλη δεκαετία στην ανθρώπινη ιστορία και τα περιθώρια για να περιορίσουμε την υπερθέρμανση του πλανήτη στον 1,5°C εξαντλούνται. Η δυστυχής πολιτική συγκυρία της Ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία και η συνεπακόλουθη ενεργειακή κρίση, καθιστούν ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη για απεξάρτηση από ρυπογόνες πηγές παραγωγής ενέργειας και τη μετάβαση σε μία κοινωνία όπου η παραγόμενη ενέργεια προέρχεται εξ' ολοκλήρου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ωστόσο, αποτελεί κομβικής σημασίας ζήτημα η μετάβαση αυτή να πραγματοποιηθεί με κοινωνικά και οικονομικά δίκαιο τρόπο, παρέχοντας επαρκείς εγγυήσεις διαφάνειας και λογοδοσίας, συμμετοχής του κοινού στη λήψη αποφάσεων, και τήρησης του περιβαλλοντικού κεκτημένου. Το υπό διαβούλευση νομοσχέδιο εισάγει καταρχήν προβλέψεις σχετικά με την απλοποίηση της Β' φάσης αδειοδότησης των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (από το στάδιο της οριστικής προσφοράς σύνδεσης έως αυτό της άδειας λειτουργίας). Η Α' φάση αδειοδότησης (από το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έως αυτό της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων), ρυθμίστηκε με το νόμο 4685/2020 (Α' 92) (άρθρα 10 επ.). Επί του τελευταίου νόμου το WWF Ελλάς είχε καταθέσει ήδη από το στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης, αλλά και μετά την ψήφιση του νόμου με επιστολή του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις έντονες επιφυλάξεις του σχετικά με τη συμμόρφωση των διατάξεων αυτών με την ενωσιακή νομοθεσία. Η σημασία της απλοποίησης των διαδικασιών με στόχο την ταχεία διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα της παραγόμενης ενέργειας στην Ευρώπη έχει αναδειχθεί και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εντούτοις, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να διακυβεύεται η εφαρμογή των κανόνων του περιβαλλοντικού ενωσιακού δικαίου. Ως θετικές συμβολές του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου παρουσιάζονται η εισαγωγή ρύθμισης για την αποθήκευση (Μέρος Γ' του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου) και οι προβλέψεις για τη ριζική ανανέωση και την αναβάθμιση ηλεκτροπαραγωγικού εξοπλισμού (άρθ. 42 και 48 του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου), ενισχύοντας την περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ (μερική αύξηση εγκατεστημένης ισχύος) αξιοποιώντας υφιστάμενες εγκαταστάσεις δικτύου, δίχως να απαιτείται η κατάληψη νέου χώρου. Ωστόσο, εξαιρετικά ανησυχητική παρουσιάζεται η πρόβλεψη ειδικού καθεστώτος απαλλαγής από περιβαλλοντική αδειοδότηση για τα πιλοτικά θαλάσσια πλωτά φωτοβολταϊκά. Το WWF Ελλάς, επιθυμώντας να συμβάλει στο δημόσιο διάλογο για την περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα της χώρας, συνέταξε πρόταση για την αναμόρφωση του συστήματος χωρικής ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Οι υποδομές ΑΠΕ θεωρούνται περιβαλλοντικού σκοπού και ως εκ τούτου η όποια περιβαλλοντική υποβάθμιση από τις υποδομές αυτές θα πρέπει να αποτρέπει. Έτσι, στην αναφερόμενη πρόταση παρουσιάζεται η διαβάθμιση της χωρικής αποτύπωσης ζωνών καταλληλότητας, σε περιοχές: α) προτιμητέες, β) αποφευκτέες, και γ) ζώνες εκ των προτέρων αποκλεισμού, με στόχο τη διαμόρφωση ενός επί της ουσίας ειδικού χωροταξικού πλαισίου, σκοπός του οποίου θα είναι η διασφάλιση της πορείας της χώρας προς την κλιματική ουδετερότητα. Η πρόταση βρίσκεται διαθέσιμη εδώ:	Γενικότερη τοποθέτηση. Η σχετική πρόταση για την αναμόρφωση του συστήματος χωρικής ανάπτυξης των Α.Π.Ε. δεν αφορά το παρόν σχέδιο νόμου και θα ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο αναμόρφωσης του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις Α.Π.Ε..

	https://www.feu.awsassets.panda.org/downloads/epistoli_protasi_gia_anamorfosi_systimatos_anaptiksis_ape.pdf	
1 1	Επί της Αρχής. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (ΕΛΛΕΤ) με αγωνία και προβληματισμό παρακολουθεί τις ρυθμίσεις που εισάγει το νομοσχέδιο «Εκσυγχρονισμός της Αδειοδοτικής Διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – Β' Φάση, Αδειοδότηση Παραγωγής και Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, Πλαίσιο Ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και Ειδικότερες διατάξεις για την Ενέργεια και την Προστασία του Περιβάλλοντος», ιδίως όσον αφορά τις ρυθμίσεις που εισάγονται για τη διαμόρφωση ενός επιχειρηματικά ευνοϊκού και φιλικού περιβάλλοντος, στο οποίο θα προωθούνται οι ΑΠΕ και παράλληλα όμως θα εξασφαλίζεται η ομότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών και θα διασφαλίζονται οι στόχοι της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Για την ΕΛΛΕΤ ο πρωταρχικός στόχος οφείλει να είναι η μείωση του συλλογικού οικολογικού αποτυπώματος κάτι που μπορεί να επιτευχθεί μέσω: • του περιορισμού τη ζήτησης κάθε είδους ενέργειας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ενεργειακής αναβάθμισης των παλαιότερων κτιρίων και το βιοκλιματικό σχεδιασμό νέων, τις αστικές αναπλάσεις με στόχο τη μείωση του φαινομένου της θερμικής νησίδας, την ενθάρρυνση της βιώσιμης κινητικότητας εντός και εκτός των πόλεων, την αλλαγή των διατροφικών προτύπων, καθώς και τη μετάβαση σε ένα πρότυπο κυκλικής οικονομίας. • της επιτακτικής πλέον ανάγκης για εκμνηστεύση της χρήσης ορυκτών καυσίμων και της αύξησης της ενεργειακής παραγωγής από ΑΠΕ. Η επίτευξη των ενεργειακών στόχων, όπως έχουν καθοριστεί στο ΕΣΕΚ, θα οδηγήσει σε μείωση των εκπομπών αερίου θερμοκηπίου και επομένως στη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος των ανθρώπινων κοινωνιών. • της προστασίας και βιώσιμης διαχείρισης της απειλούμενης βιοποικιλότητας και της διαφύλαξης του φυσικού περιβάλλοντος. Με δεδομένη τη συνεχώς επιδεινούμενη περιβαλλοντική κρίση, η ολοκλήρωση ενός πλαισίου αποτελεσματικής προστασίας των προστατευόμενων περιοχών αποτελεί κρίσιμο εργαλείο για την προστασία και τη διατήρηση σημαντικών και ευαίσθητων οικοτόπων και ειδών και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών. • της αποκέντρωσης της ευθύνης για την διαχείριση των προβλημάτων αυτών από συγκεντρωτικά κέντρα εξουσίας που καταναλώνουν ενέργεια παραγόμενη σε περιφέρειές τους. Η κάθε περιφέρεια, βάσει των αρχών της αειφορίας, οφείλει να έχει την ευθύνη της καθαρής ενεργειακής παραγωγής για την κάλυψη των τοπικών κυρίως αναγκών και του αποτελεσματικού μετριασμού της ενεργειακής κατανάλωσης. Επί της αρχής, το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου αποτυγχάνει να θέσει τους όρους εκείνους που είναι ικανοί να συμβάλλουν στην καθιέρωση της αρχής μίας «ενεργειακής δημοκρατίας», καθώς προκύπτει η τάση διαμόρφωσης ενός ευνοϊκότερου επενδυτικού περιβάλλοντος για τους μεγαλύτερους επενδυτές, ενώ τα έργα μικρότερης κλίμακας τίθενται στο περιθώριο. Αναφορικά με τα ζητήματα του περιβάλλοντος και της εκτίμησης των επιπτώσεων των διαφόρων έργων ΑΠΕ σε αυτό, η αντιμετώπιση που προκύπτει θεωρεί ότι το περιβάλλον αντιμετωπίζεται ως πρόσκομμα που πρέπει να ξεπεραστεί. Ακόμα και από τον τίτλο του νομοσχεδίου διακρίνεται η τάση να απλουστευτούν οι προβλεπόμενες διαδικασίες, δίχως να επισημαίνεται ότι το περιβάλλον και ο πολιτισμός αποτελούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας. Πιο ειδικά, βασική θέση της ΕΛΛΕΤ για τις περιοχές Natura 2000 είναι ότι μεγάλες επενδύσεις μπορούν να γίνουν μόνο αν έχουν ολοκληρωθεί οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) και έχουν τεθεί οι στόχοι διατήρησης. Το παραπάνω ισχύει και πρέπει να ισχύει και για το χερσαίο και το θαλάσσιο χώρο. Είναι βέβαιο ότι η προωθούμενη αντιμετώπιση, πως η επικρατούσα ανασφάλεια δικαίου μπορεί να επιλυθεί με νέες εξαιρέσεις, θα επιφέρει τα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα. Σημειώνεται ότι βασική θεώρηση στην προσπάθεια διαμόρφωσης ενός βιώσιμου πρότυπου χωρικής οργάνωσης για τις ΑΠΕ στην Ελλάδα οφείλει να έχει ως αφετηρία την αναθεώρηση του παρωχημένου Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ (εφεξής Χωροταξικό για τις ΑΠΕ), το οποίο εγκρίθηκε το 2008 και είναι ιδιαίτερα προβληματικό, καθώς έχει ως κύριο κριτήριο χωροθέτησης το αιολικό δυναμικό μη λαμβάνοντας υπόψη περιβαλλοντικές παραμέτρους και την κείμενη Ευρωπαϊκή νομοθεσία ως προς τους στόχους του δικτύου NATURA 2000. Η βιοποικιλότητα σήμερα παραμένει αθωράκιση απέναντι στις αρνητικές επιπτώσεις των λανθασμένα χωροθετημένων και πλημμελώς μελετημένων ΑΣΠΗΕ. Σχεδόν 13 χρόνια μετά, και ενώ η αναθεώρηση του Χωροταξικού για τις ΑΠΕ έχει σημειώσει δραματική καθυστέρηση. Η ΕΛΛΕΤ έχει επανειλημμένα ζητήσει με επιστολές προς τους συναρμόδιους Υπουργούς να δοθεί στην δημοσιότητα και διαβούλευση η μελέτη του Χωροταξικού για τις ΑΠΕ, της οποίας η πρώτη φάση έχει παραδοθεί ήδη προ 18μήνου. Σκοπός. Θα πρέπει να προστεθεί ότι σκοπός του νόμου είναι η εκπόνηση, εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου, κοινής μελέτης από ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ στην οποία θα αποτυπώνεται η παρούσα συνδυασμένη ικανότητα του Συστήματος και του Δικτύου ηλεκτρισμού να απορροφήσουν ενέργεια από κυμαινόμενες ΑΠΕ (δηλαδή αιολικά και φωτοβολταϊκά). Η μελέτη αυτή θα πρέπει να επικαιροποιείται ανά διετία	Γενικότερη τοποθέτηση. Το σχόλιο επί της προσθήκης στον σκοπό του σχεδίου νόμου δεν γίνεται αποδεκτό, ωστόσο στο παρόν σχέδιο νόμου οι Διαχειριστές του Δικτύου και του Συστήματος εκπονούν μελέτες και λαμβάνουν μέτρα για την αύξηση και διάθεση μεγαλύτερων περιθωρίων ισχύος. Επιπλέον προς πλήρη διαφάνεια οι Διαχειριστές δημοσιοποιούν ανα τακτά χρονικά διαστήματα όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.
1 2	Είναι अपारάδεκτη η περαιτέρω απλοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας των ΑΠΕ ενώ διαγωνίζεται ένα ελλιπές και παρωχημένο πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού, το οποίο οδηγεί στην άναρχη, αλόγιστη και αντιπεριβαλλοντική ανάπτυξη των ΑΠΕ στην Ελλάδα, καθώς και σε πολλαπλές σύντομα καταδικές από Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Ειδικότερα: (1) Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) της ΚΥΑ 49828/2008 (ΦΕΚ 2464/3-12-	Γενικότερη τοποθέτηση.

	2008) του 2008 είναι παρωχημένο, υπό αναθεώρηση και παντελώς ακατάλληλο για τη χωροθέτηση των ΑΠΕ εν έτει 2022! Σύμφωνα μάλιστα με τον πρώην Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δημήτριο Οικονόμου, από τη Συνεδρίαση της Ολομέλειας ΟΕ΄ της Α΄ Συνόδου της ΙΗ΄ Κοινοβουλευτικής Περιόδου (Προεδρευόμενης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας), στις 20 Δεκεμβρίου 2019 (σελ. 8095 των Πρακτικών της Βουλής): «Το ειδικό χωροταξικό των ΑΠΕ του 2009 είχε βασιστεί στην τότε τεχνολογία για τα αιολικά. Σύμφωνα με εκείνη την τεχνολογία, τα πιο μεγάλα αιολικά, οι τουρμπίνες, έφταναν σε ογδόντα πέντε μέτρα. Με αυτήν την υπόθεση, λοιπόν, έχουν γίνει και οι σχεδιασμοί για το τοπίο και οι αποστάσεις κ.λπ.. Σήμερα οι αντίστοιχες ανεμογεννήτριες, δηλαδή το state of the art, είναι γύρω στα εκατόν εβδομήντα μέτρα και αυτά αλλάζουν χρόνο με τον χρόνο. Άρα, λοιπόν, αντικειμενικά αυτό το ειδικό χωροταξικό του 2009 είναι παρωχημένο. Δεν είχε προβλέψει τέτοιες δυνατότητες. Με βάση αυτό το χωροταξικό μπορεί όντως να πάει κάποιος στη Σέριφο και νομίμως, με όλες τις διαδικασίες να εγκαταστήσει μια τουρμπίνα ή περισσότερες των εκατόν εβδομήντα μέτρων. Αυτό προφανώς, θα ήταν καταστροφικό, δεν υπάρχει αμφιβολία. Θέλουμε, λοιπόν, να φέρουμε παράλληλα με την προώθηση του ειδικού χωροταξικού πλαισίου μία άμεση νομοθετική παρέμβαση που θα αντιμετωπίσει κάποια τέτοια επείγοντα προβλήματα, που τίθενται κυρίως από τις νέες τεχνολογίες, που έχουν τροποποιήσει τελείως τα δεδομένα πάνω στα οποία βασίστηκε το χωροταξικό του 2009.»(2) Η Ελληνική Δημοκρατία δεν έχει θεσπίσει ως όφειλε από το 2012 (!) όλα τα αναγκαία μέτρα για τον καθορισμό των κατάλληλων Στόχων Διατήρησης και των κατάλληλων Μέτρων Διατήρησης των περιοχών του δικτύου Natura 2000. Η παράλειψη αυτή οδήγησε στην καταδίκη της Ελλάδας στις 17/12/2020 από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (C849/19), ενώ έχει αποσταλεί στην Ελλάδα αίτημα EU Pilot (EUP(2021)9806) ('αιτιολογημένη γνώμη', δηλαδή ένα βήμα πριν από ακόμα μια παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο) σχετικά με τη μη ορθή μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη του άρθρου 6 παρ. 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Επιπλέον, είναι σε πλήρη εξέλιξη το έργο εκπόνησης των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) και της θεσμοθέτησης συγκεκριμένων στόχων και μέτρων διατήρησης και ζωνών διαχείρισης μέσω των προβλεπόμενων Προεδρικών Διαταγμάτων (ΠΔ) για την προστασία των περιοχών του δικτύου Natura 2000, συνεπώς -πριν την ολοκλήρωση των ανωτέρω νομοθετικών ρυθμίσεων- η συνεχιζόμενη αδειοδότηση έργων ΑΠΕ εντός ή πλησίον περιοχών του δικτύου Natura επιφέρει μη αντιστρεπτές βλάβες στο προστατευτέο αντικείμενο των περιοχών αυτών. Ο νομοθέτης οφείλει να θεραπεύσει πρώτα αυτές τις διαχρονικές παθογένειες και μετά να προχωρήσει στην περαιτέρω απλοποίηση της αδειοδότησης των ΑΠΕ, συνεπώς η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία πρέπει να ακυρωθεί στην παρούσα φάση.	
1 3	I. Για κατασκευή μονάδων ΑΠΕ και την αποφυγή της μόλυνσης του περιβάλλοντος από τα ρυπογόνα καύσιμα, θα πρέπει: 1. Να μην υπάρχουν κορεσμένες από το δίκτυο, περιοχές. 2. Να μην υπάρχει περιορισμός λόγω κορεσμένων δικτύων. 3. Να μπορούν να γίνουν ΑΠΕ έως 5MW αντί 1MW, που ισχύει σήμερα, σε ΖΟΕ και Ζώνες Υψηλής Παραγωγικότητας. 4. Να μην υπάρχει περιορισμός ισχύος ανά ΑΦΜ. Να μην είναι μόνο 0,4MW. 5. Όλοι οι πολίτες να έχουν δικαίωμα για ΑΠΕ και όχι μόνο τα μονοπώλια και οι πολυεθνικές εταιρείες. 6. Στις ΑΠΕ που έχουν γίνει για συμψηφισμό ενέργειας (net metering), όταν δεν υπάρχει απορρόφηση της παραγόμενης ενέργειας, αυτή να μην χάνεται, αλλά να πηγαίνει στο δίκτυο με την τρέχουσα τιμή. Ο παραγωγός θα πρέπει να αμοιβεται για την παραγωγή του, με τις ελάχιστες ισχύουσες τιμές. Πρέπει να υπάρχουν έσοδα για να καλύπτονται οι ανάγκες και τα έξοδα, η κάλυψη των δόσεων των δανείων, των τόκων, της συντήρησης, των αποσβέσεων και ένα πολύ μικρό περιθώριο κέρδους. 7. Θα πρέπει να παρθούν μέτρα τώρα. Η χώρα καταστρέφεται από την έλλειψη ενέργειας και από την ακριβή και ρυπογόνα ενέργεια. Να καταργηθούν όλες οι απαγορευτικές διατάξεις. 8. Ως όμορες, να νοούνται εκτάσεις και αυτές που διαχωρίζονται – διασχίζονται, από αγροτικούς δρόμους ή κοινοτικούς ή δημοτικούς κλπ. 9. Να υπάρχει δυνατότητα χρηματοδότησης για την δημιουργία ΑΠΕ. 10. Να υπάρχει δυνατότητα ένταξης σε αναπτυξιακά προγράμματα, σε προγράμματα ενίσχυσης και στον αναπτυξιακό νόμο. 11. Ο φορέας της μονάδας ΑΠΕ να καλύπτει την ίδια συμμετοχή με την εισφορά του οικοτόπου. 12. Να μην χρειάζονται για την χρηματοδότηση προσωπικές εγγυήσεις, αλλά να είναι ως εγγύηση το ενεργειακό πάρκο, οι εγκαταστάσεις σ' αυτό και η αξία της παραγόμενης ενέργειας. Να είναι απαγορευτική η προσωπική εγγύηση. Έχει καταστρέψει την ανάπτυξη της χώρας και ολόκληρες οικογένειες. II. Με μονάδες παραγωγής ενέργειας με ΑΠΕ επιτυγχάνονται τα εξής: 1. Θα σταματήσει η μόλυνση της ατμόσφαιρας από αέριους ρύπους και επίσης η οικονομική επιβάρυνση από αυτούς. 2. Θα βελτιωθεί το περιβάλλον. 3. Θα βελτιωθούν οι επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή. 4. Θα σταματήσουμε να εξαρτόμαστε από τους πολύ ακριβούς και πολύ ρυπογόνους υδρογονάνθρακες, που αφενός δεν ξέρουμε αν θα υπάρχει επάρκεια, αφετέρου κάνουν το κόστος της ζωής αξεπέραστο. 5. Θα μειωθούν οι ρίποι από την κυκλοφορία πολύ περισσότερων ηλεκτροκίνητων οχημάτων, με φθηνή ηλεκτρική ενέργεια, που θα μειώσει σημαντικά το κόστος μετακίνησης.	Γενικότερη τοποθέτηση

	6. Θα σταματήσουν να λειτουργούν τα επικίνδυνα εργοστάσια ατομικής ενέργειας, τα ρυπογόνα και τεράστιου κόστους λειτουργίας των υδρογονανθράκων και ορυκτού άνθρακα. 7. Θα γίνουν οι επιχειρήσεις ανταγωνιστικές, δεν θα κινδυνεύουν να κλείσουν, δεν θα υπάρξει κίνδυνος ανεργίας. 8. Οι χαμηλόμισθοι θα πάρουν ανάσα από την μεγάλη ακρίβεια. Θα φθηνώνει το ρεύμα. 9. Θα μειωθεί ο πληθωρισμός. 10. Θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας. 11. Θα βελτιωθεί το ισοζύγιο πληρωμών. Πρέπει οπωσδήποτε να γίνουν τα ανωτέρω για το καλό της χώρας μας. Είναι μοναδική ευκαιρία. Είναι μονόδρομος. Το έχει ανάγκη η χώρα και ο λαός. Η Πολιτεία έχει πολύ μεγάλη ευθύνη για την λήψη σοβαρών και ουσιαστικών μέτρων που θα διευκολύνουν άμεσα, σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό, στην δημιουργία ΑΠΕ. Να μην υπάρχει γραφειοκρατία, περιοριστικές και απαγορευτικές διατάξεις και πολυπλοκότητα της νομοθεσίας.	
1 4	Αξιότιμοι, θα επιθυμούσα να συμπεριλαμβάνεται στις διατάξεις σας ευνοικότερους ορους που θα παρακινούσαν περισσότερους ιδιώτες η και ομάδες ιδιωτών να παραξουν ενεργεια δεδομενων των φορων, της αβεβαιότητας, των υψηλων εγγυητικών, των φθορων, των κλοπων αλλα και των ανατιμησεων σε υπηρεσιες και αναγκαια Η/Μ συστηματα. Η παρακίνηση δεν αποτυπώνεται στο νομοσχεδιο για εκείνους που έχουν ήδη αποφασίσει και έχουν επενδύσει η θα αποφασίζουν να επενδύσουν για να παραξουν το κοινωνικο αγαθο της ενεργειας ιδιως σημερα αλλα κυριως στο μελλον οπου θα εχουμε περισσοτερη αναγκη για ενεργεια αποκλειστικα απο ανανεωσιμες πηγες που δεν μολυνουν. Περισσότερους ευνοικούς ορους και κίνητρα για ιδιώτες και ομάδες για όσους έχουν ήδη επενδύσει η και πρέπει να σκεφτούν να επενδύσουν. Οχι μονο συγκεντρωση και ευνοικους ορους με επιδοτησεις για μεγαλα σχηματα αλλα κίνητρα και για μικρα σχηματα.	Γενικότερη τοποθέτηση.
1 5	Α ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1. Η επιτάχυνση ανάπτυξης των ΑΠΕ γενικότερα και των Φ/Β ειδικότερα έχει καταστεί προφανής αναγκαιότητα μετά την απόφαση της απολιγνιτοποίησης και την πρόσφατη ενεργειακή κρίση η οποία επιβάλλει περαιτέρω την δραστική απεξάρτηση της χώρας από το εισαγόμενο πετρέλαιο και φυσικό αέριο. 2. Η Ελληνική Πολιτεία θεσμοθετεί και ορθώς την κατασκευή πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων ενώ παράλληλα υπάρχουν τεράστιες χερσαίες εκτάσεις οι οποίες και δεν καλλιεργούνται και δεν μπορούν να αξιοποιηθούν γιατί “κάποτε” χαρακτηρίστηκαν ως “Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας” (ΓΓΥΠ) στην οποίαν μέχρι σήμερα μπορούν να αναπτυχθούν φωτοβολταϊκά πάρκα ισχύος μέχρι 1 MW και σε συνολική έκταση που δεν υπερβαίνει το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων κάθε Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.). Β ΠΡΟΤΑΣΗ 1. Αύξηση από 1% σε 2% των καλλιεργούμενων εκτάσεων κάθε (Π.Ε) που έχουν χαρακτηριστεί ως ΓΓΥΠ και στις οποίες μπορούν να εγκατασταθούν Φ/Β σταθμοί. 2. Τουλάχιστον στο ήμισυ των ως άνω εκτάσεων (δηλ. στο 1%) μπορούν να εγκατασταθούν Φ/Β πάρκα ισχύος μέχρι 1 MW, ενώ στο υπόλοιπο ήμισυ ο περιορισμός ισχύος του 1 MW ΔΕΝ ισχύει υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις : α. Η προς εγκατάσταση Φ/Β Πάρκου (ΓΓΥΠ) αποδεδειγμένα δεν έχει καλλιεργηθεί την τελευταία εικοσαετία. β. Η γη και ο φορέας του Φ/Β Πάρκου έχουν κοινή ιδιοκτησία. Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 1. Η πρόταση αυτή θα επιτρέψει την ανάπτυξη μεγάλων Φ/Β πάρκων σε περιοχές που ούτε καλλιεργούνται ούτε έχουν αξιοποιηθεί με κάποιον άλλο τρόπο. 2. Δεν επηρεάζει καθόλου την υφιστάμενη γεωργική πολιτική. 3. Θα επιτρέψει την παραγωγή ετησίως γιγαβατωρών καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας με ό,τι αυτό συνεπάγεται. 4. Δημιουργεί πολλές θέσεις εργασίας και συμβάλλει έμμεσα και άμεσα στην ενίσχυση τόσο της τοπικής όσο και της Εθνικής οικονομίας.	Οι προτάσεις δεν αφορούν το παρόν σχέδιο νόμου αλλά θέματα που εμπίπτουν κυρίως στην αρμόδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
1 6	Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, οι «στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης» δεν περιλαμβάνουν καμία βελτίωση της αδειοδοτικής διαδικασίας για την προστασία του περιβάλλοντος. Πιο αναλυτικά: Βραχυπρόθεσμοι στόχοι: Η μετάβαση στο νέο εκσυγχρονισμένο αδειοδοτικό πλαίσιο. Μακροπρόθεσμοι στόχοι: Η εναρμόνιση με την Οδηγία 2018/2001, καθώς και η επιτάχυνση και αποτελεσματικότητα των σχετικών διοικητικών διαδικασιών, ώστε να δημιουργηθεί ένα ασφαλές και ελκυστικό περιβάλλον επενδύσεων με απώτερο στόχο την ενίσχυση των επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.). Προφανώς οι «στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης» είναι μόνο οικονομικοί.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

1 7	Το παρόν σχέδιο νόμου έρχεται εν μέσω μιας περιόδου πρωτοφανούς ενεργειακής κρίσης. Είναι επιτακτική ανάγκη η εξασφάλιση της ενεργειακής αυτονομίας της χώρας, και σταθερού ενεργειακού πλαισίου για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Επιπλέον, ως μην ξεχνάμε την εξίσου επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, η οποία περνά μέσα από την ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, για την μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα σε καθαρές πηγές και μέσα μεταφοράς της ενέργειας. Σε αυτά τα πλαίσια, είναι σημαντικό να στηριχθεί και η βιομηχανία, η οποία καλείται να αντιμετωπίσει το δυσβάσταχτο ενεργειακό κόστος, είναι όμως και ικανή να δώσει λύσεις και απαντήσεις από την δική της πλευρά, εφαρμόζοντας Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές για την εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας και επενδύοντας σε συστήματα ηλεκτροπαραγωγής με Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας καθώς και συστήματα Αποθήκευσης, με στόχο την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητάς τους στο σημερινό ευμετάβλητο περιβάλλον. Για τους ανωτέρω λόγους, προτείνονται οι εξής παρεμβάσεις: Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος $\leq 1\text{MW}$ σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας Στο Άρθρο 24 Ν.4643/2019 Προστίθεται η φράση: Για βιομηχανικές / βιοτεχνικές μονάδες που βρίσκονται εγκατεστημένες σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, επιτρέπεται η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μικρότερης ή ίσης της εγκατεστημένης ισχύος της εγκατάστασης με το καθεστώς του ενεργειακού συμψηφισμού, εντός του ίδιου ή όμορου της εγκατάστασης οικοπέδου. Ν 4843/2021 Άρθρο 59 Προστίθεται η φράση: Ως όμορος νοείται και χώρος ο οποίος διαχωρίζεται με δρόμο (αγροτική, δημοτική, επαρχιακή ή άλλη οδός) από τον χώρο της ηλεκτρικής εγκατάστασης, εφόσον διασυνδεθεί με αυτήν ηλεκτρικά. Συμβάσεις Ενεργειακού Συμψηφισμού: Είναι δυνατόν συμβάσεις ενεργειακού συμψηφισμού αυτοπαραγωγής βιομηχανικών καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας/αυτοπαραγωγών να μετατραπούν σε συμβάσεις πώλησης με σταθερές τιμές ανά kwh, είτε με συμμετοχή στις χονδρεμπορικές αγορές του χρηματιστηρίου ενέργειας, είτε με σύναψη ιδιωτικών συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, σε περίπτωση που η βιομηχανία αναστείλει την παραγωγική της λειτουργία. Επιπλέον, καθιερώνεται η αποζημίωση της απορρόφησης της πλεονάζουσας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην τιμή της τρέχουσας μειοδοτικής διαγωνιστικής διαδικασίας, για τις εγκαταστάσεις αυτοπαραγωγών που έχουν περιορίσει την παραγωγική τους δραστηριότητα ή έχουν εφαρμόσει εκτεταμένο πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας, ώστε να παρουσιάζουν πλεόνασμα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μετά την πάροδο της τριετίας. Η ανωτέρω τροποποίηση του καθεστώτος των συμβάσεων ενεργειακού συμψηφισμού είναι σημαντική, καθώς στο εξαιρετικά επισφαλές τρέχον οικονομικό περιβάλλον, οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί αντιμετωπίζουν με μεγάλη επιφύλαξη τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλουν οι βιομηχανίες -καθώς θεωρούν τις παραδοχές των υποβαλλόμενων μελετών ευμετάβλητες λόγω των διεθνών συγκυριών- εφόσον όμως υπάρχει η δυνατότητα απορρόφησης έναντι έστω μικρού τιμήματος τυχόν πλεονάζουσας παραγωγής, ή/και δυνατότητα μετατροπής της σύμβασης συμψηφισμού σε σύμβαση αγοραπωλησίας, υπάρχει εξασφάλιση της σταθερότητας της επένδυσης και για την βιομηχανία/επενδυτή και για τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, ενώ εξασφαλίζεται ενδεχομένως με πιο συμφέροντες όρους για το δίκτυο, η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας (σε διαφορετική περίπτωση, αν δεν έχει όφελος ο φορέας της επένδυσης, έχοντας πλεονάζουσα ενέργεια θα μπορούσε να θέσει εκτός λειτουργίας τον σταθμό παραγωγής για μεγάλα χρονικά διαστήματα, επηρεάζοντας αρνητικά την ευστάθεια του δικτύου και αναγκάζοντας την αναπλήρωση της μη εγχυθείσας ενέργειας, με ενέργεια από ακριβούς και ρυπογόνους θερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής). Εικονικός Ενεργειακός Συμψηφισμός Το Άρθρο 3 παρ. β της Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/15084/382 τροποποιείται ως εξής: “β. Στην περίπτωση του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, δικαίωμα ένταξης στις διατάξεις της παρούσας έχουν νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς γενικής ή τοπικής εμβέλειας, βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, καθώς και οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και οι Ε. Κοιν., οι οποίοι είτε έχουν στην κυριότητα τους τον χώρο στον οποίο εγκαθίσταται ο σταθμός παραγωγής είτε έχουν τη νόμιμη χρήση αυτού (π.χ. μέσω μίσθωσης, δωρεάν παραχώρησης κ.λπ.) και έχουν διασφαλίσει την έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη του χώρου. Για τους εγγεγραμμένους στο μητρώο του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης υπαγωγής σε αυτό από τον αρμόδιο φορέα.” Η ανωτέρω τροποποίηση θα επιτρέψει σε βιομηχανίες, βιοτεχνίες και μεταποιητικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν τους απαιτούμενους χώρους εντός ή σε όμορο της εγκατάστασής τους χώρο, να υλοποιήσουν έργο ενεργειακού συμψηφισμού με την μορφή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, βελτιώνοντας της ανταγωνιστικότητά και την βιωσιμότητά τους καθώς και το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.	Τα σχόλια δεν αφορούν το παρόν σχέδιο νόμου.
1 8	Γενικό Σχόλιο	Τα σχόλια γίνονται εν μέρει αποδεκτά ως

	Το υπό Δημόσια Διαβούλευση σχέδιο νόμου (σ/ν) κινείται στη σωστή κατεύθυνση σε σχέση με την επιτάχυνση της αδειοδοτικής διαδικασίας, περιλαμβάνοντας θετικές διατάξεις αναφορικά με τις διαδικασίες έκδοσης και τροποποίησης των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας καθώς και των συμβάσεων σύνδεσης. Εντούτοις και δεδομένου ότι στο σύνολο του παρόντος σ/ν προκειμένου να επιτευχθεί η σύντηξη του αδειοδοτικού χρόνου τίθενται συγκεκριμένα χρονικά ορόσημα που αφορούν στη Διοίκηση (Διαχειριστές ή/και φορείς αδειοδότησης), θα πρέπει να οριστούν σαφώς οι συνέπειες προς τους ως άνω φορείς σε περίπτωση μη τήρησης των εν λόγω προθεσμιών, κατ' αντιστοιχία με τις προβλέψεις που αφορούν στους διοικούμενους. Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητο οι ως άνω προθεσμίες για την έκδοση μιας άδειας ή μιας έγκρισης να οριστούν ως αποκλειστικές για τη Διοίκηση. Ειδικά, δε, για τη διαδικασία έκδοσης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, η οποία συνοδεύεται από την υποχρέωση του επενδυτή να προσκομίσει κατά την υποβολή του αιτήματος εγγυητική επιστολή, είναι κρίσιμο να υπάρξουν οι κατάλληλες διατάξεις που θα υποχρεώσουν τους Διαχειριστές να τηρήσουν το χρονικό περιθώριο των δύο μηνών, ειδάλλως ο ρυθμιστικός και διαχειριστικός κίνδυνος στον οποίο υποβάλλεται ο διοικούμενος θα οδηγήσει, αναπόφευκτα, σε μείωση του επενδυτικού ενδιαφέροντος. Εν κατακλείδι, θα πρέπει να οριστούν με σαφήνεια όλα τα χρονικά ορόσημα και περιθώρια για την έκδοση, χορήγηση, σύναψη και τροποποίηση τόσο της ΟΠΣ όσο και της Σύμβασης Σύνδεσης. Ενδεικτικά, για την εκ νέου χορήγηση ΟΠΣ ή/και την τροποποίηση Σύμβασης Σύνδεσης δεν τίθενται σαφή δεσμευτικά χρονικά όρια για την απόκριση των Διαχειριστών.	προς τον σαφή καθορισμό όλων των απαιτούμενων προθεσμιών απόκρισης και χρονικών οροσήμων.
1 9	Γενικό Σχόλιο Όπου υπάρχει αναφορά σε ημέρες να διευκρινιστεί εάν πρόκειται για ημερολογιακές ή εργάσιμες.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό και δεν χρήζει διευκρίνισης – Πρόκειται για ημερολογιακές ημέρες.
2 0	Το ποσοστό του 2% επί της παραγόμενης ενέργειας των ΑΠΕ που λειτουργούν εντός των ορίων του Δήμου, το οποίο δίνεται στους Δήμους και ανταποδοτικά στις τοπικές κοινότητες, να δίνεται στους Δήμους όχι ως ποσό αλλά ως κιλοβατώρες από τον ΔΑΠΕΕΠ και να προορίζεται για μείωση του ενεργειακού κόστους του οδοφωτισμού ή και των αντλιών ύδρευσης και άρδευσης ή όπου αλλού υπάρχει ανάγκη όπως οι χώροι άθλησης και εκπαίδευσης. Το μέτρο αυτό θα μείωνε άμεσα το ενεργειακό κόστος των Δήμων χωρίς κεφάλαια ή κατασκευή έργων. Το ποσοστό 1% που προορίζεται για το πράσινο ταμείο, θα έπρεπε προσωρινά και μέχρι την εξισορρόπηση της αγοράς, να πηγαίνει στους Δήμους με τη μορφή των δωρεάν kWh	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν σχέδιο νόμου.

Άρθρο 2 – Αντικείμενο (0 Σχόλια):

1	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια
---	------------------------

Μερος Β'**Συνοψη Υποβληθέντων Σχολίων:**

Για το Μέρος Β' συνολικά υπεβλήθησαν διακόσια ενενήντα επτά (297) σχόλια στη δημόσια διαβούλευση, τα οποία κατατάσσονται στα ακόλουθα κεφάλαια:

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 3 και 4) υπεβλήθησαν συνολικά είκοσι οκτώ (28) σχόλια που σχετίζονται αρχικά με τους ορισμούς που καθορίζονται στο παρόν σχέδιο νόμου. Ειδικότερα σχετίζονται με τη Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην αγορά που εκδίδεται από την «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» για σταθμούς του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016, προκειμένου να συμπεριληφθεί ακόμα μια προϋπόθεση έκδοσης, καθώς και για τον ορισμό της αποθήκευσης. Παράλληλα ζητείται διευκρίνιση για τις προθεσμίες που τίθενται αν αφορούν ημερολογιακές ημέρες ή εργάσιμες. Τα σχόλια για τον ορισμό της Βεβαίωσης απευθείας συμμετοχής στην αγορά γίνονται μερικώς αποδεκτά καθώς δεν χρήζει τροποποίησης ο ορισμός αλλά λαμβάνονται υπόψη στη διαμόρφωση του άρθρου 25, δηλαδή στο άρθρο που αφορά στην έκδοση της Βεβαίωσης, ενώ η διευκρίνιση για τις ημέρες δεν απαιτείται.

Επιπλέον υποβλήθηκαν σχόλια σχετικά με τη δυνατότητα απαλλοτρίωσης που δίνεται για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και τα συνοδά τους έργα, ως έργα δημόσιας ωφέλειας, τα οποία επικεντρώνονται στην άρση του περιορισμού που εισάγεται για τα φωτοβολταϊκά χωρίς να γίνονται αποδεκτά, καθώς και στη δυνατότητα απαλλοτρίωσης και για τους σταθμούς αποθήκευσης.

Τέλος, γίνονται αναφορές σχετικά με το πού θα πρέπει να επιτρέπεται η εγκατάσταση των σταθμών σύμφωνα και με τους κανόνες του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου, την απαίτηση συναίνεσης του οικείου Ο.Τ.Α. για την εγκατάσταση, καθώς και προτάσεις περαιτέρω απλοποίησης αδειοδότησης σταθμών Μ.Υ.Η.Ε..

Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 5 -13) υπεβλήθησαν συνολικά εκατόν τέσσερα (104) σχόλια σχετικά με τη διαδικασία έκδοσης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Γίνονται αναφορές περί των προθεσμιών απόκρισης του Διαχειριστή στα αιτήματα του ενδιαφερομένου, προτείνοντας συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, αποκλειστικές προθεσμίες και σχετικές κυρώσεις. Επιπλέον τίθεται προβληματισμός για τον τρόπο εφαρμογής των περικοπών και των περιορισμών ισχύος που ενδεχομένως θα αποτυπώνονται σε ειδικό όρο της Οριστικής Προσφοράς σύνδεσης, η οποία χορηγείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

Επίσης υπάρχουν σχόλια αναφορικά με την εγγυητική επιστολή που υποβάλλεται κατά την αίτηση του επενδυτή για έκδοση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, τις κατηγορίες που εξαιρούνται ήδη ή πρέπει να εξαιρεθούν από την υποχρέωση υποβολής της Εγγυητικής Επιστολής, καθώς και την εφαρμογή της διάταξης αυτής στις υφιστάμενες εκκρεμείς αιτήσεις. Υπάρχουν παρατηρήσεις για τις περτυπώσεις επιστροφής της Εγγυητικής Επιστολής, ζητώντας ευελιξία και δυνατότητα επιστροφής της και κατάθεσης του αντίστοιχου χρηματικού τιμήματος, σχόλιο που γίνεται αποδεκτό.

Εχουν υποβληθεί σχόλια που αφορούν στους χρόνους υλοποίησης των έργων σύνδεσης που αναλαμβάνει να υλοποιήσει ο αρμόδιος Διαχειριστής, προτείνοντας περαιτέρω μείωση αυτών, καθώς και επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση καθυστέρησης. Επιπροσθέτως, ζητείται να μην τροποποιείται η Σύμβαση Σύνδεσης, κατόπιν απαίτησης του Διαχειριστή, εκτός των καθορισμένων περιπτώσεων που προβλέπονται στο σχέδιο νόμου για οποιονδήποτε λόγο προς αποφυγή καθυστερήσεων υλοποίησης της επένδυσης.

Πλήθος σχολίων, τα οποία και έχουν ληφθεί υπόψη, αναφέρονται στους περιορισμούς έγχυσης ισχύος που δύναται να επιβάλλει ο αρμόδιος Διαχειριστής, καθώς και την απόφαση της Ρ.Α.Ε. η οποία ενδέχεται να καθορίσει επιπλέον περιορισμούς, ως προς τη μέγιστη ισχύ παραγωγής των σταθμών, αλλά και λειτουργικούς περιορισμούς σε έκτακτες περιπτώσεις. Τονίζεται ότι θα πρέπει να διασφαλίζεται η επενδυτική ασφάλεια και να μην ανατραπούν οι όροι υφιστάμενων συμβάσεων με περικοπές ενέργειας για τις οποίες ο Παραγωγός δεν θα αποζημιώνεται.

Επίσης μερικά σχόλια σχετίζονται με τη διαδικασία σύνδεσης των έργων, προτείνοντας λύσεις επιτάχυνσης των διαδικασιών και αύξησης του ενδιαφέροντος για ανάπτυξη νέων Δικτύων και Υ/Σ, καθώς και την αναγκαιότητα εκπόνησης μεθοδολογίας από τη Ρ.Α.Ε. σχετικά με τον υπολογισμό του αντιτίμου που αναλογεί σε κάθε παραγωγό που συνδέεται.

Τέλος, υπάρχουν σχόλια για την υποχρέωση που ορίζεται για κατασκευή κυρίως υπογείων δικτύων, προτείνοντας να μην υπάρχει αναδρομική ισχύς σε έργα που ήδη ωριμάζουν, καθώς και σε αύξηση του ποσοστού εναέριων δικτύων σε σχέση με τα υπόγεια από το είκοσι στο πενήντα τοις εκατό (20% στο 50%), ενώ γίνεται αναφορά και σε θέματα που άπτονται του αρμόδιου Διαχειριστή και συγκεκριμένα στη δυνατότητα επέκτασης του ιδιωτικού δικτύου, μετά την κατασκευή του για την σύνδεση περισσότερων έργων, σε διαφορετικούς στον τρόπο μέτρησης της εγχυόμενης ενέργειας στην χαμηλή τάση. Σχετικά με την όδευση του δικτύου, προτείνεται η απόρριψη της όδευσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή μόνο σε περίπτωση παρεμβολών εναέριων γραμμών.

Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 14-16) υπεβλήθησαν συνολικά πέντε (5) σχόλια σχετικά με τη δυνατότητα που δίνεται υπό προϋποθέσεις σε παραγωγούς να ομαδοποιηθούν και να υποβάλλουν κοινό αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Συνδεσης. Τα σχόλια εστιάζουν σε θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης και κατάταξης των έργων, τα οποία έχουν ήδη ρυθμιστεί με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο και στην κατάργηση του ανώτατου ορίου ως προς την ισχύ των έργων που μπορούν να περιληφθούν στο κοινό αίτημα, κάτι το οποίο γίνεται αποδεκτό, ενώ κρίνουν ασαφή τον γεωγραφικό περιορισμό.

Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 17-24) υπεβλήθησαν συνολικά τριάντα επτά (37) σχόλια τα οποία άπτονται της διαδικασίας έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης και εστιάζουν σε προτάσεις περαιτέρω απλοποίησης αυτής, για παραδειγμα ο έλεγχος της νόμιμης χρήσης της γης να γίνεται σε προγενέστερο στάδιο ή η άδεια εγκατάστασης να ενσωματώνεται στην Α.Ε.Π.Ο. ή να τεθούν χρονικά περιθώρια για το έντυπο της αίτησης. Ειδική μνεία γίνεται στα έργα σύνδεσης για τα οποία δεν απαιτείται τεκμηρίωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, όπως και στη διαφάνεια και ελεύθερη πρόσβαση του κοινού στην ειδική ιστοσελίδα που θα δημιουργηθεί.

Επιπλέον ορισμένα σχόλια θίγουν το ζήτημα των ιδιωτικών δασικών εκτάσεων, ως προς τον χρόνο και το στάδιο υποβολής της σχετικής έγκρισης επέμβασης, αλλά και τον τρόπο τεκμηρίωσης της νόμιμης χρήσης επι δημοτικών εκτάσεων που δεν είχε συμπεριληφθεί στο παρόν άρθρο στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης.

Επιπρόσθετα γίνεται αναφορά στο χρονικό διάστημα που θα οριστεί ρητά από τον Κανονισμό μέσα στο οποίο θα κληθεί ο ενδιαφερόμενος να καταβάλει το Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου για να παρατείνει τη διάρκεια ισχύος της άδειας εγκατάστασης, στην πρόβλεψη της αυτοδίκαιης παύσης ισχύος της άδειας εγκατάστασης σε περίπτωση για οποιαδήποτε λόγο παύσης της Α.Ε.Π.Ο. και στη χρονική διάρκεια της άδειας εγκατάστασης που κρίνεται αρκετά μεγάλη.

Εχουν ληφθεί υπόψη σχόλια σχετικά με τον νέο ορισμό του γηπέδου ασφαλείας που εισάγεται κατά το στάδιο της άδειας εγκατάστασης, καθώς και τις ελάχιστες επιτρεπόμενες αποστάσεις μεταξύ των α/γ. Συγκεκριμένα προτείνεται η διόρθωση του άρθρου και ουσιαστικά η κατάργηση του γηπέδου ασφαλείας, καθώς θεωρείται ότι αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξη των αιολικών σταθμών και είναι αρκετά δύσκολο να προσκομιστεί η συναίνεση επι του γηπέδου ασφαλείας που απαιτείται για την εγκατάσταση των α/γ. Επιπλέον προτείνεται διαφοροποίηση ως προς τις ελάχιστες αποστάσεις α/γ, ώστε να μην οδηγήσει πολλά έργα σε εκ νέου τροποποίηση του σχεδιασμού τους. Τέλος, ασκείται κριτική στη δυνατότητα που δίνεται στους κατόχους σταθμών, στην περίπτωση ακύρωσης για οποιαδήποτε λόγο της περιβαλλοντικής τους αδειοδότησης, να αδειοδοτήσουν εκ νέου το έργο τους. Ακολούθως γίνεται λόγος για απαραίτητη μείωση του ελάχιστου ποσοστού στο πενήντα τοις εκατό (50%) από ογδόντα τοις εκατό (80%), επί της συνολικής ισχύος για το οποίο μπορεί να εκδοθεί τμηματική άδεια εγκατάστασης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, ενώ σχετικά με τη δυνατότητα μεταφοράς της θέσης εγκατάστασης, προτείνεται η προσθήκη επιπλέον περιπτώσεων, όπως η περίπτωση εκ των υστέρων νόμιμης αναγνώρισης τρίτου ιδιοκτήτη ή εύρεσης αρχαιοτήτων, η διεύρυνση της μεταφοράς θέσης ειδικά για σταθμούς σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, καθώς και επιπλέον βελτιώσεις επί της αδειοδοτικής διαδικασίας για την νέα θέση εγκατάστασης οι οποίες και λαμβάνονται υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση του άρθρου.

Στο Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 25-30) υπεβλήθησαν συνολικά δέκα (10) σχόλια τα οποία κυρίως εστιάζουν στη δυνατότητα να εκδίδεται η σχετική Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην αγορά που εκδίδεται από την «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» όχι αποκλειστικά για το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος, αλλά και για μέρος αυτής, καθώς επίσης και για σταθμούς που είχαν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης και επέλεξαν να τη διακόψουν για να συμμετέχουν στην αγορά.

Τα σχόλια σχετίζονται επίσης με τη διαδικασία ηλεκτρίσης του σταθμού Α.Π.Ε. και τον καθορισμό χρονικής προθεσμίας για την ειδοποίηση του κατόχου του σταθμού από τον αρμόδιο Διαχειριστή ως προς την πραγματοποίηση της σύνδεσης του σταθμού, προτείνοντας να συμπεριληφθεί στις προϋποθέσεις ηλεκτρίσης και η περίπτωση όπου τα έργα σύνδεσης υλοποιούνται υπ' ευθύνη άλλου παραγωγού εκτός του κατόχου του σταθμού κάτι που κρίνεται έυλογο και γίνεται αποδεκτό. Επιπλέον γίνεται αναφορά στον Κώδικα Μ.Δ.Ν. που προβλέπει για όλες τις τεχνολογίες δοκιμαστική λειτουργία, καθώς επίσης και στην Οδηγία 2019/944/ΕΕ περί περιορισμών της εγγυημένης ικανότητας σύνδεσης.

Τέλος, γίνεται λόγος για τον τρόπο ελέγχου της τήρησης των όρων της Α.Ε.Π.Ο. κατά τη λειτουργία του σταθμού και ενδεχόμενη επέκταση της περιβαλλοντικής επιθεώρησης για σταθμούς Α.Π.Ε.. Σχετικά με τις κυρώσεις για παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, η αποκατάσταση του χώρου από τον κάτοχο του σταθμού εφόσον δεν τηρηθούν οι όροι, γίνεται σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία, είτε ο σταθμός υπόκειται σε Α.Ε.Π.Ο. είτε σε Π.Π.Δ. ή απαλλαγή από περιβαλλοντική αδειοδότηση,

Στο Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 31 & 32) υπεβλήθησαν συνολικά τρία (3) σχόλια αναφορικά με την προθεσμία που έχει τεθεί για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, καθώς θεωρείται μη ρεαλιστική και ειδικότερα για τις μη δημόσιες δασικές εκτάσεις και προτείνεται να διπλασιαστεί, ενώ για το Σύστημα Πληρωμών που θα δημιουργήσει η «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» απαιτούνται διευκρινίσεις αν το Σύστημα καλύπτει και τα έργα στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, καθώς και αν μπορεί να γίνει πληρωμή από τράπεζα του εξωτερικού.

Στο Κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 33-38) υπεβλήθησαν δεκα εννιά (19) σχόλια σχετικά με την εγκατάσταση σταθμών που εξαιρούνται από Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής.

Αρκετά σχόλια εστιάζουν στην απαγόρευση κατάτμησης της δημόσιας δασικής έκτασης, προτείνοντας να μην εφαρμοστεί αναδρομικά, ώστε να μην επηρεαστούν και ακυρωθούν υφιστάμενες ενέργειες των επενδυτών για την ανάπτυξη των έργων τους. Διαπιστώνεται η ανάγκη για περαιτέρω διευκρινίσεις ως προς το πλήθος και τη συνολική ισχύ που επιτρέπεται για φωτοβολταϊκούς σταθμούς εντός ενός οικοπέδου, καθώς και προτροπή ώστε η ανάρτηση των πολυγώνων να πραγματοποιείται σε προγενέστερο στάδιο από τη σύναψη σύμβασης με την «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και συγκεκριμένα κατά την υποβολή του αιτήματος για Ο.Π.Σ..

Επιπλέον διατυπώνονται σχόλια αναφορικά με τη διατήρηση της προσκόμισης της έγκρισης επέμβασης στο στάδιο της Σύμβασης Σύνδεσης και όχι σε προγενέστερο στάδιο, όπως αυτό της αίτησης για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, ενώ για τους σταθμούς αυτοπαραγωγής ζητείται να εξαιρεθούν από την πληρωμή του Διαχειριστικού Τέλους Υποβολής Αίτησης υπέρ του αρμόδιου Διαχειριστή.

Τέλος, προς διευκόλυνση της ανάπτυξης φωτοβολταϊκών, προτείνεται τα τεχνικά χαρακτηριστικά των γεννητριών, των μετασχηματιστών ανύψωσης και κάθε άλλου κύριου εξοπλισμού, να υποβάλλονται κατά την υποβολή της Δήλωσης Ετοιμότητας του σταθμού και όχι κατά τη σύναψη της σύμβασης σύνδεσης, καθώς το στάδιο αυτό θεωρείται αρκετά πρώιμο, δεδομένου ότι σημειώνονται αρκετές αλλαγές στον εξοπλισμό κατά την ανάπτυξη και κατασκευή του σταθμού.

Στο Κεφάλαιο Η' (άρθρα 39-41) υπεβλήθησαν συνολικά τέσσερα (4) σχόλια τα οποία κατά βάση αναφέρονται σε περαιτέρω αυτοματοποίηση και ψηφιοποίηση της ενημέρωσης του αιτούντα σχετικά με την πορεία των αιτήσεων που έχει υποβάλλει.

Τέλος, σχετικά με το Πληροφοριακό Σύστημα το οποίο αναπτύσσεται και θα λειτουργεί ως πύλη εισόδου όλων των αιτήσεων για την αδειοδότηση σταθμών Α.Π.Ε., πλέον των υφιστάμενων λειτουργιών που έχουν προβλεφθεί, προβάλλεται ως σημαντικό οι κάτοχοι Βεβαιώσεων Παραγωγού, καθώς και κάθε ενδιαφερόμενος τρίτος, να μπορούν να ενημερώνονται από τη Ρ.Α.Ε. σχετικά με τις προσφυγές που τυχόν έχουν κατατεθεί κατά Βεβαιώσεων Παραγωγού, ενώ επίσης ότι θα πρέπει να γίνεται ρητή αναφορά στον τρόπο διακίνησης των δικαιολογητικών και των εγγράφων μέσω του συστήματος, καθώς και στην ελεύθερη πρόσβαση του κοινού στην πληροφορία.

Στο Κεφάλαιο Θ' (άρθρα 42-50) υπεβλήθησαν συνολικά εβδομήντα πέντε (75) σχόλια εκ των οποίων ορισμένα επικεντρώνονται στο να οριστεί με περισσότερη σαφήνεια η έννοια της ριζικής ανανέωσης των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., κάτι που αναφέρεται εκτενώς στον υφιστάμενο Κανονισμό Βεβαιώσεων και θα αναλυθεί περαιτέρω στον οικείο Κανονισμό. Επιπλέον τίθεται η δυνατότητα προσθήκης μονάδας αποθήκευσης κατά την ανανέωση του σταθμού, το οποίο θεωρείται εύλογο, ενώ οι αναφορές για τον καθορισμό του πλαισίου αποζημίωσης δεν αφορούν στο παρόν σχέδιο νόμου.

Επίσης, κάποια από τα σχόλια εστιάζουν στον καθορισμό συγκεκριμένης αδειοδοτικής διαδικασίας για τις περιπτώσεις, όπου επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. από τα όρια της ανώτατης στάθμης φυσικών ή τεχνητών ταμιευτήρων πόσιμου νερού, καθώς και από τον άξονα των κλειστών ή ανοιχτών αγωγών μεταφοράς των ανωτέρω ταμιευτήρων. Ζητείται επίσης να επιβληθούν αντισταθμιστικά οφέλη προς τους ΟΤΑ, όπως ισχύει και για τις λουτές περιπτώσεις εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε., να εξαιρεθούν οι σταθμοί βιομάζας, ενώ ερωτάται αν ισχύει η συγκεκριμένη διάταξη για ιδιώτες επενδυτές εκτός των παρόχων υπηρεσιών ύδατος.

Πολλά από τα σχόλια σχετίζονται με τη δυνατότητα εκπρόσωπησης σταθμών με ΣΕΣΤ από ΦΟ.ΣΕ αντι για τον ΦΟΣΕΤΕΚ, σχόλια που γίνονται αποδεκτά, και για την αλλαγή της μεθοδολογίας υπολογισμού με συγκεκριμένες ανώτατες τιμές, ώστε να περιοριστούν τα κόστη εξισορρόπησης.

Επιπροσθέτα, γίνεται εκτενής αναφορά στην αναβάθμιση του εξοπλισμού και συγκεκριμένα στις περιπτώσεις που αυτή οφείλεται, είτε λόγω φθοράς ή βλαβών του εξοπλισμού ή αστοχίας υλικού, είτε λόγω πρόθεσης του επενδυτή, βάσει της εξέλιξης της τεχνολογίας, να αυξήσει την παραγωγή του, κάτι που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον έλεγχο και την αυτοψία από τον αρμόδιο Φορέα, ώστε να μην επιβληθούν οριζόντια κυρώσεις και περικοπές κατά την αποζημίωσή τους. Προτείνεται επίσης να ληφθεί υπόψη κατά τον έλεγχο η μέγιστη παραγωγή σε βάθος δεκαετίας και όχι πενταετίας των σταθμών, καθώς και να μην υπάρξει αναδρομική ισχύς της διάταξης, προκειμένου να μην επηρεαστούν οι υφιστάμενες συμβάσεις.

Τέλος, υποβλήθηκαν σχόλια αναφορικά με τις διαδικασίες που απαιτούνται ως προς την αδειοδότηση σταθμών Α.Π.Ε., που πρόκειται να εγκατασταθούν σε δασικές εκτάσεις και συγκεκριμένα για την έγκριση επέμβασης, η οποία θα μπορεί να χορηγείται και για μεγαλύτερη έκταση από αυτή στην οποία σχεδιάζει να επέμβει ο Παραγωγός, για τον τρόπο υπολογισμού του σχετικού αντιτίμου αναδάσωσης και για τις ελλείψεις που σημειώνονται στις δασικές υπηρεσίες. Προτείνονται τρόποι επιτάχυνσης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο πλαίσιο της Α.Ε.Π.Ο., που ωστόσο δεν αφορούν το παρόν σχέδιο νόμου.

Στο Κεφάλαιο Ι' (άρθρα 51-58) υπεβλήθησαν συνολικά δώδεκα (12) σχόλια που αναφέρονται στον καθορισμό συγκεκριμένης προθεσμίας, εντός της οποίας θα εκδοθεί η σχετική υπουργική απόφαση με τις νέες προδιαγραφές για την οδοποιία εντός δασών, και εν γένει εκτάσεων της δασικής νομοθεσίας, το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο θα κληθούν να υποβάλουν την Εγγυητική Επιστολή, οι Παραγωγοί στον αρμόδιο Διαχειριστή για να διατηρήσουν πλήρεις τις ήδη υποβληθείσες αιτήσεις τους για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προτείνοντας είτε τα χρονικά διαστήματα τριών (3) ή πέντε (5) μηνών για την υποβολή, είτε να μην έχει αναδρομική ισχύ και η υποχρέωση αυτή να υφίσταται μόνο για τις νέες αιτήσεις, καθώς επίσης και στη μεταβατική διάταξη που καταλαμβάνει τις υφιστάμενες εκκρεμείς αιτήσεις για Άδεια Εγκατάστασης, προτείνοντας και αυτές να τις διαχειριστεί η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή με βάση το νέο θεσμικό πλαίσιο.

Τέλος, πολλά από τα σχόλια εστιάζουν στην υποχρέωση που τίθεται στους κατόχους εν λειτουργία σταθμών να αναρτήσουν στη γεωπληροφορική πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης (Ρ.Α.Ε.) τα στοιχεία των σταθμών τους, προτείνοντας να τους δοθεί ένα ικανό χρονικό διάστημα και μέσω ενός πιο φιλικού προς τον χρήστη τρόπο ανάρτησης, ενώ γίνεται και λόγος για αναβίωση και επαναφορά Αδειών Παραγωγής που έχουν παύσει λόγω μη καταβολής των υποχρεωτικών τελών ή Εγγυητικών Επιστολών, το οποίο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 3 – Ορισμοί (6 Σχόλια):

1	Α. ΟΡΙΣΜΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ Η παρ. 11 του Άρθρου 3 όπως και το Άρ. 25, θα πρέπει να τροποποιηθούν λαμβάνοντας υπόψη την παράγραφο 4 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 147) σύμφωνα με την οποία οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συμμετέχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν στην διαγωνιστική διαδικασία με μέρος της εγκατεστημένης ή μέγιστης ισχύος παραγωγής ως αναφέρεται στην άδεια παραγωγής και να λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση για αυτό το μέρος της ισχύος.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό με την απαραίτητη τροποποίηση του άρθρου 25.
2	Οι σχετικοί ορισμοί των «Σταθμών Αποθήκευσης» που υπάρχουν στο Ν/Σ απαιτείται να τροποποιηθούν ώστε να συμπεριλάβουν τις περτυτώσεις σταθμών «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα φόρτισης από το δίκτυο» και να είναι σε συμφωνία με την Οδηγία 944/2016, Άρθρο 2 (60). 40. Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών αντλησιοταμίευσης, Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα φόρτισης από το δίκτυο και των υβριδικών σταθμών, και επιτελούν λειτουργία αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Οι ορισμοί των σταθμών αποθήκευσης είναι σύμφωνα με την Οδηγία 2019/944.
3	Ορισμοί :Αιτιολόγηση: Οι σχετικοί ορισμοί των «Σταθμών Αποθήκευσης» που υπάρχουν στο Ν/Σ απαιτείται να τροποποιηθούν ώστε να συμπεριλάβουν τις περτυτώσεις σταθμών «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα φόρτισης από το δίκτυο».	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	Άρθρο 3: 40. Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών αντλησιοταμίευσης, Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα φόρτισης από το δίκτυο και των υβριδικών σταθμών, και επιτελούν λειτουργία αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.	Οι ορισμοί των σταθμών αποθήκευσης είναι σύμφωνοι με την Οδηγία 2019/944.
4	Επί του άρθρου 3 παρ. 4 & 5 Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για εγκαταστάσεις σταθμών παραγωγής ΑΠΕ και συνοδών έργων σε δάση, δασικές ή άλλες συναφούς/ανάλογης προστασίας εκτάσεις με μόνη προϋπόθεση το επιτρεπτό των έργων κατά τον Ν.998/1979 και σε αιγιαλό, παραλία, θάλασσα ή πυθμένα αυτής με μόνη προϋπόθεση την παραχώρηση της χρήσης τους, προσροφεί στο άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος που επιβάλλει την λήψη από το Κράτος ιδιαίτερων προληπτικών μέτρων για τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας, όπως και στην απαγόρευση της μεταβολής του προορισμού των δασών και των δασικών εκτάσεων. Ο προτεινόμενος χαρακτηρισμός των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά την υποδομή και την εγκατάστασή τους, ως δημόσιας ωφέλειας ανεξάρτητα από το φορέα υλοποίησής τους, θα επιτρέψει απαλλοτριώσεις υπέρ ιδιωτών κατ' ευθεία παράβαση του άρθρου 17 παρ. 2 επ. του Συντάγματος	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
5	Στο Άρθρο 3, ο ορισμός 40 απαιτείται να τροποποιηθεί ώστε να συμπεριλάβει τις περιπτώσεις σταθμών «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα φόρτισης από το δίκτυο» και να είναι σε συμφωνία με την Οδηγία 944/2016, Άρθρο 2 (60). Επίσης, στο Άρθρο 3, ο ορισμός 11 απαιτείται να τροποποιηθεί ως εξής: 11. Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην αγορά για το σύνολο ή μέρος της ισχύος του σταθμού ΑΠΕ: Η βεβαίωση που εκδίδει ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) σε περίπτωση κατά την οποία ο κάτοχος του σταθμού, πριν τη θέση αυτού σε λειτουργία και εφόσον δεν έχει συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης για το σύνολο της εγκατεστημένης ή μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού, δηλώνει ότι δεν επιθυμεί τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης για μέρος της εγκατεστημένης ή μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού και ότι ο σταθμός θα λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 12Α του Ν.4414/2016 (Α' 147), όπως ορίζει το Άρθρο 25 του παρόντος. Η βεβαίωση δύναται να αφορά μέρος της εγκατεστημένης ή μέγιστης ισχύος παραγωγής ως αναφέρεται στην άδεια παραγωγής, σύμφωνα με την παρ. 4 του Άρθρου 12Α του Ν.4414/2016 (Α' 147).	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Οι ορισμοί των σταθμών αποθήκευσης είναι σύμφωνοι με την Οδηγία 2019/944. Οσον αφορά το σχόλιο για την παρ. 11 του άρθρου 3, αυτό γίνεται μερικώς αποδεκτό με τη σχετική αναφορά στην παρ. 4 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 να γίνεται στο άρθρο 25 και όχι στον συγκεκριμένο ορισμό.
6	Άρθρο 3: Να γίνει ξεκάθαρο αν οι ημέρες που αναφέρονται σε κάθε περίπτωση είναι ημερολογιακές ή εργάσιμες! Για την αποφυγή παρεξηγήσεων με τις υπηρεσίες.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό και δεν χρήζει διευκρίνισης. Πρόκειται για ημερολογιακές ημέρες

Άρθρο 4 – Στάδια αδειοδότησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και

Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (22 Σχόλια):

1	Εξομοιώνει τους σταθμούς αποθήκευσης ενέργειας που δεν είναι έργα ΑΠΕ, με τα έργα ΑΠΕ, ως προς τη χωροθέτησή τους σε δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, αιγιαλό, παραλία και θάλασσα και επικαιροποιεί το θεσμικό πλαίσιο για αναγκαστικές απαλλοτριώσεις του γηπέδου εγκατάστασης «εφόσον ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής έχει εξαντλήσει κάθε άλλο μέσο απόκτησης της νόμιμης χρήσης αυτού (άρθρο 4 & 11)	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό
2	Η παρ.5 του Άρθρου 4 θα πρέπει να εναρμονιστεί με την σχετική επικοινωνία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το REPowerEU στο πλαίσιο της οποίας τα έργα ΑΠΕ συνολικά (και ανεξαρτήτως ύπαρξης συνοδών έργων και έργων δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας) καθώς και τα συνοδά έργα τους χαρακτηρίζονται ως έργα δημόσιας ωφέλειας και ως έργα που εξυπηρετούν την δημόσια ασφάλεια.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
3	Άρθρο 4 παρ. 4.δ Η φράση: “υπό τον όρο ότι δεν παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση των υπερκειμένων ακινήτων”, θα πρέπει να μπορεί ένας μηχανικός να το πιστοποιεί ώστε να μην καταλήγουν υποθέσεις στα δικαστήρια και να οριστεί υπηρεσία (π.χ. Αστυνομία) η οποία θα μπορεί να διασφαλίζει τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. Άρθρο 4 παρ. 5 Πρέπει να προστεθεί όρος <> Πρέπει να προστεθεί ο παραπάνω όρος (Οριστική προσφορά σύνδεσης) αφού τα κοινά αιτήματα δεν έχουν άδεια εγκατάστασης και πρέπει και αυτά να μπορούν να κατασκευάσουν τα συνοδά τους έργα (υπόγειες γραμμές μεταφοράς) κλπ.	Τα σχόλια γίνονται αποδεκτά.

4	Στην παρ. 4β' του άρθρου 4 αναφέρεται ότι, οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι σταθμοί αποθήκευσης, καθώς και τα συνοδά τους έργα, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν, μεταξύ άλλων, σε δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979. Αρχικά το άρθρο 58 του ν.998/1979 αφορά τα πάρκα και άλση, ενώ τα έργα ΑΠΕ, κ.λπ., αναφέρονται στο άρθρο 53 «Έργα Υποδομής» παρ. 3α, β και γ. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης, θα πρέπει να υπάρξει ειδικότερη πρόβλεψη στις διατάξεις του ν.998/1979, διότι μέχρι σήμερα δεν υφίσταται σχετική, σαφής και ρητή, διάταξη, η οποία να υπάγει την εγκατάσταση μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης σε εκτάσεις δασικού, εν γένει, χαρακτήρα, στις επιτρεπτές επεμβάσεις του συγκεκριμένου νόμου. Επίσης, κρίσιμο σημείο θα αποτελέσει ο σαφής καθορισμός της κατηγορίας ή των κατηγοριών, των εκτάσεων δασικού χαρακτήρα στις οποίες θα επιτρέπεται η προαναφερόμενη εγκατάσταση, δηλαδή εάν θα επιτρέπεται μόνο σε δασικές εκτάσεις (όπως οι εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς) ή σε δάση, δασικές εκτάσεις, αναδασωτέες και σε δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 (όπως εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (Σ.Η.Θ.) με χρήση Α.Π.Ε.).	Το σχόλιο έγινε αποδεκτό ως προς τη διόρθωση του άρθρου 53, αντί για το άρθρο 58 και την ειδική πρόβλεψη για τους σταθμούς αποθήκευσης.
5	Άρθρο 4 Η εφαρμογή αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, ιδιαίτερα σε δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, χωρίς κανένα άλλο κριτήριο πλην του δημόσιου ωφέλειας χαρακτήρα των σταθμών ΑΠΕ αποτελεί μια άμεση και άνευ όρων παράδοση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων σε μια χρήση για την οποία υπάρχουν άλλες εφικτές εναλλακτικές (κυρίως δραστική μείωση ζήτησης ενέργειας). Επιπλέον αγνοεί το κόστος ευκαιρίας των πόρων που καταστρέφονται και συμβάλλει στην εξασθένηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας. Τέλος, εγείρονται ερωτήματα για πιθανή παραβίαση των ατομικών δικαιωμάτων ιδιοκτησίας με απλή επίκληση του δημόσιου χαρακτήρα των σταθμών ΑΠΕ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
6	Στην παρ. 2 του άρθρου 4 του κεφαλαίου Α' δεν περιλαμβάνεται το στάδιο χορήγησης μη δεσμευτικών όρων σύνδεσης από τον Διαχειριστή (έχει καταργηθεί). Ο προβληματισμός που δημιουργείται είναι πως μπορεί να ενημερωθεί ο επενδυτής για τον πιθανό τρόπο σύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα ώστε να το συμπεριλάβει προς αδειοδότηση (Υποσταθμός, όδευση δικτύου Μέσης Τάσης, κλπ.) στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που θα εκπονήσει για να την καταθέσει προς έγκριση στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή; Η οριστική προσφορά σύνδεσης χορηγείται μετά την έκδοση της απόφασης περιβαλλοντικών όρων.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
7	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 5 ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΑΠΕ ΝΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ, ΕΦΟΣΟΝ ΕΧΕΙ ΕΞΑΝΤΛΗΣΕΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ. ΕΙΣΑΓΕΤΑΙ ΟΜΩΣ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ, ΚΑΘΟΤΙ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΕΚΕΙΝΑ Ο ΝΟΜΟΣ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΜΟΝΟ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 20% ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ! ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΦΒ ΝΑ ΙΣΧΥΣΕΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ, ΟΠΩΣ ΑΚΡΙΒΩΣ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ – ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΛΙΣΤΑ ΓΙΑ ΦΒ ΣΤΑΘΜΟΥΣ, ΠΟΥ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (<1MW), ΟΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΓΗΠΕΔΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΚΡΟ ΣΕ ΕΚΤΑΣΗ (ΣΥΝΗΘΩΣ ΔΕΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΑ 20 ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ) ΚΑΙ ΘΑ ΗΤΑΝ ΑΝΕΥ ΣΗΜΑΣΙΑΣ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΕΝΟΣ ΜΟΝΟ ΜΙΚΡΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ (20%). ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΟΥΝ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ώστε να συμπεριληφθούν και οι σταθμοί αποθήκευσης. Το σχόλιο για τον περιορισμό που τίθεται στους φωτοβολταϊκούς σταθμούς δεν γίνεται αποδεκτό.
8	Α. ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Η υπάρχουσα κατάσταση από αδειοδοτικής πλευράς κυρίως, είναι συντριπτικά εις βάρος των ΜΥΗΕ κυρίως για τους ακόλουθους λόγους : α. Τα ΜΥΗΕ έχουν να αντιμετωπίσουν μία ασυγκρίτως δυσκολότερη διαδικασία αδειοδότησης σε σχέση με τις άλλες τεχνολογίες. Επομένως εάν ένα Έργο ΜΥΗΕ αρχίζει συγχρόνως με άλλο Έργο διαφορετικής τεχνολογίας την αδειοδοτική διαδικασία, καταλήγουν να ζητούν όρους οριστικής σύνδεσης με διαφορά ετών εις βάρος προφανώς των ΜΥΗΕ. β. Η τελευταία επιδίωξη του ΥΠΕΝ στην διαδικασία απλούστευσης της Αδειοδότησεως είναι να χρειάζονται μόνο δύο χρόνια για φωτοβολταϊκά και ανεμογεννήτριες. Για τα ΜΥΗΕ μέχρι στιγμής τίποτε. Αποτέλεσμα της ως άνω δυσμενούς διάκρισης εις βάρος των ΜΥΗΕ είναι ότι η επίτευξη του στόχου για την διείσδυση των ΜΥΗΕ στο τελικό ενεργειακό μείγμα του 2030 είναι μετά βεβαιότητα αδύνατη εάν δεν τροποποιηθεί η διαδικασία. Σε εθνικό επίπεδο το	Τα σχόλια αφορούν συγκεκριμένες απλοποιήσεις για μία συγκεκριμένη τεχνολογία Α.Π.Ε.. Τα σχόλια γίνονται μερικώς αποδεκτά ως προς την ειδικότερη πρόταση Δ1.

ποσοστό αξιοποίησης του μικρού υδροηλεκτρικού δυναμικού είναι σήμερα περί το 13%, στην Ευρώπη των 27, το αντίστοιχο επίπεδο είναι 73%. Η προφανής εξήγηση είναι ότι λόγω της μακροχρόνιας αδειοδοτικής διαδικασίας των ΜΥΗΕ όταν “φθάνουν” να ζητήσουν οριστικούς όρους συνδέσεως, ο ηλεκτρικός χώρος έχει ήδη καλυφθεί από Έργα άλλης τεχνολογίας. Και όλα αυτά, εις βάρος των ΜΥΗΕ, ενώ είναι τα μόνα Έργα των οποίων το 70% τουλάχιστον του προϋπολογισμού των αφορά αμινώς ελληνική προστιθέμενη αξία. Β. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ 1. Οιαδήποτε τροποποίηση που απλουστεύει τις υπάρχουσες διαδικασίες ή/και αμβλύνει τις ασάφειες που επιτρέπουν σε κάποιους αυτοαναγορευόμενους σε “κήνσορες” του Δημοσίου Συμφέροντος να αυθαιρετούν και να αποθαρρύνουν τους επενδυτές είναι προς την σωστή κατεύθυνση. 2. Οιοδήποτε μέτρο επιτρέπει τον εξ αρχής διαχωρισμό αυτών των οντοτήτων που πραγματικά επιδιώκουν να επενδύσουν από όλους τους άλλους, είναι προς την σωστή κατεύθυνση, έστω και αν συνεπάγεται πρώιμη δέσμευση του Επενδυτή με Εγγυητική Επιστολή ή/και άλλο τρόπο. Γ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ 1. Μετά τον καθορισμό των φορέων της αδειοδοτικής διαδικασίας (ΡΑΕ, Αποκεντρωμένη κ.λπ.), επακριβής καθορισμός των κατά περίπτωση απαιτούμενων από τον Επενδυτή διαδικασιών, ενεργειών, μελετών, εγγράφων, πληροφοριακών στοιχείων κ.λπ., τα οποία θα είναι συγκεκριμένα εξ υπαρχής γνωστά και δεν θα μπορούν να ζητηθούν επιπρόσθετα αυθαίρετως και αναίτιως επιπλέον των προβλεπομένων. 2. Σαφής αναφορά ότι οι αδειοδοτούσες αρχές είναι υπεύθυνες για τον έλεγχο της τήρησης των όρων των αδειών. Η ανάμιξη των γνωμοδοτούντων φορέων ολοκληρώνεται μετά την γνωμοδότησή τους. Τα στοιχεία ζητούνται από τις αδειοδοτούσες αρχές μία φορά, τυποποιημένα ανάλογα με το είδος του έργου. Οποιαδήποτε ειδική επιπλέον απαίτηση πρέπει να αιτιολογείται πλήρως από αυτόν που την ζητά. 3. Τα ΜΥΗΕ είναι σαφώς πιο πολύπλοκα έργα ΑΠΕ από τα Φ/Β και τις Α/Γ. Η άμεση σχέση τους με το νερό, τον υδροφόρο και τους ποταμούς-χειμάρρους οδηγεί σε επιπλέον κατασκευαστικές δυσκολίες. Υπάρχει τεράστια διαφορά στη δυνατότητα υλοποίησης του έργου μεταξύ χειμερινών και θερινών μηνών. Τους χειμερινούς μήνες οι συνθήκες μπορεί να μην επιτρέπουν την υλοποίηση των εργασιών με ασφάλεια. Συνεπώς απαιτείται πρόβλεψη για μεγαλύτερο χρόνο ισχύος των αδειών εγκατάστασης υπό κάποιες προϋποθέσεις. 4. Καθορισμός ιδιοκτησιακού καθεστώτος της ευρύτερης κοίτης ποταμών και χειμάρρων σε ο,τι αφορά την κατασκευή ΑΠΕ εντός αυτής. 5. Πρόβλεψη : α. Αποζημίωσης του Επενδυτή με παράταση του χρόνου ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης σε περίπτωση αποδεδειγμένης αναίτιας καθυστέρησης εκ μέρους των φορέων της Διοίκησης, είτε κατά το αδειοδοτικό είτε και το κατασκευαστικό στάδιο. β. Ελέγχου των αδειοδοτικών οργάνων για τυχόν παραλείψεις των προβλεπομένων από τους Νόμους Ενεργειών των (ΠΝΟΕ). Δ. ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ 1. Άρθρο 4 Παράγραφος 4 Υποπαράγραφος γ Προσθήκη ως ακολούθως : γ) Σε αιγιαλό, παραλία, θάλασσα ή σε πυθμένα της, ποταμό ή χείμαρρο και στην ευρύτερη κοίτη αυτών, εφόσον έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα χρήσης τους, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α’ 285). 2. Όπως προαναφέρθηκε, η διάρκεια υλοποίησης ενός ΜΥΗΕ (μελέτη, αδειοδότηση, κατασκευή), είναι συγκριτικά σημαντικά μεγαλύτερη των άλλων ΑΠΕ. Στο χρονικό αυτό διάστημα διαπιστώνεται ότι υπάρχει μεγαλύτερο υδρολογικό δυναμικό προς αξιοποίηση (σε σχέση με το αρχικά αιτηθέν προς αδειοδότηση) και ο επενδυτής αποφασίζει τελικά και κατασκευάζει εξ υπαρχής το Έργο του με βάση το μεγαλύτερο αυτό υδρολογικό δυναμικό, με την προσδοκία ότι μελλοντικά θα μπορέσει να το αδειοδοτήσει και για το υπερβάλλον αυτό δυναμικό. Υπάρχουν ΗΔΗ κατασκευασμένα ΜΥΗΕ που μπορούν να λειτουργήσουν και να παράγουν ΑΜΕΣΑ μεγαλύτερη ισχύ αυτής που έχουν αδειοδοτηθεί αρχικά και λειτουργούν. Δεδομένων των συνθηκών στην αγορά ενέργειας, είναι κρίμα να υπάρχουν σταθμοί με εγκαταστημένη ισχύ την οποία δεν μπορούν να αποδώσουν στο δίκτυο λόγω κορεσμού από μελλοντικά έργα που ΔΕΝ έχουν ξεκινήσει να κατασκευάζονται και πιθανότατα δεν πρόκειται να υλοποιηθούν ΠΟΤΕ. Προτείνεται προτεραιοποίηση σε σταθμούς που ήδη λειτουργούν, και μπορούν να αποδώσουν άμεσα την πλεονάζουσα εγκατεστημένη ισχύ τους.	
--	--

	Με την έννοια αυτή προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση της υποπαραγράφου (δ) της παραγράφου 18 του άρθρου 5 του κεφαλαίου Β και η προσθήκη νέας ανθυποπαραγράφου δγ στην ως άνω παράγραφο δ ως ακολούθως : Νέα παράγραφος (δ) – Οι αιτήσεις τροποποίησης που αφορούν σταθμούς που έχουν επιλεγεί για λειτουργική ενίσχυση μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και ΜΥΗΕ ισχύος έως και 3 MW, εξετάζονται κατά προτεραιότητα, εφόσον είτε : δα) δεν αλλάζει το σημείο σύνδεσης του σταθμού δβ) η μέγιστη ισχύς της παραγωγής του σταθμού αυξάνεται μέχρι δέκα τοις εκατό (10%). δγ) πρόκειται για σταθμούς ΜΥΗΕ που ευρίσκονται ΗΔΗ σε λειτουργία και έχουν ΗΔΗ λάβει τουλάχιστον Άδεια ή Βεβαίωση Παραγωγού για μεγαλύτερη ισχύ η οποία (μεγαλύτερη) ισχύς δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3 MW.	
9	1. Αντιβαίνει στην αρχή της αναλογικότητας και εισάγει αδικαιολόγητο περιορισμό η παροχή δυνατότητας στον κύριο του φωτοβολταϊκού σταθμού να δύναται να απαλλοτριώσει μόλις το 20% του γηπέδου της εγκατάστασης. Τούτο ιδίως εάν ληφθεί υπόψιν: α) ότι η απαλλοτρίωση διενεργείται μόνον κατόπιν εξάντλησης όλων των «ηπιότερων» μέσων που έχει στη διάθεσή του ο εκάστοτε κύριος του σταθμού β) ενώ παρ'όλην οι κύριοι λουπόν κατηγοριών σταθμών ΑΠΕ μπορούν κατά τα αναγραφόμενα στο άρθρο 4 παρ.5 να προβούν σε απαλλοτρίωση των αντίστοιχων γηπέδων εγκατάστασης άνευ ποσοτικών περιορισμών. Σε κάθε περίπτωση, η παρεχόμενη δυνατότητα απαλλοτρίωσης γηπέδων εγκατάστασης σε ποσοστά της τάξεως 20%, καθίσταται άνευ αντικειμένου λόγω μεγέθους. Τα αυτά ισχύουν ομοίως και για τους σταθμούς αποθήκευσης.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
10	Άρθρο 4 παρ. 5 Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα έργα δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, κατασκευής υποσταθμών και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε., χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφέλειας, ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησής τους. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η εις βάρος αυτών σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τον ν. 2882/2001 (Α' 17). Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης υποχρεούται στην αποκατάσταση και κάθε βλάβης ή φθοράς ή στέρησης της χρήσης που προέρχεται από την εκτέλεση των ανωτέρω τεχνικών εργασιών. Η δαπάνη για τη συντέλεση των κατά τα ανωτέρω αναγκαίων αναγκαστικών απαλλοτριώσεων βαρύνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδίδεται η άδεια εγκατάστασης. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής προβαίνει σε αναγκαστική απαλλοτρίωση του γηπέδου εγκατάστασης, εφόσον έχει εξαντλήσει κάθε άλλο μέσο απόκτησης της νόμιμης χρήσης αυτού. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απαλλοτριωμένη έκταση δεν μπορεί να καταλαμβάνει ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνολικού γηπέδου εγκατάστασης. Ο ως άνω περιορισμός δεν ισχύει για δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979. Να τροποποιηθεί Άρθρο 4 παρ. 5 ως εξής: Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα έργα δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, κατασκευής υποσταθμών και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε., χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφέλειας, ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησής τους. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η εις βάρος αυτών σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τον ν. 2882/2001 (Α' 17). Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης υποχρεούται στην αποκατάσταση και κάθε βλάβης ή φθοράς ή στέρησης της χρήσης που προέρχεται από την εκτέλεση των ανωτέρω τεχνικών εργασιών. Η δαπάνη για τη συντέλεση των κατά τα ανωτέρω αναγκαίων αναγκαστικών απαλλοτριώσεων βαρύνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδίδεται η άδεια εγκατάστασης ή η Οριστική προσφορά σύνδεσης. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής προβαίνει σε αναγκαστική απαλλοτρίωση του γηπέδου εγκατάστασης, εφόσον έχει εξαντλήσει κάθε άλλο μέσο απόκτησης της νόμιμης χρήσης αυτού. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απαλλοτριωμένη έκταση δεν μπορεί να καταλαμβάνει ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνολικού γηπέδου εγκατάστασης. Ο ως άνω περιορισμός δεν ισχύει για δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979. Προστέθηκε όρος: »υπέρ του οποίου εκδίδεται η άδεια εγκατάστασης ή η Οριστική προσφορά σύνδεσης». Πρέπει να προστεθεί ο παραπάνω όρος (Οριστική προσφορά σύνδεσης) αφού τα κοινά αιτήματα δεν έχουν άδεια εγκατάστασης και πρέπει και αυτά να μπορούν να κατασκευάσουν τα συνοδά τους έργα (γραμμές μεταφοράς Υ/Τ κλπ)	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

11	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 5 ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΑΠΕ ΝΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ, ΕΦΟΣΟΝ ΕΧΕΙ ΕΞΑΝΤΛΗΣΕΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ. ΕΙΣΑΓΕΤΑΙ ΟΜΩΣ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ, ΚΑΘΟΤΙ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΕΚΕΙΝΑ Ο ΝΟΜΟΣ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΜΟΝΟ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΟ 20% ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ! ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΦΒ ΝΑ ΙΣΧΥΣΕΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ, ΟΠΩΣ ΑΚΡΙΒΩΣ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ – ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΛΙΣΤΑ ΓΙΑ ΦΒ ΣΤΑΘΜΟΥΣ, ΠΟΥ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (<1MW), ΟΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΓΗΠΕΔΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΚΡΟ ΣΕ ΕΚΤΑΣΗ (ΣΥΝΗΘΩΣ ΔΕΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΑ 20 ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ) ΚΑΙ ΘΑ ΗΤΑΝ ΑΝΕΥ ΣΗΜΑΣΙΑΣ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΕΝΟΣ ΜΟΝΟ ΜΙΚΡΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ (20%). ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΟΥΝ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
12	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 5 ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΑΠΕ ΝΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ, ΕΦΟΣΟΝ ΕΧΕΙ ΕΞΑΝΤΛΗΣΕΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ.ΕΙΣΑΓΕΤΑΙ ΟΜΩΣ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ, ΚΑΘΟΤΙ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΕΚΕΙΝΑ Ο ΝΟΜΟΣ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΜΟΝΟ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΟ 20% ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ! ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΦΒ ΝΑ ΙΣΧΥΣΕΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ, ΟΠΩΣ ΑΚΡΙΒΩΣ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ – ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΛΙΣΤΑ ΓΙΑ ΦΒ ΣΤΑΘΜΟΥΣ, ΠΟΥ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (<1MW), ΟΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΓΗΠΕΔΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΚΡΟ ΣΕ ΕΚΤΑΣΗ (ΣΥΝΗΘΩΣ ΔΕΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΑ 20 ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ) ΚΑΙ ΘΑ ΗΤΑΝ ΑΝΕΥ ΣΗΜΑΣΙΑΣ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΕΝΟΣ ΜΟΝΟ ΜΙΚΡΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ (20%).ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΟΥΝ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
13	Άρθρο 4 Στην διαδικασία της παρ. 1 του Άρθρου 4 να καταστεί υποχρεωτική για τους Φορείς Έργων η διατύπωση της γνώμης του/των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού που προβλέπεται η χωροθέτηση του έργου ΑΠΕ και των συνοδών υποστηρικτικών του έργων (π.χ. δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, Υ/Σ Ανύψωσης Τάσης, κ.λπ.), προ της έκδοσης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων. Δεδομένου ότι οι ΟΤΑ Α΄ Βαθμού αποτελούν τους αποκλειστικούς υποδοχείς των έργων ΑΠΕ και επηρεάζονται άμεσα από αυτά (θετικά ή αρνητικά), το στάδιο αυτό αποτελεί ένα σημαντικό στάδιο για να καταστεί εφικτό σε πρώτη φάση να ενσωματωθούν κρίσιμα στοιχεία που θα διατυπωθούν σχετικά με το σχεδιασμό και τη χωροθέτηση των έργων ΑΠΕ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
14	Άρθρο 4 παρ.4β: -Θα πρέπει να προστεθεί και η φράση και εφόσον επιτρέπεται η εγκατάστασή τους από τις οικείες διατάξεις του γενικού ή ειδικού χωροταξικού σχεδιασμού. Άρθρο 4 παρ.5: -Πέραν των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και τυχόν περιορισμοί που προκύπτουν για την εγκατάσταση ΑΠΕ από τα γενικά και ειδικά πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού Πέραν των ανωτέρω θεωρούμε ότι η απεριόριστη δυνατότητα απαλλοτρίωσης επί δασών και δασικών εκτάσεων προς τον σκοπό της εγκατάστασης σταθμών ΑΠΕ δεν συνάδει με	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	τις επιταγές του άρθρου 24 παράγραφος 1 του Συντάγματος, αλλά και αυτές της ενωσιακής νομοθεσίας.	
15	Στο άρθρο 4 αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι, οι σταθμοί αποθήκευσης, καθώς και τα συνοδά τους έργα, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν, μεταξύ άλλων, και σε δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979 (παρ. 4β'). Αρχικά, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, το άρθρο 58 αφορά τα «Πάρκα και Άληση». Προφανώς θα πρέπει να γίνει αναφορά στο άρθρο 53 «Έργα Υποδομής» και ειδικότερα, στις παρ. 3α και β'. Επίσης, προκειμένου η ανωτέρω διάταξη να καταστεί εφαρμόσιμη, θα πρέπει να υπάρξει αντί-στοιχη νομοθετική ρύθμιση, έτσι ώστε οι σταθμοί αποθήκευσης και τα συνοδά τους έργα, να συμπερι-ληφθούν ρητώς στις επιτρεπτές επεμβάσεις, που περιλαμβάνονται στις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 53 του ν.998/1979, και συγχρόνως, να καθορισθεί και η κατηγορία ή οι κατηγορίες των εκτάσεων, που υπάγονται στις διατάξεις του ν.998/1979 (άρθρα 3 και 4), στις οποίες θα επιτρέπεται η εν λόγω εγκατάσταση και λειτουργία (δάση, δασικές εκτάσεις, αναδασωτέες, εκτάσεις της παρ. 5α,β). Να σημειωθεί ότι, η εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, για την κατασκευή υποσταθμών και κάθε, εν γένει, τεχνικού έργου, που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή μονάδες Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (Σ.Η.Θ.) με χρήση Α.Π.Ε., περιλαμβανομένων των υποσταθμών και λοιπών έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, των συνοδών έργων και κάθε εν γένει τεχνικού έργου, που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση των ανωτέρω σταθμών, επιτρέπεται σε δάση, δασικές εκτάσεις, αναδασωτέες και σε δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, ενώ οι εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς, απαγορεύονται σε δάση και αναδασωτέες εκτάσεις	Τα σχόλια γίνονται αποδεκτά.
16	Άρθρο 4 Παράγραφος 1 Η εφαρμογή του συγκεκριμένου άρθρου δύναται να λειτουργήσει άδικα σε περιπτώσεις επενδυτών που έχουν νομίμως δεσμεύσει τη γη με μισθωτήριο, συμβολαιογραφικό προσύμφωνο, ή συμβόλαιο κλπ., έναντι άλλων που υποβάλλουν για γνωμοδοτήσεις χωρίς την πρότερη κατοχύρωση της γης.Πιο συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες θα έχουν να διαχειριστούν υπέρογκο αριθμό αιτήσεων, που καθιστά δύσκολο το έργο τους και επιφέρει σημαντικές καθυστερήσεις, εις βάρος όσων προχωρούν με όλες τις απαραίτητες εξασφαλίσεις.Προτείνεται, οι αρμόδιες για την παροχή γνωμοδότησης υπηρεσίες, να εξετάζουν μόνο τις αιτήσεις οι οποίες συνοδεύονται από τα απαραίτητα έγγραφα κυριότητας και αντίστοιχα να γνωμοδοτούν προς την αρμόδια αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης μόνο γι' αυτές. Παράγραφος 5 «Η διάταξη ορίζει ως έργα δημόσιας ωφέλειας, ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησής τους, τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα έργα δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, κατασκευής υποσταθμών και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε.» Προτείνεται, ως έργο δημόσιας ωφέλειας να οριστούν και οι μονάδες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την παρ. 5.
17	Άρθρο 4 παρ. 4.δ για υπόγεια διασύνδεση χωρίς αποζημίωση των υπερκείμενων και παρ. 5 για αναγκαστική απαλλοτρίωση όπως και στο άρθρο 11 παρ. 3. Δημιουργείται φόβος για κατάχρηση των δικαιωμάτων από επιτηδείς, και περεταίρω δυσφήμιση των ΑΠΕ. Θα πρέπει να θεθούν σαφή όρια. Λ.χ να μπορεί η γραμμή ΜΤ να διαπεράσει υπόγεια ένα οικοπέδο εφόσον δεν υπάρχει δρόμος περιμετρικά του οικοπέδου.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
18	Άρθρο 4 – Στάδια αδειοδότησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (α) (παρ. 1) Είναι αυτονόητο ότι “η διαδικασία παροχής των γνωμοδοτήσεων που απαιτούνται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση” των ΑΠΕ αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των έργων αυτών. Δεν αφορά τις τεχνικές ή οικονομικές τους πτυχές, ή γενικά την αδειοδότησή τους. Ωστόσο, όπως προκύπτει από τις ισχύουσες διατάξεις (κυρίως άρθ. 11-12 και 16-19 ν. 4685/2020) η βεβαίωση (ή βεβαίωση ειδικών έργων) χορηγείται με βάση οικονομοτεχνικά και επιχειρηματικά στοιχεία (και την συνοπτική διαπίστωση ότι το έργο είναι σύμφωνο με τις προβλέψεις του ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ). Συνεπώς, οι υπηρεσίες που πρέπει να αποφανθούν για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις δεν έχουν καμία απολύτως βάση για να γνωμοδοτήσουν στο στάδιο της βεβαίωσης (ή βεβαίωσης ειδικών έργων). Ακόμα χειρότερα, το ίδιο το νομοσχέδιο προβλέπει την περίπτωση χορήγησης ΑΕΠΟ για ισχύ μεγαλύτερη από αυτή της βεβαίωσης (ή βεβαίωσης ειδικών έργων) (βλ. άρθ. 5 παρ. 6),	Γενικότερη τοποθέτηση.

	με αποτέλεσμα οι γνωμοδοτήσεις να αναφέρονται σε έργο με ηπιότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Με την μορφή αυτή, η σημερινή διάταξη είναι ασυμβίβαστη με το γράμμα και το πνεύμα του ν. 4014/2011 και της οδηγίας 2011/92/ΕΕ που προβλέπουν, και απαιτούν, την δυνατότητα γνωμοδότησης των αρμόδιων υπηρεσιών επί των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου (π.χ., άρθ. 6 παρ. 1 οδηγίας 2011/92/ΕΕ): πρόκειται για απογύμνωση της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας, η οποία υπονομεύει την προστασία του περιβάλλοντος. Οι αδυναμίες της προτεινόμενης διάταξης αναδεικνύονται ακόμα περισσότερο στην περίπτωση που οι γνωμοδοτήσεις αφορούν περιοχές του δικτύου Natura 2000, ή την προστασία υδατικών σωμάτων, τόσο διότι οι γνωμοδοτήσεις είναι εξειδικευμένες, όσο και διότι απαιτούνται κεφάλαια της ΜΠΕ με ειδικό περιεχόμενο, που φυσικά δεν είναι ακόμα διαθέσιμα. (β) Μολονότι δεν είναι απολύτως νέες (πρβλ. άρθ. 11 του ν. 3468/2006), οι δρακόντειες διατάξεις για την αναγκαστική απαλλοτρίωση υπέρ έργων Α.Π.Ε. θα πρέπει να επανεξεταστούν (πάρ. 5-επίσης, άρθ. 11 παρ. 3 και παρ. 4 του νομοσχεδίου). Δεν είναι διατάξεις που επιτρέπουν την αρμονική ενσωμάτωση των Α.Π.Ε. στο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον μίας περιοχής, και θα δημιουργήσουν τριβές με μικρούς ιδιοκτήτες (που φυσικά θα είναι οι μόνοι που θα θιχτούν) και άλλες θεμιτές χρήσεις του εξωαστικού χώρου. Κακώς οι ρυθμίσεις προτείνονται για όλα τα έργα Α.Π.Ε., ανεξάρτητα από το μέγεθος, τον στρατηγικό χαρακτήρα, ή την σπανιότητα ή ιδιαιτερότητα του ανανεώσιμου ενεργειακού πόρου που εκμεταλλεύονται. Δεν είναι όλες οι επενδύσεις Α.Π.Ε. “συνδεδεμένες” άρρηκτα με ορισμένο γεωγραφικό σημείο (όπως, π.χ., ορισμένα εξορυκτικά έργα), έτσι ώστε η μετακίνησή (μετεγκατάσταση) τους σε άλλες κατάλληλες περιοχές να είναι αδύνατη, και η αναγκαστική απαλλοτρίωση μονόδρομος. Σε κάθε περίπτωση, η διάταξη δεν ορίζει κάποια διαδικασία “εξάντλησης” κάθε άλλου νόμιμου μέσου (παρ. 5, εδ. ε’). Όσο για τον περιορισμό της απαλλοτριούμενης έκτασης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς (παρ. 5, εδ. στ’ και ζ’), καταλήγει στο παράδοξο αποτέλεσμα να βλάπτει περισσότερο τις εκτάσεις που προστατεύονται από την δασική νομοθεσία, αντί για το αντίθετο ακριβώς (που επιβάλλεται από το Σύνταγμα, και την δασική νομοθεσία).	
19	Άρθρο 4 Παρ.1: Οι γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών να είναι προς τους Φορείς των Έργων, ώστε να μην επιβαρύνουν στο στάδιο αυτό την Περιβαλλοντική Αρχή Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης τη στιγμή που μπορεί να υπάρχουν έργα τα οποία να μην προχωρήσουν αδειοδοτικά ή και να μεταβληθούν έως την υποβολή ΠΠΔ ή ΜΠΕ.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
20	Στο άρθρο 4 παρ.5 ενώ προβλέπεται η δυνατότητα απαλλοτρίωσης του γηπέδου εγκατάστασης σταθμού ΑΠΕ οποιασδήποτε τεχνολογίας (προφανώς σε περίπτωση που δεν μπορεί να αποκτηθεί αυτό με άλλο τρόπο) στη συνέχεια περιορίζεται εντελώς αδικαιολόγητα η δυνατότητα αυτή για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς ορίζοντας ότι είναι επιτρεπτή η απαλλοτρίωση μόνο του 20% της συνολικής έκτασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ότι στην ουσία έτσι αναίρεται πλήρως η δυνατότητα απαλλοτρίωσης όταν πρόκειται για μικρά γεωτεμάχια στα οποία εγκαθίστανται σταθμοί <1MW. Επίσης θα ήταν αδικαιολόγητη παράλειψη να μην προβλεφθεί η ανωτέρω δυνατότητα απαλλοτρίωσης και για τα έργα αποθήκευσης ενέργειας (ως έργα δημόσιας ωφέλειας στο πνεύμα της εν λόγω διάταξης).	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την πρόταση για τα έργα αποθήκευσης.
21	Άρθρο 4. Παρ. 4δ: Πρέπει να γίνει σαφές στον νόμο αν εκτός από τα υπόγεια καλώδια σύνδεσης των σταθμών ΑΠΕ αναφέρεται και σε σταθμούς ΑΠΕ. Ποιοι σταθμοί ΑΠΕ μπορούν να λειτουργούν υπόγεια; Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία που προβλέπει τότε επιτρέπεται και πώς γίνεται η χρήση του υπεδάφους στην ελληνική Επικράτεια; Δεν είναι κατανοητό για ποιό λόγο πρέπει να μπει μια τέτοια διάταξη στο νομοσχέδιο. Παρ. 5: Τα έργα ΑΠΕ πρέπει να χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφέλειας μόνο εφόσον δεν αντιστρατεύονται τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Δηλαδή δεν συμβάλουν εξ ορισμού όλα τα προτεινόμενα έργα ΑΠΕ στην επαύξηση της συνολικής δημόσιας ωφέλειας. Επίσης, δεν υπάρχει καμία αιτιολόγηση για το ότι το 20% της έκτασης ενός έργου ΑΠΕ θα μπορεί να προέρχεται από αναγκαστική απαλλοτρίωση ιδιωτικών αγροτεμαχίων. Πώς μπήκε αυτό το όριο; Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η ισχύς κάθε μεγάλου φωτοβολταϊκού επενδυτικού σχεδίου μπορεί να αυξάνεται κατά 25% (με εκτάσεις που θα προέρχονται από αναγκαστική απαλλοτρίωση όμορων αγροτεμαχίων). Το μέτρο της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης είναι ένα απεχθές μέτρο, στο οποίο πρέπει να προσφεύγει κανείς μόνο σε έσχατες περιπτώσεις. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί το «δικαίωμα προτίμησης» ώστε να αγοράζει την γη ο επενδυτής κατά προτεραιότητα	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την παρ 4δ.
22	Επί του άρθρου 4 παρ. 4 & 5 με τίτλο «Στάδια αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ» Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για εγκαταστάσεις σταθμών παραγωγής ΑΠΕ και συνοδών έργων σε δάση, δασικές ή άλλες συναφούς/ανάλογης προστασίας εκτάσεις με μόνη προϋπόθεση το επιτρεπτό των έργων κατά τον Ν.998/1979 και σε αιγιαλά, παραλία, θάλασσα ή πυθμένα αυτής με μόνη προϋπόθεση την παραχώρηση της χρήσης τους, προσκρούει στο άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος που επιβάλλει την λήψη από το	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	Κράτος ιδιαίτερων προληπτικών μέτρων για τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας, όπως και στην απαγόρευση της μεταβολής του προορισμού των δασών και των δασικών εκτάσεων. Ο προτεινόμενος χαρακτηρισμός των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά την υποδομή και την εγκατάστασή τους, ως δημόσιες ωφέλειες ανεξάρτητα από το φορέα υλοποίησής τους, θα επιτρέψει απαλλοτριώσεις υπέρ ιδιωτών σε ευθεία παράβαση του άρθρου 17 παρ. 2 επ. του Συντάγματος.	
--	--	--

Άρθρο 5 – Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (13 Σχόλια):

1	Η παρ.20 του Άρθρου 5 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να εξασφαλιστεί πως ο ειδικός όρος που προβλέπει τον περιορισμό στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας αφορά νέες επενδύσεις και όχι όσες έχουν ήδη αιτηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, επομένως βρίσκονται σε ώριμο αδειοδοτικό στάδιο.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και η παρ. 20 διαγράφεται.
2	Πρέπει οπωσδήποτε να προβλέπεται ποινή στους Διαχειριστές σε περίπτωση που εντός 2 μηνών δεν χορηγηθούν όροι Σύνδεσης . Σε καμία Περίπτωση δε θα πρέπει η Ποινή να έχει εκδικητικό χαρακτήρα αλλά θα πρέπει να επιλεγεί μία ποινή που να έχει το διαρκέστερο αποτέλεσμα στη σκέψη και στη βούληση του υποαίτιου και πιθανών άλλων υποτρόπων .	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Ενδεχόμενες κυρώσεις επιβάλλονται από τη Ρ.Α.Ε.
3	ΑΡΘΡΟ 5 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 11. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης .Η παραπάνω διατύπωση είναι εξαιρετική και θα έπρεπε να δημιουργεί αισθήματα ενθουσιασμού στους Ενδιαφερόμενους αλλά δυστυχώς διαμορφώνει προβληματισμούς και αισθήματα αγανάκτησης . Ποτέ οι Διαχειριστές δε σεβάστηκαν- τήρησαν τέτοιες προθεσμίες . Αρα ποιό νόημα έχουν νατίθενται . Η μόνη περίπτωση να τηρηθούν είναι αν η μη τήρηση των διατάξεων να επιφέρει συνέπειες στους εκπροσώπους και τα στελέχη των διαχειριστών . Μία τέτοια θα μπορούσε να είναι:<> Ισως έτσι να ασχοληθούν και να μη μείνει ο Νόμος <> .	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Ενδεχόμενες κυρώσεις επιβάλλονται από τη Ρ.Α.Ε.
4	Στο Άρθρο 5, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, παρ. 11 αναφέρεται ότι “ Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης..” Πως εξασφαλίζεται αυτό γιατί και στον Ν.3851/2010 έλεγε σε 4 μήνες και χρειάστηκαν 2 χρόνια ... τη στιγμή μάλιστα που θα έχουμε καταθέσει εκ των προτέρων και τις Εγγυητικές Επιστολές ? Επειδή η παρέλευση του 2μηνου δεν ορίζει αυτοδικαία την σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας καθώς εδώ εμπεριέχεται και η μελέτη και η έκδοση του τρόπου σύνδεσης τεχνικά, δεν μπορούμε να μιλήσουμε για κάτι τέτοιο. Προτείνουμε να οριστεί ως εκ τούτου πρόστιμο στο Διαχειριστή Δικτύου-Συστήματος για κάθε μήνα ΜΗ έκδοσης των όρων σύνδεσης υπέρ λογαριασμού ΕΛΑΠΕ, ώστε να γίνεται πιο αποδοτική η αξιολόγηση των χιλιάδων αιτημάτων και να δρομολογηθούν προσλήψεις στον ΑΔΜΗΕ ΑΕ και στον ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄, ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ – ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ – ΔΙΚΤΥΟ, Άρθρο 5 παρ. 10 β) να τροποποιηθεί σε :β) επαύξηση της ισχύος του σταθμού, πέραν του 10% ο λόγος είναι ότι η επαύξηση ισχύος μέχρι 10% θεωρείται κατά τον Νομοθέτη, ελάσσονος σημασίας και τεχνικά ανεκτή από το δίκτυο/σύστημα και για αυτό δεν απαιτείται και τροποποίηση της βεβαίωσης Παραγωγού στη ΡΑΕ, παρά μόνο γνωστοποίηση. Εξάλλου είναι προς όφελος του συστήματος, των χαμηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας που θα απολαμβάνει ο καταναλωτής αλλά και της εν γένει αποδοτικότητας των έργων ΑΠΕ , αν σε εκκρεμές αίτημα το οποίο αναμένει την έκδοση όρων σύνδεσης, προστεθεί παράλληλα και το αίτημα για προσαύξηση ισχύος έως 10%, το οποίο φυσικά θα ακολουθείται κι από την σχετική τροποποιημένη ΑΕΠΟ, την νέα τεχνική περιγραφή αλλά και με την κατάθεση της επαυξημένης Εγγυητικής Επιστολής σύμφωνα με την νέα ισχύ	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την παρ. 10β.
5	Άρθρο 5, παράγραφος 21 να τροποποιηθεί ως: Κοινό Αίτημα Σύνδεσης έχουν το δικαίωμα να αιτηθούν σταθμοί ΑΠΕ με απόσταση μικρότερη ή ίση των 20 km, ή ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να αντικαταστήσει Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, τις οποίες έχει ήδη χορηγήσει μεμονωμένα σε ενδιαφερόμενους, με μία κοινή Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, έπειτα από κοινό αίτημα.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και η παρ. 21 διαγράφκε.
6	Άρθρο 5 παρ.4: – Δεδομένου ότι σύμφωνα με το αρ.12 παρ. 2 του Ν.4685/2020, η προθεσμία για την υποβολή αίτησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης είναι 36 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης παραγωγού, θα πρέπει εδώ να προβλέπεται ρητά ότι εάν η προθεσμία αυτή λήγει εκτός των 10 πρώτων ημερών του μήνα, θα παρατείνεται έως και το πρώτο 10ήμερο του επόμενου ημερολογιακού μήνα.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς το δίμηνο για χορήγηση Ο.Π.Σ. ή αδυναμία σύνδεσης (παρ. 11).

	– Να τεθεί συγκεκριμένη προθεσμία για την ανάρτηση του εντύπου αίτησης, π.χ. μέσα σε 15 ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Άρθρο 5 παρ.7: – Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί κατά πόσο ο Διαχειριστής πράγματι θα εκδίδει βεβαίωση πληρότητας και όχι τη σχετική λίστα που εκδίδει πλέον, βάσει του άρθρου 54 του νόμου 4903/2022. Άρθρο 5 παρ.8: – Μήπως αυτή η παράγραφος θα έπρεπε να ορίζει πως η έκδοση βεβαίωσης πληρότητας από τον αρμόδιο Διαχειριστή θα συνεπάγεται την πλήρωση των σχετικών οροσήμων; Άρθρο 5 παρ. 11: – Προτείνουμε να προβλέπεται ρητά ότι εντός της προθεσμίας των 2 μηνών είτε χορηγείται η οριστική προσφορά είτε ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος για την αδυναμία σύνδεσης Άρθρο 5 παρ. 14 και 15: – Να τεθεί συγκεκριμένη προθεσμία για την έκδοση νέας οριστικής προσφοράς. Το λεκτικό «εάν είναι τεχνικά εφικτό» δημιουργεί αβεβαιότητα ως προς την πρόοδο ανάπτυξης τους έργου. Άρθρο 5 παρ.20: – Δεδομένου ότι σχετικά με την ανάπτυξη έργων υπάρχει επιχειρηματικό πλάνο, οι περιορισμοί έγχυσης θα πρέπει να προβλέπονται μόνο κατ'εξάιρση και επί τη βάση αποζημίωσης των παραγωγών.	
7	Άρθρο 5 Παράγραφος 15 «Σε περίπτωση κατά την οποία, κατά την εξέταση της αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προκύψει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο ενδιαφερόμενος δύναται εντός ενός (1) μήνα από την γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης, να αιτηθεί τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής, προκειμένου η αίτησή του να παραμείνει σε εκκρεμότητα.» Στην συγκεκριμένη περίπτωση, η οποία έγκειται σε αδυναμία σύνδεσης του διαχειριστή με βιώσιμους όρους σύνδεσης και δεν πρόκειται για ευθύνη του επενδυτή, προτείνεται το ποσό το οποίο καταβάλλει ο τελευταίος να εμπίπτει στο ¼ του συνολικού ύψους της εγγυητικής. Ο Διαχειριστής εν συνεχεία, χορηγεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης όταν(όχι εάν) αυτό είναι τεχνικά εφικτό. Παράγραφος 16 Αναφορικά με την διάρκεια της ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, αλλά και γενικότερα όλων των χρονικών περιορισμών που αναφέρονται στο παρών, οφείλει να γίνει ειδική μνεία στην παράταση ή και στην αναστολή των ισχυουσών προθεσμιών σε ειδικές περιπτώσεις και για λόγους ανωτέρας βίας όπως είναι οι περίοδοι εμπόλεμης κατάστασης, οι έντονες κοινωνικές αναταραχές, η κλιματική αλλαγή, η διαθεσιμότητα των υλικών και άλλες. Η παράταση ή η αναστολή των προθεσμιών οφείλει να έχει διάρκεια τουλάχιστον έως την επαναφορά της αγοράς στην κανονικότητα. Παράγραφος 20 «Οι οριστικές Προσφορές Σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικό όρο, ο οποίος προβλέπει τον περιορισμό στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας (περικοπές ενέργειας). Στη περίπτωση αυτή απαιτείται να έχει προηγηθεί απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου διαχειριστή, σχετικά με την μεθοδολογία υλοποίησης περικοπών ισχύος και ενέργειας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ενώ ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν υπόκειται σε υποχρέωση αποζημίωσης του Παραγωγού για την περικοπή της ενέργειας του σταθμού.» Ειδικά εξαιτίας της μη αποζημίωσης του παραγωγού από τον Διαχειριστή στην περίπτωση των περικοπών, ο πρώτος οφείλει, πριν την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, να γνωρίζει επακριβώς την μεθοδολογία Υλοποίησης περικοπών ώστε να είναι σε θέση να αποφασίσει εάν το επενδυτικό του πλάνο καθιστά την επένδυση υλοποιήσιμη και βιώσιμη.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
8	Άρθρο 5 – Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (α) Όπως έχει επισημανθεί (π.χ., RES Public Monitoring Database, 2022), στην χώρα μας, οι διαδικασίες σύνδεσης με το δίκτυο αποτελούν το βασικότερο εμπόδιο στην διάδοση των ΑΠΕ. Στο παρελθόν, παρόμοια ζητήματα έχουν προκαλέσει συνεχείς παρεμβάσεις του νομοθέτη, συνήθως σε άσχετα νομοθετήματα, δημιουργώντας ένας αδιαφανές, περιπλοκαστατικό και συγκεχυμένο νομικό πλαίσιο. Η ύπαρξη διαυγών, αποτελεσματικών, δίκαιων και απλών διαδικασιών σύνδεσης είναι απαίτηση του ενωσιακού δικαίου (π.χ., ενδεικτικά, άρθ. 15 παρ. 1 (β) οδηγίας 2018/2001/ΕΕ, άρθ. 8 παρ. 1, άρθ. 40 παρ. 4 (α) και άρθ. 42 παρ. 1 οδηγίας 2019/944/ΕΕ). Με βάση τα κριτήρια αυτά, το προτεινόμενο άρθρο είναι υπερβολικά πολύπλοκο.	Γενικότερη τοποθέτηση.

	Πρώτα από όλα, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο βαθμός αυτός λεπτομέρειας προσιδιάζει περισσότερο στον “Κανονισμό Βεβαιώσεων”. Στην συνέχεια, δεν είναι κατανοητοί οι λόγοι της δυνατότητας επανεξέτασης της προσφοράς σύνδεσης εντός 10 ημερών από την αποδοχή της (παρ. 13), ή της υποχρέωσης του Διαχειριστή να προτείνει νέα τεχνική λύση σε αιτούντα που δεν επιθυμεί την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς (παρ. 14) – πόσο μάλλον που η ίδια η Σύμβαση Σύνδεσης μπορεί να τροποποιηθεί για ίδιους ή παρόμοιους λόγους (βλ. προτεινόμενο άρθρ. 8 παρ. 8). Ούτε είναι σαφείς οι λόγοι για τους οποίους πρέπει να διατηρηθεί σε εκκρεμότητα μία οριστική προσφορά σύνδεσης (ή, ακόμα χειρότερα, να χορηγηθεί οριστική προσφορά σύνδεσης) αν υπάρχει “αδυναμία σύνδεσης” (παρ. 15), μολονότι μπορεί να υπάρχει τεχνική λύση. Άλλωστε, ο Διαχειριστής έχει ήδη προτείνει την “βέλτιστη τεchnικοοικονομικά” λύση σε προηγούμενο στάδιο (πρβλ. παρ. 2 in fine). Το νομικό πλαίσιο δεν πρέπει να ενθαρρύνει καιροσκοπικές και στρατηγικές χρήσεις της διαδικασίας της προσφοράς σύνδεσης. (β) Όσον αφορά τον “ειδικό όρο” για τις περικοπές ενέργειας, το θέμα αντιμετωπίζεται με πιο πλήρη, ακριβή και ολοκληρωμένο τρόπο στο προτεινόμενο άρθρ 10.	
9	Στην παρ. 13 του άρθρου 5 δεν προβλέπεται κάποιο χρονοδιάγραμμα που πρέπει να τηρείται από πλευράς διαχειριστή στην αξιολόγηση των αιτήσεων για χορήγηση προσφορών σύνδεσης, σε αντίθεση με τα ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα και εγγυητικές που ορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο για τους επενδυτές.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
10	Άρθρο 5 Παρ.9: Οι αρμόδιοι Διαχειριστές οφείλουν εντός των δέκα (10) πρώτων ημερολογιακών ημερών κάθε μήνα να δημοσιεύουν επικαιροποιημένη λίστα με τα εκκρεμή αιτήματα χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Παρ.11: Η μελέτη τρόπου σύνδεσης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ή οι λόγοι αδυναμίας σύνδεσης να συνοδεύουν την απάντηση. Παρ.13: Να γίνει εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών η υποβολή αιτήματος επανεξέτασης. Να οριστεί χρόνος απάντησης του Διαχειριστή στην περίπτωση επανεξέτασης, ο οποίος προτείνεται να είναι ένας (1) μήνας. Παρ.14: Στην περίπτωση αυτή να μην διατηρείται η σειρά προτεραιότητας.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς τις παρ. 11 και 13. Τα υπόλοιπα σχόλια απορρίπτονται.
11	Άρθρο 5. Οριστική Προσφορά Σύνδεσης Είναι πολύ καλό που προβλέπονται ημερομηνίες για την απάντηση του Διαχειριστή στο αίτημα αλλά κατά την γνώμη μας δεν αρκεί να υπάρχει μία ημερομηνία αν αυτό δεν συνδυάζεται με κάποια τιμωρία – ρήτρα για τον Διαχειριστή. Όπως είναι διατυπωμένο αναρωτιόμαστε ποιά θα είναι η συνέπεια της καθυστέρησης;	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Ενδεχόμενες κυρώσεις επιβάλλονται από τη Ρ.Α.Ε.
12	Άρθρο 5, Παρ.2: Επιπλέον κριτήριο κατά την χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Όρων Σύνδεσης πρέπει να είναι και η εξοικονόμηση ηλεκτρικού χώρου στο Σύστημα ή/και το Δίκτυο. Αυτό σημαίνει ότι οι Διαχειριστές θα πρέπει να επιβάλουν π.χ. σε έργα με υψηλή Στάθμη Ρεύματος Βραχυκύκλωσης τη χρήση αντιστροφών ισχύος ώστε το συγκεκριμένο έργο ΑΠΕ να μην προκαλεί μεγάλη επιβάρυνση στον ανάντη υποσταθμό (και να μην καταλαμβάνει χώρο που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για πρόσθετα έργα ΑΠΕ).	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν άρθρο και δεν γίνεται αποδεκτό.
13	Στο αρ. 5 παρ. 11. Το ορόσημο των 2 μηνών για την έκδοση ΟΠΣ, από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου, είναι προς την σωστή κατεύθυνση όμως ανάλογα χρονικά όρια υφίστανται και στο παρόν (ν.3468) τα όποια ΔΕΝ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ. Οι Διαχειριστές επικαλούνται φόρτο εργασίας, έλλειψη προσωπικού κ.τ.λ. αδυνατούν να τηρήσουν τις προθεσμίες χωρίς όμως να υπάρχει κάποια συνέπεια για την μη τήρηση της κείμενης νομοθεσία. Προτείνουμε κατόπιν τόσων χρόνων με το ορόσημο των 4 μηνών του ν.3468, που στην πράξη δεν τηρήθηκε σχεδόν ποτέ, η καθυστέρηση έκδοσης ΟΠΣ, λόγω των διοικητικών καθυστερήσεων από τους Διαχειριστές, να συνοδεύεται, τουλάχιστον, με ισόχρονη αυτόματη παράταση όλων των προθεσμιών αδειοδότησης, κατοχύρωσης Τ.Α. και λειτουργίας των Σταθμών ΑΠΕ. Σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι ο σκοπός του νομοσχεδίου και η βούληση όλων είναι η περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ και όχι με «τσουνάμι» επιστολών από τους Διαχειριστές περί αδυναμίας σύνδεσης (βλ. αρ. 96) να εκκληρώνονται οι διατάξεις του παρόντος. Στο αρ. 5 παρ. 13. Θα πρέπει να οροθετηθεί το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι Διαχειριστές οφείλουν να απαντήσουν στο αίτημα επανεξέτασης του αιτήματός των Επενδυτών, καθώς η επαναξέταση δεν είναι νέα αίτηση για ΟΠΣ. Στο αρ. 5 παρ. 15. Θα πρέπει να προβλεφθεί για την περίπτωση επανεξέτασης του αιτήματος της παρ. 13 ότι η προθεσμία του ενός (1) μήνα για την διατήρηση της εγγυητικής επιστολής, άρχεται από την ημερομηνία που οι Διαχειριστές θα γνωστοποιήσουν στους Επενδυτές τα αποτελέσματα της επανεξέτασης των αιτημάτων τους.	Τα σχόλια γίνονται μερικώς αποδεκτά ως προς τις παρ. 20 και 21 οι οποίες έχουν διαγραφεί.

	Στο αρ. 5 παρ. 20. Προβλέπεται ο περιορισμός στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας (περικοπές ενέργειας), διάταξη την οποία θα σχολιάσουμε στο αρ. 10. Στο αρ. 5 παρ. 21. Θα πρέπει να αναγραφεί ότι η αντικατάσταση των ΟΠΣ, της εν λόγω παραγράφου, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του αρ. 10 (περί λειτουργικών περιορισμών).	
--	---	--

Άρθρο 6 – Εγγυητική επιστολή (21 Σχόλια):

1	Καθιερώνει ευνοϊκά μέτρα για ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, αστικών συνεταιρισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τον όρο να μην μεταβιβάσουν τους σταθμούς μόνο μέχρι τη θέση των εν λόγω σταθμών σε λειτουργία, αδιαφορώντας για την προοπτική τους μετά τη λειτουργία τους.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Οι Εγγυητικές Επιστολές αποτελούν προφανώς ένα σημαντικό μέτρο για την δέσμευση του επενδυτή να υλοποιήσει το έργο του και είναι αποδεκτό. Στα πλαίσια μεγαλύτερης ευελιξίας των επενδυτών, θα προτείναμε την προσθήκη της παρακάτω παρ. 9, το οποίο διευκολύνει εταιρείες για τις οποίες η περίπτωση κατάπτωσης δεν είναι επιθυμητή αν πρόκειται να συμβεί, και οι οποίες είναι διατεθειμένες να πληρώσουν όλο το κόστος όταν αυτό απαιτηθεί. Η παρακάτω προτεινόμενη προσθήκη της παρ. 9 στο Άρθρο 6 λειτουργεί σε αυτή την κατεύθυνση: «9. Ο επενδυτής ενημερώνεται τουλάχιστον 10 εργάσιμες ημέρες προ της κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής και διατηρεί το δικαίωμα να την ανακτήσει καταβάλλοντας απευθείας προ της σχετικής προθεσμίας το τίμημα υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Η ίδια παράγραφος ισχύει αναλογικά και για την περίπτωση Εγγυητικής Επιστολής που κατατίθεται στα πλαίσια έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου.» Επιπλέον προτείνονται οι κάτωθι τροποποιήσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 6 κατόπιν βελτίωσης της του τελευταίου εδαφίου: «καθώς και για τους σταθμούς των οποίων η γη εξασφαλίζεται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών»	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
3	Οι Αιτήσεις που έχουν ήδη κατατεθεί μέχρι τη ψηφισή του Παρόντος Νόμου δε θα απαιτηθεί να προσκομίσουν Εγγυητικές Επιστολές παρά μόνο μετά τη χορήγηση Ορων Σύνδεσης . Σε αντίθετη Περίπτωση πρόκειται για να αναδρομική Ισχύ του Νόμου	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Οι Δήμοι και οι δημοτικές τους επιχειρήσεις θα πρέπει να εξαιρεθούν από την προσκόμιση εγγυητών επιστολών τόσο κατά τη φάση της έκδοσης βεβαιώσεων παραγωγής όσο και κατά την υποβολή αιτήσεων για οριστικούς όρους σύνδεσης. Είναι ευνόητο πως τέτοιου είδους διαδικασίες είναι σχεδόν αδύνατες να πραγματοποιηθούν και πόσο μάλιστα σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, στο οποίο πρέπει να ανταποκριθούν οι Δήμοι ώστε να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν άμεσα στην οικονομική δυστοκία.	Υπάρχει ήδη σχετική πρόβλεψη στο σχέδιο νόμου.
5	Σχετικά με το άρθρο 6 (Εγγυητικές):Παρακαλώ δώστε τη δυνατότητα να έχουμε δικαίωμα να παίρνουμε πίσω τις εγγυητικές μας μετά από αίτημά μας με ταυτόχρονη ακύρωση της αίτησής μας. Έτσι όπως προτείνεται το νομοσχέδιο αν ο διαχειριστής ΔΕΔΔΗΕ/ΑΔΜΗΕ απαντήσει σε 3 χρόνια...ή ποτέ...η εγγυητική μας παραμένει δεσμευμένη.....η μόνη μας επιλογή για να απεγκλωβιστούμε είναι να περιμένουμε να μας δώσει οριστική προσφορά.....	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
6	Σε συνέχεια των σχολίων του άρθρου 6...Για έργα μεγαλύτερα του 1 MW πρέπει ήδη να βγάζουμε εγγυητική για τη βεβαίωση παραγωγού την οποία παίρνουμε πίσω μετά από βεβαίωση πληρότητας από τη διαχειριστή...Για να πάρουμε βεβαίωση πληρότητας όμως πλέον θα πρέπει να καταθέσουμε και δεύτερη εγγυητική χωρίς να έχουμε πάρει ακόμα πίσω την εγγυητική για την βεβαίωση παραγωγού...Δηλαδή τελικά για κάποια χρονική περίοδο θα έχουμε δύο εγγυητικές στο σύστημα για το ίδιο έργο....Ας μας δοθεί η δυνατότητα να αφήνουμε την πρώτη εγγυητική (της βεβαίωσης παραγωγού) και να ισχύει και για το επόμενο στάδιο αδειοδότησης ή να θεσπιστεί κάποιο μέτρο για να μην χρειαζόμαστε ταυτόχρονα δύο εγγυητικές για το ίδιο έργο....Ευχαριστώ πολύ	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
7	Άρθρο 6 Παράγραφο 1 Για την υποβολή της αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή, εγγυητική επιστολή, με διάρκεια ισχύος κατ' ελάχιστον δυο (2) έτη ...Ερώτηση : Γιατί ενώ ο Διαχειριστής υποχρεούται εντός 2 μηνών να χορηγήσει όρους Σύνδεσης , ο Υποψήφιος Κάτοχος σταθμού θα πρέπει να χορηγήσει Εγγυητική Επιστολή διάρκειας κατελάχιστον δύο Ετών ;Απάντηση : Η Πολιτεία ήδη γνωρίζει ότι το όριο των 2 μηνών είναι εξωπραγματικά ανέφικτο .Η Εγγυητική θα πρέπει να έχει διάρκεια 3 μηνών και να επιστρέφεται στον υποψήφιο Κάτοχο Σταθμό με την παρέλευση του ανωτέρου χρονικού Διαστήματος . Ο Επενδυτής δεν πρέπει να τιμωρείται για τις ανεπάρκειες των Διαχειριστών να τηρήσουν τις Προθεσμίες .Η όποια Εγγυητική Επιστολή θα πρέπει να ισχύει για τα αιτήματα που	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	κατατίθενται απο τη ψήφιση του Νομου και μετά . Σε περίπτωση που αφορά αιτήματα που έχουν ήδη κατατεθεί , έχει στοιχεία αναδρομικότητας και πρέπει να αποσυρθεί .	
8	Άρθρο 6 – Εγγυητική επιστολή Αναφέρεται ότι η Εγγυητική Επιστολή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης δύναται να επιστρέφεται «Αν παρέλθει η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, χωρίς να έχει εκδοθεί μέχρι τότε δικαστική απόφαση επί αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία έχει στραφεί κατά οποιασδήποτε άδειας ή έγκρισης, απαραίτητης για την εγκατάσταση ή λειτουργία του σταθμού, αρκεί η ημερομηνία της ως άνω κατάθεσης να προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της εγγυητικής επιστολής στον αρμόδιο Διαχειριστή από τον ενδιαφερόμενο.»Προτείνουμε να απαλειφθεί συγκεκριμένη προϋπόθεση, δεδομένου ότι η εκκρεμοδικία σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως της ημερομηνίας κατάθεσης της αίτησης ακύρωσης αποτελεί τροχοπέδη της περαιτέρω ανάπτυξης ενός έργου.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
9	Για τις εγγυητικές με την επιστολή αδυναμίας σύνδεσης να επιστρέφεται η εγγυητική. Δεν μπορεί ο επενδυτής να έχει δεσμευμένα τα λεφτά του για πέντε χρόνια της διατήρησης να πληρώνει το κόστος προμηθειών και στο τέλος να μην κάνει και το έργο. Για τα ήδη υποβληθέντα αιτήματα με αδυναμία σύνδεσης να εξαιρούνται από την εγγυητική.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
10	Για τους μη εξαιρούμενους σταθμούς υφίσταται ήδη η υποχρέωση έκδοσης εγγυητικής για την έκδοση βεβαίωσης παραγωγού η οποία επιστρέφεται με την βεβαίωση πληρότητας της αίτησης σύνδεσης από τον διαχειριστή. Για να εκδοθεί η βεβαίωση πληρότητας θα πρέπει να κατατεθεί και η εγγυητική επιστολή του άρθρου 6. Τούτο σημαίνει ότι θα πρέπει για κάποιο χρονικό διάστημα να υπάρχει διπλή εγγυοδοσία για το ίδιο έργο. Παρακαλούμε για την ρύθμιση του ζητήματος. Πρόταση μας είναι να εκδίδεται η βεβαίωση πληρότητας δίχως την εγγυητική επιστολή του άρθρου 6 και να υποχρεούνται ο παραγωγός εντός εύλογου χρονικού διαστήματος να προσκομίσει την εγγυητική, αφού πρώτα θα έχει λάβει την εγγυητική επιστολή βεβαίωσης παραγωγού από την ΡΑΕ. Καταλαβαίνω ότι η απομείωση και μετακύλιση της εγγυητικής βεβαίωσης παραγωγού δεν είναι δυνατή λόγω διαφορετικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγυητική επιστολή, αλλά πρέπει να βρεθεί κάποια λύση και για τους παραγωγούς.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
11	Άρθρο 6, Παρ 2 Εξαιρούνται της υποχρέωσης προσκόμισης εγγυητικής επιστολής: α) οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, β) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς γενικής ή τοπικής εμβέλειας, γ) οι αστικοί συνεταιρισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν ως πρωταρχικό σκοπό να παρέχουν περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας για τα μέλη τους ή τις τοπικές περιοχές δραστηριοποίησής τους. δ) οι ενεργειακές κοινότητες άνω των 60 μελών, εκ των οποίων τα 50 μέλη τουλάχιστον είναι φυσικά πρόσωπα ή συμμετέχουν ΟΤΑ. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις εξαιρέσεων και εφόσον έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση των σταθμών ή η αλλαγή της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης των κατόχων των σταθμών, μέχρι τη θέση των εν λόγω σταθμών σε λειτουργία.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
12	Στο Άρθρο 6, οι εγγυητικές επιστολές αποτελούν προφανώς ένα σημαντικό μέτρο για την δέσμευση του επενδυτή να υλοποιήσει το έργο του και είναι αποδεκτό. Στα πλαίσια μεγαλύτερης ευελιξίας των επενδυτών, θα προτείναμε την προσθήκη της παρακάτω παρ. 7, το οποίο διευκολύνει εταιρείες για τις οποίες η περίπτωση κατάπτωσης δεν είναι επιθυμητή αν πρόκειται να συμβεί, και οι οποίες είναι διατεθειμένες να πληρώσουν όλο το κόστος όταν αυτό απαιτηθεί. Η παρακάτω προτεινόμενη προσθήκη της παρ. 7 στο Άρθρο 6 λειτουργεί σε αυτή την κατεύθυνση: Άρθρο 6 7. Ο επενδυτής ενημερώνεται τουλάχιστον 10 εργάσιμες ημέρες προ της κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής και διατηρεί το δικαίωμα να την ανακτήσει καταβάλλοντας απευθείας προ της σχετικής προθεσμίας το τίμημα υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Η ίδια παράγραφος ισχύει αναλογικά και για την περίπτωση εγγυητικής επιστολής που κατατίθεται στα πλαίσια έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
13	Άρθρο 6 Μας βρίσκουν σύμφωνους οι διατάξεις του Άρθρου 6, παρ.1, περί της εξαίρεσης των ΟΤΑ Α' Βαθμού από την υποχρέωση προσκόμισης εγγυητικής επιστολής κατά την αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
14	Άρθρο 6 παρ.4:	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	– Σχετικά με την απομείωση του ποσού της εγγυητικής, θα ήταν προτιμότερο ο αρμόδιος διαχειριστής να ενημερώνει τον κάτοχο της Βεβαίωσης Παραγωγού (αντί του φορέα έκδοσης) και ο τελευταίος να ενημερώνει τον φορέα έκδοσης.	
15	Άρθρο 6 Παράγραφος 6 «Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο, κατόπιν υποβολής αιτήματος, στις ακόλουθες περιπτώσεις α) Αν η ισχύς οποιασδήποτε Βεβαίωσης, άδειας ή έγκρισης, η οποία απαιτείται για τη νόμιμη εγκατάσταση ή λειτουργία του σταθμού ή ανασταλεί ακυρωθεί με δικαστική απόφαση. β) Αν παρέλθει η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, χωρίς να έχει εκδοθεί μέχρι τότε δικαστική απόφαση επί αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία έχει στραφεί κατά οποιασδήποτε άδειας ή έγκρισης, απαραίτητης για την εγκατάσταση ή λειτουργία του σταθμού, αρκεί η ημερομηνία της ως άνω κατάθεσης να προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της εγγυητικής επιστολής στον αρμόδιο Διαχειριστή από τον ενδιαφερόμενο. γ) Αν ο σταθμός δεν υλοποιηθεί λόγω απόρριψης από την αρμόδια αρχή του αιτήματος του ενδιαφερομένου για χορήγηση άδειας χρήσης νερού για τη λειτουργία του σταθμού, όπου προβλέπεται, και επιπλέον έχει γίνει ανάκληση της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους Εξαιρουμένους Σταθμούς, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου. δ) Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αποδεχτεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεση.ε) Αν προκύψει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού και δεν υποβληθεί αίτηση για διατήρηση της αίτησης χορήγησης οριστικής προσφοράς σε εκκρεμότητα. στ) Αν ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να συνεχίσει να διατηρεί την αίτησή του σε εκκρεμότητα λόγω αδυναμίας σύνδεσης του σταθμού. ζ) Στην περίπτωση της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί μη ένταξης κατόχων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή της Λειτουργικής Ενίσχυσης.» Προτείνεται η εξής προσθήκη: η) Αν ο ενδιαφερόμενος έχει συμμετάσχει τουλάχιστον μία φορά σε διαγωνισμό.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
16	Άρθρο 6 περί ΕΕ, δεν πρέπει να έχει αναδρομική ισχύ καθώς αλλάζει τον χρηματοοικονομικό σχεδιασμό και κόστος μόνο των μικρών έργων, ειδικά όταν η παροχή της ΕΕ γίνεται δουλίτσα από τράπεζες και ασφαλιστικές με κόστος αρκετές ποσοστιαίες μονάδες στους μικρούς και παροχή χωρίς κόστος στους μεγάλους.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
17	Άρθρο 6 – Εγγυητική επιστολή (α) Η διατύπωση της περίπτωσης (β) της παρ. 2 (“[...] νομικά πρόσωπα [...] ιδιωτικού δικαίου, τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς γενικής ή τοπικής εμβέλειας”) είναι υπερβολικά ευρεία, και πρέπει να τροποποιηθεί. Με την διατύπωση αυτή, απαλλάσσονται από την υποχρέωση χορήγησης εγγυητικής επιστολής η ΔΕΗ Α.Ε., διωλιστήρια, αεροδρόμια ή άλλες ιδιωτικές εταιρείες μεγέθους αρκετά μεγάλο ώστε να θεωρηθούν “δημοσίου συμφέροντος”. Ο λόγος για τον οποίο οι φορείς αυτοί πρέπει να αποκτήσουν ένα σημαντικό οικονομικό και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι ενός μικρού παραγωγού Α.Π.Ε. δεν είναι καθόλου σαφής. (β) Η διάρκεια της εγγυητικής επιστολής (παρ. 1 – 2 έτη τουλάχιστον) δεν εναρμονίζεται με την διάρκεια της οριστικής προσφοράς σύνδεσης (τουλάχιστον 3 έτη, και μάλλον πολύ περισσότερο – βλ. παρ. 16 – 17 του προτεινόμενου άρθ. 5, παραπάνω). (γ) Στο νομοσχέδιο, δεν υπάρχει η παραμικρή ένδειξη (ή απαίτηση) ότι το ύψος της εγγυητικής επιστολής συναρτάται με το κόστος. Η προτεινόμενη παρ. 3 επιβαρύνει δυσανάλογα τους μικρούς παραγωγούς και τους αυτοκαταναλωτές. Υπενθυμίζεται ότι, κατά την ενωσιακή νομοθεσία, “τα τέλη που επιβάλλουν οι διαχειριστές δικτύου για την πρόσβαση στα δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τελών σύνδεσης στα δίκτυα, των τελών χρήσης των δικτύων και, κατά περίπτωση, των τελών για συναφείς ενισχύσεις δικτύων, πρέπει να αντανakλούν το κόστος, να είναι διαφανή, να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ασφάλειας και ευελιξίας των δικτύων και να αντανakλούν το πραγματικό κόστος που προκύπτει στο βαθμό που αντιστοιχεί στο κόστος αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου διαχειριστή δικτύου και να εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις. [...] η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των τελών δικτύου υποστηρίζει κατά τρόπο ουδέτερο τη μακροπρόθεσμη γενική αποδοτικότητα του συστήματος μέσω ενδείξεων τιμών προς πελάτες και παραγωγούς και ειδικότερα εφαρμόζεται κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις, είτε θετικές είτε αρνητικές, μεταξύ παραγωγής που συνδέεται στο επίπεδο διανομής και παραγωγής που συνδέεται στο επίπεδο μεταφοράς.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	Με τα τέλη δικτύου δεν εισάγονται διακρίσεις, είτε θετικές είτε αρνητικές, σε βάρος της αποθήκευσης ενέργειας ή της συγκέντρωσης και δεν δημιουργούνται αντικίνητρα για αυτοπαραγωγή, αυτοκατανάλωση ή για τη συμμετοχή στην απόκριση ζήτησης [...]” (άρθρ. 18 παρ. 1 εδ. α’ έως γ’ Κανονισμού 2019/943/ΕΕ). (δ) Η περ. (γ) της παρ. 2 προφανώς περιλαμβάνει και τις ενεργειακές κοινότητες, οι οποίες σήμερα υποχρεούνται να υποβάλλουν εγγυητική επιστολή [(άρθρ. 11Α παρ. 8 περ. (γ) ν. 4685/2020, όπως ισχύει]. Πρόκειται για μία θετική τροποποίηση. Για την αποφυγή ασαφειών, η διάταξη θα πρέπει να συμπεριλάβει μία παραπομπή στον ν. 4513/2018.	
18	.Από τον συνδυασμό του άρθρου 52 παρ. 1 και του άρθρου 6 του σχεδίου νόμου προκύπτει ότι προκειμένου περί κοινών αιτημάτων χορήγησης Οριστικής Προσφοράς σύνδεσης κατά το άρθρο 135 ν.4685/2020 απαιτείται η υποβολή εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 6. Λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα αιτήματος επιστροφής της εγγυητικής επιστολής και τις συνέπειες της υπαναχώρησης αυτής (ανάκληση της αντίστοιχης άδειας ή βεβαίωσης) σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 6 παρ. 5 του σχεδίου, προς αποφυγή προβλημάτων και ασαφειών που θα μπορούσαν σε περίπτωση σιωπής του νόμου να ανακύψουν, κρίνεται αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι στην περίπτωση των κοινών αιτημάτων κατατίθενται από έκαστο των αιτούντων χωριστή εγγυητική επιστολή για την αντίστοιχη άδεια ή βεβαίωση και για ποσό που αντιστοιχεί στην ισχύ της ίδιας άδειας ή βεβαίωσης. Ευνόητο είναι ότι αίτημα επιστροφής και υπαναχώρησης σε τέτοια περίπτωση θα αφορά μόνον την περίπτωση του αδειούχου / κατόχου βεβαίωσης που επιθυμεί κάτι τέτοιο και όχι στο σύνολο του κοινού αιτήματος.	Το σχόλιο δεν χρήζει διευκρίνισης. Για τις περιπτώσεις κοινών αιτημάτων κατατίθενται ξεχωριστά εγγυητικές επιστολές. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής αποτελούν αντικείμενο του οικείου Κανονισμού.
19	Άρθρο 6 Παρ.2: Να διευκρινιστεί εάν οι Ενεργειακές Κοινότητες θα έχουν υποχρέωση υποβολής Εγγυητικής Επιστολής.	Το σχόλιό γίνεται αποδεκτό.
20	Άρθρο 6, Παρ. 3: Ο τρόπος κλιμάκωσης των εγγυητικών επιστολών επιβαρύνει δυσανάλογα τα μικρά και μεσαία έργα και ελαφρύνει τα πολύ μεγάλα επενδυτικά σχέδια. Σε μια χώρα όπως η Ελλάδα όπου παρατηρείται ήδη μεγάλη συσσώρευση της εγκατεστημένης ισχύος σε μεγάλα και πολύ μεγάλα έργα ΑΠΕ, αυτή η διάταξη θα οδηγήσει σε επιδείνωση της ενεργειακής δημοκρατίας.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
21	Στο αρ. 6 παρ. 2 υπ. γ. Εξαιρούνται από την υποβολή εγγυητικής οι αστικοί συνεταιρισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στους οποίους εμπίπτουν προφανώς και οι Εν. Κοινότητες Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα ν.4513! Συνεπώς, οι εν λόγω Εν. Κοινότητες που θα απολαμβάνουν το ανωτέρω πλεονέκτημα, λόγω του κοινωνικού τους χαρακτήρα, μπορούν μετά την θέση σε λειτουργία των Σταθμών ΑΠΕ να μετασχηματιστούν σε εταιρείες, να μεταβιβάσουν τους Σταθμούς ΑΠΕ και εν τέλει να απωλέσουν τον κοινωνικό τους χαρακτήρα! Η συγκεκριμένη πρόβλεψη εξαίρεσης θα πρέπει να διαγραφεί λόγω των στρεβλών πρακτικών που έχουν γίνει κατά καιρούς μέσω των ειδικών πλεονεκτημάτων των Εν. Κοινοτήτων. Στο αρ. 6 παρ. 5 Εφόσον έστω και ένας εξ’ αυτών υπαναχωρήσει για την κατασκευή του σταθμού ΑΠΕ , οφείλουν οι Διαχειριστές να ενημερώσουν άμεσα τους υπόλοιπους κατόχους και να διατηρηθούν σε ισχύ οι κοινοί ΟΠΣ για εύλογο χρονικό διάστημα των δύο (2) μηνών, από την γνωστοποίηση των Διαχειριστών στους υπόλοιπους κατόχους, και κατόπιν να γίνει η επιστροφή των εγγυητικών και η ανάκληση των σχετικών αδειών.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 7 – Ειδικά θέματα σταθμών οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα (2 Σχόλια):

1	Άρθρο 7: Δεν αναφέρεται κάτι για την σύνδεση σε ΥΣ διανομής οι οποίοι ανήκουν στον ΔΕΔΔΗΕ και αυτή τη στιγμή έχουν όριο εκάστοτε σταθμού προς σύνδεσης τα 20MW. Μήπως πρέπει να επαναξιολογηθεί το όριο αυτό; Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο ΥΣ διανομής χωράει 30MW όμως εξαιτίας του εν λόγω περιορισμού κατασκευάζεται νέος ΥΣ ακριβώς δίπλα ανεβάζοντας το κόστος της επένδυσης κατακόρυφα.	Το σχόλιο δεν σχετίζεται με το άρθρο.
2	Άρθρο 7 – Ειδικά θέματα σταθμών οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα Επειδή ένας από τους στόχους του νομοσχεδίου είναι η απλοποίηση των διαδικασιών, θα πρέπει να ειπωθεί ότι το άρθρ. 7 αφορά θέματα που μπορούν να αντιμετωπιστούν ήδη από το στάδιο της υποβολής αίτησης για οριστική προσφορά σύνδεσης, εφόσον οι απαραίτητες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον αιτούντα. Η διαφάνεια αυτή είναι απαίτηση και του ενωσιακού δικαίου (πρβλ. άρθρ. 32 παρ. 3 της οδηγίας 2019/944/ΕΕ). Σε κάθε άλλη περίπτωση, η Σύμβαση Σύνδεσης μπορεί να περιλαμβάνει “όποιο πρόσθετο στοιχείο προβλέπεται ή απαιτείται κατά περίπτωση ο αρμόδιος Διαχειριστής για την ασφαλή λειτουργία” (προτεινόμενο άρθρ. 9 παρ. 1 (δ), άρθρ. 9 παρ. 5).	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 8 – Σύμβαση Σύνδεσης (6 Σχόλια):

1	Η παρ.8 του Άρθρου 8 θα πρέπει να τροποποιηθεί κατόπιν διαγραφής της τελευταίας πρότασης του εδαφίου δ) ώστε να περιοριστεί ο όγκος των απρόβλεπτων απαιτούμενων απαιτήσεων και των προδιαγραφών εντείνοντας την πολυπλοκότητα και το ρίσκο της επένδυσης. Επίσης η παρ.13 του Άρθρου 8 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη του συστήματος στους προβλεπόμενους συμβατικούς χρόνους κατόπιν προσθήκης του τελευταίου εδαφίου.«Η υλοποίηση των έργων σύνδεσης εντός των παραπάνω χρόνων συνεπάγεται πρόβλεψη μηχανισμών στα πλαίσια δέσμευσης για αποπεράτωση των σχετικών έργων από την πλευρά του Διαχειριστή.»	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την παρ. 8 του άρθρου 8.
2	Πρέπει να προβλέπεται ποινή στον Διαχειριστή αν η Σύμβαση Σύνδεσης με το Διαχειριστή δεν υπογραφεί εντός 2 μηνών .	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Ενδεχόμενες κυρώσεις επιβάλλονται από τη Ρ.Α.Ε.
3	Άρθρο 8 παράγραφος 4 και 5 .Η Προθεσμία 2 μηνών προκειμένου να υπογραφεί σύμβαση Σύνδεσης είναι υπερβολικά μεγάλη . Πέρα από αυτό όμως το ερώτημα που τίθεται και πάλι είναι τί προβλέπεται αν δεν τηρηθεί η συγκεκριμένη Προθεσμία . Οι Διαχειριστές μέχρι σήμερα έχουν δείξει ότι δε συμμορφώνονται με τις προθεσμίες που πρέπει να τηρούν . Μία πρόταση θα ήταν η τήρηση των Προθεσμιών να αποτελούν δεσμευτικό στόχο προκειμένου τα στελέχη των διαχειριστών να λάβουν τα πρόσθετα πακέτα Αμοιβών-παροχών τους (BONUS) .	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό ως προς την τεθείσα προθεσμία. Επίσης ενδεχομένες καθυστερήσεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τη Ρ.Α.Ε. και να επιβάλλονται κυρώσεις.
4	Άρθρο 8, παρ. 13: Ο διαχειριστής, ιδίως ο ΔΕΔΔΗΕ που απευθύνεται σε μικρομεσαία έργα των οποίων οι Όροι Σύνδεσης αφορούν ποσά κάτω των 250,000 ευρώ, εισπράττει το σύνολο του αντιτίμου από τον επενδυτή κατά την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης. Τούτο σημαίνει πως για την υλοποίηση των έργων ευθύνης του έχει λάβει προκαταβολικά το σύνολο του κόστους αλλά και της αμοιβής του για τα έργα αυτά και μάλιστα με ρήτρα και περαιτέρω αποζημίωσης του στην περίπτωση που ο προϋπολογισμός που μόνος του συνέταξε υπολείπεται του εν τέλει απολογιστικού του κόστους που πάλι μόνος του συντάσσει. Με δεδομένο ότι η υπόλοιπη «ελεύθερη» αγορά λειτουργεί ως επί τω πλείστο με προκαταβολές και ουδέποτε με ολοσχερή εξόφληση κόστους και αμοιβών πριν την υλοποίηση και παράδοση κάποιου έργου, καθίσταται προφανές πως ο ΔΕΔΔΗΕ εν προκειμένω ως εργολάβος, λειτουργεί με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους χρηματοδότησης των έργων που συμβάλλεται να υλοποιήσει. Υπό το φως αυτό η σύντμηση του χρόνου της παρ. α είναι μεν αυτονόητη, απαιτείται όμως να συντμηθεί ο χρόνος και της περ. β από τους 18 στους 12 μήνες τουλάχιστον. Τούτο ιδίoti όλο και περισσότεροι Όροι Σύνδεσης εκδίδονται με εργασίες που εμπλέκουν Υ/Σ ΜΤ/ΥΤ αλλά που ωστόσο δεν πρόκειται πάντοτε για βαρέως τύπου παρεμβάσεις. Αναλυτικότερα, σε πολλές περιπτώσεις προβλέπεται στους Όρους Σύνδεσης προσθήκη μιας νέας πύλης στον Υ/Σ, κάτι όμως που ως εργασία δεν δικαιολογεί διαφορά 12 μηνών για να υλοποιηθεί σε σχέση με την δμηνη προθεσμία της περίπτωση α του άρθρου.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προθεσμίες διαμορφώνονται κατάλληλα σε επικοινωνία με τον αρμόδιο Διαχειριστή.
5	Άρθρο 8, Παράγραφος 13 και Άρθρο 11, Παράγραφος 5 & 6: Όταν τα Έργα Σύνδεσης ή Επέκτασης του Δικτύου ή του Συστήματος κατασκευάζονται από τον ενδιαφερόμενο και όχι από τον αρμόδιο Διαχειριστή τότε στην Σύμβαση Σύνδεσης θα πρέπει να αναγράφεται ο χρόνος υλοποίησης των έργων που απαιτούνται από τον αρμόδιο διαχειριστή τα οποία συνήθως περιορίζονται σε έγκριση μελετών ή επίβλεψη της κατασκευής. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί οι χρόνοι αυτοί να είναι οι έξι, δεκαοχτώ και 24 μήνες που αναφέρονται στην παράγραφο 13 α), β) και γ) δεδομένου ότι ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να ολοκληρώσει τα έργα σύνδεσης σε πολύ συντομότερο χρόνο. Δεδομένης της υποστελέχωσης των Αρμοδίων Διαχειριστών και προκειμένου να μην καθυστερούν την ολοκλήρωση των έργων διασύνδεσης που κατασκευάζονται ιδιωτικά από τον ενδιαφερόμενο, θα πρέπει οι Διαχειριστές να έχουν την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν πιστοποιημένους μηχανικούς οι οποίοι να μπορούν να ελέγχουν και να πιστοποιούν τις απαιτούμενες μελέτες, αλλά και να πιστοποιούν τις εργασίες των έργων σύνδεσης που εκτελούνται από τον ενδιαφερόμενο.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
6	Στο αρ. 8 παρ. 13 Τα χρονικά περιθώρια για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης θα πρέπει να μειωθούν δραστικά, από την στιγμή κιόλας όπου το κόστος υλοποίησής τους έχει καταβληθεί και με το παραπάνω από τους ενδιαφερόμενους. Σε συνέχεια και της έλλειψης χωρητικότητας δικτύου θεωρούμε εύλογο ότι το πλείστο των περιπτώσεων σύνδεσης νέων σταθμών ΑΠΕ αφορά τις περιπτώσεις β) και γ) όπου τα χρονικά περιθώρια είναι πολύ μεγάλα.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προθεσμίες διαμορφώνονται κατάλληλα σε επικοινωνία με τον αρμόδιο Διαχειριστή.

Άρθρο 9 – Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης (4 Σχόλια):

1	Άρθρο 9, παρ. 5: Το φάσμα δυνατοτήτων που προσφέρει στους διαχειριστές η διατύπωση της παραγράφου ως έχει, είναι αόριστο και θα μπορούσε να οδηγήσει σε αναδρομικότητες και ανατροπές. Πατώντας στην εν λόγω διάταξη καθίσταται θολό αν απαγορεύεται ο διαχειριστής να επιβάλλει λ.χ. λειτουργικούς περιορισμούς χωρίς αποζημίωση σε υφιστάμενα έργα που δεν φέρουν τέτοιους (όχι εκτάκτως για την αποκατάσταση τυχόν βλαβών που ούτως ή άλλως ισχύει), ανατρέποντας αναδρομικά ουσιαστικά τα οικονομικά τους δεδομένα και πέραν των όσων παγίως απορρέουν για τις προτεραιότητες έγχυσης εκ της παρ. 1, του άρθ. 9, του ν. 3468 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το ν. 4643/2019 και σε εναρμόνιση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943. Από την αόριστη διατύπωση της παραγράφου προκαλείται σύγχυση και για το κατά πόσον δύνανται ο διαχειριστής να επιβάλλει ακόμα και ρήτρα περιορισμού έγχυσης σε έργα που δεν έχουν τέτοια, την ώρα που σε άλλο του σημείο το ν/σ εισάγει και προορίζει μια τέτοια ρήτρα, δικαιοκρατικά ορθώς, μόνο σε νέες Προσφορές Σύνδεσης που θα εκδίδουν στο εξής οι διαχειριστές και τις συνεπακόλουθες νέες Συμβάσεις Σύνδεσης που στο εξής θα συνάπτουν, με γνώμονα να γνωρίζουν οι επενδυτές ακριβώς το πλαίσιο που θα λειτουργήσουν τα έργα τους αυτά εκ των προτέρων. Καταληκτικά, κατά τη εκτίμηση μας η εν λόγω παράγραφος είτε οφείλει να απαλειφθεί ολοσχερώς ως περιττή και προβληματική, είτε να διευκρινιστεί πως τελεί υπό το πλαίσιο περί λειτουργικών προτεραιοτήτων στην έγχυση του άρθρου 9, του ν. 3468 όπως ισχύει.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προβλεπόμενες απαιτήσεις είναι πλήρως συμβατές με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631.
2	Άρθρο 9 Παράγραφος 2 Παρακαλούμε να γραφεί πιο καθαρά ότι στην περίπτωση κοινού υποσταθμού, οποιοδήποτε από τα έργα που συνδέονται στον εν λόγω υποσταθμό θα μπορεί να τον ενεργοποιήσει αν για οποιονδήποτε λόγο ο φωτοβολταϊκός σταθμός που είναι ορισμένος ως Εκπρόσωπος (όπως ορίζεται στο Άρθρο 135, Παραγράφος 1 του Νόμου 4685/2020) στη Σύμβαση Σύνδεσης καθυστερήσει να ηλεκτριστεί. Άρθρο 9 Παράγραφος 4 Τα οριζόμενα σε αυτή την παράγραφο θα πρέπει να αφορούν έργα για τα οποία θα εκδοθούν οριστικοί όροι σύνδεσης μετά την ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό, γίνεται διευκρίνιση ότι η παρ. 2 καλύπτει και τους σταθμούς των κοινών αιτημάτων.
3	Στην παρ. 5 του Άρθρου 9, ορίζεται ότι ο ΑΔΜΗΕ ή ο ΔΕΔΔΗΕ θα μπορεί να επιβάλει, ακόμη και σε σταθμούς που έχουν ήδη λάβει οριστική προσφορά σύνδεσης, να τροποποιήσουν τις εγκαταστάσεις τους ή να εγκαταστήσουν νέο εξοπλισμό και γενικότερα να λάβουν πρόσθετα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, την ασφάλεια λειτουργίας του Συστήματος ή του Δικτύου και την προσαρμογή των εγκαταστάσεων του χρήστη στις τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Συστήματος ή του Δικτύου. Η παροχή της δυνατότητας αυτής στους διαχειριστές, και μάλιστα χωρίς περιορισμό, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αναδρομική αύξηση του κόστους σύνδεσης, επηρεάζοντας το επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προβλεπόμενες απαιτήσεις είναι πλήρως συμβατές με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631.
4	Άρθρο 9, Παράγραφος 5: Δύνανται ο αρμόδιος Διαχειριστής να απαιτήσει από τους χρήστες να τροποποιήσουν ιδίους εξόδους τις εγκαταστάσεις τους ή να εγκαταστήσουν νέο εξοπλισμό ακόμη και αφού έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή και το έργο είναι σε εμπορική λειτουργία; Τι γίνεται στην περίπτωση που οι εγκαταστάσεις αφορούν την Υψηλή Τάση και έχουν ήδη παραληφθεί υπό την ιδιοκτησία του ΑΔΜΗΕ;	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προβλεπόμενες απαιτήσεις είναι πλήρως συμβατές με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631.

Άρθρο 10 – Λειτουργικοί περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου (38 σχόλια):

1	Καθορίζει δυνατότητα περικοπών ενέργειας σε σταθμούς ΑΠΕ στη φάση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης προκειμένου να καταστεί δυνατή η εγκατάσταση σε περισσότερους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε περιοχή του δικτύου, η οποία, ή είναι κορεσμένη, ή παρουσιάζει περιορισμένη δυνατότητα απορρόφησης.	Γενικότερη τοποθέτηση.
2	Το άρθρο 10 εισάγει τη δυνατότητα επιβολής λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος μέχρι ενός ορίου χωρίς αποζημίωση. 2.1. Είναι εξαιρετικά σημαντικό για λόγους επενδυτικής ασφάλειας, τέτοιοι περιορισμοί να έχουν ήδη καθορισθεί με την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης που θα έχει αποδεχθεί ο παραγωγός και σε αντίθετη περίπτωση, να μην μπορούν να επιβληθούν μονομερώς στην σύμβαση σύνδεσης η οποία υπογράφεται σε πολύ ώριμο στάδιο, όταν επί της ουσίας ο παραγωγός έχει οριστικοποιήσει το επιχειρηματικό σχέδιο και την χρηματοδότησή του. 2.2. Περαιτέρω οι προϋποθέσεις για τη θέση τέτοιων περιορισμών πρέπει να εμπλουτισθούν ώστε να τεκμηριώνεται ότι με αυτούς επιτυγχάνεται: (α) αύξηση της	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος

	συνολικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγχέεται ετησίως σε μια περιοχή του δικτύου και (β) συμμόρφωση με το μίγμα των τεχνολογιών Α.Π.Ε. που προβλέπεται στο ΕΣΕΚ. Οι τεκμηριώσεις αυτές είναι απαραίτητες, για να αποκλειστεί ο κίνδυνος να επιτυγχάνεται ίδια (ή μόνο λίγο περισσότερη) παραγωγή καθαρής ενέργειας με περισσότερες εγκαταστάσεις που θα υφίστανται περιορισμούς. 2.3. Η προτεινόμενη παράγραφος 4 πρέπει να διαγραφεί. Κατανοούμε ότι επιδιώκει να ρυθμίσει το ενδιάμεσο διάστημα έως την οριστική απόφαση της ΡΑΕ για τη μεθοδολογία των περιορισμών, ώστε να μη σταματήσει η χορήγηση προσφορών. Όμως τα σχετικά ζητήματα είναι πάρα πολύ σημαντικά για να ρυθμίζονται χωρίς την αναλυτική μελέτη που θα προηγηθεί της απόφασης της ΡΑΕ. Είναι δε ορατός ο κίνδυνος να διαμορφωθεί μια μακρά «ημι-μόνιμη» κατάσταση χωρίς την απόφαση της ΡΑΕ και όταν αυτή εκδοθεί να δημιουργήσει μεγάλες ανατροπές και αναστάτωση.	
3	Η παρ.1 του Άρθρου 10 θα πρέπει να βελτιωθεί καταλλήλως ώστε να διασφαλίζεται η επενδυτική ασφάλεια και η προβλεψιμότητα, κατόπιν προθήκης της παρακάτω πρότασης: «Εφόσον τέτοιος ειδικός όρος δεν περιλαμβάνεται στην οριστική προσφορά σύνδεσης που έχει αποδεχθεί ο φορέας του σταθμού, δεν μπορεί να περιληφθεί στην σύμβαση σύνδεσης ή σε οποιαδήποτε άλλη σύμβαση, άδεια ή έγκριση εκτός εάν έχει προηγουμένως συναινέσει εγγράφως ο φορέας του σταθμού.» Επίσης προτείνεται η προθήκη της παρακάτω παραγράφου 7 προκειμένου να διασαφηνίζεται πως το άρθρο και κατ' επέκταση οι περικοπές αφορούν μόνο έργα που θα υποβάλουν αίτηση για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης μετά την ισχύ του νομοσχεδίου, ώστε να διασφαλίζεται επενδυτική ασφάλεια και προβλεψιμότητα. «7. Το συγκεκριμένο άρθρο αφορά μόνο περιπτώσεις έργων για τα οποία θα γίνουν αιτήσεις για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης μετά την δημοσίευση του παρόντος Νόμου.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
4	Προκειται ξεκάθαρα για αναδρομική παρέμβαση στις υφιστάμενες συμβάσεις . Θα πρέπει να αποσυρθεί . Εχει τονιστεί εκτενώς από πολλους στα πλαίσια της Διαβούλευσης .Ελπίζουμε να κάνουμε λάθος και το άρθρο να μην αφορά τα υφιστάμενα πάρκα .	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
5	ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ ΝΤΡΟΠΗ ΝΑ ΑΠΟΣΥΡΘΟΥΝ ΑΜΕΣΩΣ ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 Τους παλιους Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς εκτός από τον Άνεμο και τις κακουχίες τους έχουν χτυπήσει Έκτακτες Εισφορές , Μείωση ταρίφας με το Ν 4254 , έκτακτη εισφορά 6 % λόγω <> , τέλος διακοψιμότητας επί σειράς ετών.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
6	Το αρ. 10 οδηγεί μαθηματικά τον μικρό παραγωγό που πίστεψε και επένδυσε τα χρήματά του σε ΦΒ πάρκο, στην απόλυτη καταστροφή. Το εν λόγω άρθρο νομιμοποιεί αυτό που έως τώρα ψιθυρίζονταν σαν φόβος στους κύκλους των παραγωγών. Δίνεται πλέον η δυνατότητα να μην απορροφά το δίκτυο ΟΥΤΕ ένα kv από το πάρκο σου, αν στην περιοχή σου υπάρχει «ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΑΙΚΤΗΣ», ήτοι μεγάλο πάρκο. Χωρίς κανένα ηθικό και οικονομικό φραγμό απορρίπτει τουλάχιστον το 5% της ετήσιας παραγωγής σου, δίνοντας μάλιστα τη δυνατότητα με μία απλή απόφαση της ΡΑΕ, το 5% να αυξηθεί ΟΣΟ ΚΡΙΘΕΙ ΣΚΟΠΙΜΟ...Πρέπει λοιπόν να ορισθεί πως κατά απόλυτη εξαίρεση δύναται να απορριφθεί ενέργεια από πάρκο και μάλιστα επαρκώς αιτιολογημένα. Το όριο δε του 5%, αν και αρκετά υψηλό, πρέπει να ορισθεί ως το ανώτατο όριο και όχι να εξουσιοδοτείται η ΡΑΕ να το φθάσει έως 100% (δεν θεσπίζεται ανώτατο όριο στο εν λόγω άρθρο).Καταλήγει δε αυτό άρθρο να θεσπίζει ΑΚΑΤΑΔΙΩΚΤΟ στον διαχειριστή, ορίζοντας ότι ουδεμία ευθύνη φέρει για αποζημίωση απώλειας παραγωγής. Αντικείμενο το οποίο αμιγώς ελέγχεται από τα Δικαστήρια, δεν είναι συνταγματικώς ανεκτό να ρυθμίζεται από διάταξη νόμου.Σαφώς, λοιπόν, πρέπει να απαλειφθεί τουλάχιστον η τελευταία παράγραφος, περί ακαταδίωκτου .Αν παραμείνει ως έχει, λυπάμαι, αλλά δεν είναι διάταξη προς όφελος της ενεργειακής κρίσης, είναι προς όφελος των «Χορηγών».	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
7	Το αρ. 10 οδηγεί μαθηματικά στον αφανισμό των μικρών παραγωγών και οδηγεί οφθαλμοφανέστατα (χωρίς μάλιστα καν καμία προσπάθεια να κρυφτεί...) στην ύπαρξη στη χώρα μόνο των μεγάλων....	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας

		δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
8	Με το άρθρο 10 παράγραφος 2 εισάγεται αυθαίρετα ο περιορισμός έγχυσης ενέργειας των πάρκων μας με σκοπό την ασφάλεια του δικτύου. Μα μέχρι σήμερα δεν ήταν ασφαλές το δίκτυο; Αν το δίκτυο έχει αρχίσει να έχει πρόβλημα λόγω ένταξης νέων ΑΠΕ τότε φροντίστε να εντάξετε τόσες όσες αντέχει το δίκτυο. Θεωρώ λοιπόν ότι αυτό θα ισχύσει για τους νέους σταθμούς που θα ενταχθούν στο δίκτυο και θα περιλαμβάνεται ειδικός όρος στη σύμβαση που θα υπογράψουν, αυτό αντιλαμβάνομαι από την σχετική παράγραφο, και όχι για τους εν λειτουργία σταθμούς.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
9	ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 Απαράδεκτο για υφιστάμενες/αμενες Συμβασεις .	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
10	Με το άρθρο 10 παράγραφος 2 εισάγεται αυθαίρετα ο περιορισμός έγχυσης ενέργειας των πάρκων μας με σκοπό την ασφάλεια του δικτύου. Απαράδεκτο να ψάχνεις χώρο στο δίκτυο καταστρεφοντας επιχειρήσεις άλλες.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
11	Άρθρο 10 Πρώτο σχόλιο: Εάν το εν λόγω άρθρο εφαρμοστεί σε υφιστάμενους (λειτουργούντες) σταθμούς ΑΠΕ, θα αποτελέσει βλαπτική μονομερή μεταβολή υφιστάμενων συμβάσεων, η οποία αντίκειται τουλάχιστον στα χρηστά ήθη (δεν είμαι νομικός για να γνωρίζω και τη νομική προέκταση μιας τέτοιας εφαρμογής) και για άλλη μια φορά θα επηρεάσει δυσμένως την ανάπτυξη της υγιούς επιχειρηματικότητας στη χώρα μας. Δεύτερο σχόλιο: Το εν λόγω άρθρο είναι εύλογο να έχει εφαρμογή μόνο σε νέους-μη λειτουργούντες σταθμούς, με σημαντική ισχύ (τουλάχιστον >1MW και ακόμα μεγαλύτερης ισχύος). Μόνο έτσι μπορεί να καταστεί δίκαιο, ρυθμίζοντας τρόπον τινά την αγορά ενέργειας προς το συμφέρον των πολλών, καθιστώντας δυνατή την εισαγωγή στην αγορά ενέργειας περισσότερων ενδιαφερόμενων πολιτών-μικρών επιχειρηματιών. Είναι άδικο να έχει οριζόντια εφαρμογή, καθώς θα «πνίξει» ουσιαστικά την οποιαδήποτε διάθεση των πολλών, καθιστώντας τους μικρούς παραγωγούς είδος προς εξαφάνιση και τους μεγάλους παραγωγούς τους μοναδικούς παίκτες στην αγορά ενέργειας. Θεωρώ ότι δεν είναι αυτό που επιθυμείτε.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
12	Το άρθρο 10 (παράγραφος 2) θα πρέπει να αποσυρθεί καθώς πρόκειται για ξεκάθαρη ανατροπή υφιστάμενων συμβάσεων μονομερώς και σε βάρος του ενός συμβαλλόμενου.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
13	ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 .Είναι αδιανόητο αυτό που διαβάζουμε ! Πρέπει να έχει γίνει λάθος!Ετσι όπως είναι γραμμένο προκύπτει ότι αφορά και υφιστάμενα φωτοβολταϊκά Πάρκα . Αν αφορά υφιστάμενα φωτοβολταϊκά Πάρκα τότεείναι ξεκάθαρα αντισυνταγματικό και αποτελεί Προσβολή των Επενδυτών όλης της χώρας και πρέπει να αποσυρθεί ,Αν πρόθεση του Νομοθέτη δεν είναι να αφορά Φωτοβολταϊκά πάρκα υφιστάμενα τότε θα πρέπει να το ξεκαθαρίσει	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
14	Το άρθρο 10 θα πρέπει να λάβει υπ' όψιν ότι σταθμοί παραγωγής από κάποια ισχύ και κάτω (ίσως τα 400kWp που συνδυάζεται με παλαιότερο νόμο), θα εξαιρούνται πλήρως από τον περιορισμό της ισχύος καθώς οι εν λόγω επενδύσεις ήδη έχουν χαμηλούς δείκτες απόσβεσης.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου

	Επιπλέον θα πρέπει να υπάρχει και ανώτατο όριο απόρριψης ώστε να το λάβει υπ' όψιν κάποιος σοβαρός επενδυτής. Επιπλέον ο διαχειριστής δεν θα πρέπει να κόβει όποια μονάδα θέλει δίχως προειδοποίηση και δε θα πρέπει να κάνει διακρίσεις. Επιπλέον η απόρριψη έχει την έννοια της ασφάλειας εφοδιασμού (τέλος το οποίο πληρώνουν ήδη οι παραγωγοί).	δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
15	Στο Άρθρο 10 Λειτουργικοί περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, παρ.2 , θεωρούμε ότι αν συμβεί κάτι τέτοιο, θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχει ο διαχωρισμός του ποσοστού απόρριψης ανά κατηγορία ισχύος των έργων βάσει υφιστάμενης κατηγοριοποίησης του Νομοθέτη και πιο συγκεκριμένα : έως 2% σε έργα απαλλασσόμενα από τη βεβαίωση παραγωγού και έως 4% στα μεγαλύτερα έργα . Πλέον αυτών των ποσοστών διακυβεύεται η χρηματοδότηση αλλά και η βιωσιμότητα των νέων έργων . Επίσης θα πρέπει να διαγραφεί η τελευταία παράγραφος ότι η ΡΑΕ δύναται να αυξήσει τα παραπάνω ποσοστά	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
16	Άρθρο 10, παράγραφος 2.Λειτουργικοί περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου2. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε περιοχή του Συστήματος και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου, σε επίπεδο που εκτιμάται ότι δεν οδηγεί σε απορρίψεις ενέργειας υψηλότερες από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της περιοχής. Κατά την εκτίμηση αυτή, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι απορρίψεις ενέργειας που οφείλονται στους περιορισμούς έγχυσης του πρώτου εδαφίου και συνεκτιμώνται οι δυνατότητες αποθήκευσης ενέργειας των σταθμών και εν γένει της εκάστοτε περιοχής του δικτύου. Το ανωτέρω ποσοστό δύναται να αυξηθεί με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή, η οποία βασίζεται σε μελέτη κόστους-οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται. Θα μπορεί δηλαδή η ΡΑΕ (σε πρώτη φάση) να κόψει 5% της παραγωγής μου και της δικής σου.Σε δεύτερη φάση, θα μπορεί να κόψει ΌΣΟ ΘΕΛΕΙ, πάντα με βάση το καλό του τοπικού δικτύου, και ΕΝΝΟΕΙΤΑΙ ΜΕ ΒΑΣΗ του «Χορηγόυ.ΑΕ»	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
17	Συμφωνώ απόλυτα με όσες αντιρρήσεις-παρατηρήσεις έχουν κατατεθεί έως τώρα. Ειδικά σε μια εποχή που τίθεται ως άμεση προτεραιότητα η ανάπτυξη των ΑΠΕ έρχεστε και νομοθετείτε πέραν πάσης λογικής. 5% περιορισμός στην έγχυση παραγόμενης ενέργειας και η ΡΑΕ να έχει δικαίωμα να το αυξήσει όσο θέλει και όποτε θέλει. Είστε σοβαροί; Ποια τράπεζα θα χρηματοδοτήσει έργο όταν θα υπάρχει ο κίνδυνος ανά πάσα στιγμή ακόμα και να σου σταματήσουν εντελώς την απορρόφηση; Θα ζητάνε εγγυήσεις που κανένας μικρομεσαίος επενδυτής δεν θα μπορεί να παρέχει και καλά θα κάνουν. Και μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλο μας. Ποια ασφάλεια δικτύου; Για να δώσετε ακόμα περισσότερες άδειες γίνεται όλο αυτό ώστε να ικανοποιήσετε όσο περισσότερους γίνεται.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
18	ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 Αν αφορά υφιστάμενα πάρκα, είναι ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ, ΕΞΟΡΓΙΣΤΙΚΟ και χωρίς ίχνος λογικής και συνέπειας!! Πρέπει να αποσυρθεί άμεσα.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
19	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΧΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΠΕ.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και

	ΕΝΩ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΕΔΑΦΙΟ 1 ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΑ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΙΣΟ ΜΕ ΤΟ 5% ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΑΠΕ, ΣΤΟ ΕΔΑΦΙΟ 3 Ο ΝΟΜΟΣ ΔΙΝΕΙ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΡΑΕ ΝΑ ΑΥΞΑΝΕΙ ΤΟ ΟΡΙΟ ΑΥΤΟ, ΕΝΩ Η ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΠΡΟΧΩΡΑ ΕΝΑ ΒΗΜΑ ΠΑΡΑΠΕΡΑ ΚΑΙ ΟΡΙΖΕΙ ΟΤΙ ΜΙΑ ΤΕΤΟΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΡΑΕ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΗΔΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΕΙ! ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΕΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΤΑ ΤΡΟΠΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΕΝΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΕΓΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΔΙΧΩΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΡΑΕ, ΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ Ή ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ, ΕΙΔΑΛΛΩΣ ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΘΙΣΤΑΝΤΑΙ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΜΑ! ΠΟΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΑ ΔΕΧΘΕΙ ΝΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙ ΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙ ΕΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΟΤΑΝ ΔΕ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΙΑ ΘΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΟΡΡΟΦΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ! ΕΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΤΟΥ 95% ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΘΑ ΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΜΕΤΕΩΡΟ ΟΤΑΝ Η ΡΑΕ ΜΕ ΜΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΘΑ ΑΥΞΑΝΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΣΤΟ 90% ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ Ο ΣΤΑΘΜΟΣ ΘΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΜΟΝΟ ΤΟ 10% ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ!	Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
20	Το δεύτερο σχόλιο μας αφορά το άρθρο 10 παρ.2 του υπό κρίση νομοσχεδίου. Αναλυτικότερα, κρίνεται σκόπιμο να τεθεί εκ του νόμου «ένα ανώτατο όριο» αναφορικά με τη δυνατότητα της ΡΑΕ να αυξάνει το όριο 5% που τίθεται στην ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας από τον εκάστοτε σταθμό ΑΠΕ. Τούτο διότι στην πράξη θα τεθούν δυσχέρειες στην εν γένει χρηματοδότηση των Έργων, ενώ οι ιδιοκτήτες των σταθμών θα βρεθούν εκτεθειμένοι στην περίπτωση θέσπισης υπέρμετρων αυξήσεων του ποσοστού 5% από την ΡΑΕ	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
21	Άρθρο 10 Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι αν πρόκειται να ισχύσει να ισχύσει και με ανώτατο όριο και για σταθμούς που πρόκειται να εγκατασταθούν μελλοντικά (ούτε καν για αυτούς που έχουν ήδη κάνει την αρχική αίτηση σύνδεσης) και να αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία. Σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να αναφέρεται σε υφιστάμενες συμβάσεις. Σε αυτές ρητώς αναφέρεται ότι όλη η ενέργεια απορροφάται	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
22	Περικοπή της παραγωγής έως 100%. Ενώ η χώρα έχει ανάγκη για παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκά, κάποιοι προσπαθούν εδώ και χρόνια να κλείσουν τις επιχειρήσεις. Από το 2013 κάθε χρόνο και νέα επιβάρυνση. Όποιος προσπαθεί να αντέξει ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ. Γιατί δεν το λέτε ξεκάθαρα “σας θέλουμε να παράγετε, αλλά δεν θέλουμε να σας πληρώνουμε”.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
23	Με το άρθρο 10 παράγραφος 2 εισάγεται αυθαίρετα ο περιορισμός έγχυσης ενέργειας των πάρκων μας με σκοπό την ασφάλεια του δικτύου. Πρόκειται για ένα έμμεσο και ασαφές New Deal , με άγνωστες συνέπειες . Χωρίς κανένα ηθικό και οικονομικό φραγμό απορρίπτει τουλάχιστον το 5% της ετήσιας παραγωγής σου, δίνοντας μάλιστα τη δυνατότητα με μία απλή απόφαση της ΡΑΕ, το 5% να το αυξήσει όσο θέλει και όποτε θέλει! Απλά ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ !	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
24	Άρθρο 10, παρ. 2: Αναφέρεται πως οι αποφάσεις της ΡΑΕ για τους λειτουργικούς περιορισμούς και απορρίψεις ενέργειας έργων ΑΠΕ ως ποσοστό της ετήσιας δυναμικότητας τους λ.χ 5% σε έργα που φέρουν τέτοια ρήτρα στους όρους σύνδεσης τους, θα βασίζονται σε μελέτη κόστους-οφέλους και λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ΑΠΕ που επιτυγχάνεται κάθε φορά μέσω των περιορισμών αυτών. Ωστόσο, λείπει αναφορά στο κρίσιμο κριτήριο της βιωσιμότητας-κερδοφορίας των έργων ΑΠΕ που θα επηρεάζονται κάθε φορά από τις αποφάσεις αυτές, αφού είναι δεδομένο πως μεταβαλλόμενο προς τα πάνω το ποσοστό απορρίψεων, δεν πρόκειται να υπάρξει όφελος γι’ αυτά παρά μόνο περαιτέρω απώλεια. Όφελος θα υπάρχει μόνο για το σύστημα και καταρχήν για όσους θα λάβουν προσφορές σύνδεσης ένεκα των περιορισμών και που θα έχουν την ευκαιρία πριν υλοποιήσουν την επένδυση, να ζυγίσουν το κατά πόσο τους συμφέρει. Για τους υπόλοιπους, ωστόσο, που φέρουν μεν τέτοια ρήτρα στις συμβάσεις σύνδεσης τους και που θα υποστούν αύξηση στους	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.

	περιορισμούς έγχυσης πάνω από το αρχικό επίπεδο λ.χ. του 5% για το οποίο έλαβαν την επενδυτική απόφαση, υφίσταται ανατροπή του οικονομικού πλαισίου λειτουργίας τους και μάλιστα χωρίς να προβλέπεται κανένα φίλτρο στο ν/σ. Προς θεραπεία του διαμορφούμενου κινδύνου / αβεβαιότητας προτείνουμε οι κάθε φορά αποφάσεις της ΡΑΕ περί αύξησης του ύψους του ορίου απορρίψεων ενέργειας ως ποσοστό της ετήσιας δυναμικότητας έργων ΑΠΕ, να αφορούν Προσφορές Σύνδεσης / Συμβάσεις Σύνδεσης έργων που εκδίδονται χρονικά μετά από αυτές. Επιπλέον λόγω διαφορών στις οικονομίες κλίμακας των έργων, όπως συνολικά αναγνωρίζει και Νομοθέτης, προτείνουμε ειδικό χαμηλότερο όριο (λ.χ. 2%) απορρίψεων για τα εξαιρούμενα έργα σε σχέση με τα αδειοδοτούμενα (λ.χ. 5%).	
25	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΧΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΠΕ. ΕΝΩ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΕΔΑΦΙΟ 1 ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΑ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΙΣΟ ΜΕ ΤΟ 5% ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΑΠΕ, ΣΤΟ ΕΔΑΦΙΟ 3 Ο ΝΟΜΟΣ ΔΙΝΕΙ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΡΑΕ ΝΑ ΑΥΞΑΝΕΙ ΤΟ ΟΡΙΟ ΑΥΤΟ, ΕΝΩ Η ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΠΡΟΧΩΡΑ ΕΝΑ ΒΗΜΑ ΠΑΡΑΠΕΡΑ ΚΑΙ ΟΡΙΖΕΙ ΟΤΙ ΜΙΑ ΤΕΤΟΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΡΑΕ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΗΔΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΕΙ! ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΕΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΤΑ ΤΡΟΠΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΕΝΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΕΓΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΔΙΧΩΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΡΑΕ, ΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ Ή ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ, ΕΙΔΑΛΛΩΣ ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΘΙΣΤΑΝΤΑΙ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΜΑ! ΠΟΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΑ ΔΕΧΘΕΙ ΝΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙ ΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙ ΕΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΟΤΑΝ ΔΕ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΙΑ ΘΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΟΡΡΟΦΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ! ΕΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΤΟΥ 95% ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΘΑ ΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΜΕΤΕΩΡΟ ΟΤΑΝ Η ΡΑΕ ΜΕ ΜΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΘΑ ΑΥΞΑΝΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΣΤΟ 90% ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ Ο ΣΤΑΘΜΟΣ ΘΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΜΟΝΟ ΤΟ 10% ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ!	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
26	Γενικά στο Άρθρο 10, υπάρχουν αοριστίες που μπορούν να οδηγήσουν σε αυθαιρέσιες. Με την προοδευτική αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ, ιδιαίτερα της αιολικής και ηλιακής ενέργειας με την διαλείπουσα παραγωγή τους, κρίνεται αναγκαίο να παρέχεται η ευελιξία στους Διαχειριστές, εξασφαλίζοντας την βέλτιστη και ασφαλή λειτουργία του δικτύου, ώστε να απορρίπτονται για κάποιες ώρες σε κάποιες ημέρες μέρος της παραγωγής των ΑΠΕ με την διαλείπουσα παραγωγή τους, όπως της αιολικής και ηλιακής ενέργειας για τις νέες εφαρμογές, της τάξης του 3%-5% στη διάρκεια του έτους, χωρίς αποζημίωση, για να εξασφαλίσουν την ομαλή λειτουργία του δικτύου. Αυτό είναι αναγκαίο σε αυτή τη φάση που είναι ακόμη χαμηλή η διείσδυση, ενώ θα πρέπει να υποστηριχθούν άλλα εργαλεία για τις νέες εφαρμογές των ΑΠΕ ώστε να εισέρχονται στην αγορά (πχ. PPA) και ίσως μαζί με μονάδες αποθήκευσης. Αργότερα με την προοδευτική αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ μπορεί να υποστηριχθεί ο συνδυασμός ΑΠΕ με την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης. Στο μέλλον, με την μεγάλη διείσδυση των ΑΠΕ θα αναμένεται η απόρριψη μεγάλου ποσοστού των ΑΠΕ, ιδιαίτερα εποχιακά, και προς τούτο ο συνδυασμός με την παραγωγή και αποθήκευση υδρογόνου θα μπορεί να αποτελέσει την ενδεδειγμένη λύση. Επίσης και πιο συγκεκριμένα, στο Άρθρο 10, παρ. 1α, θα πρέπει να διευκρινιστεί αν αφορά κοινό set-point ανώτατου επιπέδου παραγωγής, σε σχέση με τη συνολική εγκατεστημένη ισχύ των σταθμών της περιοχής που προβλέπεται παραβίαση κάποιου περιορισμού του δικτύου. Δηλαδή, να διευκρινιστεί αν όλοι οι Σταθμοί ΑΠΕ του τοπικού συστήματος ή δικτύου θα λαμβάνουν κοινό set-point ως ποσοστό (%) της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος των Σταθμών ΑΠΕ του τοπικού συστήματος ή δικτύου ή αν θα λαμβάνουν διαφορετικό set-point ανάλογα με το σημείο σύνδεσης κάθε Σταθμού ΑΠΕ και τη συνεισφορά του Σταθμού ΑΠΕ στην παραβίαση του τεχνικού ορίου του δικτύου. Στο Άρθρο 10, παρ. 2, ενδεχομένως θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η δυσμενέστερη περίπτωση κατανάλωσης της περιοχής του συστήματος ή του δικτύου (π.χ. περιοχή που εξυπηρετεί Υ/Σ ΥΤ/ΜΤ). Έτσι, μπορούν να αυξηθούν τα περιθώρια ισχύος, ιδίως σε περιοχές που συνδέεται μεγάλο πλήθος καταναλωτών.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
27	Άρθρο 10: – Παρότι είναι γενικώς θεμιτή η προσπάθεια απελευθέρωσης ηλεκτρικού χώρου προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σύνδεσης στο σύστημα περισσότερων σταθμών, θεωρούμε ότι η οποιαδήποτε επέμβαση σε ήδη υπογεγραμμένες συμβάσεις ή προσφορές σύνδεσης που έχουν ήδη δοθεί δεν είναι ανεκτή με βάση και την συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση

	Από πρακτικής πλευράς μια τέτοια παρέμβαση δύναται να προκαλέσει προβλήματα στην υλοποίηση των επιχειρηματικών σχεδίων των επενδυτών, αλλά και την χρηματοδότηση των έργων. Ως προς τις μελλοντικές συμβάσεις, θα πρέπει οι δυνατότητες περιορισμών να είναι αυστηρά προσδιορισμένες με βάση και την αρχή της αναλογικότητας.	σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
28	Άρθρο 10 Παράγραφος 2 Το συγκεκριμένο εδάφιο θα πρέπει να αφορά μόνο τα νέα έργα και να εξαιρούνται όσα έχουν ήδη λάβει προσφορά οριστικών όρων σύνδεσης με μέγιστο ποσοστό απόρριψης 5%. Η επένδυση των τελευταίων έχει σχεδιαστεί με γνώμονα διαφορετικό από αυτόν που αναφέρεται στο παρόν χωρίο με συνέπεια να ελλοχεύει ο κίνδυνος ο διαχειριστής να καταστεί αφερέγγυος. Παράγραφος 4 Ορίζεται πως αν κατά την αξιολόγηση των προσφορών σύνδεσης από τον Διαχειριστή, προκύψει η ανάγκη επιβολής πρόσθετων περιορισμών, οι προσφορές σύνδεσης οι οποίες ήδη έχουν εκδοθεί δύναται να τροποποιηθούν μέσω της επιβολής πρόσθετων περιορισμών. Προτείνεται η εφαρμογή του συγκεκριμένου μέτρου μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες δεν έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες παραγγελίας του απαραίτητου εξοπλισμού, διότι διαφορετικά δύναται να επιφέρει μεγάλη ζημία στον παραγωγό.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
29	Άρθρο 10 παρ. 2: ο ΑΔΜΗΕ να δημιουργήσει/υπολογίσει διαφορετικό κόστος σύνδεσης ανα κομβό (ΥΣ 150kV / 400kV) ή γραμμή ΥΤ, το οποίο (κόστος) μπορεί να είναι χρηματικό ή/και ποσοστό λειτουργικού περιορισμού. Όχι ένα οριζόντιο όριο/μέτρο 5% το οποίο (πιθανώς και) αυθαιρετα μπορεί να εφαρμοστεί παντού. Το κόστος αυτό να αναπροσαρμόζεται ετήσια (το αργότερο) με σχετική ανακοίνωση. Πρέπει εξ αρχής να ξέρει ο επενδυτής/developer το που να στοχεύσει και το πόσο θα του στοιχίσει. Το Zonal ή Nodal cost είναι εργαλείο που εφαρμόζεται πολλά χρόνια σε συστήματα ανα τον κόσμο με μεγάλη επιτυχία δίνοντας κίνητρα και αντικίνητρα στους developers και στους διαχειριστές των δικτύων/συστημάτων.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
30	Άρθρο 10 • Οι περιορισμοί αυτοί θα πρέπει να αφορούν έργα για τα οποία θα εκδοθούν οριστικοί όροι σύνδεσης μετά την ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου, ώστε να μπορούν οι αντίστοιχοι περιορισμοί στην έγχυση να ληφθούν υπόψη στην αξιολόγηση των έργων. Συνεπώς, για τα έργα που έχουν ήδη λάβει οριστικούς όρους σύνδεσης αλλά εκκρεμεί η Σύμβαση Σύνδεσης, οι περιορισμοί αυτοί δεν θα πρέπει να ισχύουν – ειδικά δε για τα έργα που έχουν συμμετάσχει σε διαγωνισμό της ΡΑΕ και πρόκειται να συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής, μιας και όλοι οι υπολογισμοί και τα επενδυτικά σχέδια για τα εν λόγω έργα έχουν γίνει χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κάποιος περιορισμός έγχυσης. • Στην περίπτωση επιβολής λειτουργικών περιορισμών που θα ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού, οι μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίες υπόκεινται στους εν λόγω περιορισμούς θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως Οντότητες Πάροχοι Υπηρεσιών Εξισορρόπησης και όχι ως Μέρη με Ευθύνη Εξισορρόπησης για τις εκάστοτε Περιόδους Εκκαθάρισης κατά τις οποίες επιβάλλονται περιορισμοί απόρριψης ενέργειας. Δεδομένου ότι οι εν λόγω σταθμοί θα εξυπηρετούν στην σταθεροποίηση του Συστήματος σε πραγματικό χρόνο, θα πρέπει να αποζημιώνονται με την τιμή της Ενέργειας Εξισορρόπησης των εκάστοτε Περιόδων Εκκαθάρισης της Αγοράς Εξισορρόπησης για τις οποίες τους επιβλήθηκαν περιορισμοί έγχυσης σε πραγματικό χρόνο. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι συγκεκριμένοι περιορισμοί δύναται να εφαρμόζονται σε πραγματικό χρόνο, αποκλείοντας τη δυνατότητα από τους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης να διορθώσουν τη θέση του χαρτοφυλακίου τους στις Χρηματιστηριακές Αγορές, οι ποσότητες ενέργειας οι οποίες δεν θα εγχύονται στο Σύστημα, παρά την ύπαρξη εφικτού Προγράμματος Αγοράς, δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στους υπολογισμούς για τον έλεγχο πιθανής επιβολής Χρεώσεων Μη-Συμμόρφωσης στους Παραγωγούς. • “Κατά την εκτίμηση αυτή, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι απορρίψεις ενέργειας που οφείλονται στους περιορισμούς έγχυσης του πρώτου εδαφίου και συνεκτιμώνται οι δυνατότητες αποθήκευσης ενέργειας των σταθμών και εν γένει της εκάστοτε περιοχής του δικτύου”. Η συνεκτίμηση των δυνατοτήτων αποθήκευσης των σταθμών της περιοχής στο όριο απόρριψης του 5% της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. θα μπορεί να οδηγήσει στην πραγματικότητα σε μεγαλύτερες απορρίψεις ενέργειας από Α.Π.Ε. Συνεπώς θα πρέπει να διευκρινίζεται ότι αυτή η συνεκτίμηση δε θα οδηγήσει ποτέ σε ποσοστό μεγαλύτερο του 5%.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.

31	Άρθρο 10, το ίδιο. Δεν ωφελεί ούτε το δίκτυο ούτε το κόστος παραγωγής παρά μόνο κάνει χώρο για περισσότερους παραγωγούς εις βάρος των χρηματοοικονομικών σχεδιασμών των παλαιών και αυτών που είναι ήδη στην σειρά.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
32	Στην παρ. 1 του άρθρου 10 δίνεται η δυνατότητα στον Διαχειριστή να επιβάλει λειτουργικούς περιορισμούς και δυνητικές περικοπές σε σταθμούς ΑΠΕ, χωρίς αποζημίωση. Στη ρύθμιση δεν προβλέπεται όριο στο μέγεθος των περιορισμών που μπορεί να επιβληθούν, ή ισοδύναμα παροχή εγγυήσεων απορρόφησης. Αυτό δυσχεραίνει την κατάρτιση επιχειρηματικού σχεδίου, την εκτίμηση του κόστους παραγωγής για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς ενίσχυσης, όπως και την ευχέρεια χρηματοδότησης του έργου.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
33	Η προσέγγιση του άρθρου παρουσιάζει μια προβληματική. Αφενός είναι αναμφίβολα σημαντική η δυνατότητα του δικτύου να περιορίζει την έγχυση ισχύος για κάποιο χρονικό διάστημα, για την ευστάθεια και την ασφάλεια του δικτύου. Ωστόσο ο περιορισμός αυτός θα πρέπει να διέπεται από διαφάνεια και να εκτελείται μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις. Το άρθρο αφήνει μεγάλα περιθώρια παρερμηνείας και μελλοντικών στρεβλώσεων (το έως 5% της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ της περιοχής είναι πολύ ευμετάβλητο και μη διαφανές προς τον επενδυτή) ενώ το ποσοστό αυτό δύναται να αυξηθεί και δεν διευκρινίζεται, αν θα αυξάνεται αναδρομικά ή για τις νέες εγκαταστάσεις ΑΠΕ.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
34	Με το άρθρο 10 παράγραφος 2 εισάγεται αυθαίρετα ο περιορισμός έγχυσης ενέργειας των άρκων μας με σκοπό την ασφάλεια του δικτύου. Πρόκειται για ένα έμμεσο και ασαφές New Deal , με άγνωστες συνέπειες . Χωρίς κανένα ηθικό και οικονομικό φραγμό απορρίπτει τουλάχιστον το 5% της ετήσιας παραγωγής σου, δίνοντας μάλιστα τη δυνατότητα με μία απλή απόφαση της ΡΑΕ, το 5% να το αυξήσει όσο θέλει και όποτε θέλει! Απλά ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ !	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
35	Άρθρο 10 – Λειτουργικοί περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Είναι κατανοητό ότι με το εν λόγω άρθρο επιχειρείται να αντιμετωπιστούν οι πεπερασμένες δυνατότητες του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής παρέχοντας τη δυνατότητα στους αρμόδιους Διαχειριστές να χορηγούν Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και να συνάπτουν Συμβάσεις Σύνδεσης με ειδικό όρο περιορισμένης έγχυσης ενέργειας και ισχύος των σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Παρόλα αυτά, για λόγους διασφάλισης σταθερού επενδυτικού κλίματος ώστε τα έργα να καθίστανται χρηματοδοτήσιμα είναι απαραίτητο: • Να διευκρινιστεί ότι οι απορρίψεις ενέργειας έως πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας θα αφορούν των κάθε σταθμό ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ της περιοχής που θα λαμβάνει νέα ΟΠΣ. • Το ποσοστό απορρίψεων που θα έχει καθοριστεί στην ΟΠΣ δεν θα δύναται να μεταβληθεί σε μεταγενέστερο χρόνο παρά μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του επενδυτή. Ενδεχομένως, η εν λόγω διάταξη να ήταν προτιμότερο να νομοθετηθεί όταν θα είναι τεχνικά ώριμοι τόσο η ΡΑΕ όσο και ο ΑΔΜΗΕ να καθορίσουν την μεθοδολογία επιβολής λειτουργικών περιορισμών.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
36	Επίσης στο ίδιο άρθρο στο εδάφιο 10 στο σημείο (β) «επαύξηση της ισχύος του σταθμού» θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η επαύξηση έως 10% δεν συνιστά τροποποίηση της αρχικής αίτησης και ως εκ τούτου δεν συνιστά νέα αίτηση.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν απώτερο στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
37	Άρθρο 10: Από το λεκτικό του σχεδίου νόμου φαίνεται ότι ο ΑΔΜΗΕ ή/και ο ΔΕΔΔΗΕ σε συνεργασία με τη ΡΑΕ μπορούν να αυξάνουν το όριο απόρριψης ενέργειας χωρίς περιορισμό. Αυτό όμως οδηγεί σε μεγάλη επενδυτική αβεβαιότητα και επομένως σε αύξηση του κόστους για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και άρα σε επιβάρυνση των καταναλωτών. Από τη στιγμή που το αρχικό όριο τίθεται με νόμο, με	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και

	νόμο θα πρέπει να γίνεται και η όποια αλλαγή του. Αυτά είναι απλές, βασικές αρχές καλής νομοθέτησης.	Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.
38	Στο αρ. 10 Είναι ιδιαίτερα απογοητευτικό ότι η γνωστή σε όλους τους αρμόδιους φορείς, χρόνια έλλειψη χωρητικότητας στα υφιστάμενα δίκτυα για τη περαιτέρω σύνδεση σταθμών ΑΠΕ αντί να τους οδηγήσει σε άμεσες αναβαθμίσεις και επεκτάσεις στοιχείων του Δικτύου να καλύπτουν την ανεπάρκεια επιβάλλοντας λειτουργικούς περιορισμούς στις προσφορές και στις συμβάσεις σύνδεσης σταθμών ΑΠΕ. Είναι προφανές ότι θα υπάρξουν, εποχικά, προβλήματα ευστάθειας λειτουργίας των τοπικών συστημάτων και δικτύων, λόγω της χωρητικότητας που θα «δημιουργηθεί» και θα χρησιμοποιηθεί από τους λειτουργικούς περιορισμούς (βλ. παρ. 1). Θα πρέπει να είναι πιο διακριτό ότι οι εν λόγω λειτουργικοί περιορισμοί έγχυσης δεν μπορούν να εισαχθούν σε ήδη εκδοθείς, πριν την εφαρμογή του άρθρου 10, οριστικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης. Περαιτέρω, είναι παραλογισμός να εκδίδονται ΟΠΣ από τους Διαχειριστές και να τελούν υπό αίρεση βασικά σημεία. Η σχετική απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δύναται μόνο να αυξήσει το ποσοστό του 5%, είναι δεδομένο ότι θα επηρεάζει την βιωσιμότητα των επενδύσεων, πόσο μάλλον όταν και το 5% είναι αυθαίρετο ποσοστό ως προς την οικονομική βιωσιμότητα των επενδύσεων. Καθώς δεν προβλέπεται ακριβής χρονικός ορίζοντας για την απόφαση της ΡΑΕ, κανένας σφύρων επενδυτής δεν μπορεί να αποδεχθεί οριστική προσφορά σύνδεσης, εντός 2 μηνών από την έκδοση της, εφόσον δεν έχει οροθετηθεί αμετάβλητα το ποσοστό περιορισμού έγχυσης. Συνεπώς, μετά την ισχύ του παρόντος άρθρου και πριν την απόφαση της ΡΑΕ, οι όποιες οριστικές προσφορές σύνδεσης εκδοθούν από τους Διαχειριστές δεν είναι οριστικές αλλά εξόχως αόριστες.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και οι προτεινόμενοι περιορισμοί έχουν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος.

Άρθρο 11 – Θέματα κυριότητας έργων σύνδεσης (3 Σχόλια):

1	Η δυνατότητα η οποία παρέχεται κατά το άρθρο 11 παρ. 2 του σχεδίου νόμου, ο παραγωγός νέου σταθμού που συνδέεται με νέο Υ/Σ να επιλέγει να έχει στην κυριότητά του και τον νέο τερματικό Υ/Σ μέχρι του ορίου που καθορίζεται στο νόμο εκτιμάται ότι αποτελεί μία σωστή επιλογή του νομοθέτη, καθώς θα διευκολύνει τη διαδικασία σύνδεσης και την πρακτική υλοποίηση των έργων. Ωστόσο, επισημαίνονται στα εξής: (α) Οι διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 περ. γ' κατά τις οποίες ο παραγωγός/ ιδιοκτήτης του τερματικού Υ/Σ δεν μπορεί να αρνηθεί τη σύνδεση νέου σταθμού παρά μόνον για έλλειψη χωρητικότητας και του άρθρου 9 παρ. 2 κατά τις οποίες απαιτείται συναίνεση του κυρίου του Υ/Σ για τη σύνδεση επόμενου χρήστη, φαίνεται να είναι αντιφατικές. Εκτιμάται ότι το σημείο αυτό χρήζει διευκρίνισης, κάτι που θα μπορούσε ενδεχομένως να γίνει με παραπομπή μεταξύ των δύο διατάξεων. (β) Η πρακτική χρησιμότητα της ευχέρειας απόκτησης κυριότητας του νέου τερματικού Υ/Σ, η οποία έχει σημαντικό όφελος μεταξύ άλλων και για τη δραστηριότητα φυσικού μονοπωλίου, καθώς διευκολύνεται σημαντικά η εκτέλεση νέων έργων που κινητοποιούνται σε ιδιωτικό επίπεδο, εκτιμάται ότι θα ενισχυθεί εάν συνδυαστεί με την διασφάλιση οφέλους υπέρ των επενδυτών, κάτι το οποίο έχει μεγάλο ενδιαφέρον για περιοχές μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος, όπως για παράδειγμα παροχή προτεραιότητας κατά τη σύνδεση (άρθρο 88 σχεδίου νόμου) ή δέσμευση του χώρου για την υλοποίηση της επένδυσης. Ανάλογα ζητήματα δεν φαίνεται να αντιμετωπίζονται στο σχέδιο νόμου, όμως εκτιμάται ότι μία τέτοια νομοθετική επιλογή θα διευκολύνει σημαντικά τις επενδύσεις ΑΠΕ, όπως επιβάλλεται κατά το Δίκαιο ΕΕ και τη βασική επιλογή για απανθρακοποίηση του μείγματος. (γ) Ο κανόνας του άρθρου 11 παρ. 5 για την εκτέλεση έργων επέκτασης και ενίσχυσης Δικτύου από ενδιαφερόμενους επενδυτές θα μπορούσε να εξεταστεί να αφορά και στην περίπτωση του Συστήματος μεταφοράς, υπό αυστηρό έλεγχο χάριν της ασφάλειας της υποδομής, με την ίδια λογική που αιτιολογεί την εν λόγω πρόταση, ήτοι την διευκόλυνση των επενδύσεων και την απρόσκοπτη άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης τρίτων.	Τα σχόλια δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 11 Παρ.3: Λόγω του ότι η απαλλοτρίωση ακινήτων είναι χρονοβόρα διαδικασία και προκαλεί καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων, να δίνεται η δυνατότητα για τις εκτάσεις του Δημοσίου, οι αρμόδιες υπηρεσίες να χορηγούν Έγκριση Διέλευσης Έργων Επέκτασης Συστήματος εφόσον έχει ληφθεί η απαραίτητη Περιβαλλοντική Έγκριση και κατόπιν καταβολής σχετικού ανταλλάγματος.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν άρθρο.
3	Στο αρ. 11 Για την μεθοδολογία υπολογισμού του αντιτίμου που θα καταβάλλει ο νέος χρήστης είναι αναγκαίο να εκδοθεί άμεσα από την ΡΑΕ η σχετική απόφαση, η οποία είχε τεθεί σε διαβούλευση τον 7/2020 και δεν εκδόθηκε ποτέ.	Το σχόλιο αφορά αρμοδιότητα και υποχρέωση της Ρ.Α.Ε. και δεν μπορεί να ρυθμιστεί με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 12 – Ειδικά θέματα ιδιωτικών δικτύων Μέσης Τάσης (14 Σχόλια):

1	Η παρ.1 του Άρθρου 12 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να επιτρέπεται η ένταξη δεύτερου χρήστη στο ίδια γραμμή δικτύου. Επίσης προτείνεται η προσθήκη νέας παρ.12 ώστε να παρέχεται η δυνατότητα επέκτασης του ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης ακόμη και κατόπιν της κατασκευής του. 12. Τα δίκτυα ΜΤ του παρόντος δύναται να επεκτείνονται και αφού έχει παρέλθει η κατασκευή τους. Στην περίπτωση αυτή, οι λοιπές Συμβάσεις Σύνδεσης ενδέχεται τροποποιούνται βάσει του παρόντος άρθρου.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό καθώς δεν κρίνεται ότι χρήζει ρύθμισης. Εφόσον απαιτηθεί, θα διευκρινιστεί στον οικείο Κανονισμό.
2	Εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου ΜΤ ορίζεται ένας εκ των παραγωγών . Κατά την άποψή μας θα πρέπει να μπορεί να ορίζεται ως Εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου ΜΤ και ένας ανεξάρτητος Φορέας/ εταιρία, που θα έχει την τεχνογνωσία αλλά και τους πόρους να εκτελέσει όλες τις ενέργειες και αρμοδιότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 3-11, καθώς πρόκειται για λειτουργίες που απαιτούν τεχνογνωσία, πόρους και χρόνο.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	Άρθρο 12 παρ. 4.α Προτείνεται να γίνεται η πρώτη μέτρηση στην έξοδο του σταθμού στη χαμηλή τάση ώστε τα έργα με κοινά αιτήματα τα οποία βρίσκονται σε όμορα οικόπεδα να μπορούν να τοποθετούν ένα κοινό οικίσκο μέσης τάσης για περισσότερα έργα. Το συγκεκριμένο προτείνεται διότι πολλά έργα λόγω ακρίβειας γίνονται πλέον μη βιώσιμα. Άρθρο 12 παρ. 11 Πρέπει να αφαιρεθεί η πρόταση: <>Επειδή αν παραμείνει το μόνο που θα δημιουργήσει είναι καθυστερήσεις στα έργα λόγω φόρτου εργασίας που θα προστεθεί στην υπηρεσία του Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. και μάλιστα από τη στιγμή που δεν υπάρχει χρονικό όριο στην απάντηση του Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.. Επιπλέον από το παρόν άρθρο πρέπει να εξαιρεθούν οι σταθμοί που έχουν λάβει οριστική προσφορά και την έχουν ήδη αποδεχθεί καταθέτοντας την εγγυητική επιστολή πριν την δημοσίευση του παρόντος αφού έχουν ήδη προβεί σε μεγάλα έξοδα αλλά και έχουν συντάξει χρονοβόρες μελέτες όδευσης για τα έργα τους και η αναδρομική εφαρμογή μόνο καθυστερήσεις θα δημιουργούσε σε ένα χρονικό σημείο που η χώρα χρειάζεται τις Α.Π.Ε. <>. Τέλος αν ισχύσει η παράγραφος για τα μετά τη δημοσίευση του νόμου έργα που θα λάβουν οριστική προσφορά σύνδεσης θα πρέπει το μήκος εναέριας όδευσης στα νέα έργα να γίνει τουλάχιστον στο 50% της συνολικού δικτύου.	Τα σχόλια ως προς το ποια έργα καταλαμβάνει η παρ. 11 γίνονται αποδεκτά. Συγκεκριμένα υπάρχει μεταβατική διάταξη ώστε να μην καταλαμβάνει ώριμα έργα με Οριστικές Προσφορές Συνδεσης πριν την 1η Μαρτίου 2022.
4	Άρθρο 12 παρ. 11 Τα δίκτυα Μ.Τ. του παρόντος κατασκευάζονται κατά κανόνα υπόγεια. Η όδυσή τους εναερίως επιτρέπεται μόνο ως εξαιρετικό μέτρο, εφόσον η υπόγεια όδευση είναι αδύνατη για τεχνικούς λόγους και με μέγιστο μήκος εναέριας όδευσης τα διακόσια μέτρα (200) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου. Πρέπει η εν λόγω παράγραφος να καταργηθεί ή να μην ισχύσει για τα έργα που έχουν λάβει ήδη οριστική προσφορά σύνδεσης. Η εν λόγω παράγραφος εκτοξεύει τα κοστολόγια ειδικά σε μια περίοδο που υπάρχει εκτίναξη των τιμών των καλωδίων και φυσικά οποιοδήποτε αναδρομικό μέτρο καθυστερεί τα έργα που τόσο έχει ανάγκη η χώρα αφού θα πρέπει τα έργα αυτά να κάνουν νέες μελέτες οι οποίες απαιτούν μεγάλο χρόνο. Επίσης θα υπάρχουν πλέον 2 μέτρα και 2 σταθμά αφού ο ΔΕΔΔΗΕ θα μπορεί ανενόχλητος να κατασκευάζει εναέρια δίκτυα παντού και μάλιστα θα μπορεί με βάση το άρθρο 13 παρ 3 να ακυρώνει και την όδευση κατά την κρίση του στα ιδιωτικά δίκτυα. Τέλος στα κοινά αιτήματα εξαιρούμενων σταθμών το κόστος κατασκευής υπόγειου δικτύου σε σχέση με ενιαία έργα με βεβαίωση παραγωγής είναι πάνω από 300% αυξημένο λόγω πολλών οδεύσεων.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό και η διάταξη δεν καταλαμβάνει υφιστάμενα έργα που έχουν λάβει Ο.Π.Σ. πριν την 1η Μαρτίου 2022.
5	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 12 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 11 ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΟΤΙ ΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΣΗΣ ΤΑΣΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΑ ΥΠΟΓΕΙΑ, ΚΑΙ ΠΩΣ Η ΕΝΑΕΡΙΑ ΟΔΕΥΣΗ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟ 20% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ. ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ΟΤΙ ΜΙΑ ΤΕΤΟΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΤΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΤΟΣΟ ΑΠΟ ΠΛΕΥΡΑΣ ΚΟΣΤΟΥΣ, ΟΣΟ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ, ΔΕ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΕΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΗΔΗ ΩΡΙΜΑ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΜΕΝΑ! ΚΑΤΙ ΤΕΤΟΙΟ ΕΚΤΡΟΧΙΑΖΕΙ ΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΩΡΙΜΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΦΡΕΝΑΡΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΕ ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ!	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό και η διάταξη δεν καταλαμβάνει υφιστάμενα έργα που έχουν λάβει Ο.Π.Σ. πριν την 1η Μαρτίου 2022.

	ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΡΗΤΑ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Μ.Τ. ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΟΡΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΟΘΕΙ ΠΡΙΝ ΤΗ ΨΗΦΙΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ! ΣΕ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟ ΟΡΙΟ ΤΟΥ 20% ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΙΚΡΟ ΚΑΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΥΞΗΘΕΙ ΚΑΤ'ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΣΤΟ 50%.	
6	Το τρίτο κατά σειρά σχόλιο αφορά τα δίκτυα μέσης τάσης. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 12 παρ.11 προβλέπεται ότι τα Ιδιωτικά Δίκτυα Μέσης Τάσης πρέπει κατά κανόνα να δομούνται υπογείως, ενώ παράλληλα προβλέπεται ως εξαιρετικό μέτρο, με ποσοτικό περιορισμό που ανέρχεται σε 20%, η εναέρια όδευσή τους. Αρχικά πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι το ποσοστό 20% είναι υπερβολικά μειωμένο και τούτο πρέπει να αυξηθεί τουλάχιστον σε 50%. Επιπλέον δέον να σημειωθεί ότι η επίμαχη ρύθμιση θέτει φραγμούς στην εν γένει μετάβαση στην πράσινη ενέργεια, η οποία θα έπρεπε να τίθεται ως πρωτεύων σκοπός της εν λόγω ρύθμισης, ιδίως λόγω των αυξημένων απαιτήσεων μια τέτοιας «κατασκευής», η οποία είναι πολυπλοκότερη, δαπανηρή και χρονοβόρα. Περαιτέρω, ακόμα και αν γίνει δεκτός ο ως άνω περιγραφόμενος περιορισμός, τούτος δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε εκκρεμή έργα. Συνέπεια τούτου, η ύπαρξη μιας μεταβατικής διάταξης, η οποία θα ρυθμίζει τα Ιδιωτικά Δίκτυα Μέσης Τάσης, τα οποία βρίσκονται εν αναμονή όρων σύμβασης, καθίσταται προδήλως απαραίτητη.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό και η διάταξη δεν καταλαμβάνει υφιστάμενα έργα που έχουν λάβει Ο.Π.Σ. πριν την 1η Μαρτίου 2022.
7	Άρθρο 12 παρ. 11 Πρέπει να διαγραφεί η παρ. 11 του άρθρου 12: Τα δίκτυα Μ.Τ. του παρόντος κατασκευάζονται κατά κανόνα υπόγεια. Η όδυσή τους εναερίως επιτρέπεται μόνο ως εξαιρετικό μέτρο, εφόσον η υπόγεια όδευση είναι αδύνατη για τεχνικούς λόγους και με μέγιστο μήκος εναέριας όδευσης τα διακόσια μέτρα (200) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου. Αν δεν διαγραφεί πρέπει να έχει ισχύ για έργα που λαμβάνουν όρους σύνδεσης από ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή ΑΔΜΗΕ ΑΕ από την θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου και το μήκος εναέριας όδευσης στα νέα αυτά έργα να γίνει στο 50% ήτοι μέγιστο μήκος εναέριας όδευσης τα πεντακόσια μέτρα (500) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου και να απαλειφθεί η φράση «επιτρέπεται μόνο ως εξαιρετικό μέτρο». Αυτό διότι όσοι έχουν λάβει οριστική προσφορά σύνδεσης παράλληλα με τις υπόλοιπες αδειοδοτήσεις έχουν συντάξει χρονοβόρες και με υψηλό κόστος μελέτες δικτύων Μέσης Τάσης.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό και η διάταξη δεν καταλαμβάνει υφιστάμενα έργα που έχουν λάβει Ο.Π.Σ. πριν την 1η Μαρτίου 2022.
8	Άρθρο 12 παρ. 4.α Προτείνεται να μπορεί να γίνεται η πρώτη μέτρηση και στην έξοδο του σταθμού στη χαμηλή τάση ώστε τα έργα με κοινά αιτήματα τα οποία βρίσκονται σε όμορα οικοπέδα να μπορούν να τοποθετούν ένα κοινό οικίσκο μέσης τάσης. Το συγκεκριμένο προτείνεται διότι πολλά έργα λόγω των μεγάλων ανατιμήσεων των υλικών γίνονται πλέον μη βιώσιμα	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
9	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 12 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 11 ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΟΤΙ ΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΣΗΣ ΤΑΣΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΑ ΥΠΟΓΕΙΑ, ΚΑΙ ΠΩΣ Η ΕΝΑΕΡΙΑ ΟΔΕΥΣΗ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟ 20% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ. ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ΟΤΙ ΜΙΑ ΤΕΤΟΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΤΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΤΟΣΟ ΑΠΟ ΠΛΕΥΡΑΣ ΚΟΣΤΟΥΣ, ΟΣΟ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ, ΔΕ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΕΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΗΔΗ ΩΡΙΜΑ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΜΕΝΑ. ΚΑΤΙ ΤΕΤΟΙΟ ΕΚΤΡΟΧΙΑΖΕΙ ΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΩΡΙΜΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΦΡΕΝΑΡΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΕ ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ! ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΡΗΤΑ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Μ.Τ. ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΟΡΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΟΘΕΙ ΠΡΙΝ ΤΗ ΨΗΦΙΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ! ΣΕ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟ ΟΡΙΟ ΤΟΥ 20% ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΙΚΡΟ ΚΑΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΥΞΗΘΕΙ ΚΑΤ'ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΣΤΟ 60%	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό και η διάταξη δεν καταλαμβάνει υφιστάμενα έργα που έχουν λάβει Ο.Π.Σ. πριν την 1η Μαρτίου 2022.
10	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 12 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 11 ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΟΤΙ ΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΣΗΣ ΤΑΣΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΑ ΥΠΟΓΕΙΑ, ΚΑΙ ΠΩΣ Η ΕΝΑΕΡΙΑ ΟΔΕΥΣΗ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟ 20% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ.ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ΟΤΙ ΜΙΑ ΤΕΤΟΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό και η διάταξη δεν καταλαμβάνει υφιστάμενα έργα που έχουν λάβει Ο.Π.Σ. πριν την 1η Μαρτίου 2022.

	ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΤΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΤΟΣΟ ΑΠΟ ΠΛΕΥΡΑΣ ΚΟΣΤΟΥΣ, ΟΣΟ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ, ΔΕ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΕΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΗΔΗ ΩΡΙΜΑ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΜΕΝΑ! ΚΑΤΙ ΤΕΤΟΙΟ ΕΚΤΡΟΧΙΑΖΕΙ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΩΡΙΜΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΦΡΕΝΑΡΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΕ ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ!ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΡΗΤΑ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Μ.Τ. ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΟΡΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΟΘΕΙ ΠΡΙΝ ΤΗ ΨΗΦΙΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ!ΣΕ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟ ΟΡΙΟ ΤΟΥ 20% ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΙΚΡΟ ΚΑΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΥΞΗΘΕΙ ΚΑΤ'ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΣΤΟ 50%.	
11	Άρθρο 12 – Ειδικά θέματα ιδιωτικών δικτύων Μέσης Τάσης (α) Πρόκειται πραγματικά για εξαιρετικά ειδικά θέματα, που θα έπρεπε να καθοριστούν με ειδικούς κανονισμούς του ΔΕΔΔΗΕ ή της ΡΑΕ. (β) Θετική περιβαλλοντικά και κοινωνικά η πρόβλεψη για υπογειοποίηση των ιδιωτικών δικτύων (παρ. 11), αλλά για λόγους συνέπειας της διάταξης θα έπρεπε να επεκταθεί και στα δημόσια δίκτυα, καθώς και στα παρόμοια δίκτυα που δεν αφορούν ΑΠΕ.	Το σχόλιο εκφεύγει του αντικειμένου του παρόντος άρθρου.
12	Άρθρο 12 – Ειδικά θέματα Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης Σύμφωνα με την προτεινόμενη παράγραφο 11 «Τα δίκτυα Μ.Τ. του παρόντος κατασκευάζονται κατά κανόνα υπόγεια. Η όδυσή τους εναερίως επιτρέπεται μόνο ως εξαιρετικό μέτρο, ... με μέγιστο μήκος εναέριας όδευσης τα διακόσια μέτρα (200) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου». Προτείνεται αφενός ο επιμερισμός (ποσοστό) μεταξύ εναέριας και υπόγειας όδευσης να πραγματοποιείται επί της βάσης του συνολικού μήκους του δικτύου, αφετέρου το εν λόγω ποσοστό να είναι μεγαλύτερο από 20%.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
13	Στο άρθρο 12 παρ.11 προβλέπεται ως εξαιρετικό μόνο μέτρο η εναέρια όδευση των ιδιωτικών δικτύων Μ.Τ. και μάλιστα με ανώτατο όριο το εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό 20% επί συνόλου, κάτι που εκτοξεύει αυτομάτως το κόστος κατασκευής. Ειδικά δε, αν δεν προβλεφθεί ότι έργα που έχουν λάβει ΟΠΣ πριν τη δημοσίευση του νόμου, δεν καταλαμβάνονται από τη ρύθμιση αυτή, μοιραία οι επενδυτές θα οδηγηθούν σε πραγματικό αδιέξοδο για την υλοποίησή τους, ιδιαίτερα εάν ληφθεί υπόψη η εξαιρετικά δύσκολη ενεργειακή συγκυρία και το αβέβαιο επενδυτικό – χρηματοδοτικό περιβάλλον.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό και η διάταξη δεν καταλαμβάνει υφιστάμενα έργα που έχουν λάβει Ο.Π.Σ. πριν την 1η Μαρτίου 2022.
14	Στο αρ. 12 Παρότι με το αρ. 63 του ν.4843 δημιουργήθηκαν έντονοι προβληματισμοί με τις ασάφειες, στο παρόν τροποποιητικό άρθρο όχι μόνο δεν επιλύονται αλλά δημιουργούνται ακόμα περισσότερες. Ακόμα και από τους ορισμούς του αρ. 1 (βλ. 7 Αποκλειστικά Δίκτυα – 31 Ιδιωτικά Δίκτυα και 24 Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης) δημιουργείται ιδιαίτερη σύγχυση εννοιών. Θα πρέπει να αποσαφηνισθεί πλήρως ποιες είναι οι γενικές διατάξεις οι οποίες αφορούν το σύνολο των εν λόγω δικτύων και ποιες είναι οι ειδικές διατάξεις ανά κατηγορία. Ο Εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου ΜΤ (βλ. υποπερ. 2.), μπορεί σε όλες τις περιπτώσεις να επιλέξει την τάση σύνδεσης, καθώς το εν λόγω λεκτικό αναγράφεται στην παρ. 5 όπου αφορά την περίπτωση σύνδεσης σε Υ/Σ του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας του οποίου η τάση σύνδεσης είναι 20kV; Στην παρ. 4, περίπτωση σύνδεσης του σταθμού σε Υποσταθμό (Υ/Σ) του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), αναγράφεται «ο Εκπρόσωπος Δικτύου ΜΤ» οπότε ή θα χρησιμοποιηθούν τα ορθά λεκτικά ή ανάλογα με την κατηγοριοποίηση του δικτύου σύνδεσης να υπάρξει διακριτή ονομασία του φορέα που θα επιμερίζει τις απώλειες. Τόσο στην παρ. 4 όσο και στην παρ. 5 χρησιμοποιείται το ίδιο λεκτικό «αποκλειστικό δίκτυο» για διαφορετικές κατηγορίες δικτύων (Αποκλειστικά – Ιδιωτικά), συνεπώς θα πρέπει να διορθωθούν αντιστοίχως τα λεκτικά.	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.

	Στην παρ. 4 οι μετρητές του σημείου α) (έξοδο κάθε σταθμού) είναι βάση προδιαγραφών ΕΣΜΗΕ, οι οποίοι έχουν πολλαπλάσιο κόστος αγοράς από τους μετρητές προδιαγραφών ΕΔΔΗΕ, που χρησιμοποιούνται στο παρόν για τις μετρήσεις των Σταθμών ΑΠΕ με ΣΕΔΠ από τους Διαχειριστές. Συνεπώς, προτείνουμε οι προδιαγραφές των μετρητών του σημείου α) της παρ. 4 θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., καθώς αφενός δεν υπάρχει κανένα λόγος να επιβαρυνθούν οι παραγωγοί με πολλαπλάσια κόστη αφετέρου, επειδή στο παρόν μόνο ένας τύπος-μοντέλο μετρητή είναι προδιαγραφών Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Θα υπάρξει σημαντικό πρόβλημα διαθεσιμότητας. Λόγω των αλλαγών στα άρθρα χρειάζεται να γίνουν διορθώσεις στις παραπομπές, όπως π.χ. η μεθοδολογία επιμερισμού πλέον δεν βρίσκεται στο παρ. 7 αλλά πλέον έχει ενταχθεί ως πρόσθετη στις παρ. 4 και παρ. 5. Θα πρέπει στην παρ. 7 να διατηρηθεί η υφιστάμενη διαδικασία αποστολής μετρήσεων, όπου οι Διαχειριστές αποστέλλουν πιστοποιημένες μετρήσεις στον ΔΑΠΕΕΠ και στους ΦΟΣΕ. Σε άλλη περίπτωση θα πρέπει να κοινοποιούνται στον ΔΑΠΕΕΠ και στους ΦΟΣΕ οι πιστοποιημένες μετρήσεις του σημείου γ) της παρ. 4 και του σημείου β) της παρ. 5 αντίστοιχα. Ο λόγος είναι ότι θα πρέπει να γίνει έλεγχος των συνόλων παραγωγής των ανωτέρω μετρήσεων σε σχέση με τις επιμερισμένες μη πιστοποιημένες μετρήσεις που θα στέλνει ο Εκπρόσωπος ιδιωτικού Δικτύου ΜΤ, οι οποίες και θα χρησιμοποιηθούν για τις αποζημιώσεις των σταθμών ΑΠΕ τόσο από τους ΦΟΣΕ (συμμετοχή στην χονδρεμπορική αγορά) όσο και από τον ΔΑΠΕΕΠ (υπολογισμός διαφορικής προσαύξησης). Θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι στην βάση των επιμερισμένων μετρήσεων ανά σταθμό ΑΠΕ, που θα αποστέλλει ο Εκπρόσωπος ιδιωτικού Δικτύου ΜΤ θα πραγματοποιούνται σύνθετες διαδικασίες και πληρωμές ή επιστροφές, για τις οποίες θα πρέπει να υπάρξει πιστοποίηση των δεδομένων. Η ΡΑΕ με βάση τον ν.4001 δεν μπορεί να ελέγξει και να επιβάλλει πρόστιμα (ν.4001 αρ. 36), σε φορείς που δεν εμπύπτουν σε αδειοδότηση Ενεργειακής Δραστηριότητας (ν. 4001 αρ. 13 και 135) οπότε η μοναδική περίπτωση εμπλοκής της ΡΑΕ, για τον έλεγχο των Εκπροσώπων ιδιωτικών Δικτύων ΜΤ, είναι ενδεχομένως στην περίπτωση του ν.4001 αρ. 37 περί Διαιτησίας. Συνεπώς θα πρέπει να υπάρξει ανάλογη διατύπωση στην παρ. 9, όπου να προβλέπεται η Διαιτησία ενώπιον της ΡΑΕ. Οι προβλέψεις α) και β) της παρ. 10 αφορούν την ένταξη της εγχεόμενης ενέργειας των Σταθμών ΑΠΕ, στο επίπεδο γ) για την παρ. 4 και το επίπεδο β) για την παρ. 5, στα κατάλληλα χαρτοφυλάκια ΑΠΕ συμμετοχής στις χονδρεμπορικές αγορές, από την στιγμή που οι Διαχειριστές δεν λαμβάνουν οι ίδιοι μετρήσεις στα σημεία α) (έξοδο κάθε σταθμού). Η περίπτωση γ) για το φορτίο καταναλώσεων όμως δημιουργεί προβλήματα ως προς τον τρόπο που μπορεί το φορτίο του εκπροσώπου του δικτύου Μ.Τ. να εκπροσωπείται από έναν ή περισσότερους προμηθευτές.	
--	--	--

Άρθρο 13 – Μητρώο Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης (3 Σχόλια):

1	Άρθρο 13 παρ. 3 Ο αρμόδιος διαχειριστής να απορρίπτει μόνο σε περίπτωση παρεμβολών εναέριων γραμμών. Σε κάθε άλλη περίπτωση να μην μπορεί να απορρίψει την όδευση του ιδιωτικού δικτύου.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 13 παρ. 3 Ο αρμόδιος Διαχειριστής εγκρίνει ή όχι την όδευση, λαμβάνοντας υπόψη τα άλλα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας που οδεύουν στην περιοχή και αναρτά στη γεωπληροφορική πλατφόρμα τα διαγράμματα σύνδεσης (αναρτημένα διαγράμματα). Να τροποποιηθεί ως εξής: Ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν εγκρίνει την όδευση, μόνο σε περίπτωση παρεμβολών μεταξύ εναέριων γραμμών. Σε κάθε άλλη περίπτωση δεν μπορεί να απορρίψει την όδευση του ιδιωτικού δικτύου. Προτείνεται η εν λόγω τροποποίηση ειδάλλως ο Διαχειριστής θα μπορεί να απορρίπτει κατά βούληση τα ιδιωτικά δίκτυα για όποιο λόγο σκεφθεί.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	Άρθρο 13 – Μητρώο Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης Κατά το άρθ. 42 παρ. 2 της οδηγίας 2018/944/ΕΕ, “η ρυθμιστική αρχή διασφαλίζει ότι τυχόν περιορισμοί της εγγυημένης ικανότητας σύνδεσης ή λειτουργικοί περιορισμοί εισάγονται με βάση διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες και δεν δημιουργούν περιττά εμπόδια για την είσοδο στην αγορά. Όταν η εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας φέρει το κόστος που συνδέεται με την εξασφάλιση απεριόριστης σύνδεσης, δεν εφαρμόζεται κανένας περιορισμός [...]”. Η συμφωνία της παρ. 3 με την παραπάνω απαίτηση είναι αμφίβολη, καθώς επιτρέπει στον Διαχειριστή να αρνηθεί την προτεινόμενη όδευση, για αδιευκρίνιστους (και πάντως μη περιβαλλοντικούς) λόγους. Υπενθυμίζεται ότι το άρθ. 7 του νομοσχεδίου έχει χορηγήσει στους ενδιαφερόμενους το δικαίωμα να υποβάλλουν σχετική προμελέτη στον Διαχειριστή, βάσει δημοσιευμένων οδηγιών του τελευταίου.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 14 – Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης (4 Σχόλια):

1	Άρθρο 14, παράγραφος 2β. Η υποπαράγραφος πρέπει να καταργηθεί διότι έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 5.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Η υποπαράγραφος αναδιατυπώθηκε αλλά δεν αφαιρέθηκε.
2	Άρθρο 14 και Άρθρο 52: Έργα μέχρι 1 MW τα οποία υποβάλλουν από κοινού αίτημα προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, για έκδοση όρων σύνδεσης, με την κατασκευή κοινών έργων αναβάθμισης του Δικτύου ή του Συστήματος, σύμφωνα με το άρθρο του Ν.4685/2020, θα πρέπει να εμπίπτουν στην υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με βάση την αθροιστική ισχύ τους και σύμφωνα με τις πρόνοιες της ΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841Β, 24.2.2022)-, και οφείλουν να υποβάλουν κοινή Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων κοινών έργων σύνδεσης (κατασκευή νέου υποσταθμού κ.λπ.). Επειδή τα έργα αυτά καταλαμβάνουν αθροιστικά ενιαίες ή γειτονικές εκτάσεις σημαντικού μεγέθους, δεν μπορούν να εξαιρούνται από περιβαλλοντική αδειοδότηση, αφού οι τυχόν επιπτώσεις τους στο περιβάλλον είναι ισοδύναμες με αυτές από τα ενιαία έργα ίδιου μεγέθους. Η υποχρέωση αυτή θα πρέπει να αφορά αναδρομικά και τις υφιστάμενες εκκρεμείς αιτήσεις προς τον Διαχειριστή, οι οποίες θα πρέπει να λογιστούν ως ανενεργές και οι υπόχρεοι θα πρέπει να επανυποβάλουν πλήρη αίτηση μαζί με το απαιτούμενο περιβαλλοντικό παραστατικό.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν άρθρο και επίσης έχει ήδη ρυθμιστεί από το πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
3	Άρθρο 14 – Κοινό αίτημα περί χορήγησης ΟΠΣ Σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ως άνω άρθρου 14, είναι δυνατή η υποβολή κοινού αιτήματος περί χορήγησης ΟΠΣ στον Διαχειριστή του Συστήματος, το οποίο αφορά σε περισσότερους σταθμούς με Βεβαίωση ή και με Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενους Σταθμούς όταν πληρούνται μια σειρά προϋποθέσεων. Λαμβάνοντας υπόψη την παρατήρηση 5 του Παραρτήματος Χ της ΥΑ Κατάταξης των έργων (υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ Β' 841/24.2.2022)) και κατ' εφαρμογή αυτής προτείνεται στις ως άνω προϋποθέσεις της παρ. 2 να συμπεριληφθεί ως απαιτούμενο δικαιολογητικό η κατάθεση της Περιβαλλοντικής άδειας (ΠΠΔ ή ΑΕΠΟ) βάσει της συνολικής ισχύος των ομαδοποιημένων έργων.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν άρθρο και επίσης έχει ήδη ρυθμιστεί από το πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
4	Στο αρ. 14 Η διατύπωση της παρ. 2 περ. α) είναι ασαφής ως προς τον προσδιορισμό «...η γεωγραφική ακτίνα του οποίου, ήτοι η απόσταση των σταθμών που απέχουν περισσότερο...». Θα πρέπει να υπάρξει πιο σαφής διατύπωση. Στην παρ. γ) θα πρέπει να προβλεφθεί η διαδικασία αλλαγής – αντικατάστασης του Εκπροσώπου του κοινού αιτήματος, χωρίς την απόλυτη συμφωνία (100%) των συμμετεχόντων, καθώς οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του δεν ήταν σαφή κατά την υποβολή των αιτημάτων για ΟΠΣ. Έχει παρατηρηθεί εντόνως ότι η μη ρεαλιστική δυνατότητα αλλαγής του Εκπροσώπου του κοινού αιτήματος, καθώς δεν θα υπάρχει απόλυτη συμφωνία (100%) από την στιγμή που Εκπρόσωπος δεν θα συμφωνεί με την αντικατάστασή του, έχει οδηγήσει σε πρακτικές και απαιτήσεις προς τους επενδυτές των κοινών αιτημάτων που θυμίζουν τριτοκοσμικές χώρες.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 15 – Συνεργασία Διαχειριστών Συστήματος και Δικτύου για κοινά αιτήματα (1 Σχόλιο):

1	Αρ. 15 παρ. 5 και 6: – Πρέπει να προβλέπεται συγκεκριμένη προθεσμία ενημέρωσης του Διαχειριστή του Δικτύου προς τον Διαχειριστή του Συστήματος για την αποφυγή καθυστερήσεων Αρ. 15 παρ. 6: – Πρέπει να προβλέπεται συγκεκριμένη προθεσμία για την ενημέρωση του εκπροσώπου των ενδιαφερόμενων από τον Διαχειριστή του Δικτύου	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.
---	---	----------------------------------

Άρθρο 16 – Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης κοινών αιτημάτων (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια
---	--	----------------------------

Άρθρο 17 – Άδεια Εγκατάστασης (5 Σχόλια):

1	Διατηρεί μια αδιαφανή διαδικασία αδειοδότησης για το κοινό, από την άδεια εγκατάστασης μέχρι και την άδεια λειτουργίας και τις προθεσμίες υλοποίησης έργων. Η διαφάνεια αφορά μόνο σε διαπιστευμένους χρήστες (υπηρεσίες, επενδυτές).	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό
2	παρ.5 του Άρθρου 17	Το σχόλιο ως προς την παρ. 5 δεν γίνεται αποδεκτό, ενώ το

	θα πρέπει τροποποιηθεί κατόπιν προσθήκης πρότασης ώστε να διασαφηνιστεί η θεωρούμενη ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου σε περίπτωση μη απαίτησης συμπληρωματικών στοιχείων από τον διαχειριστή: Σε περίπτωση μη απαίτησης διευκρινίσεων η ημερομηνία αίτησης θεωρείται και ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος. Η παρ.8 του Άρθρου 17 θα πρέπει να τροποποιηθεί όπως παρακάτω ώστε να εξαιρεί και το δίκτυο διασύνδεσης, αφού η υπόγεια γραμμή Μέσης Τάσης οδεύει παράλληλα με την οδοποιία: 8. Κατά το στάδιο έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης, δεν ελέγχεται η εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης για την οδοποιία και τα έργα διασύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται, εντός της διάρκειας ισχύος αυτής και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή αίτησης περί χορήγησης Άδειας Λειτουργίας, να προβεί σε ενημέρωση φακέλου και να γνωστοποιήσει στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή την εξασφάλιση δικαιώματος χρήσης της νέας οδοποιίας και των έργων διασύνδεσης	σχόλιο ως προς την παρ. 8 γίνεται αποδεκτό.
3	Άρθρο 17 – Άδεια Εγκατάστασης Αναφέρεται ότι «Κατά το στάδιο έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης, δεν ελέγχεται η εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης για την οδοποιία. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται εντός της διάρκειας ισχύος αυτής και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή αίτησης περί χορήγησης Άδειας Λειτουργίας, να προβεί σε ενημέρωση φακέλου και να γνωστοποιήσει στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή τα θέματα της οδοποιίας και την εξασφάλιση δικαιώματος χρήσης αυτής.» Προτείνεται τα παραπάνω να αφορούν μόνο την νέα οδοποιία που διανοίγεται και όχι την υφιστάμενη η οποία θα χρησιμοποιηθεί για την μεταφορά των ανεμογεννητριών ενός αιολικού πάρκου.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Άρθρο 17: – Προτείνεται η τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου να λαμβάνει χώρα σε προγενέστερο αδειοδοτικό βήμα. Άρθρο 17 παρ.2γ: – Να τεθεί συγκεκριμένη προθεσμία για την ανάρτηση του εντύπου αίτησης, π.χ. μέσα σε 15 ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Άρθρο 17 παρ 6: – Προτείνεται η έκδοση κάποιου αποδεικτικού ως προς την πληρότητα της αίτησης από την αρμόδια αρχή.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
5	Άρθρο 17 – Άδεια Εγκατάστασης (α) Επειδή ένας από τους στόχους του νομοσχεδίου είναι η απλοποίηση των διαδικασιών, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα περισσότερα από τα δικαιολογητικά της παρ. 2 έχουν ήδη υποβληθεί, ή είναι διαθέσιμα στις αρμόδιες αρχές. Ήδη από το στάδιο του αιτήματος για οριστική προσφορά σύνδεσης, ο αιτών έχει περιγράψει τεχνικά τον σταθμό, και έχει ορίσει το “πολύγωνό” του [άρθ. 5 παρ. 5 νομοσχεδίου]. Από το στάδιο της υπογραφής του Κυρίου Τεύχους της Σύμβασης Σύνδεσης, το οποίο εξελίσσεται παράλληλα (πρβλ. άρθ. 8 παρ. 1 νομοσχεδίου), ο ενδιαφερόμενος έχει υποβάλει τα “δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του δικαιώματος χρήσης του χώρου εγκατάστασης του Υ/Σ ή άλλων απαιτούμενων κτισμάτων”. (β) Με γνώμονα (πάλι) την απλοποίηση των διαδικασιών (αλλά με ένα τρόπο που δεν θα χάσουν την ουσία τους), θα πρέπει να τονιστεί ότι, καταρχήν, δεν υπάρχει κάποιος λόγος να μην ενσωματωθεί η άδεια εγκατάστασης στην ΑΕΠΟ. Αφενός, αυτό έχει συμβεί επανειλημμένα στο παρελθόν (π.χ., με την έγκριση επέμβασης, ή με την άδεια απόρριψης λυμάτων). Αφετέρου, αν εξαιρεθούν ορισμένα τυπικά στοιχεία (ονοματεπώνυμο, διάρκεια), και ορισμένα στοιχεία που ενσωματώνονται μέσω παραπομπής (όροι των οικείων Κανονισμών), η άδεια εγκατάστασης αφορά περιεχόμενο με καθαρά περιβαλλοντική διάσταση (πρβλ. παρ. 10), που ήδη έχει οριστεί (ή θα μπορούσε να είχε οριστεί) στην ΑΕΠΟ. Μόνο οι συντάκτες του νομοσχεδίου μπορούν να απαντήσουν στο ερώτημα αν αυτό συμβαίνει για να επιφυλαχθεί κάποιος ρόλος την Διεύθυνση Α.Π.Ε. Στην συνέχεια, από την στιγμή που το νομοσχέδιο κρίνει ότι η άδεια εγκατάστασης πρέπει να διατηρηθεί, θα έπρεπε τουλάχιστον να μεριμνήσει να είναι πλήρης: εδώ, διαβάζουμε με έκπληξη ότι “δεν ελέγχεται” το δικαίωμα χρήσης της οδοποιίας (παρ. 8), και ότι δεν απαιτείται τεκμηρίωση για τα έργα σύνδεσης (παρ. 2, σημείο (στ)). Προφανώς, σκοπός των διατάξεων δεν είναι να λειτουργήσει ένα σταθμός ΑΠΕ, διότι απλούστατα σταθμός ΑΠΕ χωρίς πρόσβαση στην οδοποιία και έργα σύνδεσης δεν μπορεί να υπάρξει (πρβλ. και άρθ. 27 παρ. 1 νομοσχεδίου). Οι παραλείψεις αυτές απαιτούν πρόσθετα διαδικαστικά στάδια, που περιτλέκουν και παρατείνουν την αδειοδοτική διαδικασία. (γ) Θετικό κρίνεται το γεγονός ότι οι άδειες εγκαταστάσεις αναρτώνται σε ειδική ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ [πρβλ. άρθ. 39 παρ. 4 νομοσχεδίου], θα πρέπει ωστόσο να	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	διασφαλιστεί ότι η ιστοσελίδα αυτή είναι ανοιχτή και ελεύθερα προσβάσιμη από το κοινό [πρβλ. άρθρ. 28 παρ. 6 νομοσχεδίου που προβλέπει τη δημοσίευση της άδειας λειτουργίας και στη “ΔΙΑΥΓΕΙΑ”].	
--	--	--

Άρθρο 18 – Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης (5 Σχόλια):

1	παράγραφος 1. υποπαράγραφος β) Στην συγκεκριμένη υποπαράγραφο αναφέρει ότι: <> Προς το παρόν ισχύει αυτό αλλά συμπληρωματικά σ αυτό η διευκρινιστική εγκύκλιος επί του άρθρου 160 του ν. 4759/2020 (ΦΕΚ Α' 245), του άρθρου 135 του ν. 4685/2020 (ΦΕΚ Α' 92) και λοιπών θεμάτων η οποία αναφέρει: << Προκειμένου μια αίτηση να χαρακτηριστεί πλήρης, θα πρέπει να έχουν υποβληθεί τα στοιχεία κυριότητας ή νόμιμης χρήσης της έκτασης όπου εγκαθίσταται ο σταθμός. Ειδικά η έγκριση επέμβασης σε δημόσιες δασικές εκτάσεις που διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας δύναται να μην προσκομιστεί κατά το στάδιο της αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς αλλά κατά την υπογραφή της Σύμβασης σύνδεσης. Σχόλιο 1: Άρα πρέπει να ενσωματωθεί το κείμενο της ερμηνευτικής στον παραπάνω νόμο. Διότι αν παραμείνει ως έχει, τότε ο χρόνος καθυστέρησης για την έκδοση έγκρισης επέμβασης είναι απαγορευτικός για να γίνουν αιτήσεις για φωτοβολταϊκά κάτω του 1 MW. Σχόλιο 2: Μας δόθηκε παράταση μέχρι τις 30/6/2022 στις περιοχές απολιγνιτοποίησης να καταθέσουμε αιτήσεις και μπήκαμε στην διαδικασία, ξοδέψαμε χρήματα και χρόνο και πριν λήξει η προθεσμία θα ακυρώσετε τον εαυτό σας και εμάς μαζί?	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.
2	Άρθρο 18 Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης παράγραφος 1. υποπαράγραφος β) Στην συγκεκριμένη υποπαράγραφο αναφέρει ότι: <> Προς το παρόν ισχύει αυτό αλλά συμπληρωματικά σ αυτό η διευκρινιστική εγκύκλιος επί του άρθρου 160 του ν. 4759/2020 (ΦΕΚ Α' 245), του άρθρου 135 του ν. 4685/2020 (ΦΕΚ Α' 92) και λοιπών θεμάτων η οποία αναφέρει: << Προκειμένου μια αίτηση να χαρακτηριστεί πλήρης, θα πρέπει να έχουν υποβληθεί τα στοιχεία κυριότητας ή νόμιμης χρήσης της έκτασης όπου εγκαθίσταται ο σταθμός. Ειδικά η έγκριση επέμβασης σε δημόσιες δασικές εκτάσεις που διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας δύναται να μην προσκομιστεί κατά το στάδιο της αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς αλλά κατά την υπογραφή της Σύμβασης σύνδεσης. Σχόλιο 1: Άρα πρέπει να ενσωματωθεί το κείμενο της ερμηνευτικής στον παραπάνω νόμο. Διότι αν παραμείνει ως έχει, τότε ο χρόνος καθυστέρησης για την έκδοση έγκρισης επέμβασης είναι απαγορευτικός για να γίνουν αιτήσεις για φωτοβολταϊκά κάτω του 1 MW. Σχόλιο 2: Μας δόθηκε παράταση μέχρι τις 30/6/2022 στις περιοχές απολιγνιτοποίησης να καταθέσουμε αιτήσεις και μπήκαμε στην διαδικασία, ξοδέψαμε χρήματα και χρόνο και πριν λήξει η προθεσμία θα ακυρώσετε τον εαυτό σας και εμάς μαζί?	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.
3	Στο άρθρο 18 του κεφαλίου Δ δεν γίνεται πάλι καμία αναφορά στις περιπτώσεις σύγκρουσης δημοσίων εκτάσεων, κάτι που πρέπει να ξεκαθαριστεί όπως έγινε με τις ιδιωτικές εκτάσεις. Σε κάθε περίπτωση, ομοίως με τις ιδιωτικές εκτάσεις, προτεραιότητα πρέπει να έχει όποιος έχει κατοχυρώσει δικαίωμα μίσθωσης πρώτος, ανεξάρτητα με την αρχή από την οποία έχει πραγματοποιηθεί η μίσθωση (υπουργείο ή περιφέρεια), ή την άδεια παραγωγής που έχει αιτηθεί ή κατοχυρωθεί από τη ΡΑΕ. Μη ξεκαθαρίζοντας αυτό, το κράτος ουσιαστικά εισπράτει διπλά μισθώματα, ή τέλη/έξοδα άδειας παραγωγής, για την ίδια έκταση, κάτι που εάν η έκταση αυτή ήταν ιδιωτική, θα ήταν πλήρως παράνομο, και ο ιδιοκτήτης της γης θα είχε νομικές συνέπειες για απάτη, ενώ εν προκειμένω, το κράτος εισπράτει διπλά λεφτά από διάφορες πλευρές για την ίδια γη, χωρίς νομικές συνέπειες, κάτι κατάφορα άδικο και παράνομο.	Το σχόλιο δεν σχετίζεται με το παρόν άρθρο.
4	ΑΡΘΡΟ 18 Να διατυπωθούν ρητά στην παρ. 1, εδαφ. γ) του Άρθρου 18 και οι «δημοτικές εκτάσεις». Συνεπώς το εδαφ. γ) να γίνει: «Για εκτάσεις του Δημοσίου ή Δημοτικές εκτάσεις που δεν διαχειρίζεται ο ενδιαφερόμενος, κατά τη δασική νομοθεσία, περιλαμβανομένων αυτών που διαχειρίζονται η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου, οι Κτηματικές Υπηρεσίες ή το Υπουργείο	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την προσθήκη στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 18.

	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προσκομίζεται η απόφαση του αρμοδίου οργάνου, εφόσον εγκρίνει τη μίσθωση ή την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης.....». Αντίστοιχα η παρ. 2 του Άρθρου 18 να συμπληρωθεί και ως προς τις «Δημοτικές εκτάσεις» με νέο εδάφιο γ). Ήτοι να διαμορφωθεί ως ακολούθως: «2. Ειδικά για τους αιολικούς σταθμούς, ως προς την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου ασφαλείας που δεν περιλαμβάνεται στο γήπεδο εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει τοπογραφικό διάγραμμα, συνοδευόμενο από: α) Για την περίπτωση ιδιωτικών εκτάσεων, έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη. β) Για την περίπτωση δημοσίων εκτάσεων, επιστολή ενημέρωσης εκ μέρους του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια αρχή για την εγκατάσταση του εν λόγω σταθμού, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία ως προς τον χαρακτήρα της έκτασης. γ) Για την περίπτωση Δημοτικών εκτάσεων, την έγγραφη συναίνεση του ΟΤΑ Α' Βαθμού στην οποία προβλέπεται η χωροθέτηση και εγκατάσταση του κυρίως έργου ΑΠΕ».	
5	Άρθρο 18 – Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης Είναι απορίας άξιο γιατί, στην περίπτωση δημόσιων εκτάσεων (ή, ακόμα και στην περίπτωση ιδιωτικών εκτάσεων, αφού το συμφωνητικό υποβάλλεται στην Δ.Ο.Υ.), δεν μπορεί η αρμόδια υπηρεσία να ενημερώσει κατευθείαν την αρχή έκδοσης της άδειας εγκατάστασης.	Γενικότερη τοποθέτηση

Άρθρο 19 – Διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης (3 Σχόλια):

1	Άρθρο 19 παρ. 4: Δεν υπάρχει deadline καταβολής του τέλους παράτασης. Προτείνεται να είναι η τελευταία εργάσιμη του μήνα.	Το σχόλιο δεν αφορά στο σχέδιο νόμου αλλά τον οικείο Κανονισμό.
2	Άρθρο 19 – Διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης Η αυτοδίκαιη παύση της άδειας εγκατάστασης οφείλει να λαμβάνει χώρα και σε οποιαδήποτε περίπτωση παύει να ισχύει η ΑΕΠΟ (π.χ., λόγω εκπνοής, ή ακύρωσης). Κακώς το νομοσχέδιο προβλέπει ότι χρειάζεται αίτημα ή πρωτοβουλία του διαδίκου στην περίπτωση αυτή (πρβλ. και άρθρ. 22, που μεριμνά για την επανέκδοση στην περίπτωση αυτή). Η συνέπεια αυτή είναι απαίτηση του περιβαλλοντικού δικαίου, σύμφωνα με το οποίο η ΑΕΠΟ είναι προϋπόθεση “για την έκδοση κάθε διοικητικής πράξης που απαιτείται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την πραγματοποίηση ή λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας” (άρθρ. 2 παρ. 10 του ν. 4014/2011). Αυτό είναι ιδιαίτερα επιβεβλημένο στην περίπτωση έργων ΑΠΕ εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000, όπου είναι αδύνατη η υλοποίηση του έργου αν δεν διασφαλίζεται η ακεραιότητα της περιοχής (κάτι που απαιτεί δέουσα εκτίμηση, και, σε κάθε περίπτωση, περιβαλλοντικούς όρους σε ισχύ). Το δίκαιο δεν πρέπει να ενθαρρύνει μία κατάσταση νομικής σύγχυσης, και θα πρέπει να καθορίζει με σαφήνεια τις σχέσεις μεταξύ των απαιτούμενων αδειών. Τα παραπάνω είναι απαίτηση και του ενωσιακού δικαίου.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν σχέδιο νόμου αλλά το πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης και τις κυρώσεις σε περίπτωση παύσης της ισχύος της Α.Ε.Π.Ο.
3	Άρθρο 19: Εάν ο στόχος του νομοσχεδίου είναι να κατασκευαστούν γρηγορότερα περισσότερα έργα ΑΠΕ, έτσι ώστε το 2030 να φθάσουν οι ανανεώσιμες πηγές το 75% στην κάλυψη της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, τότε δεν μπορεί μια άδεια εγκατάστασης να διαρκεί από 5-7 χρόνια. Την επόμενη 8ετία οι φορείς των έργων ΑΠΕ θα πρέπει να εργασθούν με ταχύτητα χωρίς να επαφίνονται σε χαλαρές χρονικά νομοθετικές προβλέψεις.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 20 – Τροποποίηση Άδειας Εγκατάστασης (1 Σχόλιο):

1	Αδιαφορεί για την εξασφάλιση συμβατότητας για τροποποιήσεις των έργων που γίνονται στο στάδιο της άδειας εγκατάστασης, σε σχέση με την περιβαλλοντική αδειοδότηση που έχει προηγηθεί και ειδικά σε σχέση με τον έλεγχο των κριτηρίων του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου που καθορίζουν αποστάσεις από οικισμούς, αρχαιολογικούς χώρους, τουριστικές περιοχές, υποδομές, τοπίο, κλπ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, καθώς υπάρχει πλήρης συμβατότητα με το Ειδικό Χωροταξικό των Α.Π.Ε. και την περιβαλλοντική αδειοδότηση που έχει προηγηθεί
---	--	---

Άρθρο 21 – Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών (6 Σχόλια):

1	Το άρθρο 21 για τα νέα όρια αποστάσεων ασφαλείας, σε συνδυασμό με τις σχετικές μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 55, μπορεί να δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα. Όπως εξηγήσαμε αναλυτικά στο συνημμένο, υφίστανται περιπτώσεις όπου τα νέα όρια οδηγούν σε μεγαλύτερο γήπεδο ασφαλείας από αυτό που προβλέπουν τα υφιστάμενα όρια. Το γεγονός ότι τα νέα όρια δεν καταλαμβάνουν τις ΑΕΠΟ δεν είναι επαρκές, διότι υπάρχουν όλα τα άλλα έργα που είναι σε διαδικασία ωρίμανσης και δεν έχουν ακόμα λάβει ΑΕΠΟ. Επομένως, οι σχετικές διατάξεις πρέπει οπωσδήποτε να τροποποιηθούν κατά τις προτάσεις μας. Μην παροράται άλλωστε το γεγονός ότι το άρθρο 21 επιδιώκει	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
---	---	-----------------------------

	να αλλάξει ρυθμίσεις που ισχύουν και εφαρμόζονται επί της ουσίας από το 1995 και δεν υφίσταται προφανής λόγος αλλαγής τους.	
2	Πρέπει η ΕΛΕΤΑΕΝ να κινηθεί για την διευθέτηση του ζητήματος. Το γενικό πλαίσιο του Νομοσχεδίου έχει θετικές κατευθύνσεις, αν και δημιουργεί σε ορισμένα σημεία επιπλέον προβλήματα, τα οποία πρέπει να διορθωθούν, καθώς ακυρώνουν στη βάση τους την προσπάθεια που γίνεται. Με αρνητική έκκληση παρατηρήσαμε ότι πέρα από την έννοια “Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών (Α/Γ)”, που ήδη υπήρχε ως πρόβλεψη στο “ν. 4685/2020, Άρθρο 13, Περιορισμοί χωροθέτησης σταθμών ΑΠΕ”, και στο “ΦΕΚ 2264/Β/3.12.2008, “Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού”, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, Αποστάσεις Αιολικών Εγκαταστάσεων από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής”, εισάγονται τα ακόλουθα: Στο άρθρο 3, ορισμοί, παρ. 19. [...] Γήπεδο ασφαλείας Α/Γ ή γήπεδο ασφαλείας: Το γήπεδο ασφαλείας του άρθρου 21 [...]. Στο Άρθρο 18, Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης, παρ. 2. αναφέρει [...] 2. Ειδικά για τους αιολικούς σταθμούς, ως προς την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου ασφαλείας που δεν περιλαμβάνεται στο γήπεδο εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει τοπογραφικό διάγραμμα, συνοδευόμενο από: α) Για την περίπτωση ιδιωτικών εκτάσεων, έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη. β) Για την περίπτωση δημοσίων εκτάσεων, επιστολή ενημέρωσης εκ μέρους του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια αρχή για την εγκατάσταση του εν λόγω σταθμού, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία ως προς τον χαρακτήρα της έκτασης. [...] Στο άρθρο 21, Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών, παρ 3. αναφέρει [...] Το γήπεδο ασφαλείας ορίζεται από το μεγαλύτερο περίγραμμα που σχηματίζεται λαμβάνοντας υπόψη: α) κύκλο με κέντρο το κέντρο της Α/Γ και ακτίνα ίση με την ακτίνα της Α/Γ, προσαυξημένη κατά πενήντα τοις εκατό (50%), και β) κύκλο με κέντρο το κέντρο της Α/Γ, και ακτίνα ίση με το ύψος του πύργου της Α/Γ, προσαυξημένη κατά δέκα (10) μέτρα. [...] Επίσης, στην παρ. 5 αναφέρει [...] Το γήπεδο ασφαλείας δεν εισέρχεται εντός: α) των ορίων γειτονικού ακινήτου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης από τον κύριο του γειτονικού ακινήτου, β) του καταστώματος εθνικών ή επαρχιακών οδών, γ) της θέσης εγκατάστασης (άξονας) αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης του κυρίου ή του Διαχειριστή του αγωγού, δ) σιδηροδρομικής γραμμής. [...] Από τα παραπάνω βλέπουμε ότι πέρα από τις “Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών (Α/Γ)” που σύμφωνα με τα παραπάνω ουσιαστικά υπήρχαν από το έτος 2008, και ήταν λογικό να υπάρχουν, όπως υπάρχουν και σε κάθε άλλη χώρα που αναπτύσσονται Αιολικά Πάρκα, για να υλοποιηθεί επέμβαση για εγκατάσταση έργων ΑΠΕ, , εισάγεται με το σχέδιο Νόμου προς διαβούλευση και η έννοια “γήπεδο ασφαλείας”. Η έννοια “γήπεδο ασφαλείας,” όπως αυτή προσδιορίζεται να υπάρχει, ουσιαστικά καταργεί και παύει να αναγνωρίζει κάθε έννοια πιστοποίησης του εξοπλισμού, καθώς και κάθε έννοια χωροταξικού σχεδιασμού, και ουσιαστικά βάζει την ταφόπλακα για την ΜΗ ανάπτυξη Αιολικών Πάρκων σε πεδινές περιοχές, και δημιουργεί ένα επιπλέον πρόβλημα και στις λουτές περιοχές. Κάθε εξοπλισμός Αιολικού πάρκου για να χωροθετηθεί πρέπει να είναι πιστοποιημένος, καθώς όπως γνωρίζετε στο στάδιο των όρων σύνδεσης, εάν δεν είναι πιστοποιημένος ο εξοπλισμός το Αιολικό πάρκο δεν μπορεί να λάβει όρους σύνδεσης. Οπότε, κάθε αιολικό πάρκο έχει πιστοποιημένο εξοπλισμό. Αυτό σημαίνει ότι τηρεί όλους τους αυστηρούς κανόνες πιστοποίησης που θέτουν οι ευρωπαϊκές οδηγίες προκειμένου να είναι ασφαλές και να μην θέτει σε κίνδυνο την περιοχή εγκατάστασης του έργου όπως και τις γειτονικές. Οπότε, σε ότι αφορά θέματα ασφαλείας δεν υπάρχει κάποιο πρόβλημα για το οποίο θα πρέπει να δοθεί λύση, καθώς ο πιστοποιημένος εξοπλισμός διασφαλίζει 100% την όποια εγκατάσταση, όπως άλλωστε συμβαίνει και σε κάθε άλλο εξοπλισμό που λαμβάνει τις πιστοποιήσεις που απαιτούνται. Η υποχρέωση να υπάρχει η σύμφωνη γνώμη των ιδιοκτητών, πέρα του χώρου εγκατάστασης – που είναι λογικό και δεν μπορεί να γίνει και διαφορετικά -, και σε μία επιπλέον επιφάνεια/έκταση ανά Α/Γ που είναι ίση με ένα ανοιχτό στάδιο ολυμπιακών διαστάσεων (με τις κερκίδες) για να υπάρχει γήπεδο ασφάλειας, όπως αναφέρεται, ενώ ισχύουν οι πιστοποιήσεις και ο χωροταξικός σχεδιασμός, είναι πέρα για πέρα υπερβολική, αντιπαραγωγική και αντανάπτυξιακή. Με την ίδια λογική, κάθε εγκατάσταση/κατασκευή/οικοδόμημα που υπερβαίνει το ύψος του εδάφους για να μπορεί να πάρει άδεια εγκατάστασης, ανάλογα το ύψος που έχει ή την έκταση που καταλαμβάνει, θα πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη των γειτόνων της, και ας έχει την εξασφάλιση της γης που θα εγκατασταθεί, και ας έχει τηρήσει όλους τους κανόνες των αποστάσεων ασφαλείας και χωροταξικών υποχρεώσεων και ας είναι πιστοποιημένος ο εξοπλισμός της.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Αν κοιτάσουμε όλοι γύρω μας δεν θα δούμε κάτι άλλο από τέτοιου είδους εγκαταστάσεις/κατασκευές/οικοδομήματα.Αν ίσχυε το συγκεκριμένο, πολύ απλά θα είχαν παραλύσει τα πάντα και δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί το παραμικρό, δεν θα υπήρχαν υποδομές, δεν θα υπήρχαν πόλεις, δεν θα υπήρχαν χωριά, δεν θα υπήρχαν κατασκευές, δεν θα υπήρχε απολύτως τίποτα.Για αυτό μπαίνουν όροι και κανόνες του τι επιτρέπεται και του τι όχι και που, ώστε να είναι σαφές τι μπορεί να γίνει και που, και όχι να είναι στην διακριτική ευχέρεια του κάθε ενός και του κάθε γείτονα κατ' επέκταση. Ήδη η επιχειρηματική αγορά και η Ελληνική κοινωνία έχει πραγματικά ματώσει από τα θολά σημεία και την υποκειμενική αντιμετώπιση των πραγμάτων και θέλει σαφές διαδικασίες, με σαφή όρια του τι μπορεί να γίνει, που, πως χωρίς αμφισβητήσεις και χωρίς να είναι στην διακριτική διάθεση του κάθε ενός. Αυτό σημαίνει ευνομούμενη πολιτεία.Δηλαδή, κάθε έργο, πέρα από την εξασφάλιση της γης που θα πρέπει να έχει την επέμβαση που θα κάνει, θα είναι έρμαιο δυνατικών εκβιασμών άλλων ιδιοκτητών γης στις ιδιοκτησίες των οποίων δε γίνεται καμία επέμβαση, προκειμένου να συμφωνήσουν ή όχι ή τι άλλο μπορεί να ζητήσουν, για να μπορέσει να υλοποιηθεί το κάθε Αιολικό έργο. Δηλαδή, θα πρέπει κάθε ιδιοκτήτης στην ιδιοκτησία του οποίου θα γίνει επέμβαση για Αιολικό έργο, να έχει παράλληλα και τις ιδανικές σχέσεις με κάθε γείτονά του και και σε μεγάλη απόσταση, γιατί διαφορετικά δεν θα υπάρχει καμία ελπίδα να γίνει Αιολικό έργο στη συγκεκριμένη γη και ας έχει συμφωνήσει ο ιδιοκτήτης, και ας έχουν τηρηθεί όλα καλώς, σύμφωνα με τα παραπάνω. Όλοι αντιλαμβάνομαστε πως οι προσωπικές σχέσεις μεταξύ γειτονικών ιδιοκτητών μπορούν να αποτελέσουν τροχοπέδη και να οδηγήσουν σε εκβιαστικές καταστάσεις.Είναι προφανές ότι η συγκεκριμένη λογική αγγίζει τα όρια του παραλογισμού και της αυθαίρετης προσέγγισης του κάθε ενός για το αν θα γίνει ή όχι κάποιο Αιολικό έργο.Όλοι γινόμαστε μάρτυρες τι συμβαίνει το τελευταίο χρονικό διάστημα, όπως και με τις αντιδράσεις που υπάρχουν από τις τοπικές κοινωνίες για την χωροθέτηση Αιολικών πάρκων σε κορυφές βουνών και γενικότερα μεγάλα υψόμετρα.Αν πάτε μία βόλτα στην περιοχή της Καρδίτσας, στην λίμνη Πλαστήρα, στα Άγραφα και αλλού, θα παρατηρήσετε ότι οι περιοχές έχουν κατακλιστεί από πανό, γκράφιτι, κλπ. που αναγράφουν την εναντίωση των κατοίκων στα Αιολικά πάρκα σε ορεινές περιοχές.Σε κάθε συζήτηση με στελέχη του ΥΠΕΝ όπως και με στελέχη των τοπικών Κοινωνιών γίνεται παρότρυνση να αποφύγουμε την ανάπτυξη Αιολικών πάρκων σε κορυφές βουνών και να πάμε σε άλλες περιοχές όπου οι επεμβάσεις θα είναι περιορισμένες ή ανύπαρκτες, και αυτό προσπαθούμε να κάνουμε κατά το δυνατόν.Η βελτίωση της τεχνολογίας το τελευταίο διάστημα μας επιτρέπει να μελετάμε και περιοχές με πεδινά χαρακτηριστικά, με λιγότερες επεμβάσεις στο περιβάλλον, οι οποίες όμως είναι πιο κοντά ή και μέσα σε εδάφη με περισσότερες ή και πολλές ιδιωτικές ιδιοκτησίες.Ταυτόχρονα οι πεδινές περιοχές αποτελούν περιοχές με πολλούς περιορισμούς στην χωροθέτηση Αιολικών πάρκων, καθώς υπάρχουν και εμφανίζονται το σύνολο των περιορισμών για την χωροθέτηση Αιολικών πάρκων και μάλιστα σε μέγιστο βαθμό, κάτι που το κάνει το εγχείρημα για την εύρεση θέσης Α/Γ πολύ περίπλοκο. Το τελικό αποτέλεσμα είναι να απομένουν πραγματικά μόνο μικρά και περιορισμένα πολύγωνα με δυνατότητα αξιοποίησης και χωροθέτησης, για τον σκοπό αυτό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ακόμα και μικρές μετατοπίσεις, κάποιων μέτρων, ουσιαστικά να οδηγεί σε ακύρωση του εγχειρήματος, καθώς η μετατόπιση έρχεται συνήθως σε αντίθεση με κάποιο άλλον περιορισμό.Αν αναλογιστεί κανείς και το γεγονός ότι οι ιδιοκτήτοι κλήροι γης είναι συνήθως μικροί, των κάποιων στρεμμάτων, και όχι των εκατοντάδων στρεμμάτων, όπως και μέρος αυτών δεν είναι καθαροί και με εκκρεμότητες ιδιοκτησιακού καθεστώτος, προβληματικοί, κλπ., η εξεύρεση γης σε αυτές τις περιοχές για υλοποίηση Αιολικού έργου γίνεται ακόμα δυσκολότερη. Αυτό σημαίνει ότι , πέρα από τον 1 ή 2 κλήρους που θα χρειαστεί να εξασφαλιστούν για την εγκατάσταση μίας θέσης Α/Γ, με την εισαγωγή του προτεινόμενου συγκεκριμένου άρθρου στο υπό διαβούλευση νομοσχέδιο θα πρέπει να συμφωνήσουν, χωρίς να υφίσταται καμία επέμβαση στη γη τους, και παρά την τήρηση κάθε απόστασης του χωροταξικού σχεδιασμού, όπως και των πιστοποιήσεων του εξοπλισμού, άλλοι 10-15 ιδιοκτήτες γης, με αποτέλεσμα να γίνεται απαγορευτική κάθε προσπάθεια για υλοποίηση Αιολικού πάρκου σε μη ορεινή περιοχή. Συνεπώς, τελικά οι ορεινές περιοχές θα αποτελούν την μοναδική λύση για την ανάπτυξη Αιολικών πάρκων, καθώς δημιουργείται με την εισαγωγή του νέου προτεινόμενου άρθρου και διατάξεων ένα σοβαρό ζήτημα, χωρίς να υπάρχει κανένας λόγος ύπαρξής του.Η εύρεση θέσης εγκατάστασης σε ιδιωτικές πεδινές εκτάσεις, με τα σοβαρά προβλήματα των καθαρών τίτλων αλλά και ιδιοκτησιών, όπως και των μικρών ιδιοκτησιών που υπάρχουν σε αυτές τις περιπτώσεις κατά κύριο λόγο, κάνει το εγχείρημα ακόμα πιο περίπλοκο. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, εάν η συγκεκριμένη προτεινόμενη διάταξη στο υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου ψηφιστεί και δεν καταργηθεί, , ένα Αιολικό πάρκο πχ των 6 θέσεων, θα απαιτήσει τη σύμφωνη γνώμη ακόμα και 100 ιδιοκτητών ιδιωτικών κλήρων, , κάτι που κάνει απαγορευτική κάθε έννοια, σκέψη και προσπάθεια για κάτι τέτοιο και πραγματικά κάνει αδύνατη την ανάπτυξη Αιολικών έργων σε εκτάσεις πεδινές, όπου η επέμβαση στο περιβάλλον είναι αποδεδειγμένα πιο περιορισμένη .Είναι το λιγότερο αυτοκτονικό κάτι τέτοιο.Επίσης, την ίδια στιγμή που γίνεται προσπάθεια να υπάρχει ένα καθαρό πλαίσιο με σαφή όρια του τι επιτρέπεται και τι όχι στις περιοχές NATURA 2000, μέσω της σύνταξης των ΕΠΜ, έτσι ώστε να μην βρίσκεται κάθε έργο/δραστηριότητα στη	
--	--

διάθεση -πιστεύω και όρεξη – κάθε υπαλλήλου, αλλά με στόχο να υπάρχουν συγκεκριμένες ζώνες με περιγραφή του τι πραγματικά επιτρέπεται και τι όχι και πως, όπως και προσπάθεια απλοποίησης των διατάξεων και των διαδικασιών που συμβάλουν στην υλοποίηση έργων ΑΠΕ και των συνοδών τους έργων, η συγκεκριμένη εισαγωγή του όρου “γήπεδο ασφαλείας” σε συνδυασμό με τι απαιτείται για αυτό από τους ιδιοκτήτες γειτονικών εκτάσεων, ουσιαστικά ακυρώνει τα παραπάνω και σίγουρα κάθε Αιολικό έργο σε πεδινή έκταση. Αντίστοιχα, αν και όχι τόσο έντονα, αλλά και όχι λιγότερο σημαντικά, θα υπάρχουν ζητήματα και σε αιολικά έργα σε πιο ορεινές περιοχές. Από την μία μεριά στο άρθρο 4, παρ. 5 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου, δίνει τη δυνατότητα (με τις προϋποθέσεις που ορίζει) για “αναγκαστική απαλλοτρίωση του γηπέδου εγκατάσταση” από ιδιώτες, και από την άλλη επιβάλλει την σύμφωνη γνώμη των ιδιοκτητών των γειτονικών εκτάσεων, μπλοκάροντας με αυτόν τον τρόπο την όλη διαδικασία, χωρίς να υπάρχει κανένας λόγος ύπαρξης της συγκεκριμένης διάταξης. Αντί να δίνονται κίνητρα για την ανάπτυξη Αιολικών έργων σε πεδινές εκτάσεις, που έχουν μικρότερη περιβαλλοντική επέμβαση, ουσιαστικά αποτρέπονται και ακυρώνονται τέτοιες δράσεις με τις συγκεκριμένες διατάξεις, εκτός και αν ήταν αυτή η πρόθεση, γεγονός που δεν το πιστεύουμε. Αν ήταν αυτή η πρόθεση, τότε θα πρέπει να πάρετε πρωτοβουλία και να έρθετε σε επικοινωνία με τις τοπικές κοινωνίες των ορεινών περιοχών και να ομαλοποιήσετε τις όποιες τοπικές αντιδράσεις και να αιτιολογήσετε την πρόθεσή σας να γίνονται έργα μόνο εκεί. Αν όχι, τότε πρέπει να αποσυρθεί ο συγκεκριμένος όρος, καθώς είναι περιττός και δεν προσθέτει απολύτως τίποτα σε θέματα ασφαλείας εγκαταστάσεων, από την στιγμή που τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες αποστάσεις ασφαλείας, ο εξοπλισμός είναι πιστοποιημένος, και ακυρώνει στην ουσία κάθε πρωτοβουλία ανάπτυξης Αιολικών πάρκων σε περιοχές με ελάχιστες επεμβάσεις στο περιβάλλον, κάνοντας έρμαιο εκβιασμών κάθε θέσης Αιολικού έργου. Επίσης, εκτιμούμε ότι δεν ήταν η πρόθεση του νομοθέτη να αμφισβητεί τις πιστοποιήσεις του εξοπλισμού που παρέχουν οι πιο καταξιωμένες εταιρείες στον κλάδο των πιστοποιήσεων. Αν κοιτάξετε τον χάρτη θα παρατηρήσετε ότι υπάρχουν διάφορες επενδυτικές πρωτοβουλίες για υλοποίηση αιολικών έργων, σε πολλές πεδινές εκτάσεις της Βόρειας Ελλάδας, της Κεντρικής Ελλάδας κλπ. της τάξης των πολλών εκατοντάδων MW. Εταιρείες όπως η Siemens Gamesa, Iberdrola, WPD και πολλοί άλλοι ιδιοκτήτες έργων αναπτύσσουν έργα της τάξεως των πολλών εκατοντάδων MW. Έχουν υπάρξει επίσης συμβολαιογραφικές πράξεις και ιδιωτικά συμφωνητικά εξασφάλισης γης των ιδιωτικών εκτάσεων όπου θα γίνουν οι ανάλογες επεμβάσεις για τα προαναφερόμενα έργα και έχουν ληφθεί και Βεβαιώσεις Παραγωγού, όπως και για έργα που ετοιμάζονται να καταθέσουν αιτήσεις για Βεβαιώσεις Παραγωγού το επόμενο διάστημα και έχουν ήδη λάβει μία σειρά γνωμοδοτήσεων από φορείς πριν προβούν στο εν λόγω εγχείρημα. Μόνο το κόστος των συγκεκριμένων συμβολαιογραφικών πράξεων και των ιδιωτικών συμφωνητικών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί είναι της τάξεως των 100άδων χιλιάδων ευρώ, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το αντίστοιχο ήδη μεγάλο κόστος που έχει δαπανηθεί για αιολικές μετρήσεις, μελέτες κτλ. Όλοι έχουμε βρεθεί σε συζητήσεις κατά τις οποίες γίνονται αναφορές του τύπου “γιατί δεν αναπτύσσονται Αιολικά πάρκα και σε περιοχές πεδινές όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες της Βόρειας Ευρώπης”. Είναι αδιανόητο και χωρίς λογική να ακυρώνονται με την εισαγωγή τέτοιων διατάξεων πρωτοβουλίες με πολύ φιλικό πρόσημο για το περιβάλλον, με χωρίς ουσιαστικό λόγο ύπαρξής τους. Οι διατάξεις αυτές δεν προσφέρουν κάτι θετικό και θέτουν την ταφόπλακα στις πρωτοβουλίες να αναπτυχθούν Αιολικά πάρκα σε περιοχές που έχουν την ελάχιστη περιβαλλοντική επέμβαση που μπορεί να έχει ένα Αιολικό πάρκο και έχει δαπανηθεί παράλληλα μεγάλο κεφάλαιο για την ανάπτυξή τους. ΜΗΝ μας σπρώχνετε να ανεβαίνουμε αποκλειστικά στις κορυφές των βουνών για την ανάπτυξη Αιολικών πάρκων. Εσείς, οι ίδιοι μας παροτρύνετε προφορικά να αναζητήσουμε παράλληλα και άλλες λύσεις ανάπτυξης Αιολικών πάρκων και εκτός κορυφών των βουνών. Αντίθετα προσπαθήστε να συμβάλετε στο να υλοποιούνται Αιολικά έργα με τις μικρότερες περιβαλλοντικές επεμβάσεις και ΜΗΝ προκαλείτε ζητήματα εκεί που πραγματικά δεν υπάρχουν. Παρακαλούμε να διορθώσετε το λάθος αυτό και να αφαιρεθούν οι συγκεκριμένες διατάξεις/αναφορές για το “γήπεδο ασφαλείας” όπως και για την υποχρέωση της σύμφωνης γνώμης των γειτόνων των έργων, πέρα από την εξασφάλιση της γης όπου γίνεται η επέμβαση για την εγκατάσταση των Α/Γ, που έτσι και αλλιώς γίνεται και συμβαίνει για κάθε έργο ΑΠΕ, και δεν θα μπορούσε να είναι και διαφορετικά. Θα ΠΡΕΠΕΙ και η ΕΛΕΤΑΕΝ να θέσει το ζήτημα και να διορθωθεί. Παράλληλα με το παραπάνω παρατηρείται ότι σύμφωνα με το άρθρο 21, παρ. 5, του προτεινόμενου νομοσχεδίου[...] Το γήπεδο ασφαλείας δεν εισέρχεται εντός: [...] [...]β) του καταστρώματος εθνικών ή επαρχιακών οδών,γ) της θέσης εγκατάστασης (άξονας) αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης του κυρίου ή του Διαχειριστή του αγωγού,δ) σιδηροδρομικής γραμμής. [...]Σύμφωνα με το ΦΕΚ 2264/Β/3.12.2008, “Εγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού”, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, Αποστάσεις Αιολικών Εγκαταστάσεων από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής, οι αποστάσεις από το β) και δ) είναι 1,5D από την θέση της Α/Γ.	
--	--

	Θα πρέπει να διευκρινιστεί ποια απόσταση θα ισχύει από την θέση της Α/Γ για το β και δ. Θα παραμείνει το 1,5D του ΦΕΚ 2264/Β/3.12.2008 που τηρείται μέχρι σήμερα ή θα μειωθεί σε $1,5 \cdot 1/2D$ ή ύψος πύργου προσαυξημένο κατά 10 μέτρα; Επίσης, σε ότι αφορά το γ) γίνεται αναφορά οριζόντια ουσιαστικά σε μία απόσταση από την Α/Γ ίση με $1,5 \cdot 1/2D$ ή ύψος πύργου προσαυξημένο κατά 10 μέτρα. Η προσέγγιση της διάταξης αντιμετωπίζει τις θέσεις των αγωγών οριζόντια, όμως ο κάθε αγωγός, σύμφωνα με τα τεχνικά του χαρακτηριστικά, έχει ορίσει ποιες είναι οι αποστάσεις που επιτρέπει δράσεις/εργασίες/εγκαταστάσεις. Συγκεκριμένα, ο αγωγός TAP επιτρέπει και ορίζει τις παρακάτω ζώνες: Στη Ζώνη «Περιορισμών Κυριότητας» (4 μέτρα εκατέρωθεν του αγωγού, 4 + 4μ ή 8μ συνολικά): Για τους ιδιοκτήτες και χρήστες γης επιτρέπονται οι παρακάτω εργασίες: • βοσκή • επιφανειακή σπορά και λίπανση • καλλιέργεια φυτών με ρίζες που δεν ξεπερνούν σε βάθος τα 60 εκ. • έλεγχος παρασιτικής βλάστησης. Για τους ιδιοκτήτες και χρήστες γης δεν επιτρέπονται οι ακόλουθες δραστηριότητες: • δόμηση κτηρίων οποιουδήποτε είδους • καλλιέργεια βαθύρριζων φυτών με ρίζες που ξεπερνούν σε βάθος τα 60 εκ. • γεωτρήσεις ή διάνοιξη τάφρων, πηγαδιών, φρεατίων • τοποθέτηση υπόγειων σωληνώσεων σε βάθος μεγαλύτερο των 50 εκ. • αλλοίωση της μορφολογίας του εδάφους με οποιοδήποτε τρόπο (π.χ. βαθιά άροση, εκσκαφές, τοποθέτηση μπάζων, δημιουργία νερόλακκων) • κατασκευή νέων δρόμων. Στη Ζώνη «Περιορισμού Δόμησης» (20 μέτρα εκατέρωθεν του αγωγού, 20 + 20μ ή 40μ συνολικά) Για τους ιδιοκτήτες και χρήστες γης δεν επιτρέπονται οι ακόλουθες δραστηριότητες: • δόμηση κτηρίων οποιουδήποτε είδους • εγκατάσταση αποχετευτικών συστημάτων που αλλοιώνουν τη μορφολογία του εδάφους Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι ο αγωγός TAP ορίζει μικρότερη ζώνη ασφαλείας και μέγιστη απόσταση των 20μ από τον αγωγό και όχι αυτό που εισάγει η διάταξη. Λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω, ήδη σήμερα έχουν υπάρξει χωροθετήσεις έργων και Α/Γ και οι αδειοδοτήσεις προχωράνε ομαλά. Αντίστοιχα, αγωγός πετρελαίου, σε γνωμοδότησή του αρμόδιου φορέα για τον αγωγό, προκειμένου να υλοποιηθεί Αιολικό έργο που σήμερα αναπτύσσεται αδειοδοτικά, ορίζει μεγαλύτερη απόσταση από την προαναφερόμενη των $1,5 \cdot 1/2D$ ή ύψος πύργου προσαυξημένο κατά 10 μέτρα. Δηλαδή, ένας κύριος Αιολικού πάρκου, σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, θα μπορούσε να αναπτύσσει αδειοδοτικά την θέση Α/Γ ή/και ΑΓων σε απόσταση τέτοια που όταν θα γνωμοδοτήσει ο φορέας του αγωγού πετρελαίου θα του το απαγορεύσει. Παρακαλούμε, για να μην υπάρχουν υπερβολές στην τήρηση των αποστάσεων από την μία, και τήρηση αποστάσεων που είναι ελλείψεις στην πραγματικότητα από την άλλη, προκαλώντας στην ουσία σοβαρά προβλήματα στην ανάπτυξη Αιολικών έργων, και επιδείχ κάθε ένας αγωγός, ανάλογα με τα τεχνικά του χαρακτηριστικά και τις προδιαγραφές ασφαλείας που έχουν οριστεί και έχει ορίσει ο κάθε κατασκευαστής, έχει διαφορετικές αποστάσεις ασφαλείας, παρακαλούμε να ΜΗΝ υπάρχει συγκεκριμένη διάταξη απόστασης από αγωγούς της παραγράφου γ), αλλά να προσδιορίζονται κατά την φάση της αδειοδότησης κάθε έργου από τον φορέα κάθε αγωγού, όπως ήδη γίνεται μέχρι σήμερα, ανάλογα με τις αποστάσεις ασφαλείας που έχει ορίσει ο κάθε ένας αγωγός ξεχωριστά, καθώς δεν υπάρχει οριζόντια αντιμετώπιση.	
3	Παρατηρείται ότι σύμφωνα με το άρθρο 21, παρ. 5, του προτεινόμενου νομοσχεδίου[...] Το γήπεδο ασφαλείας δεν εισέρχεται εντός: [...] β) του καταστρώματος εθνικών ή επαρχιακών οδών, γ) της θέσης εγκατάστασης (άξονας) αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης του κυρίου ή του Διαχειριστή του αγωγού, δ) σιδηροδρομικής γραμμής. [...] Σύμφωνα με το ΦΕΚ 2264/Β/3.12.2008, "Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιτιόφρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού", ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, Αποστάσεις Αιολικών Εγκαταστάσεων από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής, οι αποστάσεις από το β) και δ) είναι 1,5D από την θέση της Α/Γ. Θα	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.

	πρέπει να διευκρινιστεί ποια απόσταση θα ισχύει από την θέση της Α/Γ για το β και δ. Θα παραμείνει το 1,5D του ΦΕΚ 2264/Β/3.12.2008 που τηρείται μέχρι σήμερα ή θα μειωθεί σε 1,5*1/2D ή ύψος πύργου προσαυξημένο κατά 10 μέτρα; Επίσης, σε ότι αφορά το γ) γίνεται αναφορά οριζόντια ουσιαστικά σε μία απόσταση από την Α/Γ ίση με 1,5*1/2D ή ύψος πύργου προσαυξημένο κατά 10 μέτρα. Η προσέγγιση της διάταξης αντιμετωπίζει τις θέσεις των αγωγών οριζόντια, όμως ο κάθε αγωγός, σύμφωνα με τα τεχνικά του χαρακτηριστικά, έχει ορίσει ποιες είναι οι αποστάσεις που επιτρέπει δράσεις/εργασίες/εγκαταστάσεις. Συγκεκριμένα, ο αγωγός ΤΑΡ επιτρέπει και ορίζει τις παρακάτω ζώνες: Στη Ζώνη «Περιορισμών Κυριότητας» (4 μέτρα εκατέρωθεν του αγωγού, 4 + 4μ ή 8μ συνολικά): Για τους ιδιοκτήτες και χρήστες γης επιτρέπονται οι παρακάτω εργασίες: • βοσκή • επιφανειακή σπορά και λίπανση • καλλιέργεια φυτών με ρίζες που δεν ξεπερνούν σε βάθος τα 60 εκ. • έλεγχος παρασιτικής βλάστησης. Για τους ιδιοκτήτες και χρήστες γης δεν επιτρέπονται οι ακόλουθες δραστηριότητες: • δόμηση κτηρίων οποιουδήποτε είδους • καλλιέργεια βαθύρριζων φυτών με ρίζες που ξεπερνούν σε βάθος τα 60 εκ. • γεωτρήσεις ή διάνοιξη τάφρων, πηγαδιών, φρεατίων • τοποθέτηση υπόγειων σωληνώσεων σε βάθος μεγαλύτερο των 50 εκ. • αλλοίωση της μορφολογίας του εδάφους με οποιοδήποτε τρόπο (π.χ. βαθιά άροση, εκσκαφές, τοποθέτηση μπάζων, δημιουργία νερόλακκων) • κατασκευή νέων δρόμων. Στη Ζώνη «Περιορισμού Δόμησης» (20 μέτρα εκατέρωθεν του αγωγού, 20 + 20μ ή 40μ συνολικά) Για τους ιδιοκτήτες και χρήστες γης δεν επιτρέπονται οι ακόλουθες δραστηριότητες: • δόμηση κτηρίων οποιουδήποτε είδους • εγκατάσταση αποχετευτικών συστημάτων που αλλοιώνουν τη μορφολογία του εδάφους Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι ο αγωγός ΤΑΡ ορίζει μικρότερη ζώνη ασφαλείας και μέγιστη απόσταση των 20μ από τον αγωγό και όχι αυτό που εισάγει η διάταξη. Λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω, ήδη σήμερα έχουν υπάρξει χωροθετήσεις έργων και Α/Γ και οι αδειοδοτήσεις προχωράνε ομαλά. Αντίστοιχα, αγωγός πετρελαίου, σε γνωμοδότησή του αρμόδιου φορέα για τον αγωγό, προκειμένου να υλοποιηθεί Αιολικό έργο που σήμερα αναπτύσσεται αδειοδοτικά, ορίζει μεγαλύτερη απόσταση από την προαναφερόμενη των 1,5*1/2D ή ύψος πύργου προσαυξημένο κατά 10 μέτρα. Δηλαδή, ένας κύριος Αιολικού πάρκου, σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, θα μπορούσε να αναπτύσσει αδειοδοτικά την θέση Α/Γ ή/και ΑΓων σε απόσταση τέτοια που όταν θα γνωμοδοτήσει ο φορέας του αγωγού πετρελαίου θα του το απαγορεύσει. Παρακαλούμε, για να μην υπάρχουν υπερβολές στην τήρηση των αποστάσεων από την μία, και τήρηση αποστάσεων που είναι ελλείψεις στην πραγματικότητα από την άλλη, προκαλώντας στην ουσία σοβαρά προβλήματα στην ανάπτυξη Αιολικών έργων, και επειδή κάθε ένας αγωγός, ανάλογα με τα τεχνικά του χαρακτηριστικά και τις προδιαγραφές ασφαλείας που έχουν οριστεί και έχει ορίσει ο κάθε κατασκευαστής, έχει διαφορετικές αποστάσεις ασφαλείας, παρακαλούμε να ΜΗΝ υπάρχει συγκεκριμένη διάταξη απόστασης από αγωγούς της παραγράφου γ), αλλά να προσδιορίζονται κατά την φάση της αδειοδότησης κάθε έργου από τον φορέα κάθε αγωγού, όπως ήδη γίνεται μέχρι σήμερα, ανάλογα με τις αποστάσεις ασφαλείας που έχει ορίσει ο κάθε ένας αγωγός ξεχωριστά, καθώς δεν υπάρχει οριζόντια αντιμετώπιση.	
4	Άρθρο 21 - Περί αποστάσεων ασφαλείας Αναφέρεται μόνο στις αποστάσεις που πρέπει να τηρούνται μεταξύ ανεμογεννητριών και στον περιβάλλοντα χώρο τους το «γήπεδο ασφαλείας». Πρέπει να προστεθεί ότι τηρούνται αποστάσεις ασφαλείας από λειτουργούντα λατομεία-μεταλλεία, ίσες με αυτές που διατηρεί το λειτουργούν λατομείο-μεταλλείο από προϋπάρχοντα κτήματα-οικισμού κτλ όπως προβλέπει ο ΚΜΛΕ. Για τα φωτοβολταϊκά πάνελ, εφόσον ο ιδιοκτήτης τους δεν είναι ίδιος με το φορέα που λειτουργεί το προϋπάρχον λατομείο-μεταλλείο να διατηρείται απόσταση ασφαλείας 250 μέτρων	Το σχόλιο δεν χρήζει ενσωμάτωσης καθώς το ζήτημα ρυθμίζεται ήδη από το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο.
5	Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 21 του κεφαλαίου Δ' για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης ενός αιολικού σταθμού η ελάχιστη απόσταση ανάμεσα σε αυτόν τον αιολικό σταθμό και ενός γειτονικού είναι 5*D εφόσον ο γειτονικός σταθμός διαθέτει απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ενώ αν διαθέτει άδεια εγκατάστασης ή βρίσκεται σε λειτουργία η ελάχιστη απόσταση είναι 7*D.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό

	Στο υποθετικό σενάριο όπου ο γειτονικός σταθμός έχει περιβαλλοντικούς όρους και πάμε να εκδώσουμε άδεια εγκατάστασης για τον δικό μας σταθμό, τότε η απόσταση αρκεί να είναι 5*D. Ωστόσο, όταν θα πάει ο γειτονικός σταθμός να εκδώσει άδεια εγκατάστασης θα πρέπει να τηρήσει απόσταση 7*D πράγμα που σημαίνει ότι ένα έργο που έχει λάβει περιβαλλοντική αδειοδότηση, θα αναγκαστεί να τροποποιήσει τον σχεδιασμό του με κίνδυνο ακύρωσης της επένδυσης [τεχνική αδυναμία υλοποίησης τέτοιας τροποποίησης (έλλειψη χώρου μετακίνησης Α/Γ) ή χρονική καθυστέρηση δεδομένου ότι απαιτείται η τροποποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης (νέες πλατείες, δρόμοι, εκ νέου γνωμοδοτήσεις υπηρεσιών κλπ.)].	
6	Άρθρο 21 – Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών Για την διάταξη, μπορούν να γίνουν δύο παρατηρήσεις. Πρώτον, το θέμα έχει ρυθμιστεί επανειλημμένα από τον νομοθέτη (για τελευταία φορά, βλ. άρθ. 13 του ν. 4685/2020, η οποία προβλέπει και ελάχιστη και μέγιστη απόσταση, και άρθ. 20 της κ.υ.α. υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/2020), και οι συνεχείς τροποποιήσεις, πέρα από την σύγχυση που προκαλούν, δεν φαίνονται να βασίζονται σε κάποια σοβαρή ανάλυση των τεχνικών περιορισμών και δεδομένων. Αυτό ισχύει ιδίως για την παρ. 2, που διακρίνει μεταξύ σταθμών με ΑΕΠΟ (αλλά χωρίς άδεια εγκατάστασης) και άδεια εγκατάστασης (ενδεχομένως και με ΑΕΠΟ σε ισχύ), εισάγοντας μία διάκριση που δεν έχει την παραμικρή νομική, τεχνική ή περιβαλλοντική αιτιολογία. Δεύτερον, το θέμα είναι κατεξοχήν τεχνικό, χωροταξικό και περιβαλλοντικό, και θα πρέπει να επιλυθεί σε επίπεδο Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου (με τεκμηρίωση από ΣΜΠΕ) και ΑΕΠΟ (με τεκμηρίωση από ΜΠΕ): είναι κατεξοχήν (μεταξύ άλλων) περιβαλλοντικό, διότι αφορά την αποφυγή δημιουργίας φραγμών, που εμποδίζουν τις κινήσεις προστατευόμενων μεταναστευτικών ειδών.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 22 – Επανεκδοση Άδειας Εγκατάστασης (1 Σχόλιο):

1	Άρθρο 22: Εάν δικαστήριο έχει ακυρώσει τελεσίδικα μια απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (και όχι εάν έχει ζητήσει την τροποποίησή της), γιατί θα πρέπει να συνεχισθεί η διαδικασία κατασκευής του συγκεκριμένου έργου ΑΠΕ;	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
---	--	---------------------------------

Άρθρο 23 – Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης (3 Σχόλια):

1	Άρθρο 23 – Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης Αναφέρεται ότι «Για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης για τμήμα, το οποίο έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και το οποίο αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό 80% της συνολικής ισχύος για την οποία έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής» Προτείνεται για λόγους μεγαλύτερης ευελιξίας το ποσοστό να μειωθεί σε 50%	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 23 – Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης Η τμηματική άδεια εγκατάστασης δεν έχει την παραμικρή χρησιμότητα ή αιτιολογική βάση, και ενθαρρύνει την κατάρτιση της αδειοδοτικής διαδικασίας και της εκτίμησης των επιπτώσεων της. Γενικά, η άδεια εγκατάστασης αφορά τον χώρο – και ο χώρος μένει ο ίδιος, ακόμα και αν τμήμα του σταθμού έχει λειτουργική και τεχνική αυτοτέλεια, ό,τι και αν σημαίνει αυτό. Μάλλον στην φάση της άδειας λειτουργίας πρέπει να αντιμετωπιστούν τα θέματα αυτά, ή έστω μέσω της τροποποίησης της άδειας εγκατάστασης.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	Στο άρθρο 23 αναφέρεται ότι επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής άδειας εγκατάστασης για τμήμα σταθμού που έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και το οποίο αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) της συνολικής ισχύος, για την οποία έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής. Παράλληλα επισημαίνεται ότι θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το υπόλοιπο της ισχύος του σταθμού εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ούτως ή άλλως υπάρχει πρόβλεψη για την ολοκλήρωση του συνόλου του έργου εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, προτείνεται το ποσοστό αυτό να μειωθεί σε 50%, όσο δηλαδή το ποσοστό που αναφέρεται στο άρθρο 29 για τη χορήγηση τμηματικής άδειας λειτουργίας, δεδομένου ότι το αυξημένο κόστος κατασκευής αλλά και πιθανές τοπικές αντιδράσεις καθυστερούν πολλές φορές την υλοποίηση του συνόλου της ισχύος των έργων.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 24 – Μεταφορά θέσης εγκατάστασης (13 Σχόλια):

1	Προβλέπει δυνατότητα μεταφοράς θέσης εγκατάστασης σταθμού σε λειτουργία αλλά και υπό αδειοδότηση, λόγω «Μεταβολής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου της χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σταθμού».	Γενική τοποθέτηση
2	Στο άρθρο 24 προτείνεται να επανέλθει η διάταξη για την ισχύ των εγκρίσεων επέμβασης σε περίπτωση εκ των υστέρων νόμιμης αναγνώρισης τρίτου ιδιοκτήτη. Η προτεινόμενη διάταξη είναι ουσιαστική αντιγραφή της ανάλογης διάταξης που ισχύει για τα λατομεία και επαναλαμβάνεται διαρκώς στη λατομική νομοθεσία (με τελευταία το άρ. 44 του	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

	ν.4512/2018). Η ίδια διάταξη είχε επαναληφθεί και για τις Α.Π.Ε. με την παρ. 2 του άρ. 19 του ν. 3377/2005 που αντικατέστησε την τότε παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 998/1979. Όμως με τις διαδοχικές τροποποιήσεις του ν. 998/1979 κάποια στιγμή απαλείφθηκε. Η επαναφορά της είναι απαραίτητη για λόγους επενδυτικής ασφάλειας αλλά και για λόγους μη δυσμενέστερης αντιμετώπισης των Α.Π.Ε. από τα λατομεία.	
3	Θεωρούμε πως η συγκεκριμένη πρόβλεψη του Ν/Σ είναι χρήσιμη υπό προϋποθέσεις. Προτείνουμε να υπάρξει πρόβλεψη έτσι ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις που η μεταφορά αυτή επηρεάσει τους Όρους Σύνδεσης και την σειρά εξέτασης εκκρεμών αιτημάτων για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης έργων από τον Διαχειριστή	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Σχετικά με το άρθρο 24 : Επιτρέπεται η μεταφορά θέσης από μη διασυνδεδεμένο σε διασυνδεδεμένο νησί εφόσον αυτά τα νησιά προβλέπεται να διασυνδεθούν σύμφωνα με το Δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. η σε κάθε περίπτωση να ανήκουν στο ίδιο ηλεκτρικό σύστημα που διασυνδέει τα ΜΔΝ με την Ηπειρωτική Ελλάδα , καθώς ανήκουν στο ίδιο σύμπλεγμα νησιών τα οποία συνδέονται [πχ. σύμπλεγμα Κυκλάδων] και ο αρμόδιος διαχειριστής προβαίνει στην χορήγηση προσφοράς σύνδεσης για την νέα θέση καθώς με την σύνδεση αίρεται ο οποιοσδήποτε προηγούμενος περιορισμός του εν λόγω νησιού ως ΜΔΝ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
5	Επί του άρθρου 24 πιστεύω ότι θα πρέπει να γίνει η εξής διατύπωση η οποία συνάδει με το πνεύμα του σχεδίου. Επιτρέπεται η μεταφορά θέσης από μη διασυνδεδεμένο σε διασυνδεδεμένο νησί εφ' όσον αυτά τα νησιά προβλέπεται να διασυνδεθούν σύμφωνα με το Δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ η σε κάθε περίπτωση να ανήκουν στο ίδιο ηλεκτρικό σύστημα που διασυνδέει τα ΜΔΝ με την Ηπειρωτική Ελλάδα , καθώς ανήκουν στο ίδιο σύμπλεγμα νησιών τα οποία συνδέονται [πχ.σύμπλεγμα Κυκλάδων] και ο αρμόδιος διαχειριστής προβαίνει στην χορήγηση προσφοράς σύνδεσης για την νέα θέση καθώς με την σύνδεση αίρεται ο οποιοσδήποτε προηγούμενος περιορισμός του εν λόγω νησιού ως ΜΔΝ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
6	Αν στις περιπτώσεις της παρ. 1 καθίσταται, άμεσα ή έμμεσα, αδύνατη ή απαγορεύεται η περαιτέρω αδειοδότηση, εγκατάσταση ή λειτουργία του εν λόγω σταθμού, ο ενδιαφερόμενος υποβάλει αίτηση για την άπαξ μεταφορά της θέσης εγκατάστασής του, εντός των ορίων της οικείας περιφέρειας και στην περίπτωση μεταξύ Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.) και διασυνδεδεμένων Νησιών, σε αυτήν την περίπτωση ο αρμόδιος διαχειριστής προβαίνει στην χορήγηση προσφοράς σύνδεσης για την νέα θέση σε διασυνδεδεμένο Νησί καθώς με την διασύνδεση αίρεται ο οποιοσδήποτε προηγούμενος περιορισμός του εν λόγω νησιού ως ΜΔΝ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
7	Στο Άρθρο 24 και σχετικά με τη Μεταφορά θέσης εγκατάστασης διαφωνούμε πλήρως με την περίπτωση δ) καθώς ένας εξαιρούμενος Σταθμός λαμβάνει πολύ πιο γρήγορα αδειοδότηση από ένα έργο ΡΑΕ. Εάν λοιπόν στον Πληροφοριακό Χάρτη της ΡΑΕ έχει εκδοθεί βεβαίωση παραγωγού ή βεβαίωση ειδικού έργου από τη ΡΑΕ, δεν πρέπει να επιτρέπεται να εκδοθεί καμία άλλη άδεια από οποιαδήποτε υπηρεσία για εξαιρούμενο Σταθμό. Αν ισχύσει έτσι η εν λόγω παράγραφος, τότε στα πλαίσια του ανταγωνισμού των εταιρειών, σε κάθε δημόσια έκταση που έχει εκδοθεί κάποια βεβαίωση παραγωγού από τη ΡΑΕ, ο ανταγωνιστής θα αιτείται για εξαιρούμενο Σταθμό σε μεγάλο τμήμα της έκτασης και στην ουσία θα μπλοκάρει-ακυρώνει την ανάπτυξη του μεγαλύτερου Σταθμού ΑΠΕ από τη ΡΑΕ. Συνεπώς προτείνουμε το να μην επιτρέπεται καθόλου να μπορεί να αδειοδοτηθεί κάποιος απαλλασσόμενος Σταθμός ΑΠΕ σε Δημόσια έκταση όταν ήδη σε αυτήν έχει εκδοθεί βεβαίωση παραγωγού ή βεβαίωση ειδικού έργου ΡΑΕ . Μπορεί να επιτρέπεται η μεταφορά θέσης εγκατάστασης , εφόσον η άδεια ή έγκριση σε Εξαιρούμενο Σταθμό είχε εκδοθεί σε προγενέστερο της Βεβαίωσης Παραγωγού ή ειδικού έργου χρόνο, μόνο.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό καθώς δεν είναι αυτός ο στόχος της εν λόγω περίπτωσης.
8	ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΘΕΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Επειδή έχουν προκύψει αρκετά θέματα επικάλυψων του χώρου εγκατάστασης, προτείνουμε μια επιπλέον περίπτωση μεταφοράς θέσης εγκατάστασης για την επίλυση σχετικών εκκρεμοτήτων. Στο άρθρο 24, να προστεθεί περίπτωση στ' ως εξής: στ) Επικάλυψης, εν όλω ή εν μέρει, του χώρου εγκατάστασης σταθμού που φέρει Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής από χώρο εγκατάστασης για τον οποίο υπάρχει ήδη τίτλος νόμιμης χρήσης από τρίτο ενδιαφερόμενο επενδυτή (σε περίπτωση ιδιόκτητης έκτασης) ή έχει ήδη εγκριθεί από το αρμόδιο όργανο η μίσθωση ή η παραχώρηση σε τρίτο του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης (σε περίπτωση δημόσιας έκτασης).	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
9	Άρθρο 24 – Μεταφορά θέσης εγκατάστασης Αναφέρεται ως μια από τις προϋποθέσεις για τη Μεταφορά Θέσης Εγκατάστασης η ακόλουθη: «Ο αρμόδιος Διαχειριστής κρίνει ότι η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης είναι τεχνικά εφικτή, ήτοι υφίσταται διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος»	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

	Προτείνεται να απαλειφθεί για τα έργα τα οποία δεν διαθέτουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, έτσι ώστε να καταστεί πιο ευέλικτη η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης των έργων εφόσον φυσικά συντρέχουν όλες οι άλλες αναφερόμενες προϋποθέσεις.	
10	ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 24 ΤΟΥ ΥΠΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΥΠΕΝ «Εκσυγχρονισμός της Αδειοδοτικής Διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – Β' Φάση, Αδειοδότηση Παραγωγής και Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, Πλαίσιο Ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και Ειδικότερες διατάξεις για την Ενέργεια και την Προστασία του Περιβάλλοντος». Αιτιολογικό Σημείωμα Στις περιπτώσεις που καθίσταται αδύνατη η περαιτέρω χρήση του ιδιωτικού χώρου εγκατάστασης λόγω της μη ανανέωσης ή διακοπής ή τερματισμού της σύμβασης μίσθωσης, θα πρέπει να δίδεται δυνατότητα μετεγκατάστασης Σταθμού σε λειτουργία. Πρόταση προσθήκης: Με την προτεινόμενη προσθήκη στο Άρθρο 24, και στην Παράγραφο 1 προστίθεται η υποπερίπτωση στ):στ) Μη ανανέωσης, διακοπής ή τερματισμού της σύμβασης μίσθωσης ιδιωτικού χώρου εγκατάστασης επί του οποίου είναι εγκατεστημένος Σταθμός σε λειτουργία.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
11	Άρθρο 24 παρ. 1.γ : να προτεθούν τα αρχαιολογικά ευρήματα	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
12	Άρθρο 24 – Μεταφορά θέσης εγκατάστασης Η διάταξη θα πρέπει να αναφέρει ότι η μεταφορά της εγκατάστασης του σταθμού είναι δυνατή μετά μόνο από τροποποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Πόσο μάλλον που η μεταφορά επιτρέπεται λόγω “γεωλογικών αιτιών” (π.χ., καθιζήσεις, κατολισθήσεις) – κάτι που δείχνει όχι μόνο την ασύλληπτη προχειρότητα της επιλογής θέσης και της μέχρι τότε αδειοδοτικής διαδικασίας, αλλά μπορεί να εγείρει και ζητήματα ευθυνών. Πάντως, θα πρέπει να ειπωθεί ότι στα περισσότερα έργα τα “γεωλογικά αίτια” αντιμετωπίζονται με τεχνικές παρεμβάσεις επί τόπου, και μάλλον αυτό μπορεί να συμβεί και εδώ. Η περίπτωση της “μεταβολής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου της χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σταθμού” θα πρέπει να αντιμετωπίζεται πρωτίστως με την εφαρμογή των νέων διατάξεων για το μέλλον (δηλαδή, μόνο για σταθμούς που δεν έχουν ακόμα άδεια εγκατάστασης). Η περίπτωση της “μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του χώρου εγκατάστασης” (η οποία μπορεί να επιλυθεί και με αναγκαστική απαλλοτρίωση, βλ. παραπάνω), φαίνεται να αφορά κυρίως δασικές εκτάσεις, την διεκδίκηση των οποίων με ελλιπή και αμφιλεγόμενα δικαιολογητικά ενθαρρύνει συστηματικά η νομοθεσία, και μάλιστα ή πρόσφατη (π.χ., άρθ. 93 του ν. 4915/2022, για τους δασωθέντες αγρούς, και αντικατάσταση του άρθ.67 του ν. 998/1979), περιπλέκοντας, για πελατειακούς λόγους, την αδειοδότηση απολύτως απαραίτητων έργων.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
13	Άρθρο 24: Το συγκεκριμένο άρθρο θα πρέπει να αποσυρθεί. Με την παρούσα μορφή του δίνει σε πολλές περιπτώσεις τη δυνατότητα μετατόπισης ενός έργου ΑΠΕ (υφιστάμενου ή υπό αδειοδότηση) κατά εκατοντάδες χιλιόμετρα, χωρίς μάλιστα να χρειάζεται η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τη νέα θέση.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 25 – Συμμετοχή σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης απευθείας στην αγορά (4 Σχόλια):

1	Στο Άρθρο 25, παρ. 1-3, προτείνουμε όπως ο ΔΑΠΕΕΠ χορηγεί απευθείας Βεβαίωση Συμμετοχής στην Αγορά, και στις περιπτώσεις έργων ΑΠΕ που δεν έχουν ακόμη συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης με τον ΔΑΠΕΕΠ αλλά και σε έργα ΑΠΕ που ήδη λειτουργούν και επιλέγουν την απευθείας συμμετοχή στην αγορά σε εφαρμογή της παρ. 3, του άρθρου 20, του ν. 4643/2019.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 25 παρ. 1: -Θεωρούμε ότι η υποβολή ανέκκλητης δήλωσης δεσμεύει υπέρμετρα τον επενδυτή και προτείνουμε να προβλεφθούν περιστάσεις υπό τις οποίες η ανάκληση της δήλωσης θα είναι εφικτή. Θα μπορούσε π.χ. να προβλεφθεί ότι ανάκληση της δήλωσης θα είναι δυνατή άπαξ και υπό την προϋπόθεση ότι έχει παρέλθει συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από την ανάκληση της δήλωσης. Προτείνεται επίσης να προβλεφθεί ρητά η δυνατότητα υποβολής δήλωσης μη σύναψης Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης για μέρος μόνον της εγκατεστημένης ισχύος του σταθμού.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και δίνεται η συγκεκριμένη δυνατότητα σύναψης υποβολής δήλωσης για μέρος της εγκατεστημένης ισχύος.
3	Άρθρο 25 – Συμμετοχή σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης απευθείας στην αγορά Για πολλοστή φορά, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να υποβάλει τα ίδια ακριβώς δικαιολογητικά (τα οποία μάλιστα είναι και αναρτημένα), αυτή τη φορά στην ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Στο αρ. 25 παρ. 1	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

	Στις προβλέψεις του αρ. 12 ^Α περ. 3 του ν.4414 εμπίπτουν και οι Σταθμοί ΑΠΕ οι οποίοι έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης με τον ΔΑΠΕΕΠ, ανεξαρτήτως εάν έχουν τεθεί ή όχι σε λειτουργία, με τις προϋποθέσεις α) δεν έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση και β) δεν έχει παρέλθει διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού. Συνεπώς, στην διατύπωση της παρ. 1 θα πρέπει να γίνεται αναφορά όχι μόνο για την μη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης αλλά και για την λύση της, βάση των προϋποθέσεων του αρ. 12Α περ. 3 του ν.4414.	
--	--	--

Άρθρο 26 – Ηλεκτρισμός δικτύου σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (1 Σχόλιο):

1	Άρθρο 26 Παρ.3: Να οριστεί χρόνος ειδοποίησης του ενδιαφερόμενου από τον αρμόδιο Διαχειριστή.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, καθώς υπάρχει ήδη καθορισμένη προθεσμία για τη διεκπεραίωση του αιτήματος από τον Διαχειριστή.
---	--	--

Άρθρο 27 – Θέση σε λειτουργία σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής - Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (3 Σχόλια):

1	Η διατύπωση της παρ.2 του Άρθρου 27 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να συμπεριλαμβάνει την περίπτωση που η ανάπτυξη των έργων είναι υπ' ευθύνη άλλου παραγωγού. 1. Ο κάτοχος του σταθμού, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού και των έργων σύνδεσης τα οποία έχει αναλάβει να υλοποιήσει ο ίδιος ή άλλος παραγωγός, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή για την ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και λαμβάνει τη Βεβαίωση Ηλεκτρισμού εφόσον έχει εκδοθεί Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας για τα κοινά έργα σύνδεσης.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
2	Στο Άρθρο 27, παρ. 6, ο Κώδικας ΜΔΝ αναφέρεται γενικά σε μονάδες ή σταθμούς παραγωγής στα συστήματα ΜΔΝ, συνεπώς η παρ. 6 θα μπορούσε να αντικατασταθεί ως εξής: 6. Ειδικά για τους σταθμούς, οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση και για μονάδες ή σταθμούς παραγωγής στα συστήματα Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	Άρθρο 27 – Θέση σε λειτουργία σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής – Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης Ενόψει των απαιτήσεων του άρθρου 42 παρ. 2 της οδηγίας 2019/944/ΕΕ, και ειδικά για την περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος έχει αναλάβει (φυσικά, με την έγκριση του Διαχειριστή και των αρμόδιων αρχών σε προηγούμενα στάδια) τα έργα αναβάθμισης του δικτύου, η διαδικασία του άρθρου δεν φαίνεται να είναι σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο. Υπενθυμίζεται ότι, κατά το παραπάνω άρθρο, “η ρυθμιστική αρχή διασφαλίζει ότι τυχόν περιορισμοί της εγγυημένης ικανότητας σύνδεσης ή λειτουργικοί περιορισμοί εισάγονται με βάση διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες και δεν δημιουργούν περιττά εμπόδια για την είσοδο στην αγορά. Όταν η εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας φέρει το κόστος που συνδέεται με την εξασφάλιση απεριόριστης σύνδεσης, δεν εφαρμόζεται κανένας περιορισμός [...]”. Σε δυσαρμονία με τις ρυθμίσεις αυτές, η διάταξη προβλέπει αίτηση και προθεσμία αξιολόγησης, μία ακόμα βεβαίωση, και δοκιμαστική λειτουργία που μπορεί να φτάσει τους δέκα (10) μήνες.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 28 – Άδεια Λειτουργίας (1 Σχόλιο):

1	Άρθρο 28 – Άδεια Λειτουργίας Η πρόβλεψη υπεύθυνης δήλωσης με την οποία κάποιος υπάλληλος του φορέα πειθαναγκάζεται να βεβαιώσει ότι τηρούνται οι όροι της ΑΕΠΟ και ότι (θα) συνεχίζουν να τηρούνται κατά την φάση λειτουργίας του αποτελεί μνημείο νομικής υποκρισίας και ευτελισμό της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης [παρ. 2, σημείο στ) και ζ)]. Οι συναρμόδιες αρχές, που είναι πάρα πολλές, οφείλουν να διασφαλίσουν την τήρηση της ΑΕΠΟ και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, και να μην να αντικαθιστούν με έγγραφα που αγοράζονται από περίπτερα. Κατ' ελάχιστον, ο νομοθέτης οφείλει να επεκτείνει την διαδικασία προληπτικής περιβαλλοντικής επιθεώρησης του άρθ. 20 παρ. 7 του ν. 4014/2011 σε όλα τα έργα ΑΠΕ κατηγορίας Α. Η παρ. 4 του σχολιαζόμενου άρθρου προβλέπει τεχνική προληπτική αυτοψία, και η ίδια λύση μπορεί κάλλιστα να εφαρμοστεί και για περιβαλλοντικά θέματα.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, αφορά στην περιβαλλοντική αδειοδότηση στο πλαίσιο περιβαλλοντικής επιθεώρησης.
---	--	--

Άρθρο 29 – Τμηματική Άδεια Λειτουργίας (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Άρθρο 30 – Κυρώσεις για παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας (1 Σχόλιο):

1	Άρθρο 30 – Κυρώσεις για παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας Στο τελ. εδ. της παρ. 1 προβλέπεται ότι “Σε περίπτωση κατά την οποία έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες εγκατάστασης του έργου, ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να αποκαταστήσει τον χώρο εγκατάστασης, στη μορφή που είχε πριν την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, σύμφωνα με τους σχετικούς όρους της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης”. Η διάταξη αυτή χρήζει συμπλήρωσης και για τις περιπτώσεις εγκαταστάσεων που υπάγονται σε ΠΠΔ (έργα κατηγορίας Β) ή εξαιρούνται της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.	Το σχόλιο δεν λαμβάνεται υπόψη, καθώς όλες οι περιπτώσεις έχουν συμπεριληφθεί στον εν λόγω άρθρο.
---	---	---

Άρθρο 31 – Διασφάλιση υλοποίησης των έργων (1 Σχόλια):

1	Οι προθεσμίες που θέτει το άρθρο 31 για τη διασφάλιση υλοποίησης έργων είναι μη ρεαλιστικές για την περίπτωση μη δημόσιων δασικών εκτάσεων. Κατά συνέπεια θα πρέπει να αναστέλλονται για όσο χρόνο διαρκούν οι διαδικασίες διασφάλισης του δικαιώματος χρήσης εκτάσεων που δεν είναι δημόσιες δασικές. Για αυτό οι προτεινόμενες αλλαγές που έχουμε ενθέσει στο συνημμένο είναι απολύτως απαραίτητες. Εναλλακτικά, θα μπορούσε να οριστεί ότι οι εισαγόμενες προθεσμίες ισχύουν μόνο αν το σύνολο των απαραίτητων εκτάσεων είναι δημόσιες δασικές και δεν εφαρμόζονται σε καμία άλλη περίπτωση. Ακόμα όμως και στην περίπτωση των δημόσιων δασικών εκτάσεων, η 12μηνη προθεσμία μεταξύ αποδοχής των όρων σύνδεσης και αίτησης για έκδοση άδειας εγκατάστασης είναι πολύ μικρό χρονικό διάστημα, εάν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι για να αιτηθεί ο φορέας άδεια εγκατάστασης είναι επιτακτικό να έχει «κλειδώσει» τιμή για το έργο του. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι με το παρόν καθεστώς των ανταγωνιστικών διαδικασιών, τα τελευταία 2 χρόνια κανένα αιολικό έργο δεν έχει εξασφαλίσει τιμή. Προτείνεται λοιπόν ο χρόνος να διπλασιαστεί τουλάχιστον.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
---	--	---------------------------------

Άρθρο 32 – Πληρωμές Τέλους Δέμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέμευσης Ηλεκτρικού Χώρου (2 Σχόλια):

1	Στο Άρθρο 32, παρ. 1, θα πρέπει να διευκρινιστεί εάν το Σύστημα Πληρωμών Τέλους που θα δημιουργήσει ο ΔΑΠΕΕΠ θα αφορά και στα ΜΔΝ.	Δεν χρήζει διευκρίνισης, αφορά όλους τους σταθμούς.
2	Άρθρο 32 παρ.4: – Να μπορεί να γίνει πληρωμή και από τράπεζα του εξωτερικού.	Δεν χρήζει προσθήκης. Επιτρέπεται από κάθε τράπεζα. Αν κριθεί απαραίτητο θα διευκρινιστεί περαιτέρω στον οικείο Κανονισμό.

Άρθρο 33 – Σταθμοί που εξαιρούνται από Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων (14 Σχόλια):

1	Σταθμοί που εξαιρούνται από βεβαίωση ή βεβαίωση ειδικών έργων παράγραφος 4. Στην συγκεκριμένη παράγραφο αναφέρει: <> Σχόλιο 1: Η συγκεκριμένη παράγραφος πρέπει να αφαιρεθεί διότι κατά την άποψή μου δεν ευσταθεί νομικά, γιατί η δημόσια δασική έκταση δεν έχει τίτλο ή έχει έναν τίτλο σε όλη την επικράτεια. Με την λογική αυτή σε όλη την επικράτεια θα πρέπει να γίνει μόνο ένα έργο. Γιατί με αυτή την λογική αν κάποιος κάνει ένα έργο στα Σέρβια σε δημόσια δασική και προσπαθήσει να κάνει ακόμη ένα στην Κοζάνη ή στην Λάρισα το δεύτερο θα θεωρηθεί κατάτμηση. Σχόλιο 2: Θα δημιουργήσει χάος στις υπηρεσίες κυρίως Δασαρχείο και Αποκεντρωμένη διότι στα είδη υπάρχοντα κατατεθειμένα αιτήματα μπορεί και να μην υπογράψουν ή να μας τα επιστρέψουν πίσω και η όλη δουλειά που κάναμε μέχρι σήμερα να πάει χαμένη συν το ότι έχουν δαπανηθεί πάρα πολλά χρήματα από τους πολίτες. Να φανταστείς ότι μόνο εγώ έχω γύρω στις 110 τέτοιες υποθέσεις πελατών από την περιοχή μας. Τέλος εάν δεν αφαιρεθεί τουλάχιστον να ξεκαθαρίζει ότι δεν ισχύει για τις εκκρεμείς αιτήσεις και για αυτές που θα κατατεθούν μέχρι 30/6/2022 διότι μέχρι τότε μας δώσατε την δυνατότητα να υποβάλλουμε αιτήσεις στην Δυτική Μακεδονία.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και ορίζεται μεταβατική διάταξη, ώστε να μην εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Συνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2022
2	Με μεγάλη λύπη βλέπουμε για άλλη μια φορά την εισαγωγή διατάξεων οι οποίες κατ' ουσίαν λειτουργούν αναδρομικά και έχουν ως αποτέλεσμα την ανατροπή έννομων σχέσεων και αποτελεσμάτων θίγοντας τα συμφέροντα απλών πολιτών που προσπαθούν μέσω συλλογικών σχημάτων να συμμετέχουν στην ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ στην νέα εποχή της απολιγνιτοποίησης. Οι πολίτες προέβησαν στην επένδυση σημαντικών χρηματικών ποσών για την εκπόνηση μελετών με σκοπό την κατάθεση αιτήσεων σύνδεσης προς τους Διαχειριστές, αιτήσεων έγκρισης επέμβασης προς τα αρμόδια Δασαρχεία και την έκδοση της απαιτούμενης περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Όλες οι ανωτέρω ενέργειες έλαβαν χώρα καθόλα νόμιμα με γνώμονα τόσο το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών σε δημόσιες δασικές	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και ορίζεται μεταβατική διάταξη, ώστε να μην εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Συνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2022

	εκτάσεις όσο και το χρονοδιάγραμμα που έθετε η από 30/12/2020 Διευκρινιστική εγκύκλιος επί του άρθρου 160 του ν.4759/2020, του άρθρου 135 του ν.4685/2020 και λοιπών θεμάτων (ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/125699/4613/30.12.2020) σύμφωνα με την οποία «Ειδικά η έγκριση επέμβασης σε δημόσιες εκτάσεις που διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας δύναται να μην προσκομιστεί κατά το στάδιο της αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς αλλά κατά την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης». Κατά την ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου υπάρχουν εξαιρούμενοι σταθμοί που έχουν καταθέσει κοινά αιτήματα για την σύνδεση τους στο Σύστημα ήδη από το 2021 και έχουν ήδη προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες από το καλοκαίρι του 2021 για την έκδοση των απαραίτητων εγκρίσεων επέμβασης αλλά δεν έχουν λάβει ακόμα απαντήσεις επί αυτών, παρόλο που έχουν προωθηθεί από τα Δασαρχεία στις αρμόδιες Διευθύνσεις Δασών, λόγω της απαράδεκτης σύγχυσης που έχει δημιουργηθεί μεταξύ ΥΠΕΝ, Διευθύνσεων Δασών και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων με την μεταφορά των Δασικών Υπηρεσιών από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο ΥΠΕΝ (για ακόμα μια φορά ερμαιο αυτής της σύγχυσης είναι οι πολίτες που βρίσκονται αιχμάλωτοι των διενέξεων μεταξύ αιρετών στο ΥΠΕΝ και διορισμένων στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αντίπαλων κομματικών χώρων...). Με την εισαγωγή της παρ. 4 του άρθρου 33 δίχως καμία μεταβατικότητα, υπάρχει κατ' ουσίαν αναδρομική ακύρωση όλων των ανωτέρω ενεργειών καθώς, όπως πολύ καλά γνωρίζουμε όλοι μας, η αδειοδότηση των σταθμών ΑΠΕ είναι μια σειριακή διαδικασία αποτελούμενη από διαδοχικές διοικητικές πράξεις όπου η μη έκδοση μιας εξ αυτών οδηγεί στην παύση της αδειοδότησης. Η μη ύπαρξη μεταβατικής πρόβλεψης στην παρ. 4 του άρθρου 33 αποτελεί λοιπόν βίαιη παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των πολιτών απέναντι στην διοίκηση, η οποία αποτελεί θεμέλιο κάθε κράτους δικαίου. Επιπλέον. η ψήφιση της παρ. 4 του άρθρου 33 ως έχει, θα οδηγήσει τόσο τους Διαχειριστές όσο και τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες σε διευκρινιστικά ερωτήματα σχετικά με το εύρος εφαρμογής της διάταξης καθώς ευλόγως θα προκύψει το ερώτημα, κυρίως στους Διαχειριστές, πως θα πρέπει να χειριστούν τις αιτήσεις σύνδεσης των εξαιρούμενων σταθμών που εγκαθίστανται σε δημόσιες δασικές εκτάσεις. Η απορία είναι ακόμα πιο εύλογη για σταθμούς που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, έχουν εκδώσει εγυητικές επιστολές για την δέσμευση του ηλεκτρικού χώρου αλλά αναμένουν τις αποφάσεις έγκρισης επέμβασης. Για όλους τους παραπάνω λόγους, προτείνουμε την εισαγωγή μεταβατικής διάταξης στην παρ. 4 του άρθρου 33, με την οποία θα εξαιρούνται από την απαγόρευση οι σταθμοί που έχουν καταθέσει κατά την δημοσίευση του νόμου αίτηση σύνδεσης στο Δίκτυο ή στο Σύστημα.	
3	Άρθρο 33 Στην παράγραφο 4 του άρθρου 33 εισάγεται η απαράδεκτη αναδρομική πρόβλεψη που ακυρώνει όλες τις επενδύσεις που σχεδιάζονται από ιδιώτες επενδυτές και ενεργειακές κοινότητες σε δημόσιες δασικές εκτάσεις. Με μεγάλη ασάφεια, δίχως να ορίζει τι σημαίνει ανάπτυξη σταθμών, αιφνιδιάζει όλους τους μικροεπενδυτές που έχουν δαπανήσει ποσά για την αδειοδότηση των σταθμών και αναμένουν προσφορές σύνδεσης. Ως ηλεκτρολόγος μηχανικός έχω εκπονήσει 43 μελέτες για εγκατάσταση απαλλασσόμενων σταθμών σε δημόσιες δασικές εκτάσεις και όλα τα έξοδα που έχουν βαρύνει τους επενδυτές (258 ιδιώτες επενδυτές μέλη ενεργειακών κοινοτήτων) ουσιαστικά χάνονται με αυτήν την απαράδεκτη διάταξη. Αφού εξυπηρετήθηκαν τα συμφέροντα των μόνιμα ευνοημένων, τώρα περνάτε αυτήν την διάταξη για να εξυπηρετήσετε και τα λοιπά συμφέροντα των μεγάλων εταιρειών που πιέζουν για να έχουν ουσιαστικά την αποκλειστικότητα στα δίκτυα της χώρας. Να αφαιρεθεί η παράγραφος 4 του άρθρου 33 ή αν δεν αφαιρεθεί, τουλάχιστον να μην λειτουργεί αναδρομικά. Θα πρέπει να μην καταλαμβάνει τουλάχιστον τους σταθμούς που έχουν αιτηθεί για προσφορά σύνδεσης καθώς οι επενδυτές έχουν κάνει σημαντικά έξοδα	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και ορίζεται μεταβατική διάταξη, ώστε να μην εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2022.
4	Με το άρθρο 33 και την απαγόρευση εγκατάστασης εξαιρούμενων σταθμών σε δασικές εκτάσεις μέσω κατάτμησης ανατρέπετε όλες τις διαδικασίες και τα επιχειρηματικά σχέδια που έχουμε οι μικροί επενδυτές που έχουμε ενταχθεί σε ενεργειακές κοινότητες για την εγκατάσταση τέτοιων σταθμών. Ουσιαστικά σπαταλήσαμε τα χρήματά μας για να έρθετε να ακυρώσετε ό,τι έχουμε κάνει τόσο καιρό ενώ από δική σας ευθύνη δεν έχουμε εγκαταστήσει ακόμα τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς αφού περιμένουμε εδώ και 6 μήνες την απάντηση του ΑΔΜΗΕ ενώ ο νόμος λέει ότι είστε υποχρεωμένοι να απαντάτε στις αιτήσεις εντός τεσσάρων μηνών. Επιτέλους λίγος σεβασμός και στους μικρούς επενδυτές, όχι όλα για τους μεγαλοπαραγωγούς.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και ορίζεται μεταβατική διάταξη, ώστε να μην εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2022.
5	Σχόλια επί της παρ. 4 του άρθρου 33 ως εκπρόσωπος πολλών ενεργειακών κοινοτήτων των 60 και πλέον ατόμων η κάθε μια : Είναι αναγκαία η εισαγωγή μεταβατικής διάταξης με την οποία θα εξαιρούνται από την απαγόρευση οι σταθμοί που έχουν καταθέσει κατά την δημοσίευση του νόμου αίτηση σύνδεσης στο Δίκτυο ή στο Σύστημα ή ολοκληρωμένο αίτημα για έγκριση επέμβασης προς τα Δασαρχεία. Διαφορετικά, ο νόμος ως έχει πρακτικά αναδρομική ισχύ. Με το υφιστάμενο πλαίσιο και με νόμιμες διαδικασίες οι Ε.Κ. έχουν καταθέσει κοινά αιτήματα	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και ορίζεται μεταβατική διάταξη, ώστε να μην εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο

	από το 2021 σε δημόσιες δασικές εκτάσεις. Με σχεδιασμό την εγκατάσταση ιδιωτικού υποσταθμού Υ.Τ/Μ.Τ. οι Ε.Κ. προέβησαν στην εκπόνηση μελετών με σκοπό για την κατάθεση αιτήσεων σύνδεσης προς τον ΑΔΜΗΕ, κατάθεση αιτήσεων έγκρισης επέμβασης προς τα αρμόδια Δασαρχεία και στις απαιτούμενες περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις. Συνεπώς έχουν δαπανήσει σημαντικά ποσά για την ανάπτυξη των συγκεκριμένων έργων. Δυστυχώς, παρότι έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες ενέργειες από το καλοκαίρι του 2021 για την έκδοση των απαραίτητων εγκρίσεων επέμβασης, η τελική υπογραφή των εγκρίσεων επέμβασης ένα έτος μετά δεν έχει ολοκληρωθεί.... Χωρίς καμία ευθύνη των πολιτών και εξαιτίας της γραφειοκρατίας και της σύγχυσης με την μεταφορά των Δασικών Υπηρεσιών από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο ΥΠΕΝ, μέχρι σήμερα αναζητείται το ποιος είναι αρμόδιος της «τελικής υπογραφής» που αναμένουμε σχεδόν 3 μήνες!!!!	Διαχειριστή μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2022.
6	Καλησπέρα σας, σχόλια επί της παρ. 4 του άρθρου 33 Δυστυχώς για ακόμη μια φορά, παρακολουθούμε την εισαγωγή διατάξεων οι οποίες κατ' ουσίαν λειτουργούν αναδρομικά και έχουν ως αποτέλεσμα την ανατροπή ένομων σχέσεων και αποτελεσμάτων θίγοντας τα συμφέροντα απλών πολιτών που προσπαθούν μέσω συλλογικών σχημάτων να συμμετέχουν στην ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ στην νέα εποχή της απολιγνιτοποίησης. Οι πολίτες προέβησαν στην επένδυση σημαντικών χρηματικών ποσών για την εκπόνηση μελετών με σκοπό την κατάθεση αιτήσεων σύνδεσης προς τους Διαχειριστές, αιτήσεων έγκρισης επέμβασης προς τα αρμόδια Δασαρχεία και την έκδοση της απαιτούμενης περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Όλες οι ανωτέρω ενέργειες πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών σε δημόσιες δασικές εκτάσεις όσο και το χρονοδιάγραμμα που έθετε η από 30/12/2020 Διευκρινιστική εγκύκλιος επί του άρθρου 160 του ν.4759/2020, του άρθρου 135 του ν.4685/2020 και λοιπών θεμάτων (ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/125699/4613/30.12.2020) σύμφωνα με την οποία «Ειδικά η έγκριση επέμβασης σε δημόσιες εκτάσεις που διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας δύναται να μην προσκομιστεί κατά το στάδιο της αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς αλλά κατά την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης.». Κατά την ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου υπάρχουν εξαιρούμενοι σταθμοί που έχουν καταθέσει κοινά αιτήματα για την σύνδεση τους στο Σύστημα ήδη από το 2021 και έχουν προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες από για την έκδοση των απαραίτητων εγκρίσεων επέμβασης αλλά δεν έχουν λάβει ακόμα απαντήσεις επ' αυτών, παρόλο που έχουν προωθηθεί από τα Δασαρχεία στις αρμόδιες Διευθύνσεις Δασών. Λόγω της απαράδεκτης σύγχυσης που έχει δημιουργηθεί μεταξύ ΥΠΕΝ, Διευθύνσεων Δασών και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων με την μεταφορά των Δασικών Υπηρεσιών από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο ΥΠΕΝ (για ακόμα μια φορά παρασυρόμενοι αυτής της σύγχυσης είναι οι πολίτες που βρίσκονται αιχμάλωτοι των διενέξεων μεταξύ αιρετών στο ΥΠΕΝ και διορισμένων στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις προηγούμενων κυβερνήσεων). Με την εισαγωγή της παρ. 4 του άρθρου 33 δίχως καμία μεταβατικότητα, υπάρχει κατ' ουσίαν αναδρομική ακύρωση όλων των ανωτέρω ενεργειών καθώς, όπως πολύ καλά γνωρίζουμε όλοι μας, η αδειοδότηση των σταθμών ΑΠΕ είναι μια σειριακή διαδικασία αποτελούμενη από διαδοχικές διοικητικές πράξεις όπου η μη έκδοση μιας εξ αυτών οδηγεί στην παύση της αδειοδότησης. Η μη ύπαρξη μεταβατικής πρόβλεψης στην παρ. 4 του άρθρου 33 αποτελεί λοιπόν κατάφορη παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των πολιτών απέναντι στην διοίκηση, η οποία αποτελεί θεμέλιο κάθε κράτους δικαίου. Επίσης, η ψήφιση της παρ. 4 του άρθρου 33 ως έχει, θα οδηγήσει τόσο τους Διαχειριστές όσο και τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες σε διευκρινιστικά ερωτήματα σχετικά με το εύρος εφαρμογής της διάταξης καθώς ευλόγως θα προκύψει το ερώτημα, κυρίως στους Διαχειριστές, πως θα πρέπει να χειριστούν τις αιτήσεις σύνδεσης των εξαιρούμενων σταθμών που εγκαθίστανται σε δημόσιες δασικές εκτάσεις. Για όλους τους παραπάνω λόγους, προτείνω την εισαγωγή μεταβατικής διάταξης στην παρ. 4 του άρθρου 33, με την οποία θα εξαιρούνται από την απαγόρευση οι σταθμοί που έχουν καταθέσει κατά την δημοσίευση του νόμου αίτηση σύνδεσης στο Δίκτυο ή στο Σύστημα καθώς όταν κατέθεσαν την αίτησή τους, δεν ήταν σε ισχύ το συγκεκριμένο άρθρο.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό και ορίζεται μεταβατική διάταξη, ώστε να μην εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2022.
7	Σχετικά με το άρθρο 33 παρ.4 θεωρώ ότι ακυρώνονται οι όποιες ενέργειες έχουν γίνει έως σήμερα για την εγκατάσταση τέτοιων σταθμών καθώς έχουν δαπανηθεί σημαντικό κόστος για την σύνταξη μελετών για την αδειοδότηση των εν λόγω σταθμών. παρακαλώ όπως εξαιρεθούν οι σταθμοί που έχουν καταθέσει αίτηση σύνδεσης και έχουν υποστεί είδη σημαντικά έξοδα	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και ορίζεται μεταβατική διάταξη, ώστε να μην εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2022
8	Απαράδεκτη η αναδρομική ισχύς της προτεινόμενης τροποποίησης. Κατάφωρη αδικία, μέσω της καθολικής εφαρμογής της προτεινόμενης τροποποίησης, εις βάρος πλήθους πολιτών που εφαρμόζοντας το μέχρι σήμερα ισχύον θεσμικό πλαίσιο προέβησαν σε σημαντικές δαπάνες σχετικές με την υποβολή αιτήσεων σύνδεσης στο Δίκτυο.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και ορίζεται μεταβατική διάταξη, ώστε να μην εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση

	Παρακαλούμε όπως εισάγετε μεταβατική διάταξη στην παρ. 4 του άρθρου 33, με την οποία θα εξαιρούνται από την απαγόρευση οι σταθμοί που έχουν καταθέσει κατά την δημοσίευση του νόμου αίτηση σύνδεσης στο Δίκτυο ή στο Σύστημα.	Οριστικής Προσφοράς Συνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2022.
9	Διευκρινίσεις – Άρθρο 33 Με τη λέξη «σύνολο» της παραγράφου 2, εννοείται αν καθένα από τα Φ/Β συστήματα στο ίδιο οικοπέδο (ακίνητο) δεν πρέπει να ξεπερνάει το 1 MW ή το άρθροισμα ισχύος των Φ/Β συστημάτων του ιδίου οικοπέδου (ακινήτου) να μην ξεπερνάει το 1 MW;	Εννοείται το άθροισμα ισχύος των φωτοβολταϊκών συστημάτων του ιδίου οικοπέδου (ακινήτου) να μην ξεπερνάει το ένα (1) MW. Δεν χρήζει περαιτέρω διευκρίνισης.
10	Άρθρο 33 Στην παρ. 2 αναφέρεται το εξής: «Το όριο ισχύος της περ. γ) της παρ. 1 ισχύει για το σύνολο των σταθμών που ανήκουν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και εγκαθίστανται στο ίδιο ακίνητο» Θεωρώ ότι η προηγούμενη διατύπωση δημιουργεί παρερμηνείες. Θα ήταν καλύτερο να αντικατασταθεί με: «Το όριο ισχύος της περ. γ) της παρ. 1 ισχύει για κάθε σταθμό που ανήκει στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και εγκαθίστανται στο ίδιο ακίνητο»	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
11	Αναφορικά με το άρθρο 33 παρ.4 που μιλά για την κατάτμηση δημόσιας έκτασης κτλ κτλ...θα είναι απαράδεκτο εάν δεν εξαιρεθούν οι σταθμοί που έχουν ήδη καταθέσει αιτήσεις σύνδεσης και έχουν δαπανήσει χρήματα για μελέτες και αδειοδοτήσεις...!!	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και ορίζεται μεταβατική διάταξη, ώστε να μην εφαρμόζεται για σταθμούς που έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Συνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2022.
12	Άρθρο 33 παρ.2: -Θεωρούμε ότι η διάταξη αυτή δεν συνάδει με τις διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς στις περιγραφόμενες στο οικείο άρθρο περιστάσεις η συνολική ισχύς των εγκατεστημένων σταθμών θα είναι μεγαλύτερη των εξαιρούμενων ορίων και αντίστοιχα θα είναι μεγαλύτερη η επίπτωση τους στο περιβάλλον	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, καθώς τα εξαιρούμενα όρια είναι τα ίδια με την συνολική ισχύ.
13	Άρθρο 33 Παρ.4, τα εξαιρούμενα έργα (κοινώς τα μικρά) ξαφνικά δεν μπορούν να χρησιμοποιούν δημόσιες δασικές εκτάσεις γιατί δεν επιτρέπεται η κατάτμηση. Άλλη μια δικαιολογία για να δυσκολέψουμε συγκεκριμένες κατηγορίες έργων!	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
14	Άρθρο 33 – Σταθμοί που εξαιρούνται από Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων Σύμφωνα με την παρ. 6 του ως άνω προτεινόμενου άρθρου «Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί, προκειμένου να συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή προκειμένου ο ΔΑΠΕΕΠ να εκδώσει Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην Αγορά, αναρτούν τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης...». Προτείνεται η εν λόγω υποχρέωση ανάρτησης των πολυγώνων να πραγματοποιείται σε προγενέστερο στάδιο και συγκεκριμένα κατά την υποβολή του αιτήματος για ΟΠΣ, ώστε να αποφευχθεί το φαινόμενο επικάλυψης με πολύγωνα μη εξαιρούμενων σταθμών.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 34 – Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς (3 Σχόλια):

1	παράγραφος 3. Στην συγκεκριμένη παράγραφο αναφέρει: <> Σχόλιο 1: Και εδώ βλέπουμε την εμμονή του νομοθέτη να αποκλείσει τα μικρά έργα από τις δασικές εκτάσεις διότι η προσκόμιση της έγκρισης επέμβασης προϋποθέτει χρονικό διάστημα 1 έτους περίπου με τα σημερινά δεδομένα και ακόμη 1 έτος να απαντήσει ο ΑΔΜΗΕ τότε είναι απαγορευτικοί οι χρόνοι για τις επενδύσεις που μπορούμε να κάνουμε εμείς οι μικρότεροι και τοπικοί επενδυτές. Σχόλιο 2: Τέλος όλοι οι μεγάλοι επενδυτές έχουν την δυνατότητα να αναπτύξουν έργα: 1. Σε Δημοτικές εκτάσεις 2. Σε εκτάσεις του υπουργείου Γεωργίας 3. Σε ιδιωτικές εκτάσεις Θέλουν και αποκλειστικότητα στις μοναδικές εκτάσεις που έχουν την δυνατότητα να αναπτυχθούν τα κοινά αιτήματα των μικροεπενδυτών? Τέλος και η συγκεκριμένη παράγραφος πρέπει να αφαιρεθεί!!!	Η παρ. 3 διαγράφεται, ωστόσο παραμένει η απαίτηση για προσκόμιση της έγκρισης επέμβασης κατά την αίτηση για Οριστική Προσφορά Συνδεσης, ως τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης.
2	1) Οι Ενεργειακές Κοινότητες άνω των 60 μελών, εκ των οποίων τα 50 μέλη τουλάχιστον είναι φυσικά πρόσωπα (λόγω των πολλών οικογενειών που συμμετέχουν) και οι ομάδες επενδυτών, να έχουν απόλυτη προτεραιότητα στην έκδοση Όρων Σύνδεσης από τον	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν σχέδιο νόμου, εντάσσεται στο πλαίσιο

	ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ στις περιοχές Κοζάνης , Φλώρινας, Μεγαλόπολης λόγω της Απολιγνιτοποίησης . 2) Οι Ενεργειακές Κοινότητες άνω των 60 μελών, εκ των οποίων τα 50 μέλη τουλάχιστον είναι φυσικά πρόσωπα, να έχουν εγγυητική (10,5) ευρώ ανά Kw για το τμήμα της ισχύος έως και (1) μεγαβάτ (MW). Όλες οι υπόλοιπες Ενεργειακές Κοινότητες να έχουν 21 ευρώ ανά Kw για το τμήμα της ισχύος έως και (1) μεγαβάτ (MW) . 3) Κατάτμηση ιδιωτικών εκτάσεων. Στο ίδιο αγροτεμάχιο χαμηλής ή υψηλής παραγωγικότητας να επιτρέπεται η κατασκευή σταθμών ισχύος μέχρι 2 MW από διαφορετικές Ενεργειακές Κοινότητες άνω των 60 μελών και μόνο στις περιοχές Κοζάνης , Φλώρινας, Μεγαλόπολης λόγω της Απολιγνιτοποίησης και έλλειψης εκτάσεων. 4) Κατάτμηση δημόσιων και ιδιωτικών δασικών εκτάσεων. Στην ίδια έκταση να επιτρέπεται η κατασκευή σταθμών από Ενεργειακές Κοινότητες άνω των 60 μελών και μόνο στις περιοχές Κοζάνης , Φλώρινας, Μεγαλόπολης λόγω της Απολιγνιτοποίησης και έλλειψης εκτάσεων. 5) Οι Ενεργειακές Κοινότητες άνω των 60 μελών, εκ των οποίων τα 50 μέλη τουλάχιστον είναι φυσικά πρόσωπα, που έχουν έργα virtual net metering, να μπορούν να τα εντάξουν στον Αναπτυξιακό Νόμο. 6) Όλες οι Ενεργειακές Κοινότητες (ιδιαίτερα οι άνω των 60 μελών εκ των οποίων τα 50 μέλη τουλάχιστον είναι φυσικά πρόσωπα) στις περιοχές Κοζάνης , Φλώρινας, Μεγαλόπολης λόγω της Απολιγνιτοποίησης, να έχουν παράταση ενός χρόνου επιπλέον για τις τιμές αναφοράς για τα έργα εκτός διαγωνισμών, σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα. 7) Η Εφορεία Αρχαιοτήτων να επιτρέπει την κατασκευή φωτοβολταϊκών έργων σε απόσταση 500 μέτρων από Αρχαιολογικό χώρο.	ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2018/2001 και τη σχετική αναμόρφωση του θεσμού των Ενεργειακών Κοινοτήτων.
3	Άρθρο 34 – Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς Όπως προκύπτει από το άρθ. 33 παρ. 1 (θ) του νομοσχεδίου (και την μέχρι σήμερα ισχύουσα νομοθεσία), οι αυτοπαραγωγοί εντάσσονται στους εξαιρούμενους σταθμούς. Με το δεδομένο αυτό, πρέπει να εφαρμοστεί το άρθ. 21 παρ. 2 α) της οδηγίας 2018/2001/ΕΕ, σύμφωνα με το οποίο οι αυτοπαραγωγοί δεν πρέπει να υποβάλλονται σε μεροληπτικές ή δυσανάλογα επαχθείς διαδικασίες. Το διαχειριστικό τέλος της παρ. 2 (σημείο στ), ακόμα και με τον προτεινόμενο περιορισμό ισχύος, αποτελεί παρόμοια διαδικασία. Οι απαιτήσεις των δικαιολογητικών της παρ. 2 είναι, από την άποψη αυτή, εξαιρετικά επαχθείς, και παρόμοιες με αυτές που ισχύουν για τους υπόλοιπους σταθμούς ΑΠΕ. Υπενθυμίζεται ότι η διευκόλυνση της αυτοπαραγωγής είναι απαίτηση του ενωσιακού δικαίου.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 35 – Διάρκεια ισχύος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς (0 Σχόλια):

1	Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια
---	----------------------------

Άρθρο 36 – Σύμβαση Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς (1 Σχόλιο):

1	Άρθρο 36, παρ. 3, δ: Η διάταξη προβλέπει πως στις συμβάσεις σύνδεσης των εξαιρούμενων σταθμών ΑΠΕ θα περιλαμβάνονται και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των γεννητριών και του λοιπού κύριου εξοπλισμού μιας μονάδας. Στα φωτοβολταϊκά, ωστόσο, που από τη μια πλευρά η αλματώδης εξέλιξη της τεχνολογίας των πάνελς – inverters και από την άλλη οι διαθεσιμότητες τους στην αγορά που συνεχώς μεταβάλλονται λόγω και των συνθηκών κρίσης που επικρατεί στην παραγωγή τους, καθιστούν παντελώς άστοχη μια τέτοια γραφειοκρατία. Οι μεταβολές μάλιστα αφορούν και στοιχεία των Υ/Σ ΧΤ/ΜΤ όπως η μάρκα του μετασχηματιστή, του ηλεκτρονόμου κλπ. Αυτό που ισχύει μέχρι σήμερα, όπου η μεν σύμβαση σύνδεσης περιγράφει την εγκατεστημένη ισχύ, τον φορέα και την θέση του Φ/Β σταθμού, ενώ οι επενδυτές με τον φάκελο δήλωσης ετοιμότητας / αίτησης διασύνδεσης επικαιροποιούν στο διαχειριστή όλα τα στοιχεία του εξοπλισμού που χρησιμοποίησαν στην εγκατάσταση σε βάση πλέον “as constructed” εντός του ορίου της εγκατεστημένης ισχύος, είναι το απολύτως βέλτιστο. Οποιαδήποτε μεταβολή στο υφιστάμενο καθεστώς ως προς τον επενδυτή θα επιφέρει περιττή πολυπλοκότητα, εμπόδια και γραφειοκρατία, αφού κανείς δεν μπορεί στους 9 μήνες (μπλε μπάρες στο κάτωθι διάγραμμα σύμφωνα με μελέτη ΣΠΕΦ από τα επίσημα πρωτογενή στοιχεία ΔΕΔΔΗΕ) που κατά μέσο όρο μεσολαβούν από την υπογραφή της σύμβασης σύνδεσης έως την ηλεκτρίση μιας εξαιρούμενης Φ/Β μονάδας, να εγγυηθεί πως θα βρει και θα χρησιμοποιήσει ακριβώς τον εξοπλισμό (μάρκα, τύπος, χαρακτηριστικά κλπ πανέλων/inverter/μετασχηματιστή/ηλεκτρονόμου), που δήλωσε κατά την υπογραφή της σύμβασης σύνδεσης. Επιπλέον, δεν πρέπει να ξεχνούμε πως βασικός σκοπός της σύμβασης σύνδεσης είναι η αναλυτική περιγραφή των έργων δικτύου που θα υλοποιήσει ο διαχειριστής από τη πλευρά του για τη διασύνδεση μιας εξαιρούμενης Φ/Β μονάδας, αποσκοπώντας στο να είναι ο προϋπολογισμός που του προκαταβάλλεται αντικειμενικός, πλήρης και ρεαλιστικός, ώστε να μην δύναται -εύκολα τουλάχιστον- σε απολογιστική βάση να ζητά πρόσθετες αμοιβές. Καταληκτικά	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
---	---	------------------------------------

	προτείνουμε την απαλοιφή της υποπαραγράφου δ τουλάχιστον σε ότι αφορά τα φωτοβολταϊκά.	
--	--	--

Άρθρο 37 –Πλαίσιο που διέπει τους Εξαιρούμενους σταθμούς (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Άρθρο 38 – Απλή γνωστοποίηση για τη σύνδεση σταθμών στο Δίκτυο (1 Σχόλιο)

1	Στο Άρθρο 38 θεωρούμε ότι η δημιουργία ακόμα μιας κατηγορίας έργων και μάλιστα λαμβάνοντας κατά προτεραιότητα όρους σύνδεσης, θα δημιουργήσει ατελείωτη συσσώρευση έργων στο ΔΕΔΔΗΕ και θα πάει πάλι πίσω την εξέταση των υπολοίπων έργων	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, καθώς υπάρχει σχετική πρόβλεψη στην Οδηγία 2018/2001 που ενσωματώνεται.
---	---	---

Άρθρο 39 – Ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχειριστών και ηλεκτρονικός ιστότοπος Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) (1 Σχόλιο):

1	Άρθρο 39 παρ. 1: -Προτείνουμε να προβλέπεται ρητά ότι οι αιτήσεις, η υποβολή δικαιολογητικών και οι επικοινωνίες με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου θα πραγματοποιούνται αποκλειστικά μέσω ειδικής πλατφόρμας και όχι μέσω ηλ. ταχυδρομείου, ώστε να διασφαλίζεται η λήψη των αιτήσεων και των δικαιολογητικών και να ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος αυτόματα ότι ο Διαχειριστής έχει λάβει τις εκάστοτε αιτήσεις κλπ. Άρθρο 39 παρ. 2: -Προτείνουμε να προσδιορίζεται ρητά ότι οι αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές θα πρέπει εντός ορισμένης προθεσμίας (π.χ. εντός 5 εργασίμων ημερών) να ενημερώνουν τον αιτούντα για την λήψη των αιτήσεων και των δικαιολογητικών και να αποστέλλουν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τον αρ. πρωτοκόλλου ή τον αριθμό φακέλου που θα λάβει η εκάστοτε αίτηση, μέχρι να τεθεί σε λειτουργία το Π.Σ.Α.Π.Ε. Επιπλέον, προτείνουμε να προστεθεί στο σημείο αυτό ότι με μέριμνα των αδειοδοτικών αρχών θα διασφαλίζεται το απόρρητο των επικοινωνιών και των στοιχείων που διαβιβάζονται στην εκάστοτε υπηρεσία. Άρθρο 39 παρ. 3: -Προτείνεται να προβλέπεται ο τρόπος με τον οποίο θα αποστέλλονται ή θα γνωστοποιούνται η οριστική προσφορά σύνδεσης και οι βεβαιώσεις που θα εκδίδονται στον αιτούντα.	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά. Σε όλο το σχέδιο νόμου γίνονται αναφορές σε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω πλατφόρμας, όπου υφίσταται, μεταξύ των υπηρεσιών αδειοδότησης και των επενδυτών.
---	--	--

Άρθρο 40 – Τήρηση Μητρώου και δημοσιότητα στοιχείων (1 Σχόλιο):

1	Άρθρο 40 παρ. 1: -Προτείνουμε να προσδιορίζεται ρητά πού θα δημοσιεύονται τα στοιχεία αυτά. Να προσδιορίζεται αν θα είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του Διαχειριστή του Συστήματος ή σε κάποιον άλλον ιστότοπο (π.χ. στο Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος) Άρθρο 40 παρ. 5: -Προτείνουμε να προσδιορίζεται ρητά το πού θα δημοσιεύονται τα στοιχεία των αιτήσεων (π.χ. στον ιστότοπο ΔΑΠΕΕΠ ή ΔΕΔΔΗΕ αντίστοιχα).	Τα σχόλια γίνονται αποδεκτά και θα προσδιοριστεί ότι δημοσιεύονται στους εκάστοτε ιστότοπους.
---	--	---

Άρθρο 41 – Ανάπτυξη και λειτουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (παρ. 1, 2, 3 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) (2 Σχόλια):

1	Άρθρο 41: -Οι κάτοχοι Βεβαιώσεων Παραγωγού, καθώς και κάθε ενδιαφερόμενος τρίτος, θα πρέπει να μπορούν να ενημερώνονται από τη ΡΑΕ σχετικά με τις προσφυγές που τύχουν έχουν κατατεθεί κατά Βεβαιώσεων Παραγωγού, μετά την πάροδο της σχετικής προθεσμίας προσφυγής κατά των τελευταίων. Αυτό μπορεί να γίνεται είτε μέσω σχετικής βεβαίωσης η οποία θα εκδίδεται από τη ΡΑΕ είτε μέσω σχετικής ανακοίνωσης στο Π.Σ.Α.Π.Ε. Άρθρο 41 παρ. 3γ): -Προτείνουμε να υπάρχει εδώ μια ρητή διάκριση σχετικά με τα δικαιολογητικά που αποτελούν αποφάσεις/γνωμοδοτήσεις οι οποίες έχουν ήδη εκδοθεί και για τις οποίες θα προβλέπεται ότι οι αδειοδοτούσες αρχές είναι υποχρεωμένες να τις αναζητούν μέσω Π.Σ.Α.Π.Ε.	Το σχόλιο αφορά θέματα του οικείου Κανονισμού, κατά τη λειτουργία του Π.Σ.Α.Π.Ε.
2	Άρθρο 41 – Ανάπτυξη και λειτουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (παρ. 1, 2, 3 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) Θετική κρίνεται στο πλαίσιο της επιτάχυνσης των διαδικασιών η δημιουργία του ενιαίου Π.Σ.Α.Π.Ε. και η διαλειτουργικότητα αυτού με το Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο και το πρόγραμμα “ΔΙΑΥΓΕΙΑ”. Η παρ. 13 εισάγει το τεκμήριο εμπιστευτικότητας των	Το σχόλιο αφορά θέματα του οικείου Κανονισμού, κατά τη λειτουργία του Π.Σ.Α.Π.Ε.

	στοιχείων που καταχωρούνται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. Η πρόβλεψη όμως αυτή δεν φαίνεται δικαιολογημένη, δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά συχνά συνιστούν και περιβαλλοντικές πληροφορίες υπό την έννοια των άρθρ. 43 επ. του π.δ. 28/2015 (Α' 34), για τις οποίες προβλέπεται γενικό έννομο συμφέρον πρόσβασης του κοινού σε αυτές. Άλλωστε, η παρ. 12 του ίδιου άρθρου του νομοσχεδίου παρέχει τις προβλεπόμενες στη νομοθεσία εγγυήσεις σχετικά με την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου.	
--	--	--

Άρθρο 42 – Ριζική ανανέωση (11 Σχόλια):

1	Η ριζική ανανέωση έργων ΑΠΕ κατόπιν αποξήλωσης και αντικατάστασης του παραγωγικού εξοπλισμού δύναται να απελευθερώσει ένα ανεκμετάλλευτο δυναμικό που θα μπορούσε να συνεισφέρει σημαντικά στους στόχους ΑΠΕ. Οδηγεί αποδεδειγμένα σε αύξηση της παραγωγής και ακόμη σε τριπλασιασμό της ισχύος έργων λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης του παραγωγικού εξοπλισμού ΑΠΕ. Να σημειώσουμε επίσης πως τα έργα αυτά έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα έναντι νέων έργων, λειτουργούν αρκετές φορές σε περιοχές υψηλού δυναμικού ΑΠΕ, έχουν λάβει ήδη την κοινωνική αποδοχή και οι επενδυτές μπορούν να εκμεταλλευτούν υφιστάμενες υποδομές όπως έργα σύνδεσης, οδοποιία κλπ. Το Ν/Σ περιλαμβάνει κάποια σημαντικά σημεία για την βελτιστοποίηση του σχετικού πλαισίου, τα οποία θεωρούμε πως χρήζουν απαραίτητης βελτίωσης με σκοπό την μεγιστοποίηση του οφέλους. Είναι απαραίτητο για την προώθηση τέτοιων επεμβάσεων να προβλεφθεί α) πλαίσιο αποζημίωσης της πρόσθετης εγκατεστημένης ισχύος κατά το διάστημα που υπολείπεται ώστε η αρχική ΣΠΗΕ ή ΣΕΣΤ ή ΣΕΔΠ με τον ΔΑΠΕΕΠ να λήξει και β) η παροχή κατάλληλων κινήτρων όπως αυτού της προτεραιότητας για την εξασφάλιση χώρου στο δίκτυο στην περίπτωση που η ριζική ανανέωση οδηγήσει σε αύξηση ισχύος του σταθμού. Οι τροποποιήσεις του παρακάτω άρθρου βρίσκονται σε αυτή την κατεύθυνση: 2. Η αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης λόγω αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων εφόσον δεν προκύπτει ότι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά επιβαρύνουν περισσότερο το δίκτυο, συγκρινόμενα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων χορηγήθηκε αρχικά η προσφορά σύνδεσης. Στην περίπτωση ριζικής ανανέωσης εξοπλισμού έργου ΑΠΕ, δύναται η εγκατάσταση μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και η μετατροπή του σταθμού Αποθήκευσης που συνδυάζεται με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την εγκατάσταση μονάδας αποθήκευσης.
2	Η ενέργεια που δε θα αποζημιώνεται μετά τη λήξη των συμβάσεων αγοραπωλησίας των υφιστάμενων έργων ΑΠΕ και των έργων με ριζική ανανέωση, θα πρέπει να δίνεται στους οικείους Δήμους με τη μορφή δωρεάν kWh.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	«Άρθρο 42 Ριζική ανανέωση Ο κάτοχος σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) μπορεί να προβαίνει σε ριζική ανανέωση του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» Στο άρθρο 42 αναφέρεται η δυνατότητα σε κατόχους σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ριζική ανανέωση. Το ερώτημα έγκειται στο κατά πόσο η έννοια της ριζικής ανανέωσης περιλαμβάνει την αλλαγή τεχνολογίας ενός σταθμού π.χ. από εγκατάσταση Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε εγκατάσταση φωτοβολταϊκού. Η απλώς αναφέρεται στην ανανέωση εξοπλισμού π.χ. πιο εξελιγμένο κινητήρα σε περίπτωση Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή κινητήρα ο οποίος θα αξιοποιεί διαφορετικό καύσιμο. Επίσης δεν προσδιορίζεται το το στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας κατά το οποίο μπορεί να γίνει η ριζική ανανέωση και ποια η αρμόδια αρχή στην οποία αναφερόμαστε	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Η ριζική ανανέωση καθορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και θα εξειδικευτεί περαιτέρω στον οικείο Κανονισμό.
4	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 42 ΠΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΕ. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ΔΕ ΟΤΙ ΓΙΑ ΤΗ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΝΕΑΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΝΑ ΟΡΙΣΤΕΙ ΜΕ ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ. ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΝΟΣ ΦΒ ΠΑΡΚΟΥ ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΝΕΛ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ ΜΕ ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ? ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΝΕΛ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ ΜΕ ΝΕΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ? ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΝΕΛ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ ΜΕ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ? ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΟΝΟ ΠΑΝΕΛ Ή ΜΟΝΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ? ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΣΗΣ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΝΑ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΕΙ ΟΤΙ Η ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΝΕΑΣ Ο.Π.Σ. ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 48, ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΑΜΙΑ ΝΕΑ ΑΙΤΗΣΗ, ΚΑΜΙΑ ΝΕΑ Ο.Π.Σ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Η ριζική ανανέωση καθορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και θα εξειδικευτεί περαιτέρω στον οικείο Κανονισμό
5	Από την ανάγνωση του νομοσχεδίου προκύπτει επιπροσθέτως η ανάγκη για επιπλέον διασαφήνιση του χρησιμοποιούμενου στο άρθρο 42 όρου «ριζική ανανέωση», καθώς τούτη επιφέρει την όχι αμελητέα αίτηση για χορήγηση νέας προσφοράς σύνδεσης. Ενδεικτικώς αναφέρουμε: «Μια ενδεχόμενη αντικατάσταση πάνελ και αντιστροφών με νέα καινούριας/παλιάς παραγωγής μπορεί να θεωρηθεί ως «ριζική ανανέωση»»	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Η ριζική ανανέωση καθορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και θα εξειδικευτεί περαιτέρω στον οικείο Κανονισμό.

	Παράλληλα, για την παροχή πληρέστερων εγγυήσεων, δέον όπως προστεθεί στο εν λόγω άρθρο ρητά ότι από τη ριζική ανανέωση εξαιρείται η αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού.	
6	Άρθρο 42, παρ. 1: Απαιτείται η διάταξη να προσδιορίζει με κριτήρια το τι αφορά η έννοια της ριζικής ανανέωσης ενός σταθμού ΑΠΕ και μάλιστα ανά τεχνολογία.	Θα προσδιοριστεί με σαφήνεια στον οικείο Κανονισμό.
7	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 42 ΠΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΕ. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ΔΕ ΟΤΙ ΓΙΑ ΤΗ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΝΕΑΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΝΑ ΟΡΙΣΤΕΙ ΜΕ ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ. ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΝΟΣ ΦΒ ΠΑΡΚΟΥ ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΝΕΛ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ ΜΕ ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ? ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΝΕΛ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ ΜΕ ΝΕΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ? ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΝΕΛ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ ΜΕ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ? ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΟΝΟ ΠΑΝΕΛ Ή ΜΟΝΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ? ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΣΗΣ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΝΑ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΕΙ ΟΤΙ Η ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΝΕΑΣ Ο.Π.Σ. ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 48, ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΑΜΙΑ ΝΕΑ ΑΙΤΗΣΗ, ΚΑΜΙΑ ΝΕΑ Ο.Π.Σ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Η ριζική ανανέωση καθορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και θα εξειδικευτεί περαιτέρω στον οικείο Κανονισμό.
8	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 42 ΠΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΕ.ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ΔΕ ΟΤΙ ΓΙΑ ΤΗ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΝΕΑΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ.ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΝΑ ΟΡΙΣΤΕΙ ΜΕ ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ. ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΝΟΣ ΦΒ ΠΑΡΚΟΥ ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΝΕΛ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ ΜΕ ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ? ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΝΕΛ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ ΜΕ ΝΕΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ? ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΝΕΛ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ ΜΕ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ? ΕΙΝΑΙ ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΟΝΟ ΠΑΝΕΛ Ή ΜΟΝΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΕΩΝ?	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Η ριζική ανανέωση καθορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και θα εξειδικευτεί περαιτέρω στον οικείο Κανονισμό.
9	Το Άρθρο 42, παρ. 1, είναι κάπως ασαφές και απαιτείται να προσδιοριστεί με συγκεκριμένα κριτήρια το τι αφορά η έννοια της ριζικής ανανέωσης ανά τεχνολογία ενός σταθμού ΑΠΕ. Ειδικότερα, η ριζική ανανέωση έργων ΑΠΕ, κατόπιν αποξήλωσης και αντικατάστασης του παραγωγικού εξοπλισμού, δύναται να απελευθερώσει ένα ανεκμετάλλευτο δυναμικό που θα μπορούσε να συνεισφέρει σημαντικά στους στόχους ΑΠΕ. Οδηγεί αποδεδειγμένα σε αύξηση της παραγωγής και ακόμη και σε τριπλασιασμό της ισχύος έργων λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης του παραγωγικού εξοπλισμού ΑΠΕ. Να σημειώσουμε, επίσης, πως τα έργα αυτά έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα έναντι νέων έργων, λειτουργούν αρκετές φορές σε περιοχές υψηλού δυναμικού ΑΠΕ, έχουν λάβει ήδη την κοινωνική αποδοχή και οι επενδυτές μπορούν να εκμεταλλευτούν υφιστάμενες υποδομές, όπως έργα σύνδεσης, οδοποιία, κλπ. Το Ν/Σ περιλαμβάνει κάποια σημαντικά σημεία για την βελτιστοποίηση του σχετικού πλαισίου, τα οποία θεωρούμε πως χρήζουν απαραίτητης βελτίωσης με σκοπό την μεγιστοποίηση του οφέλους. Είναι απαραίτητο για την προώθηση τέτοιων επεμβάσεων να προβλεφθεί (α) πλαίσιο αποζημίωσης της πρόσθετης εγκατεστημένης ισχύος κατά το διάστημα που υπολείπεται ώστε η αρχική ΣΠΗΕ ή ΣΕΣΤ ή ΣΕΔΠ με τον ΔΑΠΕΕΠ να λήξει και (β) η παροχή κατάλληλων κινήτρων, όπως αυτού της προτεραιότητας για την εξασφάλιση χώρου στο δίκτυο στην περίπτωση που η ριζική ανανέωση οδηγήσει σε αύξηση ισχύος του σταθμού.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Η ριζική ανανέωση καθορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και θα εξειδικευτεί περαιτέρω στον οικείο Κανονισμό. Το πλαίσιο αποζημίωσης δεν αφορά το παρόν άρθρο.
10	Άρθρο 42: -Προτείνουμε να προστεθεί σχετικός ορισμός στο άρθρο 3 του νόμου σύμφωνα με το άρθρο 2 περ. (ι) του Κανονισμού Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Η ριζική ανανέωση καθορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και θα εξειδικευτεί περαιτέρω στον οικείο Κανονισμό βεβαιώσεων.
11	Άρθρο 42: Με την προτεραιότητα που δίνεται στη χορήγηση όρων σύνδεσης για το repowering παλιών έργων ΑΠΕ, δημιουργείται αρνητική διάκριση σε βάρος κυρίως των	Το σχόλιο λαμβάνεται υπόψη στο γενικότερο πλαίσιο

	νοικοκυριών και των μικρών επιχειρηματιών, οι οποίοι στη χώρα μας δεν έχουν εισέλθει ακόμα σε σημαντικό βαθμό στην παραγωγή ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, σε αντίθεση με μεγάλες εταιρείες και επενδυτικά σχήματα που έχουν πάρει από την αρχή θέση στην αγορά των ΑΠΕ. Γενικά, ο ηλεκτρικός χώρος είναι ένα αγαθό που βρίσκεται σε σπανιότητα και επειδή η πρόσβαση σε αυτό είναι εκ των ων ουκ άνευ για την υλοποίηση της ενεργειακής δημοκρατίας, η Πολιτεία θα πρέπει να είναι πολύ επιφυλακτική στο να μοιράζει προτεραιότητες πρόσβασης στα δίκτυα ηλεκτρισμού -ιδίως όταν αυτές λειτουργούν υπέρ των μεγάλων ή και πολύ μεγάλων έργων.	τρόπων ανάπτυξης και άυξησης του ηλεκτρικού χώρου.
--	--	--

Άρθρο 43 – Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης Αττικής (5 Σχόλια)

1	Επιτρέπει την εγκατάσταση αιολικών και φωτοβολταϊκών σταθμών σε μικρές αποστάσεις από φυσικούς και τεχνητούς ταμιευτήρες πόσιμου νερού και σε προστατευόμενες με υγειονομικές διατάξεις περιοχές.	Γενικότερη τοποθέτηση
2	Άρθρο 43 – Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης Αττικής Χρήζει διευκρίνισης: Επιτρέπονται ΑΠΕ σε απόσταση μεγαλύτερης των 200μ από τα όρια της ανώτατης στάθμης των εν λόγω λιμνών εφόσον φορέας είναι ένα νομικό πρόσωπο-επενδυτής? Αν όχι επιθυμούμε να αναφέρεται με σαφήνεια ότι επιτρέπεται.	Η διάταξη δεν χρήζει διευκρίνισης.
3	ΑΡΘΡΟ 43 Για την περίπτωση της παρ. 2 του Άρθρου 43 να διατυπωθεί ρητά ότι οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος που εκτελούν έργα ΑΠΕ θα είναι υπόχρεοι αντισταθμιστικών οφελών προς τον ΟΤΑ Α' Βαθμού στον οποίο προβλέπεται η χωροθέτηση και εγκατάσταση των έργων ΑΠΕ. Προτείνεται δε το ποσοστό του ειδικού τέλους να είναι ανάλογο του ισχύοντος ειδικού τέλους που επιβαρύνονται οι Παραγωγοί ΑΠΕ (3%), αλλά να αποδίδεται αποκλειστικά στον/στους ΟΤΑ Α' Βαθμού της περιοχής.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, καθώς δεν αφορά το παρόν άρθρο αλλά εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο αντισταθμιστικών οφελών που παρέχουν οι σταθμοί Α.Π.Ε. προς τους ΟΤΑ.
4	Άρθρο 43 Παράγραφος 2 Ποία θα είναι η διαδικασία για αδειοδότηση των έργων ΑΠΕ στις περιοχές που αναφέρονται στην εν λόγω διάταξη;	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό καθώς η διαδικασία αδειοδότησης δεν αφορά το παρόν άρθρο, η ρύθμιση αφορά το επιτρεπτό της εγκατάστασης σε συγκεκριμένες περιοχές.
5	Άρθρο 43 – Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης Αττικής σύμφωνα με την οδηγία 98/83/ΕΚ σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, όπως έχει τροποποιηθεί, “τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης είναι υγιεινό και καθαρό [...]” και “[...] εξασφαλίζουν ότι τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας δεν οδηγούν, σε καμιά περίπτωση, σε άμεση ή έμμεση υποβάθμιση της σημερινής ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, στο μέτρο που αυτό αφορά την προστασία της ανθρώπινης υγείας, ούτε σε αύξηση της ρύπανσης του νερού που χρησιμοποιείται για την παραγωγή πόσιμου νερού” (άρθ. 4) (βλ. και πρόσφατη οδηγία 2020/2184/ΕΕ για την αναδιτύπωση αυτής). Το παρόν άρθρο του νομοσχεδίου φαίνεται να αγνοεί το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο (βλ. ιδίως την κ.υ.α. υπ’ αριθ. Α5/2280/1983 (Β’ 720), για την προστασία των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής της Πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) και να εισάγει ρυθμίσεις για την χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ πλησίον προστατευόμενων από υγειονομικές διατάξεις περιοχών δίχως προηγούμενη εκτίμηση των εκπομπών των εγκαταστάσεων αυτών στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα. Ιδίως, από την παρ. 2 θα πρέπει να εξαιρεθούν ρητά τα έργα ΑΠΕ από βιομάζα.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 44 – Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Προσθήκη παρ. 20.β. στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (0 Σχόλια):

	Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
--	-----------------------------

Άρθρο 45 – Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης – Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (0 Σχόλια):

1	Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια
---	----------------------------

Άρθρο 46 – Ευθύνη εξισορρόπησης – Τροποποίηση του άρθρου 5Α του ν. 4414/2016 (9 Σχόλια):

1	Η παρ.2 του Άρθρου 46 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να παρέχεται η δυνατότητα επιλογής ΦΟ.ΣΕ. για την κατηγορία αυτή των έργων που θα επιβαρυνθεί με την ευθύνη εξισορρόπησης σύμφωνα με τον Κώδικα ΔΑΠΕΕΠ και το Άρθρο 5 του ν. 4414/2014 κατόπιν προσθήκης: «Οι σταθμοί της παρ. 1 δύναται να μπορούν να συνάψουν σύμβαση εκπροσώπησης με ΦΟ.ΣΕ. σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στον Κώδικα ΔΑΠΕΕΠ και το Αρ. 5 του Ν.4414/2014. Οι λεπτομέρειες για τον μηχανισμό εφαρμογής του συγκεκριμένου άρθρου για την περίπτωση έργων με σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό
---	---	----------------------------

	ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), θα πρέπει να καθοριστούν με σχετική Υπουργική Απόφαση.»	
2	Σε συνέχεια του άρθρου 46, μήπως είναι η ώρα το άρθρο 5Α του 4414/2016 να προβλέπει ότι οι σταθμοί με ΣΕΣΤ θα μπορούν να εκπροσωπούνται και από ΦΟΣΕ; Εναλλακτικά, μήπως ο περιορισμός τη χρέωσης από τον ΦΟΣΕΤΕΚ να μειωθεί π.χ. στο 1/4 του ορίου που ισχύει στην ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/25512/883 (ΦΕΚ Β' 1020 – 27.03.2019) αφού το εκεί όριο αφορά σε σταθμούς με συμβάσεις ΣΕΔΠ ή ΣΠΗΕ που «καταχρηστικά» εκπροσωπούνται από τον ΦΟΣΕΤΕΚ ενώ αυτοί με ΣΕΣΤ απλώς δεν έχουν άλλη επιλογή από το να εγκαταλείψουν τη ΣΕΣΤ για μια ΣΕΔΠ αυξάνοντας την έκθεσή τους στους κινδύνους της αγοράς; Με βάση τα στοιχεία του Δεκεμβρίου 2021, παραγωγοί με ΣΕΣΤ και τιμή €70,3/MWh θα χρεωθούν με €12,13/MWh ως ευθύνη εξισορρόπησης η οποία αντιστοιχεί σε έμμεση μείωση της τιμής αποζημίωσης κατά 17,3%..	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό
3	Αναφορικά με την ευθύνη εξισορρόπησης παραγωγών με ΣΕΣΤ θα πρέπει άμεσα να υπάρξει εξορθολογισμός στις χρεώσεις και στο άνω όριο να αφαιρεθεί το αντικίνητρο έτσι ώστε η διατύπωση να γίνει τελικά: «Το κόστος εξισορρόπησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χρεώσεις που επιβάλλει ο Φο.Σ.Ε.Τε.Κ. [...]» Έχουμε φθάσει στο σημείο να πληρώνουμε 12 ευρώ/MWh από τα 68-70 της λειτουργικής ενίσχυσης, σχεδόν δηλαδή το 20% των εσόδων πηγαίνει στη εξισορρόπηση!!! Σημειώνεται δε ότι η χρέωση αυτή διαμορφώθηκε εκ των υστέρων, αφού είχαν υπογραφεί οι ΣΕΣΤ. Υπό το πρίσμα αυτό η δυνατότητα της άπαξ μετάπτωσης σε ΣΕΔΠ φαντάζει εκβιαστική.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
4	Αναφορικά με το άρθρο 46: Τα πάγκα που έχουν υπογράψει ΣΕΣΤ φτάνουν να αμείβονται σημαντικά λιγότερο από τα πάγκα με ΣΕΔΠ αφού όπως έχουν γράψει και άλλοι σχολιαστές καταλήγει το 15% της αμοιβής για την εγχυθείσα ενέργεια να χρεώνεται ως κόστος εξισορρόπησης. Τα περισσότερα από αυτά τα πάγκα έχουν λάβει μέρος στους 2 πρώτους διαγωνισμούς της ΡΑΕ πριν στηθεί το πανηγύρι με τις ενεργειακές κοινότητες και δεν υπήρχε πουθενά στην σύμβαση τους αναφορά για ευθύνη εξισορρόπησης. Φτάνουν να πληρώνουν 12 Euro/MWh για εξισορρόπηση, ενώ αν είχαν υπογράψει ΣΕΔΠ θα πλήρωναν την αμοιβή του ΦΟΣΕ που ανέρχεται στα 0.30 Euro/MWh. Και μάλιστα απολαμβάνουν ίδιες και σε κάποιες περιπτώσεις χαμηλότερες ταρίφες από τα έργα με ΣΕΔΠ, της τάξης των 66,43-70 Euro/MWh. Το σωστό θα ήταν να υπάρχει κάποιο φυσιολογικό ταβάνι γιατί και αυτά τα έργα έχουν να πληρώσουν δάνεια και υποχρεώσεις. Οπότε η διατύπωση θα πρέπει να αλλάξει όπως παρακάτω, αφού τα πάγκα αυτά πληρώνουν και το κόστος της Αμοιβής του ΔΑΠΕΕΠ: «Το κόστος εξισορρόπησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το αντικίνητρο παρατεταμένης παραμονής που επιβάλλει ο Φο.Σ.Ε.Τε.Κ....»	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και δίνεται η δυνατότητα τα πάγκα να εκπροσωπηθούν από ΦΟΣΕ.
5	Σχετικά με το άρθρο 46, η χρέωση ΦΟΣΕΤΕΚ για τις συμβάσεις ΣΕΣΤ μίας επένδυσης 2019 με απόδοση κερδών 8% – 9% πλέον καθιστά για μία υφιστάμενη επένδυση η αγχόνη της από τα μέσα 2021 η οποία αντί να λυθεί σφίγγει κάθε μήνα περισσότερο, τον Δεκέμβριο η χρέωση ήταν για συμβάσεις 70,3 €/MWh με 12,13 €/MWh ως κόστος εξισορρόπησης (το οποίο νομοθετήθηκε μετά την υπογραφή των εν' λόγω συμβάσεων) δηλαδή σε έμμεση μείωση τιμής 17,3%, το ίδιο ισχύει με 1, 2 μονάδες αυξητικά για τον μήνα Ιανουάριο Φεβρουάριο και για τον μήνα Μάρτιο με βάση τον ΔΑΠΕΕΠ η (Ειδική Τιμή Αναφοράς) ΕΤΑ τεχνολογιών ΑΠΕ και ΣΥΘΗΑ είναι 242,11 €/MWh που σημαίνει το κόστος εξισορρόπησης θα ξεπεράσει το 23% δηλαδή οι συγκεκριμένες επενδύσεις είναι στο - 13% με ανοδικές τάσης. Νομίζω ότι πρέπει να προβλεφτεί ένα ανώτατο όριο χρέωσης του κόστος εξισορρόπησης έτσι ώστε να μην ξεπερνά τουλάχιστον τα κέρδη μίας επένδυσης που απορρέει από μια τέτοια σύμβαση και κλωστήσει μαζί με τον πληθωρισμό το σκαμνάκι της αγχόνης.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και δίνεται η δυνατότητα τα πάγκα να εκπροσωπηθούν από ΦΟΣΕ.
6	Άρθρο 46. Όταν συμμετείχαμε στους διαγωνισμούς έπρεπε να υπολογίσουμε τα λειτουργικά κόστη της επένδυσης, και ανάμεσα σ αυτά ήταν και το κόστος εξισορρόπησης που αρμόδιοι είχαν διαβεβαιώσει ότι δεν θα ήταν πάνω από 2 με 3 ευρώ την Μεγαβατώρα για τις συμβάσεις ΣΕΣΤ. Πράγματι το πρώτο διάστημα το κόστος ανά Μεγαβατώρα διακυμάνθηκε από 2,43 έως 3,68 ευρώ. Το τελευταίο διάστημα για λόγους που δεν μου είναι κατανοητοί οι παραγωγοί με σύμβαση ΣΕΣΤ έχουμε δει το κόστος αυτό, που προκύπτει από την διαχείριση του ΔΑΠΕΕΠ ως ΦΩΣΕΤΕΚ, να κυμαίνεται από 9,19 έως 12,13 ευρώ ! Μια τιμή 12,13 σημαίνει ότι το κόστος αυτό ανέρχεται στο 18,25% της αμοιβής της παράγωγης, και μάλιστα χωρίς να ξέρει κανείς πόσο παραπάνω μπορεί να φτάσει αυτή η τιμή ! Αυτό σημαίνει ότι οδηγούμαστε με μαθηματική ακρίβεια σε χρεοκοπία των επενδύσεων. Θα πρέπει ή ο ΔΑΠΕΕΠ να έχει ένα πλαφόν στο κόστος που χρεώνει ή να μας επιτραπεί να συνάψουμε σύμβαση με κάποιον ΦΩΣΕ χωρίς να υποχρεούμαστε να αλλάξουμε την αρχική μας σύμβαση από ΣΕΣΤ σε ΣΕΔΠ.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και δίνεται η δυνατότητα τα πάγκα να εκπροσωπηθούν από ΦΟΣΕ.
7	Στο Άρθρο 46, η εφαρμογή της «οικονομικής ευθύνης» αποκλίσεων σε έργα που ηλεκτρίστηκαν μετά την 4/7/2019 είναι αρκετά περίπλοκο να εφαρμοστεί σε έργα με ΣΠΗΕ υπό σχήμα FiT, τα οποία καλούνται να λάβουν μια ευθύνη χωρίς να έχουν βέβαια την δυνατότητα να μειώσουν το επίπεδο του κόστους των αποκλίσεων τους (πρόβλεψη	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και δίνεται η δυνατότητα τα πάγκα να εκπροσωπηθούν από ΦΟΣΕ.

	από ΔΑΠΕΕΠ). Μάλιστα, το κόστος αυτό είναι μεταβλητό και οριοθετείται από την υψηλότερη χρέωση της αγοράς στα πλαίσια αντικινήτρου παρατεταμένης παραμονής. Προτείνουμε να προβλεφθεί η δυνατότητα ο Παραγωγός FIT να εκπροσωπηθεί από ΦΟΣΕ αντί τον ΦΟΣΕΤΕΚ, ώστε να του δίνεται η δυνατότητα να μειώσει το κόστος των αποκλίσεων, σύμφωνα με την παρακάτω προσθήκη της παρ. 3: Άρθρο 46 3. Οι σταθμοί της παρ. 1 δύναται να μπορούν να συνάψουν σύμβαση εκπροσώπησης με ΦΟ.ΣΕ., σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στον Κώδικα ΔΑΠΕΕΠ και το Άρθρο 5 του Ν.4414/2014. Οι λεπτομέρειες για τον μηχανισμό εφαρμογής του συγκεκριμένου άρθρου για την περίπτωση έργων με σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του Άρθρου 12 του Ν.3468/2006 (Α' 129), θα πρέπει να καθοριστούν με σχετική Υπουργική Απόφαση.	
8	Άρθρο 46 – Ευθύνη εξισορρόπησης – Τροποποίηση του άρθρου 5Α του ν. 4414/2016Η επιλογή του ΔΑΠΕΕΠ ως ΦΟΣΕ των έργων αυτών δεν είναι δυνητική αλλά υποχρεωτική με βάση τη σύμβαση Σ.Ε.Σ.Τ. Είναι παράλογο να χρεώνεται το αντικίνητρο παραμονής στον ΔΑΠΕΕΠ ως ΦΟΣΕΤΕΚ όταν δεν υπάρχει δυνατότητα επιλογής ΦΟΣΕ από τον παραγωγό. Είναι επιτακτική ανάγκη για λόγους βιωσιμότητας των έργων αυτών να απαλειφθεί η χρέωση του αντικινήτρου ΦΟΣΕΤΕΚ 5% από τον υπολογισμό. Επιπλέον θα πρέπει να επιστραφούν τα επιπλέον ποσά που παρακρατήθηκαν έως τώρα αναδρομικά από την αρχή της σύμβασης όπως ακριβώς επιβλήθηκαν αναδρομικά στα έργα αυτά. Ο ΔΑΠΕΕΠ ως ΦΟΣΕ των έργων αυτών δεν έχει κανένα κίνητρο να κάνει σωστές προβλέψεις με συνέπεια το κόστος εξισορρόπησης να μειώνει σημαντικά και έμμεσα την τιμή αναφοράς των συμβάσεων αυτών.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και δίνεται η δυνατότητα τα πάρα να εκπροσωπηθούν από ΦΟΣΕ.
9	Στο αρ. 46 παρ. 2 Λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών στις χονδρεμπορικές αγορές και την συνεπακόλουθη εκτίναξη των Ε.Τ.Α των τεχνολογιών ΑΠΕ, θα πρέπει το κόστος ευθύνης εξισορρόπησης των ΣΕΣΤ της παρ. 1 να απομειωθεί σημαντικά. Προτείνουμε στην μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους εξισορρόπησης για τους συγκεκριμένους σταθμούς ΑΠΕ να ληφθεί άμεσα η προβλεπόμενη απόφαση της ΡΑΕ (αρ. 13Α του Κώδικα ΔΑΠΕΕΠ) για την απομείωση του συντελεστή RCOEFtechaπό μονάδα που είναι στο παρόν σε 0,20. Το οποίο θα οδηγήσει σε σημαντική μείωση του κόστους της ευθύνης εξισορρόπησης αυτών των σταθμών ΑΠΕ.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν σχέδιο νόμου αλλά θέματα για τα οποία θα επιληφθεί η Ρ.Α.Ε.

Άρθρο 47 – Υβριδικοί σταθμοί και παρακολούθηση του καθεστώτος στήριξης – Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4414/2016 (1 Σχόλιο):

1	Σχετικά με την διείσδυση των υβριδικών συστημάτων στα Μη-Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ): Μετά τον μεγάλο αριθμό αιτήσεων (περί τις 200) για την εγκατάσταση υβριδικών συστημάτων στα μη διασυνδεδεμένα νησιά (ΜΔΝ) τα τελευταία χρόνια, κατόπιν εισήγησης του ΔΕΔΔΗΕ, η ΡΑΕ προχώρησε στην χορήγηση περί των 150 αδειών παραγωγής για υβριδικά στα ΜΔΝ (σύμφωνα και με το https://geo.rae.gr/). Από τον έλεγχο των στοιχείων στις δημοσιευμένες άδειες παραγωγής πολλές από τις άδειες δεν πληρούν τους τεχνικούς και ενεργειακούς περιορισμούς σύμφωνα με τον Νόμο 3468/2006 και τον κανονισμό αδειών. Δικαιολογημένα αναρωτιέται κανείς γιατί η ΡΑΕ και ο ΔΕΔΔΗΕ, που είναι αρμόδιος να εισηγηθεί θετικά ή αρνητικά για τα υβριδικά έργα προς αδειοδότηση, προχώρησαν σε αυτή την κίνηση και ποια είναι η στρατηγική σκέψη πίσω από αυτές τις αποφάσεις και άδειες παραγωγής, ενώ δεν έχει ολοκληρωθεί το ρυθμιστικό και επιχειρηματικό πλαίσιο λειτουργίας για τα υβριδικά σε ΜΔΝ. Το θέμα της μη τεχνικά αρμονικής ένταξης των πρόσφατα 150 αδειοδοτημένων υβριδικών έργων παρουσιάστηκε με στοιχεία σε παρουσίαση στελέχους του ΔΕΔΔΗΕ στην διαδικτυακή ημερίδα «Πρωτόκολλο της καθαρής ενεργειακής μετάβασης στα ελληνικά νησιά» που οργάνωσε το δίκτυο αειφόρων νησιών ΔΑΦΝΗ την Παρασκευή 30 Οκτωβρίου 2020, https://dafninetwork.gr/deltio-typou-online-event-proothontas-tin-kathari-energeiaki-metavasi-sta-ellinika-nisia/. Η αδειοδότηση των υβριδικών, σύμφωνα με τα στοιχεία στην παρουσίαση του ΔΕΔΔΗΕ θέτει σε κίνδυνο την ασφαλή λειτουργία των ΜΔΝ αλλά και την οικονομική βιωσιμότητα των νέων και υφιστάμενων επενδύσεων. Τα συγκεκριμένα περιθώρια (Απόφαση ΡΑΕ 616/2016 για τα ΗΣ Κρήτης, Ρόδου, Λέσβου, Κω-Καλύμνου, Σάμου και Κάσου-Καρπάθου, βασίζονται σε μελέτες, οι παραδοχές των οποίων έχουν υποστεί μεταβολές κυρίως, με σημαντικές διαφοροποιήσεις στη διαστασιολόγηση των αδειοδοτημένων Υβριδικών Σταθμών (ΥΒΣ), όπως αναφέρεται στην παρουσίαση ΔΕΔΔΗΕ και δεν διασφαλίζονται υφιστάμενες και νέες επενδύσεις ΑΠΕ λόγω απορρίψεων της πρωτογενούς διαθέσιμης ενέργειας (ΣΑΩΛ, εγγυημένα μεγέθη ΥΒΣ, κλπ.). Επιπλέον η «τυχαία» επιλογή τεμαχίων γης για την εγκατάσταση των 150 αδειοδοτημένων υβριδικών δημιουργεί μια κατάσταση αναρχίας και τεχνικής ανασφάλειας αλλά και θέματα στην χωροθέτηση των εγκαταστάσεων σε ευάλωτα νησιά. Παρακάτω αναφέρονται, μη διεξοδικά, οι παράμετροι που προτείνεται να λαμβάνονται υπόψη για την ένταξη των υβριδικών στα ΜΔΝ :• η βελτιστοποίηση των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων υποδομών κάθε ηλεκτρικού συστήματος,• η λήψη υπόψη που βρίσκονται τα κέντρα φορτίου των ΜΔΝ,• η χωροθέτηση σε σχέση με την ασφάλεια τροφοδότησης (σε διασυνδεδεμένα	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν άρθρο.
---	--	--

	νησιά μεταξύ των) σε περίπτωση ατυχημάτων σε καίριες υποδομές (πχ. σύνδεση μεταξύ νησιών) , • οι τεχνικοί και ενεργειακοί περιορισμοί σύμφωνα με τον ισχύοντα Νόμο 3468/2006 και τον κανονισμό αδειών, κλπ. Η πρόταση μου αφορά την σχεδίαση ανταγωνιστικών διαγωνισμών για υβριδικά ανά ηλεκτρικό σύστημα νησιών αφού ληφθούν υπόψη τα σχέδια ανάπτυξης του ΔΕΔΔΗΕ για τα ΜΔΝ και του ΑΔΜΗΕ για την διασύνδεση των νησιών με το ηπειρωτικό σύστημα, οι προαναφερθείσες τεχνικοί και ενεργειακοί παράμετροι καθώς και η ανάπτυξη του φορτίου για τα επόμενα 10 χρόνια. Συνεπώς, στο πλαίσιο των σχεδίων ανάπτυξης των διαχειριστών δικτύων (ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ) για τα επόμενα 5 με 10 χρόνια θα πρέπει να υποδεικνύονται οι γραμμές μεταφοράς των ΜΔΝ ή/και οι υποσταθμοί των δικτύων στα νησιά για συνολική συγκεκριμένη ισχύ και κανόνες παροχής ενέργειας υβριδικών συστημάτων ανά νησί ή και νησιά για τα διασυνδεδεμένα συμπλέγματα ΜΔΝ και κατόπιν να γίνονται οι διαγωνισμοί για την επιλογή των κατάλληλων τεχνικά και οικονομικά υβριδικών έργων. Με αυτή την διαδικασία θα αποφεύγεται η «τυχαία» ή καλύτερα, η μη συντονισμένη χωροθέτηση και η παροχή ισχύος και ενέργειας εκ μέρους των επενδυτών. Ανάλογα με την ανάπτυξη των υποδομών των ηλεκτρικών συστημάτων και των αναγκών προτείνουμε να γίνονται διαγωνισμοί με τεχνο-οικονομικά στοιχεία. Με αυτό τον τρόπο η εγκατάσταση των υβριδικών και ΑΠΕ και τα σχέδια ανάπτυξης υποδομών των ηλεκτρικών συστημάτων θα συμβαδίζουν και θα είναι συμπληρωματικά ανά ΜΔΝ ή μελλοντικά διασυνδεδεμένα ΜΔΝ. Έτσι θα επιτυγχάνεται το βέλτιστο κόστος ανάπτυξης και διείσδυση ΑΠΕ σύμφωνα με την εθνική στρατηγική, τους κανόνες ασφάλειας για την παροχή ηλεκτρισμού και την διασφάλιση της βιωσιμότητας των επενδύσεων. Η προτεινόμενη διαδικασία θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζει ότι:– η μη εντασσόμενη ενέργεια των ελεγχόμενων σταθμών ΑΠΕ (υβριδικών, κλπ.) να είναι μικρότερη από 10% (ή οι μέγιστες εγγυημένες απορροφήσεις των ελεγχόμενων σταθμών ΑΠΕ πάνω από 90%), ώστε να επιτρέψουν οικονομικά βιώσιμες επενδύσεις σε ένα προβλέψιμο περιβάλλον. – οι άδειες παραγωγής υβριδικών που έχουν εκδοθεί θα πρέπει να επαναξιολογηθούν όπως προαναφέραμε στη φάση του διαγωνισμού, σύμφωνα με αυτά που ορίζει ο Νόμος 3468/2006, όπως ισχύει, και σύμφωνα με τον κανονισμό αδειών και το πλαίσιο αρχών ένταξής των που προτείνεται παραπάνω. Συνεπώς, η κατάλληλη ενσωμάτωση υβριδικών συστημάτων στα ΜΔΝ αλλά και στην ηπειρωτική χώρα δεν πρέπει να λαμβάνουν σαν κύριο γνώμονα την τιμή πώλησης της παραγόμενης ενέργειας και ισχύος σε σχέση και το κόστος παραγωγής του συγκεκριμένου ΜΔΝ, αλλά και κριτήρια όπως:– την βελτιστοποίηση των υφισταμένων και σχεδιαζόμενων υποδομών, – την αναβολή νέων υποδομών για σημαντικό χρονικό διάστημα 5-10 χρόνια και ενδεχομένως οριστικά, – τις μειώσεις των απωλειών μεταφοράς, – την υποστήριξη τάσης, καθώς θα βρίσκονται κοντά στα κέντρα φορτίου, – την παροχή επικουρικών υπηρεσιών, όπως και η δυνατότητα σε περίπτωση ζημιών ή ατυχημάτων σε καίριες υποδομές, να ηλεκτροδοτούν τα κρίσιμα φορτία στο νησί ή την περιοχή τους.	
--	--	--

Άρθρο 48 – Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 4414/2016 (42 Σχόλια):

1	Η παρ. 2 θα πρέπει να τροποποιηθεί καταλλήλως. Για σκοπούς ορθής ανάλυσης των δεδομένων όπως προβλέπεται στο Ν/Σ, είναι εύλογο ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το δυναμικό κάθε χρονιάς και ο υπολογισμός της «μέγιστης παραγωγής» να γίνεται με όρους «ενεργειακής διαθεσιμότητας». Επειδή όμως αυτό είναι πρακτικά μη εφαρμόσιμο για τον Διαχειριστή, προτείνεται ο έλεγχος να γίνει σε βάθος 10 έτιας ώστε να υπάρξει πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα. Επίσης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός μεγάλων βλαβών σταθμών ΑΠΕ μεγάλης διάρκειας σε περιόδους υψηλού δυναμικού ΑΠΕ που ενδέχεται να επηρεάσουν εικονικά τα αποτελέσματα της ανάλυσης.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
2	Σε Πάρα πολλά πάρα η απόδοση των Φωτοβολταϊκών πάνελ υπολείπεται της Παραγωγικής τους Δυναμικότητας . Οι Ασφαλιστικές Εταιρείες δεν αποζημιώνουν γιατί τα πάνελ έχουν Εγγύηση . Κατασκευάστριες Εταιρείες Επικαλούνται ανωτέρα Βία, γιατί το φαινόμενο PID δεν ήταν στη σφαίρα της Τεχνολογικής Γνώσης της περιόδου εκείνης !! Ο λόγος διαφορετικός αλλά το αποτέλεσμα το ίδιο. Ο Παραγωγός δεν αποζημιώνεται ούτε αντικαθίστανται ο Βεβλαμένος Εξοπλισμός . Και με ποια λογική αν κάποιος Φωτοβολταϊκός Παραγωγός αλλάξει το χαλασμένο εξοπλισμό του δε θα λαμβάνει τη συμφωνηθείσα τιμή για το σύνολο της Παραγόμενης	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

	Ποσότητας του Φωτοβολταϊκού του Σταθμού όπως προτείνεται από το Ενεργειακό Νομοσχέδιο που βρίσκεται σήμερα υπό διαβούλευση ; Φωτοβολταϊκοί Παραγωγοί είχαν την ατυχία να επιλέξουν άμορφα φωτοβολταϊκά Πάνελ για την Εγκατάσταση τους. Λίγο η Οικονομικότερη λύση, λίγο το Ελληνικό Εργοστάσιο Κατασκευής λίγο η ελλιπής Βιβλιογραφία επιλέχτηκε ως Φωτοβολταϊκή Γεννήτρια αυτή της τεχνολογίας του άμορφου πυριτίου. Μετά τα πρώτα χρόνια, ίσως μήνες, τα άσχημα νέα της χαμηλής παραγωγής ήταν γεγονός. Φωτοβολταϊκοί σταθμοί 100 KW/ρ αποδίδουν 100.000 kw/h αντί για 150.000. Τα δάνεια είναι δάνεια και κάνουν πάνω από 12 χρόνια να εξοφληθούν . Το Φωτοβολταϊκό Σταθμό έκτος από τον Άνεμο και τις κακουχίες έχουν χτυπήσει Έκτακτες Εισφορές, Μείωση ταρίφας με το Ν 4254, έκτακτη εισφορά 6 % λόγω covid 19, τέλος διακοψιμότητας επί σειράς ετών . Μόλις αποπληρώνεται το δάνειο το Πρώτο μέλημα του Φωτοβολταϊκού Παραγωγού να αλλαχτούν τα Πάνελ. Όχι για να αποδώσουν ότι θα έπρεπε να είχαν τα πρώτα 10 χρόνια αλλά για να αφήσουν κάτι για την επόμενη δεκαετία .Δεν είναι δυνατόν η όποια επιπλέον Παραγωγή να μην αποζημιώνεται σύμφωνα με τη Σύμβαση . !!!!!ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΣΥΡΘΕΙ	
3	ΠΑΡΑΔΕΚΤΟ ΝΤΡΟΠΗ ΝΑ ΑΠΟΣΥΡΘΟΥΝ ΑΜΕΣΩΣ Φωτοβολταϊκοί Παραγωγοί που είχαν την ατυχία τα Φωτοβολταϊκά τους Πάνελ να εμφανίσουν το φαινόμενο PID να μην μπορούν μετά απο 10 η 15 χρόνια να αναβαθμίσουν το πάρκο τους με νέας τεχνολογίας πάνελ της ίδιας ισχύος	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	ΑΡΘΡΟ 48 ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
5	Το άρθρο 48 δεν έχει καμιά λογική και δεν μπορώ να καταλάβω ποιος μπορεί να το σκέφτηκε και ποιον μπορεί να εξυπηρετεί? Βασικά ανατρέπει τις υφιστάμενες συμβάσεις (και την κοινή λογική) αφού πουθενά δεν έλεγε ότι πρέπει κάθε πάρκο να μείνει με τον εξοπλισμό με τον οποίο κατασκευάστηκε. Ουσιαστικά λέει ότι δεν πρέπει να επενδύσουν χρήματα οι ιδιοκτήτες Φωτοβολταϊκών πάρκων για την ανακαίνιση ή επιδιόρθωση των σταθμών τους καθώς αν παράξουν παραπάνω από το μέγιστο της τελευταίας 5ετίας θα αποζημιώνονται με ψίχουλα για την παραπάνω ενέργεια ή, ακόμα χειρότερα, και εξαιτίας της πρόχειρης σύνταξης του νομοθετήματος, να κληθούν να επιστρέψουν χρήματα. Εδώ θα πρέπει να μπει διευκρίνιση ότι αν η διαφορά μεταξύ ETA και ταρίφας είναι αρνητική δεν αποζημιώνεται καθόλου η εγγερόμενη ενέργεια. Αλλά τι μας λέει εδώ ο νομοθέτης? Ότι τα 2+ GW πάρκων που εγκαταστάθηκαν πριν από μια δεκαετία: 1) που έχουν παρωχημένο εξοπλισμό ο οποίος δεν είχε λύσει τα προβλήματα νεότητας και έχοντας πάνελ με διάφορα προβλήματα όπως PID, chalking, Riso κτλ 2) που οι ιδιοκτήτες τους τώρα ξεκινάν να τελειώνουν με τοκοχρεωλύσια και έχουν κάποια χρήματα προς επένδυση 3) που μετά από 11 χρόνια πληρώνονται στην ώρα τους θα πρέπει να αφεθούν να ρημάζουν. Σε άλλο άρθρο του νόμου λέει ότι θα πρέπει να γίνονται περικοπές ισχύος καθώς δεν υπάρχει ηλεκτρικός χώρος, ενώ σε αυτό το άρθρο λέει ξεκάθαρα ότι ορίζουμε ότι ηλεκτρικός χώρος 2 GW που ήδη καταλαμβάνεται από αυτά τα πάρκα, θα πρέπει να χρησιμοποιείται μη αποδοτικά ,αφού τα πάρκα δεν πρέπει να λειτουργούν στο 100%. Υπάρχουν άνθρωποι που τα πάρκα τους απέδιδαν ακόμα και στο 50% λόγω ελαττωματικών πάνελ τα τελευταία 5 και πλέον χρόνια και δεν είχαν τα χρήματα για την ανανέωση του εξοπλισμού και τώρα τους λένε ότι εσείς θα πρέπει να τα αφήσετε να διαλυθούν τελείως. Κλείνοντας, η συντριπτική πλειοψηφία αυτών των παλιών πάρκων ανήκουν σε Έλληνες και όχι σε ξένους επενδυτές όπως γίνεται με πολλά νέα πάρκα, που σημαίνει ότι αυτά τα χρήματα ξοδεύονται και επενδύονται στην Ελλάδα. Εννοείται ότι πρέπει να γίνονται έλεγχοι και να τιμωρούνται αυτοί που βάλαν ή βάζουν περισσότερη ισχύ από την αδειοδοτημένη. Εύκολο είναι να βρεθούν αφού υπάρχει τόσο μεγάλο δείγμα για σύγκριση.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
6	Άρθρο 48: Ανεξάρτητα από τους λόγους που επιβάλουν μια τέτοια ρύθμιση (υποθέτω θα διευκρινιστούν στην εισηγητική έκθεση) χρειάζεται τουλάχιστον ένα επιστημονικό περίβλημα. Περιττό να αναφερθεί ότι η ρύθμιση θα δημιουργήσει χιλιάδες προβλήματα και συνθήκες συνδιαλλαγής. Πχ πότε έχουμε αναβάθμιση εξοπλισμού στην περίπτωση που καταστράφηκε τμήμα του εξοπλισμού από φυσική καταστροφή; Όταν αλλάχτηκε έστω και ένα πάνελ, ένας μετατροπέας ή μια βάση; Τι θα κάνει ένας παραγωγός που ανακάλυψε PID στα πάνελ το 2017 αλλά δεν μπορούσε να επενδύσει σε νέα πάνελ ή άλλα συστήματα επιδιόρθωσης; Θα ήταν λοιπόν σκόπιμο αντ' αυτού να θεθούν περιορισμοί όχι της συνολικής παραγωγής αλλά της ισχύος AC όπως αυτοί προβλέπονται ήδη στις συμβάσεις. Τέτοιοι περιορισμοί, οι οποίοι χρησιμοποιούνται και σε άλλα κράτη (βλέπε πχ Γερμανία) θα ωφέλουσαν την καινοτομία ενώ δεν απαιτούν επιπρόσθετους ελέγχους πέραν του ελέγχου από το διαχειριστή δικτύου. Επιπρόσθετα, θα μπορούσαν πιθανά να συμβάλουν σε απελευθέρωση δικτύου. Εάν ωστόσο το Υπουργείο δεν ενδιαφέρεται για την καινοτομία και εμμένει στη ρύθμιση, ας λάβει υπόψη κάποια στοιχεία ως επιστημονικό περίβλημα(1,2) σχετικά με τον ηλιακό κύκλο (Samuel Heinrich	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	Schwabe cycle) ώστε να προσαρμόσει ανάλογα τον έλεγχο αντί της 5ετίας σε 11ετία με αρχή νέου κύκλου το 2020 το έτος δηλ της έναρξης του 25ου ενδεκαετούς ηλιακού κύκλου:1. https://www.climate.gov/news-features/understanding-climate/climate-change-incoming-sunlight 2. https://www.swpc.noaa.gov/news/solar-prediction-scientists-announce-solar-cycle-25	
7	Σχετικά με το άρθρο 48: Για ακόμη μια φορά (ΜΤΑΕΦ 3,6% , έκτακτη περικοπή 6% κ.α) έρχεται το Υπουργείο να "τσαλαπατήσει" τις συμβάσεις που έχουμε υπογράψει. Χωρίς καμία νομική υπόσταση , προετοιμάζεται ένας νόμος και μάλιστα με αναδρομική ισχύ. Τελικά αξίζει σ' αυτό τον τόπο να γίνονται επενδύσεις; Αναρωτιέμαι; Κύριοι της κυβέρνησης! Αποφασίσαμε να επενδύσουμε στην αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού σταθμού παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ γιατί προφανώς υπήρχαν λόγοι. Αρκετοί παραγωγοί μετά από 7,8,9,10 χρόνια λειτουργίας των πάρκων αντιμετωπίζουν πολλά τεχνικά θέματα με τον ενεργειακό εξοπλισμό. Βλέπετε την περίοδο 2010-2013 ακόμη και η "κουτσά Μαρία" πουλούσε αμφιβόλου ποιότητας πάνελ , ακόμη και η "κουτσά Μαρία" μπορούσε να εγκαταστήσει Φωτοβολταϊκό πάρκο ασχέτως αν είχε τις απαραίτητες γνώσεις, ακόμη και η "κουτσά Μαρία" μπορούσε να συνδέσει ένα πάρκο με το δίκτυο, χωρίς καμία πιστοποίηση , με το κράτος να είναι σ' όλη την παραγωγική διαδικασία απών. Τα αποτελέσματα τα βλέπει σήμερα ο παραγωγός στη μονάδα του. Έτσι αποφασίσαμε να συμμαζέψουμε τα πάρκα μας με αναβάθμιση αυτών και μάλιστα όχι γιατί παίρνοντας μόνοι μας την απόφαση αλλά αφού προηγουμένως πήραμε την έγκριση από τον ΔΕΔΔΗΕ της περιοχής μας. Μάλιστα ήταν σαφείς η απάντηση του αρμόδιου τμήματος του ΔΕΔΔΗΕ: "Κύριε μου δεν αναφέρεται σε κάποιο νομικό πλαίσιο ή στην σύμβαση που έχετε υπογράψει με τον ΔΕΔΔΗΕ που να δηλώνει ότι απαγορεύεται η αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού του πάρκου σας , αρκεί να μην ξεπεράσει την αδειοδοτημένη ισχύ του" ! Μετά το πέρας των εργασιών κατατέθηκαν στο αρμόδιο τμήμα και τα απαραίτητα έγγραφα και μάλιστα έγινε και επιτόπιος έλεγχος στο πάρκο από συνεργείο του ΔΕΔΔΗΕ. Αποφασίσαμε να επενδύσουμε αρκετά μεγάλο ποσό , το οποίο δανειστήκαμε , για να νοικοκυρέψουμε νόμιμα τα πάρκα μας και τώρα θέλετε να μας τιμωρήσετε γι αυτό. Τελικά τι θέλετε; Θέλετε πολίτες δραστήριους , δημιουργικούς που προσπαθούν να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία τόσο γι' αυτούς , όσο και για ένα πλήθος άλλων επαγγελματιών και γενικότερα για την οικονομία του κράτους ή πολίτες να περιμένουν κάθε τέλους του μήνα το κοινωνικό μέρισμα και τα διάφορα δωράκια τύπου επιταγή ακρίβειας. Πέστε μας για να μαζέψουμε το μυαλό μας!	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
8	Για το άρθρο 48. Καλησπέρα σας! Σε τούτη τη χώρα που ζούμε τίποτα δεν είναι βέβαιο και σίγουρο για τους μικροεπενδυτές. Είμαστε στην αρχή μιας πρωτόγνωρης ενεργειακής κρίσης και η παραγωγή περισσότερης καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να είναι κύριο μέλημα. Η ενέργεια που παράγεται από λιγνίτη, πετρέλαιο ή φυσικό αέριο μας κοστίζει χρυσάφι και πολύ περισσότερο από την τιμή της κιλοβατώρας των αναβαθμισμένων πάρκων. Το πρόστιμο που πληρώνει η χώρα για τους λιγνίτες, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο που είναι εισαγόμενα προϊόντα , έχουν περισσότερο κόστος από μία κιλοβατώρα αναβαθμισμένου φωτοβολταϊκού πάρκου. Η αναβάθμιση ενός ΦΒ με τράκερ το μόνο που προσφέρει είναι περισσότερη ενέργεια γιατί ακολουθούν τον ήλιο. Αναρωτιέμαι, ότι με την ίδια λογική θα πρέπει να βάλουμε φρένο στις ανεμογεννήτριες να μην παράγουν παραπάνω ενέργεια από τα προηγούμενα έτη γιατί έχει αλλάξει το κλίμα και έχουμε περισσότερα μελέμια. Είναι τουλάχιστον αστείο το πόσο πρόχειρα σκέφτονται ορισμένοι και αποφασίζουν για τον μόχθο του κάθε επενδυτή. Μιλάμε για πάρκα τα οποία ακόμη δεν έχουν ξεχρεωθεί από το αρχικό κόστος εγκατάστασης και οι επενδυτές αποφάσισαν να ξανά επενδύσουν για ένα καλύτερο μέλλον. Με ένα κόστος γύρω στις 60 χιλιάδες ευρώ, το οποίο ποτέ δεν θα αποσβεστεί αν ψηφιστεί αυτός ο νόμος, θα οδηγήσει τους επενδυτές σε αδιέξοδο. Αναφέρετε ότι θα λάβετε υπόψη τον μέσο όρο της ετήσιας παραγωγής των πάρκων της τελευταίας πενταετίας. Γνωρίζετε ότι τα πάρκα λόγω αμφιβόλου ποιότητας των πάνελ , έχουν χάσει μέχρι και 20 -25 % της παραγωγικότητας που παρουσίαζαν τα πρώτα έτη λειτουργίας τους και η αναβάθμιση τους αργά ή γρήγορα είναι αναπόφευκτη. Γνωρίζετε ότι μέχρι τώρα μας έχετε επιβάλει: Κούρεμα στην αρχική τιμή της κιλοβατώρας. ΜΕΤΑΒ.ΤΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛ.ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ 3,6%. Έκτακτη εισφορά 6% και δεν ξέρω τι άλλο μας περιμένει. Με λίγα λόγια πάντα κάτι βρίσκετε να την πληρώσει ο μικροεπενδυτής.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό

	Κάθε χρόνο χάνουμε 20-25 ημέρες ηλιοφάνειας γιατί το πάρκο μας βρίσκεται εκτός λειτουργίας, λόγω υπαιτιότητας του ΔΕΔΔΗΕ. Λίγο να βρέξει ή λίγο αέρα να έχει, έχουμε διακοπή ρεύματος και ως εκ τούτου να παραμένουν εκτός λειτουργίας τα πάρκα μας. Αλήθεια πώς θα υπολογιστούν αυτές οι ημέρες απώλειας, αφού εν δυνάμει το πάρκο μας θα μπορούσε να παράγει ρεύμα; Αντί να δρομολογήσετε τις αναβαθμίσεις των απαρχαιωμένων δικτύων, που είναι χωρίς συντήρηση εδώ και δεκαετίες, για να γίνουν νέες επενδύσεις από τους μικροεπενδυτές στον τομέα της ενέργειας, ερχόσαστε να απαξιώσετε όλους τους πολίτες που προσπάθησαν να επενδύσουν για να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία στον τομέα της ενεργειακής οικονομίας. Αποφασίστε λοιπόν, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παραμέτρους και τις συνέπειες που θα έχει το αποτέλεσμα της απόφασής σας!!!!!!!	
9	Το άρθρο 48 είναι εντελώς απαράδεκτο, πρωτοφανές (βέβαια έχουμε συνηθίσει σε αυτό το χώρο στα πρωτοφανή...) και εξοργιστικό! Πώς μπορείς και για ποιο λόγο να δεσμεύεις μια επιχείρηση να παραμένει με τον αρχικό της εξοπλισμό ενώ η τεχνολογία εξελίσσεται και οι απαιτήσεις αυξάνονται...??? Δυστυχώς και πάλι ξέρουμε και ποιος το σκέφτηκε και ποιους εξυπηρετεί...!!!	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
10	Άρθρο 48. ΑΔΙΑΝΟΗΤΑ, ΑΝΗΚΟΥΣΤΑ, ΑΝΤΙΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ, ΠΕΡΑΝ ΠΑΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ τα όσα προβλέπει. Δηλαδή εγώ που άλλαξα τα πάνελ στα 9 χρόνια επειδή παρουσίαζαν απώλειες λόγω αστοχίας υλικού και παράγω αυτό που θα έπρεπε εξ αρχής θα είμαι παράνομος; Υπάρχει επιχείρηση, σε οποιαδήποτε δραστηριότητα, η οποία δεν προσπαθεί να ανανεώνει τον εξοπλισμό της για να έχει την μέγιστη δυνατή απόδοση; Εμείς δηλαδή ως παραγωγοί πρέπει να είμαστε μοιρολάτρες και να περιμένουμε την γήρανση και απαξίωση του εξοπλισμού της επιχείρησής μας για 20 έτη επειδή κάποιοι ανεγκέφαλος γραφειοκράτης, για να μην πω κακοπροαίρετος, προσπαθεί να ανακαλύψει τρόπους να εισαχθούν νέες ΑΠΕ στο σύστημα εξακοντίζοντας με ανήθικες πρακτικές αυτούς που επένδυσαν τις περιουσίες τους πριν από 10 έτη και σήμερα το κράτος απολαμβάνει του πλεονεκτήματος της πλεονάζουσας ρευστότητας του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ ασκώντας κοινωνική πολιτική με τα χρήματα αυτά; Θα καταγραφεί ως παγκόσμιο φαινόμενο κακής πρακτικής η απαγόρευση σε επιχειρηματικό κλάδο να μπορεί να αποφασίζει για το πως θα διαχειρίζεται την περιουσία του. ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΤΕ ότι οι συμβάσεις που υπογράψαμε αναφέρονται σε εγκατεστημένη ισχύ και όχι σε παραγόμενη ποσότητα ενέργειας, επομένως μιλάμε για άλλη μια μονομερή ΑΝΑΤΡΟΠΗ & ΑΘΕΤΗΣΗ των υπογραφών εκ μέρους τους κράτους «δικαίου». Δημιουργείστε άλλη μια στρατιά δικαστικών υποθέσεων στο ήδη επιβαρυνόμενο δικαστικό μας σύστημα και δώστε τροφή και χρήμα στις δικηγορικές εταιρείες, γιατί όπως αντιλαμβάνεστε όλοι θα προσφύγουμε στα δικαστήρια για να διεκδικήσουμε τα νόμιμα δικαιώματά μας. Και αυτήν την φορά δεν μπορείτε να επικαλεστείτε ανωτέρα βία.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
11	Άρθρο 48 Ενεργειακή Αναβάθμιση Πάρκων οι εφευρετες αυτου του Αρθρου να μην αλλαξουν ρουχα παπουτσια και αυτοκινητο για το υπολοιπο τις ζωης του ,τοτε και μονον να Αξινωνουν τα αντιστοιχα Ευχαριστω .	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
12	Άρθρο 48. Αδιανόητο, ΑΝΤΙΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΟ, ΠΕΡΑΝ ΠΑΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ τα όσα προβλέπει. Δηλαδή οποιος αλλάζει τα πάνελ στα 10 χρόνια επειδή παρουσίαζαν απώλειες λόγω αστοχίας υλικού και παράγουν αυτό που θα έπρεπε εξ αρχής θα είναι παράνομος; Υπάρχει επιχείρηση, σε οποιαδήποτε δραστηριότητα, η οποία δεν προσπαθεί να ανανεώνει τον εξοπλισμό της για να έχει την μέγιστη δυνατή απόδοση; Εμείς δηλαδή ως παραγωγοί πρέπει να είμαστε μοιρολάτρες και να περιμένουμε την γήρανση και απαξίωση του εξοπλισμού της επιχείρησής μας για 20 έτη επειδή κάποιοι γραφειοκράτης, για να μην πω κακοπροαίρετος, προσπαθεί να ανακαλύψει τρόπους να εισαχθούν νέες ΑΠΕ στο σύστημα? ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
13	Άρθρο 48: Είναι αδιανόητο και καταχρηστικό το να παραβιάζονται οι όροι όπου υπογράψαμε όπου ρητά αναφέρουν πως έχουμε συγκεκριμένο δικαίωμα ισχύς και όχι συγκεκριμένης ετησίας παραγωγής. Στην αγορά την προηγούμενη 12ετια, δυστυχώς υπήρχαν κάθε λογής επιχειρηματίας εγκαταστάσεις όπου εμπορευοντουσαν κάθε λογής φωτοβολταϊκών πάνελ. Το γεγονός ότι ίσως κάποιοι τύχαινε σε προβληματικά πάνελ τα οποία δεν παράγουν την επιθυμητή παραγωγή, και σε συνδυασμό με τις οριζόντιες μειώσεις τιμών των συμβάσεων μας, τις έκτακτες εισφορές όπου έπρεπε να καταβάλουμε, το τέλος διακοψιμότητας που έπρεπε να αφαιρούμε, καθώς και τον βραχνά αποπληρωμής των δανείων μας σε μια περίοδο κρίσης, κορονοϊού, capital control, δε μας έδωσαν τη δυνατότητα να αντικαταστήσουμε τον υπάρχον εξοπλισμό μας το προηγούμενο χρονικό διάστημα για να μη βρεθούμε ακόμα περισσότερο χρεωμένοι.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

	Το γεγονός ότι προωθείται νόμος όπου δεν πρέπει να υπερβαίνουμε των μέσο όρο της 5ετίας είναι ντροπή και θα πρέπει να απορριφθεί.	
14	Άρθρο 48 Θεωρώ πως θα συμφωνείτε ότι μιας υγιούς επιχείρησης, σε οποιονδήποτε τομέα και εάν δραστηριοποιείται, έχει το «δικαίωμα» να διατηρεί τον εκάστοτε παραγωγικό εξοπλισμό της σε καλή κατάσταση κατ' ελάχιστο ή ακόμα καλύτερα να τον αναβαθμίζει, προκειμένου να καθίσταται βιώσιμη και να αναπτύσσεται, στο μέτρο φυσικά που δεν παραβιάζεται η κείμενη νομοθεσία. Τι γίνεται όμως όταν μια νέα νομοθεσία, καθιστά μια επιχείρηση προβληματική; Γιατί αυτό ακριβώς θα συμβεί σε πολλές παραγωγικές μονάδες ΑΠΕ, εάν τελικά αυτό το άρθρο ψηφιστεί ως έχει. Οι υφιστάμενες συμβάσεις περιέχουν έναν πολύ σοβαρό και εύλογο όρο, αυτό της μέγιστης ισχύος ενός σταθμού ΑΠΕ, η οποία φυσικά δεν πρέπει να υπερβαίνεται, όπως πολύ σωστά είχε προβλέψει ο νομοθέτης. Κανένας δεν θα ισχυριστεί ότι ένας παραγωγός πρέπει να εγκαταστήσει περισσότερη ισχύ σ' έναν σταθμό ΑΠΕ. Αυτό όμως είναι ήδη νομοθετικά ορισμένο. Γιατί όμως ένας παραγωγός να μην έχει το δικαίωμα να αναβαθμίσει τον παραγωγικό εξοπλισμό της επιχείρησής, χωρίς να υπερβεί τη μέγιστη-υπογεγραμμένη ΙΣΧΥ του σταθμού του, επειδή με αυτή την αναβάθμιση, ο σταθμός του θα παράξει περισσότερη ενέργεια από παλαιότερα;;; Σε μια επιχείρηση μεταφορών, στην οποία τα φορτηγά της έχουν άδειες συγκεκριμένου μικτού βάρους, δεν επιτρέπεται η αναβάθμιση των κινητήρων τους (φυσικά με την προβλεπόμενη διαδικασία) ώστε αυτά να είναι οικονομικότερα και λιγότερο προβληματικά, αυξάνοντας την παραγωγική δυνατότητα της επιχείρησης; Σε μια επιχείρηση διατήρησης τροφίμων σε παλαιούς-ενεργοβόρους ψυκτικούς θαλάμους, ισχύος γ KW, δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση αυτών των θαλάμων με νέους αποδοτικότερους θαλάμους (επίσης σύμφωνα με την αντίστοιχη προβλεπόμενη διαδικασία) ίδιας ισχύος αλλά με πολύ καλύτερη απόδοση. Τι θα έλεγε ο νομοθέτης σ' αυτή την περίπτωση κατ' αναλογία με το προτεινόμενο άρθρο; Παρακαλώ πολύ όπως αποσύρετε το εν λόγω άρθρο, καθώς αντιβαίνει σε οποιαδήποτε λογική υγιούς-νόμιμης επιχειρηματικότητας.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
15	Επίσης θεωρώ πως και το άρθρο 48, έτσι όπως είναι διατυπωμένο είναι, εξόχως προβληματικό και θα πρέπει είτε να αποσυρθεί ή τουλάχιστον να επαναδιατυπωθεί.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό. Το άρθρο αναδιατυπώθηκε.
16	ΑΡΘΡΟ 48 .ΑΠΛΑ ΑΠΑΡΕΚΤΟ . ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΜΟΝΟΜΕΡΩΣ ΤΙΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ .Σε Πάρα πολλά πάρκα η απόδοση των Φωτοβολταικών πάνελ υπολείπεται της Παραγωγικής τους Δυναμικότητας . Οι Ασφαλιστικές Εταιρείες δεν αποζημιώνουν γιατί τα πάνελ έχουν Εγγύηση . Κατασκευάστριες Εταιρείες Επικαλούνται ανωτέρα Βία , γιατί το φαινόμενο PID δεν ήταν στη σφαίρα της Τεχνολογικής Γνώσης της περιόδου εκείνης !! Ο λόγος διαφορετικός αλλά το αποτέλεσμα το ίδιο . Ο Παραγωγός δεν αποζημιώνεται ούτε αντικαθίστανται ο Βεβλαμένος Εξοπλισμός .Και με ποια λογική αν κάποιος Φωτοβολταικός Παραγωγός αλλάξει το χαλασμένο εξοπλισμό του δε θα λαμβάνει τη συμφωνηθείσα τιμή για το σύνολο της Παραγόμενης Ποσότητας του Φωτοβολταικού του Σταθμού όπως προτείνεται από το Ενεργειακό Νομοσχέδιο που βρίσκεται σήμερα υπό διαβούλευση ;Φωτοβολταικοί Παραγωγοί είχαν την ατυχία να επιλέξουν άμορφα φωτοβολταϊκά Πάνελ για την Εγκατάστασή τους . Λίγο η Οικονομικότερη λύση , λίγο το Ελληνικό Εργοστάσιο Κατασκευής λίγο η ελλιπής Βιβλιογραφία επιλέχτηκε ως Φωτοβολταϊκή Γεννήτρια αυτή της τεχνολογίας του άμορφου πυριτίου . Μετά τα πρώτα χρόνια , ίσως μήνες , τα άσχημα νέα της χαμηλής παραγωγής ήταν γεγονός . Φωτοβολταϊκοί σταθμοί 100 KW/p αποδίδουν 100.000 kw/h αντί για 150.000 . Τα δάνεια είναι δάνεια και κάνουν πάνω από 12 χρόνια να εξοφληθούν . Το Φωτοβολταϊκό Σταθμό έκτος από τον Άνεμο και τις κακουχίες έχουν χτυπήσει Έκτακτες Εισφορές , Μείωση ταρίφας με το Ν 4254 , έκτακτη εισφορά 6 % λόγω <> , τέλος διακοψιμότητας επί σειράς ετών . Μόλις αποπληρώνεται το δάνειο το Πρώτο μέλημα του Φωτοβολταϊκού Παραγωγού να αλλαχτούν τα Πάνελ . Όχι για να αποδώσουν ότι θα έπρεπε να είχαν τα πρώτα 10 χρόνια αλλά για να αφήσουν κάτι για την επόμενη δεκαετία . Δεν υπολόγισαν όμως τους <> Του Υπουργείου που καταθέτουν Νομοσχέδιο με το οποίο δεν μπορεί το πάρκο σου να αποδίδει πάνω από το μέσο όρο της Προηγούμενης Πενταετίας ΚΑΙ η όποια επιπλέον Παραγωγή δε θα αποζημιώνεται σύμφωνα με τη Σύμβαση . !!!!! Θεωρώ ότι η όποια τέτοια Νομοθετική Παρέμβαση μαζί με το περιορισμό έγχυσης άνευ περιορισμού που νομοθετείται επίσης στα υφιστάμενα πάρκα είναι Αντισυνταγματική . Δεν μπορώ να προβλέψω τα μελλούμενα αλλά πιστεύω ότι οι Φωτοβολταϊκοί Παραγωγοί είναι πλέον Νομικά Έμπειροι να αντιμετωπίσουν όποια νέα αναδρομική τροποποίηση των πολύπαθων υφιστάμενων Συμβάσεων τους . Και πιστεύω ότι είναι αποφασισμένοι όσο ποτέ .ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΣΥΡΘΕΙ	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
17	Σχετικά με το άρθρο 48,	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	θα πρέπει να ξεχωρίσουμε την περίπτωση βλάβης και την περίπτωση αναβάθμισης, βλάβη νοείται κάθε περίπτωση που το Φωτοβολταϊκό σύστημα δεν λειτουργεί ή έχει κλαπεί ή προκαλεί ακόμη και ζημία στο υπόλοιπο σύστημα με αποτέλεσμα να υπολειτουργεί. Δεν μπορεί δηλαδή ένα όχημα να έχει πρόβλημα σε κινητήρα, φρένα, φώτα και ελαστικά και να μην το επισκευάζουμε θα είμαστε παράνομοι στην κυκλοφορία του.	
18	Στο Άρθρο 48 θεωρούμε ότι πρέπει να επανατεθούν οι περιορισμοί της ισχύος AC όπως αυτοί προβλέπονται ήδη στις συμβάσεις μας ,αλλά όχι της συνολικής παραγωγής. Απλά αν μετά από οποιαδήποτε ανανέωση εξοπλισμού προκύψει αύξηση παραγωγής πέραν του 8-10% βάσει μέσου όρου παραγωγής 5ετίας ,τότε μόνο και μετά απο έλεγχο από κλιμάκια του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ-ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ , εάν προκύψει υπέρβαση της αδειοδοτημένης ισχύος AC, τότε να προβλέπονται οι σχετικές επιστροφές των υπέρμετρων αποζημιώσεων.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
19	Ενεργειακή Αναβάθμιση Πάρκων Εδώ μας λέει πως αν ήσουν άτυχος και διάλεξες άμορφα πάνελ και πρέπει κάποια στιγμή να τα αλλάξεις γιατί δεν λαμβάνεις ικανά ποσά ισχύος και να βάλεις πολυκρυσταλλικά ή μονοκρυσταλλικά που παράγουν περισσότερη ισχύ, δεν θα πληρωθείς για την επιπλέον ισχύ που παράγεις!!!Θα υπολογίζουν δηλαδή πόση ισχύ παρήγαγες τα τελευταία 5 χρόνια (που είναι μειούμενη κάθε χρόνο), θα βγάλουν τον μέσο όρο και θα σου δώσουν το πολύ 5% επιπλέον αποζημίωση.Κι ως παράγεις εσύ επιπλέον 10%. Θα πληρωθείς ρεαλιστικά 3-4%.Κι ΕΝΝΟΕΙΤΑΙ ότι όλα αυτά συνοδεύονται με ένα πρακτικά ακαταδίκτο όλων όσων τα θεσμίζουν και όσων τα εφαρμόζουν.Κυβέρνηση.ΑΕ σε κάθε πτυχή της καθημερινότητας.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
20	Όσο για το άρθρο 48 τι να σχολιάσει κάποιος. ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ. Έρχεστε και λέτε εσείς σε μια επιχείρηση τι θα κάνει με τον εξοπλισμό της; Ποιος σας έδωσε αυτό το δικαίωμα; Οι συμβάσεις που έχουν υπογραφεί μιλάνε για μη υπέρβαση της εγκατεστημένης ισχύος. Προ ενός μηνός περίπου όλος τυχαία ανακαλύψατε πάγκα με ύποπτα ξαφνική αύξηση παραγωγής και τα παραπέψατε για έλεγχο. Τι προέκυψε από τον έλεγχο; Δεν μας είπατε ποτέ. Απολύτως τίποτα δε προέκυψε. Όσες αντικαταστάσεις εξοπλισμού έγιναν ήταν νόμιμες. Απλά θέλατε να δημιουργήσετε κλίμα με άρθρα σε διάφορες σελίδες ώστε να φέρετε αυτό το απαράδεκτο άρθρο 48.Αν θεωρείται ότι μπορείτε ανά πάσα στιγμή να έρχεστε και να ανατρέπετε τα πάντα επειδή τόσα χρόνια δεν υπήρξε μέριμνα για αναβάθμιση των δικτύων και για μια ακόμα φορά πάτε να μετατρέψετε τον χώρο της ενέργειας σε εξυπηρέτηση των ημέτερων τότε είναι σίγουρο ότι δεν έχετε αντιληφθεί τις αντιδράσεις που θα βρείτε.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
21	Ενεργειακή Αναβάθμιση Πάρκων Πως είναι δυνατόν στην εποχή της ενεργειακής κρίσης, όταν ψάχνουμε την πράσινη ενέργεια και να είμαστε αυτάρκεις, τιμωρείτε αυτούς που κάνουν αναβάθμιση του εξοπλισμού. Να γίνουν έλεγχοι σε αυτούς που έχουν υπερβεί την ισχύ της σύμβασης τους. Είναι ντροπή και πρέπει αποσυρθεί άμεσα.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
22	ΑΝΤΙΠΡΗΞΕΙΣ για το περιεχόμενο της προσθήκης του άρθρου 6Α Νόμος 4412/2016 Στο προτεινόμενο άρθρο δεν ελήφθησαν υπόψιν τα εξής 1)Λόγω της πανδημίας covid για το χρονικό διάστημα 2020-2021 εγένετο πλημμελής συντήρηση των φωτοβολταϊκών σταθμών διότι απαγορεύονταν οι μετακινήσεις, δεν εγένετο καθαρισμός των πάνελ από εξειδικευμένο συνεργείο, ο καθαρισμός του γηπέδου από χόρτα με αποτέλεσμα η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας να είναι πολύ μειωμένη.Επομένως αυτό το στοιχείο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του μέσου όρου τιμής. 2) Άρθρο 6α παρ.2 <> Το ποσοστό 5% της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι πολύ μικρό. Πώς καθορίστηκε σε 5% και όχι σε 10%, 15% ή άλλο ποσοστό . Ποια ήταν τα κριτήρια καθορισμού του ποσοστού; 3) Στο άρθρο 6Α παρ. 1 αναφέρεται ότι η αντικατάσταση του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού γίνεται λόγω της ενεργειακής αναβάθμισης άσχετα με την αύξηση της ισχύος του σταθμού!! Δηλαδή ο παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας προβαίνει στην αναβάθμιση για να πετύχει υψηλότερη απόδοση , να έχει μεγαλύτερο κέρδος δηλαδή υποκρύπτεται δόλος στις ενέργειες του..... Δεν έχει προβλεφθεί η φθορά του εξοπλισμού και η εξέλιξη της τεχνολογίας. 4) Δεν έχει ληφθεί υπόψη ότι σε περίπτωση που υπάρχουν ελαττώματα στον χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό από την κατασκευή αυτού και η κατασκευάστρια εταιρεία αναγνωρίζει το ελάττωμα, δηλαδή υπαιτιότητά της, προτείνει την αντικατάσταση του ελαττωματικού εξοπλισμού με νέο, με δική της φροντίδα και δαπάνη σύμφωνα με την	Τα σχόλια γίνονται αποδεκτά και το άρθρο αναδιατυπώθηκε.

	εγγύηση που παρείχε στον αγοραστή με την υπογραφή της σύμβασης αγοράς του εξοπλισμού. Στην περίπτωση αυτή ο παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας ενεργεί νόμιμα και αντικαθιστά τον ελαττωματικό εξοπλισμό.	
23	Πέρα από την ουσία του άρθρου 48 που εγείρει πολλές ενστάσεις, όπως είναι διατυπωμένο φαίνεται να έχει αναδρομική ισχύ από το 2017. Για παράδειγμα, ένας παραγωγός που έκανε αναβάθμιση το 2017, τιμωρείται.. μετά από 5 χρόνια. Στοιχειώδης εννοια δίκαιου απαιτεί να καθορισθεί ρητά ότι το πρώτο έτος αναφοράς θα είναι το 2022.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
24	ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΠΕ Στο άρθρο 48, προτείνονται, για πρώτη φορά, περιορισμοί στην αποζημίωση σταθμών ΑΠΕ στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες, λόγω αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού, προκύπτει σημαντική αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς να αυξηθεί η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού. Πρόθεση αποτελεί προφανώς η προστασία του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ από σημαντικές προσαυξήσεις που θα έθεταν εν αμφιβόλω τη βιωσιμότητά του. Θα πρέπει να εξετάσουμε όμως γιατί ένας ενδιαφερόμενος προχωρά σε αναβάθμιση του παραγωγικού εξοπλισμού. Ο πρώτος προφανής λόγος είναι η μειωμένη παραγωγικότητα λόγω αστοχίας υλικών ή πλημμελούς εγκατάστασής τους. Σε αυτή την περίπτωση προφανώς ο ενδιαφερόμενος έχει κάθε δικαίωμα να προβεί σε αναβάθμιση και δεν πρέπει να τιμωρείται γι' αυτό. Ο δεύτερος λόγος είναι η αντικατάσταση του παλιού εξοπλισμού με νέο ομοειδή υψηλότερης απόδοσης (χωρίς αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος). Και πάλι κάτι τέτοιο είναι δίκαιο αφού ένας επενδυτής θα επέλεγε κάτι αντίστοιχο σε οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα. Η τρίτη περίπτωση είναι η εγκατάσταση εξοπλισμού διαφορετικής φιλοσοφίας από τον αρχικό που οδηγεί σε σημαντική αύξηση της παραγόμενης ενέργειας. Τέτοια είναι, για παράδειγμα, η αντικατάσταση σταθερών βάσεων σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς με συστήματα ηλιακής ιχνηλάτησης (trackers) που οδηγούν σε σημαντικά μεγαλύτερη παραγωγή ενέργειας ανά μονάδα εγκατεστημένης ισχύος (με το ανάλογο κόστος βέβαια). Να σημειώσουμε επίσης ότι η διαφορετική απόδοση ανά έτος συνήθως οφείλεται στη μεταβλητότητα των καιρικών συνθηκών (π.χ. στην ηλιοφάνεια στην περίπτωση των φωτοβολταϊκών). Η μεταβλητότητα αυτή σε βάθος πενταετίας μπορεί να οδηγήσει σε αποκλίσεις κατά 5% από τον μέσο όρο της πενταετίας (βλέπε πραγματικά στοιχεία περιόδου 2017-2021). Κατά τον ορισμό λοιπόν της “σημαντικής αύξησης” της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμού που αναβαθμίστηκε ενεργειακά, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και τη μεταβλητότητα αλλά και τα πραγματικά τεχνικά προβλήματα που ενδεχομένως υπάρχουν σε μία εγκατάσταση και πρέπει να επιλυθούν. Για το λόγο αυτό προτείνουμε μια αύξηση του προτεινόμενου ποσοστού άνω του μέσου όρου της πενταετίας πάνω από το οποίο υπάρχει “σημαντική αύξηση”. Συγκεκριμένα, προτείνουμε την επαναδιατύπωση των δύο πρώτων παραγράφων του άρθρου 48 ως εξής: “1. Στην περίπτωση που παρουσιαστεί σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω ενεργειακής αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού, που δεν σχετίζεται με την αύξηση της ισχύος του σταθμού, ο κάτοχος εν λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), που έχει συνάψει: α) είτε σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), β) είτε σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), γ) είτε αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, δεν λαμβάνει Λειτουργική Ενίσχυση Σταθερής Τιμής ή αποζημίωση στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης με βάση τον αρχικό παραγωγικό εξοπλισμό για το μέρος αυτής της ετήσιας αύξησης της παραγωγής ενέργειας. Στις ως άνω περιπτώσεις ο κάτοχος του σταθμού αποζημιώνεται για τη χαρακτηριζόμενη ως σημαντική αύξηση της παραγόμενης ενέργειας με βάση τη μικρότερη από τις παρακάτω τιμές: [α]. της ετήσιας Ειδικής Τιμής Αγοράς (Ε.Τ.Α.) της τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που ανήκει ο σταθμός και [β]. της Τιμής Αναφοράς ή την τιμή μονάδας που διέπει τη σύμβαση του εν λόγω σταθμού στο πλαίσιο εκπροσώπησης της ενέργειας αυτής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, ο κάτοχος σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που έχει συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, και ο σταθμός του βρίσκεται σε λειτουργία, στην περίπτωση που παρουσιαστεί σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω ενεργειακής αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού του, μη οφειλόμενη στην αύξηση της ισχύος του σταθμού, δεν λαμβάνει τη Διαφορική Προσαύξηση, εφόσον αυτή είναι θετική, για τη χαρακτηριζόμενη ως σημαντική αύξηση της παραγόμενης ενέργειας. 2. Ως σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμού που αναβαθμίστηκε ενεργειακά ο παραγωγικός εξοπλισμός του, εκτιμάται η αύξηση κατά	Τα σχόλια γίνονται αποδεκτά και το άρθρο αναδιατυπώθηκε.

	τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του σταθμού κατά το έτος ελέγχου, σε σχέση με τη μέγιστη ετήσια παραγωγή του εν λόγω σταθμού τα προηγούμενα πέντε (5) έτη, με βάση απολογιστικά στοιχεία των αρμόδιων Διαχειριστών”.	
25	ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 48 ΠΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΤΑΘΜΩΝ Α.Π.Ε.ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΛΟΓΩ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ, Ο ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΕ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΙΚΗ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΩΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ Η ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 5% ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΝ ΛΟΓΩ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ 5 ΧΡΟΝΙΑ.ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: – ΝΑ ΕΞΑΙΡΕΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΧΩΡΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΕΙ ΕΙΤΕ Ο ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ/ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΙΤΕ Ο ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ – ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΥΠΟΨΗΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Η ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ 10 ΧΡΟΝΙΑ	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς το τι λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της σημαντικής αύξησης της ετήσιας παραγωγής.
26	Τέλος ορισμένες σημειώσεις όσον αφορά το άρθρο 48 για την αναβάθμιση του ενεργειακού εξοπλισμού: – Είναι σημαντικό, να εξαιρεθεί ρητώς από την έννοια της ενεργειακής αναβάθμισης η αντικατάσταση παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού εφόσον λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο ελαττωμάτων, τα οποία έχουν πιστοποιηθεί είτε από τον κατασκευαστή-διανομέα του αρχικού εξοπλισμού, είτε από τον τεχνικό σύμβουλο του παραγωγού. – Να λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αύξησης της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η μέγιστη ετήσια παραγωγή των προηγούμενων δέκα (10) ετών	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς τον προσδιορισμό της αύξησης της ετήσιας παραγωγής.
27	Άρθρο 48 Απλά απαράδεκτο. Ο μόνος περιορισμός που θα έπρεπε να έχει ένας σταθμός παραγωγής ενέργειας θα πρέπει να είναι η ισχύς εξόδου προς το δίκτυο. Πέραν τούτου η όποια αναβάθμιση γίνεται μόνο περισσότερη ευστάθεια στο δίκτυο προσφέρει και μειώνει το στοχαστικό χαρακτήρα των ΑΠΕ. Με απλά λόγια ο διαχειριστής δικτύου ξέρει τι να περιμένει από ένα καλοσυντηρημένο και αναβαθμισμένο σταθμό παραγωγής ενέργειας.Επιπλέον αν κάποια χρονιά κάνει 5% περισσότερη ηλιοφάνεια ή αέρα τι θα γίνει;	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
28	Πρόκειται για άρθρο με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: – τιμωρεί όποιον χρησιμοποιεί νομίμως τη σύγχρονη τεχνολογία για την αύξηση της παραγωγής ενέργειας – είναι λαικιστικό γιατί επιχειρεί να χαρακτηρίσει υπερκέρδος την αύξηση της παραγόμενης ενέργειας, ενώ υπερκέρδος είναι η αύξηση του κέρδους χωρίς αύξηση της προσφερόμενης ποσότητας ενέργειας – κλονίζει την εμπιστοσύνη και το ομαλό επενδυτικό κλίμα λόγω της αναδρομικότητας – είναι σε αντίθεση με τις σύγχρονες τάσεις αύξησης της παραγωγής από ανανεώσιμες μορφές ενέργειας – δεν είμαι νομικός αλλά ίσως είναι αντισυνταγματικό	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
29	Άρθρο 48 Αντιρρήσεις για το περιεχόμενο της προσθήκης του άρθρου 6Α Νόμος 4412/2016 Στο προτεινόμενο άρθρο δεν ελήφθησαν υπόψη τα εξής 1)Λόγω της πανδημίας covid για το χρονικό διάστημα 2020-2021 εγένετο πλημμελής συντήρηση των φωτοβολταϊκών σταθμών διότι απαγορεύονταν οι μετακινήσεις, δεν εγένετο καθαρισμός των πάνελ από εξειδικευμένο συνεργείο, ο καθαρισμός του γηπέδου από χόρτα με αποτέλεσμα η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας να είναι πολύ μειωμένη. Επομένως αυτό το στοιχείο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του μέσου όρου τιμής. 2) Άρθρο 6α παρ.2 <> Το ποσοστό 5% της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι πολύ μικρό. Πώς καθορίστηκε σε 5% και όχι σε 10%, 15% ή άλλο ποσοστό . Ποια ήταν τα κριτήρια καθορισμού του ποσοστού; 3) Στο άρθρο 6Α παρ. 1 αναφέρεται ότι η αντικατάσταση του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού γίνεται λόγω της ενεργειακής αναβάθμισης άσχετα με την αύξηση της ισχύος του σταθμού!! Δηλαδή ο παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας προβαίνει στην	Τα σχόλια γίνονται αποδεκτά και το άρθρο αναδιατυπώθηκε.

	αναβάθμιση για να πετύχει υψηλότερη απόδοση , να έχει μεγαλύτερος κέρδος δηλαδή υποκρύπτεται δόλος στις ενέργειες του..... Δεν έχει προβλεφθεί η φθορά του εξοπλισμού και η εξέλιξη της τεχνολογίας. 4) Δεν έχει ληφθεί υπόψη ότι σε περίπτωση που υπάρχουν ελαττώματα στον χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό από την κατασκευή αυτού και η κατασκευάστρια εταιρεία αναγνωρίζει το ελάττωμα, δηλαδή υπαιτιότητά της, προτείνει την αντικατάσταση του ελαττωματικού εξοπλισμού με νέο, με δική της φροντίδα και δαπάνη σύμφωνα με την εγγύηση που παρέχει στον αγοραστή με την υπογραφή της σύμβασης αγοράς του εξοπλισμού. Στην περίπτωση αυτή ο παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας ενεργεί νόμιμα και αντικαθιστά τον ελαττωματικό εξοπλισμό.	
30	Άρθρο 48 Με το προτεινόμενο άρθρο 48 χάνεται το δικαίωμα μας να διατηρούμε τον εξοπλισμό μας παραγωγικό και βιώσιμο ως προς την επιχείρηση . Σε ποιο άλλο τομέα απαγορεύεται να αλλάξει εξοπλισμό όταν αυτός δεν αποδίδει τα προβλεπόμενα. Επιπλέον οι ιδίες εταιρείες κατασκευής εξοπλισμού πάνελ προβλέπεται από τις συμβάσεις αλλαγής του εξοπλισμού με ενεργοποίηση των εγγυήσεων χαμηλής απόδοσης εντός δεκαετίας. Στην δική μου εταιρεία το 50% του Φ/Β πάρκου 3MW πιστοποιημένο από εταιρεία TÜV εσωτερικού και εξωτερικού η απόδοση του είναι κάτω από 35% της αρχικής του τιμής. Η κατασκευάστρια εταιρεία αποδέχτηκε την ενεργοποίηση των εγγυήσεων και θα αντικαταστήσει τα φωτοβολταϊκά πάνελ με την μειωμένη απόδοση . Το ερώτημα που προκύπτει είναι θα ενεργοποιηθεί η εγγύηση του εξοπλισμού και το κράτος δεν θα δεχθεί να γίνει η αλλαγή ? Είναι παράλογο μόνο και να το σκεφτείς ότι σε ένα ενεργειακό πάρκο 3WM έχοντας υποστεί μείωση τιμής μεγαλύτερης του 42% το 2014 , έκτακτες εισφορές για να σώσουμε την κερδοφόρα ΔΕΗ, να πληρώνουμε τις Δανειακές υποχρεώσεις μας χωρίς καθυστερήσεις , φόρους κλπ να επιτέπεται μόνο να αλλάξει τον εξοπλισμό της με περιορισμούς του οικονομικού όφελους 5% της επιπλέον παραγωγής όταν πιστοποιημένα χάνει από τον υπάρχοντα εξοπλισμό σήμερα 35% . Θα πρέπει να αποσυρθεί το άρθρο 48 για όλους τους παραπάνω λόγους καθώς αντιβαίνει σε οποιαδήποτε λογική υγιούς, νόμιμης επιχειρηματικότητας.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
31	Τα πάρκα που έγιναν πριν 9-12 χρόνια έχουν υποστεί τα πάντα. Το 2013 και 2014 ειδική έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης 25%, 27%, 30%, 37%. Το 2014 μείωση των τιμών πώλησης μονόπλευρα έως 35%. Το 2014 πρόσθετο αναγκαστικό πιστωτικό τιμολόγιο έως 37,5% για το έτος 2013. Το 2014 απειλητική πρόσθετη μείωση τιμής πώλησης, για όσους εντάχθηκαν στον αναπτυξιακό, με αποτέλεσμα να γίνονται αιτήσεις ακύρωσης και να πηγαίνουν χαμένα τα τεράστια έξοδα φακέλων για την ένταξή τους. Οι καθυστερήσεις πληρωμών από το συμφωνημένο 20 μέρες έφθασαν έως και 10 μήνες. Το 2021 νέα εισφορά 6% για την παραγωγή του 2020. Ο πρωθυπουργός και τα στελέχη του μιλούν συνεχώς για “κράτος δικαίου”. Τί “κράτος δικαίου” είναι αυτό που δεν αφήνει τον επενδυτή να επισκευάσει και να αναβαθμίσει το πάρκο του. Είναι πάρα πολλά τα πάρκα που εδώ και 12 χρόνια από τα αλλεπάλληλα κρατικά χτυπήματα, ρυθμίζουν ξανά και ξανά τα δάνειά τους, μήπως και ξεχρεώσουν. Για διάφορες αιτίες οι παραγωγές κάθε χρόνο μειώνονται όπως η αναμενόμενη ετήσια απώλεια περίπου 1% άρα στα 12 χρόνια ήδη 12%, φαινόμενο PID έως και 30%, κατεστραμμένα panel με αναγκαστική αλλαγή ολόκληρων συστοιχιών και ακόμη σε κάποιους που προτίμησαν panel thin film από ελληνικό εργοστάσιο, αν και τα πληρωσαν ακριβότερα, από την πρώτη μέρα είχαν απώλεια πάνω από 15%. Τώρα που κάποιες τράπεζες δέχονται να χρηματοδοτήσουν με πρόσθετο δανεισμό ώστε να αναβαθμίσουν τα πάρκα τους μήπως και ξεχρεώσουν, έρχεται το “κράτος δικαίου” και διαγράφει την κάθε ελπίδα. Οι άδειες που υπάρχουν για το κάθε πάρκο, αναφέρουν ρητά την ανώτατη συμφωνημένη ισχύ και όχι την παραγόμενη ενέργεια. Γιατί πρέπει πάλι οι επενδυτές να αρχίσουν νομικές ενέργειες για να αποδείξουν ότι ο νέος νόμος είναι παράνομος. Και όλα αυτά γίνονται σε περίοδο Ενεργειακής Κρίσης, όπου είναι πολύτιμη η κάθε παραγόμενη κιλοβατώρα. Σε κάθε περίπτωση μια δίκαιη αναφορά θα πρέπει να γίνεται κατ’ ελάχιστο σε 1.500 kwh/kw για σταθερές βάσεις και σε 2.100 kwh/kw για tracker. Αναφορά για συντελεστές απόδοσης σε φωτοβολταϊκά 1.500 kwh/kw και 1.700 kwh/kw (όχι για tracker) γίνεται στον νόμο “new deal” 4254/7-4-2014.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
32	Με το άρθρο 48 τιμωρείται αντί να επιβραβεύεται ο κάθε παραγωγός/επενδυτής που θέλει να αναβαθμίσει με οποιοδήποτε τρόπο την εγκατάστασή του, πάντα μέσα στα νόμια και ηθικά πλαίσια, π.χ. είτε αντικαθιστώντας πάνελ, είτε μετατρέποντας τα από σταθερά σε κινητά χωρίς να αλλάξει η συμφωνημένη εγκατεστημένη ισχύς.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	Απαγορεύεται να αποδώσει άνω του μέσου όρου πενταετίας και φυσικά δεν αποζημιώνεται για την επιπλέον παραγωγή ! Πέραν κάθε λογικής, αδιανόητο και καταχρηστικό !	
33	Άρθρο 48: Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου δύναται να λειτουργήσει άδικα σε περιπτώσεις Φ/Β σταθμών που αντιμετώπισαν σοβαρά προβλήματα ποιότητας / σταθερότητας απόδοσης του αρχικού εξοπλισμού πάνελ τους, τα οποία και τελικώς αντικαταστάθηκαν από τους παραγωγούς όχι για να κερδηθεί επιπλέον απόδοση αλλά για να ανακτηθεί η προβλεπόμενη. Αναλυτικότερα, υπάρχουν περιπτώσεις σταθμών σταθερών βάσεων που τέθηκαν σε παραγωγική λειτουργία με ετήσια παραγωγή ~1500 kWh/kW, αλλά ήδη από πρώτα έτη λειτουργίας τους παρουσίασαν ραγδαία απομείωση της παραγωγής τους φτάνοντας στην δεκαετία στα ~1300 kWh/kWp λόγω της καταφανούς αστοχίας του αρχικού εξοπλισμού των πάνελ τους. Στις περιπτώσεις λοιπόν αυτές οι παραγωγοί δεν είχαν άλλη επιλογή από το να αντικαταστήσουν τα πάνελ είτε στα πλαίσια των γραμμικών ή βηματικών εγγυήσεων των κατασκευαστών τους, είτε μόνοι τους αν η κατασκευάστρια εταιρεία δεν υπήρχε πλέον. Για την αποφυγή λοιπόν μιας άδικα τυφλής αντιμετώπισης τέτοιων περιπτώσεων που τείνει οιονεί να ακυρώσει ακόμα και τις εγγυήσεις εξοπλισμού που παρέχουν οι κατασκευαστές πάνελς, προτείνουμε συνδυασμό τήρησης του ορίου αύξησης της ετήσιας παραγωγής έως 5% σε σχέση με τα προηγούμενα πέντε χρόνια που εισάγει το ν/σ, υπό την επιφύλαξη όμως πως έχει ο σταθμός υπερβεί ταυτόχρονα την ιστορικά μέγιστη καταγραφείσα ετήσια παραγωγή από καταβολής του και βεβαίως χωρίς να έχει υπάρξει αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος του. Περαιτέρω, για λόγους αποφυγής κάθε έννοιας αναδρομικότητας στη ρύθμιση προτείνουμε η ισχύς της διάταξης να αρχίσει με προσμέτρηση της 5ετίας από το 2022 και μετά και όχι από το 2017.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
34	ΤΟ ΑΡΘΡΟ 48 ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΤΑΘΜΩΝ Α.Π.Ε. ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΛΟΓΩ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ, Ο ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΕ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΙΚΗ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΩΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ Η ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 5% ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΝ ΛΟΓΩ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ 5 ΧΡΟΝΙΑ. ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: – ΝΑ ΕΞΑΙΡΕΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΧΩΡΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΕΙ ΕΙΤΕ Ο ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ/ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΙΤΕ Ο ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ – ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΥΠΟΨΗΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Η ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ 10 ΧΡΟΝΙΑ	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς τον προσδιορισμό της αύξησης της ετήσιας παραγωγής.
35	Σχετικά με το άρθρο 48 περί αναβάθμισης ενεργειακού εξοπλισμού. Οι επενδυτές στην προσπάθειά τους να διατηρήσουν την παραγωγική λειτουργία των επιχειρήσεων τους προχώρησαν στις οποίες αντικαταστάσεις εξοπλισμού με την σύμφωνη γνώμη και παραλαβή από τον διαχειριστή (ΔΕΔΔΗΕ) ,υπάρχουν σταθμοί που λόγω προβλημάτων και αστοχίας του εξοπλισμού στην δεκαετία απώλεσαν από την αρχική παραγωγή τους το 15% με 20% . Είναι καταχρηστικό να λογίζεται ως πενταετία αναφοράς η περίοδος κατά την οποία ένας σταθμός λειτουργούσε με μειωμένη απόδοση . Για τους παραπάνω λόγους οι οποίες ρυθμίσεις δεν θα πρέπει να έχουν αναδρομική ισχύ έτσι ώστε οι επενδυτές μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος να υπολογίζουν εάν είναι προς το συμφέρον της επιχείρησής τους η αλλαγή του εξοπλισμού ή όχι .	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
36	Πολλές επιχειρήσεις στη διάρκεια ζωής και λειτουργίας ενός ΦΒ προχώρησαν σε αντικαταστάσεις εξοπλισμού με την σύμφωνη γνώμη και παραλαβή από τον διαχειριστή (ΔΕΔΔΗΕ), είτε λόγω αστοχίας υλικών, είτε λόγω ζημιών που έχρηζαν ολικής αντικατάστασης πανελων και μετατροπών (ελαττωματικά πανελς, βραχυκυκλωματα μετατροπών, χαλαζι, πυρκαγιες, κλοπές κτλ). Υπάρχουν σταθμοί που λόγω προβλημάτων και αστοχίας του εξοπλισμού στην δεκαετία απώλεσαν από την αρχική παραγωγή τους το 15% με 20%.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	Υπάρχουν σταθμοί που λόγω καταγεγραμμένων ζημιών αντικατεστήσαν εξοπλισμό με καινούριο με αποτέλεσμα μικρή αύξηση της απόδοσης. Χαρακτηριστικό παραδειγμα πυρκαγιά το 2021 με ολοσχερή καταστροφή πανελων, οδήγησε σε ολοσχερή αντικατάσταση των φβ γεννητριών και των μετατρεπών κατά το 13ο ετος της λειτουργίας του. Πολυ πιθανό την επόμενη χρονιά να υπάρχει αύξηση της παραγωγής κατά 5%. Θα πρέπει να τιμωρηθεί η επένδυση? που και ζημιώθηκε και αποζημιωθηκε με μειωμένο συντελεστή αποζημιωσης λόγω παλαιότητας υλικών. Μεταχειρισμένα δεν υπάρχουν. Είναι καταχρηστικό να λογίζεται ως πενταετία αναφοράς η περίοδος κατά την οποία ένας σταθμός λειτουργούσε με μειωμένη απόδοση και καταχρηστικότερο να μην εξετάζεται η αιτία της αντικατάστασης. Για τους παραπάνω λόγους οι οποίες ρυθμίσεις δεν θα πρέπει να έχουν αναδρομική ισχύ έτσι ώστε οι επενδυτές μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος να υπολογίζουν εάν είναι προς το συμφέρον της επιχείρησης τους η αλλαγή του εξοπλισμού ή όχι. Για τους παραπάνω λόγους πρέπει να εξαιρεθούν από τη ρύθμιση οι αντικαταστάσεις εξοπλισμού λόγω καταγεγραμμένων ζημιών.	
37	ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΣΗΣ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΝΑ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΕΙ ΟΤΙ Η ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΕΩΣΗ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΝΕΑΣ Ο.Π.Σ. ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 48, ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΑΜΙΑ ΝΕΑ ΑΙΤΗΣΗ, ΚΑΜΙΑ ΝΕΑ Ο.Π.Σ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
38	Άρθρο 48. Είναι παντελώς παράλογη η θέσπιση ενός πλαφόν 5% επί της παραγωγής της μέσης απόδοσης κατά την τελευταία πενταετία και μάλιστα με αναδρομική ισχύ από το 2017. Στην δική μου περίπτωση είχα σημαντικά προβλήματα με τα πάνελ γερμανικής εταιρίας που σιγά σιγά όλα βγήκαν ή με σημαντική μείωση της παραγωγής ή εντελώς άχρηστα (πρόβλημα στα junction box των πάνελ). Το αποτέλεσμα ήταν η παραγωγή να είναι μειωμένη κατά 22% με 25% έναντι των αρχικών ετών. Η εταιρία είχε εν τω μεταξύ χρεοκοπήσει και δεν υπήρχε θέμα εγγύησης των προϊόντων. Ξοδεύτηκαν λεφτά για να γίνει μια τοπική επιδιόρθωση του προβλήματος αρχικά, και στην συνέχεια ξοδεύτηκαν ακόμα παραπάνω λεφτά για να αντικατασταθούν τελικά όλα τα πάνελ καθότι αυτή τελικά ήταν η μοναδική λύση στο πρόβλημα. Είναι λοιπόν εύλογο η τωρινή παραγωγή να είναι βελτιωμένη πολύ παραπάνω από 5% της πρότερης μειωμένης παραγωγής λόγω των τεχνικών προβλημάτων. Αντίστοιχα προβλήματα γνωρίζω ότι έχουν αρκετοί παραγωγοί με το πρόβλημα του PID των πάνελ. Θεωρώ ότι η διάταξη πρέπει να καταργηθεί εντελώς	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
39	Είναι αναφαίρετο δικαίωμα των διαχειριστών των εγκαταστάσεων, να συντηρούν και να βελτιώνουν τις εγκαταστάσεις τους. Μια εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ηλικίας 10 ετών, έχει θεωρητικά χάσει περί το 10% της απόδοσής της, στην πράξη όμως έχει μια μείωση περί του 15~20% λόγω της εμφάνισης βλαβών σε ηλιακούς συλλέκτες (hot spots, pid effect κ.α.) που δεν έχουν εγκαίρως επισκευαστεί. Κάνοντας συνεπώς μια απλή αποκατάσταση βλαβών με βελτιστοποίηση των strings και αντικατάσταση των βλαμμένων των συλλεκτών με νέους, με την σημερινή απόδοση και χωρίς να υπερβαίνει την ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥ, η οποία και ΜΟΝΟ (και ΟΧΙ Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ) μνημονεύεται στην σύμβαση, ο φωτοβολταϊκός σταθμός θα έχει το λιγότερο μια αύξηση της τάξης του 10%. Συνεπώς, η αύξηση 5% που αναφέρεται και μάλιστα κατά την τελευταία 5ετία, είναι υπερβολικά χαμηλό ποσό. Εξάλλου, μετά την παρέλευση των ετών, οι συμβάσεις σταθερών τιμών λήγουν και οι διαχειριστές των φωτοβολταϊκών σταθμών θα βρεθούν να διαπραγματεύονται την ανανέωση τους, με τους τρέχοντες όρους της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, συνεπώς έχουν κάθε δικαίωμα όσο διατηρούν τις τρέχουσες συμβάσεις, να συντηρήσουν και να ανανεώσουν τον εξοπλισμό τους, ώστε να είναι ο σταθμός σε καλή λειτουργία μέχρι το τέλος των συμβάσεων αυτών και έτοιμος για την είσοδό του στο νέο καθεστώς σύμβασης, με επαρκή ενεργειακή παραγωγή	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
40	Με το άρθρο 48 τιμωρείται αντί να επιβραβεύεται ο κάθε παραγωγός/επενδυτής που θέλει να αναβαθμίσει με οποιοδήποτε τρόπο την εγκατάσταση του, πάντα μέσα στα νόμιμα και ηθικά πλαίσια, π.χ. είτε αντικαθιστώντας πάνελ, είτε μετατρέποντας τα από σταθερά σε κινητά χωρίς να αλλάξει η συμφωνημένη εγκατεστημένη ισχύς. Απαγορεύεται να αποδώσει άνω του μέσου όρου πενταετίας και φυσικά δεν αποζημιώνεται για την επιπλέον παραγωγή ! Πέραν κάθε λογικής, αδιανόητο και καταχρηστικό !	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

41	Με τη σχολιαζόμενη διάταξη εισάγεται άρθρο 6Α στο Ν. 4414/2016 και καθιερώνεται για πρώτη φορά υβριδικό στην ουσία σύστημα τιμολόγησης της ενέργειας που παράγεται και τιμολογείται στο ΔΑΠΕΕΠ ή ΔΕΔΔΗΕ (για τα ΜΔΝ), στις περιπτώσεις που υπάρχει σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω ενεργειακής αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού. Το κύρος της προτεινόμενης διάταξης, εφόσον περιληφθεί στο σ/ν που θα κατατεθεί ελέγχεται τόσο από την άποψη του Συντάγματος, όσο και του δικαίου της ΕΕ. Εξάλλου, έχει σοβαρά νομοτεχνικά προβλήματα και δεν αντιμετωπίζει τα προφανή ζητήματα που με βεβαιότητα θα τεθούν κατά την εφαρμογή της. Κατ' αρχάς, η διάταξη έχει αναδρομική ισχύ κατ' ουσίαν με την έννοια ότι καταλαμβάνει πραγματικές καταστάσεις που έχουν συντελεστεί στο παρελθόν, ήτοι ανανεώσεις παραγωγικού εξοπλισμού που έχουν ήδη λάβει χώρα, στην βάση δεδομένων τιμολόγησης της ισχύουσας σύμβασης. Δεν λαμβάνει υπόψη την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, η οποία αποτελεί απόρροια της αρχής του κράτους δικαίου. Σύμφωνα με την νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης εφαρμόζεται και στην περίπτωση των κάθε είδους καθεστώτων ενίσχυσης. Την αρχή του Κράτους δικαίου σύμφωνα με το Σύνταγμα της Ελλάδος (άρθρο 25 παρ. 1 όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από την Ζ' Αναθεωρητική Βουλή) εγγυώνται όλα τα όργανα του Κράτους, ενώ, κατά το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση η ίδια αρχή αναγνωρίζεται ως βασική αξία της Ένωσης. Τόσο στο εθνικό όσο και στο δίκαιο της Ένωσης με την αρχή του κράτους δικαίου ταυτίζεται η αρχή της ασφάλειας του δικαίου από όπου περαιτέρω απορρέει ως αναγκαίο συνακόλουθο η αρχή προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου. Η εθνική έννομη τάξη και η έννομη τάξη της Ένωσης δεν λειτουργούν αυτοαναφορικά, η κάθε μια κινούμενη αυτοτελώς στο δικό της πεδίο δικαιοδοσίας, αλλά τελούν σε διαλεκτική σύζευξη διώκουσες συνεργατικά τη θεραπεία ταυτώσεων νομικών αρχών και αξιών. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να τυγχάνουν σεβασμού οι θεμελιώδεις δικαιοκτικές αρχές που διέπουν την εθνική και την ενωσιακή έννομη τάξη, ως η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της οποίας η ισχύς αναγνωρίζεται και διασφαλίζεται ως κοινό αξιακό αγαθό και από τις δύο. Η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, όπως και η αρχή της ασφάλειας του δικαίου, που αποτελούν στοιχείο της ενωσιακής ήδη έννομης τάξης διέπουν τις διαδικασίες ανάκτησης μη ορθώς διατεθέντων κεφαλαίων κατά την εκτέλεση των συγχρηματοδοτούμενων από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους δράσεων, επενεργούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προστατεύεται η εύλογη, εν όψει των συνθηκών, πεποίθηση του λήπτη της ενωσιακής συνδρομής, ως συνετού ανθρώπου του οικείου κλάδου δραστηριότητας, ότι η δημιουργηθείσα από δημόσια εξουσία νομική κατάσταση ως απόρροια πράξης δημοσίου οργάνου θα συνεχιστεί (ΕΣ ΟΛ. 232/2019 σκ. 18). Για τη συνδρομή δε της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης απαιτείται να συντρέχουν σωρευτικά τρεις προϋποθέσεις ήτοι: (πρώτον) Να υφίσταται αντικειμενική συμπεριφορά των διοικητικών αρχών υπό τη μορφή της διαβεβαίωσης ότι οι εργασίες του δικαιούχου της ενίσχυσης είναι νόμιμες. Στον τελευταίο πρέπει να έχουν δοθεί συγκεκριμένες ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες διαβεβαιώσεις οι οποίες προέρχονται από αρμόδιες και αξιόπιστες πηγές (Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφάσεις της 13ης Ιουνίου 2013, HGA κλπ κατά Επιτροπής, C-630/11 P έως C-633/11 (συνεκδ.), EU:C:2013: 387, σκ. 132 και της 16ης Δεκεμβρίου 2010, C-537/08 P, ..κατά Επιτροπής, EU:C:2010:769, σκ. 63). (δεύτερον) Ο τελικός δικαιούχος της ενίσχυσης να είναι καλόπιστος, ήτοι να έχει διαμορφώσει πεποίθηση ως προς τη νομιμότητα της πράξης στην οποία στηρίζε τα δικαιώματά του. (τρίτον) Η συμπεριφορά της διοίκησης στην οποία στηρίχθηκε η πεποίθηση του ενδιαφερόμενου να είναι σύμφωνη με τους εφαρμοστέους κανόνες ή τουλάχιστον να μην βρίσκεται σε προφανή αντίθεση με αυτούς. Περαιτέρω, η αρχή της ασφάλειας του δικαίου επιτάσσει τη σαφήνεια και ακρίβεια της κανονιστικής ρύθμισης υπό τους όρους της οποίας χορηγείται η ενωσιακή συνδρομή στον δικαιούχο ώστε ο τελευταίος να έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει σαφώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του. Ειδικότερη έκφανση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης αποτελεί και το άρθρο 6 παρ. 1 & 2 της Οδηγίας 2018/2001/ΕΕ που ορίζει ότι «1. Με την επιφύλαξη των προσαρμογών που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το επίπεδο της στήριξης που έχει χορηγηθεί σε έργα ανανεώσιμης ενέργειας και οι συνοδευτικοί όροι δεν αναθεωρούνται με τρόπο ο οποίος επηρεάζει αρνητικά τα δικαιώματα που παρέχονται στο πλαίσιο αυτό και υπονομεύει την οικονομική βιωσιμότητα των έργων που λαμβάνουν ήδη στήριξη. – 2. Τα κράτη μέλη δύνανται να προσαρμόζουν το επίπεδο της στήριξης σύμφωνα με αντικειμενικών κριτηρίων, υπό την προϋπόθεση ότι τα κριτήρια αυτά καθορίζονται στο πλαίσιο του αρχικού σχεδιασμού του καθεστώτος στήριξης». Ο κοινοτικός νομοθέτης με τη διάταξη αυτή θέλησε να οριοθετήσει την ευχέρεια των κρατών μελών να επεμβαίνουν στο ήδη τεθέν πλαίσιο ενισχύσεων, είτε με την μορφή λειτουργικής ενίσχυσης κατά το καθεστώς του Ν. 4414/2016 είτε με την μορφή feed-in-tariff με το προγενέστερο καθεστώς. Με τον τρόπο αυτό επιδίωξε να κλείσει μια περίοδο που σε διάφορα κράτη-μέλη και στην χώρα μας υπήρξαν εκ των υστέρων παρεμβάσεις στις τιμές αποζημίωσης της εγχόμενης ενέργειας. Στην συγκεκριμένη περίπτωση η προτεινόμενη διάταξη	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς τον προσδιορισμό της αύξησης της ετήσιας παραγωγής.
----	--	---

	προφανώς επηρεάζει αρνητικά τα δικαιώματα που παρέχονται στο πλαίσιο που ίσχυε κατά το χρόνο σύναψης της οικείας σύμβασης με τον ΔΑΠΕΕΠ (ΛΑΓΗΕ) ή το ΔΕΔΔΗΕ. Επιπλέον, και αναλόγως προς την χρονική εγγύτητα προς εφαρμογή της διάταξης, στους σταθμούς όπου η αναβάθμιση έλαβε χώρα πρόσφατα και συνεπώς παραμένει επί το πλείστον αναπόσβεστη η σχετική επένδυση, εγείρεται ζήτημα βιωσιμότητας. Εξάλλου, η διάταξη δεν διακρίνει μεταξύ μικρών και μεγάλων σταθμών ΑΠΕ, όπου τα περιθώρια απόσβεσης είναι διαφορετικά και αναλόγως διαφορετικά είναι τα περιθώρια απορρόφησης του κόστους εφαρμογής της διάταξης αυτής. Υπενθυμίζουμε την παρ. 17 του προοιμίου της Οδηγίας 2018/2001/ΕΕ «Οι εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας μπορούν να αυξήσουν σημαντικά την αποδοχή εκ μέρους του κοινού και να εξασφαλίσουν την υλοποίηση έργων ανανεώσιμης ενέργειας, ιδίως τοπικών. Για να εξασφαλιστεί η συμμετοχή παρόμοιων εγκαταστάσεων ενδέχεται να εξακολουθούν να είναι αναγκαίοι ειδικοί όροι, συμπεριλαμβανομένων των εγγυημένων τιμών αγοράς, ώστε να εξασφαλιστεί η θετική σχέση κόστους-οφέλους, κατά το δίκαιο της Ένωσης για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας». Τέλος, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η προτεινόμενη διάταξη εγείρει ζήτημα σε σχέση με την εφαρμογή της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης. Η διάταξη αυτή επιβάλλει την εναρμόνιση των στόχων της ενεργειακής μετάβασης και της διεύθυνσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα, με τις λοιπές αρχές, όπως είναι ο κατά το δυνατόν περιορισμός της επέμβασης στο φυσικό περιβάλλον ή η λιγότερη δυνατή θυσία αγροτικής γης. Ενώ με την ενεργειακή αναβάθμιση παρέχεται η δυνατότητα αύξησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις υφιστάμενες μονάδες, δίδεται κίνητρο για να κατευθυνθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον στην άμεση ολοκλήρωση νέων έργων, προ της έναρξης της καθολικής εφαρμογής των συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης με τιμή καθοριζόμενη σε ανταγωνιστικές διαδικασίες. Από την άλλη πλευρά, η διάταξη έχει σοβαρά ζητήματα εφαρμογής: Κατ' αρχάς δεν λαμβάνει υπόψη την αιτία της αλλαγής του παραγωγικού εξοπλισμού. Δεν λαμβάνει υπόψη αν για παράδειγμα υπήρξε αντικατάσταση των πάνελ λόγω φθοράς ή καταστροφής εκ γεγονότων ανωτέρας βίας. Δεν λαμβάνει υπόψη αν έγινε αντικατάσταση ή επισκευή λόγω ελαττωμάτων οφειλόμενων σε υπαιτιότητα του προμηθευτή ή το εγκαταστάτη. Δεν λαμβάνεται ακόμα υπόψη η φύση της αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού. Δηλαδή δεν λαμβάνεται υπόψη η υλοποίηση επένδυσης για την οποία πάντα υπήρχε η σχετική δυνατότητα. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η εγκατάσταση συστημάτων ηλιακής κνηλάτωσης (trackers) που οδηγούν σε σημαντικά μεγαλύτερη παραγωγή ενέργειας ανά μονάδα εγκατεστημένης ισχύος αλλά απαιτούν και σημαντική επένδυση. Εξάλλου, το περιθώριο των πέντε ετών αναφοράς για την εύρεση της μέγιστης απόδοσης με βάση την οποίας θα υπολογιστεί το όριο του 5% πρέπει να αυξηθεί σε δέκα χρόνια, ώστε να ληφθεί υπόψη η μεταβλητότητα των καιρικών συνθηκών ή ακόμα ορθότερα να ληφθούν υπόψη τα τρία (3) πρώτα χρόνια λειτουργίας του σταθμού, ώστε να ληφθεί υπόψη η βέλτιστη περίοδος λειτουργίας και παλαιότερων άρκων. Εξάλλου, δεν υπάρχει κάποια ένδειξη για τον τρόπο επίλυσης και μάλιστα ταχείας των τυχόν διαφορών που θα προκύψουν. Εξάλλου, στη διάταξη και ειδικότερα ως προς τον υπολογισμό του ορίου 5% δεν λαμβάνεται υπόψη η φυσική πτώση της απόδοσης των φωτοβολταϊκών πανέλων.	
42	Στο αρ. 48 Με βάση την διάταξη η οποιαδήποτε αντικατάσταση του κυρίως εξοπλισμού, ενός ΦΒ Σταθμού, λόγω φθοράς (βλ. panels, inverters) εμπίπτει στην έννοια της «ενεργειακής αναβάθμισης». Δηλαδή οι παραγωγοί δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τον φθαρμένο εξοπλισμό τους, μετά από 10 – 12 χρόνια λειτουργίας ο οποίος είναι εκτεθειμένος στις καιρικές συνθήκες, γιατί μπορεί να υπερβούν κατά το έτος ελέγχου το 5 %σε σύγκριση με την μέγιστη ετήσια παραγωγή των 5 προηγούμενων ετών, με τις αντίστοιχες οικονομικές συνέπειες. Αναρωτιόμαστε εάν το παρόν άρθρο έχει ως σκοπό τον έλεγχο των παραγωγών για ενδεχόμενες παραβατικές πρακτικές ή την «τεχνητή» μείωση της εγγεόμενης ενέργειας στο Δίκτυο και την συνεπακόλουθη μείωση των εσόδων τους. Εάν ως στόχος είναι ο έλεγχος των παραγωγών ως προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμβάσεις που έχουν συνάψει, τότε υπάρχει τρόπος μέσω της αξιολόγησης των 15' μετρήσεων τους από τους Διαχειριστές και στην περίπτωση «ύποπτων» ευρημάτων να γίνει επιτόπιος έλεγχος από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Εάν από την άλλη ο σκοπός είναι η «τεχνητή» απομείωση εγγεόμενης ενέργειας θεωρούμε ότι πρόκειται περί «τιμωρητικής» πρακτικής σε παραγωγούς ΑΠΕ που από το 2012 ως το 2014 οδηγήθηκαν στα πρόθυρα οικονομικής καταστροφής, οι οποίοι υπέστησαν καθυστερήσεις στις πληρωμές τους ως και 8 μηνών, στους οποίους ο ΔΑΠΕΕΠ δεν έχει καταβάλλει τους συμβατικούς τόκους υπερημερίας και οι οποίοι το έτος 2021 πλήρωναν έκτακτη εισφορά 6% για τον «ελλειμματικό» ΕΛΑΠΕ!	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 49 – Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης σε δάση και δασικές εκτάσεις – Τροποποίηση του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (6 Σχόλια):

1	Άρθρο 49	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
---	----------	---------------------------------

	Δεν αναφέρονται τα κριτήρια στη βάση των οποίων η έγκριση επέμβασης δύναται να αφορά μεγαλύτερη έκταση. Η πρόβλεψη αυτή ενέχει κινδύνους δέσμευσης μεγάλων εκτάσεων γης (και θάλασσας;) με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το κόστος ευκαιρίας, την αγορά ακινήτων, τις μεταβολές ιδιοκτησιακού καθεστώτος και δικαιωμάτων χρήσης καθώς και τις αναπτυξιακές προοπτικές των αντίστοιχων περιοχών.	
2	Ο δικαιούχος της επέμβασης υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν επιθυμεί να προβεί σε καμία περαιτέρω ενέργεια σχετική με την εκτέλεση των εργασιών αναδάσωσης ή δάσωσης, ή με άλλο δασοκομικό ή δασοτεχνικό έργο και επιθυμεί να καταβάλει το αντίτιμο της σχετικής δαπάνης. Αφενός ο υπολογισμός του αντιτίμου της δαπάνης υπολογίζεται με τρόπο τελείως λάθος, κάτω απ'το πραγματικό κόστος υλοποίησης μιας αναδάσωσης, (35€ X M) είναι αστέιο το ποσό σε σχέση με μια μελέτη αναδάσωσης, υπάρχει απίστευτη αναντιστοιχία, οπότε κάθε ενδιαφερόμενος θα υποβάλει μια υπεύθυνη δήλωση και τέλος. Αφετέρου μεταφέρει την υποχρέωση εκτέλεσης όλης της διαδικασίας, σύνταξη μελέτης, δημοπράτηση του έργου κλπ, στις δασικές υπηρεσίες με δημόσιους πόρους και ανθρώπινο δυναμικό, κάτι που γνωρίζουμε πως δεν υπάρχει. Θα παίρνει χρόνια να γίνει μια αναδάσωση. Συνεπώς τα όποια λίγα χρήματα κατατεθούν στο πράσινο ταμείο από αυτή τη διαδικασία, θα παραμείνουν εκεί για πολύ ή θα χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς και όχι αυτόν που ο νομοθέτης ορίζει. Οι μελέτες των αναδασώσεων, η εκτέλεση των εργασιών αναδάσωσης, τα δασοτεχνικά έργα πρέπει να παραμείνουν υποχρεωτικά. Σε διαφορετική περίπτωση πρέπει οπωσδήποτε να επαναπροσδιοριστεί ο τρόπος υπολογισμού του κόστους ώστε να είναι πιο δελεαστικό για τον ενδιαφερόμενο, να προχωρήσει στην εκτέλεση των εργασιών αναδάσωσης ή δασοτεχνικών έργων.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, καθώς συγκεκριμένο αντίτιμο προβλεπόταν ήδη.
3	Άρθρο 49 – Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης σε δάση και δασικές εκτάσεις – Τροποποίηση του άρθρου 45 του ν. 998/1979 Προτείνεται για λόγους επιτάχυνσης επί της διαδικασίας ΑΕΠΟ να γνωμοδοτεί μόνο το Δασαρχείο, κοινοποιώντας την γνώμη του προς τις ιεραρχικά υπερκείμενες υπηρεσίες και οι τελευταίες εντός συγκεκριμένης αποκλειστικής προθεσμίας να δύνανται να διατυπώσουν αντίθετη άποψη ή να θέσουν επιπρόσθετους όρους. Προτείνεται επίσης η ΜΠΕ να περιλαμβάνει και φάκελο έγκρισης Μελέτης Δασικής Οδοποιίας-Φυτοτεχνικής Αποκατάστασης. Και η Έγκριση της ΑΕΠΟ (από την αρμόδια Περιβαλλοντική Αρχή) να περιλαμβάνει και την εν Έγκριση των εν λόγω Μελετών (από το οικείο Δασαρχείο). Με τον τρόπο αυτό θα περιοριστεί σημαντικά ο χρόνος αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ και κυρίως των αιολικών που διαθέτουν συνοδά έργα οδοποιίας.	Το σχόλιο αφορά διαδικασίες της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
4	Άρθρο 49 παρ4, ξαφνικά όσοι παραγωγοί αναπτύσσουν έργα σε δημόσιες δασικές εκτάσεις καλούνται να έχουν λύσει το ιδιοκτησιακό (έγκριση επέμβασης που σήμερα απαιτεί ένα έτος για την έκδοση της) με την κατάθεση των φακέλων τους ενώ όλοι οι υπόλοιποι καταθέτουν τους τίτλους πριν την σύμβαση σύνδεσης (στο τέλος της αδειοδοτικής διαδικασίας). Μέτρο μη αναλογικό και χωρίς πραγματικό ωφέλιμο εκτός της εύνοιας των μεγάλων έργων.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
5	Άρθρο 49 – Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης σε δάση και δασικές εκτάσεις – Τροποποίηση του άρθρου 45 του ν. 998/1979 Προφανώς, η προτεινόμενη διάταξη βασίζεται στην ισχύουσα, οπότε τα σχόλια θα αναφερθούν στην τελική διατύπωση, όπως διαμορφώνεται από τις αλλαγές. Δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων δεν έχουν θέση σε δάση και δασικές εκτάσεις, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η σημασία των εκτάσεων αυτών ως φυσικών αποθηκών άνθρακα (που αναγνωρίζεται από την Συνθήκη των Παρισίων, που υπέγραψε η χώρα), και η ανάγκη της χώρας να προχωρήσει προς την κλιματική ουδετερότητα, εγκαταλείποντας κάθε υποδομή που συνδέεται με ορυκτά καύσιμα. Στα πλαίσια αυτά, ήταν, και παραμένει λάθος, η απαλλαγή ορισμένων έργων – μεταξύ άλλων, και των έργων ΑΠΕ- από την υποχρέωση βεβαίωσης ότι δεν μπορούν διατεθούν για τα ίδια έργα μη δασικές εκτάσεις (παρ. 3). Η βεβαίωση αυτή θα αποτελούσε ένα ελάχιστο στοιχείο προστασίας των συνταγματικά προστατευόμενων δασών και δασικών εκτάσεων, θα μπορούσε εύκολα να υλοποιηθεί μέσω της εξέτασης εναλλακτικών λύσεων (για όσα έργα απαιτούν περιβαλλοντική αδειοδότηση). Το νομοσχέδιο προβλέπει την διάθεση δημόσιων εκτάσεων για έργα ΑΠΕ, και θα μπορούσε να εφαρμόσει την επιταγή αυτή πολύ εύκολα. Παράλληλα, ήταν, και παραμένει λάθος, η απαλλαγή ορισμένων επεμβάσεων από την υποχρέωση αντισταθμιστικής δάσωσης ή αναδάσωσης (παρ. 8).	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
6	Άρθρο 49: Πολύ εκτενές άρθρο που αφορά τις επεμβάσεις σε δάση για έργα ΑΠΕ. Να το δουν συνάδελφοι με ειδικές γνώσεις στη δασική νομοθεσία	Γενική τοποθέτηση

1	Άρθρο 50: -Προτείνεται να τεθεί συγκεκριμένη προθεσμία στη Διοίκηση για την εξέταση των αντιρρήσεων που αφορούν εκτάσεις όπου εγκαθίστανται σταθμοί ΑΠΕ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
---	--	---------------------------------

Άρθρο 51 – Εξουσιοδοτικές διατάξεις (2 Σχόλια):

1	Προαναγγέλλει αύξηση των γεωμετρικών χαρακτηριστικών των δασικών δρόμων.	Ορθώς, καθώς έχει ταυτόχρονα αλλάξει η τεχνολογία με αύξηση των μεγεθών. Είναι εύλογο.
2	Άρθρο 51 – Εξουσιοδοτικές διατάξεις Στην παρ.3 προτείνεται η εξής διατύπωση: «3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία υπογράφεται εντός έξι (6) μηνών από την θέση σε ισχύ του παρόντος Νόμου, καθορίζονται οι προδιαγραφές για την οδοποιία εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων και εν γένει εκτάσεων της δασικής νομοθεσίας, η οποία πρόκειται να εξυπηρετήσει σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε.»	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό.

Άρθρο 52 – Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης και τροποποίησης μη δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης, Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης (4 Σχόλια):

1	Άρθρο 52 παρ.2 εδ.1: -Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προθεσμία για την καλύτερη οργάνωση και εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Προτείνεται το διάστημα των πέντε μηνών. Αρ.52 παρ. 2 εδ.3: -Η αναφορά στο αρ. 11Α του Ν.4685/2020 είναι πολύ γενική. Προτείνουμε για λόγους σαφήνειας να αναφέρεται ρητά το εφαρμοζόμενο εδάφιο ή ποια ακριβώς θα είναι η συνέπεια (π.χ. ανάκληση βεβαίωσης παραγωγού;).	Τα σχόλια γίνονται αποδεκτά.
2	Άρθρο 52 Παράγραφος 2 «Για τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, οι οποίες έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, συμπεριλαμβανομένων των κοινών αιτημάτων του άρθρου 135 του ν. 4685/2020 (Α' 92), οι κάτοχοι των σταθμών υποχρεούνται εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή του Άρθρου 6.» Το διάστημα δύο (2) μηνών για την προσκόμιση της Εγγυητικής Επιστολής είναι αισθητά μικρό και ο Διαχειριστής οφείλει να δέχεται την αίτηση του κατόχου του σταθμού στην Τράπεζα για την έκδοση της Εγγυητικής Επιστολής σε περίπτωση καθυστέρησης της δεύτερης. Το διάστημα αυτό προτείνεται να μετατραπεί σε διάστημα τουλάχιστον τριών (3) μηνών.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
3	Άρθρο 52. Παρ. 2: Είναι αδιανόητο να τίθεται προθεσμία μόνο 2 μηνών για την εγγυητική επιστολή των εκκρεμών αιτήσεων όταν ο ΑΔΜΗΕ και ο ΔΕΔΔΗΕ στέλνουν τις προσφορές σε πολλές περιπτώσεις με τουλάχιστον 12 μήνες καθυστέρηση. Η προθεσμία πρέπει να γίνει έως τον Δεκέμβριο του 2022 για τους μη αδειοδοτούμενους σταθμούς, τα κοινά αιτήματα και τις ενεργειακές κοινότητες όπου είναι δύσκολο, εκ φύσεως, να προμηθευτούν τις εγγυητικές όλοι αυτοί σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Έχουν δοθεί στο παρελθόν – αλλά και στο παρόν νομοσχέδιο – παράλογες παρατάσεις σε άδειες παραγωγής, εγκατάστασης, τέλη διατηρήσεις αδειών και άλλα πολλά, οπότε η εν λόγω προθεσμία απαιτεί μετάθεση, τουλάχιστον για τους μικρούς παραγωγούς.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό.
4	Στο αρ. 52 Παρότι η υποχρεωτική υποβολή εγγυητικής επιστολής (αρ. 6) κατά την αίτηση χορήγησης προσφοράς σύνδεσης είναι προς την σωστή κατεύθυνση, η αναδρομικότητα της διάταξης δεν αποτελεί βέλτιστη πρακτική. Υπενθυμίζεται ότι υπάρχουν εκκρεμείς αιτήσεις από το 2020 (π.χ. κοινά αιτήματα αρ. 135 ν.4685), για τα οποία δεν έχουν ή εκδόθηκαν πολύ πρόσφατα ΟΠΣ, με καθυστέρηση ενός και πλέον έτους από τις προθεσμίες του ν.3468. Συνεπώς, υπάρχουν αρκετές χρονικά ασφυκτικές διατάξεις με ιδιαίτερες συνέπειες για τους ενδιαφερόμενους, όπως η παρούσα, σε πλήρη αντίθεση με την «ελευθερία» των Διαχειριστών να τηρούν κατά το δοκούν τα χρονικά ορόσημα για την έκδοση ΟΠΣ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 53 – Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις έκδοσης και τροποποίησης Αδειών Εγκατάστασης και Αδειών Λειτουργίας (1 Σχόλιο):

1	Οι θετικές διατάξεις των άρθρων 17, 18 και 28 για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας θα πρέπει να μπορούν να καταλάβουν και τα εκκρεμή αιτήματα. Για αυτό έχουμε επιφέρει σχετικές αλλαγές στο άρθρο 53, όπου δεν είναι κατανοητό γιατί αυτό αποκλείεται με το υπό διαβούλευση σχέδιο. Στο ακόλουθο link επισυνάπτεται αρχείο με προτεινόμενες αλλαγές με track changes και σχόλια (στο πίνακα περιεχομένων έχουν σημειωθεί με πορτοκαλί τα άρθρα στα οποία προτείνονται αλλαγές)	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
---	--	-----------------------------

	https://eletaen-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/info_eletaen_gr/EYqEBe_E-xCm-RQ9DjSkAgBFxiXERpGIECCJ2jVX-EPiw?e=NhSdXs	
--	---	--

Άρθρο 54 – Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, Άδειες Εγκατάστασης, Άδειες Λειτουργίας και Εξαιρούμενους Σταθμών εν λειτουργία (4 Σχόλια)

1	Άρθρο 54 – Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, Άδειες Εγκατάστασης, Άδειες Λειτουργίας και Εξαιρούμενους Σταθμούς εν λειτουργία Στην παρ. 9 προτείνεται η εξής διατύπωση: «9. Οι κάτοχοι εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναρτούν τα πολύγωνα των σταθμών τους, στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης εντός τριών (3) μηνών από την ανάρτηση της σχετικής ανακοίνωσης-πρόσκλησης του Φορέα Αδειοδότησης η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του»	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό - έχει οριστεί συγκεκριμένη προθεσμία ανάρτησης.
2	Άρθρο 54, παρ. 9: Ορίζεται πως οι κάτοχοι όλων των εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών αναρτούν μέχρι την 1η Ιουλίου 2022 τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα της ΡΑΕ. Επειδή ειδικά στα Φ/Β πρόκειται για περίπου 17,000 σταθμούς, εκτιμούμε την προθεσμία καταρχήν ως ασφυκτική και θα προτείνουμε το τέλος του τρέχοντος έτους. Αφ' ετέρου, θα θέλαμε να θέσουμε το ζήτημα της μη φιλικότητας στο χρήστη της μεθόδου των sharefiles που χρησιμοποιεί η υφιστάμενη πλατφόρμα της ΡΑΕ που χρησιμοποιείται στα αδειοδοτούμενα και τα οποία υποβάλλουν οι επενδυτές. Άποψη μας είναι πως η δημιουργία ή τροποποίηση πρότυπων sharefiles από χιλιάδες μικροπαραγωγούς θα είναι μια δύσκολη, αντιπαραγωγική και αντιοικονομική διαδικασία, οδηγώντας σε πολλά λάθη που θα επιβαρύνουν κατόπιν τον φόρτο εργασίας της ΡΑΕ. Προτείνουμε λοιπόν η υποβολή των γεωχωρικών δεδομένων του πολυγώνου του σταθμού από τον εκάστοτε παραγωγό να μην γίνεται μέσω sharefile αλλά, πιο φιλικά, όπως στην εφαρμογή του Κτηματολογίου, κλικάροντας δηλαδή απευθείας ο χρήστης πάνω σε υπόβαθρο χάρτη τις κορυφές του πολυγώνου του γηπέδου ή σταθμού του. Μπορεί μεν η εξέλιξη της πλατφόρμας της ΡΑΕ προς αυτή τη κατεύθυνση να περιλαμβάνει κάποιο κόστος, αν συνυπολογιστεί όμως το κόστος, η αναστάτωση και τα λάθη που θα προκληθούν με το υφιστάμενο μη φιλικό σύστημα των sharefiles σε χιλιάδες παραγωγούς και μάλιστα υπό τη δαμόκλειο σπάθη πως αν τα στοιχεία δεν υποβληθούν έγκαιρα αναστέλλεται η πληρωμή της παραγωγής τους, η διαφορά θα είναι τεράστια.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την επέκταση της ημερομηνίας υποβολής αυτών μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου 2022.
3	Άρθρο 54, παρ. 9: Ορίζεται πως οι κάτοχοι όλων των εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών αναρτούν μέχρι την 1η Ιουλίου 2022 τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα της ΡΑΕ. Επειδή ειδικά στα Φ/Β πρόκειται για περίπου 17,000 σταθμούς, εκτιμούμε την προθεσμία καταρχήν ως ασφυκτική και θα προτείνουμε το τέλος του τρέχοντος έτους και η η υποβολή των γεωχωρικών δεδομένων του πολυγώνου του σταθμού από τον εκάστοτε παραγωγό να γίνεται με πιο απλό τρόπο, όπως στην εφαρμογή του Κτηματολογίου, κλικάροντας δηλαδή απευθείας ο χρήστης πάνω σε υπόβαθρο χάρτη τις κορυφές του πολυγώνου του γηπέδου ή σταθμού του	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την επέκταση της ημερομηνίας υποβολής αυτών μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου 2022.
4	Στο αρ. 54 παρ. 9 Θα πρέπει να απλοποιηθεί η διαδικασία περί της υποχρέωση ανάρτησης των πολυγώνων των εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών ΑΠΕ, καθώς σε ανάλογες διαδικασίες στην ΡΑΕ (βλ. Άδειες Παραγωγής και Βεβαιώσεις Παραγωγού) όπου οι επενδυτές ήταν πιο εξοικειωμένοι με τις διαδικασίες υπήρξαν άρα πολλά σφάλματα και έγιναν και σχετικές ημερίδες για τον σωστό τρόπο, formatκτων αρχείων που έπρεπε οι ενδιαφερόμενοι να αναρτήσουν. Πέραν αυτού η προθεσμία ως 1/7/2022 για την ανάρτηση είναι πλέον ανέφικτη και δεν νοείται, για άλλη μια φορά, να προβλέπονται ασφυκτικές προθεσμίες για τους Παραγωγούς με ακραίες συνέπειες όπως η αναστολή καταβολής αποζημίωσης ή της λειτουργικής ενίσχυσης στο πλαίσιο των σχετικών συμβάσεων. Η προθεσμία ανάρτησης θα πρέπει να εκταθεί ως το τέλος του 2022.	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό ως προς την επέκταση της ημερομηνίας υποβολής αυτών μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου 2022.

Άρθρο 55 – Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής (1 Σχόλιο):

1	Επαναφορά σε ισχύ Αδειών Παραγωγού που απεντάχθηκαν λόγω μη πληρωμής Τελών ή Εγγυητικών Να επιτρέπεται η Επαναφορά σε ισχύ Αδειών Παραγωγού που απεντάχθηκαν λόγω μη πληρωμής Τελών ή Εγγυητικών ή άλλων, εφόσον πληρωθούν τα Τέλη ή οι Εγγυητικές ή άλλες εκκρεμότητες με αντίστοιχη παράταση των προθεσμιών πληρωμής ως ανωτέρω.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
---	---	---------------------------------

Άρθρο 56 – Μεταβατική διάταξη μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια,
---	--	-----------------------------

Άρθρο 57 – Μεταβατική διάταξη μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια,
---	--	-----------------------------

Άρθρο 58 – Καταργούμενες διατάξεις (0 Σχόλια):

1	Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια
---	----------------------------

Μέρος Γ'**Σύνοψη Υποβληθέντων Σχολίων:**

Για το ΜΕΡΟΣ Γ' συνολικά υπεβλήθησαν εβδομήντα τέσσερα (74) σχόλια στη δημόσια διαβούλευση, τα οποία κατατάσσονται στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

(α) Εννέα (9) σχόλια για τις περιπτώσεις σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο, τα οποία είναι εν μέρει δεκτά, καθώς υφίσταται σχετική προτεινόμενη πρόβλεψη στο Κεφάλαιο Β' «ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ Α.Π.Ε. ΚΑΙ Σ.Η.Θ.Υ.Α. ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ», στο οποίο τροποποιείται ο ν. 4685/2020.

(β) Έξι (6) σχόλια για την ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, τα οποία θα αποτυπωθούν σε προσεχές σχέδιο νόμου για την ενσωμάτωση της ανωτέρω Οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη.

(γ) Είκοσι ένα (21) σχόλια για την προσαρμογή μεταβατικών διατάξεων για την προσαρμογή υφιστάμενων αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης και τροποποίησης υφιστάμενων αδειών παραγωγής από ορυκτά καύσιμα, τα οποία έγιναν εν μέρει δεκτά αναφορικά με παράταση προθεσμιών.

(δ) Δεκατρία (13) σχόλια αναφορικά με τη λειτουργία, τα περιεχόμενα των Βεβαιώσεων παραγωγού σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α με διατάξεις αποθήκευσης κατά την τροποποίηση του ν. 4685/2020, την περιβαλλοντική αδειοδότηση και τις χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) και Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.).

(ε) Δεκαπέντε (15) σχόλια για την εγκαταστάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών σε γη υψηλής παραγωγικότητας και το πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(στ) Δέκα (10) γενικά σχόλια για την καινοτομία και την αποτελεσματικότητα του νομοσχεδίου και προτάσεις για τη διόρθωση τυπογραφικών σφαλμάτων, τα οποία γίνονται δεκτά, καθώς και την προσθήκη και τροποποίηση διατάξεων.

Άρθρο 59 – Ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ που αφορούν στην αποθήκευση, τη σωρευτική εκπροσώπηση και την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση των ορισμών και του πεδίου εφαρμογής του ν. 4001/2011 (6 Σχόλια):

1	Οι σχετικοί ορισμοί των «Σταθμών Αποθήκευσης» που υπάρχουν στο Ν/Σ απαιτείται να τροποποιηθούν ώστε να συμπεριλάβουν τις περιπτώσεις σταθμών «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα φόρτισης από το δίκτυο» και να είναι σε συμφωνία με την Οδηγία 944/2016, Άρθρο 2 (60). (για) Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και επιτελούν λειτουργία Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ορισμό που της αποδίδεται στην περ. (λε).	Το σχόλιο του πρώτου εδαφίου καλύπτεται στο Κεφάλαιο Β'. Το δεύτερο σχόλιο απορρίπτεται.
2	Ορισμοί :Αιτιολόγηση: Οι σχετικοί ορισμοί των «Σταθμών Αποθήκευσης» που υπάρχουν στο Ν/Σ απαιτείται να τροποποιηθούν ώστε να συμπεριλάβουν τις περιπτώσεις σταθμών «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα φόρτισης από το δίκτυο». Άρθρο 59 (για) Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και επιτελούν λειτουργία Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ορισμό που της αποδίδεται στην περ. (λε).	Ομοίως ως άνω.
3	Για να εξορθολογιστεί η διαχείριση του επενδυτικού ενδιαφέροντος στον τομέα των ΑΠΕ αλλά και για την αποθήκευση στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα στο δίκτυο μεταφοράς, εκτός από τα μέτρα για την χρηματοδοτική επάρκεια υλοποίησης των έργων που βρίσκονται σε ανάπτυξη, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους επενδυτές να αξιολογούν και να αποφασίζουν που και πως θα αναπτύξουν τα έργα τους, καθώς ήδη τα αιτήματα προς τον ΑΔΜΗΕ, για έκδοση προσφοράς όρων σύνδεσης, ξεπερνούν κατά πολύ τη χωρητικότητα που θα μπορεί να απορροφήσει το σύστημα το 2030, αφού έχουν γίνει όλες οι προγραμματισμένες επενδύσεις επέκτασης. Όπως διαβάζουμε στο νέο 10ετες Προγράμματος 2023-2032 του ΑΔΜΗΕ, οι εκτιμήσεις του έχουν γίνει χωρίς να ληφθεί υπόψη η προοπτική εγκατάστασης μονάδων αποθήκευσης. «Στην περίπτωση εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης σε συνάρτηση με την παροχή υπηρεσιών αποσυμφόρησης από αυτούς, το περιθώριο ανάπτυξης νέων Σταθμών ΑΠΕ διευρύνεται και θα γίνει νεότερη εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των Αποθηκευτικών Σταθμών», όπως αναφέρει χαρακτηριστικά στο Πρόγραμμα. Η γνώμη μου είναι ότι αν θέλουμε μια αποτελεσματική, δίκαιη, έγκαιρη και βιώσιμη ανάπτυξη των ΑΠΕ με στόχο να φτάσουμε κάποτε το 100% της ηλεκτρικής κατανάλωσης, ή να το ξεπεράσουμε μέσω εξαγωγών, θα χρειαστεί οι Διαχειριστές των Δικτύων σε συνεργασία με την ΡΑΕ και το ΥΠΕΝ να αφιερώσουν χρόνο και πόρους στην μελέτη και στον προγραμματισμό βιώσιμων και οργανωμένων επενδύσεων ανά κόμβο του συστήματος μεταφοράς. Ως κόμβο ορίζω τους σταθμούς μετασχηματισμού τάσης των 150 και 400 kV. Η εκτίμηση μου είναι ότι πλέον σε συνθήκες μεγάλης διείσδυσης μεταβλητών ΑΠΕ με στόχο την απολιγνιτοποίηση, υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα για την βιωσιμότητα των επενδύσεων καθώς η τεχνική λειτουργία αλλά και η λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού στον κόμβο διασύνδεσης, θα είναι σαφώς διαφοροποιημένες από τη μέση κατάσταση του εθνικού ηλεκτρικού συστήματος αλλά και περιφέρειας της χώρας	Δεν αφορά το αντικείμενο του παρόντος σχεδίου νόμου.

	όπως έχει γίνει χοντρικά η εκτίμηση από τον ΑΔΜΗΕ μέχρι πρόσφατα. Συνεπώς δεν μπορούμε να παίρνουμε αποφάσεις με τους μέσους όρους ανά περιφέρεια της χώρας. Οι μελέτες και ο συμβατικός προγραμματισμός προς ένα ενδιάμεσο στάδιο διείσδυσης ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα, της τάξης του 65-70%, πρέπει να καθοδηγούν τις επενδύσεις, όπως ήδη γίνεται σε ένα βαθμό, αλλά επιπλέον να διαθέτουν ετησίως δημοσίως με διαφάνεια περισσότερα στοιχεία σχετικά με:– τον διαθέσιμο «ηλεκτρικό χώρο» ανά κόμβο, – την κατάσταση των έργων που λειτουργούν και την ωριμότητα αυτών σε σχέση με το που βρίσκονται στην διαδικασία ανάπτυξης ανά κόμβο, – καθώς και τις εκτιμώμενες μέγιστες ετήσιες περικοπές ανά έτος και κόμβο για τα επόμενα 10 χρόνια, που θα είναι και δεσμευτικές για τον Διαχειριστή. Έτσι οι επενδυτές οργανωμένα και προγραμματισμένα θα δύνανται να αξιολογήσουν την θέση τους και να λάβουν απόφαση σχετικά με την συνέχιση ή όχι κάποιων έργων τους και την έναρξη νέων. Η αύξηση των περικοπών απορρόφησης ΑΠΕ για τεχνικούς λόγους από χρονιά σε χρονιά, με την περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ, θα προσφορών σύνδεσης αλλά και την αύξηση των επενδύσεων σε αποθήκευση στους κόμβους. Συνεπώς, το μοντέλο του ηλεκτρικού συστήματος θα ανατροφοδοτείται ώστε κάθε χρονιά να γίνεται επανεκτίμηση των αναγκών του συστήματος. Συνεπώς, προτείνεται αντί να σπαταλούνται χρήματα και χρόνος από τους επενδυτές για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ και αποθήκευσης που σε μεγάλο βαθμό δεν θα γίνουν, δεδομένης της μεγάλης ισχύος των προσφορών σύνδεσης αλλά και των πολύ περισσότερων έργων σε πιο πρώιμο στάδιο ανάπτυξης, να γίνει επαναξιολόγηση και νέα επεξεργασία των προσομοιώσεων του ΑΔΜΗΕ και να προκύπτουν ανά ετήσιο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ), οι κόμβοι που δεδομένης της διείσδυσης ΑΠΕ, σύμφωνα με το κάθε φορά επικαιροποιημένο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), η ισχύς των βιώσιμων επενδύσεων αποθήκευσης. Το κόστος των παραπάνω μελετών θα μπορούσε να χρηματοδοτείται από τους επενδυτές μέσω κάποιου τέλους με την κατάθεση των αιτήσεων, καθώς θα είναι οικονομικά αποτελεσματικότερη λύση για το σύνολο. Κατόπιν να γίνονται δημοσίως διαθέσιμα, ανά εγκεκριμένο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης, τα στοιχεία μιας 10ετίας για επεξεργασία και αξιολόγηση από τους επενδυτές ανά κόμβο ως εξής (μη εξαντλητική παράθεση στοιχείων):– εξέλιξη ισχύος διασυνδεδεμένων ΑΠΕ και στοιχεία περιορισμών, – εξέλιξη ισχύος και διαθέσιμης ενέργειας και συμμετοχή σε αγορές και υπηρεσίες των εν λειτουργία διασυνδεδεμένων μονάδων αποθήκευσης συνολική ροή ισχύος στον κόμβο ανά ώρα (καλύτερα 15 λεπτά), – τα συνολικά χαρακτηριστικά (σε MW και MWh) των προγραμματισμένων από το ΕΣΕΚ επενδύσεων ΑΠΕ και αποθήκευσης ανά κόμβο και έτος, Η προγραμματισμένη στο ΕΣΕΚ εισαγωγή ΑΠΕ και αποθήκευσης θα πρέπει να εξασφαλίζει για τουλάχιστον 10 χρόνια ένα σημαντικό συντελεστή λειτουργίας (capacity factor μείον τις περικοπές) των μονάδων ώστε να είναι βιώσιμες. Όσον αφορά την αποθήκευση, προοδευτικά με την αναμενόμενη μείωση του κόστους επένδυσης των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτροχημικής ενέργειας δεν θα χρειάζονται επιδοτήσεις, όπως θα γίνει το επόμενο διάστημα με τα 450 εκατ. Ευρώ του ταμείου ανάκαμψης λόγω της αβεβαιότητας που προαναφέρθηκε και του τρέχοντος αρχικού κόστους επένδυσης. Τέλος προτείνεται να γίνονται διαγωνισμοί για την ένταξη των μονάδων ΑΠΕ και αποθήκευσης ανά κόμβο-ους (περιοχή) και συντονισμένα μεταξύ των καθώς η λειτουργία τους θα είναι σε ένα μεγάλο βαθμό συμπληρωματική και με την πάροδο του χρόνου ακόμη περισσότερο. Η προσέγγιση αυτή μπορεί να θεωρηθεί απαιτητική σαν διαδικασία αλλά θα εξασφαλίζει την αποδοτική, βιώσιμη, ισορροπημένη διείσδυση των ΑΠΕ και αποθήκευσης χωρίς υπερβολές της αγοράς και θα μειώνει την αβεβαιότητα όσον αφορά την βιωσιμότητα των επενδύσεων και των δανειστών. Επιπλέον, η οργανωμένη διασπορά της παραγωγής/αποθήκευσης έχει σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως τοπική παραγωγή και κατανάλωση με μείωση των απωλειών μεταφοράς, μείωση μελλοντικών επενδύσεων μεταφοράς και σε επίπεδο χώρας ομαλότερη ημερήσια καμπύλη παραγωγής μεταβλητών ΑΠΕ λόγω γεωγραφικής διασποράς των μονάδων. Με την διασπορά των μονάδων παραγωγής ΑΠΕ και αποθήκευσης χτίζουμε ένα μέρος από το μελλοντικό «έξυπνο δίκτυο» που θα είναι ευέλικτο και προσαρμοσμένο στις τοπικές ανάγκες. Έτσι σε περίπτωση αστοχίας ή σφάλματος εξοπλισμού, καιρικών φαινομένων ή άλλων λόγων του δικτύου μεταφοράς, θα υπάρχει τοπικά, με τον κατάλληλο εξοπλισμό, η δυνατότητα να συνεχιστεί η ηλεκτροδότηση στις περιοχές κατάντη του κόμβου, σαν μικροδίκτυο, ανάλογα με τις δυνατότητές του	
4	Γενικό Σχόλιο Η αυξανόμενη διείσδυση μονάδων ΑΠΕ στο εγχώριο ηλεκτροπαραγωγικό μίγμα δημιουργεί μια σειρά σημαντικών προκλήσεων (αυξημένες περικοπές ανανεώσιμης ενέργειας, δυσκολία εξισορρόπησης προσφοράς ζήτησης, κορεσμός δικτύων, κ.α.). Τα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικών συσσωρευτών, παρέχοντας ευελιξία, σταθερότητα, υπηρεσίες γρήγορης εξισορρόπησης και ταχύτητα υλοποίησης είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις παραπάνω προκλήσεις, διασφαλίζοντας όλες τις ζωτικής σημασίας	Καλύπτεται ήδη από το σχέδιο νόμου.

	προϋποθέσεις, αφενός για τη μεγιστοποίηση της ενσωμάτωσης των μεταβλητών ανανewσιμων πηγών ενέργειας, αφετέρου για τον αναγκαίο εξηλεκτρισμό των έτερων ενεργειακών τομέων της οικονομίας. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, είναι ιδιαίτερα θετική η ανακοίνωση του παρόντος νομοσχεδίου, το οποίο περιλαμβάνει τις βασικές διατάξεις για την δημιουργία ενός πλαισίου ανάπτυξης Αποθηκευτικών σταθμών. Ωστόσο πρέπει να υπογραμμιστεί, ότι για την ανάπτυξη και την ενίσχυση του τομέα της ηλεκτρικής αποθήκευσης στην Ελλάδα, δεν αρκεί απλά να νομοθετηθεί ένα σταθερό και απλοποιημένο θεσμικό πλαίσιο. Θα πρέπει, ταυτόχρονα, αυτό το θεσμικό πλαίσιο να διασφαλίζει ένα ισότιμο και φιλικό περιβάλλον για την αδειοδοτική διαδικασία, τη διασύνδεση με το Σύστημα/ Δίκτυο και την ομαλή λειτουργία και συμμετοχή στις αγορές ενέργειας των έργων αποθήκευσης και να βασίζεται στην αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Εν ολίγοις, η Πολιτεία θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι οι απαραίτητες μονάδες Αποθήκευσης θα πρέπει να ενταχθούν όχι μόνο με ταχύτατους ρυθμούς αλλά και με ίσους όρους. Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένου ότι στο υπό Διαβούλευση Ν/Σ επιχειρείται να κατηγοριοποιηθούν οι Αποθηκευτικοί Σταθμοί σε σταθμούς «αποκλειστικής» αποθήκευσης και σε σταθμούς αποθήκευσης που συνδυάζονται με μονάδες ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης ενέργειας από το Σύστημα/ Δίκτυο, θα θέλαμε να αναφέρουμε τα εξής: Α) Κατηγοριοποίηση Σταθμών Αποθήκευσης Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία (βλ. ενδεικτικά http://energystorage.org/system/files/resources/slides_completev2.pdf) τα συστήματα αποθήκευσης διακρίνονται γενικά σε: α) συστήματα αποθήκευσης «ανάντη του μετρητή» (ΑτΜ) και β) συστήματα αποθήκευσης «κατάντη του μετρητή» (ΚτΜ). Τα συστήματα αποθήκευσης ΑτΜ περιλαμβάνουν τόσο αυτόνομες εγκαταστάσεις αποθήκευσης όσο και εγκαταστάσεις αποθήκευσης σε συνδυασμό με μονάδες παραγωγής (κυρίως μονάδες ΑΠΕ). Τα εν λόγω συστήματα συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, παρέχοντας στους Διαχειριστές υπηρεσίες εξισορρόπησης, επάρκειας ισχύος, ευελιξίας, διαχείρισης συμφόρησης, κ.τ.λ.. Τα συστήματα αποθήκευσης ΚτΜ περιλαμβάνουν μονάδες αποθήκευσης, οι οποίες συνδέονται πίσω από το μετρητή κατανάλωσης εμπορικών, βιομηχανικών ή/και οικιακών πελατών. Πρόκειται για μικρές σχετικά κλίμακας συστήματα αποθήκευσης, τα οποία εγκαθίστανται με στόχο την αύξηση του οικονομικού οφέλους από το net-metering, λόγω της μείωσης της απορρόφησης ενέργειας από το Δίκτυο. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται σκόπιμο ως οντότητες αποθήκευσης ΑτΜ, με δυνατότητα συμμετοχής στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και απορρόφησης ενέργειας από το δίκτυο να καθοριστούν α) οι αυτόνομες (stand alone) εγκαταστάσεις αποθήκευσης καθώς και β) οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης σε συνδυασμό με μονάδες ΑΠΕ. Αντιθέτως, οι σταθμοί ΑΠΕ που επιλέγουν να εγκαταστήσουν συστήματα αποθήκευσης μικρής αποθηκευτικής ικανότητας προκειμένου να μην εκτίθενται σε υψηλά κόστη αποκλίσεων και να διασφαλίζονται έναντι της στοχαστικότητας της παραγωγής τους, κρίνεται σκόπιμο να συνεχίσουν να αντιμετωπίζονται ως σταθμοί παραγωγής. Επιπλέον, προκειμένου ένας σταθμός που συνδυάζει μονάδες αποθήκευσης και μονάδες ΑΠΕ να χαρακτηριστεί ως σταθμός αποθήκευσης θα πρέπει οι όροι σύνδεσης και η συνεπακόλουθη Σύμβαση Σύνδεσης να λαμβάνει υπόψη της και να καθορίζεται αποκλειστικά από την ισχύ της μονάδας αποθήκευσης. Ως εκ τούτου απαιτείται η τροποποίηση όλων των ορισμών αναφορικά με τους «Σταθμούς Αποθήκευσης» που περιέχονται στο υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου ώστε να συμπεριλάβουν και τις περιπτώσεις σταθμών «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης ενέργειας από το δίκτυο».	
5	Οι σταθμοί αποθήκευσης ονομαστικής ισχύος μικρότερης του 1MW που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας αποθήκευσης θα πρέπει να εξαιρούνται και από την περιβαλλοντική αδειοδότηση λόγω του μεγέθους τους. Δεν μπορεί να γίνεται κατάταξή τους σε κατηγορία Β και να υπόκεινται σε ΠΠΔ όπως οι αντίστοιχοι σταθμοί αποθήκευσης ονομαστικής ισχύος έως 100MW!! Συνεπώς προτείνεται οι σταθμοί αποθήκευσης έως 1MW να εξαιρούνται και από την περιβαλλοντική αδειοδότηση και σταθμοί μεγαλύτερης ισχύος για τους οποίους απαιτείται αδειοδότηση να εντάσσονται σε κατηγορία Β και να εκδίδονται ΠΠΔ. Ερωτηματικό ωστόσο παραμένει ως προς το όριο ισχύος των 100MW καθώς θεωρώ ότι οι σταθμοί αυτής της ισχύος θα έπρεπε να εντάσσονται σε ανώτερη κατηγορία Α1 ή Α2.	Θα αντιμετωπιστεί στο υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο.
6	Article 59: Definitions The definition of “(p) Energy Efficiency/Demand management” lacks a notion of self-consumption. Self-consumption, for example on residential buildings, should be treated as a means to reduce the final demand of energy of that building. It therefore contributes to the efficiency of that building. By that way, for example on-site PV applications can serve as an alternative to building insulation. Precedent can be found in Germany, for example. The definitions lack a definition for “fully integrated network components”. Given that the European Union had designed Art 54 of the (EU) Directive 2019/944 as an exception to a	Το σχόλιο αυτό αφορά στην ενσωμάτωση άλλων διατάξεων της Οδηγίας 2019/944, όπου θα προβλέπεται και η ενσωμάτωση του ορισμού των πλήρως ενσωματωμένων στοιχείων του δικτύου.

	service-based understanding of storage (as opposed to an asset-based approach), the use case for a “fully integrated network component” should be defined by law with a positive list of applications.	
--	--	--

Άρθρο 60 – Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (1 Σχόλιο):

1	Energy charged and discharged and then used for later consumption should indeed not see taxes/charges. Aux consumption, which is final use of electricity on the other side is typically treated as final consumption, requiring applicable taxes and fees to be paid. A third category often differentiated is energy losses due to round trip efficiency losses, or also named storage losses. It would be good, if not charges/taxes, etc. would apply for those losses as well. They often don't apply for pumped hydro, and should not apply to batteries, or energy storage in general as well	Ως προς τις απώλειες δεν επιβάλλονται ρυθμιζόμενες χρεώσεις. Τα θέματα χρεώσεων για βοηθητικές καταναλώσεις δεν ρυθμίζονται σε αυτό το σχέδιο νόμου. Οι βοηθητικές καταναλώσεις νοούνται ως καταναλωτές και επιβάλλονται οι αντίστοιχες χρεώσεις.
---	--	--

Άρθρο 61 – Προσδιορισμός της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με τη χρέωση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας-Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (3 Σχόλια):

1	Συμφωνούμε με την πρόταση οι Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας να μην χρεώνονται για την απορροφούμενη ενέργεια των συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας. Με βάση όμως την οδηγία (ΕΕ) 2019/44 και το Άρθρο 33 «Ένταξη της ηλεκτροκίνησης στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας» έχοντας ως βασικό στόχο την διευκόλυνση των συστημάτων φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων μέσω ΑΠΕ ελαχιστοποιώντας την χρήση του δικτύου αφού βρίσκεται σε πολλές περιοχές να είναι ήδη κορεσμένο. Προτείνουμε οι ΥΚΩ να μην χρεώνονται για την παραγόμενη ενέργεια από ΑΠΕ στους σταθμούς ταχυφόρτισης με αποθήκευση ενέργειας χωρίς δικαίωμα έγχυσης στο δίκτυο ή και χωρίς αποθήκευση. Αυτό το μέτρο θα ισχύει μόνο για την ενέργεια από ΑΠΕ που κατέληξε είτε απευθείας στην φόρτιση των αυτοκινήτων χωρίς την μετατροπή της από συνεχές ρεύμα (DC) σε εναλλασσόμενο (AC) είτε αποθηκεύτηκε για να χρησιμοποιηθεί σε άλλη χρονική στιγμή και πάλι στην φόρτιση οχημάτων με συνεχές ρεύμα χωρίς να έχει μεσολαβήσει μετατροπή.	Εξετάζεται ως οριζόντια εφαρμογή για όλες τις περιπτώσεις αυτοπαραγωγής.
2	Στα Άρθρα 61, 62 και 63, η λειτουργία των μονάδων αποθήκευσης ενσωματώνεται και στη λειτουργία του δικτύου προσφέροντας πολύτιμες υπηρεσίες και αποτελώντας κύριο μέρος του ηλεκτρικού συστήματος μαζί με τις μονάδες παραγωγής και τα δίκτυα με τους υποσταθμούς. Όμως, η κατανάλωση ενέργειας για τις μονάδες αποθήκευσης πρέπει να προέρχεται αποκλειστικά και μόνο από τις μονάδες παραγωγής ΑΠΕ ειδικά για αυτό το σκοπό, καθώς και από την πλεονάζουσα παραγωγή των ΑΠΕ, κυρίως με όρους αγοράς από το δίκτυο. Ως εκ τούτου, για τη φόρτιση από ΑΠΕ μέσω δικτύου προτείνεται, ώστε η ενέργεια για τη φόρτιση να μην επιβαρύνεται από τις ΥΚΩ (όπως αναφέρεται ήδη) και άλλες επιβαρύνσεις (ETMEAP), καθώς και από τα τέλη χρήσης δικτύων, παρά μόνο η ενέργεια έγχυσης στο δίκτυο από τις μονάδες αποθήκευσης (αποφυγή διπλής επιβάρυνσης, που είναι εις βάρος της αποθήκευσης, η οποία συμβάλλει στη ομαλή λειτουργία του δικτύου). Επίσης και πιο συγκεκριμένα, το Άρθρο 61 θα πρέπει να διευκρινιστεί αν αφορά όλους τους αυτοπαραγωγούς ή μόνο τους αυτοπαραγωγούς με ενεργειακό συμφητισμό (net-metering).	Οι σταθμοί αποθήκευσης δεν αντιμετωπίζονται ως καταναλωτές και άρα εξαιρούνται από τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις για την ενέργεια που απορροφάται και επανεγχύεται.
3	Article 61 and 62: Taxes, fees and leviesArticle 60 and 61 only regulates stand-alone storage and misses the important case of self-consumption for co-located storage alongside a renewable energy source (“prosumers”). This use case is relevant for residential storage with rooftop PV, as well as large scale industrial prosumers. In this case, storing self-produced renewable energy for the purpose of consuming the electricity later should be exempt from any taxes, fees, and levies. Especially for generators below 30kWp, this is set out in the provisions of the (EU) Directive 2018/2001, Article 21. The value of prosumer self-consumption becomes apparent in areas of high solar irradiation such as Greece, where network constraints and excess PV generation will arise quickly.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό με την προβλεπόμενη εξαίρεση στο σχέδιο νόμου από ρυθμιζόμενες χρεώσεις της ενέργειας που ιδιοπαράγεται και «αυτοκαταναλώνεται».

Άρθρο 62 – Υπολογισμός και χρέωση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Τροποποίηση περ. (β) παρ. 3 άρθρου 143 του ν.4001/2011 (1 Σχόλιο):

1	Στο Άρθρο 62, πρέπει να επισημανθεί ότι οι σταθμοί της παρ. 11B του άρθρου 10 του Ν.4685/2020 δεν είναι σταθμοί αποθήκευσης, αλλά σταθμοί παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο. Ομοίως, και στο Άρθρο 60 και 63 του Νομοσχεδίου.	Η ενέργεια που απορροφάται από το δίκτυο δεν πληρώνει ρυθμιζόμενες χρεώσεις. (άρθρο 62).
---	---	--

Άρθρο 63 – Ρυθμίσεις για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας- Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 140 του ν. 4001/2011 (3 Σχόλια):

1	Στο Άρθρο 63, φαίνεται ότι ο Σταθμός Αποθήκευσης δεν καταβάλλει ποσό χρέωσης για τη χρήση του συστήματος και του δικτύου (ΧΧΣ και ΧΧΔ) για την ποσότητα της απορροφούμενης ενέργειας, αλλά μόνο για την απορροφούμενη ισχύ που έχει συμβάλει στη διαμόρφωση της αιχμής. Ωστόσο, θα έπρεπε να είναι πιο σαφές ότι δεν υπάρχει χρέωση για την απορροφούμενη ενέργεια για ΧΧΣ και ΧΧΔ, όπως αντίστοιχα γίνεται με το ΕΤΜΕΑΡ και τις χρεώσεις ΥΚΩ, όπου αναφέρεται ότι η χρέωση του ΕΤΜΕΑΡ και οι χρεώσεις ΥΚΩ αφορούν στις ιδιοκαταναλώσεις του Σταθμού.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Here is it important that according to the definition above, there should be no charges related to energy stored in batteries, as it is not final consumption. Accordingly, there should be no grid fees for energy storage. As for connection costs, many areas would require batteries to pay for connection. However, it is to be stressed, that batteries are helping to integrate renewable power, shift it from high generation periods to high load periods and do therefore support the transmission grid and reduce the need for new grid. If possible there should therefore be simpler processes and lower costs for storage to connect to the grid.	
3	Article 63: Grid Charges To incentivize flexibility and system-efficient storage behaviour, dynamic network charges should reflect the scarcity of grid capacity at all times. This means that unit charges should vary by the time of the day and the level of grid utilization. We suggest mentioning the dynamic element more explicitly in the request to RAE to define the calculation methodology of use and access tariffs. It also should be noted that excessive grid access payments (based on power) do not sufficiently pay tribute to the ability of storage to reduce stress on the grid. Grid access costs are a static price component which are independent of when the grid is being used. We explicitly support the proposed tariff regime where storage is charged only to the extent that it contributes to the formation of the peak of the electricity grid system.	Στις χρεώσεις σύνδεσης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα οφέλη που προσδίδει η αποθήκευση στον περιορισμό των αναγκών επέκτασης/ενίσχυσης του δικτύου (λεπτομέρειες εφαρμογής στο οικείο κανονιστικό πλαίσιο)

Άρθρο 64 – Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας– Προσθήκη άρθρου 109Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 54 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) (3 Σχόλια):

1	Δεν επιτρέπει στους διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (ΑΔΜΗΕ – ΔΕΔΔΗΕ), να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να διαχειρίζονται ή να λειτουργούν εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, παρά μόνο αν αυτές αποτελούν στοιχεία πλήρως ενσωματωμένα στο δίκτυο ή αν δεν υπάρχει επενδυτικό ενδιαφέρον.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 64: Όταν έχουν ήδη δοθεί χιλιάδες MW σε Βεβαιώσεις για σταθμούς αποθήκευσης ενέργειας, είναι πολύ δύσκολο να δικαιολογηθεί η αναγκαιότητα να κατασκευάσει και ο ΑΔΜΗΕ δικά του έργα αποθήκευσης. Ως εκ τούτου, αυτό το άρθρο θα πρέπει να αποσυρθεί.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	Article 64 – Ownership of Energy Storage Facilities Generally, Article 109A should refrain from tendering a storage asset but rather aim at tendering a specific storage use case. To maximize efficiency, storage should never be utilized for a single use case but rather be able to address multiple energy services at the same time. Furthermore, Article 109A does not mention the right for third party storage operators to operate the tendered storage asset use case alongside other market activities. Successfully tendered storage assets should have this option to increase efficiency and ultimately decrease the cost of the asset. Concerns of market dilution can be dispersed if the tendered storage use case is described in detail within the tendering material, so market players will factor in market revenues and accordingly lower their bid. Finally, Article 109A 2. (ba) insufficiently specifies the term “reasonable cost”. It should be clarified that these costs should not be deemed “reasonable” based on the assessment of the TSO. Given easier access to capital markets, regulated entities cannot be compared to market players and comparisons between the two types of bidders would be skewed.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 65 – Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας– Προσθήκη άρθρου 122Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) (2 Σχόλια):

1	Η εταιρεία μας με την επωνυμία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» (ΔΑΑ) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 131 του Ν.4001/2011 έχει οριστεί και είναι διαχειριστής του Δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» (Δίκτυο ΔΑΑ) το οποίο ορίζεται ως “κλειστό δίκτυο διανομής” σύμφωνα με το ως άνω αναφερόμενο άρθρο. Δυνάμει του άρθρου 38 της οδηγίας ΕΕ 2019/44 ο ΔΑΑ δύναται ως διαχειριστής Κλειστού Συστήματος Διανομής να κατέχει, αναπτύσσει, διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας. Ο ΔΑΑ προτίθεται να εγκαταστήσει σύστημα αποθήκευσης το οποίο θα χρησιμοποιηθεί από κοινού με έναν φωτοβολταϊκό σταθμό για αυτοπαραγωγή και ιδιοκατανάλωση της παραγομένης ενέργειας. Το σύστημα αποθήκευσης θα αποτελεί μέρος της εσωτερικής εγκατάστασης του ΔΑΑ και σκοπό θα έχει την αύξηση του ποσοστού ιδιοκατανάλωσης	Το ζήτημα θα αντιμετωπιστεί στο σχέδιο νόμου για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2019/944.
---	---	---

	του ΔΑΑ και την μείωση των συναλλαγών ενέργειας με το δίκτυο εκτός κλειστού δικτύου διανομής. Για το λόγο αυτό, προτείνουμε την εξής προσθήκη στο άρθρο 65 «Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας – Προσθήκη άρθρου 122 Α στο ν.4001/2011»2. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ο Διαχειριστής συστήματος διανομής δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται και να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:(γ) εφόσον πρόκειται για φορέα διαχείρισης ενός κλειστού συστήματος διανομής.	
2	Στο Άρθρο 65, παρ. 1, ο όρος «Διαχειριστής συστήματος διανομής» δεν έχει οριστεί σε κάποιο νόμο (π.χ. στον Ν.4001/2011) και περιλαμβάνει την έννοια του συστήματος διανομής που ενδεχομένως να διαφέρει από το δίκτυο διανομής. Ο ορισμός (ι) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν.4001/2011 αναφέρει «Διαχειριστής δικτύου διανομής». Στο Άρθρο 65, παρ. 2, εγείρεται το ερώτημα αν ο Διαχειριστής ΜΔΝ εμπίπτει σε αυτό το άρθρο για την περίπτωση των ηλεκτρικών συστημάτων των ΜΔΝ.	Το ζήτημα θα αντιμετωπιστεί στο σχέδιο νόμου για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2019/944.

Άρθρο 66 – Εξουγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα – Τροποποίηση άρθρου 132 του ν. 4001/2011 (3 Σχόλια):

1	Πλήρη επιφυλακτικότητα για τα αχαρτογράφητα νερά της αποθήκευσης ενέργειας, σηματοδοτεί η επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου χορήγησης αδειών για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα που, αποκλείοντας τα στερεά καύσιμα (λιθάνθρακα και λιγνίτη), επιτρέπει την αδειοδότηση μονάδων φυσικού αερίου για χρονικό διάστημα έως και τριάντα πέντε (35) χρόνια και μονάδων μαζούτ και ντίζελ έως είκοσι (20) χρόνια, που μπορούν να παραταθούν για ίσο χρόνο, με την αίτηση τροποποίησης της μέγιστης διάρκειας ισχύος των αδειών παραγωγής αν έτσι αποφασίσει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας «σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους για την ενέργεια και το κλίμα...».	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Μετατροπή Λιγνιτικών Μονάδων σε Μονάδες ΑΠΕ με καύση Βιομάζας για την Παραγωγή Πράσινης Ηλεκτρικής Ενέργειας και Πράσινου Υδρογόνου ΜΕΡΟΣ Γ' Άρθρο 66 Παράγραφος 14 : Να επιτρέπεται η Μετατροπή Λιγνιτικών Μονάδων σε Μονάδες ΑΠΕ με καύση Βιομάζας για την Παραγωγή Πράσινης Ηλεκτρικής Ενέργειας και Πράσινου Υδρογόνου.	Γίνεται εν μέρει δεκτό ως προς τη δυνατότητα τροποποίησης των υφιστάμενων αδειών
3	Στο Μέρος Γ' του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου είναι θετικό το γεγονός ότι απαγορεύεται η χορήγηση άδειας ηλεκτροπαραγωγής για (νέες) εγκαταστάσεις με καύσιμο λιθάνθρακα ή λιγνίτη (άρθ. 66, παρ. 14).	Γενικότερη τοποθέτηση.

Άρθρο 67 – Διαδικασία χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα- Προσθήκη άρθρου 132 Α στον ν. 4001/2011 (1 Σχόλιο):

1	εντοπίζονται και αρκετά προβληματικά σημεία. Ειδικότερα, δίνεται η δυνατότητα άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως και 35 έτη για μονάδες ΦΑ και έως και 20 έτη για μονάδες που λειτουργούν με καύσιμο μαζούτ ή ντίζελ (άρθ. 67, παρ.1), καθώς και η δυνατότητα επέκτασης των αδειών αυτών (άρθ. 68, παρ.1). Τα δύο αυτά άρθρα έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τους στόχους για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής (στόχος 100% ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή έως το 2035)	Γενικότερη τοποθέτηση
---	---	-----------------------

Άρθρο 68 – Ζητήματα αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα-Προσθήκη άρθρου 132B στον ν.4001/2011 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια
---	--	----------------------------

Άρθρο 69 – Κανονισμός Αδειών – Τροποποίηση άρθρου 135 του ν. 4001/2011 (0 Σχόλια):

Σύνοψη υποβληθέντων σχολίων: Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια
---	--	----------------------------

Άρθρο 70 – Δραστηριότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Προσθήκη άρθρου 132Ε στον ν. 4001/2011 (2 Σχόλια):

1	Αποθήκευση Πράσινης Ηλεκτρικής Ενέργειας με Βιομάζα με Σύμβαση 35 ΕτώνΜΕΡΟΣ Γ' Άρθρο 70 : Να επιτρέπεται η Αποθήκευση Πράσινης Ηλεκτρικής Ενέργειας με Αποθήκευση Βιομάζας σε Μονάδες ΑΠΕ με Βιομάζα, για λειτουργία 90 Ημερών, με δικαιώματα στις αντίστοιχες ενισχύσεις, με Σύμβαση διάρκειας 35 Ετών. Είναι η μοναδική Τεχνολογία ΑΠΕ η οποία μπορεί να προσφέρει Αποθήκευση Πράσινης Ηλεκτρικής Ενέργειας 90 Ημερών με πολύ ανταγωνιστικό κόστος της τάξης των 20 Ευρώ/MWH, απλησίαστο από τεχνολογίες όπως οι Μπαταρίες, οι Κυψέλες Καυσίμου με Πράσινο Υδρογόνο, οι οποίες προσφέρουν αποθήκευση 2-10 Ωρών με κόστος άνω των 100-300 Ευρώ/MWH	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Article 70, 71, 72 and 110: Licensing and permitting frameworkTesla finds the licensing and permitting regime to be a well-defined and designed framework. It should be noted	Θετική αποτίμηση

	that strict permit conditions in terms of revenues studies and technical competence might lead to an exclusion of smaller developers but provides a higher chance of project completion. In light of tight deadlines set out by EU financial support frameworks we see the proposed requirements to be justified to ensure fast deployment.	
--	---	--

Άρθρο 71 – Έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον ν. 4001/2011 (6 Σχόλια):

1	Το νομοσχέδιο, λοιπόν, έρχεται εκ των υστέρων να καθορίσει ότι: • οι άδειες για μονάδες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εκδίδονται από τη ΡΑΕ, η οποία λαμβάνει υπ' όψη μεταξύ άλλων, επιχειρηματικό σχέδιο, του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλλει ο αιτών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σταθμούς αποθήκευσης και σταθμούς παραγωγής ειδικών έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και εκδίδονται αποκλειστικά για έργα που συνδέονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή Διασυνδεδεμένο Δίκτυο	Γενικότερη τοποθέτηση.
2	Αιτιολόγηση: Στα περιεχόμενα της Άδειας Αποθήκευσης θα πρέπει να αναγράφεται μόνο η μέγιστη ισχύς (MW) έγχυσης και απορρόφησης και όχι η χωρητικότητα σε MWh της εγκατάστασης. Αν η άδεια ή η βεβαίωση αφορά μεικτές εγκαταστάσεις ΑΠΕ και αποθήκευσης πέραν της ισχύος των συσσωρευτών θα πρέπει να αναγράφεται και η ισχύς των ΑΠΕ. Η αναγραφή της χωρητικότητας παρότι αναντίρρησης σημασίας και σπουδαιότητας αναμένεται να δημιουργήσει περιττό διοικητικό φορτίο στη ΡΑΕ και «γραφειοκρατία» για την αγορά λόγω της ανάγκης πιθανών τροποποιήσεων που θα προκύψουν μέχρι την οριστική παραγγελία των συσσωρευτών από τον επενδυτή. Άλλωστε, η χωρητικότητα δεν αποτελεί στοιχείο που είναι αναγκαίο για την σύνδεση στο Δίκτυο Διανομής ή στο Σύστημα Μεταφοράς αλλά είναι απαραίτητη ως μέρος των τεχνικών όρων που πρέπει να υποβάλει μία μονάδα για τη συμμετοχή της στην αγορά. Ως εκ τούτου θα πρέπει να τροποποιηθεί κατάλληλα η παρ. 11 του άρθρου 71 κατόπιν διαγράψης των σημείων (ε) και (στ) της παρ. 11 του Άρθρου 71	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	Άρθρο 71 – Έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον ν. 4001/2011. – Αναφέρεται στην παρ. 1.(β) « Μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από τη συμμετοχή του σε αυτές, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης». Δεδομένου ότι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία και την μέθοδο πληρωμής της τεχνολογίας αποθήκευσης δεν έχει εκδοθεί ακόμα, η όλη μελέτη στηρίζεται σε υποθέσεις εργασίας που δεν ανταποκρίνονται την πραγματική λειτουργία της αγοράς και το εν λόγω κριτήριο αξιολόγησης στερείται ουσίας. Προκρίνεται η διατήρηση της υφιστάμενης αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με το Κανονισμό Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας (ΦΕΚ Β' 1498/2000) μέχρι την ολοκλήρωση θεσμικού πλαισίου αποθήκευσης.– Αναφέρεται στην παρ.9, (βστ): «οι λειτουργικοί περιορισμοί τους οποίους το έργο αναλαμβάνει να ικανοποιήσει, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνδεσή του με κορεσμένα δίκτυα, εφόσον επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων, συνοδευόμενοι από αποτίμηση της επίπτωσής τους στη δραστηριοποίηση και στο επιχειρηματικό σχέδιο του έργου». Δεδομένου ότι έχουν χορηγηθεί αρκετές άδειες αμιγούς αποθήκευσης σε κορεσμένα δίκτυα, δεν είναι ξεκάθαρο τί προβλέπεται για τις περιπτώσεις αυτές.– Στην παρ. 11 αναφέρονται τα στοιχεία των αδειών αποθήκευσης η μεταβολή των οποίων συνεπάγεται τροποποίηση των εν λόγω αδειών. Δεδομένου ότι το θεσμικό πλαίσιο αποθήκευσης δεν έχει εκδοθεί και οι υπηρεσίες που θα κληθούν να παράσχουν οι εν λόγω μονάδες δεν έχουν καθοριστεί, η εισαγωγή των στοιχείων (β), (ε) και (στ) στο σώμα των αδειών αποθήκευσης οδηγεί σε υπερβολή γραφειοκρατία τους επενδυτές δεδομένου ότι όλες οι άδειες αυτές θα πρέπει να τροποποιηθούν με την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου. Επίσης, το στοιχείο (στ) αποτελεί μεταβλητή που μεταβάλλεται – φθίνει με την πάροδο του χρόνου και η όποια εισαγωγή τους ως στοιχείο της άδειας αποθήκευσης συνεπάγεται πλήθος μελλοντικών τροποποιήσεων της άδειας αποθήκευσης.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Περιεχόμενο της Άδειας Αποθήκευσης Αιτιολόγηση: Στα περιεχόμενα της Άδειας Αποθήκευσης θα πρέπει να αναγράφεται μόνο η μέγιστη ισχύς (MW) έγχυσης και απορρόφησης και όχι η χωρητικότητα σε MWh της εγκατάστασης. Αν η άδεια ή η βεβαίωση αφορά μεικτές εγκαταστάσεις ΑΠΕ και αποθήκευσης πέραν της ισχύος των συσσωρευτών θα πρέπει να αναγράφεται και η ισχύς των ΑΠΕ. Η αναγραφή της χωρητικότητας παρότι αναντίρρησης σημασίας και σπουδαιότητας αναμένεται να δημιουργήσει περιττό διοικητικό φορτίο στη ΡΑΕ και «γραφειοκρατία» για την αγορά λόγω της ανάγκης πιθανών τροποποιήσεων που θα προκύψουν μέχρι την οριστική παραγγελία των συσσωρευτών από τον επενδυτή. Άλλωστε, η χωρητικότητα δεν αποτελεί στοιχείο που είναι αναγκαίο για την σύνδεση στο Δίκτυο Διανομής ή στο Σύστημα Μεταφοράς αλλά είναι απαραίτητη ως μέρος των τεχνικών όρων που πρέπει να υποβάλει μία μονάδα για τη συμμετοχή της στην αγορά. Ως εκ τούτου θα πρέπει να τροποποιηθεί κατάλληλα η παρ. 11 του άρθρου 71, ως κάτωθι: «11. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά και καταχωρείται στο Η.Μ.Α.Π.Η.Ε., δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε., φέρει ηλεκτρονική υπογραφή ή	Εν μέρει δεκτό. Παράλληλα με την επικαιροποίηση των στοιχείων των υφιστάμενων αδειών παρέχεται η δυνατότητα τροποποίησης αυτών.

	εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2014/910 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (L 257/73), τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία έκδοσής της και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: (α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται η άδεια αποθήκευσης, (β) τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης, (γ) τη μέγιστη ισχύ έγχυσης του σταθμού αποθήκευσης, (δ) τη μέγιστη ισχύ απορρόφησης του σταθμού αποθήκευσης, (ζ) την τεχνολογία των αποθηκευτικών συστημάτων του σταθμού αποθήκευσης, στο επίπεδο που απαιτείται ώστε να καθοδηγήσει τα επόμενα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας, (η) τους γενικούς όρους της άδειας αποθήκευσης και (θ) τυχόν ειδικούς όρους της άδειας αποθήκευσης	
5	προβληματισμό εισάγει και το άρθρ. 71, παρ.9, στο οποίο δεν υπάρχει πρόβλεψη για Άδεια Αποθήκευσης σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά. Ειδικά σε αυτά τα απομονωμένα συστήματα η ύπαρξη μονάδων αποθήκευσης θα ενίσχυε όχι μόνο τη δυνατότητα για περισσότερες εγκαταστάσεις ΑΠΕ, αλλά και την επάρκεια εφοδιασμού των νησιών, χωρίς ενδεχομένως την ανάγκη για νέα έργα διασύνδεσης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος.	Απορρίπτεται γιατί οι μονάδες αποθήκευσης αφορούν αποκλειστικά το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Στα Μ.Δ.Ν. θα τεθεί σε εφαρμογή το εγκεκριμένο από την Ε.Ε. σχήμα κρατικών ενισχύσεων για Υβριδικούς Σταθμούς.
6	Άρθρο 71 – Έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον ν. 4001/2011 Στην παρ. 1 αναφέρεται ότι ο κύκλος υποβολής αιτήσεων θα είναι μηνιαίος και ότι προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου. Παρόλα αυτά τίθεται ένα ερώτημα κατά πόσο θα είναι εφικτή η ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης εντός ενός μήνα, λαμβάνοντας υπόψη τα χρονικά ορόσημα των παρ. 3, 4, 5 και 9 σε σχέση με τη δημοσίευση της αίτησης, την υποβολή αντιρρήσεων και την υποβολή απόψεων από την πλευρά του αιτούντος. Στην παρ. 11 αναφέρονται τα περιεχόμενα της Άδειας Αποθήκευσης. Προτείνεται στην Άδεια Αποθήκευσης να αναγράφεται μόνο η μέγιστη ισχύς (MW) έγχυσης και απορρόφησης και όχι η χωρητικότητα σε MWh της εγκατάστασης. Αν η άδεια ή η βεβαίωση αφορά μεικτές εγκαταστάσεις ΑΠΕ και αποθήκευσης πέραν της ισχύος των συσσωρευτών θα πρέπει να αναγράφεται και η ισχύς των ΑΠΕ. Η αναγραφή της χωρητικότητας παρότι αναντίρρητης σημασίας και σπουδαιότητας αναμένεται να δημιουργήσει περιττό διοικητικό φορτίο στη ΡΑΕ και «γραφειοκρατία» για την αγορά λόγω της ανάγκης πιθανών τροποποιήσεων που θα προκύψουν μέχρι την οριστική παραγγελία των συσσωρευτών από τον επενδυτή. Άλλωστε, η χωρητικότητα δεν αποτελεί στοιχείο που είναι αναγκαίο για την σύνδεση στο Δίκτυο Διανομής ή στο Σύστημα Μεταφοράς αλλά είναι απαραίτητη ως μέρος των τεχνικών όρων που πρέπει να υποβάλει μία μονάδα για τη συμμετοχή της στην αγορά.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 72 – Ζητήματα αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας -Προσθήκη άρθρου 132Z στον ν. 4001/2011 (2 Σχόλια):

1	Άρθρο 72 – Ζητήματα των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Προσθήκη άρθρου 132Z στον ν. 4001/2011 Αναφέρεται: «Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, ο κάτοχος της άδειας, εφόσον υποχρεούται σε διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ). Τα αποδεικτικά υποβολής κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και καταχωρούνται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. Για τους σταθμούς που έχουν υποχρέωση εκπόνησης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) ακόμη μήνες.» Δεδομένου ότι η περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων αποθήκευσης και συνεπακολούθως η εκπόνηση της ΜΠΕ αυτών είναι μια νέα διαδικασία, προτείνεται να παραταθούν κατά 6 επιπλέον μήνες οι εν λόγω προθεσμίες.	Εν μέρει δεκτό. Παραταση προθεσμιών για έξι (6) μήνες.
2	οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης πρέπει να τηρούν τους περιβαλλοντικούς όρους (άρθρ. 72, παρ.7)	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό

Άρθρο 73 – Κανονισμός αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας -Προσθήκη άρθρου 135Α στον ν. 4001/2011 (1 Σχόλιο):

1	Όσον αφορά τις άδειες αποθήκευσης, ενισχύεται η συμμετοχικότητα καθώς η ΡΑΕ θέτει τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης προς δημόσια διαβούλευση (άρθρ. 73, παρ.1).	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
---	---	------------------------------------

Άρθρο 74 – Ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 22 του ν. 4001/2011 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	------------------------------------

Άρθρο 75 – Τήρηση λογαριασμών – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (0 Σχόλια):

1	Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	-----------------------------

Άρθρο 76 – Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α'-Προσθήκη άρθρων 132 Γ και 132 Η στον ν. 4001/2011 (3 Σχόλια):

1	Οι κάτοχοι αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και όσοι έχουν εκκρεμείς αιτήσεις, θα υποβάλλουν σε συγκεκριμένες προθεσμίες το σύνολο των εγγράφων και στοιχείων που προβλέπονται από το νομοσχέδιο για έκδοση άδειας αποθήκευσης	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 76, παρ. 2 – Μεταβατικές διατάξεις ως προς άδειες για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Αναφέρεται ότι εντός δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της ΠΑΕ, οι κάτοχοι αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, υποβάλλουν το σύνολο των στοιχείων των άρθρων 132Ε, 132ΣΤ και 132Ζ. Δεδομένου ότι στόχος της όλου νομοσχεδίου είναι η επιτάχυνση της αδειοδοτικής διαδικασίας και δεδομένου ότι για την εν λόγω τεχνολογία έχουν χορηγηθεί άδειες αποθήκευσης άνω των 18GW από τη ΠΑΕ, η επαναξιολόγηση, επί της ουσίας όλων των αδειών, δημιουργεί περαιτέρω καθυστέρηση για τους επενδυτές (υπερβολικό διοικητικό φόρτο στη ΠΑΕ) ενώ απαιτεί σε ελάχιστο χρόνο να εκπονηθούν τεχνικές μελέτες από μια αγορά η οποία είναι πολύ περιορισμένη. Κρίνεται βέλτιστο, με την έκδοση του θεσμικού πλαισίου αμοιβής και λειτουργίας των υπηρεσιών της τεχνολογίας αυτής, να υποβληθούν «επικαιροποιημένα» τα εν λόγω στοιχεία από τον εκάστοτε επενδυτή.	Εν μέρει δεκτό. Υποβολή των στοιχείων της περ (α) της παρ. 1 του άρθρου 132ΣΤ.
3	Με την παρ. 2 προστίθεται άρθρο 132Η με μεταβατικές διατάξεις για τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν χορηγηθεί για την άσκηση δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το οποίο εντός δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της ΠΑΕ, οι κάτοχοι αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, υποβάλλουν το σύνολο των στοιχείων των άρθρων 132Ε, 132ΣΤ και 132Ζ. Δεδομένου ότι στόχος του παρόντος σχεδίου νόμου είναι η επιτάχυνση και διευκόλυνση της αδειοδοτικής διαδικασίας δεν είναι κατανοητή η εισαγωγή αυτής της ρύθμισης, η οποία το μόνο που θα επιφέρει θα είναι επιπλέον διοικητικό φόρτο στη ΠΑΕ.	ομοίως

Άρθρο 77 – Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Α'- Προσθήκη άρθρου 132Δ στον ν. 4001/2011 (0 Σχόλια):

1	Δεν υπεβλήθησαν σχόλια
---	------------------------

Άρθρο 78 – Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης – Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (6 Σχόλια):

1	Η ταξινόμηση για σταθμούς παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο, στους οποίους χορηγείται Βεβαίωση Παραγωγού, είναι άλλη από αυτή για τους σταθμούς παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο, στους οποίους χορηγείται Βεβαίωση Ειδικών Έργων	Υπάγονται στις προβλέψεις των παρ. 12 και 13 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020, που εισάγονται με το παρόν σχεδίου νόμου.
2	Οι σχετικοί ορισμοί των «Σταθμών Αποθήκευσης» που υπάρχουν στο Ν/Σ απαιτείται να τροποποιηθούν ώστε να συμπεριλάβουν τις περιπτώσεις σταθμών «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα φόρτισης από το δίκτυο» και να είναι σε συμφωνία με την Οδηγία 944/2016, Άρθρο 2 (60). 11Β. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή οι οποίοι δεν δεσμεύει χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, ο οποίος έχει δυνατότητα να αποθηκεύει ηλεκτρική ενέργεια την οποία απορροφά από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται, σύμφωνα με το άρθρο 19Α.	Έχει προβλεφθεί στις τροποποιήσεις του ν. 4685/2020.
3	Να επιτρέπεται αυξημένο ποσοστό Έγχυσης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Bifacial Φ/Β ΜΕΡΟΣ Γ' Άρθρο 78 Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4685/2020, Παράγραφος 9, Να επιτρέπεται αυξημένο ποσοστό Έγχυσης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Bifacial Φ/Β, τα οποία έχουν την δυνατότητα παραγωγής σε ποσοστά πολύ άνω του 30%, μέχρι και 50%, οπότε με τον περιορισμό έγχυσης ηλεκτρικής ενέργειας στο 5% όπως προβλέπει στο ανωτέρω εδάφιο το Σχέδιο Νόμου, αχρηστεύεται μια εξαιρετική δυνατότητα να χρησιμοποιείται αυτή η τελευταία εξέλιξη στην τεχνολογία των Φ/Β Πανέλων (Bifacial Φ/Β), τα οποία τείνουν να γίνουν η γενικευμένη τεχνολογία των Φ/Β. Ποιος θα επιλέξει αυτή την τεχνολογία όταν ο Νόμος θα καταργεί ακριβώς το πλεονέκτημα που προσφέρει, με ζημία των προοπτικών των Φ/Β και της Εθνικής Οικονομίας. Πρόταση: Ειδικά για Φ/Β Πάρκα με τεχνολογία Φ/Β Διπλής Όψευς (Bifacial Φ/Β) να επιτρέπεται υπέρβαση έγχυσης ηλεκτρικής ενέργειας στο 50% της Ονομαστικής Ισχύος.	Δεν αφορά το παρόν σχέδιο νόμου.

	Το ανωτέρω όριο θα επιτρέψει ενσωμάτωση και προηγμένων αναβαθμίσεων της τεχνολογίας με αντίστοιχη επίπτωση στην μείωση του κόστους παραγωγής. Να προστεθούν στα Ειδικά Έργα ΑΠΕ οι Μονάδες Ηλεκτροπαραγωγής με Πτητικά Βιομάζας και Παραγωγή Αρνητικών Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα ΜΕΡΟΣ Γ' Άρθρο 78 Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4685/2020, Παράγραφος 5, Πρόταση : Να προστεθούν στα Ειδικά Έργα της Παραγράφου 5, οι Μονάδες ΑΠΕ Ηλεκτροπαραγωγής με Πτητικά Βιομάζας και Παραγωγή Αρνητικών Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα, οι οποίες μπορούν να μετατρέψουν τις υπάρχουσες Λιγνιτικές Μονάδες της ΔΕΗ, οι οποίες είναι ζημιογόνες και επιβαρύνουν το περιβάλλον με τις εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα, καταδικασμένες να κλείσουν πρόωρα, αρκετές χωρίς να έχουν αποσβέσει το κόστος κατασκευής τους, όπου με την μετατροπή τους σε Μονάδες καύσης Πτητικών Βιομάζας που προέρχονται από Πυρόλυση Βιομάζας, όπου τα Πτητικά Βιομάζας καθαρισμένα από τα επιβλαβή για τον Λέβητα Στοιχεία (όπως Κάλιο, Νάτριο, Χλώριο, Άζωτο κλπ, τα οποία κατακρατούνται από τον συμπαραγόμενο Πυρολυτικό Ενεργό Άνθρακα) οδηγούνται για καύση στον Λέβητα, ενώ παραμένει ο Πυρολυτικός Ενεργός Άνθρακας, ο οποίος αφενός αποτελεί Δέσμευση Ατμοσφαιρικού Διοξειδίου του Άνθρακα (Αρνητικές Εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα σε ποσότητα μέχρι και υπέρ-διπλάσια από τις συμβατικές εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα για λειτουργία με Ορυκτά Καύσιμα) και αφετέρου αποτελεί ένα εξαιρετικό Βελτιωτικό Εδάφους το οποίο πωλείται στην Γεωργία όπου υπέρ-διπλασιάζει την παραγωγή τροφίμων. Οι Λιγνιτικές Μονάδες μετατρέπονται έτσι σε εξαιρετικά κερδοφόρες και ευεργετικές για το περιβάλλον με πολύ μεγαλύτερη ευεργετική επίδραση σε πολλαπλούς άλλους κλάδους της εθνικής οικονομίας.	
4	Στο Άρθρο 78, ο ορισμός 11B απαιτείται να τροποποιηθεί ώστε να συμπεριλάβει την αναφορά στο «Σταθμό παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, ο οποίος δεν δεσμεύει χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, που έχει δυνατότητα να αποθηκεύει ηλεκτρική ενέργεια, την οποία απορροφά από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται, σύμφωνα με το άρθρο 19Α».	Υπάγονται στις παρ. 12 και 13 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020, που εισάγονται με το παρόν σχέδιο νόμου.
5	Ορισμοί :Αιτιολόγηση: Οι σχετικοί ορισμοί των «Σταθμών Αποθήκευσης» που υπάρχουν στο Ν/Σ απαιτείται να τροποποιηθούν ώστε να συμπεριλάβουν τις περτυώσεις σταθμών «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα φόρτισης από το δίκτυο». Άρθρο 78 11B. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή οι οποίος δεν δεσμεύει χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, ο οποίος έχει δυνατότητα να αποθηκεύει ηλεκτρική ενέργεια την οποία απορροφά από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται, σύμφωνα με το άρθρο 19Α.	Υπάγονται στις παρ. 12 και 13 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020, που εισάγονται με το παρόν σχέδιο νόμου.
6	Στο άρθρο 78 παρ. 5 (ι) και στο άρθρο 80 είναι λανθασμένες οι παραπομπές. Συγκεκριμένα, το άρθρο 78 τροποποιεί το άρθρο 10 του ν. 4685/2020 και στην περ. 5 (ι) παραπέμπει στην παρ. 13 του ίδιου άρθρου, η οποία δεν υπάρχει. Το δε άρθρο 80 προσθέτει το άρθρο 11B στο ν. 4685/2020 και στην παρ. 1 και 2 υπάρχει παραπομπή στην παρ. 12 του άρθρου 10, ενώ από το νόμά τους συνάγεται ότι θα έπρεπε να παραπέμπουν στις παρ. 11 Α και 11 Β του άρθρου 10 αντίστοιχα	Εν μέρει δεκτό, διορθώνεται η αρίθμηση

Άρθρο 79 – Βεβαίωση Παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.- Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4685/2020 (2 Σχόλια):

1	Άρθρο 79, παρ.10, (δ) – Βεβαίωση Παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ - Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4685/2020 Αναφέρεται ότι «Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, εκτός κύκλου,.....κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων: α), β),γ), δ) σε περιπτώσεις προσθήκης διατάξεων αποθήκευσης σε σταθμό παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ προκειμένου για την υπαγωγή στην περίπτωση της παρ. 12 του άρθρου 10, καθώς και σε περιπτώσεις αφαίρεσης των διατάξεων αποθήκευσης». Η εν λόγω πρόβλεψη χρήζει περαιτέρω εξειδίκευσης δεδομένου ότι εμπλέκει δύο διαφορετικές διαδικασίες αδειοδότησης – ΑΠΕ (εντός κύκλου) & Αποθήκευση (εκτός κύκλων ΑΠΕ) με διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο – και μπορεί να οδηγήσει: 1. Σε άμεση κάλυψη των αναγκών της χώρας σε ισχύ αποθήκευσης μέσω τροποποιήσεων υφιστάμενων αδειών ΑΠΕ με απλή προσθήκη ενός αποθηκευτικού μέσου, 2. Σε καταστράτηγηση των κανόνων προτεραιοποίησης στη δέσμευση χώρου για ΑΠΕ αφού οι αιτήσεις ΑΠΕ με αποθήκευση υποβάλλονται εκτός κύκλων ΑΠΕ,	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
---	---	---------------------------------

	Με τη διάταξη αυτή τίθενται και ζητήματα αμοιβής των υπηρεσιών αποθήκευσης στα υφιστάμενα αιολικά έργα με FIT.	
2	Προσθήκη Αποθήκευσης σε Υπάρχουσες Αιτήσεις για Απλές Μονάδες ΑΠΕ ΜΕΡΟΣ Γ' Άρθρο 79, Τροποποίηση Άρθρου 11 του Νόμου 4685/2020, Παράγραφος 10δ, να διευκρινιστεί πλήρως ώστε να επιτρέπεται η προσθήκη Αποθήκευσης σε Υπάρχουσες Αιτήσεις για Απλές Μονάδες ΑΠΕ.	Εν μέρει δεκτό, τροποποιούνται και εκκρεμείς αιτήσεις.

Άρθρο 80 – Ειδικοί όροι λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας -Προσθήκη άρθρου 11B στον ν. 4685/2020 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια
---	--	----------------------------

Άρθρο 81 – Περιοχές με κορεσμένα δίκτυα – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 του ν. 4685/2020 (2 Σχόλια):

1	Το νομοσχέδιο, εν τέλει, δημιουργεί σύγχυση με την αναφορά σε παραγράφους 12 και 13 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020, επειδή τέτοιοι παράγραφοι δεν υπάρχουν ούτε στον ισχύοντα νόμο, ούτε στην τροποποίησή του με το νομοσχέδιο.	Έχουν προστεθεί με την τροποποίηση του ν. 4685/2020
2	Άρθρο 81 α. Να επιβάλλει η ΡΑΕ σε αυτούς που διαχειρίζονται το δίκτυο, να μην υπάρχουν κορεσμένες περιοχές. Το έχει ανάγκη η χώρα.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 82 – Εφάπαξ τέλος υποβολής αίτησης -Τροποποίηση άρθρου 16 του ν. 4685/2020 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Άρθρο 83 – Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Άρθρο 84 – Χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4685/2020 (2 Σχόλια):

1	Στο Άρθρο 84, παρ. 2, προκύπτει το συμπέρασμα ότι σταθμοί αποθήκευσης με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο δε θα μπορούν να εγκαθίστανται στα ΜΔΝ.	Για τα Μ.Δ.Ν. θα εφαρμοστεί η απόφαση της Ε.Ε. για την έγκριση σχήματος κρατικών ενισχύσεων σε υβριδικούς σταθμούς.
2	Σύμφωνα με την παρ. 3β η Βεβαίωση Ειδικών Έργων της περίπτωσης 11B – ήτοι έργων που συνδυάζουν μονάδες αποθήκευσης με μονάδες ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης ενέργειας, τα οποία δεν θα λαμβάνουν κάποιο είδος λειτουργικής ενίσχυσης – χορηγείται εφόσον τεκμηριώνεται οικονομοτεχνική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα του έργου, βάσει εκτιμώμενου εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR). Η εν λόγω πρόβλεψη δεν είναι κατανοητή αφενός διότι τα εν λόγω έργα δεν θα λαμβάνουν κάποιο είδος λειτουργικής ενίσχυσης, αφετέρου διότι ακόμη δεν έχει καθοριστεί το ρυθμιστικό και κανονιστικό πλαίσιο συμμετοχής τους και λειτουργίας τους στο πλαίσιο των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 85 – Λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο – Προσθήκη άρθρου 19Α στον ν. 4685/2020 (4 Σχόλια):

1	Στα πλαίσια ορθής αποτύπωσης στους όρους λειτουργίας, του γεγονότος ότι οι σταθμοί αυτοί δεν δεσμεύουν χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, απαιτείται να υπάρξει η ακόλουθη τροποποίηση της παρ. 1, σημείο ε του Άρθρου 85:ε) η Μέγιστη Ισχύς Έγχυσης σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης ισούται με τη μέγιστη ισχύ έγχυσης από τις διατάξεις αποθήκευσης του σταθμού.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, το ζήτημα έχει αντιμετωπισθεί.
2	Στο Άρθρο 85, στο πλαίσιο ορθής αποτύπωσης στους όρους λειτουργίας, του γεγονότος ότι οι σταθμοί αυτοί δεν δεσμεύουν χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, απαιτείται να υπάρξει η ακόλουθη τροποποίηση της παρ. ε: ε) η Μέγιστη Ισχύς Έγχυσης σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης ισούται με τη μέγιστη ισχύ έγχυσης από τις διατάξεις αποθήκευσης του σταθμού.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, το ζήτημα έχει αντιμετωπισθεί
3	Λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο.Αιτιολόγηση: Στα πλαίσια ορθής αποτύπωσης στους όρους λειτουργίας, του γεγονότος ότι οι σταθμοί αυτοί δεν δεσμεύουν χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, απαιτείται να υπάρξει η ακόλουθη τροποποίηση της παρ. ε:Άρθρο 85 «Άρθρο 19Α Ειδικοί όροι λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, το ζήτημα έχει αντιμετωπισθεί.

	ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο¹. Οι σταθμοί παραγωγής της παρ. 11Β του άρθρου 10: (α) επιτρέπεται να απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για σκοπούς αποθήκευσής της, (β) δεν επιτρέπεται να συνάπτουν Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης του ν. 4414/2016 (Α' 149), (γ) συμμετέχουν στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185), (δ) δεν μπορούν να υπερβαίνουν τη συνολική Μέγιστη Ισχύ Έγχυσης του σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης κατά την έννοια της περ. (λιγ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) που αναγράφεται στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων, ε) η Μέγιστη Ισχύς Έγχυσης σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης ισούται με τη μέγιστη ισχύ έγχυσης από τις διατάξεις αποθήκευσης του σταθμού. 2. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να καθορίζει ειδικούς όρους λειτουργίας των σταθμών του παρόντος στη σχετική Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Ειδικότεροι όροι σχετικά με την πραγματοποίηση των μετρήσεων και τον τρόπο συμμετοχής των σταθμών του παρόντος στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζονται στους οικείους Κώδικες.».	
4	Όπως ήδη αναφέρθηκε και στο Γενικό Σχόλιο προκειμένου ένας σταθμός που συνδυάζει μονάδες αποθήκευσης και μονάδες ΑΠΕ να χαρακτηριστεί ως σταθμός αποθήκευσης θα πρέπει οι όροι σύνδεσης και η συνεπακόλουθη Σύμβαση Σύνδεσης να λαμβάνει υπόψη της και να καθορίζεται αποκλειστικά από την ισχύ της μονάδας αποθήκευσης. Ως εκ τούτου η περίπτωση (ε) προτείνεται να τροποποιηθεί ως εξής: «(ε) η Μέγιστη Ισχύς Έγχυσης σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης ισούται με τη μέγιστη ισχύ έγχυσης από τις διατάξεις αποθήκευσης του σταθμού».	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, το ζήτημα έχει αντιμετωπισθεί.

Άρθρο 86 – Μεταβατικές διατάξεις – Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν.4685/2020 (6 Σχόλια):

1	Το άρθρο 86 θα πρέπει να τροποποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη την παροχή εύλογου χρονικού διαστήματος 6 μηνών για έναρξη των προθεσμιών του άρθρου 12 της παρ. 1 του άρθρου 86, λόγω αναγκαστικής επανεκκίνησης επενδυτικών πλάνων και αδειοδοτικής προετοιμασίας των σταθμών για τους οποίους έχει εφαρμοστεί μια τουλάχιστον 10-μήνη αναστολή βάσει της παραγράφου 2 του Άρθρου 130 του Ν.4819/2021 όπως ισχύει. Επιπλέον προτείνουμε την εναρμόνιση των μεταβατικών διατάξεων στα πλαίσια συμβατότητας με την έννοια της απλοποίησης και επιτάχυνσης αδειοδότησης. Συγκεκριμένα δεν θα πρέπει να προβλέπεται επανυποβολή και επανεξέταση των ιδίων δικαιολογητικών για σταθμούς που έχουν λάβει άδεια από την ίδια Αρχή βάση των ιδίων δικαιολογητικών, πάρα μόνο μιας Εγγυητικής Επιστολής η οποία θα πρέπει να υπολογίζεται βάση της ισχύος που ο σταθμός δεσμεύει στο σύστημα ή το δίκτυο. Τέλος θα πρέπει να εξαιρεθεί η Κρήτη από την παρακάτω παρ. 2 (β) δεδομένου ότι έχει διασυνδεθεί προσφάτως και δεν αποτελεί κορεσμένο Νησί το οποίο θα πρέπει να το διέπουν ειδικές μεταβατικές διατάξεις.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Πρέπει να γίνει σαφές ποιες αιτήσεις θα απορρίπτονται, καθώς και να δοθεί κατ'ελάχιστον 2 κύκλους διορία για την περαιωσή τους, και όχι την αυτόματη απορριψη τους.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, η διατάξη κρίνεται σαφής ήδη.
3	Άρθρο 86, παρ.2, (βα) – Μεταβατικές διατάξεις – Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν.4685/2020 Σε κορεσμένα δίκτυα και στη νήσο Κρήτη, για τα έργα με ΑΠΕ με αποθήκευση που έχουν λάβει άδεια, η ισχύς της εκδοθείσας βεβαίωσης αναστέλλεται μέχρι την ημερομηνία έναρξης υποβολής των αιτήσεων στις περιοχές αυτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14. Δεδομένου όμως ότι ο τα πολύγωνα κάθε αίτησης ΑΠΕ με αποθήκευση έχουν δεσμεύσει περιοχές όπου η υποβολή αμειγών έργων ΑΠΕ απαγορεύεται, κρίνεται ότι η επιλογή της αναστολής δίνει προβάδισμα στην δέσμευση χώρου στις κορεσμένες περιοχές έναντι μελλοντικής πρόσκλησης για υποβολή αιτήσεων λόγω άρσης κορεσμού. Προκρίνεται είτε η απόρριψη αυτών είτε η υπαγωγή τους μόνο στην περίπτωση (αβ) της περ.(α) της παρούσης διάταξης	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Το Άρθρο 86 θα πρέπει να τροποποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη την παροχή εύλογου χρονικού διαστήματος για επανεκκίνηση επενδυτικών πλάνων και την αδειοδοτική προετοιμασία των σταθμών για τους οποίους έχει εφαρμοστεί μια τουλάχιστον 10μηνια αναστολή, βάσει της παρ. 2 του Άρθρου 130 του Ν.4819/2021 όπως ισχύει.Επιπλέον, προτείνουμε την εναρμόνιση των μεταβατικών διατάξεων στα πλαίσια συμβατότητας με την έννοια της απλοποίησης και επιτάχυνσης αδειοδότησης. Συγκεκριμένα, στα πλαίσια ουσιαστικής απλοποίησης, της αδειοδότησης, δεν θα πρέπει να απαιτείται επανυποβολή και επανεξέταση των ιδίων δικαιολογητικών για σταθμούς που έχουν λάβει Άδεια από την ίδια Αρχή, βάσει των ιδίων δικαιολογητικών. Θεωρούμε απαραίτητη την ύπαρξη μόνο μιας εγγυητικής επιστολής, η οποία θα πρέπει να υπολογίζεται, βάσει της ισχύος που ο σταθμός αποθήκευσης δεσμεύει στο σύστημα ή το δίκτυο.Τέλος, θα πρέπει να	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	εξαιρεθεί η Κρήτη από την παρ. 2 (β), δεδομένου ότι έχει διασυνδεθεί προσφάτως και δεν αποτελεί κορεσμένο Νησί, το οποίο θα πρέπει να το διέπουν ειδικές μεταβατικές διατάξεις.	
5	Β.Μεταβατικές διατάξεις που αφορούν αδειοδοτημένους «Σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης»:Αιτιολόγηση: Η παρακάτω διατύπωση θα πρέπει να τροποποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη την παροχή εύλογου χρονικού διαστήματος για επανεκκίνηση επενδυτικών πλάνων και την αδειοδοτική προετοιμασία των σταθμών για τους οποίους έχει εφαρμοστεί μια τουλάχιστον 10-μήνη αναστολή βάση της παραγράφου 2 του Άρθρου 130 του Ν.4819/2021 όπως ισχύει. Επιπλέον προτείνουμε την εναρμόνιση των μεταβατικών διατάξεων στα πλαίσια συμβατότητας με την έννοια της απλοποίησης και επιτάχυνσης αδειοδότησης. Συγκεκριμένα δεν θα πρέπει να προβλέπεται επανυποβολή και επανεξέταση των ιδίων δικαιολογητικών για σταθμούς που έχουν λάβει άδεια από την ίδια Αρχή βάση των ιδίων δικαιολογητικών, πάρα μόνο μιας Εγγυητικής Επιστολής η οποία θα πρέπει να υπολογίζεται βάση της ισχύος που ο σταθμός δεσμεύει στο σύστημα ή το δίκτυο. Τέλος θα πρέπει να εξαιρεθεί η Κρήτη από την παρακάτω παρ. 2 (β) δεδομένου ότι έχει διασυνδεθεί προσφάτως και δεν αποτελεί κορεσμένο Νησί το οποίο θα πρέπει να το διέπουν ειδικές μεταβατικές διατάξεις.Άρθρο 86 «Άρθρο 25Α Μεταβατικές διατάξεις – Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης 1. Ως προς τις εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών που συνδυάζουν μονάδες Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και έχουν λάβει άδεια παραγωγής, σύμφωνα με τον υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/ οικ.17951/6.12.2000 Κανονισμό Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 1498) ή εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ίδιου Κανονισμού, και οι οποίες έχουν χορηγηθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4819/2021 (Α' 129), εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 5, 12 και 13 του άρθρου 10, 6, 8, 10 και 15 του άρθρου 11, 2, 3 και 7 του άρθρου 19 και στα άρθρα 11Β, 14, 18 και 19Α. Ειδικά για τις άδειες του προηγούμενου εδαφίου, οι προθεσμίες του άρθρου 12 άρχονται 6 μήνες μετά από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος. Εντός είκοσι (20) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ρ.Α.Ε., με ανακοίνωσή της, την οποία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, αναρτά κατάλογο των αδειών του πρώτου εδαφίου. 2. Εντός δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της παρ. 1: εγγυητική επιστολή του άρθρου 11Α ο υπολογισμός του ύψους της οποίας θα γίνεται λαμβάνοντας υπόψη την ισχύ του Αποθηκευτικού σταθμού. Από τη διαδικασία αυτή δεν δύναται να προκύψουν περισσότερες από μια βεβαιώσεις ειδικών έργων ανά αίτηση και δεν επιτρέπεται η κατάτμηση της αρχικής άδειας. (αβ) στην περίπτωση των άρθρων 132Ε έως 132Ζ του ν. 4001/2011, καταργώντας τις μονάδες παραγωγής από Α.Π.Ε. και υπό τους όρους του άρθρου 132Η του ίδιου νόμου. (β) Ειδικά οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1 με εγκαταστάσεις στις περιοχές όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., υποβάλλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτηση, δυνάμει της οποίας επιλέγουν να υπαχθούν είτε: (βα) στην παρ. 11Β του άρθρου 10 για την έκδοση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, υπό τους όρους και τις διαδικασίες της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρούσας. Στη περίπτωση αυτή, η ισχύς της εκδοθησόμενης βεβαίωσης αναστέλλεται μέχρι την ημερομηνία έναρξης υποβολής των αιτήσεων στις περιοχές αυτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14. Το χρονικό διάστημα ισχύος της αναστολής του προηγούμενου εδαφίου δεν προσμετράται στη συνολική διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης και παρατείνονται, αντίστοιχα, οι προθεσμίες του άρθρου 12, περί της υποχρέωσης του κατόχου για τη λήψη των σχετικών διοικητικών αδειών και εγκρίσεων. (ββ) στην υποπερ. (αβ) της περ. (α) της παρούσας. 3. Σε περίπτωση μη υποβολής των αιτήσεων της υποπερ. (αα) της περ. (α) και της περ. (β) της παρ. 2 ή των συνυποβαλλόμενων εγγράφων και στοιχείων εντός του χρονικού διαστήματος της ίδιας παραγράφου, η Ρ.Α.Ε. ανακαλεί την άδεια εντός της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 19. 4. Οι κάτοχοι εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων δύναται να υποβάλουν αίτηση για την τροποποίηση αυτών, προκειμένου για την υπαγωγή τους στις περιπτώσεις των παρ. 12 ή 13 του άρθρου 10, ή 13 του άρθρου 10, αντίστοιχα. Τα αιτήματα τροποποίησης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων υποβάλλονται στη Ρ.Α.Ε. εντός ή εκτός κύκλου υποβολής αιτήσεων, συνυποβαλλομένων των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων και υπό τους όρους και τις διαδικασίες των άρθρων 11 και 19, αντίστοιχως και του Κανονισμού Βεβαιώσεων και εφαρμόζονται το άρθρο 16 και η περ. (β) της παρ. 1 του άρθρου 17.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	5. Οι κάτοχοι εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Αδειών Παραγωγής ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύνανται να υποβάλουν αίτηση στη Ρ.Α.Ε. για την τροποποίηση αυτών, προκειμένου για την υπαγωγή τους στις περιπτώσεις των παρ. 12 ή 13 του άρθρου 10, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ή 19, κατά περίπτωση, και τον Κανονισμό Βεβαιώσεων και τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 25. 6. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αιτήσεις για την έκδοση αδειών της παρ. 1 απορρίπτονται.	
6	Προτείνεται η εναρμόνιση των μεταβατικών διατάξεων με την έννοια της απλοποίησης και της επιτάχυνσης της αδειοδοτικής διαδικασίας. Συγκεκριμένα δεν θα πρέπει να προβλέπεται επανυποβολή και επανεξέταση των ίδιων δικαιολογητικών για σταθμούς που έχουν ήδη λάβει άδεια από την ΡΑΕ. Αντιθέτως, η υποβολή μόνο μιας Εγγυητικής Επιστολής, το ύψος της οποίας θα υπολογίζεται βάση της ισχύος που ο σταθμός δεσμεύει στο σύστημα ή το δίκτυο, είναι αρκετή. Τέλος, δεδομένου ότι η διασύνδεση της Κρήτης υλοποιήθηκε και τέθηκε σε λειτουργία εδώ και περίπου ένα χρόνο δεν γίνεται κατανοητό γιατί η Κρήτη και η αδειοδοτηθείσες εκεί εγκαταστάσεις αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο που επιφυλάσσεται για τα κορεσμένα δίκτυα με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε.. Ως εκ τούτου προτείνεται η διαγραφή της πρότασης «...καθώς και στη νήσο Κρήτη...» από την περίπτωση 2(β).	Το σχόλιο γίνεται μερικώς αποδεκτό καθώς δεν προβλέπεται επανυποβολή όλων των δικαιολογητικών αλλά η προσκόμιση μόνο των εγγράφων της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 132ΣΤ.

Άρθρο 87 – Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος ≤1MW σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας- Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 56 του ν. 2367/1998 (7 Σχόλια):

1	Επιτρέπει την εγκατάσταση σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας. Ενώ στις συνέπειες της ρύθμισης ισχυρίζεται ότι επιβάλλει τους ίδιους περιορισμούς για την εγκατάστασή τους με τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, στην πραγματικότητα επιβάλλει ευμενέστερη μεταχείριση για τους σταθμούς αποθήκευσης, επειδή τους συμπεριλαμβάνει στις εξαιρέσεις της γενικής απαγόρευσης	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Νέο άρθρο: Διατάξεις σχετικές με τη χωροθέτηση φωτοβολταϊκών σταθμών που εγκαθίστανται σε αγροτεμάχια υψηλής αγροτικής παραγωγικότητας Προκειμένου για αγροτεμάχια προς εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά που εν μέρει ανήκουν σε ζώνες με καθορισμένη υψηλή αγροτική παραγωγικότητα και εν μέρει είναι μη υψηλής παραγωγικότητας προτείνονται οι παρακάτω τροποποιήσεις:Ν.3851/2010 Το Άρθρο 9 – Θέματα χωροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. / παρ. 7 / εδάφια 3,4 τροποποιείται ως ακολούθως: «Ειδικά, απαγορεύεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. σε αγροτεμάχια της Αττικής που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, καθώς και σε περιοχές της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν.2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α'), καθώς και Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α'), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας. Στην περίπτωση αυτή η άδεια χορηγείται μόνον αν οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχουν ήδη εκδοθεί άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή, σε περίπτωση απαλλαγής, δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν εδαφικές εκτάσεις που δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων του νομού. Σε περίπτωση που ένα αγροτεμάχιο ανήκει εν μέρει σε χαρακτηρισμένη περιοχή ως υψηλής παραγωγικότητας και εν μέρει σε έκταση που έχει χαρακτηριστεί από την οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ως μη υψηλής αγροτικής παραγωγικότητας τότε για τον υπολογισμό του 1% λαμβάνεται υπόψη η μόνο η έκταση του τμήματος του φωτοβολταϊκού σταθμού που είναι εντός χαρακτηρισμένης περιοχής της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου, όπως πρέπει να δηλώνεται με κατάλληλη οριοθέτηση επί του σχετικού σχεδίου κάτοψης που συντάσσεται από διπλωματούχο μηχανικό αρμόδιας ειδικότητας.Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2008 της Γενικής Γραμματείας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας. Για τον υπολογισμό της κάλυψης λαμβάνεται υπόψη η οριζόντια προβολή επί του εδάφους των φωτοβολταϊκών στοιχείων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι δυνατόν να ορίζονται όροι και προϋποθέσεις για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, περιλαμβανομένων της μέγιστης κάλυψης εδάφους ανά σταθμό, των ελάχιστων αποστάσεων από τα όρια του γηπέδου του σταθμού, περιορισμών στον τρόπο θεμελίωσης και υποχρεώσεων για την αποκατάσταση του	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	γηπέδου μετά την αποξήλωση των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε.»ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971 (ΦΕΚ 3149 30/07/2020) Καθορισμός του μέγιστου ορίου συνολικής ισχύος φωτοβολταϊκών σταθμών σε αγροτική γη εντός του οποίου είναι επιτρεπτή η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ≤ 1 MW σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε MW ανά Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορισμός των ενεργειών των αρμόδιων υπηρεσιών με βάση την παρ.6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4643/2019 (Α' 193) και ισχύει.1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 2 τροποποιείται ως εξής: «3. Σε περίπτωση που το γήπεδο εγκατάστασης ενός φωτοβολταϊκού σταθμού είναι μερικώς αγροτική γη και μερικώς γη άλλης μορφής (πχ δασική κλπ), για τον υπολογισμό του μέγιστου ορίου ισχύος (MW) του Πίνακα 1 η λαμβάνεται υπόψη μόνο η έκταση αγροτικής γης όπως αναφέρεται στο από το σχετικό σχέδιο κάτοψης που συντάσσεται από διπλωματούχο μηχανικό αρμόδιας ειδικότητας και στο οποίο πρέπει να δηλώνεται με κατάλληλη οριοθέτηση και δήλωση των επιμέρους εκτάσεων αγροτικής και άλλων μορφής γης.» 2. Στο Άρθρο 2 «Προσδιορισμός του μέγιστου ορίου συνολικής ισχύος φωτοβολταϊκών σταθμών σε αγροτική γη εντός του οποίου είναι επιτρεπτή η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ≤ 1 MW σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας ανά Περιφερειακή Ενότητα» προστίθεται στο τέλος η εξής παράγραφος : «4. Σε περίπτωση που το γήπεδο εγκατάστασης ενός σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά είναι μερικώς αγροτική γη χαρακτηρισμένη ως υψηλής παραγωγικότητας από διαπιστωτικές πράξεις αρμόδιων υπηρεσιών ή επιτροπών ή από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια, και μερικώς σε γη που έχει χαρακτηριστεί ως μη υψηλής παραγωγικότητας τότε για τον υπολογισμό του μέγιστου ορίου ισχύος (MW) του Πίνακα 1 λαμβάνεται υπόψη μόνο η έκταση υψηλής παραγωγικότητας όπως αναφέρεται στο σχετικό σχέδιο κάτοψης που συντάσσεται από διπλωματούχο μηχανικό αρμόδιας ειδικότητας και στο οποίο πρέπει να δηλώνεται με κατάλληλη οριοθέτηση και δήλωση των επιμέρους εκτάσεων υψηλής και μη υψηλής παραγωγικότητας».	
3	Το άρθρο αυτό ονομαστικά 'προστατεύει' εν μέρει τη γη υψηλής παραγωγικότητας αλλά η πράξη και η μέχρι τώρα εμπειρία μαρτυρεί υπέρ του αντιθέτου... Δύο ζητήματα εγείρονται: (α) Δεν υπάρχουν χάρτες που προσδιορίζουν με ακρίβεια την έκταση και τα όρια της γης υψηλής παραγωγικότητας. Έτσι δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το ποσοστό του 1%... Υπάρχει μόνο η απόφαση 168040 των υπουργών Περιβάλλοντος και Αγροτικής Ανάπτυξης (ΦΕΚ, τεύχος δεύτερο, Αρ. 1528) που προσδιορίζει τα κριτήρια καθορισμού γης υψηλής παραγωγικότητας. Η εφαρμογή αυτής της απόφασης στην πράξη συναντά ζητήματα ερμηνείας, έλλειψης απαιτούμενων δεδομένων και τοπικών πιέσεων από ανταγωνίστριες της γεωργίας χρήσεις. (β) Το κριτήριο του 1% της έκτασης είναι ανεπαρκές και παραπλανητικό. Πρέπει να μεταφραστεί σε απόλυτο μέγεθος έκτασης και να εκτιμηθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ΦΒ στους έγγειους πόρους καθώς και οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις κατάληψης γης υψηλής παραγωγικότητας για παραγωγή ενέργειας υπό την απειλή της επισιτιστικής ανεπάρκειας. Δεδομένου ότι πρόκειται για γη υψηλής παραγωγικότητας, το κριτήριο της εδαφικής ουδετερότητας (land degradation neutrality) θα πρέπει να εφαρμοστεί με αντισταθμιστικά μέτρα ανάκτησης γεωργικής γης σε υποβαθμισμένες εκτάσεις.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Θα ήταν όρθότερο να υπήρχε καθαρότερη εικόνα και πρόβλεψη και για τους σταθμούς Αποθήκευσης Ενέργειας (να γίνεται ξεκάθαρα αναφορά), καθώς και θα πρέπει να υπάρχει τρόπος εγκατάστασής τους με αντισταθμιστικά μέτρα μέχρι κάποια μεγαλύτερη δυναμικότητα. Επίσης θα πρέπει άμεσα να καταγραφεί η γη υψηλής παραγωγικότητας για την εύρυθμη διαδικασία στις τυχόν εγκαταστάσεις και για την προστασία των γαιών αυτών.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
5	Το Άρθρο 87 αναφέρεται στην εγκατάσταση αγροτικών φωτοβολταϊκών σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, εις βάρος της αγροτικής παραγωγής. Προτείνεται ο συνδυασμός αγροτικής καλλιέργειας και φωτοβολταϊκών εφαρμογών (agrivoltaics), όπως και η χρήση βοσκοτόπων με εφαρμογές φωτοβολταϊκών (διπλή χρήση). Προς τούτο θα πρέπει να προβλεφθούν μερικά πιλοτικά έργα (υπάρχει διεθνής και ευρωπαϊκή εμπειρία) που θα αναπτυχθούν στη χώρα ώστε να πολλαπλασιασθούν τα οφέλη και ιδιαίτερα για τους αγρότες.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
6	Άρθρο 87 – Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος ≤ 1 MW σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας- Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 56 του ν. 2367/1998 (α) Προκαταρκτικά, θα πρέπει να ειπωθεί ότι, επί 22 χρόνια (από την αρχική εκδοχή του άρθρ. 56 ν. 2637/1998, που θέσπισε την σχετική αρμοδιότητα), η διοίκηση και διαδοχικές	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	πολιτικές ηγεσίες του ΥΠΑΑΤ αδυνατούν να καθορίσουν, με ένα δόκιμο νομικά και επιστημονικά τρόπο, τα όρια της αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας. Πρόκειται για ακραίο παράδειγμα διοικητικής παθογένειας, που όχι μόνο εμποδίζει την ομαλή χωροθέτηση απαραίτητων έργων (όπως οι ΑΠΕ), αλλά υπονομεύει την διατήρηση και την αναβάθμιση της ίδιας της αγροτικής δραστηριότητας. (β) Η απαλοιφή κάθε προθεσμίας (και όχι απλώς της μη ρεαλιστικής προθεσμίας των 2 μηνών από την ημερομηνία ισχύος του ν. 4711/2020, που ισχύει, και έχει ήδη εκπνεύσει) από το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 επιδεινώνει ακόμα περισσότερο την διάταξη. Στην ουσία, παρατείνεται επ' αόριστον ένα μεταβατικό καθεστώς, με ευκαιριακές και τοπικές διευθετήσεις και διαρρυθμίσεις, και χάνεται η ευκαιρία καθορισμού όρων και περιορισμών, και βέλτιστων πρακτικών συνυπαρξης των ΑΠΕ με την αγροτική δραστηριότητα – με άλλα λόγια, αυτό ακριβώς που χρειάζεται η χώρα στην παρούσα συγκυρία.	
7	Άρθρο 87 α. Στις ζώνες υψηλής παραγωγικότητας που είναι εγκατεστημένες μεταποιητικές επιχειρήσεις, να μπορούν να δημιουργηθούν στα γήπεδα αυτών και στα όμορα, φωτοβολταϊκοί σταθμοί για συμψηφισμό ενέργειας (net metering), έως το ύψος της εγκατεστημένης ισχύος της επιχείρησης, που είναι και άνω του 1MW και άνω του 1% της συνολικής κάλυψης στο νομό. β. Ο περιορισμός του 1% να γίνει 2%. Το χρειάζεται η χώρα. γ. Στους νομούς που έχει μικρό ποσοστό καλλιεργήσιμης γης, το ποσοστό αυτό να γίνει τουλάχιστον 8%. Έτσι θα μπορούν να γίνουν φωτοβολταϊκά και σε αυτούς τους νομούς. Έτσι θα υπάρχει μικρότερη μόλυνση του περιβάλλοντος από άλλες πηγές ενέργειας για θέρμανση, κίνηση κλπ. Π.χ. ο νομός Αττικής, με τα 5 εκατ. Κατοίκους. Έτσι θα μειωθεί το νέφος. Το 50% των καλλιεργήσιμων εκτάσεων έχουν εγκαταλειφθεί. Με ΑΠΕ θα αυξηθεί το εθνικό εισόδημα. δ. Εάν μια επιχείρηση έχει μονάδα για συμψηφισμό ενέργειας (net metering) και η παραγόμενη ενέργεια είναι μεγαλύτερη αυτής που καταναλώνει η επιχείρηση, η επιπλέον ενέργεια να μπορεί κατά βούληση του παραγωγού να αποζημιώνεται, με την κατώτερη τιμή αγοράς-πώλησης της ενέργειας. ε. Να γίνει βελτίωση στο σύστημα αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, για να μην δημιουργείται αυτό το μεγάλο πρόβλημα που δημιουργήθηκε με την πολύ ακριβή ενέργεια. Η MWH από 65€ από ΑΠΕ, πήγαινε στην κατανάλωση 300€. στ. Να μπορεί ανά ΑΦΜ να γίνεται έως 1MW φωτοβολταϊκός σταθμός και όχι 0,4 MW που ισχύει σήμερα.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 88 – Πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας Αντικατάσταση άρθρου 8β του ν.3468/2006 (8 Σχόλια):

1	Η παρακάτω διατύπωση θα πρέπει να τροποποιηθεί κατόπιν προσθήκης παρ.4 στο Άρθρο 88, προς αποφυγή διακρίσεων μεταξύ τεχνολογιών αποθήκευσης με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο και ως αντιστάθμισμα στην τουλάχιστον 10-μήνη αναστολή αδειοδότησης των σταθμών της παραγράφου 2 του Άρθρου 130 του Ν.4819/2021 όπως ισχύει. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παρ. 4, 5 του Άρθρου 86 οι οποίες δίνουν την δυνατότητα σε σταθμούς ΑΠΕ ή Ειδικά Έργα να μετατραπούν σε έργα «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο». Αυτοί οι σταθμοί ΑΠΕ ή τα Ειδικά Έργα δεν είχαν υποστεί αναστολή αδειοδότησης συνεπώς κατόπιν της αλλαγής τεχνολογίας θα βρεθούν ξαφνικά αδειοδοτικά μπροστά από τους σταθμούς της παραγράφου 2 του Άρθρου 130 του Ν.4819/2021 οι οποίοι και είχαν υποστεί αυτή την αναστολή. Για τον λόγο αυτό η παρακάτω ρύθμιση είναι ακόμη πιο δίκαιη να συμπεριληφθεί: «4. Οι σταθμοί «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο» όπως ορίζονται σύμφωνα με το Αρ.10, παρ.(ι) του Ν.4685/2020, για τους οποίους έχουν χορηγηθεί Άδειες Παραγωγής πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4819/2021, και οι οποίοι δεν δεσμεύουν χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, δύναται να αιτηθούν για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης χωρίς να έχει προηγηθεί η έκδοση Απόφασης Περιβαλλοντικών Όρων, και εξετάζονται από τον Διαχειριστή κατά απόλυτη προτεραιότητα.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Πρέπει να τροποποιηθεί το Άρθρο 88, παρ. 3, με δίκαιους όρους τεχνολογικής ουδετερότητας, προς επιτάχυνση της έναξης των απαραίτητων έργων αποθήκευσης, δηλ. της «Stand Alone Αποθήκευσης» και της «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο». Και οι δυο τεχνολογίες έχουν το κοινό χαρακτηριστικό να λειτουργούν ως κατανεμόμενες μονάδες αποθήκευσης, συμμετέχοντας στις αγορές και παρέχοντας επικουρικές υπηρεσίες υποστηρίζοντας το σύστημα και το δίκτυο. Η προτεραιότητα εξέτασης αιτημάτων για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, όπως περιγράφεται μέσα στο Ν/Σ στο Άρθρο 88, παρ. 3, προτείνεται όπως φαίνεται διακριτά και μόνο για μια κατηγορία αποθηκευτικών σταθμών. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να εφαρμόστεί σε όλους τους αποθηκευτικούς σταθμούς, συμπεριλαμβανοντας και όλες τις περιπτώσεις σταθμών αποθήκευσης που περιγράφονται στο Άρθρο 130 του Ν.4819/2021 («Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο»). Στα πλαίσια αυτά	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	και πάντα με την προσέγγιση του θέματος στα πλαίσια τεχνολογικής ουδετερότητας, με σκοπό την προώθηση όλων των τεχνολογιών αποθήκευσης, προτείνουμε βελτιστοποίηση του Άρθρου 88, κατόπιν προσθήκης παρ. 4, για να καλύψει και τις υπόλοιπες τεχνολογίες Αποθήκευσης. Άρθρο 88 4. Αιτήματα για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από σταθμούς «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο», όπως ορίζονται σύμφωνα με το Άρθρο 10, παρ.(ι) του Ν.4685, για τους οποίους έχουν χορηγηθεί Άδειες Παραγωγής πριν την έναρξη ισχύος του Ν.4819/2021 (Α' 129), και οι οποίοι δεν δεσμεύουν χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, εξετάζονται κατά απόλυτη προτεραιότητα	
3	Στο παρόν εδάφιο γίνεται αναφορά σε ένα πλαίσιο προτεραιότητας το οποίο ωστόσο δεν ορίζεται σαφώς και δεν γίνεται καμία αναφορά στους όρους και τους περιορισμούς που το συνθέτουν, αφήνοντας έτσι μεγάλα περιθώρια για αδιαφάνεια. Οφείλει να γίνεται τήρηση των χρονικών προτεραιοτήτων, με εξαίρεση περιπτώσεις τεχνικών προβλημάτων στον ΕΣΜΗΕ όπως παραδείγματος χάρι ο κορεσμός των δικτύων κατά τις μεσημεριανές ώρες.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Α. Προτεραιότητα εξέτασης αιτήματος για χορήγηση οριστικής προφοράς σύνδεσης. Αιτιολόγηση: Η παρακάτω διατύπωση θα πρέπει να τροποποιηθεί κατόπιν προσθήκης παρ.4 στο Άρθρο 88, προς αποφυγή διακρίσεων μεταξύ τεχνολογιών αποθήκευσης με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο και ως αντιστάθμισμα στην τουλάχιστον 10-μήνη αναστολή αδειοδότησης των σταθμών της παραγράφου 2 του Άρθρου 130 του Ν.4819/2021 όπως ισχύει. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παρ. 4, 5 του Άρθρου 86 οι οποίες παρέχουν την δυνατότητα σε σταθμούς ΑΠΕ ή Ειδικά Έργα να μετατραπούν σε έργα «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο» το οποίο παρέχει μια ευελιξία προς την σωστή κατεύθυνση. Οι συγκεκριμένοι σταθμοί ΑΠΕ ή τα Ειδικά Έργα δεν είχαν υποστεί αναστολή αδειοδότησης στο παρελθόν, εφόσον λοιπόν αξιοποιήσουν την συγκεκριμένη πρόβλεψη του Ν/Σ και προχωρήσουν σε αλλαγή τεχνολογίας, δύναται να βρεθούν αδειοδοτικά μπροστά από τους σταθμούς της παραγράφου 2 του Άρθρου 130 του Ν.4819/2021 οι οποίοι και είχαν υποστεί αυτή την αναστολή. Για τον λόγο αυτό η παρακάτω ρύθμιση είναι ακόμη πιο απαραίτητη και δίκαιη να συμπεριληφθεί. 4. Αιτήματα για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από σταθμούς «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο» όπως ορίζονται σύμφωνα με το Αρ.10, παρ.(ι) του Ν.4685, για τους οποίους έχουν χορηγηθεί Άδειες Παραγωγής πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4819/2021 (Α' 129), και οι οποίοι δεν δεσμεύουν χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, εξετάζονται κατά απόλυτη προτεραιότητα	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
5	Δίνεται προτεραιότητα σε αυτούς που χρησιμοποιούνται για την υποδοχή μονάδων ΑΠΕ (άρθ. 88, παρ.3), γεγονός που φαίνεται να ενισχύει την πολιτική της πράσινης μετάβασης και την απανθρακοποίηση της ηλεκτροπαραγωγής.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
6	Άρθρο 88: Θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ οι οποίοι κατασκευάζουν νέο Υ/Σ Υψηλής Τάσης και νέο διασυνδεδετικό δίκτυο, μιας και αυτές οι υποδομές στην συνέχεια παραχωρούνται χωρίς κόστος στον ΑΔΜΗΕ. Οι υποδομές αυτές που κατασκευάζονται από ιδιώτες έχουν την δυνατότητα να προσφέρουν λύσεις διασύνδεσης και σε άλλους σταθμούς ΑΠΕ και για τον λόγο αυτό είναι αυτονόητο ότι πρέπει να προτεραιοποιούνται ώστε να λαμβάνονται υπόψη από τους Διαχειριστές οι οποίοι εκδίδουν τις προσφορές Σύνδεσης. Πρώτη προτεραιότητα πρέπει να έχουν οι σταθμοί ΑΠΕ που προτίθενται να κατασκευάσουν ΚΥΤ (400kV) και δεύτερη προτεραιότητα οι σταθμοί ΑΠΕ που προτίθενται να κατασκευάσουν Υ/Σ ΥΤ 150kV.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
7	Άρθρο 88: Στην παρ. 1α του άρθρου 8β του 3468/2006, γιατί θα πρέπει να μπορεί να υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ της λίστας προτεραιότητας του ΑΔΜΗΕ και του ΔΕΔΔΗΕ; Αυτή η πρόβλεψη μπορεί να οδηγήσει σε αδιαφάνεια και διακρίσεις. Η κυβέρνηση να ξεκαθαρίσει σε τι είδους έργα θέλει να δώσει προτεραιότητα χωρίς να επιτρέπεται μία συνεχής αλλαγή αυτής της λίστας για τουλάχιστον 3 χρόνια. Το επαναλαμβάνουμε ότι ο ηλεκτρικός χώρος είναι αγαθό σε σπανιότητα και η κυβέρνηση δεν θα πρέπει να επιτρέπει αδιαφανείς και αμφισβητήσιμες διαδικασίες για την κατανομή του.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
8	Προτείνεται προσθήκη παρ.4 στο Άρθρο 88, ως εξής «4. Αιτήματα για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από σταθμούς «Αποθήκευσης με ΑΠΕ με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο» όπως ορίζονται με την παρ. 11β του άρθρου 10 ν. 4685/2020, για τους οποίους έχουν χορηγηθεί Άδειες Παραγωγής πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4819/2021 (Α' 129), και οι οποίοι δεν δεσμεύουν χώρο στο δίκτυο για την μονάδα ΑΠΕ, εξετάζονται κατά απόλυτη προτεραιότητα.». Η εν λόγω προσθήκη κρίνεται εύλογη προκειμένου να αποκατασταθεί η χρονική ανισορροπία που δημιουργήθηκε μεταξύ τεχνολογιών αποθήκευσης με δυνατότητα απορρόφησης από το δίκτυο εξαιτίας της 10-μήνης αναστολής αδειοδότησης που επιβλήθηκε στους σταθμούς της παραγράφου 2 του Άρθρου 130 του Ν.4819/2021, όπως ισχύει.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Μέρος Δ'**Συνοψη Υποβληθέντων Σχολίων:**

Για το Μέρος Δ (άρθρα 89 – 95) υπεβλήθησαν συνολικά είκοσι οκτώ (28) σχόλια στη δημόσια διαβούλευση εκ των οποίων έγινε δεκτό ένα μόνο σχόλιο, το οποίο ενσωματώθηκε στο άρθρο 94.

Άρθρο 89 – Πεδίο εφαρμογής – Ορισμοί (2 Σχόλια):

1	ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΠΛΩΤΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ Ενώ το σχέδιο νόμου αφιερώνει επτά άρθρα για την προώθηση έως δέκα μικρών πιλοτικών πλωτών φωτοβολταϊκών στη θάλασσα, δεν περιλαμβάνει καμία ρύθμιση για τα πλωτά φωτοβολταϊκά σε λίμνες και ταμιευτήρες για τα οποία εκκρεμούν ήδη αιτήσεις ισχύος εκατοντάδων μεγαβάτ και για τα οποία δεν υπάρχουν κατευθύνσεις ως προς τη χωροθέτηση και την περιβαλλοντική αδειοδότησή τους. Για το σκοπό αυτό, προτείνουμε τις εξής ρυθμίσεις, οι οποίες θεσπίστηκαν πρόσφατα στην Ισπανία και βάζουν αντικειμενικούς κανόνες για την ανάπτυξη των πλωτών συστημάτων. Η κρίσιμη παράμετρος που εξετάζουμε αφορά στο ποσοστό της επιφάνειας μιας λίμνης ή ταμιευτήρα που μπορεί να καλυφθεί από πλωτά φωτοβολταϊκά, ανάλογα με την ποιότητα του νερού και τον βαθμό ευτροφισμού του ταμιευτήρα. Προτείνουμε λοιπόν τις εξής κατηγορίες: Α. Ολιγοτροφικά-Μεσοτροφικά ύδατα: κάλυψη με φωτοβολταϊκά έως 5% της υδάτινης επιφάνειας. Β. Ευτροφικά ύδατα: κάλυψη με φωτοβολταϊκά έως 15% της υδάτινης επιφάνειας. Γ. Υπερτροφικά-Δυστροφικά ύδατα: κάλυψη με φωτοβολταϊκά έως 20% της υδάτινης επιφάνειας.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 89, παρ. 3 1. Στο (γ) θα πρέπει να διευκρινισθεί αν τα καλώδια σύνδεσης των πλωτών φωτοβολταϊκών με τον οικίσκο στέγασης εξοπλισμού είναι εναέρια ή υποβρύχια. Στο (δ), στα συνοδά έργα, θα πρέπει να καταγράφεται επακριβώς τι περιλαμβάνει και ιδίως να αναφερθεί με σαφήνεια ότι εδώ περιλαμβάνονται δρόμοι και λιμενικές εγκαταστάσεις	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 90 – Διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης (7 Σχόλια):

1	Απαλλάσσονται από α) την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, β) περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών δεσμεύσεων, γ) την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας. • Αδειοδοτούνται από τη Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνωμοδοτήσεις υπηρεσιών και απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.). • Επιτρέπεται η εγκατάστασή τους ακόμα και στις Ζώνες Προστασίας και Διαχείρισης του Δικτύου Natura 2000 χωρίς να απαιτούνται περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων, αλλά μόνο με την υποβολή Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ) στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της αντίστοιχης Περιφερειακής Ενότητας κι αυτό μόνο σε περίπτωση που έχει εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΕΠΜ).	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό
2	Πρόκειται για ένα αδιανόητο και προκλητικό άρθρο που, αν μη τι άλλο, θέτει ισχυρό αρνητικό προηγούμενο για το μέλλον της προστασίας του περιβάλλοντος και του ορθολογικού χωροταξικού σχεδιασμού. Η καθολική απαλλαγή από την υποχρέωση περιβαλλοντικής και όχι μόνο αδειοδότησης οποιουδήποτε έργου και οι επιτρεπόμενες παρεκκλίσεις από την ισχύουσα νομοθεσία προστασίας περιβάλλοντος δεν συνάδει με τις αρχές ευνομούμενης πολιτείας γενικά. Δεν είναι σαφές με τι κριτήρια (πέραν των στενών υπηρεσιακών) θα γίνεται η γνωμοδότηση των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο και κυρίως πως θα γίνεται η σύνθεση των διαφορετικών γνωμοδοτήσεων για τη λήψη απόφασης. Δεν είναι σαφές με τι κριτήρια επιλέγονται οι 'επενδυτές' ενδιαφερόμενοι και τι εγγυήσεις παρέχονται ότι θα εξασφαλίσουν τα ελάχιστα απαιτούμενα για την προστασία του θαλάσσιου, παράκτιου και χερσαίου περιβάλλοντος. Οι θαλάσσιοι φωτοβολταϊκοί σταθμοί προκαλούν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο θαλάσσιο αλλά και στο παράκτιο και χερσαίο περιβάλλον. Επιπλέον το παράκτιο περιβάλλον της χώρας αντιμετωπίζει ήδη σοβαρά προβλήματα από την ανεξέλεγκτη χρήση του από σχολούσες και συγκρουόμενες δραστηριότητες και χρήσεις γης. Η περαιτέρω επιβάρυνση του θα συμβάλει στην επιδείνωση του ισοζυγίου του φυσικού κεφαλαίου της χώρας, στον αποκλεισμό χρήσης των πόρων για άλλες αρμόζουσες δραστηριότητες και στην ακύρωση των αναπτυξιακών προοπτικών πολλών παράκτιων περιοχών. Τα ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα που προβλέπει το άρθρο εγείρουν πρόσθετα ζητήματα και προβληματισμό με δεδομένα όλα τα παραπάνω και επιπλέον τα γνωστά προβλήματα των βεβαρμένων δημόσιων υπηρεσιών.	Γενική τοποθέτηση. Ειδικά, ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση η εξαίρεση δικαιολογείται εκ του πιλοτικού χαρακτήρα.

3	Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, οι «στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης» περιλαμβάνουν: «Ως προς το Μέρος Δ' Η δημιουργία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την περιβαλλοντικά ασφαλή και ενεργειακά βιώσιμη εγκατάσταση και λειτουργία, σε πιλοτικό επίπεδο και περιορισμένο αριθμό έργων, της καινοτόμου τεχνολογίας των θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών.». Όμως σύμφωνα με το Άρθρο 90 'Διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης», «Οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. απαλλάσσονται από: β) περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών δεσμεύσεων.», οπότε η ρύθμιση δεν επιτυγχάνει το στόχο για την περιβαλλοντικά ασφαλή λειτουργία. Ταυτόχρονα, θα απαλλάσσονται από τη δημόσια διαβούλευση (καθώς στην περιβαλλοντική αδειοδότηση περιλαμβάνεται) και από την εκπόνηση άλλων μελετών για την προστασία του περιβάλλοντος και των ακτών (όπως π.χ. της ακτομηχανικής μελέτης για την αγκύρωση στον πυθμένα).	Ως άνω
4	Άρθρο 90, παρ. 6: -Προτείνουμε να προστεθεί η διάρκεια της βεβαίωσης που θα χορηγεί το ΚΕ.ΧΥ.ΧΩ.ΘΑ. Άρθρο 90, παρ. 7: -Η χωροθέτηση Π.Θ.Π.Φ.Σ. εντός Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης του Ν. 1650/1986 χωρίς να απαιτούνται περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη πρότυπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων, εφόσον δεν παραβλάπτεται η ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής είναι προβληματική για τους εξής λόγους: 1. Η διάταξη προσκρούει στις επιταγές του Συντάγματος για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 24), καθώς και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ για, μεταξύ άλλων, τον καθορισμό ζωνών προστασίας. 2. Η κατασκευή Π.Θ.Π.Φ.Σ. εντός τέτοιων ζωνών δύνανται να επιφέρει αλλοιώσεις στο προστατευόμενο φυσικό περιβάλλον, ρύπανση και κινδύνους για τη θαλάσσια ζωή και τα ενδιαφέροντα. 3. Πέραν της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, θα πρέπει να ορίζεται ότι θα ακολουθεί δημόσια διαβούλευση κατά τη διαδικασία που ισχύει για τη χωροθέτηση σταθμών ΑΠΕ σε τέτοιες περιοχές, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμετοχή της διαδικασίας όλων των παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων και των τοπικών κοινοτήτων που επηρεάζονται. Τα παραπάνω ενισχύονται ενόψει της μακράς διάρκειας της εγκατάστασης των σταθμών, καθώς προβλέπεται στο άρθρο 91, παρ. 3 ότι η διάρκεια της σύμβασης σύνδεσης θα είναι 20 έτη, καθώς και στο άρθρο 94 παρ. 1, η παραχώρηση της χρήσης των θαλασσίων και χερσαίων εκτάσεων θα έχει διάρκεια 22 ετών. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξετάζονται οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εγκατάσταση τέτοιων σταθμών. Περαιτέρω, ο χαρακτηρισμός των σταθμών ως «πιλοτικών» δεν συνάδει με την 20ετή διάρκεια λειτουργίας τους. Άρθρο 90, παρ. 8: -Προτείνουμε να αναφέρεται στη διάταξη ότι η βεβαίωση θα ακυρώνεται εφόσον δεν έχουν προσκομιστεί όλα τα απαραίτητα έγγραφα και πληροφορίες στον αρμόδιο διαχειριστή. Διαφορετικά δεν υπάρχει ασφάλεια του αιτούντα σε περίπτωση που καθυστερήσει η χορήγηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης πέραν του ενός έτους. Επιπλέον, προτείνουμε να διατυπώνεται ρητά ότι η νέα βεβαίωση για άλλον Π.Θ.Π.Φ.Σ. θα εκδίδεται κατά χρονική προτεραιότητα των αιτήσεων για λόγους ασφάλειας των αιτούντων.	α) Γίνεται πρόταση να προστεθεί διάρκεια στη βεβαίωση που θα χορηγεί το ΚΕ.ΧΥ.ΧΩ.ΘΑ. β) Ασκείται κριτική για την απαλλαγή από την Περιβαλλοντική Αδειοδότηση. γ) Ασκείται κριτική για την 20ετή διάρκεια λειτουργίας ως ιδιαιτέρως μεγάλη για πιλοτικά. δ) Προτείνεται ακύρωση βεβαίωσης εφόσον δεν έχουν προσκομιστεί όλα τα απαραίτητα έγγραφα και πληροφορίες στον αρμόδιο διαχειριστή. Ως προς το α) και το δ) η βεβαίωση δύναται να ακυρώνεται σύμφωνα με την πρόβλεψη της παρ. 8, επομένως δεν απαιτείται άλλη προσαρμογή. Ως προς το β), ομοίως ως άνω. Ως προς το γ) θα μπορούσε να αιτιολογηθεί περαιτέρω ως απολύτως αναγκαιώς χρόνος για την πραγματοποίηση οικονομικής απόσβεσης.
5	Άρθρο 90, παρ. 4 1. Η Δ/ση Χωροταξίας του ΥΠΕΝ θα πρέπει να διαβιβάζει την αίτηση για ΠΘΠΦΣ και στην αρμόδια ΜΔ του ΟΦΥΠΕΚΑ αν ο σχεδιαζόμενος ΠΘΠΦΣ χωροθετείται εντός Προστατευόμενης Περιοχής ή αν κριθεί ότι επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο μια ΠΠ (π.χ. αν βρίσκεται πολύ κοντά σε αυτήν). Άρθρο 90, παρ 7 Ι. Πρέπει να εξαιρεθούν οι Προστατευόμενες Περιοχές από την χωροθέτηση ΠΘΠΦΣ. Η χωροθέτηση ΠΘΠΦΣ εντός ΠΠ παραβιάζει την αρχή της πρόληψης αφού, ως πιλοτικά, δεν διαθέτουν ακόμη επαρκώς μελετημένες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον. Συνεπώς, εφόσον πρόκειται για πιλοτική λειτουργία, πρέπει να ξεκινήσουμε με εγκατάσταση ΕΚΤΟΣ προστατευόμενων περιοχών. Η χωροθέτηση εκτός ΠΠ θα κάνει ευκολότερη την πιλοτική λειτουργία αφού περιορίζονται οι απρόβλεπτες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Έτσι θα προχωρήσει γρηγορότερα και ευκολότερα η πιλοτική λειτουργία και θα συλλεχθούν τα επιθυμητά δεδομένα για την λειτουργία των κανονικών ΘΠΦΣ ώστε να προχωρήσουμε στην πλήρη εφαρμογή τους. Άλλωστε, εφόσον είναι ΠΙΛΟΤΙΚΑ, δεν συντρέχουν λόγοι υπέρτατου δημοσίου συμφέροντος ώστε να χωροθετηθούν εκεί που απαγορεύονται αντίστοιχης κλίμακας και τύπου επεμβάσεις. ΙΙ. Δεν έχει νόημα η διατύπωση ότι δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση και έκδοση ΠΠΔ αφού υποβάλλεται ΕΟΑ.	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.

	III. Από τη στιγμή που βρίσκονται σε εξέλιξη οι ΕΠΜ, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα όσα προβλέπονται σε αυτές (ζώνωση, ειδικές διατάξεις κ.λπ.)	
6	(α) Εξαιρετικά προβληματική είναι η πρόβλεψη για την εξαίρεση από τις υφιστάμενες διοικητικές διαδικασίες για τη χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών τους έργων (άρθρ. 89 παρ. 2 και άρθρ. 90 παρ. 1 του νομοσχεδίου). Οι εγκαταστάσεις αυτές, όπως περιγράφονται, είναι δυνατόν να επηρεάσουν ευπαθή οικοσυστήματα, καθώς καταλαμβάνουν θαλάσσιο, χερσαίο παράκτιο χώρο και τον πυθμένα (άρθρ. 80 παρ. 3 και άρθρ. 90 παρ. 2 του νομοσχεδίου). Απουσία μάλιστα θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού (μολονότι οι σχετικές προθεσμίες που θέτει το ενωσιακό δίκαιο έχουν εκπνεύσει), αλλά και χωροταξικού σχεδιασμού για τον παράκτιο χώρο, η επιλογή εξαιρετικών και fast track διαδικασιών (ασφυκτικά σύντομες προθεσμίες διατύπωσης γνώμης από τις υπηρεσίες για τη χωροθέτηση και χορήγησης βεβαίωσης περί του επιτρεπτού της χωροθέτησης από το ΚΕΣΥΧΩΘΑ) δεν παρέχει επαρκή εγγύα προστασίας των οικοσυστημάτων. (β) Από πρακτική άποψη, χωρίς σχεδιασμό για τον θαλάσσιο και παράκτιο χώρο, δεν είναι σαφές με ποια νομική βάση το ΚΕΣΥΧΩΘΑ θα εκδώσει την σχετική βεβαίωση, και τι θα περιλαμβάνει η τελευταία (άρθρ. 90, παρ. 6). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, η χωροθέτηση έργων στον ευαίσθητο παράκτιο χώρο απαιτεί προεδρικό διάταγμα, και σίγουρα δεν μπορεί να υλοποιηθεί με βεβαιώσεις περί επιτρεπτού και γνωμοδοτήσεις. (γ) Για λόγους συνέπειας του νομοθετικού πλαισίου, σημειώνεται ότι η ηλεκτροπαραγωγή από φωτοβολταϊκούς σταθμούς υπάγεται, καταρχήν, σε περιβαλλοντική αδειοδότηση (κατηγορίας Α2 ή Β), και το ίδιο ισχύει για πολλά συναφή έργα (όπως μεμονωμένες προβλήτες ή εξέδρες). (δ) Ειδικής μνείας χρήζει η ιδιαίτερα ανησυχητική πρόβλεψη του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου ότι επιτρέπεται η χωροθέτηση των πιλοτικών πλωτών Φ/Β σε Ζώνες Προστασίας και Διαχείρισης του ν. 1650/1986 (άρθρ. 90 παρ. 7 του νομοσχεδίου). Η πρόβλεψη αυτή αντίκειται στο άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας για τους οικοτόπους σχετικά με την υποχρέωση δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων έργων και σχεδίων μη άμεσα συνδεδεμένων ή αναγκαίων για τη διαχείριση του τόπου. Η πρόβλεψη ότι επιτρέπεται η χωροθέτηση «εφόσον δεν παραβιάζεται η ακεραιότητα του τόπου» και κατόπιν υποβολής ΕΟΑ για «αξιολόγηση» από την αρμόδια ΔΙΠΕΧΩΣ της οικείας περιφερειακής ενότητας, δεν πληροί τις προϋποθέσεις της δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων καθώς ούτε προβλέπεται κάποια αιτιολογημένη πράξη της αρμόδιας αρχής με το απαραίτητο περιεχόμενο, ούτε περιγράφεται κάποια διαδικασία λήψης απόφασης από αυτή. Η βεβαίωση του ΚΕΣΥΧΩΘΑ, η οποία υποκαθιστά την περιβαλλοντική αδειοδότηση (πρβλ. άρθρ. 94, παρ. 4), δεν αποτελεί, φυσικά, παρόμοια πράξη, καθώς το ΚΕΣΥΧΩΘΑ δεν έχει την παραμικρή σχέση με την διαχείριση προστατευόμενων περιοχών, και την εκτίμηση των επιπτώσεων έργων σε αυτές. Η Ελλάδα έχει ήδη καταδικαστεί από το ΔΕΕ για την παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1 και 2, ενώ η ΕΕ έχει κινήσει διαδικασία PILOT κατά της χώρας μας λόγω μη ορθής ενσωμάτωσης του άρθρου 6 παρ. 3 της οδηγίας για τους οικοτόπους.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Ασκείται κριτική εν γένει για την κατ' εξαίρεση διαδικασία αδειοδότησης. Έχει απαντηθεί ανωτέρω.
7	Άρθρο 90 Παρ. 1β Η εξ αρχής δήλωση για απαλλαγή των Π.Θ.Π.Φ.Σ. από περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών δεσμεύσεων, δεν προκαταβάλλει θετικά τον πολίτη ως προς τη διασφάλισή του έναντι τυχόν απρόβλεπτων επιπτώσεων. Θα πρέπει σε «πιλοτική βάση» να γίνει κατ' ελάχιστον επεξεργασία Π.Π.Δ. ώστε σταδιακά να αποτελέσει την βάση μελλοντικών Περιβαλλοντικών Όρων για πιο σύνθετες επενδύσεις Παρ. 3β Η συνοπτική τεχνική έκθεση του προς ανάπτυξη έργου προτείνεται να είναι αναλυτική με υποκεφάλαια στοιχείων και εκτιμήσεων αντίστοιχων του αντικειμένου των υπηρεσιών στις οποίες απευθύνεται Παρ. 5 Οι απαντήσεις των υπηρεσιών / φορέων κλπ να είναι υποχρεωτικές. Για το λόγο αυτό η προθεσμία να ορίζεται σε 40 αντί 20 ημερών Παρ. 6 Οι πιεστικές προθεσμίες των 3 ή/και 10 ημερών να διπλασιασθούν Παρ. 7: Αφού τα πιλοτικά θαλάσσια φωτοβολταϊκά θα είναι 10 όλα κι όλα (και μέχρι ενός MW), γιατί θα πρέπει να επιτρέπεται η κατασκευή τους και μέσα σε θαλάσσιες ζώνες Natura 2000; Βασική θέση της ΕΛΜΕΤ για τις περιοχές Natura 2000 είναι ότι μεγάλες επενδύσεις μπορούν να γίνουν μόνο αν έχουν ολοκληρωθεί οι ΕΠΜ, έχουν τεθεί οι στόχοι διατήρησης, ώστε να ελέγξει η ΜΠΕ αν το έργο έρχεται σε σύγκρουση με αυτούς τους στόχους. Ειδικά, επειδή πρόκειται για θαλάσσια οικοσυστήματα, με αυξημένες απαιτήσεις προστασίας και ελλιπή εμπειρία στην χωροθέτηση έργων, θα μπορούσε να τεθεί ακόμα αυστηρότερο όρος, όπως να έχουν εγκριθεί και τα σχέδια διαχείρισης. Επιπλέον δεν είναι δυνατή η εφαρμογή ΕΟΑ σε μια θαλάσσια περιοχή όπου σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 90 έχουν εφαρμογή ζώνες χρήσεων γης του ΠΔ 59/18. Πέραν των άλλων προβλημάτων που έχουν οι ζώνες του άρθρου 59 για τις περιοχές NATURA, δεν ανταποκρίνονται για εφαρμογή σε ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες σε θαλάσσιες περιοχές αφού παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις και χρήζουν βελτίωσης.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό

1	Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και το αίτημα σύναψης Σύμβασης Σύνδεσης διεκπεραιώνεται κατά προτεραιότητα σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο αίτημα	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 91, παρ. 2, περ. β: – Λόγω της επέμβασης στο θαλάσσιο περιβάλλον, σε αιγιαλούς και, ενδεχομένως, σε δασικές εκτάσεις, θα πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο η διάταξη συνάδει με τη συνταγματική επιταγή για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 24). Άρθρο 91, παρ. 2, περ. γ: – Η χορήγηση προτεραιότητας σε Π.Θ.Π.Φ.Σ. αναδρομικά και κατά παρέκκλιση του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 8α του Ν. 3468/2006, ακόμα και σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα, θίγει δικαιώματα άλλων σταθμών Α.Π.Ε. αναδρομικά. Η διάταξη δημιουργεί προβληματισμό καθώς την ανασφάλεια δικαίου για τους συμμετέχοντες στην αγορά.	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.
3	Άρθρο 91 Παρ. 2α και 2β Να επανεξετασθεί η εξαίρεση από το να προ-απαιτείται αδειοδότηση σύμφωνη με την περιβαλλοντική νομοθεσία, καθώς έτσι αφαιρείται αφενός η υποχρεωτική εφαρμογή της οδηγίας περί έγκαιρης αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μέσω της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αφετέρου παρακάμπτεται η υποχρέωση δημοσιοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών και φορέων. Παρ. 3 Θα ήταν χρήσιμο να μεσολαβεί ένας έλεγχος μετά τα πρώτα 10 χρόνια λειτουργίας	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά α. Ασκεύεται κριτική εν γένει για την κατ' εξαίρεση διαδικασία αδειοδότησης β. Προτείνεται να μεσολαβεί ένας έλεγχος μετά τα πρώτα 10 χρόνια λειτουργίας Απάντηση: Έχει απαντηθεί ανωτέρω. ως προς το α. Ως προς το β θα ήταν επιβαρυντικό για την διαδικασία.

Άρθρο 92 – Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης (2 Σχόλια):

1	Εξαίρουνται από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών και μπορούν να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 χωρίς τη μείωση που προβλέπεται όταν μια μονάδα έχει λάβει επενδυτική ενίσχυση.	Γενικότερη τοποθέτηση.
2	Άρθρο 92. Παρ. 3. Ο αριθμός συμμετοχής σε πολλαπλές εγκαταστάσεις να καθορισθεί από το υφιστάμενο πλαίσιο ανταγωνισμού και διαφάνειας	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 93 – Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας (6 Σχόλια):

1	Λαμβάνουν Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας από τη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την ίδια απόφαση εγκρίνεται η παραχώρηση χρήσης του θαλάσσιου χώρου. Οι χερσαίες εκτάσεις που μπορεί να παραχωρηθούν για τα συνοδά έργα, είναι ο αιγιαλός και η παραλία, οι δημόσιες γαίες, οι δασικές εκτάσεις και τα ακίνητα που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Υπάρχει συγκεκριμένος λόγος για το (αρκετά μεγάλο και δεσμευτικό) διάστημα των 22 ετών;	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	Άρθρο 93, παρ. 2: – Προτείνεται να δοθεί μεγαλύτερο χρονικό περιθώριο για την υποβολή αίτησης ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας. Άρθρο 93, παρ. 7: – Προτείνεται να μεταφερθεί η υποχρέωση τεκμηρίωσης για τη νόμιμη χρήση της χερσαίας γης σε προγενέστερο στάδιο, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή εξέλιξη του έργου (π.χ. κατά το στάδιο της αίτησης για την Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας) εάν αυτά πρόκειται να εγκατασταθούν σε ιδιωτική έκταση. Άρθρο 93: – Παρατηρούμε ότι λείπουν προβλέψεις για κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων των κατόχων Π.Θ.Π.Φ.Σ. (π.χ. ανάκληση της Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας).	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.
4	Άρθρο 93 γενικά: Η κάθε Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας θα πρέπει να αναρτάται στο ΗΠΜ ή στην ειδική ιστοσελίδα, στην οποία αναρτώνται οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας που εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές. Α priori αποκλεισμός χωροθέτησης πάνω από και σε απόσταση δυτάσια του μέσου βάθους από τα όρια χαρτογραφημένων λειμώνων Ποσειδωνίας. Να προβλεφθεί ώστε οι ΠΘΠΦΣ να χωροθετηθούν κατά προτεραιότητα στα όρια Περιοχών οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) ώστε να αξιοποιούν την υφιστάμενη υποδομή σε συνοδά έργα (λιμενικές εγκαταστάσεις, δρόμοι, έργα επί του αιγιαλού κ/λπ.). Ιδιαίτερα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε οι ΠΘΠΦΣ αλλά και ΘΠΦΣ στο μέλλον να χωροθετούνται στις θέσεις παλαιότερων υδατοκαλλιεργειών που αλλάζουν θέση (πάντα τακτική στις ΥΔ ώστε να μην επιβαρύνουν συνεχώς το ίδιο σημείο), έτσι	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.

	ώστε να αξιοποιούν τα συνοδά έργα, την πάκτωση αλλά και να ικανοποιούν την ευρύτερα επιθυμητή πρόβλεψη της «Πράσινης Συμφωνίας» για κυκλική οικονομία ώστε ως νέα επενδύσεις να καταλαμβάνουν μια ήδη εντατικά χρησιμοποιημένη θαλάσσια έκταση. Άρθρο 93 παρ. 4 Για την αίτηση για Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας θα πρέπει να προσκομίζεται ΚΑΙ τεχνική έκθεση για τα έργα επί της χερσαίας ζώνης και του αιγιαλού (δεν αρκούν όσα προβλέπει η περ. 7 – είναι πολύ αργά τότε). Άρθρο 93 παρ. 7 Να αναφερθεί με σαφήνεια ότι στα έγγραφα που υποχρεούται να προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος πριν την έναρξη των εργασιών είναι και η τυχόν περιβαλλοντική αδειοδότηση που απαιτείται για τα συνοδά έργα επί της χερσαίας έκτασης και του αιγιαλού (αλλιώς μπορεί να προχωρήσουν τα έργα και να βρεθούμε προ τετελεσμένων αν διαπιστωθεί ότι τα έργα στο χερσαίο τμήμα προκαλούν περιβαλλοντική υποβάθμιση)	
5	Το σύνολο των στοιχείων ενός έργου θα πρέπει να είναι διαθέσιμο για το κοινό, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών αιτήσεων, εγκρίσεων και λοιπών αποφάσεων, ώστε να μπορεί να γίνει ο σχετικός έλεγχος κατά την υλοποίηση και τη λειτουργία.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
6	Άρθρο 93 Παρ. 6. Επαναλαμβάνεται η υποχρέωση ελέγχου στο μεσοδιάστημα, δηλαδή με την παρέλευση των πρώτων 10 ετών Παρ. 7. Για τις χερσαίες εγκαταστάσεις να υπάρχει αδειοδότηση με συγκεκριμένη διάρκεια, τόσο για το στάδιο κατασκευής όσο και λειτουργίας και ιδιαίτερα εφόσον βρίσκονται στη ζώνη αιγιαλού. Η αδειοδότηση θα περιλαμβάνει και θα τεκμηριώνεται και από τις απόψεις υπηρεσιών/ φορέων όπως αυτές έχουν ήδη διατυπωθεί Παρ. 8. Να δοθεί έμφαση στην Πυροπροστασία και Πυρασφάλεια, λόγω των ανέμων στις παράκτιες περιοχές και αυτή να εναρμονίζεται με υφιστάμενο είτε προς διαμόρφωση πλαίσιο της Πυροσβεστικής νομοθεσίας/ υπηρεσίας	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.

Άρθρο 94 – Παραχώρηση Θαλάσσιου Χώρου - Σύμβαση Μίσθωσης – Μίσθωμα (5 Σχόλια):

1	Στην παρ. 3 του άρθρου 94 αναφέρεται ότι, οι χερσαίες εκτάσεις που μπορεί να παραχωρηθούν για τους σκοπούς της παρ. 2 (εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ.) είναι μεταξύ άλλων και οι δασικές εκτάσεις. Η προαναφερόμενη ρύθμιση θα πρέπει να συνοδευθεί με αντίστοιχη προσθήκη σχετικής διάταξης στη δασική νομοθεσία και συγκεκριμένα στις διατάξεις του ν.998/1979, περί επιτρεπτών επεμβάσεων, προφανώς στο άρθρο 53 «Έργα Υποδομής»	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Η παρ. 3 του Άρθρου 94 να συμπληρωθεί και με τις «δημοτικές γαίες υπό τη σύμφωνη γνώμη του ΟΤΑ Α' Βαθμού. Συνεπώς να διαμορφωθεί ως ακολούθως: «3. Οι χερσαίες εκτάσεις που μπορεί να παραχωρηθούν για τους σκοπούς της παρ. 2 είναι ο αιγιαλός και η παραλία, οι δημόσιες γαίες, οι δημοτικές γαίες με τη σύμφωνη γνώμη του ΟΤΑ Α' Βαθμού, οι δασικές εκτάσεις και τα ακίνητα που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σύμφωνα με τον ν. 4061/2012 (Α' 66)» Επιπρόσθετα για τα Πιλοτικά Θαλάσσια Πλωτά Φωτοβολταϊκά Συστήματα να προβλεφθεί ρητά η καταβολή ειδικού τέλους (κατά αντιστοιχία με τις ισχύουσες διατάξεις) στον ΟΤΑ Α' Βαθμού που γειτνιάζει η θαλάσσια έκταση στην οποία θα χωροθετούνται τα αναφερόμενα πιλοτικά έργα. Επίσης, ειδικό τέλος (αντισταθμιστικά) προς τους ΟΤΑ Α' Βαθμού θα πρέπει να προβλεφθεί γενικότερα και για τα υπεράκτια έργα ΑΠΕ (π.χ. υπεράκτιος Αιολικός Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας).	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
3	Σύμφωνα με το σχέδιο: «Το μίσθωμα που δικαιούται το Ελληνικό Δημόσιο για τις μισθώσεις θαλάσσιων εκτάσεων για εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ., ορίζεται ως χρηματικό ποσό σε ευρώ ανά στρέμμα και έτος. Το ύψος του μισθώματος ορίζεται ως αντίτιμο που αντιστοιχεί στην παραχώρηση χρήσης ενός (1) στρέμματος, ήτοι χιλίων (1.000) τετραγωνικών μέτρων, θαλάσσιας έκτασης για ένα (1) έτος και καθορίζεται σε τριάντα (30) ευρώ.» Θεωρώ ότι το μίσθωμα θα πρέπει να μην είναι σταθερό και να υπολογίζεται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, όπως η θέση του έργου (π.χ. σε Natura 2000 ή όχι, σε δασική γη ή όχι, σε τουριστικό μέρος ή όχι, κλπ). Επίσης, πρέπει να προβλεφθεί η ασφάλιση των έργων από τον ενδιαφερόμενο φορέα, ώστε σε περίπτωση ρύπανσης, να έχει τη δυνατότητα της άμεσης πληρωμής για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Άρθρο 94, παρ. 8: -Το αντίτιμο της παραχώρησης είναι ιδιαίτερα χαμηλό, ιδίως αν συγκριθεί με το μέγεθος της παρέμβασης ή των επιπτώσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον. Ενδεχομένως να ήταν χρήσιμο να προβλέπεται ότι οι κάτοχοι των σταθμών θα εισφέρουν στις τοπικές	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	κοινότητες ένα ποσοστό υπολογιζόμενο επί των κερδών από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας, κατ' αναλογία των διατάξεων που ισχύουν για τους υπόλοιπους σταθμούς ΑΠΕ (π.χ. 3%)	
5	Άρθρο 94, Παρ. 4 Η περιβαλλοντική αδειοδότηση είναι σημαντική για τον αιγιαλό αλλά και για την ισονομία των πολιτών έναντι της Πολιτείας και της προστασίας του περιβάλλοντος	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό Εξαιρείται η σημασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης Απάντηση: Έχει απαντηθεί ανωτέρω.

Άρθρο 95 – Υποχρεώσεις κατόχων Πλωτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (3 Σχόλια):

1	Η πρόβλεψη για προώθηση της τεχνολογίας των πλωτών ΦΒ σταθμών κάθε άλλο παρά εφησυχάζει... το μέγεθος των επεμβάσεων σε θάλασσα, ακτές και στεριά και το μέγεθος των συγκρούσεων που θα ακολουθήσουν δεν δικαιολογούν την εκποίηση του περιβαλλοντικού πλούτου της χώρας όταν υπάρχουν άλλες βιώσιμες εναλλακτικές κάλυψης των ενεργειακών αναγκών.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 95: -Παρατηρούμε ότι λείπουν προβλέψεις για κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων των κατόχων Π.Θ.Π.Φ.Σ. (π.χ. ανάκληση της Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας, λύση της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης) Άρθρο 95, παρ. 3: -Προτείνεται να προβλέπεται ότι η τοποθέτηση αγκυροβολίων θα γίνεται και εφόσον συντρέχουν λόγοι ασφάλειας πλοίων.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	Άρθρο 95 Παρ. 1. Η προβλεπόμενη έως την 31/ 3ου ετήσια έκθεση δεν ακυρώνει την πρότασή μας για ενδιάμεσο έλεγχο εύρυθμης λειτουργίας μετά την πρώτη δεκαετία για λόγους εκσυγχρονισμού και ενδεχόμενης διαφοροποίησης του πλαισίου λειτουργίας και προστασίας του περιβάλλοντος Παρ. 3 Εφόσον «η τοποθέτηση των αγκυροβολίων μπορεί να γίνει και εκτός των ορίων της μισθωμένης θαλάσσιας έκτασης, σε απόσταση, από τα όρια αυτής, που δεν υπερβαίνει, στην επιφάνεια της θαλάσσιας έκτασης, το τριπλάσιο του μέγιστου βάθους αυτής» να υπάρχει δυνατότητα ακύρωσης από μέρους των φορέων ελέγχου της εγκατάστασης εφόσον δεν τεκμηριώνεται ο περιορισμός των επιπτώσεων στα όρια και μόνο της αρχικής εγκατάστασης (πχ ζητήματα ναυσιπλοΐας, πανίδας, φυσικών ρευμάτων κ.α.)	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.

Μέρος Ε'

Συνοψη Υποβληθέντων Σχολίων

Για το Μέρος Ε' (άρθρα 96 - 111) συνολικά υπερβλήθησαν συνολικά σαράντα δύο (42) σχόλια στη δημόσια διαβούλευση, τα οποία επικεντρώνονται κυρίως στα μέτρα προώθησης του ενεργειακού συμψηφισμού και των σταθμών αυτοπαραγωγής, προτείνοντας κατά βάση επιπλέον τρόπους ενίσχυσης όπως η αφαίρεση των Υ.Κ.Ω. κάτι το οποίο γίνεται αποδεκτό ή τη δυνατότητα στους αυτοπαραγωγούς να κάνουν χρήση αποθήκευσης, καθώς και να βρεθεί τρόπος χρηματοδότησης μέρους του κόστους εγκατάστασης αυτής. Όσον αφορά την κατανομή των περιθωρίων στις επιμέρους κατηγορίες, προτείνεται μέρος της ισχύος να διανεμηθεί σε σταθμούς βιοαερίου, ενώ σχετικά με την αναστολή νέων αιτήσεων και τη διαχείριση των ήδη υποβληθεισών, προτείνεται να καθοριστεί χρονική προθεσμία σχετικά με την τροποποίηση του Κώδικα ΕΔΔΗΕ από την Ρ.Α.Ε., να εξασφαλιστεί η συνέχεια των αιτήσεων, καθώς και να ληφθεί μέριμνα για τις αιτήσεις που έχουν κάνει χρήση του δικαιώματος να διατηρηθούν σε εκκρεμότητα.

Επιπλέον πλήθος σχολίων αναφέρεται στον επιμερισμό του κόστους σύνδεσης μεταξύ διαχειριστή και παραγωγού κάνοντας λόγο για ένα πολύ θετικό μέτρο το οποίο ωστόσο προτείνεται να εφαρμοστεί αναδρομικά για συμβάσεις που υπεγράφησαν το 2016. Επίσης προτείνονται ο επιμερισμός να καλύψει και έργα που έχουν αναλάβει να διεκπεραιώσουν οι Παραγωγοί μόνοι τους μέσω ιδιωτών εργολάβων, να τεθεί ένα ανώτατο πλαφόν κόστους στους Όρους Σύνδεσης, να δοθεί η δυνατότητα τμηματικής εξόφλησης προς τον διαχειριστή, παρακρατώντας έσοδα του σταθμού κατευθείαν από την «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ», καθώς και να αναβιώσουν οι Οριστικές Προσφορές που έληξαν λόγω του υπέρογκου κόστους σύνδεσης.

Τέλος, παρατίθενται σχόλια για τη δυνατότητα εγκατάστασης μεταχειρισμένων ανεμογεννητριών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και προτάσεις για την περαιτέρω προώθηση της αυτοπαραγωγής, του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και του θεσμού των Ενεργειακών Κοινοτήτων που θα ληφθούν υπόψη κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2018/2001.

Άρθρο 96 – Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο – Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής (12 Σχόλια):

1	Η διάθεση αποκλειστικού ηλεκτρικού χώρου από τα περισσεύματά του, σε νοικοκυριά, αγρότες και δευτερογενή τομέα	Το σχόλιο καλύπτεται ήδη από το υφιστάμενο προτεινόμενο άρθρο.
2	Όσον αφορά το άρθρο 96 για την υποχρέωση της σύνδεσης με τα δίκτυα αποχέτευσης 1. Θα πρέπει να διατυπωθεί ξεκάθαρα, ότι ο πολίτης δεν θα πληρώνει το κόστος του εξωτερικού δικτύου, ακόμη και εαν δεν έχει χρηματοδοτηθεί ακόμη ή ακόμη και εαν σκοπεύει να χρηματοδοτηθεί η ΔΕΥΑ από το ΕΣΠΑ, το ΠΔΕ κλπ, επειδή προφασίζονται οι ΔΕΥΑ, ότι δεν έχουν εγκριθεί οι χρηματοδοτήσεις, και επιβάλλουν το κόστος αυτό στον	Το σχόλιο δεν αφορά το παρον άρθρο.

	πολίτη να το προπληρώσει. Συγκεκριμένα αυτό συμβαίνει στη ΔΕΥΑ Ερέτριας, και έχουν γίνει σχετικές προσφυγές στον συνήγορο του Πολίτη και του Καταναλωτή. 2. Παρατηρείται το φαινόμενο να έχουν διαφορετικές χρεώσεις, ακόμη και όμορες ΔΕΥΑ, για την εξωτερική διακλάδωση και το τέλος σύνδεσης με την αποχέτευση. Συγκεκριμένα η ΔΕΥΑ Κύμης Αλιβερίου χρεώνει μία συνολική τιμή 450 ευρώ για τέλος σύνδεσης και εξωτερικής διακλάδωσης, ενώ η όμορη ΔΕΥΑ Ερέτριας χρεώνει 400 ευρώ +ΦΠΑ ΚΑΙ 4 ευρώ ανά τετραγωνικό κτιρίου + ΦΠΑ για τέλος σύνδεσης και εξωτερική διακλάδωση, δηλαδή εξωφρενική χρέωση, χωρίς καμία λογική εξήγηση της σύνδεσης των τ.μ. του κτιρίου με την χρέωση. Έτσι απαξιώνεται το δίκτυο του βιολογικού καθαρισμού, κοστίζει πανάκριβα στους πολίτες και μόνο όσοι έχουν πρόβλημα συνδέονται με αυτό. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από τα διοικητικά συμβούλια των ΔΕΥΑ και επικυρώνονται από τα δημοτικά συμβούλια. Όμως επειδή η κάθε ΔΕΥΑ ζητά με διάφορα προσχήματα όσα της λείπουν, είτε λόγω του ότι πρέπει να καλύψουν χρέη κακοδιαχείρισης και κακοδιοίκησης, είτε μη διεκδίκησης χαριστικών οφειλών, βαφτίζοντάς τα λειτουργικά έξοδα, θα πρέπει να προβλεφθεί ακριβώς στο νόμο, το κόστος που θα πληρώσει ο πολίτης στη ΔΕΥΑ για την σύνδεσή του με το δίκτυο αποχέτευσης, να είναι πανελλαδικά ενιαίο και να μην εναποκέιται στη ΔΕΥΑ να αποφασίζει για αυτό	
3	Συμφωνούμε οι σταθμοί αυτοπαραγωγών ΑΠΕ οι οποίοι δεν θα εγχέουν ενέργεια στο δίκτυο να μην προσμετρώνται στα περιθώρια ισχύος από τον αρμόδιο διαχειριστή. Αυτή η πρόταση σίγουρα θα βοηθήσει πολλές εταιρείες και ιδιώτες να προχωρήσουν άμεσα σε τέτοιες επενδύσεις σε περιοχές που τα δίκτυα είναι κορεσμένα. Λόγω όμως τους στοχαστικού τρόπου παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ θεωρείται δεδομένο ότι ένα μεγάλο μέρος της παραγόμενης ενέργειας αυτών των σταθμών παραγωγής θα χάνεται λόγω έλλειψης της δυνατότητας ταυτοχρονισμού των φορτίων με την παραγωγή. Αυτό οδηγεί σε ένα αποτέλεσμα χαμηλής επιστροφής του επενδεδυμένου κεφαλαίου στους ιδιοκτήτες των σταθμών αυτών. Η χρήση της αποθήκευσης ενέργειας σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να βελτιώσει έως ένα σημείο τον βαθμό απορρόφησης της ενεργείας από ΑΠΕ χρειάζεται όμως ακόμα μεγαλύτερη επένδυση από τους αυτοπαραγωγούς. Προτείνουμε με σκοπό την ενίσχυση της αυτοπαραγωγής από ΑΠΕ χωρίς την επιβάρυνση του δικτύου και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα δίκτυα (διείσδυση ηλεκτροκίνησης με ταυτόχρονη ενεργειακή μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας) να επιδοτηθούν έως ένα βαθμό ή να δοθούν διευκολύνσεις σε αυτοπαραγωγούς με μηδενική έγχυση που εγκαθιστούν συστήματα αποθήκευσης ενέργειας εντός του σταθμού παραγωγής. Ένα πρώτο βήμα προς την σωστή κατεύθυνση θα ήταν να αφαιρεθούν οι ΥΚΩ από τις χρεώσεις των αυτοπαραγωγών με μηδενική έγχυση στο δίκτυο είτε κάνουν χρήση αποθήκευσης είτε όχι μόνο για την παραγόμενη ενέργεια τους η οποία δεν θα δοθεί και ποτέ στο δίκτυο. Ένα 2ο βήμα θα ήταν η επιδότηση μέρους του κόστους του εξοπλισμού της αποθήκευσης ενέργειας για τους αυτοπαραγωγούς με μηδενική έγχυση που θα εγκαταστήσουν αποθήκευση ενέργειας. Τα χρήματα της επιδότησης θα μπορούσαν να αντληθούν από το ταμείο ανάκαμψης RFF που διαθέτει και χρήματα για την αποθήκευση ενέργειας	Το πρώτο σχόλιο για τα Υ.Κ.Ω. γίνεται αποδεκτό, το σχόλιο για τη χρηματοδότηση δεν αφορά το σχέδιο νόμου.
4	Ο διαχειριστής εντός ενός (1) μηνός «εισηγείται» στη ΡΑΕ τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΔΔΗΕ. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την τροποποίηση του Κώδικα υπολογίζει τα νέα περιθώρια των Υ/Σ. Στην παραπάνω διαδικασία δεν καθορίζεται σε κανένα σημείο ο χρόνος μέσα στον οποίο η ΡΑΕ θα εγκρίνει την τροποποίηση του Κώδικα. Μέχρι τον επαναυπολογισμό των ορίων δεν εκδίδονται νέες προσφορές σύνδεσης. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι για ένα χρονικό διάστημα ίσο με σαράντα (45) ημέρες πλέον του χρόνου για έγκριση του Κώδικα από τη ΡΑΕ, η αγορά παγώνει. Και όλα αυτά τη στιγμή που στις 31/12/2022 εκπνέει η προθεσμία για την υπογραφή συμβάσεων με τον ΔΑΠΕΕΠ εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να εξασφαλισθεί η συνέχεια της εξέτασης των υφιστάμενων αιτημάτων. Επιπλέον ο τρόπος υπολογισμού των ορίων σε κάθε Υ/Σ είναι εξαιρετικά απλοποιημένος και αυθαίρετος καθώς δεν λαμβάνει υπόψη την πραγματική ανάγκη αυτοπαραγωγής σε κάθε περιοχή (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. κτλ), ούτε την φόρτιση των υφιστάμενων γραμμών αλλά ούτε και τα χαρακτηριστικά κάθε συστήματος αυτοπαραγωγής και την επίδρασή του κυρίως στα εναπομείνοντα όρια ισχύος βραχυκύκλωσης. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι στο υφιστάμενο ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης (Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083, ΦΕΚ 940/Β'/20.03.2020) είχε δοθεί σαφές πλεονέκτημα στα συστήματα αυτοπαραγωγής για πρόσβαση στο δίκτυο, κατατάσσοντάς τα στην ομάδα Β. Από εκεί και πέρα δεν είναι δυνατό η νομοθεσία να λειτουργεί αντισταθμιστικά στην έλλειψη προνοητικότητας. Ιδίως αναφορικά με τα αιτήματα σύνδεσης παραγωγών τα οποία έχουν τελικά εξετασθεί (περιμένοντας στην ουρά μήνες ή και χρόνια) και τα οποία έλαβαν αδυναμία σύνδεσης, είναι αδιανόητο να απωλέσουν δια παντός ουσιαστικά το δικαίωμα πρόσβασής του στα δίκτυα. Ειδικότερα για τους σταθμούς αυτούς θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη πρόβλεψη. Στο ειδικό πλαίσιο προτεραιοτήτων αναφέρεται για τα έργα αυτά: «Στις περιπτώσεις αυτές, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την οριστική προσφορά σύνδεσης, όταν καταστεί δυνατή η σύνδεση του σταθμού, με βάση την προτεραιότητα της αρχικής αίτησης». Η πλειοψηφία των παραγωγών που έλαβαν αρχικά αδυναμία σύνδεσης έχουν διατηρήσει τις αιτήσεις του στο αρχείο (όπως τους επιτρέπεται άλλωστε) επωμιζόμενοι	Τα σχόλια γίνονται αποδεκτά.

	όλα τα βάρη της επιλογής τους αυτής (π.χ. ενοίκια) περιμένοντας την κατάλληλη ευκαιρία για να συνδεθούν.	
5	«Για τους υποσταθμούς όπου τα νέα περιθώρια ισχύος δεν ξεπερνούν την ισχύ των δέκα μεγαβάτ (10 MW) ο Διαχειριστής του δικτύου προβαίνει σε γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης για όλες τις ήδη υποβληθείσες αιτήσεις σταθμών που συνδέονται στους συγκεκριμένους μετασχηματιστές ή υποσταθμούς.» Με την παραπάνω παράγραφο ουσιαστικά ακυρώνονται περί τις 500 αιτήσεις μικρών φωτοβολταϊκών σταθμών σε όλη την επικράτεια οι οποίες βρίσκονται σε αναμονή εδώ και μήνες στις περιφέρειες του Διαχειριστή. (Μέσος χρόνος για όρους σύνδεσης είναι 10 μήνες) Δεν είναι δυνατόν κάποιος να αιτείται υπό καθεστώς Α, να επενδύει υπό καθεστώς Β και να συνδέεται στο δίκτυο υπό καθεστώς Γ...Μέσα σε έναν χρόνο έχετε προωθήσει 3 διαφορετικά νομοσχέδια για τους μικρούς Φ/Β σταθμούς. Το κόστος και ο χρόνος που χρειάζεται ένας πολίτης για να επενδύσει σε έναν μικρό Φ/Β σταθμό δεν αξίζουν τέτοια αντιμετώπιση.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
6	Στο άρθρο 96, παρ. 8, του σχεδίου νόμου προβλέπεται η αναστολή της χορήγησης όρων σύνδεσης και κατάθεσης νέων αιτήσεων (με εξαίρεση τα συστήματα αυτοπαραγωγής) μέχρις ότου ο ΔΕΔΔΗΕ δημοσιεύσει νέα περιθώρια ισχύος για τα δίκτυα που διαχειρίζεται. Προϋπόθεση γι' αυτό αποτελεί η έγκριση εκ μέρους της ΡΑΕ των τροποποιήσεων του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας που θα υποβάλει ο Διαχειριστής. Κι ενώ ορθώς τίθενται χρονικά περιθώρια σε ότι αφορά τις υποχρεώσεις του Διαχειριστή, δεν υπάρχει αντίστοιχη προθεσμία για την υποχρέωση της ΡΑΕ να εγκρίνει τις όποιες τροποποιήσεις του Κώδικα. Έτσι υπάρχει το ενδεχόμενο να βρεθούμε σε μια κατάσταση μακρόχρονης αναστολής των χορηγήσεων όρων σύνδεσης και υποβολής νέων αιτήσεων	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
7	Θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για τα εκκρεμή αιτήματα που είναι κατατεθειμένα στην ΔΕΔΔΗΕ πέραν του τετραμήνου οπότε όφειλε η ΔΕΔΔΗΕ να έχει καταρτίσει την οριστική προσφορά όρων σύνδεσης. Είναι γνωστό ότι σε πολλές περιπτώσεις η ΔΕΔΔΗΕ καταστρατήγησε τη σειρά προτεραιότητας εξέτασης των αιτημάτων, αλλά και καθυστέρησε αναίτια και αδικαιολόγητα την έκδοση όρων σύνδεσης με αποτέλεσμα να εκκρεμεί η εξέτασή τους ακόμη και χρόνια. Με το να δίνεται στην ΔΕΔΔΗΕ η δυνατότητα χωρίς άλλες αιτιάσεις να απορρίπτει εν μια νυκτί τέτοιες εκκρεμίες οι οποίες με δική της (της ΔΕΔΔΗΕ) υπαιτιότητα δεν έχουν λάβει όρους σύνδεσης, καταστρατηγείται ουσιαστικά οποιαδήποτε έννοια ισονομίας, δίκαιης μεταχείρισης, θεμιτού ανταγωνισμού.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
8	Ο Διαχειριστής του ΕΔΔΗΕ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, πέραν των παραπάνω, τις δυνατότητες αποθήκευσης από σταθμούς αποθήκευσης που συνδέονται στο δίκτυο, όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 10 του παρόντος σχεδίου νόμου.	Γενική τοποθέτηση.
9	Στο άρθρο 96 του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου έχετε αποκλείσει από την κατανομή του ηλεκτρικού χώρου, για ΥΣ με περιθώριο ισχύος που δεν ξεπερνά τα 10MW, τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο, οι οποίοι μέχρι σήμερα ήταν στην ίδια ομάδα με τους σταθμούς ενεργειακού συμπιεσμού, αναφορικά με την προτεραιότητα στον διαχειριστή του συστήματος για οριστική προσφορά σύνδεσης. Οι σταθμοί αυτοί εκτός από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, συμβάλουν καθοριστικά στην ορθή διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων και αποβλήτων μεταποίησης προϊόντων του πρωτογενούς τομέα δίνοντας ουσιαστικές λύσεις στην λειτουργία κτηνοτροφικών μονάδων και μονάδων μεταποίησης. Επίσης το υπόλειμμα που διαθέτουν μετά από την αναερόβια χώνευση το διαθέτουν σε καλλιεργούμενες εκτάσεις πλησίον του σταθμού, αναβαθμίζοντας τα εδάφη, συμβάλλοντας στη μείωση της χρήσης χημικών λιπασμάτων, αυξάνοντας την απόδοση των καλλιεργειών. Οι μονάδες λοιπόν βιοαερίου εφαρμόζουν τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και ανακουφίζουν περιβαλλοντικά τις περιοχές που εγκαθίστανται μέσα από την λειτουργία τους. Με τον αποκλεισμό από την κατανομή του ηλεκτρικού χώρου για ΥΣ με περιθώριο ισχύος έως 10MW, ουσιαστικά ελαχιστοποιούμε την πιθανότητα εγκατάστασης νέων μονάδων βιοαερίου, ενώ η ανάπτυξη αυτής της τεχνολογίας ΑΠΕ μέχρι σήμερα είναι εμφανώς πολύ κατώτερη των προβλέψεων που είχαν γίνει παλιότερα από το Υπουργείο. Για τους ανωτέρω λόγους πιστεύουμε πως πρέπει στην κατανομή του άρθρου 96 να εντάξετε και τους σταθμούς βιοαερίου με ποσοστό 20%, που θα μπορούσε να αποσπαστεί από τα ποσοστά των αγροτών και του δευτερογενή τομέα που ουσιαστικά ωφελούνται από την λειτουργία των μονάδων βιοαερίου πλησίον τους.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
10	Το άρθρο αποτελεί επιβεβαίωση ανικανότητας των διαχειριστών να ικανοποιήσουν το επενδυτικό ενδιαφέρον. Δεν νοείται να γίνεται εμπαιγμός των ανεξάρτητων παραγωγών όταν καλούνται να δηλώσουν ότι θέλουν να παραμείνει ο φάκελλος τους σε εκκρεμότητα για μια 5ετία και να μην κινούνται οι διαδικασίες αναβάθμισης των δικτύων και των υποσταθμών άμεσα. Τα έργα αυτά είναι στην ουσία αυτοχρηματοδοτούμενα αφού το κόστος τους επιμερίζεται στους ενδιαφερόμενους σταθμούς και ενισχύεται η ασφάλεια και αυτάρκεια του δικτύου. Ο αποκλεισμός έργων από το δίκτυο που έχουν ολοκληρώσει την περιβαλλοντική αδειοδότηση λόγω μειωμένης διαθέσιμης ισχύος στους	Γενική τοποθέτηση.

	υποσταθμούς δεν εξυπηρετεί κανέναν. Η λύση είναι η δραστική και γρήγορη αναβάθμιση των υποδομών για όλους.	
11	Συγκεκριμένα στο σημείο 2 όπου προτείνεται η κατανομή των νέων περιθωρίων «για του υποσταθμούς όπου τα νέα περιθώρια ισχύος δεν ξεπερνούν την ισχύ των δέκα μεγαβάτ (10MW)» ζητούμε να συμπεριληφθούν με ποσοστό 20% οι σταθμοί ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο. Το περιθώριο αυτό θα μπορούσε να αποσπαστεί ισομερώς από τα ποσοστά των αγροτών και του δευτερογενή τομέα . Αιτιολόγηση 1. Οι σταθμοί ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο ήδη κατατάσσονται στην ίδια ομάδα με τους σταθμούς ενεργειακού συμψηφισμού, αναφορικά με την προτεραιότητα στον διαχειριστή του συστήματος για οριστική προσφορά σύνδεσης. 2. Με τον αποκλεισμό των σταθμών βιοαερίου από την κατανομή του ηλεκτρικού χώρου για ΥΣ με περιθώριο ισχύος έως 10MW, ελαχιστοποιείται η πιθανότητα εγκατάστασης νέων-μικρών- μονάδων, ενώ η ανάπτυξη αυτής της τεχνολογίας ΑΠΕ μέχρι σήμερα είναι εμφανώς πολύ κατώτερη των προβλέψεων που είχαν γίνει παλιότερα από το Υπουργείο. 3. Οι σταθμοί ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο συμβάλουν καθοριστικά στην ορθή διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων και αποβλήτων μεταποίησης προϊόντων του πρωτογενούς τομέα δίνοντας ουσιαστικές λύσεις στην λειτουργία κτηνοτροφικών μονάδων και μονάδων μεταποίησης. Επίσης το υπόλειμμα που διαθέτουν μετά από την αναερόβια χώνευση το διαθέτουν σε καλλιεργούμενες εκτάσεις πλησίον του σταθμού, αναβαθμίζοντας τα εδάφη, συμβάλλοντας στη μείωση της χρήσης χημικών λιπασμάτων, αυξάνοντας την απόδοση των καλλιεργειών. 4. Οι μονάδες βιοαερίου εφαρμόζουν τις αρχές τις κυκλικής οικονομίας και ανακουφίζουν περιβαλλοντικά τις περιοχές που εγκαθίστανται μέσα από την λειτουργία τους, μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των δραστηριοτήτων από τις οποίες λαμβάνουν πρώτες ύλες (κτηνοτροφικές μονάδες, βιομηχανίες τροφίμων, αγροτικός τομέας	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
12	Η πρόβλεψη αναστολής α) χορήγησης ΟΠΣ και β) υποβολής νέων αιτημάτων ΟΠΣ στην πράξη θα οδηγήσει σε πολύμηνη παύση εξέτασης νέων αιτημάτων για ΟΠΣ, το οποίο καταδεικνύει την σημαντική και χρόνια καθυστέρηση ανάπτυξης – επέκτασης των υφιστάμενων υποδομών Δικτύου Διανομής. Πέραν αυτού η ποσοστιαία διάθεση ισχύος, υπό τα νέα περιθώρια, εκτοπίζει τους ενδιαφερόμενους οι οποίοι από το 2020 έχουν διακράτηση των αιτημάτων τους και ανέμεναν στοστωικά τον ΔΕΔΔΗΕ να προχωρήσει σε αναβαθμίσεις	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 97 – Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (7 Σχόλια):

1	– Στο Άρθρο 97 παρ.6, θεωρούμε ότι πρέπει να τροποποιηθεί η ημερομηνία ισχύος της επαναδιατύπωσης σε 17.12.2016 και αυτό γιατί αφενός τα αποτελέσματα του πρώτου πιλοτικού διαγωνισμού της ΡΑΕ εκδόθηκαν με ημερομηνία 16.12.2016 οπότε και ξεκίνησε η νέα φάση επαναλειτουργίας της αγοράς των ΑΠΕ, αλλά και γιατί η 1.1.2021 δεν προκύπτει ως κρίσιμη ημερομηνία έναρξης των επαναδιατυπώσεων συμβάσεων σύνδεσης από κάποιο άλλο ορόσημο	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Η διάταξη είναι απολύτως ορθή, διότι η κατάσταση με το αυξανόμενο κόστος των Όρων Σύνδεσης από ΔΕΔΔΗΕ και ιδίως τα τελευταία χρόνια για την κατασκευή έργων δικτύου του έχει φθάσει στο απροχώρητο. Είναι απολύτως στρεβλή η κατάσταση οι παραγωγοί να πληρώνουν το 100% των έργων δικτύου, που αφενός θα χρησιμοποιούνται και από λοιπούς καταναλωτές και αφετέρου θα ανήκουν στη κυριότητα του διαχειριστή. Η θέσπιση λοιπόν του ορίου του 50% με αναδρομική εφαρμογή για συμβάσεις σύνδεσης από 1/1/21 είναι απολύτως ορθή. ΠΡΟΤΑΣΗ : Δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις και ιδίως σε ομαδικά αιτήματα παραγωγών, ο ΔΕΔΔΗΕ με τους όρους σύνδεσης παραχωρεί στους παραγωγούς τη δυνατότητα με δαπάνες τους να μελετήσουν και κατασκευάσουν με εργολάβο δικό τους τα απαραίτητα έργα επέκτασης και αναβάθμισης του δικτύου για τη σύνδεση των σταθμών τους (το οποίο κόστος συνήθως είναι και πολύ υψηλό τόσο λόγω του μεγέθους των απαιτούμενων έργων όσο και λόγω της συγκυρίας) πρέπει να προβλεφθεί ο τρόπος επιστροφής του 50% του κόστους του δικτύου που κατέβαλαν οι παραγωγοί.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	Η διάταξη είναι απολύτως ορθή, διότι η κατάσταση με το αυξανόμενο κόστος των Όρων Σύνδεσης από ΔΕΔΔΗΕ μετά την επανεκκίνηση της αγοράς από το 2018 και ιδίως τα τελευταία χρόνια για την κατασκευή έργων δικτύου του έχει φθάσει στο απροχώρητο. Είναι απολύτως στρεβλή η κατάσταση οι παραγωγοί να πληρώνουν το 100% των έργων δικτύου, που αφενός θα χρησιμοποιούνται και από λοιπούς καταναλωτές και αφετέρου θα ανήκουν στη κυριότητα του διαχειριστή. Η θέσπιση λοιπόν του ορίου του 50% με αναδρομική εφαρμογή για συμβάσεις σύνδεσης από 1/1/21 είναι απολύτως ορθή και θα πρέπει το re-run και η επιστροφή χρημάτων Όρων Σύνδεσης από τον ΔΕΔΔΗΕ στους επενδυτές να γίνει άμεσα και να μην χρονίσει. Επειδή μάλιστα το πρόβλημα έχει ξεκινήσει νωρίτερα από την 1/1/21, προτείνουμε το ορόσημο αυτό να αντικατασταθεί με	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	την 17/12/16 αφού στις 16/12/16 εκδόθηκαν τα αποτελέσματα του τότε πιλοτικού διαγωνισμού φωτοβολταϊκών πάρκων της ΡΑΕ με τον οποίο επανεκκίνησε η αγορά και άρχισαν οι όροι σύνδεσης να αποπληρώνονται με σημαντικά υψηλότερες επιβαρύνσεις στις συμβάσεις σύνδεσης.	
4	Θα μπορούσαν να εξεταστούν εναλλακτικά λύσεις ευέλικτης διαχείρισης έναντι της επέκτασης ή ενίσχυσης του δικτύου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 της Οδηγίας 2019/944. Ως τέτοιες λύσεις θα μπορούσαν να είναι οι υπηρεσίες ευελιξίας από απόκρισης ζήτησης, αποκεντρωμένη παραγωγή ή αποθήκευση ενέργειας, οι οποίες θα μπορούσαν να ανακτηθούν από τις ΧΧΔ.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν άρθρο.
5	Το άρθρο αποτελεί καταρχάς θετικό βήμα. Ωστόσο επιβάλλεται για όρους ισονομίας να συμπεριλάβει όρο αναβίωσης ληγμένων όρων σύνδεσης στα οποία πάθηκε επιχειρηματική απόφαση μη αποδοχής τους λόγω του υψηλού αρχικού κόστους. Με τον περιορισμό του κόστους αυτού κατά 50% τα έργα αυτά πλέον γίνονται βιώσιμα. Προτείνεται η κατά προτεραιότητα επανεξέταση τους και εφόσον συνεχίζει να υπάρχει ηλεκτρικός χώρος να αναβιώνουν αυτοδικαία μετά από αίτημα του επενδυτή εντός εύλογης προθεσμίας. Το ίδιο να ισχύει και στα κορεσμένα δίκτυα στα οποία ο διαχειριστής εξέδωσε όρους σύνδεσης με υπερβολικό κόστος για αιτήματα που αφορούσαν σε αιτήματα της περιόδου 2010-2014. Σε συνδυασμό με το άρθρο 96 που παγώνει τα νέα αιτήματα για αρκετό διάστημα δεν θεωρούμε ότι θα επιβαρύνει τις υπηρεσίες του διαχειριστή. Η ημερομηνία έναρξης της διάταξης να είναι από την ημέρα ψήφισσης του 4414/2016 για το νέο καθεστώς στήριξης των ΑΠΕ. Επίσης προτείνεται οι όροι σύνδεσης να έχουν ένα ανώτατο πλαφόν κόστους και να υπάρχει δυνατότητα τμηματικής εξόφλησης προς τον διαχειριστή παρακρατώντας έσοδα του σταθμού κατευθειάν από τον ΔΑΠΕΕΠ για το υπερβάλλον του πλαφόν προυπολογισμού ακόμη και έντοκα.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
6	Παρ. 1-3: Ο ΔΕΔΔΗΕ υποχρεούται να συνεργαστεί με την κεντρική κυβέρνηση και να εντάξει στο Ταμείο Ανάκαμψης ή/και στο ΕΣΠΑ 2023/2027 έργα ενίσχυσης δικτύου (από αυτά που ονοματίζονται στις παρ. 1-3) αξίας τουλάχιστον x δισ. Ευρώ. Εάν εντάξει έργα αξίας μόνο γ δισ. Ευρώ (όπου γ<χ), τότε ο ΔΕΔΔΗΕ δεν επιτρέπεται να καταναίμει στους παραγωγούς ΑΠΕ το ποσό (x-γ)*Ποσοστό_Επιδότησης, όπου το Ποσοστό_Επιδότησης τίθεται ίσο με το μέσο ποσοστό επιδότησης που λαμβάνουν τα έργα των γ δισ. Ευρώ. Δηλαδή, εάν ο ΔΕΔΔΗΕ λόγω αβελτηρίας αποτύχει να εντάξει έργα και να εισπράξει επιδοτήσεις τότε το απολεσθέν ποσό των επιδοτήσεων να το επιβαρύνεται ο ΔΕΔΔΗΕ και όχι οι παραγωγοί ΑΠΕ. Το x θα πρέπει να είναι ένα αρκούντως φιλόδοξο νούμερο, ανάλογο των στόχων για διείσδυση των ΑΠΕ που έχει θέσει η ελληνική κυβέρνηση.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
7	Άρθρο 97, παρ. 3: Η διάταξη είναι απολύτως ορθή, διότι η κατάσταση με το αυξανόμενο κόστος των Όρων Σύνδεσης από ΔΕΔΔΗΕ μετά την επανεκκίνηση της αγοράς από το 2018 και ιδίως τα τελευταία χρόνια για την κατασκευή έργων δικτύου του έχει φθάσει στο απροχώρητο. Είναι απολύτως στρεβλή η κατάσταση οι παραγωγοί να πληρώνουν το 100% των έργων δικτύου, που αφενός θα χρησιμοποιούνται και από λοιπούς καταναλωτές και αφετέρου θα ανήκουν στη κυριότητα του διαχειριστή. Η θέσπιση λοιπόν του ορίου του 50% με αναδρομική εφαρμογή για συμβάσεις σύνδεσης από 1/1/21 είναι απολύτως ορθή και θα πρέπει το re-run και η επιστροφή χρημάτων Όρων Σύνδεσης από τον ΔΕΔΔΗΕ στους επενδυτές να γίνει άμεσα και να μην χρονίσει. Επειδή μάλιστα το πρόβλημα έχει ξεκινήσει νωρίτερα από την 1/1/21, προτείνουμε το ορόσημο αυτό να αντικατασταθεί με την 17/12/16 αφού στις 16/12/16 εκδόθηκαν τα αποτελέσματα του τότε πιλοτικού διαγωνισμού φωτοβολταϊκών πάρκων της ΡΑΕ με τον οποίο επανεκκίνησε η αγορά και άρχισαν οι όροι σύνδεσης να αποπληρώνονται με σημαντικά υψηλότερες επιβαρύνσεις στις συμβάσεις σύνδεσης.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 98 – Αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και το σύστημα από μη λειτουργικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (0 Σχόλια):

1		Δεν υποβλήθηκαν σχόλια
---	--	------------------------

Άρθρο 99 – Εικονικός Ενεργειακός Συμψηφισμός – Τροποποίηση άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (3 Σχόλια):

1	Μας βρίσκουν σύμφωνους οι διατάξεις του Άρθρου 99	Το σχόλιο είναι θετικό.
2	Στο αρ. 99 Εφόσον η γενική κατεύθυνση είναι η ενίσχυση της αυτοπαραγωγής, ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού κ.τ.λ., όσο πιο άμεσα γίνεται, τότε θα μπορούσε π.χ. να προβλεφθεί η δυνατότητα – επιλογή των Παραγωγών και δη των Εν. Κοινοτήτων να μετατρέψουν άπαξ υφιστάμενες Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης σε Συμβάσεις Εικονικού Ενεργειακού Συμψηφισμού καθώς σε αυτή την περίπτωση θα είναι άμεση η δυνατότητα για μείωση του ενεργειακού κόστους χωρίς την οποιαδήποτε καθυστέρηση.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

3	Επέκταση του Εικονικού Net Metering για την Μεταφορά Πράσινης Ενέργειας για την Παραγωγή Πράσινου Υδρογόνου ΜΕΡΟΣ Γ' Άρθρο 99, Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός – Τροποποίηση άρθρου 2 του ν. 3468/2006 Πρόταση: Να επεκταθεί το Εικονικό Net Metering για μεταφορά Πράσινης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Σταθμό Παραγωγής ΑΠΕ, ώστε να μπορεί να μεταφέρεται με το Εικονικό Net Metering στις Βιομηχανίες όπου είναι αδύνατη η απανθρακοποίηση τους χωρίς την χρήση Πράσινου Υδρογόνου, όπως οι Χαλυβουργίες, τα Εργοστάσια Παραγωγής Τσιμέντου, οι Μονάδες Παραγωγής Πράσινης Αμμωνίας, τα Διυλιστήρια, οι Μονάδες Ηλεκτροπαραγωγής με Φυσικό Αέριο καθώς και άλλες Βιομηχανικές Μονάδες ή Χώροι Παραγωγής όπου είναι απαραίτητη η προμήθεια του Πράσινου Υδρογόνου για την απανθρακοποίηση των παραγόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, όπου το Πράσινο Υδρογόνο θα μπορεί έτσι να παράγεται επιτόπου με την εγκατάσταση των Μονάδων Ηλεκτρόλυσης Νερού για την Παραγωγή του Πράσινου Υδρογόνου επιτόπου στον χώρο της Βιομηχανίας ή του Χώρου Παραγωγής που το χρειάζεται. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η επένδυση για την κατασκευή ξεχωριστού Αγωγού Μεταφοράς του Πράσινου Υδρογόνου από την Μονάδα ΑΠΕ Παραγωγής της Πράσινης Ηλεκτρικής Ενέργειας που χρησιμοποιείται για την Παραγωγή του Πράσινου Υδρογόνου, στις Βιομηχανίες ή στους Χώρους Παραγωγής, ως ανωτέρω, που χρειάζονται Πράσινο Υδρογόνο για την απανθρακοποίηση τους, όπως θα ήταν αναγκαίο αν η Παραγωγή του Πράσινου Υδρογόνου γινόταν με Ηλεκτρόλυση Νερού μέσα στην Μονάδα Παραγωγής της Πράσινης Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και θα έπρεπε να μεταφερθεί το Πράσινο Υδρογόνο στις Βιομηχανίες ή στους Χώρους Παραγωγής, ως ανωτέρω.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν άρθρο.
---	--	-------------------------------------

Άρθρο 100 – Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού – Αντικατάσταση άρθρου 14B του ν.3468/2006 (5 Σχόλια):

1	Παρακαλώ όπως προβλεφθεί και η δυνατότητα (στους ΟΤΑ) να μετατρέπουν σε φωτοβολταϊκούς τους βραχίονες του δημοτικού φωτισμού που βρίσκονται συνδεδεμένοι επάνω στο δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ . Δηλαδή να επιτρέπεται η εγκατάσταση στις κολώνες του ΔΕΔΔΗΕ αυτόνομων μικρών φωτοβολταϊκών πάνελ ή μεμβρανών με αντίστοιχο συσσωρευτή, που θα συνδέεται εναλλακτικά με τους υφιστάμενους βραχίονες φωτισμού, με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας και μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν σχέδιο νόμου. Θα ληφθεί υπόψη κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των άρθρων που αναφέρονται στην αυτοπαραγωγή.
2	Προσθήκη στο άρθρο: Να επιτρέπεται στους ΟΤΑ να μετατρέπουν τον δημοτικό φωτισμό που είναι τοποθετημένος και συνδεδεμένος στις κολώνες μεταφοράς ρεύματος του ΔΕΔΔΗΕ και με σύνδεση από φωτοβολταϊκά πάνελ ή μεμβράνες. Δηλαδή να επιτρέπεται κάθε βραχίονας φωτισμού να συνδέεται εναλλακτικά και με ανεξάρτητο μικρό φωτοβολταϊκό πάνελ που θα είναι τοποθετημένο με τον μηχανισμό του στην αντίστοιχη κολώνα της ΔΕΗ . Αυτό θα συντελέσει ώστε σταδιακά ο δημοτικός φωτισμός που είναι τοποθετημένος στις κολώνες της ΔΕΗ να τροφοδοτείται με ρεύμα από φωτοβολταϊκά. Αυτό θα επιφέρει οικονομία στους Δήμους και θα μειώσει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα τους.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν σχέδιο νόμου. Θα ληφθεί υπόψη κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των άρθρων που αναφέρονται στην αυτοπαραγωγή.
3	Δεν διευκρινίζεται αν αναφέρεται στο πλαίσιο της Ενεργειακής Κοινότητας ή σε κάποιο άλλο υποστηρικτικό σχήμα.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό
4	Μας βρίσκουν σύμφωνους οι διατάξεις του Άρθρου 100	Το σχόλιο γίνεται δεκτό.
5	Όσοι εγκαταστήσουν μονάδες αυτοπαραγωγής (net metering) μέχρι 31/12/2023 να εξαιρούνται από την καταβολή ΦΠΑ κατά την αγορά και εγκατάσταση του εξοπλισμού	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν σχέδιο νόμου.

Άρθρο 101 – Απόσυρση σταθμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ'αρ. 904/2011 Απόφασης της Ρ.Α.Ε. (0 Σχόλια):

1	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
---	-------------------------

Άρθρο 102 – Αιολικά πάρκα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (7 Σχόλια):

1	Είναι λάθος να γίνουν τα νησιά ένα είδος χωματερής ανεμογεννητριών οι οποίες θα δεσμεύουν και ηλεκτρικό χώρο έναντι ποιο αξιόπιστων τεχνολογιών. Πολύ περισσότερο δε καθώς τα μηχανήματα αυτά δημιουργούν διάφορα προβλήματα στο ασθενές αυτόνομο ηλεκτρικό δίκτυο μη έχοντας εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας. Επιπλέον δε, τα προβλήματα αυτά περιορίζουν την διείσδυση των υπολοίπων ΑΠΕ και στο μέλλον θα ανεβάσουν τα κόστη εξισορρόπησης. Πολύ περισσότερο λάθος είναι να αποζημιωθούν με ΣΕΣΤ μηχανές που έχουν αποσβεστεί λογιστικά!. Οι εν λόγω μηχανές πρέπει να πάνε για ανακύκλωση και την χωρητικότητα των δικτύων να την διαθέσει σε ποιο αξιόπιστες τεχνολογίες όπως τα φωτοβολταϊκά με αποθήκευση ή ανεμογεννήτριες νέας τεχνολογίας με αποθήκευση.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Απόλυτα σωστό, επιλύει ένα χρόνιο πρόβλημα για τους αιολικούς παραγωγούς στα Μη Συνδεδεμένα Νησιά και ειδικά του Ακριτικού Αιγαίου.	Το σχόλιο λαμβάνεται υπόψη.

	Το άρθρο 102 αφορά μόνο τα Μη Συνδεδεμένα Νησιά που λόγω των ασθενών ηλεκτρικών δικτύων δεν μπορούν να τοποθετηθούν ανεμογεννήτριες μεγαλύτερες του 1 MW. Παράλληλα οι κατασκευάστριες εταιρείες των ανεμογεννητριών, έχουν σταματήσει να κατασκευάζουν ανεμογεννήτριες μικρότερες του 1 MW για λόγους οικονομίας κλίμακος. Δημιουργήθηκε λοιπόν αδιέξοδο στην τοποθέτηση ανεμογεννητριών για της μικρής ισχύος άδειες εγκατάστασης αιολικών σταθμών μικρότερης του 1 MW. Επιβεβαίωση των προαναφερόμενων είναι το γεγονός, ότι ακόμα και με τις ήδη εγκατεστημένες ανεμογεννήτριες με ισχύ μικρότερη του 1 MW, υπάρχει πρόβλημα για την απορρόφηση της παραγόμενης ενέργειας από το ασθενές ηλεκτρικό σύστημα των Μη Συνδεδεμένων Νησιών και επιβάλλεται περικοπή στην λειτουργία τους που ανέρχεται στο 50%. Σε συνέχεια των παραπάνω επιβεβαιώνω την ορθότητα του προς ψήφιση Άρθρου 102, που με την εφαρμογή του εκτός των άλλων συμβάλει στην παραγωγή φθηνής ηλεκτρικής ενέργειας στα Ακριτικά Νησιά.	
3	Η πλέον βασική ρύθμιση που εισάγεται με το Άρθρο είναι η αδειοδότηση λειτουργίας μεταχειρισμένων ανεμογεννητριών σε νέους σταθμούς ΑΠΕ. Προτείνεται μάλιστα ανεπιφύλακτα η επέκταση της ρύθμισης του νέου υπό διαβούλευση νόμου (σε συνδυασμό με την κατάλληλη ρύθμιση της Απόφασης ΥΠΕΝ 78429/3166-23.08.2021 ρύθμισης ΤΑ για μεταχειρισμένες ανεμογεννήτριες αλλά και του Νόμου 4716/22.10.2018 για τις προϋποθέσεις ένταξης αιολικών σταθμών σε καθεστώς repowering) ώστε να είναι δυνατή η αδειοδότηση και εγκατάσταση μεταχειρισμένων ανεμογεννητριών (ονομαστικής ισχύος μικρότερης των 1.000 kW και με δεδομένη την εγκυρότητα πιστοποιητικού τύπου κατά την αρχική κατασκευή τους) σε παλαιότερους (που υφίστανται ριζική ανανέωση repowering) ή σε νέους αιολικούς σταθμούς συνολικής ονομαστικής ισχύος μικρότερης των 3 MW. Υπενθυμίζεται ότι οι κατασκευαστές ανεμογεννητριών δεν κατασκευάζουν πλέον ανεμογεννήτριες ισχύος μικρότερης των 1.000 kW ενώ πλέον, σχεδόν όλοι οι κατασκευαστές Α/Γ, δεν πωλούν / υποστηρίζουν μία ανεμογεννήτρια ονομαστικής ισχύος 3 MW για την κατασκευή Α/Π συνολικής ισχύος 3 MW. Είναι συνεπώς μοναδική επιλογή για τους επενδυτές έργων έως 3 MW, η δυνατότητα χρήσης μεταχειρισμένων ανεμογεννητριών τουλάχιστον ισχύος έως 1.000 KW, ως η μοναδική τεχνική επιλογή για την κάλυψη της αδειοδοτημένης ισχύος αλλά και η μόνη εφικτή οικονομική επιλογή καθώς το κόστος εγκατάστασης ανεμογεννητριών μικρών έργων έως 3 MW (και ειδικά ριζικής ανανέωσης εξοπλισμού repowering), είναι πολύ αυξημένο και στο διασυνδεδεμένο χερσαίο σύστημα αλλά ειδικά σε νησιά διασυνδεδεμένα και ΜΗ (που επιπλέον υφίστανται και το κόστος περικοπών διαχείρισης φορτίου του ΔΕΔΔΗΕ). Η χρήση μεταχειρισμένων ανεμογεννητριών (δηλαδή γνωστών παλαιότερων τύπων ανεμογεννητριών με πιστοποιητικό τύπου κατά την αρχική κατασκευή τους) πρέπει πλήρως να αδειοδοτηθεί, όπως συμβαίνει και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ως η μοναδική πλέον εφικτή τεχνική και οικονομική δυνατότητα κατασκευής νέων αιολικών σταθμών ή ριζικής ανανέωσης εξοπλισμού (repowering) παλαιότερων αιολικών πάρκων ισχύος έως 3 MW, που είτε είναι ήδη πλήρως αδειοδοτημένα είτε επιτυγχάνουν την περιβαλλοντική τους αδειοδότηση	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Δίνεται η δυνατότητα για εγκατάσταση ανεμογεννητριών που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά το παρελθόν στα μη διασυνδεδεμένα νησιά για αιολικούς σταθμούς συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των 60 kW και μικρότερης ή ίσης του 1 MW. Θεωρούμε την απόφαση αυτή μη απαραίτητη, δεδομένου ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν τουλάχιστον 3 κατασκευάστριες εταιρείες στην ελληνική αγορά οι οποίες μπορούν να προμηθεύσουν με καινούργιες (τελευταίας τεχνολογίας) ανεμογεννήτριες έως 1 MW, πλήρως συμμορφωμένες με τις απαιτήσεις της ελληνικής κείμενης νομοθεσίας και με όλα τα απαραίτητα πιστοποιητικά και εγγυήσεις που πρέπει να συνοδεύουν τον εξοπλισμό ενός αιολικού σταθμού. Ακόμη, η πιθανή εγκατάσταση ανεμογεννητριών που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά το παρελθόν στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, μπορεί να εγείρει πιθανά θέματα ασφαλείας, ευστάθειας και λειτουργίας του δικτύου καθώς οι μεταχειρισμένες μηχανές πολύ πιθανό να συντηρούνται κατά περίπτωση και όχι με συστηματική ετήσια συντήρηση και συνήθως όχι από τους ίδιους τους κατασκευαστές. Η καταπόνηση που μπορεί να έχουν υποστεί κατά τη διάρκεια λειτουργίας τους τις καθιστά ευάλωτες σε καινούριες και πιο σοβαρές φθορές. Μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένα έξοδα συντήρησης (μετακίνηση προσωπικού και ανταλλακτικών) και ενδεχομένως να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην αποδοχή της αιολικής ενέργειας από τις τοπικές κοινωνίες λόγω του πιθανού αυξημένου αριθμού βλαβών από τη γήρανση του εξοπλισμού και της πιθανής επάρκειας ανταλλακτικών (λ.χ. να παραμένουν οι ανεμογεννήτριες σε καθεστώς βλάβης για μεγάλα χρονικά διαστήματα).	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
5	Η Συντονιστική Ομάδα της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΓΩΝΑ ΣΚΥΡΟΣ Σ.Ο.Σ. κατά των βιομηχανικής εγκατάστασης ανεμογεννητριών στη Σκύρο, συμφωνεί και υιοθετεί τις απόψεις της κυρίας Φρόνης Παπαλημναίου, δικηγόρος, όπως κατατέθηκαν στα σχόλια της στην παρούσα διαβούλευση και παραθέτει τα σχόλια αυτά αυτούσια. Επί του άρθρου 102 με τίτλο «Αιολικά πάρκα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά».	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	Η προτεινόμενη διάταξη ως φέρεται, προβλέπει επί της ουσίας την εγκατάσταση σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ), αποξηλωμένων μεταχειρισμένων ανεμογεννητριών εντός 20 ετών από την αρχική τους εγκατάσταση αλλού, προσδίδοντάς τους άλλη μια 20ετία επί τόπου, δηλαδή στο ΜΔΝ, καθώς η σχετική άδεια λειτουργίας θα δύναται να φθάσει τα 20 έτη. Η πρόβλεψη αυτή θα προσελκύσει στα ΜΔΝ καιροσκοπικές επενδύσεις, γιατί θα προτιμηθούν προς τοποθέτηση ανεμογεννήτριες – σκουπίδια, χωρίς καθόλου να περιορίζει τους κινδύνους αυτούς το ότι η διάταξη θέτει όριο στην μέγιστη παραγόμενη ισχύ (έως 1 MW). Το εντελώς αντίθετο πρέπει να εισάγει ο νομοθέτης, δηλαδή στα ΜΔΣ να είναι υποχρεωτική η τοποθέτηση ανεμογεννητριών τελευταίας τεχνολογίας και μόνον, ανεξαρτήτως της ισχύος παραγωγής του αιολικού πάρκου, και μάλιστα σε καινούργια κατάσταση και ασφαλώς μηδέποτε χρησιμοποιημένων στο παρελθόν. Η πρόβλεψη είναι απαράδεκτη και προσβλητική για τις κοινωνίες των ΜΔΝ, ανοίγει δε το δρόμο σε τυχοδιωκτικές επενδύσεις στα ΜΔΝ.	
6	Επί του άρθρου 102 με τίτλο «Αιολικά πάρκα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά». Η προτεινόμενη διάταξη ως φέρεται προβλέπει επί της ουσίας την εγκατάσταση σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ), αποξηλωμένων μεταχειρισμένων ανεμογεννητριών εντός 20 ετών από την αρχική τους εγκατάσταση αλλού, προσδίδοντάς τους άλλη μια 20ετία επί τόπου, δηλαδή στο ΜΔΝ, καθώς η σχετική άδεια λειτουργίας θα δύναται να φθάσει τα 20 έτη. Η πρόβλεψη αυτή θα προσελκύσει στα ΜΔΝ καιροσκοπικές επενδύσεις, γιατί θα προτιμηθούν προς τοποθέτηση ανεμογεννήτριες – σκουπίδια, χωρίς καθόλου να περιορίζει τους κινδύνους αυτούς το ότι η διάταξη θέτει όριο στην μέγιστη παραγόμενη ισχύ (έως 1 MW). Το εντελώς αντίθετο πρέπει να εισάγει ο νομοθέτης, δηλαδή στα ΜΔΣ να είναι υποχρεωτική η τοποθέτηση ανεμογεννητριών τελευταίας τεχνολογίας και μόνον, ανεξαρτήτως της ισχύος παραγωγής του αιολικού πάρκου, και μάλιστα σε καινούργια κατάσταση και ασφαλώς μηδέποτε χρησιμοποιημένων στο παρελθόν. Η πρόβλεψη είναι απαράδεκτη και προσβλητική για τις κοινωνίες των ΜΔΝ, ανοίγει δε το δρόμο σε τυχοδιωκτικές επενδύσεις στα ΜΔΝ.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
7	Άρθρο 102, Παρ.1 Να επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών που έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν σε άλλη εγκατάσταση για λιγότερο από είκοσι (20) έτη ειδικά για αιολικά πάρκα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σε μη διασυνδεδεμένα νησιά, και στην Κρήτη, εγκατεστημένης ισχύος 60kW< P≤1MW.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 103 – Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα Αντικατάσταση άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (4 Σχόλια):

1	Στο Άρθρο 103 για τα κορεσμένα δίκτυα, τα εδάφια (β) και (δ) της παρ. 2 στερούν τη δυνατότητα διατήρησης σε εκκρεμότητα των αιτήσεων που έχουν κατατεθεί ή πρόκειται να κατατεθούν και έρχονται σε αντίθεση με ό,τι ισχύει σε ολόκληρη τη χώρα βάσει της ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.03.2020, όπως έχει τροποποιηθεί. Πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε να παρέχεται και στους επενδυτές εξαιρούμενων σταθμών στα κορεσμένα δίκτυα η εύλογη δυνατότητα διατήρησης σε εκκρεμότητα των αιτήσεων.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Μας βρίσκουν σύμφωνους οι διατάξεις του Άρθρου 103	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
3	Θα πρέπει να υπάρξει συνολική πρόβλεψη για τις Ενεργειακές Κοινότητες όσον αφορά τα κορεσμένα δίκτυα σε όλη την Ελλάδα και εκτίμηση ή επανεκτίμηση του περιθωρίου ισχύος. Στις παραγράφους (α, β) του άρθρου οι Ενεργειακές Κοινότητες εξαιρούνται. Θα πρέπει να υπάρξουν σχετικές ρυθμίσεις.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
4	Άρθρο 103, Παρ.5 Στις περιοχές της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/ 2018 και στην Κρήτη, καθορίζεται για έκαστην περιοχή, πρόσθετο περιθώριο ισχύος τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) αποκλειστικά για αιολικούς σταθμούς που πρόκειται να λειτουργήσουν από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), με την προϋπόθεση ότι κάθε Ενεργειακή Κοινότητα δύναται να κάνει αποδεκτές οριστικές προσφορές σύνδεσης μέχρι του ορίου συνολικής ισχύος έξι (6) μεγαβάτ (MW). Γενικά για Ενεργειακές Κοινότητες 1) Ορίζεται η έννοια της «Ενεργειακής Κοινότητας ευρείας βάσης», ως η Κοινότητα με περισσότερα από 100 μέλη φυσικά πρόσωπα και συμμετοχή ΟΤΑ. Για τις Ενεργειακές Κοινότητες ευρείας βάσης ισχύουν τα ακόλουθα: α. εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής εγγυητικής επιστολής κατά την υποβολή αιτήματος για έκδοση βεβαίωσης παραγωγής β. εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής τέλους έκδοσης βεβαίωσης παραγωγής γ. καταργούνται όλες οι χρονικές προθεσμίες για την ισχύ της βεβαίωσης παραγωγής, την υποβολή της ΜΠΕ και την έκδοση των όρων σύνδεσης και, ως εκ τούτου, απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής τέλους παράτασης χρήσης φυσικού χώρου	Τα σχόλια δεν αφορούν το παρόν άρθρο.

	δ. όλα τα έργα τους για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, αποθήκευση και συμπαράγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας είναι επιλέξιμα προς ένταξη στον αναπτυξιακό νόμο, ανεξαρτήτως μεγέθους, τεχνολογίας και λειτουργίας (πώληση ή συμψηφισμός) ε. έχουν απόλυτη προτεραιότητα στην έκδοση Όρων Σύνδεσης από τον ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ στ. κατάτμηση ιδιωτικών εκτάσεων: στο ίδιο αγροτεμάχιο επιτρέπεται η κατασκευή σταθμών ισχύος στο όριο που δίνεται στο άρθρο 103 του παρόντος νόμου ζ. έχουν παράταση ενός χρόνου επιπλέον για τις τιμές αναφοράς για τα έργα εκτός διαγωνισμών, σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα.	
--	---	--

Άρθρο 104 – Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού – Τροποποίηση περ. β του άρθρου 5 του ν. 4513/2018 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Άρθρο 105 – Ενάσκηση δραστηριοτήτων – Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018 (2 Σχόλια):

1	Μας βρίσκουν σύμφωνους οι διατάξεις του Άρθρου 105	Γενική τοποθέτηση.
2	Οι ενεργειακές κοινότητες που δημιουργήθηκαν είναι κατά κανόνα εικονικές και κατέλαβαν όλα τα δίκτυα χωρίς να γίνει διάχυση του πόρου αυτού στους πολλούς. Αντ' αυτού αφού άλωσαν όλα τα δίκτυα εις βάρος όλων τους δόθηκαν και τα προνόμια των υπολοίπων παραγωγών. (Ελεύθερη μεταβίβαση σε άλλα νομικά πρόσωπα, Διανομή κερδών κτλ) Δυστυχώς έγινε κατάχρηση των προνομίων και των ευεργετημάτων και δεν υπήρξε καμία πρόθεση ανάσχεσης από την ηγεσία του ΥΠΕΝ.	Γενική τοποθέτηση.

Άρθρο 106 – Σκοπός της ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ - Τροποποίηση άρθρου 118 του ν. 4001/2011 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Άρθρο 107 – Διαφοροποίηση εσόδων εταιρείας «Διαχειριστής ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» από παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης και τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά - Προσθήκη περ. θ' στην παρ. 3 άρθρου 118Α του ν. 4001/2011 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Άρθρο 108 – Κατάργηση υποχρέωσης περιγραφής αποθηκευτικών χώρων εμπορικών αποθεμάτων – Τροποποίηση παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3054/2002 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια
---	--	----------------------------

Άρθρο 109 – Καθορισμός υποχρέωσης τήρησης εμπορικών αποθεμάτων – Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Άρθρο 110 – Καθορισμός πόρων υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης - Τροποποίηση του άρθρου 21 ν. 4342/2015 (1 Σχόλιο):

1	Γενικώς, το Μέρος Ε' του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου κρίνεται θετικό εφόσον προωθεί την αναπροσαρμογή αλλά και αύξηση του ηλεκτρικού χώρου για ανάπτυξη ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, καθώς και την αυτοπαραγωγή, τις ΕΚΟΙΝ και τον ενεργειακό συμψηφισμό, πραγματικό και εικονικό. Επίσης, κρίνεται θετικό το γεγονός ότι εξασφαλίζονται πόροι για "υλοποίηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή ένδεια ή στην κοινωνική κατοικία" (άρθ. 110).	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
---	---	-----------------------------

Άρθρο 111 – Πόροι Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (1 Σχόλιο):

1	Αντικείμενο θέματος – Υφιστάμενη κατάσταση Η ΔΕΗ, αξιοποιώντας τους υδάτινους πόρους σε συνδυασμό με το κατάλληλο φυσικό ανάγλυφο της περιοχής, έχει κατασκευάσει και λειτουργεί στον ποταμό Νέστο τα μεγάλα Υδροηλεκτρικά Έργα (ΥΗΕ) του Θησαυρού και της Πλατανόβρυσης, ενώ εκκρεμεί επί 25ετία η κατασκευή του αναρρυθμιστικού ΥΗΕ Τεμένου τρίτου στη σειρά έργου του Συγκροτήματος Νέστου. Το σύνολο των Υδροηλεκτρικών Έργων της ΔΕΗ επί του ποταμού Νέστου χωροθετούνται εντός του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης. Σύμφωνα με το Άρθρο 27 του Ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8/28.01.2009 τεύχος Α') σε μικρό ιδιωτικό υδροηλεκτρικό έργο (ΑΠΕ) που λειτουργεί σήμερα στην ορεινή περιοχή του Ν. Δράμας επιβάλλεται ειδικό τέλος υπέρ του Φορέα Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης. Αντίθετα, στα μεγάλα Υδροηλεκτρικά Έργα επί του ποταμού Νέστου της ιδιωτικής πλέον ΔΕΗ, τα οποία αναμφισβήτητα επιφέρουν σημαντικότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον μιας προστατευόμενης περιοχής από τα αντίστοιχα μικρά, δεν επιβάλλεται ειδικό τέλος. Επισημαίνεται ότι το ισχύον σήμερα προαναφερθέν ειδικό τέλος δεν αποδίδεται στους ΟΤΑ, παρά μόνο στους κατά τόπους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, οι οποίοι έχουν ήδη καταργηθεί και ενσωματωθεί στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) με έδρα την Αθήνα.	Το σχόλιο δεν αφορά το παρόν άρθρο.
---	--	-------------------------------------

	Υπενθυμίζεται ότι ο Φορέας Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης έχει καταργηθεί και ενσωματωθεί στη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Νέστου – Βιστωνίδας και Ροδόπης του ΟΦΥΠΕΚΑ με έδρα το Πόρτο Λάγος και Παράρτημα στο Παρανέστι. Ως εκ τούτου, η είσπραξη από τον ΟΦΥΠΕΚΑ ακόμη και του υφιστάμενου σήμερα ειδικού τέλους και η κεντρική διαχείριση των αντίστοιχων ποσών χωρίς ασφαλιστικές δικλίδες, πιθανότατα και σύμφωνα με την υπάρχουσα εμπειρία θα οδηγήσει σε απώλεια πόρων που σήμερα επενδύονται τοπικά. Πρόταση Προτείνεται η τροποποίηση της ισχύουσας διάταξης νόμου με πρόβλεψη επιβολής ειδικού τέλους σε κάθε παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας από Υδροηλεκτρικό Σταθμό εντός προστατευόμενων περιοχών, ανεξαρτήτως ισχύος, και η απόδοσή του για υλοποίηση αναπτυξιακών δράσεων και προγραμμάτων στους οικείους Δήμους και στον ΟΦΥΠΕΚΑ για λογαριασμό της αντίστοιχης Μονάδας Διαχείρισης της Προστατευόμενης Περιοχής (ΜΔΠΠ). Ισχύουσα διάταξη νόμου: Ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8/28.01.2009 τεύχος Α') / Άρθρο 27 Ρυθμίσεις σχετικές με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) 12. Στο Κεφάλαιο Η' του Ν. 3468/2006 μετά το άρθρο 25 προστίθεται άρθρο 25α ως εξής: «Άρθρο 25α Κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο χορηγείται άδεια παραγωγής από Υδροηλεκτρικό Σταθμό εντός των κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν. 1650/ 1986 προστατευόμενων περιοχών, επιβαρύνεται από την έναρξη της εμπορικής λειτουργίας του σταθμού του με ειδικό τέλος υπέρ του κατά τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν. 2742/1999 συνιστώμενου Φορέα Διαχείρισης της οικείας προστατευόμενης περιοχής. Το τέλος αυτό αντιστοιχεί σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί της, προ ΦΠΑ, τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας στον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος του παρόντος άρθρου παρακρατούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή και αποδίδονται στον Φορέα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής στην οποία εγκαθίσταται ο σταθμός.» Προτεινόμενη τροποποίηση Άρθρου 25α του Ν. 3468/2006 που προστέθηκε με το Άρθρο 27 παρ. 12 του Ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8/28.01.2009 τεύχος Α'): Το Άρθρο 25α του Ν. 3468/2006 που προστέθηκε με το Άρθρο 27 παρ. 12 του Ν. 3734/2009 τροποποιείται ως εξής: «Άρθρο 25α Κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο χορηγείται ή έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής από Υδροηλεκτρικό Σταθμό, ανεξαρτήτως ισχύος, εντός των κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν. 1650/ 1986 προστατευόμενων περιοχών, επιβαρύνεται από την έναρξη ισχύος του παρόντος για τους ήδη λειτουργούντες σταθμούς ή την έναρξη εμπορικής λειτουργίας νέου σταθμού, με ειδικό τέλος υπέρ του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) και των ΟΤΑ πρώτου βαθμού της οικείας προστατευόμενης περιοχής. Το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί της, προ ΦΠΑ, τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας στον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος του παρόντος άρθρου παρακρατούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή και αποδίδονται κατά ποσοστό 20% στον ΟΦΥΠΕΚΑ για λογαριασμό της αντίστοιχης Μονάδας Διαχείρισης της Προστατευόμενης Περιοχής (ΜΔΠΠ) στην οποία εγκαθίσταται ο σταθμός και ποσοστό 80% στους ΟΤΑ πρώτου βαθμού αναλογικά με την καταλαμβανόμενη έκτασή τους από τις αντίστοιχες ενεργειακές υποδομές. Τα αναλογούντα ποσά θα επενδύονται υποχρεωτικά σε δράσεις και προγράμματα τοπικής ανάπτυξης των οικείων προστατευόμενων περιοχών»	
--	---	--

Άρθρο 112 – Καθορισμός υπόχρεων μερών και επιμερισμός σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Μέρος ΣΤ'

Συνοψη Υποβληθέντων Σχολίων:

Για το Μέρος ΣΤ' συνολικά υπεβλήθησαν εξήντα δύο (62) σχόλια στη δημόσια διαβούλευση, τα οποία κατατάσσονται στα ακόλουθα κεφάλαια:

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 113 - 123) υπεβλήθησαν συνολικά είκοσι (20) σχόλια εκ των οποίων:

- Αριθμός επαναλαμβανόμενων Σχολίων: έξι (6)
- Αριθμός Σχολίων που κρίθηκαν ως αποδεκτά και ενσωματώθηκαν στις προτεινόμενες ρυθμίσεις: πέντε (5)
- Αριθμός Σχολίων που κρίθηκαν ως μη αποδεκτά: εννιά (9)

Στο Κεφάλαιο Β (άρθρα 124-132), υπεβλήθησαν τριάντα δύο (32) σχόλια από τα οποία έγιναν δεκτά οκτώ (8) σχόλια, τα οποία ενσωματώθηκαν στα άρθρα 127 και 129. Αναγκαία κρίθηκε δε, δυνάμει των σχολίων, η προσθήκη νέου άρθρου μετά το άρθρο 125, το

οποίο αφορά σε εξουσιοδοτική ρύθμιση και το οποίο αποτελούσε εξ αρχής πρότασή μας που είχε ενσωματωθεί σε όλα τα σχέδια του σχεδίου νόμου.

Στο Κεφάλαιο Γ (άρθρα 133 - 138), υπεβλήθησαν δέκα (10) σχόλια

Τα αποδεκτά σχόλια κρίθηκαν ότι βελτιώνουν τις σχετικές ρυθμίσεις, συμβάλλουν στην κατανόηση και αίρουν προβληματισμούς κατά την εφαρμογή τους.

Τα απορριπτά σχόλια κρίθηκαν ότι στερούνταν συνάφειας με το αντικείμενο της επίμαχης ρύθμισης.

Άρθρο 113 – Αρμοδιότητα μίσθωσης δημοτικών λατομείων – Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 54 ν. 4512/2018 (0 Σχόλια):

1	Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	-----------------------------

Άρθρο 114 – Αρμοδιότητα Δημοτικού Συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 60 του ν. 4512/2018 (0 Σχόλια):

1	Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	-----------------------------

Άρθρο 115 – Διάθεση παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 15 του ν. 4602/2019 (0 Σχόλια):

1	Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	-----------------------------

Άρθρο 116 – Παράταση ολοκλήρωσης ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση (4 Σχόλια):

1	3. Στην περίπτωση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών, η ισχύς των οποίων έληξε από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μίσθωσης, παρατείνεται κατά ένα (1) έτος η προθεσμία υποβολής της αίτησης μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α' 5). Η παράταση του ενός (1) έτους χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, για δημόσια ή δημοτική έκταση αντίστοιχα, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και υπό την επιφύλαξη ότι για τις υπό κρίση εκτάσεις δεν είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έγκριση διενέργειας ερευνητικών εργασιών ή μίσθωσης υπέρ τρίτου ενδιαφερομένου. Η παράταση χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και ισχύει από την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή ή της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου. » Η παράταση κατά ένα (1) έτος της προθεσμίας υποβολής της αίτησης μίσθωσης σε αποφάσεις έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών, η ισχύς των οποίων έληξε από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος, δημιουργεί νέες καταστάσεις, η ανατροπή των οποίων είναι αντίθετη προς τις αρχές της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης, καθώς εάν δεν είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα αίτηση μίσθωσης εντός έξι (6) μηνών από την λήξη τους, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018, οι χώροι στους οποίους αναφέρονταν κατέστησαν ελεύθεροι μετά την παρέλευση των έξι μηνών. Εν συνεχεία, τυχόν αιτήσεις έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών τρίτων ενδιαφερομένων για τους συγκεκριμένους χώρους, εξετάστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν. 4442/2016 και θεωρήθηκε ότι δεν προηγούνταν άλλη αίτηση για διενέργεια ερευνητικών εργασιών ή μίσθωση ώστε να απορριφθούν. Συνεπώς είναι ήδη σε εξέλιξη η διαδικασία συμπλήρωσης του διοικητικού φακέλου αυτών των νέων αιτήσεων, χωρίς να έχει ολοκληρωθεί και να εκδοθεί διοικητική πράξη έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών και υπαγωγή σε ΠΠΔ. Είναι προφανές ότι ειδικά στις ανωτέρω περιπτώσεις, η αναδρομική παράταση της προθεσμίας υποβολής αίτησης μίσθωσης η ισχύς των οποίων έληξε από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος, προσκρούει στο έννομο συμφέρον των διοικούμενων θίγοντας δικαιώματά τους που αποκτήθηκαν καλόπιστα από την εφαρμογή ρητής διάταξης νόμου (παρ. 2, άρθρο 53, ν.4512/2018 και παρ. 3α', εδ. γγ ν. 4442/2016).	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
2	Άρθρο 116, παρ. 3: Δεδομένου ότι πολλές εγκρίσεις ερευνών που έληξαν είχαν προβλήματα υλοποίησης-ολοκλήρωσης λόγω της πανδημίας, προτείνεται η παράταση διενέργειας των ερευνητικών εργασιών και όχι απλά η παράταση υποβολής αίτησης μίσθωσης. Συγκεκριμένα προτείνεται η αναδιαμόρφωση της παρ.3 ως ακολούθως: «Στην περίπτωση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών, η ισχύς των οποίων έληξε από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μίσθωσης, παρατείνεται έως 31.12.2022 η ισχύς των αποφάσεων του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών. Η παράταση έως 31.12.2022 χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, για δημόσια ή δημοτική έκταση αντίστοιχα, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και υπό την επιφύλαξη ότι για τις υπό κρίση εκτάσεις δεν είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έγκριση διενέργειας ερευνητικών εργασιών ή μίσθωσης υπέρ τρίτου ενδιαφερομένου. Η παράταση χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και ισχύει από την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή ή της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου.» Άρθρο 116, παρ. 4: Τα αιτήματα μίσθωσης που έχουν ήδη υποβληθεί	Το σχόλιο γίνεται εν μέρει αποδεκτό ως προς την προθεσμία παράτασης και την κατάργηση της παρ. 4.

	συνοδεύονται υποχρεωτικά και βάσει της παρ. 2 του άρθρου 53 του Ν. 4512/208, από τα πρωτόκολλα υποβολής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και έκθεσης ερευνητικών εργασιών στο ΕΑΓΜΕ. Ως εκ τούτου η παράγραφος αυτή δεν εξυπηρετεί το σκοπό για τον οποίο γράφτηκε, καθώς τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση μίσθωσης έχουν ήδη κατατεθεί. Προτείνεται η κατάργησή του. Άρθρο 116, παρ. 5: Δεδομένου της ως άνω πρότασης μας η παρ.3 του άρθρου 116 να αναδιαμορφωθεί και επί της ουσίας να παρατείνονται οι ερευνητικές εργασίες που έληξαν από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος και όχι απλά η παράταση υποβολής αίτησης μίσθωσης, προτείνεται η αναδιαμόρφωσή της παρ. 5 ως ακολούθως: «Αιτήσεις για παράταση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 υποβάλλονται έως την 30η.9.2022.»	
3	Άρθρο 116 παρ. 3 Αναφέρεται: Στην περίπτωση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών, η ισχύς των οποίων έληξε από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μίσθωσης, παρατείνεται κατά ένα (1) έτος η προθεσμία υποβολής της αίτησης μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α' 5). Η παράταση του ενός (1) έτους χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, για δημόσια ή δημοτική έκταση αντίστοιχα, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και υπό την επιφύλαξη ότι για τις υπό κρίση εκτάσεις δεν είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έγκριση διενέργειας ερευνητικών εργασιών ή μίσθωσης υπέρ τρίτου ενδιαφερομένου. Η παράταση χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και ισχύει από την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή ή της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου. Σχόλιο: Δεδομένου ότι πολλές εγκρίσεις ερευνών που έληξαν είχαν προβλήματα υλοποίησης-ολοκλήρωσης λόγω της πανδημίας, προτείνεται η παράταση διενέργειας των ερευνητικών εργασιών και όχι απλά η παράταση υποβολής αίτησης μίσθωσης. Αυτά με την επιφύλαξη ότι δεν είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύοντος του παρόντος Έγκριση Ενέργειας Ερευνητικών Εργασιών ή Αίτηση Ενέργειας Ερευνητικών Εργασιών ή μίσθωση υπέρ τρίτου ενδιαφερομένου. Συγκεκριμένα προτείνεται η αναδιαμόρφωση της παρ.3 ως ακολούθως: Πρόταση: «Στην περίπτωση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών, η ισχύς των οποίων έληξε από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μίσθωσης, παρατείνεται έως 31.12.2022 η ισχύς των αποφάσεων του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών. Η παράταση έως 31.12.2022 χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, για δημόσια ή δημοτική έκταση αντίστοιχα, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και υπό την επιφύλαξη ότι για τις υπό κρίση εκτάσεις δεν είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έγκριση διενέργειας ερευνητικών εργασιών ή μίσθωσης υπέρ τρίτου ενδιαφερομένου. Η παράταση χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και ισχύει από την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή ή της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου.» Άρθρο 116 παρ. 4 Αναφέρεται: Σε περίπτωση που, στο πλαίσιο της παρ. 3, έχει ήδη υποβληθεί η αίτηση μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, οι σχετικές συνθήκες και προϋποθέσεις συνεκτιμώνται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή από τον οικείο Δήμο, προκειμένου να παραταθούν οι προθεσμίες που χορηγούνται για την υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών και την ολοκλήρωση της διαδικασίας μίσθωσης. Σχόλιο: Τα αιτήματα μίσθωσης που έχουν ήδη υποβληθεί συνοδεύονται υποχρεωτικά και βάσει της παρ. 2 του άρθρου 53 του Ν. 4512/208, από τα πρωτόκολλα υποβολής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και έκθεσης ερευνητικών εργασιών στο ΕΑΓΜΕ. Ως εκ τούτου η παράγραφος αυτή δεν εξυπηρετεί το σκοπό για τον οποίο γράφτηκε, καθώς τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση μίσθωσης έχουν ήδη κατατεθεί. Πρόταση: Να καταργηθεί Άρθρο 116 παρ. 5 Αναφέρεται: Αιτήσεις για παράταση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση ή για παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 υποβάλλονται έως την 30η.9.2022. Σχόλιο:	Το σχόλιο γίνεται εν μέρει αποδεκτό ως προς την προθεσμία παράτασης και την κατάργηση της παρ. 4.

	Δεδομένου της πρότασης μας η παρ.3 να αναδιαμορφωθεί και επί της ουσίας να παρατείνονται οι ερευνητικές εργασίες που έληξαν από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος και όχι απλά η παράταση υποβολής αίτησης μίσθωσης, προτείνεται η αναδιαμόρφωσή της παρ. 5 ως ακολούθως: Πρόταση: «Αιτήσεις για παράταση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 υποβάλλονται έως την 30η.9.2022.»	
4	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Με το νέο νομικό πλαίσιο των λατομείων του ν. 4512/2018, λήφθηκε πρόνοια, οι συμβάσεις μίσθωσης των προ της ενάρξεως του, υφισταμένων και λειτουργούντων λατομείων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και φυσικών λίθων, στο πλαίσιο ισχυουσών αδειών εκμετάλλευσης να μπορούν να παρατείνονται διαδοχικώς και μονομερώς από τον μισθωτή, ακόμη και πέραν των σαράντα ετών από την συνολολόγηση της αρχικής σύμβασης. Όστε, αφενός να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή απόληψη του κοιτάσματος, αφετέρου η διάρκεια της εκμετάλλευσης των παλιών λατομείων της κατηγορίας αυτής να είναι ανάλογη με την διάρκεια της εκμετάλλευσης των νεοϊδρυομένων λατομείων της ίδιας κατηγορίας (άρθρο 68 παρ. 4 και άρθρο 45 παρ. 1,2,3 ν. 4512/2018). Ειδικώς για τα δημόσια και δημοτικά λατομεία βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων τα οποία κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4512/2018 βρίσκονταν σε διαδικασία παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης και λειτουργούσαν με μεταβατικού χαρακτήρα διατάξεις, για την συνέχιση της εκμετάλλευσης ετέθη η προϋπόθεση να έχει συντελεσθεί η παράταση της μίσθωσης εντός έτους από την δημοσίευση του ν. 4512/2018 (έως 17.01.2019), διαφορετικά τεκμαίρεται ως απορριφθείσα η αίτηση για την παράταση (άρθρο 68 παρ. 12 3δ. α', β' ν. 4512/2018). Από διάφορους λόγους, όπως μη επικαιροποιημένη Α.Ε.Π.Ο. ή τεχνική μελέτη κ.λ., η ετήσια προθεσμία σύναψης της παράτασης της μίσθωσης απεδείχθη ανελαστική και στις 17.01.2019, για πολλά λατομεία της κατηγορίας αυτής, προέκυψε τεκμήριο απόρριψης της αίτησης παράτασης και ακολούθως αδυναμία ένταξης στις διατάξεις που επιτρέπουν την την συνέχιση της εκμετάλλευσης και μετά τον ν. 4512/2018 (άρθρο 68 παρ. 4). Το γεγονός αυτό έχει συνέπειες στους εκμεταλλευτές, τους άμεσα εργαζόμενους λόγω απώλειας θέσεων εργασίας, τους έμμεσα απασχολούμενους (προμηθευτές, συντηρητές, μεταφορείς κλπ) και εν τέλει στα δημόσια έσοδα (άμεσοι και έμμεσοι φόροι). Επί πλέον οι επιχειρήσεις των λατομείων αυτών έρχονται σε δυσμενή και άνιση θέση έναντι των ομοειδών επιχειρήσεων παλαιών λατομείων που συνεχίζουν την δραστηριότητά τους για δεκαετίες (άρθρο παρ. 4 ν. 4512/2018). Προς τον σκοπό να αρθούν οι δυσμενείς επιπτώσεις που προαναφέρθηκαν που έχουν συνέπειες και στις εξαγωγές, προτείνεται να υπάρξει ρύθμιση και να παρασχεθεί νέα αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών στους εκμεταλλευτές λατομείων της παρ. 12 του άρθρου 68 ν. 4512/2018, των οποίων οι αιτήσεις παράτασης τεκμαίρονται απορριφθείσες από 17.01.2019, προκειμένου να υποβάλλουν νέα αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την παράταση της μίσθωσης, ώστε στην συνέχεια να ενταχθούν στην ρύθμιση της παρ. 4 ιδίου άρθρου 68 ν. 4512/2018. Παράλληλα να επιτραπεί, από την υποβολή της νέας αίτησης παρατάσεως και των δικαιολογητικών, η συνέχιση της εκμετάλλευσης των λατομείων αυτών, προκειμένου να μην δημιουργηθούν συνθήκες διακοπής λειτουργίας και αδυναμίας επανόδου σε παραγωγική εκμετάλλευση. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, προστίθενται ως παράγραφος 6 στον (νέο) υπό τον τίτλο «Παράταση ολοκλήρωσης ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση και παράταση εκμετάλλευσης παλαιών λατομείων βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων» άρθρο 116 του σχεδίου νόμου.ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 116 Παράταση ολοκλήρωσης ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση και παράταση εκμετάλλευσης παλαιών λατομείων βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων «6. Στο άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5) των οποίων οι αιτήσεις παράτασης της λειτουργίας των λατομείων τους θεωρήθηκαν απορριφθείσες, παρέχεται νέα αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος για την υποβολή αίτησης παράτασης της μίσθωσης στο αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο. Με την αίτηση πρέπει να συνυποβάλλεται αποδεικτικό κατάθεσης προς έγκριση επικαιροποιημένης μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Μετά την έγκριση της επικαιροποιημένης Α.Ε.Π.Ο. ακολουθεί η κατάθεση προς έγκριση επικαιροποιημένης τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης. Στην μονομερή συμβολαιογραφική πράξη παράτασης της μίσθωσης που υπογράφει ο μισθωτής επισυνάπτονται οι εγκριτικές πράξεις των παραπάνω δικαιολογητικών και τα λοιπά δικαιολογητικά που κατά νόμο απαιτούνται .	Το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό γιατί δεν συνάδει με τον επιδιωκόμενο σκοπό της ρύθμισης.

	Για κάθε περαιτέρω παράταση της μίσθωσης εφαρμόζονται οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018. Μέχρι την σύνταξη της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης παράτασης της μίσθωσης, επιτρέπεται να συνεχίζεται η εκμετάλλευση του λατομείου, εφόσον έχει κατατεθεί εμπροθέσμως αίτηση παράτασης και επικαιροποιημένη μελέτη προς έγκριση. Για την κατά το προηγούμενο εδάφιο εκμετάλλευσης των λατομείων εφαρμόζονται οι πλέον πρόσφατοι εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι και εγκρίσεις του λατομείου.».	
--	--	--

Άρθρο 117 – Καθορισμός ημερομηνίας υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 – Τροποποίηση παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 (1 Σχόλιο):

1	Αναφέρεται: α «4. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αντιστοιχεί στο ποσό των μέγιστων προβλεπόμενων παγίων μισθωμάτων μιας τριετίας.Σχόλιο:Δεν είναι ορθολογικό να λαμβάνεται το μέγιστο μιας τριετίας.Προτείνουμε:Το ύψος της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αντιστοιχεί στο ποσό του μέσου όρου των προβλεπόμενων παγίων μισθωμάτων μιας τριετίας Αναφέρεται: β «Αν το ιδιοκτησιακό...καθεστώς δεν έχει επιλυθεί αμετάκλητα μέσα στην πρώτη τριετία, ο εκμεταλλευτής υποβάλλει αίτηση για την έκδοση νέας απόφασης καθορισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της τριετίας. Το ύψος της νέας εγγυητικής επιστολής αντιστοιχεί σε ποσό που περιλαμβάνει το σύνολο των αναμενόμενων μισθωμάτων, ύστερα από συμψηφισμό πάγιων και αναλογικών με βάση τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της προηγούμενης τριετίας. Η νέα εγγυητική επιστολή κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία, προς αντικατάσταση της προηγούμενης, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη λήξη της τριετίας και καλύπτει αθροιστικά τα μισθώματα όλης της προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι τη λήξη της επόμενης τριετίας.Σχόλιο: Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος καθυστερεί για περισσότερες από 4 τριετίες. Δεν είναι δυνατόν από το φορέα της εξόρυξης ο οποίος δεν ευθύνεται γι' αυτή την κατάσταση και για το προβληματικό καθεστώς των αμφισβητούμενων ιδιοκτησιών, να καλείται να εγγυηθεί υπέρογκα ποσά, επειδή αθροίζονται ανά τριετία και για όσο διαρκέσει η επίλυση της διαφοράςΠρόταση: Προτείνεται η προσθήκη στην ανωτέρω παράγραφο:Η έκδοση της νέας εγγυητικής γίνεται για διάστημα τριών (3) ετών και υπολογίζεται ως ανωτέρω. Μετά την πάροδο και της δεύτερης τριετίας και εφόσον δεν έχει επιλυθεί αμετάκλητα το ιδιοκτησιακό καθεστώς, η έκδοση κάθε νέας εγγυητικής επιστολής από τούδε αφορά χρονική περίοδο 6 ετών συνολικά.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
---	---	---------------------------------

Άρθρο 118 – Υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών και από εκμεταλλευτές μεταλλείων - Τροποποίηση παρ. 22 άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (2 Σχόλια):

1	Αναφορικά με την τροποποίηση της παραγράφου 22. Αναφέρεται : Κατατίθεται εγγυητική επιστολή σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4512/2018 και την υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2.2/οικ. 176641/2214/28.6.2018 (β' 2909) Σχόλιο: Αυτό βάζει σε ισχύ παλαιότερη απόφαση η οποία με σύμφωνη γνώμη της Δημόσιας Διοίκησης και φορέων εξόρυξης, θεωρήθηκε καταργητέα και τροποποιήθηκε με την απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠ/80921/994 7-9-2020Η απόφαση αυτή πρέπει να ισχύσει με την προσθήκη ότι σε περίπτωση που δεν υπάρχει ανάλυση γενικών εξόδων, ο προβλέπων κτλ στο κόστος αποκατάστασης όπως έχει περιγραφεί στην εγκεκριμένη ΜΠΕ, θα μειώνεται κατά 20% επιπλέον από το 20% που αφαιρείται με την παρ. 2 το Άρθρου 2 της απόφασης. Επίσης δεν πρέπει να ενσωματώνεται το σύνολο του έργου αλλά να υπολογίζεται καταβολή εγγύησης για αποκατάσταση μόνο του θιγέντος χώρου κατά την υποβολή της. Πρόταση τροποποίησης: «22. Οι εκμεταλλευτές όλων.....υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ. 176641/2214/28.06.2018 (Β' 2909) όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠ/80921/994 7-9-2020 και με την προσθήκη στην παρ. 3 του Άρθρου 2 αυτής ότι σε περίπτωση μη ανάλυσης του κόστους αποκατάστασης σε γενικά έξοδα απρόβλεπτα κτλ, όπως περιγράφεται στην εγκεκριμένη ΜΠΕ, μειώνεται το ποσό εγγύησης κατά 20% επιπλέον του 20% της παραγρ. 2 του ίδιου άρθρου» Η υποχρέωση κατάθεσης της επιστολής, υλοποιείται έως την 31.12.2023.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, καθώς αφορά διάταξη υπουργικής απόφασης.
---	---	--

	Το ύψος της εγγυητικής εξαρτάται ανά πενταετία από το χώρο που έχει καταληφθεί από την εξόρυξη, εξαιρουμένου του χώρου που έχει ήδη αποκατασταθεί.	
2	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Μέχρι την 17η Ιανουαρίου 2018, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ ο ν. 4512/2018 (ΦΕΚ 5 Α' /17.01.2018), σύμφωνα με το τότε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, οι εκμεταλλευτές των λατομείων αδρανών υλικών που λειτουργούσαν εντός καθορισμένων Λατομικών Περιοχών, δεν είχαν υποχρέωση να καταθέσουν Εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Η απαλλαγή των λατομείων αυτών, της εν λόγω υποχρέωσης, γνωστοποιούνταν στους ενδιαφερομένους, αφού στην Απόφαση Διακήρυξης της πλειοδοτικής δημοπρασίας για την εκμίσθωση λατομείων αδρανών εντός καθορισμένης Λατομικής Περιοχής, καθώς και στην Απόφαση Έγκρισης του αποτελέσματος της Δημοπρασίας, μεταξύ των στοιχείων των οποίων καλούνταν ο πλειοδότης να υποβάλει αρμοδίως, προκειμένου να υπογραφεί Σύμβαση μίσθωσης μεταξύ του ιδιοκτήτη (Δημοσίου ή Δήμου) και του πλειοδότη, δεν συμπεριλαμβάνονταν και η «κατάθεση Εγγυητικής Επιστολής για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος». Η απαλλαγή των λατομείων αυτών της εν λόγω υποχρέωσης, λαμβάνονταν πολύ σοβαρά υπόψη από όλους τους ενδιαφερομένους που συμμετείχαν στην πλειοδοτική δημοπρασία για την εκμίσθωση αυτών των λατομείων, και ήταν ένας από τους βασικούς αλλά και ρυθμιστικούς παράγοντες που καθόριζε το ύψος του προσφερόμενου «ελαχίστου ετησίου συνολικού μισθώματος (παγίου & αναλογικού)». Το γεγονός ότι δεν υπήρχε «Όρος της Δημοπρασίας» που να τους υποχρεώνει να καταθέσουν σχετική Εγγυητική Επιστολή για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος, είχε σαν αποτέλεσμα όλοι οι συμμετέχοντες στην δημοπρασία -και ειδικότερα ο πλειοδότης αυτής- να προσφέρουν πολύ μεγαλύτερο «ελάχιστο ετήσιο συνολικό μίσθωμα», δηλαδή πολύ μεγαλύτερο πάγιο & αναλογικό, από αυτό που θα πρόσφεραν εάν ήταν υποχρεωμένοι να καταθέσουν την εν λόγω Εγγυητική Επιστολή. Κατά συνέπεια ο πλειοδότης της δημοπρασίας και στη συνέχεια εκμεταλλευτής του λατομείου, λόγω ακριβώς του αυξημένου παγίου και του αυξημένου «ποσοστού του αναλογικού», είχε σαν αποτέλεσμα να καταβάλλει κάθε έτος πολύ μεγαλύτερο μίσθωμα αυτού που θα κατέβαλε σε αντίθετη περίπτωση. Σύμφωνα με το ισχύον πλέον νομοθετικό πλαίσιο, η υποχρέωση κατάθεσης Εγγυητικής Επιστολής για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος ισχύει για τα λατομεία όλων των κατηγοριών και κατά συνέπεια και για τα λατομεία αδρανών υλικών, που λειτουργούν εντός καθορισμένων Λατομικών Περιοχών και πριν από την ισχύ του νόμου 4512/2018 (ΦΕΚ 5 Α' /17.01.2018). Αυτό, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι, για τα λατομεία αδρανών υλικών εντός καθορισμένων Λατομικών Περιοχών που δημοπρατήθηκαν ή/και δημοπρατούνται μετά την 17η Ιανουαρίου 2018, η υποχρέωση υποβολής Εγγυητικής Επιστολής για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος είναι πλέον «Όρος» της δημοπρασίας, ο οποίος συνεκτιμάται στον καθορισμό του ύψους του προσφερόμενου «ελαχίστου ετησίου συνολικού μισθώματος (παγίου & αναλογικού)», και για τον λόγο αυτό προσαρμόζεται προς τα κάτω. Για τα υφιστάμενα λατομεία αδρανών υλικών, τα οποία λειτουργούν ήδη για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δέκα ετών, και σε περιπτώσεις και πέραν της τριακονταετίας, η υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής είναι αιφνιδιαστική και το προβλεπόμενο ποσόν της εγγυητικής επιστολής που απαιτείται για την πρώτη κατάθεση είναι μεγάλο και σε περιπτώσεις αδύνατον να καλυφθεί, είναι δυσβάσταχτη οικονομική επιβάρυνση, δεσμεύοντας υπέρτοκα χρηματικά ποσά, τα οποία είναι απολύτως αναγκαία για την επιβίωση ή την ανάπτυξη των λατομικών επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ιδιαιτέρως στις δύσκολες οικονομικές συγκυρίες που αντιμετωπίζει η χώρα. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, που προστίθενται ως εδάφιο στο τέλος του άρθρου 118 του σχεδίου νόμου, θεσπίζεται, για τα υφιστάμενα πριν την έκδοσή του ν. 4512/2018 λατομεία αδρανών υλικών που λειτουργούν εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών, η δυνατότητα ώστε το προβλεπόμενο ποσόν της εγγυητικής επιστολής που απαιτείται για την πρώτη κατάθεση μόνο, να καταβάλλεται σε δέκα (10) ισόποσες ετήσιες δόσεις, αρχής γενομένης την 31η.12.2022., ώστε να μπορέσουν τα λατομεία αυτά να ανταπεξέλθουν τις εν λόγω απαιτήσεις. Το ποσό προσαύξησης της εγγυητικής επιστολής που απαιτείται για την κάθε επόμενη πενταετία, καταβάλλεται εφάπαξ.ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 118 Υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών και από εκμεταλλευτές μεταλλείων – Τροποποίηση παρ. 22 άρθρου 68 του ν. 4512/2018 Η παρ. 22 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί κατάθεσης εγγυητικής επιστολής αντικαθίσταται και η παρ. 22 διαμορφώνεται ως εξής: «22. Οι εκμεταλλευτές όλων των κατηγοριών λατομικών ορυκτών, καθώς και οι εκμεταλλευτές μεταλλείων υποχρεούνται να καταθέσουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αντίστοιχα, εγγυητική επιστολή, σύμφωνα την παρ. 2 του	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, καθώς αφορά διάταξη υπουργικής απόφασης.

	άρθρου 55 του παρόντος και την υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 (Β'2909) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έως την 31η.12.2022. Σε περίπτωση που έχει ήδη κατατεθεί εγγυητική επιστολή, αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Οι μεταλλευτικοί χώροι που εμπύπτουν στην περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4223/2013 (Α' 287) απαλλάσσονται μέχρι την ημερομηνία εγκατάστασης πλειοδότη από την υποχρέωση κατάθεσης της εγγυητικής επιστολής της παρ. 2 του άρθρου 55 του παρόντος. Για τα υφιστάμενα πριν την έκδοση του ν. 4512/2018 λατομεία αδρανών υλικών, που λειτουργούν εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών, το προβλεπόμενο ποσόν της εγγυητικής επιστολής που απαιτείται για την πρώτη κατάθεση μόνο, θα καταβάλλεται σε δέκα (10) ισόποσες ετήσιες δόσεις αρχής γενομένης την 31η.12.2022. Το ποσό προσαύξησης της εγγυητικής επιστολής που απαιτείται για την κάθε επόμενη πενταετία, καταβάλλεται εφάπαξ.».	
--	---	--

Άρθρο 119 – Νομιμοποίηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων εντός λατομικών χώρων (4 Σχόλια):

1	α Πρόταση τροποποίησης: Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις της παρ. 1α του άρθρου 56 του ν. 4512/2018 (Α'5), καθώς και τα δομικά έργα για τη στήριξη και εγκατάστασή τους, οι οποίες έχουν κατασκευασθεί εντός λατομικού χώρου μέχρι και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, β. Πρόταση προσθήκης: Προτείνεται η προσθήκη και στο άρθρο 119, για την ενότητα του δικαίου, της ακόλουθης παραγράφου του άρθρου 121 «Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται και λειτουργούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών λατομείων, τμήμα των οποίων βρίσκεται εντός του λατομικού χώρου ή εντός των ορίων λατομικής περιοχής της παρ. 6 του άρθρου 43 και το υπόλοιπο εκτός αυτών, θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο και αντιμετωπίζονται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για το τμήμα αυτό όπου είναι εγκατεστημένο το μεγαλύτερο ποσοστό της ισχύος τους.»	α. Το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό. Οι Η/Μ εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν τα συναφή δομικά έργα -κατά την έννοια της παρ. ε του άρθρου 103 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Β'1227/2011). β. Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
	Αρκετές φορές παρατηρείται το φαινόμενο, ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις της παρ. 1α του άρθρου 56 του ν. 4512/2018, να έχουν κατασκευαστεί εντός λατομικού χώρου, χωρίς όμως να διαθέτουν τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά στοιχεία για την εγκατάσταση και λειτουργία τους (ως προς το σύνολο ή μέρος αυτών), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 65 ν. 4442/2016 και τη σχετική υπουργική απόφαση, ωστόσο να έχουν υπαχθεί από πλευράς κατασκευής στις διατάξεις του 4495/2017 και έχουν καταβάλει και το σχετικό πρόστιμο. Σε αυτές τις περιπτώσεις όπου αποδεδειγμένα έχει ήδη καταβληθεί πρόστιμο για την εγκατάσταση συγκεκριμένου εξοπλισμού, προτείνουμε να ληφθεί σχετική μείριμνα μείωσης κατά ένα σημαντικό ποσοστό (τουλάχιστον της τάξης του 50%) του προκύπτοντος με την προτεινόμενη διάταξη προστίμου, ώστε να μην κληθεί η επιχείρηση να καταβάλει πρόστιμο για την ίδια πράξη δύο φορές.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
2	Πολύ ενδιαφέρουσα νομοθετική πρόβλεψη γιατί δίνει τη δυνατότητα τακτοποίησης – νομιμοποίησης πολλών επεμβάσεων που έχουν γίνει στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις των λατομείων, χωρίς προηγούμενη αδειοδότηση, λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών, (νέα ΜΠΕ, νέα Τεχνική Μελέτη κ.λ.π.). Το θέμα όμως είναι ότι αρκετές από αυτές τις άνευ αδείας επεμβάσεις, κυρίως σε βάσεις μηχανημάτων, σιλό, μεταλλικές κατασκευές κ.λ.π., έχουν ήδη νομιμοποιηθεί με τις ήδη ισχύουσες διατάξεις περί τακτοποίησης αυθαιρέτων και έχει καταλογιστεί και εξοφληθεί το σχετικό πρόστιμο. Κατόπιν αυτού προτείνεται όπως στο άρθρο 119 προστεθεί παράγραφος 3 ως εξής: Παρ.3 Το προβλεπόμενο στο παρόν παράβολο μειώνεται κατά 50% σε περίπτωση κατά την οποία οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις της παραγράφου 1 έχουν υπαχθεί ήδη στις διατάξεις του ν. 4495/2017, όσον αφορά την εγκατάσταση αυτών και έχει καταβληθεί το προβλεπόμενο παράβολο προστίμου	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.
3	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας των λατομικών ορυκτών που κατασκευάζονταν εκτός λατομικών χώρων» αδειοδοτούντο ως βιομηχανικές εγκαταστάσεις (ν. 3325/2005, ν. 3982/2011) και λειτουργούσαν πολλές φορές, από διαφορετικούς φορείς. Ένας είχε τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας και άλλος την εξόρυξη του λατομείου.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό, διότι δεν συνάδει με τον επιδιωκόμενο σκοπό της ρύθμισης.

	Το φαινόμενο είχε ως αποτέλεσμα να διέπονται από διαφορετικά νομοθετικά καθεστώτα και να διασπάται η εποπτεία και ο έλεγχος σε διάφορες υπηρεσίες και υπό διαφορετικούς όρους. Κατά τον καθορισμό λατομικών περιοχών στους νομούς της χώρας, παρατηρήθηκε το φαινόμενο ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν ως βιομηχανίες από διαφορετικούς φορείς, να εντάσσονται ως τμήμα σε ενιαίο χωροθετημένο λατομικό χώρο. Μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4512/2018 (Α' 5) και ιδίως τις διατάξεις του άρθρου 56, σε συνδυασμό με το άρθρο 65 του ν. 4442/2016 (Α' 230), συνιστά πλέον αναγκαία προϋπόθεση της νόμιμης εκμετάλλευσης λατομείου η εξόρυξη και επεξεργασία να διενεργούνται υπό τον αυτό φορέα και υπό το νομοθετικό καθεστώς (ν. 4512/2018), ώστε η αδειοδότηση, η εποπτεία και ο έλεγχος να μην διασπώνται. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, που προστίθενται ως παράγραφος 2 στο άρθρο 119 του σχεδίου νόμου, θεσπίζεται η διαδικασία τακτοποίησης των εγκαταστάσεων ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων που λειτουργούσαν ως βιομηχανικές μονάδες, ώστε να εναρμονισθούν με την απατήσεις του ν. 4512/2018 και στο εξής διέπονται από τον νόμο αυτό. Ταυτόχρονα η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου 119 του αρχικού σχεδίου νόμου, αναριθμείται σε παράγραφο 3 και αναδιαμορφώνεται, ώστε να αναφέρεται σε αμφότερες τις προηγούμενες παραγράφους υπ' αριθμούς 1 και 2. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ «2. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας λατομικών ορυκτών που έχουν κατασκευασθεί προηγουμένως εκτός λατομικών χώρων και αδειοδοτηθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις περί «βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων», το έδαφος του χώρου εγκατάστασης, των οποίων αποτελεί κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, τμήμα ενιαίου χωροθετηθέντος λατομικού χώρου εντός καθορισμένης λατομικής περιοχής, εντάσσονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 65 του νόμου 4442/2016 (Α' 230) και του άρθρου 56 του νόμου 4512/2018 (Α' 18), εφόσον εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος: α) ο κάτοχος του δικαιώματος εκμετάλλευσης του ενιαίου λατομικού χώρου υποβάλλει στην αρμόδια αρχή, δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι έχει στην κυριότητα ή στην αποκλειστική του χρήση για ολόκληρη τη διάρκεια της εκμετάλλευσής τον εγκατεστημένο ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό και τα απαραίτητα τεχνικά δομικά έργα. β) υποβάλλει προς έγκριση τεχνική μελέτη εκμετάλλευσης του ενιαίου λατομικού χώρου, στην οποία θα περιέχονται ως κεφάλαια, το στοιχείο δ' και ΤΟ στοιχείο ε της παραγράφου 1 του άρθρου 103 του Κ.Μ.Λ.Ε. 3. Η γνωστοποίηση εγκατάστασης και λειτουργίας της ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης πραγματοποιείται παραδεκτώς μόνον, αφότου ολοκληρωθεί η διαδικασία έγκρισης του τροποποιητικού προσαρτήματος της τεχνικής μελέτης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή της τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και υπό την προϋπόθεση ότι ο εκμεταλλευτής έχει εξασφαλίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο. 65 του ν. 4442/2016».	
4	Πολύ ενδιαφέρουσα νομοθετική πρόβλεψη γιατί δίνει τη δυνατότητα τακτοποίησης – νομιμοποίησης πολλών επεμβάσεων που έχουν γίνει στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις των λατομείων, χωρίς προηγούμενη αδειοδότηση, λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών, (νέα ΜΠΕ, νέα Τεχνική Μελέτη κ.λ.π.). Το θέμα όμως είναι ότι αυτές τις άνευ αδείας επεμβάσεις, κυρίως σε βάσεις μηχανημάτων, σιλό, μεταλλικές κατασκευές κ.λ.π., έχουν ήδη νομιμοποιηθεί με τις ήδη ισχύουσες διατάξεις περί τακτοποίησης αυθαιρέτων και έχει καταλογιστεί και εξοφληθεί το σχετικό πρόστιμο. Κατόπιν αυτού προτείνεται όπως στο άρθρο 119 προστεθεί παράγραφος 3 ως εξής: Παρ.3 Το προβλεπόμενο στο παρόν παράβολο μειώνεται κατά 50% σε περίπτωση κατά την οποία οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις της παραγράφου 1 έχουν υπαχθεί ήδη στις διατάξεις του ν. 4495/2017, όσον αφορά την εγκατάσταση αυτών και έχει καταβληθεί το προβλεπόμενο παράβολο προστίμου.	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό.

Άρθρο 120 – Επέκταση λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου – Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 48 του ν. 4512/2018 (4 Σχόλια):

1	Πρόταση τροποποίησης παραγράφου 9 του άρθρου 48 Σχόλιο:	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
---	---	---------------------------------

	Η διατύπωση που αναφέρεται στην τροποποίηση της παραγράφου 9 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 δημιουργεί προβλήματα ερμηνείας. Επίσης διαφωνούμε και ακολουθείται η διαδικασία ανάλογης του καθορισμού λατομικής περιοχής στις περιπτώσεις τροποποίησης της χωροταξικής κατανομής εντός μιας λατομικής περιοχής Προτείνουμε την εξής τροποποίηση: Τροποποίηση: 9. Με διαδικασία ανάλογη εκείνης του καθορισμού της είναι δυνατή η τροποποίηση, επέκταση ή περιορισμός των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής ή της χωροταξικής κατανομής εντός αυτής, ύστερα από αίτηση που συνοδεύεται από παράβολο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ το οποίο καταβάλλεται υπέρ της οικείας Περιφέρειας, και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που η επέκταση των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής δεν υπερβαίνει ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί της συνολικής έκτασής της και δεν υπάρχουν άλλοι όμοροι λατομικοί χώροι προς διάθεση εντός αυτής, αποκλειστικά και μόνον ο μισθωτής του όμορου λατομικού χώρου εντός της αρχικώς ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής, δύναται να υποβάλλει αίτηση για τη μίσθωση λατομικού χώρου εντός της επέκτασης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του παρόντος. Σε περίπτωση όπου ο μισθωτής ενός λατομικού χώρου εντός Λατομικής περιοχής αιτείται την επέκταση σε όμορο αδιάθετο χώρο εντός της ίδιας Λατομικής περιοχής, η επέκταση του λατομικού χώρου επιτρέπεται έως ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) επί της συνολικής έκτασής της Λατομικής περιοχής, αποκλειστικά και μόνο από τον μισθωτή του όμορου χώρου με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του παρόντος ενώ η αίτηση εξετάζεται απευθείας από την ομάδα εργασίας της παρ. 7 του άρθρου 47 του παρόντος. Η διάρκεια της μίσθωσης, καθώς και η έκταση του υπό μίσθωση λατομικού χώρου των προηγούμενων εδαφίων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν εκείνες του αρχικά μισθωμένου λατομικού χώρου, οι δε όροι μίσθωσης του υπό μίσθωση λατομικού χώρου είναι οι ίδιοι με αυτούς του αρχικά μισθωμένου χώρου και καταρτίζεται νέα σύμβαση μίσθωσης για την νέα ενιαία έκταση. Αίτηση για επέκταση λατομικής περιοχής κατά τα ανωτέρω μπορεί να υποβληθεί από τον ίδιο μισθωτή άπαξ.	
2	Προταση Προσθήκης παρ. 9 αρθρου 48: Το όριο της παρ.1 του άρθρου 48 του Ν. 4512/2018 στην περίπτωση επέκτασης των ορίων της λατομικής περιοχής μπορεί να περιορισθεί ύστερα απο εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής καθορισμού λατομικών Περιοχών.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
3	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Με την προτεινόμενη ρύθμιση, για λόγους ορθολογικής λειτουργίας και βιώσιμης αξιοποίησης υφιστάμενου λατομείου αδρανών υλικών, επιτρέπεται η επέκταση με απευθείας σύμβαση μίσθωσης σε μισθωτή όμορου λατομείου, λατομικής περιοχής. Είναι σκόπιμο η επέκταση να είναι ανάλογη της αρχικής έκτασης της λατομικής περιοχής και συγκεκριμένα, σε μικρό ποσοστό έως 40% της αρχικά καθορισμένης έκτασης εμβαδού έως 100 στρέμματα, έως 30% της αρχικά καθορισμένης έκτασης εμβαδού από 100 στρέμματα έως 150 στρέμματα, έως 25% της αρχικά καθορισμένης έκτασης εμβαδού από 150 στρέμματα έως 200 στρέμματα και έως 20% για τις άνω των 200 στρεμμάτων περιπτώσεις και υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει κανένας όμορος χώρος προς διάθεση εντός της λατομικής περιοχής. Η διαφοροποίηση προτείνεται διότι οι λατομικές περιοχές στα πρώτα χρόνια της θέσπισής τους, είχαν συνήθως μικρή έκταση εμβαδού και έως 100 στρέμματα. Στην περίπτωση αυτή τα σχέδια τροποποίησης, επέκτασης ή περιορισμού των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής, για τα οποία γνωμοδοτεί θετικά η Επιτροπή της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4512/18 (ΦΕΚ 5 Α' /2018), δεν θα πρέπει να υποβάλλονται σε διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου (Π.Π.) ώστε να διακριβωθεί αν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, επειδή το θέμα αυτό έχει ήδη αντιμετωπισθεί κατά την διαδικασία καθορισμού της λατομικής περιοχής.....ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 120 Επέκταση λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου – Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 48 του ν. 4512/2018 Στην παρ. 9 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθενται τρία τελευταία εδάφια και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής: «9. Με διαδικασία ανάλογη εκείνης του καθορισμού της είναι δυνατή η τροποποίηση, επέκταση ή περιορισμός των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής ή της χωροταξικής κατανομής εντός αυτής, ύστερα από αίτηση που συνοδεύεται από παράβολο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ το οποίο καταβάλλεται υπέρ της οικείας Περιφέρειας, και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που η επέκταση των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής δεν υπερβαίνει: α) ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) της συνολικής έκτασής εμβαδού έως εκατό (100) στρέμματα, β) ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.

	αρχικά καθορισμένης έκτασης εμβαδού από εκατό (100) στρέμματα έως εκατόν πενήντα (150) στρέμματα, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της αρχικής έκτασης εμβαδού από 150 στρέμματα έως 200 στρέμματα και γ) έως είκοσι τοις εκατό (20%) για τις άνω των 200 στρεμμάτων περιπτώσεις και δεν υπάρχουν άλλοι όμοροι λατομικοί χώροι προς διάθεση εντός αυτής, αποκλειστικά και μόνον ο μισθωτής του όμορου λατομικού χώρου εντός της αρχικώς ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής, δύναται να υποβάλει αίτηση για τη μίσθωση λατομικού χώρου εντός της επέκτασης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του παρόντος. Η διάρκεια της μίσθωσης, καθώς και η έκταση του υπό μίσθωση λατομικού χώρου του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν εκείνες του αρχικά μισθωμένου λατομικού χώρου. Αίτηση για επέκταση λατομικής περιοχής κατά τα ανωτέρω μπορεί να υποβληθεί από τον ίδιο μισθωτή άπαξ. Στην περίπτωση αυτή τα σχέδια τροποποίησης, επέκτασης ή περιορισμού των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής για τα οποία γνωμοδοτεί θετικά η Επιτροπή της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4512/18 (ΦΕΚ 5 Α' /2018) δεν υποβάλλονται σε διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου (Π.Π.) ώστε να διακριβωθεί αν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον».	
4	Άρθρο 120 α. Επέκταση λατομείου. Να μπορεί να υπερβαίνουν του αρχικού λατομείου. Διαφορετικά θα υπάρχει μεγάλη γραφειοκρατία νέας αδειοδότησης. β. Αίτηση για επέκταση να μπορεί να γίνεται όσες φορές χρειάζεται. Αφού χρειάζεται, δεν μπορεί να αποκλείεται.	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.

Άρθρο 121 – Αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων - Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 56 του ν. 4512/2018 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια.
---	--	-----------------------------

Άρθρο 122 – Εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 του ν. 4442/2016 (1 Σχόλιο):

1	Στην παράγραφο 14 αναφέρεται: «Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο ενδιαφερόμενος απαιτείται να κατέχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης, κατά τα άρθρα 60, 61, 62, 63 και 64 και να έχει εξασφαλίσει: γ) άδεια χρήσης αιγιαλού και παραλίας ή ζώνης λιμένα, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με το ν. 2971/2001 (Α' 285)» Προτείνουμε την τροποποίηση της (γ), ώστε να συμπεριληφθούν και οι περιπτώσεις όπου έχει υποβληθεί αίτηση χωρίς να έχει χορηγηθεί άδεια χρήσης αιγιαλού και παραλίας: Πρόταση τροποποίησης: ..ότι έχει υποβληθεί αίτηση για χορήγηση άδειας χρήσης αιγιαλού και παραλίας ή ζώνης λιμένα, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με το ν. 2971/2011 (Α' 285)	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
---	---	---------------------------------

Άρθρο 123 – Μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 (0 Σχόλια):

1		Δεν έχουν υποβληθεί σχόλια
---	--	----------------------------

Κεφάλαιο Β - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ

Κατόπιν αξιολόγησης των σχολίων της δημόσιας διαβούλευσης που αφορούν στο Κεφάλαιο Β - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ, ήτοι τα συνολικώς τριάντα δύο (32) σχόλια επί των άρθρων 124 έως 132, δεκτά έγιναν οκτώ (8) σχόλια.

Ειδικότερα έγιναν δεκτά: Δύο (2) σχόλια εκ των δεκτών σχολίων αφορούσαν στην αναγκαιότητα καθορισμού ειδικότερων λεπτομερειών ως προς τους αξιολογητές χωρικών μελετών. Στο πλαίσιο αυτό προστέθηκε στο νομοσχέδιο νέο άρθρο που αφορά σε τροποποίηση υφιστάμενων στο ισχύον νομικό πλαίσιο εξουσιοδοτικών διατάξεων, προκειμένου να καταστεί δυνατό να εκδοθεί δευτερογενής νομοθεσία που θα καθορίζει τις ειδικότερες λεπτομέρειες. Τα λοιπά έξι (6) σχόλια που έγιναν δεκτά αφορούν στη διαδικασία της προέγκρισης και τον έλεγχο των οικοδομικών αδειών. Δυνάμει των σχολίων τροποποιήθηκε: α) στο άρθρο 127 η αναφορά στην υποχρεωτικότητα της προέγκρισης άδειας αναθεώρησης, αντικαταστάθηκε η αναφορά της δόμησης σε ύψος, ενώ διευκρινίστηκε τότε απαιτείται έγγραφη βεβαίωση,

β) στο άρθρο 129 διαγράφηκε η αναφορά «ότι δεν έχει μεταβληθεί ο επιτρεπόμενος Συντελεστής Δόμησης του οικοπέδου και» και αντικαταστάθηκε η αναφορά στην επιτρεπόμενη δόμηση από την αναφορά στην πραγματοποιούμενη δόμηση.

Από τα άρθρα που δεν ενσωματώθηκαν σημειώνεται ότι:

- Τα επτά (7) σχόλια δεν σχετίζονται άμεσα με τις ρυθμίσεις, οι οποίες τέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση.
- Προτάσεις που τίθενται μέσω επτά (7) σχολίων δεν αποτελούν αντικείμενο νομοθετικών ρυθμίσεων αλλά εγκυκλίων οδηγιών. Ένα εξ αυτών θέτει ζητήματα λειτουργίας και στελέχωσης των ΥΔΟΜ, που αφορά σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών.
- Δύο (2) σχόλια αφορούν σε θετικό σχολιασμό και δεν περιλαμβάνουν προτάσεις τροποποιήσεων.
- Δύο (2) σχόλια αφορούν σε προτάση μεταβολής προθεσμιών, οι οποίες δεν δύναται να μεταβληθούν, προκειμένου να καθίσταται ρεαλιστικά δυνατή η τήρηση αυτών.

Από τα λοιπά σχόλια που δεν ενσωματώθηκαν δύο (2) αφορούν στη διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών, ένα (1) στην αποτύπωση των συντεταγμένων στο διάγραμμα κάλυψης, ένα (1) σε κριτική ως προς την κατάργηση ελέγχου της δόμησης, δύο (2) σε κριτική επί του τρόπου απόδειξης του χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών.

Άρθρο 124 – Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών χωρικών μελετών – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4759/2020 (2 Σχόλια):

1	Δεν υπάρχουν ακόμα διαθέσιμες πληροφορίες για τα κριτήρια απόκτησης άδειας Πιστοποιημένου Αξιολογητή Χωρικών μελετών.... Προφανώς το Μητρώο δεν μπορεί να καταρτισθεί αν δεν προηγηθεί αυτό και όλες οι απαιτούμενες διοικητικές και λουτές διαδικασίες	Το σχόλιο γίνεται δεκτό. Έχει ενσωματωθεί άρθρο που αφορά εξουσιοδοτικές διατάξεις.
2	Με τον ν 4759/2021 (αρ. 95) εισάγεται η έννοια του ιδιώτη Αξιολογητή Χωρικών Μελετών χωρίς να έχουν καταγραφεί τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις πιστοποίησης του, αλλά ούτε καν να προβλεφθεί η έκδοση κανονιστικής πράξης για την θέσπιση αυτών των κριτηρίων. Έτσι, η μεγίστη σημασία αυτή ρύθμιση, χωλαίνει και δεν παρέχει καμία εγγύηση για την σωστή άσκηση μιας τόσο σημαντικής δημόσιας αρμοδιότητας (όπως π.χ η επεξεργασία σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων για την θεσμοθέτηση των μελετών), η οποία εκχωρείται στον ιδιωτικό τομέα. Όπως έχει επισημάνει η ΕΛΛΕΤ και με αφορμή την θέσπιση σώματος ιδιωτών επιθεωρητών περιβάλλοντος, κάθε προχειρότητα στην εκχώρηση δημόσιων αρμοδιοτήτων στον ιδιωτικό τομέα ενέχει σοβαρούς κινδύνους για τη διασφάλιση Κράτους Δικαίου, αλλά και υπονόμευσης της ίδιας της μεταρρυθμιστικής ιδέας. Με το παρόν νομοσχέδιο, αντί να συμπληρωθεί αυτό το βασικό κενό, θεσπίζονται απλά οι ποινές σε περίπτωση παραβάσεων. Προτείνουμε να συμπληρωθεί με την θέσπιση κριτηρίων, επιστημονικής επάρκειας με κυριότερο την υποχρέωση επιστημονικών γνώσεων (πρώτου πτυχίου ή μεταπτυχιακού) Πολυετούς Χωροτάκτη, της σχετικής επαγγελματικής εμπειρίας ανάλογης με το αναλαμβανόμενο έργο και προϋποθέσεων συμβατότητας για την ανάληψη κάθε έργου αξιολογητή. Λόγω μάλιστα και των μεγάλων αναγκών που θα προκύψουν για την έγκαιρη ολοκλήρωση του προγράμματος εκπόνησης ειδικών και τοπικών πολεοδομικών σχεδίων, προτείνεται να προβλεφθεί ότι η πιστοποίηση μπορεί να δοθεί και σε συνταξιούχους πολεοδόμους – χωροτάκτες, οι οποίοι με τον τρόπο αυτό θα μεταβιβάσουν την συσσωρευμένη εμπειρία τους στους νεότερους μελετητές.	Το σχόλιο γίνεται εν μέρει δεκτό. Ισχύουν τα αναφερόμενα ανωτέρω. Ειδικότερες λεπτομέρειες θα καθορίζονται με δευτερογενή νομοθεσία.

Άρθρο 125 – Παραβάσεις – Διοικητικές κυρώσεις – Προσθήκη άρθρου 95Α στον ν. 4759/2020 (0 Σχόλια):

1		Δεν υποβλήθηκαν σχόλια
---	--	------------------------

Άρθρο 126 – Αρμοδιότητα πρότασης προεδρικού διατάγματος του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 (0 Σχόλια):

1		Δεν υποβλήθηκαν σχόλια
---	--	------------------------

Άρθρο 127 – Προέγκριση οικοδομικών αδειών – Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (14 Σχόλια):

1	Οι προτάσεις παρακάτω προτάσεις μου έχουν στόχο τη μείωση της γραφειοκρατίας, την απλοποίηση της αδειοδότησης οικοδομικών αδειών και την εξάλειψη της διαφθοράς, στην οποία στοχεύετε μεταξύ άλλων, μέσω των τροποποιήσεων του Ν.4495/17 που εισάγετε στο παρόν νομοσχέδιο:1) Η αδειοδότηση επιβραδύνεται λόγω της ανεπαρκούς στελέχωσης των αρμόδιων τμημάτων των ΥΔΟΜ των Δήμων, του ελλειπούς εξοπλισμού τους και της στελέχωσης μέσω μη έμπειρων υπαλλήλων. Υπάρχει δε και πρόβλημα διαφθοράς, όταν δήμαρχοι έχουν τη δυνατότητα να επεμβαίνουν στο έργο των υπαλλήλων των ΥΔΟΜ και όταν υπάλληλοι των ΥΔΟΜ έχουν σχέσεις με τους ελεγχόμενους. Τα προβλήματα αυτά θεραπεύονται με την άσκηση του έργου της αδειοδότησης μόνο από την Κεντρική ΥΔΟΜ, η οποία θα στελεχωθεί με έμπειρους υπαλλήλους από ΥΔΟΜ όλης της χώρας που θα τηλεργάζονται και θα ελέγχουν άδειες μόνο εκτός της περιφερειακής τους ενότητας. Οι υπάλληλοι αυτοί θα πρέπει να διαθέτουν μια κοινή ηλεκτρονική πλατφόρμα (forum) στην οποία θα συζητούν θέματα ερμηνείας της πολεοδομικής νομοθεσίας και θα συμβουλευούνται οι λιγότεροι έμπειροι τους εμπειρότερους και τη ΔΑΟΚΑ.2) Δυστυχώς σε μερικές ΥΔΟΜ υπάρχουν υπάλληλοι που δεν εφαρμόζουν τον νόμο και ζητούν επιπλέον δικαιολογητικά των αναφερόμενων στο άρθρο 40 του Ν.4495/17. Συγκεκριμένα ζητούν τα τεύχη του προϋπολογισμού και των αμοιβών από το σχετικό ηλεκτρονικό σύστημα αμοιβών του ΤΕΕ, μερικές φορές ακόμα και τα ιδιωτικά συμφωνητικά των μελετητών μηχανικών με τους πελάτες τους. Τίποτα από τα παραπάνω δεν αναφέρεται στα δικαιολογητικά του άρθρου 40. Θα έπρεπε λοιπόν να προστεθεί μια σαφής αναφορά χρηματικής ποινής των υπαλλήλων εκείνων που ζητούν τα επιπλέον δικαιολογητικά, π.χ. 1.000€ και να αναφέρεται ο τρόπος επιβολής και είσπραξης. Όχι μόνο ποινές στους ιδιώτες μηχανικούς αλλά και στους δημοσίου υπαλλήλους μηχανικούς. Ο δημοσιού υπαλληλός κώδικας έχει αποδειχθεί ανεπαρκής.3) Υπάρχουν οκτώ/εννέα φόροι, τέλη κ.λπ. που απαιτούνται για την έκδοση οικοδομικής άδειας: — Ανταποδοτικό τέλος για το πληροφορικά σύστημα — Εισφορές ΚΗ΄ ψηφίσματος (μοιράζονται σε πράσινο ταμείο και ΥΔΟΜ Δήμου) — Τέλος υπέρ Δήμου	Το σχόλιο δεν σχετίζεται άμεσα με τη ρύθμιση
---	---	--

	_ Εισφορές ΤΕΕ ιδιοκτήτη _ Παράβολο υπέρ Δημοσίου 0,5% (μέγιστο ποσό: 2,50€) _ Χαρτόσημο υπέρ ΤΕΕ ιδιοκτήτη _ Παράβολο Ν.1041/80, άρθρο 77 _ ΟΓΑ χαρτοσήμου 20% επί του παραβόλου _ Τέλος 5% για εκτός σχεδίου γήπεδα (Ν.4759/20, άρθρο 32, §1) Ο δε υπολογισμός τους είναι άνευ λόγου πολύπλοκος. Η πληρωμή τους γίνεται μόνο με επίσκεψη σε Δήμο και Εφορία και όχι ηλεκτρονικά. Απασχολείται προσωπικό των ΥΔΟΜ για τον λεγόμενο «φορολογικό έλεγχο»! Γιατί; Καταργήστε τα όλα και κρατήστε μόνο α) το παράβολο για το πληροφοριακό σύστημα και β) ένα τέλος που θα υπολογίζεται εύκολα μέσω του προϋπολογισμού του έργου υπέρ του «Πράσινου ταμείου», τα οποία να εξοφλούνται ηλεκτρονικά. Οι δήμοι έχουν τα δημοτικά τέλη, τους δημοτικούς φόρους και το ΤΑΠ (θα έπρεπε και τον ΕΝΦΙΑ) και δεν χρειάζονται κάτι άλλο, ειδικά αν υιοθετηθεί η πρότασή μου για την αδειοδότηση μέσω μόνο της κεντρικής ΥΔΟΜ.4) Ο ΦΕΜ γιατί υπάρχει; Μόνο και μόνο για να δημιουργεί επιπλέον ηλεκτρονική γραφειοκρατία. Η κατάργησή του δεν μειώνει στο ελάχιστο τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, διότι πρόκειται για προκαταβολή φόρου. Όμως προκαταβολή φόρου καταβάλουν όλοι οι ελεύθεροι επαγγελματίες με την υποβολή της φορολογικής τους δήλωσης.5) Γιατί στα δικαιολογητικά του άρθρου 40 του Ν.4495/17 είναι και το φορολογικό παραστατικό που εκδίδει ο μηχανικός στον πελάτη του; Τι κερδίζει το κράτος ή ο μηχανικός από αυτό, όταν μάλιστα εδώ και 11 χρόνια με τον Ν.3919/11 οι αμοιβές συμφωνούνται ελεύθερα μεταξύ των μηχανικών και των πελατών τους. Σε συνδυασμό με την κατάργηση του ΦΕΜ και τη μείωση και απλοποίηση των σχετικών με την έκδοση άδειας φόρων-τελών-παραβόλων θα επιταχυνθεί η διαδικασία και θα απελευθερωθεί προσωπικό που θα μπορούν οι δήμοι να απασχολήσουν αλλού και να καλύψουν ανάγκες τους.	
2	Η υποχρεωτικότητα της προέγκρισης, σύμφωνα με το άρθρο 127, δεν νομίζω ότι είναι προς την σωστή κατεύθυνση. Οι περισσότερες άδειες θέλουν στο τέλος κάποια αναθεώρηση, οπότε ερχόμαστε πάλι στα ίδια. Επίσης με τον τρόπο που διατυπώνεται η διάταξη, κάνει υποχρεωτική την προέγκριση, κατά την διαδικασία της αναθεώρησης και στις άδειες κατηγορίας 3, πράγμα που δεν ισχύει σήμερα. Αυτό θα περιπλέξει μάλλον τα πράγματα, αντί να τα απλοποιήσει.	Το σχόλιο γίνεται δεκτό.
3	Προτείνεται: Η διαδικασία προέγκρισης αδειας αναθεώρησης είναι υποχρεωτική, εφ' όσον συντρέχουν αιτιολογητικά οι λόγοι α) και β), όπου: α) μεταβάλλονται τα πολεοδομικά μεγέθη κάλυψης, δόμησης και όγκου, και β) εφ' όσον η αρχική οικοδομική άδεια εξεδόθη δίχως προέγκριση. Άλλως είναι προαιρετική.	Το σχόλιο γίνεται εν μέρει δεκτό, σύμφωνα με ανωτέρω.
4	Καθόσον με τις παρούσες διατάξεις, σκοπείται η καταργηση του ελεγχου της πραγματοποιουμενης δομησης, νομιζω ότι θα είναι περιττο πλεον να πρεπει να γινει αναθεωρηση, αν εχει μεταβληθει η δομηση, χωρις να εχει μεταβληθει η καλυψη και ο ογκος. Θα αρκει μια ενημερωση της οικ. Αδειας, υπο την προυποθεση ότι δεν αυξανονται οι θεσεις σταθμευσης.	Το σχόλιο γίνεται δεκτό.
5	Η δεύτερη πρόταση της παρ.1 του αρ.127 αναπροσαρμόζεται ως εξής: Η διαδικασία προέγκρισης αδειας αναθεώρησης είναι υποχρεωτική εφ' όσον συντρέχουν αιτιολογητικά οι λόγοι α) και β), όπου: α) μεταβάλλονται τα πολεοδομικά μεγέθη κάλυψης, δόμησης και όγκου και β) εφ' όσον η αρχική οικοδομική άδεια εξεδόθη δίχως προέγκριση. Άλλως είναι προαιρετική.	Πρόκειται για επαναλαμβανόμενο σχόλιο. Ομοίως ανωτέρω υπ' αρ. 3 σχόλιο.
6	Η διαδικασία προέγκρισης για την έκδοση οικοδομικής αδειας καθίσταται υποχρεωτική για κάθε κατηγορία έκδοσης αδειας του αρ.36.Σκεπτικό: Η δόμηση του χώρου – ως επέμβαση στο περιβάλλον – Συνταγματικά ελέγχεται από την Δημόσια Διοίκηση (περιβάλλον = δημόσιο αγαθό). Ο Συνταγματικός νομοθέτης παρέλειψε να ρωτήσει αν αυτό γίνεται «προληπτικά» ή εκ των υστέρων .	Γενική τοποθέτηση.

	Ο μέχρι τούδε προληπτικός έλεγχος παρά την ανασφάλεια δικαίου που ανέκαθεν διέτρεχε την πολεοδομική νομοθεσία, εν μέσω της εκρηκτικής αστυφιλίας – εσωτερικής μετανάστευσης – που κατέλαβε την χώρα τον προηγούμενο μισό αιώνα και τα έντονα φαινόμενα κακοδιοίκησης και της εξ αυτής διαφθοράς, έδωσε αποτελέσματα. Δεν αξιολογούνται εκείνα που προέκυψαν από την έκδοση οικοδομικών αδειών – ευτυχώς για περιορισμένο χρόνο – «υποκειμένων σε μελλοντικό έλεγχο» Πειραματισμοί κατά μιμητισμό ελεγκτικών μηχανισμών άλλων, με άλλη περιβαλλοντική κουλούρα κρατών, δεν προβλέπεται να λειτουργήσουν θετικά στα καθ' ημάς..... αντιθέτως. Προκειμένου να σταματήσει η κατ' έτος διαπίστωση του «κάθε πέρυσι και καλύτερα», οι ΥΔΟΜ οργανώνονται σε κεντρικές ανά Περιφέρειες μονάδες υλικοτεχνικά εξοπλισμένες και στελεχωμένες με έμπειρο προσωπικό	
7	Συνοπτική πρόταση για μία νέα διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών. 1. Ο ενδιαφερόμενος πολίτης λαμβάνει μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος, αυτοματοποιημένα, τους όρους δόμησης για το οικόπεδό του. 2. Δηλώνει τι προτίθεται να οικοδομήσει και με τι χρήση, ώστε αυτά να είναι μικρότερα των επιτρεπόμενων και καταβάλει τα αντίστοιχα φορολογικά στο κράτος. 3. Δεν υποβάλλει κανένα σχέδιο στο ηλεκτρονικό σύστημα. 4. Με την ολοκλήρωση της κατασκευής υποβάλλει τα «ως κατασκευάσθηκε σχέδια» και δηλώνεται υπεύθυνα από τον/τους μηχανικό/ούς η περαίωση των εργασιών και ότι δεν έχουν παραβιαστεί τα επιτρεπόμενα στοιχεία των όρων δόμησης. 5. Γίνεται διακριτός έλεγχος σε δύο φάσεις από διαφορετικούς ελεγκτές δόμησης. Πρακτικά δεν ενδιαφέρει την πολιτεία τι θα φτιάξει ο πολίτης και πόσες φορές θα αναθεωρήσει τα σχέδια κατά την φάση της κατασκευής. Την ενδιαφέρει να γνωρίζει πιστοποιημένα, ότι δεν ξεπεράστηκαν τα μέγιστα επιτρεπόμενα μεγέθη και η προβλεπόμενη χρήση. Δεν χρειάζεται να έχουμε υπαλλήλους στις πολεοδομίες για να ελέγχουν τα σχέδια αρχικά, αλλά να ασχολούνται με πιο σημαντικά θέματα. Ο έλεγχος επιτρεπόμενων μεγεθών και πραγματοποιούμενων μπορεί να γίνεται αυτόματα σε ένα ηλεκτρονικό excelόφυλλο. Προυπόθεση όμως είναι να απλοποιηθεί η νομοθεσία. Ο ΝΟΚ/ΓΟΚ υπεσέρχεται σε θέματα σχεδίασης – σύλληψης – σύνθεσης του κτιρίου. Η αποστολή όμως του εν λόγω νομοθετήματος πρέπει να είναι η συνάφεια του με τα Γενικά πολεοδομικά σχέδια – ΣΧΟΑΠ, κλπ τα οποία πρέπει να υπηρετεί. Συγκεκριμένα αρκεί να προσδιορίζονται μόνο η κάλυψη, ο όγκος και η χρήση του κτιρίου ώστε να προκύπτουν τα μέγιστα επιτρεπόμενα μεγέθη σε συνάρτηση με τα ΓΠΣ/ΣΧΟΑΠ, κλπ.. Η θέση του κτιρίου, οι εξώστες, οι Η.Χ., τα ανοίγματα, και τόσες άλλες μικρολεπτομέρειες, δεν πρέπει να αποτελούν αντικείμενο ελέγχου της πολιτείας, όπως συμβαίνει σήμερα και αυξάνει την γραφειοκρατία/ηλεκτρονικοκρατία και τις καθυστερήσεις, αλλά να ενταχθούν ως οδηγία – κατεύθυνση σε νομοθέτημα για την ορθή σχεδίαση / μόρφωση των κτιρίων. Επιπλέον η πρόβλεψη αυστηρότατων ποινών σε περίπτωση παραβάσεων, σε όλους, είναι εκ των ουκ άνευ.	Δεν αφορά άμεσα το περιεχόμενο της ρύθμισης, αλλά συνιστά πρόταση αναδιαμόρφωσης του συνόλου των διαδικασιών.
8	Η υποχρεωτικότητα προέγκρισης κατά την αναθεώρηση δεν βγάζει νόημα όταν στην έκδοση της αρχικής άδειας δεν απαιτείτο προέγκριση. Επειδή σχεδόν σε κάθε άδεια απαιτείται αναθεώρηση σημαίνει επί της ουσίας ότι η προέγκριση καθίσταται υποχρεωτική και για την έκδοση της αρχικής άδειας αλλιώς κατά την αναθεώρηση μπορεί να προκύψουν δυσεπίλυτα προβλήματα και της αρχικής άδειας ιδιαίτερα εάν η κατασκευή είναι προχωρημένη.	Το σχόλιο γίνεται δεκτό.
9	Επιτέλους, πρέπει να ολοκληρωθεί και να αρχίσει αμέσως η διαδικασία της ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την αναγγελία / έναρξη του έργου στο αρμόδιο περιφερειακό τμήμα οικοδομών του ΕΦΚΑ (ΙΚΑ). Υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση, για πολλούς λόγους, στην έντυπη υποβολή και στην καταχώρηση των στοιχείων για την απόδοση του σχετικού ΑΜΟΕ και στην πληρωμή του ποσού της προκαταβολής. Το αποτέλεσμα είναι η υπερβολική καθυστέρηση της έκδοσης της ηλεκτρονικής οικοδομικής άδειας μέσω του συστήματος e-ADEIES. Συνεπώς, αναφύεται ολοσχερώς όποια συντόμευση χρόνου επιδιώκεται να επιτευχθεί με το νέο σύστημα. Δεν είναι κάτι πολύπλοκο, μπορεί πολύ εύκολα να γίνει, απαιτεί θέληση. Ιδιαίτερα εμείς που βρισκόμαστε σε νησιωτικές περιοχές, Δωδεκάνησος, και πρέπει να αποσταλούν τα έγγραφα σε μεγαλύτερα νησιά, Ρόδος. Από την Νήσο Κάρπαθο, ευχαριστώ.	Γενική τοποθέτηση.
10	Με την προτεινόμενη διάταξη (θέσπιση προαιρετικότητας όλων Κατηγοριών και άνευ ελέγχου του Διαγράμματος Δόμησης απ' τις ΥΔΟΜ) όπως και προγενέστερα με την ήδη θεσπισμένη προαιρετικότητα της κατηγορίας 3 φαίνεται ότι τα προβλήματα στην Δημόσια Διοίκηση, στους Μελετητές ιδιώτες Μηχανικούς θα επιδεινωθούν και εις βάρος κυρίως των Πολιτών.	Η διαδικασία που θεσμοθετείται βρίσκεται προς την κατεύθυνση της απλοποίησης και επίσπευσης των διαδικασιών.

Αναφέρομαι αναλυτικά στους λόγους που έχουμε παρατηρήσει προβλήματα: 1. Εξαιρετικά Υποστελεχωμένες Υπηρεσίες (σε συνδυασμό με την αδυναμία δημιουργίας των Παρατηρήσιων Δόμησης) χωρίς καν σωστά Οργανογράμματα στα οποία “παρεμβαίνει” κατά το δοκούν η κάθε Δημοτική Αρχή και χωρίς Οδηγίες – θεσμοθέτηση κανόνων ορθής διάρθρωσης ΥΔΟΜ (απ’ τη θέσπιση Καλλικράτη – ήτοι 11 χρόνια τώρα) απ’ το αρμόδιο Υπουργείο (ΥΠΕΣ) – ανάλογα με την έκταση, μορφολογία, νησιωτικότητα κ.α. ειδικά χαρακτηριστικά του Δήμου. Αποτέλεσμα να μην έχει δοθεί βάρος στο “αναπτυξιακό” κομμάτι των Πολεοδομικών που είναι η έκδοση των αδειών. Μη ξεχνάμε ότι το Αναπτυξιακό κομμάτι ενός Δήμου που είναι η “σημειακή” Δόμηση προκύπτει απ’ τη θέσπιση Τοπικών Χωροταξικών Κανόνων και Υποδομών που πραγματοποιούνται απ’ τα Τμήματα Σχεδίων Πόλεων των Δήμων όπου τα τελευταία χρόνια δεν λειτουργούν ή έχουν συρρικνωθεί τραγικά.....! 2. Κωδικοποίηση Νομοθεσίας έχει να γίνει απ’ το 1999 (ΠΔ/14-7-99-ΦΕΚ-580/Δ/27-7-99). Ενδεικτικά αναφέρω ότι μόνο από πρόσφατη ‘νομοθέτηση’ (κατηγορίες 1-2-3 του Ν.4495/17) για τις άδειες κατηγορίας 3 έχουμε καταναλώσει αρκετές εργατοώρες όπου Προϊστάμενος και Τοπογράφος ΥΔΟΜ προσπαθούν να “αποκωδικοποιήσουν” το έργο, την έκταση της Δόμησης με αλληπάλληλη τηλεφωνική επικοινωνία με τους διαχειριστές των αιτήσεων προκειμένου να διαπιστωθεί αν ορθά το έργο εντάσσεται στην κατηγορία 3 (αφού τα δεδομένα είναι ο Τίτλος της αίτησης και τα στοιχεία της δόμησης που υποχρεωτικά καταχωρούνται). Η ορθή ένταξη του έργου σε κατηγορία είναι βασική και για το λόγο αυτό θα έπρεπε να περιγράφεται το έργο και άλλες τυχόν ειδικές συνθήκες (π.χ. θέση) υποχρεωτικά με προσάρτηση Τεχνικής και Αιτιολογικής έκθεσης βάσει υποδείγματος του ΥΠΕΝ (να αποδεικνύεται δηλαδή με τη λεκτική περιγραφή του έργου – εργασιών, σαφή αναφορά θέσης, μεγέθι κάλυψης, δόμησης, ύψους και ειδικών ή άλλων συνθηκών και βάσει αυτών σε ποια υπο-περίπτωση της κατηγορίας εντάσσεται) 3. Κατηγορία 2 (που αφορά Νομιμοποιήσεις αυθαίρετων κατασκευών μετά τον Ιούλιο 2011 που δεν παραβιάζουν τις Πολεοδομικές Διατάξεις) Πως θα εκδοθεί η προέγκριση αφού πρέπει να υπάρξει η πράξη αυθαίρετου απ’ την ΥΔΟΜ και η οποία ανεβαίνει στο σύστημα ΤΕΕ;; 4. Ήδη για την κατηγορία 3 μέχρι στιγμής δεν έχουν γίνει οι απαιτούμενοι έλεγχοι (30%) σε κάθε ΥΔΟΜ και σε όλη τη χώρα προκειμένου να διεξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για την αποτελεσματικότητα του εγχειρήματος του Ν.4495/17 (ωφέλησε το μέτρο εν τέλει τους πολίτες, τη Διοίκηση και τους ιδιώτες Μηχανικούς;;). Χωρίς δεδομένα, αξιολόγηση και ασφαλή συμπεράσματα ποια η σκοπιμότητα να προχωρήσουμε σε κάτι άλλο (μόνο δημοσιονομική ;;;...που εντέλει στο μέλλον αν ανακαλούνται άδειες και κτίρια που ήδη έχουν κατασκευαστεί το πρόβλημα στην τελική το επωμίζεται ο Μηχανικός που υπέγραψε – και ο Πολίτης που ήδη θα έχει αγοράσει κτίσμα με αυθαίρετες...!). Ήδη έχουμε πάρει μια γεύση απ’ τις δηλώσεις αυθαίρετων όπου στο ΣΥΠΟΘΑ Β’ έρχονται σωρεία υποθέσεων με λάθος δηλώσεις αυθαίρετων όσον αφορά τα Συνιδιόκτητα 5. Εταιρίες – Εργολάβοι – Κατασκευαστές-Μηχανικοί για άδειες κατηγορίας 3 και οσονούπω 1 και 2. Κατασκευάζω την οικοδομική άδεια που έχω εκδώσει (Γιάννης κερνάει – Γιάννης πίνει).....κάνω και αναθεώρηση...!! Δεν είναι μόνο η αντισυνταγματικότητά του αλλά και ότι μέχρι να γίνει ο έλεγχος (αν γίνει ποτέ βάσει της ποσόστωσης) το έργο θα έχει τελειώσει με τραγικές πιθανόν συνέπειες. Κοινώς η νομιμότητα μιας κατασκευής κρίνεται απ’ την ορθότητα της άδειας και η οποία επαφίεται στην υπευθυνότητα της γνώσης αλλά και της ορθής ερμηνείας του Μελετητή...!! Επίσης στο ΣΥΠΟΘΑ έρχονται ενστάσεις από υποθέσεις που αφορούν άδειες που εκδίδουν κατασκευαστές κατηγορίες 3 ΜΟΝΟ μέχρι στιγμής από καταγγελίες πολιτών. Αυτά έχουν αξιολογηθεί 6. Αξιολόγηση ικανότητας και επάρκειας των υπηρετούντων υπαλλήλων των ΥΔΟΜ (να γιατί όχι....) απ’ το ΥΠΕΝ Συνεπώς βάσει των ανωτέρω η ταπεινή μου άποψη (για άρθρα 127 – 128) είναι ότι πρώτα πρέπει να γίνει αξιολόγηση των δεδομένων (πως πήγε η κατηγορία 3, τι αστοχίες υπήρξαν να γίνουν οι απαιτούμενες αναλύσεις) και έπειτα ο περαιτέρω σχεδιασμός για τις λοιπές Κατηγορίες. Η αίσθηση και τα μέχρι στιγμής δεδομένα δείχνουν ότι πρέπει να γίνει το απαιτούμενο “φίλτράρισμα” των κακών πρακτικών και μια ελάχιστη κωδικοποίηση. Δεν υπάρχει ετοιμότητα στη Δημόσια Διοίκηση, κουλτούρα Δημόσιας Διοίκησης στους ιδιώτες Μηχανικούς και ασφάλεια Δικαίου. Επίσης γενικότερα η πιστοποίηση απ’ το ΥΠΕΝ Μηχανικών τόσο Δημοσίων Υπαλλήλων (με ελάχιστη εμπειρία 5 ετών) όσο και ιδιωτών Μηχανικών (ελάχιστη εμπειρία δέκα ετών) για την έκδοση οικοδομικών αδειών και ειδικών θεμάτων Δημοσίου δικαίου που αφορούν Διοικητικές Πράξεις κατόπιν ειδικών Σεμιναρίων ετήσιας διάρκειας (μέσω σύμπραξης Πανεπιστημίων και ΥΠΕΝ) θα μπορούσε να αποτελέσει ένα θετικό μέτρο προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης σωστής κουλτούρας και προς την ασφάλεια δικαίου.	
--	--

11	ΓΙΑ ΤΗΝΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ: 1. Μια απλή διαδικασία έκδοσης αδειών, χωρίς τόσες κατηγορίες και υποκατηγορίες. Η υπάρχουσα διαδικασία είναι πολύπλοκη και τα λάθη είναι συχνά, καθώς δεν υφίσταται έλεγχος. Επομένως, δεν πραγματοποιείται ορθή έκδοση, αφού δεν υφίστανται κυρώσεις π.χ.: – αναθεώρηση της προέγκρισης ή προέγκριση για αναθεώρηση, – κατηγορία 1,2, ή 3, – να βγάλω προέγκριση ή βεβαίωση και τότε, – για προσθήκη υφιστάμενου κτιρίου βγάλω άδεια κατηγορίας «με ισχύουσα έγκριση δόμησης» Ν.4030, γιατί δεν έχω διαβάσει ποιος είναι ο 4030 !!2. Καθορισμός όλων των δικαιολογητικών αναλυτικά και των ελέγχων (π.χ. το συμφωνητικό δεν αναφέρεται στον έλεγχο αμοιβών, αλλά πως θα ελεγχθεί να έχει κατατεθεί όλη η αμοιβή?). 3. Έκδοση εγχειριδίου με αναλυτικά παραδείγματα. 4. Διεξαγωγή σεμιναρίων σε μηχανικούς. 5. Καθορισμός των επιπτώσεων σε περίπτωση έκδοσης λανθασμένης έκδοσης οικοδομικής άδειας. Πως είναι δυνατόν να ευθύνεται ο ιδιοκτήτης, για λάθη μηχανικού? Η ΥΔΟΜ θα προσπαθεί να μη βγάλει λάθη, καθώς κανείς δεν θα θέλει να μπλεχτεί σε διαδικασία κατεδάφισης. Και όταν δεν είναι εφικτό και υπάρχει αρνητικό πόρισμα από ΥΔΟΜ, οι διφορούμενες απόψεις (γιατί η πολεοδομική νομοθεσία πάντα έχει πολλές ερμηνείες) θα σύρονται στα δικαστήρια. 6. Απλοποίηση του συστήματος e-άδειες: Α. Σύνδεση των σχετικών πράξεων μιας άδειας ηλεκτρονικά μεταξύ τους. Σήμερα, για την διαπίστωση της συνέχειας μιας πράξης, δύναται να βρεθεί στο ιστορικό ο αριθμός της αίτησης της επόμενης/προηγούμενης πράξης και μετά αναζήτηση από την αρχική σελίδα. Δεν υφίσταται συνολική εικόνα και εύχρηστη ηλεκτρονική αναζήτηση. Β. Απλούστερη κωδικοποίηση των αριθμών των οικοδομικών αδειών. Όλες οι πράξεις έχουν αύξοντα αριθμό ο οποίος με κάθε ενημέρωση μεταβάλλεται και δεν είναι εύχρηστος, καθώς σε λίγα χρόνια έχει φτάσει ήδη τις 400.000. Γ. Σύστημα ελεγκτών. Ο γόρδιος δεσμός: για ορισμό ελεγκτή αρχικά μπαίνω από το e-άδειες, αλλά μετά πρέπει να θυμηθώ να μπω από το σύστημα των ελεγκτών. Δ. Θα ήταν πιο εύχρηστο σε κάθε οικοδομική άδεια να συμπεριληφθούν διάφορα στάδια (όπως :τα στάδια ΠΕΚ & Ηλεκτροδότησης), έτσι ώστε να υφίσταται εικόνα της κατάστασης της άδειας κάθε στιγμή.	Η διατήρηση των κατηγοριών οικοδομικών αδειών συνεχίζει να ισχύει προκειμένου να μην δημιουργηθούν σημαντικές μεταβολές στη συνήθη διαδικασία που ακολουθούν οι μηχανικοί και στην εμπειρία των χρηστών του e-adeies. Τα λοιπά ζητήματα που αναφέρονται αποτελούν αντικείμενο εξέτασης, δεν αφορούν ωστόσο σε πρόταση τροποποίησης του παρόντος.
12	Για να απλοποιηθεί η διαδικασία έκδοσης ΟΑ πρέπει να απλοποιηθεί και να γίνει σαφής η νομοθεσία. Αν θέλετε να αφαιρέσετε τον έλεγχο του ΣΔ να αφαιρεθεί τελείως και να παμε μόνο σε έλεγχο όγκου. Όχι να περάσει και αυτή η ευθύνη στους μηχανικούς. Η νομοθεσία είναι πολύπλοκη, με διαφορετικές ερμηνείες σε κάθε υδόμε, πολλές φορές αυθαίρετες. Απλοποιήστε τον έλεγχο των φορολογικών. Υπάρχουν οκτώ/εννέα φόροι, τέλη κ.λπ. που απαιτούνται για την έκδοση οικοδομικής άδειας: _ Ανταποδοτικό τέλος για το πληροφορικά σύστημα _ Εισφορές ΚΗ΄ ψηφίσματος (μοιράζονται σε πράσινο ταμείο και ΥΔΟΜ Δήμου) _ Τέλος υπέρ Δήμου _ Εισφορές ΤΕΕ ιδιοκτήτη _ Παράβολο υπέρ Δημοσίου 0,5% (μέγιστο ποσό: 2,50€) _ Χαρτόσημο υπέρ ΤΕΕ ιδιοκτήτη _ Παράβολο Ν.1041/80, άρθρο 77 _ ΟΓΑ χαρτοσήμου 20% επί του παραβόλου _ Τέλος 5% για εκτός σχεδίου γήπεδα (Ν.4759/20, άρθρο 32, §1)Ο δε υπολογισμός τους είναι άνευ λόγου πολύπλοκος. Η πληρωμή τους γίνεται μόνο με επίσκεψη σε Δήμο και Εφορία και όχι ηλεκτρονικά. Απασχολείται προσωπικό των ΥΔΟΜ για τον λεγόμενο «φορολογικό έλεγχο»! Γιατί; Καταργήστε τα όλα και κρατήστε μόνο α) το παράβολο για το πληροφοριακό σύστημα και β) ένα τέλος που θα υπολογίζεται εύκολα μέσω του προϋπολογισμού του έργου υπέρ του «Πράσινου ταμείου», τα οποία να εξοφλούνται ηλεκτρονικά.	Δεν αφορά άμεσα το περιεχόμενο της ρύθμισης,
13	Π.Ο. Ε.Μ.Δ.Υ.Δ.Α.Σ. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	Τα σχόλια δεν γίνονται αποδεκτά.

ΕΝΩΣΕΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝΑθήνα, 10/5/2022 Αρ. Πρωτ.: 8779 Προς: 1. Υπουργό Ενέργειας & Περιβάλλοντος κo Σκρέκα 2. Υφυπουργό Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος, κ. Ταγαρά 3. Γεν. Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος κ. Μπακογιάννη Κοιν.: 1. Α' Βάθμιας ΕΜΔΥΔΑΣ 3. Πρόεδρο και ΔΕ ΤΕΕ Θέμα : Παρατηρήσεις επί Νομοσχεδίου ΥΠΕΝ με αλλαγές στο ΝΟΚ και στην προέγκριση Οικοδομικών Αδειών.Κύριοι Υπουργοί Απευθυνόμαστε σε εσάς σχετικά με το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο "ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -Β' ΦΑΣΗ, ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ " το οποίο έχει αναρτηθεί για διαβούλευση στο orengov.gr/minenv/?p=12340. Στο εν λόγω Νομοσχέδιο και στα άρθρα 127 – 129 προτείνονται πρόσθετες τροποποιήσεις στο "Νέο Οικοδομικό Κανονισμό" όπου διαπιστώσαμε πως καταργείται η διαδικασία της προέγκρισης για την έκδοση οικοδομικής άδειας στις κατηγορίες 1 και 2, εξομοιώνοντας τις κατ' ουσίαν με την κατηγορία 3. Πρόκειται για μια πολύ αρνητική εξέλιξη σε αντίθεση με όσα υποστηρίζουμε ως ΕΜΔΥΔΑΣ, δηλαδή την επαναφορά της προέγκρισης και του ελέγχου από τις ΥΔΟΜ για όλες τις κατηγορίες αδειών, σε συνέχεια της επαναλαμβανόμενης νομοθέτησης για αποχώρηση ή και κατάργηση των Δημόσιων Υπηρεσιών από τον έλεγχο. Χωρίς μάλιστα να προηγηθεί οποιοσδήποτε απολογισμός και δειγματοληπτικός έλεγχος για το τι ακριβώς έγινε τα τελευταία πέντε χρόνια στις εκδοθείσες άδειες στην κατηγορία 3 και της ΕΕΜΚ (Έγκριση Εργασιών Μικρής Κλίμακας). Και αυτό γιατί η δικλείδα του ελέγχου του 30% αυτών των αδειών από τις ΥΔΟΜ, δεν υλοποιήθηκε ποτέ. Συνεπώς η Πολιτεία χωρίς να ελέγξει ποτέ το μέγεθος της ενδεχόμενης αυθαίρετης Δόμησης στις κατασκευές αφού δεν έχει προηγηθεί η διαδικασία προέγκρισης, επεκτείνει την αμφίβολη αυτή διαδικασία και στις μεγάλες, αλλά και σε ευαίσθητες περιοχές κατασκευές (αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, οικισμοί με ειδικά διατάγματα, κλπ), οι οποίες με αυτό το νομοσχέδιο θα εκδίδονται αυτόματα και μόνο με έλεγχο Τοπογραφικού! Στο τέλος του άρθρου 128 ορίζεται ότι: Η αρμόδια Υ.ΔΟΜ. διενεργεί υποχρεωτικά δειγματοληπτικό έλεγχο της νομιμότητας των υποβαλλόμενων μελετών και ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον των οικοδομικών αδειών που χορηγούνται με την ανωτέρω διαδικασία. Θεωρούμε πως θα πρέπει να αποσαφηνιστούν τα κριτήρια επιλογής και η διαδικασία του δειγματοληπτικού αυτού ελέγχου, αφού δεν αναφέρονται τα σχετικά στην πρόσφατη Υπουργική Απόφασή σας (Υ.Α. Αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/125394/4805/ΦΕΚ Β' 91/17-01-22), καθιστώντας αυτήν ως προσημαστική. Επιπλέον, γνωρίζουμε πως οι ΥΔΟΜ απηύθυναν σε εσάς σχετικά ερωτήματα που όμως δεν έχουν απαντηθεί. Επιπροσθέτως και σχετικά με την τροποποίηση του ν/σ, είναι απαραίτητο να διευκρινισθεί εάν η αρμόδια Υ.ΔΟΜ θα ελέγχει και την υπεύθυνη Δήλωση του μελετητή μηχανικού, που ορίζεται στο τέλος του άρθρου 129, η οποία θα συνοδεύει το Διάγραμμα Κάλυψης με την Δήλωση ότι: «ότι δεν έχει μεταβληθεί ο επιτρεπόμενος Συντελεστής Δόμησης του οικοπέδου και ότι στην επιτρεπόμενη δόμηση έχουν υπολογιστεί όλες οι κατασκευές, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79), καθώς και οι απαιτούμενες επιφάνειες, ανά χρήση, για τον υπολογισμό των θέσεων στάθμευσης.» Εάν θα πρέπει να ελέγχεται και το στοιχείο αυτό από την Υ.ΔΟΜ, τότε θα πρέπει να περιλαμβάνει όλους τους απαιτούμενους υπολογισμούς και τα σχετικά διαγράμματα σύμφωνα με το άρθρο 11 του ΝΟΚ. Αν δεν πρέπει να ελέγχεται το στοιχείο αυτό, τότε είναι προτιμότερο να καταργηθούν οι περισσότερες από τις 33 περυπτώσεις της παρ.6 του άρθρου 11 του ΝΟΚ, εκτός από εκείνες που αναφέρονται στους υπόγειους χώρους, και να καταργηθεί η υποχρέωση υποβολής της Υπεύθυνης Δήλωσης! Διαπιστώνουμε όμως πως κατ' ουσία με την ανωτέρω τροποποίηση, καταργείται ένας πολύ σημαντικός έλεγχος για τα πολεοδομικά μεγέθη, αυτός του Συντελεστή Δόμησης και τίθεται σε επισφάλεια αυτό που ΟΛΟΙ μας οφείλουμε να προασπίσουμε και να διασφαλίσουμε, τον έλεγχο του δομημένου περιβάλλοντος, όπως και το Σύνταγμα επιτάσσει. Τέλος, διατηρούμε σοβαρές επιφυλάξεις για το προβλεπόμενο από το άρθρο 129 που αφορά στις αλλαγές για το Διάγραμμα Κάλυψης, γιατί θα οδηγήσει σε αδυναμία ελέγχου και ενδεχόμενης αύξησης της δόμησης.Επαναφέρουμε το πλαίσιο των διεκδικήσεων μας σχετικά με το θέμα της λειτουργίας των Υπηρεσιών Δόμησης, όπως αυτό αποτυπώθηκε στην πρόσφατη κινητοποίηση μας (σε συνεργασία με την ΠΟΕ ΟΤΑ και την ΠΟΜΗΤΕΔΥ) και επισημαίνουμε ότι οι προβλέψεις του Ν/Σ κινούνται σε αντίθετη κατεύθυνση.	Το παρόν σχόλιο αφορά σε σχολιασμό του συνόλου των πολεοδομικών ρυμίσεων του νομοσχεδίου που αφορούν στις οικοδομικές άδειες και όχι μόνο του εν λόγω άρθρου. Παράλληλα, τίθενται ζητήματα λειτουργίας και στελέχωσης των Υ.ΔΟΜ., που δεν σχετίζεται άμεσα με την προτεινόμενη ρύθμιση.
--	--

Δώδεκα ολόκληρα έτη μετά τον Καλλικράτη, η μεταφορά των ΥΔΟΜ στους Δήμους απέτυχε. Οι Υπηρεσίες συρρικνώθηκαν, τα προβλήματα διογκώθηκαν. Η μετάβαση με τον Καλλικράτη (Ν. 3852/2010) των Πολεοδομικών αρμοδιοτήτων απ' τις Νομαρχίες στους Δήμους έγινε άτακτα, χωρίς κριτήρια και χωρίς καμία προδιαγραφή (μεταφορά προσωπικού, υλικού, Μηχανογράφησης, αρχείου, κλπ,) με αποτέλεσμα τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα Διοικητικής φύσεως (κυρίως υποστελέχωσης) να έχουν διογκωθεί. Οι αιρετοί ή αποφεύγουν να αναλάβουν τις σχετικές ευθύνες ή επιδιώκουν τον έλεγχο των ΥΔΟΜ. Έκτοτε παρά τις συνεχείς νομοθετικές αλλαγές, δίνεται κυρίως βάρος στις συνεχείς παρατάσεις διοικητικής υποστήριξης των ήδη υπολειτουργούντων ΥΔΟΜ, η πιο πρόσφατη λήγει στις 31-5-22, πιστοποιώντας και διαιωνίζοντας ουσιαστικά τη δυσλειτουργία τους επί 12 έτη. Η στελέχωση και η λειτουργία των Υπηρεσιών Δόμησης πανελλαδικά σύμφωνα με περσινά στοιχεία της ΕΕΤΑΑ, (τα πράγματα έχουν χειροτερέψει έκτοτε) είναι τραγική. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί από τους 332 Δήμους της Χώρας, οι 168 μόλις Δήμοι (51%) διαθέτουν Υπηρεσία Δόμησης ενώ οι 164 (49%) όχι. Από τις 168 ΥΔΟΜ, οι 16 (10%) λειτουργούν μερικώς, λαμβάνοντας υποστήριξη από άλλες ΥΔΟΜ. Επίσης από τη Μελέτη προκύπτει ότι: η μεγάλη πλειοψηφία των δήμων κάτω των 10.000 κατοίκων, δεν διαθέτουν ΥΔΟΜ τριάντα τρεις (33) δήμοι άνω των 25.000 κατοίκων δεν διαθέτουν Υπηρεσίες Δόμησης, εκ των οποίων οι 16 είναι άνω των 40.000 κατοίκων περισσότεροι από τους μισούς μεσαίους Δήμους δεν διαθέτουν ΥΔΟΜ Από τις 168, οι 4 δε διαθέτουν καθόλου προσωπικό, 22 δεν έχουν καθόλου Μηχανικό ΠΕ, 28 απασχολούν μόνο 1 μηχανικό ΠΕ ή ΤΕ, άλλες 28 μονάχα 2 και 16 διαθέτουν 3 Μηχανικούς. Οι 98 από τις 168 δηλαδή ΥΔΟΜ λειτουργούν με ελλειπστάτο προσωπικό, πολύ κάτω ακόμη και από τα ελάχιστα κριτήρια του Νόμου. Επιπρόσθετα απουσιάζουν και οι απαιτούμενες ειδικότητες μιας και 20 από αυτές δε διαθέτουν Πολιτικό Μηχανικό, 76 δε διαθέτουν Αρχιτέκτονα Μηχανικό, 74 δε διαθέτουν Τοπογράφο Μηχανικό και 94 δε διαθέτουν Ηλεκτρολόγο ή Μηχανολόγο Μηχανικό. Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει παρέμβει επανειλημμένα στα όργανα εξουσίας του Κράτους κοινοποιώντας διάφορα πορίσματα, ενώ ειδικότερα με το από 3.11.2017 έγγραφό του με ΑΠ Φ.1300.2/48622/2017 κάνει πολύτιμες διαπιστώσεις, ενώ καταλήγει ότι πρέπει να στελεχωθούν άμεσα οι Υ.ΔΟΜ. των Δήμων διότι παραβιάζονται οι αρχές της νομιμότητας και της χρηστής Διοίκησης (επί της ουσίας παραβίαση του άρθρου 10 του Συντάγματος που αναφέρεται στο δικαίωμα αναφοράς προς τις Αρχές αλλά και της παρ. 2 του άρθρου 24 του Συντάγματος). Πολύ σημαντική επίσης είναι η αναφορά... « χρίζει προσοχής το γεγονός ότι δεν προβλέπονται συγκεκριμένες νομικές συνέπειες στους Δήμους που δεν έχουν προβεί μέχρι το 2016 στην οργάνωση και στελέχωση των ΥΔΟΜ». Οι αρμοδιότητες που περιγράφονται στην πολεοδομική νομοθεσία (ν.1337/83, ΓΟΚ '85, ΓΟΚ '00, ΝΟΚ, ν.4030/11, ν.3862/10, ν.4014/11, ν.4178/13, ν.4495/17, ν.4735/20, 4759/20, κλπ) και υποχρεούνται να ασκούν οι ΥΔΟΜ, απαιτούν κατ' ελάχιστον τ' ακόλουθα τμήματα σε επίπεδο ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ: 1. Τμήμα Πολεοδομικών και τοπογραφικών εφαρμογών – απαλλοτριώσεις, όροι δόμησης 2. Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών (αυθαίρετα), Γραφείο επικινδύνων (Π.Δ. 23-4-29, ΦΕΚ 153Α /29), αρμοδιότητες που περιγράφονται στο ν.4495/17, άρ. 2, 5 & 6 (ως Τοπικά και Περιφερειακά Παρατηρητήρια Δόμησης), καθώς και εξέταση προσφυγών για υπαγωγές αυθαιρέτων στο ν.4495/17(άρ. 60 του ν.4643/19) 3. Τμήμα Έκδοσης οικοδομικών αδειών 4. Γραμματειακή Υποστήριξη – Αρχείο. Αντίστοιχα οι Υπηρεσίες Δόμησης που λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος στελεχώνονται τουλάχιστον από έναν αγρονόμο τοπογράφο μηχανικό, έναν αρχιτέκτονα μηχανικό, έναν χωροτάκτη – πολεοδόμο μηχανικό, έναν πολιτικό μηχανικό και έναν μηχανολόγο ή ηλεκτρολόγο μηχανικό. (περίπτ. α' παρ. 2 άρθρο 97Α Ν. 3852/10, όπως προστέθηκε από το άρθρο 181 του Ν. 4555/18 , αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 376 του Ν.4700/20 και το άρθρο 43 του Ν.4735/20). Εξάλλου, όπως έχουμε επισημάνει και στο παρελθόν, για να είναι εύρυθμη η λειτουργία των ΥΔΟΜ, θα πρέπει για την επάρκειά της να εισαχθούν προς εξέταση κι άλλα κριτήρια, όπως έκταση χωρικής αρμοδιότητας της ΥΔΟΜ, μορφολογία, πληθυσμός, νησιωτικότητα, πλήθος εκδιδόμενων πράξεων, κλπ. Η ελάχιστη στελέχωση συνεπώς κάθε ΥΔΟΜ (Διεύθυνσης ή και Τμήματος) οφείλει να είναι συνάρτηση και των παραπάνω παραγόντων, με μηχανικούς ΠΕ και ΤΕ όλων των απαιτούμενων ειδικοτήτων. Πλέον αυτών εισήχθη με το ν. 4759/20 η αρμοδιότητα οι ΥΔΟΜ να συστήσουν ΣΥΠΟΘΑ Β'.	
--	--

	Αντιλαμβανόμαστε ότι, η εκτίμηση πως το στελεχιακό δυναμικό των 5 μηχανικών (ΠΕ ή ΤΕ) δεν επαρκεί ούτε κατ' ελάχιστον σε επίπεδο Τμήματος πόσο άλλωστε σε επίπεδο Διεύθυνσης σύμφωνα με την ανάλυση των παραπάνω. Επιπρόσθετα θεσμοθετήθηκαν ασφυκτικές προθεσμίες για τον έλεγχο των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών και συγκεκριμένα, μείωση από τις 30 μέρες του ν.4495/17, στις 15 μέρες, με τις 2 μέρες να είναι ως υποχρεωτικές για τον έλεγχο σε κάθε στάδιο, εκτός από το διάγραμμα κάλυψης, προς έκδοση οικοδομικής άδειας. Δηλαδή, κατ' ουσία, απαγορεύεται ο υπάλληλος της ΥΔΟΜ να απουσιάζει από την Υπηρεσία του για οποιοδήποτε λόγο, αφού δεν έχει αντικαταστάτη μιας και οι 5 μηχανικοί ανά κλάδο ειδικότητας που ορίζονται δεν έχουν αντικαταστάτη (τροποποίηση του άρ.38, παρ. 5 του 4495/17). Και χωρίς να συνυπολογίσουμε τα τυχόν παράλληλα καθήκοντα που τους ανατίθενται ή τη συμμετοχή τους σε διάφορες Επιτροπές, Συμβούλια ή και το Μη.Μ.Ε.Δ.. Τέλος οι νέοι φορείς που προβλέπει το τμήμα Α' (άρθρο 1 ως 6) του Ν. 4495/17 μετά από 4 έτη δεν έχουν ακόμη δημιουργηθεί (Περιφερειακά και Τοπικά Τμήματα Παρατηρητηρίων και Ελέγχου Δόμησης), προφανώς για λόγους αδυναμίας στελέχωσης μιας και απαιτούνται πολλαπλάσιοι Μηχανικοί από αυτούς που υπηρετούν σήμερα στις ΥΔΟΜ. Σύμφωνα με το άρθρο 92 του ισχύοντος Ν.4495/2017, της ερμηνευτικής εγκυκλίου 2/2019 και το άρθρο 49 του 4759/2020, η εν γένει διαχείριση των αρμοδιοτήτων της αστυνόμευσης των Κατασκευών (Διαπίστωση και χαρακτηρισμός αυθαιρέτου και διαχείριση υποθέσεων παλιών – νέων αυθαιρέτων – επιβολής προστίμων σύνταξης χρηματικών καταλόγων – διαγραφής κλπ) παραμένει στις ΥΔΟΜ. Οι παραπάνω πολιτικές έχουν συντριπτικά αποτελέσματα στις Υπηρεσίες, το Περιβάλλον, στο Δημόσιο Συμφέρον, στα λαϊκά συμφέροντα. Δηλώνουμε τη ριζική μας αντίθεση στην πολιτική που υποβαθμίζει τις δημόσιες υπηρεσίες και εκχωρεί αρμοδιότητες σε ιδιώτες. Παλεύουμε για το σταμάτημα αυτών των πολιτικών και από κοινού διεκδικούμε: Επαρκή στελέχωση των ΥΔΟΜ με μηχανικούς ΠΕ και ΤΕ όλων των απαιτούμενων ειδικοτήτων, καθώς και με το αναγκαίο προσωπικό όλων των εμπλεκόμενων κλάδων. Νέες προσλήψεις μηχανικών ΠΕ και ΤΕ μέσω του ΑΣΕΠ, όλων των ειδικοτήτων καθώς και του λοιπού αναγκαίου προσωπικού όλων των εμπλεκόμενων κλάδων, με μόνιμες και σταθερές σχέσεις εργασίας και κατά αποκλειστικότητα στις ΥΔΟΜ, με την ρητή απαγόρευση ότι οι Δήμαρχοι δεν θα μπορούν να τους μετακινούν στις τεχνικές ή άλλες υπηρεσίες των δήμων. Εξοπλισμό των Υπηρεσιών Δόμησης με σύγχρονα μέσα και εργαλεία για την αποτελεσματική δουλειά τους. Υπολογιστές, εκτυπωτές, σαρωτές, οθόνες, συνδέσεις στο διαδίκτυο, το απαραίτητο λογισμικό και ότι άλλο απαιτείται. Κατάργηση του νομικού πλαισίου που επιτρέπει τις προσωρινές και νομικά επισφαλείς ή αμφισβητούμενες λύσεις ανάθεσης καθηκόντων Δημόσιας Αρχής σε Συμβασιούχους Έργου, ή στην ΕΕΤΑΑ ή στους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς με τις οποίες θα δημιουργηθούν τεράστια θέματα νομιμότητας με τις εκδοθείσες Διοικητικές Πράξεις (οικοδομική άδεια, έκθεση επικινδύνου, έκθεση αυτοψίας αυθαίρετης κατασκευής, κλπ). Επανεξέταση των Επιπέδων της λειτουργίας των ΥΔΟΜ από τους Δήμους σε συνάρτηση με τη λειτουργία των Παρατηρητηρίων Δόμησης. Κωδικοποίηση και απλοποίηση της πολεοδομικής Νομοθεσίας, προσβάσιμη σε όλους. Νομική Υποστήριξη σε κάθε ΥΔΟΜ από εξειδικευμένους Νομικούς καθώς και Νομική Κάλυψη των Υπαλλήλων για τις Υπηρεσιακές διώξεις που υφίστανται. Απαλλαγή από τις αποκλειστικές προθεσμίες ολίγων ημερών, που προβλέπει κατά περίπτωση ο νέος πολεοδομικός νόμος 4759/2020, οι οποίες είναι ανεφάρμοστες και ανεδαφικές, μέχρι να συγκροτηθούν και να στελεχωθούν οι Υπηρεσίες. Υποχρεωτική προέγκριση άδειας και στην Κατηγορία 3 από την αρμόδια ΥΔΟΜ. Κάλυψη εξόδων μετακίνησης εντός και εκτός έδρας. Διεκδικούμε δηλαδή Υπηρεσίες Δόμησης που δεν θα λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, αλλά θα είναι πλήρως στελεχωμένες και εξοπλισμένες, ώστε να προστατεύουν αποτελεσματικά το Περιβάλλον και το Δημόσιο Συμφέρον, όπως και το Σύνταγμα επιτάσσει. Καταλήγοντας, επιθυμούμε να σας υπενθυμίσουμε το αίτημά μας για συνάντηση με εσάς, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα και σας υπενθυμίζουμε πως ως μηχανικοί του Δημοσίου καλούμαστε να εφαρμόσουμε τις διατάξεις που τροποποιείτε, χωρίς όμως να μας έχετε δεχτεί έως σήμερα, δηλαδή χωρίς να λαμβάνετε υπόψη σας τις επισημάνσεις μας. Στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.	
14	Η διάταξη πρέπει να αποσυρθεί. Στην ουσία της, καταργεί την προέγκριση για την έκδοση οικοδομικής άδειας σε μερικές από τις πιο ευάλωτες, περιβαλλοντικά, πολεοδομικά και πολιτιστικά, εκτός σχεδίου περιοχές της χώρας (δηλαδή τις σημερινές κατηγορίες (1) και	Δεν μεταβάλλονται οι ρυθμίσεις περί περιορισμών της δόμησης σε προστατευόμενες περιοχές.

	(2) του άρθ. 36 ν. 4495/2017, πρβλ. 35 παρ. 1 του ίδιου νόμου). Πρόκειται για μία ρύθμιση που προστατεύει το βιώσιμο φυσικό και το οικιστικό περιβάλλον, όπως και τον αιτούντα, που επιδιώκει την δόμηση σε περιοχές με ειδικά καθεστώτα. Σε αυτές περιλαμβάνονται τα “οικόπεδα ή γήπεδα εντός προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α’ 160) ή ζωνών, όπως αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί ή παραδοσιακά τμήματα πόλεως”, η “ανέγερση ή προσθήκη ή κατασκευή και εργασίες σε οικόπεδα ή γήπεδα, σε επαφή με οριοθετημένα ρέματα”, η “ανέγερση ή προσθήκη σε οικόπεδα ή γήπεδα και κατασκευές και εργασίες σε οικόπεδα ή γήπεδα σε επαφή με καθορισμένη οριογραμμή αιγιαλού ή παραλίας, οι “κατασκευές και εργασίες σε μνημεία χαρακτηρισμένα από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού”, και “οι κατασκευές και εργασίες σε διατηρητέα κτίρια”. Όπως είναι σαφές, καταργείται μία ρύθμιση που όχι μόνο προσφέρει μία ελάχιστη προστασία στο πολιτιστικό περιβάλλον, αλλά επιβάλλεται και από λόγους ασφάλειας (π.χ., στην περίπτωση της δόμησης κοντά σε ρέματα).	
--	---	--

Άρθρο 128 – Διαδικασία ελέγχου οικοδομικής άδειας – Τροποποίηση παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 (8 Σχόλια):

1	Είναι λάθος να καταργείται τον έλεγχο του Σ.Δ. Θα γίνουν τέρατα γιατί υπάρχουν περιπτώσεις που αν πας με τον ογκο μονο υπερβαίνουν κατά πολύ το Σ.Δ. 2 Να γίνει σαφής αναφορά στα δικαιολογητικά. Δεν μπορεί όταν έχει καταργηθεί ο ΚΕΝΑΚ για κάτω από 50μ2 κτίσμα να ζητούν οι ΥΔΟΜ όλες τις μηχανολογικές μελέτες παραφράζοντας το άρθρο 40 του Ν4495/17. 3. Ποινές σε Δ.Υπαλλήλους αν καθυστερούν την έκδοση αδειάς η τις απαντήσεις. 4. Δεν κατάλαβα τι νοημα έχουν οι κατηγορίες όταν κανουν προαιρετικό τον προέλεγχο? 5. Να γίνει σαφής αναφορά ότι ισχύει το άρθρο 25 του ΚΤΗΡΙΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ. 6 Δεν διευκρινίζεται για τις προθέκες τι γίνεται με τις εξαιρέσεις ιδιοκτησίες αν έχουν αυθαίρετα η δεν προσκομίζουν οι ιδιοκτήτες αδειες η δεν συγκαταθέτουν. 7 Υπάρχουν οκτώ/εννέα φόροι, τέλη κ.λπ. που απαιτούνται για την έκδοση οικοδομικής άδειας: _ Ανταποδοτικό τέλος για το πληροφορικά σύστημα _ Εισφορές ΚΗ΄ ψηφίσματος (μοιράζονται σε πράσινο ταμείο και ΥΔΟΜ Δήμου) _ Τέλος υπέρ Δήμου _ Εισφορές ΤΕΕ ιδιοκτήτη _ Παράβολο υπέρ Δημοσίου 0,5% (μέγιστο ποσό: 2,50€) _ Χαρτόσημο υπέρ ΤΕΕ ιδιοκτήτη _ Παράβολο Ν.1041/80, άρθρο 77 _ ΟΓΑ χαρτοσήμου 20% επί του παραβόλου _ Τέλος 5% για εκτός σχεδίου γήπεδα (Ν.4759/20, άρθρο 32, §1) Ο δε υπολογισμός τους είναι άνευ λόγου πολύπλοκος. Η πληρωμή τους να γίνεται μόνο με επίσκεψη σε Δήμο και Εφορία και όχι ηλεκτρονικά. 8. Καταργήστε τα όλα και κρατήστε μόνο α) το παράβολο για το πληροφοριακό σύστημα και β) ένα τέλος που θα υπολογίζεται εύκολα μέσω του προϋπολογισμού του έργου υπέρ του «Πράσινου ταμείου», τα οποία να εξοφλούνται ηλεκτρονικά. 9) Το ΦΕΜ να είναι προαιρετικό 10) Να διευκρινιστούν στα δικαιολογητικά για έκδοση ΠΕΚ και θεώρηση αδειάς δόμησης για σύνδεση με ΔΕΗ -ΕΥΔΑΠ τα αναφερόμενα σχετικά με τον ΕΦΚΑ. Τι νοημα έχει να υπάρχει, τι εννοει προσκόμισε παραστατικών ΕΦΚΑ όταν για να εκδοθεί το ΠΕΚ δεν είναι απαραίτητο να έχουν ολοκληρωθεί όλες οι εργασίες και ειδικά αυτές που δεν απαιτούν έκδοση αδειάς. (π.χ εσωτερικοί χρωματισμοί). Αρα ο ιδιοκτήτης μπορεί να έχει ακόμα εύσημα και εισφορές που θα καταβάλει μετά την ολοκλήρωση των εργασιών. Το έλεγχο για τον ΕΦΚΑ ας το κάνει ο ίδιος ο ΕΦΚΑ και να μην αποτελεί προϋπόθεση για έκδοση ΠΕΚ.	Η κατάργηση αφορά μόνον στον έλεγχο. Επιπροσθέτως, τίθενται ζητήματα τα οποία αποτελούν αντικείμενο εγκυκλίων και όχι νομοθετικών ρυθμίσεων.
2	παρ.β: Διορθώνεται και προστίθεται κείμενο ως εξής: Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση για τις υποπεριπτώσεις β) και ββ) εκδίδεται αμελλητί εντός 3 εργάσιμων ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Μόνη προϋπόθεση για την επίκαιρη έκδοσή της- της κατηγορίας 3-είναι ο σαφής προσδιορισμός εκ μέρους του αιτούντος της θέσης του ακινήτου, ήτοι αναφορά του Ο.Τ, ονόματος οδού/ών και περιοχής. Το ηλεκτρονικό σύστημα του ΤΕΕ προσαρμόζεται αναλόγως.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό Οι προθεσμίες οι οποίες τίθενται στις διατάξεις θα πρέπει να καθίσταται δυνατό να εφαρμοστούν.
3	ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΘΟΥΝ ΤΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ (εξουσιοδότηση, γεωχ. εντοπισμός και είδος έργου, μέγεθος <1000,2000μ2) Η κάθε ΥΔΟΜ ζητά διαφορετικά στοιχεία βασισμένη στην γενική πλατφόρμα του ΤΕΕ	Δεν αποτελεί αντικείμενο νομοθετικής ρύθμισης.

4	Στο τέλος του άρθρου 128 ορίζεται ότι: Η αρμόδια Υ.ΔΟΜ. διενεργεί υποχρεωτικά δειγματοληπτικό έλεγχο της νομιμότητας των υποβαλλόμενων μελετών και ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον των οικοδομικών αδειών που χορηγούνται με την ανωτέρω διαδικασία. Είναι απαραίτητο να διευκρινισθεί εάν η αρμόδια Υ.ΔΟΜ. θα ελέγχει και την υπεύθυνη Δήλωση του μελετητή μηχανικού, που ορίζεται στο τέλος του άρθρου 129, η οποία θα συνοδεύει το Διάγραμμα Κάλυψης με την Δήλωση ότι: «ότι δεν έχει μεταβληθεί ο επιτρεπόμενος Συντελεστής Δόμησης του οικοπέδου και ότι στην επιτρεπόμενη δόμηση έχουν υπολογιστεί όλες οι κατασκευές, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79), καθώς και οι απαιτούμενες επιφάνειες, ανά χρήση, για τον υπολογισμό των θέσεων στάθμευσης.» Εάν θα πρέπει να ελέγχεται και το στοιχείο αυτό από την Υ.ΔΟΜ., τότε θα πρέπει να περιλαμβάνει όλους τους απαιτούμενους υπολογισμούς και τα σχετικά διαγράμματα σύμφωνα με το άρθρο 11 του ΝΟΚ. Αν δεν πρέπει να ελέγχεται το στοιχείο αυτό, τότε είναι προτιμότερο να καταργηθούν οι περισσότερες από τις 33 περιπτώσεις της παρ.6 του άρθρου 11 του ΝΟΚ, εκτός από εκείνες που αναφέρονται στους υπόγειους χώρους, και να καταργηθεί η υποχρέωση υποβολής της Υπεύθυνης Δήλωσης.	Αποτελεί αντικείμενο εγκυκλίου.
5	Κάθε πολεοδομικός σχεδιασμός που έχει γίνει μέχρι σήμερα και βασίζεται στη δόμηση, έχει πέσει έξω όταν υπάρχουν όλοι αυτοί οι αυθαίρετοι χώροι, πρώην ημιυπαίθριοι, πρώην πατάρια, πρώην σοφίτες, πρώην άλλες χρήσεις που δεν μετρούσαν στη δόμηση κ.λπ..Ακόμα και σήμερα με τους ελεγκτές δόμησης, εξακολουθούν να γίνονται αυθαίρετες παρεμβάσεις και αυξήσεις της δόμησης, εντός του όγκου του κτηρίου.Θεωρώ ότι ο έλεγχος της δόμησης πρέπει να καταργηθεί! Η κατάργηση του ελέγχου από την ΥΔΟΜ στο παρόν νομοσχέδιο και η υποκατάσταση αυτού από υπεύθυνη δήλωση του μελετητή μηχανικού είναι ένα πρώτο βήμα. Το δεύτερο βήμα είναι η τροποποίηση του ΝΟΚ και όλων των σχετικών διατάξεων που αφορούν τη δόμηση σε οικισμούς κ.λπ..Ο έλεγχος της θέσης του κτηρίου στο γεωτεμάχιο, της κάλυψης και του όγκου, με τους κατάλληλους συντελεστές όγκου κατά περίπτωση, είναι αρκετοί για κάθε πολεοδομικό σχεδιασμό.Καιρός είναι να γίνουμε πραγματιστές και να σταματήσουμε να κοροϊδεύουμε τους εαυτούς μας. Τα δε οφέλη από τη μείωση των πολύπλοκων υπολογισμών της δόμησης και των διαφωνιών μεταξύ μελετητών και υπαλλήλων ΥΔΟΜ για το τι μετρά και τι δεν μετρά στη δόμηση, θα είναι τεράστια.	Γενική τοποθέτηση.
6	Όσον αφορά την βεβαίωση όρων δόμησης ,αυτή πρέπει να δίδεται άμεσα με μόνο στοιχείο την θέση του οικοπέδου.	Δεν αποτελεί αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης.
7	Είναι ξεκάθαρο ότι υπάρχει η διάθεση περιορισμού των ελέγχων στις οικοδομικές άδειες. Ο συντελεστής δόμησης είναι γνωστό ότι αποτελεί βασικό πολεοδομικό μέγεθος. Μέσα από τις δεκάδες λεπτομέρειες του ΝΟΚ και των αναχρονιστικών (λόγω των πολλών αλλαγών) Τεχνικών Οδηγιών κάθε Μηχανικός νιώθει τουλάχιστον ανασφαλής ή ημιμαθής. Η ημιμάθεια οδηγεί στα λάθη από άγνοια. Και αν ακόμη υποθέσουμε ότι οι προθέσεις του τεχνικού κόσμου είναι αγαθές, τα λάθη θα είναι άπειρα. Εφόσον δεν ελέγχεται ο Σ.Δ. οι στρεβλότητες στα κτίρια και στις αγοραπωλησίες θα είναι ατέλειωτες και στις περισσότερες περιπτώσεις μη αναστρέψιμες. Οι ιδιοκτήτες ανυποψίαστοι με τη βεβαίωση κάθε μηχανικού θα αγοράζουν ή θα κατέχουν σε πολλές περιπτώσεις αυθαίρετα κτίσματα χωρίς ποτέ να το γνωρίζουν.Το κράτος δικαίου οφείλει να προστατεύει τους πολίτες του. Τι θα γίνεται στις περιπτώσεις καταγγελιών, ή ελέγχου των σχεδίων από τρίτο μηχανικό; Πως θα μπορεί ένας τρίτος να ελέγξει ένα διάγραμμα Κάλυψης μιας οικοδομής εάν δεν αναγράφεται ο υπολογισμός της δόμησης σ' αυτό;Πως διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα ενός ελέγχου; Τι θα γίνεται στις περιπτώσεις που τελικώς διαπιστωθεί ένα ακούσιο ή εκούσιο λάθος υπολογισμού του σ.δ. ενός κτιρίου; Σε ένα κτίριο, όπως προαναφέρθηκε, οι χώροι που δεν προσμετρούν στο σ.δ. (πατάρια, σοφίτες,έρκερ θερμ/κα λιθοσώματα, ημιυπ. χώροι, αεραγωγοί, φωταγωγοί, κλειστά πατάρια, χώροι κάτω από κλειστά πατάρια, κλιμακοστάσια, ανελκυστήρες, μονώσεις κλπ, κλπ, κλπ) είναι τόσοι πολλοί που ακόμα και οι πιο έμπειροι αναγνώστες της Πολεοδομικής Νομοθεσίας σπάνια νιώθουν σίγουροι γι' αυτό που σχεδιάζουν. Από την άλλη ο έλεγχος ενός τέτοιου πολύπλοκου Δ.Κ. ακόμα και από τους πιο έμπειρους στις Πολεοδομίες είναι χρονοβόρος και σε πολλές περιπτώσεις λόγω διαφορετικών ερμηνιών και αντιλήψεων είναι εξαιρετικά δυσχερής και περιτετεωδής.Η δαιδαλώδης και ασαφέστατη νομοθεσία υπερτρυπασιάστηκε από το 2011 έως σήμερα, και η απλοποίηση που επιχειρείται κάνει τον Μηχανικό ακόμα πιο ανασφαλής. Συνεπώς η απλοποίηση με υπεύθυνη Δήλωση δεν διορθώνει το πρόβλημα που δημιούργησε η ίδια η πολιτεία με την ακατάσχετη νομολαγνεία της. Η γραφειοκρατία που όλοι οι πολιτικοί επικαλούνται είναι αποτέλεσμα της νομολαγνείας από την οποία εκείνοι διακατέχονται. Πως είναι δυνατόν όλοι οι μηχανικοί στις μεταξύ μας συζητήσεις να αναπλωούμε τον ΓΟΚ του 85 και τη σαφήνεια των άρθρων του; Κτίστηκε η χώρα με καθαρούς κανόνες και κάθε μηχανικός από κάθε σημείο της εφάρμοζε την ίδια νομοθεσία η οποία ίσχυσε περίπου η ίδια από το 1985 έως το 2012.Συνεπώς η Σολομώντεια λύση που προτείνεται, θα δημιουργήσει και υπερτριπλάσια προβλήματα από αυτά που πιστεύεται ότι θα λύσει.Η	Οι προτάσεις αφορούν σε τροποποίηση άλλων διατάξεων.

	μόνη λύση για τη μείωση της γραφειοκρατίας χωρίς τη δημιουργία και νέων προβλημάτων, είναι η συγγραφή ενός απλού ΝΟΚ ή ΓΟΚ του οποίου η νομοθεσία θα είναι σαφής, κατανοητή απ' όλους ως ένα εύχρηστο εργαλείο. Δεν θα περιέχει τον πολεοδομικό όρο του συντελεστή δόμησης ως βασικό στοιχείο ενός κτιρίου, και ως καθορισμένος συντελεστής μιας περιοχής της χώρας θα καθορίζει το ύψος και τον επιτρεπόμενο όγκο των κτιρίων αυτής. Έτσι η ανέγερση των κτιρίων θα βασίζεται στην κάλυψη, στον επιτρεπόμενο όγκο, στο επιτρ. ύψος και στο ιδεατό στερεό του κτιρίου. Τα κτίρια θα πρέπει πάνω απ' όλα να ακολουθούν κανόνες άνετης και σωστής διαβίωσης των ενοίκων και να υπηρετούν τον σκοπό για τον οποίο κατασκευάζονται.	
8	Η διάταξη «Ο υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος διενεργείται ανά εξαμήνου για τις άδειες του παρελθόντος εξαμήνου» συνίσταται να τροποποιηθεί προκειμένου να γίνεται πιο γρήγορα ο δειγματοληπτικός έλεγχος αμέσως αφού εκδοθεί η άδεια, πριν προχωρήσει η κατασκευή.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό. Τίθενται ρεαλιστικές προθεσμίες, οι οποίες δύναται να τηρηθούν.

Άρθρο 129 – Διάγραμμα κάλυψης – Τροποποίηση παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4495/2017 (5 Σχόλια):

1	 Το οικοπέδο ή γήπεδο με τις διαστάσεις και το εμβαδόν του, περίγραμμα του προς οικοδόμηση κτιρίου γεωμετρικά ορισμένο, μονοσήμαντα ορισμένο με ορθογώνιες συντεταγμένες στο κρατικό σύστημα συντεταγμένων. ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΟΙ ΟΡΘ. ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ. ΔΕΝ ΕΛΕΓΧΟΝΤΑΙ ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΑΝ ΕΛΕΓΧΟΥΝ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΟΛΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ!!! ΑΡΚΕΙ Ο ΜΟΝΟΣΗΜΑΝΤΟΣ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ Το διάγραμμα κάλυψης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, ότι δεν έχει μεταβληθεί ο επιτρεπόμενος Συντελεστής Δόμησης του οικοπέδου και ότι στην επιτρεπόμενη δόμηση έχουν υπολογιστεί όλες οι κατασκευές, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79), καθώς και οι απαιτούμενες επιφάνειες, ανά χρήση, για τον υπολογισμό των θέσεων στάθμευσης. ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΔ. ΤΟ ΑΡ.11 ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ Η ΠΑΡ.6 ΕΧΟΥΝ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΣΦΕΙΕΣ . ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΗ/ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡ 11.6 ΤΟΥ 4067/12.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Με τις νέες αλλαγές του άρθρου 129, στο διάγραμμα κάλυψης δεν θα περιλαμβάνεται ο υπολογισμός της δόμησης. Για τον υπολογισμό του συντελεστή δόμησης απαιτείται αναλυτική περιγραφή της πράξης με αντίστοιχα σκαριφήματα, καθώς οι επιφάνειες που δύναται να μην προσμετρώνται είναι σύνθετες (αφαίρεση από υλικά θερμομόνωσης, ποσοστά υπόσκαφων κτιρίων, τμήματα υπογείων που δεν μετρούν στη δόμηση, κλπ). Η ανωτέρω απεικόνιση είναι απαραίτητη σε κάθε περίπτωση (καταγγελία υπέρβασης δόμησης, έλεγχος του υφισταμένου σε περίπτωση προσθήκης από νέο μελετητή κλπ). Για αυτό πρέπει να περιλαμβάνεται στα δικαιολογητικά στοιχεία του φακέλου, ανεξάρτητα με την υποχρέωση ελέγχου κατά την έκδοση της οικοδομικής άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση, ο μελετητής μηχανικός πρέπει να διατηρεί την αιτιολόγηση στο αρχείο του, ενώ ο κάθε μελλοντικός έλεγχος θα είναι δύσκολος.	Το αρχείο αυτό θα πρέπει να διατηρείται από τον μηχανικό, εφόσον κρίνει ότι απαιτείται.
3	Α) Δεν έχει μεταβληθεί ο επιτρεπόμενος Συντελεστής Δόμησης του οικοπέδου: Νοείται ότι δεν έχει εκδοθεί νέο διάταγμα που μεταβάλει τον επιτρεπόμενο σ.δ. της περιοχής. Β) στην επιτρεπόμενη δόμηση έχουν υπολογιστεί όλες οι κατασκευές... : Λάθος έκφραση, καθώς οι κατασκευές δεν υπολογίζονται στην επιτρεπόμενη δόμηση, αλλά στην πραγματοποιούμενη.	Το σχόλιο έχει γίνει δεκτό.
4	Ποιο το νόημα να καταργηθεί ο υπολογισμός στο ΔΚ της δόμησης όταν απαιτείται παράλληλα υπεύθυνη δήλωση μελετητή «...ότι στην επιτρεπόμενη δόμηση έχουν υπολογιστεί όλες οι κατασκευές, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79)» η οποία θα ελέγχεται εκ των υστέρων από την ΥΔΟΜ με βάσει τους δικούς της υπολογισμούς (όχι έλεγχο υπάρχοντων υπολογισμών στο ΔΚ) και σε περίπτωση λάθους θα επισύρει συνέπειες ψευδούς υπεύθυνης δήλωσης και υποβολής ψευδών στοιχείων που θα οδηγήσουν στην ανάκληση της άδειας. Συνεπώς η υποχρέωση υπολογισμού της δόμησης δεν καταργείται επί της ουσίας.	Στόχος είναι η επίσπευση και απλοποίηση των διαδικασιών.
5	Το επιχείρημα να μην υπάρχει ο επιτρεπόμενος ΣΔ και ο Πραγματοποιούμενος στο Διάγραμμα χωρίς τον έλεγχο ΥΔΟΜ χωρίς την απαιτούμενη κωδικοποίηση και την ανάλυση παραδειγμάτων απ' το ΥΠΕΝ και η έμμεση εξαγωγή μέσω του όγκου θα αποτελέσει το "Βατερλώ" της Δόμησης. Παραδείγματα λανθασμένης εφαρμογής από Μηχανικούς έχουμε ακόμη για την εκτός σχεδίου Δόμηση με το Ν.4759/2020.....!!	Το σχόλιο αφορά σε κρίση περί αναγκαιότητας εγκυκλίων για άλλες διατάξεις.

Άρθρο 130 – Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (0 Σχόλια):

1	Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
---	-------------------------

Άρθρο 131 – Εγκατάσταση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης – Τροποποίηση του άρθρου 86 του ν. 4495/2017 (1 Σχόλια):

1	Το άρθρο 116 του Ν.4495/2017 εξακολουθεί και ταλαιπωρεί ιδιοκτήτες, μηχανικούς, και Υπηρεσίες χωρίς κανένα λόγο. Όλα αυτά τα αυθαίρετα των περιοχών με ιδιαιτερότητες θα μπορούσαν να ελέγχονται και μόνον από τα κατά τόπους Συμβούλια Αρχιτεκτονικής. Σήμερα οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται μπορεί να φτάνουν και τα 2 χρόνια. Μια απίστευτη γραφειοκρατία και ταλαιπωρία χωρίς λόγο και κυρίως αναποτελεσματική !!! Ένας φάκελος πηγαίνει ανάμεσα σε Υπηρεσίες και Συμβούλια ανευ αιτίας, έτσι απλά για να ταξιθεύει! Όλες οι υποθέσεις του 116 στα τοπικά ΣΑ , να γίνονται οι εγκρίσεις και οι πιθανές τροποποιήσεις και να τελειώνει εκεί η διαδικασία. Οι τοπικές Εφορείες Αρχαιοτήτων καμία δεν αναλαμβάνει την ευθύνη να δώσει το ΟΚ έστω και με παρατηρήσεις για μια ρύθμιση αυθαίρετου ! Όλα αποστέλλονται στα Συμβούλια!	Το σχόλιο δεν σχετίζεται άμεσα με το υπό τροποποίηση άρθρο.
---	--	---

Άρθρο 132 – Προσδιορισμός χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017 (2 Σχόλια):

1	Ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής σε υπόγεια στάθμη ή εντός του όγκου νόμιμου κτιρίου αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής ή τεκμαίρεται από τον τρόπο κατασκευής, όπως η ύπαρξη ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης για τηλεόραση, τηλέφωνο, θέρμανση, οικιακές συσκευές, υδραυλική εγκατάσταση για θέρμανση, καθώς και από τον τρόπο σύνδεσης με τον φέροντα οργανισμό του κτιρίου, ιδίως δε της απευθείας σύνδεσης με χώρους κύριας χρήσης».1. Η διάταξη αυτή μπορεί να καταστρατηγηθεί με τον εξής τρόπο: Κάποιος αυθαίρετος χώρος που φτιάχτηκε μεταγενέστερα της ανέγερσης του κτιρίου/ιδιοκτησίας, να «εκμεταλλευτεί» την παλαιότητα του κτιρίου/ιδιοκτησίας με το οποίο συνδέεται άμεσα και να δηλωθεί με μεγαλύτερη παλαιότητα ανέγερσης από την πραγματική-άρα μειωμένο πρόστιμο ρύθμισης αυθαίρετου. Για παράδειγμα: Ιδιοκτησία αποπερατωμένη το 1993. Αυθαίρετα κλεισμένος ημιυπαίθριος το έτος 2010. Καταστρατηγώντας το εν λόγω άρθρο μπορεί ο ιδιοκτήτης να ισχυριστεί παλαιότητα κλεισίματος ημιυπαίθριου το έτος 1993.2. Στις εγκαταστάσεις από τις οποίες τεκμαίρεται η παλαιότητα πρέπει να προστεθούν οι εγκαταστάσεις ύδρευσης – αποχέτευσης.	Δεν προκύπτει αναγκαιότητα προσαρμογής.
2	Στην παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί απόδοξης του χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών, δεν πρέπει να καταργηθεί το τρίτο εδάφιο περί τεκμηρίου ως προς τον χρόνο αλλαγής χρήσης. Είναι πολύ χρησιμο και έχει βοηθήσει σε παρα πολλές περιπτώσεις.	Δεν προκύπτει αναγκαιότητα προσαρμογής.

Άρθρο 133 – Ρυθμίσεις περί έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων (3 Σχόλια):

1	Αναφορικά με την προτεινόμενη ρύθμιση του εν λόγω άρθρου, με την οποία προβλέπεται «για την ανάθεση συμβάσεων εκτέλεσης κατασκευής εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων που εντάσσονται σε Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, καθώς και λοιπά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων να περιλαμβάνουν πέραν της κατασκευής, τη λειτουργία και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων για διάρκεια τουλάχιστον 3 ετών, ως υποχρέωση του αναδόχου. Ειδικότερα, όσον αφορά τα έργα κατασκευής του δικτύου αποχέτευσης, στο αντικείμενο των σχετικών συμβάσεων, περιλαμβάνονται η κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του δικτύου και των αντλιοστασίων», ήδη εφαρμόζεται στις εργολαβίες κατασκευής Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, αλλά όσον αφορά την ΕΥΔΑΠ, δεν δύναται να εφαρμοστεί στα έργα δικτύων αποχέτευσης για τους εξής λόγους: -Η ΕΥΔΑΠ διαθέτει αρμόδια Διεύθυνση Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης η οποία μετά την παραλαβή των έργων – μετά από εξονυχιστικό έλεγχο – εντάσσει το νέο δίκτυο (αγωγούς και αντλιοστάσια) στο υπάρχον δίκτυο και αναλαμβάνει τη λειτουργία και συντήρησή του καθώς διαθέτει την απαιτούμενη προς αυτό τεχνογνωσία. -Τα Α/Σ κατασκευάζονται με σαφείς προδιαγραφές που θέτει η ΕΥΔΑΠ (κατόπιν Οριστικής Μελέτης ΕΥΔΑΠ) ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως στις λειτουργικές ανάγκες που πρέπει να καλύψουν. -Το δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων της ΕΥΔΑΠ είναι ένα ενιαίο σύνολο αλληλοεξαρτώμενων αγωγών και αντλιοστασίων. Η ταυτόχρονη εμπλοκή περισσότερων φορέων (της ΕΥΔΑΠ και των αναδόχων κατασκευής νέων τμημάτων δικτύων) στη λειτουργία του, οι οποίοι φορείς έχουν διαφορετικές διαδικασίες και τεχνικές εμπειρίες θα οδηγήσει σε διαφορετικό τρόπο αντιμετώπισης τεχνικών προβλημάτων και θα δημιουργήσει θέματα συντονισμού, ευθυνών για τη συνολική λειτουργία του δικτύου και εξυπηρέτησης των καταναλωτών. Επομένως, θα πρέπει η ΕΥΔΑΠ είτε να εξαιρείται είτε να μην υποχρεούται για την ανάθεση λειτουργίας και συντήρησης δικτύων και αντλιοστασίων.	Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό.
2	Παρ. 1α. Η ΕΔΕΥΑ είναι υπέρ της ποιότητας των έργων και αντίθετη με τις υπερβολικές εκπτώσεις που δίνονται από τους αναδόχους με επιπτώσεις στην ποιότητά τους. Επίσης,	Μερικώς αποδεκτό. Έγινε προσθήκη «Η δαπάνη για την κανονική λειτουργία και

	θεωρούμε ότι ο ανάδοχος θα πρέπει να είναι υπεύθυνος για την ποιότητα του έργου που παραδίδει και άρα η διάταξη συμβάλλει προς την κατεύθυνση αυτή.β. Δεν συμφωνούμε με την υποχρεωτικότητα και τον αναγκαστικό χαρακτήρα της διάταξης δηλ. υποχρεωτικά να αναλαμβάνει ο ανάδοχος κατασκευής την λειτουργία της εγκατάστασης (ΕΕΛ ή αντλιοστάσια) και συντήρηση της εγκατάστασης διότι υπάρχουν φορείς (ΔΕΥΑ) που μπορούν να λειτουργήσουν και να συντηρήσουν με επάρκεια τις εγκαταστάσεις. Προτείνεται η διάταξη να διαμορφωθεί ως εξής: «...ο ανάδοχος κατασκευής δύναται να αναλαμβάνει...». Επίσης, η άποψη της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. είναι ότι στην σύμβαση με τον ανάδοχο θα πρέπει το κόστος λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων που αναλαμβάνει ο ανάδοχος να καθίσταται επιλέξιμη δαπάνη ώστε να μην επιβαρύνει την αναθέτουσα αρχή ή φορέα. Αρα προτείνεται η διάταξη να διαμορφωθεί ως εξής: «...πέραν της κατασκευής, τη λειτουργία και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων για διάρκεια τουλάχιστον τριών (3) ετών, καθιστώντας επιλέξιμες τις σχετικές δαπάνες». Παρ. 3 Η σύνδεση της βεβαίωσης συμμόρφωσης με την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και τη χρηματοδότηση έργων κρίνεται πολύ αυστηρή. Προτείνεται να αντικατασταθεί με πρόστιμο και να απαλειφθεί η φράση «...και αποτελεί υποχρεωτικό δικαιολογητικό που υποβάλλεται από τους φορείς κατά τη διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης ή τροποποίησης της σχετικής Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων καθώς και κατά την υποβολή φακέλων χρηματοδότησης για σχετικά έργα».	συντήρηση των έργων υποδομής διαχείρισης λυμάτων θα βαρύνει τον Κύριο των έργων.» Επίσης διαγραφηκε η φράση «...και αποτελεί υποχρεωτικό δικαιολογητικό που υποβάλλεται από τους φορείς κατά τη διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης ή τροποποίησης της σχετικής Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων καθώς και κατά την υποβολή φακέλων χρηματοδότησης για σχετικά έργα».
3	ΘΕΤΙΚΟ	Θετική αποτίμηση

Άρθρο 134 – Οργάνωση και λειτουργία Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων (1 Σχόλιο):

1	Οι διατάξεις του άρθρου 134 αποτελούν ένα πολύ θετικό παράδειγμα αξιοποίησης της θεσμικής μνήμης του πολιτικο-διοικητικού συστήματός μας: α) του θεσμού των Ομάδων Διοίκησης Έργου του Ν.2503/1997 και β) του Προγράμματος ολοκλήρωσης των υποδομών λυμάτων. Η εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία έχει ως πολύτιμα περιουσιακά στοιχεία (assets) το εκπονηθέν ΕΣΠΑ μαζί με τα υπό εκπόνηση ΠΕΣΔΑ και τη διασφαλισμένη χρηματοδότηση της εφαρμογής τους από το ΕΣΠΑ, το Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) και το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΠΣΔΑ), καθώς και το καθοριστικό ενδιαφέρον της D.G. Regio της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή των σχετικών Ευρωπαϊκών Οδηγιών. Εκτιμούμε ότι τα επόμενα επιχειρησιακά βήματα για τη διασφάλιση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης της δημόσιας πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων είναι τα ακόλουθα: α) Η συγκρότηση της Επιτροπής Συντονισμού και Καθοδήγησης και Ομάδας Διοίκησης Έργου ως Τεχνικής Γραμματείας της Επιτροπής και η εξασφάλιση Τεχνικής Βοήθειας για την υποστήριξη του έργου τους, β) Η εκπόνηση και εφαρμογή Προγράμματος Συλλογικής Υποστήριξης των Δήμων και των ΦΟΔΣΑ για την υλοποίηση των ΠΕΔΣΑ (βλέπε τη σχετική πρόταση στην πργρ. 4.8.1.), γ) Η αναβάθμιση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΠΣΔΑ) που έχει εκπονήσει η ΕΕΤΑΑ και η διασφάλιση της διαλειτουργικότητας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ) με το ΟΠΣΔΑ και με όλες τις βάσεις δεδομένων που αφορούν τη διαχείριση των αποβλήτων (όπως είναι το ΟΠΣ–ΕΣΠΑ), με τελικό στόχο ένα ενιαίο ΟΠΣ/MIS, το οποίο θα αποτελεί ουσιαστικά τη σπονδυλική στήλη της Ψηφιακής Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης της δημόσιας πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.	Γενικότερη τοποθέτηση
---	--	-----------------------

Άρθρο 135 – Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» - Εξουσιοδοτική διάταξη (0 Σχόλια):

1		Δεν υποβλήθηκαν σχόλια
---	--	------------------------

Άρθρο 136 – Χρηματοδότηση κατασκευών επί του δικτύου αποχέτευσης - Αντικατάσταση του άρθρου 96 του ν. 4685/2020 (2 Σχόλια):

1	Στο άρθρο 136 προβλέπεται ότι » Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται οι φορείς που επιβάλλουν το πρόστιμο της παρ. 2, ο τρόπος βεβαίωσης και ο τρόπος είσπραξης του προστίμου, ο λογαριασμός στον οποίο καταβάλλεται το εισπραχθέν πρόστιμο, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου για κάθε έτος μη συμμόρφωσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα». Θεωρούμε ότι η έκδοση κοινής Υπουργικής Απόφασης θα καθυστερήσει κι επομένως η διάταξη θα είναι ανενεργή για μεγάλο διάστημα. Προτείνεται η διάταξη να προβλέπει ρητά όλα όσα παραπάνω αναφέρονται και να μην γίνεται παραπομπή σε Υπουργική Απόφαση.	Δεν γίνεται αποδεκτό
2	ΘΕΤΙΚΟ	Θετική αποτίμηση

Άρθρο 137 – Σύνδεση ακινήτων με δίκτυο αποχέτευσης – Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4685/2020 (3 Σχόλια):

1	Συμφωνούμε με την εν λόγω πρόβλεψη, διότι για περιβαλλοντικούς και άλλους λόγους επιβάλλεται να γίνονται οι συνδέσεις των εξωτερικών διακλαδώσεων στα νέα δίκτυα αποχέτευσης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Η διάταξη αυτή είναι σύμφωνη και με το πνεύμα του Κανονισμού Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ ΑΕ. Παράλληλα και πέραν των προστίμων, ως κίνητρο πρέπει να είναι σαφές ότι παραμένει εν ισχύ η διάταξη Άρθρο 3 παρ. 5 Ν. 2744/1999 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 παρ. 5 Ν. 3212/2003 βάση της οποίας επιβάλλονται τέλη αποχέτευσης μετά την παρέλευση δμήνου από την κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων	Θετική αποτίμηση
2	ΘΕΤΙΚΟ	Θετική αποτίμηση
3	Συμφωνούμε με την εν λόγω πρόβλεψη, διότι για περιβαλλοντικούς και άλλους λόγους επιβάλλεται να γίνονται οι συνδέσεις των εξωτερικών διακλαδώσεων στα νέα δίκτυα αποχέτευσης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Η διάταξη αυτή είναι σύμφωνη και με το πνεύμα του Κανονισμού Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ ΑΕ. Παράλληλα και πέραν των προστίμων, ως κίνητρο πρέπει να είναι σαφές ότι παραμένει εν ισχύ η διάταξη Άρθρο 3 παρ. 5 Ν. 2744/1999 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 παρ. 5 Ν. 3212/2003 βάση της οποίας επιβάλλονται τέλη αποχέτευσης μετά την παρέλευση δμήνου από την κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων	Θετική αποτίμηση

Άρθρο 138 – Εξουσιοδότηση για την παροχή κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση των αποχετεύσεων – Προσθήκη άρθρου 96Β στον ν. 4685/2020 (1 Σχόλιο):

1	ΘΕΤΙΚΟ	Θετική αποτίμηση.
---	--------	-------------------

Μέρος Ζ΄

Συνοψη Υποβληθέντων Σχολίων: Στο μέρος Ζ΄ (άρθρο 139) δεν υποβλήθηκε κανένα σχόλιο στην δημόσια διαβούλευση.

Άρθρο 139 – Έναρξη ισχύος (0 Σχόλια):

1		
---	--	--

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρα 24, 25, 106	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
☐	Κανονισμός	
☒	Οδηγία	Ως προς το Μέρος Β΄ και Μέρος Δ΄ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001. Ως προς το Μέρος Γ΄ Οδηγία 2019/944/ΕΕ. Ως προς το Μέρος Στ΄ Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.
☐	Απόφαση	Ανακοίνωση της Επιτροπής της 25ης Φεβρουαρίου 2015 με τίτλο «Στρατηγική πλαίσιο για μια ανθεκτική Ενεργειακή Ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή».

26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Διεθνείς συμβάσεις	
27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
	Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης	
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
	Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης	
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ Η ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	Άρθρο 44 Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Προσθήκη παρ. 20.β. στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 Στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί του καθεστώτος στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), προστίθεται παρ. 20.β. ως εξής: «20.β. Στις περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και οι οποίοι εμπίπτουν στις προϋποθέσεις έκδοσης τμηματικής άδειας λειτουργίας, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή το άρθρο 29 του παρόντος, η Τιμή Αναφοράς που διέπει τη σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης μετά τη θέση σε λειτουργία της συνολικής ισχύος του σταθμού αυτού καθορίζεται με βάση τη μεσοσταθμική τιμή που προκύπτει με βάση την Τιμή Αναφοράς που αντιστοιχεί κατά τη στιγμή που τίθεται σε λειτουργία το κάθε τμήμα του	Άρθρο 3 Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. 1. Από την 1η Ιανουαρίου 2016, οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και εκκαθαρίζονται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 5. 2. Από την 1η Ιανουαρίου 2016, οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση μιας Διαφορικής Τιμής Αποζημίωσης (Διαφορικής Προσαύξησης), για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν και η οποία απορροφάται από το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο. Η Διαφορική Προσαύξηση εκφράζεται σε χρηματική αξία ανά μονάδα

έργου, και τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του εν λόγω τμήματος έργου, και υπολογίζεται από τη σχέση:

$T.A. \text{ σύμβασης} = (T.A. \text{ τμημ.έργου}, \alpha * P_{\text{τμημ.έργου}, \alpha}) + (T.A. \text{ τμημ.έργου}, \beta * P_{\text{τμημ.έργου}, \beta}) + \dots + (T.A. \text{ τμημ.έργου}, \nu * P_{\text{τμημ.έργου}, \nu}) / P \text{ συνολική όπου:}$

T.A. τμημ.έργου, α: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, α

T.A. τμημ.έργου, β: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, β

T.A. τμημ.έργου, ν: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, ν

$P_{\text{τμημ.έργου}, \alpha}$: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, α

$P_{\text{τμημ.έργου}, \beta}$: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, β

$P_{\text{τμημ.έργου}, \nu}$: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, ν

P συνολική: Η νέα συνολική ισχύς παραγωγής που προκύπτει από το άθροισμα της μέγιστης ισχύος παραγωγής των επιμέρους τμημάτων έργου.».

μέτρησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, ενώ η εκκαθάριση, η τιμολόγηση και οι συναλλαγές που την διέπουν διακανονίζονται σε μηνιαία βάση.

3. Η Διαφορική Προσαύξηση υπολογίζεται σε μηνιαία βάση σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (€/MWh) ως η διαφορά της Ειδικής Τιμής Αγοράς της συγκεκριμένης τεχνολογίας Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., η μέθοδος υπολογισμού της οποίας ορίζεται στο άρθρο 6, από την Τιμή Αναφοράς που διέπει τη Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Σ.Ε.Δ.Π.) του άρθρου 9 και η οποία ορίζεται ανά τεχνολογία ή και ανά κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με τον Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 ή ανά σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αν αυτή προκύπτει από διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών σύμφωνα με το άρθρο 7.

4. Η διαδικασία εκκαθάρισης, τιμολόγησης και διακανονισμού των συναλλαγών που αφορούν στη Διαφορική Προσαύξηση για το Μήνα Αναφοράς, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παρ. 2.

Η διαδικασία αυτή διέπει τη χορήγηση της λειτουργικής Ενίσχυσης στο πλαίσιο εφαρμογής της σύμβασης του άρθρου 9.

5. Η λειτουργική Ενίσχυση

α. των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης των 400 kW, ή

β. των καινοτόμων, με απόφαση Ρ.Α.Ε., εκδοθείσας κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, έργων που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), πανεπιστημιακά ιδρύματα, ερευνητικά ιδρύματα και ερευνητικά ινστιτούτα στο πλαίσιο προγράμματος και για όσο διαρκεί το πρόγραμμα, αποδίδεται στη βάση μιας Σταθερής Τιμής, η οποία ταυτίζεται με την Τιμή Αναφοράς και οι κάτοχοι των εν λόγω σταθμών συνάπτουν Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) του άρθρου 10 του παρόντος νόμου.

Οι κάτοχοι σταθμών της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου με εγκατεστημένη ισχύ ή μέγιστη ισχύ παραγωγής μεγαλύτερη ή ίση των 100 kW έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από τον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης την ένταξη των σταθμών τους σε καθεστώς λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης με σύναψη Σ.Ε.Δ.Π. του άρθρου 9 του παρόντος νόμου.

Η Τιμή Αναφοράς καθορίζεται ανά κατηγορία ή ανά τεχνολογία σταθμών σύμφωνα με τον ισχύοντα στο άρθρο 4 του παρόντος νόμου Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, ή ανά έργο, αν αυτή η τιμή προκύπτει από τη διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος νόμου, και με την εξαίρεση φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων της παραγράφου 17 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου. Στους κατόχους σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι συνάπτουν Σ.Ε.Σ.Τ., δεν εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του παρόντος νόμου.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δύναται να εκδίδεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο του εκάστοτε ημερολογιακού έτους, τα ανωτέρω όρια εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής, της περίπτωσης α', μπορεί να μειώνονται, με παράλληλη περαιτέρω διάκριση στη βάση των κατηγοριών ή τεχνολογιών σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, καθώς και να εισάγονται ειδικά όρια εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτή, τα νέα μειωμένα όρια ισχύουν για τον καθορισμό του τύπου των συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης που συνάπτονται, από την πρώτη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού έτους του έτους έκδοσης της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

	Από την 1η Ιανουαρίου 2026 το όριο εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής της περίπτωσης μειώνεται από 400 σε 200 kW. 6. Η χρονική διάρκεια παροχής της Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης ή Σταθερής Τιμής, καθορίζεται σε είκοσι (20) έτη για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. πλην των ηλιοθερμικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Η χρονική διάρκεια παροχής της Λειτουργικής Ενίσχυσης, για τους ηλιοθερμικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζεται σε είκοσι πέντε (25) έτη. 7. Για τις περιπτώσεις κατόχων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι λαμβάνουν Επενδυτική Ενίσχυση, υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής η οποία ανάγεται σε όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης, τα έσοδα της Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης ή Σταθερής Τιμής, απομειώνονται κατά το ποσό που υπολογίζεται με βάση ένα Συντελεστή Απομείωσης του Κεφαλαίου (Σ.Α.Κ.). Ο Σ.Α.Κ. εφαρμόζεται, κάθε φορά, επί του ποσού της Επενδυτικής Ενίσχυσης, το οποίο έχει καταβληθεί στον κάτοχο του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Η ετήσια επιστροφή του κεφαλαίου στη βάση της οποίας απομειώνονται τα έσοδα της Λειτουργικής Ενίσχυσης υπολογίζεται από τον τύπο: $ΕΑΛΕ = ΣΑΚ \times ΕΕ \text{ όπου: } ΕΑΛΕ: \text{ Η Ετήσια Απομείωση Λειτουργικής Ενίσχυσης (€) } ΣΑΚ: \text{ Ο Συντελεστής Απομείωσης Κεφαλαίου (\%) } ΕΕ: \text{ Επενδυτική Ενίσχυση, υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής που ανάγεται σε όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης (€).}$ Η διαδικασία απομείωσης της παραγράφου αυτής, καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6, παρ. 2. Η ως άνω διαδικασία δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι έχουν λάβει Επενδυτική Ενίσχυση στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων. 8. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που λαμβάνει Επενδυτική Ενίσχυση έχει την υποχρέωση δήλωσης στον αρμόδιο Λειτουργό της αγοράς, του ποσού της Επενδυτικής Ενίσχυσης που του έχει καταβληθεί πριν από τη θέση σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) του σταθμού. Σε περίπτωση που ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρούσας βρίσκεται ήδη σε λειτουργία, η δήλωση του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να υποβληθεί πριν την επόμενη μηνιαία περίοδο εκκαθάρισης και χορήγησης της λειτουργικής ενίσχυσης. Η μη δήλωση της Επενδυτικής Ενίσχυσης της παρούσας, ή η ανακρίβης δήλωση αυτής, ή η μη επικαιροποίηση τυχόν τροποποιήσεων αυτής, επιφέρει την επιβολή, κατά τη μηνιαία περίοδο εκκαθάρισης, απομείωσης εσόδων στη βάση της μεθόδου της παραγράφου 7, τρεις φορές μεγαλύτερου μεγέθους σε σχέση με αυτή που προκύπτει από την εφαρμογή της εν λόγω μεθοδολογίας για το χρονικό διάστημα που το τμήμα αυτής της Επενδυτικής Ενίσχυσης δεν δηλώθηκε καθόλου ή δεν δηλώθηκε με ακρίβεια. 9. Η διαδικασία απομείωσης των εσόδων της Λειτουργικής Ενίσχυσης πραγματοποιείται με αναγωγή της Ετήσιας Απομείωσης Λειτουργικής Ενίσχυσης σε μηνιαία βάση, στον αντίστοιχο κύκλο εκκαθάρισης των σχετικών συμβάσεων Σ.Ε.Δ.Π. ή Σ.Ε.Σ.Τ., όπου αυτό προβλέπεται, και περιγράφεται στη σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης. Ο Σ.Α.Κ. υπολογίζεται για κάθε σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ. 7 και για κάθε Επενδυτική Ενίσχυση που έχει καταβληθεί στον κάτοχο του εν λόγω σταθμού, από τη σχέση: όπου: εαναγ: Η τιμή του Επιτοκίου Αναγωγής, η οποία ταυτίζεται με το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της Τ.Α. της κάθε κατηγορίας σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. t: η εναπομένουσα διάρκεια παροχής της Λειτουργικής Ενίσχυσης του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τη στιγμή καταβολής της εκάστοτε Επενδυτικής Ενίσχυσης.
--	---

	10. Η τιμή του Επιτοκίου Αναγωγής που ισχύει και εφαρμόζεται στη διαδικασία απομείωσης των παραγράφων 7, 8 και 9, είναι αυτή που ισχύει κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της Επενδυτικής Ενίσχυσης. Το Επιτόκιο Αναγωγής για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις καθορίζεται σε 9%. Το Επιτόκιο Αναγωγής για τις κατηγορίες σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 καθορίζεται ως εξής: α) σε 9% για κατηγορίες σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4, με αύξοντα αριθμό 1-10, 12-14, 28, β) σε 10% για τις κατηγορίες σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4, με αύξοντα αριθμό 11, 15-27, Με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται κατά το άρθρο 4, παρ. 5 μπορεί να τροποποιείται η τιμή του Επιτοκίου Αναγωγής κάθε κατηγορίας σταθμού ή να καθορίζεται η τιμή του Επιτοκίου Αναγωγής, εφόσον πρόκειται για νέα κατηγορία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσεται στον Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η διαδικασία καθορισμού του Επιτοκίου Αναγωγής για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7. 11. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν υπογράψει Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του 2015, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος και αποζημιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), εφόσον οι σταθμοί τους έχουν τεθεί ή θα τεθούν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) μέχρι και: α) την 31η Μαρτίου 2019, αν πρόκειται για αιολικούς, μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς και σταθμούς που αξιοποιούν βιομάζα ή βιοαέριο ή, β) την 31η Δεκεμβρίου 2017, αν πρόκειται για λοιπούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. 12. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν υπογράψει Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του 2015 και εφόσον οι σταθμοί τους δεν τεθούν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) μέχρι και: α) την 31η Μαρτίου 2019, αν πρόκειται για αιολικούς, μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς και σταθμούς που αξιοποιούν βιομάζα ή βιοαέριο ή, β) την 31η Δεκεμβρίου 2017 αν πρόκειται για λοιπούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεταπίπτουν υποχρεωτικά σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης του παρόντος. Οι κάτοχοι των περιπτώσεων α' και β' εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία και συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης. 12Α. Οι προθεσμίες θέσης σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) των σταθμών των παραγράφων 11 και 12 που συνδέονται στην Υψηλή Τάση παρατείνονται κατά τρεις (3) μήνες, εφόσον εντός των αρχικών προθεσμιών έχει υποβληθεί αίτημα σύνδεσης με πλήρη φάκελο στον αρμόδιο διαχειριστή και υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) του κατόχου του σταθμού, με την οποία βεβαιώνεται ότι έχουν υλοποιηθεί τα απαιτούμενα έργα και ότι ο σταθμός είναι έτοιμος για τη θέση του σε λειτουργία. 13. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ. 11 και με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των 5MW, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν άπαξ από το Λειτουργό της Αγοράς τη λύση της Σύμβασης Πώλησης και τη μετάπτωση των σταθμών τους σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης με σύναψη Σ.Ε.Δ.Π.. Η χρονική διάρκεια ισχύος της Σ.Ε.Δ.Π., στην περίπτωση αυτή, προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της χρονικής διάρκειας της Λειτουργικής Ενίσχυσης της παρ. 6 και της χρονικής διάρκειας από την έναρξη ισχύος έως τη λύση της Σύμβασης Πώλησης. Για τους εν λόγω σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του προηγούμενου εδαφίου η Τιμή Αναφοράς που διέπει
--	--

	την Σ.Ε.Δ.Π., ταυτίζεται με την τιμή αποζημίωσης που λαμβάνουν στο πλαίσιο της Σύμβασης Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας της οποίας ζήτησαν τη λύση και ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 5. 13α. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης των 100 kW, που έχουν συνάψει Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) του άρθρου 10 του παρόντος νόμου, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν άπαξ από τον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης τη λύση της Σ.Ε.Σ.Τ. και τη μετάπτωση των σταθμών τους σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης με σύναψη Σ.Ε.Δ.Π. του άρθρου 9 του παρόντος νόμου. Η χρονική διάρκεια ισχύος της Σ.Ε.Δ.Π., στην περίπτωση αυτή, προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της χρονικής διάρκειας της Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου και της χρονικής διάρκειας από την έναρξη ισχύος έως τη λύση της Σ.Ε.Σ.Τ. Για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του προηγούμενου εδαφίου, η Τιμή Αναφοράς που διέπει την Σ.Ε.Δ.Π., ταυτίζεται με την Τιμή Αναφοράς που διέπει την Σ.Ε.Σ.Τ. της οποίας ζήτησαν τη λύση και ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 5 του παρόντος νόμου. Η Σ.Ε.Δ.Π. τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του επόμενου μήνα από τον μήνα σύναψής της. Στους σταθμούς της παρούσας, παρέχεται η Προσαύξηση Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 11 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου, και ισχύει. 14. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται η διαδικασία μετάπτωσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. των παραγράφων 12 και 13, σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση μπορεί να τροποποιείται το όριο εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ.13. 15. Το ποσό της Λειτουργικής Ενίσχυσης που προκύπτει κατά τη διαδικασία Εκκαθάρισης: α. Της Σ.Ε.Δ.Π., στην περίπτωση που είναι πιστωτικό για τον κάτοχο σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. καταβάλλεται από τον Υπολογαριασμό Ενισχύσεων ή τον Υπολογαριασμό Αγοράς του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ειδικότερα καθορίζεται στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, ενώ στην περίπτωση που είναι χρεωστικό για τον κάτοχο σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. επιστρέφεται στον Υπολογαριασμό Ενισχύσεων ή τον Υπολογαριασμό Αγοράς του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, όπως ειδικότερα καθορίζεται στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας. β. Της Σ.Ε.Σ.Τ., καταβάλλεται από τον Υπολογαριασμό Ενισχύσεων και τον Υπολογαριασμό Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως αυτός τροποποιείται από το άρθρο 23. 16. Για τους σταθμούς αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. τα όρια εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 αφορούν στο σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής τους και η Λειτουργική Ενίσχυση χορηγείται στους κατόχους των σταθμών αυτών, στη βάση της αντίστοιχης Τ.Α. του πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4, για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστού 20% της συνολικά παραγόμενης από τους σταθμούς αυτούς, ηλεκτρικής ενέργειας σε ετήσια βάση και, εφόσον οι ως άνω σταθμοί παραγωγής εξυπηρετούν αποκλειστικά αγροτική εκμετάλλευση, μέχρι ποσοστού 75%, αντίστοιχα. Για τους κατόχους σταθμών αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ισχύουν τα ακόλουθα: α. Συνάπτουν συμβάσεις των άρθρων 9 και 10, σύμφωνα και με τους ειδικούς όρους που προβλέπονται για αυτούς στο περιεχόμενο των εν λόγω συμβάσεων. Για τους κατόχους αυτούς που συνάπτουν
--	--

	Σ.Ε.Δ.Π., η συμμετοχή τους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 5, γίνεται με το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος τους. β. Αν ανήκουν σε κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση μόνο εφόσον επιλεγούν μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμετοχής στις εν λόγω διαδικασίες και η Τ.Α. που λαμβάνεται υπόψη για τη χορήγηση σε αυτούς της Λειτουργικής Ενίσχυσης, ταυτίζεται με τη μεσοσταθμική Τ.Α. που προέκυψε κατά την πιο πρόσφατη ανταγωνιστική διαδικασία της κατηγορίας σταθμών που ανήκουν. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η διαδικασία εκκαθάρισης για το πλεόνασμα της ενέργειας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα των σταθμών της παρούσας. 16Α. Ειδικά αυτοπαραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α, ο οποίος δεν διοχετεύει ή δεν πρόκειται να διοχετεύσει πλεόνασμα της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα, στο πλαίσιο ειδικού όρου που προστίθεται στην Προσφορά Σύνδεσης και στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης κατόπιν αιτήματος του αυτοπαραγωγού ή κατόπιν περιορισμού κατά τη χορήγηση της προσφοράς σύνδεσης, εφόσον μόνο με αυτόν τον τρόπο είναι εφικτή η χορήγηση προσφοράς σύνδεσης του σταθμού, δεν συνάπτει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης του παρόντος. Στους αυτοπαραγωγούς, επιτρέπεται ο σταθμός παραγωγής να βρίσκεται σε άλλο χώρο από την εγκατάσταση κατανάλωσης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέεται ηλεκτρικά με αυτήν με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης. Οι σταθμοί της παρούσας, κατά παρέκκλιση του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020 (Α' 92) εξαιρούνται από την υποχρέωση προσκόμισης της Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού. 17. Οι κάτοχοι φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων που εντάσσονται στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (κοινή απόφαση της 4.6.2009 των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Β' 1079/2009), αποζημιώνονται και συνάπτουν τη σχετική Σύμβαση Συμψηφισμού, σύμφωνα με τα όσα ισχύουν και προβλέπονται από την εφαρμογή των διατάξεων του εν λόγω Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων. 18. Οι κάτοχοι φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη των 500kW λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με Τ.Α. που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 4 ενώ οι κάτοχοι φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων με εγκατεστημένη ισχύ ίση ή μεγαλύτερη των 500kW λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση μόνο εφόσον οι φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις τους επιλεγούν στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7. 19. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 (Α' 129), και οι σταθμοί τους συνεχίζουν να λειτουργούν μετά την ημερομηνία λήξης των αντίστοιχων συμβάσεων, και εφόσον ισχύουν όλες οι απαιτούμενες κατά την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις, δεν λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση αλλά αποζημιώνονται μόνο στο πλαίσιο της συμμετοχής των σταθμών τους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται το πλαίσιο συμμετοχής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η μεθοδολογία και η διαδικασία εκκαθάρισης, τιμολόγησης και διακανονισμού των συναλλαγών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα αναφορικά με τη λειτουργία των σταθμών της παρούσας. 20. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 (Α' 129) και τροποποιούν τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών τους λόγω αύξησης της ισχύος τους, συνάπτουν σύμβαση
--	---

	Λειτουργικής Ενίσχυσης για την πρόσθετη ισχύ παραγωγής τους. Ο τύπος Λειτουργικής Ενίσχυσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζεται με βάση την πρόσθετη ισχύ παραγωγής σε σχέση με τα όρια εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5, με την επιφύλαξη του άρθρου 7 εφόσον οι σταθμοί αυτοί επιλέγονται αποκλειστικά μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, και τροποποιούν τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης των σταθμών τους λόγω αύξησης της ισχύος παραγωγής αυτών, με την επιφύλαξη της παραγράφου 21, συνάπτουν νέα σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης για τη συνολική ισχύ παραγωγής τους με την ίδια ημερομηνία λήξης με αυτή της αρχικής σύμβασης. Ο τύπος Λειτουργικής Ενίσχυσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζεται με βάση την συνολική ισχύ παραγωγής σε σχέση με τα όρια εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5, με την επιφύλαξη του άρθρου 7 εφόσον οι σταθμοί αυτοί επιλέγονται αποκλειστικά μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών. Η Τιμή Αναφοράς που διέπει τη νέα σύμβαση είναι η μεσοσταθμική τιμή που προκύπτει με βάση την Τιμή Αναφοράς που διέπει την αρχική σύμβαση για την αρχική ισχύ παραγωγής και την Τιμή Αναφοράς που ισχύει για την πρόσθετη ισχύ παραγωγής κατά τη στιγμή που αυτή τίθεται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική), και υπολογίζεται από τη σχέση: όπου: Τ.Α. νέας σύμβασης: Η Τιμή Αναφοράς που θα διέπει την νέα σύμβαση. Τ.Α. αρχικής σύμβασης: Η Τιμή Αναφοράς που διέπει την αρχική σύμβαση. Ρ αρχική: Η ισχύς παραγωγής της αρχικής σύμβασης. Τ.Α. πρόσθετης ισχύος: Η Τιμή Αναφοράς που ισχύει για την πρόσθετη ισχύ παραγωγής κατά τη στιγμή που τίθεται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική). Ρ πρόσθετη: Η πρόσθετη ισχύς παραγωγής. Ρ νέα συνολική: Η νέα συνολική ισχύς παραγωγής που προκύπτει από το άθροισμα της αρχικής ισχύος παραγωγής (Ραρχική) και της πρόσθετης ισχύος παραγωγής (Ρ πρόσθετη). Κατά την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) της πρόσθετης ισχύος παραγωγής, η νέα σύμβαση τίθεται σε ισχύ και η αρχική λύεται αυτοδίκαια. 20.α. Στις περιπτώσεις σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, οι οποίοι προβαίνουν σε αύξηση ισχύος λόγω εγκατάστασης νέου εξοπλισμού, η διάρκεια ισχύος της Άδειας Λειτουργίας ως προς την πρόσθετη ισχύ εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απόφασης τροποποίησης της αρχικής άδειας λειτουργίας. Οι σταθμοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ για τους οποίους έχει ήδη τροποποιηθεί η άδεια λειτουργίας λόγω αύξησης ισχύος με εγκατάσταση νέου εξοπλισμού, μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος, καταλαμβάνονται από την ανωτέρω διάταξη και δύναται με αίτημα του παραγωγού και νόμιμου κατόχου της Άδειας Λειτουργίας να τροποποιηθεί εκ νέου η Άδεια Λειτουργίας και να προστεθεί ο ειδικός όρος για την διάρκεια ισχύος της Άδειας Λειτουργίας ως προς την πρόσθετη ισχύ. Οι σταθμοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που τροποποιούν τις Άδειες Λειτουργίας τους λόγω αύξησης ισχύος με εγκατάσταση νέου εξοπλισμού, μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος, εκτός από τον ειδικό όρο για τη διάρκεια ισχύος της Άδειας Λειτουργίας ως προς την πρόσθετη ισχύ, προστίθεται και ειδικός όρος για υποχρεωτική εγκατάσταση από τον Παραγωγό διακριτής μετρητικής διάταξης για τη μέτρηση της παραγόμενης ενέργειας από την πρόσθετη ισχύ παραγωγής. 21. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και που εμπίπτουν στις διατάξεις της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), για την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια που σχετίζεται με την πρόσθετη ισχύ παραγωγής, λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στη βάση: α) της Τιμής Αναφοράς της αντίστοιχης κατηγορίας σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 όπως η Τ.Α.
--	---

	ισχύει κατά τη στιγμή που η πρόσθετη ισχύς παραγωγής τίθεται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική), ή β) της μεσοσταθμικής Τ.Α. η οποία προέκυψε κατά την πιο πρόσφατη ανταγωνιστική διαδικασία της εν λόγω κατηγορίας σταθμών, στην περίπτωση που η αντίστοιχη κατηγορία σταθμών ενισχύεται αποκλειστικά μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών. Οι κάτοχοι των εν λόγω σταθμών, εφόσον για την υφιστάμενη ισχύ παραγωγής έχουν συνάψει: αα) Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, συνάπτουν σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ίδιου τύπου και για την πρόσθετη ισχύ παραγωγής με την ίδια ημερομηνία λήξης με αυτή της αρχικής σύμβασης. ββ) Σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), συνάπτουν σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής για την πρόσθετη ισχύ παραγωγής με την ίδια ημερομηνία λήξης με αυτή της αρχικής σύμβασης. 22. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 (Α' 129) και προχωρούν σε ριζική ανανέωση του παραγωγικού εξοπλισμού των σταθμών τους, και εφόσον ισχύουν όλες οι απαιτούμενες κατά την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις, έχουν τη δυνατότητα σύναψης νέας σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης. Με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε. καθορίζονται οι προϋποθέσεις ένταξης των σταθμών αυτών σε καθεστώς ριζικής ανανέωσης του παραγωγικού τους εξοπλισμού, οι Τ.Α. που εφαρμόζονται για τους σταθμούς αυτούς, καθώς και το πλαίσιο συμμετοχής τους ή όχι σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καταλαμβάνει τους σταθμούς ΑΠΕ οι κάτοχοι των οποίων λαμβάνουν βεβαίωση για την ανανέωση της άδειας παραγωγής, που χορηγείται από τη Γραμματεία της ΡΑΕ, μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης αυτής. 23. Οι Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης σταθμών των οποίων δεν έχει ενεργοποιηθεί η σύνδεση, λύονται αυτοδικαίως εφόσον: α) λήξει η ισχύς της οριστικής προσφοράς σύνδεσης σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει ή β) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία ενεργοποίησης της σύνδεσης του σταθμού, ο οποίος έχει επιλεγεί σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών δυνάμει απόφασης της Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 7.
Άρθρο 45 Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης – Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 Στο άρθρο 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), α) η παρ. 5 τροποποιείται ως προς τη διαδικασία τροποποίησης των Τιμών Αναφοράς που ισχύουν για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και βελτιώνεται νομοτεχνικά, β) οι παρ. 9, 10 και 12, περί τιμολόγησης, κόστους και εξαίρεσης από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες αντίστοιχα, καταργούνται και οι παρ. 5 έως 12 διαμορφώνονται ως εξής: «5. Οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12, η οποία εκδίδεται μέσα στο πρώτο τετράμηνο του εκάστοτε ημερολογιακού έτους. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρούσας, καθορίζονται οι Τ.Α. που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους του έτους έκδοσης της παραπάνω απόφασης. Ειδικά για τους σταθμούς των υποπερ. α) και β) της περ. δ1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την τελευταία ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της απόφασης. Για τους σταθμούς της υποπερ. γ) της περ. δ1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για αυτούς που	«5. Οι Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, μπορεί να τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο του εκάστοτε ημερολογιακού έτους. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται οι Τ.Α. που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους του έτους έκδοσης της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ειδικά για τους σταθμούς των περιπτώσεων α) και β) της περίπτωσης δ1) της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει, οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την τελευταία ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους από το έτος έκδοσης της απόφασης αυτής. Για τους σταθμούς της περίπτωσης γ) και της περίπτωσης δ1) της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους από το έτος έκδοσης της απόφασης αυτής. Ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, οι Τ.Α. της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ισχύουν για τους σταθμούς

τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της ως άνω απόφασης. Ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς του Πίνακα 1 της παρ. β' της παρ. 1, οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για τους σταθμούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της απόφασης.

6. Με την απόφαση της παρ. 5 μπορεί να επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, καθώς και να τροποποιούνται οι μαθηματικοί τύποι καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α..

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, μπορούν να προστεθούν νέες κατηγορίες σταθμών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι Τ.Α. των κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του προηγούμενου εδαφίου.

8. Οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών μπορεί να μην περιλαμβάνονται ως κατηγορία σταθμών στον Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1.

9. (Καταργείται).

10. (Καταργείται).

11. Ειδικά για τους σταθμούς των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και ενεργοποιείται η σύνδεσή τους (τίθενται σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, καθορίζεται ανώτατο όριο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής των σταθμών 70 MW για την ένταξή τους σε καθεστώς στήριξης Λειτουργικής Ενίσχυσης. Το ανωτέρω όριο καθορίζεται συνολικά για σταθμούς που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και των δύο (2) κατηγοριών σταθμών.

12. (Καταργείται)».

που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού έτους από το έτος έκδοσης της απόφασης.

6. Με την απόφαση της παρ. 5 μπορεί να επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, καθώς και να τροποποιούνται οι μαθηματικοί τύποι καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α..

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, μπορούν να προστεθούν νέες κατηγορίες σταθμών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι Τ.Α. των κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του προηγούμενου εδαφίου.

8. Οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών μπορεί να μην περιλαμβάνονται ως κατηγορία σταθμών στον Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1.

9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7, η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και οι οποίες συνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης απαραίτητης για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας, το κόστος της οποίας επιβαρύνονται εξ ολοκλήρου οι κάτοχοι των οικείων αδειών παραγωγής, με εξαίρεση τα τυχόν πρόσθετα έργα της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του ν. 3468/ 2006 (Α' 129), όπως ισχύει, τιμολογείται με βάση την Τ.Α. της αντίστοιχης κατηγορίας σταθμών Α.Π.Ε. στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, προσαυξημένη κατά ποσοστό που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 25% της Τ.Α. αυτής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., λαμβάνοντας υπόψη και το ποσό των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) που εξοικονομείται για το συγκεκριμένο νησί ή νησιά, καθορίζεται το παραπάνω ποσοστό προσαύξησης. Η νέα Τιμή Αναφοράς που προκύπτει με το ως άνω ποσοστό προσαύξησης δεν μπορεί να οδηγεί σε εσωτερικό βαθμό απόδοσης, ως προς το σύνολο του έργου, μεγαλύτερο από το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε: α) για τον καθορισμό της Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, ή β) της ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, της αντίστοιχης κατηγορίας σταθμών Α.Π.Ε..

10. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., μπορεί να υπολογιστεί επιπλέον ποσοστό αποζημίωσης στη βάση της Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 που προβλέπεται για χερσαίες αιολικές εγκαταστάσεις, για αιολικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται σε βραχονησίδες ή για θαλάσσιες αιολικές εγκαταστάσεις και οι οποίες διασυνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης, απαραίτητης για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας, το κόστος της οποίας επιβαρύνονται εξ ολοκλήρου οι κάτοχοι των οικείων αδειών παραγωγής. Το ποσοστό προσαύξησης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 25% της Τ.Α. του Πίνακα 1 του παρόντος άρθρου που προβλέπεται για χερσαίες αιολικές εγκαταστάσεις. Η νέα Τιμή Αναφοράς που προκύπτει με το ως άνω ποσοστό προσαύξησης δεν μπορεί να οδηγεί σε εσωτερικό βαθμό απόδοσης ως προς το σύνολο του έργου μεγαλύτερο από το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε: α) για τον καθορισμό της Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 για χερσαίες αιολικές εγκαταστάσεις ή β) της ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών χερσαίων αιολικών εγκαταστάσεων.

11. Ειδικά για τους σταθμούς των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και ενεργοποιείται η σύνδεσή τους (τίθενται σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, καθορίζεται ανώτατο όριο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής των σταθμών 70 MW για την ένταξή τους σε καθεστώς στήριξης

	Λειτουργικής Ενίσχυσης. Το ανωτέρω όριο καθορίζεται συνολικά για σταθμούς που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και των δύο (2) κατηγοριών σταθμών. 12. Για σταθμούς Α.Π.Ε. ισχύος μεγαλύτερης των 250 MW, καθώς και για συγκροτήματα σταθμών Α.Π.Ε. με κοινό σημείο σύνδεσης με το Σύστημα συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των 250 MW, παρέχεται η δυνατότητα εξαίρεσης από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες του άρθρου 7 του παρόντος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις «Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ΕΕ C200/01). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται τα επιλέξιμα έργα του προηγούμενου εδαφίου, τα δικαιολογητικά και στοιχεία που κατ' ελάχιστο πρέπει να περιλαμβάνονται στο φάκελο της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης, τα κριτήρια αξιολόγησης, όπως ενδεικτικά η αδειοδοτική ωριμότητα, η σύνθεση των τεχνολογιών Α.Π.Ε. του έργου, η εταιρική ή μετοχική σύνθεση του αιτούντος, οι δυνατότητες σύνδεσης με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Τα αιτήματα που υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξετάζονται από την Επιτροπή του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, η οποία εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την κοινοποίηση ή μη σχεδίου χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην περίπτωση που η εν λόγω ενίσχυση κριθεί από τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως συμβατή με τις αρχές του Ενωσιακού Δικαίου, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης. Σε αντίθετη περίπτωση εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την απόρριψη του αιτήματος χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης. Εφόσον κατά τη διάρκεια αξιολόγησης του αιτήματος σύμφωνα με το παρόν άρθρο ο αιτών συμμετάσχει με επιτυχία στις ανταγωνιστικές διαδικασίες του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, οφείλει αμελλητί να ενημερώσει τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την Επιτροπή του άρθρου 12. Σε αυτή την περίπτωση, το αίτημα για χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης κατά τα ανωτέρω απορρίπτεται ως απαράδεκτο με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Εφόσον έχει προηγηθεί η κοινοποίηση του σχεδίου μεμονωμένης ενίσχυσης, η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.»
Άρθρο 46 Ευθύνη εξισορρόπησης – Τροποποίηση του άρθρου 5Α του ν. 4414/2016 Στον τίτλο, στην παρ. 1 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί ανάληψης της ευθύνης εξισορρόπησης, προστίθενται οι σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο 5Α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 5Α Ευθύνη εξισορρόπησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας 1. Από την 1η Ιανουαρίου 2020, σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης των 400kW, που οι κάτοχοί τους έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006 και οι οποίοι τέθηκαν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 4η Ιουλίου 2019 και εφεξής, είναι υπεύθυνοι για τις αποκλίσεις που προκαλούν («ευθύνη εξισορρόπησης»). 2. Οι σταθμοί αυτοί, φέρουν την οικονομική ευθύνη για τις αποκλίσεις τους («κόστος εξισορρόπησης»). Το κόστος εξισορρόπησης υπολογίζεται στη βάση μεθοδολογίας, η οποία καθορίζεται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και παρακρατείται απευθείας από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. στο πλαίσιο εφαρμογής της σύμβασής τους. Το κόστος εξισορρόπησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χρεώσεις και το αντικίνητρο παρατεταμένης παραμονής που επιβάλλει ο Φο.Σ.Ε.Τ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του παρόντος, για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της ίδιας κατηγορίας κατά την ίδια περίοδο εκκαθάρισης. Τα έσοδα που προκύπτουν από την	Άρθρο 5α Ευθύνη εξισορρόπησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. 1. Από την 1η Ιανουαρίου 2020, σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης των 400kW, που οι κάτοχοί τους έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. και οι οποίοι τέθηκαν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 4η Ιουλίου 2019 και εφεξής, είναι υπεύθυνοι για τις αποκλίσεις που προκαλούν («ευθύνη εξισορρόπησης»). 2. Οι σταθμοί αυτοί, φέρουν την οικονομική ευθύνη για τις αποκλίσεις τους («κόστος εξισορρόπησης»). Το κόστος εξισορρόπησης υπολογίζεται στη βάση μεθοδολογίας, η οποία καθορίζεται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και παρακρατείται απευθείας από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. στο πλαίσιο εφαρμογής της Σ.Ε.Σ.Τ. Το κόστος εξισορρόπησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χρεώσεις και το αντικίνητρο παρατεταμένης παραμονής που επιβάλλει ο Φο.Σ.Ε.Τ.Ε.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του παρόντος, για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της ίδιας κατηγορίας κατά την ίδια περίοδο εκκαθάρισης. Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή της μεθοδολογίας του προηγούμενου εδαφίου, αποτελούν έσοδα του Υπολογαριασμού Αγοράς του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει».

εφαρμογή της μεθοδολογίας του προηγούμενου εδαφίου, αποτελούν έσοδα του Υπολογισμού Αγοράς του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α'179), όπως ισχύει. 3. Οι σταθμοί της παρ. 1 που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε λύση της εν λόγω σύμβασης και σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης με Τιμή Αναφοράς ίση, με την τιμή με την οποία πωλούν την ηλεκτρική τους ενέργεια, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζονται οι παρ. 7, 8, 9 και 10 του άρθρου 3.».	
Άρθρο 47 Υβριδικοί σταθμοί και παρακολούθηση του καθεστώτος στήριξης – Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4414/2016 Στο άρθρο 12 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.): α) στον τίτλο, στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στις παρ. 2 και 3, προστίθενται οι υβριδικοί σταθμοί, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η αρμοδιότητα παρακολούθησης της Επιτροπής της παρ. 1 διευρύνεται, γ) τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης των περ. γ) και ζ) του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 επανακαθορίζονται και προστίθεται νέα περ. η), δ) καταργούνται οι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 και του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 3 για τον ορισμό των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης και για την υποβολή της εισήγησής της στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ε) το πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών της περ. β της παρ. 3 επανακαθορίζεται, στ) βελτιώνονται νομοτεχνικά οι περ. β και δ της παρ. 3, στ) στο τέλος της παρ. 3, προστίθενται περ. η), θ), ι), και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 12 Μηχανισμός Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών 1. Συνιστάται Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, αποστολή της οποίας είναι η παρακολούθηση της απόδοσης και των αποτελεσμάτων του καθεστώτος στήριξης των εν λόγω σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και του ισοζυγίου των Ειδικών Λογαριασμών και μεθοδολογιών προσδιορισμού τέλους μέσω των οποίων χρηματοδοτείται το καθεστώς στήριξης. Η «Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών» αποτελείται από: α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, β) έναν (1) εκπρόσωπο της Ρ.Α.Ε., γ) δύο (2) εκπροσώπους της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., δ) έναν (1) εκπρόσωπο της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., στ) έναν (1) εκπρόσωπο του Κ.Α.Π.Ε., ζ) μέχρι πέντε (5) ειδικούς εμπειρογνώμονες, η) έναν (1) εκπρόσωπο του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής δε λαμβάνουν αποζημίωση ή οποιουδήποτε άλλου είδους απολαβή για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της Επιτροπής αυτής. 2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. 3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγήσεις με προτάσεις για τα ακόλουθα: α) τροποποιήσεις στη μεθοδολογία υπολογισμού της Ε.Τ.Α. και στο ονομαστικό επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται ανά κατηγορία έργου για τον υπολογισμό της Λειτουργικής Ενίσχυσης,	Άρθρο 12 Μηχανισμός Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. 1. Συνιστάται Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αποστολή της οποίας είναι η παρακολούθηση της απόδοσης και των αποτελεσμάτων του καθεστώτος στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Η «Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» αποτελείται από: α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, β) έναν (1) εκπρόσωπο της Ρ.Α.Ε., γ) έναν (1) εκπρόσωπο της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε., δ) έναν (1) εκπρόσωπο της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., στ) έναν (1) εκπρόσωπο του Κ.Α.Π.Ε., ζ) μέχρι τρεις (3) ειδικούς εμπειρογνώμονες. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής δε λαμβάνουν αποζημίωση ή οποιουδήποτε άλλου είδους απολαβή για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της Επιτροπής αυτής. 2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. 3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. υποβάλλει, ανά εξάμηνο, προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγήσεις με προτάσεις για τα ακόλουθα: α) τροποποιήσεις στη μεθοδολογία υπολογισμού της Ε.Τ.Α. και στο ονομαστικό επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται ανά κατηγορία έργου για τον υπολογισμό της Λειτουργικής Ενίσχυσης, β) τροποποιήσεις των Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 ή και καθορισμού των ανώτατων επιτρεπόμενων τιμών υποβολής προσφορών στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., γ) αλλαγές στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ.1 του άρθρου 4, δ) τροποποιήσεις των μαθηματικών τύπων καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α., ε) τροποποιήσεις στα όρια εγκατεστημένης ισχύος και μέγιστης ισχύος παραγωγής της παρ. 5 του άρθρου 3, στ) αναπροσαρμογές της Προσαύξησης Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά της παρ. 12 του άρθρου 5, ζ) προβλέψεις για το ύψος Λειτουργικής Ενίσχυσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τα επόμενα έτη.

β) τροποποιήσεις των Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 και καθορισμό των ανώτατων επιτρεπόμενων τιμών υποβολής προσφορών στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, γ) αλλαγές στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4, δ) τροποποιήσεις των μαθηματικών τύπων καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α., ε) τροποποιήσεις στα όρια εγκατεστημένης ισχύος και μέγιστης ισχύος παραγωγής της παρ. 5 του άρθρου 3, στ) αναπροσαρμογές της Προσαύξησης Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά της παρ. 12 του άρθρου 5, ζ) προβλέψεις για το ύψος Λειτουργικής Ενίσχυσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τα επόμενα έτη, η) αλλαγές σε τυχόν μεθοδολογία που εφαρμόζεται για τον δυναμικό προσδιορισμό του τέλους που απαιτείται για τη χρηματοδότηση του αντίστοιχου καθεστώτος, θ) μέτρα για την αποκατάσταση στρεβλώσεων που επηρεάζουν αρνητικά το ισοζύγιο των Ειδικών Λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένης ενδεχόμενης αύξησης του τέλους μέσω του οποίου χρηματοδοτούνται τα εν λόγω καθεστώτα, ι) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με το καθεστώς στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, καθώς και θέματα που σχετίζονται με το καθεστώς στήριξης στον τομέα της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».	
Άρθρο 49 Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης σε δάση και δασικές εκτάσεις – Τροποποίηση του άρθρου 45 του ν. 998/1979 Στο άρθρο 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί επεμβάσεων σε δασικές εκτάσεις: α) προστίθενται στις παρ. 3, 4 και 8 και οι σταθμοί αποθήκευσης, β) αντικαθίστανται οι παρ. 2 και 8, γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 αποσφαλνίζεται η περίπτωση κατά την οποία χορηγείται βεβαίωση περί μη διάθεσης εκτάσεων υπαγόμενων στον ως άνω νόμο, δ) στην παρ. 4 προστίθενται νέα, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφια, ε) στην παρ. 6 προστίθεται προθεσμία για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της περ. α), και το άρθρο 45 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 45 Γενικές διατάξεις 1. Δεν επιτρέπεται, εν όλω ή εν μέρει, οποιαδήποτε επέμβαση που συνεπάγεται μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, πλην όσων ορίζονται ως επιτρεπτές στο παρόν Κεφάλαιο. 2. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις αποτελεί εξαιρετικό μέτρο. Επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις, σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 3, επιτρέπεται μετά από έγκριση. Η έγκριση αυτή για τα έργα για τα οποία δεν απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων χορηγείται από την οικεία Διεύθυνση Δασών, εκτός αν ορίζεται αλλιώς στην παρ. 4 του παρόντος ή στα άρθρα 46 έως 61, κοινοποιείται δε στη Γενική Διεύθυνση Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δύναται να πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο επί των χορηγηθεισών εγκρίσεων. Σε περίπτωση επέμβασης από τρίτους στις ιδιωτικού χαρακτήρα εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις του παρόντος, η έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη προσκομίζεται στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κατά το στάδιο έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης και σε κάθε περίπτωση πριν την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, κατά την παρ. 7 του παρόντος. 3. Η έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται για συγκεκριμένη έκταση εμφανιζόμενη σε τοπογραφικό διάγραμμα με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ '87, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, εφαρμοζόμενης αναλόγως ως προς την έγκριση αυτή και της διάταξης της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Η ανωτέρω έγκριση χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι για τη συγκεκριμένη χρήση δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η διάθεση	Άρθρο 45 Γενικές διατάξεις 1. Δεν επιτρέπεται, εν όλω ή εν μέρει, οποιαδήποτε επέμβαση που συνεπάγεται μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, πλην όσων ορίζονται ως επιτρεπτές στο παρόν Κεφάλαιο. 2. Κάθε επιτρεπτή, κατά τις διατάξεις του παρόντος, επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις αποτελεί εξαιρετικό μέτρο. Επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις ως και σε δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις, σύμφωνα με τους όρους της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 3, επιτρέπεται μετά από έγκριση. Η έγκριση αυτή χορηγείται από το Συντονιστή της οικείας Διοίκησης, μετά από εισήγηση της οικείας δασικής αρχής, εκτός αν ορίζεται αλλιώς στην παρ. 4 ή στα άρθρα 46 έως 61. Όταν πρόκειται για επέμβαση σε χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις που ανήκουν σε περιοχές όπου υπάρχουν κυρωμένοι δασικοί χάρτες η εισήγηση της οικείας δασικής αρχής χορηγείται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από το αίτημα του ενδιαφερομένου. Σε περίπτωση επέμβασης από τρίτους στις ιδιωτικού χαρακτήρα εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, απαιτείται και η έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη. 3. Η έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται για συγκεκριμένη έκταση εμφανιζόμενη σε τοπογραφικό διάγραμμα με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ '87, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, εφαρμοζόμενης αναλόγως ως προς την έγκριση αυτή και της διάταξης της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Η ανωτέρω έγκριση χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι για τη συγκεκριμένη χρήση δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση που βεβαιώνεται από την αρμόδια αρχή, ότι δεν είναι δυνατή η διάθεση των παραπάνω εκτάσεων, τότε εξετάζεται από την αρμόδια δασική υπηρεσία εάν μπορούν να διατεθούν δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, άλλως, διατίθενται δασικές εκτάσεις ή δάση. Η παραπάνω γενική απαγόρευση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν ισχύει, εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων που αφορούν άμεσα στην εθνική άμυνα της χώρας, για διανοίξεις δημοσίων οδών, για την κατασκευή και εγκατάσταση αγωγών φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, για την κατασκευή και εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, την κατασκευή και εγκατάσταση έργων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

δημοσίων εκτάσεων μη υπαγόμενων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου και αυτοβεβαιώνεται από την αρμόδια αρχή, τότε εξετάζεται από την αρμόδια δασική υπηρεσία εάν μπορούν να διατεθούν δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, άλλως, διατίθενται δασικές εκτάσεις ή δάση.

Η παραπάνω γενική απαγόρευση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν ισχύει, εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων που αφορούν άμεσα στην εθνική άμυνα της χώρας, για διανοίξεις δημοσίων οδών, για την κατασκευή και εγκατάσταση αγωγών φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, για την κατασκευή και εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, την κατασκευή και εγκατάσταση έργων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή/και σταθμών αποθήκευσης περιλαμβανομένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών και κάθε απαραίτητου έργου για τη λειτουργία αυτών, καθώς και των δικτύων σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο του άρθρου 2 του ν. 2773/1999 (Α' 286), η χάραξη των οποίων προβλέπει διέλευσή τους από δάσος ή δασική έκταση και για έργα εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών, με εξόρυξη, διαλογή, επεξεργασία και αποκομιδή αυτών, τη διάνοιξη οδών προσπέλασης και την ανέγερση εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης και διαλογής και επεξεργασίας, καθώς και για τις επεμβάσεις του άρθρου 56 του παρόντος.

4. Σε περίπτωση που για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή έργο απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τότε η έγκριση επέμβασης ενσωματώνεται αντίστοιχα σε αυτές. Η έγκριση επέμβασης δύναται να αφορά ευρύτερη έκταση, εντός της οποίας εγκρίνεται η επέμβαση, οι δε συγκεκριμένες επιφάνειες επέμβασης εντός αυτής προσδιορίζονται με την Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα, η οποία αφορά τις απολύτως αναγκαίες για την υλοποίηση της επέμβασης εκτάσεις της παρ. 6.

Για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμούς αποθήκευσης με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, η ευρύτερη έκταση του δεύτερου εδαφίου, μη συμπεριλαμβανομένης της οδοποιίας και των συνοδών έργων, δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού, μη συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης όπου οι πλατείες εγκατάστασης των ανεμογεννητριών βρίσκονται εκτός των ορίων των πολυγώνων εγκατάστασης, όπως ορίζεται στην Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου, όπως ορίζεται στη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Για τις επεμβάσεις του παρόντος Κεφαλαίου απαιτείται η έκδοση πράξης χαρακτηρισμού. Σε όσες περιοχές υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας ή η μορφή που απεικονίζεται στο χάρτη.

5. Κατά τη χορηγούμενη στα πλαίσια έκδοσης της ΑΕΠΟ ή υπαγωγής των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ) γνωμοδότηση των δασικών υπηρεσιών εξετάζεται η συμβατότητα του έργου με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η μη ύπαρξη άλλων διαθεσίμων δημοσίων εκτάσεων, που δεν υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του παρόντος άρθρου και οι τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις των ισχυόντων διαχειριστικών σχεδίων και των εγκεκριμένων μελετών αναδάσωσης. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης τίθενται με αυτήν όροι και περιορισμοί για την ελαχιστοποίηση των τυχόν αρνητικών επιπτώσεων από την εκτέλεση και λειτουργία του έργου.

Για έργα εθνικής και περιφερειακής οδοποιίας, σιδηροδρομικών γραμμών, αρδευτικών και υδρευτικών δικτύων ως και δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, πετρελαϊκών προϊόντων και ηλεκτρικής ενέργειας μέσα σε δάση, δασικές εκτάσεις και στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχουν καταρτισθεί οριστικές τεχνικές μελέτες, η αρμόδια δασική αρχή γνωμοδοτεί, προκειμένης της έκδοσης ΑΕΠΟ, επί του φακέλου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις που θέτει η δασική νομοθεσία, για την εκτέλεση των ως άνω έργων επί των εκτάσεων αυτών. Με την ολοκλήρωση των οριστικών μελετών των έργων ο φορέας του έργου υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια δασική αρχή το σχετικό φάκελο για την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, η οποία μετά

(Α.Π.Ε.), περιλαμβανομένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών και κάθε απαραίτητου έργου για τη λειτουργία αυτών, καθώς και των δικτύων σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο του άρθρου 2 του ν. 2773/1999 (Α' 286), η χάραξη των οποίων προβλέπει διέλευσή τους από δάσος ή δασική έκταση και για έργα εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών, με εξόρυξη, διαλογή, επεξεργασία και αποκομιδή αυτών, τη διάνοιξη οδών προσπέλασης και την ανέγερση εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης και διαλογής και επεξεργασίας, καθώς και για τις επεμβάσεις του άρθρου 56 του παρόντος.

4. Σε περίπτωση που για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή έργο απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τότε η έγκριση επέμβασης ενσωματώνεται αντίστοιχα σε αυτές.

Για τις επεμβάσεις του παρόντος Κεφαλαίου απαιτείται η έκδοση πράξης χαρακτηρισμού. Σε όσες περιοχές υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας ή η μορφή που απεικονίζεται στο χάρτη.

5. Κατά τη χορηγούμενη στα πλαίσια έκδοσης της ΑΕΠΟ ή υπαγωγής των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ) γνωμοδότηση των δασικών υπηρεσιών εξετάζεται η συμβατότητα του έργου με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η μη ύπαρξη άλλων διαθεσίμων δημοσίων εκτάσεων, που δεν υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του παρόντος άρθρου και οι τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις των ισχυόντων διαχειριστικών σχεδίων και των εγκεκριμένων μελετών αναδάσωσης. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης τίθενται με αυτήν όροι και περιορισμοί για την ελαχιστοποίηση των τυχόν αρνητικών επιπτώσεων από την εκτέλεση και λειτουργία του έργου. Για έργα εθνικής και περιφερειακής οδοποιίας, σιδηροδρομικών γραμμών, αρδευτικών και υδρευτικών δικτύων, ως και δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, πετρελαϊκών προϊόντων και ηλεκτρικής ενέργειας μέσα σε δάση, δασικές εκτάσεις και στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχουν καταρτισθεί οριστικές τεχνικές μελέτες, η αρμόδια δασική αρχή γνωμοδοτεί, προκειμένης της έκδοσης ΑΕΠΟ, επί του φακέλου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις που θέτει η δασική νομοθεσία, για την εκτέλεση των ως άνω έργων επί των εκτάσεων αυτών. Με την ολοκλήρωση των οριστικών μελετών των έργων, ο φορέας του έργου υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια δασική αρχή το σχετικό φάκελο για την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, η οποία μετά τη δημοσιοποίηση της έχει το τεκμήριο της νομιμότητας και δεσμεύει τις υπηρεσίες της διοίκησης.

6.α. Μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ ή την υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδεται πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα της αρμόδιας Δασικής Αρχής με την οποία εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάθε επέμβασης, αναφέρονται δε σε αυτήν, ιδίως, τα στοιχεία του δικαιούχου, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της έκτασης, ο σκοπός της επέμβασης, ο χρόνος διάρκειας της, με δυνατότητα ανανέωσης της. Αναφέρονται επίσης, η διαδικασία έκπτωσης του δικαιούχου σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της επέμβασης, το ύψος του ανταλλάγματος χρήσης, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της προς αναδάσωση έκτασης, καθώς επίσης και οι όροι αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος μετά τη λήξη του χρόνου διάρκειας της επέμβασης.

β. Η πράξη της αρμόδιας Δασικής Αρχής, του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, εκδίδεται στο όνομα του προσώπου ή του φορέα που θα κάνει την επέμβαση και αφορά αποκλειστικά στη χρήση ή δραστηριότητα για την οποία ζητείται, μη δυνάμενη να επεκταθεί σε άλλες χρήσεις ή δραστηριότητες.

Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα εκμετάλλευσης η ανωτέρω πράξη τροποποιείται μόνον ως προς την επωνυμία αυτού. Η πράξη αυτή αφορά στην απολύτως αναγκαία για την υλοποίηση της έκτασης, όπου δε απαιτείται άδεια δόμησης, η πράξη αυτή

τη δημοσιοποίησή της έχει το τεκμήριο της νομιμότητας και δεσμεύει τις υπηρεσίες της διοίκησης.

6.α. Μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ ή την υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, εκδίδεται πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα της αρμόδιας Δασικής Αρχής με την οποία εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάθε επέμβασης, αναφέρονται δε σε αυτήν, ιδίως, τα στοιχεία του δικαιούχου, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της έκτασης, ο σκοπός της επέμβασης, ο χρόνος διάρκειάς της, με δυνατότητα ανανέωσής της. Αναφέρονται επίσης, η διαδικασία έκπτωσης του δικαιούχου σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της επέμβασης, το ύψος του ανταλλάγματος χρήσης, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της προς αναδάσωση έκτασης, καθώς επίσης και οι όροι αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος μετά τη λήξη του χρόνου διάρκειας της επέμβασης.

β. Η πράξη της αρμόδιας Δασικής Αρχής, του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, εκδίδεται στο όνομα του προσώπου ή του φορέα που θα κάνει την επέμβαση και αφορά αποκλειστικά στη χρήση ή δραστηριότητα για την οποία ζητείται, μη δυνάμενη να επεκταθεί σε άλλες χρήσεις ή δραστηριότητες.

Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα εκμετάλλευσης ή ανωτέρω πράξη τροποποιείται μόνον ως προς την επωνυμία αυτού. Η πράξη αυτή αφορά στην απολύτως αναγκαία για την υλοποίησή της έκταση, όπου δε απαιτείται άδεια δόμησης, η πράξη αυτή συνοδεύεται εκτός από το τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο αποτυπώνεται το σύνολο του γηπέδου και από διάγραμμα δόμησης, που υποβάλλει ο αιτών. Σε αυτήν την περίπτωση, η άδεια δόμησης εκδίδεται αποκλειστικά και μόνο για την έκταση που αποτυπώνεται στο διάγραμμα δόμησης.

Στις περιπτώσεις επιτρεπτών επεμβάσεων του παρόντος νόμου για την έγκριση δόμησης και την άδεια δόμησης, τυχόν κτιριακών εγκαταστάσεων που ανεγείρονται κατά τις κείμενες διατάξεις δεν απαιτείται η ύπαρξη «προσώπου γηπέδου», όπως αυτή ορίζεται κάθε φορά από ειδικές ή γενικές διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.

7. Ο δικαιούχος της επέμβασης εγκαθίσταται στην έκταση μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την εκμετάλλευση ή εγκατάσταση του έργου ή της δραστηριότητας.

8. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος, δασική έκταση ή στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, του παρόντος Κεφαλαίου, ενεργείται κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος χρήσης, υπολογιζόμενου επί έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης και υποχρεωτικής αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης, όπως αυτή προσδιορίζεται στην Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα της παρ. 6. Η έκταση αυτή βρίσκεται στην ίδια περιοχή ή σε όμορη αυτής, ελλείψει δε έκτασης εντός της ίδιας διοικητικής ενότητας ή όμορης αυτής, σε άλλη που υποδεικνύεται από τη δασική υπηρεσία. Η αναδάσωση ή δάσωση διενεργείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, με δαπάνες του και βάσει σχετικής μελέτης, που καταρτίζεται με επιμέλεια του και εγκρίνεται εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της από τη δασική υπηρεσία.

Στην περίπτωση μη εξεύρεσης έκτασης προς αναδάσωση ή δάσωση, ο δικαιούχος της επέμβασης, κατόπιν σύνταξης μελέτης με δαπάνη του ιδίου, εγκριμένης από τη δασική υπηρεσία, υποχρεούται όπως προβεί σε δασοκομικές εργασίες ή στην εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων επί των εκτάσεων που υποδεικνύονται από τη δασική υπηρεσία, με σκοπό τη βελτίωση ή και προστασία τους.

Ειδικά στην περίπτωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και σταθμών αποθήκευσης και των συνδωδών τους έργων, η υποβολή συγκεκριμένης μελέτης για την αναδάσωση ή τις δασοκομικές εργασίες ή τα ειδικά δασοτεχνικά έργα, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, αλλά για την ηλεκτρίση/σύνδεση του σταθμού.

Στις περιπτώσεις όπου:

α) η έκταση στην οποία πραγματοποιείται η επέμβαση είναι μικρότερη ή ίση με τέσσερα (4) στρέμματα, ή
β) η επέμβαση αφορά την εκτέλεση έργων σιδηροδρομικών γραμμών, έως τεσσάρων (4) χιλιομέτρων, που εκτελούνται από την «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.», ή
γ) ο δικαιούχος της επέμβασης υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν επιθυμεί να προβεί σε καμία περαιτέρω ενέργεια σχετική με την εκτέλεση των εργασιών αναδάσωσης ή δάσωσης, ή με άλλο δασοκομικό ή

συνοδεύεται εκτός από το τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο αποτυπώνεται το σύνολο του γηπέδου και από διάγραμμα δόμησης, που υποβάλλει ο αιτών. Σε αυτήν την περίπτωση, η άδεια δόμησης εκδίδεται αποκλειστικά και μόνο για την έκταση που αποτυπώνεται στο διάγραμμα δόμησης.

Στις περιπτώσεις επιτρεπτών επεμβάσεων του παρόντος νόμου για την έγκριση δόμησης και την άδεια δόμησης, τυχόν κτιριακών εγκαταστάσεων που ανεγείρονται κατά τις κείμενες διατάξεις δεν απαιτείται η ύπαρξη «προσώπου γηπέδου», όπως αυτή ορίζεται κάθε φορά από ειδικές ή γενικές διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.

7. Ο δικαιούχος της επέμβασης εγκαθίσταται στην έκταση μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την εκμετάλλευση ή εγκατάσταση του έργου ή της δραστηριότητας.

8. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος, δασική έκταση ή στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, που προβλέπεται κατά τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, ενεργείται κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος χρήσης, υπολογιζόμενου επί του συνόλου της έκτασης και υποχρεωτικής αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης. Η έκταση αυτή πρέπει να βρίσκεται στην ίδια περιοχή ή σε όμορη αυτής, ελλείψει δε έκτασης εντός της ίδιας διοικητικής ενότητας ή όμορης αυτής, σε άλλη που θα υποδειχθεί από τη δασική υπηρεσία. Η αναδάσωση ή δάσωση διενεργείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, με δαπάνες του και επί τη βάσει σχετικής μελέτης, που καταρτίζεται με επιμέλεια του και εγκρίνεται από τη δασική υπηρεσία. Στην περίπτωση μη εξεύρεσης έκτασης προς αναδάσωση ή δάσωση, ο δικαιούχος της επέμβασης, κατόπιν συντάξεως μελέτης με δαπάνη του ιδίου εγκριμένη από τη δασική υπηρεσία, είναι υποχρεωμένος να προβεί σε δασοκομικές εργασίες ή στην εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων επί των εκτάσεων που θα υποδειχθούν από τη δασική υπηρεσία, με σκοπό τη βελτίωση ή και προστασία τους. Όταν η έκταση στην οποία πραγματοποιείται η επέμβαση είναι μικρότερη ή ίση με τέσσερα (4) στρέμματα, ή η επέμβαση αφορά στην εκτέλεση έργων σιδηροδρομικών γραμμών έως των τεσσάρων (4) χιλιομέτρων που εκτελούνται από την «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.», ο δικαιούχος της επέμβασης υποχρεούται να καταβάλει τη δαπάνη για την υλοποίηση της αναδάσωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα επόμενα εδάφια και δεν απαιτείται η σύνταξη της σχετικής μελέτης. Το ποσό της δαπάνης αναδάσωσης κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών και διατίθεται αποκλειστικά για σκοπούς αναδάσωσης ή δάσωσης. Αν δεν πραγματοποιηθούν ή δεν πραγματοποιηθούν προσηκόντως οι δασοκομικές εργασίες και τα ειδικά δασοτεχνικά έργα από τον υπόχρεο, καταβάλλεται από αυτόν ποσό ίσο με το διπλάσιο της μέσης τιμής αναδάσωσης ανά στρέμμα της έκτασης της οποίας ενεκρίθη η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης. Το ως άνω ποσό υπολογίζεται από την οικεία Δασική Υπηρεσία, κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση ή δάσωση εκτάσεων ή για την εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλον σκοπό. Οι εργασίες της αναδάσωσης ή δάσωσης αρχίζουν με την έναρξη των εργασιών του έργου, η δε ολοκλήρωσή τους, η οποία επέρχεται με την εγκατάσταση της δασικής βλάστησης, στην προβλεπόμενη από τη μελέτη πυκνότητα και την ικανότητα αυτής για φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη, πιστοποιείται από τη δασική υπηρεσία με σχετική διαπιστωτική της πράξη. Αν δεν πραγματοποιηθεί ή δεν πραγματοποιηθεί προσηκόντως η αναδάσωση ή δάσωση από τον υπόχρεο, καταβάλλεται από αυτόν ποσό τριπλάσιο από τη δαπάνη της αναδάσωσης, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου. Το ως άνω ποσό διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση ή δάσωση εκτάσεων, κατά προτεραιότητα δε για την αναδάσωση ή δάσωση έκτασης σε αντικατάσταση εκείνης, της οποίας ενεκρίθη η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης ή για την εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλον σκοπό. Για τις επεμβάσεις σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις το αντίστοιχα χρήση υπολογίζεται στο 50% της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας τους, για δε τις

δασοτεχνικό έργο και επιθυμεί να καταβάλει το αντίτιμο της σχετικής δαπάνης,

καταβάλει τη δαπάνη για την υλοποίηση της αναδάσωσης σύμφωνα με τα παρακάτω, χωρίς να απαιτείται η σύνταξη της σχετικής μελέτης.

Το ποσό της δαπάνης αναδάσωσης υπολογίζεται κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή «Μ» επί το σταθερό ποσό των τριάντα πέντε (35) ευρώ και κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών.

Το ως άνω ποσό διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση ή δάσωση εκτάσεων, κατά προτεραιότητα δε για την αναδάσωση ή δάσωση έκτασης σε αντικατάσταση εκείνης, της οποίας ενεκρίθη η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης ή για την εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό.

Αν δεν πραγματοποιηθούν ή δεν πραγματοποιηθούν προσηκόντως οι δασοκομικές εργασίες και τα ειδικά δασοτεχνικά έργα από τον υπόχρεο, με την επιφύλαξη των περ. α, β και γ, καταβάλλεται ποσό ίσο με το διπλάσιο της μέσης τιμής αναδάσωσης ανά στρέμμα της έκτασης της οποίας ενεκρίθη η εκχέρωση, το οποίο διατίθεται κατά το όγδοο εδάφιο. Οι εργασίες της αναδάσωσης ή δάσωσης αρχίζουν μετά την έγκριση της μελέτης από τη δασική υπηρεσία, η δε ολοκλήρωσή τους, η οποία επέρχεται με την εγκατάσταση της δασικής βλάστησης, στην προβλεπόμενη από τη μελέτη πυκνότητα και την ικανότητα αυτής για φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη, πιστοποιείται από τη δασική υπηρεσία με σχετική διαπιστωτική της πράξης.

Αν δεν πραγματοποιηθεί ή δεν πραγματοποιηθεί προσηκόντως η αναδάσωση ή δάσωση από τον υπόχρεο, με την επιφύλαξη των περ. α, β και γ, καταβάλλεται από αυτόν ποσό τριπλάσιο από τη δαπάνη της αναδάσωσης, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται κατά το όγδοο εδάφιο.

Για τις επεμβάσεις σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας τους, για δε τις επεμβάσεις σε ιδιωτικά στο τριάντα τοις εκατό (30%) αυτής. Ειδικά για τις επεμβάσεις στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) της αξίας τους. Τα παραπάνω ποσοστά αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών. Το αντάλλαγμα χρήσης κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση εκτάσεων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό. Το αντάλλαγμα χρήσης για επεμβάσεις κοινωφελούς χαρακτήρα εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων και ειδικότερα όσων ασκούν αυτοπροσώπως επαγγέλματα όπως του κτηνοτρόφου και του πτηνοτρόφου, ορίζεται στο ένα τέταρτο (1/4) του ύψους της δαπάνης αναδάσωσης της έκτασης, η οποία προκύπτει κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή «Μ» επί το σταθερό ποσό των τριάντα πέντε (35) ευρώ, για την ενίσχυση της δραστηριότητάς τους. Εκμεταλλευτές μεταλλείων και λατομείων, οποιασδήποτε κατηγορίας ορυκτού, οι οποίοι έχουν καταβάλει εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση της έκτασής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, απαλλάσσονται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση και υποχρεούνται να καταβάλουν αντάλλαγμα χρήσης ίσο με το 100% της καθοριζόμενης αξίας της έκτασής τους, σύμφωνα με το άρθρο 6. Αποφάσεις αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού που έχουν ήδη εκδοθεί και αφορούν εκμεταλλευτές λατομείων, που εμπίπτουν στο προηγούμενο εδάφιο ανακαλούνται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, εφόσον έχει καταβληθεί ως αντάλλαγμα χρήσης το 100% της αξίας της έκτασης επέμβασης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6..

Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και τους σταθμούς αποθήκευσης επιτρέπεται η τμηματική επέμβαση επί της δασικής έκτασης, περιλαμβανομένων και των συνοδών έργων, καθώς και η τμηματική καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης, ανάλογα με την έκταση επέμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο της επέμβασης και έχει εγκριθεί από τη δασική υπηρεσία σχετικό χρονοδιάγραμμα εργασιών, όπου προσδιορίζονται οι επιφάνειες και ο χρόνος επέμβασης. Ο δικαιούχος της επέμβασης δύναται να τροποποιεί το χρονοδιάγραμμα και η σχετική καταβολή προηγείται της επέμβασης. Αν διαπιστωθεί από τη δασική υπηρεσία επέκταση της επέμβασης σε έκταση για την οποία έχει εγκριθεί η επέμβαση, αλλά δεν έχει καταβληθεί το αντάλλαγμα χρήσης, τότε ο δικαιούχος της επέμβασης υποχρεούται να

επεμβάσεις σε ιδιωτικά στο 30% αυτής. Ειδικά για τις επεμβάσεις στις δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο 40% της αξίας τους. Τα παραπάνω ποσοστά δύνανται να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών. Το αντάλλαγμα χρήσης κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση εκτάσεων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλον σκοπό. Το αντάλλαγμα χρήσης για επεμβάσεις κοινωφελούς χαρακτήρα εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων και ειδικότερα όσων ασκούν αυτοπροσώπως το επάγγελμα του κτηνοτρόφου, πτηνοτρόφου, κ.λπ., ορίζεται στο ένα τέταρτο (1/4) του ύψους της δαπάνης αναδάσωσης της έκτασης, η οποία θα προκύπτει κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή Μ επί το σταθερό ποσό 35 ευρώ, για την ενίσχυση της δραστηριότητάς τους. Εκμεταλλευτές μεταλλείων και λατομείων, οποιασδήποτε κατηγορίας ορυκτού, οι οποίοι έχουν καταβάλει εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση της έκτασής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, απαλλάσσονται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση και υποχρεούνται να καταβάλουν αντάλλαγμα χρήσης ίσο με το 100% της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας της έκτασης τους. Αποφάσεις αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού που έχουν ήδη εκδοθεί και αφορούν εκμεταλλευτές λατομείων, που εμπίπτουν στο προηγούμενο εδάφιο ανακαλούνται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, εφόσον έχει καταβληθεί ως αντάλλαγμα χρήσης το 100% της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας της έκτασης επέμβασης.

9. Από την καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης απαλλάσσεται το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και οι υπηρεσίες ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει. Στην περίπτωση αυτή στη μελέτη του έργου προβλέπεται ειδική δαπάνη για την αναδάσωση ή δάσωση ίσης έκτασης, η οποία πραγματοποιείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, στην περιοχή όπου εκτελείται το έργο ή η δραστηριότητα ή σε όμορη περιοχή, που θα του υποδειχθεί από τη δασική υπηρεσία.

10. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης εξαιρούνται οι επεμ βάσεις των άρθρων 52 παράγραφος 1, 53 παράγραφος 4, 54 παράγραφος 1, 55 παράγραφος 1, 56, 57 παράγραφος 2 και 3, 58 και 59 παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος.

11. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης εξαιρούνται τα πρόχειρα κτηνοτροφικά καταλύματα του άρθρου 47Α, οι επεμβάσεις για γεωργική εκμετάλλευση των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 47, οι προσωρινού χαρακτήρα εγκαταστάσεις του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων του άρθρου 52 παράγραφος 4, οι ποτανικοί κήποι, τα υδροτριβεία παραδοσιακού τύπου της παραγράφου 1, οι προσωρινές εγκαταστάσεις για τη διαμονή σε αυτές πληγέντων από φυσικές καταστροφές της παραγράφου 4 και οι επεμβάσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 57 του παρόντος.

12. Αν εγκαταλειφθεί ο σκοπός της επέμβασης ή ολοκληρωθεί η επέμβαση η έκταση επανέρχεται στο καθεστώς που ίσχυε πριν από την αλλαγή χρήσης της και αποκαθίσταται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους περιβαλλοντικούς όρους, σε περίπτωση δε μη ύπαρξης αυτών, σύμφωνα με εγκεκριμένη από τη δασική υπηρεσία μελέτη αποκατάστασης. Η μη συμμόρφωση με τα ανωτέρω διαπιστώνεται με σχετική πράξη του αρμόδιου οργάνου και συνεπάγεται την υποχρεωτική κήρυξη της έκτασης ως αναδασωτέας, την επιβολή από την αρμόδια δασική αρχή σε βάρος του δικαιούχου των ποινών της παραγράφου 1 του άρθρου 71 του παρόντος νόμου, καθώς και την επιβολή διοικητικού προστίμου ποσού από 3.000 μέχρι 10.000 ευρώ ανά στρέμμα, αναλόγως της έκτασης της προκληθείσης βλάβης στο δασικό περιβάλλον, με δυνατότητα αναπροσαρμογής του, κατόπιν κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομικών.

13. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση των ιδιωτικών εκτάσεων που προστατεύονται από το άρθρο 3 του παρόντος νόμου υπέρ του

καταβάλλει εφάπαξ ολόκληρο το υπολειπόμενο ποσό του ανταλλάγματος χρήσης.

9. Από την καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης απαλλάσσεται το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και οι υπηρεσίες ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει. Στην περίπτωση αυτή στη μελέτη του έργου προβλέπεται ειδική δαπάνη για την αναδάσωση ή δάσωση ίσης έκτασης, η οποία πραγματοποιείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, στην περιοχή όπου εκτελείται το έργο ή η δραστηριότητα ή σε όμορη περιοχή, που θα του υποδειχθεί από τη δασική υπηρεσία.

10. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης εξαιρούνται οι επεμβάσεις των άρθρων 52 παράγραφος 1, 53 παράγραφος 4, 54 παράγραφος 1, 55 παράγραφος 1, 56, 57 παράγραφοι 2 και 3, 58 και 59 παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος.

11. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης εξαιρούνται τα πρόχειρα κτηνοτροφικά καταλύματα του άρθρου 47Α, οι επεμβάσεις για γεωργική εκμετάλλευση των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 47, οι προσωρινού χαρακτήρα εγκαταστάσεις του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων του άρθρου 52 παράγραφος 4, οι βοτανικοί κήποι, τα υδροτριβεία παραδοσιακού τύπου της παραγράφου 1, οι προσωρινές εγκαταστάσεις για τη διαμονή σε αυτές πληγέντων από φυσικές καταστροφές της παραγράφου 4 και οι επεμβάσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 57 του παρόντος.

12. Αν εγκαταλειφθεί ο σκοπός της επέμβασης ή ολοκληρωθεί η επέμβαση η έκταση επανέρχεται στο καθεστώς που ίσχυε πριν από την αλλαγή χρήσης της και αποκαθίσταται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους περιβαλλοντικούς όρους, σε περίπτωση δε μη ύπαρξης αυτών, σύμφωνα με εγκεκριμένη από τη δασική υπηρεσία μελέτη αποκατάστασης. Η μη συμμόρφωση με τα ανωτέρω διαπιστώνεται με σχετική πράξη του αρμόδιου οργάνου και συνεπάγεται την υποχρεωτική κήρυξη της έκτασης ως αναδασωτέας, την επιβολή από την αρμόδια δασική αρχή σε βάρος του δικαιούχου των ποινών της παραγράφου 1 του άρθρου 71 του παρόντος νόμου, καθώς και την επιβολή διοικητικού προστίμου ποσού από 3.000 μέχρι 10.000 ευρώ ανά στρέμμα, αναλόγως της έκτασης της προκληθείσης βλάβης στο δασικό περιβάλλον, με δυνατότητα αναπροσαρμογής του, κατόπιν κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών.

13. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση των ιδιωτικών εκτάσεων που προστατεύονται από το άρθρο 3 του παρόντος νόμου υπέρ του Δημοσίου για σκοπό δημόσιας ωφέλειας, ενεργείται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 47 επ. του παρόντος Κεφαλαίου.

14. Απαγορεύεται η κατά κυριότητα παραχώρηση δημοσίων δασών, δημοσίων δασικών εκτάσεων ή δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει για την εξυπηρέτηση των σκοπών του παρόντος Κεφαλαίου. Όπου στην κείμενη νομοθεσία, απαιτείται τίτλος κυριότητας για την πραγματοποίηση της επέμβασης, αρκεί η έγκριση επέμβασης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου άλλως η πράξη της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

15. Οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επεμβάσεις σε δάση, δασικές εκτάσεις ή δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, που βρίσκονται εντός περιοχών προστασίας του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, και του ν. 3028/2002, διενεργούνται, εφόσον προβλέπονται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών και υπό την τήρηση και των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού. Ειδικότερα η διενέργεια των παραπάνω επεμβάσεων στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, επιτρέπεται εφόσον είναι σύμφωνη με τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως των ως άνω κανονιστικών πράξεων για τη διενέργεια των επεμβάσεων του παρόντος κεφαλαίου ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011. Επίσης οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου τουριστικές εγκαταστάσεις, επιχειρηματικά πάρκα, δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής τους, εκπαιδευτήρια με τις συνοδές τους εγκαταστάσεις και νοσοκομεία, θεραπευτήρια και εγκαταστάσεις των Περιφερειακών Συστημάτων Υγείας και Πρόνοιας (Πε.ΣΥ.Π), εφόσον προβλέπονται από ειδικό χωρικό σχέδιο του άρθρου 8 του ν. 4269/2014 (Α' 142) διενεργούνται στις ανωτέρω εκτάσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του.

16. Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκκίνηση εκ μέρους τρίτων της έκτασης, επί της οποίας εγκρίθηκε επέμβαση κατά τις διατάξεις

Δημοσίου για σκοπό δημόσιας ωφέλειας, ενεργείται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 47 επ. του παρόντος Κεφαλαίου.

14. Απαγορεύεται η κατά κυριότητα παραχώρηση δημοσίων δασών, δημοσίων δασικών εκτάσεων ή δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει για την εξυπηρέτηση των σκοπών του παρόντος Κεφαλαίου. Όπου στην κείμενη νομοθεσία, απαιτείται τίτλος κυριότητας για την πραγματοποίηση της επέμβασης, αρκεί η έγκριση επέμβασης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου άλλως η πράξη της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

15. Οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επεμβάσεις σε δάση, δασικές εκτάσεις ή δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, που βρίσκονται εντός περιοχών προστασίας του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, και του ν. 3028/2002, διενεργούνται, εφόσον προβλέπονται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών και υπό την τήρηση και των ειδικό των όρων και προϋποθέσεων αυτού. Ειδικότερα η διενέργεια των παραπάνω επεμβάσεων στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, επιτρέπεται εφόσον είναι σύμφωνη με τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως των ως άνω κανονιστικών πράξεων για τη διενέργεια των επεμβάσεων του παρόντος κεφαλαίου ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011. Επίσης οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου τουριστικές εγκαταστάσεις, επιχειρηματικά πάρκα, δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής τους, εκπαιδευτήρια με τις συνοδές τους εγκαταστάσεις και νοσοκομεία, θεραπευτήρια και εγκαταστάσεις των Περιφερειακών Συστημάτων Υγείας και Πρόνοιας (Πε.ΣΥ.Π), εφόσον προβλέπονται από ειδικό χωρικό σχέδιο του άρθρου 8 του ν. 4269/2014 (Α' 142) διενεργούνται στις ανωτέρω εκτάσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του.

16. Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκκίνηση εκ μέρους τρίτων της έκτασης, επί της οποίας εγκρίθηκε επέμβαση κατά τις διατάξεις του Κεφαλαίου Στ' του παρόντος νόμου ή σε περίπτωση που η ανωτέρω έκταση είχε μεν αρχικώς χαρακτηριστεί ως δασική, κρίθηκε όμως, κατόπιν σχετικών αντιρρήσεων επί της εκδοθείσας πράξης χαρακτηρισμού, ως μη δασική.

17. Προκειμένου για επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα του ν. 3894/2010 (Α' 204) ή κάθε άλλης σχετικής διάταξης ή για οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013, που αναπτύσσονται, υπό τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου, σε περιοχές του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 62 και σε εκτάσεις της παραγράφου 2 και των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3, για τις οποίες το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), αλλά ο επενδυτής κατέχει τίτλους που ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου πράξη εκδίδεται ως επί δημόσιας εκτάσεως, χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος χρήσης και ταυτόχρονα το Δημόσιο εγειρεί τακτική αγωγή κυριότητας για την έκταση. Εάν η έκταση κριθεί αμετάκλητα ως δημόσια, ο επενδυτής καταβάλλει το οφειλόμενο ανάλλαγμα χρήσης.»

του Κεφαλαίου Στ' του παρόντος νόμου ή σε περίπτωση που η ανωτέρω έκταση είχε μεν αρχικώς χαρακτηρισθεί ως δασική, κρίθηκε όμως, κατόπιν σχετικών αντιρρήσεων επί της εκδοθείσας πράξης χαρακτηρισμού, ως μη δασική. 17. Προκειμένου για επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα του ν. 3894/2010 (Α' 204) ή κάθε άλλης σχετικής διάταξης ή για οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013, που αναπτύσσονται, υπό τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου, σε περιοχές του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 και σε εκτάσεις της παραγράφου 2 και των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3, για τις οποίες το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), αλλά ο επενδυτής κατέχει τίτλους που ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου πράξη εκδίδεται ως επί δημόσιας εκτάσεως, χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος χρήσης και ταυτόχρονα το Δημόσιο εγείρει τακτική αγωγή κυριότητας για την έκταση. Εάν η έκταση κριθεί αμετάκλητα ως δημόσια, ο επενδυτής καταβάλλει το οφειλόμενο αντάλλαγμα χρήσης.».	
Άρθρο 50 Αντιρρήσεις επί δασικών χαρτών - Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 Μετά την παρ. 8 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί εξέτασης αντιρρήσεων κατά δασικών χαρτών, προστίθεται παρ. 9 ως εξής: «9. Οι αντιρρήσεις για εκτάσεις όπου εγκαθίστανται σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή/και σταθμοί αποθήκευσης εξετάζονται κατά προτεραιότητα.».	«Άρθρο 18 1. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τριμελείς Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) που συγκροτούνται για τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην έδρα της οικείας Διεύθυνσης Δασών, εκτός εάν καθοριστεί διαφορετική έδρα με την απόφαση συγκρότησης. Στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα μπορεί να συγκροτούνται και να λειτουργούν ταυτόχρονα περισσότερες από μία ΕΠ.Ε.Α.. Οι Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων αποτελούνται από: α) έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, β) έναν (1) δασολόγο, υπάλληλο του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα και γ) έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται και ο Γραμματέας της ΕΠ.Ε.Α. με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι μπορεί να είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1256/1982. Η θητεία των μελών των ΕΠ.Ε.Α. λήγει με την ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων επί του αναρτηθέντος δασικού χάρτη. Τη σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι συνεδριάσεις των ΕΠ.Ε.Α. ανακοινώνονται στα οικεία δημοτικά καταστήματα και τις αρμόδιες Διευθύνσεις δασών δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν, με μνεία των υποθέσεων που θα εξετάσουν ανά συνεδρίαση. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καταρτίζεται Μητρώο των ΕΠ.Ε.Α. στο οποίο μετέχουν τριάντα (30) αναπληρωματικά μέλη έκστης κατηγορίας τα οποία υποδεικνύονται από τους οικείους επιστημονικούς συλλόγους, προκειμένου να αναπληρώνουν τα τακτικά μέλη σε περίπτωση κωλύματός τους. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για την τήρηση του Μητρώου και τη διαδικασία αναπλήρωσης.. 2. Οι αντιρρήσεις εισάγονται στην ΕΠ.Ε.Α. προς εξέταση μαζί με όλα τα αποδεικτικά στοιχεία του ενδιαφερόμενου και σχετικό υπόμνημα που συντάσσεται με ευθύνη του φορέα που διενεργεί την ανάρτηση και συνοδεύει τον φάκελο που υποβάλλεται σε αυτή. Η ΕΠ.Ε.Α. αποφαίνεται αιτιολογημένα για τις αντιρρήσεις εφαρμόζοντας τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις λαμβάνοντας υπόψη κατ' ελάχιστον: α) τον αναρτηθέντα δασικό χάρτη, β) τα στοιχεία που προσκομίζονται από τον ενδιαφερόμενο που υπέβαλε τις αντιρρήσεις, γ) τα υπομνήματα που περιέχονται στους φακέλους των αντιρρήσεων, δ) τις πληροφορίες με την μορφή υπομνήματος που έχει υποχρέωση να παρέχει σε αυτήν η Διεύθυνση Δασών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, τις σχετικές αποφάσεις και οδηγίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και

	Ενέργειας, καθώς και τις Τεχνικές Προδιαγραφές κατάρτισης των δασικών χαρτών ε) τα στοιχεία του Εθνικού Κτηματολογίου ή εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί, της κτηματογράφησης. Επιπρόσθετα οι ΕΠ.Ε.Α. αποφαινόμενοι επί αντιρρήσεων για το δασικό εν γένει ή μη χαρακτήρα και μορφή εκτάσεων που περιλαμβάνονται σε περιοχές που είναι κηρυγμένες ως αναδασωτέες, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του θεωρημένου και αναρτημένου δασικού χάρτη που προκύπτουν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του παρόντος. Στις περιπτώσεις που αποφάσεις των ΕΠ.Ε.Α. εξαιρούν εκτάσεις της υπαγωγής τους στο δασικό χάρτη ως δάση ή δασικές, αυτές γνωστοποιούνται και στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και έως ότου διορισθεί, στον ασκούντα καθήκοντα Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την αμελλητί συμπερίληψή τους στην εφαρμογή του άρθρου 44 παρ. 4 του ν. 998/1979.». Η ΕΠ.Ε.Α. μπορεί, αν το κρίνει αναγκαίο, να διενεργεί αυτοψίες, να ζητεί επιπλέον στοιχεία από την οικεία δασική υπηρεσία και την Ε.Κ.ΧΑ. Α.Ε., καθώς και να καλεί στις συνεδριάσεις της το ειδικό τεχνικό-επιστημονικό προσωπικό του Δασαρχείου ή της Διεύθυνσης Δασών, στην αρμοδιότητα των οποίων υπάγεται η έκταση, για παροχή διευκρινίσεων. Η ΕΠ.Ε.Α. διά του γραμματέα της, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση της Επιτροπής, καλεί με κάθε πρόσφορο μέσο τους ενδιαφερόμενους να παρασταθούν στην εκδίκαση της αντίρρησής τους. Η ΕΠ.Ε.Α. αποφαινόμενοι για τις αντιρρήσεις εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την διαβίβαση σε αυτήν των αντιρρήσεων. Η προθεσμία αυτή δύναται να παραταθεί έως δύο (2) μήνες το ανώτερο με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ύστερα από σχετικό αίτημα του Προέδρου της. Εφόσον έχει υποβληθεί αίτημα εκπροσώπησης του ενδιαφερομένου από τεχνικό σύμβουλο, αυτός ειδοποιείται από το γραμματέα της Επιτροπής για να προσέλθει και να διατυπώσει τις απόψεις του. Εφόσον ο δασικός χάρτης δεν έχει κυρωθεί ολικώς κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 19, στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται από την ΕΠ.Ε.Α. ότι στο δασικό χάρτη που αναρτήθηκε παραλήφθηκαν να απεικονιστούν σε αυτόν ισχύουσες διοικητικές πράξεις, που οφείλονταν να είναι αποτυπωμένες σε αυτόν, τα σχετικά στοιχεία των διοικητικών πράξεων μετά του σχετικού κατά τα ανωτέρω υπομνήματος προωθούνται από την αρμόδια Διεύθυνση Δασών ή στην περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 4 του άρθρου 13 από την Ε.Κ.ΧΑ. Α.Ε. στην ΕΠ.Ε.Α. προς έκδοση σχετικής απόφασης. Τυχόν αντιρρήσεις που υποβάλλονται με το ανωτέρω αιτιολογικό εξαιρούνται της καταβολής τέλους. 3. Για την επίλυση νομικών και τεχνικών ζητημάτων μεζονος σημασίας που ανακύπτουν κατά το στάδιο της εξέτασης των αντιρρήσεων, η ΕΠ.Ε.Α. μπορεί να ζητεί γνωμοδότηση από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ή το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, αντίστοιχα. Το αίτημα διαβιβάζεται από την ΕΠ.Ε.Α., μέσω του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος το υποβάλλει στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ή στο Τεχνικό Συμβούλιο Δασών. Η γνώμη των ανωτέρω οργάνων διατυπώνεται κατά προτεραιότητα και η αποδοχή της από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα για τη διοίκηση. Με μέριμνα της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κάθε γνωμοδότηση που εκδίδεται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, κοινοποιείται στις Διευθύνσεις Δασών όλων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, προς ενημέρωση των ΕΠ.Ε.Α. της περιφέρειάς τους. 2. Η ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων από τις οικείες ΕΠ.Ε.Α. της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 (Α'182), που αφορούν στους δασικούς χάρτες των οποίων η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων έληξε στις 25.9.2017, δεν μπορεί να υπερβεί τους δώδεκα (12) μήνες από την, κατ' άρθρο 17 του ν. 3889/2010, μερική κύρωσή τους. Εντός της ίδιας ανωτέρω προθεσμίας ολοκληρώνεται η εξέταση των αντιρρήσεων που εκκρεμούν για όλες τις περιοχές στις οποίες έχει κυρωθεί μερικώς ο
--	--

	δασικός χάρτης πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4389/2016 (Α' 94). Η δωδεκάμηνη προθεσμία για την ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων της παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 4546/2018 (Α' 101), παρατείνεται για έξι (6) μήνες από τη λήξη της. 4. Κατά τη διαδικασία των αντιρρήσεων δεν εξετάζονται θέματα ιδιοκτησίας, ούτε θίγονται ιδιοκτησιακά δικαιώματα του δημοσίου ή ιδιωτών. 5. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων αναρτάται στον ειδικό δικτυακό τόπο της παραγράφου 11 του άρθρου 13 του παρόντος, συνοπτικός κατάλογος με τις αποφάσεις των ΕΠ.Ε.Α. επί του συνόλου των υποβληθεισών αντιρρήσεων κατά του αναρτηθέντος δασικού χάρτη, ο οποίος αναφέρει τουλάχιστον τον αριθμό πρωτοκόλλου των αντιρρήσεων και το αποτέλεσμα της απόφασης της Επιτροπής. Ο κατάλογος παραμένει αναρτημένος στο διαδίκτυο για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης κύρωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 19. 6. Η λειτουργία των ΕΠ.Ε.Α. διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα διοικητικής διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45). Σε περίπτωση κωλύματος ή αδικαιολόγητης απουσίας μέλους από τις εργασίες της ΕΠ.Ε.Α. επί τρεις τουλάχιστον συνεδριάσεις, ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης διοίκησης μπορεί να το αντικαθιστά, χωρίς άλλη διατύπωση. 7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να καθορίζεται αποζημίωση για τον Πρόεδρο, τα μέλη και τους γραμματείς των ΕΠ.Ε.Α., κατά παρέκκλιση του ν. 4354/2015 (Α' 176). Με την ίδια απόφαση, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και το ύψος της αποζημίωσης. Η αποζημίωση αυτή βαρύνει το Πράσινο Ταμείο. 8. Οι ΕΠ.Ε.Α. με εξαίρεση τον μήνα Αύγουστο εκάστου έτους συνεδριάζουν υποχρεωτικά τέσσερις (4) φορές ανά μήνα και εξετάζουν είκοσι πέντε (25) υποθέσεις ανά συνεδρίαση. Στην περίπτωση που στο τέλος εκάστου μήνα δεν έχει ολοκληρωθεί η εξέταση εκατό (100) υποθέσεων, δεν θα καταβάλλεται αποζημίωση στα μέλη της ΕΠ.Ε.Α..»
Άρθρο 59 Ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ που αφορούν στην αποθήκευση, τη σωρευτική εκπροσώπηση και την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας – Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 4001/2011 Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 1 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί σκοπού και πεδίου εφαρμογής του ανωτέρου νόμου, προστίθεται η αναφορά στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, στο δεύτερο εδάφιο επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και διευρύνεται το ως άνω πεδίο εφαρμογής, και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 1 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.08.2009), καθώς και των άρθρων 8, 36, 54 και 56, των περ. 18, 19, 57, 59 και 60 του άρθρου 2, της παρ. 2 του άρθρου 55 και της περ. (ι) της παρ. 1 του άρθρου 59 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (ΕΕ L 158 της 14.6.2019). Οι δραστηριότητες της παραγωγής, αποθήκευσης, σωρευτικής εκπροσώπησης, προμήθειας, αγοράς, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς, διανομής της αποθήκευσης, της υδροποίησης και της αεριοποίησης υδροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του κράτους.»	«Άρθρο 1 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 "Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ" (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 "Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ" (ΕΕ L 211 της 14.8.2009). Οι δραστηριότητες της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς και της διανομής Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της αποθήκευσης και της υδροποίησης Φυσικού Αερίου και της αεριοποίησης υδροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους.»

Άρθρο 60**Τροποποίηση ορισμών του ν. 4001/2011 – Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Ενσωμάτωση των περ. 18, 19, 57, 59 και 60 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ)**

1. Ο ορισμός της περ. (η) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τροποποιείται με την προσθήκη της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και την εναρμόνιση της ισχύουσας αναφοράς στην εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας προς τον αντίστοιχο ορισμό της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και διαμορφώνεται ως εξής:

«(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.».

2. Στους ορισμούς της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην περ. (ιγ) προστίθενται οι δραστηριότητες αποθήκευσης και σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας, β) στην περ. (ιη) προστίθενται οι δραστηριότητες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σωρευτικής εκπροσώπησης και απόκρισης ζήτησης, γ) προστίθενται περ. (λβ), (λγ), (λδ), (λε), (λοτ), (λζ), (λη), (λθ), (λι), (λια), (λιβ) και (λιγ), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην ηλεκτρική ενέργεια:

(α) Αποκεντρωμένη Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στο δίκτυο διανομής.

(β) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.): Οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

(γ) Απευθείας γραμμή: είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνδέει έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας με μία επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και επιλέγοντες Πελάτες. Οι απευθείας γραμμές δεν εντάσσονται στο Σύστημα Μεταφοράς ή στο Δίκτυο Διανομής.

(δ) Απομονωμένο Μικροδίκτυο: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.

(ε) Αυτοπαραγωγός: είναι ο παραγωγός, ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής.

(στ) Διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής.

(ζ) Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας: η μεταφορά μέσω δικτύου διανομής υψηλής, σε περίπτωση που έχει ειδικά καθορισθεί ότι ανήκουν στο δίκτυο διανομής, μέσης και χαμηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται σε αυτό από το διασυνδεδεμένο με αυτό σύστημα μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα στο δίκτυο διανομής με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(η) διασυνδεδεμένο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας: ένα σύνολο συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(θ) διασύνδεση: είναι οι γραμμές, οι εγκαταστάσεις και οι μετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς από ή προς την Ελληνική Επικράτεια, καθώς και με το Δίκτυο Διανομής.

(ι) Διαχειριστής δικτύου διανομής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση, την παροχή πρόσβασης σε πελάτες και παραγωγούς που συνδέονται σε αυτό και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του δικτύου διανομής σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα δίκτυα διανομής και συστήματα μεταφοράς, και για τη μακροπρόθεσμη

«1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις αυτού έχουν την ακόλουθη έννοια: (α) Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Μεταφοράς: Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο IV της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στο Κεφάλαιο V της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

(β) Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Συστήματος: Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 14 και 15 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στα άρθρα 13 και 14 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

(γ) Δημόσιος Τομέας: Ο κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 τομέας (Α' 28).

(δ) Διασυνδεδεμένο Σύστημα: Το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(ε) Διαχειριστής Συστήματος Ενέργειας: Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή του ΕΣΦΑ, ή Διαχειριστή του ΑΣΦΑ ή Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(στ) Διαχειριστής Δικτύου Διανομής: Το νομικό πρόσωπο που ασκεί, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένων των Διαχειριστών των Κλειστών Δικτύων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

(ζ) Έλεγχος: Δικαιώματα, Συμβάσεις ή άλλα μέσα που, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως μέσω:

(αα) δικαιωμάτων κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης,

(ββ) δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επιρροής επί της σύνθεσης, της ψηφοφορίας ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, «η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η Εκπροσώπηση δυναμικά Συμμετεχόντων παραγωγών ή καταναλωτών Ηλεκτρικής Ενέργειας για ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης στην αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(θ) Ενεργειακή Πενία: Η κατάσταση των καταναλωτών, κατά την οποία, αυτοί ευρίσκονται σε δυσχερή θέση, λόγω του χαμηλού εισοδήματός τους, όπως αυτό προκύπτει από τις φορολογικές τους δηλώσεις, σε συνδυασμό με την επαγγελματική τους κατάσταση, την οικογενειακή τους κατάσταση και ειδικών καταστάσεων υγείας, να καλύψουν τις δαπάνες για τις εύλογες ανάγκες εφοδιασμού τους σε ηλεκτρική ενέργεια ή Φυσικό Αέριο, καθώς οι δαπάνες αυτές αποτελούν σημαντικό ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός τους.

(ι) Ευάλωτοι Πελάτες: Οι Καταναλωτές που εντάσσονται στις κατηγορίες πελατών που περιγράφονται στο άρθρο 52 του παρόντος.

(ια) Κέντρα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (Κ/Δ): Οι κλειστού τύπου (εντός κτιρίου) υποσταθμοί υποβιβασμού της τάσης από υψηλή σε μέση σε εντός σχεδίου περιοχές και γενικώς σε οικιστικές περιοχές, καθώς και σε κάθε άλλου είδους πολεοδομικό ιστό, των οποίων η σύνδεση με τα δίκτυα υψηλής τάσης και μέσης τάσης είναι αιμωγώς υπόγεια.

(ιβ) Κλειστά Δίκτυα Διανομής Ενέργειας: Το Δίκτυο Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και τα δίκτυα διανομής που ορίζονται με το άρθρο 131.

(ιγ) Σύστημα Μεταφοράς: Τα Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τα Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου περιλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Συστημάτων Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ).

(ιδ) Πελάτης ή Καταναλωτής: Ο Πελάτης Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένων των ΕΠΑ ή/και ο Πελάτης ηλεκτρικής ενέργειας, ή/και ο Πελάτης θερμικής ενέργειας, εξαιρουμένων των Διαχειριστών Συστημάτων και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου και Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ή Δικτύων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Για τους σκοπούς αυτού του νόμου οι πελάτες διακρίνονται σε πελάτες χονδρικής και σε τελικούς

ικανότητα του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για την μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιβ) Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών: Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (Α' 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία "Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ", καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός διανομής της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο Δίκτυο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2773/1999.

(ιγ) Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας: είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αγοράς, αποθήκευσης και σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιδ) Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ): είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ ΑΕ που είναι εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο ΕΣΜΗΕ μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). Όριο μεταξύ Συστήματος και Δικτύου αποτελεί το διακοπτικό μέσο που βρίσκεται στην πλευρά της ΥΤ του μετασχηματιστή ισχύος του υποσταθμού και το οποίο αποτελεί στοιχείο του Δικτύου. Για τις περιοχές, στο δίκτυο διανομής των οποίων ανήκουν γραμμές ΥΤ, το όριο μεταξύ συστήματος και δικτύου διανομής καθορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., μετά από εισήγηση των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και γνώμη των Κυρίων του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ.

(ιε) Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης: η συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και το χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας ή άλλα μέτρα όπως οι Συμβάσεις Προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής.

(ιζ) Επικουρική υπηρεσία: κάθε υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή δικτύου διανομής, όπως η ρύθμιση της τάσης, η ρύθμιση της συχνότητας, η παροχή εφεδρειών, η παροχή άεργου ισχύος, η επανεκκίνηση του Συστήματος Μεταφοράς, μετά από διακοπή και η παρακολούθηση της διακύμανσης του φορτίου.

(ιη) Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, αποθήκευση, σωρευτική εκπροσώπηση, απόκριση ζήτησης, προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και είναι υπεύθυνο για

πελάτες, σε επιλέγοντες και μη επιλέγοντες και σε οικιακούς και μη οικιακούς.

(ιε) Πελάτης χονδρικής: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προμηθεύεται Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια με σκοπό τη μεταπώληση τους εντός ή εκτός του συστήματος όπου είναι εγκατεστημένο.

(ιστ) Τελικός Πελάτης: 1) Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια «ή θερμική ενέργεια» αποκλειστικά για δική του χρήση, και 2) το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Ηλεκτρική Ενέργεια με σκοπό την παροχή υπηρεσιών φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων (Η/Ο).

(ιζ) Οικιακός Πελάτης: Ο Πελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για δική του οικιακή κατανάλωση, αποκλεισμένων των εμπορικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

(ιη) Μη Οικιακός Πελάτης: Ο Πελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια, η οποία δεν προορίζεται για τη δική του οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των πελατών χονδρικής και των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιθ) Επιλέγων Πελάτης: Ο Πελάτης που δικαιούται να επιλέγει Προμηθευτή ή αγοράζει απευθείας Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια, κατά τις διατάξεις του παρόντος.

(κ) Προγράμματα Ανάπτυξης: Τα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης των δικτύων μεταφοράς Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69 και 108.

(κα) Προμήθεια: Η πώληση, περιλαμβανομένης της μεταπώλησης, Φυσικού Αερίου (περιλαμβανομένου του συμπιεσμένου Φυσικού Αερίου και του ΥΦΑ, ακόμη και για λόγους χρήσης του ως καυσίμου σε κινητήρες μέσων θαλάσσις και χερσαίας μεταφοράς) και ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας σε Πελάτες.

(κβ) Προμηθευτής: Το φυσικό και νομικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου ή και Ηλεκτρικής Ενέργειας «ή και θερμικής ενέργειας».

(κγ) Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων: Τα τιμολόγια για τη χρέωση των Βασικών Δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου και τα τιμολόγια για τη χρέωση χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(κδ) Υπεύθυνος Συμμόρφωσης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζεται για τον έλεγχο συμμόρφωσης του οικείου Διαχειριστή προς το πρόγραμμα συμμόρφωσης, όταν και όπου αυτό απαιτείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.».

(κε) Ασφάλεια: νοείται, τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, όσο και η τεχνική ασφάλεια.

(κστ) Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις: Οι επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920 (Α 37).

(κζ) Φορέας Εκμετάλλευσης Υποδομών Φόρτισης Η/Ο:

Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται στην εκμετάλλευση υποδομών φόρτισης για τις οποίες προμηθεύεται Ηλεκτρική Ενέργεια με σκοπό την παροχή υπηρεσιών φόρτισης Η/Ο.

(κη) Ηλεκτρικό Όχημα (Η/Ο): Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016 (Α' 222).

(κθ) Σημείο Επαναφόρτισης: Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016.

(λ) Δημοσίως Προσβάσιμο Σημείο Επαναφόρτισης: Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016.

(λα) Υπηρεσίες Επαναφόρτισης Η/Ο: Σύνολο υπηρεσιών, περιλαμβανομένης της επαναφόρτισης καθ' εαυτής και άμεσα σχετιζόμενων ή συνοδευτικών με αυτή χαρακτηριστικών προστιθέμενης αξίας (ταχύτητα φόρτισης, ευκολία χρήσης και χρέωσης, ευχέρεια προσβασιμότητας, υπηρεσίες στάθμευσης κ.λπ.).

(λβ) Υπηρεσίες Ηλεκτροκίνησης: Σύνολο υπηρεσιών προς χρήστες Η/Ο, σχετιζόμενων με την επαναφόρτιση και την τιμολόγηση αυτής, τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών, ενδεικτικής εύρεση διαθέσιμων σημείων φόρτισης και πλοήγηση, κράτηση θέσεων, αλλά και εν γένει υπηρεσίες, όπως διαχείριση στόλου Η/Ο οχημάτων και της διάθεσής τους προς χρήστες Η/Ο.

(λγ) Χρήστης Η/Ο: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει στην κυριότητα ή κατοχή του Η/Ο και λαμβάνει υπηρεσίες ηλεκτροκίνησης.

τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

(ιθ) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(κ) Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

(κα) Μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας: η Μεταφορά μέσω συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα σε αυτό, καθώς και αυτής που εγχέεται σε αυτό μέσω των διασυνδέσεων του με όμορα συστήματα μεταφοράς με σκοπό την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες άμεσα συνδεδεμένους στο σύστημα αυτό, σε όμορα συστήματα μεταφοράς με τα οποία διασυνδέεται και σε δίκτυα διανομής, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(κβ) Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: είναι τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής της ηπειρωτικής χώρας.

(κγ) Μικρό απομονωμένο σύστημα: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 3000 GWh και το οποίο ποσοστό κάτω του 5 % της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα.

(κδ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κε) Οριζόντια Ολοκληρωμένη επιχείρηση: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφορά ή διανομή ή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(κστ) Παράγωγο ηλεκτρικής ενέργειας: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων [EEL 145, 30.4.2004], όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(κζ) Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

(κη) Πρόσβαση: είναι η σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η χρήση αυτών.

(κθ) Σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας: η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγώγου ηλεκτρικής ενέργειας.

(λ) Χρήστης συστήματος: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια ένα σύστημα μεταφοράς ή δίκτυο διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα ή δίκτυο.

(λα) μικρό συνδεδεμένο σύστημα (ΜΣΣ): κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των τριών χιλιάδων (3.000) GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό άνω του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα, κατά την έννοια που αποδίδεται στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (L 158).

(λβ) Σωρευτική Εκπροσώπηση: δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει καταναλισκόμενη ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός καταναλωτές, παραγωγούς ή αποθηκευτικούς σταθμούς προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

(λγ) Ανεξάρτητος Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης: συμμετέχων στην αγορά δραστηριοποιούμενος στη σωρευτική εκπροσώπηση που δεν είναι συνδεδεμένος με τον προμηθευτή του πελάτη του.

(λδ) Άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η άδεια η οποία χορηγείται από τη ΠΑΕ κατά τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ και τον Κανονισμό

(λδ) Ιδιοκτήτης Υποδομών Φόρτισης: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει στην κυριότητά του Σημείο ή Σημεία Επαναφόρτισης Η/Ο.

(λε) Πάροχος Υπηρεσιών Ηλεκτροκίνησης (ΠΥΗ): Ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γ.Ε.ΜΗ. με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης σε συμβεβλημένους χρήστες.

(λστ) Φορέας Διεκπεραίωσης Συναλλαγών (ΦΔΣ): Ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γ.Ε.ΜΗ. με σκοπό την ανάπτυξη και λειτουργία πληροφοριακών υποδομών προς διευκόλυνση ανταλλαγής στοιχείων και διεκπεραίωσης οικονομικών συναλλαγών μεταξύ Φορέων Εκμετάλλευσης Υποδομών Φόρτισης Η/Ο (ΦΕΥΦΗΟ) και ΠΥΗ, με στόχο την επίτευξη της διαλειτουργικότητας των υποδομών φόρτισης.

(λζ) Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης (aggregator) Φορτίου Η/Ο - ΦΟΣΕΦΗΟ: Νομικό πρόσωπο, το οποίο αναλαμβάνει τη σωρευτική εκπροσώπηση του φορτίου συνδεδεμένων με το Δίκτυο Η/Ο για συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την παροχή υπηρεσιών προς τους Διαχειριστές Δικτύου και Συστήματος.»

«3.Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην ηλεκτρική ενέργεια:

(α) Αποκεντρωμένη Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στο δίκτυο διανομής.

(β) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.): Οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

(γ) Απευθείας γραμμή: είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνδέει έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας με μία επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και επιλέγοντες Πελάτες. Οι Απευθείας γραμμές δεν εντάσσονται στο Σύστημα Μεταφοράς ή στο Δίκτυο Διανομής.

(δ) Απομονωμένο Μικροδίκτυο: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.

(ε) Αυτοπαραγωγός: είναι ο παραγωγός, ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής.

(στ) Διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής.

(ζ) Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας: η μεταφορά μέσω δικτύου διανομής υψηλής, σε περίπτωση που έχει ειδικά καθορισθεί ότι ανήκουν στο δίκτυο διανομής, μέσης και χαμηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται σε αυτό από το διασυνδεδεμένο με αυτό σύστημα μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα στο δίκτυο διανομής με σκοπό την παράδοση της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(η) διασυνδεδεμένο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας: ένα σύνολο συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(θ) διασύνδεση: είναι οι γραμμές, οι εγκαταστάσεις και οι μετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς από ή προς την Ελληνική Επικράτεια, καθώς και με το Δίκτυο Διανομής.

(ι) Διαχειριστής δικτύου διανομής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση, την παροχή πρόσβασης σε πελάτες και παραγωγούς που συνδέονται σε αυτό και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του δικτύου διανομής σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα δίκτυα διανομής και συστήματα μεταφοράς, και για τη

Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λε) Αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας: η αναβολή της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη της παραγωγής της, με τη μετατροπή της σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας και η μεταγενέστερη εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια.

(λστ) Εγκατάσταση αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: εγκατάσταση στην οποία γίνεται αποθήκευση της ηλεκτρικής ενέργειας.

(λζ) Εγκατεστημένη χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η αρχική εγκατεστημένη ενεργειακή χωρητικότητα του εξοπλισμού αποθήκευσης του Σταθμού Αποθήκευσης που εκφράζει τη μέγιστη ποσότητα ενέργειας, η οποία μπορεί να αποθηκευτεί στα συστήματα του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λη) Εγγυημένη (ωφέλιμη) χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ποσότητα ενέργειας, την οποία ο Σταθμός Αποθήκευσης είναι δυνατό να αποδίδει εξασφαλισμένα στην έξοδό του, αξιοποιώντας ενέργεια των αποθηκευτικών του συστημάτων, χωρίς ενδιάμεση φόρτιση αυτών. Η ενέργεια αυτή μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού Αποθήκευσης με το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(λθ) Μέγιστη ισχύς απορρόφησης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να απορροφήσει από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής, όπως μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, αντίστοιχα.

(λι) Μέγιστη ισχύς έγχυσης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η μέγιστη καθαρή ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να αποδίδει συνεχώς στην έξοδό του (σημείο σύνδεσης με το σύστημα ή το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας).

(λια) Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και επιτελούν αποκλειστικά λειτουργία Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ορισμό της περ. (λε).

(λιβ) Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα: Η άδεια η οποία χορηγείται από τη ΡΑΕ κατά τα άρθρα 132 και 132Α και τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 135 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα, φυσικό αέριο και αργό πετρέλαιο και τα προϊόντα του (μαζούτ, ντίζελ και υγραέριο).

(λιγ) Μέγιστη ισχύς έγχυσης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και μέσω Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με διατάξεις αποθήκευσης: Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης, η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από τον σταθμό στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της μέγιστης ισχύος έγχυσης μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών.».

μακροπρόθεσμη ικανότητα του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για την μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιβ) Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών: Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (Α' 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία "Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ", καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός διανομής της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο Δίκτυο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2773/1999.

(ιγ) Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας: είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας και Αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιδ) Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ): είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ ΑΕ που είναι εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο ΕΣΜΗΕ μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). Όριο μεταξύ Συστήματος και Δικτύου αποτελεί το διακοπτικό μέσο που βρίσκεται στην πλευρά της ΥΤ του μετασχηματιστή ισχύος του υποσταθμού και το οποίο αποτελεί στοιχείο του Δικτύου. Για τις περιοχές, στο δίκτυο διανομής των οποίων ανήκουν γραμμές ΥΤ, το όριο μεταξύ συστήματος και δικτύου διανομής καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και γνώμη των Κυρίων του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ.

(ιε) Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης: η συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και το χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας ή άλλα μέτρα όπως οισυμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής.

(ιζ) Επικουρική υπηρεσία: κάθε υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή δικτύου διανομής, όπως η ρύθμιση της τάσης, η ρύθμιση της συχνότητας, η παροχή εφεδρειών, η παροχή άεργου ισχύος, η επανεκκίνηση του Συστήματος Μεταφοράς, μετά από διακοπή και η παρακολούθηση της διακύμανσης του φορτίου.

(ιη) Επιχείρηση ηλεκτρικής ενεργείας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, ή αγορά ηλεκτρικής ενεργείας και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή /και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

(ιθ) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενεργείας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενεργείας, στον οποίο το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας.

(κ) Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

(κα) Μεταφορά ηλεκτρικής ενεργείας: η Μεταφορά μέσω συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα σε αυτό, καθώς και αυτής που εγχέεται σε αυτό μέσω των διασυνδέσεων του με όμορα συστήματα μεταφοράς με σκοπό την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες άμεσα συνδεδεμένους στο σύστημα αυτό, σε όμορα συστήματα μεταφοράς με τα οποία διασυνδέεται και σε δίκτυα διανομής, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(κβ) Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: είναι τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής της ηπειρωτικής χώρας.

(κγ) Μικρό απομονωμένο σύστημα: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 3000 GWh και το οποίο ποσοστό κάτω του 5 % της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα.

(κδ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κε) Οριζόντια Ολοκληρωμένη επιχείρηση: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφορά ή διανομή ή προμήθεια ηλεκτρικής ενεργείας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(κστ) Παράγωγο ηλεκτρικής ενεργείας: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων [ΕΕ L 145, 30.4.2004], όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(κζ) Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

(κη) Πρόσβαση: είναι η σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η χρήση αυτών.

(κθ) Σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας: η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενεργείας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγώγου ηλεκτρικής ενεργείας.

(λ) Χρήστης συστήματος: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια ένα σύστημα μεταφοράς ή δίκτυο διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα ή δίκτυο.

(λα) «μικρό συνδεδεμένο σύστημα» (ΜΣΣ): κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των τριών χιλιάδων (3.000) GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό άνω του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα, κατά την έννοια που αποδίδεται στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (L 158).»

Άρθρο 61 Ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 Η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τροποποιείται ως προς την προσθήκη της δραστηριότητας της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί το διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 89 για το Φυσικό Αέριο και 141 για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής, έχει πρόσβαση σε αυτούς και εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, προμήθειας ή/και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, μεταπώλησης, αποθήκευσης φυσικού αερίου, καθώς και διαχείρισης εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ).».	«3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί το διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 89 για το Φυσικό Αέριο και 141 για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής, έχει πρόσβαση σε αυτούς και εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας ή/και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, μεταπώλησης, αποθήκευσης φυσικού αερίου, καθώς και διαχείρισης εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ).»
Άρθρο 62 Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 Στην παρ. 6 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας, καθώς και οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται στους Πελάτες, ανεξάρτητα Προμηθευτή, προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της Ρ.Α.Ε., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν προηγούμενης εισήγησης της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως μοναδικού Διαχειριστή του ειδικού λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) στην ελληνική επικράτεια. Ειδικώς οι μοναδιαίες χρεώσεις για την καταβολή του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. αναφορικά με τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), αφορούν αποκλειστικά την ιδιοκαταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια των σταθμών αυτών, η οποία δεν αποτελεί μέρος της απορροφούμενης ηλεκτρικής ενέργειας για πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων και επαναπόδοσή της στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και υπολογίζονται ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται σύμφωνα με τον πίνακα 1.α του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79). Δεν επιβάλλονται χρεώσεις Υ.Κ.Ω. στο μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο.	«6. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας, καθώς και οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται στους Πελάτες, ανεξάρτητα Προμηθευτή, προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν προηγούμενης εισήγησης της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ως μοναδικού Διαχειριστή του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ στην ελληνική επικράτεια.».
Άρθρο 63 Προσδιορισμός της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με τη χρέωση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας-Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 Στην παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί υπόχρεων καταβολής ανταλλάγματος Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ), το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφια και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Υπόχρεοι καταβολής του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, οι οποίοι το συγκαταβάλλουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με διακριτή χρέωση στους λογαριασμούς κατανάλωσης που λαμβάνουν, όπως η κατανάλωση αυτή προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή Δικτύου, καθώς και οι αυτοπρομηθευόμενοι πελάτες. Η κατανάλωση επί της οποίας υπολογίζεται το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. προσδιορίζεται αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη από το δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια προς κατανάλωση στην εγκατάσταση του χρήστη της παροχής ηλεκτροδότησης. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α'	«2. Υπόχρεοι καταβολής του ανταλλάγματος ΥΚΩ είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, οι οποίοι το συγκαταβάλλουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με διακριτή χρέωση στους λογαριασμούς κατανάλωσης που λαμβάνουν, όπως η κατανάλωση αυτή προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή Δικτύου, καθώς και οι αυτοπρομηθευόμενοι πελάτες. Ο προσδιορισμός της κατανάλωσης κάθε καταναλωτή γίνεται στη βάση της συνολικής κατανάλωσης, ανεξάρτητα από την προέλευση της ενέργειας αυτής, ήτοι από το δίκτυο ή από μονάδες του καταναλωτή - αυτοπαραγωγού. Το αντάλλαγμα ΥΚΩ αποδίδεται σύμφωνα με τους οικείους Κώδικες Διαχείρισης από τους προμηθευτές και τους αυτοπρομηθευόμενους πελάτες στον ειδικό λογαριασμό ΥΚΩ που τηρείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011. Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή εξ ολοκλήρου αντιστάθμιση στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για τις παρεχόμενες από αυτούς Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας. Σε περίπτωση ελλείμματος ή πλεονάσματος του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ, οι μοναδιαίες χρεώσεις του ανταλλάγματος ΥΚΩ της παραγράφου 1α

92), η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου αφορά στο τμήμα της ιδιοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών αυτών και υπόκειται στις μοναδιαίες χρεώσεις του πίνακα 1.α, ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται. Ηλεκτρική ενέργεια που απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας προς πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή, και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο, δεν υπόκειται σε χρεώσεις Υ.Κ.Ω.. Το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. αποδίδεται σύμφωνα με τους οικείους Κώδικες Διαχείρισης από τους προμηθευτές και τους αυτοπρομηθευόμενους πελάτες στον ειδικό λογαριασμό ΥΚΩ που τηρείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011. Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή εξ ολοκλήρου αντιστάθμιση στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για τις παρεχόμενες από αυτούς Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας. Σε περίπτωση ελλείμματος ή πλεονάσματος του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού Υ.Κ.Ω., οι μοναδιαίες χρεώσεις του ανταλλάγματος ΥΚΩ της παραγράφου 1α αναπροσαρμόζονται τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο έκαστου έτους στο πλαίσιο παρακολούθησης του ειδικού λογαριασμού, μετά από εισήγηση της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου διαχειριστή, τυχόν σωρευτικά ελλείμματα, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, την ανάγκη τήρησης ενός αποθέματος ασφαλείας και τυχόν κάλυψη του κόστους από τον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο. Η αναπροσαρμογή θα μηδενίζει το προβλεπόμενο έλλειμμα του τρέχοντος και του επόμενου έτους, στο οποίο ενσωματώνεται το τυχόν έλλειμμα του προηγούμενου έτους. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει τη σχετική εισήγηση στη Ρ.Α.Ε. το Μάρτιο και το Σεπτέμβριο έκαστου έτους με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ του τρέχοντος και του επόμενου έτους. Η Ρ.Α.Ε. αποστέλλει τον Μάιο και τον Νοέμβριο έκαστου έτους την εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, πλήρως ή μερικώς, το κόστος παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, με αντίστοιχη πίστωση ως εισροή του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού για τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας που τηρεί ο αρμόδιος διαχειριστής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011. Ειδικά για το έτος 2019 η πίστωση του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται μέχρι το ποσό των πενήντα εννέα εκατομμυρίων (59.000.000) ευρώ και για το έτος 2020 μέχρι το ποσό των εξήντα οχτώ εκατομμυρίων (68.000.000) ευρώ. Για το έτος 2018 δεν χορηγείται πίστωση.».	αναπροσαρμόζονται τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο έκαστου έτους στο πλαίσιο παρακολούθησης του ειδικού λογαριασμού, μετά από εισήγηση της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου διαχειριστή, τυχόν σωρευτικά ελλείμματα, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, την ανάγκη τήρησης ενός αποθέματος ασφαλείας και τυχόν κάλυψη του κόστους από τον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο. Η αναπροσαρμογή θα μηδενίζει το προβλεπόμενο έλλειμμα του τρέχοντος και του επόμενου έτους, στο οποίο ενσωματώνεται το τυχόν έλλειμμα του προηγούμενου έτους. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει τη σχετική εισήγηση στη ΡΑΕ το Μάρτιο και το Σεπτέμβριο έκαστου έτους με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ του τρέχοντος και του επόμενου έτους. Η ΡΑΕ αποστέλλει τον Μάιο και τον Νοέμβριο έκαστου έτους την εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, πλήρως ή μερικώς, το κόστος παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, με αντίστοιχη πίστωση ως εισροή του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού για τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας που τηρεί ο αρμόδιος διαχειριστής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011. Ειδικά για το έτος 2019 η πίστωση του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται μέχρι το ποσό των πενήντα εννέα εκατομμυρίων (59.000.000) ευρώ και για το έτος 2020 μέχρι το ποσό των εξήντα οχτώ εκατομμυρίων (68.000.000) ευρώ. Για το έτος 2018 δεν χορηγείται πίστωση.».
Άρθρο 66 Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα – Τροποποίηση του άρθρου 132 του ν. 4001/2011 (άρθρο 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) Στο άρθρο 132 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας: α) στον τίτλο προσδιορίζεται η υπό ενσωμάτωση Οδηγία, β) στην παρ. 2 αφαιρείται η αναφορά στη θέσπιση και δημοσίευσή του Κανονισμού Αδειών, β) στην περ. (ι) της παρ. 3 επικαιροποιούνται ο στόχος, ο χρόνος επίτευξης και η παραπεμπόμενη Οδηγία, δ) στην παρ. 3 προστίθεται περ. (ιβ), ε) στις παρ. 4, 7, 8, 9 και 11 προσδιορίζεται ότι η αναφορά στην «άδεια» αφορά στην άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στ) η παρ. 10, περί υδροηλεκτρικών έργων, καταργείται, ζ) η παρ. 12 αντικαθίσταται, η) προστίθεται παρ. 14 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 132 Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) 1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή. 2. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων για την παραγωγή από Α.Π.Ε., η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Αδειών, που θεσπίζεται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 3. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135, ως προς τη Χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως: (α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενεργείας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού, (β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας, (γ) την προστασία του περιβάλλοντος, (δ) την εξασφάλιση ή τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου, (ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων, (στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα, (ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών, (η) τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκεια	«Άρθρο 132 Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή. 2. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων για την παραγωγή από Α.Π.Ε., η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Αδειών, που θεσπίζεται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 3. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135, ως προς τη Χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως: (α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενεργείας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού, (β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας, (γ) την προστασία του περιβάλλοντος, (δ) την εξασφάλιση ή τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου, (ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων, (στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα, (ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών, (η) τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκεια

3. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135, ως προς τη χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

- (α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού,
- (β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας,
- (γ) την προστασία του περιβάλλοντος,
- (δ) την εξασφάλιση ή τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου,
- (ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων,
- (στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα,
- (ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών,
- (η) τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκειά του και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης,
- (θ) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που αφορούν την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την προστασία του καταναλωτή,
- (ι) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μερίδιο τουλάχιστον 32 % της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παρ. 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328/82), και τυχόν μελλοντικές αναθεωρήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας αναφορικά με τον ανωτέρω στόχο,
- (ια) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών και
- (ιβ) την αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων για την οικοδόμηση νέας δυναμικότητας παραγωγής, ιδίως λύσεων απόκρισης ζήτησης και αποθήκευσης ενέργειας.

4. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

- (α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται το δικαίωμα.
 - (β) Το σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για τον οποίο χορηγείται η άδεια, τον τόπο εγκατάστασής του, το δυναμικό παραγωγής και τη χρησιμοποιούμενη καύσιμη ύλη.
5. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών παραγωγής, καθώς και για τη διερεύνηση οποιουδήποτε ζητήματος που τυχόν ανακύπτει και σχετίζεται με υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η Ρ.Α.Ε. δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων, αλλά και στοιχεία που περιέχονται σε γνώση της από πάσης φύσεως δημόσιες αρχές. Για το σκοπό αυτόν, δύναται να αιτείται τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής, η οποία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη Ρ.Α.Ε. τα σχετικά δεδομένα ή να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος που τέθηκε υπόψη της εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος της Ρ.Α.Ε.. Η ανωτέρω προθεσμία απάντησης του εν λόγω φορέα δύναται να παραταθεί, μετά από συναίνεση της Ρ.Α.Ε., για διάστημα όχι μεγαλύτερο συνολικά των έξι (6) μηνών.

6. Η Ρ.Α.Ε., κατά τη χορήγηση αδειών παραγωγής, δύναται να θέτει, κατά περίπτωση, ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, προς διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης.

7. Η Ρ.Α.Ε., κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται για χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, διασφαλίζει την τήρηση των όρων του υγιούς ανταγωνισμού, περιλαμβανομένων και ζητημάτων δεσπόζουσας επιρροής στην αγορά ενέργειας, θέτοντας για το σκοπό αυτόν ειδικούς αντισταθμιστικούς όρους ή περιορισμούς στις χορηγούμενες άδειες και λαμβάνοντας κάθε αναγκαίο ρυθμιστικό μέτρο.

8. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται να επεκτείνεται, αν αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής ή να τροποποιείται, αν αλλάζουν τα υπόλοιπα στοιχεία της.

9. Η χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

10. (Καταργείται).

11. Εξαίρονται από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

- (α) μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 20 KW,
- (β) εφεδρικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, ανεξάρτητα από την ισχύ τους, οι οποίοι λειτουργούν μόνο σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω βλάβης ή περιορισμών του

του και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης,

- (θ) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που αφορούν την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την προστασία του καταναλωτή,
- (ι) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μερίδιο 20% της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2020 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και
- (ια) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών.

4. Η άδεια πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

- (α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται το δικαίωμα.
- (β) Το σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για τον οποίο χορηγείται η άδεια, τον τόπο εγκατάστασής του, το δυναμικό παραγωγής και τη χρησιμοποιούμενη καύσιμη ύλη.

5. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών παραγωγής, καθώς και για τη διερεύνηση οποιουδήποτε ζητήματος που τυχόν ανακύπτει και σχετίζεται με υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων, αλλά και στοιχεία που περιέχονται σε γνώση της από πάσης φύσεως δημόσιες αρχές. Για το σκοπό αυτόν, δύναται να αιτείται τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής, η οποία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ τα σχετικά δεδομένα ή να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος που τέθηκε υπόψη της εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος της ΡΑΕ. Η ανωτέρω προθεσμία απάντησης του εν λόγω φορέα δύναται να παραταθεί, μετά από συναίνεση της ΡΑΕ, για διάστημα όχι μεγαλύτερο συνολικά των έξι (6) μηνών.

6. Η ΡΑΕ, κατά τη Χορήγηση αδειών παραγωγής, δύναται να θέτει, κατά περίπτωση, ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, προς διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης.

7. Η ΡΑΕ, κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται για χορήγηση αδειών παραγωγής, διασφαλίζει την τήρηση των όρων του υγιούς ανταγωνισμού, περιλαμβανομένων και ζητημάτων δεσπόζουσας επιρροής στην αγορά ενέργειας, θέτοντας για το σκοπό αυτόν ειδικούς αντισταθμιστικούς όρους ή περιορισμούς στις χορηγούμενες άδειες και λαμβάνοντας κάθε αναγκαίο ρυθμιστικό μέτρο.

8. Η άδεια επιτρέπεται να επεκτείνεται, αν αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής ή να τροποποιείται, αν αλλάζουν τα υπόλοιπα στοιχεία της.

9. Η χορήγηση άδειας παραγωγής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

10. Η άδεια παραγωγής για υδροηλεκτρικά έργα χορηγείται μόνον εφόσον αυτά εντάσσονται σε ολοκληρωμένο σχεδιασμό ανάπτυξης και ενεργειακής διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού της οικείας υδρολογικής λεκάνης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1739/1987 (Α' 201), όπως ισχύει.

11. Εξαίρονται από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής:

- (α) μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 20 KW,
- (β) εφεδρικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, ανεξάρτητα από την ισχύ τους, οι οποίοι λειτουργούν μόνο σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω βλάβης ή περιορισμών του Συστήματος ή του Δικτύου. Αν οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για σκοπούς διαφορετικούς από τους προβλεπόμενους, απαιτείται άδεια παραγωγής,
- (γ) σταθμοί ισχύος μέχρι 2MW που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς με σκοπούς αποκλειστικά εκπαιδευτικούς ή πειραματικούς,
- (δ) σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται μετρήσεις ή διενεργείται πιστοποίηση και
- (ε) πρόσωπα, στις εγκαταστάσεις ή μονάδες των οποίων παράγεται ηλεκτρική ενέργεια με μη συμβατικές μεθόδους και ως συνέπεια άσκησης της κύριας δραστηριότητάς τους, άλλης από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Συστήματος ή του Δικτύου. Αν οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για σκοπούς διαφορετικούς από τους προβλεπόμενους, απαιτείται άδεια παραγωγής, (γ) σταθμοί ισχύος μέχρι 2MW που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς με σκοπούς αποκλειστικά εκπαιδευτικούς ή πειραματικούς, (δ) σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται μετρήσεις ή διενεργείται πιστοποίηση και (ε) πρόσωπα, στις εγκαταστάσεις ή μονάδες των οποίων παράγεται ηλεκτρική ενέργεια με μη συμβατικές μεθόδους και ως συνέπεια άσκησης της κύριας δραστηριότητάς τους, άλλης από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. 12. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. δημιουργείται μητρώο εξαιρέσεων στο οποίο καταγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης για τις περ. (α), (γ), (δ) και (ε) της παρ. 10. Ειδικώς οι περιπτώσεις συνδρομής των προϋποθέσεων εξαίρεσης υπό (α), (γ), (δ) και (ε) της παρ. 10 που αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα καταχωρούνται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα της παρ. 2 του άρθρου 132Α. Στον Κανονισμό Αδειών που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 135 εξειδικεύεται η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω προϋποθέσεων. 13. Ειδικά για την περίπτωση β' της παραγράφου 10, η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης, διαπιστώνεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή ΕΔΔΗΕ ή ΕΣΜΗΕ, ανάλογα με το σημείο σύνδεσης του καταναλωτή, και για τον σκοπό αυτό τηρείται από τους αρμόδιους Διαχειριστές Ειδικό Μητρώο Εξαιρέσεων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα τους. Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και εξέτασης των φακέλων καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή, η οποία εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε. και αναρτάται στην ιστοσελίδα του αρμόδιου Διαχειριστή. 14. Απαγορεύεται η χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εγκαταστάσεις με καύσιμο λιθάνθρακα ή λιγνίτη, από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Είναι δυνατή η τροποποίηση των αδειών του πρώτου εδαφίου, εφόσον δεν αφορά στην αύξηση ισχύος των μονάδων παραγωγής.»	12. Με απόφαση της ΡΑΕ δημιουργείται μητρώο εξαιρέσεων στο οποίο καταγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης για τις περιπτώσεις α', γ', δ' και ε' της παραγράφου 11. Στον Κανονισμό Αδειών εξειδικεύεται η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω προϋποθέσεων. 13. Ειδικά για την περίπτωση β' της παραγράφου 11, η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης, διαπιστώνεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή ΕΔ-ΔΗΕ ή ΕΣΜΗΕ, ανάλογα με το σημείο σύνδεσης του καταναλωτή, και για τον σκοπό αυτό τηρείται από τους αρμόδιους Διαχειριστές Ειδικό Μητρώο Εξαιρέσεων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα τους. Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και εξέτασης των φακέλων καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή, η οποία εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και αναρτάται στην ιστοσελίδα του αρμόδιου Διαχειριστή.»
Άρθρο 72 Κανονισμός Αδειών - Τροποποίηση του άρθρου 135 του ν. 4001/2011 Στο άρθρο 135 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί θέσπισης κανονισμού αδειών, αντικαθίσταται ο τίτλος, οι περ. α) και ε) της παρ. 1 συμπληρώνονται ως προς το αντικείμενο της σχετικής εξουσιοδότησης, η περ. ζ) της παρ. 1 αντικαθίσταται και προστίθεται περ. η), στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 135 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 135 Κανονισμός Αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, Προμήθειας και Εμπορίας (Αγοράς) ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, θεσπίζεται Κανονισμός Αδειών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Πριν από την υποβολή της γνώμης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η ΡΑΕ διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους. Με τον Κανονισμό Αδειών ρυθμίζονται ιδίως: (α) Το περιεχόμενο της αιτήσεως, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία για τη χορήγηση των αδειών παραγωγής, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, προμήθειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις έκδοσης, δημοσίευσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης των σχετικών αδειών, γνωστοποίησης μεταβολών, καταχώρησης στοιχείων και έκδοσης σχετικών βεβαιώσεων στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται τροποποίηση των αδειών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδειγμάτων, συνοδευτικών εγγράφων και στοιχείων, συμπλήρωσης των αντιστοιχών αιτήσεων και υποβολής προσθέτων εγγράφων, άσκησης ενδίκων βοηθημάτων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια της διαδικασίας εξέτασης της αιτήσεως ή επανεξέτασης της συμμόρφωσης του αιτούντος προς τους όρους της	«Άρθρο 135 Κανονισμός Αδειών 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, θεσπίζεται Κανονισμός Αδειών. Πριν από την υποβολή της γνώμης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η ΡΑΕ διεξάγει δημόσια Διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους. Με τον Κανονισμό Αδειών ρυθμίζονται ιδίως: (α) Το περιεχόμενο της αιτήσεως, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία για τη χορήγηση των αδειών παραγωγής, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, προμήθειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις χορηγήσεως τους, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης άδειας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια της διαδικασίας εξέτασης της αιτήσεως ή επανεξέτασης της συμμόρφωσης του αιτούντος προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις αναφέρονται ιδίως στη διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης, που τίθενται κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 132, 133 και 134. (β) Ο τρόπος δημοσίευσης της αιτήσεως, τα πρόσωπα που μπορεί να υποβάλουν αντιρρήσεις και η διαδικασία υποβολής τους. Για τις αντιρρήσεις αυτές αποφασίζει η ΡΑΕ. (γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται με την άδεια. (δ) Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου από τη ΡΑΕ της άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχει η άδεια. (ε) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και επέκτασης των αδειών και προκειμένου για τις άδειες παραγωγής και προμήθειας, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανακλήσεώς τους.

χορηγηθείσας άδειας. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις αναφέρονται ιδίως στη διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης, που τίθενται στα άρθρα 132, 132Α, 132Β, 133, 134 και 134Α. (β) Ο τρόπος δημοσίευσης της αιτήσεως, τα πρόσωπα που μπορεί να υποβάλουν αντιρρήσεις και η διαδικασία υποβολής τους. Για τις αντιρρήσεις αυτές αποφασίζει η ΡΑΕ. (γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί ασκήσεως των δικαιωμάτων που παρέχονται με την άδεια. (δ) Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου από τη ΡΑΕ της άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχει η άδεια, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης των αδειών, καθώς και κάθε αναγκαία προϋπόθεση και διαδικασία για τη συμμόρφωση των κατόχων των αδειών προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας. (ε) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και επέκτασης των αδειών, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανακλήσεώς τους, η πρόβλεψη διαδικασιών και χρονικών οροσήμων για τη λήψη λουπών αδειών ή εγκρίσεων, καθώς και συναφών υποχρεώσεων. (στ) Οι όροι για τη διασφάλιση της παροχής των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58, με τον Κανονισμό Αδειών μπορεί να εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας να ρυθμίζει κάθε ειδικότερο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα ως προς την εκπλήρωση της παροχής των υπηρεσιών αυτών. (ζ) Η ανάπτυξη, η δομή, το περιεχόμενο και η τήρηση Μητρώου, το οποίο δύναται να είναι ηλεκτρονικό, των σχετικών αδειών και εξαιρέσεων από τη λήψη τους, τα στοιχεία, η διαδικασία και το αντικείμενο των εγγραφών, αναρτήσεων και δημοσιεύσεων, η διαγραφή στοιχείων και λουπών καταχωρήσεων, η πρόσβαση σε αυτό, η ανάπτυξη λογισμικών διασύνδεσης με έτερα ηλεκτρονικά συστήματα, όπου αυτό απαιτείται, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια. (η) Κάθε άλλο ειδικό ζήτημα, λεπτομέρεια ή διαδικασία που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό και είναι αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 132, 132Α, 132Β, 133, 134 και 134Α. 2. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζεται το τέλος για την έκδοση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής και αποφάσεων εξαίρεσης, αδειών προμήθειας και εμπορίας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών και των εξαιρέσεων αυτών. Η βάση υπολογισμού, καθώς και τα ανώτατα και κατώτατα όρια των τελών αυτών δύναται να καθορίζεται από τον οικείο Κανονισμό, δυνάμει του παρόντος. 3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών του παρόντος πρόσθετες υποχρεώσεις για να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις πολέμου ή επιστράτευσης ή ανάγκες της άμυνας της χώρας ή επείγουσα κοινωνική ανάγκη από θεομηνία ή ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. 4. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων αδειών με τους ανωτέρω όρους. Οι όροι αυτοί θεωρούνται όροι των αδειών που έχουν ήδη χορηγηθεί ή χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος των αποφάσεων της παραγράφου 3.».	(στ) Οι όροι για τη διασφάλιση της παροχής των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58, με τον Κανονισμό Αδειών μπορεί να εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής να ρυθμίζει κάθε ειδικότερο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα ως προς την εκπλήρωση της παροχής των υπηρεσιών αυτών. (ζ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 132, 133 και 134. 2. Με απόφαση της ΡΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζεται το τέλος για την έκδοση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής και αποφάσεων εξαίρεσης, αδειών προμήθειας και εμπορίας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας» καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών και των εξαιρέσεων αυτών. 3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών του παρόντος πρόσθετες υποχρεώσεις για να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις πολέμου ή επιστράτευσης ή ανάγκες της άμυνας της χώρας ή επείγουσα κοινωνική ανάγκη από θεομηνία ή ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. 4. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων αδειών με τους ανωτέρω όρους. Οι όροι αυτοί θεωρούνται όροι των αδειών που έχουν ήδη χορηγηθεί ή χορηγούνται μετά την Έναρξη ισχύος των αποφάσεων της παραγράφου 3.»
Άρθρο 74 Ρυθμίσεις για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 140 του ν. 4001/2011 Στην παρ. 2 του άρθρου 140 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υπολογισμού των τιμολογίων σύνδεσης, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η Ρ.Α.Ε. αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από γνώμη των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων και ιδίως των τιμολογίων πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ και στα Κλειστά Δίκτυα Διανομής, στα οποία περιλαμβάνονται οι χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης σε αυτά. Η μεθοδολογία τιμολόγησης καταρτίζεται με τρόπο που επιτρέπει την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά οι μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου	«2. Η απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) για την έγκριση της Μεθοδολογίας Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Δικτύου, που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 140 και την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011, καθώς και το άρθρο 124 του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) (Β' 78/2017), ειδικά για την πρώτη εφαρμογή της δύναται να εκδίδεται δύο (2) μήνες πριν την ημερολογιακή έναρξη του πρώτου έτους της Ρυθμιστικής Περιόδου 2021-2024. Η Απόφαση Ρύθμισης Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 4 του ίδιου ως άνω Κώδικα, με εφαρμογή της ως άνω μεθοδολογίας, για την πρώτη Ρυθμιστική Περίοδο 2021-2024 εκδίδεται έως τις 31.3.2021 με ισχύ από 1ης.1.2021 και το Απαιτούμενο και το Επιτρεπόμενο Έσοδο του 2021 που εγκρίνονται με την εν λόγω απόφαση αφορούν στο σύνολο του έτους 2021. Κατ' εξαίρεση και μόνο για την πρώτη Ρυθμιστική Περίοδο Διανομής, η εύλογη απόδοση που αναγνωρίζεται επί της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης μπορεί να καθορίζεται και να εγκρίνεται αυτοτελώς μέχρι τις 31.12.2020, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ και σχετικής ειδικής προς τούτο απόφασης

διανομής για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και τα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή υπολογίζονται και καταβάλλονται από τους κατόχους των σχετικών Αδειών Αποθήκευσης και Βεβαιώσεων, αντίστοιχα, αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη ισχύ των Σταθμών Αποθήκευσης και των συστημάτων αποθήκευσης, στον βαθμό που η απορροφούμενη ισχύς συμβάλλει στη διαμόρφωση της αιχμής του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με αναλογική εφαρμογή της μεθοδολογίας του πρώτου εδαφίου για τους καταναλωτές του ΕΣΜΗΕ.».	της ΡΑΕ, η οποία μπορεί να προηγηθεί της έκδοσης της Απόφασης Ρύθμισης Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.»
Άρθρο 75 Τήρηση λογαριασμών από επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και διαφύλαξη του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών-Τροποποίηση του άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 55, άρθρο 56 και περ. ι' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) Στο άρθρο 141 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί τήρησης λογαριασμών από κατόχους αδειών, οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, στις παρ. 3, 4 και 5 οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις αντικαθίστανται από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, στην παρ. 5 επικαιροποιούνται οι νομοθετικές παραπομπές, προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 141 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 141 Τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών (παρ. 2 άρθρου 55, άρθρο 56 και περ. ι' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) 1. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, καταρτίζουν, υποβάλλουν σε έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα και τους ν. 4548/2018 (Α' 104), 3229/2004 (Α' 38) και 3301/2004 (Α' 263). Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες δεν υποχρεούνται να δημοσιεύουν τις οικονομικές καταστάσεις τους, τηρούν στα γραφεία της έδρας τους, αντίγραφα των οικονομικών καταστάσεων και των αναλυτικών λογαριασμών, στη διάθεση του κοινού. 2. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας τηρούν στο λογιστικό τους κύκλωμα χωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούσαν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τηρούν επίσης λογαριασμούς, οι οποίοι μπορεί να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια, που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά και τη διανομή. Στους λογαριασμούς αυτούς αποσπαιφνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής. Οι επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου τηρούν επίσης διακριτούς λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια, πέραν των όσων ρητά αναφέρονται ανωτέρω, καθώς και διακριτούς ή ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπίπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) για την έγκριση των κανόνων λογιστικού διαχωρισμού. Οι διακριτοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, για κάθε χωριστή δραστηριότητα. 3. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας διευκρινίζουν τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και παθητικού και των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Η ΡΑΕ εγκρίνει τις αρχές και τους κανόνες κατανομής, οι οποίοι εφαρμόζονται από τις επιχειρήσεις αυτές, καθώς και την τροποποίησή τους, προκειμένου να επιχειρήσεις αυτές, καθώς και την τροποποίησή τους, προκειμένου να	«Άρθρο 141 Τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών 1. Οι κάτοχοι αδειών, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, καταρτίζουν - υποβάλλουν σε έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, καθώς και των νόμων 3229/2004 (Α' 38) και 3301/2004 (Α' 263). Κάτοχοι αδειών, οι οποίοι δεν υποχρεούνται από τις ισχύουσες διατάξεις να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους, οφείλουν να τηρούν, στα γραφεία της έδρας τους, αντίγραφα των λογαριασμών στη διάθεση του κοινού. 2. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και προμήθειας σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούσαν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Στους λογαριασμούς αυτούς πρέπει να αποσπαιφνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής. Οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπίπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, για κάθε χωριστή δραστηριότητα. 3. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις διευκρινίζουν τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και παθητικού και των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Η ΡΑΕ εγκρίνει τις αρχές και τους κανόνες κατανομής, οι οποίοι εφαρμόζονται από τις επιχειρήσεις αυτές, καθώς και την τροποποίησή τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. 4. Οι ελεγκτές των Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων ελέγχουν τους χωριστούς λογαριασμούς που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, όπως θα έπρατταν αν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούσαν από διαφορετικές επιχειρήσεις και υποβάλλουν στην οικεία γενική συνέλευση το πιστοποιητικό του ελέγχου τους. Ο έλεγχος αυτός συνίσταται, ιδίως, στην ορθή εφαρμογή των κανόνων κατανομής για το διαχωρισμό των λογαριασμών και στην τήρηση της υποχρέωσης κατά την παράγραφο 2, προς αποφυγή των διακρίσεων και των σταυροειδών επιδοτήσεων, μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων. Μετά την έγκριση τους από τη γενική συνέλευση, οι οικονομικές καταστάσεις μαζί με το πιστοποιητικό των ελεγκτών, σχετικά με τους χωριστούς λογαριασμούς, κοινοποιούνται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ μπορεί να προβαίνει σε έκτακτους ελέγχους για την τήρηση των υποχρεώσεων που καθορίζονται από το άρθρο αυτό και για το σκοπό αυτόν έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας.

διασφαλίζεται η αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. 4. Οι ελεγκτές των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας ελέγχουν τους χωριστούς λογαριασμούς που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, όπως θα έπρατταν αν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούσαν από διαφορετικές επιχειρήσεις και υποβάλλουν στην οικεία γενική συνέλευση το πιστοποιητικό του ελέγχου τους. Ο έλεγχος αυτός συνίσταται, ιδίως, στην ορθή εφαρμογή των κανόνων κατανομής για το διαχωρισμό των λογαριασμών και στην τήρηση της υποχρέωσης κατά την παρ. 2, προς αποφυγή των διακρίσεων και των σταυροειδών επιδοτήσεων, μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων. Μετά την έγκριση τους από τη γενική συνέλευση, οι οικονομικές καταστάσεις μαζί με το πιστοποιητικό των ελεγκτών, σχετικά με τους χωριστούς λογαριασμούς, κοινοποιούνται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δύναται να προβαίνει σε έκτακτους ελέγχους για την τήρηση των υποχρεώσεων που καθορίζονται από το άρθρο αυτό και για τον σκοπό αυτό έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας. 5. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας παραθέτουν, στο προσάρτημα ή στις σημειώσεις των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων τους, τους εγκεκριμένους και ισχύοντες κανόνες κατανομής, τις χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε δραστηριότητα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιήσει με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις, στη μετοχική σύνθεση των οποίων μετέχουν οι ίδιοι μέτοχοι, καθώς και τη σχετική με τους χωριστούς λογαριασμούς έκθεση των ελεγκτών. Αντίγραφο του προσαρτήματος τηρείται στα γραφεία της έδρας της επιχείρησης στη διάθεση του κοινού. Συμπληρωματικά με τις διατάξεις του ν. 4548/2018, καθώς και τις σχετικές διατάξεις των νόμων 3229/2004 (Α' 38) και 3301/2004 που αφορούν στη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων, οι ισολογισμοί και τα αποτελέσματα χρήσης, για κάθε χωριστή δραστηριότητα που προβλέπεται από το άρθρο αυτό, δημοσιεύονται με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης. 6. Η ΡΑΕ διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, οι οποίες τίθενται υπόψη της κατά την άσκηση των καθηκόντων της σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21. Η κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών είναι δυνατή εφόσον είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων της ΡΑΕ.»	5. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις παραθέτουν, στο προσάρτημα ή στις σημειώσεις των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων τους, τους εγκεκριμένους και ισχύοντες κανόνες κατανομής, τις χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε δραστηριότητα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιήσει με τις Συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις, στη μετοχική σύνθεση των οποίων μετέχουν οι ίδιοι μέτοχοι, καθώς και τη σχετική με τους χωριστούς λογαριασμούς έκθεση των ελεγκτών. Αντίγραφο του προσαρτήματος τηρείται στα γραφεία της έδρας της επιχείρησης στη διάθεση του κοινού. Συμπληρωματικά με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, καθώς και τις σχετικές διατάξεις των νόμων 3229/2004 και 3301/2004 που αφορούν στη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων, οι ισολογισμοί και τα αποτελέσματα χρήσης, για κάθε χωριστή δραστηριότητα που προβλέπεται από το άρθρο αυτό, δημοσιεύονται με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.»
Άρθρο 76 Υπολογισμός και χρέωση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 Στην υποπερ. (βα) της περ (β) της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί επιβολής Ειδικού Τέλους για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων, προστίθενται νέα τέταρτο και πέμπτο εδάφια, και η περ. (βα) διαμορφώνεται ως εξής: «βα) Έσοδα από την επιβολή Ειδικού Τέλους για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας του ηπειρωτικού συστήματος και των συνδεδεμένων με αυτό νησιών. Το Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. επιβάλλεται επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ομοιόμορφα για όλη την Ελληνική Επικράτεια, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων. Ειδικά για τους αυτοπαραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., το ειδικό τέλος καταβάλλεται από κάθε αυτοπαραγωγό αποκλειστικά και μόνο για το τμήμα της ηλεκτρικής ενέργειας που συνολικά αυτός απορροφά από το Δίκτυο ή το Σύστημα. Για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) το ειδικό τέλος υπολογίζεται και καταβάλλεται από τους κατόχους των σχετικών αδειών αποκλειστικά για την ενέργεια των ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών αυτών, εξαιρουμένης της ενέργειας η οποία απορροφάται προς πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων και επαναπόδοση στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, με χρέωση, σύμφωνα με τους Πελάτες της αντίστοιχης κατηγορίας. Δεν επιβάλλονται χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) για την ηλεκτρική ενέργεια, η οποία απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, προς πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο. Οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται ανά κατηγορία πελατών, προσδιορίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που δημοσιεύεται στην	βα) Έσοδα από την επιβολή Ειδικού Τέλους για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας του ηπειρωτικού συστήματος και των συνδεδεμένων με αυτό νησιών. Το Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. επιβάλλεται επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ομοιόμορφα για όλη την Ελληνική Επικράτεια, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων. Ειδικά για τους αυτοπαραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., το ειδικό τέλος καταβάλλεται από κάθε αυτοπαραγωγό αποκλειστικά και μόνο για το τμήμα της ηλεκτρικής ενέργειας που συνολικά αυτός απορροφά από το Δίκτυο ή το Σύστημα. Οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται ανά κατηγορία πελατών, προσδιορίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τον δωδέκατο μήνα εκάστου έτους, προκειμένου να εφαρμοσθεί το επόμενο ημερολογιακό έτος, μετά από προϋπολογιστική εκτίμηση των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας. Οι ανωτέρω μοναδιαίες χρεώσεις αναθεωρούνται με την ίδια διαδικασία, τον έκτο μήνα κάθε ημερολογιακού έτους για εφαρμογή από την 1η Ιουλίου έως την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, εφόσον αυτό απαιτείται με βάση την εξέλιξη των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου εντός του έτους, με την επιφύλαξη της διατήρησης ειδικού αποθεματικού ασφαλείας έκτακτων δαπανών ύψους εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) ευρώ. Οι αποφάσεις των προηγούμενων εδαφίων, που αναπροσαρμόζουν τις μοναδιαίες χρεώσεις του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., γίνονται, με στόχο τη μη ύπαρξη ελλειμμάτων στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου μέχρι το τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο εφαρμόζονται οι αποφάσεις αυτές.

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τον δωδέκατο μήνα εκάστου έτους, προκειμένου να εφαρμοσθεί το επόμενο ημερολογιακό έτος, μετά από προϋπολογιστική εκτίμηση των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας.

Οι ανωτέρω μοναδιαίες χρεώσεις αναθεωρούνται με την ίδια διαδικασία, τον έκτο μήνα κάθε ημερολογιακού έτους για εφαρμογή από την 1η Ιουλίου έως την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, εφόσον αυτό απαιτείται με βάση την εξέλιξη των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου εντός του έτους, με την επιφύλαξη της διατήρησης ειδικού αποθεματικού ασφαλείας έκτακτων δαπανών ύψους εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) ευρώ.

Οι αποφάσεις των προηγούμενων εδαφίων, που αναπροσαρμόζουν τις μοναδιαίες χρεώσεις του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., γίνονται, με στόχο τη μη ύπαρξη ελλειμμάτων στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου μέχρι το τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο εφαρμόζονται οι αποφάσεις αυτές. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ανά κατηγορία πελατών από 1η.1.2019, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (2014/C200/01), η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, ο έλεγχος των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων, από 1ης.1.2019 επιβάλλεται σε όλες τις κατηγορίες καταναλωτών ενιαία χρέωση Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., επί της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφούν από το Δίκτυο ή το Σύστημα, η οποία ορίζεται ως Χρέωση Βάσης (Χ.Β.). Ειδικά ως προς τις κατηγορίες των καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)», οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ορίζονται ως ποσοστό επί της Χ.Β.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι κατηγορίες καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.1.2019, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων σε σχέση με τη Χ.Β. ανά κατηγορία δικαιούχων, οι κατηγορίες καταναλωτών στους οποίους επιβάλλεται ακέραια η Χ.Β., η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, προσδιορίζονται ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019 οι σχετικές μοναδιαίες χρεώσεις, ο χρόνος θέσης των χρεώσεων σε εφαρμογή, η διαδικασία εκκαθάρισης των χρεώσεων από 1η.1.2019 και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας και των όρων αναθεώρησής τους ειδικά κατά τα έτη αυτά.

Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ορίζεται ως αρμόδιος φορέας για τη διαδικασία υπαγωγής των δικαιούχων σε μειωμένες χρεώσεις μέσω υλοποίησης και διαχείρισης κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος για την υποδοχή αιτήσεων των δυνητικών δικαιούχων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, η διαδικασία ελέγχου των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019, η Χ.Β. καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναστέλλονται οι διαδικασίες προσδιορισμού και αναθεώρησης του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου. Από το έτος 2021 η Χ.Β. καθορίζεται από τη Ρ.Α.Ε., σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο τέταρτο και πέμπτο εδάφιο. Μέχρι να τεθούν σε εφαρμογή οι μειωμένες χρεώσεις που προβλέπονται στην απόφαση του ένατου εδαφίου, συνεχίζουν ως προς τις κατηγορίες των δικαιούχων αυτών να επιβάλλονται οι μοναδιαίες χρεώσεις

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ανά κατηγορία πελατών από 1η.1.2019, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (2014/C200/01), η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, ο έλεγχος των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων, από 1ης.1.2019 επιβάλλεται σε όλες τις κατηγορίες καταναλωτών ενιαία χρέωση Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., επί της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφούν από το Δίκτυο ή το Σύστημα, η οποία ορίζεται ως Χρέωση Βάσης (Χ.Β.). Ειδικά ως προς τις κατηγορίες των καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)», οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ορίζονται ως ποσοστό επί της Χ.Β.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι κατηγορίες καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.1.2019, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων σε σχέση με τη Χ.Β. ανά κατηγορία δικαιούχων, οι κατηγορίες καταναλωτών στους οποίους επιβάλλεται ακέραια η Χ.Β., η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, προσδιορίζονται ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019 οι σχετικές μοναδιαίες χρεώσεις, ο χρόνος θέσης των χρεώσεων σε εφαρμογή, η διαδικασία εκκαθάρισης των χρεώσεων από 1η.1.2019 και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας και των όρων αναθεώρησής τους ειδικά κατά τα έτη αυτά.

Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ορίζεται ως αρμόδιος φορέας για τη διαδικασία υπαγωγής των δικαιούχων σε μειωμένες χρεώσεις μέσω υλοποίησης και διαχείρισης κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος για την υποδοχή αιτήσεων των δυνητικών δικαιούχων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, η διαδικασία ελέγχου των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019, η Χ.Β. καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναστέλλονται οι διαδικασίες προσδιορισμού και αναθεώρησης του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου. Από το έτος 2021 η Χ.Β. καθορίζεται από τη Ρ.Α.Ε., σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο τέταρτο και πέμπτο εδάφιο.

Μέχρι να τεθούν σε εφαρμογή οι μειωμένες χρεώσεις που προβλέπονται στην απόφαση του ένατου εδαφίου, συνεχίζουν ως προς τις κατηγορίες των δικαιούχων αυτών να επιβάλλονται οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. της υπ' αριθμ. 1.101/2017 απόφασης της Ρ.Α.Ε. για το ημερολογιακό έτος 2018 (Β' 4670).

Λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης συναλλαγών του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.4.2019 καθορίζονται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. της υπ' αριθμ. 1.101/2017 απόφασης της Ρ.Α.Ε. για το ημερολογιακό έτος 2018 (Β' 4670). Λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης συναλλαγών του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.4.2019 καθορίζονται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.».	
Άρθρο 79 Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγης Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με διατάξεις αποθήκευσης – Τροποποίηση του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 Στους ορισμούς του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), προστίθενται περ. (ι) στην παρ. 5, παρ. 11Α και 11Β, και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 10 Ορισμοί 1. Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Άδεια Παραγωγής: Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και Μονάδες Συμπαράγωγης Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει. 2. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ ή Βεβαίωση: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11, πιστοποιεί την καταχώρηση του αιτούντος στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Α' Φάση και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. 3. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19, πιστοποιεί την καταχώρηση του κατόχου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Α' Φάση για Ειδικά Έργα και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. 4. Διαδικασία Αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Α' Φάση ή Διαδικασία Αδειοδότησης: Η διαδικασία, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο σύμφωνα με τα άρθρα 11 ή 19 κατά περίπτωση και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης, αντίστοιχα. 5. Ειδικά Έργα: (α) οι Υβριδικοί Σταθμοί, σύμφωνα με την παράγραφο 28 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, (β) οι σταθμοί ΣΗΘΥΑ Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των τριανταπέντε (35) MW, (γ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση γεωθερμικής ενέργειας, (δ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που περιλαμβάνονται στην κατηγορία με α/α 17 του πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), (ε) οι ηλιοθερμικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στα δίκτυα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, (στ) τα Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα, (ζ) τα συγκροτήματα αιολικών πάρκων, σύμφωνα με την παράγραφο 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα (150) MW, (η) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτο υποθαλάσσιου καλωδίου,	«Άρθρο 10 Ορισμοί 1. Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Άδεια Παραγωγής: Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και Μονάδες Συμπαράγωγης Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει. 2. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ ή Βεβαίωση: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11, πιστοποιεί την καταχώρηση του αιτούντος στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ -Α' Φάση και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. 3. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19, πιστοποιεί την καταχώρηση του κατόχου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ - Α' Φάση για Ειδικά Έργα και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. 4. Διαδικασία Αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ - Α' Φάση ή Διαδικασία Αδειοδότησης: Η διαδικασία, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο σύμφωνα με τα άρθρα 11 ή 19 κατά περίπτωση και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης, αντίστοιχα. 5. Ειδικά Έργα: (α) οι Υβριδικοί Σταθμοί, σύμφωνα με την παράγραφο 28 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, (β) οι σταθμοί ΣΗΘΥΑ Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των τριανταπέντε (35) MW, (γ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση γεωθερμικής ενέργειας, (δ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που περιλαμβάνονται στην κατηγορία με α/α 17 του πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), (ε) οι ηλιοθερμικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στα δίκτυα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, (στ) τα Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα, (ζ) τα συγκροτήματα αιολικών πάρκων, σύμφωνα με την παράγραφο 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα (150) MW, (η) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτο υποθαλάσσιου καλωδίου, (θ) οι Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των δεκαπέντε (15) MW. 6. Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (ΗΜΠΗΕ ΑΠΕ- ΣΗΘΥΑ ή ΗΜΠΗΕ) ή Ηλεκτρονικό Μητρώο:

(θ) οι Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των δεκαπέντε (15) MW. (ι) οι σταθμοί παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο, κατά την έννοια της παρ. 11B του παρόντος. 6. Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (ΗΜΠΗΕ ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ ή ΗΜΠΗΕ) ή Ηλεκτρονικό Μητρώο: Το ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο τηρεί ο Φορέας Αδειοδότησης και στο οποίο καταχωρούνται οι αιτήσεις και μέσω του οποίου εκδίδονται οι Βεβαιώσεις και οι Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων. Το μητρώο αυτό διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 47 και 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Η ημερομηνία πλήρους λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου συμπίπτει με την ημερομηνία ανάρτησης της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης, η οποία βεβαιώνει την πλήρη λειτουργία αυτού. Η απόφαση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. 7. Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα: Αιολικά πάρκα, τα οποία εγκαθίστανται εντός του θαλάσσιου χώρου. 8. Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και Ειδικών Έργων ή Κανονισμός Βεβαιώσεων: Ο Κανονισμός του άρθρου 18. 9. Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής Σταθμού ΑΠΕ ή Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής: Η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από σταθμό Α.Π.Ε. στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μέχρι ποσοστού 5%, εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατά περίπτωση στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών. Με τον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 μπορεί να μεταβάλλεται το ποσοστό των προηγούμενων εδαφίων και να ορίζεται οποιαδήποτε σχετική λεπτομέρεια. 10. Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης: Το τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 12. 11. Φορέας Αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Α' Φάση ή Φορέας Αδειοδότησης: Ο φορέας, ο οποίος είναι αρμόδιος για την έκδοση της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως ορίζεται στο άρθρο 20. 11Α. Σταθμός παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, χωρίς να έχει δυνατότητα να απορροφά ενέργεια από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται για σκοπούς αποθήκευσής της, σύμφωνα με το άρθρο 11B. 11B. Σταθμός παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, ο οποίος έχει δυνατότητα να αποθηκεύει ηλεκτρική ενέργεια την οποία απορροφά από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται, σύμφωνα με το άρθρο 19Α. 12. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύουν.»	Το ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο τηρεί ο Φορέας Αδειοδότησης και στο οποίο καταχωρούνται οι αιτήσεις και μέσω του οποίου εκδίδονται οι Βεβαιώσεις και οι Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων. Το μητρώο αυτό διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 47 και 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Η ημερομηνία πλήρους λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου συμπίπτει με την ημερομηνία ανάρτησης της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης, η οποία βεβαιώνει την πλήρη λειτουργία αυτού. Η απόφαση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. 7. Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα: Αιολικά πάρκα, τα οποία εγκαθίστανται εντός του θαλάσσιου χώρου. 8. Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και Ειδικών Έργων ή Κανονισμός Βεβαιώσεων: Ο Κανονισμός του άρθρου 18. 9. Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής Σταθμού ΑΠΕ ή Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής: Η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από σταθμό Α.Π.Ε. στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μέχρι ποσοστού 5%, εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατά περίπτωση στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών. Με τον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 μπορεί να μεταβάλλεται το ποσοστό των προηγούμενων εδαφίων και να ορίζεται οποιαδήποτε σχετική λεπτομέρεια. 10. Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης: Το τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 12. 11. Φορέας Αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ - Α' Φάση ή Φορέας Αδειοδότησης: Ο φορέας, ο οποίος είναι αρμόδιος για την έκδοση της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως ορίζεται στο άρθρο 20. 12. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύουν.»
Άρθρο 80 Βεβαίωση Παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 4685/2020 Στο άρθρο 11 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί Βεβαίωσης Παραγωγού, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 6 προστίθεται περ. (ι), γ), στις βεβαιώσεις εγκατάστασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 προστίθεται η βεβαίωση για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 11Α και 11B του άρθρου 10 του ως άνω νόμου, εφόσον πρόκειται για φωτοβολταϊκό σταθμό παραγωγής, δ) αφαιρείται η προϋπόθεση της περ. (γ) της παρ. 10, ε) στην παρ. 10	«Άρθρο 11 Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ 1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει, καθώς και σε όσους έχει χορηγηθεί και ισχύει κατά τη δημοσίευση ή χορηγείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος, όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται η Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας,

προστίθενται περ. (δ) και (ε), στ) στην παρ. 15 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 11 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 11 Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ 1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει, καθώς και σε όσους έχει χορηγηθεί και ισχύει κατά τη δημοσίευση ή χορηγείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται και στους σταθμούς των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, αντίστοιχα, υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων του παρόντος και των άρθρων 11Β, 14, 16, 18, 19 και 19Α. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος, όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται η Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, νοείται η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων αντίστοιχα κατά τις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, οι οποίες αναφέρονται στην Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας νοείται ότι αναφέρονται και στη Βεβαίωση, καθώς και στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων. 2. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Α' Φάση κατόπιν υποβολής αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά από την πρώτη έως και τη δεκάτη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων ή κύκλος). Με εξαίρεση τις αιτήσεις Ειδικών Έργων και τις οποίες συντρέπει λόγος συγκριτικής αξιολόγησης, η εκκρεμότητα εξέτασης των οποίων δεν κωλύει την έναρξη εξέτασης αιτήσεων επόμενου κύκλου, προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου. Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. 3. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω: (α) Είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. (β) Συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους του άρθρου 16. (γ) Ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω. (δ) Το προτεινόμενο έργο απεικονίζεται γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου.	νοείται η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων αντίστοιχα κατά τις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, οι οποίες αναφέρονται στην Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας νοείται ότι αναφέρονται και στη Βεβαίωση, καθώς και στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων. 2. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ Α' Φάση κατόπιν υποβολής αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά από την πρώτη έως και τη δεκάτη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων ή κύκλος). Με εξαίρεση τις αιτήσεις Ειδικών Έργων και τις οποίες συντρέπει λόγος συγκριτικής αξιολόγησης, η εκκρεμότητα εξέτασης των οποίων δεν κωλύει την έναρξη εξέτασης αιτήσεων επόμενου κύκλου, προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου. Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. 2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 11 και της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4685/2020, υποβάλλονται νέες αιτήσεις χορήγησης βεβαίωσης ή βεβαίωσης ειδικών έργων, καθώς και αιτήσεις τροποποίησης βεβαίωσης ή βεβαίωσης ειδικών έργων ή άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, από την πρώτη έως και τη δεκάτη ημέρα του Δεκεμβρίου 2020. 3. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω: 4. Εφόσον η αίτηση της παραγράφου 2 υποβάλλεται παραδεκτως κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του κύκλου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας δύναται εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης να ζητά διευκρινήσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη και απορρίπτεται. Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάρτηση της περίληψης, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον του Φορέα Αδειοδότησης σε σχέση με αίτηση που υποβλήθηκε. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Ο Φορέας Αδειοδότησης ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Σε περίπτωση διαδικασίας ελέγχου αντιρρήσεων κατά τα ανωτέρω, συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου. 5. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω: (α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στον Φορέα Αδειοδότησης με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με: i) Την εθνική ασφάλεια, ii) Τη δημόσια υγεία και ασφάλεια. (β) Η θέση εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου τελεί σε συμμόρφωση με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ για τις περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων ΑΠΕ, εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν
---	--

(ε) Αναφέρονται το προτεινόμενο σημείο και ο τρόπος διασύνδεσης στο Σύστημα για σταθμούς που εγκαθίστανται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο, εφόσον η σύνδεσή τους προβλέπεται να γίνει εκτός του κορεσμένου δικτύου. (στ) Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του αιτούντος του άρθρου 7 παράγραφος 3α εδάφιο δ' του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει για τις περιπτώσεις σταθμών που αφορά, κατά τις κείμενες διατάξεις. (ζ) Οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. 4. Εφόσον η αίτηση της παραγράφου 2 υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του κύκλου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας δύναται εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη και απορρίπτεται. Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάρτηση της περίληψης, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον του Φορέα Αδειοδότησης σε σχέση με αίτηση που υποβλήθηκε. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Ο Φορέας Αδειοδότησης ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Σε περίπτωση διαδικασίας ελέγχου αντιρρήσεων κατά τα ανωτέρω, συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου. 5. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω: (α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στον Φορέα Αδειοδότησης με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με: i) Την εθνική ασφάλεια, ii) Τη δημόσια υγεία και ασφάλεια. (β) Η θέση εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου τελεί σε συμμόρφωση με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ για τις περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων ΑΠΕ, εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο. Ο Φορέας αναρτά τις περιοχές αυτές στο γεωπληροφοριακό του σύστημα συνεργαζόμενος με τις αρμόδιες περιβαλλοντικές υπηρεσίες. (γ) Τηρούνται οι περιορισμοί χωροθέτησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13.	οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο. Ο Φορέας αναρτά τις περιοχές αυτές στο γεωπληροφοριακό του σύστημα συνεργαζόμενος με τις αρμόδιες περιβαλλοντικές υπηρεσίες. (γ) Τηρούνται οι περιορισμοί χωροθέτησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13. (δ) Η σύνδεση του έργου δεν αφορά περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 14. (ε) Δεν υφίσταται υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας του ΟΤΑ εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 15. (στ) Υποβάλλεται αποδεικτικό καταβολής του τέλους, σύμφωνα με του άρθρο 17. 6. Λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 1 του άρθρου 17, η Βεβαίωση εκδίδεται ή απορρίπτεται η σχετική αίτηση εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός είκοσι (20) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεων του εντός της παραπάνω προθεσμίας κατά την παράγραφο 4. Η Βεβαίωση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Η Βεβαίωση φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα εξής στοιχεία: α) Το όνομα/επωνυμία του καταχωρούμενου Παραγωγού ή Αυτοπαραγωγού. β) Την τεχνολογία ή μορφή ΑΠΕ ή και το πρωτογενές καύσιμο προκειμένου για σταθμούς ΣΗΘΥΑ. γ) Την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού. δ) Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, τον αριθμό των ανεμογεννητριών (Α/Γ) και τη διάμετρο της φτερωτής της κάθε ανεμογεννητριάς, καθώς και τον αριθμό των ισοδυνάμων τυπικών ανεμογεννητριών που αντιστοιχούν στο πλήθος και τα χαρακτηριστικά των Α/Γ του έργου, για τον υπολογισμό του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας του ΟΤΑ εγκατάστασής τους. ε) Τη θέση εγκατάστασης του σταθμού. στ) Τη διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης. ζ) Τους γενικούς όρους. η) Τυχόν ειδικούς όρους. 7. Σε περίπτωση απόρριψης από τον Φορέα Αδειοδότησης αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, ο αιτών λαμβάνει γνώση μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η σχετική πράξη δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης, της τροποποίησης, παύσης ισχύος ή της ανάκλησης Βεβαίωσης, Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής χωρεί αίτηση αναθεώρησης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης. Η προηγούμενη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και είναι αναγκαία προϋπόθεση για το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος του επόμενου εδαφίου. Η απόφαση που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης. Επί της αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σε περίπτωση αίτησης αναθεώρησης συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασής της. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, νέα αίτηση για την ίδια θέση ή τμήμα αυτής και για σταθμό ίδιας τεχνολογίας επιτρέπεται από τον ίδιο αιτούντα ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στη μετοχική/εταίρική σύνθεση του αιτούντος, μετά την παρέλευση δύο (2) κύκλων από τη γνωστοποίηση της απόρριψης της αίτησης. 8. Ο κύριος ή επικαρπωτής με βάση νόμιμο τίτλο, του συνόλου ή τμήματος ιδιωτικής έκτασης, για την οποία έχει εκδοθεί Βεβαίωση
---	---

(δ) Η σύνδεση του έργου δεν αφορά περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 14. (ε) Δεν υφίσταται υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας του ΟΤΑ εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 15. (στ) Υποβάλλεται αποδεικτικό καταβολής του τέλους, σύμφωνα με του άρθρο 17. 6. Λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 1 του άρθρου 17, η Βεβαίωση εκδίδεται ή απορρίπτεται η σχετική αίτηση εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός είκοσι (20) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του εντός της παραπάνω προθεσμίας κατά την παράγραφο 4. Η Βεβαίωση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Η Βεβαίωση φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία: α) Το όνομα/επωνυμία του καταχωρούμενου Παραγωγού ή Αυτοπαραγωγού. β) Την τεχνολογία ή μορφή ΑΠΕ ή και το πρωτογενές καύσιμο προκειμένου για σταθμούς ΣΗΘΥΑ. γ) Την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού. δ) Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, τον αριθμό των ανεμογεννητριών (Α/Γ) και τη διάμετρο της φτερωτής της κάθε ανεμογεννητριάς, καθώς και τον αριθμό των ισοδυνάμων τυπικών ανεμογεννητριών που αντιστοιχούν στο πλήθος και τα χαρακτηριστικά των Α/Γ του έργου, για τον υπολογισμό του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας του ΟΤΑ εγκατάστασής τους. ε) Τη θέση εγκατάστασης του σταθμού. στ) Τη διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης. ζ) Τους γενικούς όρους. η) Τυχόν ειδικούς όρους. ι) Ειδικά για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, επιπλέον των ανωτέρω που αφορούν τις μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ του σταθμού, διακριτά την τεχνολογία, την εγκατεστημένη και την εγγυημένη χωρητικότητα των διατάξεων αποθήκευσης, κατά την έννοια των περ. (λζ) έως (λη) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179). 7. Σε περίπτωση απόρριψης από τον Φορέα Αδειοδότησης αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, ο αιτών λαμβάνει γνώση μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η σχετική πράξη δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης, της τροποποίησης, παύσης ισχύος ή της ανάκλησης Βεβαίωσης, Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής χωρεί αίτηση αναθεώρησης εντός προθεσμίας τριάντα (30)	για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού και ο οποίος αμφισβητεί το δικαίωμα του δικαιούχου Βεβαίωσης σε νόμιμη χρήση της έκτασης αυτής μπορεί να καταθέσει αίτηση εντός της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων του επόμενου κύκλου από την έκδοση της Βεβαίωσης, κατ' εξαίρεση του δικαιώματος αίτησης αναθεώρησης της προηγούμενης παραγράφου 7, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος για τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της αίτησης και της χορήγησης της Βεβαίωσης και λαμβάνει χώρα συγκριτική αξιολόγηση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Σε περίπτωση πρόκρισης του σταθμού του ιδιοκτήτη, καταβολής του τέλους του άρθρου 17 και έκδοσης Βεβαίωσης για το νέο σταθμό, ανακαλείται η προηγούμενης εκδοθείσα Βεβαίωση και όσες άδειες έχουν εκδοθεί και αφορούν στο έργο. Σε περίπτωση πρόκρισης του ιδιοκτήτη κατά τα ανωτέρω, η Βεβαίωση δύναται να εκδοθεί στο όνομα προσώπου στο οποίο ο ιδιοκτήτης έχει μισθώσει το χώρο βάσει μισθωτηρίου που έχει περιβληθεί τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας. Στην τελευταία περίπτωση εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 5 και καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 από τον μισθωτή σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Από τις διατάξεις του παρόντος δεν καταλαμβάνονται οι δημοτικές εκτάσεις. Οι διατάξεις της παρούσας καταλαμβάνουν τις αιτήσεις χορήγησης άδειων παραγωγής ή Βεβαιώσεων από τον κύκλο Δεκεμβρίου 2019 και έπειτα. 9. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο εντός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων, με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παραγράφου 10. Στις περιπτώσεις τροποποιήσεων εντός κύκλου συμπεριλαμβάνονται και οι περιπτώσεις αποξήλωσης και αντικατάστασης του σταθμού ΑΠΕ. 10. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο εκτός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων: α) σε περιπτώσεις μείωσης των ορίων του πολυγώνου εγκατάστασης, β) σε περιπτώσεις μείωσης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής, γ) σε περιπτώσεις αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής, σε ποσοστό μέχρι και 10% της αρχικής Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης, με την επιφύλαξη του άρθρου 14, και υπό την προϋπόθεση μη αύξησης του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας και μη μετάπτωσης του έργου στην κατηγορία των Ειδικών Έργων. 11. Δεν επιτρέπεται τροποποίηση Βεβαίωσης ως προς την πρωτογενή μορφή ΑΠΕ. 12. Η αίτηση για τροποποίηση Βεβαίωσης εντός κύκλου συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του προβλεπόμενου τέλους του άρθρου 16. Για την αποδοχή τροποποίησης Βεβαίωσης καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 μόνο στην περίπτωση επαύξησης της αναγραφόμενης μέγιστης ισχύος παραγωγής κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 17 παράγραφος 1(β). Στην περίπτωση αυτή το τέλος καταβάλλεται εφάπαξ. 13. Η τροποποίηση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Ηλεκτρονικό Μητρώο. 14. Δεν απαιτείται τροποποίηση κατά την έννοια των παραγράφων 9 έως 11 και ο Φορέας Αδειοδότησης καταχωρεί τη μεταβολή ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική Βεβαίωση όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία: α) η επωνυμία του κατόχου, β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στη Βεβαίωση. Σε περίπτωση μεταβολής μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου Βεβαίωσης, ο τελευταίος οφείλει να προβεί σε σχετική
---	--

ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης. Η προηγούμενη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και είναι αναγκαία προϋπόθεση για το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος του επόμενου εδαφίου. Η απόφαση που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης. Επί της αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Σε περίπτωση αίτησης αναθεώρησης συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασής της.

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, νέα αίτηση για την ίδια θέση ή τμήμα αυτής και για σταθμό ίδιας τεχνολογίας επιτρέπεται από τον ίδιο αιτούντα ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στη μετοχική/εταίρική σύνθεση του αιτούντος, μετά την παρέλευση δύο (2) κύκλων από τη γνωστοποίηση της απόρριψης της αίτησης.

8. Ο κύριος ή επικαρπότης με βάση νόμιμο τίτλο, του συνόλου ή τμήματος ιδιωτικής έκτασης, για την οποία έχει εκδοθεί Βεβαίωση για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ή Βεβαίωση για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, εφόσον πρόκειται για φωτοβολταϊκό σταθμό παραγωγής και ο οποίος αμφισβητεί το δικαίωμα του δικαιούχου Βεβαίωσης σε νόμιμη χρήση της έκτασης αυτής μπορεί να καταθέσει αίτηση εντός της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων του επόμενου κύκλου από την έκδοση της Βεβαίωσης, κατ' εξαίρεση του δικαιώματος αίτησης αναθεώρησης της προηγούμενης παραγράφου 7, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης.

Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος για τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της αίτησης και της χορήγησης της Βεβαίωσης και λαμβάνει χώρα συγκριτική αξιολόγηση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης. Σε περίπτωση πρόκρισης του σταθμού του ιδιοκτήτη, καταβολής του τέλους του άρθρου 17 και έκδοσης Βεβαίωσης για το νέο σταθμό, ανακαλείται η προηγούμενως εκδοθείσα Βεβαίωση και όσες άδειες έχουν εκδοθεί και αφορούν στο έργο.

Σε περίπτωση πρόκρισης του ιδιοκτήτη κατά τα ανωτέρω, η Βεβαίωση δύναται να εκδοθεί στο όνομα προσώπου στο οποίο ο ιδιοκτήτης έχει μισθώσει το χώρο βάσει μισθωτηρίου που έχει περιβληθεί τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας. Στην τελευταία περίπτωση εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 5 και καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 από τον μισθωτή σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης.

Από τις διατάξεις του παρόντος δεν καταλαμβάνονται οι δημοτικές εκτάσεις.

Οι διατάξεις της παρούσας καταλαμβάνουν τις αιτήσεις χορήγησης άδειων παραγωγής ή Βεβαίωσης από τον κύκλο Δεκεμβρίου 2019 και έπειτα.

9. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο εντός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης, με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παραγράφου 10.

Στις περιπτώσεις τροποποιήσεων εντός κύκλου συμπεριλαμβάνονται και οι περιπτώσεις αποξήλωσης και αντικατάστασης του σταθμού ΑΠΕ.

10. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο εκτός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης:

γνωστοποίηση προς τον Φορέα Αδειοδότησης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή συνοδευόμενη με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης. Η γνωστοποίηση συνοδεύεται από την Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του κατόχου του άρθρου 7 παράγραφος 3α εδάφιο δ του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει, για τις περιπτώσεις σταθμών που αφορά, κατά τις κείμενες διατάξεις, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχει λόγος να εισαχθεί ειδικός όρος στη Βεβαίωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3α του ν. 4414/2016 και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης.

15. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να προβαίνει σε κατάτμηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής σε επιμέρους σταθμούς που ανήκουν στον ίδιο κατόπιν απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης άπαξ και εφόσον τα νέα πολύγωνα εγκατάστασης των σταθμών που προκύπτουν είναι υποσύνολα του αρχικού και δεν προκύπτουν σταθμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ισχύος παραγωγής για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ υπό το εκά-στοτε καθεστώς στήριξης αυτών. Σε περίπτωση κατάτμησης της Άδειας Παραγωγής εκδίδονται αντίστοιχες Βεβαίώσεις.

Κατόπιν σχετικού αιτήματος το οποίο υποβάλλεται άπαξ, ο Φορέας Αδειοδότησης μπορεί να προβαίνει σε συνένωση περισσότερων Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων μεταξύ τους ή με Άδεια ή Άδειες Παραγωγής ή περισσότερων Αδειών Παραγωγής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) οι επιμέρους σταθμοί ανήκουν στον ίδιο αιτούντα κάτοχο, β) οι επιμέρους σταθμοί είναι της ίδιας τεχνολογίας ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, γ) δεν έχει εκδοθεί άδεια εγκατάστασης για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς,

δ) οι επιμέρους σταθμοί βρίσκονται στο ίδιο στάδιο αδειοδοτικής διαδικασίας (ΑΕΠΟ ή οριστική προσφορά σύνδεσης),

ε) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει επι-λεγεί για ενίσχυση σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφοράς του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), στ) για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει συναφθεί Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης,

ζ) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει τεθεί σε λειτουργία,

η) η σύνδεση των επιμέρους σταθμών με το Δίκτυο ή το Σύστημα προβλέπεται να γίνεται σε κοινό σημείο σύνδεσης,

θ) το έργο που προκύπτει λόγω της συνένωσης δεν μεταπίπτει στην κατηγορία των Ειδικών Έργων.

Σε περίπτωση συνένωσης Άδειας ή Αδειών Παραγωγής μεταξύ τους ή με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται, αντιστοίχως, Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Η διάρκεια ισχύος της νέας Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσης της παλαιότερης Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εξ αυτών που συνενώνονται και οι προθεσμίες για την πλήρωση των οροσήμων του άρθρου 12 ταυτίζονται με αυτές που αντιστοιχούν στην παλαιότερη Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων.

Μετά την ανωτέρω συνένωση δεν επιτρέπεται η εκ νέου διάσπαση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.

16. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να μεταβιβάζει τη Βεβαίωση ή την Άδεια Παραγωγής του σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στον Φορέα Αδειοδότησης από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο για τις αιτήσεις χορήγησης Βεβαίωσης και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών του άρθρου 12. Σε περίπτωση κατά την οποία γίνεται αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η εν λόγω Άδεια αντικαθίσταται από τη Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά στο όνομα του νέου κατόχου.

17. Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των Αδειών Παραγωγής του παρόντος, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 19, οι κάτοχοι

α) σε περιπτώσεις μείωσης των ορίων του πολυγώνου εγκατάστασης, β) σε περιπτώσεις μείωσης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής, γ) σε περιπτώσεις αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής, σε ποσοστό μέχρι και 10% της αρχικής Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης, με την επιφύλαξη του άρθρου 14, δ) σε περιπτώσεις προσθήκης διατάξεων αποθήκευσης σε σταθμό παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, προκειμένου για την υπαγωγή του στην περίπτωση της παρ. 11Α του άρθρου 10, καθώς και σε περιπτώσεις αφαίρεσης των διατάξεων αποθήκευσης, ε) για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, σε κάθε μια από τις περιπτώσεις τροποποίησης της εγκατεστημένης και της εγγυημένης χωρητικότητας των διατάξεων αποθήκευσης, καθώς και της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) της αντίστοιχης τιμής της αρχικής Βεβαίωσης και υπό την προϋπόθεση μη αύξησης του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας. 11. Δεν επιτρέπεται τροποποίηση Βεβαίωσης ως προς την πρωτογενή μορφή ΑΠΕ. 12. Η αίτηση για τροποποίηση Βεβαίωσης εντός κύκλου συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του προβλεπόμενου τέλους του άρθρου 16. Για την αποδοχή τροποποίησης Βεβαίωσης καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 μόνο στην περίπτωση επαύξησης της αναγραφόμενης μέγιστης ισχύος παραγωγής κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 17 παράγραφος 1(β). Στην περίπτωση αυτή το τέλος καταβάλλεται εφάπαξ. 13. Η τροποποίηση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Ηλεκτρονικό Μητρώο. 14. Δεν απαιτείται τροποποίηση κατά την έννοια των παραγράφων 9 έως 11 και ο Φορέας Αδειοδότησης καταχωρεί τη μεταβολή ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική Βεβαίωση όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία: α) η επωνυμία του κατόχου, β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στη Βεβαίωση. Σε περίπτωση μεταβολής μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου Βεβαίωσης, ο τελευταίος οφείλει να προβεί σε σχετική γνωστοποίηση προς τον Φορέα Αδειοδότησης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή συνοδευόμενη με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Η γνωστοποίηση συνοδεύεται από την Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του κατόχου του άρθρου 7 παράγραφος 3α εδάφιο δ του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει, για τις περιπτώσεις σταθμών που αφορά, κατά τις κείμενες διατάξεις, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχει λόγος να εισαχθεί ειδικός όρος στη Βεβαίωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3α του ν. 4414/2016 και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. 15. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να προβαίνει σε κατάτμηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής σε επιμέρους σταθμούς που ανήκουν στον ίδιο κατόπιν απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης άπαξ και εφόσον τα νέα πολύγωνα εγκατάστασης των σταθμών που προκύπτουν είναι υποσύνολα του αρχικού και δεν προκύπτουν σταθμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ισχύος παραγωγής για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ υπό το εκάστοτε καθεστώς	αυτών προβαίνουν οποτεδήποτε σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τον Φορέα Αδειοδότησης. 18. Στον Κανονισμό του άρθρου 18 εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, των άρθρων 11 έως και 17, καθώς και των άρθρων 19 και 22 έως και 25.»
---	--

στήριξης αυτών. Σε περίπτωση κατάτμησης της Άδειας Παραγωγής εκδίδονται αντίστοιχες Βεβαιώσεις.

Δεν επιτρέπεται κατάτμηση για σταθμούς των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10.

Κατόπιν σχετικού αιτήματος το οποίο υποβάλλεται άπαξ, ο Φορέας Αδειοδότησης μπορεί να προβαίνει σε συνένωση περισσότερων Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων μεταξύ τους ή με Άδεια ή Άδειες Παραγωγής ή περισσότερων Αδειών Παραγωγής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) οι επιμέρους σταθμοί ανήκουν στον ίδιο αιτούντα κάτοχο,
- β) οι επιμέρους σταθμοί είναι της ίδιας τεχνολογίας ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ,
- γ) δεν έχει εκδοθεί άδεια εγκατάστασης για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς,
- δ) οι επιμέρους σταθμοί βρίσκονται στο ίδιο στάδιο αδειοδοτικής διαδικασίας (ΑΕΠΟ ή οριστική προσφορά σύνδεσης),
- ε) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει επιλεγεί για ενίσχυση σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφοράς του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149),
- στ) για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει συναφθεί Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης,
- ζ) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει τεθεί σε λειτουργία,
- η) η σύνδεση των επιμέρους σταθμών με το Δίκτυο ή το Σύστημα προβλέπεται να γίνεται σε κοινό σημείο σύνδεσης,
- θ) το έργο που προκύπτει λόγω της συνένωσης δεν μεταπίπτει στην κατηγορία των Ειδικών Έργων.

Σε περίπτωση συνένωσης Άδειας ή Αδειών Παραγωγής μεταξύ τους ή με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται, αντιστοίχως, Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Η διάρκεια ισχύος της νέας Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσης της παλαιότερης Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εξ αυτών που συνενώνονται και οι προθεσμίες για την πλήρωση των οροσήμων του άρθρου 12 ταυτίζονται με αυτές που αντιστοιχούν στην παλαιότερη Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων.

Μετά την ανωτέρω συνένωση δεν επιτρέπεται η εκ νέου διάσπαση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.

16. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να μεταβιβάζει τη Βεβαίωση ή την Άδεια Παραγωγής του σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στον Φορέα Αδειοδότησης από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο για τις αιτήσεις χορήγησης Βεβαίωσης και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών του άρθρου 12. Σε περίπτωση κατά την οποία γίνεται αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η εν λόγω Άδεια αντικαθίσταται από τη Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά στο όνομα του νέου κατόχου.

17. Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των Αδειών Παραγωγής του παρόντος, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 19, οι κάτοχοι αυτών

προβαίνουν οποτεδήποτε σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τον Φορέα Αδειοδότησης. 18. Στον Κανονισμό του άρθρου 18 εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, των άρθρων 11 έως και 17, καθώς και των άρθρων 19 και 22 έως και 25.»	
Άρθρο 82 Περιοχές με κορεσμένα δίκτυα-Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 4685/2020 Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί των κορεσμένων περιοχών Δικτύου και Συστήματος, προστίθενται οι σταθμοί των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Οι περιοχές με κορεσμένα δίκτυα και η δυνατότητα απορρόφησης ισχύος σε αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), η οποία εκδίδεται μέχρι τον Νοέμβριο κάθε έτους, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή ή κοινή εισήγηση των αρμόδιων Διαχειριστών, η οποία υποβάλλεται στη ΡΑΕ μέχρι τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η απόφαση της ΡΑΕ περιλαμβάνει μία σαφώς ορισμένη περιοχή του Δικτύου ή/και του Συστήματος που είναι κορεσμένη και καθορίζει την τυχόν δυνατότητα απορρόφησης ισχύος ανά τεχνολογία ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10. Στις περιοχές του δευτέρου εδαφίου εφαρμόζεται η περ. (β) της παρ. 2 του άρθρου 25Α.».	1. Οι περιοχές με κορεσμένα δίκτυα και η δυνατότητα απορρόφησης ισχύος σε αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), η οποία εκδίδεται μέχρι τον Νοέμβριο κάθε έτους, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή ή κοινή εισήγηση των αρμόδιων Διαχειριστών, η οποία υποβάλλεται στη ΡΑΕ μέχρι τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η απόφαση της ΡΑΕ περιλαμβάνει μία σαφώς ορισμένη περιοχή του Δικτύου ή/και του Συστήματος που είναι κορεσμένη και καθορίζει την τυχόν δυνατότητα απορρόφησης ισχύος ανά τεχνολογία ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.
Άρθρο 83 Εφάπαξ τέλος υποβολής αίτησης-Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4685/2020 Στο άρθρο 16 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί τέλους υποβολής αιτήσεων, προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 16 Εφάπαξ Τέλος υποβολής αίτησης 1. Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή εντός κύκλου της αίτησης του άρθρου 11 που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει, υπέρ του Φορέα Αδειοδότησης, υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας 60 €/MW μέγιστης ισχύος παραγωγής. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ. 2. Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας εντός κύκλου υποβολής αιτήσεων, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την παράγραφο 1 με ανώτατο όριο τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ. Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας για αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής πέραν του 10% της αρχικά αναγραφείσας στη Βεβαίωση, Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στην Άδεια Παραγωγής, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει των οριζόμενων στην παράγραφο 1 και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από το πρώτο εδάφιο. 3. Για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, ως ισχύς για τον υπολογισμό του εφάπαξ τέλους υποβολής αίτησης, λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη ισχύς έγχυσης του σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με διατάξεις αποθήκευσης.».	«Άρθρο 16 Εφάπαξ Τέλος υποβολής αίτησης 1. Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή εντός κύκλου της αίτησης του άρθρου 11 που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει, υπέρ του Φορέα Αδειοδότησης, υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας 60 €/MW μέγιστης ισχύος παραγωγής. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ. 2. Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας εντός κύκλου υποβολής αιτήσεων, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την παράγραφο 1 με ανώτατο όριο τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ. Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας για αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής πέραν του 10% της αρχικά αναγραφείσας στη Βεβαίωση, Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στην Άδεια Παραγωγής, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει των οριζόμενων στην παράγραφο 1 και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από το πρώτο εδάφιο.»
Άρθρο 84 Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας και Συμπαράγωγης Ηλεκτρισμού Θερμοτητας Υψηλής Αποδοσης και Ειδικών Έργων-Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 468-5/2020 (Α' 92), περί Κανονισμού Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας, προστίθεται περ. (θ) και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη του Φορέα Αδειοδότησης, εγκρίνεται ο Κανονισμός Βεβαιώσεων	«Άρθρο 18 Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ, ΣΗΘΥΑ και Ειδικών Έργων 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη του Φορέα Αδειοδότησης, εγκρίνεται ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ, ΣΗΘΥΑ και Ειδικών Έργων. Με τον Κανονισμό αυτό εξειδικεύονται: α) Τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19. β) Η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων για τη χορήγηση Βεβαιώσεων των άρθρων 11 και 19, το υπόδειγμα αίτησης προς συμπλήρωση από τον αιτούντα και τα συνοδευτικά

Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ, ΣΗΘΥΑ και Ειδικών Έργων. Με τον Κανονισμό αυτό εξειδικεύονται: α) Τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19. β) Η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων για τη χορήγηση Βεβαιώσεων των άρθρων 11 και 19, το υπόδειγμα αίτησης προς συμπλήρωση από τον αιτούντα και τα συνοδευτικά αυτής έγγραφα, καθώς και η διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων αυτών, η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων του άρθρου 19, η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής και της εξέτασης αντιρρήσεων κατά των υποβαλλόμενων αιτήσεων. γ) Οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη δομή και το περιεχόμενο του Ηλεκτρονικού Μητρώου, η διαβάθμιση των χρηστών και ο τρόπος πρόσβασης σε αυτό, τα διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα εγγραφής και αυθεντικοποίησης των χρηστών, η πολιτική ασφάλειας του συστήματος, η διαλειτουργική σύνδεσή του με τα πληροφοριακά συστήματα των Διαχειριστών και των αδειοδοτούντων φορέων. δ) Η διαδικασία τροποποίησης και μεταβίβασης της Βεβαίωσης των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, καθώς και υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης των στοιχείων της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, σε περίπτωση γνωστοποίησης μεταβολής. ε) Οι ειδικότερες υποχρεώσεις του κατόχου Βεβαίωσης και Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου πλήρωσης των οροσήμενων του άρθρου 12 και των συναφών υποχρεώσεων, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης της αυτοδίκαιης παύσης ισχύος και η διαδικασία ανάκλησης της Βεβαίωσης, καθώς και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων. στ) Τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης σε περίπτωση αδυναμίας διευθέτησης της εδαφικής επικάλυψης ή ενεργειακής αυτοτέλειας των έργων ή υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας του δήμου εγκατάστασης των σταθμών ΑΠΕ. ζ) Τα ζητήματα κορεσμού, συμπεριλαμβανομένης της έναρξης υποβολής αιτήσεων και τον τρόπο κατανομής του διαθέσιμου περιθωρίου στις επιμέρους κατηγορίες σταθμών ΑΠΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 13. η) Κάθε άλλο ειδικό ζήτημα που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. θ) Οι ειδικότερες υποχρεώσεις, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων των σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10, η εξειδίκευση των οικονομικών και τεχνικών στοιχείων των αιτούντων, ο υπολογισμός και η εξόφληση των σχετικών τελών, καθώς και η τροποποίηση των Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για την υπαγωγή των σταθμών στις περιπτώσεις των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10.».	αυτής έγγραφα, καθώς και η διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων αυτών, η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων του άρθρου 19, η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής και της εξέτασης αντιρρήσεων κατά των υποβαλλόμενων αιτήσεων. γ) Οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη δομή και το περιεχόμενο του Ηλεκτρονικού Μητρώου, η διαβάθμιση των χρηστών και ο τρόπος πρόσβασης σε αυτό, τα διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα εγγραφής και αυθεντικοποίησης των χρηστών, η πολιτική ασφάλειας του συστήματος, η διαλειτουργική σύνδεσή του με τα πληροφοριακά συστήματα των Διαχειριστών και των αδειοδοτούντων φορέων. δ) Η διαδικασία τροποποίησης και μεταβίβασης της Βεβαίωσης των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, καθώς και υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης των στοιχείων της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, σε περίπτωση γνωστοποίησης μεταβολής. ε) Οι ειδικότερες υποχρεώσεις του κατόχου Βεβαίωσης και Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου πλήρωσης των οροσήμενων του άρθρου 12 και των συναφών υποχρεώσεων, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης της αυτοδίκαιης παύσης ισχύος και η διαδικασία ανάκλησης της Βεβαίωσης, καθώς και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων. στ) Τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης σε περίπτωση αδυναμίας διευθέτησης της εδαφικής επικάλυψης ή ενεργειακής αυτοτέλειας των έργων ή υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας του δήμου εγκατάστασης των σταθμών ΑΠΕ. ζ) Τα ζητήματα κορεσμού, συμπεριλαμβανομένης της έναρξης υποβολής αιτήσεων και τον τρόπο κατανομής του διαθέσιμου περιθωρίου στις επιμέρους κατηγορίες σταθμών ΑΠΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 13. η) Κάθε άλλο ειδικό ζήτημα που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.»
Άρθρο 85 Χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων-Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4685/2020 Στο άρθρο 19 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί Βεβαίωσης Ειδικών Έργων: α) στην περ. α της παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην περ. γ της παρ. 2 προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στην περ. β της παρ. 3 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) στην παρ. 4 προστίθενται περ. γ) και δ), ε) στην παρ. 7 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 19 Βεβαίωση Ειδικών Έργων 1. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης, κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο Ηλεκτρονικό Μητρώο. Οι αιτήσεις υποβάλλονται από την πρώτη έως και τη δέκατη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων). 2. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 11 και συνοδεύεται επιπλέον από: α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού. Ειδικά για τη χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων σε σταθμό της παρ. 11Β του άρθρου 10, υποβάλλεται αναλυτική τεχνική περιγραφή των μονάδων παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και των διατάξεων αποθήκευσης, η οποία περιλαμβάνει την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό τους, παραθέτοντας την εγκατεστημένη ισχύ των κύριων συνιστωσών, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και απορρόφησης των αποθηκευτικών διατάξεων και την αρχική εγκατεστημένη χωρητικότητα αυτών, καθώς και τη μέγιστη ισχύ και ενέργεια που ο σταθμός εγγυημένα μπορεί να παρέχει στην έξοδό του.	«Άρθρο 19 Βεβαίωση Ειδικών Έργων 1. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης, κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο Ηλεκτρονικό Μητρώο. Οι αιτήσεις υποβάλλονται από την πρώτη έως και τη δέκατη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων). 2. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 11 και συνοδεύεται επιπλέον από: α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού, β) Για αιολικούς σταθμούς, από μετρήσεις του δυναμικού ΑΠΕ και για τις μονάδες ΣΗΘΥΑ από τα ενεργειακά ισοζύγιά τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαίωσης. γ) Ενεργειακή μελέτη και επιχειρηματικό σχέδιο του έργου. Ειδικά για τους υβριδικούς σταθμούς, η αίτηση συνοδεύεται από τεχνοοικονομική μελέτη, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του σταθμού (ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του υβριδικού σταθμού, ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του αυτόνομου συστήματος, με και χωρίς τον υβριδικό σταθμό, για διάρκεια ενός έτους) με βάση τις αρχές που ορίζονται στο υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τον Κώδικα Διαχείρισης Μη Δι-ασυνδεδεμένων Νησιών. δ) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτού-ντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να ολοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης της

β) Για αιολικούς σταθμούς, από μετρήσεις του δυναμικού ΑΠΕ και για τις μονάδες ΣΗΘΥΑ από τα ενεργειακά ισοζύγια τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

γ) Ενεργειακή μελέτη και επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

Ειδικά για τους υβριδικούς σταθμούς, η αίτηση συνοδεύεται από τεχνοοικονομική μελέτη, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του σταθμού (ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του υβριδικού σταθμού, ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του αυτόνομου συστήματος, με και χωρίς τον υβριδικό σταθμό, για διάρκεια ενός έτους) με βάση τις αρχές που ορίζονται στο υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Ειδικά για τους σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, η αίτηση συνοδεύεται από μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από αυτή, με διάκριση τουλάχιστον μεταξύ εσόδων από την αγορά ενέργειας και την αγορά εξισορρόπησης, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης.

δ) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης, (ίδια κεφάλαια, τραπεζική χρηματοδότηση κ.α.) κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

ε) Συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλει ο αιτών καθώς και του συνόλου των Βεβαιώσεων, Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων και Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που κατέχει.

3. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 11 και εφόσον τεκμηριώνεται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

α) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου. Ειδικά για το αιολικό δυναμικό, οι υποβαλλόμενες μετρήσεις πρέπει να έχουν εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με το πρότυπο DIN-EN ISO/IEC 17025/2000, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερες απαιτήσεις και προδιαγραφές μετρήσεων δυναμικού Α.Π.Ε. ή ενεργειακών ισοζυγίων ανά τεχνολογία προβλέπονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

β) Η οικονομοτεχνική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα του έργου, βάσει εκτιμώμενου εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR) που υπολογίζεται στη βάση τιμήματος που αντιστοιχεί στη μεσοσταθμική τιμή της τελευταίας διενεργηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας της τεχνολογίας αυτής, προσαυξημένη κατάλληλα ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν απαιτούμενα πρόσθετα κόστη για την υλοποίηση του έργου.

Ειδικά για σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης («IRR»), βάσει των εσόδων του σταθμού αποθήκευσης από τη συμμετοχή του στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τεκμηριωμένη και εύλογη προσδοκία εσόδων από άλλες πηγές.

γ) Η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του εξεταζόμενου έργου.

δ) Η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

ε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ και των δικτύων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εφόσον το προτεινόμενο έργο είναι Υβριδικός Σταθμός ή σταθμός ΣΗΘΥΑ ή σταθμός ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που πρόκειται να συνδεθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο ή να εγκατασταθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο και προτείνεται να συνδεθεί με το Σύστημα ή το Δίκτυο σε περιοχή με μη κορεσμένο δίκτυο.

4. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός τριάντα (30) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει, πέραν των

απαιτούμενης χρηματοδότησης, (ίδια κεφάλαια, τραπεζική χρηματοδότηση κ.α.) κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

ε) Συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλει ο αιτών καθώς και του συνόλου των Βεβαιώσεων, Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων και Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που κατέχει.

3. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 11 και εφόσον τεκμηριώνεται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

α) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου. Ειδικά για το αιολικό δυναμικό, οι υποβαλλόμενες μετρήσεις πρέπει να έχουν εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με το πρότυπο DIN- EN ISO/IEC 17025/2000, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερες απαιτήσεις και προδιαγραφές μετρήσεων δυναμικού ΑΠΕ ή ενεργειακών ισοζυγίων ανά τεχνολογία προβλέπονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

β) Η οικονομοτεχνική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα του έργου, βάσει εκτιμώμενου εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR) που υπολογίζεται στη βάση τιμήματος που αντιστοιχεί στη μεσοσταθμική τιμή της τελευταίας διενεργηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας της τεχνολογίας αυτής, προσαυξημένη κατάλληλα ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν απαιτούμενα πρόσθετα κόστη για την υλοποίηση του έργου.

γ) Η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του εξεταζόμενου έργου.

δ) Η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

ε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ και των δικτύων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εφόσον το προτεινόμενο έργο είναι Υβριδικός Σταθμός ή σταθμός ΣΗΘΥΑ ή σταθμός ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ που πρόκειται να συνδεθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο ή να εγκατασταθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο και προτείνεται να συνδεθεί με το Σύστημα ή το Δίκτυο σε περιοχή με μη κορεσμένο δίκτυο.

4. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός τριάντα (30) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει, πέραν των οριζόμενων στην παράγραφο 6 του άρθρου 11, κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) το σημείο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα για τα ειδικά έργα των περιπτώσεων στ), ζ) και η) του άρθρου 10.

β) τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του συστήματος σύνδεσης ενέργειας, εάν υπάρχει.

5. Ο Φορέας Αδειοδότησης πριν εκδώσει την απόφασή του, μπορεί να συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τον κατ' αρχήν καθορισμό του τρόπου και του σημείου σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Ο καθορισμός αυτός λαμβάνει χώρα εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ερωτησίου του Φορέα Αδειοδότησης προς τον Διαχειριστή και δεν συνεπάγεται δέσμευση του Διαχειριστή ή του Φορέα Αδειοδότησης για την ύπαρξη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης.

6. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας έργου που εμπίπτει στην κατηγορία του Ειδικού Έργου, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 10, ώστε το προτεινόμενο έργο ή μέρος αυτού να μην υπάγεται πλέον στον ορισμό αυτό.

7. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 7 έως και 17 του άρθρου 11, καθώς και των παραγράφων 2 (γ) και 3 του άρθρου 12 και των άρθρων 13 έως και 16.»

οριζόμενων στην παράγραφο 6 του άρθρου 11, κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία: α) το σημείο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα για τα ειδικά έργα των περιπτώσεων στ), ζ) και η) του άρθρου 10. β) τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του συστήματος αποθήκευσης ενέργειας, εάν υπάρχει. γ) τη μέγιστη ισχύ απορρόφησης των διατάξεων αποθήκευσης του σταθμού, κατά την περ. (λθ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179). δ) τη μέγιστη ισχύ έγχυσης των διατάξεων αποθήκευσης του σταθμού, κατά την περ. (λι) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011. 5. Ο Φορέας Αδειοδότησης πριν εκδώσει την απόφασή του, μπορεί να συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τον κατ' αρχήν καθορισμό του τρόπου και του σημείου σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Ο καθορισμός αυτός λαμβάνει χώρα εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ερωτήματος του Φορέα Αδειοδότησης προς τον Διαχειριστή και δεν συνεπάγεται δέσμευση του Διαχειριστή ή του Φορέα Αδειοδότησης για την ύπαρξη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης. 6. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας έργου που εμπίπτει στην κατηγορία του Ειδικού Έργου, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 10, ώστε το προτεινόμενο έργο ή μέρος αυτού να μην υπάγεται πλέον στον ορισμό αυτό. 7. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 7 έως και 17 του άρθρου 11, καθώς και των παραγράφων 2 (γ) και 3 του άρθρου 12 και των άρθρων 13 έως και 16. Ειδικά για τις περιπτώσεις σταθμού παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ ή σταθμού της παρ. 11Α του άρθρου 10, δύναται να υποβληθεί αίτηση για την τροποποίηση της Βεβαίωσης σε Βεβαίωση Ειδικών Έργων, για την υπαγωγή στην παρ. 11Β του άρθρου 10, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και εντός του κύκλου υποβολής αιτήσεων.».	
Άρθρο 88 Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος ≤1MW σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας-Τροποποίηση της περ. α της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 Στην περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200), περί εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαλείφεται η προθεσμία για την έκδοση της κοινής απόφασης του δευτέρου εδαφίου, στο τρίτο εδάφιο προστίθεται η αναφορά στους σταθμούς αποθήκευσης ενέργειας και η περ. α) διαμορφώνεται εξής: «α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση, εκτός από την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της Χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις	«α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση - αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της Χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηριστεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων. Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του 1 MW απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από

νομίμως υφιστάμενα προ της 3.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηριστεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων. Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του 1 MW απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1 MW επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε MW, των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.».	εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1 MW επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε MW, των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.»
Άρθρο 100 Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός - Τροποποίηση της περ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 Στην περ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), στο δεύτερο εδάφιο προστίθενται οι εγκαταστάσεις της Ενεργειακής Κοινότητας, το τρίτο εδάφιο τροποποιείται με την προσθήκη επιχειρήσεων, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο και η περ. 13 διαμορφώνεται ως εξής: «13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ αυτοπαραγωγού, με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού, από τις οποίες τουλάχιστον η μία είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με το σταθμό Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Ειδικά για Ενεργειακή Κοινότητα (Ε.Κοιν.), ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ γίνεται με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις της Ε.Κοιν., των μελών της Ε.Κοιν. και ευάλωτων	13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγού, με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού, από τις οποίες τουλάχιστον η μία είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με το σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Ειδικά για Ενεργειακή Κοινότητα (Ε.Κοιν.), ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Υβριδικό Σταθμό της Ε.Κοιν. γίνεται με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις μελών της Ε.Κοιν. και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, εντός της Περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν.. Ειδικά για Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, μπορεί να γίνεται με την καταναλισκόμενη ενέργεια σε εγκαταστάσεις κοινωφελών επιχειρήσεων του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών

καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, εντός της Περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν.. Ειδικά για Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, μπορεί να γίνεται με την καταναλισκόμενη ενέργεια σε εγκαταστάσεις κοινωφελών επιχειρήσεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς επίσης και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που είτε ανήκει είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α.. Για τους σταθμούς της παρούσας, η παροχή του σταθμού παραγωγής, καθώς και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό δεν είναι αναγκαίο να είναι επ' ονόματι του ιδίου νομικού προσώπου.».	παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων δημόσιου ενδιαφέροντος χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα.
Άρθρο 101 Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού – Αντικατάσταση άρθρου 14Β του ν. 3468/2006 Το άρθρο 14Β του ν. 3486/2006 (Α' 129), αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 14Β Εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για κάλυψη ενεργειακών αναγκών κοινωφελών επιχειρήσεων και δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης καθώς και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που, είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α. με εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, όπως αυτός ορίζεται στις περ. 12 και 13 του άρθρου 2. Επίσης, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών και την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας πολιτών του οικείου δήμου ή της οικείας περιφέρειας που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Ειδικά για τους σταθμούς του παρόντος άρθρου, κατά παρέκκλιση του άρθρου 14Α του παρόντος, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, με μέγιστη ισχύ παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ίση με το εκατό τοις εκατό (100%) του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται το άρθρο 14α του παρόντος και η παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9).».	«Άρθρο 14Β Εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για κάλυψη ενεργειακών αναγκών κοινωφελών επιχειρήσεων του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων δημόσιου ενδιαφέροντος, χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα με εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, όπως αυτός ορίζεται στις παραγράφους 12 και 13 του άρθρου 2. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 14Α του παρόντος και της παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9).»
Άρθρο 104 Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα - Τροποποίηση άρθρου 132 του ν. 4819/2021 Στο άρθρο 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα: α) προσδιορίζονται οι σταθμοί στους οποίους διατίθεται η ισχύς της περ. α) της παρ. 1, β) το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 2 αντικαθίστανται με ένα νέο εδάφιο, γ) στην παρ. 2 προστίθενται περ. θ) και ι), δ) στην περ. η) της παρ. 2 διαγράφεται η φράση «κατά παρέκκλιση του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 8β του ν. 3468/2006» και προστίθεται η αναφορά στην παραπεμπόμενη υπουργική απόφαση, ε) η περ. δ) της παρ. 3 αντικαθίσταται, στ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 τροποποιείται το συνολικό όριο ισχύος, ζ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, η) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 132 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 132 Προσδιορισμός περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα 1. Κατά παρέκκλιση των αποφάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), χορηγούνται προσφορές σύνδεσης στο Δίκτυο: α) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που πρόκειται να λειτουργήσουν από κατηγορίες παραγωγών, εξαιρουμένων των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), σε περιοχές, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος ογδόντα έξι (86) μεγαβάτ (MW). β) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, στην περίπτωση του δικτύου των Διασυνδεδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων (σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Μύκονος, Σύρος, Άνδρος, Τήνος), από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα πέντε	«Άρθρο 132 Προσδιορισμός περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα 1. Κατά παρέκκλιση των αποφάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), χορηγούνται προσφορές σύνδεσης στο Δίκτυο: α) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που πρόκειται να λειτουργήσουν από κατηγορίες παραγωγών, εξαιρουμένων των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), σε περιοχές, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος ογδόντα έξι (86) μεγαβάτ (MW). β) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, στην περίπτωση του δικτύου των Διασυνδεδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων (σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Μύκονος, Σύρος, Άνδρος, Τήνος), από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα πέντε

α) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που πρόκειται να λειτουργήσουν από κατηγορίες παραγωγών, εξαιρουμένων των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), σε περιοχές, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος ογδόντα έξι (86) μεγαβάτ (MW), η οποία ισχύς διατίθεται αποκλειστικά σε σταθμούς του παρόντος άρθρου.

β) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, στην περίπτωση του δικτύου των Διασυνδεδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων (σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Μύκονος, Σύρου, Άνδρος, Τήνου), από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα πέντε (45) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα δέκα πέντε (15) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικότερα η παραπάνω ισχύς κατανέμεται κατά ένα τρίτο (1/3) στο σύμπλεγμα Άνδρου-Τήνου και κατά δύο τρίτα (2/3) στο σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Σύρου, Μυκόνου.

γ) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς συμπεριλαμβανομένων σταθμών των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 στην περίπτωση του δικτύου της Κρήτης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό ογδόντα (180) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα σαράντα (40) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και τα τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) διατίθενται σε σταθμούς Ενεργειακών Κοινοτήτων (Ε.Κοιν.) στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και σε σταθμούς με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 ισχύουν τα κάτωθι:

α) Για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αρμόδιος Διαχειριστής παραλαμβάνει αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης μέχρι την κάλυψη συνολικής ισχύος προσαυξημένης κατά διακόσια τοις εκατό (200%) ως προς τα αντίστοιχα όρια ισχύος της παρ. 1, που καθορίζονται με τον παρόντα για κάθε κορεσμένο δίκτυο.

β) Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών που δεν διαθέτουν άδεια παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού στις περιοχές της παρ. 1, θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να τις επανυποβάλουν σύμφωνα με το παρόν.

γ) Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύνανται να υποβάλει μόνον μία (1) αίτηση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος μέχρι τετρακόσια (400) κιλοβάτ (kW) για κάθε ένα κορεσμένο δίκτυο της παρ. 1. Οι περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς για σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες, οι οποίες μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για συνολική ισχύ μέχρι πέντε (5) μεγαβάτ (MW) ανά Ενεργειακή Κοινότητα. Κάθε αίτηση για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος, με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη του κριτηρίου του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης.

δ) Μετά από την αποδοχή από τους ενδιαφερόμενους των οριστικών προσφορών σύνδεσης, με τις οποίες εξαντλείται το όριο ισχύος της παρ. 1 κατά περίπτωση αιτήσεις για χορήγηση προσφορών σύνδεσης που έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, απορρίπτονται.

ε) Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1 δεν ελέγχεται το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός της παρ. 3β του ίδιου άρθρου.

(45) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα δέκα πέντε (15) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικότερα η παραπάνω ισχύς κατανέμεται κατά ένα τρίτο (1/3) στο σύμπλεγμα Άνδρου-Τήνου και κατά δύο τρίτα (2/3) στο σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Σύρου, Μυκόνου.

γ) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς συμπεριλαμβανομένων σταθμών των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 στην περίπτωση του δικτύου της Κρήτης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό ογδόντα (180) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα σαράντα (40) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και τα τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) διατίθενται σε σταθμούς Ενεργειακών Κοινοτήτων (Ε.Κοιν.) στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και σε σταθμούς με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 ισχύουν τα κάτωθι:

α) Για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αρμόδιος Διαχειριστής παραλαμβάνει αιτήματα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης μέχρι την κάλυψη συνολικής ισχύος προσαυξημένης κατά διακόσια τοις εκατό (200%) ως προς τα αντίστοιχα όρια ισχύος της παρ. 1, που καθορίζονται με τον παρόντα για κάθε κορεσμένο δίκτυο.

β) Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών που δεν διαθέτουν άδεια παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού στις περιοχές της παρ. 1, θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να τις επανυποβάλουν σύμφωνα με το παρόν.

γ) Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύνανται να υποβάλει μόνον μία (1) αίτηση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος μέχρι τετρακόσια (400) κιλοβάτ (kW) για κάθε ένα κορεσμένο δίκτυο της παρ. 1. Οι περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικά οι Ενεργειακές Κοινότητες μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για μέχρι οχτώ (8) σταθμούς ανά Ενεργειακή Κοινότητα και οι σταθμοί αυτοί δεν λαμβάνονται υπόψη στον περιορισμό του πρώτου εδαφίου. Κάθε αίτηση για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος, με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη του κριτηρίου του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης.

δ) Μετά από την αποδοχή από τους ενδιαφερόμενους των οριστικών προσφορών σύνδεσης, με τις οποίες εξαντλείται το όριο ισχύος της παρ. 1 κατά περίπτωση αιτήσεις για χορήγηση προσφορών σύνδεσης που έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, απορρίπτονται.

ε) Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1 δεν ελέγχεται το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός της παρ. 3β του ίδιου άρθρου.

στ) Η ισχύς των σταθμών της παρ. α) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου, σύμφωνα με την απόφαση υπ' αρ. 663/2019 (Β' 3660) της Ρ.Α.Ε..

ζ) Η ισχύς των σταθμών των περ. β) και γ) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε., που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τα κορεσμένα δίκτυα των περ. β' και γ' της παρ. 1 του παρόντος.

η) Κατά παρέκκλιση του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 8β του ν. 3468/2006, προκειμένου για την κατάταξη σε σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων χορήγησης προσφοράς σύνδεσης των περ. β' και γ' της παρ. 1, όλες οι αιτήσεις

στ) Η ισχύς των σταθμών της περ. α) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου, σύμφωνα με την απόφαση υπ' αρ. 663/2019 (Β' 3660) της Ρ.Α.Ε..

ζ) Η ισχύς των σταθμών των περ. β) και γ) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε., που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τα κορεσμένα δίκτυα των περ. β' και γ' της παρ. 1 του παρόντος.

η) Προκειμένου για την κατάταξη σε σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων χορήγησης προσφοράς σύνδεσης των περ. β' και γ' της παρ. 1, όλες οι αιτήσεις κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Ε της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940).

θ) Οι σταθμοί αυτοπαραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια στο δίκτυο ή το Σύστημα, δεν προσμετρώνται από τον αρμόδιο διαχειριστή στα περιθώρια ισχύος της παρ. 1 και επιτρέπεται η εγκατάστασή τους χωρίς περιορισμό της ισχύος του σταθμού.

ι) Εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαγωνισμών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

3. Για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς του παρόντος άρθρου ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος που υλοποιεί ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Η θέση σε κανονική λειτουργία του ως άνω πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου για την υποβολή των αιτήσεων, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 146, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής της περ. γ) και δύναται να καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων. Με την ίδια απόφαση δύναται να αυξάνονται τα όρια ισχύος της παρ. 1.

γ) Με την αίτηση χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλεται εγγυητική επιστολή του ν. 4152/2013 (Α' 107), προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ταυτόχρονα με την αίτηση και η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή προσκομίζεται σε φυσικό αντίγραφο ή αποστέλλεται με αποδεικτικό παραλαβής εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται είτε πριν την χορήγηση της οριστικής προσφοράς, είτε εντός διαστήματος δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να την αποδεχτεί.

δ) Οι αιτήσεις σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, καθώς και σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε κτιριακές εγκαταστάσεις συνεχίζουν να υποβάλλονται και να αξιολογούνται ανεξάρτητα από την έκδοση της απόφασης της περ. β).

ε) Οι σταθμοί, εκτός των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οφείλουν να υποβάλλουν Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού ΑΠΕ εντός δώδεκα (12) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

4. Τα περιθώρια ισχύος που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 (Α' 101) διατίθενται αποκλειστικά σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς και προσαυξάνονται κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

5. Στις περιοχές της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018, καθορίζεται για έκαστη περιοχή, πρόσθετο περιθώριο ισχύος τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) αποκλειστικά για αιολικούς σταθμούς που πρόκειται να λειτουργήσουν από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), με την προϋπόθεση ότι κάθε Ενεργειακή Κοινότητα δύναται να κάνει αποδεκτές οριστικές προσφορές σύνδεσης μέχρι του ορίου συνολικής ισχύος έξι (6) μεγαβάτ (MW).

6. Μετά τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης για σταθμούς της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 χορηγούνται προσφορές σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μέχρι ένα (1) μεγαβάτ (MW) που εγκαθίστανται στην περιοχή της Εύβοιας, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο σύμφωνα με τις υπ' αρ. 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της ΡΑΕ και οι οποίοι συνδέονται στο δίκτυο μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εβδομήντα 70 μεγαβάτ (MW), με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου. Σε σταθμούς του άρθρου 14Α του ν.

κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Ε' της απόφασης που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 8β του ν. 3468/2006.

3. Για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς του παρόντος άρθρου ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος που υλοποιεί ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Η θέση σε κανονική λειτουργία του ως άνω πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου για την υποβολή των αιτήσεων, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 146, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής της περ. γ) και δύναται να καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων. Με την ίδια απόφαση δύναται να αυξάνονται τα όρια ισχύος της παρ. 1.

γ) Με την αίτηση χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλεται εγγυητική επιστολή του ν. 4152/2013 (Α' 107), προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ταυτόχρονα με την αίτηση και η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή προσκομίζεται σε φυσικό αντίγραφο ή αποστέλλεται με αποδεικτικό παραλαβής εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται είτε πριν την χορήγηση της οριστικής προσφοράς, είτε εντός διαστήματος δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να την αποδεχτεί.

δ) Οι αιτήσεις σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, καθώς και σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε κτιριακές εγκαταστάσεις υποβάλλονται εντύπως στον αρμόδιο Διαχειριστή. Με την υπουργική απόφαση της περ. β' μπορεί να προβλέπεται ότι υποβολή των αιτήσεων γίνεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος της περ. α' της παρούσας.

ε) Οι σταθμοί, εκτός των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οφείλουν να υποβάλλουν Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού ΑΠΕ εντός δώδεκα (12) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης.»

4. Τα περιθώρια ισχύος που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 (Α' 101) διατίθενται αποκλειστικά σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς και προσαυξάνονται κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

5. Στις περιοχές της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018, καθορίζεται για έκαστη περιοχή, πρόσθετο περιθώριο ισχύος τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) αποκλειστικά για αιολικούς σταθμούς που πρόκειται να λειτουργήσουν από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), με την προϋπόθεση ότι κάθε Ενεργειακή Κοινότητα δύναται να κάνει αποδεκτές οριστικές προσφορές σύνδεσης μέχρι του ορίου συνολικής ισχύος έξι (6) μεγαβάτ (MW).

6. Μετά τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης για σταθμούς της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 χορηγούνται προσφορές σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μέχρι ένα (1) μεγαβάτ (MW) που εγκαθίστανται στην περιοχή της Εύβοιας, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο σύμφωνα με τις υπ' αρ. 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της ΡΑΕ και οι οποίοι συνδέονται στο δίκτυο μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα (40) μεγαβάτ (MW), με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου. Σε σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται στην ως άνω περιοχή της Εύβοιας χορηγούνται προσφορές σύνδεσης ανεξαρτήτως περιορισμού ισχύος.

7. Οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο των οποίων οι άδειες παραγωγής έχουν παραπεμφεί, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και για τους οποίους σταθμούς είχαν εκδοθεί οριστικές προσφορές

3468/2006 και του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται στην ως άνω περιοχή της Εύβοιας χορηγούνται προσφορές σύνδεσης ανεξαρτήτως περιορισμού ισχύος. 7. Οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο των οποίων οι άδειες παραγωγής έχουν παραταθεί σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και για τους οποίους σταθμούς είχαν εκδοθεί οριστικές προσφορές σύνδεσης δύνανται να υποβάλλουν αίτημα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εντός της διάρκειας ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης, οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. υποβάλλουν στον αρμόδιο διαχειριστή τα κάτωθι δικαιολογητικά: α) πιστοποιητικό μετρήσεων των χαρακτηριστικών ποιότητας ισχύος που εκδίδεται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) ή πιστοποιητικό αλλοδαπού φορέα αναγνωρισμένου από τις αρμόδιες Αρχές της αντίστοιχης χώρας, το οποίο είναι αποδεκτό από το Κ.Α.Π.Ε.. Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται κατά προτίμηση σύμφωνα με το πρότυπο IEC 61400-21 ή άλλο ανάλογο περιεχομένου, β) πιστοποιητικό έγκρισης του συγκεκριμένου τύπου της ανεμογεννήτριας που εκδίδεται από το Κ.Α.Π.Ε. ή πιστοποιητικό αλλοδαπού φορέα αναγνωρισμένου από τις αρμόδιες Αρχές της αντίστοιχης χώρας και την αποδοχή του Κ.Α.Π.Ε.. γ) απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) ή απόφαση υπαγωγής σε πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) του σταθμού, εφόσον απαιτείται κατά περίπτωση, Η οριστική προσφορά σύνδεσης χορηγείται στους ανωτέρω κατόχους σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων και κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας περί κορεσμένου δικτύου. 8. Στους αιολικούς σταθμούς που εμπίπτουν στο άρθρο 125 του ν. 4685/2020 και οι οποίοι υποβάλλουν αίτημα για αύξηση της ισχύος του σταθμού, επιτρέπεται η εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού να υπερβαίνει την εγκατεστημένη ισχύ της αρχικής άδειας παραγωγής σε περίπτωση που προστίθεται μία ανεμογεννήτρια εγκατεστημένης ισχύος μέχρι και τρία μεγαβάτ (3 MW). Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού δύνανται να αυξάνεται μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) σε σχέση με τη μέγιστη ισχύ παραγωγής της αρχικής άδειας.»	σύνδεσης, δύνανται να υποβάλλουν αίτημα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η οριστική προσφορά σύνδεσης χορηγείται κατά προτεραιότητα και κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας περί κορεσμένου δικτύου.»
Άρθρο 105 Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού - Τροποποίηση της περ. β του άρθρου 5 του ν. 4513/2018 Στην περ. β) του άρθρου 5 του ν. 4513/2018 (Α' 9) καταργείται το τελευταίο εδάφιο, περί της έδρας της Ενεργειακής Κοινότητας, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής: «β) την επωνυμία και την έδρα της. Η επωνυμία περιλαμβάνει υποχρεωτικά τον όρο «Ενεργειακή Κοινότητα» ή τη συντομογραφία «Ε.Κοιν.» και ένδειξη της έκτασης της ευθύνης των μελών της. Ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία της Ε.Κοιν.».	«β) την επωνυμία και την έδρα της. Η επωνυμία περιλαμβάνει υποχρεωτικά τον όρο «Ενεργειακή Κοινότητα» ή τη συντομογραφία «Ε.Κοιν.» και ένδειξη της έκτασης της ευθύνης των μελών της. Ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία της Ε.Κοιν.. Ως έδρα της Ε.Κοιν. ορίζεται δήμος ή δημοτικό διαμέρισμα της ελληνικής επικράτειας.».
Άρθρο 106 Ενάσκηση δραστηριοτήτων και συμμετοχή αγροτικών συνεταιρισμών σε Ενεργειακές Κοινότητες—Προσθήκη παρ. 3 και 4 στο άρθρο 12 ν. 4513/2018 Στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018 (Α' 9) προστίθενται παρ. 3 και 4 ως εξής: «3. Η Ε.Κοιν. μπορεί να συστήνεται και να λειτουργεί σε οποιαδήποτε έδρα, εφόσον οι προϋποθέσεις των μελών του άρθρου 2 τηρούνται για την Περιφέρεια εντός της οποίας η Ε.Κοιν. ασκεί τις δραστηριότητες των περ. α), ε), στ), ζ), θ), ι) της παρ. 1 του άρθρου 4, εφόσον αυτές προβλέπονται στο καταστατικό. Στις περιπτώσεις αυτές, στο καταστατικό αναγράφεται ρητά η Περιφέρεια της χώρας εντός της οποίας ασκούνται όλες ή μία από τις εν λόγω δραστηριότητες. Όπου γίνεται αναφορά στην έδρα της Ε.Κοιν., νοείται εφεξής η Περιφέρεια εντός της οποίας ασκεί η Ε.Κοιν. οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες των περ. α), ε), στ), ζ), θ), ι) της παρ. 1 του άρθρου 4 σύμφωνα με το καταστατικό της.	«Άρθρο 12 Λοιπές διατάξεις Ε.Κοιν. 1. Η παρ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4414/2016, αντικαθίσταται ως εξής: «13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγού, με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού, από τις οποίες τουλάχιστον η μία είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με το σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Ειδικά για Ενεργειακή Κοινότητα (Ε.Κοιν.), ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Υβριδικό Σταθμό της Ε.Κοιν. γίνεται με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις μελών της Ε.Κοιν. και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, εντός της Περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν.». 2. Η μεταβίβαση αδειών σταθμών παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών που ανήκουν σε Ε.Κοιν. επιτρέπεται μόνο σε Ε.Κοιν. με έδρα εντός της ίδιας περιφέρειας και ειδικά για Ε.Κοιν. με έδρα την Περιφέρεια Αττικής και σε Ε.Κοιν. με έδρα όμορη περιφέρεια. Επιτρέπεται επιπλέον, η μεταβίβαση

4. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί μπορούν να συμμετέχουν σε μία ή περισσότερες Ε.Κοιν. ως μέλη, ανεξαρτήτως αν στην ίδια Ε.Κοιν. συμμετέχουν και μέλη που ανήκουν στον ίδιο αγροτικό συνεταιρισμό.»	αδειών σταθμών παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών που ανήκουν σε Ε.Κοιν. σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται τα τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφια της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 4513/2018 (Α' 9).»
Άρθρο 107 Σκοπός της «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης ΑΕ» - Τροποποίηση του άρθρου 118 του ν. 4001/2011 Στην παρ. 2 του άρθρου 118 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται περ. θ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η εταιρεία «Διαχειριστής ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ (πρώην ΛΑΓΗΕ Α.Ε.) ασκεί ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Συνεργάζεται με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ, του ΕΔΔΗΕ και το ΔΑΑ, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης. β) Συνάπτει Συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 4414/2016 (Α' 149) Συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), εξαιρουμένων των σταθμών με Σύμβαση Ενεργειακού Συμφηφισμού και των Φ/Β του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Κτιριακές Εγκαταστάσεις και, ιδίως, σε δώματα και στέγες Κτιρίων (12323/ΓΓ175/09, Β' 1079 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας), που συνάπτουν Συμβάσεις Συμφηφισμού με Προμηθευτές, για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι εγκαταστάσεις αυτές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται στο Σύστημα είτε απευθείας είτε μέσω του Δικτύου, και καταβάλλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις Συμβάσεις αυτές από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143 του παρόντος νόμου. γ) Εισπράττει έσοδο από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς της προηγούμενης παραγράφου για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών της, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης. δ) Υποβάλλει Προσφορές Έγχυσης για την ποσότητα ενέργειας η οποία προβλέπεται ότι θα εγχυθεί στο Σύστημα και στο Δίκτυο από Φωτοβολταϊκά Στεγών, από μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ βάσει συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και βάσει συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης. ε) Δύνатаι να εκπροσωπεί στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Φορέας Συλλογικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) τους παραγωγούς που συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης. στ) Υπολογίζει στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 48 το συνολικό μείγμα καυσίμων κάθε Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και το υπολειπόμενο μείγμα καυσίμων της χώρας, καθώς και ελέγχει τη χρήση των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης.	«Άρθρο 118 Σκοπός και αρμοδιότητες του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. 2. Η εταιρεία Διαχειριστής ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. με διακριτικό τίτλο ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ (πρώην ΛΑΓΗΕ Α.Ε.) ασκεί ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Συνεργάζεται με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ, του ΕΔΔΗΕ και το ΔΑΑ, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης. β) Συνάπτει Συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 4414/2016 (Α' 149) Συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), εξαιρουμένων των σταθμών με Σύμβαση Ενεργειακού Συμφηφισμού και των Φ/Β του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Κτιριακές Εγκαταστάσεις και, ιδίως, σε δώματα και στέγες Κτιρίων (12323/ΓΓ175/09, Β' 1079 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας), που συνάπτουν Συμβάσεις Συμφηφισμού με Προμηθευτές, για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι εγκαταστάσεις αυτές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται στο Σύστημα είτε απευθείας είτε μέσω του Δικτύου, και καταβάλλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις Συμβάσεις αυτές από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143 του παρόντος νόμου. γ) Εισπράττει έσοδο από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς της προηγούμενης παραγράφου για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών της, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης. δ) Υποβάλλει Προσφορές Έγχυσης για την ποσότητα ενέργειας η οποία προβλέπεται ότι θα εγχυθεί στο Σύστημα και στο Δίκτυο από Φωτοβολταϊκά Στεγών, από μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ βάσει συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και βάσει συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης. ε) Δύνатаι να εκπροσωπεί στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Φορέας Συλλογικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) τους παραγωγούς που συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης. στ) Υπολογίζει στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 48 το συνολικό μείγμα καυσίμων κάθε Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και το υπολειπόμενο μείγμα καυσίμων της χώρας, καθώς και ελέγχει τη χρήση των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης. ζ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, μέλη των οποίων είναι Φορείς Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας, στην εναρμόνιση του συστήματος των Εγγυήσεων Προέλευσης των μελών τους και στη δημιουργία ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής αγοράς με χρήση Εγγυήσεων Προέλευσης. η) Εκκαθαρίζει και εισπράττει από 1.4.2019 το Ειδικό Τέλος για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων και το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών από τους υπόχρεους Προμηθευτές ή Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες,

ζ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, μέλη των οποίων είναι Φορείς Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, στην εναρμόνιση του συστήματος των Εγγυήσεων Προέλευσης των μελών τους και στη δημιουργία ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής αγοράς με χρήση Εγγυήσεων Προέλευσης. η) Εκκαθαρίζει και εισπράττει από 1.4.2019 το Ειδικό Τέλος για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων και το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών από τους υπόχρεους Προμηθευτές ή Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης. θ) διαχειρίζεται τον ειδικό λογαριασμό με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης».	σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.
Άρθρο 108 Διαφοροποίηση εσόδων εταιρείας «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» από παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης και τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά - Τροποποίηση περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 118Α του ν. 4001/2011 Στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 118Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται η πρόβλεψη διαφοροποίησης των εσόδων από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής: «γ) τα έσοδα από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης που έχει συνάψει ο κάτοχος του σταθμού ή τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά.»	γ) τα έσοδα από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης,
Άρθρο 110 Κατάργηση υποχρέωσης περιγραφής αποθηκευτικών χώρων εμπορικών αποθεμάτων – Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3054/2002 Η περ. ε) της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3054/2002 (Α' 230) αντικαθίσταται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Στην άδεια πρέπει να αναφέρονται: α. το αντικείμενό της, β. η χρονική διάρκειά της, γ. το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται, δ. οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση της δραστηριότητας. ε. περιγραφή των αποθηκευτικών χώρων (γεωγραφική θέση, κωδικός δεξαμενής, χωρητικότητα και προϊόν αποθήκευσης εκάστης δεξαμενής), τουλάχιστον των ελάχιστων απαιτούμενων που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας που προβλέπεται στην άδεια, στ. τα μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας,	«4. Στην άδεια πρέπει να αναφέρονται: α. το αντικείμενό της, β. η χρονική διάρκειά της, γ. το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται, δ'. οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση της δραστηριότητας. ε'. περιγραφή των αποθηκευτικών χώρων που χρησιμοποιούνται για την τήρηση των εμπορικών αποθεμάτων της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του παρόντος και των αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης του άρθρου 12 του παρόντος, εφόσον έχει αυτή την υποχρέωση ο αδειοδοτούμενος. στ. τα μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας, ζ. τα τεχνικά στοιχεία του αγωγού και των συναφών εγκαταστάσεων, εφόσον πρόκειται για άδεια Μεταφοράς με Αγωγή αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων και το αντικείμενο της μεταφοράς, η. Υποχρεώσεις τροφοδοσίας ορισμένων γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας, εφόσον συντρέχει περίπτωση επιβολής τους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του νόμου αυτού.»

ζ. τα τεχνικά στοιχεία του αγωγού και των συναφών εγκαταστάσεων, εφόσον πρόκειται για άδεια Μεταφοράς με Αγωγό αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων και το αντικείμενο της μεταφοράς, η. Υποχρεώσεις τροφοδοσίας ορισμένων γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας, εφόσον συντρέχει περίπτωση επιβολής τους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του νόμου αυτού.».																											
Άρθρο 111 Καθορισμός υποχρέωσης τήρησης εμπορικών αποθεμάτων – Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 Στο άρθρο 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην περ β' της παρ. 5 αα) στο δεύτερο εδάφιο προστίθεται αναφορά στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του ίδιου άρθρου, αβ) στο τρίτο εδάφιο προστίθεται αναφορά στη βέβαιη χρονολογία ως προς το έγγραφο, αγ) στο τέταρτο εδάφιο απαλείφονται η τήρηση αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης και η τήρηση των εμπορικών αποθεμάτων ως προς τους σκοπούς εξυπηρέτησης της χωρητικότητας, αδ) το δέκατο εδάφιο διαγράφεται, β) το τέταρτο εδάφιο της παρ. 6 τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) προστίθεται παρ. 11 σχετικά με τη χωρητικότητα των αποθηκευτικών χώρων, και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 6 Άδεια εμπορίας 1. Άδεια Εμπορίας αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων χορηγείται σε νομικά πρόσωπα, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή άλλης αντίστοιχης μορφής, εφόσον το πρόσωπο εδρεύει σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας μπορεί να διαθέτει Πετρελαιοειδή Προϊόντα απευθείας σε κατόχους Άδειας Εμπορίας ή Λιανικής Εμπορίας ή σε Μεγάλους Τελικούς Καταναλωτές ή σε Τελικούς Καταναλωτές που διαθέτουν ιδίους αποθηκευτικούς χώρους χωρίς διακρίσεις, με απρόσκοπτο τρόπο, εξασφαλίζοντας την ποιότητα των προϊόντων, την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφάνεια των τιμολογήσεων. 3. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης Ε' της παραγράφου 4 του παρόντος, η Άδεια Εμπορίας ισχύει για όλη την επικράτεια. 4. Για τις κατωτέρω κατηγορίες Προϊόντων χορηγείται χωριστή άδεια κατά κατηγορία ως εξής: Α. Άδεια εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων και αργού πετρελαίου. Στην άδεια αυτή δεν περιλαμβάνεται: η εμπορία ναυτιλιακών και αεροπορικών καυσίμων, υγραερίων και ασφάλτου, καθώς και η εμπορία των προϊόντων της κατηγορίας VI της παραγράφου 1 του άρθρου 3. Β1. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων ναυτιλιακών καυσίμων. Β2. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων αεροπορικών καυσίμων. Γ. Άδεια Εμπορίας υγραερίων. Δ. Άδεια Εμπορίας ασφάλτου. Ε. Άδεια Εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων για τα νησιά του Αιγαίου, εκτός Κρήτης, Ρόδου και νησιών Αργοσαρωνικού, για όλα τα προϊόντα εκτός υγραερίων, ασφάλτου και καυσίμων αεροσκαφών, σε εταιρείες με	«Άρθρο 6 Άδεια εμπορίας 1. Άδεια Εμπορίας αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων χορηγείται σε νομικά πρόσωπα, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή άλλης αντίστοιχης μορφής, εφόσον το πρόσωπο εδρεύει σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας μπορεί να διαθέτει Πετρελαιοειδή Προϊόντα απευθείας σε κατόχους Άδειας Εμπορίας ή Λιανικής Εμπορίας ή σε Μεγάλους Τελικούς Καταναλωτές ή σε Τελικούς Καταναλωτές που διαθέτουν ιδίους αποθηκευτικούς χώρους χωρίς διακρίσεις, με απρόσκοπτο τρόπο, εξασφαλίζοντας την ποιότητα των προϊόντων, την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφάνεια των τιμολογήσεων. 3. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης Ε' της παραγράφου 4 του παρόντος, η Άδεια Εμπορίας ισχύει για όλη την επικράτεια. 4. Για τις κατωτέρω κατηγορίες Προϊόντων χορηγείται χωριστή άδεια κατά κατηγορία ως εξής: Α. Άδεια εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων και αργού πετρελαίου. Στην άδεια αυτή δεν περιλαμβάνεται: η εμπορία ναυτιλιακών και αεροπορικών καυσίμων, υγραερίων και ασφάλτου, καθώς και η εμπορία των προϊόντων της κατηγορίας VI της παραγράφου 1 του άρθρου 3. Β1. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων ναυτιλιακών καυσίμων. Β2. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων αεροπορικών καυσίμων. Γ. Άδεια Εμπορίας υγραερίων. Δ. Άδεια Εμπορίας ασφάλτου. Ε. Άδεια Εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων για τα νησιά του Αιγαίου, εκτός Κρήτης, Ρόδου και νησιών Αργοσαρωνικού, για όλα τα προϊόντα εκτός υγραερίων, ασφάλτου και καυσίμων αεροσκαφών, σε εταιρείες με αποθηκευτικούς χώρους που βρίσκονται σε νησί ή νησιά υπαγόμενα στην παρούσα διάταξη.». 5. Για τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας απαιτείται: α. Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο ή εγγυητική επιστολή. Το νομικό πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να χορηγηθεί η Άδεια Εμπορίας πρέπει να ικανοποιεί μία από τις ακόλουθες εναλλακτικές απαιτήσεις: αα) Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, ως ακολούθως: <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">Για την άδεια κατηγορίας Α) ως εξής:</td><td></td></tr> <tr> <td>Ογκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)</td><td style="text-align: right;">Ελάχιστο Εταιρικό Κεφάλαιο</td></tr> <tr> <td></td><td style="text-align: right;">(σε Ευρώ)</td></tr> <tr> <td colspan="2">-----</td></tr> <tr> <td>Έως και 100.000 Μ.Τ.</td><td style="text-align: right;">200.000 € Από</td></tr> <tr> <td>100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.</td><td style="text-align: right;">500.000 €</td></tr> <tr> <td>Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.</td><td style="text-align: right;">1.000.000 €</td></tr> <tr> <td>Άνω των 600.000 Μ.Τ.</td><td style="text-align: right;">1.500.000 €</td></tr> <tr> <td colspan="2">-----</td></tr> <tr> <td>Για την άδεια κατηγορίας Β1:</td><td style="text-align: right;">500.000 €</td></tr> <tr> <td>Για την άδεια κατηγορίας Β2:</td><td style="text-align: right;">500.000 €</td></tr> <tr> <td>Για την άδεια κατηγορίας Γ:</td><td style="text-align: right;">500.000 €</td></tr> <tr> <td>Για την άδεια κατηγορίας Ε:</td><td style="text-align: right;">150.000 €</td></tr> </table>	Για την άδεια κατηγορίας Α) ως εξής:		Ογκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)	Ελάχιστο Εταιρικό Κεφάλαιο		(σε Ευρώ)	-----		Έως και 100.000 Μ.Τ.	200.000 € Από	100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.	500.000 €	Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	1.000.000 €	Άνω των 600.000 Μ.Τ.	1.500.000 €	-----		Για την άδεια κατηγορίας Β1:	500.000 €	Για την άδεια κατηγορίας Β2:	500.000 €	Για την άδεια κατηγορίας Γ:	500.000 €	Για την άδεια κατηγορίας Ε:	150.000 €
Για την άδεια κατηγορίας Α) ως εξής:																											
Ογκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)	Ελάχιστο Εταιρικό Κεφάλαιο																										
	(σε Ευρώ)																										

Έως και 100.000 Μ.Τ.	200.000 € Από																										
100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.	500.000 €																										
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	1.000.000 €																										
Άνω των 600.000 Μ.Τ.	1.500.000 €																										

Για την άδεια κατηγορίας Β1:	500.000 €																										
Για την άδεια κατηγορίας Β2:	500.000 €																										
Για την άδεια κατηγορίας Γ:	500.000 €																										
Για την άδεια κατηγορίας Ε:	150.000 €																										

αποθηκευτικούς χώρους που βρίσκονται σε νησί ή νησιά υπαγόμενα στην παρούσα διάταξη.		ββ) Εγγυητική επιστολή, που πληροί τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147), αναλόγως εφαρμοζομένων, με την οποία ο εκδότης της εγγυάται την καταβολή προς το Ελληνικό Δημόσιο οποιουδήποτε ποσού μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, για την εξόφληση των απαιτήσεων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και σε βάρος του αιτούμενου τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας. γγ) Ειδικά για την άδεια κατηγορίας Δ, απαιτείται εγγυητική επιστολή ύψους πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ. δδ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των υποπεριπτώσεων ββ' και γγ' του παρόντος, αναφορικά με τη διάρκεια, το περιεχόμενο, τις προϋποθέσεις κατάπτωσης και τη συμπλήρωση της εγγυητικής επιστολής.	
5. Για τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας απαιτείται:		β. Διαθεσιμότητα αποθηκευτικών χώρων. Ο κάτοχος της Άδειας Εμπορίας οφείλει, καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης της δραστηριότητας, να διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να είναι ιδιόκτητοι, μισθωμένοι ή να έχουν παραχωρηθεί και να χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας του κατόχου της άδειας. Η μίσθωση και η παραχώρηση της χρήσης πρέπει να αποδεικνύονται εγγράφως.	
α. Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο ή εγγυητική επιστολή.		Οι αποθηκευτικοί χώροι οφείλουν να έχουν την αναγκαία χωρητικότητα για την εξυπηρέτηση της διακίνησης προϊόντων, της τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης, καθώς και της τήρησης των εμπορικών αποθεμάτων της παραγράφου 6 του παρόντος, εφόσον έχει αυτή την υποχρέωση ο αδειοδοτούμενος.	
Το νομικό πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να χορηγηθεί η Άδεια Εμπορίας πρέπει να ικανοποιεί μία από τις ακόλουθες εναλλακτικές απαιτήσεις:		Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να έχουν τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις προδιαγραφές και να διαθέτουν τεχνικό εξοπλισμό κατάλληλο για την ασφαλή αποθήκευση και ομαλή διακίνηση των προϊόντων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου ανάλογα με την κατηγορία της άδειάς τους. Η σύνδεση των αποθηκευτικών χώρων με τους προμηθευτές αυτών γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο (ιδίως με σύστημα αγωγών, διωλιστήρια, θάλασσα, σιδηροδρομικό δίκτυο, βυτιοφόρα οχήματα).	
αα) Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, ως ακολούθως:		Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορούν να βρίσκονται και εντός χώρου διωλιστηρίου. Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορεί να θεωρούνται και αποθήκες τήρησης Αποθεμάτων Έκτακτης Ανάγκης εφόσον τηρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.	
Για την άδεια κατηγορίας Α) ως εξής:		Για χορήγηση ή ανανέωση Άδειας Εμπορίας απαιτείται διαθεσιμότητα ελάχιστου όγκου αποθηκευτικών χώρων, ως ακολούθως:	
Όγκος Πωλήσεων Ελάχιστο Εταιρικό Κεφάλαιο		Για την Άδεια κατηγορίας Α, ως εξής: Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους) Ελάχιστη Διαθεσιμότητα Αποθηκευτικών Χώρων (σε κυβικά μέτρα)	
(κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)		-----	
Έως και 100.000 Μ.Τ.		200.000 €	
Από 100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.		500.000 €	
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.		1.000.000 €	
Άνω των 600.000 Μ.Τ. 1.500.000 €		-----	
--		-----	
Για την άδεια κατηγορίας Β1:		500.000	
€		-----	
Για την άδεια κατηγορίας Β2:		500,000	
€		-----	
Για την άδεια κατηγορίας Γ:		500.000	
€		-----	
Για την άδεια κατηγορίας Ε:		150.000	
€		-----	
ββ) Εγγυητική επιστολή, που πληροί τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147), αναλόγως εφαρμοζομένων, με την οποία ο εκδότης της εγγυάται την καταβολή προς το Ελληνικό Δημόσιο οποιουδήποτε ποσού μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, για την εξόφληση των απαιτήσεων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και σε βάρος του αιτούμενου τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας.		1.500 κ.μ. 4.000 κ.μ. 7.000 κ.μ. 13.000 κ.μ. Ο ελάχιστος όγκος αποθηκευτικών χώρων για τις υπόλοιπες κατηγορίες Άδειας Εμπορίας καθορίζεται ως εξής: Για την Άδεια κατηγορίας Β1: 5.000 κυβικά μέτρα. Για την Άδεια κατηγορίας Β2: 5.000 κυβικά μέτρα. Για την Άδεια κατηγορίας Γ: 500 κυβικά μέτρα. Για την Άδεια κατηγορίας Ε: 1.000 κυβικά μέτρα. Σε κάθε περίπτωση, ο ελάχιστος όγκος αποθηκευτικών χώρων δεν πρέπει να υπολείπεται του αναγκαίου για την τήρηση των προβλεπόμενων, στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, εμπορικών αποθεμάτων. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές ασφαλούς σχεδίασης, κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών προϊόντων των εταιρειών Δύλισης, Εμπορίας, Διάθεσης Βιοκαυσίμων, Λιανικής Εμπορίας και Μεγάλων Τελικών Καταναλωτών.».	
γγ) Ειδικά για την άδεια κατηγορίας Δ, απαιτείται εγγυητική επιστολή ύψους πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.			

Για την Άδεια κατηγορίας Ε: 1.000 κυβικά μέτρα. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές ασφαλούς σχεδίασης, κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών προϊόντων των εταιρειών διύλισης, εμπορίας, διάθεσης βιοκαυσίμων, λιανικής εμπορίας και μεγάλων τελικών καταναλωτών. γ. Διαθεσιμότητα μεταφορικών μέσων (βυτιοφόρων οχημάτων ή πλωτών εφοδιαστικών μέσων) που να μπορούν να εξασφαλίσουν την ομαλή τροφοδοσία της αγοράς και την ομαλή και συνεχή διακίνηση των προϊόντων που εμπορεύεται ο κάτοχος της άδειας Εμπορίας, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις τροφοδοσίας γεωγραφικών περιοχών που μπορεί να έχουν επιβληθεί στον κάτοχο της άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 14 της παραγράφου 2 του νόμου αυτού. Τα μεταφορικά μέσα, βυτιοφόρο (Φ.Ι.Χ. και Φ.Δ.Χ.) και πλωτά εφοδιαστικά (όπως δεξαμενόπλοια ή σλέπια), ιδιόκτητα και μισθωμένα, πρέπει να φέρουν εμφανώς, κατά περίπτωση, το εμπορικό σήμα του κατόχου της άδειας Εμπορίας, σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειάς του, ή το εμπορικό σήμα του μεταφορέα με τον οποίο έχει συναφθεί σύμβαση μεταφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω μεταφορικά μέσα των εταιρειών Εμπορίας κατηγορίας Β1 και Β2 πρέπει να φέρουν επιπλέον ειδικά σήματα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών, καθώς και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής όπου απαιτείται, καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της σήμανσης των ανωτέρω μεταφορικών μέσων και οι τεχνικές λεπτομέρειες ανά είδος καυσίμου». δ. Ειδικά για την Άδεια Εμπορίας υγραερίων: Ο κάτοχος της Άδειας αυτής, εφόσον εμπορεύεται και διακινεί υγραέριο σε φιάλες, οφείλει να έχει στην αποκλειστική κυριότητά του τουλάχιστον 30.000 κατάλληλες επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου οι οποίες φέρουν, με ανεξίτηλο τρόπο, ανεπίδεκτο επέμβασης την επωνυμία και το σήμα του. Ειδικά για την περίπτωση αρχικής χορήγησης Άδειας Εμπορίας κατηγορίας Γ' και μέχρι την πρώτη ανανέωση αυτής, ο παραπάνω ελάχιστος αριθμός φιαλών μειώνεται στις 20.000. 6. Εμπορικά Αποθέματα: Οι κάτοχοι αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων όλων των κατηγοριών, εκτός της κατηγορίας Δ' (ασφάλτου), υποχρεούνται να τηρούν συνεχώς εμπορικά αποθέματα ίσα τουλάχιστον με ποσοστό 5/365 των ετήσιων πωλήσεων που πραγματοποιήσαν στην εγχώρια αγορά κατά το προηγούμενο έτος, για κάθε κατηγορία προϊόντων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 ανάλογα με την κατηγορία της άδειάς τους. Η τήρηση των εμπορικών αποθεμάτων λαμβάνει χώρα εντός της επικράτειας: α) σε εγκαταστάσεις που λειτουργούν ως φορολογικές αποθήκες του άρθρου 63 του ν. 2960/2001 (Α' 265), στις οποίες επιτρέπεται η αποθήκευση προϊόντος εντός της ίδιας δεξαμενής από περισσότερους κατόχους άδειας εμπορίας, ή και β) σε εγκαταστάσεις, οι οποίες δεν λειτουργούν ως φορολογικές αποθήκες και αποθηκεύονται πετρελαιοειδή προϊόντα, για τα οποία έχουν καταβληθεί οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις. Οι εν λόγω εγκαταστάσεις χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τον κάτοχο της άδειας εμπορίας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται η υποχρέωση και ο τρόπος υπολογισμού αυτής, προσδιορίζονται τα πετρελαιοειδή προϊόντα που τηρούνται ανά κατηγορία άδειας, τα στοιχεία αναφοράς, η διαδικασία ελέγχου των υποχρεώσεων της	πετρελαιοειδών προϊόντων γίνεται με παραστατικά των κατόχων άδειας Εμπορίας 9. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η κατάρτιση συμβάσεων πωλήσεως ναυτιλιακών καυσίμων είτε απευθείας με τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε με άλλο τρίτο πρόσωπο που συνδέεται συμβατικά με αυτόν, υπό την προϋπόθεση ότι η παράδοση των προϊόντων αυτών θα γίνεται στο πλοίο με ευθύνη και με παραστατικά παράδοσης αποκλειστικά των κατόχων Άδειας Εμπορίας, οι οποίοι θα εκδίδουν τα παραστατικά πώλησης είτε προς τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε προς τον τρίτο αντίστοιχα. 10. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας ασ' του μπορεί να προμηθεύεται απευθείας από τα διυλιστήρια ποσότητα μαζούτ, σε ποσοστό 10% επί της ποσότητας ασφάλτου που προμηθεύεται, προκειμένου να την χρησιμοποιήσει για τις ανάγκες συντήρησης της ασφάλτου. Μέρος της ποσότητας αυτής επιτρέπεται να διαθέτει και στους τελικούς καταναλωτές για τον ίδιο σκοπό. Για την τήρηση των υποχρεώσεων του ν. 3054/2002 (Α' 230) που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, πρέπει να ισχύουν οι διατάξεις για τα κριτήρια αειφορίας των άρθρων 32ζ, 32η και 32θ του ν. 3468/2006.»
---	--

παρούσας, καθορίζεται η ελεγκτική Αρχή και ρυθμίζεται κάθε άλλο ειδικότερο θέμα. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται οι όροι συνεργασίας μεταξύ της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων της παρούσας από τους κατόχους αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων. 7. Ο κάτοχος άδειας Εμπορίας έχει, σύμφωνα με τους όρους αυτής, την υποχρέωση της ομαλούς και συνεχούς τροφοδοσίας της αγοράς και φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την ποιότητα και την ποσότητα των προϊόντων που διακινεί και διαθέτει. 8. Οι κάτοχοι άδειας Εμπορίας μπορούν να χρησιμοποιούν για τη μεταφορά των πετρελαιοειδών προϊόντων τις υπηρεσίες τρίτων (μεταφορέων) μη κατόχων άδειας κατά το νόμο αυτό, και στους οποίους δεν πραγματοποιείται μεταβίβαση της κυριότητας των μεταφερόμενων προϊόντων. Η μεταφορά και η πώληση των πετρελαιοειδών προϊόντων γίνεται με παραστατικά των κατόχων άδειας Εμπορίας. 9. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η κατάρτιση συμβάσεων πωλήσεως ναυτιλιακών καυσίμων είτε απευθείας με τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε με άλλο τρίτο πρόσωπο που συνδέεται συμβατικά με αυτόν, υπό την προϋπόθεση ότι η παράδοση των προϊόντων αυτών θα γίνεται στο πλοίο με ευθύνη και με παραστατικά παράδοσης αποκλειστικά των κατόχων Άδειας Εμπορίας, οι οποίοι θα εκδίδουν τα παραστατικά πώλησης είτε προς τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε προς τον τρίτο αντίστοιχα. 10. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας ασφάλτου μπορεί να προμηθεύεται απευθείας από τα διυλιστήρια ποσότητα μαζούτ, σε ποσοστό 10% επί της ποσότητας ασφάλτου που προμηθεύεται, προκειμένου να την χρησιμοποιήσει για τις ανάγκες συντήρησης της ασφάλτου. Μέρος της ποσότητας αυτής επιτρέπεται να διαθέτει και στους τελικούς καταναλωτές για τον ίδιο σκοπό. 11. Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας του παρόντος, εφόσον έχουν την υποχρέωση τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης ή εμπορικών αποθεμάτων, οφείλουν να διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους με την αναγκαία χωρητικότητα για την τήρηση των αποθεμάτων αυτών.».	
Άρθρο 112 Διόρθωση παροραμάτων και παραδρομών στην παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002 – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002 Το πρώτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002 (Α' 230) τροποποιείται ως προς το αποφασίζον όργανο και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής: «α. Με απόφαση του αρμοδίου για επιβολή προστίμων οργάνου, του φορέα στον οποίο υπάγεται η αδειοδοτούσα αρχή, για κάθε παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια, ιδίως, η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτήν, ο βαθμός υπαιτιότητας και η τυχόν υποτροπή του παραβάτη. Για την αξιολόγηση της παραβατικής συμπεριφοράς ως υποτροπής, λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες εγγραφές στο Βιβλίο Κυρώσεων. Σε υποτροπή βρίσκεται όποιος μέσα σε τρία (3) χρόνια από την έκδοση της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται σε αυτόν πρόστιμο ή άλλη κύρωση για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις, τελεί νέα παράβαση.»	«1.α. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για κάθε παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια, ιδίως, η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτήν, ο βαθμός υπαιτιότητας και η τυχόν υποτροπή του παραβάτη. Για την αξιολόγηση της παραβατικής συμπεριφοράς ως υποτροπής, λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες εγγραφές στο Βιβλίο Κυρώσεων. Σε υποτροπή βρίσκεται όποιος μέσα σε τρία (3) χρόνια από την έκδοση της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται σε αυτόν πρόστιμο ή άλλη κύρωση για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις, τελεί νέα παράβαση.»

Άρθρο 113**Καθορισμός πόρων υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης - Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 4342/2015**

Στο άρθρο 21 του ν. 4342/2015 (Α' 143), το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιούνται, προκειμένου να συμπληρωθούν η διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών για τη χρηματοδότηση των προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και οι πόροι του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 απαλείφεται η αναφορά στο ότι τα ποσά αποτελούν έσοδα του Πράσινου Ταμείου, και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης μέσω του σχήματος των ανταγωνιστικών διαδικασιών, όπως και μέτρων για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών, καθώς και για την υλοποίηση ενεργειών με κοινωνικό χαρακτήρα, όπως η κατά προτεραιότητα υλοποίηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή ένδεια ή στην κοινωνική κατοικία. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται κυρίως από εισφορές των διανομέων ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων διανομής και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας κατά την έννοια του παρόντος νόμου, από πάσης φύσεως ανακτήσεις ποσών των δικαιούχων φορέων του Προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών ΥΠΕΝ/Δ/75516/436/31.7.2020 (Β' 3156) που καταβάλλονται μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθώς επίσης και από έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Με το ανωτέρω διάταγμα καθορίζονται η διαδικασία σύστασης, οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας του Ταμείου, οι πόροι, ο τρόπος και η διαδικασία χρηματοδότησής του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Μέχρι τη σύσταση του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΤΕΑΠ), για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και δράσεων για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χρησιμοποιείται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Πράσινο Ταμείο, το οποίο ιδρύθηκε με το άρθρο 19 του ν. δ. 1262/1972 (Α' 194) και μετονομάστηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 3889/2010 (Α' 182). Οι πόροι της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αποδίδονται σε ειδικό λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης των πόρων του Πράσινου Ταμείου που αφορούν στους σκοπούς του παρόντος, ο οποίος τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, και ειδικότερα στον λογαριασμό υπό την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο - Ταμείο Διαχείρισης Ενεργειακής Απόδοσης».

«Άρθρο 21**Χρηματοδοτική και τεχνική υποστήριξη μέσω Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης (παράγραφος 4 του άρθρου 20 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)**

1. Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού συστήνεται Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών, καθώς και για την υλοποίηση ενεργειών με κοινωνικό χαρακτήρα, όπως η κατά προτεραιότητα υλοποίηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή ένδεια ή στην κοινωνική κατοικία. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται κυρίως από εισφορές των διανομέων ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων διανομής και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας κατά την έννοια του παρόντος νόμου, καθώς επίσης και από έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Με το ανωτέρω διάταγμα καθορίζονται η διαδικασία σύστασης, οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας του Ταμείου, οι πόροι, ο τρόπος και η διαδικασία χρηματοδότησής του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Μέχρι τη σύσταση του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΤΕΑΠ), για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και δράσεων για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χρησιμοποιείται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Πράσινο Ταμείο, το οποίο ιδρύθηκε με το άρθρο 19 του ν. δ. 1262/1972 (Α' 194) και μετονομάστηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 3889/2010 (Α' 182). Οι πόροι της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αποτελούν έσοδα του Πράσινου Ταμείου και αποδίδονται σε αυτό, σε ειδικό λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης των πόρων του Πράσινου Ταμείου που αφορούν στους σκοπούς του παρόντος, ο οποίος τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, και ειδικότερα στον λογαριασμό υπό την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο - Ταμείο Διαχείρισης Ενεργειακής Απόδοσης».

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 προστίθεται περίπτωση ζ' ως εξής:

ζ) Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 27/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 (ΕΕ L 315 της 14.11.2012 στο εσωτερικό δίκαιο.

4. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής με αριθμό 4503/23.11.2012 (Β' 3184), η 4η ομάδα πόρων, αντικαθίσταται ως εξής:

4η) Πόροι αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, που κατευθύνονται εν γένει σε προγράμματα και δράσεις σχετικά με την εξυπηρέτηση των στόχων προώθησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ενέργειας και εν γένει βιώσιμης χρήσης της ενέργειας, είτε σε δράσεις τοπικής εμβέλειας στις περιοχές εγκατάστασης ή διέλευσης δικτύων ενεργειακών υποδομών είτε σε συνολικότερες δράσεις μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

5. Στο άρθρο 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

5. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των παραγράφων 2 και 4 του παρόντος και για την εξυπηρέτηση των σκοπών του ν. 4342/2015 όπως ισχύει, κάθε θέμα που αφορά τη διαχείριση του εν λόγω λογαριασμού, τη διαδικασία, τον τρόπο μεταφοράς και τα κριτήρια είσπραξης, κατανομής και απόδοσης των πόρων του, και κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά στους πόρους του Ειδικού Λογαριασμού υπό την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο - Ταμείο Διαχείρισης Ενεργειακής Απόδοσης» ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης της Διεύθυνσης Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας.»

Άρθρο 114 Πόροι Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 Στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί πόρων του Πράσινου Ταμείου που διατίθενται χωρίς τον περιορισμό του ποσοστού του 2,5%, προστίθεται περ. στ) ως εξής: «στ) τα έσοδα της περ. ζ' της παρ. 1, που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 27/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315/1).».	4. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, η διάθεση των πόρων του Πράσινου Ταμείου κατ' έτος, όπως προβλέπονται στο άρθρο 8, για τις λειτουργικές του δαπάνες και την επίτευξη των σκοπών του, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει «το δύο και ήμισυ τοις εκατό (2,5%) επί του συνόλου των διαθεσίμων του κατά το τέλος του προηγούμενου έτους Τα επιπλέον του ανωτέρω ποσοστού διαθέσιμα επιτρέπεται να περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.» Τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα του επιτρεπομένου ποσοστού διάθεσης μεταφέρονται στην επόμενη χρήση και διατίθενται για τους ίδιους σκοπούς. Από τα συνολικά διαθέσιμα του Πράσινου Ταμείου διατίθενται χωρίς τον περιορισμό του ποσοστού του 2,5% του πρώτου εδαφίου: α) τα ποσά που απαιτούνται για την καταβολή κάθε είδους φόρου για έσοδά του που προέρχονται από τόκους καταθέσεων και ομολογιακά δάνεια ή έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου, β) τα ποσά που απαιτούνται για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στους δικαιούχους, σύμφωνα με τη διαδικασία του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 7 ή κάθε άλλη προβλεπόμενη από ειδικές διατάξεις διαδικασία, γ) οι πόροι που λαμβάνει στο πλαίσιο προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή άλλων ευρωπαϊκών ή διεθνών προγραμμάτων, δ) τα ποσά των ιδιωτικών χορηγιών ή δωρεών και ε) τα έσοδα της περίπτωσης η' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.»
Άρθρο 115 Καθορισμός υπόχρεων μερών και επιμερισμός σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 Στην παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143), προστίθενται νέα δεύτερο και τρίτο εδάφια και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8. Το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης εξασφαλίζει ότι οι διανομείς ενέργειας και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας που ορίζονται ως υπόχρεα μέρη σύμφωνα με την παρ. 9 και δραστηριοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια, αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση μέρους των στόχων της παρ. 1. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται τον πρώτο μήνα της περιόδου επιμερισμού του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, καθορίζονται τα υπόχρεα μέρη, καθώς και ο επιμερισμός του σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας σε αυτά. Τα υπόχρεα μέρη δύνανται να υλοποιούν τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από την παρούσα, καταβάλλοντας στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21, ποσό ισοδύναμο προς τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης (Β' 4237/20.11.2019).».	«8. Το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης εξασφαλίζει ότι οι διανομείς ενέργειας και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας που ορίζονται ως υπόχρεα μέρη σύμφωνα με την παρ. 9 και δραστηριοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια, αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση μέρους των στόχων της παρ. 1.»

Άρθρο 117 Αύξηση της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στη νήσο Ρεβυθούσα – Τροποποίηση περ. ια) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 Στο τέλος της περ. ια) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται εδάφιο ως προς τη δυνατότητα της εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) να περιλαμβάνει πλοίο – πλωτή δεξαμενή ΥΦΑ και η περ. ια) της παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «(ια) Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ): Σταθμός που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή, εκφόρτωση και αεριοποίηση του ΥΦΑ και για την υγροποίηση Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την επαναεριοποίησή του και την έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται τα τμήματα της εγκατάστασης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αποθήκευση. Η Εγκατάσταση ΥΦΑ μπορεί να περιλαμβάνει πλοίο – πλωτή δεξαμενή ΥΦΑ, προς τον σκοπό της αύξησης της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης αυτής, είτε αυτό είναι σταθερά συνδεδεμένο με την Εγκατάσταση ΥΦΑ είτε όχι.»	«(ια) Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ): Σταθμός που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή, εκφόρτωση και αεριοποίηση του ΥΦΑ και για την υγροποίηση Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την επαναεριοποίησή του και την έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται τα τμήματα της εγκατάστασης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αποθήκευση.»
Άρθρο 118 Αναμόρφωση πλαισίου φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου και ρύθμιση εσόδων της μονάδας Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στη νήσο Ρεβυθούσα - Αντικατάσταση περ. (γα) της παρ. 2 και τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 68 του ν. 4001/2011 1. Η περ. γα) της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), αντικαθίσταται ως εξής: «(γα) Έχει την ευθύνη για την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ). Για τον σκοπό αυτόν, κατά τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, μπορεί να προβαίνει σε αγορά Φυσικού Αερίου μέσω Βάθρου Εμπορίας βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 312/2014 της Επιτροπής, της 26ης Μαρτίου 2014, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά την εξισορρόπηση του φυσικού αερίου στα δίκτυα μεταφοράς» (L 91), καθώς και να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, συμβάσεις για την αγορά και παράδοση Φυσικού Αερίου. Τις συμβάσεις αυτές συνομολογεί μετά την εκπόνηση των σχετικών μελετών για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης των φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης για το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και την Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) από τον ΔΕΣΦΑ και την έγκρισή τους από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ). Το κόστος που προκύπτει για τον ΔΕΣΦΑ από την αντιστάθμιση των ως άνω φυσικών απωλειών και της ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης φυσικού αερίου για τη λειτουργία της μονάδας Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στη νήσο Ρεβυθούσα και των σταθμών συμπίεσης του ΕΣΦΑ, από την αγορά δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα CO₂, καθώς και από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία του ΕΣΦΑ, υπολογίζεται από τον Διαχειριστή του ΕΣΦΑ και ανακτάται εντός του έτους κατά το οποίο προκύπτει το σχετικό κόστος. Προς τον σκοπό αυτό, ο ΔΕΣΦΑ επιβάλλει στους Χρήστες χρεώσεις για την κάλυψη των σχετικών δαπανών του, εφόσον δεν ανακτώνται με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, και τηρεί σχετικό χωριστό λογαριασμό για το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και για την Εγκατάσταση ΥΦΑ, κατά τους εγκεκριμένους από τη ΡΑΕ κανόνες λογιστικού διαχωρισμού, κατά τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ και τον Κανονισμό Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του ΕΣΦΑ.» 2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 68 του ν. 4001/2011, περί υπολογισμού των τιμολογίων χρήσης του ΕΣΦΑ, η «ΑΔΜΗΕ ΑΕ» αντικαθίσταται από την «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ», το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως προς την προσθήκη εξαιρέσεων συγκεκριμένων εξόδων, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Δεν επιτρέπεται η Σύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ, με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στην «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» η οποία παράγεται από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που ευρίσκονται σε	«Άρθρο 68 Αρμοδιότητες του ΔΕΣΦΑ ΑΕ 1. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ λειτουργεί, συντηρεί, διαχειρίζεται, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει το ΕΣΦΑ και τις διασυνδέσεις που εντάσσονται σε αυτό, προκειμένου το ΕΣΦΑ να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο, ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Χρηστών σε Φυσικό Αέριο, κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό και να διασφαλίζεται η λειτουργία μίας ενιαίας αγοράς φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η προστασία του περιβάλλοντος. 2. Στο πλαίσιο των ανωτέρω υποχρεώσεων ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ: (α) Παρέχει στους Χρήστες πρόσβαση στο ΕΣΦΑ με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο διάστημα επιθυμούν, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του ΕΣΦΑ. Για το σκοπό αυτόν συνάπτει με τους Χρήστες Συμβάσεις Μεταφοράς, Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ και Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης Αποθήκευσης, σύμφωνα με πρότυπες Συμβάσεις, οι οποίες καταρτίζονται και δημοσιεύονται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ στην ιστοσελίδα του, μετά από έγκριση της ΡΑΕ. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ μπορεί να αρνηθεί την παροχή πρόσβασης στο ΕΣΦΑ μόνο για λόγους έλλειψης δυναμικότητας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ ή αν η πρόσβαση στο ΕΣΦΑ ενδέχεται να εμποδίζει το ΔΕΣΦΑ ΑΕ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί. Η άρνηση παροχής πρόσβασης αιτιολογείται ειδικά και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος Χρήστης και η ΡΑΕ. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται, εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 48 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στην περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν σοβαρές οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυσχέρειες, λόγω συμβάσεων που περιέχουν ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις του ΕΣΦΑ για την παροχή πρόσβασης, όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ εξασφαλίζει το κατάλληλο δυναμικό εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. (β) Προγραμματίζει τις παραδόσεις Φυσικού Αερίου στο ΕΣΦΑ και τις παραλαβές Φυσικού Αερίου από αυτό, κατανέμει το φορτίο στους Χρήστες και μερμνά για την εξασφάλιση της ποιότητας του Φυσικού Αερίου. (γ) Έχει την ευθύνη για την εξισορρόπηση του φορτίου του ΕΣΦΑ, κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 312/2014 (ΕΕ L 91/15). (γα) Έχει την ευθύνη για την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Για το σκοπό αυτόν μπορεί να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, με διαφανείς διαδικασίες που δεν εισάγουν διακρίσεις και βασίζονται στους κανόνες της αγοράς, συμβάσεις για την αγορά και παράδοση Φυσικού Αερίου. Τις συμβάσεις αυτές συνομολογεί μετά την έγκριση του ετήσιου προγράμματος

γήπεδα ή εγκαταστάσεις του ΕΣΦΑ και εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3468/2006 (Α' 129) περί Αυτοπαραγωγών. Οι σχετικές επενδύσεις, εφόσον υλοποιούνται σύμφωνα με εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, εντάσσονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση του ΕΣΦΑ και τα σχετικά λειτουργικά έξοδα, εξαιρουμένων των εξόδων προμήθειας καυσίμου, αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα CO₂ και κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των τιμολογίων χρήσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με το άρθρο 88 του παρόντος. Τα έσοδα από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη λειτουργία της μονάδας ΣΗΘΥΑ και την έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο και τα αντίστοιχα έξοδα, εξαιρουμένων των λειτουργικών εξόδων που συνυπολογίζονται στα τιμολόγια χρήσης ΕΣΦΑ, κατά τα ανωτέρω, εγγράφονται στον σχετικό λογαριασμό της Εγκατάστασης ΥΦΑ, σύμφωνα με την περ. (γα) της παρ. 2 του άρθρου 68 του παρόντος.».

αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης από τη ΡΑΕ και επιβάλλει στους Χρήστες χρεώσεις για την κάλυψη των σχετικών δαπανών του, όπως προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Ο ΔΕΣΦΑ Α.Ε. τηρεί χωριστό λογαριασμό αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ.

(δ) Εισπράττει το τέλος ασφάλειας εφοδιασμού από τους Χρήστες και τηρεί χωριστό λογαριασμό για τις δραστηριότητες αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

(ε) Εφαρμόζει μηχανισμούς διαχείρισης της συμφόρησης στα σημεία εισόδου και εξόδου, οι οποίοι βασίζονται, κατά το δυνατόν, σε μηχανισμούς της αγοράς, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια όπως ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, προκειμένου να προσάγεται ο υγιής ανταγωνισμός, χωρίς διακρίσεις μεταξύ Χρηστών ή κατηγοριών Χρηστών. Δημοσιεύει ιστορικά στοιχεία και προβλέψεις ροών σε κάθε σημείο εισόδου και εξόδου για τα επόμενα έτη, προκειμένου να ενημερώνονται οι Χρήστες για την πιθανότητα συμφόρησης. Ενημερώνει τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, όταν η ζήτηση για δέσμευση μεταφορικής ικανότητας σε σημείο εισόδου ή εξόδου δημιουργεί εύλογα πιθανότητα συμφόρησης στο σημείο αυτό. Τηρεί χωριστό λογαριασμό για τη διαχείριση της συμφόρησης, το πιστωτικό υπόλοιπο του οποίου συνυπολογίζεται κατά τον καθορισμό του τιμολογίου χρήσης του ΕΣΦΑ, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό Τιμολόγησης.

(στ) Μεριμνά για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών σύμφωνα με το άρθρο 73.

(ζ) Συντάσσει κάθε έτος και δημοσιεύει αναλυτική έκθεση για τη λειτουργία του ΕΣΦΑ, για τις μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών του ΕΣΦΑ, τη δέσμευση μεταφορικής ικανότητας, την εξισορρόπηση φορτίου, το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησης, τη συμφόρηση και τη διαχείριση της, τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και την αντιμετώπισή τους.

(η) Τηρεί Μητρώο Κατόχων Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας.

(θ) Συνάπτει συμφωνίες με τους Διαχειριστές ΑΣΦΑ, Δικτύων Διανομής, καθώς και Συστημάτων Φυσικού Αερίου που είναι εγκατεστημένα εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, με σκοπό την ενίσχυση της μεταξύ τους διαλειτουργικότητας, την ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία συνεργασία.

(ι) Παρέχει τις υπηρεσίες του με διαφάνεια, αμεροληψία και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών των Χρηστών του ΕΣΦΑ, όπως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων, των μετόχων τους ή των θυγατρικών εταιρειών τους.

(ια) Παρέχει στους Διαχειριστές ΑΣΦΑ ή Δικτύων Διανομής, που συνδέονται με το ΕΣΦΑ, τις αναγκαίες πληροφορίες, για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία των συνδεδεμένων εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες διαχείρισης και κατανομής του δυναμικού διασύνδεσης.

(ιβ) Παρέχει σε κάθε Χρήστη του ΕΣΦΑ επαρκείς πληροφορίες για τη χρήση του συστήματος και τη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα, για τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού, την αποτελεσματική πρόσβαση στο ΕΣΦΑ, καθώς και τη μεταφορά Φυσικού Αερίου, κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του ΕΣΦΑ, με την επιφύλαξη τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών που περιέχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Τηρεί και διαχειρίζεται για το σκοπό αυτόν το Ηλεκτρονικό Πληροφοριακό Σύστημα ΕΣΦΑ, στο οποίο δημοσιεύει τις παραπάνω πληροφορίες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού.

(ιγ) Δημοσιεύει κατάλογο των τιμολογίων χρέωσης των Χρηστών του ΕΣΦΑ για τις παρεχόμενες σε αυτούς υπηρεσίες, ανεξαρτήτως του τρόπου θέσπισης των τιμολογίων αυτών.

(ιδ) Ενημερώνει τη ΡΑΕ για κάθε παράβαση που περιέρχεται σε γνώση του και αφορά διατάξεις του νόμου αυτού ή όρους άδειας, που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου.

(ιε) Εγκαθιστά και διαχειρίζεται Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, στο οποίο οι Χρήστες καταχωρίζουν προτάσεις για τη σύναψη συμβάσεων μεταπώλησης Φυσικού αερίου, συμβάσεων εκχώρησης ή μεταβίβασης του δικαιώματος χρήσης δεσμευμένης δυναμικότητας και αποθηκευτικού χώρου, συμβάσεων για την αγορά και πώληση ποσοτήτων φυσικού αερίου, καθώς και

	προτάσεις για τη διενέργεια συναλλαγών ΥΦΑ, δηλώσεις αποδοχής των προτάσεων αυτών και κάθε άλλο στοιχείο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. (ιστ) Καταρτίζει τον Κανονισμό Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, ο οποίος εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό αυτό ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετική με την πρόσβαση στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, οι όροι και η διαδικασία υποβολής και καταχώρισης από τους Χρήστες στο σύστημα αυτό των προτάσεων της περίπτωσης ιε της παραγράφου αυτής, η καταχώριση των δηλώσεων αποδοχής των προτάσεων αυτών, καθώς και θέματα τεχνικού χαρακτήρα, που αφορούν στη διαμόρφωση, στην τήρηση και στη λειτουργία του, ώστε να παρέχεται έγκυρη πληροφόρηση στους ενδιαφερόμενους για τη σύναψη των συμβάσεων της περίπτωσης ιε και να διευκολύνεται η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων αυτών.» (ιζ) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που του ανατίθενται, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για την ανάκτηση δαπανών του ΔΕ-ΣΦΑ ΑΕ, που οφείλονται στην εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σύμφωνα με την παρούσα διάταξη, εγκρίνονται χωριστά τιμολόγια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του παρόντος. (ιη) Συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου. (ιθ) Συμμετέχει σε κοινοπραξίες, μεταξύ άλλων με έναν ή περισσότερους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, χρηματιστήρια φυσικού αερίου και άλλους σχετικούς φορείς με στόχο να αναπτυχθεί η δημιουργία περιφερειακών αγορών στο πλαίσιο της διαδικασίας ελευθέρωσης της αγοράς. (ικ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα σύμφωνα με το νόμο, την πιστοποίηση που του χορηγείται και τους ισχύοντες κανονισμούς και κώδικες. (κα) Καταρτίζει το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. 3. Η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ επιτρέπεται μόνο στις κάτωθι περιπτώσεις: (α) Για την εξισορρόπηση φορτίου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ και το Εγχειρίδιο Εξισορρόπησης Φορτίου που καταρτίζεται από τη ΔΕΣΦΑ Α.Ε. και εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και με το οποίο καθορίζονται επιμέρους μεθοδολογίες, τιμές παραμέτρων και λεπτομέρειες εφαρμογής για την εξισορρόπηση φορτίου. (αα) Για την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με την περίπτωση γα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. (β) Για την αποσυμφόρηση της Εγκατάστασης ΥΦΑ Ρεβουθούσας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Στην περίπτωση αυτή, η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου πραγματοποιείται κατά τρόπο ώστε οι σχετικές χρεώσεις και πιστώσεις προς το ΔΕΣΦΑ ΑΕ, για κάθε αγοραπωλησία, να ισοσκελίζονται. 4. Δεν επιτρέπεται ηΣύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ, με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στον ΑΔΜΗΕ ΑΕ, η οποία παράγεται από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που ευρίσκονται σε γήπεδα ή εγκαταστάσεις του ΕΣΦΑ και εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3468/2006 (Α' 129) περί Αυτοπαραγωγών. Οι σχετικές επενδύσεις, εφόσον υλοποιούνται σύμφωνα με εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, εντάσσονται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του ΕΣΦΑ και τα σχετικά έσοδα και έξοδα συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των χρεώσεων χρήσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 88. 5. Οι Χρήστες οφείλουν να παρέχουν στο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τις αναγκαίες πληροφορίες, για να επιτυγχάνεται η ασφαλής, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του ΕΣΦΑ, υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.»
--	---

Άρθρο 123 Μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη νήσο Κρήτη- Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019 Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019 (Α' 45) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία ισχύος των αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας, στο ίδιο εδάφιο αφαιρείται η αναφορά περί μελλοντικής εγκατάστασης σταθμών, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Κατά παρέκκλιση των υφιστάμενων διατάξεων, με το παρόν χορηγείται άδεια εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 στις μονάδες της παραγράφου 1. Εντός τριών (3) μηνών από τη χορήγηση της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της παραγράφου 3, ο φορέας εκμετάλλευσης των μονάδων υποχρεούται να υποβάλει στις αρμόδιες αρχές αίτημα συνοδευόμενο από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στις Δ6/Φ1/οικ.8295/1995 (Β' 385) και Δ6/Φ1/οικ.7740/2001 (Β' 508) υπουργικές αποφάσεις, για την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας των λειτουργούντων σταθμών παραγωγής, στους οποίους θα εγκατασταθούν οι προστιθέμενες μονάδες. Αν δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεν έχει ολοκληρωθεί η ΦΑΣΗ Ι της διασύνδεσης της Κρήτης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, και δεν έχουν εκδοθεί οι αντίστοιχες άδειες που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο χρόνος ισχύος των αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, έως την ολοκλήρωση της ΦΑΣΗΣ Ι της διασύνδεσης αυτής.»	«5. Κατά παρέκκλιση των υφιστάμενων διατάξεων, με το παρόν χορηγείται άδεια εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας, διάρκειας έως δύο (2) έτη, στους σταθμούς, στους οποίους θα εγκατασταθούν οι μονάδες της παραγράφου 1. Εντός τριών (3) μηνών από τη χορήγηση της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της παραγράφου 3, ο φορέας εκμετάλλευσης των μονάδων υποχρεούται να υποβάλει στις αρμόδιες αρχές αίτημα συνοδευόμενο από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στις Δ6/Φ1/οικ.8295/1995 (Β' 385) και Δ6/Φ1/οικ.7740/2001 (Β' 508) υπουργικές αποφάσεις, για την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας των λειτουργούντων σταθμών παραγωγής, στους οποίους θα εγκατασταθούν οι προστιθέμενες μονάδες. Αν δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεν έχει ολοκληρωθεί η ΦΑΣΗ Ι της διασύνδεσης της Κρήτης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, και δεν έχουν εκδοθεί οι αντίστοιχες άδειες που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο χρόνος ισχύος των αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, έως την ολοκλήρωση της ΦΑΣΗΣ Ι της διασύνδεσης αυτής.»
Άρθρο 124 Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης – Τροποποίηση του άρθρου 61 του ν. 4839/2021 Στο εξηκοστό πρώτο άρθρο του ν. 4839/2021 (Α' 181) περί σύστασης Ειδικού Λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», προστίθενται παρ. 12 και 13 ως εξής: «12. Ο ειδικός λογαριασμός «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» διαχωρίζεται λογιστικά στους εξής δύο (2) Υπολογαριασμούς: α) Τον Υπολογαριασμό Εσόδων και β) τον Υπολογαριασμό Εξόδων. α) Ο Υπολογαριασμός Εσόδων του ειδικού λογαριασμού έχει τις εξής εισροές: αα) έσοδα από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), αβ) έσοδα που προβλέπονται στην υποπερ. (στ) της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129), αγ) έσοδα από τον ειδικό λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, αδ) έσοδα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, αε) ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. β) Ο Υπολογαριασμός Εξόδων του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» έχει τις εξής εκροές: βα) τις επιδοτήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ββ) τα ποσά που αφορούν στο επίδομα θέρμανσης του άρθρου 79 του ν. 4756/2020 (Α' 235), βγ) τα ποσά που αφορούν στο κόστος λειτουργίας τηλεθέρμανσης του Δήμου Εορδαίας της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, μέχρι τη σύνδεση της τηλεθέρμανσης του Δήμου με την υπό κατασκευή μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας «ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑ Ν», βδ) τα ποσά που αφορούν στον ειδικό λογαριασμό για την επανασύνδεση παροχών ηλεκτρικού ρεύματος που έχει συσταθεί με το άρθρο 36 του ν. 4508/2017 (Α' 200), βε) τα ποσά που αφορούν στον ειδικό λογαριασμό για τη χορήγηση ενίσχυσης σε οικιακούς καταναλωτές λόγω περιβαλλοντικής επιβάρυνσης από λιγνιτική δραστηριότητα που έχει συσταθεί με το άρθρο 26 του ν. 4513/2018 (Α' 9).	Άρθρο εξηκοστό πρώτο Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» - Χορήγηση επιδότησης λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου σε καταναλωτές 1. Συστήνεται ειδικός λογαριασμός με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» και ως διαχειριστής του ειδικού λογαριασμού ορίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε. 2. Ο ειδικός λογαριασμός της παρ. 1, πέρα από τα έσοδα που προβλέπονται στην υποπερ. (στ) της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129), δύναται να χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και κατόπιν απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179). 3. Παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της ανωτέρω επιδότησης δύναται να είναι όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ενδεικτικά: α) οι δικαιούχοι καταναλωτές, β) το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), γ) η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος χορήγησης και ο χρόνος εκκαθάρισης της επιδότησης, δ) η περίοδος κατανάλωσης, ε) ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, στ) ανώτατα όρια επιδότησης ανά επιχείρηση, ζ) η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, εάν αυτό απαιτηθεί, και οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, η) οι υποχρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και

βστ) δράσεις που αφορούν στην απόσυρση και αντικατάσταση οικιακών ηλεκτρικών συσκευών μέσω συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης από πιστοποιημένους φορείς,

βζ) ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

Κάθε θέμα σχετικό με τις εκροές των υποπερ. βα) έως βζ) καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το ποσοστό των εισροών που αποδίδεται, ως ανταποδοτικό τέλος, στον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), για την κάλυψη των λειτουργικών και διαχειριστικών δαπανών του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης.

13. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. δύναται, αποκλειστικά εντός του έτους 2022, να συνάπτει μια ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος για την υποστήριξη του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του άρθρου 36 και της παρ. 1 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη του άρθρου 235 του ίδιου νόμου. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ πλέον Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις κατηγορίες πελατών, το είδος, το μέγεθος και το αντικείμενο δραστηριότητας και την ένταση ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων, καθώς και το είδος των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Ειδικά για την περίοδο κατανάλωσης από την 1η.8.2021 μέχρι και τις 31.12.2021, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να χορηγείται η επιδότηση του πρώτου εδαφίου σε καταναλωτές με παροχές αγροτικής χρήσης, ανεξαρτήτως επιτέδου τάσης και συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ξήρανσης αγροτικών προϊόντων, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, ανώτατα όρια επιδότησης, η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, αν αυτό απαιτηθεί, οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της κατανάλωσης φυσικού αερίου και να πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές φυσικού αερίου. Δικαιούχοι της επιδότησης είναι όλοι οι καταναλωτές φυσικού αερίου εκτός των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των περυπτώσεων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής ή μη απόδοσης για το σκέλος της κατανάλωσης φυσικού αερίου που αφορά σε παραγωγή θερμικής ενέργειας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ενδεικτικά:

α) οι δικαιούχοι καταναλωτές,

β) το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά θερμική μεγαβατώρα (MWhth),

γ) η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος χορήγησης και ο χρόνος εκκαθάρισης της επιδότησης,

δ) η περίοδος κατανάλωσης,

ε) ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων,

στ) ανώτατα όρια επιδότησης,

ζ) η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, αν αυτό απαιτηθεί, και οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς,

η) οι υποχρεώσεις των προμηθευτών φυσικού αερίου, καθώς και θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις κατηγορίες πελατών, το είδος, το μέγεθος και το αντικείμενο δραστηριότητας και την ένταση θερμικής ενέργειας των επιχειρήσεων, καθώς και το είδος των τιμολογίων προμήθειας φυσικού αερίου.

5. Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού της παρ. 1 δύναται να επιδοτείται μέρος της δαπάνης για τη χορήγηση επιδόματος θέρμανσης του άρθρου 79 του ν. 4756/2020 (Α' 235). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος του ποσού που διατίθεται κατ' έτος σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Το ποσό αυτό μεταφέρεται σε λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου και εμφανίζεται στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού με εγγραφή ισόποσων πιστώσεων στον ΑΛΕ 2250904001 «Επίδομα θέρμανσης» του Ειδικού Φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών για τις ανάγκες ενίσχυσης του επιδόματος θέρμανσης.

6. Ειδικά για τη χορήγηση επιδόματος θέρμανσης χειμερινής περιόδου 2021-2022 η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. μεταφέρει στον λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου της παρ. 5, από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού της παρ. 1 ποσό έως ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ, χωρίς να απαιτείται η έκδοση της κοινής

	απόφασης της παρ. 5, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Οικονομικών προς τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. 7. Ειδικά για την κάλυψη του κόστους λειτουργίας της τηλεθέρμανσης του Δήμου Εορδαίας της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, και μέχρι τη σύνδεση της τηλεθέρμανσης του Δήμου με την υπό κατασκευή μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας «ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑ V», παρέχεται έκτακτη ενίσχυση στη Δημοτική Επιχείρηση Τηλεθέρμανσης Πτολεμαΐδας (Δ.Ε.ΤΗ.Π.), από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της ενίσχυσης, τηρουμένων των ενωσιακών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. 8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να χρηματοδοτείται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 ο ειδικός λογαριασμός για την επανασύνδεση παροχών ηλεκτρικού ρεύματος που έχει συσταθεί με το άρθρο 36 του ν. 4508/2017 (Α' 200). 9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να χρηματοδοτείται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1, ο ειδικός λογαριασμός για τη χορήγηση ενίσχυσης σε οικιακούς καταναλωτές λόγω περιβαλλοντικής επιβάρυνσης από λιγνιτική δραστηριότητα που έχει συσταθεί με το άρθρο 26 του ν. 4513/2018 (Α' 9). 10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να χρηματοδοτείται ο ειδικός λογαριασμός της παρ. 1 από τον ειδικό λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179). 11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών δύναται να χρηματοδοτούνται από τον Ειδικό Λογαριασμό της παρ. 1, δράσεις που αφορούν στην απόσυρση και αντικατάσταση οικιακών ηλεκτρικών συσκευών μέσω συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης από πιστοποιημένους φορείς. Με την ως άνω απόφαση δύναται να καθορίζεται η διαδικασία μεταφοράς των πιστώσεων για τον ως άνω σκοπό.»
Άρθρο 125 Ορισμοί-Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 Στο άρθρο 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), η περ. 10 αντικαθίσταται ως εξής: «10. Εγγύηση Προέλευσης (ΕΠ): το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο εκδίδεται από τον Φορέα Έκδοσης και πιστοποιεί στους τελικούς καταναλωτές το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας που έχει παραχθεί σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α) για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 19 της Οδηγίας 2018/2001/ΕΚ. Εγγυήσεις Προέλευσης δύναται να εκδίδονται και για ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές, εκτός των σταθμών Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. 10α. Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης: Οι δημοπρασίες επί Εγγυήσεων Προέλευσης που έχουν εκδοθεί για ηλεκτρική ενέργεια που παρήχθη από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή και από άλλες πηγές ενέργειας και τις οποίες διενεργεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης. 10β. Κανονισμός Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης ή Κανονισμός Δημοπρασιών: Ο Κανονισμός του άρθρου 18Α. 10γ. Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης στοιχεία των εκδιδόμενων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17. 10δ. Μητρώο Εγκαταστάσεων: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που λειτουργούν και για τα οποία εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης. 10ε. Μητρώο Συμμετεχόντων: Το ειδικό μητρώο το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης για τους συμμετέχοντες στις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης. 10στ. Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης: Το πληροφοριακό σύστημα που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 18. 10ζ. Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Έκδοσης: ο φορέας που είναι αρμόδιος για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16. 10η. Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Ελέγχου: Ο φορέας που είναι αρμόδιος να επιβλέπει την αξιόπιστη λειτουργία του	«10. Εγγύηση προέλευσης: ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο χρησιμεύει μόνον ως απόδειξη προς τον τελικό καταναλωτή ότι δεδομένο μερίδιο ή ποσότητα ενέργειας έχει παραχθεί από ανανεώσιμες πηγές, όπως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 6 της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ.»

συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, να χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τους αντίστοιχους Φορείς άλλων κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών, καθώς και να συνεργάζεται με αυτούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.»	
Άρθρο 126 Εγγυήσεις Προέλευσης ενέργειας-Αντικατάσταση άρθρου 15 του ν. 3468/2006 Το άρθρο 15 του ν. 3468/2006 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 15 Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Η προέλευση της ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις σταθμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε) ή Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), και οι οποίοι λειτουργούν νόμιμα, αποδεικνύεται αποκλειστικά και μόνο με τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 17 από τον Φορέα Έκδοσης. 2. Κάθε Εγγύηση Προέλευσης αντιστοιχεί σε τυποποιημένη ενέργεια μίας μεγαβατώρας (1 MWh), η οποία αποτελεί την ελάχιστη μονάδα παραγόμενης ενέργειας για τους σκοπούς του παρόντος. Δεν επιτρέπεται να εκδίδονται περισσότερες από μία Εγγυήσεις Προέλευσης για κάθε μονάδα παραγόμενης ενέργειας. Σε περίπτωση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α με τη χρήση Α.Π.Ε, δύναται να εκδίδεται μόνο μία Εγγύηση Προέλευσης, στην οποία προσδιορίζονται και τα δύο χαρακτηριστικά. 3. Για τους σκοπούς της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4001/2011 (Α' 179), κάθε προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας οφείλει να αποδεικνύει το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιέχεται στο συνολικό του μείγμα καυσίμων κατά το προηγούμενο έτος, χρησιμοποιώντας τις Εγγυήσεις Προέλευσης, εκτός από το μερίδιο που αντιστοιχεί σε εμπορικές προσφορές, οι οποίες δεν ιχνηλατούνται, εάν υπάρχουν, και για τις οποίες ο προμηθευτής δύναται να χρησιμοποιήσει το υπολειπόμενο μείγμα. 4. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από: α) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν την 1η Ιανουαρίου 2021, εξαιρουμένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης, β) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α που έχουν τεθεί σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, και οι οποίοι: βα) έχουν λάβει ή λαμβάνουν επενδυτική ή/και λειτουργική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης, μέχρι τη λήξη της σχετικής Λειτουργικής Ενίσχυσης που έχει συνάψει ο κατόχος του σταθμού ή, σε περίπτωση μόνο επενδυτικής ενίσχυσης, για διάστημα είκοσι (20) ετών από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού. Μετά τη λήξη των οριζόμενων στο προηγούμενο εδάφιο, οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας. ββ) δεν έχουν λάβει ή δεν λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση ή/και λειτουργική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.. 5. Ειδικότερα:	«Άρθρο 15 Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Η προέλευση της ηλεκτρικής ενέργειας και της θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις σταθμών που λειτουργούν νόμιμα και χρησιμοποιούν Α.Π.Ε., αποδεικνύεται από τους παράγωγους αποκλειστικά και μόνο με τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται από τους φορείς οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 17. Οι εγγυήσεις αυτές προσδιορίζουν την πηγή από την οποία παράγεται η ηλεκτρική, θερμική ή ψυκτική ενεργεία και αναφέρουν την ημερομηνία και τον τόπο παραγωγής της και, στις περατώσεις των υδροηλεκτρικών σταθμών, την ισχύ των σταθμών αυτών. 2. Αν η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς οι οποίοι χρησιμοποιούν αντλητικά συστήματα για την πλήρωση της δεξαμενής αποθήκευσης, οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται μόνο για τη διαφορά μεταξύ της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από υδραυλική ενέργεια και της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το σύστημα ή το δίκτυο, για την πλήρωση της δεξαμενής αποθήκευσης. 3. Αν η ηλεκτρική, θερμική ή ψυκτική ενέργεια παράγεται με αξιοποίηση Βιομάζας, οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται μόνο για το ποσοστό της ηλεκτρικής, θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας που αντιστοιχεί στο βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα που ορίζεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 2 4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μπορεί να προβλέπεται η έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης και για ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές ενέργειας, εκτός των Α.Π.Ε..»

α) για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 14Α, οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ή ηλεκτρικής ενέργειας, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης ή του αυτοπαραγωγού σύμφωνα με την παρ. 4, ενώ για το υπόλοιπο της ενέργειας, οι Εγγυήσεις προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις του. β) για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τους αυτόνομους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ή ηλεκτρικής ενέργειας, οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού ή του αυτόνομου παραγωγού, αντίστοιχα και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις τους. 6. Η έκδοση, μεταβίβαση και ανάκληση των Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και οι κανόνες διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης γίνονται σε συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πρότυπο CEN - EN 16325.».	
Άρθρο 127 Έκδοση και έλεγχος των Εγγυήσεων Προέλευσης-Αντικατάσταση άρθρου 16 του ν. 3468/2006 Το άρθρο 16 του ν. 3468/2006 (Α΄129) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 16 Φορείς Έκδοσης και Ελέγχου των Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης καθώς και ο Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 2. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος και μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1, ως Φορέας Έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης ορίζεται ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) και ως Φορέας Ελέγχου του Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). 3. Ο Φορέας Έκδοσης όπως έχει οριστεί στην παρ. 2 ή με την απόφαση της παρ. 1, είναι αρμόδιος και για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης αερίου, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, καθώς και για την έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α χωρίς χρήση Α.Π.Ε.. 4. Στην περίπτωση αυτοπαραγωγών και αυτόνομων παραγωγών, που υποβάλλουν αίτηση για έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης ο Φορέας Έκδοσης μεριμνά για την εγκατάσταση κατάλληλων μετρητικών διατάξεων με δαπάνες τους, ως κατόχων του αντίστοιχων σταθμών παραγωγής. 5. Ο Φορέας Ελέγχου επιβλέπει, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18, την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή από άλλες πηγές, χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών και συνεργάζεται με τις αρχές αυτές.	«Άρθρο 16 Φορείς Έκδοσης και Ελέγχου των Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Ως Φορείς Έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας, θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ορίζονται: α) ο Λειτουργός της Αγοράς, για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτεί το Σύστημα, απευθείας ή μέσω του Δικτύου, β) ο Διαχειριστής Μη Δια συνδεδεμένων Νησιών, για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτεί το Δίκτυο των Μη Διάσυνδεδεμένων Νησιών, γ) το Κ.Α.Π.Ε., για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από αυτόνομους σταθμούς οι οποίοι δεν τροφοδοτούν το Σύστημα ή το Δίκτυο, καθώς και για τη θερμική ή ψυκτική ενέργεια, Για το σκοπό αυτόν, το Κ.Α.Π.Ε. εγκαθιστά τις κατάλληλες μετρητικές διατάξεις με δαπάνες του παραγωγού που υποβάλλει αίτηση για έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης. 2. Ως Φορέας Ελέγχου του Συστήματος Εγγύησης ορίζεται η Ρ.Α.Ε.. Η Ρ.Α.Ε. επιβλέπει, ως Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18, την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγύησης Προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τις Αρμόδιες Αρχές άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών και συνεργάζεται με τις Αρχές αυτές.»

Ένωσης με τις χώρες αυτές για την αμοιβαία αναγνώριση Εγγυήσεων Προέλευσης.».	
Άρθρο 128 Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης -Αντικατάσταση του άρθρου 17 του ν. 3468/2006 Το άρθρο 17 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 17 Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Στις Εγγυήσεις Προέλευσης αναγράφονται κατ' ελάχιστον: α) η πηγή παραγωγής της ενέργειας και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παραγωγής της, β) εάν η Εγγύηση Προέλευσης αφορά: βα) ηλεκτρική ενέργεια, ββ) θέρμανση ή ψύξη ή γγ) αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, γ) τα στοιχεία εγκατάστασης του σταθμού παραγωγής (ο μοναδικός αριθμός του σταθμού και η επωνυμία του κατόχου αυτού), ο τόπος, το είδος και η μέγιστη ισχύς παραγωγής ή η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού στην οποία παρήχθη η ενέργεια, δ) εάν ο σταθμός έχει λάβει ή λαμβάνει επενδυτική ή/και λειτουργική ενίσχυση και τη μορφή του καθεστώτος στήριξης, ε) η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να λειτουργεί ο σταθμός παραγωγής, και στ) η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης και ένας μοναδικός αριθμός ταυτοποίησης της κάθε εγγύησης προέλευσης. 2. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της περ. α) και της υποπερ. βα της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων με ευθύνη του Φορέα Έκδοσης. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της υποπερ. ββ της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και της περ. β) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων, έπειτα από αίτηση του ενδιαφερόμενου στον Φορέα Έκδοσης. 3. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται από τον Φορέα Έκδοσης με βάση: α) επαρκή στοιχεία και ακριβείς πληροφορίες που τηρούνται είτε από τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) ή τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τους σταθμούς παραγωγής της περ. α) της παρ. 4 και της υποπερ. βα της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, είτε από τον κάτοχο του σταθμού για τους σταθμούς παραγωγής της υποπερ. ββ της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 και τους σταθμούς της περ. β) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, αντίστοιχα, για την πιστοποίηση της προέλευσης της ενέργειας, και β) πιστοποιημένα στοιχεία μετρήσεων από τους αρμόδιους διαχειριστές δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ειδικότερα τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α) και τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου. Τα στοιχεία των περ. (α) και (β) καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18Β και αποστέλλονται στον Φορέα Έκδοσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές σε μηνιαία βάση. 4. Οι μετρητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τον προσδιορισμό της ενέργειας για την οποία εκδίδονται οι Εγγυήσεις Προέλευσης και οι οποίες: α) είτε δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα ενός από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, β) είτε αφορούν σταθμούς αυτοπαραγωγής και αυτόνομους σταθμούς που δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, εγκαθίστανται από τον Φορέα Έκδοσης με δαπάνες του κατόχου του σταθμού σύμφωνα και με την παρ. 4 του άρθρου 16, και πληρούν τις προδιαγραφές του Τεύχους Προδιαγραφών Μετρητών και Μετρήσεων Μεγεθών, σύμφωνα με την υπ' αρ. 410/2016 απόφαση της Ρ.Α.Ε. (Β' 4081). Αν προκύπτει βάσιμη αμφιβολία για την εγκυρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων και των πληροφοριών, με βάση τα οποία εκδίδονται οι Εγγυήσεις Προέλευσης, ο Φορέας Έκδοσης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να αρνηθεί την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης. 5. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης πιστοποιούν την παραγωγή ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή από άλλες πηγές για χρονικό διάστημα τουλάχιστον	«Άρθρο 17 Περιεχόμενο και Διαδικασία έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Με τις Εγγυήσεις Προέλευσης πιστοποιείται η ενέργεια που παράγεται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Στις Εγγυήσεις Προέλευσης αναγράφονται, τουλάχιστον, το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για το οποίο αυτές εκδίδονται, η καθαρή ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας «θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας» που παράγεται κατά το διάστημα αυτό, το είδος της πηγής από την οποία προέρχεται η ενέργεια, η θέση εγκατάστασης του σταθμού παραγωγής της, η Εγκατεστημένη Ισχύς του οικείου σταθμού, ο Παραγωγός και ημερομηνία έκδοσής τους. 2. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, «θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας», ο ενδιαφερόμενος Παραγωγός υποβάλλει σχετική αίτηση στον αρμόδιο Φορέα Έκδοσης. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται με βάση επαρκή στοιχεία και ακριβείς πληροφορίες που παρέχονται από τον Παραγωγό για την πιστοποίηση της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, όπως τα πιστοποιημένα στοιχεία μετρήσεων του Διαχειριστή του Συστήματος ή του Διαχειριστή του Δικτύου ή του Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Τα στοιχεία αυτά κοινοποιούνται, με ευθύνη του Παραγωγού, στο Φορέα Ελέγχου. 3. Αν προκύπτει βάσιμη αμφιβολία για την εγκυρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων και των πληροφοριών, με βάση τα οποία εκδίδονται οι Εγγυήσεις Προέλευσης, ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να αρνηθεί την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης. 4. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης πιστοποιούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας «θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας» από Α.Π.Ε., για χρονικό διάστημα, τουλάχιστον, τριάντα (30) ημερών. Ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης μπορεί να ανακαλεί ή να τροποποιεί τις Εγγυήσεις Προέλευσης ή να εκδίδει νέες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανάκλησης, τροποποίησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση που εκδίδεται κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 18. 5. Αν μεταβληθεί το πρόσωπο του κατόχου άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε., οι Εγγυήσεις Προέλευσης μεταβιβάζονται στο νέο κάτοχο από τον αρμόδιο Φορέα έκδοσής τους. Για τη μεταβίβαση αυτή ενημερώνεται η Ρ.Α.Ε., με ευθύνη του αρχικού κατόχου. 6. Κάθε Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης τηρεί ειδικό μητρώο, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Στο μητρώο αυτό καταχωρίζονται οι εκδιδόμενες Εγγυήσεις Προέλευσης με τα διαλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία, καθώς και κάθε σχετική τροποποίηση ή ανάκλησή τους. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης στο ειδικό μητρώο. 7. Για τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδει το Κ.Α.Π.Ε. κατά την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16, ο ενδιαφερόμενος Παραγωγός καταβάλλει σε αυτό εύλογη αμοιβή. Το ύψος της αμοιβής αυτής συμφωνείται, κατά περίπτωση, μεταξύ του Κ.Α.Π.Ε. και του Παραγωγού και είναι ανάλογο με το κόστος των απαιτούμενων εργασιών για τη σχετική πιστοποίηση. Αν προκύψει διαφωνία μεταξύ του Κ.Α.Π.Ε. και του ενδιαφερόμενου Παραγωγού για το ύψος της αμοιβής, αυτή καθορίζεται από τη Ρ.Α.Ε., με αιτιολογημένη απόφασή της, μετά από αίτηση του Παραγωγού.»

ενός ημερολογιακού μήνα. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης λήγουν δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία της περιόδου παραγωγής της ενέργειας στην οποία αντιστοιχούν. Ο Φορέας Έκδοσης μπορεί να ανακαλεί ή να τροποποιεί τις Εγγυήσεις Προέλευσης ή να εκδίδει νέες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανάκλησης, τροποποίησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18Β. Η ανάκληση των Εγγυήσεων Προέλευσης γίνεται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη τους. 6. Αν μεταβληθεί ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε ή Σ.Η.Θ.Υ.Α της υποπερ. ββ της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 ή σταθμού της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, ενημερώνονται ο Φορέας Έκδοσης και ο Φορέας Ελέγχου με ευθύνη του νέου κατόχου και οι εν ισχύ Εγγυήσεις Προέλευσης μεταβιβάζονται στον νέο κάτοχο από τον Φορέα Έκδοσης. 7. Ο Φορέας Έκδοσης τηρεί ειδικό Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης σε ηλεκτρονική μορφή για το οποίο λαμβάνεται κάθε μέριμνα ώστε να είναι ασφαλές και απαραβίαστο. Στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης καταχωρούνται οι εκδιδόμενες Εγγυήσεις Προέλευσης με τα διαλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία, καθώς και κάθε σχετική τροποποίηση ή ανάκλησή τους. 8. Ο Φορέας Έκδοσης δύναται να συνάπτει συμφωνίες με άλλους φορείς έκδοσης ή με αντιπροσωπευτικές ενώσεις φορέων έκδοσης με σκοπό την εναρμόνιση των συστημάτων Εγγυήσεων Προέλευσης και τη διενέργεια διασυνοριακών μεταβιβάσεων με ηλεκτρονική μορφή.».	
Άρθρο 129 Μηχανισμός Διασφάλισης Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης- Αντικατάσταση του άρθρου 18 του ν. 3468/2006 Το άρθρο 18 του ν. 3468/2006 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 18 Διαχείριση Εγγυήσεων Προέλευσης και Μηχανισμός Διασφάλισης Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης και της ακρίβειας των στοιχείων και των πληροφοριών σύμφωνα με τα οποία αυτές εκδίδονται, ο Φορέας Έκδοσης και τα εξουσιοδοτούμενα από αυτόν πρόσωπα, με την επιφύλαξη της τήρησης του επιχειρηματικού απορρήτου, έχουν ελεύθερη πρόσβαση στον οικείο σταθμό παραγωγής και σε κάθε στοιχείο και πληροφορία, που αφορούν στον σταθμό αυτό. Ο παραγωγός οφείλει να διευκολύνει το έργο του Φορέα Έκδοσης και των εξουσιοδοτούμενων από αυτόν προσώπων. 2. Οι αρμόδιοι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, οφείλουν να συνεργάζονται με τον Φορέα Έκδοσης και να παρέχουν τα στοιχεία και τις πληροφορίες που κρίνονται αναγκαία για τους σκοπούς της παρ. 1. 3. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών οφείλουν να ενημερώνουν σε μηνιαία βάση τον Φορέα Έκδοσης για τους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν ενεργοποιηθεί. 4. Το Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης, ειδικά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α, τηρείται στο Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης, ο οποίος και είναι υπεύθυνος για τον ορισμό των προδιαγραφών του, τη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμισή του. Ο Φορέας Έκδοσης διασφαλίζει τη συμμόρφωση του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 16325.».	«Άρθρο 18 Μηχανισμός Διασφάλισης 1. Για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης και της ακρίβειας των στοιχείων και των πληροφοριών με βάση τα οποία αυτή εκδίδεται, ο Φορέας Έκδοσης και τα εξουσιοδοτούμενα από αυτόν πρόσωπα, με την επιφύλαξη της τήρησης του επιχειρηματικού απορρήτου, έχουν ελεύθερη πρόσβαση στον οικείο σταθμό παραγωγής και σε κάθε στοιχείο και πληροφορία, που αφορούν το σταθμό αυτόν. Ο Παραγωγός οφείλει να διευκολύνει το έργο του Φορέα Έκδοσης και των εξουσιοδοτούμενων από αυτόν προσώπων. 2. Αν ο Φορέας Έκδοσης είναι ο Διαχειριστής του Συστήματος, ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να συνεργάζεται μαζί του και να παρέχει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που κρίνονται αναγκαία για το σκοπό που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο. 3. Για την εφαρμογή του Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης και του Μηχανισμού Διασφάλισής του, "με απόφαση της Ρ.Α.Ε.", καθορίζονται, ιδίως: α) Η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης. β) Η προθεσμία εντός της οποίας ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι ένομες συνέπειες που προκύπτουν από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής. γ) Ο τύπος και το περιεχόμενο των Εγγυήσεων Προέλευσης, κατά αρμόδιο Φορέα Έκδοσης. δ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, μεταβίβασης, ανάκλησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης. ε) Τα θέματα που αφορούν τη συνεργασία των Φορέων Έκδοσης και του Φορέα Ελέγχου με τις αρμόδιες Αρχές των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και τρίτων χωρών, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. ή από τρίτες χώρες. στ) Κάθε άλλο ειδικότερο θέμα με αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης και του Μηχανισμού Διασφάλισής του. 4. Ειδικά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, όλα τα Μητρώα Εγγυήσεων Προέλευσης τηρούνται στο Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, το οποίο είναι ενιαίο για όλους τους Φορείς Έκδοσης και υπεύθυνος για τον ορισμό των προδιαγραφών του, τη λειτουργία του, τη συντήρηση και την αναβάθμισή του είναι αποκλειστικά ο Διαχειριστής ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης. Ο Διαχειριστής ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης διασφαλίζει τη συμμόρφωση του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 16325».

Άρθρο 133 Θέματα Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ)-Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 4685/2020 Στην παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Η ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ δύναται αποκλειστικά εντός του έτους 2020 να συνάπτει μία ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη του άρθρου 235 του ίδιου νόμου. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ πλέον ΦΠΑ. Σε περίπτωση μη ολοκληρωμένης εκτέλεσης των συμβάσεων και μη παραλαβής των συμβατικών έργων του πρώτου εδαφίου για οποιονδήποτε λόγο, η δυνατότητα του πρώτου εδαφίου μπορεί να ασκηθεί από την ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ εντός του έτους 2022, αποκλειστικά μέχρι το τέλος του έτους αυτού για το υπολειπόμενο ποσό εκ του συνολικού ποσού του δεύτερου εδαφίου, το οποίο προκύπτει κατόπιν αφαίρεσης καταβολών ή ενδεχόμενων αποζημιώσεων στον ανάδοχο.».	«5. Η ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ δύναται αποκλειστικά εντός του έτους 2020 να συνάπτει μία ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 235 του ίδιου νόμου. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ πλέον ΦΠΑ.»
Άρθρο 134 Αρμοδιότητα μίσθωσης δημοτικών λατομείων –Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4512/2018 Η παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4512/2018 (Α' 5) τροποποιείται, ως προς το αρμόδιο όργανο, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής: «7. Όπου στις παραγράφους 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11 και 12 του άρθρου 53 αναφέρεται το Δημόσιο ή ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για τα δημοτικά λατομεία νοούνται ο οικείος δήμος και τα συλλογικά όργανα, που έχουν το τεκμήριο αρμοδιότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (Α' 87) και του Κώδικα περί Δήμων και Κοινοτήτων, αντιστοίχως.».	«7. Όπου στις παραγράφους 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11 και 12 του άρθρου 53 αναφέρεται το Δημόσιο ή ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για τα δημοτικά λατομεία νοούνται ο οικείος δήμος και ο δήμαρχος αντιστοίχως.»
Άρθρο 135 Αρμοδιότητα Δημοτικού Συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων -Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4512/2018 Η παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4512/2018 (Α' 5) τροποποιείται, ως προς την προσθήκη αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην περίπτωση λατομείων επί δημοσίων εκτάσεων ή το Δημοτικό Συμβούλιο στην περίπτωση λατομείων επί δημοτικών εκτάσεων αντίστοιχα, μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση μίσθωσης στις εξής περιπτώσεις: α) αν διαπιστωθεί ότι ο εκμεταλλευτής δεν τηρεί τους όρους της σύμβασης μίσθωσης, β) αν εκδοθεί πράξη με την οποία διακόπτονται οριστικά οι εργασίες εκμετάλλευσης και δεν ασκήθηκαν τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις διοικητικά βοηθήματα εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών ή αν αυτά μετά την άσκησή τους απορρίφθηκαν.».	2. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην περίπτωση λατομείων επί δημοσίων εκτάσεων ή ο Δήμαρχος στην περίπτωση λατομείων επί δημοτικών εκτάσεων αντίστοιχα, μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση μίσθωσης στις εξής περιπτώσεις: α) αν διαπιστωθεί ότι ο εκμεταλλευτής δεν τηρεί τους όρους της σύμβασης μίσθωσης, β) αν εκδοθεί πράξη με την οποία διακόπτονται οριστικά οι εργασίες εκμετάλλευσης και δεν ασκήθηκαν τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις διοικητικά βοηθήματα εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών ή αν αυτά μετά την άσκησή τους απορρίφθηκαν,
Άρθρο 136 Διάθεση παραβόλων που αφορούν την αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4602/2019 Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4602/2019 (Α' 45), περί διάθεσης των παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντικαθίσταται και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 15 Παράβολα 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται και αναπροσαρμόζονται τα είδη και τα ποσά των παραβόλων που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας ή έγκρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους Α', καθώς και για το παραδεκτό της άσκησης προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9. Ειδικά, τα ποσά των παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού των πεδίων τοπικού ενδιαφέροντος και των Περιοχών Γεωθερμικού Ενδιαφέροντος (ΠΓΘΕ) καταβάλλονται στον ειδικό κωδικό του Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ) της περίπτωσης γ' της	«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται και αναπροσαρμόζονται τα είδη και τα ποσά των παραβόλων που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας ή έγκρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους Α', καθώς και για το παραδεκτό της άσκησης προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9. Τα ποσά των παραβόλων καταβάλλονται στον ειδικό κωδικό (ΑΛΕ) της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 και διατίθενται αποκλειστικά από την οικεία αποκεντρωμένη διοίκηση για την εν γένει αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων.»

παραγράφου 1 του άρθρου 8 και τα έσοδα που προκύπτουν από την καταβολή τους διατίθενται αποκλειστικά από την οικεία αποκεντρωμένη διοίκηση για την εν γένει αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων. 2. Ποσοστό των εισπραττόμενων εσόδων από τα ως άνω παράβολα που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να διατεθεί για την κάλυψη δαπανών των αρμόδιων υπηρεσιών για την αξιοποίηση της γεωθερμίας.»	
Άρθρο 138 Καθορισμός ημερομηνίας υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 Στο άρθρο 64 του ν. 4442/2016 (Α' 230), το πέμπτο και το έκτο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίστανται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αντιστοιχεί στο ποσό των μέγιστων προβλεπόμενων πάγιων μισθωμάτων μίας τριετίας. Αν το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί αμετάκλητα μέσα στην πρώτη τριετία, ο εκμεταλλευτής υποβάλλει αίτηση για την έκδοση νέας απόφασης καθορισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της τριετίας. Το ύψος της νέας εγγυητικής επιστολής αντιστοιχεί σε ποσό που περιλαμβάνει το σύνολο των αναμενόμενων μισθωμάτων, ύστερα από συμψηφισμό πάγιων και αναλογικών, με βάση τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της προηγούμενης τριετίας. Η νέα εγγυητική επιστολή κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία, προς αντικατάσταση της προηγούμενης, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη λήξη της τριετίας και καλύπτει αθροιστικά τα μισθώματα όλης της προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι τη λήξη της επόμενης τριετίας. Λατομεία, τα οποία ήδη λειτουργούν με εγγυητική επιστολή της παρ. 1, συνεχίζουν τη λειτουργία τους και ως ημερομηνία έναρξης υπολογισμού του ύψους αυτής λογίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4409/2016 (Α' 136). Η ίδια ημερομηνία έναρξης υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής ισχύει και για τα λατομεία, που δεν έχουν καταθέσει ακόμα την εγγυητική επιστολή της παρ. 1 του παρόντος και τα οποία συνεχίζουν τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση κατάθεσης αυτής. Και για τις δύο περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, ο τρόπος υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής, καθορίζεται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.»	«4. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αντιστοιχεί στο ποσό των μέγιστων προβλεπόμενων πάγιων μισθωμάτων μίας τριετίας. Αν το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί αμετάκλητα μέσα στην πρώτη τριετία, ο εκμεταλλευτής υποβάλλει αίτηση για την έκδοση νέας απόφασης καθορισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της τριετίας. Το ύψος της νέας εγγυητικής επιστολής αντιστοιχεί σε ποσό που περιλαμβάνει το σύνολο των αναμενόμενων μισθωμάτων, ύστερα από συμψηφισμό πάγιων και αναλογικών με βάση τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της προηγούμενης τριετίας. Η νέα εγγυητική επιστολή κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία, προς αντικατάσταση της προηγούμενης, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη λήξη της τριετίας και καλύπτει αθροιστικά τα μισθώματα όλης της προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι τη λήξη της επόμενης τριετίας. Λατομεία, τα οποία ήδη λειτουργούν με εγγυητική επιστολή της παρ. 1 του παρόντος, συνεχίζουν τη λειτουργία τους και λογίζεται ως ημερομηνία έναρξης υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής η ημερομηνία κατά την οποία ξεκίνησε για πρώτη φορά ο υπολογισμός της. Λατομεία, τα οποία ήδη λειτουργούν χωρίς εγγυητική επιστολή της παρ. 1 του παρόντος, συνεχίζουν τη λειτουργία τους, εφόσον καταθέσουν εγγυητική επιστολή και λογίζεται ως ημερομηνία έναρξης υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής η ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4409/2016 (Α' 136). Και για τις δύο περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, ο τρόπος υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής, καθορίζεται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.»
Άρθρο 139 Υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών και από εκμεταλλευτές μεταλλείων - Τροποποίηση της παρ. 22 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 Η παρ. 22 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί κατάθεσης εγγυητικής επιστολής αντικαθίσταται και η παρ. 22 διαμορφώνεται ως εξής: «22. Οι εκμεταλλευτές όλων των κατηγοριών λατομικών ορυκτών, καθώς και οι εκμεταλλευτές μεταλλείων υποχρεούνται να καταθέσουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αντίστοιχα, εγγυητική επιστολή, σύμφωνα την παρ. 2 του άρθρου 55 του παρόντος και την υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 (Β'2909) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έως την 31η.12.2022. Σε περίπτωση που έχει ήδη κατατεθεί εγγυητική επιστολή, αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου.	«22. Οι εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών που λειτουργούν εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών, καθώς και οι εκμεταλλευτές μεταλλείων υποχρεούνται να καταθέσουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αντίστοιχα, εγγυητική επιστολή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 55, μέχρι τις 30.06.2020, η οποία ισούται με το 10% του προβλεπόμενου ποσού για τη δαπάνη αποκατάστασης περιβάλλοντος στην ισχύουσα ΑΕΠΟ. Η εγγυητική επιστολή προσαυξάνεται κάθε έτος κατά το 10% του προβλεπόμενου ποσού αποκατάστασης για τα επόμενα πέντε (5) έτη και κατά το 20% για τα τελευταία δύο (2) έτη, έτσι ώστε πριν από τη λήξη της οκταετίας να καλύπτεται το 100% της προβλεπόμενης δαπάνης. Οι μεταλλευτικοί χώροι που εμπύπτουν στις διατάξεις του εδαφίου β' της παραγράφου 7 του άρθρου 55 του ν. 4223/2013 (Α' 287) απαλλάσσονται μέχρι την ημερομηνία εγκατάστασης πλειοδότη της υποχρέωσης κατάθεσης της εγγυητικής επιστολής της παραγράφου 2 του άρθρου 55 του παρόντος.»

Οι μεταλλευτικοί χώροι που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4223/2013 (Α' 287) απαλλάσσονται μέχρι την ημερομηνία εγκατάστασης πλειοδότη από την υποχρέωσης κατάθεσης της εγγυητικής επιστολής της παρ. 2 του άρθρου 55 του παρόντος.».	
Άρθρο 141 Επέκταση λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου - Τροποποίηση της παρ. 9 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 Στην παρ. 9 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθενται τέσσερα τελευταία εδάφια και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής: «9. Με διαδικασία ανάλογη εκείνης του καθορισμού της είναι δυνατή η τροποποίηση, επέκταση ή περιορισμός των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής ή της χωροταξικής κατανομής εντός αυτής, ύστερα από αίτηση που συνοδεύεται από παράβολο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ το οποίο καταβάλλεται υπέρ της οικείας Περιφέρειας, και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.» Αν η επέκταση των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής δεν υπερβαίνει ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί της συνολικής έκτασής της και δεν υπάρχουν άλλοι όμοροι λατομικοί χώροι προς διάθεση εντός αυτής, αποκλειστικά και μόνον ο μισθωτής του όμορου λατομικού χώρου εντός της αρχικώς ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής, δύναται να υποβάλλει αίτηση για τη μίσθωση λατομικού χώρου εντός της επέκτασης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του παρόντος. Η διάρκεια της μίσθωσης, καθώς και η έκταση του υπό μίσθωση λατομικού χώρου του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν εκείνες του αρχικά μισθωμένου λατομικού χώρου. Η σύμβαση μίσθωσης του λατομικού χώρου εντός της επέκτασης συνομολογείται με τους ίδιους όρους της μίσθωσης του όμορου χώρου. Αίτηση για επέκταση λατομικής περιοχής κατά τα ανωτέρω μπορεί να υποβληθεί από τον ίδιο μισθωτή άπαξ.».	«9. Με διαδικασία ανάλογη εκείνης του καθορισμού της είναι δυνατή η τροποποίηση, επέκταση ή περιορισμός των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής ή της χωροταξικής κατανομής εντός αυτής, ύστερα από αίτηση που συνοδεύεται από παράβολο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ το οποίο καταβάλλεται υπέρ της οικείας Περιφέρειας, και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»
Άρθρο 142 Αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων -Τροποποίηση της παρ. 1α του άρθρου 56 του ν. 4512/2018 Στο άρθρο 56 του ν. 4512/2018 (Α' 5), στο πρώτο και στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1α προστίθεται η αναφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ίδιου νόμου και η παρ. 1α διαμορφώνεται ως εξής: «1.α. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43, με σκοπό την επεξεργασία (μηχανική, εμπλουτισμού, παραγωγής κονιαμάτων, σκυροδεμάτων, ασφάλτομιγμάτων, ασβέστου και λουπές κατεργασίες) των λατομικών ορυκτών, του απαραίτητου βοηθητικού εξοπλισμού όπως αντλιών και συστημάτων αερισμού υπογείων, καθώς και άδειας κατασκευής των απαιτούμενων για την εγκατάσταση αυτή τεχνικών δομικών έργων όπως βάσεων έδρασης, κατασκευών για την τροφοδοσία και την αποθήκευση χύδην στερεών υλικών-σιλό, βάθρων και μεταλλικών ικριωμάτων με ή χωρίς τη χρήση οπλισμένου σκυροδέματος, υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016. Η εγκατάσταση του εξοπλισμού μπορεί να αρχίσει μόνο μετά την υποβολή της γνωστοποίησης στην αρμόδια υπηρεσία. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται και λειτουργούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών λατομείων, τμήμα των οποίων βρίσκεται εντός του λατομικού χώρου και το υπόλοιπο εκτός αυτού, θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο και αντιμετωπίζονται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για το τμήμα αυτό όπου είναι εγκατεστημένο το μεγαλύτερο ποσοστό της ισχύος τους.»	«1.α. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων, με σκοπό την επεξεργασία (μηχανική, εμπλουτισμού, παραγωγής κονιαμάτων, σκυροδεμάτων, ασφάλτομιγμάτων, ασβέστου και λουπές κατεργασίες) των λατομικών ορυκτών, του απαραίτητου βοηθητικού εξοπλισμού όπως αντλιών και συστημάτων αερισμού υπογείων, καθώς και άδειας κατασκευής των απαιτούμενων για την εγκατάσταση αυτή τεχνικών δομικών έργων όπως βάσεων έδρασης, κατασκευών για την τροφοδοσία και την αποθήκευση χύδην στερεών υλικών-σιλό, βάθρων και μεταλλικών ικριωμάτων με ή χωρίς τη χρήση οπλισμένου σκυροδέματος, υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016. Η εγκατάσταση του εξοπλισμού μπορεί να αρχίσει μόνο μετά την υποβολή της γνωστοποίησης στην αρμόδια υπηρεσία. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται και λειτουργούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών λατομείων, τμήμα των οποίων βρίσκεται εντός του λατομικού χώρου και το υπόλοιπο εκτός αυτού, θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο και αντιμετωπίζονται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για το τμήμα αυτό όπου είναι εγκατεστημένο το μεγαλύτερο ποσοστό της ισχύος τους.»

Άρθρο 143 Εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016 Στην παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016 (Α' 230) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθεται η αναφορά στις λατομικές περιοχές της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018 (Α' 5), β) προστίθενται τρία τελευταία εδάφια και η παρ. 1 του άρθρου 65 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων των εξορυσσόμενων ορυκτών ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018 (Α' 5), υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 5. Η γνωστοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριότητας και Ελέγχων (ΟΠΣ - ΑΔΕ) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ ΑΔΕ, η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης ο ενδιαφερόμενος απαιτείται να κατέχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης, κατά τα άρθρα 60, 61, 62, 63 και 64 και να έχει εξασφαλίσει: α) απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, εφόσον δεν προκύπτει από τις υφιστάμενες σε ισχύ άδειες, εγκρίσεις κ.λπ., β) εγκεκριμένη τεχνική μελέτη στην οποία θα περιέχονται, ως Κεφάλαια, το στοιχείο δ' και, εφόσον απαιτείται, το στοιχείο ε' της παρ. 1 του άρθρου 103 του Κ.Μ.Α.Ε., γ) άδεια χρήσης αιγιαλού και παραλίας ή ζώνης λιμένα, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με το ν. 2971/2001 (Α' 285) και δ) τις υπεύθυνες δηλώσεις του στοιχείου ιβ' του άρθρου 103 του Κ.Μ.Α.Ε. Σε περίπτωση δημόσιων και δημοτικών εκτάσεων, πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών απαιτείται να έχει συναφθεί η μίσθωση της έκτασης. Σε περίπτωση μεταβολής της συνολικής ισχύος των εγκαταστάσεων ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, δεν απαιτείται τροποποίηση της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης, εφόσον η μεταβολή δεν υπερβαίνει ποσοστό έως και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της ισχύος αυτών. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μεταβολή δεν επιτρέπεται αθροιστικά ανά διετία να υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό του δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Η ανωτέρω μεταβολή κοινοποιείται εγγράφως στην αρμόδια υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη εκάστης διετίας, της πρώτης αρχομένης από την ημερομηνία υποβολής της αρχικής γνωστοποίησης λειτουργίας των εγκαταστάσεων ή της ημερομηνίας χορήγησης της σχετικής άδειας λειτουργίας αυτών.»	«1. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων των εξορυσσόμενων ορυκτών, υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 5. Η γνωστοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριότητας και Ελέγχων (ΟΠΣ - ΑΔΕ) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ - ΑΔΕ, η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης ο ενδιαφερόμενος απαιτείται να κατέχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης, κατά τα άρθρα 60, 61, 62, 63 και 64 και να έχει εξασφαλίσει: α) απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, εφόσον δεν προκύπτει από τις υφιστάμενες σε ισχύ άδειες, εγκρίσεις κ.λπ., β) εγκεκριμένη τεχνική μελέτη στην οποία θα περιέχεται, ως Κεφάλαια, το στοιχείο δ' και, εφόσον απαιτείται, το στοιχείο ε' της παρ. 1 του άρθρου 103 του Κ.Μ.Α.Ε., γ) άδεια χρήσης αιγιαλού και παραλίας ή ζώνης λιμένα, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με το ν. 2971/2001 (Α' 285) και δ) τις υπεύθυνες δηλώσεις του στοιχείου ιβ' του άρθρου 103 του Κ.Μ.Α.Ε. Σε περίπτωση δημόσιων και δημοτικών εκτάσεων, πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών απαιτείται να έχει συναφθεί η μίσθωση της έκτασης.»
Άρθρο 144 Παραμονή στον υπό έρευνα χώρο κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών-Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016 Στην παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η έγκριση χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δίνει τη δυνατότητα διενέργειας ερευνητικών εργασιών και επέχει θέση αποδεικτικού παραχώρησης του δικαιώματος έρευνας. Ο έχων την έγκριση διατηρεί το δικαίωμα παραμονής στον υπό έρευνα χώρο καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της απόφασης έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών τηρώντας τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτής, ανεξαρτήτως της υποβολής του αιτήματος μίσθωσης της παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α' 5)».	«2. Η έγκριση χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δίνει τη δυνατότητα διενέργειας ερευνητικών εργασιών και επέχει θέση αποδεικτικού παραχώρησης του δικαιώματος έρευνας.»
Άρθρο 146 Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών χωρικών μελετών – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4759/2020 Στην παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4759/2020 (Α' 245) εξειδικεύεται ο τρόπος τήρησης του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Συστήνεται, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.), το οποίο τηρείται σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων του ως άνω Υπουργείου. Στο Μητρώο καταχωρούνται όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν άδεια Πιστοποιημένου Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ., καθώς και τα νομικά πρόσωπα, μέσω των οποίων οι Αξιολογητές Μ.Α.Χ.Μ. μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.»	«1. Συστήνεται, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.).»

Άρθρο 148 Αρμοδιότητα πρότασης προεδρικού διατάγματος του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 Το γνωμοδοτικό όργανο του πρώτου εδαφίου της περ. β της παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 (Α' 124), περί παραδοσιακών οικισμών, επικαιροποιείται, στο δεύτερο εδάφιο της ανωτέρω περίπτωσης προσδιορίζεται ειδικότερα η διαλαμβανόμενη αρμοδιότητα των Υπουργών, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής: «9.α. Οι ρυθμίσεις που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2242/1994 γίνονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π.. Εκκρεμείς διαδικασίες για ρυθμίσεις κατά τα ανωτέρω συνεχίζονται με τις προϊσχύουσες διατάξεις, εφόσον κατά τη δημοσίευση του παρόντος έχει γνωμοδοτήσει γι' αυτές το Κεντρικό Σ.Χ.Ο.Π.. β. Ειδικά ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση σχεδίων πόλεων και πολεοδομικών μελετών χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών, γίνεται με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Σ.Χ.Ο.Π. Προκειμένου για παραδοσιακούς οικισμούς περιοχών αρμοδιότητας Υπουργών Μακεδονίας - Θράκης και Αιγαίου, οι ανωτέρω ρυθμίσεις ασκούνται από τους Υπουργούς αυτούς, αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.» Η έγκριση, τροποποίηση, αναθεώρηση ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης και χρήσεων γης που εμπίπτουν σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους/ιστορικούς τόπους του ν. 4858/2021 (Α' 220) στις περιοχές χωρικής αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας – Θράκης) και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου), οι ανωτέρω ρυθμίσεις ασκούνται από τους Υπουργούς αυτούς, αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις. Η έγκριση, τροποποίηση, αναθεώρηση ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης και χρήσεων γης που εμπίπτουν σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους/ιστορικούς τόπους του ν. 4858/2021 (Α' 220) στις περιοχές χωρικής αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας – Θράκης) και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου) εγκρίνονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των ως άνω, κατά περίπτωση αρμόδιων, Υπουργών και του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά από γνωμοδότηση του οικείου ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α...».	«9. α. Οι ρυθμίσεις που προβλέπονται από την παρ.1 του άρθρου 3 του ν. 2242/1994 γίνονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π. Εκκρεμείς διαδικασίες για ρυθμίσεις κατά τα ανωτέρω συνεχίζονται με τις προϊσχύουσες διατάξεις, εφόσον κατά τη δημοσίευση του παρόντος έχει γνωμοδοτήσει γι' αυτές το Κεντρικό Σ.Χ.Ο.Π. β. Ειδικά ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση σχεδίων πόλεων και πολεοδομικών μελετών χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών, γίνεται με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Σ.Χ.Ο.Π. Προκειμένου για παραδοσιακούς οικισμούς περιοχών αρμοδιότητας Υπουργών Μακεδονίας - Θράκης και Αιγαίου, οι ανωτέρω ρυθμίσεις ασκούνται από τους Υπουργούς αυτούς, αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.»
Άρθρο 149 Προέγκριση οικοδομικών αδειών – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί ότι η προέγκριση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική και αφορά όλες τις κατηγορίες οικοδομικών αδειών του άρθρου 36 του ιδίου νόμου, στο δεύτερο εδάφιο ο «όγκος» αντικαθίσταται από το «ύψος», προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Η διαδικασία προέγκρισης για την έκδοση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική και αφορά κάθε κατηγορία έκδοσης άδειας του άρθρου 36. Η διαδικασία προέγκρισης άδειας αναθεώρησης είναι προαιρετική, εφόσον αφορά σε μεταβολή των πολεοδομικών μεγεθών κάλυψης, ύψους και όγκου. Εναλλακτικά απαιτείται η έγγραφη βεβαίωση των υποπερ. β(α) και β(β) της περ. β της παρ. 2 του άρθρου 38.».	«1. Η διαδικασία προέγκρισης για την έκδοση οικοδομικής άδειας είναι υποχρεωτική για τις κατηγορίες ένα (1) και δύο (2) του άρθρου 36 και προαιρετική για την κατηγορία τρία (3) του ιδίου άρθρου. Η διαδικασία προέγκρισης άδειας αναθεώρησης είναι υποχρεωτική, εφόσον αφορά σε μεταβολή των πολεοδομικών μεγεθών κάλυψης, δόμησης και όγκου.»
Άρθρο 150 Διαδικασία ελέγχου οικοδομικής άδειας– Τροποποίηση παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 Στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί οικοδομικών αδειών που εξαιρούνται προέγκρισης, προστίθενται οι κατηγορίες αδειών 1 και 2, προβλέπονται τα υποβαλλόμενα ηλεκτρονικά στοιχεία τους και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Οι οικοδομικές άδειες, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, εκδίδονται ως εξής: α) Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης των Κατηγοριών 1, 2 και 3 με προέγκριση του άρθρου 36 εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Ο αριθμός οικοδομικής αδείας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών. Οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργούνται εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής του φακέλου. β) Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης της Κατηγορίας 3 χωρίς προέγκριση του άρθρου 36, εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Μεταξύ των υποβαλλόμενων ηλεκτρονικά στοιχείων, συμπεριλαμβάνεται υποχρεωτικά έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου και οι κατά περίπτωση απαραίτητες	«2. Οι οικοδομικές άδειες, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, εκδίδονται ως εξής: α) Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης των Κατηγοριών 1, 2 και 3 με προέγκριση του άρθρου 36 εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Ο αριθμός οικοδομικής αδείας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών. Οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργούνται εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής του φακέλου. β) Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης της Κατηγορίας 3 χωρίς προέγκριση του άρθρου 36, εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Μεταξύ των υποβαλλόμενων ηλεκτρονικά στοιχείων, συμπεριλαμβάνεται υποχρεωτικά έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου και οι κατά περίπτωση απαραίτητες

τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Μεταξύ των υποβαλλόμενων ηλεκτρονικά στοιχείων, συμπεριλαμβάνονται: βα) για τις Κατηγορίες 1 και 2, υποχρεωτική έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου, οι κατά περίπτωση απαραίτητες εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών και ελέγχεται το τοπογραφικό διάγραμμα, και ββ) για την Κατηγορία 3, υποχρεωτική έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου, οι κατά περίπτωση απαραίτητες εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών. Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση για τις υποπερ. βα) και ββ) εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση συνοδεύεται υποχρεωτικά από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις δόμησης στην περιοχή του ακινήτου για το οποίο εκδόθηκε. Ο αριθμός οικοδομικής άδειας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών. Η αρμόδια Υ.ΔΟΜ. διενεργεί υποχρεωτικά δειγματοληπτικό έλεγχο της νομιμότητας των υποβαλλόμενων μελετών και στοιχείων, σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον των οικοδομικών αδειών που χορηγούνται με την ανωτέρω διαδικασία. Ο υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος διενεργείται ανά εξαμήνο για τις άδειες του παρελθόντος εξαμήνου».	εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών. Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση συνοδεύεται υποχρεωτικά από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις δόμησης στην περιοχή του ακινήτου για το οποίο εκδόθηκε. Ο αριθμός οικοδομικής άδειας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών. Η αρμόδια Υ.ΔΟΜ. διενεργεί υποχρεωτικά δειγματοληπτικό έλεγχο της νομιμότητας των υποβαλλόμενων μελετών και στοιχείων, σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον των οικοδομικών αδειών που χορηγούνται με την ανωτέρω διαδικασία. Ο υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος διενεργείται ανά εξαμήνο για τις άδειες του παρελθόντος εξαμήνου.»
Άρθρο 151 Διάγραμμα κάλυψης – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 39 του ν. 4495/2017 Στην παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί της κλίμακας των υποβαλλόμενων διαγραμμάτων κάλυψης, α) στην περ. β) διαγράφεται ο υπολογισμός της επιτρεπόμενης δόμησης, β) στην περ. γ) ο όρος της δόμησης αντικαθίσταται από αυτόν του όγκου, γ) μετά την περ. η) προστίθεται αυτοτελές εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Το διάγραμμα κάλυψης υποβάλλεται σε κλίμακα 1:100 ή 1:200 ή 1:500 και περιλαμβάνει: α) Το οικόπεδο ή γήπεδο με τις διαστάσεις και το εμβαδόν του, περίγραμμα του προς οικοδόμηση κτιρίου γεωμετρικά ορισμένο, μονοσήμαντα ορισμένο με ορθογώνιες συντεταγμένες στο κρατικό σύστημα συντεταγμένων. β) Τους υπολογισμούς της επιτρεπόμενης και πραγματοποιούμενης κάλυψης, το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος, τον πραγματοποιούμενο όγκο του κτιρίου, το συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης, τις πλάγιες και οπίσθιες αποστάσεις και τον υπολογισμό των αναγκών σε χώρους στάθμευσης. γ) Τα περιγράμματα των επιπέδων του κτιρίου, υπόγειων και υπέργειων, οι διαστάσεις τους, η θέση τους σε σχέση με τις οικοδομικές γραμμές και τα πλάγια όρια του οικοπέδου και όποιο άλλο βασικό στοιχείο είναι απαραίτητο για τον υπολογισμό της κάλυψης, του όγκου και του ύψους του κτιρίου. Σε περιπτώσεις προσθήκης, περιέχονται και τα παλαιά κτίσματα με τα ανωτέρω στοιχεία, οι αριθμοί των αδειών τους ή των τίτλων ή των αποφάσεων εξαίρεσης ή αναστολής κατεδάφισης, αν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς τακτοποίησης ή νομιμοποίησης. δ) Τα περιγράμματα επιφανειών και ο υπολογισμός εμβαδών για χώρους ειδικών χρήσεων του κτιρίου που απαιτούν βεβαιώσεις κύριας χρήσης. ε) Τη σχηματική τομή για την ένδειξη του μέγιστου ύψους του κτιρίου, του ιδεατού στερεού και τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, σε σχέση με το οριστικά διαμορφωμένο έδαφος στην οποία περιέχονται το πραγματοποιούμενο ύψος του κτίσματος και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος. στ) Ενδεικτικές όψεις. ζ) Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου με τις απαραίτητες ενδείξεις για τον υπολογισμό της φύτευσης και της στάθμης εδάφους σε κάθε διαμορφούμενο επίπεδο. η) Ενδεικτική τρισδιάστατη απεικόνιση της κατασκευής, με γραμμικό ή με ελεύθερο σχεδιασμό ή φυτογραφίες σε υφιστάμενα κτίρια. Το διάγραμμα κάλυψης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, ότι στην πραγματοποιούμενη δόμηση έχουν υπολογιστεί όλες οι κατασκευές, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79), καθώς και οι απαιτούμενες επιφάνειες, ανά χρήση, για τον υπολογισμό των θέσεων στάθμευσης.	«3. Το διάγραμμα κάλυψης υποβάλλεται σε κλίμακα 1:100 ή 1:200 ή 1:500 και περιλαμβάνει: α) Το οικόπεδο ή γήπεδο με τις διαστάσεις και το εμβαδόν του, περίγραμμα του προς οικοδόμηση κτιρίου γεωμετρικά ορισμένο, μονοσήμαντα ορισμένο με ορθογώνιες συντεταγμένες στο κρατικό σύστημα συντεταγμένων. β) Τους υπολογισμούς της επιτρεπόμενης και πραγματοποιούμενης κάλυψης και δόμησης, το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος, τον πραγματοποιούμενο όγκο του κτιρίου, το συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης, τις πλάγιες και οπίσθιες αποστάσεις και τον υπολογισμό των αναγκών σε χώρους στάθμευσης. γ) Τα περιγράμματα των επιπέδων του κτιρίου, υπόγειων και υπέργειων, οι διαστάσεις τους, η θέση τους σε σχέση με τις οικοδομικές γραμμές και τα πλάγια όρια του οικοπέδου και όποιο άλλο βασικό στοιχείο είναι απαραίτητο για τον υπολογισμό της κάλυψης, της δόμησης και του ύψους του κτιρίου. Σε περιπτώσεις προσθήκης, περιέχονται και τα παλαιά κτίσματα με τα ανωτέρω στοιχεία, οι αριθμοί των αδειών τους ή των τίτλων ή των αποφάσεων εξαίρεσης ή αναστολής κατεδάφισης, αν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς τακτοποίησης ή νομιμοποίησης. δ) Τα περιγράμματα επιφανειών και ο υπολογισμός εμβαδών για χώρους ειδικών χρήσεων του κτιρίου που απαιτούν βεβαιώσεις κύριας χρήσης. ε) Τη σχηματική τομή για την ένδειξη του μέγιστου ύψους του κτιρίου, του ιδεατού στερεού και τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, σε σχέση με το οριστικά διαμορφωμένο έδαφος στην οποία περιέχονται το πραγματοποιούμενο ύψος του κτίσματος και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος. στ) Ενδεικτικές όψεις. ζ) Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου με τις απαραίτητες ενδείξεις για τον υπολογισμό της φύτευσης και της στάθμης εδάφους σε κάθε διαμορφούμενο επίπεδο. η) Ενδεικτική τρισδιάστατη απεικόνιση της κατασκευής, με γραμμικό ή με ελεύθερο σχεδιασμό ή φυτογραφίες σε υφιστάμενα κτίρια. Αν απαιτείται γνωμοδότηση ή έγκριση άλλων οργάνων ή φορέων, το διάγραμμα κάλυψης πρέπει να τηρεί και τις προδιαγραφές που τίθενται από αυτούς.»

Αν απαιτείται γνωμοδότηση ή έγκριση άλλων οργάνων ή φορέων, το διάγραμμα κάλυψης πρέπει να τηρεί και τις προδιαγραφές που τίθενται από αυτούς.».	
Άρθρο 152 Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί σύνθεσης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), α) στο εισαγωγικό εδάφιο τα μέλη αυξάνονται από επτά (7) σε εννέα (9), β) η περ. δ) αντικαθίσταται, γ) στην περ. ε) ο αριθμός των μηχανικών αυξάνεται σε δύο (2), δ) προστίθεται περ. ζ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. είναι εννεαμελές και αποτελείται από: α) τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρο, β) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) τον Γενικό Διευθυντή Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του, δ) δύο (2) Διευθυντές του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Ν., με τους εκάστοτε οριζόμενους αναπληρωτές τους, ε) έναν (1) μηχανικό, με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε., στ) ένα (1) μέλος, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας, κάτοχο πτυχίου ανώτατης σχολής, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του. ζ) δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α' βαθμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου και δύο (2) αναπληρωματικά μέλη.».	2. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. είναι επταμελές και αποτελείται από: α) τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρο, β) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) τον Γενικό Διευθυντή Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του, δ) δύο (2) Διευθυντές του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Ν., με τους εκάστοτε οριζόμενους αναπληρωτές τους, ε) έναν (1) μηχανικό, με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε., στ) ένα (1) μέλος, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας, κάτοχο πτυχίου ανώτατης σχολής, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του.
Άρθρο 153 Εγκατάσταση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης – Τροποποίηση άρθρου 86 του ν. 4495/2017 Το άρθρο 86 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί προϋποθέσεων υπαγωγής αυθαίρετων κατασκευών και χρήσεων, εξειδικεύεται με νομοθετική παραπομπή και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 86 Δικαίωμα υπαγωγής - Χρόνος αλλαγής χρήσης/ανέγερσης Στις διατάξεις των άρθρων 96 επ. υπάγονται αυθαίρετες κατασκευές και χρήσεις ο φέρων οργανισμός της αυθαίρετης κατασκευής έχει εκτελεστεί ή η αυθαίρετη αλλαγή χρήσης έχει εγκατασταθεί πριν από τις 28.7.2011, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 87.».	Άρθρο 86 Δικαίωμα υπαγωγής - Χρόνος αλλαγής χρήσης/ανέγερσης Στις διατάξεις των άρθρων 96 επ. υπάγονται αυθαίρετες κατασκευές και χρήσεις για τις οποίες ο φέρων οργανισμός της αυθαίρετης κατασκευής έχει εκτελεστεί ή η αυθαίρετη αλλαγή χρήσης έχει εγκατασταθεί πριν από τις 28.7.2011.

Άρθρο 154 Προσδιορισμός χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017 Στην παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί απόδοξης του χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών, α) στην περ. β) εξειδικεύεται η απόδειξη του τρόπου κατασκευής, γ) καταργείται το τρίτο εδάφιο περί τεκμηρίου ως προς τον χρόνο αλλαγής χρήσης και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Η απόδειξη του χρόνου ανέγερσης της αυθαίρετης κατασκευής γίνεται με την υποβολή σχετικής αεροφωτογραφίας. Αν δεν προκύπτει με βεβαιότητα ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής ή της εγκατάστασης της αυθαίρετης χρήσης από την αεροφωτογραφία, για την απόδειξη του χρόνου κατασκευής: α) ο χρόνος της αλλαγής χρήσης από κύρια χρήση σε άλλη κύρια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, εξαιρουμένης της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων/Πράξης Προσδιορισμού Φόρου, που προκύπτει από τη μηχανογραφική σύνθεση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), στο οποίο εμφανίζονται το ακίνητο και η χρήση, όπως περιγράφονται κατά την υπαγωγή, β) ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής σε υπόγεια στάθμη ή εντός του όγκου νόμιμου κτιρίου αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, εξαιρουμένης της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων/Πράξης Προσδιορισμού Φόρου, που προκύπτει από τη μηχανογραφική σύνθεση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), ή τεκμαίρεται από τον τρόπο κατασκευής, όπως η ύπαρξη ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης για τηλεόραση, τηλέφωνο, θέρμανση, οικιακές συσκευές, υδραυλική εγκατάσταση για θέρμανση, καθώς και από τον τρόπο σύνδεσης με τον φέροντα οργανισμό του κτιρίου, ιδίως δε της απευθείας σύνδεσης με χώρους κύριας χρήσης, γ) ο χρόνος εγκατάστασης της αλλαγής χρήσης από βοηθητική σε κύρια σε κτίρια με οικοδομική άδεια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, εξαιρουμένης της δήλωσης Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων/Πράξης Προσδιορισμού Φόρου, που προκύπτει από τη μηχανογραφική σύνθεση της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), άλλως λαμβάνεται ο χρόνος θεώρησης της αδείας για την ηλεκτροδότηση του ακινήτου. Τα κατά περίπτωση αποδεικτικά έγγραφα υποβάλλονται στο πληροφοριακό σύστημα και μνημονεύονται στην τεχνική έκθεση μηχανικού.».	«1. Η απόδειξη του χρόνου ανέγερσης της αυθαίρετης κατασκευής γίνεται με την υποβολή σχετικής αεροφωτογραφίας. Αν δεν προκύπτει με βεβαιότητα ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής ή της εγκατάστασης της αυθαίρετης χρήσης από την αεροφωτογραφία, για την απόδειξη του χρόνου κατασκευής: α) ο χρόνος της αλλαγής χρήσης από κύρια χρήση σε άλλη κύρια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, στο οποίο εμφανίζεται το ακίνητο και η χρήση όπως περιγράφονται κατά την υπαγωγή, β) ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής σε υπόγεια στάθμη ή εντός του όγκου νόμιμου κτιρίου αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, άλλως λαμβάνεται ο χρόνος θεώρησης της αδείας για την ηλεκτροδότηση του ακινήτου. Σε περίπτωση μη υποβολής εγγράφου της φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής λαμβάνεται ως χρόνος αλλαγής χρήσης η 1.1.2004. Τα κατά περίπτωση αποδεικτικά έγγραφα υποβάλλονται στο πληροφοριακό σύστημα και μνημονεύονται στην τεχνική έκθεση μηχανικού.»
Άρθρο 155 Ρύθμιση χρήσεων γης που αφορούν την περιοχή «Ελαιώνας» Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του υπ' αρ. 20/9-30/11/1995 π.δ. (Δ' 1049), περί χρήσεων γης, επικαιροποιούνται οι αναφορές στους Δήμους, αντικαθίστανται οι διαλαμβανόμενες χρήσεις γης, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Στους οικοδομήσιμους χώρους ή σε τμήματα αυτών που χαρακτηρίζονται στα διαγράμματα του άρθρου 1 με στοιχείο Α επιτρέπονται οι χρήσεις βιομηχανίας - βιοτεχνίας χαμηλής και μέσης όχλησης πλην των αναφερομένων στο άρθρο 7 μόνο για τις νόμιμα υφιστάμενες βιομηχανικές - βιοτεχνικές μονάδες, καθώς επίσης και για μονάδες που προέρχονται από μετεγκατάσταση από την περιοχή του Ελαιώνα που λειτουργούν νόμιμα. Από τις εντός σχεδίου περιοχές κατοικίας των Δήμων Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Αιγάλεω, Περιστερίου, Μοσχάτου - Ταύρου και Αθηναίων μόνο για τα διαμερίσματα 3 και 4 και από την εντός σχεδίου περιοχή κατοικίας νότια των γραμμών του τρένου του Δήμου Μοσχάτου - Ταύρου επιτρέπεται η μετεγκατάσταση των μονάδων που νομίμως υφίσταντο στις 14.2.1991 και οι οποίες λειτουργούν συνεχώς μέχρι την ημερομηνία αίτησης για μετεγκατάσταση. Επίσης επιτρέπονται οι χρήσεις: - Εμπορικά καταστήματα - Γραφεία, τράπεζες, κοινωφελείς οργανισμοί - Διοίκηση - Εστιατόρια, αναψυκτήρια - Χώροι συνάθροισης κοινού - Κέντρα διασκέδασης αναψυχής - Εγκαταστάσεις χονδρεμπορίου - Κτίρια αποθήκευσης - Εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων - Πρατήρια βενζίνης - Πρατήρια υγραερίου - Κτίρια στάθμευσης - Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας	1. Στους οικοδομήσιμους χώρους ή σε τμήματα αυτών που χαρακτηρίζονται στα διαγράμματα του άρθρου 1 με στοιχείο Α επιτρέπονται οι χρήσεις βιομηχανίας - βιοτεχνίας χαμηλής και μέσης όχλησης πλην των αναφερομένων στο άρθρο 7 μόνο για τις νόμιμα υφιστάμενες βιομηχανικές - βιοτεχνικές μονάδες, καθώς επίσης και για μονάδες που προέρχονται από μετεγκατάσταση από την περιοχή του Ελαιώνα που λειτουργούν νόμιμα. Από τις εντός σχεδίου περιοχές κατοικίας των Δήμων Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Αιγάλεω, Περιστερίου, Ταύρου και Αθηναίων μόνο για τα διαμερίσματα 3 και 4 και από την εντός σχεδίου περιοχή κατοικίας νότια των γραμμών του τρένου του δήμου Μοσχάτου επιτρέπεται η μετεγκατάσταση των μονάδων που νόμιμως υφίσταντο στις 14.2.1991 και οι οποίες λειτουργούν συνεχώς μέχρι την ημερομηνία αίτησης για μετεγκατάσταση. Επίσης επιτρέπονται: - γραφεία, - κτίρια στάθμευσης, - κτίρια αποθήκευσης, που εξυπηρετούν αποκλειστικά τις παραπάνω μονάδες, - κτίρια κοινωνικής πρόνοιας, για την εξυπηρέτηση των εργαζομένων στην περιοχή.

Στις περιπτώσεις αυτές, επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης και αναβάθμιση ή και μεταρρύθμιση των νομίμως υφιστάμενων ή νομίμως υπαχθέντων σε νόμους περί τακτοποίησης αυθαίρετων κτιρίων.».	
Άρθρο 156 Εξουσιοδοτική διάταξη για τους σταθμούς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων – Αντικατάσταση περ. (β) παρ. 7 άρθρου 114 ν. 4070/2012 Η εξουσιοδότηση της περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012 (Α' 82), περί εγκατάστασης σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων (η/ο), αντικαθίσταται ως εξής: «(β). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, και Τουρισμού, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και οι τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων και ιδιωτικής χρήσης σταθμών επαναφόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων, στους παρακάτω δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους: βα. στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση «Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας», ββ. στους καθορισμένους χώρους στάθμευσης εντός λιμενικής ζώνης, βγ. στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση ή υπό παραχώρηση χώρους στάσης και στάθμευσης εντός ζώνης τουριστικών λιμένων. βδ. στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση ή υπό παραχώρηση χώρους στάσης και στάθμευσης εντός αερολιμένων, βε. στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση στεγασμένους και υπαίθριους σταθμούς οχημάτων, βστ. στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση συνεργεία συντήρησης και επισκευής οχημάτων, β. στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση δημόσια ή ιδιωτικά Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων, βζ. κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου, βη. σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων, βθ. σε υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση τερματικούς σταθμούς, σταθμούς μετεπιβίβασης και αμαξοστάσια των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, και βι. σε υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση πλυντήρια και λιπαντήρια οχημάτων. Σε περίπτωση μη τήρησης της ανωτέρω κοινής απόφασης, απαγορεύεται η λειτουργία του σταθμού επαναφόρτισης η/ο, με απόφαση της αρμόδιας αρχής και μέχρι την αποκατάσταση των σχετικών ελλείψεων. Με την ως άνω απόφαση δύναται να εξειδικεύονται οι διοικητικές κυρώσεις και να καθορίζονται οι αρμόδιοι για την επιβολή τους φορείς.».	«(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Τουρισμού και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση συσκευών φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (σημεία επαναφόρτισης), στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση «Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας», στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση χώρους στάσης και στάθμευσης εντός λιμενικής ζώνης ή/και εντός τουριστικών λιμένων (μαρίνες), στους υφιστάμενους ή υπό αδειοδότηση στεγασμένους και υπαίθριους σταθμούς αυτοκινήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 455/1976 (Α' 169), στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 78/1988, στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση δημόσια ή ιδιωτικά Κ.Τ.Ε.Ο., σε δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου, σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων, καθώς επίσης και σε τερματικούς σταθμούς ή σε σταθμούς μετεπιβίβασης μέσων μαζικής μεταφοράς επιβατών. Οι τεχνικές προδιαγραφές των σημείων επαναφόρτισης πληρούν κατ' ελάχιστον τις απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙΙ της 2014/94/ΕΕ Οδηγίας. (γ) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση διατάξεων παροχής (σημεία ανεφοδιασμού) καυσίμων σε τροχοφόρα οχήματα, για κάθε κατηγορία εναλλακτικών καυσίμων, εκτός ηλεκτρικής ενέργειας, του άρθρου 2 της 2014/94/ΕΕ Οδηγίας, στα υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση «Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας». Οι τεχνικές προδιαγραφές των σημείων ανεφοδιασμού πληρούν κατ' ελάχιστον τις απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙΙ της 2014/94/ΕΕ Οδηγίας.».

Άρθρο 157 Χρόνος ισχύος της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 2 ν. 4014/2011 Στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί διάρκειας ισχύος των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ), τροποποιείται η περ. γ, ως προς τη νομοθετική παραπομπή για την έναρξη ισχύος της, τη χρονική ισχύ των υφιστάμενων ΑΕΠΟ και την εξειδίκευση των ενεργειών που απαιτούνται για την παράταση αυτών, προστίθεται περ. δ και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8.α. Η ΑΕΠΟ έχει διάρκεια ισχύος δεκαπέντε (15) έτη, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων, βάσει των οποίων εκδόθηκε. Για τα έργα ή τις δραστηριότητες που διαθέτουν ως Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης την Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικό Έλεγχο (EMAS), η διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ παρατείνεται για έξι (6) έτη και για όσο χρόνο, το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ. Για τα έργα ή τις δραστηριότητες που διαθέτουν Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001 ή άλλο αντίστοιχο σε ισχύ, η διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ παρατείνεται για τέσσερα (4) έτη και για όσο χρόνο το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ. Για τις ως άνω παρατάσεις χορηγείται σχετική διαπιστωτική πράξη. Μη έγκαιρη ανανέωση των ως άνω Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης συνεπάγεται, κατά τη διάρκεια της ως άνω παράτασης, αυτοδίκαιη λήξη της ισχύος της ΑΕΠΟ. Επιπλέον, ο φορέας υποχρεούται να διαθέτει σε ισχύ το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για τουλάχιστον ένα (1) έτος πριν την παρέλευση της προθεσμίας ανανέωσης της ΑΕΠΟ. β. Η ΑΕΠΟ μπορεί με ειδική αιτιολογία να εκδίδεται για διάρκεια ισχύος μικρότερη των δεκαπέντε (15) ετών. γ. Η διάρκεια των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του ν. 4685/2020 (Α' 92) ΑΕΠΟ παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση δεκαπενταετίας από την έκδοσή τους, κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) από τον υπόχρεο φορέα, εάν δεν έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκαν. δ. Η παρούσα παράγραφος ισχύει και για τις ΑΕΠΟ που έχουν λήξει αν: α. δεν έχει παρέλθει δεκαπενταετία από την έκδοσή τους, β. δεν έχουν επέλθει ουσιαστικές μεταβολές των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από αλλαγές στον σχεδιασμό ή τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας. Αν έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκε η υπό κρίση ΑΕΠΟ, η παράταση χορηγείται εάν οι μεταβολές αυτές δεν αυξάνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως η αλλαγή σε καύσιμο με μικρότερο ρυπαντικό φορτίο ή εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, η μείωση του μεγέθους του έργου ή η χρήση πρόσθετης ή νεότερης αντιρρυπαντικής τεχνολογίας. Η παράταση χορηγείται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή έως εξαντλήσεως της δεκαπενταετίας από την έκδοση της ΑΕΠΟ, κατόπιν εξέτασης του σχετικού αιτήματος του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, από το αρμόδιο Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του άρθρου 13. Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις του δεύτερου εδαφίου της υποπερ. ββ', μετά τη χορήγηση της παράτασης, κατατίθεται φάκελος τροποποίησης της ΑΕΠΟ και ακολουθείται η διαδικασία της υποπερ. αα' της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 6.»	«8.α. Η ΑΕΠΟ έχει διάρκεια ισχύος δεκαπέντε (15) έτη, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων, βάσει των οποίων εκδόθηκε. Για τα έργα ή τις δραστηριότητες που διαθέτουν ως Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης την Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικό Έλεγχο (EMAS), η διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ παρατείνεται για έξι (6) έτη και για όσο χρόνο, το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ. Για τα έργα ή τις δραστηριότητες που διαθέτουν Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001 ή άλλο αντίστοιχο σε ισχύ, η διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ παρατείνεται για τέσσερα (4) έτη και για όσο χρόνο το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ. Για τις ως άνω παρατάσεις χορηγείται σχετική διαπιστωτική πράξη. Μη έγκαιρη ανανέωση των ως άνω Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης συνεπάγεται, κατά τη διάρκεια της ως άνω παράτασης, αυτοδίκαιη λήξη της ισχύος της ΑΕΠΟ. Επιπλέον, ο φορέας υποχρεούται να διαθέτει σε ισχύ το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για τουλάχιστον ένα (1) έτος πριν την παρέλευση της προθεσμίας ανανέωσης της ΑΕΠΟ. β. Η ΑΕΠΟ μπορεί με ειδική αιτιολογία να εκδίδεται για διάρκεια ισχύος μικρότερη των δεκαπέντε (15) ετών. γ. Η διάρκεια των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ΑΕΠΟ παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση δεκαετίας από την έκδοσή τους εφόσον δεν έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκαν.»
Άρθρο 158 Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τους Πιστοποιημένους Αξιολογητές Χωρικών Μελετών – Αντικατάσταση άρθρου 98 του ν. 4759/2020 Το άρθρο 98 του ν. 4759/2020 (Α' 245) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 98 Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 94 έως 95Α, ιδίως δε: α) οι επιμέρους κατηγορίες του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.), ανά είδος χωρικής μελέτης, β) τα αναγκαία προσόντα και η απαραίτητη εμπειρία των πιστοποιημένων αξιολογητών, προκειμένου να υπαχθούν σε κάθε κατηγορία του Μ.Α.Χ.Μ. και οι ιδιότητες που ορίζονται ως ασυμβίβαστες με το έργο τους, γ) η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την απόκτηση της άδειας Πιστοποιημένου Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ., δ) η διάρκεια της άδειας, ε) η διαδικασία ανανέωσής της άδειας και οι λόγοι λήξης της, στ) οι αρμόδιες υπηρεσίες και τα όργανα για την τήρηση του μητρώου, την πιστοποίηση των Αξιολογητών, την επιβολή κυρώσεων, την έγκριση ή απόρριψη των παραδοτέων, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης	«1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται: α) οι επιμέρους κατηγορίες του Μ.Α.Χ.Μ. πιστοποιημένων αξιολογητών χωρικών μελετών ανά είδος χωρικής μελέτης, τα αναγκαία προσόντα και η απαραίτητη εμπειρία των πιστοποιημένων αξιολογητών, προκειμένου να υπαχθούν σε κάθε κατηγορία του Μ.Α.Χ.Μ., οι κανόνες που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους και τα ζητήματα που αφορούν στη διαδικασία πιστοποίησής τους για την εγγραφή τους στο Μ.Α.Χ.Μ. είτε πρόκειται για φυσικά είτε για νομικά πρόσωπα, β) η συγκρότηση επιτροπής που γνωμοδοτεί για τη χορήγηση ή την αφαίρεση πιστοποίησης αξιολογητή και εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κάθε ρύθμιση σχετική με τους πιστοποιημένους αξιολογητές, γ) η διαδικασία ανάθεσης εντολής προς αξιολόγηση, οι ιδιότητες που ορίζονται ως ασυμβίβαστες με το έργο τους, καθώς και ο τρόπος προσδιορισμού και το ύψος της αμοιβής των πιστοποιημένων αξιολογητών, δ) το όργανο και η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης του έργου των αξιολογητών, η διαδικασία έγκρισης ή απόρριψης των

	αυτών λόγω ελλείψεων, τη διαπίστωση μη συνδρομής ιδιοτήτων που ορίζονται ως ασυμβίβαστες με το έργο των Αξιολογητών Μ.Α.Χ.Μ, ζ) οι κανόνες που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, η) η διαδικασία ανάθεσης εντολής προς αξιολόγηση, και θ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»	παραδοτέων αυτών, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης των παραδοτέων λόγω ελλείψεων, ε) οι παραβάσεις των αξιολογητών, καθώς και οι αντίστοιχες διοικητικές κυρώσεις, τα όργανα, η σχετική διαδικασία, οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησης τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα, στ) η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την είσπραξη της αμοιβής του αξιολογητή.»
	Άρθρο 162 Χρηματοδότηση κατασκευών επί του δικτύου αποχέτευσης - Αντικατάσταση του άρθρου 96 του ν. 4685/2020 Το άρθρο 96 του ν. 4685/2020 (Α' 92) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 96 Χρηματοδότηση δαπάνης κατασκευής των εξωτερικών διακλαδώσεων του δικτύου αποχέτευσης 1. Για τους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ.5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β' 192), καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων (2000) ισοδυνάμων κατοίκων, που βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (Ε.Υ.Δ.Α.Π.) ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.), η δαπάνη για την κατασκευή της εξωτερικής διακλάδωσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων αποχέτευσης, από τη ρυμοτομική γραμμή του ακινήτου, μέχρι τη θέση του κεντρικού αγωγού αποχέτευσης, δύναται να χρηματοδοτείται: α. στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του «ΕΣΠΑ 2014-2020», εφόσον η κατασκευή έχει πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο φορέα και η δαπάνη έχει πληρωθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2014, καθώς και στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 «ΕΣΠΑ 2021-2027», β. από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός των εκάστοτε ετησίων ορίων του και εντός του προϋπολογισμού του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά περίπτωση για έργα αποχέτευσης που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, εφόσον η σχετική κατασκευή δεν έχει υλοποιηθεί, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η άμεση λειτουργικότητα του συστήματος αποχέτευσης και επεξεργασίας, σύμφωνα με βεβαίωση που εκδίδεται από τον οικείο Δήμο ή την οικεία Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης, ή την Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή την Ε.Υ.Α.Θ.. γ. από το Π.Δ.Ε. στο πλαίσιο άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων. 2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, η δαπάνη κατασκευής της εξωτερικής διακλάδωσης της αποχέτευσης δεν βαρύνει τους κυρίους των ακινήτων.	Άρθρο 96 Χρηματοδότηση δαπάνης κατασκευής δικτύου αποχέτευσης για τους οικισμούς της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ 1. Για τους οικισμούς που εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία αστικών λυμάτων, η οποία μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο με την κοινή υπουργική απόφαση 5673/400/1997 «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» (Β' 192) και βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή ΔΕΥΑ είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ ή της ΕΥΑΘ, η δαπάνη για την κατασκευή της εξωτερικής διακλάδωσης της αποχέτευσης από τη ρυμοτομική γραμμή του ακινήτου μέχρι τη θέση του κεντρικού αγωγού αποχέτευσης, καθίσταται επιλέξιμη και ως εκ τούτου δύναται να χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή άλλα προγράμματα, συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ ή μη. 2. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, η δαπάνη κατασκευής δεν βαρύνει τους ιδιοκτήτες των συνδεόμενων ή των μελλόντων να συνδεθούν με το δίκτυο αποχέτευσης ακινήτων.
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση</i> Άρθρο 58 Καταργούμενες διατάξεις 1. Το άρθρο 3 του ν. 4203/2013 (Α' 235), περί μεταφοράς θέσεων εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.	<i>Καταργούμενες διατάξεις</i> Άρθρο 3 Μεταφορά θέσης εγκατάστασης 1. Σε περιπτώσεις όπου, μετά τη χορήγηση της άδειας παραγωγής ή της Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ των άρθρων 3 και 4 του Ν. 3468/2006 αντίστοιχα, μεταβάλλεται το νομικό ή κανονιστικό πλαίσιο χωροθέτησης με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εγκατάσταση του σταθμού στη θέση που είχε αρχικά προβλεφθεί, είναι δυνατή η άπαξ μεταβολή του τόπου εγκατάστασης, μετά από αίτημα του ενδιαφερομένου για τροποποίηση της άδειας παραγωγής ή της Προσφοράς Σύνδεσης αντίστοιχα. Είναι επίσης δυνατή η άπαξ μεταβολή του τόπου εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού Α.Π.Ε., στις περιπτώσεις που κατόπιν τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή μεταγενέστερης πράξης των αρμοδίων υπηρεσιών είτε μεταβάλλεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς του χώρου εγκατάστασης, ο οποίος είχε καθορισθεί στις απαιτούμενες άδειες και είχε βεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες ως δημόσια έκταση, είτε αναγνωρίζεται

	δικαίωμα νομής ή κατοχής επί του χώρου εγκατάστασης ιδιώτη έναντι του δημοσίου. 2. Η νέα θέση εγκατάστασης πρέπει να είναι εντός των ορίων της οικείας Περιφέρειας, στην οποία βρισκόταν η αρχική θέση εγκατάστασης και στην οποία δεν είναι δυνατή πλέον η εγκατάσταση του σταθμού για τους λόγους που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο. 3.α. Στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης πραγματοποιείται κατόπιν αιτήσεως από τον ενδιαφερόμενο προς την οικεία αποκεντρωμένη Διοίκηση, στα όρια της οποίας εγκαθίσταται ο σταθμός, και έκδοσης απόφασης για την μεταφορά της θέσης εγκατάστασης. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από νόμιμο αποδεικτικό στοιχείο αποκλειστικής χρήσης του γηπέδου και κάθε άλλου ακινήτου που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία του σταθμού. Η απόφαση της παρούσας παραγράφου κοινοποιείται στον αρμόδιο Διαχειριστή. β. Στις περιπτώσεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος και ειδικότερα για τους σταθμούς του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης πραγματοποιείται κατόπιν αιτήσεως από τον ενδιαφερόμενο στον αρμόδιο Διαχειριστή και έκδοσης νέας Προσφοράς Όρων Σύνδεσης για τη νέα θέση εγκατάστασης. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από νόμιμο αποδεικτικό στοιχείο αποκλειστικής χρήσης του γηπέδου και κάθε άλλου ακινήτου που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία του σταθμού. Η έκδοση της νέας Προσφοράς Όρων Σύνδεσης δεν απαλλάσσει τον ενδιαφερόμενο από την υποχρέωση τροποποίησης των σχετικών εκδοθεισών πράξεων περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Στις περιπτώσεις των υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμών του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης πραγματοποιείται κατόπιν έκδοσης νέας Προσφοράς Όρων Σύνδεσης κατά τα ανωτέρω από τον αρμόδιο Διαχειριστή και τροποποίησης των πράξεων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο του ν. 3468/2006, καθώς και των σχετικών πράξεων περιβαλλοντικής αδειοδότησης. 4. Στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου συνεχίζεται η διαδικασία υλοποίησης της επένδυσης κατόπιν της κατά προτεραιότητα έκδοσης ή τροποποίησης των σχετικών αδειών και εγκρίσεων, καθώς και της Προσφοράς Όρων Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή ανεξαρτήτως τεχνολογίας Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ και ανάλογης κατά προτεραιότητα σύναψης ή τροποποίησης των Συμβάσεων Σύνδεσης και Πώλησης. Η έκδοση ή τροποποίηση των αδειών, εγκρίσεων και Προσφορών, καθώς και η σύναψη ή τροποποίηση των Συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου γίνεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος. Για περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. που εμπίπτουν στις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και για τους οποίους είχε εκδοθεί Προσφορά Όρων Σύνδεσης, ο Διαχειριστής εκδίδει νέα Προσφορά Όρων Σύνδεσης για τη νέα θέση εγκατάστασης ακόμα και σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την περίπτωση Α' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006. 5. Ειδικά για σταθμούς για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση πώλησης του ν. 3468/2006 ή λειτουργικής ενίσχυσης του ν. 4414/2016, η εν λόγω σύμβαση τροποποιείται μόνο ως προς τα στοιχεία της νέας θέσης εγκατάστασης. 6. Στο χρονικό διάστημα των τριάντα (30) μηνών του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 δεν υπολογίζεται το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη μεταβολή του νομικού ή κανονιστικού πλαισίου χωροθέτησης της παραγράφου 1 μέχρι την έκδοση της απόφασης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης της παραγράφου 3.
Άρθρο 58 Καταργούμενες διατάξεις 2. Τα άρθρα 8Α και 8Β και η παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α'129), περί προσφορών σύνδεσης και αποζημιώσεων, καταργούνται. Οριστικές προσφορές σύνδεσης που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επηρεάζονται.	Άρθρο 8α Προσφορές σύνδεσης σε κορεσμένα δίκτυα 1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) εξακολουθεί να χορηγεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε αιτήματα για σύνδεση αιολικών σταθμών στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας σε περιοχές που χαρακτηρίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., που εκδίδεται κατά τις διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος, ως περιοχές με κορεσμένο δίκτυο, υπό την

προϋπόθεση ότι η συνολική πρόσθετη ισχύς δεν θα υπερβαίνει το 20% της δυνατότητας συνολικής απορρόφησης ισχύος στην περιοχή από σταθμούς Α.Π.Ε., όπως αυτή έχει καθορισθεί με την ανωτέρω απόφαση της Ρ.Α.Ε..

2. Για λόγους ασφαλούς και ομαλής λειτουργίας του Συστήματος, οι σταθμοί της παραγράφου 1 μπορεί να εξαιρούνται από την προτεραιότητα στην κατανομή φορτίου που απολαμβάνουν οι λοιποί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. για τους οποίους έχει εκδοθεί οριστική Προσφορά Σύνδεσης πριν το χαρακτηρισμό του δικτύου της περιοχής ως κορεσμένου και προς τούτο θα πρέπει να έχουν την τεχνική δυνατότητα άμεσης ανταπόκρισης σε εντολές του Διαχειριστή για μείωση της ισχύος ή και τη διακοπή της λειτουργίας τους. Ο Διαχειριστής θα προβαίνει στις αναγκαίες περικοπές ισχύος κατά προτεραιότητα στους σταθμούς της παραγράφου α' που έχουν συνάψει Σύμβαση Σύνδεσης κατά την πλέον πρόσφατη ημερομηνία, εάν αυτό επιτρέπεται από την ομαλή λειτουργία του Συστήματος. Οι σχετικοί ειδικοί όροι που απαιτούνται τίθενται στην οριστική Προσφορά Σύνδεσης, καθώς και στη Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Η Προσφορά Σύνδεσης που χορηγείται κατά την παράγραφο 1, δεσμεύει τον δικαιούχο και τον Διαχειριστή για δύο (2) έτη. Ο Διαχειριστής δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για την κατά την παράγραφο 2 περικοπόμενη ισχύ, για την οποία δεν οφείλεται κανενός είδους οικονομική ή άλλη αποζημίωση, περιλαμβανομένης της προβλεπόμενης στην παράγραφο 8 του άρθρου 13 του παρόντος.»

Άρθρο 8β

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τον Διαχειριστή του Δικτύου, κατά παρέκκλιση από το πρώτο και τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 8 του παρόντος. Με την ως άνω απόφαση καθορίζεται το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τον Διαχειριστή του Συστήματος. Το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας δύναται να διαφοροποιείται μεταξύ Διαχειριστή Συστήματος και Διαχειριστή Δικτύου.

Με την ίδια απόφαση τίθενται όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί σε συγκεκριμένες κατηγορίες σταθμών που λαμβάνουν προτεραιότητα και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται και τα χρονικά διαστήματα εντός των οποίων ο Διαχειριστής του Δικτύου και ο Διαχειριστής του Συστήματος έχουν υποχρέωση να χορηγήσουν μη δεσμευτική Προσφορά Σύνδεσης από την κατάθεση σχετικού αιτήματος και οριστική Προσφορά Σύνδεσης από την προσκόμιση όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Ειδικότερα για τις περιοχές με κορεσμένα δίκτυα, όπως αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της ΡΑΕ που εκδίδεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92), ή έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας δύναται να καθορίζεται με την ως άνω απόφαση και σε κάθε περίπτωση δεν διαφοροποιείται για τις περιπτώσεις που αφορούν είτε στον Διαχειριστή του Δικτύου είτε στον Διαχειριστή του Συστήματος.

Η προτεραιότητα που καθορίζεται με την απόφαση του παρόντος ισχύει κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122), του ν. 3894/2010 (Α' 204), του ν. 4608/2019 (Α' 66) και της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), καθώς και του πρώτου και τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 8 του παρόντος.

Η απόφαση του παρόντος άρθρου δύναται να καθορίζει τον τρόπο εξέτασης για τις περιπτώσεις των εκκρεμών αιτήσεων για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης κατά την έναρξη ισχύος της απόφασης αυτής. Έως την έναρξη ισχύος της απόφασης του παρόντος άρθρου, ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στη χορήγηση Προσφορών Σύνδεσης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

	«8. Στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, ο αρμόδιος Διαχειριστής καταβάλλει σε κάθε Παραγωγό ηλεκτρισμού από αιολική ενέργεια που συνδέεται στο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, πρόσθετη αποζημίωση που ισούται με την αποζημίωση που αντιστοιχεί σε ποσοστό 30% των περικοπών ενέργειας που του έχουν επιβληθεί κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος από τον αρμόδιο Διαχειριστή σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του παρόντος και τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος και του Δικτύου. Το ανωτέρω ποσοστό των περικοπών ενέργειας αυξάνεται κάθε έτος κατά μέγιστο έως και το 100%, έτσι ώστε η συνολική αποζημίωση που λαμβάνει ο σταθμός να ισούται με το μικρότερο ποσό μεταξύ: α) της αποζημίωσης που θα ελάμβανε αν λειτουργούσε με δύο χιλιάδες (2.000) ισοδύναμες ώρες και β) της αποζημίωσης που θα ελάμβανε αν λειτουργούσε χωρίς περικοπές. Η μεθοδολογία υπολογισμού των περικοπών ενέργειας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε. μετά από εισήγηση και των αρμόδιων Διαχειριστών.» Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 5 παρ.4 Ν.3851/2010,ΦΕΚ Α 85/4.6.2010.».															
Άρθρο 45 Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης – Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 Στο άρθρο 4 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149), α) η παρ. 5 τροποποιείται ως προς τη διαδικασία τροποποίησης των Τιμών Αναφοράς που ισχύουν για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και βελτιώνεται νομοτεχνικά, β) οι παρ. 9, 10 και 12, περί τιμολόγησης, κόστους και εξαίρεσης από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες αντίστοιχα, καταργούνται.	Άρθρο 4 Τιμές Αναφοράς για την αποζημίωση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. 1. α. Η Τιμή Αναφοράς (Τ.Α.) στη βάση της οποίας υπολογίζεται μηνιαίως η Λειτουργική Ενίσχυση, με τη μορφή της Διαφορικής Προσαύξησης ή της Σταθερής Τιμής αποζημίωσης, της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθορίζεται ανά κατηγορία και ανά τεχνολογία σταθμών στον Πίνακα 1, όπως αυτός συμπληρώνεται με τον Πίνακα 2 της περίπτωσης δ'). β. Πίνακας 1: Τιμές Αναφοράς ανά κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Σημ.: για τους πίνακες ανατρέξτε στο ΦΕΚ <table><tr><td>α/α</td><td>Κατηγορία σταθμών</td><td>Τ.Α. (€/MWh)</td></tr><tr><td>Ια</td><td>Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των έξι μεγαβάτ (6 MW), οι οποίες δεν εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών.</td><td>70</td></tr><tr><td>Ιβ</td><td>Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των εξήντα κιλοβάτ (60 kW) και μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW).</td><td>89</td></tr><tr><td>Ιγ</td><td>Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της απόφασης της Ρ.Α.Ε. υπ' αριθμ. 904/2.011, όπως έχει τροποποιηθεί με τις αποφάσεις της Ρ.Α.Ε. υπ' αριθμ. 155/2012 (Β' 908) και 452/2015 (Β' 2859) και ισχύει, και κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3175/2003 (Α' 207), καθώς και οι κάτοχοι αδειών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που έχουν λάβει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προβλέπει στους Ειδικούς της Όρους ότι ο κάτοχος της άδειας αυτής θα συμπεριληφθεί στον Πίνακα 3 των νέων χρηστών των παραπάνω αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.</td><td>65</td></tr><tr><td>Ιδ</td><td>Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 60 kW</td><td>2</td></tr></table> 157 2 Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 60 kW και μικρότερης ή ίσης των	α/α	Κατηγορία σταθμών	Τ.Α. (€/MWh)	Ια	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των έξι μεγαβάτ (6 MW), οι οποίες δεν εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών.	70	Ιβ	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των εξήντα κιλοβάτ (60 kW) και μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW).	89	Ιγ	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της απόφασης της Ρ.Α.Ε. υπ' αριθμ. 904/2.011, όπως έχει τροποποιηθεί με τις αποφάσεις της Ρ.Α.Ε. υπ' αριθμ. 155/2012 (Β' 908) και 452/2015 (Β' 2859) και ισχύει, και κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3175/2003 (Α' 207), καθώς και οι κάτοχοι αδειών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που έχουν λάβει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προβλέπει στους Ειδικούς της Όρους ότι ο κάτοχος της άδειας αυτής θα συμπεριληφθεί στον Πίνακα 3 των νέων χρηστών των παραπάνω αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.	65	Ιδ	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 60 kW	2
α/α	Κατηγορία σταθμών	Τ.Α. (€/MWh)														
Ια	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των έξι μεγαβάτ (6 MW), οι οποίες δεν εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών.	70														
Ιβ	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των εξήντα κιλοβάτ (60 kW) και μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW).	89														
Ιγ	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της απόφασης της Ρ.Α.Ε. υπ' αριθμ. 904/2.011, όπως έχει τροποποιηθεί με τις αποφάσεις της Ρ.Α.Ε. υπ' αριθμ. 155/2012 (Β' 908) και 452/2015 (Β' 2859) και ισχύει, και κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3175/2003 (Α' 207), καθώς και οι κάτοχοι αδειών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που έχουν λάβει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προβλέπει στους Ειδικούς της Όρους ότι ο κάτοχος της άδειας αυτής θα συμπεριληφθεί στον Πίνακα 3 των νέων χρηστών των παραπάνω αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.	65														
Ιδ	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 60 kW	2														

	6MW, που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 90
	3 Υδραυλική Ενέργεια που αξιοποιείται με μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ <3MWe 90
	4 Υδραυλική Ενέργεια που αξιοποιείται με μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ από 3MWe έως και 15 MWe 87
	5 Βιομάζα (ή βιορευστά) που αξιοποιείται μέσω θερμικών διεργασιών (καύση, πυρόλυση) εκτός αεριοποίησης, από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ <1MW (εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων) 176
	6 Βιομάζα (ή βιορευστά) που αξιοποιείται μέσω διεργασίας αεριοποίησης από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ 1MW (εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων) 185
	7 Βιομάζα (ή βιορευστά) που αξιοποιείται μέσω θερμικών διεργασιών (καύση, αεριοποίηση, πυρόλυση), από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ από 1MW έως και <5MW(εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων) 153
	8 Βιομάζα (ή βιορευστά) που αξιοποιείται μέσω θερμικών διεργασιών (καύση, αεριοποίηση, πυρόλυση), από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ >5 MW(εξαιρουμένου του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων) 133
	9 Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων και την οργανική ιλύ/λάσπη βιολογικών καθαρισμών και αξιοποιούνται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ 1MW 123
	10 Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων και την οργανική ιλύ/λάσπη βιολογικών καθαρισμών και αξιοποιούνται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ >2 MW 99
	IIα Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας (ενεργειακών καλλιεργείων, ενσιρωμάτων χλωρής νομής γεωργικών καλλιεργείων, κτηνοτροφικών και αγροτοβιομηχανικών οργανικών υπολειμμάτων και αποβλήτων, αποβλήτων βρώσιμων ελαίων και λιπών, ληγμένων τροφίμων) και αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ <1MW 219
	IIβ Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας (ενεργειακών καλλιεργείων, ενσιρωμάτων χλωρής νομής γεωργικών καλλιεργείων, κτηνοτροφικών και αγροτοβιομηχανικών οργανικών υπολειμμάτων και αποβλήτων, αποβλήτων βρώσιμων ελαίων και λιπών, ληγμένων τροφίμων) και αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ >1MW και <3MW 209
	12 Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας (ενεργειακών καλλιεργείων, ενσιρωμάτων χλωρής νομής γεωργικών καλλιεργείων, κτηνοτροφικών και αγροτοβιομηχανικών οργανικών υπολειμμάτων και αποβλήτων, αποβλήτων βρώσιμων ελαίων και λιπών, ληγμένων τροφίμων) και αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ >3 MW 192
	13 Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται με ηλιοθερμικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς σύστημα αποθήκευσης 248
	14 Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται με ηλιοθερμικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με σύστημα αποθήκευσης, το οποίο εξασφαλίζει τουλάχιστον 2 ώρες λειτουργίας στο ονομαστικό φορτίο 268
	15 Γεωθερμική ενέργεια που αξιοποιείται με σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με εγκατεστημένη ισχύ <5MWe 134
	16 Γεωθερμική ενέργεια που αξιοποιείται με σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με εγκατεστημένη ισχύ >5 MWe 104

17	Λουπές Α.Π.Ε. (συμπεριλαμβανομένων και των σταθμών ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων μη εντασσόμενων σε άλλη κατηγορία του πίνακα, που πληρούν τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας όπως εκάστοτε αυτές ισχύουν)88
18	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος ε 1 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 79 + ΠΤ
19	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος ΩMW λουπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 84 + ΠΤ
20	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος >1 MW και ε 5 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5 ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009) 73 + ΠΤ
21	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου >1 MW και ε 5 MW λουπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 78 + ΠΤ
22	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου >5 MW και ε 10 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 69 + ΠΤ
23	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου >5 MW και ε 10 MW λουπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 73 + ΠΤ
24	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου > 10 MW και ε 35 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 63 + ΠΤ
25	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου > 10 MW και ε 35 MW λουπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 68 + ΠΤ
26	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου > 35 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 58 + ΠΤ
27	Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου > 35 MW λουπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 62 + ΠΤ
28	Λουπές Σ.Η.Θ.Υ.Α. 83
29α	Ηλιακή Ενέργεια που αξιοποιείται με φωτοβολταϊκούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ Ω00kW 63
29β	Ηλιακή Ενέργεια που αξιοποιείται με φωτοβολταϊκούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ >200kW και <500kW 63
30α	Ηλιακή Ενέργεια που αξιοποιείται με φωτοβολταϊκούς σταθμούς που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 με εγκατεστημένη ισχύ με εγκατεστημένη ισχύ Ω00 kW 65
30γ	Ηλιακή Ενέργεια που αξιοποιείται με φωτοβολταϊκούς σταθμούς που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 με εγκατεστημένη ισχύ >200kW και :s;IMW ή σε κατ' επάγγελμα αγρότες με εγκατεστημένη ισχύ >200kW και <500 kW 65
31	Ηλιακή Ενέργεια που αξιοποιείται με φωτοβολταϊκούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ :s;6kW, που είναι συνδεδεμένοι με παροχή οικιακής χρήσης και ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα όχι επιτηδεύματες 87
γ.	Για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι Τιμές Αναφοράς διαμορφώνονται με βάση μεθοδολογία, η οποία περιλαμβάνει ένα σταθερό τμήμα ανά κατηγορία έργου Σ.Η.Θ.Υ.Α. και την Προσαρμογή Τιμής (Π.Τ.), η οποία προκύπτει με βάση τους πρότυπους βαθμούς απόδοσης της εγκατάστασης και την τρέχουσα τιμή αγοράς φυσικού αερίου.

	Η προσαρμογή της τιμής φυσικού αερίου (Π.Τ.) καλύπτει τις μεταβολές του κόστους του φυσικού αερίου ώστε να μην μεταβάλλεται η οικονομική απόδοση των εγκαταστάσεων και υπολογίζεται από τη σχέση: όπου: ηε: ο ηλεκτρικός βαθμός απόδοσης μονάδας συμπαραγωγής, όπως ορίζεται στην Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/749/ 21.3.2012 (Β' 889/2012) ηθ: ο θερμικός βαθμός απόδοσης μονάδας συμπαραγωγής, όπως ορίζεται στην Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/749/ 21.3.2012 (Β' 889/2012) η = η, + ηθ: Ο ολικός βαθμός απόδοσης μονάδας συμπαραγωγής ηhr: η τιμή αναφοράς του βαθμού απόδοσης για τη χωριστή παραγωγή θερμικής 'ενέργειας, όπως ορίζεται στην Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/749/21.3.2012 (Β' 889), όπου οι βαθμοί απόδοσης είναι σε Ανώτερη Θερμογόνο Δύναμη (Α.Θ.Δ.) όπως αναφέρονται στον Πίνακα 2 της περίπτωσης δ της παρ.1. ΜΤΦΑ1: η ανά μήνα μέση μοναδιαία μικτή τιμή του Φυσικού Αερίου σε €/MWh (ΜΤΦΑμ ή ΜΤΦΑη), Ανωτέρας Θερμογόνου Δύναμης (Α.Θ.Δ.), η οποία περιλαμβάνει την τιμή πώλησης με το κόστος μεταφοράς, τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και τυχόν φόρους και τέλη που σύμφωνα με την εκάστοτε νομοθεσία εφαρμόζονται, εξαιρουμένου του φόρου προστιθέμενης αξίας (για τις ΜΤΦΑμ ή ΜΤΦΑη), στην οποία προστίθεται και το μέσο κόστος CO₂ που αντιστοιχεί στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. ΜΤΦΑμ: η ανά μήνα μέση μοναδιαία τιμή πώλησης φυσικού αερίου σε €/MWh Α.Θ.Δ. στους χρήστες φυσικού αερίου στην Ελλάδα για συμπαραγωγή, εξαιρουμένων των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας. ΜΤΦΑη: η ανά μήνα μέση μοναδιαία τιμή πώλησης φυσικού αερίου σε €/MWh Α.Θ.Δ. στους χρήστες φυσικού αερίου στην Ελλάδα που είναι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας. Αρμόδια για τον υπολογισμό των ΜΤΦΑμ και ΜΤΦΑη και την κοινοποίησή τους ανά μήνα στη Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε. είναι η Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.Ε.Ν.). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η μεθοδολογία υπολογισμού των ΜΤΦΑμ και ΜΤΦΑη, η διαδικασία και οι προθεσμίες υποβολής των σχετικών στοιχείων φυσικού αερίου και οι υπόχρεοι προς υποβολή φορείς, οι κυρώσεις που επιβάλλονται για τη μη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης αυτής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τα παραπάνω θέμα. Το μέσο κόστος CO₂, το οποίο λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της Π.Τ. υπολογίζεται από τη μαθηματική σχέση: Μέσο Κόστος CO₂ (€/MWh) = 0.37*Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO₂ (€/tn)*ηε Όπου: Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO₂: Η ανά μήνα μέση τιμή των δικαιωμάτων CO₂ σε €/tn όπως προκύπτει από τα στοιχεία του EEX (Energy Exchange). Η τιμή αυτή υπολογίζεται με μέριμνα της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υ.Π.Ε.Ν. και κοινοποιείται ανά μήνα στη Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε. δ. Πίνακας 2 Σημ.: για τους πίνακες ανατρέξτε στο ΦΕΚ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος .s 1 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με
--	---

	ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=72\%$, $\eta_e=33\%$, $\eta_{hr}=81\%$ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος ≤ 1 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=67\%$, $\eta_e=33\%$, $\eta_{hr}=81\%$ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 1 MW και ≤ 5 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=72\%$, $\eta_e=35\%$, $\eta_{hr}=81\%$ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 1 MW και ≤ 5 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=67\%$, $\eta_e=35\%$, $\eta_{hr}=81\%$ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 5 MW και ≤ 10 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=72\%$, $\eta_e=35\%$, $\eta_{hr}=81\%$ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 5 MW και ≤ 10 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=67\%$, $\eta_e=35\%$, $\eta_{hr}=81\%$ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 10 MW και ≤ 35 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=72\%$, $\eta_e=35\%$, $\eta_{hr}=81\%$ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 10 MW και ≤ 35 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=67\%$, $\eta_e=35\%$, $\eta_{hr}=81\%$ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 35 MW για τις κατηγορίες (α) «Συνδυασμένος κύκλος αεριοστρόβιλου με ανάκτηση θερμότητας» ή (γ) «Ατμοστρόβιλος συμπίκνωσης - απομάστευσης» του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=72\%$, $\eta_e=35\%$, $\eta_{hr}=81\%$ Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Φυσικού Αερίου ισχύος > 35 MW λοιπών κατηγοριών του άρθρου 3 της Υ.Α. ΔΣ-ΗΛ/Γ/ΦΙ/οικ.15641/14.07.2009 $\eta=67\%$, $\eta_e=35\%$, $\eta_{hr}=81\%$ ε. Αν σε σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β', η παραγόμενη θερμική ενέργεια είτε αξιοποιείται για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων, εφόσον η παραγωγή αγροτικών προϊόντων αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του παραγωγού, είτε διατίθεται μέσω δικτύου τηλεθέρμανσης πόλεων, το σταθερό τμήμα της τιμής του ως άνω Πίνακα 1 (τιμή εξαιρουμένου του Π.Τ.) προσαυξάνεται κατά 15%. Αν σε σταθμό Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β', τα καυσάδια αξιοποιούνται για γεωργικούς σκοπούς, το σταθερό τμήμα της τιμής του πίνακα (τιμή εξαιρουμένου του Π.Τ.) προσαυξάνεται κατά 20% και η προσαύξηση αυτή υπολογίζεται επιπλέον της τυχόν προσαύξησης κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., μετά από εισήγηση της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε., καθορίζεται για τον αντίστοιχο σταθμό Σ.Η.Θ.Υ.Α. εάν συντρέχουν οι λόγοι προσαύξησης του σταθερού τμήματος της τιμής του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην παρούσα περίπτωση. στ. Σε εφαρμογή των οριζόμενων σχετικά με τον υπολογισμό του ΜΤΦΑτ κάθε κάτοχος σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α., υποβάλλει στη Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε. βεβαίωση από φορέα του Μητρώου Φορέων Πιστοποίησης, Επαλήθευσης και Επιθεώρησης της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε. του άρθρου 3 της απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής, Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.23278/23.11.2012 (Β' 3108). Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., μετά από εισήγηση της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε., καθορίζεται για τον αντίστοιχο σταθμό Σ.Η.Θ.Υ.Α. εάν ο παραγωγός ως Χρήστης φυσικού αερίου είναι πελάτης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή όχι, καθώς και σε ποια από τις κατηγορίες του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.7.2009 εντάσσεται ο σταθμός αυτός.
--	---

ζ. Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των κατηγοριών 13 και 14 του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ.1, η οποία προέρχεται από τη χρήση βιορευστών, αποζημιώνεται βάσει της Τιμής Αναφοράς της αντίστοιχης κατηγορίας σταθμών που αξιοποιούν βιορευστά του πίνακα αυτού.

2. Οι Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 δεν λαμβάνονται υπόψη για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι κάτοχοι των οποίων συνάπτουν Σ.Ε.Δ.Π. ή Σ.Ε.Σ.Τ. στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7. Για τους σταθμούς του προηγούμενου εδαφίου, η Τ.Α. στη βάση της οποίας υπολογίζεται η λειτουργική Ενίσχυση είναι αυτή που έχει προκύψει στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών στην οποία συμμετείχαν σύμφωνα με το άρθρο 7.

3. Οι Τ.Α. για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη των 500kW που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 1η Ιανουαρίου 2016 έως την 31η Δεκεμβρίου 2019, υπολογίζονται με βάση την τελευταία γραμμή του Πίνακα της παρ. 3 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009 (Α' 8), όπως ισχύει, που αφορά σε φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία κάθε έτος από το έτος 2015 και μετά, με την εξαίρεση φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων που συμμετέχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών του άρθρου 7.

5. Οι Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, μπορεί να τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο του εκάστοτε ημερολογιακού έτους. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται οι Τ.Α. που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους του έτους έκδοσης της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ειδικά για τους σταθμούς των περιπτώσεων α) και β) της περίπτωσης δ1 της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει, οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την τελευταία ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους από το έτος έκδοσης της απόφασης αυτής.

Για τους σταθμούς της περίπτωσης γ) και της περίπτωσης δ1 της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους από το έτος έκδοσης της απόφασης αυτής.

Ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, οι Τ.Α. της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ισχύουν για τους σταθμούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού έτους από το έτος έκδοσης της απόφασης.

6. Με την απόφαση της παρ. 5 μπορεί να επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, καθώς και να τροποποιούνται οι μαθηματικοί τύποι καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α..

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, μπορούν να προστεθούν νέες κατηγορίες σταθμών. Με την ίδια απόφαση

	καθορίζονται και οι Τ.Α. των κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του προηγούμενου εδαφίου. 8. Οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών μπορεί να μην περιλαμβάνονται ως κατηγορία σταθμών στον Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1. 9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7, η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και οι οποίες συνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης απαραίτητης για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας, το κόστος της οποίας επιβαρύνονται εξ ολοκλήρου οι κάτοχοι των οικείων αδειών παραγωγής, με εξαίρεση τα τυχόν πρόσθετα έργα της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει, τιμολογείται με βάση την Τ.Α. της αντίστοιχης κατηγορίας σταθμών Α.Π.Ε. στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, προσαυξημένη κατά ποσοστό που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 25% της Τ.Α. αυτής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., λαμβάνοντας υπόψη και το ποσό των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) που εξοικονομείται για το συγκεκριμένο νησί ή νησιά, καθορίζεται το παραπάνω ποσοστό προσαύξησης. Η νέα Τιμή Αναφοράς που προκύπτει με το ως άνω ποσοστό προσαύξησης δεν μπορεί να οδηγεί σε εσωτερικό βαθμό απόδοσης, ως προς το σύνολο του έργου, μεγαλύτερο από το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε: α) για τον καθορισμό της Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, ή β) της ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, της αντίστοιχης κατηγορίας σταθμών Α.Π.Ε.. 10. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., μπορεί να υπολογιστεί επιπλέον ποσοστό αποζημίωσης στη βάση της Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 που προβλέπεται για χερσαίες αιολικές εγκαταστάσεις, για αιολικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται σε βραχονησίδες ή για θαλάσσιες αιολικές εγκαταστάσεις και οι οποίες διασυνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης, απαραίτητης για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας, το κόστος της οποίας επιβαρύνονται εξ ολοκλήρου οι κάτοχοι των οικείων αδειών παραγωγής. Το ποσοστό προσαύξησης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 25% της Τ.Α. του Πίνακα 1 του παρόντος άρθρου που προβλέπεται για χερσαίες αιολικές εγκαταστάσεις. Η νέα Τιμή Αναφοράς που προκύπτει με το ως άνω ποσοστό προσαύξησης δεν μπορεί να οδηγεί σε εσωτερικό βαθμό απόδοσης ως προς το σύνολο του έργου μεγαλύτερο από το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε: α) για τον καθορισμό της Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 για χερσαίες αιολικές εγκαταστάσεις ή β) της ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών χερσαίων αιολικών εγκαταστάσεων. 11. Ειδικά για τους σταθμούς των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και ενεργοποιείται η σύνδεσή τους (τίθενται σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, καθορίζεται ανώτατο όριο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής των σταθμών 70 MW για την ένταξή τους σε καθεστώς στήριξης Λειτουργικής Ενίσχυσης. Το ανωτέρω όριο καθορίζεται συνολικά για σταθμούς που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και των δύο (2) κατηγοριών σταθμών. 12. Για σταθμούς Α.Π.Ε. ισχύος μεγαλύτερης των 250 MW, καθώς και για συγκροτήματα σταθμών Α.Π.Ε. με κοινό σημείο σύνδεσης με το Σύστημα συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των 250 MW, παρέχεται η δυνατότητα εξαίρεσης από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες του
--	--

	άρθρου 7 του παρόντος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις «Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ΕΕ C200/01). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται τα επιλέξιμα έργα του προηγούμενου εδαφίου, τα δικαιολογητικά και στοιχεία που κατ' ελάχιστο πρέπει να περιλαμβάνονται στο φάκελο της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης, τα κριτήρια αξιολόγησης, όπως ενδεικτικά η αδειοδοτική ωριμότητα, η σύνθεση των τεχνολογιών Α.Π.Ε. του έργου, η εταιρική ή μετοχική σύνθεση του αιτούντος, οι δυνατότητες σύνδεσης με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Τα αιτήματα που υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξετάζονται από την Επιτροπή του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, η οποία εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την κοινοποίηση ή μη σχεδίου χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην περίπτωση που η εν λόγω ενίσχυση κριθεί από τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως συμβατή με τις αρχές του Ενωσιακού Δικαίου, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης. Σε αντίθετη περίπτωση εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την απόρριψη του αιτήματος χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης. Εφόσον κατά τη διάρκεια αξιολόγησης του αιτήματος σύμφωνα με το παρόν άρθρο ο αιτών συμμετάσχει με επιτυχία στις ανταγωνιστικές διαδικασίες του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, οφείλει αμελλητί να ενημερώσει τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την Επιτροπή του άρθρου 12. Σε αυτή την περίπτωση, το αίτημα για χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης κατά τα ανωτέρω απορρίπτεται ως απαράδεκτο με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Εφόσον έχει προηγηθεί η κοινοποίηση του σχεδίου μεμονωμένης ενίσχυσης, η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
Άρθρο 47 Υβριδικοί σταθμοί και παρακολούθηση του καθεστώτος στήριξης – Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4414/2016 Στο άρθρο 12 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.): α) στον τίτλο, στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στις παρ. 2 και 3, προστίθενται οι υβριδικοί σταθμοί, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η αρμοδιότητα παρακολούθησης της Επιτροπής της παρ. 1 διευρύνεται, γ) τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης των περ. γ) και ζ) του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 επανακαθορίζονται και προστίθεται νέα περ. η), δ) καταργούνται οι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 και του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 3 για τον ορισμό των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης και για την υποβολή της εισήγησής της στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ε) το πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών της περ. β της παρ. 3 επανακαθορίζεται, στ) βελτιώνονται νομοτεχνικά οι περ. β και δ της παρ. 3, στ) στο τέλος της παρ. 3, προστίθενται περ. η), θ), ι).	Άρθρο 12 Μηχανισμός Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. 1. Συνιστάται Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αποστολή της οποίας είναι η παρακολούθηση της απόδοσης και των αποτελεσμάτων του καθεστώτος στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Η «Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» αποτελείται από: α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, β) έναν (1) εκπρόσωπο της Ρ.Α.Ε., γ) έναν (1) εκπρόσωπο της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε., δ) έναν (1) εκπρόσωπο της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., στ) έναν (1) εκπρόσωπο του Κ.Α.Π.Ε., ζ) μέχρι τρεις (3) ειδικούς εμπειρογνώμονες. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής δε λαμβάνουν αποζημίωση ή οποιουδήποτε

	άλλου είδους απολαβή για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της Επιτροπής αυτής. 2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. 3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. υποβάλλει, ανά εξαμήνο, προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγήσεις με προτάσεις για τα ακόλουθα: α) τροποποιήσεις στη μεθοδολογία υπολογισμού της Ε.Τ.Α. και στο ονομαστικό επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται ανά κατηγορία έργου για τον υπολογισμό της Λειτουργικής Ενίσχυσης, β) τροποποιήσεις των Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 ή και καθορισμού των ανώτατων επιτρεπόμενων τιμών υποβολής προσφορών στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., γ) αλλαγές στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4, δ) τροποποιήσεις των μαθηματικών τύπων καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α., ε) τροποποιήσεις στα όρια εγκατεστημένης ισχύος και μέγιστης ισχύος παραγωγής της παρ. 5 του άρθρου 3, στ) αναπροσαρμογές της Προσαύξησης Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά της παρ. 12 του άρθρου 5, ζ) προβλέψεις για το ύψος Λειτουργικής Ενίσχυσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τα επόμενα έτη.
Άρθρο 66 Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα – Τροποποίηση άρθρου 132 ν. 4001/2011 (άρθρο 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) Στο άρθρο 132 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας: α) στον τίτλο προσδιορίζεται η υπό ενσωμάτωση Οδηγία, β) στην παρ. 2 αφαιρείται η αναφορά στη θέσπιση και δημοσίευσή του Κανονισμού Αδειών, β) στην περ. (ι) της παρ. 3 επικαιροποιούνται ο στόχος, ο χρόνος επίτευξης και η παραπεμπόμενη Οδηγία, δ) στην παρ. 3 προστίθεται περ. (ιβ), ε) στις παρ. 4, 7, 8, 9 και 11 προσδιορίζεται ότι η αναφορά στην «άδεια» αφορά στην άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στ) η παρ. 10, περί υδροηλεκτρικών έργων, καταργείται, ζ) η παρ. 12 αντικαθίσταται, η) προστίθεται παρ. 14.	Άρθρο 132 Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή. 2. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων για την παραγωγή από Α.Π.Ε., η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Αδειών, που θεσπίζεται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 3. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135, ως προς τη χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως: (α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού, (β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας, (γ) την προστασία του περιβάλλοντος, (δ) την εξασφάλιση ή τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου, (ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων, (στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα, (ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών,

	(η) τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκεια του και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης, (θ) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που αφορούν την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την προστασία του καταναλωτή, (ι) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μερίδιο 20% της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2020 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2009/28/EK για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και (ια) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών. 4. Η άδεια πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία: (α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται το δικαίωμα. (β) Το σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για τον οποίο χορηγείται η άδεια, τον τόπο εγκατάστασης του, το δυναμικό παραγωγής και τη χρησιμοποιούμενη καύσιμη ύλη. 5. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών παραγωγής, καθώς και για τη διερεύνηση οποιουδήποτε ζητήματος που τυχόν ανακύπτει και σχετίζεται με υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων, αλλά και στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση της από πάσης φύσεως δημόσιες αρχές. Για το σκοπό αυτόν, δύναται να αιτείται τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής, η οποία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ τα σχετικά δεδομένα ή να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος που τέθηκε υπόψη της εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος της ΡΑΕ. Η ανωτέρω προθεσμία απάντησης του εν λόγω φορέα δύναται να παραταθεί, μετά από συναίνεση της ΡΑΕ, για διάστημα όχι μεγαλύτερο συνολικά των έξι (6) μηνών. 6. Η ΡΑΕ, κατά τη χορήγηση αδειών παραγωγής, δύναται να θέτει, κατά περίπτωση, ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, προς διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης. 7. Η ΡΑΕ, κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται για χορήγηση αδειών παραγωγής, διασφαλίζει την τήρηση των όρων του υγιούς ανταγωνισμού, περιλαμβανομένων και ζητημάτων δεσπόζουσας επιρροής στην αγορά ενέργειας, θέτοντας για το σκοπό αυτόν ειδικούς αντισταθμιστικούς όρους ή περιορισμούς στις χορηγούμενες άδειες και λαμβάνοντας κάθε αναγκαίο ρυθμιστικό μέτρο. 8. Η άδεια επιτρέπεται να επεκτείνεται, αν αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής ή να τροποποιείται, αν αλλάζουν τα υπόλοιπα στοιχεία της. 9. Η χορήγηση άδειας παραγωγής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. 10. Η άδεια παραγωγής για υδροηλεκτρικά έργα χορηγείται μόνον εφόσον αυτά εντάσσονται σε ολοκληρωμένο σχεδιασμό ανάπτυξης και ενεργειακής διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού της οικείας υδρολογικής λεκάνης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1739/1987 (Α' 201), όπως ισχύει. 11. Εξαιρούνται από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής: (α) μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 20 KW,
--	---

	(β) εφεδρικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, ανεξάρτητα από την ισχύ τους, οι οποίοι λειτουργούν μόνο σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω βλάβης ή περιορισμών του Συστήματος ή του Δικτύου. Αν οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για σκοπούς διαφορετικούς από τους προβλεπόμενους, απαιτείται άδεια παραγωγής, (γ) σταθμοί ισχύος μέχρι 2MW που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς με σκοπούς αποκλειστικά εκπαιδευτικούς ή πειραματικούς, (δ) σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται μετρήσεις ή διενεργείται πιστοποίηση και (ε) πρόσωπα, στις εγκαταστάσεις ή μονάδες των οποίων παράγεται ηλεκτρική ενέργεια με μη συμβατικές μεθόδους και ως συνέπεια άσκησης της κύριας δραστηριότητάς τους, άλλης από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. 12. Με απόφαση της ΡΑΕ δημιουργείται μητρώο εξαιρέσεων στο οποίο καταγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης. Στον Κανονισμό Αδειών εξειδικεύεται η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω προϋποθέσεων για τις περιπτώσεις α', γ', δ' και ε' της παραγράφου 11.. 13. Ειδικά για την περίπτωση β' της παραγράφου 11, η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης, διαπιστώνεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή ΕΔΔΗΕ ή ΕΣΜΗΕ, ανάλογα με το σημείο σύνδεσης του καταναλωτή, και για τον σκοπό αυτό τηρείται από τους αρμόδιους Διαχειριστές Ειδικό Μητρώο Εξαιρέσεων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα τους. Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και εξέτασης των φακέλων καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή, η οποία εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και αναρτάται στην ιστοσελίδα του αρμόδιου Διαχειριστή.
Άρθρο 105 Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού - Τροποποίηση περ. β άρθρου 5 του ν. 4513/2018 Στην περ. β) του άρθρου 5 του ν. 4513/2018 (Α' 9) καταργείται το τελευταίο εδάφιο, περί της έδρας της Ενεργειακής Κοινότητας.	Άρθρο 5 Τύπος Ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού Το καταστατικό της Ε.Κοιν. καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο που χρονολογείται και υπογράφεται από τα μέλη και καθορίζει τουλάχιστον: α) Το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) των φυσικών προσώπων μελών της, καθώς και την επωνυμία, την έδρα, τον ΑΦΜ και, εφόσον υφίσταται υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των νομικών προσώπων μελών της, β) την επωνυμία και την έδρα της. Η επωνυμία περιλαμβάνει υποχρεωτικά τον όρο «Ενεργειακή Κοινότητα» ή τη συντομογραφία «Ε.Κοιν.» και ένδειξη της έκτασης της ευθύνης των μελών της. Ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία της Ε.Κοιν.. Ως έδρα της Ε.Κοιν. ορίζεται δήμος ή δημοτικό διαμέρισμα της ελληνικής επικράτειας, γ) το σκοπό και τις δραστηριότητές της, δ) τις προϋποθέσεις εισόδου, αποχώρησης και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις συνέπειες της μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων τους προς την Ε.Κοιν., ε) το ύψος της συνεταίριστικής μερίδας, τον τρόπο και το χρόνο καταβολής της, καθώς και τη διαδικασία απόδοσής της, στ) την έκταση ευθύνης των μελών της, ζ) τη διάρκειά της,

	η) τον αριθμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου που δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία (3), κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1667/1986, θ) την τύχη της συνεταιριστικής μερίδας σε περίπτωση θανάτου συνεταιρίου, ι) τον ορισμό προσωρινής διοικητικής επιτροπής που μεριμνά για την έγκριση του καταστατικού και τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για ανάδειξη των οργάνων διοίκησης, ια) τον τρόπο διάθεσης των πλεονασμάτων χρήσης, ιβ) τη λήξη και τους ελεγκτές της πρώτης διαχειριστικής χρήσης.
Άρθρο 154 Προσδιορισμός χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017 Στην παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί απόδειξης του χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών, α) στην περ. β) εξειδικεύεται η απόδειξη του τρόπου κατασκευής, γ) καταργείται το τρίτο εδάφιο περί τεκμηρίου ως προς τον χρόνο αλλαγής χρήσης.	Άρθρο 87 Απόδειξη χρόνου κατασκευής αυθαίρετων κατασκευών 1. Η απόδειξη του χρόνου ανέγερσης της αυθαίρετης κατασκευής γίνεται με την υποβολή σχετικής αεροφωτογραφίας. Αν δεν προκύπτει με βεβαιότητα ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής ή της εγκατάστασης της αυθαίρετης χρήσης από την αεροφωτογραφία, για την απόδειξη του χρόνου κατασκευής: α) ο χρόνος της αλλαγής χρήσης από κύρια χρήση σε άλλη κύρια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, στο οποίο εμφανίζεται το ακίνητο και η χρήση όπως περιγράφονται κατά την υπαγωγή, β) ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής σε υπόγεια στάθμη ή εντός του όγκου νόμιμου κτιρίου αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής ή τεκμαίρεται από τον τρόπο κατασκευής και σύνδεσης με τον φέροντα οργανισμό του κτιρίου, γ) ο χρόνος εγκατάστασης της αλλαγής χρήσης από βοηθητική σε κύρια σε κτίρια με οικοδομική άδεια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, άλλως λαμβάνεται ο χρόνος θεώρησης της αδείας για την ηλεκτροδότηση του ακινήτου. Σε περίπτωση μη υποβολής εγγράφου της φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής λαμβάνεται ως χρόνος αλλαγής χρήσης η 1.1.2004. Τα κατά περίπτωση αποδεικτικά έγγραφα υποβάλλονται στο πληροφοριακό σύστημα και μνημονεύονται στην τεχνική έκθεση μηχανικού. 2. Στην ψηφιακή πλατφόρμα ορθοφωτοχαρτών του άρθρου 85, με μέριμνα της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εισάγονται για όλη την επικράτεια οι αεροφωτογραφίες που θα χρησιμοποιηθούν ως βάση αναφοράς και ελέγχου για τη διαπίστωση της ολοκλήρωσης του φέροντος οργανισμού της αυθαίρετης κατασκευής μέχρι τις 28.7.2011. 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαπιστώνεται η ανάρτηση των ανωτέρω αεροφωτογραφιών στην ψηφιακή πλατφόρμα ορθοφωτοχαρτών του άρθρου 85. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία ελέγχου των δηλώσεων υπαγωγής αυθαίρετων κατασκευών, ως προς το χρόνο ανέγερσής τους. 4. Σε κάθε περίπτωση, πέραν των όσων ορίζονται ανωτέρω, για την απόδειξη του χρόνου κατασκευής, προκειμένου να υπολογιστεί ο συντελεστής παλαιότητας, προσκομίζονται με ευθύνη του ιδιοκτήτη και υποβάλλονται με ευθύνη του μηχανικού στο πληροφοριακό σύστημα αεροφωτογραφίες ή δημόσια έγγραφα. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να εισάγονται στο πληροφοριακό σύστημα εγκεκριμένα ψηφιακά υπόβαθρα υπηρεσιών του Δημοσίου, που αφορούν προστατευόμενες περιοχές, αρχαιολογικούς χώρους, δασικές εκτάσεις και καθορισμό ζωνών αιγιαλού και παραλίας.

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας
Μέρος Β'		Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ	Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την υλοποίηση του πληροφοριακού συστήματος των ΑΠΕ. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις για την έκδοση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας και το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τα έργα στρατηγικών επενδύσεων. ΑΔΜΗΕ ΑΕ και ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για τη σύνδεση των έργων ΑΠΕ και η ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ για την τήρηση του μητρώου των έργων ΑΠΕ.
Μέρος Γ'		ΡΑΕ, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	ΡΑΕ - για την έκδοση των σχετικών αδειών παραγωγής σταθμών αποθήκευσης Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – για την αδειοδότηση της εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας
Μέρος Δ'		Υπουργείο Οικονομικών Διάφορες υπηρεσίες αδειοδότησης, εφορείες αρχαιοτήτων, ΓΕΕΘΑ, Αρχηγείο ΛΣ-ΕΛΑΚΤ	Υπουργείο Οικονομικών - Για τις διαδικασίες παραχώρησης του αιγιαλού. Διάφορες υπηρεσίες αδειοδότησης για την παροχή γνώμης για την εγκατάσταση των πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών.
Μέρος Ε'		ΡΑΕ, ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ, Πράσινο Ταμείο, ΔΕΣΦΑ ΑΕ	ΡΑΕ, ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ: Για την αδειοδότηση έργων ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ. ΡΑΕ: έκδοση σχετικών αποφάσεων για την ενεργειακή ασφάλεια και τον μηχανισμό εφεδρειών έκτακτων αναγκών. ΔΕΣΦΑ ΑΕ: ενέργειες σχετικές με την ενεργειακή ασφάλεια ΔΑΠΕΕΠ: για την αγορά εγγυήσεων προέλευσης
Μέρος ΣΤ'		Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας Θράκης), Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, και Τουρισμού	Αποκεντρωμένες Διοικήσεις: για την αδειοδότηση λατομικών περιοχών Υπουργεία: για την πρόταση έκδοσης π.δ. για την έγκριση, τροποποίηση, αναθεώρηση ρυμοτομικών σχεδίων περιοχών χωρικής αρμοδιότητάς τους Υπουργεία: για καθορισμό όρων, προϋποθέσεων και τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων και ιδιωτικής χρήσης σταθμών επαναφόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων, στους παρακάτω δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους Υπουργεία Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων: για τη χρηματοδότηση κατασκευών επί δικτύων αποχέτευσης και την παροχή κινήτρων για τη σύνδεση ακινήτων στα δίκτυα αποχέτευσης.

32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων
-----	---

Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
Άρθρο 10 παρ. 5	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου	3 μήνες για την τεχνολογία των φ/β σταθμών, 6-9 μήνες συνολικά.
Άρθρο 10 παρ. 6	Απόφαση Ρ.Α.Ε.	Ρ.Α.Ε.	Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή καθορίζονται η μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και η επιβολή χρεώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης.	
Άρθρο 51 παρ. 1	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης	2 μήνες
Άρθρο 51 παρ. 2	Υπουργική απόφαση	Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας – Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορίζονται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, οι λεπτομέρειες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των επιμέρους συστημάτων, τις αναγκαίες αναβαθμίσεις του και τις αρμοδιότητες διαχείρισής του από την Υπηρεσία μιας Στάσης	3 μήνες
Άρθρο 51 παρ. 3	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Οι προδιαγραφές για την οδοποιία εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων και εν γένει εκτάσεων της δασικής νομοθεσίας, η οποία πρόκειται να εξυπηρετήσει σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμούς αποθήκευσης	4 μήνες
Άρθρο 51 παρ. 4	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων που διενεργούν ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, με αυτοψία ανά έτος, η διαδικασία ελέγχου με αυτοψία, οι κυρώσεις σε περίπτωση που διαπιστωθεί επαύξηση ισχύος σταθμού που έχει ενταχθεί στον κατάλογο της παρ. 3 του άρθρου 48, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.	

Άρθρο 78	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Τροποποίηση μέγιστης διάρκειας ισχύος των αδειών παραγωγής υγρών ορυκτών καυσίμων, σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους για την ενέργεια και το κλίμα, με σκοπό τη μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και την υποκατάσταση των σχετικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.).	Δυνητική
Άρθρο 78 παρ. 1	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Καθορίζονται οι όροι, προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη δυνατότητα μετατροπής των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με καύση βιομάζας	Δυνητική
Άρθρο 78 παρ. 2	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Καθορίζονται οι όροι, προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη δυνατότητα μετατροπής των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με καύση βιομάζας	Δυνητική
Άρθρο 85	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Τροποποίηση Κανονισμού Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Αποδοσης Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων	4 μήνες
Άρθρο 97	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών των παρ. 3 και 4, καθώς και τα ως άνω ποσοστά κατανομής των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος μεταξύ των κατηγοριών ανά Υ/Σ ή/και ανά γεωγραφική περιοχή.	Δυνητική
Άρθρο 116 παρ. 2	Απόφαση ΡΑΕ	Ρ.Α.Ε.	Αξιολογείται η αναγκαιότητα της παράτασης της μίσθωσης πλοίου Υ.Φ.Α. για διάστημα έως έξι (6) διαδοχικών μηνών, και σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης του αιτήματος από την Ρ.Α.Ε, η μίσθωση παρατείνεται αναλόγως.	
Άρθρο 116 παρ. 4	Απόφαση ΡΑΕ	Ρ.Α.Ε.	Κατόπιν τεκμηρίωσης από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α., ως προς τον εύλογο και ανταποδοτικό χαρακτήρα του κόστους μίσθωσης, το σχετικό κόστος μίσθωσης του πλοίου Υ.Φ.Α. εγκρίνεται και ανακτάται από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. μέσω του Τέλους Ασφάλειας Εφοδιασμού της παρ. 6 του άρθρου 73 του ν. 4001/2011 (Α' 179).	
Άρθρο 116 παρ. 6	Απόφαση Ρ.Α.Ε.	Ρ.Α.Ε.	Καθορίζονται: α. Ο τρόπος ανάκτησης από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. κάθε άλλου εύλογου και ανταποδοτικού κόστους, εντός του έτους κατά το οποίο αυτό δημιουργείται, αν δεν ανακτηθεί για οποιονδήποτε λόγο, κατά το παρόν.	

			β. Κάθε άλλη ρύθμιση και διαδικασία σχετικά με την πρόσβαση, τον προγραμματισμό, τη φόρτωση και εκφόρτωση, τον αποθηκευτικό χώρο και την εν γένει λειτουργία του πλοίου Υ.Φ.Α., για το χρονικό διάστημα της μίσθωσης της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.	
Άρθρο 120 παρ. 3	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Υπουργείο Οικονομικών	Μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται εντός καθορίζεται για το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2004 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2021 και για τα ηλεκτρικά συστήματα των νησιών Άνδρου, Τήνου, Μυκόνου, Σύρου και Πάρου, καθορίζεται το ύψος του σχετικού ανταλλάγματος το οποίο υπολογίζεται βάσει απολογιστικά βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων πλήρους κόστους, τα οποία παρέχονται από τη «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» και τη «Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.».	Τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος
Άρθρο 122 (άρθρο 12 ^α παρ. 6 ν. 4425/2016)	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται πριν την έναρξη εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού, καθορίζονται η μεθοδολογία και ο μαθηματικός τύπος, ο οποίος εφαρμόζεται για τον υπολογισμό της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμής για κάθε κατηγορία μονάδων παραγωγής και για τα χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε. και ρυθμίζεται κάθε άλλο συναφές θέμα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος.	
Άρθρο 122 (άρθρο 12 ^α παρ. 7 ν. 4425/2016)	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργεία Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Εγκρίνεται η κάλυψη, από πόρους του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», των πρόσθετων διαχειριστικών εξόδων του Φορέα Εκκαθάρισης και της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.	
Άρθρο 127 (16 παρ. 1 ν. 3468/2006)	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Καθορίζονται ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης καθώς και ο Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης.	Δυνητική
Άρθρο 130 (18Α παρ. 2 ν. 3468/2006)	Απόφαση Ρ.Α.Ε.	Ρ.Α.Ε.	Έγκριση Κανονισμού Δημοπρασιών	Εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
Άρθρο 131 (18Β παρ. 1 ν. 3468/2006)	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Προβλέπεται η έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης για ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές ενέργειας, εκτός των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και καθορίζονται σχετικά οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες έκδοσης αυτών	Δυνητική
Άρθρο 131 (18Β παρ. 2 ν. 3468/2006)	Απόφαση ΡΑΕ	ΡΑΕ	Καθορίζονται τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία ο Φορέας Έκδοσης δύναται να επιβάλλει στους σταθμούς της υποπερ. ββ της περ.β της παρ. 4 του	Δυνητική

			άρθρου 15. Οι σταθμοί της παρ. 5 του άρθρου 15 εξαιρούνται από τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης.	
Άρθρο 131 (18B παρ. 3 ν. 3468/2006	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) και εισήγησης του Φορέα Έκδοσης καθορίζονται, ιδίως: α) Η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης. β) Η προθεσμία εντός της οποίας ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι ένομες συνέπειες που προκύπτουν από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής. γ) Ο τύπος και το περιεχόμενο των Εγγυήσεων Προέλευσης και ο καθορισμός απλουστευμένων πληροφοριών. Με την απόφαση της παρ. 1 δύναται να καθορίζονται απλουστευμένες πληροφορίες για τις Εγγυήσεις Προέλευσης που αφορούν σταθμούς παραγωγής κάτω των 50 kW. δ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, μεταβίβασης, ανάκλησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης. ε) Ο μηχανισμός ελέγχου της χρήσης των εγγυήσεων προέλευσης από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη δημιουργία περιβαλλοντικών προϊόντων. στ) Τα θέματα που αφορούν στη συνεργασία του Φορέα Έκδοσης και του Φορέα Ελέγχου με τις αρμόδιες Αρχές των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και τρίτων χωρών, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. ή από τρίτες χώρες. ζ) Οι προϋποθέσεις πρόσβασης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του αρμόδιου Φορέα Έκδοσης. η) Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής των συμμετεχόντων στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του Φορέα Έκδοσης, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους. θ) Κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης και του Μηχανισμού Διασφάλισής του.	

Άρθρο 158 (άρθρο 98 παρ. 1 ν. 4759/2020)	Υπουργική Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 94 έως 95 ^Α του ν. 4759/2020.	
Άρθρο 161 παρ. 2	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και Εσωτερικών	Προσδιορίζονται οι διαδικασίες επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου υπεραντιστάθμισης για τα έργα της παρ. 1, οι διαδικασίες έγκρισης των αντίστοιχων εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες ανάκτησης πιθανής υπεραντιστάθμισης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.	
Άρθρο 163 (96Α παρ. 3 ν. 4685/2020)	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Εσωτερικών	Καθορίζονται οι φορείς που επιβάλλουν το πρόστιμο της παρ. 2, ο τρόπος βεβαίωσης και ο τρόπος είσπραξης του προστίμου, ο λογαριασμός στον οποίο καταβάλλεται το εισπραχθέν πρόστιμο, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου για κάθε έτος μη συμμόρφωσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.	
Άρθρο 164 (96Β παρ. 1 ν. 4685/2020)	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία	Δύνανται να προκηρύσσονται δράσεις για την παροχή οικονομικών κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση του εσωτερικού συστήματος αποχέτευσης ακινήτων με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Δήμου ή της οικείας Επιχείρησης Υδρευσης και Αποχέτευσης.	

Αθήνα, 17 Ιουνίου 2022

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

PANAGIOTIS PIKRAMMENOS PANAGIOTIS PIKRAMMENOS
17.06.2022 16:23

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
17.06.2022 17:01

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
17.06.2022 15:06

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS
17.06.2022 19:55

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

NIKI KERAMEOS NIKI KERAMEOS
17.06.2022 17:01

ΥΓΕΙΑΣ

ATHANASIOS PLEVRIS ATHANASIOS PLEVRIS
17.06.2022 16:21

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

KONSTANTINOS SKREKAS KONSTANTINOS SKREKAS
17.06.2022 17:02

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

STYLIANI MENDONI STYLIANI MENDONI
17.06.2022 16:38

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

KONSTANTINOS TSIARAS KONSTANTINOS TSIARAS
17.06.2022 16:30

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

MAVROUDIS VORIDIS MAVROUDIS VORIDIS
17.06.2022 18:37

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

KONSTANTINOS KARAMANLIS KONSTANTINOS KARAMANLIS
17.06.2022 16:24

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

IOANNIS PLAKIOTAKIS IOANNIS PLAKIOTAKIS
17.06.2022 16:22

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

GEORGIOS GEORGANTAS GEORGIOS GEORGANTAS
17.06.2022 16:21

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

VASILEIOS KIKILIAS
VASILEIOS KIKILIAS
17.06.2022 17:59

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS
KYRIAKOS PIERRAKAKIS
17.06.2022 16:29

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

CHRISTOS STYLIANIDIS
CHRISTOS STYLIANIDIS
17.06.2022 16:22
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

THEODOROS SKYLAKAKIS
THEODOROS SKYLAKAKIS
17.06.2022 19:32

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

STYLIANOS PETSAS
STYLIANOS PETSAS
17.06.2022 16:21

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

NIKOLAOS PAPATHANASIS
NIKOLAOS PAPATHANASIS
17.06.2022 18:39
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ELEFThERIOS AVGENAKIS
ELEFThERIOS AVGENAKIS
17.06.2022 16:23

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθ. 162 / 12 / 2022

Ε Κ Θ Ε Σ Η**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)**

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – Β΄ φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΜΕΡΟΣ Α΄

Με τις προτεινόμενες διατάξεις: **i)** εκσυγχρονίζεται το πλαίσιο αδειοδότησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), με τη διαμόρφωση της Β΄ φάσης αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε συνέχεια της αντίστοιχης Α΄ φάσης του ν.4685/2020, **ii)** ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την παραγωγή και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, **iii)** εισάγεται πλαίσιο ανάπτυξης πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) και **iv)** ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος. **(άρθρα 1, 2)**

ΜΕΡΟΣ Β΄

Καθορίζεται η διαδικασία της Β΄ φάσης αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

1. Εξειδικεύονται τα στάδια αδειοδότησης των σταθμών παραγωγής καθώς και των σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και συγκεκριμένα, προβλέπονται:

- οι απαραίτητες ενέργειες για την εγκατάσταση και λειτουργία των σταθμών αυτών (έκδοση Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, έγκρισης επέμβασης σε δάσος ή δασική

έκταση, αίτηση για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης και Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης, χορήγηση οικοδομικών αδειών κ.λπ.),

- οι θέσεις εγκατάστασης αυτών, όπου μεταξύ άλλων προβλέπεται η εξαίρεση από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης για συνοδά έργα διερχόμενα υπόγεια από υφιστάμενους δασικούς δρόμους,

- η διαδικασία εγκατάστασης στην περίπτωση που οι ανωτέρω σταθμοί χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφέλειας (πραγματοποίηση απαλλοτριώσεων κ.λπ.).

(άρθρα 3, 4)

2. Προσδιορίζονται οι διαδικασίες υποβολής, πληρότητας και τρόπου αξιολόγησης των αιτήσεων για την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος τη χορηγεί μετά τη λήψη της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, κατευθείαν μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και την πληρωμή του προβλεπόμενου διαχειριστικού τέλους υποβολής αυτής, χωρίς την κατάθεση μη Δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης.

(άρθρο 5)

3. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με: **α.** την εγγυητική επιστολή που υποχρεούται να υποβάλει ο κάτοχος σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στον αρμόδιο Διαχειριστή με την υποβολή της αίτησης για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (εξαιρέσεις από την υποχρέωση υποβολής, διάρκεια και ύψος αυτής κατά περίπτωση, περιπτώσεις απομείωσης και ανανέωσης, συμπλήρωσης και αντικατάστασης αυτής, όροι και προϋποθέσεις επιστροφής αυτής κ.λπ.). Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι: **i)** από την υποχρέωση προσκόμισης της εν λόγω επιστολής εξαιρούνται οι ο.τ.α. α' και β' βαθμού, τα ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ. με κοινωφελείς ή δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς και οι μνημονευόμενες ενεργειακές κοινότητες, **ii)** η εν λόγω εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.) στις ρητά μνημονευόμενες περιπτώσεις εκτός εάν ο επενδυτής την ανακτήσει εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, καταβάλλοντας απευθείας το τίμημα υπέρ του ανωτέρω Ειδικού Λογαριασμού. Η εν λόγω ρύθμιση έχει αναλογική εφαρμογή και για την Εγγυητική Επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού,

β. τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα: **i)** μέσω νέου Υποσταθμού (Υ/Σ) και την καταβολή σχετικού αντιτίμου στον Διαχειριστή, **ii)** μέσω νέων έργων γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης και **iii)** στην Υψηλή Τάση στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.),

γ. τη Σύμβαση Σύνδεσης, η οποία συνάπτεται με τον αρμόδιο κατά περίπτωση Διαχειριστή μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης από τις οικείες αδειοδοτούσες αρχές. Επίσης, ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην καταβολή του προβλεπόμενου συμβατικού τιμήματος για το τμήμα ή το σύνολο των έργων που κατασκευάζει ο αρμόδιος Διαχειριστής, με ανώτατο όριο τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ. Το ποσό αυτό θεωρείται ως

προκαταβολή για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης εκ μέρους του Διαχειριστή και δεν υπόκειται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Με την εν λόγω Σύμβαση καθορίζονται, επίσης, ο τρόπος καταβολής του τιμήματος πάνω από το προαναφερόμενο ποσό καθώς και ο τρόπος τιμολόγησης των έργων σύνδεσης. Σε περίπτωση μη υλοποίησης του σταθμού εντός του οριζόμενου, κατά περίπτωση, χρονικού διαστήματος, το κατά τα ανωτέρω καταβληθέν ποσό δεν επιστρέφεται αλλά καταβάλλεται υπέρ του Ε.Λ.Α.Π.Ε. με εξαίρεση το ποσό που αντιστοιχεί σε τμήμα των ήδη κατασκευασθέντων έργων.

- Σε περίπτωση αίτησης από τους Διαχειριστές για παράταση των προθεσμιών υλοποίησης των έργων σύνδεσης, η Ρ.Α.Ε. υπολογίζει το απαιτούμενο έσοδο των Διαχειριστών Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και εκδίδει τις σχετικές αποφάσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα κριτήρια. **(άρθρο 6-8)**

4. Ορίζονται οι τεχνικές προϋποθέσεις για τους Υποσταθμούς (Υ/Σ), την ασφαλή λειτουργία του Συστήματος ή του Δικτύου, καθώς και την ομαλή λειτουργία της αγοράς που πρέπει να τηρεί ο Παραγωγός, καθ' υπόδειξη του αρμόδιου Διαχειριστή. Το πρόσθετο κόστος που συνεπάγονται τα ανωτέρω βαρύνει τον αρμόδιο Διαχειριστή. **(άρθρο 9)**

5. Παρέχεται η δυνατότητα στους αρμόδιους Διαχειριστές να εφαρμόζουν λειτουργικούς περιορισμούς κατά τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης και τη σύναψη Συμβάσεων Σύνδεσης, μέσω ειδικού όρου περιορισμένης έγχυσης ενέργειας και ισχύος των σταθμών, με σκοπό τη δημιουργία μεγαλύτερης ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 10)**

6. Ρυθμίζονται θέματα κυριότητας των έργων σύνδεσης, τα οποία μπορούν να κατασκευάσουν οι ενδιαφερόμενοι, σύμφωνα με τα οριζόμενα. Μετά την παραλαβή τους, τα εν λόγω έργα, αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., ενώ σε περίπτωση που τα έργα σύνδεσης έχουν κατασκευαστεί επί δημοσίου κτήματος, η κυριότητα επί του εδάφους παραμένει στο Ελληνικό Δημόσιο και η κυριότητα των έργων μεταβιβάζεται κατά πλάσμα δικαίου. **(άρθρο 11)**

7. Παρέχεται η δυνατότητα σε παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. να κατασκευάσουν δίκτυα Μέσης Τάσης (Μ.Τ.), τα οποία προορίζονται αποκλειστικά για παραγωγούς ή ομάδες παραγωγών, σύμφωνα με τα οριζόμενα. Η Ρ.Α.Ε. ελέγχει τη λειτουργία των εκπροσώπων ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. και επιβάλλει πρόστιμα σε περίπτωση λανθασμένης εφαρμογής της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας. Μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι, οι σταθμοί που συνδέονται στο ίδιο αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ. δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής, αλλά Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, εφόσον πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις. **(άρθρο 12)**

8. Προβλέπεται η καταγραφή σε κατάλληλη πλατφόρμα όλων των δικτύων που κατασκευάζονται και διαχειρίζονται από Παραγωγούς ή/και τους

αρμόδιους Διαχειριστές και καθορίζονται οι σχετικές υποχρεώσεις των ανωτέρω. **(άρθρο 13)**

9. Παρέχεται η δυνατότητα υποβολής κοινού αιτήματος για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον Διαχειριστή του Συστήματος που αφορά σε περισσότερους σταθμούς και προσδιορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν σωρευτικά οι σταθμοί, ενώ απαγορεύεται η υποβολή αίτησης για τον ίδιο σταθμό και στους δύο Διαχειριστές.

Προς τούτο προβλέπεται η συνεργασία μεταξύ των Διαχειριστών Συστήματος και Δικτύου για τον από κοινού τρόπο σύνδεσης των σταθμών και ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης κοινών αιτημάτων.

(άρθρα 14-16)

10. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις υποβολής αίτησης από τους ενδιαφερόμενους για τη χορήγηση, από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, Άδειας Εγκατάστασης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

α. Περαιτέρω, προσδιορίζονται:

i) οι όροι και η σχετική προθεσμία έκδοσης της εν λόγω Άδειας καθώς και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής όπως αναρτάται σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ii) τα έγγραφα που προσκομίζονται από τον επενδυτή για την τεκμηρίωση της εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού καθώς και του γηπέδου ασφαλείας, κατά περίπτωση (Έγκριση Επέμβασης για δημόσιες εκτάσεις, αποφάσεις αρμοδίων οργάνων για εκτάσεις του Δημοσίου κ.λπ.),

iii) η διάρκεια ισχύος της ανωτέρω Άδειας, η παύση ή παράταση αυτής με την καταβολή στις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου, το οποίο ορίζεται σε τριακόσια (300) ευρώ ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, για κάθε μήνα παράτασης της Άδειας Εγκατάστασης, το οποίο δεν επιστρέφεται σε καμία περίπτωση καθώς και λοιπά συναφή θέματα (αναστολή και διατήρηση ισχύος αυτής κ.λπ.),

iv) ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την τροποποίηση της Άδειας Εγκατάστασης καθώς και θέματα επανέκδοσης, σε περίπτωση δικαστικής ακύρωσης αυτής,

v) οι επιτρεπόμενες αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών για την εγκατάσταση αιολικών σταθμών.

β. Επιπλέον, προβλέπονται:

i) η έκδοση Τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης, άπαξ, και μόνο για τμήμα του έργου, το οποίο έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής ισχύος, για την οποία έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής. Παράλληλα, οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να υποβάλουν, εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος, αίτηση για έκδοση της τελικής Άδειας Εγκατάστασης, ως προς τη συνολική ισχύ του σταθμού,

ii) η δυνατότητα μεταφοράς άπαξ της θέσης εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμών, αποκλειστικά στις ρητά οριζόμενες περιπτώσεις. **(άρθρο 17-24)**

11. Καθορίζεται η διαδικασία συμμετοχής απευθείας στην αγορά σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, των οποίων οι κάτοχοι δεν έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης με τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.). Στην περίπτωση αυτή εκδίδεται από την Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., εντός της οριζόμενης προθεσμίας, Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά και ο κάτοχος εντάσσεται στο Μητρώο όλων των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που τηρείται από τον εν λόγω Διαχειριστή. **(άρθρο 25)**

12. Ρυθμίζονται θέματα ηλεκτρίσης του διασυνδεδετικού δικτύου Μέσης Τάσης με την πραγματοποίηση Προσωρινής Σύνδεσης πριν τη θέση των σταθμών σε λειτουργία, για την πραγματοποίηση δοκιμών και την επιβεβαίωση της ασφάλειας του εξοπλισμού. Κατά τη διάρκεια της Προσωρινής Σύνδεσης απαγορεύεται η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας και η έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, ενώ ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας (Β.Ε.Λ.). **(άρθρο 26)**

13. Καθορίζεται, επίσης, η διαδικασία για τη θέση σε λειτουργία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμών αποθήκευσης, η οποία πραγματοποιείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου και εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, ο Διαχειριστής προβαίνει στην ηλεκτρίση και εκδίδει τη Βεβαίωση Ηλεκτρίσης, η οποία λογίζεται ως η έναρξη της κανονικής ή δοκιμαστικής, κατά περίπτωση, λειτουργίας του σταθμού.

Σε περίπτωση που ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν προβεί στην σύνδεση του σταθμού εντός της τασσόμενης προθεσμίας, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας μπορεί, με απόφασή της, να επιβάλει πρόστιμο, σύμφωνα με τα οριζόμενα κριτήρια. Κυρώσεις, επίσης, επιβάλλονται στον Παραγωγό στην περίπτωση που η διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας σταθμού υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, ενώ αναστέλλεται η χορήγηση της λειτουργικής ενίσχυσης.

Επίσης, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ελέγχου του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631, τυχόν εκδοθείσα Άδεια Λειτουργίας μπορεί να ανακληθεί.

Όσον αφορά στις περιπτώσεις σταθμών που συνδέονται στην Υψηλή Τάση καθώς και Υβριδικών σταθμών στα Μ.Δ.Ν., ο Διαχειριστής εκδίδει τη Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας (Β.Π.Δ.Λ.), εφόσον δεν παρουσιάζονται προβλήματα κατά τη δοκιμαστική περίοδο. **(άρθρο 27)**

14.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την Άδεια Λειτουργίας σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμού αποθήκευσης. Ειδικότερα, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τους όρους, τα

δικαιολογητικά και τη διαδικασία χορήγησης της εν λόγω Άδειας, το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής, τη διάρκεια ισχύος και τη διαδικασία, τις περιπτώσεις και τους όρους τροποποίησης ή μεταβολής αυτής, την επιβολή κυρώσεων από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή σε περίπτωση μη τήρησης των σχετικών προθεσμιών κ.λπ.. Η εν λόγω Άδεια χορηγείται εφόσον, κατόπιν αυτοψίας από κλιμάκιο που αποστέλλει η αδειοδοτούσα αρχή, διαπιστώνεται η συμβατότητα εκτέλεσης του έργου με τους όρους της ανωτέρω Άδειας. Προσδιορίζονται οι περιπτώσεις μεταβολής για τις οποίες απαιτείται γνωστοποίηση από τους ενδιαφερόμενους και κατόχους της Άδειας Λειτουργίας προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία σε περίπτωση μη τήρησης των σχετικών προθεσμιών μπορεί να επιβάλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις.

β. Με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, οι ανωτέρω κάτοχοι υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση στη Ρ.Α.Ε. για τροποποίηση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής του σταθμού και μείωση των ορίων του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού στα όρια του γηπέδου εγκατάστασης αυτού.

γ. Η Άδεια Λειτουργίας καθώς και η απόφαση τροποποίησης κατά τα ανωτέρω δημοσιεύονται και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

δ. Καθορίζεται, επίσης, η ακολουθούμενη διαδικασία σε περίπτωση σχετικής απορριπτικής απόφασης, η οποία περιλαμβάνει τη διενέργεια αυτοψίας από κλιμάκιο της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής.

ε. Επιτρέπεται επίσης, η έκδοση άπαξ τμηματικής Άδειας Λειτουργίας των προαναφερόμενων σταθμών για πλήρως αποπερατωμένο τμήμα τους, εφόσον η μη ολοκλήρωση του έργου οφείλεται σε λόγους που δεν άπτονται της υπαιτιότητας του κατόχου της Άδειας Εγκατάστασης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα. Η εν λόγω άδεια παραμένει σε ισχύ μέχρι την έκδοση της τελικής Άδειας Λειτουργίας, διάστημα κατά το οποίο ο σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. λαμβάνει αποζημίωση για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγει.
(άρθρο 28, 29)

15. Προβλέπονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για την παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας (επιβολή προστίμου, ανάκληση των Αδειών Παραγωγής, Εγκατάστασης και Λειτουργίας καθώς και της Άδειας Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, διακοπή των εργασιών εγκατάστασης και λειτουργίας) και εξειδικεύονται τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη.

(άρθρο 30)

16. Τίθενται οι προθεσμίες που πρέπει να τηρούν και η πρόοδος που οφείλουν να επιτυγχάνουν οι επενδυτές σταδιακά κατά τη διαδικασία αδειοδότησης του έργου τους και μέχρι τη λειτουργία αυτού. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων:

Προσδιορίζεται η προθεσμία ανά κατηγορία σταθμών, πέραν της οποίας παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων καθώς και η Άδεια Παραγωγής, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται, εφόσον καταβάλλεται στον αρμόδιο

Διαχειριστή το οριζόμενο Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης 300 ευρώ ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής για κάθε μήνα παράτασης.

Περαιτέρω, προσδιορίζονται οι περιπτώσεις αυτοδίκαιης παύσης της ισχύος της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, χωρίς την επιστροφή του προαναφερόμενου Τέλους. **(άρθρο 31)**

17.α. Προβλέπεται η δημιουργία και τήρηση από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ενός Συστήματος Πληρωμών Τέλους μέσω του οποίου πραγματοποιούνται οι πληρωμές και εισπράξεις του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου. Το προαναφερόμενο Σύστημα εκδίδει σχετική βεβαίωση καταβολής και μπορεί να διαλειτουργεί και με πληροφοριακά συστήματα των υπόλοιπων αδειοδοτουσών αρχών, διαχειριστών και υπηρεσιών που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης.

β. Καθορίζονται επίσης οι περιπτώσεις όπου οι ανωτέρω πληρωμές πραγματοποιούνται με διακριτό τρόπο.

γ. Ορίζεται ότι, πληρωμές των προαναφερόμενων Τελών, αποτελούν έσοδα του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων υφιστάμενων Έργων Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α του Ε.Λ.Α.Π.Ε. **(άρθρο 32)**

18. Προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις για τους σταθμούς που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής ή άλλης σχετικής διαπιστωτικής πράξης καθώς και Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας. Ειδικότερα:

α. Προσδιορίζονται οι κατηγορίες των εξαιρούμενων κατά τα ανωτέρω σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης (γεωθερμικοί, φωτοβολταϊκοί και ηλιοθερμικοί σταθμοί και σταθμοί βιομάζας καθώς και αιολικές εγκαταστάσεις μικρής ισχύος, σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εκπαιδευτικών ή ερευνητικών φορέων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, και σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), τους ο.τ.α., αυτοπαραγωγούς κ.λπ.).

- Για την ανάπτυξη των προαναφερόμενων σταθμών δεν επιτρέπεται η κατάτμηση δημόσιας έκτασης που υπάγεται στη δασική νομοθεσία, πλην όσων έχουν υποβάλλει ή θα υποβάλλουν πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή εντός της τασσόμενης προθεσμίας.

- Οι εν λόγω Σταθμοί αναρτούν τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα της Ρ.Α.Ε. προκειμένου να συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή προκειμένου η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. να εκδώσει Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην Αγορά και η Ρ.Α.Ε. Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού, αντίστοιχα.

β. Προβλέπεται η υποχρέωση των Εξαιρούμενων Σταθμών, μετά την έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, να υποβάλουν στον αρμόδιο Διαχειριστή αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης με τα μνημονευόμενα δικαιολογητικά, μεταξύ των οποίων και η καταβολή

αποδεικτικού πληρωμής Διαχειριστικού Τέλους Υποβολής Αίτησης, ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις.

- Παρέχεται η δυνατότητα μη σύναψης Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης για τους σταθμούς αυτοπαραγωγής και καθορίζεται το ειδικό καθεστώς για την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης των σταθμών αυτών.

γ. Καθορίζεται η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους εξαιρούμενους σταθμούς και προβλέπονται η δυνατότητα παράτασης αυτής, ανά κατηγορία εξαιρούμενων σταθμών καθώς και οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο επενδυτής, κατά τη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Για την κατά τα ανωτέρω παράταση ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να καταβάλει το «Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου», το οποίο ορίζεται σε χίλια (1000) ευρώ ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, για κάθε μήνα παράτασης.

- Σε περίπτωση παρέλευσης των προθεσμιών ή μη καταβολής του προαναφερόμενου τέλους, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει και το ποσό του ως άνω τέλους δεν επιστρέφεται.

δ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης των Εξαιρούμενων Σταθμών με τον αρμόδιο Διαχειριστή, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής και ορίζεται ότι σε περίπτωση που η εν λόγω Σύμβαση δεν υπογραφεί εντός της τεθείσας προθεσμίας η εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του Ε.Λ.Α.Π.Ε.

ε. Εφαρμόζονται ανάλογα και για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς οι προτεινόμενες διατάξεις περί Εγγυητικής Επιστολής κατά τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, περί Σύμβασης Σύνδεσης, περί συμμετοχής σταθμών απευθείας στην αγορά κ.λπ..

(άρθρα 33 - 37)

19. Προσδιορίζονται οι κατηγορίες των σταθμών, οι εγκαταστάσεις των οποίων συνδέονται στο Δίκτυο με απλή γνωστοποίηση χωρίς να απαιτείται χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία.

(άρθρο 38)

20.α. Αποσαφηνίζονται ο τρόπος ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων φορέων/Διαχειριστών και των επενδυτών για όλα τα στάδια αδειοδότησης Β' Φάσης καθώς και ο ιστότοπος στον οποίο αναρτώνται οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι:

- Ευθύνη των Διαχειριστών αποτελεί η κατασκευή και εύρυθμη λειτουργία κατάλληλης ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την υποβολή αιτήσεων και απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, τη θέση του σταθμού σε (δοκιμαστική) λειτουργία, τη σύνδεσή του, καθώς και κάθε σχετική επικοινωνία.

- Η επικοινωνία των ενδιαφερομένων με τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές για την υποβολή αιτήσεων και απαιτούμενων δικαιολογητικών όσον αφορά στην έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας, στην τροποποίηση, την αναστολή και την παράταση ισχύος αυτών κ.λπ., πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

- Ο Διαχειριστής του Συστήματος ή του Δικτύου είναι κατά περίπτωση αρμόδιος για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, της Σύμβασης Σύνδεσης, της Βεβαίωσης Ενεργοποίησης Λειτουργίας, της Βεβαίωσης Ηλεκτρίσης και της Βεβαίωσης Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας.

- Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. είναι υπεύθυνη για τη χορήγηση Βεβαίωσης απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά και Βεβαίωσης Καταβολής του Τέλους μέσω του Συστήματος Πληρωμών Τέλους.

- Η Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού εκδίδεται από τη Ρ.Α.Ε., ενώ οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές κατά τα οριζόμενα.

β. Προβλέπεται η δημιουργία ειδικής ιστοσελίδας στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπου αναρτώνται οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας, που εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές.

Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., τηρούν Μητρώο των λειτουργούντων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Υ.Θ.Υ.Α.

γ. Προβλέπεται η ανάπτυξη και θέση σε λειτουργία του ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.), το οποίο τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr). Ορίζεται ο σκοπός και περιγράφεται η λειτουργία αυτού καθώς και θέματα σύνδεσης και διαλειτουργικότητας του Π.Σ.Α.Π.Ε. με όλα τα επιμέρους συστήματα των φορέων αδειοδότησης (Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο, Σύστημα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων, πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»).

(άρθρο 39 - 41)

21. Παρέχεται η δυνατότητα στους κατόχους σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. να προβαίνουν σε ριζική ανανέωση των σταθμών τους. Οι αιτήσεις των ανωτέρω για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και για έκδοση νέας Άδειας Εγκατάστασης, εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

Στην περίπτωση ριζικής ανανέωσης του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με την αντίστοιχη τροποποίηση της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής.

(άρθρο 42)

22. Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (αιολικών, φωτοβολταϊκών) και των συνοδών έργων τους καθώς και η εκτέλεση έργων Α.Π.Ε. και συνοδών έργων αυτών από παρόχους υπηρεσιών ύδατος πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης της Αττικής, κατά περίπτωση.

(άρθρο 43)

23.α. Καθορίζονται η μεθοδολογία και ο τρόπος υπολογισμού της τιμής αναφοράς για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική

διαδικασία υποβολής προσφορών και οι οποίοι εμπίπτουν στις προϋποθέσεις έκδοσης τμηματικής άδειας λειτουργίας.

β. Ορίζεται εφεξής αρμόδια η Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτων Στήριξης για την έκδοση εισήγησης σχετικά με τον καθορισμό των Τιμών Αναφοράς που ισχύουν για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (κατά τα ισχύοντα ο καθορισμός των ανωτέρω Τιμών Αναφοράς πραγματοποιείται κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε.) **(άρθρο 44, 45)**

24.α. Προβλέπεται ότι, οι υποχρεώσεις εξισορρόπησης για τις προκαλούμενες αποκλίσεις βαρύνουν εφεξής, πέραν των σταθμών που έχουν συνάψει Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) και τους σταθμούς με σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 12 του ν.3468/2006) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας.

β. Παρέχεται, επίσης η δυνατότητα σε σταθμούς που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 12 του ν.3468/2006) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου, να προχωρήσουν σε λύση της ισχύουσας σύμβασης και να συνάψουν σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.) με Τιμή Αναφοράς ίση με την τιμή με την οποία πωλούν την ηλεκτρική τους ενέργεια κατά τη θέση σε ισχύ των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Στην περίπτωση αυτή δεν έχουν εφαρμογή οι προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με την απομείωση της λειτουργικής ενίσχυσης για τους σταθμούς που λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση. **(άρθρο 46)**

25. Επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες και η αποστολή της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτων Στήριξης των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., συμπεριλαμβανομένων εφεξής και των υβριδικών σταθμών και αυξάνονται τα μέλη αυτής (μη αμειβόμενα). **(άρθρο 47)**

26. Ρυθμίζονται θέματα αναβάθμισης του ενεργειακού εξοπλισμού φωτοβολταϊκών σταθμών και συγκεκριμένα προβλέπεται ότι:

α. Σε περίπτωση σημαντικής αύξησης της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω ενεργειακής αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού φωτοβολταϊκού σταθμού, που δεν σχετίζεται με την αύξηση της ισχύος του σταθμού, ο κάτοχος αυτού, που έχει συνάψει είτε σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, είτε σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, είτε σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν.3468/2006, είτε αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου, δεν λαμβάνει την πλήρη Λειτουργική Ενίσχυση ή τη Διαφορική Προσαύξηση ή αποζημίωση στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης με βάση τον αρχικό παραγωγικό εξοπλισμό για το μέρος της ετήσιας αύξησης της παραγωγής ενέργειας που συνιστά σημαντική αύξηση. Καθορίζεται δε ο τρόπος αποζημίωσης του κατόχου του σταθμού για το προαναφερόμενο μέρος της ενέργειας.

β. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως διαχειριστής των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (Μ.Δ.Ν.):

i) καταρτίζουν κατάλογο των προαναφερόμενων φωτοβολταϊκών σταθμών των οποίων ο παραγωγικός εξοπλισμός έχει αναβαθμιστεί ενεργειακά, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών που μετά από έλεγχο διαπιστώθηκε ότι είχαν σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας,

ii) κατά την τελευταία μηνιαία εκκαθάριση κάθε έτους διενεργούν έλεγχο για να διαπιστώσουν αν κατά το έτος αυτό (έτος ελέγχου) υπήρξε σημαντική αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των εν λειτουργία φωτοβολταϊκών σταθμών.

γ. Σε περίπτωση διαπίστωσης σημαντικής αύξησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για κάποιον σταθμό, αυτός εντάσσεται στον προαναφερόμενο κατάλογο, δεν επαναλαμβάνεται ο ανωτέρω έλεγχος για τα επόμενα έτη ισχύος της σύμβασης και διενεργείται συμψηφισμός, σύμφωνα με τα οριζόμενα, για την επιπλέον λειτουργική ενίσχυση ή την αποζημίωση που έχει λάβει ο κάτοχος του σταθμού, κατά το έτος ελέγχου, λόγω της σημαντικής αύξησης της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο εν λόγω συμψηφισμός συνεχίζεται έως τον πλήρη ισοσκελισμό του επιπλέον ποσού που έχει ήδη λάβει ο κάτοχος του σταθμού.

δ. Για τα υπόλοιπα έτη ισχύος της συναφθείσας σύμβασης, οι κάτοχοι των προαναφερόμενων κατηγοριών φωτοβολταϊκών σταθμών λαμβάνουν πλήρη λειτουργική ενίσχυση, ή αποζημίωση στο πλαίσιο της σύμβασης μέχρι τη μέγιστη ετήσια παραγωγή που είχε ο εν λόγω σταθμός κατά τα πέντε (5) πρώτα έτη της λειτουργίας του, με βάση απολογιστικά στοιχεία των αρμόδιων Διαχειριστών, ενώ για το υπόλοιπο μέρος της ετήσιας παραγωγής ενέργειας αποζημιώνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προτεινόμενη ρύθμιση και την ανωτέρω διαδικασία συμψηφισμού.

ε. Κάτοχος φωτοβολταϊκού σταθμού, του οποίου ο σταθμός εντάχθηκε στον προαναφερόμενο κατάλογο δικαιούται να αιτηθεί στον αρμόδιο διαχειριστή, τη διενέργεια αυτοψίας, προκειμένου να αποδείξει ότι δεν έχει γίνει ενεργειακή αναβάθμιση του παραγωγικού εξοπλισμού του. Σε περίπτωση απόδειξης του γεγονότος αυτού ο εν λόγω σταθμός απεντάσσεται από τον ανωτέρω κατάλογο και χορηγείται λειτουργική ενίσχυση ή αποζημίωση στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης με βάση τον παραγωγικό του εξοπλισμό που αποδεδειγμένα δεν αναβαθμίστηκε ενεργειακά.

Τυχόν συμψηφισθέντα κατά τα ανωτέρω ποσά Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής ή αποζημίωσης ή Διαφορικής Προσαύξησης επιστρέφονται από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. στον κάτοχο του φωτοβολταϊκού σταθμού.

στ. Ο ανωτέρω έλεγχος για τους εν λόγω σταθμούς επαναλαμβάνεται κατά τα επόμενα έτη ισχύος της σύμβασής τους, ενώ η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., σε συνεργασία με τον αρμόδιο διαχειριστή του Συστήματος και του Δικτύου, διενεργούν ετησίως δειγματοληπτικούς ελέγχους με αυτοψία σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς προκειμένου να διαπιστώσουν τυχόν αύξηση ισχύος αυτών.

(άρθρο 48)

27. Ρυθμίζονται θέματα προσδιορισμού της έκτασης επέμβασης σε δάση και δασικές εκτάσεις για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και περιγράφεται η σχετική διαδικασία καθώς και ο τρόπος υπολογισμού της δαπάνης αναδάσωσης και του σχετικού ανταλλάγματος χρήσης. Μεταξύ άλλων, για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή και σταθμούς αποθήκευσης επιτρέπεται η τμηματική επέμβαση επί της δασικής έκτασης, περιλαμβανομένων και των συνοδών έργων καθώς και η τμηματική καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης, ανάλογα με την έκταση επέμβασης, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις. **(άρθρο 49)**

28. Δίδεται προτεραιότητα στην εξέταση των αντιρρήσεων επί δασικών χαρτών, που υποβάλλονται για εκτάσεις στις οποίες πρόκειται να εγκατασταθούν σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. **(άρθρο 50)**

29. Παρέχονται οι απαραίτητες εξουσιοδοτήσεις και εισάγονται διατάξεις μεταβατικού χαρακτήρα για την υλοποίηση των προβλεπόμενων κατά τα ανωτέρω ρυθμίσεων. **(άρθρα 51 - 58)**

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με την αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα:

1. Τροποποιούνται διατάξεις του ν.4001/2011 και ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Μεταξύ άλλων:

α. Ορίζεται ότι η υποχρέωση καταβολής του ανταλλάγματος Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) για τους προαναφερόμενους σταθμούς αφορά στο τμήμα της ιδιοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών αυτών, καθορίζεται δε ο τρόπος προσδιορισμού της κατανάλωσης επί της οποίας υπολογίζεται το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω.

- Καθορίζονται επίσης: i) ο τρόπος υπολογισμού και η χρέωση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αέριων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) για τους σταθμούς αυτούς,

ii) ο υπολογισμός των μοναδιαίων χρεώσεων χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας,

iii) το ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αντίστοιχα.

β. Επανακαθορίζεται το θεσμικό πλαίσιο για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και καθορίζεται το θεσμικό πλαίσιο για τη χορήγηση άδειας για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Μεταξύ άλλων:

- Προβλέπεται η τήρηση από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.):

i) Ηλεκτρονικού Μητρώου Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα,

ii) Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

- Καθορίζονται, με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατ' ανώτατο όριο, τα τέλη για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των ως άνω αδειών καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών αυτών.

- Προβλέπονται οι διαδικασίες για: i) την παράταση ισχύος, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση αδειών παραγωγής και αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και τα παρεχόμενα ένδικα βοηθήματα σε περίπτωση απόρριψης της σχετικής αίτησης, ii) την υποβολή των αιτήσεων, την αξιολόγηση αυτών και την έκδοση των σχετικών αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Με υπουργική απόφαση, εκδίδεται ο Κανονισμός Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και καθορίζεται το περιεχόμενο αυτού.

- Καθιερώνεται η υποχρέωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, προς αποφυγή σταυροειδών επιδοτήσεων και στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

γ. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις αναφορικά με τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα καθώς και με τις άδειες για την άσκηση δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

δ. Παρέχονται οι απαιτούμενες εξουσιοδοτήσεις σχετικά με τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα. **(άρθρα 59 - 78)**

2. Τροποποιούνται διατάξεις του ν.4685/2020 και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα:

α. Εισάγεται διάκριση μεταξύ των σταθμών παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, σε αυτούς που δεν έχουν δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο και στους οποίους χορηγείται Βεβαίωση Παραγωγού και στους σταθμούς που έχουν τη δυνατότητα αυτή και στους οποίους χορηγείται Βεβαίωση Ειδικών Έργων.

Περαιτέρω: **i)** ορίζονται οι ειδικοί όροι λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και **ii)** προβλέπεται η ένταξη των εν λόγω σταθμών στα κορεσμένα δίκτυα.

β. Καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του εφάπαξ τέλους υποβολής αίτησης χορήγησης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων για τους ανωτέρω σταθμούς.

γ. Προβλέπονται: **i)** ο καθορισμός, με υπουργική απόφαση, των ειδικότερων υποχρεώσεων, των όρων και προϋποθέσεων για τη χορήγηση Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων στους προαναφερόμενους σταθμούς και

ii) ειδικοί όροι λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο.

δ. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις για τους υφιστάμενους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. **(άρθρα 79 - 87)**

3.α. Επιτρέπεται η εκτέλεση κάθε έργου, που αφορά στη δημιουργία σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας (άρθρο 56 του ν.2637/1998).

β. Καθορίζεται, με υπουργική απόφαση, πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος και για τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 88 - 89)**

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Εισάγονται ρυθμίσεις, με τις οποίες καθορίζεται το πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) και συγκεκριμένα:

1.α. Προσδιορίζεται η έννοια των προαναφερόμενων σταθμών και των συνοδών έργων αυτών και τίθεται περιορισμός ως προς τη μέγιστη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τον συνολικό επιτρεπόμενο αριθμό τους (μέχρι 10), για χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία σε χερσαίο και θαλάσσιο χώρο εκτός των λιμένων.

β. Καθορίζεται η διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης των Π.Θ.Π.Φ.Σ., οι οποίοι απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις που διέπουν τους λοιπούς σταθμούς Α.Π.Ε. (Λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Ειδικών Έργων, προσκόμισης οικοδομικής άδειας, περιβαλλοντικής αδειοδότησης κ.λπ.).

γ. Καθορίζεται, επίσης, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, η διαδικασία χορήγησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο διαχειριστή και σύναψης της Σύμβασης Σύνδεσης, κατά προτεραιότητα έναντι άλλων αιτημάτων, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα και με τη συνυποβολή της προβλεπόμενης εγγυητικής επιστολής. **(άρθρα 90 - 92)**

2. Προβλέπεται ότι, οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για τη διαμόρφωση των Τιμών Αναφοράς που ισχύει για τους λοιπούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από

Α.Π.Ε. (άρθρο 7 του ν.4414/2016), προσδιορίζεται δε η προθεσμία εντός της οποίας μπορούν να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, που διέπεται από την καθοριζόμενη κατά τα ισχύοντα τιμή αναφοράς.

Τίθενται περιορισμοί αναφορικά με τον αριθμό των συμμετοχών φυσικών ή νομικών προσώπων για τη σύναψη των εν λόγω Συμβάσεων και προβλέπεται ότι, για τους Π.Θ.Π.Φ.Σ. οι οποίοι λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση δεν εφαρμόζεται η απομείωση της λειτουργικής ενίσχυσης που ισχύει για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. (άρθρο 3 παρ.7 του ν.4414/2016). **(άρθρο 93)**

3. Καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας των Π.Θ.Π.Φ.Σ. (δικαιολογητικά, διάρκεια ισχύος και υποχρεώσεις του κατόχου αυτής, μέγιστος αριθμός αδειών κ.λπ.). **(άρθρο 94)**

4. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την παραχώρηση της αιτούμενης από τον ενδιαφερόμενο θαλάσσιας έκτασης για την εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ., με τη σύναψη σχετικής σύμβασης παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και παραχωρησιούχου.

Η παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση των έργων, πραγματοποιείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν.2971/2001, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. Σχετικά με τις υποχρεώσεις του παραχωρησιούχου, τη λύση των συμβάσεων παραχώρησης, την εγκατάσταση του παραχωρησιούχου και τις απαγορεύσεις, εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 13 έως 17 του ν.4282/2014. Κάθε ζήτημα σχετικά με την εφαρμογή των προτεινομένων διατάξεων, μπορεί να ρυθμίζεται με κ.υ.α. **(άρθρο 95)**

5. Προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις των κατόχων Π.Θ.Π.Φ.Σ. για υποβολή, κατ' έτος, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στο Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), Τεχνικής Έκθεσης Λειτουργίας, με τα δεδομένα που προκύπτουν από τη λειτουργία των εν λόγω σταθμών, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις κ.λπ.

Ρυθμίζονται επίσης θέματα σχετικά με τη λήψη μέτρων για την ασφάλεια των σταθμών και των συνοδών έργων αυτών. **(άρθρο 96)**

ΜΕΡΟΣ Ε΄

1. Εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με τους σταθμούς Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και συγκεκριμένα:

α. Προβλέπεται ότι ο Διαχειριστής του Δικτύου: **i)** μεριμνά για την αναβάθμιση της ικανότητας υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο δίκτυο, επικαιροποιώντας περιοδικά τα περιθώρια υποδοχής ισχύος των εν λόγω σταθμών, τα οποία κατανέμονται στις μνημονευόμενες δράσεις, **ii)** επιβάλλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού σε περίπτωση υπέρβασης της μέγιστης ισχύος αυτού.

β. Καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης του κόστους των αναγκαίων έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) και του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με επιβάρυνση των παραγωγών που εκμεταλλεύονται τα έργα επέκτασης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και του Ε.Σ.Μ.Η.Ε σε ποσοστό 50% του κόστους κατασκευής των έργων αυτών.

γ. Προβλέπεται η αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και το σύστημα από μη λειτουργικούς σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

δ. Επεκτείνεται η δυνατότητα εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α από τους ο.τ.α. α' και β' βαθμού σε περισσότερες υποδομές και εγκαταστάσεις αυτών (Δ.Ε.Υ.Α., αθλητικά κέντρα κ.λπ.) καθώς και για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών.

Ειδικά για τους σταθμούς των ο.τ.α., κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, επιτρέπεται η εγκατάσταση αυτών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με μέγιστη ισχύ παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ίση με το εκατό τοις εκατό (100%) του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης.

ε. Παρέχεται η δυνατότητα σε κατόχους βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της μνημονευόμενης απόφασης της Ρ.Α.Ε., να υποβάλουν αίτηση αποχώρησης, με την επιστροφή σε αυτούς από τον αρμόδιο διαχειριστή των αναλογούντων ποσών (τέλος σύνδεσης, εγγυητικές επιστολές κ.λπ.), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

(άρθρα 97 - 102)

2. Περαιτέρω, προβλέπονται, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

α. Επιτρέπεται η εγκατάσταση χρησιμοποιημένων ανεμογεννητριών σε αιολικά πάρκα στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της λειτουργικής ενίσχυσης για την αποζημίωση της παραγόμενης ενέργειας από τους εν λόγω σταθμούς.

β. Παρέχονται διευκολύνσεις για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών, μέσω της αναπροσαρμογής του περιθωρίου ισχύος, στα κορεσμένα δίκτυα Πελοποννήσου, Κρήτης και Εύβοιας.

γ. Συμπεριλαμβάνεται στις αρμοδιότητες του «Διαχειριστή Α.Π.Ε και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) η διαχείριση του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης».

δ. Προβλέπεται η διαφοροποίηση των εσόδων του Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών αυτού, με βάση τα αναφερόμενα κριτήρια.

ε. Προβλέπεται ότι η καταβολή του συνόλου του τέλους έκδοσης Βεβαίωσης του άρθρου 17 του ν.4685/2020 εντός της οριζόμενης προθεσμίας, συνεπάγεται την αναβίωση αυτοδικαίως Βεβαιώσεων Παραγωγού σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

στ. Θεσπίζεται η υποχρέωση των κατόχων άδειας εμπορίας αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων να διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους για την τήρηση αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης ή εμπορικών αποθεμάτων.

ζ. Προστίθενται στους πόρους του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης (άρθρο 21 του ν.4342/2015) οι πάσης φύσεως ανακτήσεις ποσών των δικαιούχων φορέων του Προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» που καταβάλλονται μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, τα οποία, μέχρι τη σύσταση του ανωτέρω Ταμείου, διαχειρίζεται το Πράσινο Ταμείο.

η. Προβλέπεται η εξαίρεση, από τον περιορισμό του ποσοστού διάθεσης του 2,5% του άρθρου 3 του ν.3889/2010, των εσόδων του Πράσινου Ταμείου που προκύπτουν από την εφαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση.

θ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των υπόχρεων μερών (διανομείς ενέργειας και εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας) και του επιμερισμού του σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας σε αυτά, προβλέπεται δε η καταβολή από τα υπόχρεα μέρη στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΤΕΑΠ) ποσού ισοδύναμου των επενδύσεων που απαιτούνται για την επίτευξη των υποχρεώσεων αυτών. **(άρθρα 103 - 115)**

3. Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την ασφάλεια εφοδιασμού. Συγκεκριμένα:

α. Παρέχεται η δυνατότητα στον Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.) να προβεί στη μίσθωση πλοίου Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, αρχής γενομένης από τον Ιούλιο 2022, το οποίο θα λειτουργεί ως πλωτή δεξαμενή της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. στη νήσο Ρεβυθούσα και θα λογίζεται ως μέρος των αποθηκευτικών του εγκαταστάσεων.

β. Εγκρίνεται, με απόφαση της Ρ.Α.Ε., το σχετικό κόστος μίσθωσης του πλοίου Υ.Φ.Α., το οποίο ανακτάται από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. μέσω του Τέλους Ασφάλειας Εφοδιασμού του άρθρου 73 του ν.4001/2011 και καθορίζεται ο τρόπος ανάκτησης και καταμερισμού του σχετικού κόστους από τη λειτουργία του.

γ. Προβλέπεται η σύναψη συμβάσεων Εφεδρείας Δυναμικού Εκτάκτων Αναγκών, μεταξύ του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) και του κατόχου άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικές μονάδες, που βρίσκονται στα ηλεκτρικά συστήματα των νησιωτικών περιοχών που διασυνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς της ηπειρωτικής χώρας και δεν εμπίπτουν πλέον στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, προς τον σκοπό διασφάλισης του εφοδιασμού τους.

- Οι ανωτέρω συμβάσεις υποβάλλονται προς έγκριση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

- Όλα τα συναφή ζητήματα καθορίζονται με βάση τον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (περιεχόμενο των προαναφερόμενων συμβάσεων, προϋποθέσεις σύναψης, υποχρεώσεις των μερών, τρόπος υπολογισμού του ανταλλάγματος που εκάστοτε παρέχεται για την κάλυψη του κόστους παροχής της υπηρεσίας

πλέον εύλογου κέρδους, τρόπος κάλυψης του ανταλλάγματος αυτού μέσω των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος κ.λπ.).

- Με υπουργική απόφαση, καθορίζεται για το χρονικό διάστημα από την 1^η.1.2004 μέχρι και την 31^η.12.2021 και για τα ηλεκτρικά συστήματα των νησιών Άνδρου, Τήνου, Μυκόνου, Σύρου και Πάρου, το ύψος του σχετικού ανταλλάγματος, το οποίο υπολογίζεται απολογιστικά βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων πλήρους κόστους, τα οποία παρέχονται από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. Η κάλυψη του ανταλλάγματος γίνεται μέσω των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος.

δ. Επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων:

- η ανάθεση, από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Προμηθευτή φυσικού αερίου της παράδοσης φορτίων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) στον Τερματικό Σταθμό Υ.Φ.Α. της Ρεβυθούσας, για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών φυσικού αερίου της χώρας, κατά την περίοδο Μαρτίου - Μαΐου 2022, σε περίπτωση διακοπής προμήθειας φυσικού αερίου από τους υφιστάμενους προμηθευτές κατά την περίοδο αυτή,

- η καταβολή αποζημίωσης, για οιοσδήποτε τυχόν επιβαρύνσεις λόγω ακύρωσης της παράδοσης, στον Προμηθευτή από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., μέσω του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» Α.Ε., σε περίπτωση που η παράδοση μέρους ή του συνόλου των προαναφερόμενων έκτακτων φορτίων για το διάστημα Μαρτίου - Μαΐου 2022 κατέστη μη αναγκαία, για την κάλυψη των αναγκών φυσικού αερίου της χώρας κατά την ως άνω περίοδο.

- Η ρύθμιση ισχύει από την 1^η.3.2022, οι δε σχετικές υπουργικές αποφάσεις δύνανται να καλύπτουν αναδρομικά, κατά τα οριζόμενα χρονικά διαστήματα, την ανάθεση για την παράδοση φορτίων και να εγκρίνουν την αποζημίωση των τυχόν επιβαρύνσεων που προέκυψαν λόγω της ακύρωσης μέρους ή του συνόλου της παράδοσης.

ε. Εισάγονται ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των εισροών και εκροών του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» (Υπολογαριασμός Εσόδων και Υπολογαριασμός Εξόδων) και προβλέπεται η έκδοση υπουργικών αποφάσεων για τη ρύθμιση επιμέρους ζητημάτων καθώς και για τον καθορισμό του ποσοστού των εισροών που αποδίδεται, ως ανταποδοτικό τέλος, στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., για την κάλυψη των λειτουργικών και διαχειριστικών δαπανών του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης.

στ. Επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. να συνάπτει, αποκλειστικά εντός του έτους 2022, μια ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος προς υποστήριξη του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 116 - 124)**

4.α. Επανακαθορίζεται το πλαίσιο σχετικά με τις Εγγυήσεις Προέλευσης ενέργειας (ορισμοί, αντιστοίχιση των Εγγυήσεων Προέλευσης με ποσότητα παραγόμενης ενέργειας, υποχρεώσεις προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, φορείς και διαδικασία έκδοσης και ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης και περιεχόμενο αυτών, λειτουργία του Μηχανισμού Διασφάλισης Συστήματος

Εγγυήσεων Προέλευσης, αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις και μεταβατικής ισχύος διατάξεις κ.λπ.).

β. Σε περίπτωση μη ολοκληρωμένης εκτέλεσης των συμβάσεων του έτους 2020 [συνολικού ύψους εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ πλέον ΦΠΑ] για την ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας και μη παραλαβής των συμβατικών έργων για οποιοδήποτε λόγο, επιτρέπεται η με απευθείας ανάθεση σύναψη συμβάσεων από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. εντός του έτους 2022 και αποκλειστικά μέχρι το τέλος του έτους αυτού, για το υπολειπόμενο ποσό όπως αυτό προκύπτει κατόπιν αφαίρεσης καταβολών ή ενδεχόμενων αποζημιώσεων στον ανάδοχο.

(άρθρα 125 - 133)

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με την ανάπτυξη της μεταλλευτικής και λατομικής δραστηριότητας. Ειδικότερα μεταξύ άλλων προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Επαναπροσδιορίζονται τα αρμόδια όργανα για τη μίσθωση και την καταγγελία μίσθωσης των δημοτικών λατομείων.

β. Ορίζεται ο φορέας στον οποίο αποδίδονται τα ποσά των παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού των πεδίων τοπικού ενδιαφέροντος και των Περιοχών Γεωθερμικού Ενδιαφέροντος (Π.ΓΘ.Ε), τα δε έσοδα από την καταβολή των παραβόλων διατίθενται αποκλειστικά για την εν γένει αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων.

γ. Παρατείνεται κατά ένα (1) έτος από τη λήξη τους η ισχύς των αποφάσεων του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση, οι οποίες δεν έχουν λήξει έως τη δημοσίευση των προτεινόμενων διατάξεων.

(άρθρα 134 - 137)

2. Επανακαθορίζονται: **i)** η ημερομηνία υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου, που κατατίθεται από τους ιδιοκτήτες εκμετάλλευσης λατομείων, έναντι οφειλόμενων μισθωμάτων και **ii)** η καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών καθώς και από εκμεταλλευτές μεταλλείων.

(άρθρα 138, 139)

3. Προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων νομιμοποιούνται οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, που έχουν κατασκευασθεί εντός λατομικού χώρου και λατομικών περιοχών χωρίς τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά στοιχεία για την εγκατάσταση και τη λειτουργία τους. Μεταξύ άλλων, απαιτείται η καταβολή παραβόλου στην υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης, το οποίο αποτελεί έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού και

καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ύψους του παραβόλου και απόδοσης αυτού.

Καταβληθέντα ποσά ενιαίων ειδικών προστίμων λόγω περαιωμένης διαδικασίας υπαγωγής πολεοδομικών παραβάσεων στις σχετικές διατάξεις περί αυθαιρέτων που αφορούν κατασκευή δομικών έργων συναφών προς τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις συμψηφίζονται με το οφειλόμενο παράβολο, όπως υπολογίζεται με τις προτεινόμενες διατάξεις. Σε περίπτωση που από τον ανωτέρω συμψηφισμό προκύπτει ότι τα ήδη καταβληθέντα ποσά υπερβαίνουν το ποσό του υπολογιζόμενου σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις παραβόλου, δεν αναζητούνται. **(άρθρο 140)**

4.α. Παρέχεται η δυνατότητα επέκτασης λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου, με απευθείας σύμβαση, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων και την εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων (υπαγωγή σε καθεστώς γνωστοποίησης). **(άρθρα 141 - 145)**

5.α. Καθορίζεται ο τρόπος τήρησης (σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων) του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.), που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τα πρόσωπα (φυσικά και νομικά) που καταχωρούνται σε αυτό.

β. Προσδιορίζονται οι κυρώσεις (διοικητικές και πρόστιμα), που επιβάλλονται στους αξιολογητές Μ.Α.Χ.Μ., σε περίπτωση παραβίασης των οριζόμενων υποχρεώσεων αυτών. Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα αποτελούν έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού.

γ. Ορίζεται ρητά ότι, η προέγκριση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική για όλες τις κατηγορίες οικοδομικών αδειών. (Κατά τα ισχύοντα, είναι υποχρεωτική για συγκεκριμένες κατηγορίες αδειών.)

δ. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τη διαδικασία ελέγχου οικοδομικής άδειας και με τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει το διάγραμμα κάλυψης. **(άρθρα 146 - 151)**

6.α. Αυξάνονται κατά δύο (2), [από επτά (7) σε εννέα (9)], τα μέλη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.).

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία υπαγωγής στις διατάξεις του ν.4495/2017 (άρθρα 96 επ.) αυθαίρετων κατασκευών και αλλαγών χρήσεων, για τις οποίες ο φέρων οργανισμός της αυθαίρετης κατασκευής έχει εκτελεστεί ή η αυθαίρετη αλλαγή χρήσης έχει εγκατασταθεί πριν από τις 28.7.2011. **(άρθρα 152 - 154)**

7. Επαναπροσδιορίζονται οι επιτρεπόμενες χρήσεις στην αναφερόμενη πολεοδομική ενότητα «Ελαιώνα» των μνημονευόμενων δήμων του νομού Αττικής (εμπορικά καταστήματα, εστιατόρια, αναψυκτήρια, κέντρα διασκέδασης αναψυχής, τράπεζες, πρατήρια καυσίμων κ.λπ.) και ορίζεται ότι, στις περιπτώσεις αυτές, επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης και αναβάθμιση ή και

μεταρρύθμιση των νομίμως υφιστάμενων ή νομίμως υπαχθέντων σε νόμους περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κτιρίων. **(άρθρο 155)**

8.α. Συμπληρώνεται το περιεχόμενο της προβλεπόμενης εξουσιοδότησης (έκδοση κ.υ.α.), με την οποία καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και οι τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση δημοσίων προσβάσιμων και ιδιωτικής χρήσης σταθμών επαναφόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων [άρθρο 114 παρ.7 (β), του ν.4070/2012] και επαναπροσδιορίζονται οι δημόσιοι και ιδιωτικοί χώροι για την εγκατάσταση των σταθμών αυτών.

β. Προβλέπεται η απαγόρευση της λειτουργίας του σταθμού επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, σε περίπτωση μη τήρησης της προαναφερόμενης κ.υ.α., με την οποία μπορούν, επίσης, να καθορίζονται και να εξειδικεύονται οι διοικητικές κυρώσεις και οι αρμόδιοι για την επιβολή τους φορείς.

γ. Επανακαθορίζεται ο χρόνος ισχύος των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.). **(άρθρα 156 - 157)**

9. Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με τα απόβλητα και τα λύματα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

α. Ορίζεται ότι, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς για την ανάθεση συμβάσεων εκτέλεσης έργων υποδομής διαχείρισης λυμάτων που εντάσσονται σε Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, καθώς και λοιπά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, περιλαμβάνουν στο αντικείμενο των εν λόγω συμβάσεων, πέραν της κατασκευής, την κανονική λειτουργία και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων για διάρκεια τουλάχιστον τριών (3) ετών, ως υποχρέωση του αναδόχου. Η δαπάνη για την κανονική λειτουργία και συντήρηση των έργων υποδομής διαχείρισης λυμάτων βαρύνει τον Κύριο των έργων.

β. Καθορίζονται οι υποχρεώσεις των φορέων λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων των οικισμών με τις προβλεπόμενες πληθυσμιακές προδιαγραφές. **(άρθρο 159)**

10. Στο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, συστήνονται: i) Ομάδες Διοίκησης Έργου και ii) Επιτροπή Συντονισμού και Καθοδήγησης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, με το οριζόμενο έργο. Καθορίζεται ο τρόπος συγκρότησης και η σύνθεση των μελών της εν λόγω Επιτροπής. **(άρθρο 160)**

11. Ανατίθεται στην Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέας Περιβάλλοντος» η αρμοδιότητα επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για όσα έργα υποδομών διαχείρισης αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος.

Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον προσδιορισμό με κ.υ.α., των διαδικασιών επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου υπεραντιστάθμισης για τα ανωτέρω έργα, των διαδικασιών και προθεσμιών υποβολής αντιρρήσεων, καθώς και κάθε άλλου σχετικού θέματος. **(άρθρο 161)**

12. Επανακαθορίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης της δαπάνης για την κατασκευή της εξωτερικής διακλάδωσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων αποχέτευσης, από τη ρυμοτομική γραμμή του ακινήτου, μέχρι τη θέση του κεντρικού αγωγού αποχέτευσης για τους μνημονευόμενους οικισμούς που βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (Ε.Υ.Δ.Α.Π.) ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.). Συγκεκριμένα, η εν λόγω δαπάνη, η οποία δεν βαρύνει τους κυρίους των ακινήτων, μπορεί να χρηματοδοτείται:

α. στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του «ΕΣΠΑ 2014-2020», εφόσον η κατασκευή έχει πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο φορέα και η δαπάνη έχει πληρωθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2014, καθώς και στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 «ΕΣΠΑ 2021-2027»,

β. από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός των εκάστοτε ετήσιων ορίων του και εντός του προϋπολογισμού του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά περίπτωση για έργα αποχέτευσης που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, εφόσον η σχετική κατασκευή δεν έχει υλοποιηθεί, με την οριζόμενη προϋπόθεση,

γ. από το Π.Δ.Ε. στο πλαίσιο άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

(άρθρο 162)

13.α. Εισάγεται η υποχρέωση για τους κυρίους των ακινήτων, στους μνημονευόμενους οικισμούς, που βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή της Ε.Υ.Α.Θ., εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, να πραγματοποιήσουν τη σύνδεση των ακινήτων τους με το δίκτυο αποχέτευσης.

β. Προβλέπεται η επιβολή προστίμου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου στους μη συνδεόμενους με το δίκτυο αποχέτευσης κυρίους ακινήτων, που βρίσκονται σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης και αποχέτευσης, ή σε περιοχή αρμοδιότητας της Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή της Ε.Υ.Α.Θ.

γ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κ.υ.α., των φορέων που επιβάλλουν το πρόστιμο, του τρόπου βεβαίωσης και του τρόπου είσπραξης του προστίμου, του ύψους του επιβαλλόμενου προστίμου για κάθε έτος μη συμμόρφωσης και του λογαριασμού στον οποίο καταβάλλεται αυτό καθώς και κάθε άλλου σχετικού ζητήματος. **(άρθρο 163)**

14.α. Παρέχεται η δυνατότητα προκήρυξης δράσεων με κ.υ.α., για την παροχή οικονομικών κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση του εσωτερικού συστήματος αποχέτευσης ακινήτων στους μνημονευόμενους οικισμούς με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Δήμου ή της οικείας Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης. Οι δράσεις μπορούν να αφορούν την επιδότηση της ιδιωτικής δαπάνης για την προσαρμογή της αποχέτευσης των κτιριακών εγκαταστάσεων, προκειμένου να οδηγούνται τα λύματα στο φρεάτιο της εξωτερικής διακλάδωσης του δικτύου αποχέτευσης, το οποίο έχει κατασκευαστεί από τον αρμόδιο φορέα αποχέτευσης.

β. Με κ.υ.α. καθορίζεται επίσης, το αντικείμενο της δράσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λήψη των οικονομικών κινήτρων, οι δικαιούχοι, η διάρκεια και οι διαδικασίες αίτησης, ένταξης, υλοποίησης και ολοκλήρωσης των δράσεων αυτών, ο φορέας και η πηγή χρηματοδότησης, ο υπεύθυνος φορέας υλοποίησης της δράσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

(άρθρο 164)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους άσκησης της αρμοδιότητας από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για όσα έργα υποδομών διαχείρισης αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος. **(άρθρο 161)**

Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται στο ποσό του **1 εκατ. ευρώ** περίπου.

2. Δαπάνη από: **α)** την καταβολή αποζημίωσης και εξόδων μετακίνησης στα μέλη του κλιμακίου που αποστέλλει η αδειοδοτούσα αρχή για τη διαπίστωση της συμβατότητας εκτέλεσης του έργου με τους όρους της Άδειας Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., **(άρθρα 28 παρ.4 και 29)**

β) τη δημιουργία ειδικών ιστοσελίδων στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: **i)** για την καταχώριση της Άδειας Λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. καθώς και των αποφάσεων τροποποίησης αυτών, **(άρθρο 28 παρ.6 και 14)** και **ii)** για την ανάρτηση Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας που εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές, **(άρθρο 39 παρ.4)**

γ) την κάλυψη του κόστους υλοποίησης του προβλεπόμενου έργου κατασκευής της εξωτερικής διακλάδωσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων αποχέτευσης, από τη ρυμοτομική γραμμή του ακινήτου, μέχρι τη θέση του κεντρικού αγωγού αποχέτευσης **(άρθρο 162),**

δ) την παροχή οικονομικών κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση του εσωτερικού συστήματος αποχέτευσης ακινήτων με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Δήμου ή της οικείας Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης στους οριζόμενους οικισμούς. **(άρθρο 164)**

Σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού για την ολοκλήρωση των έργων εξωτερικών διακλαδώσεων και εσωτερικών συνδέσεων ανέρχεται στο ποσό των **56,4 εκατ. ευρώ**, επί συνολικού προϋπολογισμού ύψους **670,48 εκατ. ευρώ**, με την πλειοψηφία των έργων να υλοποιείται μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ΕΣΠΑ).

3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη: **α)** των προβλεπόμενων κυρώσεων που επιβάλλει η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται για την τροποποίηση ή μεταβολή της Άδειας Λειτουργίας των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., **(άρθρο 28 παρ.11)**

β) των ποσών που καταβάλλονται για την Έγκριση Επέμβασης και τις αποφάσεις αρμοδίων οργάνων κατά περίπτωση, που προσκομίζονται από τον επενδυτή για την τεκμηρίωση της εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού καθώς και του γηπέδου ασφαλείας, **(άρθρο 18 παρ.1)**

γ) των κυρώσεων που επιβάλλονται στον Παραγωγό στην περίπτωση που η διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας σταθμού υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, **(άρθρο 27 παρ.7)**

δ) του προστίμου που επιβάλλεται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή στο πλαίσιο των κυρώσεων για την παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., **(άρθρο 30)**

ε) ανταλλάγματος χρήσης για: **i)** τυχόν επεμβάσεις σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις στο πλαίσιο του νέου σχετικού καθεστώτος **(άρθρο 49)** και **ii)** τις παραχωρηθείσες εκτάσεις (θαλάσσιες και χερσαίες) προς εγκατάσταση και λειτουργία των Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.), **(άρθρο 95 παρ.2)**

στ) του παραβόλου που καταβάλλεται στην υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης για τη νομιμοποίηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων εντός λατομικών χώρων, **(άρθρο 140)**

ζ) μισθώματος λόγω της παρεχόμενης δυνατότητας επέκτασης της λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου, με απευθείας σύμβαση, **(άρθρο 141)**

η) των προβλεπόμενων παραβόλων γνωστοποίησης για την αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων και την εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων, **(άρθρα 142, 143)**

θ) προστίμων που επιβάλλονται στους αξιολογητές Μ.Α.Χ.Μ., σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεών τους. **(άρθρο 147)**

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης [ο.τ.α. α' και β' βαθμού, Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), Πράσινο Ταμείο, Ειδικός Λογαριασμός «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» και Ειδικός Λογαριασμός Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.), τους οποίους διαχειρίζεται ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), κ.λπ.] κατά περίπτωση

1. Δαπάνη του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου από τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης και λειτουργίας του ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.), που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθώς και από τη σύνδεση και διαλειτουργικότητα αυτού με όλα τα επιμέρους συστήματα των φορέων αδειοδότησης. **(άρθρο 41)**
2. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Ρ.Α.Ε. από την κάλυψη του κόστους δημιουργίας και λειτουργίας: **α)** Ηλεκτρονικού Μητρώου Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, **(άρθρο 67 παρ. 2)** και **β)** Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. **(άρθρο 69 παρ. 4)**
3. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., από την κάλυψη του κόστους σύναψης συμβάσεων, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, για την ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος για την υποστήριξη του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης καθώς και του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας. **(άρθρα 124 και 133)** Το ύψος της δαπάνης, όσον αφορά στο Πληροφοριακό Σύστημα για την υποστήριξη του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, ανέρχεται στο ποσό των **150 χιλ. ευρώ** κατ' ανώτατο όριο, ενώ για το Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, δύναται να ανέλθει μέχρι του ποσού που υπολείπεται της αρχικής σύμβασης συνολικού ύψους 150 χιλ. ευρώ περίπου.
4. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. από: **α)** τη δημιουργία και τήρηση ενός Συστήματος Πληρωμών Τέλους μέσω του οποίου πραγματοποιούνται οι πληρωμές και εισπράξεις του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου καθώς και από την υλοποίηση της διαλειτουργικότητας του Συστήματος αυτού με πληροφοριακά συστήματα των υπόλοιπων αδειοδοτουσών αρχών, διαχειριστών και υπηρεσιών που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, **(άρθρο 32 παρ.1 και 4)**
β) την τήρηση Μητρώου των λειτουργούντων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. **(άρθρο 39 παρ.5)**

5. Δαπάνη του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», τον οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., από την καταβολή αποζημιώσεων, στο πλαίσιο εφαρμογής της ρύθμισης για την ανάθεση σε Προμηθευτή φυσικού αερίου της παράδοσης φορτίων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) στον Τερματικό Σταθμό Υ.Φ.Α. της Ρεβυθούσας, για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών φυσικού αερίου της χώρας, κατά την περίοδο Μαρτίου - Μαΐου 2022 και της κάλυψης τυχόν επιβαρύνσεων λόγω ακύρωσης της παράδοσης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 121).**

6. Δαπάνη του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» τον οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., από την κάλυψη των πρόσθετων διαχειριστικών εξόδων του Φορέα Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, με αντίστοιχη αύξηση των εσόδων του από την καταβολή σε αυτόν του ποσού του Επιστρεπτέου Εσόδου Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ε.Ε.Α.Ε.Η.), πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ, από τον εν λόγω Φορέα. **(άρθρο 122)**

7. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των ο.τ.α. α' και β' βαθμού από την κάλυψη του κόστους εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α σε περισσότερες υποδομές και εγκαταστάσεις αυτών (Δ.Ε.Υ.Α., αθλητικά κέντρα κ.λπ.) καθώς και για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών. **(άρθρο 101)**

8. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου λόγω της εξαίρεσης από τον περιορισμό απόδοσης στον κρατικό προϋπολογισμό ποσοστού διάθεσης 2,5%, των εσόδων του Ταμείου που προκύπτουν από την εφαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση. **(άρθρο 114)**

9. Ενδεχόμενη δαπάνη του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.), τον οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., από τη σύναψη με τους Π.Θ.Π.Φ.Σ. Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης και από την εξαίρεση αυτών από την ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, καθώς και από τη μη απομείωση της καταβαλλόμενης λειτουργικής ενίσχυσης, στην περίπτωση που λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση. **(άρθρο 93)**

10. Μείωση εσόδων του προϋπολογισμού της Ρ.Α.Ε. από τον καθορισμό σε χαμηλότερο ύψος των προβλεπόμενων τελών για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση: **i)** των αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα **(άρθρο 67 παρ. 3)** και **ii)** των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. **(άρθρο 69 παρ. 6)**

11. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου από την υπαγωγή στον ν.4495/2017 μεγαλύτερου αριθμού αυθαίρετων κατασκευών ή αυθαίρετων αλλαγών χρήσεων, κατ' εφαρμογή των **άρθρων 153 και 154** και την ως εκ τούτου

είσπραξη αυξημένων ποσών των προβλεπόμενων παραβόλων και προστίμων, αντίστοιχα.

12. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. α' βαθμού, σε περίπτωση επιβολής προστίμου στους μη συνδεδεμένους με το δίκτυο αποχέτευσης κυρίως ακινήτων, τα οποία βρίσκονται σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης και αποχέτευσης, ή σε περιοχή αρμοδιότητας της Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή της Ε.Υ.Α.Θ. (**άρθρο 163 παρ.2**) Το ύψος των εσόδων αυτών εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση σχετικής κ.υ.α., σύμφωνα δε με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, εκτιμάται στο ποσό των **33,5 εκατ. ευρώ**.

13. Αύξηση των εσόδων του προϋπολογισμού της Ρ.Α.Ε. από την είσπραξη του εφάπαξ τέλους υποβολής αίτησης για τη χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας. (**άρθρο 83**)

14. Αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου από την είσπραξη ανταλλάγματος χρήσης που καταβάλλεται για την έγκριση επέμβασης σε δάσος ή δασική έκταση από τους ενδιαφερόμενους, στο πλαίσιο των ενεργειών τους κατά τα στάδια αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (**άρθρο 4 παρ.2**)

15. Αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου από την απόδοση σε αυτό των πάσης φύσεως ανακτήσεων ποσών των δικαιούχων φορέων του Προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ». (**άρθρο 113**)

16. Αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., από την απόδοση σε αυτόν, ως ανταποδοτικού τέλους, ποσοστού από τις εισροές του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» για την κάλυψη λειτουργικών και διαχειριστικών δαπανών του Ταμείου. (**άρθρο 124**)

17. Αύξηση εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.), τον οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. από: **α)** την προσθήκη και των σταθμών με σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 12 του ν.3468/2006) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, στις κατηγορίες των σταθμών που βαρύνονται εφεξής από τις υποχρεώσεις εξισορρόπησης για τις αποκλίσεις που αυτοί προκαλούν. (**άρθρο 46 παρ.1**)

β) την είσπραξη του προβλεπόμενου τέλους (άρθρο 17 του ν.4685/2020), στο πλαίσιο εφαρμογής της ρύθμισης για την αυτοδίκαιη αναβίωση Βεβαιώσεων Παραγωγού σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, (**άρθρο 109**)

γ) την εφαρμογή του νέου πλαισίου σχετικά με τις Εγγυήσεις Προέλευσης ενέργειας. (**άρθρα 125 - 133**)

18. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού της Ρ.Α.Ε. από την είσπραξη προστίμων που επιβάλλει η Αρχή: **α)** στους εκπροσώπους ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης, σε περίπτωση λανθασμένης εφαρμογής της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας κατά την κατασκευή των ανωτέρω δικτύων από παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., **(άρθρο 12 παρ.9)**

β) στον αρμόδιο Διαχειριστή, σε περίπτωση που δεν προβεί στη σύνδεση του σταθμού εντός της τασσόμενης προθεσμίας. **(άρθρο 27 παρ.5)**

19. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. λόγω της είσπραξης του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου και του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης, που καταβάλλουν οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για την παράταση της διάρκειας ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης και της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων καθώς και της Άδειας Παραγωγής, κατά περίπτωση **(άρθρα 19 παρ.4, 31 παρ.1, 32 παρ.3 και 35 παρ.4)**

20. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.), τον οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. λόγω:

α) κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής σε περίπτωση μη ανανέωσης αυτής εντός της τασσόμενης προθεσμίας ή μη θέσης σε ισχύ της Σύμβασης Σύνδεσης εντός των τιθέμενων προθεσμιών για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., **(άρθρα 6 παρ.4, 36 παρ.4 και 37)**

β) είσπραξης του τιμήματος που καταβάλλεται υπέρ του ανωτέρω Ειδικού Λογαριασμού από τον επενδυτή στην περίπτωση που αυτός ανακτήσει το ποσό της εγγυητικής επιστολής Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ή/και Βεβαίωσης Παραγωγού εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, **(άρθρα 6 παρ.9 και 37)**

γ) μη επιστροφής του καταβληθέντος από τον ενδιαφερόμενο ποσού και κατάθεσης του προβλεπόμενου μέρους αυτού υπέρ του ανωτέρω Ειδικού Λογαριασμού, σε περίπτωση μη υλοποίησης του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εντός του οριζόμενου, κατά περίπτωση, χρονικού διαστήματος. **(άρθρα 8 παρ.11 και 37)**

21. Εξοικονόμηση δαπάνης των προϋπολογισμών των ο.τ.α., ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ. και λοιπών μνημονευόμενων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης λόγω της εξαίρεσης αυτών από την υποχρέωση προσκόμισης της εγγυητικής επιστολής κατά την υποβολή αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. **(άρθρο 6 παρ.2)**

22. Εξοικονόμηση δαπάνης του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.), τον οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. λόγω:

α) της αναστολής χορήγησης της λειτουργικής ενίσχυσης σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η δοκιμαστική λειτουργία των οποίων υπερβαίνει το τιθέμενο ανώτατο όριο, **(άρθρο 27 παρ.7)**

β) της μη καταβολής πλήρους Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Διαφορικής Προσαύξησης ή αποζημίωσης στο πλαίσιο συναφθείσας σχετικής σύμβασης φωτοβολταϊκών σταθμών, σε περίπτωση σημαντικής αύξησης της ετήσιας

παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω ενεργειακής αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού των εν λόγω σταθμών. **(άρθρο 48)**

Αθήνα, 16 Ιουνίου 2022

Η Γενική Διευθύντρια

IOULIA ARMAGOU

16.06.2022 20:23

Ιουλία Γ. Αρμάγου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Επί του σχεδίου νόμου «Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας – Β΄ φάση, αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους άσκησης της αρμοδιότητας από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για όσα έργα υποδομών διαχείρισης αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος. **(άρθρο 161)**

Η εν λόγω δαπάνη ανέρχεται στο ποσό του **1 εκατ. ευρώ** περίπου.

2. Δαπάνη από: **α)** την καταβολή αποζημίωσης και εξόδων μετακίνησης στα μέλη του κλιμακίου που αποστέλλει η αδειοδοτούσα αρχή για τη διαπίστωση της συμβατότητας εκτέλεσης του έργου με τους όρους της Άδειας Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., **(άρθρα 28 παρ.4 και 29)**

β) τη δημιουργία ειδικών ιστοσελίδων στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: **i)** για την καταχώριση της Άδειας Λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. καθώς και των αποφάσεων τροποποίησης αυτών, **(άρθρο 28 παρ.6 και 14)** και **ii)** για την ανάρτηση Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας που εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές, **(άρθρο 39 παρ.4)**

γ) την κάλυψη του κόστους υλοποίησης του προβλεπόμενου έργου κατασκευής της εξωτερικής διακλάδωσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων αποχέτευσης, από τη ρυμοτομική γραμμή του ακινήτου, μέχρι τη θέση του κεντρικού αγωγού αποχέτευσης **(άρθρο 162),**

δ) την παροχή οικονομικών κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση του εσωτερικού συστήματος αποχέτευσης ακινήτων με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Δήμου ή της οικείας Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης στους οριζόμενους οικισμούς. **(άρθρο 164)**

Η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού για την ολοκλήρωση των έργων εξωτερικών διακλαδώσεων και εσωτερικών συνδέσεων ανέρχεται στο ποσό των **56,4 εκατ. ευρώ**, επί συνολικού προϋπολογισμού ύψους **670,48 εκατ. ευρώ**, με την πλειοψηφία των έργων να υλοποιείται μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ΕΣΠΑ).

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού, με συγχρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ κατά περίπτωση.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης [ο.τ.α. α΄ και β΄ βαθμού, Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), Πράσινο Ταμείο, Ειδικός Λογαριασμός «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» και Ειδικός Λογαριασμός Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.), τους οποίους διαχειρίζεται ο

Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), κ.λπ.] κατά περίπτωση

1. Δαπάνη του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου από τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης και λειτουργίας του ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.), που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθώς και από τη σύνδεση και διαλειτουργικότητα αυτού με όλα τα επιμέρους συστήματα των φορέων αδειοδότησης. **(άρθρο 41)**
2. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Ρ.Α.Ε. από την κάλυψη του κόστους δημιουργίας και λειτουργίας: **α)** Ηλεκτρονικού Μητρώου Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, **(άρθρο 67 παρ. 2)** και **β)** Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. **(άρθρο 69 παρ. 4)**
3. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., από την κάλυψη του κόστους σύναψης συμβάσεων, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, για την ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος για την υποστήριξη του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης καθώς και του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας. **(άρθρα 124 και 133)** Το ύψος της δαπάνης όσον αφορά στο Πληροφοριακό Σύστημα για την υποστήριξη του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, ανέρχεται στο ποσό των **150 χιλ. ευρώ** κατ' ανώτατο όριο, ενώ για το Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, δύναται να ανέλθει μέχρι του ποσού που υπολείπεται της αρχικής σύμβασης συνολικού ύψους 150 χιλ. ευρώ περίπου.
4. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε από: **α)** τη δημιουργία και τήρηση ενός Συστήματος Πληρωμών Τέλους μέσω του οποίου πραγματοποιούνται οι πληρωμές και εισπράξεις του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου καθώς και από την υλοποίηση της διαλειτουργικότητας του Συστήματος αυτού με πληροφοριακά συστήματα των υπόλοιπων αδειοδοτουσών αρχών, διαχειριστών και υπηρεσιών που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμών αποθήκευσης, **(άρθρο 32 παρ.1 και 4)**
β) την τήρηση Μητρώου των λειτουργούντων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. **(άρθρο 39 παρ.5)**
5. Δαπάνη του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», τον οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., από την καταβολή αποζημιώσεων, στο πλαίσιο εφαρμογής της ρύθμισης για την ανάθεση σε Προμηθευτή φυσικού αερίου της παράδοσης φορτίων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) στον Τερματικό Σταθμό Υ.Φ.Α. της Ρεβυθούσας, για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών φυσικού αερίου της χώρας, κατά την περίοδο Μαρτίου - Μαΐου 2022 και της κάλυψης τυχόν επιβαρύνσεων λόγω ακύρωσης της παράδοσης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 121).**
6. Δαπάνη του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» τον οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., από την κάλυψη των πρόσθετων διαχειριστικών εξόδων του Φορέα Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, με αντίστοιχη αύξηση των εσόδων του από την καταβολή σε αυτόν του ποσού του Επιστρεπτέου Εσόδου Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ε.Ε.Α.Ε.Η.), πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ, από τον εν λόγω Φορέα. **(άρθρο 122)**

7. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των ο.τ.α. α' και β' βαθμού από την κάλυψη του κόστους εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α σε περισσότερες υποδομές και εγκαταστάσεις αυτών (Δ.Ε.Υ.Α., αθλητικά κέντρα κ.λπ.) καθώς και για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών. **(άρθρο 101)**

8. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου λόγω της εξαίρεσης από τον περιορισμό απόδοσης στον κρατικό προϋπολογισμό ποσοστού διάθεσης 2,5%, των εσόδων του Ταμείου που προκύπτουν από την εφαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση. **(άρθρο 114)**

9. Ενδεχόμενη δαπάνη του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.), τον οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., από τη σύναψη με τους Π.Θ.Π.Φ.Σ. Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης και από την εξαίρεση αυτών από την ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, καθώς και από τη μη απομείωση της καταβαλλόμενης λειτουργικής ενίσχυσης, στην περίπτωση που λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση. **(άρθρο 93)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των προαναφερόμενων φορέων, κατά περίπτωση.

10. Μείωση εσόδων του προϋπολογισμού της Ρ.Α.Ε. από τον καθορισμό σε χαμηλότερο ύψος των προβλεπόμενων τελών για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση: i) των αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα **(άρθρο 67 παρ. 3)** και ii) των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. **(άρθρο 69 παρ. 6)**

Η εν λόγω μείωση εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων της Ρ.Α.Ε.

Αθήνα, 17 Ιουνίου 2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
17.06.2022 15:57

KONSTANTINOS SKREKAS KONSTANTINOS SKREKAS
17.06.2022 17:00

Χ. ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Κ. ΣΚΡΕΚΑΣ